

New Testament

Rawang Language

Rawang - Bible - New Testament

Mati	3	
Marko	95	
Luka	151	
Yohan	249	
Dvz'rrì	322	
Roma	416	
1 Korintu	458	
2 Korintu	498	
Galatia	524	
Efesus	538	
Filipi	552	
Koloshi	562	
1 Tesalonia	571	
2 Tesalonia	580	
1 Timoti	585	
2 Timoti	596	
Titus	604	
Filemon	609	
Hebru	612	
Yaku	642	
1 Piter	652	
2 Piter	663	
1 Yohan	670	
2 Yohan	680	
3 Yohan	682	
Yuda	684	
Dvtan	687	

Rawang - Bible - New Testament

Mati

Mati 1

¹Abraham pvlí pvlaq Dawi ang pvlí pvlaq Yesu Kristu dvcì gùn we shìpan kàru.

²Abrahamí nø Isak, Isakngí nø Yaku, Yakuí nø Yuda nvng angnvm rì svng shvzat yà:ngà.

³Yudaí nø Tamar taqkèní Perezi nvng Zera; Perezií nø Hezron, Hezroní nø Aram svng shvzat yà:ngà.

⁴Aramí nø Aminadab, Aminadabmí nø Nashon, Nashoní nø Salmon svng shvzat yà:ngà.

⁵Salmoní nø Rahab taqkèní Boazi svng shvzat yà:ngà. Boazií nø Ruta kèní Obed, Obední nø Yeshi svng shvzat yà:ngà.

⁶Yeshií nø koqkvm pè Dawi svng shvzat yà:- ngà. Dawií nø, Uria chømmè í yà:ngì mè kèní Solomon svng shvzat yà:ngà.

⁷Solomoní nø Rehoboam, Rehoboamí nø Abiya, Abiyaí nø Asa svng shvzat yà:ngà.

⁸Asaí nø Yehoshafat, Yehoshafatní nø Yoram, Yoramí nø Uzia svng shvzat yà:ngà.

⁹Uziaí nø Yotam, Yotamí nø Ahazi, Ahazií nø Hezekia svng shvzat yà:ngà.

¹⁰Hezekiaí nø Manase, Manaseí nø Amon, Amoní nø Yosia svng shvzat yà:ngà.

¹¹Babelon móng svng bashà rì vgùngvm yà:ngà nóngla taq, Yosiaí nø, Yekonia nvng angnvm rì svng shvzat yà:ngà.

- ¹²Babelon svng vgùngv̄m b̄òà mèp̄vng, Yekoniaí n̄ Shealtiel, Shealtielí n̄ Zerubabel svng shvzat yà:ngà.
- ¹³Zerubabelí n̄ Abiud, Abiudní n̄ Eliakim, Eliakimí n̄ Azor svng shvzat yà:ngà.
- ¹⁴Azorí n̄ Zadok, Zadokngí n̄ Akim, Akimí n̄ Eliud svng shvzat yà:ngà.
- ¹⁵Eliudní n̄ Eleazar, Eleazarí n̄ Matan, Mataní n̄ Yaku svng shvzat yà:ngà.
- ¹⁶Yakuí n̄ Mari ang ch̄ompè Yosep svng shvzat yà:ngà we; Kristu wa, t̄ò pè Yesu n̄, Marií ḡvl yà:ngà.
- ¹⁷Wervtn̄ Abraham dvcìq k̄ení Dawi dvcìq h̄oq shvngbe n̄ tiqcé vbì dvcìq í yà:ngì. Vrà, Dawi dvcìq k̄ení Babelon m̄óng svng vgùngv̄m yà:ngà dvcìq h̄oq tiqcé vbì dvcìq í yà:ngì. Babelon svng vgùngv̄m yà:ngà ȳng k̄ení Kristu dvcìq h̄oq ḡo tiqcé vbì dvcìq í yà:ngì.
- ¹⁸Yesu Kristu ḡvl yà:ngà dāng n̄ yad̄ò íe. Angmè Mari n̄ Yosep svng d̄vnshi b̄òì mèp̄vng, angní shini màshvz̄ongshì dvgvp, ang n̄ Shànshér Pvlacè taqk̄ení góngshvng m̄òì we svng d̄òm b̄òà.
- ¹⁹Ang ch̄ompè Yosep n̄ d̄ongman vsvng í n̄, ang svng shvraq chaq màmv̄ȳó rvt, mv̄ȳò:ní ang svng gurl̄v̄m dvd̄v̄m lú:ngà.
- ²⁰Wed̄ò ínìḡò a:ngí yarì dāng dvda: mò ke, k̄ū, Vkàngpè Ang dvz̄vr̄ tiq ḡò n̄ ȳopn̄vng taq ang svng dvtánshì n̄ yad̄ò a:l̄òe. “Dawi pvlí pvlaq Yosepmé, nà svng vd̄vnshìshaq mè Mari n̄ nvch̄ommè washìl̄v̄m l̄ong dang mèd̄ètiqshini. Pàwál̄v̄m wani ang góng taq c̄vmr̄é rìò l̄ong n̄, Shànshér Pvlacè taqk̄ení íe.
- ²¹A:ngí n̄ angcè tiq pè ḡvl daq̄òe. Ang b̄ong n̄ nài Yesu, wa t̄ò ràe. Kad̄ò íe wani Ang dvcì c̄erì svng angmaq mvr̄à k̄ení chutch̄vngl̄v̄m pè n̄ Ang íe,” a:l̄òe.
- ²²Yarì shvngbe í yà:ngì we n̄, Vkàngpèì k̄àdvtutshú pè taqk̄ení sh̄on yà:ngà k̄à dvh̄ò:mò we íe.

²³We kà nø, “Eyvngnøng, chømyoré vjønng tiq mè nø góngshvng mòi long nø, Angcè tiq pè gvìl daqòe. Ang bønng nø, Immanuel, tó lú:ngòe,” wae. Wekà nø, “Gvray nøngmaq nvng v̄le,” wa kà íe.

²⁴Yosep nø yøp yvng kèní vshat rái kvt, Vkàngpè Ang dvzá:rí ang svng dvká:mò dø tiqdvchá cà:nò nø, wemè svng ang chømmè washìlvm lūshì yà:ngì.

²⁵Inìgø, angcè mvgvìl daqò dvingte ang nvng màshúshi. A:ngí cvmré pè vbønng nø Yesu, wa tóde.

Mati 2

¹Koqkvm pè Herod angni taq, Yuda gùrwang Betlehem mvrìng yvng Yesu gvìl bòa mèpvng, kū, nvmsvr làm kèní Meji vsvng tiq mvdò Yerusalem wamà svng tuq rái nø yadø wae.

²“Yuda dvcì Koqkvm angshvr gvìl daqà pè kayvng v̄le ma? Kadø íe wani Ang kurnip chvng nø nvmsvr làmø yvng bóshà rvtvø, Ang svng noqlvm nøngmaq dì rásha,” wae.

³Koqkvm Herotní yakà tá bòa kvt, ang gø, Yerusalem wamàrì shvngbe gø gónggi lú:ngì.

⁴Bashà rìò shvrúngshú vjìrì nvng dvrá svrarì shvngbe dvkø:mò dá:ngí, Kristu wepè nø kayvng gvìllvm dvn yà:ngà má, wa a:ngí angmaq svng rø:tvø.

⁵Angmaqí ang svng vtá:nò nø, “Yuda gùrwang Betlehem mvrìng yvng íe. Kadø íe wani kàdvtutshú pèi yadø vrū yà:ngà.

⁶Yuda rvgaqò Betlehem mvrìngé, nà nø Yuda rvgaq vgo zómshúrì dvhøø cvm vtvng we nø kadø ínìgø mèi. Kadø íe wani Ngà dvcì Israel cèrì svng roqālv̄m dvpvt, Øpshú dù pè nø nà taqkèní bŭng longè,’ wae,” wa vtá:nòe.

⁷Wekvt Herotní, Meji rì svng mvyø:ní goð nø, kurnip wechvng dvtánshi we rvtø tøpnì tøprāng røt lún bòa nø;

⁸angmaq svng Betlehem kaq dvzá:rò sórí, “Edinøng nø, Cvmré wepè svng shvlá dvingwa èlávmnøng. Eyvng bònøng kvt, ngà gø dønng nø Ang svng noqlým dvpvt, ngà svng vrá dètá lóngshà,” a:lòe.

⁹Koqkým kà tá bòa dá:ngí angmaq diá:mì nìnø, ku, nvm̄sv̄r làm̄ø angmaqí yvnga:pmà we kurnip chvng nø, angmaq vzvngzvng Cvmré pè vl tvnu dāng høq di dā nø weyvng nārshíá: mì.

¹⁰Kurnip chvng svng angmaqí yvng bòa kvt, angmaq vtvng kèní dvbù lú:ngí.

¹¹Wekvt chøm svng angmaq gòngá:mì nìnø, cvmré pè nø angmè Mari nvng v̄l dā we svng yvng bòa kvt angmaq kóng kupshì nø Yesu svng noqòe. Wekvt angmaqò pòrì vpù:nò nø vshé, ngórdorcì nvng muracì gønpaq Ang svng zìe.

¹²Herod yvng svng màtvnglým, yøpnvng taq Gvrayí vgám dvtú daqà rvt angmaq nø, dvgá tvràrà angmaq móng svng loá:mì.

¹³Angmaq loá:mì mèpvng, èyvngnøng, Vkàngpè Ang dvzvr̄ tiq gó, yøpnvng taq Yosep svng dvtánshì nø, “Ekūngshì; cvmré pè nvng angmè èshø:lò nø Ejip móng svng èvtshìv̄mnøng. Ngái nà svng vrá màdvtáng dak dvingte nø weyvng v̄ldvng èwànøng. Kadø íe wani Herotní cvmré pè svng láò nø shvmvnglým dá:nòe,” a:lòe.

¹⁴Wervt Yosep chàng kungshì nø, yaqdø:ngí cvmré pè nvng angmè shø:lò sórí, Ejip móng svng búngá:mì nø,

¹⁵Herod shíá:mì høq wervgaq v̄ldvng wae. Yalòng nø Vkàngpèi kàdvtutshú pè taqkèní, “Ngàcè pè svng nø Ejip móng kèní Ngái gong bòngà,” wa shòn yà:ngà kà dvhø:mò we íe.

¹⁶Wekvt Meji rìí ang svng ti mvlá:nò we svng Herotní dóm bòa kvt, vtvngshaq shv̄mná vcōr lú:ngí nø, Meji rì kèní tøpnì tøprāng vrøtshaq rvtø svng su:nò sórí vsvng dvzá: rò nø, Betlehem mvrìng nvng we gùrhøm shvngbe taqò vnì nõng kèní p̄vngkaq lvngà svré í dvingte svng sha:tnòe.

¹⁷Yalòng nø kàdvtutshú Yeremia taqkèní shòn yà:ngà kà vhømá:mì. A:ngí shø:nò we nø,

¹⁸“Ungūng dvdórshi nø r̀ngshv̄ng wa we shaq, Rama mvr̀ng taq ngòkà táshìe. Rakel nø angcò angcèrì dvpvt ngò we íe. Angcèrì màvlá:mì rvtnø, nøt shvlòm we svng gø a:ngí màtòò,” wae.

¹⁹Wedø ínìgø Herod shiá:mì mèpvng, k̄, Vkàngpè Ang dvzvr̀ tiq gò nø, Ejip móngø yøpnvng taq Yosep svng dvtánshì nø yadø wae.

²⁰“Ebúng; cvmré pè nvng angmè èshò:lò nø, Israel móng svng èlønøng. Pàwálm wani cvmré pè gønsaq svng shvmvng mvyó rì nø shiá:mì,” a:lòe.

²¹Wervt ang búng nø, cvmré pè nvng angmè shò:lò sórí Israel móng svng vtvng rái.

²²Wedø ínìgø Arkelau nø angpè Herod tvlē, Yuda g̀rwang koqkvm wáshì we kà a:ngí tá bòa kvt, weyvng svng ang dí mvkvmshi. Wemvdvmø, yøpnvng taq Vkàngpèi ang svng vgám dvtúò rvtnø, ang nø Galili g̀rwāng svng yilshì nø;

²³Nazaret mvr̀ng svng di nø weyvng vlá:mì. Yalòng nø kàdvtutshúri taqkèní, “Ang svng nø Nazaren vsvng tó lú:ngòe,” wa nø shòn yà:ngà kà dvhò:mò we íe.

Mati 3

¹Wenila taq Tiløp Yohan b̄ng lú:ngì nø, Yuda g̀rwang rvgaq mvgūng móngø mvshól dvsha:ngò sórí,

²“Nøt èlíngshìnøng; pàwálm wani muqlàng móngdàn níshi rái,” wae.

³Kadø íe wani kàdvtutshú Esayaí shòn yà:ngà dø, “Rvgaq mvgung móng yvng tiq gò vkiq nø, ‘Vkàngpè tvrà dègòanøng, Ang tvrà mèdóngānøng,’ wae,” wa, shòn yà:ngà pè nø yapè ni íe.

⁴Yohan nø, golawu møl bèlaq gwashì nø, ang vjuq taq nø shacē juqnv̄m nv̄mshie. Ang v̄mlvm nø cóngkut nvng z̄mwàng kwátì íe.

⁵Weyvng kèní Yerusalem rì gø, Yuda g̀rwāng shvngbe nvng Yordan tì kupa yapa p̄vngtut taqtutrì shvngbe gø ang yvng svng di nø,

⁶angmaq mvrà vchángshì taqsórí, Yordan tìwàng yvng angmaq svng Yohaní tiløp løpmaèe.

⁷Wedø ínìgø Farisiri nvng Sadukiri mvmē, tiløp lúnlým dì rái we svng a:ngí yvng bóà kv̄t, angmaq svng a:ngí a:lò we nø, “Bønaqshvràng angcè rié, dvgáni tuq daq we shv̄mná høp lònq taqkèní lutshilým dvpvt kagóí dèshatnønge ma?

⁸Nøt língshi shù shv̄ng we angshí èshí lóngnøng.

⁹Vrá, ‘Nøngmaq nø vkop vkàng Abraham pvlí pvlaqrì íshàe, wa nvrøm mèdètèshinøngni. Kadø íe wani ngài namaq svng v̄la:tnìni, Abraham dvpvt pvlí pvlaq ílým nø, lóng yarì taqkèní Gvrayí dvbūng ngu:tnòe.

¹⁰Vrá wvr̄di nø shøngrì angrø taq tv̄lú dvcínshaq íe. Wervtnø angshí shvlá mvshí we shøngtøng vr̄vm svng nø rø:mò nø svmi svng gūr bóde.

¹¹Nøt èlíngshinøng we dvtānlým rvt ngài nø tì taq tiløp løpmaie. Ngà mèpvng di daq pè Ang nø, ngà mvdv̄m té nønggùn jòre. Ngà nø Ang híshvnām chutnā we vshuq wáshilým gø màpøng. A:ngí nø Shànshér Pvlacè taq gø, svmi taq gø, namaq svng èløpmvtnønge.

¹²Ang làwøt gøm gø Ang wūr taq lá:ngò taqsóri, Angò làkòn tøm svng A:ngí lānglāngwā dvshèr daqòe. Angò vzōng nø vzá taq rvdāò nø, angp̄vl nø maq mvdv̄ngshi we svmi taq w̄r bóde,” a:lòe.

¹³Wervtø taq Yesu nø Yohaní tiløp løpma dvzvr̄shilým dvpvt, Galili gùrwang kèní Yordan tìwàng svng dì rái.

¹⁴Inìgø Yohaní Ang svng vgám mvyó nø, “Ngà svng m̀vng Nài tiløp løpma rà ke, kadø í nø Nà ngà yvng svng èdi rái ma?” a:lòe.

¹⁵Iwe, Yesuí vtá:nò nø ang svng, “Akvt nø laq í, pàwálým wani nøngmaqí døngman tvrà í d̀vngte dvgø̄m lúnlým dvpvt, yadøni wài kv̄t vdūe,” a:lòe. Wekv̄t Yohan nø Ang kà svng nøt vr̄ae.

¹⁶Tiløp løpma bóà weó, Yesu nø tì kèní búng lú:ngì chàng ku, muqlàng vtáná:mì nø Gvray Pvlacè nø k̄āō dø lāshi daqì nø, Ang mvdv̄m tap daqì we svng yà:ngòe.

¹⁷Wekvt, muqlàng kèní kà tiqlòng shòn daqì nø, “Ngà vt̄ngshaq nøtshòm nø Ngà shóngshòng we Ngacè pè nø yapè íe,” wae.

Mati 4

¹Wekvt Sataní dvløt we vholm̄lm̄m dvpvt, Yesu nø Shànshér Pvlacèí rvgaq mvgūng móng svng shōl bōà.

²Ang nø vmpà màvm̄m̄m vnats̄hi we vbìcé nī vbìcé yaq vlé rài mèpvng, svrìshì lú:ngì.

³Wekvt dvløtshú pè Ang yvng dì rài nø, “Nà nø Gvray Angcè pè èí kvtkèní nø, lóng yarì svng zidòng lví lōng dø dèkà:mò,” a:lòe.

⁴Inìgø Yesuí vtà:ngò nø, “Vsvng nø zidòng kèní wā cúnshì we mõi, Gvray nònggøp kèní būng we Mongkà, kà vr̄m kèní m̄vng cúnshì lún we íe,’ wā nø vr̄shaq íe,” a:lòe.

⁵Wekvt rá Sataní Ang svng shànshér wamà vdòng svng shōl bōà nø, shànshér tōngnø zōngmuq yvng shvri: pmò dá:ngí,

⁶“Nà nø Gvray Angcè pè èí kvtkèní nø, p̄vngkaq dègupshi. Pàwálm̄m wani, ‘Vkàngpèí Ang dvz̄rrì svng nà dvpvt dvkà:mò nø, Nà hí nø lóng taq lēmènàtøpm̄m dø, angmaq wū:rí nà svng nàbūn daqe,’ wa nø vr̄shaq íe,” a:lòe.

⁷Yesuí ang svng, “Iwe, ‘Nvkang pè Gvray kaq nài dvløt mvdaq,’ wā nø gō vr̄shaq íe.” a:lòe.

⁸Wemèpvng rá, Sataní Ang svng vt̄ngkèní vhang we shìgùng svng shōl bōà dá:ngí, móng dōngtáng móngdànri í d̄vngte nvng weriò ngør dvgùng Ang svng shvyā:ngò sórí,

⁹“Nà køt èngómshi nø ngà svng ènokngà kvtkèní, yarì shvngbe nø ngái Nà svng zílvm̄m íe,” a:lòe.

¹⁰Wekvt Yesuí ang svng, “Satan nà, èlo! Kadø íe wānī, ‘Nài nø nà Nvkàngpè Gvray kaq ènoqò nø, Ang svng wā dvz̄øm ràe,’ wā nø lè vr̄shaq íe,” a:lòe.

- 11**Wekvt Satan nø Ang ýng kèní rvlshíá:mì nø, kŭ, muqlàng dvzvrri dì daqì weí Yesu svng dvzø:mòe.
- 12**Yohan svng róng bóa we kà Yesuí tá bóa kvt, Ang nø Galili gùrwang svng yílshíá:mì.
- 13**Vrá, Nazaret mvrìng kèní vcílshi rái nø, Zebulun nvng Naftali gùrwang taqò tìnúng shvn̄ng v̄l we Kapernom mvrìng ýng v̄lá:mì.
- 14**Yalòng nø, kàdvtutshú Esaya taqkèní shòn yà:ngà kà dvhø:mò we íe. A:ngí shòn yà:ngà we nø,
- 15**“Zebulun móng nvng Naftali móng, Yordan rvmè kŭpā tám, tìnúng shvn̄ng tìrìn tvràrà, ẃngzà dvcì riò Galili gùrwāng taq,
- 16**Dø̀lòng vdòngø rŭng we bashà rìi nø, Gálong rŭngmè tiqlòng ỳng lú:ngòe. Shì móng nvng ang bàngzì vdòng taq v̄l rì angmaq ýng svng gø, Gálù:ngí vwān daqòe,” wae.
- 17**Wervtø kèní Yesuí mvshól dvshv̄ng pà:ngò nø, “Nøt èlìngshinøng; pàwálm wani muqlàng móngdàn níshi rái,” wae.
- 18**Galili tìnúng shvn̄ng di ke, Piter, tòò we Simon nvng angn̄m pè Anderu n̄mnicè nø tìnúng taq shómgun̄ dvgupke we Yesuí ỳng bóa. Kadø íe wani angn̄m nø nga vkwikē vsvng íe.
- 19**Yesuí angn̄m svng, “Ngà mèpvng èc̄vn ráshì. Ngái nàní svng vsvng vkwíshú wáshì dvzvr̄lm íe,” a:lòe.
- 20**Welā:ngí ni angní nā:- mí shómgun̄rì cā là:ngò nø Ang mèpvng c̄vn bóa.
- 21**Weýng kèní vrá diá:mì nìnø, angn̄m shøngshāng vní pè, Zebedi Angcè Yaku nvng angn̄m pè Yohan svng vholm bóa. Angní nø angpè Zebedi nvng tiqdø kùngshí taq angmaq shómgun̄rì dvcēshì nø v̄l dāe. Wekvt A:ngí angn̄m svng gø gòe.
- 22**Welā:ngí angní nā:mí nø, angpè nvng kùngshí lònng cā là:ngò nø Ang svng c̄vn bóa.

²³Yesu nø Galili rvgaq shvngbe taq tvríshì nø, angmaq júrot chòmri taq shvngø: tnò nø, muqlàng móngdàn Dvbùshvngkà dvsha:ngò sórí, bashà rì dvhøø dvjvng, zøtná angpènpà:ní ziqkéò vsvng shvngbe kaq dvbānaðe.

²⁴Wekvt Ang shvngkà nø Siria móngkøp taq shvngá:mì nø, zā vsvng shvngbe, zøtná angpènpà:ní ziqkéò rì, cá:ngí dvrūkèò rì, timkéò rì nvng hí wūr vzøm shì rì shvngbe nø, vsa:ngí Yesu yvng svng shøla:tnà nø, A:ngí angmaq svng dvbānaðe.

²⁵Wekvt nø Galili nvng Dekapoli rvgaq, Yerusalem nvng Yuda rvgaq nvng Yordan tì kupā rvgaq kèní vsvng loksú:kngí Ang svng cà:nøe.

Mati 5

¹Vsvng loksokrì svng yvng bóa rvt, Yesu nø mvrè yvng svng ngāng nø rúng bòi kvt, Ang coqcínri Ang yvng dvkómshi rái.

²Wekvt Ang nønggøp kà pūngshì nø, angmaq svng yadø shvngøt pà:ngòe.

³“Pvlacè dang mvshámhoq dvshá dómshirì nø ishøt ìgvn v̄le; kadø íe wani muqlàng móngdàn nø angmaqò íaðe.

⁴Rvyù rvyúng vsvngri nø ishøt ìgvn v̄le; kadø íe wani angmaqí nø nøt shvlòm we lún lú:ngòe.

⁵Nøt cipshì vsvngri nø ishøt ìgvn v̄le; kadø íe wani rvgaq nø angmaq vpvt longe.

⁶Døngman lòng svng mvrøt nø bál vsvngri nø ishøt ìgvn v̄le; kadø íe wani angmaq nø bál mvsøn shømlým íe.

⁷Vsvng kaq dvsházā sháo vsvngri nø ishøt ìgvn v̄le; kadø íe wani angmaqí nø dvsházā we lún lú:ngòe.

⁸Nøt mvingshèr vsvngri nø ishøt ìgvn v̄le; kadø íe wani angmaqí nø Gvray kaq yvng lún lú:ngòe.

⁹Vsvng kaq shvrím shvráo vsvngri nø ishøt ìgvn v̄le; kadø íe wani angmaq svng nø Gvray angcèrì, wā tø lú:ngòe.

- ¹⁰Døngman tvrà rvtnø dvki vrèlým vhó:mò vsvngri nø ishøt ìgvn v̄le; kadø íe wani muqlàng móngdàn nø angmaqò fāðe.
- ¹¹Ngà dvpvt rvt vsa:ngí namaq svng shèyómnonng nø dvki nàrènonng taqsóri, namaq dang mvding we kà mvgým angpvnnpvn shøn rā we nàhómnonng dvgvp namaqí nø ishøt ìgvn èlúnnønge.
- ¹²Namaq nø shaqshaq wa dèbùnong; kadø íe wani namaqò zibè nø muqlàng taqlapmø gvzà luqe. Namaq vzvng kaqò kàdvtutshúri svng gø angmaqí wedøni dvki vrè yà:ngà.
- ¹³Namaq nø rvgaq taq v̄l rì dvpvt shvlaq éinønge. Iwe, shvlaq nø kíshaq bølvm nìnø, vrá lvkí long dø wá màshvla rvt pà vjú màvl. P̄vnglap svng gu:rò nø, vsa:ngí l̄vmlým wa íe.
- ¹⁴Namaq nø rvgaq taq v̄l rì dvpvt gálong éinønge. Būnglut yvngø shvzøngshaq wamà nø má màshvla.
- ¹⁵Vrá, svmigwìn gø, dvciqò dá:ngí mvgù:rí ku:pmò we kagó gø màvl. Svmi shvrúngrà taq lè shvrú:ngò nø, chøm taq vl rì shvngbe svng dvgáāðe.
- ¹⁶Wedø tiqdvchá, namaqí shvla we b̄vnlì èwànong we svng vsvngrií yà:- ngò nø, muqlàng taqlapmø v̄l pè namaq Nvpè ngør dvgùng svng lashvring lú:ngò dø, namaq gálong nø angmaq m̄vrdvngø dègáānong.
- ¹⁷Ngà nø Dvrá nvng kàdvtutshú kàrurì svng catlým rvt dì daqì mèlvnshàni. Ngà nø catlým dònng dakngà we mòí; werì dvgømlým rvt m̀vng dònng dakngà.
- ¹⁸Ngái namaq svng kàdøng v̄la:tnìni. Muqlàng rvgaq vlēvm nø dvrá lònng taq v̄l rì shvngbe køtgøm dvhøm daqò hòqshaq, Dvrá lònng taqò kàru angteq tiqchvngcè gø, angmvkwiq tiqlòngcè gø, màmvngv̄m.
- ¹⁹Wedø í rvtnø, dvkýmka yari taqkèní cým vt̄vng we tiqiqcè svng mvcà:nò nø, dvgá vsvng kaq gø welòng døni shvngø:tnò we kagó ínìgø, muqlàng móngdàn taq cým vt̄vng gø tólým í longe. Iwe, dvkýmka yari c̄vn dvdø:ngò nø, dvgá vsvng kaq gø welòng døni shvngø:tnò we kagó ínìgø, wegó m̀vng nø muqlàng móngdàn taq ring we tólým í longe.

²⁰Ngái namaq svng v̄la:tnìni, namaq nø dvrá svrarì nvng Farisirì angmaq dɔngman lòng mvd̀m mvz̀v̄n mèdɔngmannøng kvtkèní nø, kadø ínìgø namaqí muqlàng môngdàn góng mèlúnnøng.

²¹Cārvmàng vsvngrì kaq nø, ‘Vsvng shvt mvdaq; vsvng shvt we kagó ínìgø dvrá dvra we v̄hóm vdū longē,’ v̄l yà:ngà kà namaqí vtáshaq íe.

²²Iwe, Ngái namaq svng v̄la:- tnìni; kagó ínìgø angn̄m angchvng tiq gó svng mvtú màdá sh̀m̄ná rí gó nø dvrá dvrā we v̄hóm vdū longē. Kagó ínìgø angn̄m angchvng kaq ỳv̄ng mvt̀m̄á:mò nø, nà nø angdé èie, wa shòn vsvng nø shaqré lipòngmè taq dvrá dvra we v̄hóm vdū longē. Kagó ínìgø angnvm angchvng svng dvrøq nø, ‘Angdál nà!’ wa shòn gó nø zup̄v̄ng svmi mông kèní mvlutshì long.

²³Wedø í rvt̄nø shvrúngrà ỳv̄ng svng nàò shvrúng gønpaq nài èl̀v̄nga:tnò ke, nvn̄m nvch̄v̄ng tiq gógóí nà svng shvràl̄v̄m la v̄l we èdómshi lōng nìnø;

²⁴nàò shvrúng gønpaq lòng nø shvrúngrà shvnvngø èlà:ngò dá:ngí, èd̄ivm nø nvn̄m gó nvng shini shèrv̄msh̄v̄m. Wedá:ngí wā nàò shvrúng gønpaq lòng nø shèrú: ngò.

²⁵Nà nvng nàkokéshì we vsvng nvng shini tvr̀r̀āmø èd̄ishi dvgvp, cāncān ang nvng shèrv̄mshì; m̄òíni nà svng èko pèi dvrá v̄ji wūr taq t̄èl̄ē b̄ø nø, dvrá v̄jipèi rá ang c̄ilcè svng t̄èl̄ē b̄ø nìnø, nà svng tūng taq èróng b̄øe.

²⁶Ngái namaq svng j̀òngj̀óng v̄la:tnìni, b̄eshān tiqgòmcè gø màmvz̄āshi h̄øq mèwaqnøng d̀v̄ngte weỳv̄ng kèní mèlutshinøng.

²⁷‘Vsvng svma dvchap mvdaq,’ wà yà:ngì kà namaqí vtáshaq íe.

²⁸Wedø ínìgø Ngái namaq svng v̄la:tnìni. Kagó ínìgø svmaré tiqmè svng láshì mvyó nø:tní dvjaqò gó nø, n̄øt vdòng taq wemè nvng dvchap we tō wà b̄òà we íe.

²⁹Nà vbàng n̄éi nà svng vtøp dèz̀vr̄ nìnø, èkù:nò nø ègū:rò. Nà góng taqò dvg̀v̄ng tiqlòng vm̄v̄ng lòng nø nà góngkøp zùpv̄ng mông svng ègur b̄ø lòng mvd̀m té shvl̄āe.

³⁰Nà vbàng wū:rí nà svng vtøp dèzvr nìnø, bvt ètu:tnò nø ègū:rò. Nà góng taqò dvgvng tiqlòng vmvng lòng nø nà góngkøp zùpvng móng svng ègur bō lòng mvdvm té shvlāe.

³¹Wedø wa mvtaq, kagó ínìgø ang chømmè svng gū:rò gó nø wemè svng gur we kàru laq zìò, wà yà:ngì kà gø v̄le.

³²Iwe, Ngài namaq svng v̄la:tnìni. Kagó ínìgø, mvmvng mvshèr wàò rvt wā mōini, ang chømmè svng gū:rò nø, wemè nø dvgá tiq pè nvng shvzøngshì bō nìnø, ang svng dvchap mvrà wá dvzá:rò we íe. Svmaré wemè nvng shvzøngshì pèi gø dvchap mvrà wàò we íe.

³³Vrá, cārvmàng vsvngri kaq nø, 'Nà dègvmshì lòng poshì mvdaq; Kangpè kaq dègvmshì bōi lòng nø wá dvgōm ràe,' v̄l yà:ngà kà namaqí vtáshaq íe.

³⁴Iwe, Ngài namaq svng v̄la:tnìni: Bvttut mèdègvmshì nòngni. Muqlàng svng tvnu nø gø mèdègvmshinòngni. Kadø íe wani muqlàng nø Gvray koqkvm rúngtvng íe.

³⁵Rvgaq svng tvnu nø gø mèdègvmshì nòngni. Kadø íe wani, rvgaq nø Ang hí vzvlshìrà mvkōm íe. Yerusalem svng tvnu nø gø mèdègvmshì nòngni. Kadø íe wani, Yerusalem nø Koqkvm Vtvng pèò wamà íe.

³⁶Nà vgō svng tvnu nø gø dvgvmshì mvdaq. Kadø íe wani, nài nø vni tiqhóngcè svng lvmùng dø lvnaq dø gō wá mèshádò.

³⁷Iwe, nà nø, í lòng nø íe;' mōi lòng nø, mōi,' wa m̀vng shòn ràe. Yakà ní mvdvm mvzvn èshò:nò we kapà ínìgø, mvgvm vnaq pè kèní b̀ng we íe.

³⁸'Nē tvlē nē, shà tvlē shái èteqshìnøng,' wa shòn yà:ngà kà namaqí vtáshaq íe.

³⁹Iwe Ngài namaq svng v̄la:tnìni: vsvng mvgvm svng mènàgám nòngni. Kagóí nà mvwā vbàng pā nàpaqvt nìnø ang svng wá pā gō shènáshì.

⁴⁰Kagóí nà svng èko nø, nà bèlaq vdòng dùng wāshì mvyó nìnø, nà bèlaq mvdvm dùng gø laq wāshì.

⁴¹Kagóí nà svng mvdòng mvdaq mǐng tiq dǐm dí dèzǎr nìnø wegó nvng ming vní dǐm gø èdíāò.

⁴²Nà svng røt rā vsvng kaq èzìò. Nà yǐng kèní rǔmshi mvyó gó kèní chuq mèyuqshìni.

⁴³‘Nà tiqdǐng vsvng kaq èshóngshi nø, nà nvng ngǔnshà gó kaq shèngoshì,’ wa yà:ngì kà namaqí vtáshaq íe.

⁴⁴Iwe, Ngái namaq svng v̄la:tnìni; namaq nvng ngǔnshàrì svng èshóngshìnøng. Namaq kaq vrè dvki rā vsvng dvpvt vjú èrøtnanøng.

⁴⁵Namaqí yadø èwànøng kvtnø muqlàng taqlap vl pè namaq Nvpè angcèrì èi lóngnønge. Kadø íe wani Gvrayí Ang vnǐm nø, svng mvgǔmrì svng gø, svng shvlàrì svng gø dvsǎràò nø; shø gø, døngmanrì nvng mvdøng mvmānrì svng dvchá dvzaqāè.

⁴⁶Namaq nø namaq svng shóngshì rā rì kaq wā èshóngshìnøng kvtnø, zibè pà gø mèvlānøng. Kùyà gúnrì gø wedø nø wáshì we mòí ma?

⁴⁷Namaq nø nvnǐm nvchǎngrì kaq wā shewéshìnøng nìnø, vsvng mvdǐm mvzǎn pà èwànønge? Wǐngzà ríi gø wedø nø wàò we mòí ma?

⁴⁸Wedø í rvtnø muqlàng taqlap namaq Nvpè nø kòmngøm tétóng dø tiqdvchá, namaq gø kòmngøm tétóng ràe.

Mati 6

¹Namaqí shvla we bǐnlì èwànøng ke vsvng mǐrdǐngø dvgùng lúnlǐm rvt èwànøng we laq mòí. Wedø èwànøng nìnø muqlàng taqlap vl pè namaq Nvpè yǐngø namaq zibè pà gø mèvlā dánøng.

²Wervtnø namaqí dvsházā bǐnlì èwànøng dvgvp, vsa:ngí lashvring ra dø nøt vnínøt cǐn vsvnggríi júrot chòm rvgaq nvng mvrìng tvrà rvgaqgaq, boché mø:tnò dø nø mèwànøngni. Ngái namaq svng v̄la:tnìni, wedø wàòrìi nø angmaq zibè pvtbe lúnǐm bòà.

³Iwe, nài dvsházā bǐnlì èwàò dvgvp, nà vbàng wū:rí èwàò lònng nø nà vgwé wū:rí laq mvsháò.

- ⁴Wekvt mvyòn p̄vngø wàò rì svng yà:ngò pè Nvpè A:ngí nà svng zibè nàwvngā daqe.
- ⁵Namaq vjú èrøtnøng dvgvp, nøt vní shvlē c̀vnri dø mèwáshì nøngni. Angmaq nø vsa:ngí lvỳvng rā dø júróet chòm rvgaq nvng tvrà n̄vmdōng rvgaq̄ø rip sóri júróet mvyøe. Ngái namaq svng v̄la:tnìni, wedø wa rìi nø angmaq zibè pvtbe lúnvm bōà.
- ⁶Namaq vjú èrøtnøng dvgvp, kok vdòng svng ègòngnøng nø b̀vngkà ècøtshinøng dá:ngí, mvyòn vdòngō v̄l pè Nvpè svng vjú èrøtshinøng. Wekvt mvyòn p̄vngō yà:ngò pè Nvpè A:ngí namaq svng zibè nàwvngā daqnøng.
- ⁷Namaq vjú èrøtnøng dvgvp, ẁvngzàri røt dø kàciq màdá batni battvng mènànínøngni. Angmaqí nø, kà gvzà luq dø èrøt kvt wa Gvrayí táā dae, lá:nòe.
- ⁸Wervtnø angmaq taq mèc̄vnshinøngni. Kadø íe wani namaqí Nvpè svng shini mèrøtnøng dvgvp kèní ni, namaq kapà èrànøng we A:ngí vsháshaq íe.
- ⁹Wervtnø namaq vjú èrøtnøng dvgvp yadø èrøtnøng: ‘Muqlàng taqlap èvlpè nøngmaq Vpèá, Nà b̀øng svng shànshér dø vpó laq shái.
- ¹⁰Nà móngdàn laq tuq daq. Muqlàng taqlapmø Nà nøt í lònng dø, rvgaq tømō gø laq í daq.
- ¹¹Ni vr̀vm nøngmaq ràì we v̀mpà, dèni gø nøngmaq svng èzí daqshà.
- ¹²Nøngmaq svng nàlèi rì kaq nøngmaqí chutnài dø, nøngmaqí vlèi rì gø èchutnāshà.
- ¹³Dvløt rā ỳvng nøngmaq mèshōlshàni, mvḡvm màshvla lònng kèní nøngmaq svng shèlutshà. (Kadø íe wani móngdàn gø, jór̀nønggùn nvng dvg̀ng g̀ngsh̀vng nø, dvcìq lvp̄at Nàò èiāe, Yadø laq í daq,) wa èrøtnøng.
- ¹⁴Vsa:ngí nàlévtnøng we svng namaqí èchutnānøng kvt nø, muqlàng taqlapmò namaq Nvpèi gø, namaq svng èchutna daqnøng.
- ¹⁵Vsa:ngí nàlévtnøng we svng namaqí mèchutnānøng kvt nø, namaq Nvpèi gø namaqí nàlènøng rì svng mèchutna daqnøng.

¹⁶Namaq vmpà màvm nànatshi daqnòng dvgvp, nòt vni shvlē cùn vsvng wáshì dø, rvyù mvrshvm mèrínòngni. Angmaq nø màvmvm vnatshi we svng vsa:ngí lvyà:ngò dø, angmaq mvrshvm chū rvyù dø wáshìe. Ngài namaq svng v̄la:tnini, angmaqí nø angmaq zibè pvtbe lúnvm bòa.

¹⁷Namaq m̀vng nø, vmpà màvm nànatshi daqnòng dvgvp, namaq vgō gø vshuí èmatshinòng; mvr gø èzvlshinòng.

¹⁸Namaq vmpà màvm nànatshinòng lònng nø, vsa:ngí mvyà:- ngò nìgø mvyòn vdòngø vl pè Nvpèi yà:ngòe. Wervt mvyòn p̄vngø yà:ngò pè Nvpè A:ngí namaq svng zibe nàwvngā daqnòngge.

¹⁹Món nvng shvmri:lí á:mò nø, vkó gø zvngshì nø kóvma:tnò we rv- gaq tømø, namaq vdè dvpvt pøhvp mègvshinòngni.

²⁰Iwe mó:ní gø, shvmri:lí gø màá:mò nø, vkó gø zvngshì nø kó mvlú:nò we muqlàng taqlap yvngø lè namaq vdè dvpvt pøhvp ègvshinòng.

²¹Kadø íe wāni namaq pøhvp kayvng ègvshinòng nìnø, namaq nòt gø weyvng ni v̄le.

²²Nē nø shagóng dvpvt svmigwìn íe. Wervtnø nà vnē shàn kvtkèní nø, nà góngkøp làng gáe.

²³Nà vnē tinv̄m nìnø nà góngkøp død̀vng waṽme. Wervtnø nà vdòng taq gálong vmaq̄vm nìnø kad̄vngshìni naqciqriq long má!

²⁴Tiqka:tní wa angkàng vni gó svng kagóí gø dvzōm mvlúnshì. Ang nø tiq pè svng shvngōshì nø tiq pè svng nø shóngshì long. Mòínì tiq pè svng vpóò nø, wápè svng nø màpóò we v̄l long. Welòng dø namaq nø Gvray kaq gø dvzōm, g̀vmsùng vshé svng gø dvzōm, nø wá mèlúnnòng.

²⁵Wervt Ngài namaq svng v̄la:tnini, namaq nø pà vmlvm, pà aq nø cúnshilvm, wa nø góng mèginòngni. Pà gwāshilvm wa nø gø, vdè góng dvpvt mèdèreshinòngni. Gønshaq nø vmlvm mvd̀vm té vpó we m̀oi ma? Góng gø gwálvm mvd̀vm té vpó we m̀oi ma?

²⁶Muqlàng rām carì svng èyvngnøng lè! Angmaq nø wón gø mvwønvm, shrvt gø màshrvtnvm, vzá taq gø màrvdāvm. Inìgø muqlàng taqlapmò namaq Nvpèi werì svng dvkù: mòe. Namaq nø ca werì mvdvm té nàpónøng we mòi ma?

²⁷Góng dvgishì weí vdè vbat svng tiq rvtòcè rvmshi lú:nò we kagó èvlnøng ma?

²⁸Pàwálvm namaq nø gwálvm dvpvt góng èginønge? Zømwàng vkú wvtri kadø tē lōng we svng èyvng nøng. Shóngwvt yari nø bñlì gø mvwa, yì gø mvyishì.

²⁹Wedø inìgø Ngái v̄la:tnini: Solomon nø ngòrdvgùng shvngbe v̄l dvgvp dving, vkú wvt tiq wvt vnvp dvingte gø ang gwāshì mvlún yà:ngò.

³⁰Kvmnøt ècvmnøng rié! dèni nø cúnshì, nvpni nø svmi dvingkør taq wvr bòè we zømwàng mvlì shōnhàcè svng dving Gvrayí yadvingte vnvp dø dvgwāò nínø, namaq svng nø wemvdvmø téwa dègwa daqnøng we mòi ma?

³¹Wervtnø, 'Pà vmlvm! Pà aqlvm! Pà gwāshìlvm!' wa, góng mèginøngni.

³²Yadving pvn dang rvtnø, mvnoqshi rì mving góng dvgishìe. Iwe muqlàng taqlapmò namaq Nvpèi nø yadving pvn shvngbe namaq zóm èdvngnøng we vsháshaq íe.

³³Namaqí nø Ang móngdàn nvng Ang dōngman lōng svng vzvng èlá nøng. Wekvt yadving pvn shvngbe namaq svng èrvmā daqnønge.

³⁴Wedø í rvtnø nvpni dvpvt góng mèginøngni. Nvpni rà rì dvpvt nø nvpni dvrèshì longè. Weni dvpvt weni dvshà we vr̄me.

Mati 7

¹Namaq svng vsa:ngí kàrvt we màhòmlvm dvpvt namaqí gø vsvng kaq kà mèrvtnøngni.

²Kadø íe wani namaqí kadø kà èrvtnøng nìnø, namaq svng gø wedøni kà èrvtnvtnønge. Vrá namaqí ètingānøng zìdvng ni, namaq svng gø ètingāvt nønge.

³Pàwálm nvnvm nvchvng nē taqò b̀̀l̀c̀i svng wa t̀̀nuò nò nà vne taqò shóngdòm svng nò mèỳv̀ngshì ma?

⁴Kùl̀à, nà vnē taq nò shóngdòm ni v̀̀ld̀v̀ng wā ke, nvn̄m nvch̄vng gó kaq, ‘Nà vnē taqò b̀̀l̀c̀i l̀̀ng l̀̀ngāngvtǹng,’ wa nò kadøwa shòn lāshvlāni?

⁵Nòt vni shvlē ècà:nò gó nàé, nà vnē taqò shóngdòm l̀̀ng vz̀v̀ng èlúshì; wedá:ngí wa nvn̄m nvch̄vng gó ang vnē taqkèní b̀̀l̀c̀i l̀̀ng lúálvm hòq nài shàn wa èỳv̀ng lú:ngòe.

⁶Shànshér dø shvgaqshaq p̀̀vǹr̀i nò vgìr̀i svng mèzíǹngni. Namaqò rvlogwìngshíngri gø waqri m̀̀vr̀d̀v̀ng svng mèdègupmāǹngni. Mòini waqí nò rvlogwìngshíng svng ang híi lā:mò nò, namaq svng angchēchē èr̀v̀nkévt̀ng.

⁷Erøtǹng; wekvt namaq svng èzì daqǹng. Eláǹng; wekvt lá èlún daqǹng. Nàkoqǹng; wekvt namaq svng ètānā daqǹng.

⁸Kadø íe wani røt góí nò lú:nòe. Lád góí gø, lá lú:nòe. Vkoqò gó svng gø tánā daqòe.

⁹Nvcè zidòng røtshi ra ke, lóng èzíǹng we namaq kagó èv̀lǹng ma?

¹⁰Ngā røt rā ke, ang svng b̀̀ èzíǹng ma?

¹¹Vsvng mvg̀vm̀ri namaqí d̀̀v̀ng nvcèr̀i kaq gønpaq shvlá zì èsháǹng kèní nò, muqlàng taqlap v̄l pè namaq Nvpèí nò, Ang kaq røt rār̀i svng wemvd̀vmø té mvz̀v̀n gønpaq shvlār̀i zì mvshá̀ni ma?

¹²Wervtnø, vsa:ngí namaq svng kadø wáalvm èshòngǹng nìnø, namaqí gø angmaq svng wedø tiqdvchá èwáāǹng. Pàwá wani yalòng nò Dvrá l̀̀ng nvng Kàdvtutshú kārur̀i taq shvngøt we mvshól shvniq íe.

¹³Namaq nò b̀̀v̀ngkà mvchím l̀̀ng taqkèní ègòngǹng. Vm̀v̀ngl̀vm ỳv̀ng svng tuq̀vm hwáng nò b̀̀v̀ngkà gø gwaqe, tvrà gø yáe; wechit taq gòngr̀i gø luqe.

¹⁴Gønsaq lúnlvm ỳv̀ng svng tuq̀vm hwáng nò, b̀̀v̀ngkà gø mvchíme, tvrà gø c̀̀me. Tvra wehwáng svng lá lú:nò vsvng gø mvlug.

¹⁵Namaq nø mvdøng mvman we kàdvtutshúri svng nàyáshìnøng. Werì nø mvdùm lap nø vyvng pòr gwashì nø namaq yvng svng di ra we ínìgø, vdòng rým nø catlým dvkýngshì we vyitri íe.

¹⁶Angmaqò bvnli taqkèní angmaq svng èshá lóngnønge. Bvngghó póng taqkèní nø bìmshí, bvngghó shóng taqkèní gø nvmgwèshí røpmým mvlúnshì we mòi ma?

¹⁷Shóng shvlá kèní nø angshí shvlá shíe; shóng mvgým kèní nø angshí mvgým shíe.

¹⁸Shóng shvlá taq nø angshí mvgým shí mvsháò; shóng mvgým taq gø angshí shvlá shí mvsháò.

¹⁹Angshí shvlá mvshí we shóngtøng vrùm nø rø:mò nø, svmi svng gur bóøe.

²⁰Wedø í rvtnø angmaqí wàò bvnli taqkèní angmaq svng èshá lóngnønge.

²¹Ngà svng, 'Kàngpèá, Kàngpèá, wa go vsvng shvngbeí muqlàng móngdàn góng lún lú:ngò we mòi. Muqlàng taqlap yvngò Vpè Ang nøt cà:nò rii wa góng lún lú:ngòe.

²²Kàngé we angni taq, vsvng mvmē nø Ngà svng, 'Kàngpèá, Kàngpèá, nøngmaqí nø Nà bòng taqkèní kàdvtut yvngshà. Nà bòng taqkèní cáng lùng yvngshà. Nà bòng taqkèní jórònøggùn bvnli rì gvzàzà wà yvngshà we mòi ma?' wa longé.

²³Wekvt Ngái angmaq svng, 'Ngái namaq svng kadvgvp gø mvshá dá:rì. Dvrá mècènnøng rì namaq nø, Ngà yvng kèní èrìlshìvmnøng,' vllým íe.

²⁴Wervtnø Ngà kà yarì táò nø cún dōng vsvng kagó ínìgø, lóngtvng mvdùm taq chòm vrvngshì we, zitnøt v̄l vsvng nvng vbóngé.

²⁵Shō zaq nø, tì tòng nø, nvmbòng mvrù mut ra weí chòm wechòm svng vtøp ra nìgø, we chòm mvpvng angké nø lóngtvng mvdùm taq vrvngshaq í rvtnø màtūngv̄m.

²⁶Ngà kà yarì táò dá:ngí mvcà:nò gø nø, zishìl mvdùmø chòm vrvngshì we svngdál nvng vbóngé.

²⁷Shø zaq nø, tì tòng nø, nùm̀b̀ong mvr̀r̀ mut rā weí chòm wechòm svng vtít rā kv́t, vtūngv̄m nø angshi vr̀m̄v̄me,” a:lòe.

²⁸Yesuí kà yarì shón d̀ng b̀à kv́t vsvng loksokr̀i nø A:ngí shvngø:- tnò kàri svng gvzà dàá:mì.

²⁹Kadø íe wani angmaq svng A:ngí nø vmíng vkíng v̄l dø shvngø:tnòe; dv́rá svrarií shvngø:tnò dø m̀í.

Mati 8

¹Yesu nø mvr̀ỳv̀ng kènì shúngshì daqì kv́t, vsvng loksú:kngí gø Ang svng c̀v̀n b̀à.

²Wekvt m̄vngga:ngí zā we vsvng tiq gø Ang ýng dì rái nø, k̀t ngómshì noqò sórí, “V̀kàngpèá, Nà èk̄v̄mshì nìnø, ngà svng dvshér èngutnàe,” wae.

³Wekvt Yesu Ang wūr zúshi nø, “Ngà k̄v̄msh̀ngè; nà leq sh̄vngv̄m,” a:lòe. Wela:ngí ni ang m̄vnggvng l̀ng nø sh̄vngá:mì.

⁴Yesuí ang svng, “Vsvng kagø svng gø màdvtálv̄m nàyáshì. Iwe, èdīv̄m nø shvkse ílv̄m dvpvt, nà góng nø shvr̀ngshú pè svng dètánshìv̄m nø Moshíí dvk̄v̄m yà:ngí we shvr̀ng g̀npaq l̀ng ènúngá:mò,” a:lòe.

⁵Yesu nø Kapernum mvr̀ng svng g̀ng rái m̀pvng, c̀lyá øpshú dù tiq pè Ang ýng dì rái nø dvbvnglv̄m yadø r̀tnímshìe.

⁶“V̀kàngpèá, ngà dvz̀mshú nø hí wūr vz̀m shì weí chòmø vyálshì nø r̀vngdì zāe,” wae.

⁷Wekvt Yesuí ang svng, “Ngà d̀ng rāng nø ang svng dvbānlv̄m íe,” a:lòe.

⁸Iwe, c̀lyá øpshú dù pèi vtà:- ngò nø, “V̀kàngpèá, ngà chòm svng Nà g̀nglv̄m nø ngà màp̀ng. Nàí kà tiqkàcè sh̀nd̀ng èwàò weí ngà dvz̀mshú pè nø banv̄me.

⁹Kadø íe wani ngà gø vsvng vmíng l̀ngp̄vngø v̄l we vsvng óngàe; ngà l̀ngp̄vng gø c̀lcè v̄le. Ngái yapè svng, ‘Edi,’ v̀l̀nøng nø ang dīv̄me; ku pè svng, ‘Edi ra,’ v̀l̀nøng gø ang di rāe; vŕrá ngà vshuq svng, ‘Yal̀ng èwàò,’ v̀l̀nøng gø a:ngí wàòe,” a:lòe.

¹⁰Yesuí yakà tá bǝà kv̄t, vtiq lú:ngì nǝ Ang mèpv̄ng cà:nò rì kaq, “Ngàí namaq sv̄ng jǝngjǝng v̄la:tnìni, Israel dvcì dvhǝ taq d̄v̄ng, yadv̄ngte k̄vm̄nǝt tē we nǝ Ngàí tiq gǝ gǝ mvȳv̄ng d̄vr̄ò.

¹¹Ngàí rá v̄la:tnìni, n̄v̄ms̄vr̄ n̄v̄mlǝp kènì vsv̄ng mvm̄ē di ra nǝ, muqlàng mǝngdàn taq, Abraham, Isak nv̄ng Yaku ó tiqdǝ v̄mbóy taq nám̄rung longē.

¹²Iwe, mǝngdàn vpv̄tl̄vm̄ angcǝ angcè í rì m̄v̄ng nǝ, vt̄v̄nglap cǝngcǝng dǝ vdòng sv̄ng gūr bǝðē. Weyv̄ngǝ rvyù nǝ shà v̄jitshì we dvchǝng í longē,” a:lòē.

¹³Wekvt Yesuí c̄iyá øpshú dù pè sv̄ng, “Elovm̄; nà èk̄vm̄ dǝ tiqdv̄chá nà dvpvt leq iā daq,” a:lòē. Dvzǝmshú pè nǝ welv̄ng ni zǝmá:mì.

¹⁴Yesu nǝ Piter chǝm sv̄ng tuq rái kv̄t, Piter angnì mè nǝ gvzà vkatshì weí zā nǝ vyálshì we sv̄ng Yesuí ȳv̄ng bǝà.

¹⁵Wekvt Yesuí wemè wur sv̄ng zǝm bǝà n̄nǝ, ang gǝng vkatshì lǝng shǝmá:mì nǝ, kungshì lú:ngì weí Yesu sv̄ng dvzǝ:mòē.

¹⁶Dǝrǝm hǝqa:tnà dvgvp, vsv̄ngrií nǝ cá:ngí dvr̄ū vsv̄ng mvm̄ē Yesu ȳv̄ng shǝla:tnà. A:ngí kà tiqkài wa cángri sv̄ng lú:ngò nǝ, zā vsv̄ng shv̄ngbe kaq gǝ dvbā:nòē.

¹⁷Yalǝng nǝ kàdvtutshú Esaya taqkènì, “Nǝngmaq dvsǝn zǝtná rì nǝ A:ngí èlúāi nǝ, Nǝngmaq záyv̄ng gǝ A:ngí ni èriā bǝshà,” wa shǝn yà:ngà kà dvhǝ:mò we íē.

¹⁸Ang gùrgùr vsv̄ng loksok lokga sv̄ng Yesuí ȳv̄ng bǝà kv̄t, Ang lamboqrì sv̄ng t̄inúng kupa lésh̄l̄vm̄ A:ngí dvcá:mòē.

¹⁹Wekvt dvrá sv̄rari kènì tiq pè di rái nǝ Ang sv̄ng, “Vkàngpèá, Nà kayv̄ng èdi n̄nǝ ngà gǝ Nà mèpv̄ng c̄v̄nl̄vm̄ íē,” a:lòē.

²⁰Yesuí ang sv̄ng, “Sv̄wì nǝ angd̄v̄ng vdáē; v̄hánḡrām vcārì gǝ angd̄v̄ng vdáē; Iwe Vsv̄ng Angcè pè Ngà nǝ, vgō mv̄kǝmràcè gǝ màdáng,” a:lòē.

²¹Coqc̄vn̄rì taqkènì vrá tiq gǝí Ang sv̄ng, “Vkàngpèá, vpè sv̄ng vz̄v̄ng kǝm dèz̄vrà lè,” a:lòē.

- ²²Yesuí ang svng, “Shìrì nø shìrì angmaq laq kømshi, nà nø Ngà mèpvng ècòn ra,” a:lòe.
- ²³Yesu nø kùngshí taq zýngshìá: mì kvt, Ang coqcónrìí gø Ang mèpvng cùn bõà.
- ²⁴Wekvt tìnúng taq chvnnvñn nùm̀bõng mvrùmè mut lú:- ngì nø, kungshí nø timái límlým dá:- nòe. Inìgø Yesu nø yøpme.
- ²⁵Angmaqí Ang svng dvsha:tnò sórí, “Vkàngpèá, nøngmaq vmá:ngì lé, shèlutshàé,” a:lòe.
- ²⁶Yesuí angmaq svng, “Kým̀nøt ècòm̀nøng rìé, namaq pawá sèrenønge?” a:lòe. Wekvt Ang búng nø, nùm̀bõng nvng tìma svng ngv̄n bõà nìnø, shòm wā zòlá:mì.
- ²⁷Wekvt vsvng werì vtiq lú:ngì nø, “Nùm̀bõng gø tìma gø, Ang kà tā we nø, yapè nø kadø í we tiq pè íe ma?” wa vrùnge.
- ²⁸Yesu nø kupa Gadaren rì rvgaq svng tuq rái nìnø, tvrà wehwáng taq tiq gó gō léshì màshvla høq, mvhø mvhut wa we cá:ngí dvrükèò we vsvng vní gó nø lóngdùng dvgv̄m móng kènì léshi rái nø Yesu nvng vhõmá:mì.
- ²⁹Wekvt chàng wegóní vkiq lú:ngì nø, “Gvray Angcè pè Nà, nøngmaq Nà nvng pà singlým v̄le ma? Rvtø shini mvhøqò ke nøngmaq svng dvkilým èdì daqì ma?” wae.
- ³⁰Angmaq yvng kènì kadvngte màrúm yvngõ waq tiqré rvnúlým nø v̄l we;
- ³¹cáng rìí Yesu svng, “Nøngmaq svng lùnglým ni í kènì nø, waqré taq dvchøp dèzvrshà,” wa røtshie.
- ³²Yesuí angmaq svng, “Elonøng,” vl bõa kvt angmaq lúshìá:mì nø, waqrì taq dvchøpmá:mì. Ku, waqré nø d̀vngdár dangdang tìnúng svng dvgupshì nø, tì taq vløp nø shìá: mì.
- ³³Wekvt waq roqò rì nø mvrìng svng vjèrá:mì nø, bõná:mì rì shvngbe nvng cá:ngí dvrükèò gõni dāng kadødõ íá:mì tvrà dvsha:ngòe.

³⁴Wekvt mvrìng kòp nò Yesu svng yíng nvng di rái. Ang svng angmaqí yèng bóà kvt, angmaq rvgaq kèní Ang lvlúshiṽm dø kórshìe.

Mati 9

¹Wekvt Yesu nò kùngshí tiqgò̄m taq zýngshì dá:ngí kupa svng léshì nò, Ang vdè mvrìng svng tuq rái.

²Ku, hí wūr vzò̄m shì vsvng tiq gò chà taq vyà:lò nò, Yesu yíng svng angmaqí baqa:tnà. Angmaq kṽmnòt svng Yesuí yèng bóà kvt hí wūr shì pè svng, “Ngàcèá, shaqshaq wa èṽl, nà mvrà chutnāng bóngà,” a:lòe.

³Weyíng dvrá svrarī tiqmaq nò angmaq nòt taq, “Yapè nò shòn màdu we kà shòne,” wa dvda:mòe.

⁴Angmaqí wedø dvda:mò we svng Yesuí sháo rvt, “Namaq nòt taq pàwá mvgṽm we dèdṽmnønge?

⁵Nà mvrà chutnāng bóngà,’ èa:lò kà nvng ‘Ekūngshi nò èdivm,’ èa:lò kà; yakàní kākà té shòn yùl ma?

⁶Iwe vsvng Angcè pè Ngà nò rvgaq tòm̄ mvrà chutnālṽm vmíng vkíng vl we namaq svng shá dvzṽrlṽm íe a:lò nò, A:ngí hí wūr shì pè svng, “Ekungshì; nà pvlū èbaqshi nò nà chòm svng èlō,” a:lòe.

⁷Wekvt wepè còt kungshì nò ang chòm svng loá:mì.

⁸Vsvng loksokrií welòng yèng bóà kvt dvdvm vtiquá:mì nò, vsvng kaq yadýngte ring we vmíng vkíng zi pè Gvray kaq shvri:ngòe.

⁹Weyíng kèní Yesu diá:mì kvt, Mati tó̄d we tiq pè kùyà tó rā yíng rūng dā we svng yèng bóà nò ang svng, “Ngà svng ècṽn rā,” a:lòe. Wekvt ang tṽm búng nò, Yesu mèpvng cṽn bóà.

¹⁰Wemèpvng, Ang nò Mati chòm taq vmpà vmlṽm námrunng dvgvp, kùyà gú:nò rì nvng mvrà vl vsvng1 mvmē gò, Yesu ó Ang coqcṽnrì nvng tiqdø vmpà vmlṽm námrunge.

11 Welòng svng Farisirí ỳvng bóà kvt angmaqí Yesu coqc̀nrì svng, “Namaq Svra pè nò kùya gú:nò rì, mvrà v̄l vsvng̀rì nvng tiqdø kadø í nò v̄m aqe ma?” a:lòe.

12 Yesuí tá bóà kvt a:lò we nò, “Cìsvra nò zarì dvpvt wa zóm̀dv̀nge, mvza vsvng nò zóm mvd̀vng.

13 Kàru taq, 'Ngà nò shvrúng núngpà mvd̀vmø mvrézā nòt svng m̀vng té shònge,' wa kà ang lvjøm ècvnshívmnøng. Pàwálm wani Ngà nò, døngman vsvng kaq go nvng d̀vng dakngà we m̀í, mvrà v̄lrì svng lè go nvng d̀vng dakngà,” a:lòe.

14 Wekvt Yohan coqc̀nrì Yesu ỳvng dì rái nò, “Nøngmaq nvng Farisirì nò, v̄mpà màvm̀m angkvtkvt vnatshài we; Nà coqc̀nrì nò v̄mpà màvm la mànatshìni, pawá í ma?” wa rø:tnòe.

15 Yesuí angmaq svng, “Zvmi kùng taq lvngàsh̀vrpè shini vl dvgvp bóy m̀vnm̀rì nò rvyú vdu ma? Iwe, lvngàsh̀vrpè svng nò angmaq ỳvng kèní lù b̀òe we angni tuq rāe. Wekvt m̀vng nò, angmaq gø màvm̀m vnatshì rà longe.

16 Bèlaq b̀òt svng laqtūnpuq angshá:rí dvcēshì we kagó gø màvl. Pàwálm wani dvcē bóà puqí bèlaq d̀vng svng r̀v̀nkèò nò, dvshàshà hwánglap d̀vngvme.

17 Vrá, bìmtì angsh̀vr gø, shāce ỳvngkoq angb̀òt taq zá:ngò vsvng màvl. M̀ì nìnø shacē ỳvngkoq buq̄m nò, bìmtì gø vupm̄vme; shacē ỳvng koqrì gø vcatn̄vme. Iwe bìmtì angsh̀vr nò, shācē ỳvngkoq angsh̀vr taq èzá:ngò kvt wa vní p̀v̀np̀v̀n mvt̀vnm,” a:lòe.

18 Kà yarì Yesuí angmaq svng shón mā:nò dvgvp, júrot chòm øpshú tiq pè dì rái nò, Ang m̀vrd̀vngø kòt ngómshì noqò sórí, “Ngàcè mè nò akvtni shiá:mì; Nà èdi rā nò, Nà wūr ang mvd̀vm èhapshì kvt nò ang zūn longe,” a:lòe.

19 Wervt Yesu t̀vm búng nò Ang coqc̀nrì nvng tiqdø wepè mèpvng c̀vn bóà.

20 Shwi vyø nò tiqcé vní nõng zà daqì we svmaré tiqmè nò, Ang mèpvng lap kèní dì rái weí, Ang mvd̀vm bèlaq d̀vng mvtú svng shu:pmòe.

- ²¹Kadø íe wani ang nø ang nøt taq, “Ngái Ang bèlaq svng shup wa shupmònøng gø ngà bān longè,” wa kíme.
- ²²Iwe, Yesu wíl poshì nø wemè svng yèng bóa kvt A:ngí, “Ngàcè mèá, shaqshaq wa èvì; nà kýmno:tní nà svng dèzóm bói,” a:lòe. Svmaré mè nø welvng ni zómá:mì.
- ²³Yesu nø øpshú wepè chòm svng tuq rái kvt, bishūn møtrì nvng vsvng loksok vhaqshi dā we svng yèng bóa kvt,
- ²⁴A:ngí, “Eyil- shìnøng; pawá wani svmasvré mè nø shì we mòi; yøp we lè íe,” a:lòe. Wervt angmaq nø Ang svng zērshì nø vhøøe.
- ²⁵Inìgø vsvng loksokrì svng yìlshì dvzvr bóa dá:ngí, Ang gòngá: mì nø wemè wūr zòm bóa nìnø, cvmré mè zūn lú:ngì.
- ²⁶Wekvt shèngkà welòng nø wemóng móngkøp svng vsherá:mì.
- ²⁷Yesu nø weyýng kèní búngá:mì ke, nemàn vní góí vkiq sórí Ang mèpvng c̀vna:tnà nø, “Dawi pvlí pvlaq pèé, dvshá èzashàé,” wae.
- ²⁸Yesu nø chòm svng gòngá:mì mèpvng, nemàn pèní gø Ang yýng svng dì rái kvt, Yesuí angní svng, “Yalòng Ngái wá dá:ngòe, wa nø èkvmshìe ma?” wa rø:tnòe. Angní lvngái Ang svng, “Vkàngpèá, kvmshìe,” wa vtá:nòe.
- ²⁹Wekvt angní lvngà vnē svng A:- ngí shu:pmò sórí, “Nàní lvngà èkvmshì dø tiqdvchá nàní dvpvt leqíā daqshì,” a:lòe.
- ³⁰Wekvt angní lvngà vnēí yèng lú:ngà. Yesuí angní lvngà svng gvpnaq dvká:mò nø, “Yadø èbanvmshà tvrà kagø svng gø shòn mvdaqé,” a:lòe.
- ³¹Iwe angní búngá: mì nø, wemóng móngkøp taq Ang dvgùng dvshvng bóa.
- ³²Angní lvngà búngá:mì weó, ku, cángí dvrükèò we màá tiq pè Yesu yýng svng shøla:tnà.
- ³³Cáng lòng lùng bóa kvt màá pè nø kà shòn lú:ngì. Wekvt vsvng loksokrì vtìq lú:ngì nø, “Israel vdòng taq yadø í we nø kadvgvp gø mvyvng dá:rì,” wae.
- ³⁴Iwe Farisirì nø, “A:ngí cángri lù:- ngò we nø cáng koqkvm nònggùn kèní íe,” wae.

³⁵Yesu nø wamàrì nvng rvwá rì shvngbe taq tvríshì nø, angmaq júrot chòmri taq shvngø:tnò taqsóri, muqlàng móngdàn Dvbùshvngkà dvsha: ngò nø, záyvng angpvnnpvn dvbā: nòe.

³⁶Vsvng loksokrì nø roqshú màdá we vyvngri dø vshin nø, dvbvngshú màdá dvshá dvre vhø:mò we svng A:ngí yvng bòà rvtnø angmaq svng mvré lú:ngà.

³⁷Wekvt A:ngí Ang coqcvnri svng, “Dvkømlým mvzí nø gvzà luq we, dvkømvsvng mvng mvlug.

³⁸We rvtnø mvzí dvkømvng Angkàng pè svng dvkømvshú dvzvrálm èrøtnøng,” a:lòe.

Mati 10

¹Yesuí Ang coqcvn tiqcé vni pè gōa:tnà dá:ngí, mvmvng cáng kaq lúng dvnglm nvng záyvng pvn vrvm dvbān dvnglm vming vkvng angmaq svng zíòe.

²Dvzvr tiqcé vni pè angmaq bøngri nø yadø íe. Nvmlat pè nø Piter, tòò pè Simon; vrá angvnm pè Anderu; Zebedi angcè Yaku nvng angvnm pè Yohan;

³Pilip nvng Bartolemi; Toma nvng kùyà gún pè Mati; Alpiu angcè Yaku, vrá Tadiu;

⁴Nøtløm pè Simon nvng Yesu kaq nvamá:mò pè Iskariot vsvng Yuda íe.

⁵Ya tiqcé vni pè svng dvzá:rò sóri, Yesuí angmaq svng yadø dvká:- mòe. “Wvngzàrì dangdang gø mèdinøngni; Samari mvrìng rì svng gø mègøngnøngni;

⁶Israel rvp kèní vmàn yà:ngì we vyvngri yvng svng wa èdinøng.

⁷Wedø èdinøng sóri, ‘Muqlàng móngdàn níshì rái,’ wa dèshvng bønøng.

⁸Zarì dèbānnøng; shìrì svng dèzūnnøng; mvnngvng í rì dèshèrnøng; cángri èlùnngøng. Dvpø màdá èlún bòshà rvt dvpø màdá èzínøng.

⁹Namaq yóngkoq taq shé gø, gvmsùng gø, kàmø beshan gø mèrínøngni.

¹⁰Zaqlè wàng dvpvt tòngzòn gø mèrínòngni; bèlaq gø vni dùng mèlǎngshinòngni; híshvnam gø, dvrìng gø mèlǎngnòngni; pàwálm wani bñnlì wa gó nò, shàvm rā we lún vpòe.

¹¹Namaq nò mvrìng nvng rvwá taq ègòngǎmnòng dvgvp, weyǎng nòt tóng shaqré karvp í we èròtnòng nò, we mvrìng kèní mèbúngnòng dǎngte wechòmò vl dǎng èwànòng.

¹²Wechòm svng ègòngǎmnòng dvgvp, wervp svng mòngzòl lòng leqlúnnòng, wa shémánanòng.

¹³Wervp lún vpò we í nìnò, namaqí dègòngānòng we mòngzòl lòng nò wervp svng laq tuq daq; lún màpò we í nìnò, namaqí shémánanòng we mòngzòl lòng nò namaq svng laq vtǎng rā.

¹⁴Namaq svng mènàtòvtnòng nò, namaq kàrì svng gø mètàānòng we kagó vl nìnò, wechòm mòini wemvrìng kèní èbúng daqnòng kv, namaq hí taq vyin we dvtòl nàchaqshi ránòng.

¹⁵Ngài v̄la:tnìni, kàngé daq we angni taq wemvrìng mvhòt long lòng nò, Sodom nvng Gomora mvrìng ní v̄hò:mò lòng mvdvm té rvnaq longe.

¹⁶Nàshatnòng; Ngài namaq svng dvzá:rì we nò vyitré dvhò svng vyǎngcè dvzá:rò dò íe. Wervtnò vbò dò èzitnòng nò, kaò dònì nòt shvla we èwáshinòng.

¹⁷Namaq nàyáshinòng; kadò íe wani vsa:ngí namaq svng shaqré lipong taq tēlè bònòng. Júrot chòmri taq gø namaq svng nàdipmvtnòng.

¹⁸Wemvdvmò, øpshú gàmzòrì nvng koqkvmrì mvrìdǎngø Ngà rvtñò namaq svng èshòl bònòng nò, namaq nò werì nvng wǎngzàrì svng Ngà dvpvt shvkse èwáshì lóngnòng.

¹⁹Namaq svng øpshú dù rii èjipnòng nò èròtnvtnòng dvgvp, kapà kadò shònlvm wa góng mèginòngni. Welǎng taqni namaq shònlvm kà nò namaq svng èzì daqnòng.

- ²⁰Kadø íe wani, namaqí èshònnøng we mòi; namaq Nvpè Ang Pvlàcèi namaq taqkèní shòn lú:ngòe.
- ²¹Wedvgvp nø, angn̄m pèi angn̄m pè svng, angpèi gø angcè svng dvshílv̄m tvlè bòde. Angcè ríi gø angpè angmè maq svng vtùò nø shvt dvzvr̄ lú:ngòe.
- ²²Ngà bõng rvtnø vsvng shvngbeí namaq svng shèngōvt nønge. Wedø ínìgø vlè l̀vngdòm ni høq tønshì góí m̀vng nø gònshaq shvlut we lún lú:ngòe.
- ²³Ya mvrìng taq namaq svng nàrèvtnøng nìnø, ku mvrìng svng èvtshìnøng. Ngàí namaq svng j̀òngj̀ong v̄la:tnìni, namaqí Israel m̀ong wamà mvrìngrì svng shini dí mèdèbènnøng dvgvp, Vsvng Angcè pè Ngà tok daknge.
- ²⁴Coqc̀vn gó nø ang svng shvngøtshú gó mvd̀vm te we mòi. Vshuq gø angkàng mvd̀vm te we mòi.
- ²⁵Coqc̀vn góí nø ang svng shvngøtshú dø tiqdvchá, vshuqí gø angkàng pè dø tiqdvchá v̀hóm vdu longe. Chòm angkàng pè svng Beelzabul t̀òò nìnø, ang chømsvng rì svng téwā mvgvm we mvtø lú:ngò ni ma?
- ²⁶Wervtnø, vsvng kaq mèsèrenøngni; pawá wani vw̄mshaq rì pà ínìgø dvtan lú:- ngòe. Vmáshaq rì pà tiqp̀vn ínìgø shá lúnshi longe.
- ²⁷Dø vdòngō Ngàí namaq svng dvtái kà nø, lànglàng gá ỳvngø èshònnøng. Namaq vnà taq vbøn bõnga kà nø chòm rvg̀ung kèní dèshv̀ngnøng.
- ²⁸Shagóng svng shvt lú:nò nìgø, d̀ongnøt mvsøn svng shvt mvlú:nò rì kaq mèsèrenøngni. D̀ongnøt mvsøn svng gø shagóng svng gø z̀up̄vng m̀ong taq shvm̀vng lú:nò pè Gvray kaq m̀vng svrē ràe.
- ²⁹Cvkācè vní gō nø kàmø beshan tiqg̀m̀cè taq wa n̄vmkèò we mòi ma? Iwe, namaq Nvpèi màsháshaq nø tiq gō gø p̄vngt̀òm svng màjāv̄m.
- ³⁰Namaq vgōnì gø h̀ong vr̀vm vrøshaq íe.
- ³¹Wervtnø mèsèrenøngni. Namaq nø cvkacè mvmē go mvd̀vm té nàp̀onønge.
- ³²Vsvng m̀vrd̀vngø Ngà svng nàchàng we kagó ínìgø, muqlàng taqlap vl pè Vpè m̀vrd̀vngø Ngàí gø wegó svng vchàngl̀vm íe.

³³Vsvng m'vrdvngø Ngà svng mènàchàng we kagó ínìgø, muqlàng taqlap vl pè Vpè m'vrdvngø Ngái gø wegó svng màchàng lóngò.

³⁴Rvgaq tòm svng Ngái mòng dvzøllím lòng èlvnga daqshà mèlvnnøngni. Ngà nø mòng dvzøllím dvpvt dònng dakngà we mòi; shvmsvnaq líng dakngà we m'vng íe.

³⁵Kadø íe wani Ngà nø, angcè nvng angpè, angcèmè nvng angmè, angshvngmè nvng angnìmè vg'vng vkang dvz'vrlím dvpvt lè dònng dakngà we íe.

³⁶Vdè svng ngv'nshà wáshì rì nø, vdè rvp rì ni í longè.

³⁷Ngà svng èshòng mvd'vmø angpè angmè svng té shóngshì gó nø Ngàò í màpó. Ngà svng èshòng mvd'vmø angcè lvngà shvd'vng, zvmì shvd'vng svng té shóngshì gó gø Ngàò í màpó.

³⁸Vdè wurgáng baqshi sórí Ngà mèpvng mvc'v'n gó gø, Ngàò í màpó.

³⁹Vdè gònshaq svng mvpáshi gó nø, ang gònshaq vmvngvme. Ngà dvpvt rvt'nø ang gònshaq sòm'vm góí m'vng nø, gònshaq lá lúnlím íe.

⁴⁰Namaq svng nàtōnøng gó a:ngí nø, Ngà svng nàtong we íe. Ngà svng nàtong gó a:ngí nø, Ngà kaq dèz'vr dakngà pè Ang svng vtōò we íe.

⁴¹Kàdvtutshú gó svng vtōò gó a:ngí nø, kàdvtutshuí lú:nò we zìbè lún lú:ngòe. Døngman vsvng kaq vtōò gó a:ngí gø, døngman vsa:ngí lú:nò we zìbè lún lú:ngòe.

⁴²Ngái v'la:tnìni, Ngàò coqc'ncè yarì taqkèní c'vm vtvng gó svng tìgwit tiq gwìncè wa shvaqò gó gø ang zìbè màmv'ngaò," a:lòe.

Mati 11

¹Yesuí Ang coqc'vn tiqcé vní pè svng dvk'vm bòà dá:ngí, mvrìng wamàrì taq shvngøt nø mvshól dvshvnglím dvpvt, Ang gø wey'vng kèní búngá:mì.

²Yohan nø tūng taq v'l dvgvp, Kristuí wàò b'vnì rì dāng tá bòà kv't, Yesu v'l y'vng svng ang coqc'vrì dvz'á:rò nø,

³“Dilým vdv́nshaq pè nø Nà èie ma? Mòini nongmaqí dvgá tiq pè svng cāi ni ma?” wa rø:tnòe.

⁴Yesuí angmaq svng, “Edìvmnøng nø, namaqí ètánøng rì gø, èỳv̀ngnøng rì gø Yohan svng dètánøng.

⁵Nemàn rii vrá ýng lú:nòe; hízē rii vrá di lú:nòe; mvngg̃vng í rì dvshér lú:nòe; nà mvtá rii vrá tá lú:- nòe; shì rì dvzūn lú:nòe; mvshám hoq dvshà rii gø Dvbùsh̀v̀ngkà dvshā:ngò we tá lú:nòe.

⁶Ngà rvtnø nøt vtøplým màvl góí m̀v̀ng nø, ishøt ìg̀v̀n lú:nòe,” a:lòe.

⁷Yohan coqc̀v̀nrì lolým wáshì ke, Yohan dāng vsvng loksokrì kaq Yesuí yadø shòn pà:ngòe. “Namaq nø kapà svng dvjaqlým rvgaq mvgūng svng èbúngv́mshà ma? Ǹv̀mbø:ngí vwa:tnò we gungzìsá svng dvjaq nvng èdìvmshà ma?

⁸Namaq nø pà ýng nvng èbúngv́mshà ma? Shøpshøp wa we bèlaq gwāshì we tiq gø svng ỳv̀nglým èdìvmshà ma? Shøp shøp wa we bèlaq gwāshì rì nø koqkým tønngø rì taq lè rūnge.

⁹Ini, namaq nø pawá èbúngv́mshà ma? Kàdvtutshú svng ỳv̀nglým èdi bóshà ma? Ngái v̄la:tnìni; íe, Yo- han nø kàdvtutshú mvd̀vmø té rìng we tiq pè íe.

¹⁰Kàru taq, ‘Eỳv̀ngnøng, Nà m̀vr̀d̀v̀ng ýng Ngà dvzvr̀ Ngái dvzvr̀ dakngò nø, Nà vz̀v̀ngz̀v̀ng Nà tvrà a:ngí dècøpmā dāe’ wa vrū yà:ngà kà nø, yapè svng wa we íe.

¹¹Ngái namaq svng v̄la:tnìni, svmaréi gà:lò rì dvhø taq, Tiløp Yohan mvd̀vm rìng we nø tiq gó gø m̀vbūng d̄vr. Wedø ínìgø muqlàng móngdàn taq c̀vm vt̄v̀ng gó nø, ang mvd̀vmø té rìng.

¹²Tiløp Yohan būng lú:ngí ni kèní akvt høq, muqlàng móngdàn nø vz̀øm ǹv̀mpvn vtù we v̄hó:mò nø, vz̀øm ǹv̀mpvn wáshì vsa:ngí lè muqlàng móngdàn svng mvd̀v̀ng m̀vdaq tøllým dvk̀v̀ngshie.

¹³Kadø íe wani, kàdvtutshúri shvngbe nvng Dvrá lù:ngí nø, Yohan angni høq kadø í ra we dang kàdvtut yà:ngà.

- ¹⁴Angmaqí shò:nò rì svng namaq vtō èkvmshìnøng nìnø, Eliya di daqe, wa shòn yà:ngà lòng nø Yohan yapè svng ni wa we íe.
- ¹⁵Tálvm vnà vdá vsvng wegóí nø laq táò, a:lòe.
- ¹⁶Yamvriil rì svng Ngái kapà nvng shvbónglvm í ma? Gvt tømø cvmré rì rung nø angmaq rvmnvng rì svng,
- ¹⁷"Nøngmaqí namaq dvpvt bishūn mōtnāi we, lemèlvmnøng; namaq dvpvt rvingshvng wài nìgø, lemèyurnøng nìnø!" wa vkiq rì dø vshvme.
- ¹⁸Kadø íe wani Yohan nø, v̄m gø màv̄m, aq gø màaqshaq di daqì nìnø, werìí, 'Ang nø cáng zvngshìe,' wae.
- ¹⁹Vsvng Angcè pè Ngà nø v̄m ak nø dōng dakngà nong nø rá angmaqí, "Vmpà, bìmtì mvlá pè, kùyà gú:nò rì nvng mvrà v̄l vsvngrì rvmnvng pè,' èvle. Wedø ínìgø Gvray Ang zitnøt rálnøt m̀vng nø vdu we svng, ang b̀vnlíí dvta:nòe," wae.
- ²⁰We m̀epvng Yesuí nø, Ang jór̀nønggùn b̀vnlì té wà b̀òà we mvrìng rì angmaq nøt màwvngshi ra rvtnø, ngv̄n pà:ngò nø yadø wae.
- ²¹"Korazin mvrìngé, nà nø mèhøt longe; Betsayda mvrìngé, nà gø mèhøt longe. Kadø íe wāni nānì dvhø taq ẁvng bóngà we jór̀nønggùn b̀vnlì rì nø, Tiru nvng Sidon wamānì taq lā ẁvngò pà í nìnø, cáyaqni dvnggó gwāshì nø, waqpú taq r̀vng sóri nøt dvlíngshìvpni.
- ²²Ngái nānì svng v̄lv̄tshìni, kàngé daq we angni taq, nānì mvhøtlvm lòng nø, Tiru nvng Sidon wamānì mvhøtlvm lòng mvd̀vm té vlishi longe.
- ²³Kapernom mvrìngé, Nà svng nø muqlàng høq ni èhàng longe èl̀vnshì ma? Z̀vpvng dāng svng lè dèdòr b̀øe. Kadø íe wani nà vdòng taq ẁvng bóngà we jór̀nønggùn b̀vnlì rì nø, Sodom mvrìng taq ẁvng ỳvngò pa í nìnø, Sodom nø dèni høq v̄lni we íe.
- ²⁴Ngái nà svng v̄lv̄tnøng, kàngé daq we angni taq, nà mvhøtlvm lòng nø, Sodom mvhøtlvm lòng mvd̀vm té vlishi longe," a:lòe.

²⁵Wekvt Yesuí, “Muqlàng rvgaq Angkàng pè Vpèá, Nà svng oqà w̄nge. Kadø íe wani, yadv̄ng p̄vn nø zitnøt rálnøt vl rì nvng gvcvt paqzí vl rì taqkèní Nàí èmào nø, c̄vmré rì svng lè dètan daqà.

²⁶Ie, Vpèá, Nà èw̄vmshì we nø yadøni íl̄vm lòng ni íe.

²⁷Vl d̄vngte shvngbe nø Vpèí Ngà svng tvleshaq íe. Vpèí wa m̄oí nìnø, Angcè pè svng sháo vsvng tiq ḡo ḡo màvl. Vrá, Angcè pè nvng A:ngí dvtánā mvyó ḡo weḡoí wa m̄oí nìnø, Vpè svng sháo vsvng tiq ḡo ḡo màvl.

²⁸Vlishì we d̄ongjá èrínøng nø mèjòrnøng rì namaqé, Ngà ȳvng èdi ránøng; Ngái namaq svng narshi dvz̄vra: tn̄ini.

²⁹Ngà paqd̄vng èrínøng nø, Ngà taqkèní èc̄vnshì ránøng; p̄awál̄vm wani Ngà nø nøt k̄øn nø cipshønge. Wekvt namaq d̄ongnøt mvsøn dvpvt nārshìrà lá èlún lóngnønge.

³⁰Kadø íe wani Ngà paqd̄vng nø rì nàm nø, Ngà d̄ongjá ḡo vnànge,” wae.

Mati 12

¹Wemèpvng, Yesu nø Narni taq vzōng rvmá h̄vng dangdang léshi ke, Ang coqc̄vn̄rì svrìshì rvt̄nø vzōngshí rvt̄n̄vm nø vme.

²Welòng svng Farisirí ȳvng b̄òà kvt Yesu svng, “Ku, Nà coqc̄vn̄rìí nø, Narni taq wá mvdaq p̄vn wàòe,” a:lòe.

³A:ngí angmaq svng, “Dawi nvng ang lamboqrì svrìshì lú:ngí kvt kadø wa yà:ngà we mèrø d̄vr̄nøng ma?

⁴Ang nø Gvray chòm svng gòn̄g nø, ang nvng ang mèpvng z̄vn ríí nø shvr̄ungshúri wa m̄oí nìnø v̄ml̄vm dvrá màvl we, M̄vr̄dvtān zidòng lòng v̄m yà:ngà.

⁵Shànshér t̄ongn̄ø svng mvshèr d̄ø Narni taq shvr̄ungshúrií vcaqò nìgø mvrà màvl we svng, Dvrá k̄aru taq mèrø d̄vr̄nøng ma?

⁶Namaq svng Ngái v̄la:tn̄ini; Noqngòm t̄ongn̄ø mvd̄vm té r̄ing we tiq pè yayv̄ng v̄le.

- ⁷Ngà nø, shvt - núngpà mvdvmø mvréza lòng m̀̀ng sh̀̀nge,' wa we yakà angmvshól namaqí èshánøng pà í nìnø, mvrà màvl vsvng kaq namaqí kà mèrvtnøngni we íe.
- ⁸Kadø íe wani Vsvng Angcè pè nø Narni Angkàng pè íe," a:lòe.
- ⁹Yesu nø weỳ̀ng kèní búngá:mì nìnø, angmaq jú̀̀røt ch̀̀m taq g̀̀ngá: mì.
- ¹⁰Weỳ̀ng wur tiqpa dvtiq we vsvng tiq g̀̀ v̄le. Wekvt Yesu svng cip lá mvyó ríí, "Narni taq zā vsvng dvbān we nø dvráe ma?" wa nø rø:tnøe.
- ¹¹A:ngí angmaq svng, "Namaq dvhò taq tiq g̀̀g̀g̀ vỳ̀ng tiqgo wa vdá we, Narni taq d̀̀ngkòr svng lā vjāvm nìnø, wegō mvlùò we kagó v̄le ma?"
- ¹²Wedø íni, vsvng nø vỳ̀ng mvdvmø té vpó we m̀̀í ma? Wedø í rvtnø b̀̀nli shvlá rì nø Narni taq wàlv̄m dvráe," a:lòe.
- ¹³Wekvt A:ngí wepè svng, "Nà wur èzúshi long," vl b̀̀à kvt, wepè ang wur zúshì lú:ngí nø, wápā nvng tiqdvchá ni vr̀̀ng làsh̀̀ng vt̀̀ng lú:ngí.
- ¹⁴Wedø ínìgø Farisirì búngá:mì nø, Ang svng kadøwa shvm̀̀ng lúnl̄m, gvcvt vj̀̀: nò nø vrāshìá:mì.
- ¹⁵Wel̀̀ng svng Yesuí d̀̀m b̀̀à kvt, weỳ̀ng kèní Ang yilshìá:mì. Vsvng loksu:kngí gø Ang mèpvng cà:nò nø, zārì shvngbe svng A:ngí dvba:nøe.
- ¹⁶Ang sh̀̀ngkà màdvsh̀̀ngl̄m dvpvt angmaq svng gvpnaq dvká:mòe.
- ¹⁷Yal̀̀ng nø kàdvtutshú pè Esaya taqkèní sh̀̀n yà:ngà kà dvh̀̀m lúnl̄m dvpvt íe. Ang wa we nø,
- ¹⁸"Eỳ̀ngnøng yapè nø Ngái rvc̀̀ng bóngà we Ngà dvzømshú pè, Ngà nøt zøms̀̀ng pè, Ngà sh̀̀ngsh̀̀ng pè íe. Ang svng nø Ngà Pvlacè z̀̀ngāngò nø, A:ngí ẁ̀ngzà dvcìrì kaq d̀̀ngman tvrà dvtá lú:ngòe.
- ¹⁹Ang nø vsvng nvng gø màshvt, vhaq gø màhaqshì. Mvr̀̀ng tvr̀̀rì taq gø Ang kà mvtáshi long.
- ²⁰Vdu vbóng we dang taq Ang mvj̀̀r d̀̀ngte nø, Vyipshaq g̀̀ngzì svng nø A:ngí mvgiqò. Z̀̀m nø mvyó dó we svmi pvnāh̀̀ng svng gø A:ngí mvmaqò.

- ²¹Vsvng dvcìrì shvngbe nø Ang bòng svng vlòmshi longe,” wae.
- ²²Wekvt nø cá:ngí dvrūkèò we nēmàn màá tiq gó Yesu yvng svng shøla:tnà. Yesuí wepè svng dvban bòa kvt nemàn màá pè nø nēi gø yà:- ngò nø kà gø shòn lú:ngì.
- ²³Wervt vsvng loksokrì shvngbe dà nø, “Yapè nø Dawi Pvlí pvlaq pè lādýng mòi?” wa vrùnge.
- ²⁴Iwe Farisiríí tá bòa kvt angmaq shòn we nø, “Yapèi nø, cáng koqkvm pè Beelzabul nònggùn kèní wa cángri lù:ngò we íe,” wae.
- ²⁵Angmaqí wedø dvda:mò we svng Yesuí sháo rvtñø angmaq svng yadø a:lòe. “Vdè nø vdè vpokē we móngdàn kamóngdàn ínìgø vcatn̄me. Angmaq nø angmaq vpokē we kamvrìng kachòm í ínìgø vl mvzá:nò.
- ²⁶Sataní Satan svng lā lù:ngò nìnø, ang nø ang vtúshi we íe. Wedø dýng í nìnø ang móngdá:ní nø kadøwa lvzá: nòni?
- ²⁷Beelzabul nònggù:ní Ngái cáng lùngò we lā í nìnø, namaq vsvngrií cáng lù:ngò we nø kagó nònggùn kèní í ma? Yadø í rvtñø angmaq nø namaq svng kàngéshú wáshì longe.
- ²⁸Iwe, Ngái cángri lùngò we nø Gvray Pvlacè taqkèní í kvtkèní nø, Gvray móngdàn nø namaq yvngø jøngjóng tuq daqì we dìngá:mì.
- ²⁹Shvrē pè chòm svng gòng sórí, ang dvrèrì tøl lúnlvm nø, shvrē wepè svng vzvng èdòng bòa kvt wa mòi nìnø, kagóí tøl dá:ngò ma? Dòng bòa dá:ngí wa ang chòm dvre tøl lúnshie.
- ³⁰Ngà kaq mvwáshì gó nø Ngà kaq vtù gó íe; Ngà nvng màdvkōm gó gø, dvkāng shú íe.
- ³¹Wedø í rvtñø Ngái namaq svng v̄la:tnìni, vsvng mvrà kapvñ mvrà ínìgø, Gvray kaq shvyómka kapvñ ínìgø, chutnā daqe. Iwe Shànshér Pvlacè kaq shvyóm we kà m̀vng nø chutnā mvlúnshì.

³²Vsvng angcè pè kaq kà shòn vlèò we kagó ínìgø, chutnā lúne. Iwe, Shànshér Pvlàcè kaq vlèò we kagó ínìgø, wegó svng nø yabàn taq gø, tuq ra bàn taq gø, chutnā mvlúnshì.

³³Shóngtòng shvla nìnø angshí gø shvla nø, shóngtòng màshvla nìnø angshí gø màshvla we sháshìe. Shóngtòng svng nø angshí kèní sháshìe.

³⁴Bø shvràng angcè rié, namaq nø vsvng mvgým èinøng ke, kadøwa kàshvlá shòn lēlúnnøngni? Kadø íe wani nøt taq dvn vshøt we, wepvn ni nønggø:pmí shòn lú:ngò we íe.

³⁵Vsvng shvlá góí nø, pøshøp shvlá taqkèní shvlā pvn shvl lú:- ngòe; vsvng mvgým góí nø ang pø mvgým bōm taqkèní mvgým pvn shvl lú:- ngòe.

³⁶Namaq svng Ngài v̄la:tnìni, vjú màvl we kà shønrì angmaq shòn kà vrvm nø, kàngélvm angni taq shìpan sūnshì rà longè.

³⁷Kadø íe wani nà kàri taqkèní nà svng døngman we dvdut èlún longè. Vrá, nà kàri taqkèní ni nài kàrvt we nahóm lú:ngòe,” a:lòe.

³⁸Wekvt, dvrá svrari nvng Farisiri tiqmaqí Ang svng, “Svra pèá, Nà taqkèní shálvm mvshvlpvra tiqlòng nøngmaq yvng mvyøie,” a:lòe.

³⁹A:ngí angmaq svng a:lò nø, “Mvgým nø dvchap mvrà wa mvril cèrií nø, shálvm mvshvlpvra wa láde. Wedø ínìgø kàdvtutshú Yona ang mvshvlpvra wa mõi nìnø, angmaq svng dvgá shálvm mvshvlpvra tiqlòng gø màdvtanlvm íe.

⁴⁰Yona nø ngākàngmè puqwá taq vshøm ni vshøm yaq vl yà:ngì dø, Vsvng Angcè pè gø rvgaq shvniqrvm taq vshøm ni vshøm yaq vllvm í longè.

⁴¹Kàngélvm angni taq, Ninewe vsvngrì rip long nø, yamvril cèri mvrà svng kàrvt lú:ngòe. Kadø íe wani Ninewe vsvngrì nø Yonaí dvsha:ngò kà rvtnø nøt língshì yà:ngì. Ku, Yona mvdvm té ring we tiq pè yayvng v̄le.

⁴²Kàngélvm angni taq, tvnūni kaqò koqkvmè rip long nø yamvril cèri mvrà svng kàrvt lú:ngòe. Kadø íe wani wemè nø Solomon zitnøt kà tāshì lúnlvm

dvpvt, rvgaq vt̄ng tōng kènínì dì yà:ngì. Ku, Solomon mvd̀m té ring we tiq pè yaýng v̄le.

⁴³Mvḿng cáng n̄ vsvng góng kèní k̄ngshìvm̄ kvt, rvgaq shoqgàng móng vwúshi n̄ nārshirà láò n̄gø lá mvlú:nò.

⁴⁴Wervt ang n̄, ‘Ngà búngvpmà chòm svng vt́ngv̄me,’ wa n̄ vt́ng rā n̄n̄, wechòm n̄ v́húng í n̄, shvngshvngwa vshómshaq í we svng ỳng bóde.

⁴⁵Wekvt ang vt́ngv̄m weí, ang mvd̀m té mvḡm vnaq í we cáng dv́gá shvngøt lònng sh̄:lò sórí, wechòm svng gòngv̄m n̄ weýng v̄l d̄ngv̄me. Vsvng wegó v̄l we mèpvngò tvrà n̄ vz̀ng v̄l we tvrà mvd̀mø té rvnaq d̄ màshup we ív̄me. Mvḡm we yamvril cèrì gø, welòng d̄ tiqdvchá í longé,” a:lòe.

⁴⁶Vsvng loksokrì svng Ang shini kà shón m̄vnshì ke, angmè nvng angn̄m rì n̄, Ang svng kà t́ngshì mvyó n̄ vngámlap ýng ripme.

⁴⁷Wekvt Ang svng tiq góí, “Ku, nvmè nvng nvn̄m pèlā n̄ Nà svng kà t́ngshì mvyó n̄ vngámlap ýng ripme,” a:lòe.

⁴⁸A:ngí vtà:ngò n̄, “Ngà vmè n̄ kagó íe? Ngà vn̄m rì gø kagómaq íe?” a:lò dá:ngí,

⁴⁹Ang coqc̄vrì kaq Ang wu:rí tvn̄dò sórí, “Eỳngn̄ng, Ngà vmè nvng Ngà vn̄mrì!

⁵⁰Muqlàng taqlapm̄ v̄l pè Ngà Vpè Ang n̄t c̄vn d̄ng rì n̄ Ngà vn̄m pè, Ngà vn̄mmè nvng vmè è̀ngānge,” a:lòe.

Mati 13

¹Weni taq Yesu n̄ chòm kèní búngá:mì n̄, t̄núng shvnnvngø runge.

²Vsvng loksok mvd̀ n̄ Ang ýng svng dvkómshì rái rvt̄n̄, Ang n̄ k̀ngshì tiqlòng taq źngshì n̄ rúngá: m̄. Vsvng loksok mvd̀ shvngbe n̄ vdàm pa tòm̄ ripme.

³Wekvt A:ngí angmaq svng kàshvbóng kèní mvmē dāng sh̄:nò we n̄, “Vmyò w̄n vsvng n̄, vmyò w̄n nvng diá: m̄.

- ⁴A:ngí wō:nò ke, tiqmaq nø tvrà shvmōr taq vjáá:mì nø, vcārì dì ráì weí tǝvm bǝà.
- ⁵Dvgá tiqmaq nø, vbā gvzà màvl we lóngheq taq vjáá: mì nø tiqlvng yó lú:ngì we, vbā gvzà mvtvt rvtñø,
- ⁶vnèm sv̄r ráì ke, gángkéò nø, rǝ màvl rvt shúngá:mì.
- ⁷Vrá tiqmaq nø, b̀vngǝ vdòng svng vjáá:mì nø, b̀vngǝrì té lú:ngì weí lúmke bǝà.
- ⁸Iwe tiqmaq nø, vbā shvlá taq vjáá:mì nø, angshí shí lú:ngì kv̄t, tiqyá dvtvng, vchucé dvtvng, vshǝmcé dvtvng hǝq shóng lú:- ngì.
- ⁹Tálvm vnà vdá vsvng wegǝí nø laq táò,” a:lòe.
- ¹⁰Wekvt coqc̄vn̄rì di ráì nø Ang svng, “Pàwálvm angmaq svng Nài kàshvbóng kènì èshǝ:nò ma?” a:lòe.
- ¹¹Ang vt̄vnshì nø angmaq svng, “Muqlàng mǝngdàn vmáshaq kàrì svng cínglvm vmíng nø namaq svng vzíshaq í we, angmaq kaq nø màzishaq íe.
- ¹²Kadǝ íe wani vdá gǝ svng nø r̄vmā daqò nø gvzà luqā lú:- ngòe. Màdá gǝ yvng kènì nø, ang vdá d̄vngte gǝ vt̄vngvm bǝòe.
- ¹³Pawá wani angmaqí nø dvjaqò nìgǝ mvya:- ngò; táò nìgǝ mvtáò, ráì gǝ mvrà:lò. Wervtnø Ngái angmaq svng kàshvbóng kènì shǝnò we íe.
- ¹⁴Yalòng nø Esaya kàdvtut kà taq, "Namaqí tá nø ètánǝng we kadǝ gǝ m̀cíng lóngnǝng. Namaqí yvng nø èyvngnǝng we kadǝ gǝ m̀mèshv̄l lóngnǝng.
- ¹⁵Kadǝ íe wani bashà yadv̄cì, angmaq nǝt nø dér bǝà. Vnà gǝ nvdǝ íá:mì. Nē gǝ vmàná:mì. Angmaq nēí yvng lú:ngò nø, vnài gǝ tá lú:ngò nø, nø:tní cíng rà:lò nø vwvngshì ra nìñø Ngái angmaq svng dvbānāngǝnǝng we íe,” wa nø shǝn yà:ngà kà vhǝm we íe.
- ¹⁶Wedǝ ínìgǝ namaqí nø nēí èyvngnǝng nø vnài gǝ ètá nǝng rvtñø ishǝt ìgv̄n èlúnnǝnge.

¹⁷Ngái namaq svng v̄la:tnìni, kàdvtutshúri nvng dɔngman vsvng mvmēi nɔ, namaqí èỳvngnɔng rì svng ỳvng mvyó nìgɔ ỳvng mvlún yà:ngò; namaqí ètánɔng rì svng tá mvyó nìgɔ tá mvlún yà:ngò.

¹⁸Vmyò wɔn vsvng kàshvbóng yalòng ang lvjøm svng età dánɔng.

¹⁹“Muqlàng móngdàn mòngkà táò dá:ngí, mvcíng mvrà:lò we tiq gógó v̄l nìnɔ, mvḡm pè wepè dì rā weí, ang nɔt taq vwɔnshaq lònɔ svng tɔlv̄m bóde. Tvra shvm̄or ỳvng wɔn bóà we vmyò lú:nò gó nɔ yagó íe.

²⁰Lóngheq rvgaq taq wɔn bóà we vmyò lònɔ nɔ, mòngkà táò dá:ngí, dvbùnɔ:tní chàng vtoò vsvng wegó íe.

²¹Iwe, ang nɔt vdòng taq angrɔ mvcaqshì rvtnɔ, tiqdv̄gv̄p wā zá:nòe. Gvray mòngkà rvtnɔ dvshà mvhòtl̄vm, mòini dvkì vrè we b̄ung lōng kvt ang nɔ wela:ngí ni vt̄vl̄me.

²²B̀vngghò póng taq wɔn bóà we vmyò lònɔ nɔ mòngkà táò dá:ngí, rvgaq yabànò gónggil̄vm nvng mvgàml̄vm lù:ngí ỳm rā weí lúmke bóò nɔ, angshí mvshí long we vsvng wegó íe.

²³Vbā shvlá taq wɔn bóà we vmyò lú:nò gó m̀vng nɔ, mòngkà táò dá:ngí cing rà:lò vsvng wegó íe. Ang nɔ j̀òngj̀ong angshí shí long kvt, tiqmaq nɔ tiqyá dvt̀vng, tiqmaq nɔ vchuqcé dvt̀vng, tiqmaq nɔ vsh̀m̀cé dvt̀vng shóng longe,” a:lòe.

²⁴Yesuí angmaq svng kàshvbóng vrá tiqlònɔ sh̀: nò nɔ yadɔ a:- lòe. “Muqlàng móngdàn nɔ, vsvng tiq góí ang rvmá taq dvyò shvlá wɔ:nò lònɔ nvng vbóngé.

²⁵Iwe, vsvngrì ỳp dv̄gv̄p ng̀vnshà pè dì rái weí, vzōng dvhò taq shvlēba wɔ:nò dá:ngí loá:mì.

²⁶Vzōng yó lú:ngì nɔ, shír̀vng vỳvng lú:ngà kvt nɔ, shvlēba gò ỳvngshi lú:ngì.

²⁷Rvmá angkàng pè vshuqrì dì rái nɔ ang svng, ‘Vkàngpèá, nà rvmá taq nɔ dvyò shvlá dvchóng èw̄na:pmà we m̀oí ma? I nìnɔ shvlēba nɔ kaỳvng kèní vbá rái?’ a:- lòe.

- ³⁸Rvmá h́vng n̄ rvgaq t̄m íe. Dvyò shvlá yarì n̄, muqlàng móngdàn angcèrì íe; vrá shvlēba rì n̄, mvḡm pè wepè angcèrì íe.
- ³⁹Shvlēba w̄:n̄ we ngv̄nshà pè n̄, cáng pè íe. Shvrvt dvk̄m rvt̄ n̄ rvgaq yabàn tisi l̀ngd̄m rvt̄ taq íe. Shvrvt dvk̄mshurì n̄ muqlàng dvz̄rri íe.
- ⁴⁰Wed̄ í rvt̄n̄ shvlēba rì svng rvku:l̄ n̄ svmi taq wá:r̄ pad̄, rvgaq yabàn tisi l̀ngd̄m rvt̄ taq ḡ wel̀ng d̄ tiqdvchá í longe.
- ⁴¹Vsvng angcè pè Ngái Ngà muqlàng dvz̄rri svng dvz̄r dakngò n̄, n̄t vt̄p dvz̄:r̄ rì ḡ, dvrá mvc̄n we b̄nlì wàrì í d̄vngte svng ḡ, Ngà móngdàn vd̀ng taqkèní rvk̄:l̄ n̄;
- ⁴²svmi ràd̀ng vd̀ng svng ḡr b̄òe. Wekvt weȳnḡ angmaq nḡ n̄ shà vjitshì sórí, t̄nshi we v̄h̄m lú:nḡe.
- ⁴³Wekvt d̄ngman vsvngri n̄ angmaq Angpè móngdàn taq vl̄ n̄, vn̄m d̄ni shór longe. Vnà vdá vsvng weḡí n̄ laq táò,” a:l̄e.
- ⁴⁴Muqlàng móngdàn n̄, rvmá tiqh́vng taq vmáshaq vp̄ tiqb̄m nvng vb̀nge. Vsvng tiq ḡí ỳng b̄ò kvt n̄, mā mào n̄, wel̀ng rvt̄ dvb̀u weí, dīm n̄ ang vdá we í d̄vngte n̄mshi d̀ng rvmá weh́vng w̄nshìe.
- ⁴⁵Vrá, muqlàng móngdàn n̄, rvlogwìngsh́ng shvlá láò we wulaq wa vsvng nvng vb̀nge.
- ⁴⁶Vt̄vngshaq vp̄ we rvlogwìngsh́ng tiqch̀ng lá lún b̄à kvt n̄, dīm n̄ ang vdá we í d̄vngte na:m̄ n̄ wech̀ng w̄nshì b̄ì.
- ⁴⁷Vrá, muqlàng móngdàn n̄, t̄núng taq ḡ:pm̄ n̄, vngā angp̄np̄n shvngbe ḡp̄ lú:n̄ we sh̄mgún tiql̀ng nvng vb̀nge.
- ⁴⁸Sh̄mgún d̄n z̀nḡm kvt, angmaqí vd̄mpa svng sh̀la:t̄n̄ n̄, rung sórí nga shvlá rì rvc̄:nḡ n̄ dvrè taq zá:nḡe. Inìḡ màshvla rì svng n̄ angmaqí gu:r̄e.
- ⁴⁹Rvgaq yabàn tisi l̀ngd̄m rvt̄ taq ḡ wel̀ng d̄ tiqdvchá, muqlàng dvz̄rri búng daq weí, d̄ngman rì dvh̄ taqkèní vsvng mvḡm rì svng rvwìng b̄ò n̄,

⁵⁰svmi ràdvng vdòng svng werì gūr bòè. Weyvng angmaq ngō nø shà vjitshi sórí tònshi we vholm lú:ngòe.

⁵¹Yadvng pvn shvngbe namaqí ècing bóshà ma?” wa rø:tnò kvv angmaqí Yesu svng, “Cíng bóshà,” a:lòe.

⁵²Wekvt A:- ngí angmaq svng, “Wedø í rvtvø muqlàng móngdàn dāng shvngøtshaq í we mòngkà kàru c̄vnshì vsvng gó vr̄vm nø, ang pòb̄øm taqkèní dvrè angshvr̄ gø, anglí gø, vpùn lú:ngò we chòm angkàng tiq gó nvng vbóngge,” a:lòe.

⁵³Yesuí kàshvbóng yarì shòn dá:ngí, wervgaq kèní búngá:mì.

⁵⁴Ang v̄l yàng mvr̄ng rvgaq svng tuqá:mì nìnø angmaq júvøt chòm taq, angmaq dà hòq shvngøt pà:ngòe. Angmaqí nø, “Yapè nø yadvø í we zitvøt rálnøt nvng dvd̄vm vtiqūvm b̄vnli wàlv̄m jór̄nònggùn nø kayvng kèní lú:nòe ma?

⁵⁵Yapè nø shóngkòm rvmú lànqli pè angcè lv̄ini! Angmè nø Mari tóshi mè í we mòí? Angn̄vm pèla gø Yaku, Yosep, Simon nvng Yuda maq í we mòí?

⁵⁶Angn̄vm mèlā gø shvngbe nongmaq nvng tiqðø à:lì we mòí ma? Ini, yapèí yadvng pvn nø kayvng kèní lú:nòe?” wa nø,

⁵⁷Ang svng tì mvlá:nò nø nøt vtøpmá: mì. Iwe Yesuí angmaq svng yadvø ā:lòe. “Kàdv̄tutshú tiq gó svng nø kayvng gø vpòð we, vdè mvr̄ng nvng vdè ra:pmí wā màpòð,” a:lòe.

⁵⁸Angmaq mvk̄vm we nøt v̄l rvtvø, A:ngí wervgaqø jór̄nònggùn b̄vnli kadvngte mvwàð.

Mati 14

¹Wervtø taq, vbi wál tiqwál øpshú dùgàmzø Herotní nø, Yesu mòng tá bòa nø;

²ang dvzømcèrì svng, “Yapè nø Tiløp Yohan ni íe. Ang nø shì yvng kèní zūn lú:ngì weí, dvd̄vm vtiqūvm jór̄nònggùn b̄vnli yarì wàð we í pà íe,” wae.

- ³Kadø íe wani Herod A:ngí nø, angn̄m pè Pilip chømmè Herodiaí dvzà:ngò rvtñø, Yohan svng ta:pmò nø, tūng taq róng yà:ngà.
- ⁴Pàwá wani Yohaní ang svng, “Herodia svng nà èlushi we nø màdvrá,” vl yà:ngà.
- ⁵Herotní ang svng shvt mvyó nìgø, bashà rìi Yohan nø kàdvtutshú dvdu:tnò rvt, ang svng shvt mvka:mò.
- ⁶Iwe, Herod gvl yà:- ngà ni vhom rái kvt, Herodia angcè mè nø angmaq mvrðvngø shvlvmshi weí Herod svng nøt shvbyoè.
- ⁷Wervt ang dvgvmshì taqsóri wemè kapà røt nìgø zílvm a:ngí dvnāè.
- ⁸Chømyoré mè nø angmèi dvzà:ngò dø cà:nò nø, “Tiløp Yohan ang vgo chvng kung tiq gømm taq èzá:ngò nø ngà svng èzøngà,” a:lòe.
- ⁹Koqkvm pè nø nøt dvshàá:mì we ínìgø, ang dvgvmshì bòi kà rvtñø gø, ang nvng tiqdø vmpa v̄m rì rvtñø gø, wedøni zílvm dvká:mòe.
- ¹⁰Wervt a:ngí tūng vdòng svng vsvng dvzá:rò nø Yohan vgø tut dvzá: ròe.
- ¹¹Wekvt Yohan vgo chvng nø kung tiqgømm taq lvinga:tnà nø, chømyoré mè svng zí bòa nìnø, wemèi rá angmè svng lvingā bòa.
- ¹²Wekvt Yohan coqcvnri dì rái weí, vnàng lònq baq bòa nø kó:mò dá:ngí, Yesu yvng svng di nø dvtáè.
- ¹³Yesuí tá bòa kvt kungshí taqtaq we rvgaq kèní búng nø yilshíá:mì nø, Ang wāwā tiqyvng vllvm yilshíá:mì. Yalònq dang vsvng loksokrìi tá bòa nìnø, mvrìng rì taqkèní hí tvràrà di nø Ang svng láá:mà.
- ¹⁴Kungshí taqkèní Yesu léshi lú:ngì nìnø, vsvng loksokrì svng yvng bòa. Wekvt A:ngí angmaq svng mvré lú:ngà nø, angmaq zarì svng dvbānaè.
- ¹⁵Dørømm í rái kvt, coqcvnri Ang yvng dì rái nø, “Yayvng nø rvgaq dønqjām íe, nvm gø v̄leá:mi, vsvng loksokrì nø rvwá rvgaq svng di nø vdèdè vmlvm lvwv̄nvm dø angmaq svng dèkā:ngò lè,” a:lòe.
- ¹⁶Yesuí angmaq svng, “Angmaq vkang mvrà, namaqí angmaq svng shèvmnøng,” a:lòe.

- ¹⁷Angmaqí Ang svng, 'Nøngmaq yíng nø zidòng pungwà ch̀vng nvng vngā vñí go wa v̄le,' a:lòe.
- ¹⁸A:ngí, “Werì Ngà yíng èl̀vngvtnøng,” a:lòe.
- ¹⁹A:ngí vsvng loksokrì svng shōn mvd̀vm rúng dvzá:rò dá:ngí, zidòng we pungwà ch̀vng nvng ngā goní lá:ngò nø, muqlàng kaq kāng ngángshi dvjaq sórí, A:ngí shvmán d̀vng zidòngri vmø:tnò nø Ang coqc̀vnri svng tvl̀ède. Coqc̀vn rií nø vsvng loksokrì kaq túnāde.
- ²⁰Wekvt angmaq shvngbeí á:mò nø vgáá:mì. Vm vchéò we angshirì rvku: lò nìnø, tiqcé vñí jvng d̀vn íe.
- ²¹Vm b̀oi rì nø, svmaré nvng c̀vmré rì màrøshaq, lvngàré rì wā pungwà kíng gó d̀vngte íe.
- ²²A:ngí vsvng loksokrì svng dvka: ngò la:ngí, Ang coqc̀vnri svng nø wel̀vng ni kùngshí taq z̀vngshì nø Ang vz̀vngz̀vng kupa svng léshi dvzá: ròe.
- ²³Vsvng loksokrì svng dvkang b̀òà weó, Ang tiq gó wa vjú røtl̀vm rvt mvrè svng rvl̀vngá:mì. Yòmyòm wā d̀òá:mì hòq Ang wāwā weỳvngø v̄le.
- ²⁴Coqc̀vnri zúnshi we kùngshí gòm nø vd̀ampa kèní mvmē farlong vsārá:mì ke, ǹvmb̀ong mvrù mut rái nø shò gòm svng tìmaí vpuqòe.
- ²⁵Sháng vbì rí dvgvp, Yesu nø t̀núng mvd̀vmd̀vm di nø angmaq yíng svng tuq rái.
- ²⁶Tì mvd̀vmd̀vm Ang dì rái we svng coqc̀vnrií ỳvng b̀òà kv̄t, angmaq chv̀nvñn lú:ngì nø, “Rvshā íe lé,” wa nø, svrē weí vkiq lú:ngì.
- ²⁷Iwe, wela:ngí Yesu kà t̀vngshì nø angmaq svng, “Shòmwa è̀vlnøng, Ngà øngàe; mèsèrenøngni,” a:lòe.
- ²⁸Piter Ang svng t̀vngshì nø, “Vkàngpèá, Nà ni èí nìnø, tì mvd̀vmd̀vm Nà yíng svng ngà dí dèz̀vrà,” a:lòe.
- ²⁹Yesuí, “Edi ra lè,” a:lò nìnø, Piter nø kùngshí gòm kèní lāshì daqì nø, tì mvd̀vmd̀vm Yesu yíng svng dì rái.

- ³⁰Wedø ínìgø nùm̀b̀ong mvr̀ù mut we svng ỳng b̀òà kvt ang svr̀ē lú:ngì weó, vjúml̀vm wáshì rvt vkiq sóri, “Vkàngpèá, shèlutnàé,” wae.
- ³¹Tiqdvshaqí Yesu wur zúshi nø, ang svng ta:pmò sóri, “Kým̀nøt èc̀vm pèé, pàwál̀vm kým̀nøt nàẁvlshìe?” a:lòe.
- ³²Angní kùngshí vdòng svng z̀vngshì b̀òi weó, nùm̀b̀ong gø z̀òlá:mì.
- ³³Wekvt kùngshí taq v̄l rì angmaqí nø Ang svng køt ngómshì noqò sóri, “Nà nø j̀òngj̀ong Gvray Angcè pè ni èi dá:rì,” a:lòe.
- ³⁴Angmaq kupa svng rvpshìá:mì nø, Genesaret rvgaq svng koqshì rái.
- ³⁵Wervgaq vsvngrií Yesu tuq rái we shá b̀òà kvt, angmaqí wervgaq gùrgùr svng vsvng dvzá:rò nø, r̀vngdì zā vsvng shvngbebe Ang ỳng svng shøla: tnà.
- ³⁶Angmaqí Ang bèlaq mvtú svng wa shup lúnl̀vm gø Ang svng kórshi nø, kadvng góí shu:pmò nìnø wedvng gó ni vr̀ong làshvng bānámì.

Mati 15

- ¹Wemèpvng Yerusalem wamà kèní Farisirì nvng dvr̀á svrarì kèní tiqmaq Yesu ỳng svng di daqì nø;
- ²“Nà coqc̀vnrií nø pàwál̀vm shaqré shaqtvngri vtóng svng vlèòe ma? Angmaq v̀mpà v̄m daq dvgvp wūr màsiqshishaq lavmni,” a:lòe.
- ³Ang t̀vngshi nø angmaq svng, “Namaqí gø pàwá namaq shaqré vtóngri wa èc̀vnnøng nø Gvray dvk̀vmkà svng nø nàlénøng ma?”
- ⁴Kadø íe wani Gvrayí nø, ‘Nvpe nvmè svng napòò;’ vr̀á, ‘Angpè angmè svng kà mvg̀vm shòn gó nø, j̀òngj̀ong dvshí ràe,’ wa, shòn yà:ngà.
- ⁵Iwe namaq nø Angpè angmè svng kagóí, “Ngàí nàní svng zíl̀vm dvr̀è tiqpàpà nø Gvray kaq shvr̀ungshaq íá:mì,” wa nø lā v̄l b̀òò nìnø,
- ⁶kà welòng rvt angpè angmè svng vp̀ø mvr̀àá:mì, èwànønge. Na- maqò shìwàǹvng vtóngrií Gvray dvk̀vmkà svng namaqí ècatnønge.
- ⁷Nøt vní shvlē èc̀vnnøngri namaqé, Esayaí namaq dāng kà dvtut yà:ngà nø,

- ⁸Bashà yadvci nø, angmaq nonggø: pmí Ngà svng nàpóng we ínìgø, Angmaq nøt nø Ngà yvng kèní vsāre.
- ⁹Angmaqí shvngø:tnò kàri nø, vsa:ngí má:nò we vtóng dvrá kàri wa í rvt, angmaqí Ngà svng ènok lòng gø vshòng íe,' wà yà:ngí kà nø jòngjóng namaq svng tuqe," a:lòe.
- ¹⁰Wekvt vsvng loksokrì svng A:ngí goð nø angmaq svng, "Etánøng nø, ècing èràl dánøng.
- ¹¹Vsvng kaq mvmvng mvshèr dø í dvzvr we nø nonggøp taq gòngvm rii nø mòi; nonggøp kèní léshì lōng rii m̀vng vsvng kaq mvshér dvzá:rò we íe," a:lòe.
- ¹²Wekvt coqcvnri dì rài weí Ang svng, "Kà yalòng Farisirí tá bòa nø angmaq mvwvmshíá:mì we svng èsháo ma?" a:lòe.
- ¹³A:ngí vtà:ngò nø, "Muqlàng taqlapmò Ngà Vpèi mvka:tnò we shóng gùng vr̀m nø, púl bøde.
- ¹⁴Angmaq nø tvrà shøshú nemànri íe, vwa laq í. Nēmà:ní nemàn svng tvrà shø:lò kvt nø, shòní gógó ròwa d̀vngkør svng vjavme," a:- lòe.
- ¹⁵Piterí vtà:ngò nø, "Kàshvbóng yalòng nongmaq svng èpónāshà," a:lòe.
- ¹⁶Wekvt A:ngí, "Namaqí gø akvt hòq m̀cingnøng ma?
- ¹⁷Nonggøp taq gòngvm we kapà gø, puqwá svng z̀vngshìvm nø, weyvng kèní vlévm we m̀eshánøng ma?
- ¹⁸Inìgø nonggøp kèní léshì lōng rì nø nøt kèní b̀ng long we í nø, ya rii m̀vng vsvng kaq mvshér dvzá:rò we íe.
- ¹⁹Kadø íe wani nøt taqkèní b̀ng long rì, m̀vgvm màshvla dø dvda:mò we, vsvng shvt we, dàchap we, mvmvng mvshèr we, kø we, m̀dìng we shvkse wáshì we, dvsíkà shòn nø gvz̀m we;
- ²⁰ya rii nø, vsvng kaq mvshér dvzá:rò rì íe. Inìgø wūr màsiqshì vmpà v̀m weí vsvng kaq mvshér dvzá:rò we m̀oi," a:lòe.

²¹Wervgaq kèní Yesu búng nø, Tiru nvng Sidon rvgaq dvrøt svng yilshíá: mì ke,

²²wervgaq v̄l we Kanan svmaré tiqmè dì rái nø vkiq sórí, “Dawi pvli pvlaq, Vkàngpèé, ngà svng dvshá èzangà; ngàcè mè nø cá:ngí dvrū kéò nø vtvngkèní dvshàe,” wae.

²³Inìgø Yesuí ang svng tiqkà gø màtá:nò. Iwe Ang coqcúnri dì rái weí Ang svng rø:tnò nø, “Kūmè svng bò shèlòè lè; pawá wāni nøngmaq mèpvngpvng ang vkiq m̄vnshìe,” wa nø shvná:ngòe.

²⁴Yesuí vtà:ngò nø, “Israel rvp taqkèní vmàn yà:ngì we vyvngri kaq wā Ngà svng dèzvr dakngà we íe,” a:lòe.

²⁵Svmaré wemè Ang m̄vrdvngø køt ngòmshì noqò sórí, “Vkàngpèá, ngà svng dèb̄vngà,” wae.

²⁶Wekvt A:ngí vtà:ngò nø, “Cv̄mré rì v̄mpà lúdvng vgì rì svng dvgupmā màdu,” a:lòe.

²⁷Iwe wēmèí, “I nø íe, Vkàngpèá. Wedø ínìgø angkàng rì v̄mshvbóy kèní vjā we v̄mpàshì rì nø, vgì ríí gø v̄m lúnshi we íe,” a:lòe.

²⁸Wekvt Yesuí vtà:- ngò nø wemè svng, “Svmaré mèá, nà k̄vmnøt nø tēe. Nà èshòng dø nà dvpvt leqía daq,” a:lòe. Welā:ngí nī angcè mè nø baná:mì.

²⁹Vrá wervgaq kèní búngá:mì kvt Yesu nø Galili tìnúng shvvnvngvng di nø, mvrèyvng svng ngāngá:mì dá:ngí weyvíng runge.

³⁰Wekvt vsvng loksok mvdò Ang yvíng svng dì rái weí, hízèrì, hígiqri, nēmànri, màári nvng dvgá zā vsvng mvmē gø angmaq nvng tiqdø shòla:tnà nø, Ang hí shvvnvngø vyà:loe. Wekvt A:ngí angmaq svng dvban bóa.

³¹Wervtnø màári kà shòn lú:ngì we, hígiqri vróng bānā:mì we, hízèrì dí shvláá:mì we nvng nēmàn ríí yvng lú:ngà we svng angmaqí yvng bóa kvt, vsvng loksokrì nø dádvng wa nø, Israel dvcì angmaq Gvray ngòrdvngvng shvri:ngòe.

³²Wekvt Yesuí Ang coqcúnri Ang yíng svng goa:tnà nø a:lò we nø, “Vsvng loksok yarì svng Ngái mvréngòe; pàwálm wani angmaq nø Ngà nvng vl we vshòm ni í rái rvtñø, angmaq vmlím béaá:mà. Ngái angmaq svng màvm shvlongò kvtnø tvrà rāmø angmaq svrí bāngv̄m we màshá,” wae.

³³Wekvt coqcúnrií Ang svng, “Yadø í we rvgaq dõngjàm yíng vsvng yadvngte tiqmvdò svng vgà hòq shàvmlím zidòng nø nøngmaqí kayvng kèní láini?” wae.

³⁴Yesuí angmaq svng, “Namaq yíng zidòng kadvng chvng v̄le?” wa rø:tnò kvv angmaqí, “Shvngøt chvng nvng ngācè tiq golā v̄le,” a:lòe.

³⁵Wekvt A:ngí vsvng loksokrì svng vbā tømø rúnglím dvká:mòe.

³⁶Wekvt zidòng we shvngøt chvng nvng ngārì lùò nø, Gvray kaq oqà wa dá:ngí, vmøtdvng, coqcúnri svng tvlēòe. Coqcún rii rá vsvng loksokrì svng túnāòe.

³⁷Wekvt angmaq shvngbeí á:mò nø vgàá:mì. Vchéò rì nø, Ang coqcúnrií shvngøt jvng dvn rvkul bõà.

³⁸Vm bõi rì nø, svmaré nvng cvmré rì màrøshaq, lvngaré wa vbikíng gó íe.

³⁹Vsvng loksokrì svng dvká:ngò dá:ngí, Yesu nø kùngshí taq zvngshì nø, Magadan rvgaq svng tuqá:mì.

Mati 16

¹Farisirì nvng Sadukirì dì lú:ngì nø, Yesu svng vlø:tnò we nø:tní, muqlàng kèní shálm mvshvlpvrá tiqlòng lāshvyvng daq dø Ang svng røtshie.

²Iwe A:ngí angmaq svng a:lò we nø, “Dørøm kaqí namaq nø, ‘Muqrø chingá:mì we í nø, nvpni nø nvmgvm longe,’ èwànønge.

³Vsháng kaqí nø, ‘Muqlàng mvshè sórí rvmøt naq nìnø, dèni nø shø zaq daqe,’ èwànønge. Muqlàng mvrshvm vlíng we svng nø dak rvwv̄n èshánøng we, rvtø mvshvlpvrá rì svng nø namaqí mvshvl mèshánøng ma?

⁴Mvg̃m n̄ dvchap we yamvril cèrìí n̄, shálvm mvshvlpvrá wa láðe. Iwe Yona mvshvlpvrá wa m̄í n̄n̄, dvgá shálvm mvshvlpvrá tiqlòng ḡ angmaq svng mvzílvm íe,” a:lò dá:ngí Yesu n̄ angmaq kèní rvlshi n̄ diá:mì.

⁵Coqc̃nrì n̄ t̄núng kupa rvpshìá: m̄. Iwe angmaq n̄ zidòng rívm vná dárà.

⁶Yesuí angmaq svng, “Farisirì nvng Sadukirì butdvshi svng pán vshat nàyáshìn̄ng,” a:lòe.

⁷Coqc̃nrì angmaq n̄ angmaq vrùng n̄, “N̄ngmaqí zidòng màlvg̃ vná dvrsha rvt wa pà íe,” wae.

⁸Welòng svng Yesuí d̄:mo n̄, “K̄vm̄n̄t èc̄vm̄n̄ng rié, zidòng mèvlān̄ng rvt̄n̄ p̄wálvm namaq n̄ namaq n̄r̄unḡn̄ge ma?

⁹Akvt h̄q shini m̄c̄ínḡn̄ng ma? Vsvng p̄ngwàk̄íng svng zidòng p̄ngwà ch̄ng taqkèní shàvm̄ò ke kadvg̃ pé r̄ekulvpsha we nvng;

¹⁰vsvng vbik̄íng svng zidòng shvnḡt ch̄ng taqkèní shàvm̄ò ke kadvg̃ j̄vg̃ r̄ekulvpshà we svng m̄m̄ès̄nḡn̄ng ma?

¹¹Ngàí namaq svng sh̄n̄ò we n̄, zidòng dāng m̄í we svng kad̄ í n̄ m̄c̄ínḡn̄ng ma? Iwe, Farisirì nvng Sadukirì butdvshi svng m̄nḡ nàyáshìn̄ng, wvng we íe,” a:lòe.

¹²A:- ngí angmaq svng sh̄:n̄ò l̄nḡ n̄ zidòng nvng butdvshi svng n̄ mvwā, Farisirì nvng Sadukirì shvnḡt kà svng vyáshìlvm̄ sh̄:n̄ò we lè í we svng wekvt wa angmaqí c̄íng b̄à.

¹³Yesu n̄ Kesaria Pilipi ḡurwāng svng tuq r̄ái dvgvp, Ang coqc̃nrì svng, “Vsvng angcè pè Ngà n̄ kaḡó óngà we dang vsvnḡrì kad̄ wae?” wa r̄:t̄n̄òe.

¹⁴Angmaqí, “Tiqmaq wani Til̄p̄ Yohan íe wae, vrá tiqmaq wani Eliya íe, ḡ wae. Dvgá tiqmaq wani Yeremia íe; m̄íni k̄adv̄tutsh̄rì kèní tiq ḡó íe, ḡ wae,” a:lòe.

¹⁵A:ngí angmaq svng, “Ini, namaqí na! Ngà kaḡó íe wa d̄èdv̄m sh̄àe?” a:lòe.

¹⁶Simon Piterí vt̄à:- ngò n̄, “Nà n̄ c̄únshì pè Gvray Angcè Kristu èíe,” a:lòe.

¹⁷Yesuí vtà:ngò nø ang svng, “Yona angcè Simoné, nài nø ishøt èlú:nòe. Pàwálým wani yalòng nø vsa:ngí nà svng dètan we mõi, muqlàng taqlap v̄l pè Ngà Vpèi dètan we íe.

¹⁸Ngái rá nà svng v̄lvtnøng: nà nø Piter éie. Ngà shvngømré nø lóngdøng yachvng mvdvm taq Ngái shvzønglým íe. Zùpvng dāng ang jórndønggù:ní shvngømré svng mvdvngké lú:ngò.

¹⁹Ngái muqlàng móngdà:nò shvmsòpuq nø, nà svng tvlélým íe. Rvgaq tøm taq nài èdù:ngò we kapà ínìgø, muqlàng taqlapmø gø vdóngshaq ívme. Rvgaq tømø nài shèlà:ngo we kapà ínìgø, muqlàng taqlapmø gø shvlángshaq ívme,” a:lòe.

²⁰Wekvt, Ang nø Kristu í we tiq gó svng gø mvshønlým rvt A:ngí coqcvnri svng dvká:mòe.

²¹Wenila kèní kukaq Yesuí Ang nø, Yerusalem svng di nø shaqré shaqtvng mvdò nvng shvrúngshú vjìrì nvng dvrá svrarì wur taq, dvshàlým mvmē pvn tønshi nø shvt bódò dá:ngí, vshøm ni wani taq zunlým í we tvrà Ang coqcvnri svng dvtá pà:ngòe.

²²Wekvt Piterí Ang svng tiqtōng kaq shø:lò nø, Ang svng ngā:nò nø, “Gvrayí leqgār daq, Vkàngpèá; wedø nø kadvgvp gø mènàhóm lú:ngò,” a:- lòe.

²³Inìgø A:ngí lè nø wvl poshi nø Piter svng, “Satané! Ngà mèpvng kaq èyilshi, Nà nø Ngà dvpvt vtøprà éie. Nài dèda:mò we nø Gvray nøtnó màrà, vsvng lap kèní wa dèda:mòe,” a:lòe.

²⁴Wekvt Yesuí Ang coqcvnri svng a:lò we nø, “Ngà mèpvng cvn mvyó we kagó gø, vdè svng ngálshi nø, vdè wurgáng baqshi sórí Ngà mèpvng laq cvn ra.

²⁵Vdè gønshaq mvpáshì gó nø, gønshaq vmvngvme. Iwe Ngà dvpvt rvtñø gønshaq vmvng góí mvng nø, gønshaq lá lún lú:ngòe.

²⁶Vsa:ngí nø, móng dōngtáng shvngbe, washì lú:nò nìgø, ang gønshaq sómvm nìnø, a:ngí pà vjú lu:nò ma? Mõi ni vsvng tiq gó ang gønshaq nø kapái chēshì lún daqe ma?

²⁷Kadø íe wani Vsvng Angcè pè Ngà nø, muqlàng dvzúrri nvng tiqdø, Vpè pòngbàng ngør we nvnngvng dìlým dvnshønge. Wekvt m̀vng nø angmaq vdèdèi wàò we b̀vnlì rì svng c̀vno nø, tiq gø nø tiq gø svng vwv̀ngalým íe.

²⁸Ngái namaq svng v̀la:tnìni, yayv̀ng rip rì taqkèní tiqmaq nø, Vsvng Angcè pè Ang m̀ngdàn vdòng svng di daq lòng svng mvyà:- ngò d̀vngte, kadø ínìgø mvshi long,” a:lòe.

Mati 17

¹Vchug ni mèpvng Yesu nø Piter, Yaku nvng angn̄m pè Yohan shø:lò nø, v́háng we shìg̀ung svng angmaq wawa rvl̀ngá:mì.

²Wekvt angmaq m̀vr̀dvngø Ang nø sh̀ngshāng tiqm̀vrsh̀vm vmvtná:mì nø, Ang m̀vr nø vn̄m dø shór lú:ngì. Ang bèlaq rì gø gálong d̀oni m̀ngá: mi.

³Wekvt Moshi nvng Eliya dì daqì nø Yesu nvng kà sh̀on we coqc̀v̀n vsh̀om pèi yà:ngòe.

⁴Piter kà t̀vngshi nø Yesu svng, “Vkang pèá, yayv̀ng ǹngmaq à:lì lòng nø shvlae. Nà èwv̀mshì nìnø, ngái yayv̀ng shìyat vsh̀om long, “Nà dvpvt tiqlòng, Moshi dvpvt tiqlòng, Eliya dvpvt tiqlòng ẁngvtǹonng,” a:lòe.

⁵Piter wedø sh̀on m̀vnshì la:ngí, shór we rvmøt tiqpúí angmaq svng dvkøq daqà nø, rvmøt vdòng kèní kà tiqlòng sh̀on daqì nø, “Yapè nø, Ngà vt̀vngshaq nøtsh̀om nø Ngà sh̀ngsh̀ong we Ngàcè pè íe. Ang kà ètánøng,” wae.

⁶Coqc̀v̀n pèlaí wekà tá b̀òà chàng, angmaq vt̀vngkèní svrē nø vba t̀om svng k̀ng kupshìe.

⁷Wekvt Yesu di rái weí angmaq svng vkoqò sórí, “Ebúngnøng; mèsèrenøngni,” a:lòe.

⁸Angmaq kāng ngángshi nø dvjaqò nìnø, Yesu Ang wa m̀oí nìnø, dvgá tiq gø gø mvỳvng b̀òà.

⁹Shìg̀ung kèní angmaq yøtshì daqì dvgvp, Yesuí angmaq svng dvká: mò nø, “Vsvng angcè pè Ngà nø sh̀ong ỳvng kèní vrá mvzūn long d̀vngte, namaqí èỳvng b̀òshà lòng vsvng tiq gø svng gø mèsh̀onnøngni,” a:lòe.

- ¹⁰Coqcún pèlái Ang svng, “I nìnø, dvrá svraríi pàwálúm Eliya nø vzvng dí ràe, wae ma?” a:lòe.
- ¹¹Yesuí vtà:ngò nø, “Eliya ni jøngjóng di daq nø, pvn vrvm shvngbe vrá dvcøp shvzøngā daqøe.
- ¹²Ngái v̄la:tnìni, Eliya nø vdíshaq í we, angmaqí ang svng màmvshá:lò. Angmaqí wá mvyø dø lè ang svng wà bóa. Welòng dø tiqdvchá Vsvng Angcè pè Ngà gø, angmaq wur taq dvsháyvng tønshilúm í longè,” a:lòe.
- ¹³Wekvt wa, Ang nø Tiløp Yohan kaq wā we svng coqcúnrii cing bóa.
- ¹⁴Vsvng loksokri yvng svng angmaq tuq daqi kvt vsvng tiq gø Yesu yvng di rái nø, Ang mvrðvngø bvnciq tushi nø,
- ¹⁵“Vkangpèá, ngàcè pè svng dvshá èzāngāngà. Ang nø nvmrùl í nø, vtvng kèní mvhøtne; svmi taq gø, tì taq gø, ang kvtkvt vkupm̄me.
- ¹⁶Ngái Nà coqcúnrii yvng svng ang shølvtnà we, angmaqí ang svng dvbān mvdá:ngò,” a:lòe.
- ¹⁷Yesuí vtà:ngò nø, “Kv̄mnøt màdá, mvgvm we mvril cèrié, Ngà nø kadvgvp høq namaq nvng vllúm í ma? Kadvgvp høq namaq svng tønāini ma? Ang svng Ngà yvng èshøla: tnò,” a:lòe.
- ¹⁸Wekvt Yesuí cáng kaq ngvn bóà nìnø, cvmré gø kèní cáng lúshíá:mì nø, cvmré pè nø welvng ni chàng bānā:mì.
- ¹⁹Coqcúnrii nø Yesu yvng mvyø:ní di rái nø, “Cáng welòng svng nøngmaqí lúng mvdá:ngì we nø, pà rvt í ma?” wa rø:tnòe.
- ²⁰A:ngí angmaq svng a:lò we nø, “Namaq kv̄mnøt ècvmnøng rvtvø íe; kadø íe wani Ngái namaq svng jøngjóng v̄la:tnìni, namaq kv̄mnøt nø mvngāka shí tiqchvng dvingtecè dving èvlnøng kvtkèní nø, namaqí shigvng yalvng svng, ‘Yayvng kèní kuyvng èshøtshì,’ lā èvlnøng nìgø, ang shøtshìvme. Wekvt nø namaqí wá mèdvngnøng we pà tiqpvn gø màvl long.
- ²¹Wedø ínìgø yadø í pvn cáng nø, vmpà màvmvm vnatshi nø vjú rø:tnò yvng kèní wa mòí nìnø mvlúshìvm,” wae.

²²Angmaq nø Galili gùrwang svng vtúng nø kòmá:mi kvt, Yesuí angmaq svng a:lò we nø, “Vsvng angcè pè Ngà nø vsvng wūr taq tvlélím èwvngè.

²³Angmaqí èshvt bøng nø, vshòm ni wani taq Ngà vrá zūn longè,” wae. Wervt Ang coqcúnri nø vtūngshaq yùrá:mi'.

²⁴Angmaq nø Kapernom mvrìng svng tuq rái kvt, noqngòm tòngnø dvpvt rvkul gvmsùng rvku:lò rì Piter yúng svng dì rái nø, “Namaq svra pè nø noqngòm tòngnø gàng mvzúng ma?” wa rø:tnè.

²⁵A:ngí, “Zvngè,” a:lòe. Wekvt Piter nø chòm svng gòng lú:ngì ke Yesu vzvng tvngshi nø ang svng, “Simoná, nài kadø dèdā: mòe? Rvgaq tòm koqkúm rì gàng rvku:lò we nø, kagó maq kèní rvku:lò ma? Angcèrì taqkèní í ma? Mòíni dvgá rì kèní í ma?” a:lòe.

²⁶A:ngí, “Dvgá rì kèní íe,” a:lò weó Yesuí rá ang svng, “Wedø í kvt nø, angcèrì nø pèjønng cèrì í rvtnø gàng zí mvrà we íe,” a:lòe.

²⁷Wedø ínìgø gàng tóshúri vtøprà lā mòí dø, tìnúng svng èdiṽm nø, ngābùn tiqlòng dèsvngá: mò. Nvmlat èlún bódò go ang nònggøp èádò kvt, shekel gvmsùng tiqgòm èyvng bódòe. Wegòm èlá:ngò nø, ní lvngà dvpvt angmaq svng èzí bódò,” a:lòe.

Mati 18

¹Wervtø taq coqcúnri nø Yesu yúng svng di rái nø, “Muqlàng móngdàn vdòng taq té ring we nø kagó íe ma?” wa rø:tnè.

²Yesuí cvmrécè tiq gó goa:tnà nø angmaq dvhøø shvri: pmò sórí,

³a:lò we nø, “Ngái namaq svng ṽla:tnìni, namaq nàwvngshì ránønng nø, cvmrécè dønì mèí lóngnønng kvtkèní nø, muqlàng móngdàn svng nø kadø ínìgø góng mèlúnnønng.

⁴Kagó ínìgø cvmré yagó dø ang vdè cipshi gó nø muqlàng móngdàn taq té ring gó íe.

⁵Kagó ínìgø Ngà bønng taqkèní cvmré yagó dø í we tiq gó svng vtòò góí nø Ngà svng nàtōng we íe.

⁶Kagó ínìgø Ngà svng kím we c̀m̀ré yari taqkèní tiq gó svng nòt vtøp dvzá:rò gó nø ang lóngjvng taq lokl̄vngmè tiqch̀vng dvchū:ngò nø, tidøm naqràng svng songløp dvjàò sórí dvshìò lòng nø ang dvpvt té shvlae.

⁷Vsvng kaq vtøp dvzá:rò we rvgaq yalòng nø mvhøt longe. Nøt vtøprà nø kadø ínìgø v̄l longe. Inìgø, nøt vtøprà dvbū:ngo gó wegó nø té mvhøt longe.

⁸Nà wur, m̀òini nà híí nà svng vtøp dèz̀rvt nìnø, bvt ètu:tnò nø ègu:rò. Nà wur tángní hí tángní kòm dø dvcìq lvpat svmi móng taq ègūr b̄ø mvd̀vm nø, wurdōng hídōng gònshaq cúnshìl̀vm ỳng svng ègòngvm lòng nø nà dvpvt té shvlāe.

⁹Nà nēí nà svng vtøp dèz̀rvt nìnø, èkù:nò nø ègu:rò. Vnē vní ch̀vngch̀vng kòm dø zupvng svmi móng svng ègūr b̄ø mvd̀vm nø, vnē tiqch̀vng wa nàdá sórí gònshaq cúnshìl̀vm ỳng svng ègòngvm lòng nø nà dvpvt té shvlae.

¹⁰Wervtnø c̀m̀ré yari taqkèní tiq gó svng gó ỳng mvt̀vmá:mò dø mvwàl̀vm rvt nàyáshìnøng. Namaq svng Ngái v̄la:tnìni, muqlàng taqlapm̄ø v̄l we angmaqò dvz̀vr ríí nø, muqlàng taqlapm̄ø vl we Ngà Vpè m̀vrsh̀vm svng ǹvnǹvn ỳng lú:nòe.

¹¹Kadø íe wani Vsvng Angcè pè Ngà nø, vm̀vngá:mì we vsvng kaq ch̀vngl̀vm d̀ong dakngà we íe.

¹²Namaqí kadø dèd̀vmnønge? Vsvng tiq gó nø vỳng tiqyá gō vdá we, tiqgo vmàǹvm nìnø, a:ngí dvg̀òcé dvg̀ò gō svng shìg̀ung rvgaqø là:ngò dá:ngí, vmàná:mì go svng lá nvng dìvm we m̀òí ma?

¹³Ngái j̀ongj̀ong v̄la:tnìni, we go lá lún b̀òò kvt ang nø màman we dvg̀òcé dvg̀ò gō mvd̀vmø wego rvtnø té dvb̀ue.

¹⁴Welòng dø tiqdvchá muqlàng taqlap vl pè Nvpèí nø c̀m̀ré yari taqkèní tiq gó gònshaq svng gó vm̀vng mvka:mò we íe.

¹⁵Nà nvǹvm nvchā:ngi nà svng nàlévt nìnø, nà èdivm nø, nàní wawa èvlshi ỳng a:ngí vlèò lòng dètúò. Nà kà svng ang tā nìnø, nvǹvm gó svng nài lin èlún b̀òà we íe.

- ¹⁶Iwe ang lā mvtá kvtkèní nø, shvkse vni vshòm gó kà taqkèní, kapv̀n svng gø dvtøp laq lú:nò, wa dø, dvgá tiq ní gó èshøl bòð.
- ¹⁷Angmaq kà gø mvta kvtkèní nø, shvngòmre svng dètáò. Shvngòmre kà gø mvta kvtkèní nø, ang svng nø ẁvngzà nvng kùyà gún vsvng dø dvdut d̀vng íe.
- ¹⁸Ngái namaq svng v̄la:tnìni, rvgaq tòm taq namaqí èdòngnøng we kapà ínìgø, muqlàng taqlapmø gø vdóngshaq ívme. Rvgaq tòm taq namaqí shèlàngnøng we kapa ínìgø, muqlàng taqlapmø gø wedøni shvlángshaq ívme.
- ¹⁹Ngái namaq svng vrá v̄la:tnìni, rvgaq tòm vsvng vni gó nø nøt vrá sórí kapà tiqp̀v̀n røtshi nìnø, muqlàng taqlapmø v̄l pè Ngà Vpèi angní dvpvt wáā daqòe.
- ²⁰Kadø íe wani Ngà bòng taqkèní vni shòm gó dvkómshi we kayvngø í nìgø, weyvng angmaq dvhø taq Ngà gø vbänge,” a:lòe.
- ²¹We mèpvng Ang yvng svng Piter di rái nø, “V̀kàngpèá, ngà vn̄m vchā:ngí ngà svng nàléngvt nìnø ngái ang svng kadvng kv́t chutnālv̄m í ma? Shvngøt kv́t d̀vngte nø vr̄me ma?” a:lòe.
- ²²Yesuí ang svng a:lò we nø, “Nà svng v̄lvtnøng, shvngøt kv́t wa mvtaq; shvngøt kv́t lònng shvngøtcé kv́t gø èchutnaò.
- ²³Kadø íe wani muqlàng móngdàn nø, koqkvm̄ tiq pèi ang vshuqrì nvng wulaq shìpan sun mvyø lònng nvng vbóngè.
- ²⁴A:ngí wulaq sun pà:ngò dvgvp, ang svng gv̀msùng tiqm̀ùn talent vjø we vshuq tiq pè ang yvng svng shøla: tnà.
- ²⁵Wepè nø teqlvm̄ pà gø màdá rvtnø, koqkvm̄ pèi ang gø, angchòm mè gø, angcèrì nvng ang vdá d̀vngte shvngbe n̄m d̀vng teqlvm̄ rvt dvkà:mòe.
- ²⁶Wekvt vshuq wepè kóng kupshi nø noqò sórí, “V̀kàngpèá, ngà kaq nøt shèyvngshì; ngái nà svng shvngbe kutwa teqlvm̄ íe,” wae.
- ²⁷Wekvt vshuq wepè svng koqkvm̄ pèi mvré lú:ngà nø, ang svng shvlà: ngò nø, ang shvr̄v̄n shvngbe gø chutnā bòà.

²⁸Iwe, vshuq wepè búngá:mì nø, ang svng g̀vms̀ung tiqyá g̀òm vj̄ø we vshuq r̀v̄mn̄vng tiq pè svng ỳvng b̀òà nìnø, ang svng pvyung mvna:tnò sórí, “Nà nàj̄ø we shvr̀v̄n bò ètekngà,” a:lòe.

²⁹Ang r̀v̄mn̄vng pè nø k̀ong kupshi sórí ang svng k̀órshi nø, “Ngà kaq nøt shèỳvngshì, nà svng ngái teql̀v̄m íe,” a:lò nìgø,

³⁰ang mvtá nø, vj̄ø rì mvteqa: tnò d̀vngte ang svng t̀ung taq r̀ong b̀òà.

³¹A:ngí kadø wà b̀òà we svng dvgá vshuq r̀v̄mn̄vng r̀í ỳvng b̀òà dvgv̄p, vt̄vng kèní nøt za nø, wepèí wà b̀òà rì shvngbe angmaq angkàng pè svng dvtáòe.

³²Wekvt angkàng pèí wepè svng goa:tnà nø, “Vshuq mvg̀v̄m nà nø, nà èk̀órshi rvt̄nø, nà shvr̀v̄n shvngbe nø ngái chutnāng b̀onga.

³³Ngái nà svng dvsházāng dø, vshuq r̀v̄mn̄vng g̀ó svng nài gø welòng dø dvsházā rà we m̀oí ma?” a:lò nø,

³⁴Angkàng pè nø gvzà sh̀v̄mná rí weí, ang vj̄ø we shvr̀v̄n shvngbe teq mvdá:ngò d̀vngte, dvkishúri wūr taq tvl̄e b̀òà.

³⁵Welòng dø namaq tiq g̀ó nø tiq g̀oí namaq nøt vdòng kèní nvn̄v̄m nvch̄vng rì svng mèchutnānøng kvtkèní nø, muqlàng taqlapmò Ngà Vpèí gø welòng dø tiqdvchá, namaq svng gø èwà daqnønge,” a:lòe.

Mati 19

¹Kà yarì Yesuí sh̀on d̀vng b̀òà nìnø, Galili rvgaq kèní Ang búngá:mì nø, Yordan tìwàng kupa Yuda rvgaq svng diá:mì.

²Vsvng loksok mvdòí gø Ang svng c̀vna:tnà nø, wervgaqø A:ngí angmaq zarì svng dvbānaòe.

³Farisirì nø Ang svng vløtl̀v̄m di lú:ngì nø a:lò we nø, “Mvtú tiqp̀v̄np̀v̄n rvt̄nø, vdè chømmè svng gū:rò lòng nø, dvrá má, màdvrá má?” wa rø:tnòe.

⁴Yesuí werì svng vtà:ngò nø, “Ǹv̄mlat ǹv̄mp̀v̄ng taq vsvng kaq M̀v̄n pè Gvrayí nø, svmaré lvngàré shvgøp vzøm dø m̀v̄n yà:ngà.

- ⁵Yadø í rvtñø lvngàré nø angpè angmè yýng kèní rvlshi ðvng, ang chømmè nvng vzømv̄m nø, angní nø tiqshing tiqgóng wa ív̄me,' wa kà svng mèrø ðvrñøng ma?
- ⁶Angní nø wekvt kèní kukaq vní gø nø mõi, tiqshing tiqgóng wā íe. Wervtñø Gvrayí dvhømshaq lònng svng vsvng kagóí gø laq màdvka:ngò," a:lòe.
- ⁷Wekvt angmaqí Ang svng, "Wedø íni, 'Ang chømmè gūr we kàru zìò dá:ngí nø, ang chømmè svng gurdvng íe,' wa nø Moshií pàwálvm ðvkvm yà:ngà ma?" a:lòe.
- ⁸Yesuí angmaq svng, "Namaq nøt èzaqnøng rvtñø, nvchømmè maq svng gurlvm Moshi gø vrá yà:- ngi we íe. Iwe nvmlat nvmprvng kèní nø wedø mõi.
- ⁹Ngài namaq svng v̄la:tnini, dvchap mvrà wàò rvt wa mõi nìnø, ang chømmè svng gu:rò nø dvga tiqmè nvng shvzøngshìvm̄ we wegóí nø dvchap we mvrà wàò we íe. (Vrá, gūr bóa mè nvng shvzøngshì gø ang gø wedøni dvchap we mvrà wàò we íe,") a:lòe.
- ¹⁰Wervt coqcvrñí Ang svng, "Chømpè nvng chømmè dvrá nø to èshø:nò ðøni í kvtkèní nø, svma màlushi èvl lònng té shvlae," a:lòe.
- ¹¹A:ngí angmaq svng, "Shvngøt kà yalònng svng nø vsvng shvngbeí vtø mvngu:tno; vtølv̄m vzíshaq rìí wa vtø lú:nòe.
- ¹²Kadø íe wani, angmèí gv̄l ðaqò yýng kèní svngshv̄n í we tiqmaq v̄le. Vsa:ngí shā:nò we gø tiqmaq v̄le. Vrá, Gvray móngdàn ðvpvt rvtñø ðøngku mvdēshì we gø tiqmaq v̄le. Yalònng svng vtø ngu:tnò gø nø laq vtøshì," a:lòe.
- ¹³Wedvgvp, Ang wūr hapshì nø vjú lvrøtnāò ðø Yesu yýng svng cvmré tiqmaq shøla:tnà. Iwe coqcvrñí angmaq svng ngā:nòe.
- ¹⁴Wedø ínìgø Yesuí, "Cvmré cèri Ngà yýng svng vwā laq di rā; mènàgámnøngni. Kadø íe wani muqlàng móngdàn nø yadø írì ðvpvt íāòe," a:lòe.
- ¹⁵Angmaq mvdvm̄ wūr hapshi bòi dá:ngí, Ang nø wervgaq kèní búngá:mì.

- ¹⁶Tiqkvt nø vsvng tiq gó Ang yǎng svng dì rái nø, “Svra pèá, ngái dvcíq lvpát gònshaq lúnívm dvpvt shvla we kapv̀n wá r̀ange ma?” wae.
- ¹⁷A:ngí wepè svng, “Nàí Ngà svng shvlā lònq dang pàwá èrøtnà ma? Shvla we nø Gvray tiq pè wā v̄le. Nà nø gònshaq cúnshìlvm yǎng svng góng mèyó nìnø, Gvray dvk̀vmkàrì svng c̀vn dèdø:ngò,” a:lòe.
- ¹⁸Wepèí Yesu svng, “Dvk̀vmkà kalònq c̀vn rà ma?” wa rø:tnøe. Yesuí, “Vsvng shvt mvdaq; dvchap mvdaq; kó mvdaq; mvdøng mvmān shvkse wáshì mvdaq;
- ¹⁹nvpè nvmè svng vpø rae; vrá nà vdè góng svng èshóngshi dø dvgá vsvng kaq shóngshì ràe,” a:- lòe.
- ²⁰Gùchàngre pèí Ang svng, “Yadvng p̀vn shvngbe nø ngái c̀vnøe. Ngà pà shini ràng ma?” wae.
- ²¹Yesuí ang svng, “Nà kòmgōm mèyó nìnø, nà nàdá rì ènā:mò nø dvshà rì svng èziò. Wekvt muqlàng taqlapmø zaqshøp èvlā dae. Wedá:ngí Ngà mèpvng èc̀vn rā,” a:lòe.
- ²²Kà yalònq gùchàngre pèí tá b̀òà kvt, nøt dvshà sórí loá:mì. Kadø íe wani ang nø pø gvzà vdá we tiq pè íe.
- ²³Wekvt Yesuí coqc̀vnri svng, “Ngái namaq svng j̀øngj̀øng v̄la:tnìni, mvgàm tiq gó muqlàng móngdàn svng gònglvm nø vt̀vngshaq rvzaqe.
- ²⁴Ngái vrá v̄la:tnìni, mvgàm tiq gó Gvray móngdàn svng gònglvm lònq nø Golawu tiq go c̀ongmè shvni hwáng taq léshìlvm lònq mvd̀vm té rvzaqe,” wae.
- ²⁵Kà yalònq coqc̀vnrií tá b̀òà kvt, angmaq vt̀vngkèní dàá:mì nø, “Wedø í nìnø, gònshaq nø kagóí lún daq ma?” wae.
- ²⁶Yesuí angmaq svng dvjaqò sórí, “Vsvng dāng kèní nø wá mvngutshì. Gvrayí nø pà gø wá dá:ngòe,” a:lòe.
- ²⁷Wekvt Piter vt̀vngshì nø Ang svng, “Eyà:ngò, nøngmaqí nø v̄l d̀vngte cā là:ngí nø Nà mèpvng cà:nì we íe. Ini nøngmaq dvpvt pà èvlā dáí ma?” a:lòe.

²⁸Yesuí angmaq svng, “Ngái namaq svng v̄la:tnìni, Ngà mèpvng èc̀v̀nshà rì namaq n̄, í d̀v̀ngte svng angsh̄vr̄ dvc̄p̄ vd̀v̀ng daq̄ò rvt̄ò taq, Vsvng Angcè pè Ngà n̄ br̄im br̄im sh̄ór dvg̀ung vl we koqk̀v̀m r̀ungtv̀ng taq r̀ung dak dvg̀vp̄, namaq ḡø wel̀ong d̄oni koqk̀v̀m r̀ungtv̀ng tiq̄cé vn̄i l̀ong taq èr̀ungn̄ong n̄ Israel tiq̄cé vn̄i dvg̀ong svng kà rèw̄v̀na l̀ongn̄onge.

²⁹Ngà b̄ong dvp̄vt, ch̄òmri, angn̄v̄m angchv̀ngr̄i, angpè angmè, angc̄ø angcèr̄i nvng rvm̄á rì là:ngò ḡø n̄, angyá dvt̀v̀ng lú:n̄ò n̄, wemvd̀vm̄ø dvc̄iq̄ lvp̄at g̀onshaq ḡø l̀unl̀vm̄ íe.

³⁰Iwe, nvmlat rì m̀v̀ng n̄, l̀v̀ngd̀òm rì ív̄me; l̀v̀ngd̀òm rì n̄ ǹv̀mlat rì í longe.

Mati 20

¹“Muqlàng m̀ongdàn n̄ b̄im kulwàng taq b̀v̀nl̄i wáshú l̀v̀ngz̄v̀ng go nvng svng, sháng mvḡágá búngá:m̄i we rvm̄á angkàng tiq̄ ḡø nvng vb̀onge.

²Wepèi l̀v̀ngz̄v̀ngr̄i svng tiq̄ ni dvp̄vt g̀v̀ms̀ung tiqlvp̄ z̄il̀vm̄ kà taq vr̄á b̄oi dá:ngí, ang b̄im kulwàng svng angmaq dvz̄vr̄ b̄òà.

³Vsháng nari dvḡò dvg̀vp̄ ang vr̄á búngá:m̄i n̄, gvt̀òm̄ø tiq̄maq b̀v̀nl̄i màdá rip we svng ỳv̀ng b̄òà rvt̄ n̄,

⁴à:ngí wer̄i svng, “Namaq ḡø b̄im kulwàng svng b̀v̀nl̄i wá nvng èd̄iv̀mn̄ong; z̄i vdu d̄ø ngái namaq svng z̄il̀vm̄ íe,” vl b̄òà n̄n̄ø angmaq ḡø díá:m̄i.

⁵Tv̄né vyáng rvwè taq ḡø, vr̄á d̄ør̄òm nari vsh̄òm taq ḡø ang búngá:m̄i n̄ t̄o sháng d̄oni wàðe.

⁶D̄ør̄òm nari pungwà taq ang búngá:m̄i n̄n̄ø, dvḡá tiq̄maq rip dā we svng ỳv̀ng b̄òà n̄, a:ngí wer̄i svng ḡø, “Namaq n̄ p̄awál̀vm̄ b̀v̀nl̄i màdá p̄on̄ini èripn̄onge ma?” a:l̀òe.

⁷Angmaqí ang svng, “N̄ongmaq svng kaḡóí ḡø m̄eshoq̄i rvt̄n̄ø íe,” a:l̀òe. Wekvt a:ngí rá, “Namaq ḡø b̄im kulwàng svng èd̄iv̀mn̄ong,” a:l̀òe.

⁸D̄ør̄òm h̄oqa:tnà kv̄t n̄, b̄im kulwang angkàng pèi ang ch̄òm øpshú pè svng yad̄ø a:l̀òe. “L̀v̀ngz̄v̀ngr̄i ègoð n̄ l̀v̀ngd̀òm mvd̀ò kèní èp̄à:ngò n̄ nvmlat mvd̀ò h̄oq, angmaq zibè ètún̄ào,” a:l̀òe.

- ⁹Wekvt tō tvné pungwà nari taq shoq dárà rì tuq rái nìnø, tiq gó nø tiq góí g̀v̀ms̀ung talvp lú:nòe.
- ¹⁰Ǹv̀mlat shoq dárà rì tuq rái nìnø, angmaqí nø mvz̀v̀n lúnlv̀m íe lá:nò we angmaqí gø tiq góí g̀v̀ms̀ung tiqlvp wa lú:nòe.
- ¹¹Angmaqí g̀v̀msung tvpshi lún b̀òà kv́t angmaq nø rvmá angkàng pè svng vb̀ø̀nshì lú:ngì nø,
- ¹²“Ǹngmaq nø tiq ni s̀ø̀ngdø dvzraqshài nø nà:mí ègàngke d̀vrsha. L̀v̀ngdø̀m dì rái rì nø tiq naricè wa dvzraqshi b̀òì we, nài nø angmaq svng ǹngmaqó dvchá èsunaòe,” wae.
- ¹³Inìgø a:ngí angmaq taqkèní tiq pè svng a:lò we nø, “Jàá, ngái nà svng mà̀mupm̀v̀m; tiq ni tiqlvp zíl̀v̀m nà nvng vráshaq m̀òì ma?”
- ¹⁴Nà dvpvt lònq èl̀v̀ngshì nø èlò; ngái nø l̀v̀ngdø̀m rì svng gø nà nvng tiqdvchá ni zì mvỳø̀nge.
- ¹⁵Ngà g̀v̀ms̀ung nø ngà shòng dø l̀v̀ngl̀v̀m nø ngà nøt wa m̀òì ma? M̀òìni ngà nøt g̀v̀m lònq svng nà nē èzāe ma?” a:lòe.
- ¹⁶“Ya lònq dø tiqdvchá, l̀v̀ngdø̀m rì nø nvmlat rì ívm nø, nvmlat rì nø l̀v̀ngdø̀m rì í longe,” a:- lòe.
- ¹⁷Yesu nø Yerusalem kaq ngang dvgvp, tvrà rā̀mø coqcv̀n tiqcé vni pè svng, tiqtōng svng shø:lò nø,
- ¹⁸“Etánøng, ǹngmaq nø Yerusalem svng ngā:ngìe. Vsvng angcè pè Ngà svng nø weỳv̀ng shvrúngshú vjìrì nvng dvrá svrarì wur taq t̀èl̀ēng b̀øng nø angmaqí Ngà svng dvshíl̀v̀m kaciq ra:t̀nò dá:ngí,
- ¹⁹Ngà svng dvshá dvc̀ èv̀l nø èship dá:ngí wurgáng taq vtaql̀v̀m rvt, ẁv̀ngzà rì wur svng t̀èl̀ēng b̀ønge. Inìgø vshø̀m ni wani taq nø Ngà zūn longe,” a:lòe.
- ²⁰Wedvgvp Zebedi chømmè nø, angcè pèní nvng dì rái nø Yesu kèní tiqp̀v̀n røtshíl̀v̀m køt ngø̀mshì nø Ang svng noqòe.

- ²¹Yesuí, “Nà pà èshòng ma?” a:lòe. Wemèi Ang svng, “Nà móngdàn vdòng taq, ngacè yapèní svng Nà vbàng pā tiq pè, vgwé pa tiq pè rúnglým vyā èzòngāngà,” a:lòe.
- ²²Yesuí vtà:ngò nø, “Naní kapà èrøtshì we svng naníí mèsháshò. Ngái aqlým dvnò we gwìn chvng naníí gø aq èngutshò ma?” a:lò nìnø, “Ngutshòe,” wae.
- ²³Wervt A:ngí, “Ngà gwìn chvng nø naníí jøngjóngni aq rà longè. Inìgø Ngà vbàng pā vgwé pa taq rúng lúnlým vyā zílým pè nø Ngà mvóngà. Ngà Vpèí kagó dvpvt dvgòāò nìnø werì dvpvt wa íe,” a:lòe.
- ²⁴Yalòng dang wá tiqcé pèi tá bòa kvt, angní nvm svng shvnmá rí lú:- ngì.
- ²⁵Yesuí Ang yvng svng angmaq goa:tnà nø, “Rvgaq tøm taq øpshúri nø bashà rì svng ø:pmò nø dù gàmzø rìi gø, vmíng vká:ngí angmaq svng shvnā:lò we svng namaqí èshánønge.
- ²⁶Namaq nø wedø wáshì mvdaq. Namaq dvhø taq ring mvyó we kagó ínìgø, ang nø dvzømshú lè wáshì ràe.
- ²⁷Namaq dvhø taq vgo wáshì mvyó gó nø, vshuq vzvng wáshì ràe.
- ²⁸Yalòng nø Vsvng Angcè pè Ngà wvngshòng dø tiqdvchá íe. Ngà nø vsa:ngí leq dèzømvt wvng dðng dakngà we mòi. Vsvng kaq dvzømlým dvpvt nvng Ngà gønshaq nø mvmē gó dvpvt chutchvng dvpø zíshìlým dvpvt mving dðng dakngà we íe,” a:lòe.
- ²⁹Yeriko mvrìng kèní Yesu nvng Ang coqcvnri búngá:mì dvgvp, vsvng loksok tiqmvdòi angmaq mèpvng cèn bòa.
- ³⁰Nemàn vni pè nø, tvrà shvnnvngø rung we, Yesu chàng vlevm we kà tá bòa nìnø, “Vkàngpèá, Dawi Pvlí pvlaq pèá, nílvngà svng dvshá èzashàé,” wa vkìqe.
- ³¹Vsvng loksokrìí nø, angní svng dø màwá lvvl dø ngā:nòe. Iwe angní dvshàshà vkiq lú:ngì nø, “Vkàngpèé, Dawi Pvlí pvlaq pèé, nílvngà svng dvshá èzashàé,” wae.

³²Wekvt Yesu tōnwa rip nø angní lvngà svng goa:tnà dá:ngí, “Nàní dvpvt Ngàí pà wáashì ni ma?” a:lòe.

³³Angní lvngàí Ang svng, “Vkàngpèá, ngàní lvngà ne yvngshi mvyóshìe,” a:lòe.

³⁴Yesuí mvrézā lú:ngà nø angní nē svng shup bóà nìnø, wela:ngí ni angníí yvng lú:nga nø, Ang mèpvng zvná:mì.

Mati 21

¹Angmaq nø Yerusalem wamà svng níshì rái nø, Zanlún pung, Betfaji mvrìng svng tuq rái kvt, Yesuí coqcvn vní pè dvzá:rò nø,

²“Nàní lvngà vzvngkaq tvrvm rvwá svng èdìvmshì. Weyvngø lòzè tiqgo nø angcè tiqgo nvng vdón dáò we svng èyvng bóshòe. Epónshò nø, Ngà yvng svng èshølvts hò.

³Nàní svng kagó pà wa ra nìgø, “Vkàngpè zóm dvnge,’ èvlshò; wekvt a:ngí chàng wegoní shøl dèzrvts hò,” a:lòe.

⁴⁻⁵Yadø íá:mì lòng nø, kàdvtutshú pèí, “Zion zvmicè mè svng yadø èvlnøng, ‘Ku, nà Koqkvm pè nø, Lòzècè mvdvm zúnshì nø dì rái. Døngjá shvriò pvn nìnà taq zúnshi nø kønnø:tní nà yvng svng tuq rái,” wa kà dvhømlvm dvpvt í yà:ngì.

⁶Wekvt coqcvn wepèní diá: mi nø, Yesuí angní svng dvzá:rò dø tiqdvchá wàá:mà.

⁷Lòzè gō mènícè shøla:tnà nø, angmaq bèlaq rì gø we goní mvdvmø pvlūāò dá:ngí, wemvdvmø Yesu zúnshìe.

⁸Vsvng loksokrì tékaq tiqmaqí gø, angmaq bèlaqrì tvrà yvngyvng pvlūāòe. Tiqmaqí nø shóng dvgvng rì ra:tnò nø tvrà yvngyvng pvlūāòe.

⁹Yesu vzvngzvng di rì gø mèpvngpvng cà:nò we vsvng loksokrì gø vhaqshi nø, “Dawi Pvlí pvlaq pè svng Hosanna, Vkàngpè bøng taqkèní di daqì pè Ang nø ìshøt ìgvn v̄le. Vháng vtvng yvng Gvray svng Hosanna, ” wa vkìqe.

- ¹⁰Yerusalem svng Yesu gòngá:mì nìnø, wamà køp vjángshì lú:ngì nø, “Yapè kagó íe?” wae.
- ¹¹Vsvng loksokrì vtínshi we nø, “Yape nø Galili rvgaq Nazaret mvrìng kèní kàdvtutshú pè Yesu wa pè íe,” wae.
- ¹²Yesu nø Noqngòm tòngnø svng gòngá:mì nø, Noqngòm tòngnø taq wñn̄m rì nvng n̄m̄m rì shvngbe svng lù:ngò sórí, g̀ms̀ng cheshi rìò shvbóy rì nvng kaō nā:mò rìò rúngrà rì svng ngaqāde.
- ¹³A:ngí angmaq svng, “Ngà chòm nø júrot chòm m̀ng tó r̀e,’ wa nø vrū yà:-ngà. Namaqí nø tólvmshú v̀rà lè í dèz̀r nønge,” a:lòe.
- ¹⁴Wekvt nemàn hízē rì nø noqngòm tòngnø taq Ang ỳng svng di rái nø, angmaq svng A:ngí dvbān bóà.
- ¹⁵A:ngí wà bóà we vtíql̀m b̀nlì rì nvng tòngnø vdòng taq c̀mré rì vhaqshi nø, “Dawi Pvlí pvlaq pè svng Hosanna,” wa vkiq we svng shvr̀ngshú v̀jìrì nvng dvr̀á svrarií ỳng bóà kv̀t, angmaq sh̀mná h̀p lú:ngì nø,
- ¹⁶Yesu svng, “C̀mré ya r̀i sh̀:no kà svng Nài ètào ma?” a:lòe. Yesuí, “Tàngòe. Iwe, ‘Rvlicèrì nvng ǹng c̀q rì ǹngg̀p taqkèní Nà svng shvr̀ng shvtà kà dègò bóà,’ wa vrūshaq kà svng namaqí mèr̀ d̀rnøng ma?” a:lòe.
- ¹⁷Wekvt Yesu nø angmaq ỳng kè- ní r̀lshi d̀ng, wamà kèní búngá:mì nø Betani ỳng ỳpmá:mì.
- ¹⁸Mèpvng shá:ngí, wamà svng vt̀ng rái dvgv̀p, Yesu nø svrí shì lú:- ngì.
- ¹⁹Tvr̀à shv̀nvngø ǹmgwè tiq t̀ng wa ỳ we ỳ:ngò nø, wet̀ng l̀ngp̀ng svng Ang tuqá:mì nìnø, ancv̀p wa v̀l nø angshí tiqch̀ng g̀ mvỳ:ngò. Wervt A:ngí wet̀ng svng, “Akv̀t kèní kukaq nà nø angshí leq mèshí long,” a:lòe. Ǹmgwè t̀ng nø wela:ngí ni chv̀nv̀n shúng lú:ngì.
- ²⁰Wel̀ng ỳ:ngò weó coqc̀nrì dád̀ng wàá:mì nø, “Ǹmgwè t̀ng nø kadø í nø yalā:ngí ni shúng lú:ngì?” wae.
- ²¹Yesuí angmaq svng a:lò we nø, “Ngài namaq svng v̀la:tnìni, namaq k̀mnøt è̀lnøng sórí, nøt mèdètiqshìnøng kv̀tkèní nø ǹmgwè t̀ng svng ẁng bóngà

long namaqí gø wá èlúnnøng mvdòm mvtaq, yamvrùl svng, ‘Nàcílshì nø tìnúng svng dègupshìvm,’ èvlnøng nìgø, wedøni í longe.

²²Namaq vjú èrøtnøng we taq, kýmno:tní èrøtshìnøng dýngte èlún daqnønge,” a:lòe.

²³Yesu nø noqngòm tønngø vdòng svng gòng nø shvngøt mā:no dvgvp, shvrúngshú vjìrì nvng bashà rì taqkèní shaqré shaqtvnggrì Ang yýng svng dì ràì nø, “Yadýng pèn nø Nàì pà vmíng vkýng taqkèní èwàò we í ma? Vmíng vkýng yalòng kagóí Nà svng èzie ma?” wa rø:tnòe.

²⁴Yesuí angmaq svng vtà:ngò nø, “Namaq svng gø Ngàì tiqkà røtna:tnìni; yakà nàtvnshà kvtkèní nø, kapà vmíng vkýng kèní Ngàì yadýng pèn wýngò we, Ngàì gø namaq svng dvtádýng íe.

²⁵Yohaní tiløp zìò lònng nø, kayýng kèní í má? muqlàng kèní í má? møìni vsvng kèní í má?” a:lòe. Wekvt angmaq vrùng lú:ngì nø, “Muqlàng kèní íe,” ā:lì nìnø A:ngí, ‘Wedø íni ang svng pawá mèkýmno:ng?, wā rāe.

²⁶Vsvng kèní íe,’ lā ā:lì nìgø, Yohan nø kàdvtutshú íe, wa vsvng shvngbe kým rvtno vsvng loksokrì kaq svrē ràe,” wae.

²⁷Wervt angmaqí Yesu svng, “Mvshái,” a:lòe. Wervt Yesuí gø angmaq svng, “Wedø íni Ngàì yadýng pèn pà vmíng vkýng kèní wýngò we, Ngàì gø namaq svng màdvtài,” a:lòe.

²⁸Namaqí kadø dèdvmmønge? Vsvng tiq gø nø angcè vní pè vdá we a:ngí angcè vlat pè svng, “Ngàcèá, dèni nà nø kulwàng taq bvnli èwāvm,’ a:lòe.

²⁹Wepè vtýngshì nø, ‘Ngà mvdøng,’ wa we mèpvng ang língshi nø diá:mì.

³⁰Vrá, angpè nø mèpvng pè yýng di nø wedøni a:lò kvt wepèí, Vpèá dìlým íe, wa we dí jøng nø mvdi.

³¹Yapèní taqkèní angpè nøt cà:nò pè nø ka pè íe ma?” a:lòe. Angmaqí, “Nvmlat pè íe,” a:- lòe. Yesuí rá a:lò we nø, “Ngàì jøngjøng namaq svng v̄la:tnìni, Gvray móngdàn svng nø kùyà gúnri nvng góngn̄vm̄mè maqí lè namaq vzýng kaq góng lún bōde.

³²Kadø íe wani Yohan nø, dǝngman we tvrà cà:nò nø namaq yǝng svng tuq daqì nìgø, namaqí ang svng mèkǝmnøng. Iwe, kùya gúnri nvng gǝngnǝm mèlā mǝng nø ang svng kǝme. Namaqí yari svng èyǝngnøng we ínìgø, ang svng kǝm gø mèkǝmnøng, nøt gø mènàwǝngshìnøng," a:lòe.

³³Kàshvbóng vrá tiqlòng ètá dánøng. Rvmá angkàng tiq gǝí bìm tiq kulwàng ka:tnò nø wáng gùrhǝm ha:mòe. We vdøngø bìmtì cutrà dǝngkøø gø chuq dǝng, zunzvng gø tiq chòm wa wàø nø, kùlwàng wáshúri svng ngáø dá:ngí ang nø dvgá mǝng svng diá:mi.

³⁴Angshí dvkǝm rvtø tuq rái dvgvp, angø mvtū wál bìmshí lú nvng kùlwàng wáshúri yǝng svng a:ngí ang vshuqri dvzǝr bǝà.

³⁵Iwe kùlwàng wáshúrii nø ang vshuqri svng ta:pmò nø, tiq pè svng nø vdi:pmò nø, tiq pè svng nø sha:tnò nø, vrá tiq pè svng nø lú:ngí wvp bǝà.

³⁶Vrá tiqkvt, vzǝng mvdǝmø té luq dø ang vshuq dvgá tiq mvdø a:ngí dvzǝr bǝà nìgø, werì svng gø angmaqí wedø tiqdvchá wàøe.

³⁷Mèpvng nø, ‘Ngàcè pè svng nø angmaqí vpø dàø ni we íe,’ wa nø angmaq yǝng svng angcè pè dvzǝr bǝà.

³⁸Wedø ínìgø kùlwàng wáshú werìi Angcè pè svng yǝng bǝà kvt, angmaq vrùng nø, ‘Zaqshøp vpvtlǝm pè nø yapè ni íe; lo, ang svng sha:tni nø, ang zaqshøp nø nøngmaqí tǝlá:mì,’ wae.

³⁹Wervt angmaqí ang svng ta:pmò nø, bìm kùlwàng vdàm lap svng gūr bǝà dá:ngí shvt bǝà.

⁴⁰Wedø í rvtø, bìm kùlwàng angkàng pè di daq kvt, kùlwàng wáshú werì svng a:ngí kadø wà daqøe ma?” wa, rø:tnøe.

⁴¹Wekvt angmaqí Yesu svng, “Svng mvgǝm werì svng nø angi sha:tnò nø bìm kùlwàng nø ang rvtø vhǝm rā ke bìmshí àngø wál vwálāa:tnò we kùlwàng wáshú dvgá tiqmvdø svng ngá bǝøe,” a:lòe.

⁴²Yesuí angmaq svng, “Shànshér Kàru rì taq, ‘Chòm vrǝngshúrii gur bǝà we lǝngchǝng nø, chòm gǝrtǝng dvdǝng lǝngchǝng ni ía:mì. Yalǝng nø Yehowái

wà daqà we í nø, yà:ngò rì shvngbe nø, dvd̄m vtiqūlm íe,' wakà svng namaqí mèrø dvr̄nøng ma?

⁴³Wervtnø Ngài namaq svng v̄la:tnìni, Gvray móngdàn nø namaq yvng kèní vtvng bóð nø, angshí shí dvzvr̄ lú:ngò we tiqdv̄cì svng zí bóðe.

⁴⁴Vrá, lóng yachvng mvd̄m taq vkupm̄m gó nø, h̄m vròm̄me; lóng yachvng kagó mvd̄m taq vja daq nìnø, wegó nø angshi jøk bóðe," a:lòe.

⁴⁵Shvrúngshú vjìrì nvng Farisiríi, A:ngí shò:nò we kàshvbóng rì tá bóà nìnø, angmaq dāng shò:nò we svng dómshì bóì.

⁴⁶Angmaqí Ang svng tvp mvyó nìgø vsvng loksokrì svng svree; pàwálvm wani vsvng loksokrì nø, Ang nø kà dvtutshú tiq pè í we svng kvm rvtv̄nø íe.

Mati 22

¹Yesu tvngshi nø angmaq svng vrá tiqkvt kàshvbóng shò:nò sórí yadø a:lòe.

²"Muqlàng móngdàn nø, koqkvm̄m tiq pèi angcè pè dvpvt zvmì shvzøngbóy tiqlòng dvgòð we nvng vbónge.

³Zvmì shvzøngbóy svng vgoshaq rì angmaq svng go nvng ang vshuqrì svng dvzvr̄ bóà nìgø, vgoshaqrì nø dí mvtá.

⁴Koqkvm̄m pèi vshuq dvgá tiq mvdò dvzá:rò nø, "Vgoshaq rì svng namaqí yadø èv̄lnøng; 'Ngà bóy v̄mpà nø dvgó vd̄vngá: mì. Ngà nungwàrì gø, dvtøqshaq nina rì gø vshvtshaq, p̄v̄n vr̄m tv̄lú dvgóshaq íá:mì. Zvmì shvzøngbóy svng èlúm ránøng,' èvl bònøng," a:- lòe.

⁵Wedø ínìgø vgoshaq rìi t̄i mvlá:nò nø, vdèdè tvrà diá:mì; tiq gó nø ang rvmá svng, dvgá tiq gó nø wulaq wāshì nvngsvng diá:mì.

⁶Wárii nø vshuqrì svng ta:pmò nø shvraq màchaq dvkiò dá:ngí angmaq svng shvt bóà.

⁷Koqkvm̄m pè shv̄mná høp lú:ngì nø, ang cildøng rì dvzvr̄ bóà weí, vsvng shvtshú werì svng shvmá: ngò nø, angmaq wamà gø wvr̄a bóa.

⁸Wekvtrá koqkvm̄m pèi vshuqrì svng a:lò we nø, "Zvmì shvzøngbóy nø dvgóshaq íá:mì nìgø vgoshaqrì nø v̄m m̄apóá:mi.

⁹Wervtnø namaq èdìvmnøng nø n̄vmdōng tvrà gúrtong rvgaq nàhóm bónøng d̄vngte zvmi shvzøng bóy svng ègōvtnøng,’ a:lòe.

¹⁰Wekvt vshuq werì diá:mì nø n̄vmdøng tvrà hwáng vr̄vm taq v̄hó:- mò d̄vngte, svng mvḡvm gø, svng shvlá gø, kutwa dvkøma:tnà kvt, zvmi shvzøngbóy d̄ong taq d̄vn z̄ongá: mi.

¹¹Koqk̄vm pè gòng rái nø bóy mvn̄vm rì svng yà:ngò n̄nø, weȳvng bóy bèlaq mvgwāshì we tiq gó svng ȳvng b̄òà.

¹²Koqk̄vm pèi wepè svng, ‘R̄vmnvng pèá, nà nø bóy bèlaq màgwashìshaq kadø wa yaȳvng ègòng rái ma?’ a:lòe. Wepè nø pà vt̄vnshìl̄vm kà gø màdá.

¹³Wekvt koqk̄vm pèi ang dvzømcèrì svng a:lò nø, ‘Ang svng hí wur mèhūmnøng nø, vdàm lap c̄ongc̄ong d̄ø vdòng svng ègur b̄onøng; weȳvng rvyù nø shà v̄jitshi nø ívme.

¹⁴Kadø íe wani vgoshaq rì nø luq n̄igø rvc̄vngshaq rì nø mvlug,” a:lòe.

¹⁵Wekvt Farisirì búngá:mì nø Yesu svng Ang shòn kà taqkèní kadøwa shv̄wá lún̄l̄vm vr̄ashìe.

¹⁶Wekvt angmaqí angmaqò coqc̄vnrì nvng, Herod mvdò vsvngri tiqdø Ang ȳvng svng dvzá:rò nø a:lò we nø, “Svra pèá, Nà nø d̄ongman nø Gvray tvrà d̄ongd̄ong wa shèngø:tnò we nvng kagó svng gø mèrèwìng pè èi we nongmaqí sháie.

¹⁷Wervtnø Nàí kadø dèdā:mòe, dètáshà. Dàni pè Kesar svng kùyà gúnā lònq nø dvráe má, màdvrá ma?” wa røt dvzá:ròe.

¹⁸Angmaqí màshvla dø gvca:tnò we svng Yesuí d̄ø:mò rvt̄nø, “Nøt vní nøt ènøtnøng rié, pawá namaqí Ngà svng nàløtshàe ma?

¹⁹Kùyà ḡvmsùng tiqgòm Ngà svng dètānshà,” vl b̄òà kvt angmaqí ḡvmsùng tiqgòm Ang svng l̄vnga:tnà.

²⁰Wekvt A:ngí angmaq svng, “Vsvng hāng nvng mvd̄vm vr̄ushaq kà yarì nø kagóò íào ma?” a:lòe.

- ²¹Angmaqí Ang svng, “Kesar Dàni pèò íe,” a:lòe. Wervt angmaq svng A:ngí, “Wedø íni, Kesarò rì nø Kesar svng èzínøng, Gvrayò rì nø Gvray kaq èzínøng,” a:lòe.
- ²²Yakà tá bòa kvt, angmaq vtiqá:mì nø, Ang yýng kèní lōá:mì.
- ²³Shì yýng kèní zun lōng we màvl, wa we Saduki mvdò tiqmaq weni taq Ang yýng svng dì rái nø yadø rø:tnòe.
- ²⁴“Svra pèá, Moshíí nø, ‘Vsvng tiq gó cùmre màdá shìvm nìnø, angn̄m pèi angmvt mè svng rvtōá:mò nø, angn̄m pè dvtut tiq gó lv̄l dø wāā ràe,’ wa shvngøt yà:ngà.
- ²⁵Vzèng dvgvp nongmaq yýngø angnōngn̄m shvngøt pè vl we, vlat pè nø sv̄mā lūshì dá:ngí cùmre màdá ke shì nø, angchòm mè nø angn̄m pè svng vmēā ráà.
- ²⁶Vdó gø, Vkwín gø welòng dōni, shvngøt gó hōq angmvtmè svng rvtōá:mò dá:ngí shì yà:- ngì.
- ²⁷Mèpvng nø svmaré mè gø shì yà:ngì.
- ²⁸Wedø í rvtñø, zūn long we taq, wemè nø angnōngn̄m shvngøt pè taqkèní ka pè chømmè í longe ma? Pàwálvm wani, pè vrà:mí ang svng gvlvm yà:ngà,” a:lòe.
- ²⁹Yesuí vtà:ngò nø angmaq svng, “Namaqí dvdvm nàlénøng we nø, shànshér kàru rì svng gø, Gvray jórñonggùn svng gø, mècìng mèràlnøng rvtñø íe.
- ³⁰Kadø íe wani zun long we taq nø zvmì lūshì we gø, zvmì shvlovm we gø màvl. Angmaq nø muqlàng dvzvrri dø í longe.
- ³¹Shì rì zun long lònng dāng Gvrayí shòn yà:ngà kà namaqí mèrō dvrñong ma?
- ³²A:ngí, ‘Ngà nø Abraham ang Gvray gø, Isak ang Gvray gø, Yaku ang Gvray gø òngàe,’ wae. Gvray nø shì rì angmaqò Gvray nø mōiāò; cúnshì rì angmaqò Gvray m̀ng íāòe,” a:lòe.
- ³³A:ngí shvngø:tnò kà rì svng vsvng loksokríí tá bòa kvt, angmaq dád̀ng wàá:mì.

34 Yesuí Sadukirì svng dvrā dǎngke bǒà we svng Farisirí tá bǒà kvt, angmaq gø dvkómshì rái nǒ,

35 angmaq taqkèní dvrá kàciq vrálshú tiq pèi Yesu svng vlø:tnò sórí yadø rø:tnòe.

36 “Svra pèá, Dvrá lǒng taq rǐng vtǎng we dvkǐmkà nǒ kaciq í ma?” a:lòe.

37 A:ngí wepè svng, “Nà nǒ nà tiqnøt shvngbeí gø, nà dòngnøt mvsòn shvngbeí gø, nà shánøt dvdvmnøt shvngbeí gø, Vkàngpè nà Gvray kaq shóngshì ràe,’ wa shòn yà:ngà.

38 Wekà nǒ rǐng vtǎng we nvng shvngbe mvdǎm tiq í we dvkǐmkà ciq íe.

39 Welǒng dǒ í we vní ciq waciq nǒ, ‘Vdè góng svng èshóngshì dǒ, nà nǒ nà tiqdǎng vsvng kaq shóngshì ràe,’ wa ciq íe.

40 Dvrá lèga bokkøp nvng Kàdvtutshú kàru shvngbe nǒ dvkǐmkà yaciqní taq vdǒnshìe,” a:lòe.

41 Farisirì kòm rái lā:ngí, Yesuí angmaq svng,

42 “Kristu wepè svng namaqí kadø dèdǎmnønge? Ang nǒ kagó pvlí pvlaq í ma?” a:lòe. Angmaqí Ang svng, “Dawi Pvlí pvlaq íe,” a:lòe.

43 A:ngí angmaq svng, “Wedø í nǐnø Dawí Shànshér Pvlacè taqkèní Ang svng Vkang pè tǒò we nǒ kadø í rvt íe? A:ngí shòn yà:ngà we nǒ,

44 ‘V kang pèi ngà V kang pè svng, “Nà nvng ngǎnshà í rì svng, Nà híí lvm dvzǎr long yǎng hǒq, Ngà vbàngpā yǎng shini rúngdǎng èwā lǒng,” a:lòe.

45 Dawí dǎng Ang svng, ‘Vkàngpè,’ wa tǒò nǐnø Ang nǒ kadøwa ang pvlí pvlaq íe ma?” a:lòe.

46 Angmaq kagóí gø Ang svng tiqkàcè gø vtǎn mvngu:tnò. Weni kèní kukaq Ang svng kagóí gø tǎn tiqkvt nǒ røt màzaq bǒà.

Mati 23

1 Wekvt Yesuí vsvng loksokrì svng gø, Ang coqcǎnrì svng gø, kà shòn nǒ,

2 “Dvrá svrarì nvng Farisirì nǒ, Moshi tǎle dvrá kà pǒnashúrí íe.

- ³Wervtnø angmaqí namaq svng shèngøtnøng dýngte nø, cýn dvgōm ràe. Inìgø angmaqí wàò rì svng nø mècvnshìnøngni. Kadø íe wani angmaqí shvngø:tnò lònng angmaqí mvcà: nò.
- ⁴Angmaqí nø vlishi we døngjá dvcøp dýng vsvng raqpù taq hapmāðe. Iwe angmaqí vdè nø werì kaq vkoqlým wūrham tiqchàmchè gø vngvt mvkṽmshì.
- ⁵Angmaqí wàò bñlì shvngbe nø, vsa:ngí yvnglým rvt wā wàðe. Kadø íe wani angmaqí bāmshi we kàru dikcèrì svng gø dvtèò nø, bèlaq hóngyøqrì gø yàmymwa shvyvngshìe.
- ⁶Vrá, angmaqí nø bóy rì nvng júrot chòm rì taq té rìng we rúngrà nvng vzvng lap rúngtvng rì taq wa rúng mvyóe.
- ⁷Gvttømø vpø gōngá ra we nvng vsa:ngí, Rabbiá, wa nø go rā we svng shóngshìe.
- ⁸Iwe, namaq svng nø vsa:ngí, ‘Rabbi,’ tó mèdèzvrshìnøngni; pàwálým wani namaqø Shvngøtshú pè nø tiq pè wa èvlānønge. Namaq shvngbe nø angnṽm angchvng dvchóng èinønge.
- ⁹Vrá, rvgaq tøm taq kagó svng gø Vpè mètónøngni; pàwálým wani namaq Nvpè vllým nø, muqlàng taqlapmø vl pè Ang tiq gø wa èvlānønge.
- ¹⁰Wemvdvmø, namaq svng nø shōlshú vgo, wa nø gø tó mèdèzvrshìnøngni; pàwálým wani namaq svng shōlshú vgō vllým nø, Kristu Ang tiq pè wā èvlānønge.
- ¹¹Namaq dvhø taq rìng vtṽng pè nø namaq kaq dvzømshú lè wáshì ràe.
- ¹²Vdè svng shvringshì we kagó ínìgø, cip shvyóm we vholm lú:ngoe; vdè cipshi we kagó ínìgø, wegø svng nø shvrìng lú:ngòe.
- ¹³“Nøt vní shvlē èinøng we dvrá svrarì nvng Farisirì namaq nø mèhøt lóngnønge. Pàwálým wani namaqí muqlàng móngdàn býngkà nø vsvng lāmvgòngvm dø ècøtnønge. Namaq vdè gø mègòngnøng mvdvmø nø, gòng rì svng gø namaqí góng mèdèzvrnøng.

¹⁴(Nøt vni shvlē èinøng we dvrá svrarì nvng Farisirì namaq nø mèhøt lóngnøng. Pàwálvm wani namaqí nø mēmàrì kaq angmaq chòm taqkèní nàmupvmnøng dá:ngí, vjú nø yvnggúnggúng røt dèpèshìnøng. Wedø í rvtnø kàngélvm tété vlishi lònng nø namaqí m̀vng nàhóm lóngnøng.)

¹⁵Nøt vni shvlē èinøng we dvrá svrarì nvng Farisirì namaq nø mèhøt lóngnøng. Pàwálvm wani namaqí nø, rvcvngcè tiq gó lúnlvm rvt, nvmukdvra nvng rvgaq lòmlē nàriqnøng nø, èlún bónøng kvt nø ang svng rá namaq mvdvm vni dvtvng hòq zùpvng móng angcè wáshì dèzvrnøng.

¹⁶Tvra shøshú nemàn rì namaq nø mèhøt lóngnøng. Pàwálvm wani namaqí kagó ínìgø noqngòm tønngø svng tvnū nø dvgvmshì we nø pàgø m̀í.' Iwe, noqngòm tønngø taqò vshé svng tvnū nø dvgvmshì kvt m̀vng nø mvlutshi, ' èwànøng.

¹⁷Nemàn angdál rié, kapvn té vchvkng? Vshé lònng í ma? M̀íni vshé svng shànshér dø shvgaqò we Shànshér tønngø lè m̀íni ma?

¹⁸Vrá namaq nø, 'Shvrúngrà svng tvnū nø dvgvmshì we nø vdónshaq m̀í. Wedø ínìgø shvrúngrà mvdvm taqò núngpà svng dvgvmshì gó m̀vng mvlutshi,' èwànøng.

¹⁹Nemàn rié, kapvn té vchvkng? Núngpàrì í ma? M̀íni núngpàrì svng shànshér dø shvgaqò we shvrúngrà lònng í ma?

²⁰Wedø í rvtnø shvrúngrà svng tvnū nø dvgvmshì gó ang nø, shvrúngrà svng gø, wemvdvm taq vl rì shvngbe svng gø, tvnū nø dvgvmshì we ni íe.

²¹Vrá, noqngòm tønngø svng tvnū nø dvgvmshì gó ang gø, noqngòm tønngø svng gø, we vdòng taq vl pè Gvray svng gø tvnū nø dvgvmshì we ni íe.

²²Muqlàng svng tvnū nø dvgvmshì gó ang nø, Gvray koqkv́m rúngtvng svng gø, wemvdvmø rúng pè Ang svng gø tvnū nø dvgvmshì we ni íe.

²³Nøt vni shvlē èinøng we dvrá svrarì nvng Farisirì namaq nø mèhøt lóngnøng. Pàwálvm wani namaqí nø, gvrō shábvn gø, b̄vzi b̄vnyāng zōnglōm gø, shvn̄m dø í rì gø, tiqcé wál kèní tiqwál lònng nø Gvray kaq shèrúngnøng we; dvrálònng taq tété ríng nø gvzà dkvng we døngman dø

dvràlým nvng dvsházālým nvng nòt tóng kýmým vr̄m we; yari svng nò rá namaqí mèc̀vnnøng. Yadýng p̀v̀n gø dvgá rì dø tiqdvchá c̀v̀n rà we íe.

²⁴Tvrà shølshú nemànrì namaqé! Shvmóçøt svng nò èc̀inøng nò, Golawu svng nò rá ènaqnønge.

²⁵“Nòt v̀nì shvlē èinøng we dvrá svrarì nvng Farisirì namaq nò mèhøt lóngnøng. Pàwálým wani namaq nò kung gwìnri vtýnglap wa jøljøl wa zá:lò rì dø nàshýmnoenge. Inìgø namaq vdòngrým nò vmupm̄m we nvng mapnøt d̀v̀n nàdeqnøng.

²⁶Farisi nemànríá, kung gwìnri vdòngrým vz̀v̀ng shànshànwa èz̀v̀lnøng, wekvt wa vtýng lap gø shèr longe.

²⁷Nòt v̀nì shvlē èinøng we dvrá svrarì nvng Farisirì namaq nò mèhøt lóngnøng. Pàwálým wani namaq nò mvd̀v̀mlap nò lòngtó:ni vzáshaq vnvp dø yýngshi nìgø, vdòngrým nò shìrì shārø nvng mvmýng mvshèr we dvchóng dvn vdeq we, lóngdùng dvg̀v̀m rì dø nàshýmnoenge.

²⁸Namaq nò vsvng m̀vr̀d̀v̀ngø døngman ra dø m̀vr̀sh̀v̀m dètānshìnøng we namaq nòt taq nò nòt v̀nì shvlē wáshì we nvng dvrá mvc̀v̀n we d̀v̀n nàdeqnøng.

²⁹Nòt v̀nì shvlē èinøng we dvrá svrarì nvng Farisirì namaq nò mèhøt lóngnøng. Pàwálým wani namaqí nò kàdvtutshúri dvg̀v̀mri svng nàrv̀ngnøng nò, døngman rìò lóng d̀m̀r̀ø vwáshaq rì svng dèc̀øpnøng nò;

³⁰‘Vkop vkang maq mvrìl taq nøngmaq lā v̀l yà:ngì pà í nìnø, kàdvtutshúri shvwi shvyòø we taq nøngmaq nò dā m̀abāms̀hì yà:ngìni,’ èwànøng.

³¹Namaq yadø èshønnøng yýng kèní namaq nò, kàdvtutshúri svng shvt yà:ngà rì angmaq angc̀ø angc̀èrì ni èinøng we shvkse nò, namaq ni èwáshìnøng.

³²Wervtnø namaq nvkop nvkàng maqí wá p̀v̀ng yà:ngà rì shvngbe wá dègømnøng.

³³Vbø dø èinøng rié, bø shvràng angc̀è rié, namaq nò zùp̀v̀ng svmi móng kèní kadøwa lèlutshi nøngni?

³⁴Eỳvngnøng, Ngàí kàdvtutshúri nvng zitnøt vdá rì nvng dvrá svrarì namaq ỳvng svng dvzvr dakngòe. Tiqmaq svng nø namaqí èshvtnøng nø, wurgáng taq gø nàtaq lóngnønge. Vrá tiqmaq svng nø namaq júrøt chòm rì taq nàdipnøng nø, ya mvrìng kèní ku mvrìng svng èyernøng nø nàrè lóngnønge.

³⁵Wervt nø, døngman pè Abel ang shvwi shvyø yà:ngà ni kèní, Shanshér tønngnø nvng shvrúngrà vni dvhø taq namaqí èshvt yvngshà we Berekia angcè, Zekaria ang shvwi shvyø yà:ngà ni hòqshaq, rvgaq tøm taq shvyø yà:ngà we døngman rì angmaq shvwi m̀vnggrø shvngbe nø namaq taq vnā daqe.

³⁶Ngàí namaq svng jøngjøng v̄la:tnìni, m̀vnggrø yarì shvngbe nø, yamvril cèrì svng ni tuq daqe.

³⁷“Yerusalemé, Yerusalemé! kàdvtutshúri svng èsha:tnò nø, nà ỳvng svng dvzvr daqà rì svng lú:ngí èwa:pmò we wamàé! kakú:ngi ang chērkùng l̀vngp̄vngø angcèrì svng ku:pmò padø, nvcèrì svng Ngàí gø kadvng kv̄t dvkóm mvyøngnøng gø nà mètà.

³⁸Eyà:ngò, namaq chòm rii nø namaq svng ègūr ránøng nø, v̀húng dønngjàm èlàng ránønge.

³⁹Ngàí namaq svng v̄la:tnìni, ‘Vkàngpè vbøng taqkèní di daq pè Ang nø ishøt ìgv̄n v̄le,’ wa nø namaq mèshøn lóngnøng d̀vngte, namaqí Ngà svng vrá mèỳvng lóngshà,” a:lòe.

Mati 24

¹Yesu nø noqngøm tønngnø kèní búngá:mì nø tvrà di la:ngí, Ang coqc̀vrì nø noqngøm tønngnø nvng gùrhøm chòm rì Ang svng dvtanl̀vm̄ tvp vnvps̀hì rái.

²Wekvt A:ngí angmaq svng, “Yadvng p̀vn shvngbe svng namaqí gø èỳvngnøng we m̀oi ma? Ngàí namaq svng v̄la:tnìni, tiqch̀vng mvd̀vm̄ tiqch̀vng vr̀vngshaq lóng yarì nø màrø̀lshaq tiqch̀vng gø màd̀vng long,” a:lòe.

³Ang nø Zanlún Pung taq r̀ung dvgvp, coqc̀vrì nø mvyø:ní Ang ỳvng svng dì rái nø, “Yadvng p̀vn nø kadvgvp d̀vng í ra ma? Nà nàtvng daq we ǹvng, rvgaq mvp̀im̄ yabàn vlḕvm̄ we shál̀vm̄ mvsh̀l̀pvra lònng nø kapà íe ma? Nøngmaq svng dètáshà lè,” a:lòe.

⁴Yesuí vtà:ngò nø angmaq svng, “Kagóí gø namaq svng màshvmànlým rvt nàyáshìnøng.

⁵Kadø íe wani vsvng mvme nø Ngà bòng ríò nø, ‘Ngà nø Kristu óngàe,’ wa nø, vsvng mvmē svng shvmàn bøde.

⁶Mvzàn wa we nvng vshvt we shv̀ngkà namaqí ètá lóngnøng. Iwe, namaq màsvrelým rvt nàyáshìnøng; kadø íe wani werì nø vhom rà rì íe. Iwe, l̀ngdòm rvtø nø shini mvhøqò.

⁷Tiqdvcì nø tiqdvcì vtùkē longe. Móngdàn nvng móngdàn gø vtùkē longe. Dvkø wàngròm nvng rvgaq vnānshì we gø tiqrvgaq nø tiqrvgaq búng longe.

⁸Iwe, yad̀ng p̀n shvngbe nø puqnøn zá p̀ngshì we wa íe.

⁹Wervtø taq vsa:ngí dvshà mvhøt dvz̀rlým namaq svng tèle bònøng nø èshvtnvtnøng. Ngà bòng dvpvt rvtnø vsvng dvcì shvngbeí namaq svng shèngòvtnøng.

¹⁰Wedø í ỳng kèní vsvng mvme lángshivm nø angmaq nø angmaq vn̄mkē nø, tas̀ng shàngōke longe.

¹¹Vrá mvdøng mvmān we kàdvtutshú gø mvmē búng long nø, vsvng mvmē kaq shvmàn bøde.

¹²Dvrá mvc̀n nø vléò rì luq long ỳng kèní vsvng tékaq shóngnøt gø vmølvme.

¹³Iwe tìsi l̀ngdòm ni høq tøn zá:nò gó wegóí m̀ng nø gònshaq shvlut we lún lú:ngòe.

¹⁴Wekvt móngdàn Dvbùshv̀ngkà yalòng nø, vsvng dvcì í d̀ngte svng shvkse wàlým, móng d̀ngtáng taq dvsh̀ng bøde. Wedá:- ngí wa l̀ngdòm rvtø nø tuq rāe.

¹⁵Wedø í rvtnø, kàdvtutshú Daniel taqkèní shòn yà:ngà we, vcat vról dvzá:rò we nòmshilým, walòng nø shànshèrrà taq rip lōng we svng namaqí èỳng bònøng kv̄t; (yalòng røò gó laq c̀ngshi;)

¹⁶Yuda rvgaq v̄l rì nø shig̀ng rvgaq svng laq vtshì.

- ¹⁷Chòm rvgùng dvtvng taq v̄l gó ang nø, angchòm vdòng v̄l we dvzøm dvrèri lūshi nvng laq mvlāshì.
- ¹⁸Rvmá h́ngø v̄l gó gø, ang bèlaq lushì ǹngsvng laq mvlō.
- ¹⁹Angni we nila taq, c̀mré rív̄m rì nvng vnōng dvcøqshi rì nø mvhøt longè.
- ²⁰Namaq vtshìlvm angni nø z̀ngnè dvgvp gø, narni taq gø màdúlv̄m rvt m̀ng vj́ú èrøtnøng.
- ²¹Kadø íe wani angni wedvgvp nø, dvshà mvhøt vt̄ng tiqdvvgvp í longè. Rvgaq nvmlat v̄l p̀ngshì ni kèní akvt høq, welòng dø í we nø shini màvl d̄vr nø, mèpvng kadvgvp gø màvl long.
- ²²Angni werì svng la màdvtòò pà í nìnø, s̀ngzà wàngcè kagó gø gònshaq mvlutshi long. Inìgø rvhiqshaq rì angmaq dvpvt m̀ng nø angni werì svng dvtòālv̄m í longè.
- ²³Wedvgvp, vsvng tiq gógóí namaq svng, ‘Kristu wapè nø yayvng v̄le;’ m̀íni ‘Kuyvng v̄le,’ la èlvtnøng nìgø, mèkv̄m ǹngni.
- ²⁴Kadø íe wani mvdøng mvmān we Kristu rì nvng mvdøng mvmān we kàdvtutshúrì b̀ng long weí, lún daq nìnø rvhiqshaq rì svng ínìgø shvmānlvm d̀ngte, shálv̄m mvsh̀lpvrá nvng vtìqrà vt̄ng angmaqí dvtàna:tnòe.
- ²⁵Eyvngnøng, yadvng p̀n shini m̀bòn ra ke, Ngái namaq svng dvtài we íe.
- ²⁶Angmaqí namaq svng, ‘Kristu nø rvgaq mvgūng m̀ngø v̄le,’ wa ra nìgø, mèdinøngni. M̀íni, ‘Ang nø vdòngd̀ng taq v̄le,’ la wā ra nìgø, mèkv̄mnøngni.
- ²⁷Ǹmsvr lap kèní vlapshi we muqcøn c̀ngme nø ǹmløp lap høq ỳngshi pa dø, Vsvng Angcè pè Ngà døng dak l̀ng gø í longè.
- ²⁸Shi vnàng kayvng vyálshì nìnø, làngdà rì gø weyvng svng ni d̀kòms̀hì rāe.
- ²⁹Angni welòng taq dvshà mvhøt rì vle weó chàng, vǹm nø naqd̀ng wāv̄me, shvlá gø msvr long. Kurnip rì gø muqlàng kèní vjā daqe. Muqlàng rām v̄l rì shvngbe nø ang tvrìshì tvrà kèní vshøtnvme.

³⁰Wekvt Vsvng Angcè pè Ngà shálm mvshálpvrá nò muqlàng rāmø yvngshì daqe. Wedvgvp Vsvng Angcè pè Ngà nò jórònngùn ó brimbrim shór dvgùng vt̄vng n̄vngn̄vng, muqlàng rvmøt taq zúnshòng sóri lāngshòng dak we svng rvgaq tòmò vsvng dvcì rì í d̄vngteí yvng lú:ngò kvt, angmaq rvyù longè.

³¹A:ngí muqlàng dvz̄vrrì svng dvz̄vr daqò nò, boché gvbà mø:tnò weí, muqlàng yamvtú kèní kumvtú hòq, rvgaq chvngkøp kèní A:ngí rvcvngshaq rì svng dvkøma: tnòe.

³²Nv̄mgwè tòng taqkèní namaq ècvnshìnòng. Ang dvgvng mvjù nò, angcvp gø mør long dvgvp nò, mvyù yùl rái we svng namaqí èshánønge.

³³Welòng dø tiqdvchá, yadvng p̄vn shvngbe í mvnshì rái we svng namaqí èyvng bònòng dvgvp, Kristu nò bvngkà chit tvp níshì rái we svng namaqí shá ràe.

³⁴Ngái namaq svng jòngjóng v̄la:tnìni, yadvng p̄vn shvngbe màhøm rā d̄vngte ya mvril nò, kadø ínìgø màlēvm.

³⁵Muqlàng rvgaq nò v̄lēvm. Inìgø Ngà kàrì nò màlēvm.

³⁶Iwe, weni wervtø svng kagóí gø mvsháò. Muqlàng dvz̄vr ríí gø mvsháò. (Angcè pèí gø mvsháò). Vpèí wa sháòe.

³⁷Vsvng angcè pè Ngà dōng dak we angni taq gø Nowa angni taq í yà:ngì dø í longè.

³⁸Tìnv̄m shini màdvz̄ø:rò vz̄vng nilā taq Nowa nò shòchòm̀d̀d̀òng svng gònghá: mi ni hòq vsvngrì nò vm nò aq nò, zvmì lushì nò zvmì shvrúngv̄m nò wáshì we;

³⁹tìnv̄m zòr lú:ngì weí angmaq shvngbe svng lánghē bòa hòqshaq, angmaq nòt màshat yvng. Vsvng Angcè pè Ngà vrá dōng dak dvgvp gø welòng dø í longè.

⁴⁰Wedvgvp rvmá h́ng taq lvngàré vní pè v̄l we, tiq pè svng vbūn bòò nò, tiq pè svng nò làng ráòe.

⁴¹Svmaré vni mè nò lokl̄vng jòkngv̄m nò v̄l we, tiq mè svng vbūn bòò nò, tiq mè svng nò làng ráòe.

⁴²Wedø í rvt pán vshat ècānøng; kadø íe wani namaq Nvkang pè kani di daq we namaqí mèshánøng.

⁴³Vkø nò yaqdòng kārī kāl̄vng taq di rā we svng, chòm angkàng pèi lā sháo nìnø, ang chòm svng lamvgòng ra dø ang pán dvshatshì nò vsù:- ngò we svng namaqí èshánønge.

⁴⁴Wervt namaq nò tvlú dègòshì dánøng. Pàwálvm wani namaqí di daqe mèlvnnøng rvtø taq, Vsvng Angcè pè nò di daqe.

⁴⁵Chòm angkàng pèi chòmsvng rì kaq øp dvzvr̄lvm bvn̄lì tvleshaq í we k̄mvm vrv̄m we nvng zitnøt vl we vshuq nò kagø í má? Chòm taq vshuqri svng shvláwa ø:pmò nò angmaq svng v̄m rvtø taq v̄mpà túnaò gø wegø íe.

⁴⁶Angkàng pè vt̄vng daq kv̄t, welòng dø tiqdvchá wà dáò lòn̄g svng a:ngí yvng bòò we vshuq wegø m̄vng nò ishøt ìgv̄n v̄le.

⁴⁷Ngái namaq svng v̄la:tn̄ni. Chòm angkàng pèi wegø svng ang vl̄ào d̄vngte mvd̄vm øpshú wáshì dvzvr̄ lú:ngòe.

⁴⁸Iwe, k̄mvm màrv̄m we vshuq nò ang nøt taq, 'Ngà Vkàngpè vt̄vngl̄vm nò shini mvmang,' wa dvda:mò sórí,

⁴⁹vshuq lamboqri svng vdi:pmò nò, nõwú rì nvng tiqdø v̄m aq nò v̄l kvtkení nø,

⁵⁰vshuq wegø angkàng pè nò, tuq daqe mvlá:nò we angni nvng mvdóm mvshào we rvtø taq ngām wa tuq ra weí,

⁵¹ang svng angshi vza:- tnò nò nøt vni shvlē cà:nò rì nvng tiqdø mvtū dpvt bòòe. Weyvngø rvyù rvyúng nò shà vjitshi longe.

Mati 25

¹Wenila taq muqlàng móngdàn nò, svmigwìn l̄vngshì sórí, lvngàshvr̄pè vtò nvng svng búngv̄m we chòm̄yoré tiqcé mè nvng vbóng longe.

²Angmaq taqkénì pùngwà mè nò dál nò; pùngwà mè nò zitne.

- ³Dál mèla nø svmigwìn nø l̄vngshì we yøtì nø mvl̄vngshì.
- ⁴Zit mèlā m̀vng nø, svmigwìn nvng tiqdø, chúngcè taq yøtì gø lvngshìe.
- ⁵Lvngàshvr̀ pè nø tòmá: mì nø shini mvtuqra dvgvp, angmaq shvngbe nø yøpyó dvzì nø yøpme.
- ⁶Yaqdøng rvwèi, ‘Lvngàshvr̀ pè dì daq ié! Ebúngnøng nø ang svng nàtov̄mnøng,’ wa vkiq rái.
- ⁷Wekvt chømyoré wemèlā shvngbe búng nø, angmaq svmihøng rì rvsūshìe.
- ⁸Dál mèlái nø zit mèlā svng, ‘Namaq yøtì cvmaq nàwv̄nāshà; pawá wani nøngmaq svmigwìnri vmaql̄vm wáshìe,’ a:lòe.
- ⁹Zit mèlái vtà:ngò nø, ‘Mvdaq, namaq svng vwv̄nài kvt nø nøngmaq dvpvt gø mvl̄luq. Namaq nø, nā:mò rì yv̄ng svng èdìnøng nø èwv̄nshīvmnøng,’ a:lòe.
- ¹⁰Yøtì wv̄nshi nvngsvng angmaq diá:mì dvgvp lvngàshvr̀pè tuq rái. Tvlú dvgòshìshaq mèlā nø, ang nvng tiqdø zvmì shvzøngbóy svng gòngá:mì nø, b̀vngkà cøt b̀òà.
- ¹¹Chømyoré wámèla nø mèpvng wa tuq rái nø, ‘V̀kàngpèá, V̀kàngpèá, nøngmaq svng b̀vngkà ètánāshà,’ wae.
- ¹²Inìgø A:ngí, ‘Ngái namaq svng j̀øngj̀øng v̄la:tnìni, namaq svng ngái mvshái,’ a:lòe.
- ¹³Wervtnø pán nàshatnøng. Kadø íe wani Vsvng Angcè pè d̄il̄vm angni ang rvtø nø namaqí mèshánøng.
- ¹⁴Vrá muqlàng m̀óngdàn nø, vsvng tiq góí ang vshuqrì svng goa: tnà nø, ang v̄lāò dvrèrì angmaq svng tvlèò dá:ngí dvgá tiqmóng svng diá:mì weó vbóngè.
- ¹⁵A:ngí angmaq tiq gó nø tiq góí wá sháò we svng cà:nò nø, tiq gó svng nø g̀vmsùng pungwà talent; tiq gó svng nø vní talent, vrá tiq gó svng nø tiq talent zìò dá:ngí búngá:mì.
- ¹⁶Pungwà talent vto lú:nò pèi nø wekvt chàng búng nø wulaq wàá:mà nìnø, mvz̄vn pungwà talent lún b̀òà.

- ²⁸Wervtnø, talent lòng nø ang yvng kèní èlùvtnøng nø, tiqé talent lú:no gó svng lè èzínøng.
- ²⁹Kadø íe wani v̄lāò gó svng nø r̄v̄ma daqò nø ang nø gvzà luqa lú:- ngòe. Màv̄lāò gó yvngkèní nø, angò v̄lāò h̄v̄ncè gø lùvm bòde.
- ³⁰Wedø í rvtñø zóm mvdvng we vshuq yapè svng nø vt̄vnglap cóngcóng dø vdòng svng ègūr bònøng; weyvngø rvyù sórí shà vjítshi nø laq vl," a:lòe.
- ³¹Vsvng angcè pè nø Angò brimbrim shór dvgùng vdòng taq muqlàng dvzvrri shvngbe nvng di daq kv̄t Ang nø pòngbàng ngør we Angò koqkv̄m rúngtvng taq rung longè.
- ³²Wekvt vsvng dvcì vr̄m shvngbe nø Ang m̄vrdvng svng dvkøma:tnòe. Vyvng roqshuí vyvngri nvng d̄vngchèrì rvwì:ngo padø, A:ngí angmaq svng tapv̄n rvwìng lú:ngòe.
- ³³Wekvt A:ngí vyvngri svng nø Ang vbàng pā, d̄vngchèrì svng nø Ang vgwé pa shvrip lú:ngòe.
- ³⁴Wekvt Koqkv̄m pèí, Ang vbàng pā vl rì svng v̄l lú:ngo we nø, 'Ngà Vpèí zi we ishòt ìgvn èlúnnøng rì namaq nø, rvgaq angké shvzøng d̄vng yà:ngà ni kèní namaq dvpvt dvgòshaq í we móngdàn zaqshøp dèpv̄tshi ránøng.
- ³⁵Kadø íe wani Ngà svrìshøng dvgvp, namaqí ngà svng shèvm yvngshà. Ngà bál dvgvp, namaqí Ngà svng shèaq yvngshà. Ngà zaqlè wvngshøng dvgvp, namaqí nàtō yvngshà.
- ³⁶Gwálvm màdàng dvgvp, namaqí dègwā yvngshà. Ngà zāng dvgvp, namaqí nàcún yvngshà. Ngà tūng rūng dvgvp, namaqí ètìn yvngshà,' vl lú:ngòe.
- ³⁷Wekvt døngman rii Ang svng vtà:ngò nø, 'Vkàngpèá, Nà svrí èshì we yà:ngì nø kadvgvp shv̄m yvngshà ma? Nà tì èbál ke kadvgvp shvaq yvngshà ma?
- ³⁸Nà zaqlè èwáshì ke kadvgvp vtō yvngshà ma? Gwálvm mènàdá ke, kadvgvp dvgwā yvngshà ma?
- ³⁹Vrá Nà èzā we, mōíni tūng taq èróng we svng yà:ngì nø, kadvgvp Nà svng tìn yvngshà ma?' wa longè.

⁴⁰Wekvt Koqkím pèi vtà:ngò nø, Ngái namaq svng v̄la:tnìni, ‘Ngà vn̄m vch̄ng yariì dvhø taq, cím vt̄ng we tiq gó svng namaqí èwáā ỳngshà d̀ngte nø, namaqí Ngà svng èwáā ỳngshà we ni íe,’ v̄l lú:ngòe.

⁴¹Wedá:ngí, Ang vgwé pa vl rì svng, ‘Mvt̄nshaq rì namaqé, Ngà ỳng kèní èrv̄lshìnøng nø, cáng koqkím pè nvng ang dvz̄rriì dvpvt dvgò yà:ngà we dvcìq lvpat svmi móng svng èlønøng.

⁴²Kadø íe wani Ngà svrìshøng dvgvp, namaqí mèshèvm ỳngshà; Ngà bál dvgvp, namaqí mèshèaq ỳngshà.

⁴³Ngà zaqlè øngà dvgvp, namaqí mènàto ỳngshà; góngsér øngà ke, mèdègwā ỳngshà; zāng dvgvp gø, tūng taq rūng dvgvp gø, namaqí mètìn ỳngshà,’ vl lú:- ngòe.

⁴⁴Wekvt angmaqí vtà:ngò nø, ‘Vkàngpèá, Nà svrí èshì we, m̀òini èbál we, m̀òini zaqlè èí we, m̀òini góngsér èí we, m̀òini èzā we, m̀òini tūng taq èróng we svng kadvgvp yà:ngì nø, Nà svng màdvb̄ng yà:ngì ma?’ wa longe.

⁴⁵Wekvt A:ngí angmaq svng vtà:ngò nø, ‘Ngái namaq svng v̄la:tnìni, yariì dvhø taq cím vt̄ng we tiq gó svng namaqí mèwáā ỳngnøng lònng nø, Ngà svng mèwáā ỳngshà we ni íe,’ v̄l lú:ngòe.

⁴⁶Weỳng kèní yamvdò nø, dvcìq lvpat mvhøtl̄m ỳng svng lōme; døngman rì m̀ng nø dvcìq lvpat gønsaq cúnshìl̄m ỳng svng lōme.

Mati 26

¹Kà yariì shvngbe Yesuí shòn d̀ng b̀à kvt, Ang coqc̄nrì svng,

²“Akvt vní ni m̀p̄vng nø Shvlē bóy tuq rā we namaqí èshánøng. Vsvng angcè pè nø wurgáng taq vtaql̄m wekvt tvlē b̀òe,” a:lòe.

³Wedvgvp, shvr̀ngshú vjìrì nvng bashà rì angmaq shaqré shaqtvngri nø, Kayafa, t̀ò we shvr̀ngshú vgō pè ang g̀rpuq ỳng d̀kómshì nø,

⁴Yesu svng mvỳ:ní tvp nø shvtl̄m gvcvt vj̀:ònè.

⁵Iwe, angmaq vrāshi nø, “Bóy ni taq nø laq m̀òí; m̀òini bashà rì vjángshì longe,” wae.

⁶Wekvt Yesu nø, Betani mvrìng taq, m̄vnggvng vcaq yà:ngì pè Simon chòmō v̄l dvgvp,

⁷vt̄vngshaq vpó we ngórdōrcì z̄vngshì we lóngshú chúng lá:ngò we svmaré tiqmè Ang ȳvng svng dì rái nø, Ang v̄mpà v̄ml̄vm námrunng dvgvp, Ang vgō taq vd̄ø:ròe.

⁸Iwe, coqc̄vnriì ȳvng b̄òà kvt nøt mvgòr s̄orì shòn we nø, “Yadø pàwá mvpápá dvs̄ø:mòe ma?”

⁹Yalòng nø dvpó mvmē taq n̄vm d̄vng mvshámhoq dvshàrì kaq zí vdū we,” wae.

¹⁰Iwe yalòng svng Yesuí d̄ø:mo nø angmaq svng a:lò we nø, “Svmaré yamè svng pàwál̄vm èzershìnønge? A:ngí nø Ngà svng b̄vn̄lì shvlá tiqlòng èw̄vngāng we íe.

¹¹Pàwál̄vm wani dvshàrì nø kadvgvp gø namaq nvng v̄le; Ngà nø namaq nvng tiqdø kadvgvp màdvgvp v̄ll̄vm mvøngà.

¹²Kadø íe wani Ngà góng taq a:ngí ngórdōrcì yalù:ngí nad̄ør we nø, Ngà svng k̄øml̄vm dvpvt, a:ngí dègōngāng we íe.

¹³Ngái namaq svng j̄òngj̄òng v̄la:tn̄ini, móng d̄ongtáng taq Dvbùshvngkà yalòng kaȳvng hòq dvshvng b̄òd n̄inø weȳvng hòq svmaré yamèi wà b̄òà we yalòng svng gø dvdvm r̄ønl̄vm wed̄øni dvshvng dá:ròe,” a:- lòe.

¹⁴Wedvgvp, tiqcé vní pè taqò Iskariot pè Yuda nø shvrúngshú vj̄irì ȳvng diá:mì nø,

¹⁵“Ngái namaq wūr svng Yesu tvl̄engvt̄nò n̄ong, namaqí kad̄vngte èzishani ma?” a:lòe. “Wekvt angmaqí ang svng ḡvmsùng vshòm̄cé lvp ngūngāde.

¹⁶Welvng kènì kukaq a:ngí nø, angmaq wūr taq Yesu tvl̄ēl̄vm, yuqyà rā we rvtò lá pà:ngòe.

¹⁷Zidòngsér Vmbóy n̄vmlat ni taq, coqc̄vnriì nø Yesu ȳvng dì rái nø, “Shvlē Bóy v̄ml̄vm, n̄ongmaqí Nà dvpvt kaȳvngō dvgòl̄vm Nà èshòng ma?” a:lòe.

- ¹⁸Wekvt A:ngí, “Wamà taq nàhóm bònòng we vsng tiq pè yíng èdìvmnòng nø, ang svng yadø èvlnøng; ‘Svra pèi, “Ngà rvtø tuq rái. Ngà nø nà chòm taq Ngà coqcínri nving tiqdø Shvlē Bóy vmlým íe wae,’ èvlnøng,” a:lòe.
- ¹⁹Wekvt coqcínrii gø, Yesuí a:lò dø tiqdvchá wàò nø, Shvlē Bóy dvpvt dvgøòe.
- ²⁰Dørøm hòqa:tnà dvgvp, Ang nø coqcín tiqcé vni pè nving tiqdø vmlým námrunge.
- ²¹Angmaq vmpà v̄m dvgvp Yesuí, “Ngái namaq svng jòngjóng v̄la:tnini, namaq taqkèní tiq pèi Ngà svng ènvm̄vm̄ bòshàe,” a:lòe.
- ²²Wekvt angmaq nø vt̄vngkèní nøt dvshà lú:ngì nø, tiq gó nø tiq góí Ang svng, “Vkàngpèá, ngà nø mvóngà we mòi ma?” wa, røt lú:ngà.
- ²³A:ngí vtà:ngò nø, “Ngà svng ènvm̄vm̄ pè nø, kung gòm taq Ngà nving tiqdø zønm̄shì pè íe.
- ²⁴Vsvng angcè pè nø kàru taq Ang dang vrū yà:ngà dø tiqdvchá ni dí vduv̄me. Wedø ínìgø Vsvng angcè pè svng nvm̄mà:mò pè wepè m̀ng nø mvhøt longè. Wepè mvg̀vl yà:ngò nìnø ang dvpvt té shvlā we!” a:lòe.
- ²⁵Ang svng nvm̄vmlým pè Yudaí gø, “Rabbiá, ngà óngà ma?” a:lò ke, A:ngí ang svng, “Íe, nà wā èshónshì bòi,” a:lòe.
- ²⁶Angmaq vmpà v̄m dvgvp, Yesuí zidòng lùò nø, shvm̄mà:nò dá:ngí vmø:tnò nø, coqcínri svng zìò sórí, “Elùvm̄nòng nø èvm̄nòng; yalòng nø Ngà góng íe,” a:lòe.
- ²⁷Vrá A:ngí gwìn ch̀ng lùò nø Gvray kaq oqà wa dá:ngí, angmaq svng zìò sórí a:lò we nø, “Namaq shvngbeí yagwìn taqkèní èaqnøng.
- ²⁸Kadø íe wani yalòng nø vsng mvme mvrà chutnālým dvpvt shvwi shórshøng weí shvdøngò we Ngà kàgvp shvwi íe.
- ²⁹Ngái namaq svng v̄la:tnini, Ngà Vpè Ang móngdàn taq Ngà nø namaq nving tiqdø angshvr tiqkvt bìmtì aqlým angni mvhøqò d̀ngte, akvt kèní kukaq bìmtì yalòng Ngà vrà màaqlým íe,” wae.

- ³⁰Angmaq nø shvring zaywà tiqgòm wā dá:ngí, Zanlún pung svng búngá:mì.
- ³¹Wekvt Yesuí angmaq svng a:lò we nø, “Dèyaq namaq shvngbe nø Ngà yíng kèní èrvlshìvmnønge. Pàwálm wani, ‘Vyvng roqshú pè svng Ngái cē vtūng vdòrò nø, vyvngri nø b̀vng vkāngvme,’ wa nø vrū yà:ngà.
- ³²Wedø ínìgø Ngà svng dèzūn b̀ng mèpvng, Ngà nø Galili rvgaq svng namaq vzvngzvng d̀ng dange,” a:lòe.
- ³³Piterí vtà:ngò nø Ang svng, “Nà yíng kèní shvngbebe rvlshìvm nìgø ngà nø kadø ínìgø mvrvlsh̀ng,” a:lòe.
- ³⁴Yesuí ang svng, “Ngái nà svng vlvtnøng, dèyaq d̀nggú shìni mvgì dvgvp nài Ngà svng vsh̀m kvt èmāng dakngàe,” a:lòe.
- ³⁵Piterí Ang svng a:lò we nø, “Ngà nø Nà nvng tiqdø shí vdu nìgø, Nà svng nø ngái mvmāng dak,” wae. Coqc̀nrì shvngbe gø wedøni sh̀ne.
- ³⁶Wemèpvng Yesu nø coqc̀nrì nvng tiqdø Getsemani, t̀ò zàng svng tuq rái nø, Ang coqc̀nrì svng, “Kuzàng svng Ngà vjú r̀t nvng d̀ngv̄m dvgvp yayvng èrúng dánøng,” a:lòe.
- ³⁷Wekvt A:ngí Piter nvng Zebvdi angcè pèní svng Ang nvng tiqdø sh̀l bóà nø, welvng kèní nøtỳr nøtdvshà lú:ngì.
- ³⁸Wervt A:ngí angmaq svng, “Ngà nø, shìlm høqni vt̀ngshaq nøt dvsh̀nge. Namaq yayvng èvlnøng nø, Ngà nvng tiqdø pán vshat calvm wài,” a:lòe.
- ³⁹Ang nø vz̀ng kaq l̀mlē tiqzāncè di nø k̀ng kupshi dá:ngí vjú r̀t sórí sh̀n we nø, “Ngà Vpèá, b̀n daq nìnø, gwìn yach̀ng Ngà taq kèní laq vlēvm. Inìgø Ngà nøt d̀ nø laq m̀í; Nà nøt d̀ m̀ng laq í daq,” wae.
- ⁴⁰Coqc̀nrì yíng svng Ang vt̀ng rái nìnø, angmaq ỳp dā we svng ỳng bóà nø Piter svng, “Kadø íe? Namaq nø Ngà nvng tiqdø narì tiq d̀mcè gø pán vshat cā mèj̀rnøng ma?”
- ⁴¹Dvl̀tlvm yíng svng namaq mvg̀nglvm dvpvt, pán vshat ècānøng nø vjú èr̀tnøng. Pvlacè nø mvỳ nìgø shag̀ng nø mvj̀r,” wae.

- ⁴²Wekvt rá tiq kvt Ang diá:mi nø vjú rø:tnò sórí, “Ngà Vpèá, gwìn yachvng Ngà màaqshaq Ngà yvng kèní vlé mvdaq kèní nø, Nà nøt wā laq í,” wae.
- ⁴³Ang vrá tiqkvt vtving rái nìgø, angmaq yøp vnùngkéò nø yøpdvng wa we svng yvng bóa.
- ⁴⁴Wervt Ang nø vrá tiqkvt angmaq svng cā là:ngò nø, vshòm kvt wakvt diá:mi nø vjú rø:tnò sórí, vrá tiqkvt tōdøni tiqdvchá shò:nòe.
- ⁴⁵Wedá:ngí coqcvnri yvng svng Ang vtving rái nø, angmaq svng, “Namaq nø akvt hòq shini ènārshìnøng nø èyøpnøng ma? Eyvngnøng, Vsvng Angcè pè svng mvrà v̄l rì wur taq dvshílv̄m dvpvt tvlēlv̄m rvtø tuq rái.
- ⁴⁶Ebúngnøng, só diì, ku, Ngà svng ènvm̄m pè nø tuq rái,” a:lòe.
- ⁴⁷Ang wedø shøn la:ngí ku, tiqcé vni pè taq vbá pè Yuda tuq rái nø, shvrúngshú vjìrì nvng bashàrìò shaqré shaqtvngri yvng kèní vsvng loksok lokgā tiqmvdò gø shvm̄ nvng dèdòm lvngshi sórí ang mèpvng zvn rái.
- ⁴⁸Yesu svng nvmá:mò pèi nø werì svng mvshílvprá tiqpvn zí dá:rà nø, “Ngài ka pè svng vbòngò nøngnø, wepè íe. Ang svng tvpdvng èwànøng,” àv̄lshaq íe.
- ⁴⁹Wela:ngí Yesu yvng svng Yuda tuq rái nø, “Rabbi á, pàmàrá,” a:lò nø vbùe.
- ⁵⁰Iwe Yesuí ang svng, “Rvm̄nvng pèá, nài wàlv̄m èdi rái lònng lè èwàò,” a:lòe. Wekvt wá rì di rái nø Yesu svng ta:pmòe.
- ⁵¹Ku, Yesu nvng tiqdø vl we tiq pèi ang shvm̄ rìt shvlshì weí, shvrúngshú vgo pèò vshuq tiq pè svng tiqdvm̄ vtuoq bóa nìnø, ang vnà tiqgòm tøq vjā svngā bóa.
- ⁵²Wekvt Yesuí ang svng, “Nà shvm̄ kā nø dōnggàng taq rēdashì. Pàwálv̄m wani shvm̄ lá:ngò rì nø shvm̄ taqni vm̄vngv̄me.
- ⁵³Ngài lā Ngà Vpè svng røtnò nøngnø, A:ngí yalā:ngí ni Ngà dvpvt muqlàng dvzvr̄ tiqcé vni mvdò mvdvm̄ø dvzvr̄ daqòe, mèlá:nò ma?
- ⁵⁴Iwe wedø dving wvngò pà í nìnø, yadøni yadvngte vhøm ràe, wa we Shànshér Kàru ciq rì nø kadøwa lahøm longni?” a:lòe.

⁵⁵Wekvt Yesuí vsvng wemvdò svng a:lò we nø, “Ngà svng nø namaqí tōl̄vm vsvng kaq tvpl̄vm dø, sh̄vm nvng dèdòm èl̄vngshìnøng nø èdi ráshà ó? Noqngòm tòngnø vdòngø shvngøtnò nø, ni vr̄vm r̄ung ke, Ngà svng pàwá mètvps hà?”

⁵⁶Iwe yadvngte yadø í rái lònng nø, kàdvtutshúri kàru ciqrì dvhøm lúnlv̄m dvpvt íe,” a:lòe. Welvng nø coqc̄vr̄ri shvngbeí Ang svng cā là:ngò nø b̀vng vkāng vtshìá:mì.

⁵⁷Wekvt Yesu svng tvp b̀òà r̄i shvr̄ungshú vgō pè Kayafas chòm svng Yesu sh̄ol b̀òà. Weyv̄ng nø dvr̄á svrari nvng shaqré shaqtvngri dvkòmshi dá:rì.

⁵⁸Iwe Piter gø, shvr̄ungshú vgō pè gùrpuq yv̄ng høq, Yesu mèpvng vsār dø cà:nò nø, l̀vngdømø kadø í long we ỳvngl̄vm rvt, vdòng svng gòngá:mi nø roqshú cìlcèri nvng tiqdø r̄unge.

⁵⁹Wekvt nø shvr̄ungshú vjir̄i nvng lìpònng mè taqò shaqré shaqtvngri shvngbeí nø, Yesu svng dvshíl̄vm kàciq lúnlv̄m rvt, Ang svng cèlv̄m mvdìng we shvkse láde.

⁶⁰Iwe, mvdìng we shvkse mvmē gó b̀ung lú:ngì nìgø, nākà lá mvlú:nò. Iwe mèpvng nø vní pè búng lú:ngì nø,

⁶¹“Yapè wā we nø, ‘Gvray noqngòm tòngnø ya lònng Ngái catnò dá:- ngí, vshøm níi rá tiq chòm wá ngutnòe,’ wae,” wae.

⁶²Wekvt shvr̄ungshú vgō pè zvng rip lú:ngì nø Ang svng, “Nàí tiqkà gø mènàtv̄nshà ma? Nà svng yadvng góí nàchaq we shvkse wáshì lònng nø kadø íe?” a:lòe.

⁶³Inìgø Yesu nø dø màwá v̄le. Weyv̄ng kèní shvr̄ungshú vgō pèi rá Ang svng, “Cúnshì pè Gvray Ang vmíng kèní Nà svng dvg̀vmvtnøng, Gvray Angcè pè, Kristu nø Nà ni èi ma? dètásha,” a:lòe.

⁶⁴Wekvt m̀vng Yesuí vtà:ngò nø, “Nàí èshòn b̀òà dø ni óngàe. Inìgø Ngái namaq svng v̄la:tnìni, akvt kèní kukaq Vsvng Angcè pè nø pòngbàng shór nø Jór̀nònggùn vl pè vbàng paø r̄ung we nvng rvmøt r̄i taqtaq di daq we svng namaqí èyv̄ng lóngnønge,” a:lòe.

⁶⁵Wekvt shvrúngshú vgō pè ang bèlaq hweq ringshì sóri shòn we nø, “Yapè nø Gvray kaq shvyóm we kà shòne. Wemvdvmø nongmaqí kapà shvkse ràie ma? Yalà, shvyóm kà yalòng namaqí gø ètá bòshà.

⁶⁶Namaqí kadø dèdv̄mnønge?” a:lòe. Angmaq vtvnshì nø, “Ang nø shí vdu we ziwvt v̄le,” wae.

⁶⁷Weyvng kèní angmaqí Ang mvrdaq svng tø:lí vpìò nø, wu:rí gø vpaqòe. Vrá tiqmaqí nø Ang svng wur dvpuqí vdø:rò sóri,

⁶⁸“Kristuá, Nà svng nàdip we kagó íe? kà dètut nø nongmaq svng èshò: nò nà,” a:lòe.

⁶⁹Wedvgvp Piter nø p̄vnglám gùrpuq yvngø rünge. Wekvt dvzømsnú tiqmè ang yvng dì rái nø, “Galili pè Yesu nvng tiqdø nà gøni levlvpni,” a:lòe.

⁷⁰Piter nø shvngbe mvrðvngø māshi nø, “Nài pà èshò:no we ngái mvshángò,” a:lòe.

⁷¹Ang nø vngámlap svng búngá:mì nø gùrpuq b́vngkà yvng tuqá:mì nìnø, dvzømsnú dvgá tiqmèi ang svng yvng b́òà kvt, weyvng v̄l rì svng, “Vsvng yapè gø Nazaret pè Yesu nvng tiqdø v̄l cha dvre,” a:lòe.

⁷²Iwe vrá tiqkvt Piter nø dvgvmshì sóri māshi nø, “Wepè svng ngái mvshángò,” a:lòe.

⁷³Mèpvng kadvngte màlé dvgvp, shvnvng yvng rip rì dì rái nø Piter svng, “Jòngjóng nà gø angmaq nvng tiqmvdo ni lèi nìnø; pàwálm wani nà èshòn kàshaq kèní sháshè,” a:lòe.

⁷⁴Piter nø vrá tiqkvt dvgvmshì nø, “Wepè svng ngái mvshángò,” a:lòe. Welā:ngí ni chàng d̀vnggū g̀i daq̀i.

⁷⁵Yesuí ang svng, “D̀vnggú shini mvg̀i dvgvp, nài Ngà svng vshòm kvt èmāng dakngàe,” v̄l dárà kà svng wekvt Piterí dvdvm rón daqà. Weyvng kèní ang tv̄m búngá:mì nø, mvrí màrí gvt nø ngøe.

Mati 27

- ¹Mèpvng sháng gá daqì chàng, shvrúngshú vjìrì nø bashà rìò shaqré shaqtvngri shvngbe nvng tiqdø, Yesu svng kadøwa dvshí lúnlým vrāshìe.
- ²Wekvt angmaqí Ang svng dù:ngò dá:ngí shvl bóà nø gùrwang øpshú Roma gàmzø pè Pilat wūr svng tvlē bóà.
- ³Wedvgvp Ang svng nvmá:mò pè Yuda nø Yesu svng dvshílým kàciq ra:tnò we shá bóà rvt, nøt tònshì lú:ngì nø, shvrúngshú vjìrì nvng shaqré shaqtvngri yvng gùmsùng vshòmccé gòm vtýnga bóà.
- ⁴“Shvrálým pàzì gø màvl we vsvng shvwi svng ngàí nvmvmò weí vléng bóngà,” a:lòe. Iwe angmaqí nø, “Welòng nø nongmaq nvng pà sǐng ma? Nà nø nà wā dèdūshì,” a:lòe.
- ⁵Wekvt ang nø gùmsùng werì noqngòm tòngnø vdòng svng bìng vshin dvgu: pmò dá:ngí tvm búngá:mì nø ang vdè yiqshíá:mì.
- ⁶Shvrúngshú vjìrìí nø, gùmsùng werì tód nø, “Yarì nø shvwi dvpø íá:mì rvt, noqngòm chòm gùmsùng shøpdik taq dvhóm màdu,” wa nø,
- ⁷angmaq vrāshi dá:ngí, màshá wýngzà kómlým dvpvt, welù:ngí chúngrøp lànglì pè rvmá hýng wvn bóà.
- ⁸Wedø í rvt, rvmá wehýng svng nø, dèni dèyaq hòq, shvwi hýng, wa nø tódè.
- ⁹Wekvt nø kàdvtutshú Yeremia taqkèní, “Israel cèrìí mvnø gvnā yà:ngà pè ang dvpø, gùmsùng vshòmccé lòng nø angmaqí lá:ngo nø,
- ¹⁰Vkàngpèi ngà svng èvl dakngà dø tiqdvchá, chúngrøp lànglì pè rvmá wvnlým zí bóà,” wa shòn yà:ngà kà nø wekvt vhomá:mì.
- ¹¹Wekvt Yesu nø gamzø pè mvrðvngø ripme. Gàmzø wepèi Ang svng rø:tnò nø, “Nà nø Yuda vsvngriò koqkvm èí ma?” a:lòe. Yesuí ang svng vtá:nò nø, “Nà èwā dø øngàe,” a:lòe.
- ¹²Shvrúngshú vjìrì nvng shaqré shaqtvngrií Ang svng mvmē pvn kōò nìgø, Ang nø tiqkà gø màtvnshi.

- ¹³Wekvt Pilatní Ang svng, “Angmaqí Nà svng wedvng ciq èko we mètàò ma?” a:lòe.
- ¹⁴Yesuí ang svng tiqkà gø màtá:nò rvt gàmzø pè Pilat nø dádùng wae.
- ¹⁵Shvlē bóy vrùm taq, kùng vsvng kagó svng shvlànglým bashà rì røtshi rā nìgø, wegó svng gàmzø pèi shvlángalým vtóng tiqlòng v̄le.
- ¹⁶Wervtø taq mvgv̄m we wàò rvt bòng shvng we vróngshaq vsvng Baraba, wa tóò we tiq pè v̄le.
- ¹⁷Wervtnø angmaq shvngbe dvkómshì dvgvp, Pilatní angmaq svng, “Namaq dvpvt kagó svng shvlángalým èshòngnønge ma? Baraba svng ma? Mòini Kristu, wa tóò pè Yesu svng ma?” a:lòe.
- ¹⁸Kadø íe wani angmaq shómno:tní Yesu svng dvshílým tvlē a:tnà we svng Pilatní sháòe.
- ¹⁹Ang nø kàngé rúngtvng taq rūng lā:ngí, ang chømmèí ang yvng svng vsvng dvzá:rò nø, “Døngman vsvng wepè nvng sīng dø nài tiqpvn gø mèwāni. Pàwálým wani Ang rvtno ságíyaq ngà nø yøpnvng taq gvza dvshangvpmà,” a:lòe.
- ²⁰Wekvt shvrúngshú vjìrì nvng shaqré shaqtvngrií, Yesu svng nø shvmvnglým, Baraba svng m̀vng shvlángalým lvrø:tnò dø vsvng loksokrì svng dvzà:ngòe.
- ²¹Inìgø gàmzø pèi, “Yagóní taqkèní ngái namaq dvpvt ka gó shvlángalým èshòngnønge ma?” a:lòe. Angmaqí vtá:nò nø, “Baraba shù:ngìe,” wae.
- ²²Pilatní angmaq svng, “Wedø íni Kristu wa tóò pè Yesu svng ngái kadø ẁvngònøng ma?” wa rø:tnòe. Angmaq shvngbe nø, “Ang svng nàtaqò,” wa vkìqe.
- ²³Wekvtrá A:ngí, “Pàwálým lè?” A:ngí mvgv̄m we kapà wàa: pmà ma?” a:lòe. Iwe angmaq téwā vtvngkèní vkìq lú:ngì nø, “Ang svng nàtaqò,” wae.
- ²⁴Weyvng kèní Pilat nø, angmaq kà kaq a:ngí ngaq d̀vngkà mòí we svng dómshì b̀òí nø, vsvngri gø dvshàshà vjángshílým lè b̀ung lú:- ngì we svng

ỳng b̀a kvt, a:ngí tì l̀ò n̄ vsvng loksokrì m̀rd̀nḡ ang wur ciqshi taqsóri,
 “D̀ngman vsvng yapè ang shvwi shvyòò dāng ngà m̀bāmsh̀ng; namaq zì
 wa laq í,” a:l̀òe.

²⁵Wekvt bashà rì shvngbe vt̀nshì n̄, “Ang shvwi n̄, ǹngmaq nvng
 ǹngmaq angcèrì mvd̀m̄ laqvhapmé,” wae.

²⁶Wekvt a:ngí angmaq dvpvt Baraba svng shvlángaò n̄, Yesu svng n̄ hwíhwí
 shipmò dá:- ngí, wurgáng taq vtaql̀m tvl̀e b̀a.

²⁷Wekvt n̄ g̀mz̀ pè ang cilcè rìí Yesu svng dù pè t̀ngn̄ g̀rpuq vd̀ng
 svng sh̀l b̀a n̄, angmaq cildap mvd̀ shvngbe Ang vl ỳng svng dvc̀: mòe.

²⁸Wekvt angmaqí Ang gwál̀mrì chu:t̀nò dá:ngí, Ang svng shvmoq bèlaq
 yvnggúng tiq d̀ng dvgwā̀e.

²⁹Vrá b̀ngh̀í koqk̀m vm̄ d̄ zvt̀ng Ang vḡ taq shvm̄ò n̄, Ang vb̀ng
 wur taq n̄ gungzì tiq t̀ng l̀ng dvzá:r̀ò n̄, Ang m̀rd̀nḡ angmaq p̀nciq
 t̀shi sórí, “Yuda vsvngrì koqk̀m pèá, g̀ngz̀l leqvl d̀ré,” wa n̄ Ang svng
 dvc̀òe.

³⁰Vrá angmaqí Ang svng t̀:lí vpìò n̄, gungzi t̀ng wel̀:ngí Ang vgo svng
 vdi:pm̀e.

³¹Angmaqí Ang svng wed̄ dvshá dvc̀ a:l̀ò dá:ngí, bèlaq yvnggúng d̀ng ḡ
 chu:t̀nò n̄, Ang̀ gwál̀m rì tod̄ dvgwā̀ò dá:ngí wurgáng taq vtaql̀m
 weỳng k̀ní Ang svng sh̀l b̀a.

³²Angmaq búng rái dvgvp, Kureni vsvng, Simon l̀nshi we tiq pè svng
 angmaqí ỳng b̀a n̄, ang svng mvd̀ng mvd̄aq Yesu wurgáng baq dvzá:r̀e.

³³Weỳng k̀ní angmaq n̄, Golgota, Vgo shar̄, wa t̀ò z̀ng h̄q b̀a dvgvp,

³⁴angmaqí n̄ k̄ we cì nvng vshúo we bìmtì Ang svng shvaq̀e. Iwe A:ngí tin
 b̀a kvt mvaq̀e.

³⁵Wurgáng taq angmaqí Ang svng vtaq̀ dá:ngí, Ang bèlaq rì n̄ shvw̄n d̀ò
 weí vwālsh̀e.

³⁶Angmaq n̄ weỳng r̀ng n̄ Ang svng vs̀:ng̀e.

37Vrá Ang vgo mvdòm nø, Ang svng kōò kà, YAPE NØ YUDA VSVNG RÌ KOQKVMPE YESU IE, wa vrūòe.

38Dvmyaq vni pè gø Yesu vbàng lap tiq pè, vgwé lap tiq pè vtaqòe.

39Chàng vzýng mvnóm rii gø, vgo hwāshi sórí, Ang svng shvyó:mò nø,

40“Noqngòm tòngnø èca:tnò nø, vshòm níí rá wá èngu:tnò pèá, Nà nø Nà gònshaq shèlutshì lè! Gvray Angcè pè ni èi kvtkèní nø, wurgáng tòng kèní èlāshi daq lè!” a:lòe.

41Shvrúngshú vjiríi gø, dvrá svrarì nvng shaqré shaqtvngrii gø welòng dø tiqdvchá Ang svng dvcòò sórí,

42“Dvgá rì gònshaq nø A:ngí shvlutnāò we; Ang vdè gònshaq svng nø shvlut lamvngutshi nìnø! Israel dvcì koqkóm pè nø Ang íe wae! wurgáng tòng kèní yalvng Ang laq lashi daq lè! Wekvt nø nøngmaqí gø kvlmóm íe.

43Ang nø Gvray kaq vlómshì nø; ‘Ngà nø Gvray Angcè pè óngè,’ wa pè í rvtñø, Gvrayí Ang svng shù:- ngo nìnø, yalvng ni Ang svng laq shvlut daqò le!” wa dvcòòe.

44Ang nvng tiqdø vtaq bóa we dvmyaq pè níí gø, wedøni Ang svng zì:ròe.

45Vyáng rvwè rvtø kèní nvmtān vshòm nari høq nø, wemóng móngkøp taq dōdvng wáá:mì.

46Nvmtān vshòm nari dvgvp Yesu nø shaqmèi vkiq nø, “Eli, Eli, lama sabaktani?” wae. Wekà nø, “Ngà Gvrayá, Ngà Gvrayá, pawá Ngà svng èlàngàe?” wākà íe.

47Weyvng rip rii wekà tá bóa nìnø, “A:ngí nø Eliya svng goèe,” wae.

48Wekvt angmaq tiq gø tiqdvshaqí kvlvngá:mì nø mvcattì taq tìrmøt tiqpù zø:nò dá:- ngí, gungzì tiqtvng mvtú taq dvcuqò nø Ang svng shvaqòe.

49Wá rii nø, “Ang svng mènàkoq nøngni; Eliya di daq nø Ang svng kā daqò má, yvnglóm wài,” wae.

50Yesu nø vrá tiqkvt shaqmèi sērwā vkiq nø shaq dvtná: mi.

⁵¹Wekvt ku, noqngòm tòngnø taq dvhá:ngò we dvkøq laqtūn dùng gø, taq mvtú kèní p̄ng mvtú høq, t̄lām dínɡá:mì. Rvgaq gø vnānshi lú:ngì nø, lóngkòmri gø deá:mì.

⁵²Lóngdùng dvg̀mri gø vtáná:mì nø shì yà:ngì we shànshér vsvngri mvmē gø zūn lú:ngì.

⁵³Werì nø lóngdùng dvg̀mri taqkèní búng lú:- ngì nø, Yesu zūn lú:ngì mèpvng nø shànshér wamà svng gòngá:mi nø, mvmē gø ýng dvtánshie.

⁵⁴Wekvt nø cìlcè tiqyá øpshú dùpèi gø, ang nvng tiqdø Yesu svng vsù:ngò rì angmaqí gø, rvgaq vnānshi we nvng kadødø íá:mi we svng ỳng bòà kv̄t nø, vt̄vngshaq svrē lú:ngì nø, “Yapè nø j̀ngj̀ng ni Gvray Angcè lví dári!” wae.

⁵⁵Galili rvgaq kèní Ang svng dvzø:mò sórí Ang mèpvng c̀n daqà we svmaré mvme mèi gø vrúm vsār ýng kèní dvjaq d̀ng wàòe.

⁵⁶Angmaq dvhø taq Makdala Mari gø, Yaku nvng Yosep angmè Mari gø, Zebvdi angcè pèní angmè gø vbáe.

⁵⁷Dørøm høqa:tnà dvgvp, Arimatia mvrìng kèní Yosep línshi we mvgàm tiq pè dì lú:ngì. Ang gø wedøni Yesu coqc̀n wáshì we tiq pè íe.

⁵⁸Ang nø Pilat ýng di nø Yesu vnàng rø:tnòe. Wekvt Pilatní vnàng lònɡ ang svng tvlél̄vm vmíng zìòe.

⁵⁹Yosepmí vnàng lònɡ kā daqà nø, m̀ngshèr we vzi sh̀vnàng laqtun dù:- ngí dupmò dá:ngí,

⁶⁰ang vdè dvpvt chuqshi yà:ngì we lóngdùng dvg̀m angsh́r tiqlònɡ vdòngø Yesu vnàng vyà:lòe. Lóngdùng dvg̀m lònɡ vngám chit svng lóngkòmmè tiqgòm tvria:tnà weí bvt sh̀ò dá:ngí loá:mi.

⁶¹Makdala Mari gø, wámè Mari gø, weýng dvg̀m tiqpāø r̀nge.

⁶²Bóy dvgøshì we angni weni mèpvng sháng taq nø, shvr̀ngshú vjìrì nvng Farisirì nø Pilat gàmzø ýng svng dvkòmshi nø Pilat svng,

⁶³“Vshaq pèá, shvmànshú wepè shini cúnshì dvgvp A:ngí, ‘Ngà nø vshòm ni mèpvng vrá zūn longè, wa kà svng nongmaqí dvd̄m r̀n lóngshà.

⁶⁴Wedø í rvtñø dvgv̀m lòng ñø, vshòm ni wani hòqshaq kóngtøp vsòngl̀vm dèkà:mò. Mòí nìnø Ang coqc̀nrì di ra weí, Ang vnàng svng kòò dá:ngí basha rì svng nòrá, Ang ñø shì rì kènì zuná:mì, lā vyà rā nìnø, l̀vngdòm èyù:mì lòng ñø ǹmlat èyùm bòshà lòng mvd̀vmø té rvnaq longè,” a:lòe.

⁶⁵Wekvt Pilatní angmaq svng, “Vsóngshú cìcè ñø namaq gø èvlānønge; èdìvmnøng ñø, èlúnnøng d̀vngte kóngtøp shèngv̀ngnøng,” a:lòe.

⁶⁶Weyv̀ng kènì angmaq diá:mì ñø, vsóngshú cìcèri gø gà:lò sórí, dvgv̀m shø lóngkòm gòm svng gø dvzøk tipdi:pmòe.

Mati 28

¹Narni v̄leá:mì ñø mèpvng nár nvmlat ni taq gá daqì dvgvp, Makdala Mari nvng Mari wádø tiq mè ñø, dvgv̀m ỳvng nvng dì rái.

²Chv̀nv̀n̄n rvgaq gvzà vnānshi lú:ngì ñø Vkàngpè Ang dvz̀vr ñø muqlàng kènì lāshi daqì weí dvgv̀m shø lóngkòm gòm svng a:ngí kukaq tvriò dá:ngí wemvd̀vmø runge.

³Ang m̀vrsh̀vm ñø muqc̄n còngmè dø íe. Ang gwálvm gø tvẁn d̀oni m̀unge.

⁴Vsù:ngò we cìcèri gø shérvkaq svrē weí nipnip vd̀vná:mì ñø, shì vsvng dø vhúlá: mì.

⁵Wekvt muqlàng dvz̀vr pèi svmaré mènì svng, “Mèsèrēshini. Nànìí ñø wurgáng taq vtaqa:pmà pè Yesu svng èlāshò we ngàí shángòe.

⁶Ang ñø yayv̀ng màvl. A:ngí èv̀lvpsa dø, Ang ñø zuná:mì. Ang svng vyàla:pmà ỳvng èỳvngvtshò lè!

⁷Cāncān èdishì ñø Ang coqc̀nrì svng, ‘Ang ñø shì ỳvng kènì zuná:mì. Ang ñø namaq vz̀vngz̀vng Galili rvgaq svng di dae. Namaqí weỳvngø Ang svng èỳvng b̀nønge,’ wa ñø dètávmshò. Ngàí nànìí svng v̄lshi kà mèsøngshò,” a:lòe.

⁸Wekvt angní mvzè ñø svrè gø svrē ñø dvbú gø vt̀vngkènì dvbù sórí, coqc̀nrì svng wekà dvtálvm dvpvt dvgv̀m rvgaq kènì cāncān vt̀vng ñø kv̀vngá:mi.

⁹Ku, Yesuí angní mvzè svng vhómá:tnà ñø angní svng, “Pamàrá,” a:lòe. Wekvt angníí Ang hí svng kvpzø:mò ñø kòt ngómshì noqòe.

- ¹⁰Yesuí angní svng, “Mèsèrēshìni; Ngà vn̄m vch̄vng rì svng, Galili rvgaq svng nàtvngv̄mn̄ng, weyv̄ng angmaqí Ngà svng èyv̄ng longè, èvl b̄sh̄hò,” a:lòe.
- ¹¹Angní mvzè wedø diá:mì dvgvp, dvgv̄m vsóngshú cìcèri tiqmaq gø wamà svng vt̄vng rái n̄, weyv̄ng kadødø íá:mì we tvrà rì shvngbe, shvrúngshú vjìrì svng dvtáde.
- ¹²Wekvt shaqré shaqtvngri dvkómshia:tnì n̄ vrùng dá:ngí, cìcèri svng g̀vms̀ung mvmē zìò n̄, dvká:mò we n̄,
- ¹³“Namaq yadø èsh̄h̄nn̄ng: ‘N̄ngmaq yø:pmì dvgvp Yesu coqc̄vn̄rì di n̄ vn̄ng k̄ b̄h̄à,’ wa m̀v̄ng èsh̄h̄nn̄ng,” a:lòe.
- ¹⁴Kà yalòng gàmzò pèi lā tá b̄h̄ò n̄gø, namaq svng mvtuql̄vm dvpvt, n̄ngmaqí ang svng nímdv̄ng íe,” a:lòe.
- ¹⁵Wekvt cìcèri n̄, g̀vms̀ung l̀ng t̄vpshi n̄, angmaq svng shvngøt b̄h̄à d̄o tiqdv̄chá wásh̄ie. Wedø í ỳv̄ng k̄ení Yuda vsvngri dvh̄ø taq yakà n̄, d̄eni h̄øq wedøni sh̄øndv̄ng wàde.
- ¹⁶Iwe, coqc̄vn̄ tiqc̄é tiq p̄e n̄ Galili rvgaq svng búngá:mì n̄, Yesuí angmaq svng v̄la:pmà mvr̀l svng diá: m̀i.
- ¹⁷Angmaqí Ang svng ỳv̄ng b̄h̄à kv̄t, k̄øtngómshì n̄ noq̀de. Iwe, tiqmaq n̄ dvtiqsh̄ie.
- ¹⁸Wervt Yesu n̄ angmaq ỳv̄ng d̄i rái n̄, “Muql̀ang nvng rvgaq taq̀o v̄míng vk̀v̄ng shvngbe n̄ Ngà svng vzíshaq íe.
- ¹⁹Wervt namaq èd̄ív̄mn̄ng n̄ vsvng dvcì í d̄v̄ngte taqk̄ení rvc̄v̄ngc̄é wásh̄i d̄èz̄vr̄n̄ng n̄, Vp̄e, Angc̄é p̄e nvng Shànshér Pvlac̄é vb̄ng taqk̄ení angmaq svng tiløp èløpman̄ng.
- ²⁰Ngái namaq svng dvk̄m b̄sh̄à d̄v̄ngte shvngbe angmaqí lvc̄vn̄ lú:ngò d̄o sh̄èngøtn̄ng. Eỳv̄ngn̄ng, rvgaq mvp̄im yabàn l̀v̄ngd̄øm h̄øq Ngà n̄ kadvgvp gø namaq nvng tiqdø v̄ll̄vm íe,” a:lòe.

Marko

Marko 1

- ¹Gvray Angcè Kristu Yesu Ang Dvbùshvngkà.mvpvng.
- ²Kàdvtutshú Esaya kàru taq, “Eyà:ngò, Ngái Nà vzvngzvng Ngà dvzvr dvzvr dakngò nø, a:ngí Nà dvpvt tvrà dègóa dae.
- ³Rvgaq mvgung móngø tiq gó vkiq we kà nø, “Vkàngpè dvpvt tvrà dègòānøng, Ang dvpvt tvrà mèdónganøng,” wa vrū yà:ngà dø tiqdvchá,
- ⁴Tiløp Yohan nø rvgaq mvgung yvng dì rái nø, mvrà chutna lúnlvm dvpvt, nøt língshi nø tiløp løpshì rà we mvshól dvsha: ngòe.
- ⁵Wekvt Yuda gùrwang køp vsvng rì ó Yerusalem wamà vsvng rì shvngbe nø, Yohan yvng svng di nø angmaq mvrà vchángshìe. Wekvt Yordan tìwàng yvng Yohaní angmaq svng tiløp løpmaðe.
- ⁶Yohan nø golawu møl bèlaq gwashì nø, vjuq taq nø shacē juqnvm nvmshìe. Ang nø cóngkut nvng zōmwàng kwátì vm nø v̄le.
- ⁷A:ngí mvshól dvsha: ngò we taq, “Ngà mvdvmø nònggùn té jòr pè nø, ngà mèpvng di daqe. Ngómshøng nø Ang hí shvnam svnhøng pónalvm vshuq wáshilvm gø ngà nø màpóng.
- ⁸Ngái nø namaq svng tì taq tiløp løpmāie. Iwe A:ngí nø namaq svng Shànshér Pvlacè taq èløpmvtnønge,” a:lòe.
- ⁹Wenila taq, Galili gùrwang Nazaret mvrìng kèní Yesu dì rái nø, Yordan tìwàng yvng Yohaní Ang svng tiløp løpmaðe.
- ¹⁰Tì vdòng kèní kungshì lú:ngì weó muqlàng vtáná: mì nø, Gvray Pvlacè nø kãø dø Ang mvdvm lashi daqì we A:ngí chàng yvng bóa.
- ¹¹Wekvt muqlàng kèní kà tiq lòng shòn daqì nø, “Nà nø Ngà Shóngshøng we Ngacè pè éie; Ngà nø Nà svng vtvngshaq dvbønge,” wae.
- ¹²Wekvt chàng, Shànshér Pvlacèi Ang kaq rvgaq mvgung svng dí dvzá:ròe.

- ¹³Ang svng Sataní dvlø: tnò nø, vbìcé ni døp rvgaq mvgung yýng Ang nø, zømwanng vsharì nvng tiqdø v̄le. Wedvgvp nø muqlàng dvzvr rii Ang svng dvzø:mòe.
- ¹⁴Yohan svng róng bóa mèpvng, Yesu nø Galili rvgaq svng dì rái nø, Gvray Dvbùshvngkà dvsha:ngò sórí,
- ¹⁵“Angni vhom rái, Gvray móngdàn gø tvp níshì daqì. Nøt èlíngshìnøng nø, Dvbùshvngkà svng èkím ránøng,” a:lòe.
- ¹⁶Galili tìnúng shvngvngvng Yesu di dvgvp, Simon nvng Anderu angnívm nø, nga vkwìke vsvng í rvtñø tìnúng taq shómngún dvgupke da we A:ngí yvng bóa.
- ¹⁷Wekvt Yesuí angní svng, “Ngà mèpvng ècèn ráshì. Ngái nàní nø vsvng vkwíshú wáshì dvzvrívm íe,” a:lòe.
- ¹⁸Wela:ngí angní na:mí shómngún rì ca là:ngò nø, Ang mèpvng cèn bóa.
- ¹⁹Vzèngkaq tiq ramcè diám dvgvp kùngshí vdòngø shómngún rì dvceshi we Zebedi angcè Yaku nvng angnvm pè Yohan svng A:ngí rá yvng bóa.
- ²⁰Wekvt A:ngí angnívm svng chàng goè nìnø, angní na:mí gø angpè Zebedi svng lèngzv̄ng rì nvng tiqdø kùngshí vdòngø ca là:ngò nø, Ang mèpvng cèn bóa.
- ²¹Angmaq nø Kapernum mvrìng svng gòngá:mì. Wekvt nárníí Ang nø júrot chòm svng chàng di nø shvngø: tnòe.
- ²²A:ngí shvngø:tnò kà rì svng angmaq gvzà dae. Kadø íe wani A:ngí nø, angmaq dvrá svrarì dø mõi, vmíng vkvng vl vsà:ngí dø angmaq svng shvngø:tnòe.
- ²³Angmaq júrot chòm yvng mvmvng cá:ngí dvrükéò we tiq pè vl we, ang wela:ngí vkiq lú:ngì nø,
- ²⁴“Nazaret pè Yesué, Nà nvng nongmaq pà singlvm vle? Nà nø nongmaq svng shvmvnglvm èdì daqì ma? Nà kagø èi we ngái shánge; Gvray Ang Shanshér pè lèini! a:lòe.

- ²⁵Wekvt Yesuí ang svng hīrwā nga:nò nø, “Dø màwá èvl; ang kèní èlúshì,” a:lòe.
- ²⁶Mvmvng cá:ngí wepè svng vdvn dvzá:rò dá:ngí, shaqmèi vkiq sórí ang kèní lúshíá:mì.
- ²⁷Wekvt angmaq shvngbe, tiq gó nø tiq gó vrøtke høq rìràá:mì nø, “Pà í rái! Vmíng vkvng vl we shvngøtkà angshvr tiqpvn lví dá:ri. Mvmvng cáng kaq A:ngí dvká:mò nìgø angmaq Ang kà svng tá dá:ri,” wae.
- ²⁸Wekvt Ang mòng nø Galili gürwang shvngbe, kayvng màyvng wela: ngí dvshvng bóa.
- ²⁹Júrøt chòm kèní búng daqì la:ngí, angmaq nø Yaku ó Yohan nving tiqdø, Simon nvng Anderu angninvn chòm svng gòngá:mì.
- ³⁰Wedvgvp Simon angnì mè nø góng vkatshi weí za nø vyálshìe. Angmaqí we kvtni ang za we Yesu svng dvtáde.
- ³¹Yesu dì rái weí, ang wur zø:- mò nø kūng bóa nìnø, wemè góng vkatshi lònq chàng baná:mì nø, a:ngí angmaq svng dvzø:mòe.
- ³²Dørø:mí nvm vle weó, angmaqí rvngdì za vsvng nvng cá:ngí dvrūkèò vsvng shvngbe Ang yvng shøla:tnà.
- ³³Mvrìng vsvng shvngbe nø, bvingkà chit yvng dvkómshìe.
- ³⁴Záyvng angpvnnpà:ní za vsvng mvme gó A:ngí dvban bóa. Cáng gø mvme lùnq bóa. Ang nø Kristu í we cángrií sháo rvt, A:ngí angmaq kaq kà shòn màdvzá:rò.
- ³⁵Sháng mvgá maqmà:ní kūngshì dving, Yesu búngá:mì nø mòngzøì we zømwàng tiqyvng svng diá:mì nø, weyvng vjú rø:tnè.
- ³⁶Simon nvng coqcvnrií gø Ang mèpvng cùna:tnà.
- ³⁷Angmaqí Ang svng yvng bóa kvtni, “Vsvng shvngbeí Nà svng èláe,” a:lòe.
- ³⁸Yesuí vtà:ngò nø, “Gürhøm vl we dvgá mvrìng rvwá rì svng gø mvshól dvshvng lúnlvm dvpvt nongmaq diì. Pàwálvm wani yadø dvshvnglvm rvt Ngà dònq dakngà we íe,” a:lòe.

³⁹Wervt Ang nø Galili móng kayvng màyvng dĩ nø, angmaq júrot chòm rì taq mvshól dvsha:ngò nø cángri lù:ngòe.

⁴⁰Mvngga:ngí za we tiq gó dĩ rái nø Ang mvrđvngø pvnciq tushi nø kórshi sóri, "Nà dvban mèyø nìnø, ngà svng dvshér èngutnàe, wae.

⁴¹Yesuí mvré lú:ngà nø Ang wur zúshi nø shu:pmò sóri, "Ngà mvyønge, nà leq shèrv̄m," a:lòe.

⁴²Wepè góng taqò m̄vnggang lòng nø wela:ngí ni shèrá:mì.

⁴³Wekvt Yesuí gvpnaq dvká:mò nø, watwat shvloò sóri a:lò we nø,

⁴⁴"Kagó svng gø yalòng bvttut màdvtálm nàyáshì. Iwe èdivm nø, angmaq mvrđvng shvkse ílm dvpvt nà góng nø shvrúngshúpè svng dètánshivm. Vrá nà èshèrá:mì rvt, Moshií dvkvm yà:- ngà rì nø, Gvray kaq ènúngaò," a:lòe.

⁴⁵Wedø í nìgø, wepè bungá:mì nø yadang kayvng màyvng dvshvng bóa. Wervt Yesu nø vsa:ngí sháo dø mvrìng svng góng màshvla hòq íá:mì rvt vsvng màvl we vdàm rvgaq v̄le. Wedø ínìgø vsvng rì nø wedøni kakaq màkaq kèní Yesu yvng svng dí mvnshì rái.

Marko 2

¹Kadvng ni màlé dvgvp Yesu nø Kapernum mvrìng svng vrá gòngá:mì nø, Ang nø chòmø v̄le wa kà vsvng rìí tá bóa kvt,

²wela:ngí ni vsvng gvzà kòm rái nø, b́vngkà chit yvng gø rúngrà mvchóng hòq íá:mì. Wekvt A:ngí angmaq svng Gvray Mòngkà dvsha:ngòe.

³Wekvt hí wur shi vsvng tiq gó vsvng vbì góí baqa:tnà.

⁴Vsvng loksok tòng weí Yesu yvng svng tvp baq mvlún lú:ngà kvt, angmaqí Yesu tvnudang rvgùng jaqò nø, hí wur shì gó v̄yà:lò chà angmaqí la daqà.

⁵Angmaq ḱvnmøt svng Yesuí yvng bóa kvt, hí wur shì pe svng A:ngí, "Ngàcèá, nà mvrà chutnang b́ngà," a:lòe.

⁶Iwe, weyvng rung we dvrá svrarì tiqmaq nø angmaq nøt vdòngø dvdā: mò nø,

- 7“Yapè nø pàwá yadø shòne ma? Ang nø Gvray kaq shvyóm we kà shòne lé! Gvray Ang tiq pè wa mõi nìnø, mvrà nø kagói chut dá:ngòe má? wae.
- 8Angmaq nøt vdòngø wedø dvdā:mò we svng Yesuí chàng dó:mò rvtnø angmaq svng, “Namaq nøt vdòngø pàwá wedø dèd̄vmnønge ma?
- 9Hi wur shì gó svng, ‘Nà mvrà chutnang bóngà,’ èa:lò kà, mõiini ‘E- kùngshi, nà pvlù èlvngshì nø èdīvm,’ èa:lò we, yakàní kakà té shòn yùl ma?
- 10Vsvng Angcè pè nø rvgaq tòmø mvrà chutnālvm vmíng vkíng vl we namaqí shálvm dvpvt, (A:ngí hí wur shi pe svng a:lò nø),
- 11‘Nà svng ngái vlvtnøng, èkungshì; nà pvlù èlvngshì nø nà chòm svng èlo,’ a:lòe.
- 12Wekvt wepè sòt kùngshì nø, pvlù lòng lvngshi sórí, shvngbe mvrđvngø wela: ngí ni tvm búngá:mì. Weyvng kèní angmaq shvngbe dàá:mì nø, Gvray ngòrdvgùng shvri:ngò sórí, “Yadø í we nø, nøngmaqí kadvgvp gø mvyvng dá:rì,” wae.
- 13Yesu nø rá tiqkvt tìnúng shvngvng svng diá:mì ke, vsvng loksok shvngbe nø Ang yvng svng dvkómshì rái rvt nø, A:ngí angmaq svng mvshól shvngø:tnòe.
- 14Weyvng kèní diá:mì kvt, Alpiu angcè Lewi nø kùyà gúnrà yvng rüng da we Yesuí yvng bóà nø ang svng, “Ngà mèpvng èc̄vn ra,” a:- lòe. Wervt Lewi tvm búng nø Ang mèpvng c̄vn bóà.
- 15Wemèpvng, Lewi chòm taq vmpà vmlvm Yesu námrunng dvvgvp, kùyà gú:nò rì nvng mvrà vl vsvng mvme gø, Yesuó Ang coqc̄vnri nvng tiqdø rúng rái. Kadø íe wani Ang mèpvng cà:nò we vsvng mvme luqe.
- 16Ang nø kùyà gú:nò rì nvng mvrà vl rì nvng tiqdø vmpà vm we svng Farisiri kèní dvrá svrarií yvng bóà kvt, angmaqí Ang coqc̄vnri svng, “Ang nø kùyà gú:nò rì ó mvrà vl rì nvng tiqdø vm nø aq nø lv̄l nìnø; kadø íe?” wa rø:tnòe.
- 17Yesuí tá bóà kvt angmaq svng, “Cìsvra nø shiqshàn vsvng rì dvpvt zóm mvdvng, za vsvng rì dvpvt wa zómdvngø. Ngà nø dõngman vsvng kaq go nvng dõng dakngà we mõi, mvrà vl vsvng kaq go nvng dõng dakngà,” a:lòe.

¹⁸Yohan coqcúnri nvng Farisiri nø vmpà màvm vnatshì yàe. Wervt vsvng tiqmaq dì rái nø Ang svng, “Yohan coqcúnri nvng Farisiri coqcúnri nø vmpà màvm vnatshì we, Nà coqcúnri nø pàwálm vmpà v̄m mànatshi ma?” a:lòe.

¹⁹Yesuí angmaq svng a:lò we nø, “Zv̄mì shvzøng kùng taq zaqlè rì nø vmpà màvm vnatshi we kayvng vle? Lvngàshvr̄ pè nø angmaq nvng tiqdø vl d̄vngte nø, angmaq v̄mpà v̄m vnatshì mvrà.

²⁰Wedø ínigø lvngàshvr̄pè svng angmaq yvng kèní lù bòð we angni tuq rae. Wenila taq m̄vng nø, angmaq màvmv̄m vnatshì longè.

²¹Bèlaq bøt svng laqtunpuq shá:rí dvceshi vsvng màvl. Wedø dècèð n̄nø, laqtunpuq shá:rí bèlaq bøt svng r̄v̄nkèò nø d̄íngv̄me.

²²Vrá, bimtì angshvr̄ gø, shace yóngkoq angbøt taq zá:ngò vsvng gø màvl. Wedø èzá:ngò n̄nø, yóngkoq svng bimtì shá:rí dí:ngò nø, bimti gø vupm̄v̄me; shace yóngkoq gø d̄íngv̄me. Bimtì angshvr̄ nø shace yóngkoq angshvr̄ taq m̄vng zá:ngòe,” a:lòe.

²³Nárni taq, Yesu nø zong yv̄nwà dvhøhø léshi vdu ke, Ang coqcúnri nø di sórí zongshí rv̄tnv̄me.

²⁴Wekvt Farisirií Ang svng, “Ku, nárni taq wálm̄m dvrá màvl we, angmaqí pàwálm̄m wàðe ma?” a:lòe.

²⁵Wervt Yesuí angmaq svng, “Dawi nvng angó tiqdø vl rì nø, svrí shì lú:ngì nø zómdv̄ng la:ngí a:ngí wa yà:ngà we tvrà mèrø d̄vr̄nøng ma?

²⁶Abiatar shvr̄ungshú vgo wáshì dvgvp, Dawi nø Gvray chòm svng gòng nø, shvr̄ungshú pè wa m̄òini kagø gø v̄ml̄m̄m dvrá màvl we, dvtan zidong welòng á:mò nø, ang mèpvng z̄v̄n rì kaq gø zi yà:ngà.

²⁷Vsvng nø nárni dvpvt wà yà:ngà we m̄òí, nárni lè nø vsvng dvpvt wà yà:ngà we íe.

²⁸Wervtnø vsvng angcè pè Ngà nø, nárni Angkàng pè gø óngàe,” a:lòe.

Marko 3

- ¹Yesu nò vrá tiqkvt júrot chòm svng gònǵá:mì nìnø, wur tiqpa dvsiq we vsvng tiq gø weyǵng vl dae.
- ²Nárni taq ang svng Yesuí dvban daqò má wa nò, Ang svng cèlǵm rvt angmaqí dvjà:mòe.
- ³Yesuí wur tiq pa dvsiq pè svng, “Vzǵng kaq èdi nò èrip long,” a:lò nò,
- ⁴A:ngí angmaq svng, “Narni taq bǵnlì shvlá rì, mǵini bǵnlì mvgǵm rì wàlvm; gǵnshaq shvlutlǵm, mǵini gǵnshaq shvmǵnglǵm, kapǵn wá dvráe ma?” wa rø:tnò nìgø, angmaq dø màwá v̄le.
- ⁵Angmaq nøt zaq rvt Yesu nøt yùr nò, shǵmná mvgør sóri gùrhøm angmaq svng yà:- ngò dá:ngí wepè svng, “Nà wur èzúshi long,” a:lòe. Wela:ngí ang wur zúshi lú:ngí kvt, wápa nvng tiqdvchá ni, vrǵng làshǵng vtǵng lú:ngi.
- ⁶Weyǵng kèní Farisirì búngá:mì nò, Ang svng kadøwa shvmǵnglǵm gvcvt vjø:nò nò, wela:ngí ni Herod mvdò nvng vrashìe.
- ⁷Wemèpvng Yesu nvng Ang coqcǵnrì nò, tìnúng kaqsvng yilshìá: mì. Galili kèní ò rái we vsvng loksú: kngí gø, Ang mèpvng cǵn bǵà.
- ⁸Vrá A:ngí ring we bǵnlì wàò we tvrà tá bǵà kvt, Yudá rvgaq kèní gø, Yerusalem wamà kèní gø, Idumia kèní gø, Yordan tìwàng kupa nvng Tiru ó Sidon kèní gø, vsvng loksok nò Ang yǵng svng ò rái.
- ⁹Vsvng loksú: kngí Ang svng màshvgørlǵm rvt, kùngshìcè tiqgòm Ang dvpvt tvlú dvgølǵm Ang coqcǵnrì svng a:lòe.
- ¹⁰Pàwálǵm wani vsvng mvme svng A:ngí dvban bǵà rvt nò, dvsǵn zøtnái zari òdǵngte nò Ang svng shup lúnlǵm vnvpsì rái.
- ¹¹Cáng dvchøp rì nò Ang svng kadvgvp yǵng bǵò nìnø wedvgvp Ang mǵrdǵngø kǵng kupshi nò, “Nà nò Gvray Angcè pè èie,” wa vkìqe.
- ¹²Inìgø Ang kagó í we vsa:ngí shá màdvzǵrlǵm A:ngí werì svng mvgvmkaq dvká:mòe.
- ¹³Mèpvng Ang nò mvrè tiqyǵng svng rvlǵng nò, Ang go mvyó we tiq mvdò svng go bǵà nìnø, angmaq ang yǵng ò rái.

- ¹⁴Ang ǹ̀ng tiqdø v̀̀ll̀m gø, mvshø̀l dvshvng dvz̀v̀rl̀m gø, vsvng tiqcé v̀nı̀ pè rvcà:ngò dá:- ngı̀ angmaq svng Dvz̀v̀r, wa b̀̀ng t̀̀òè.
- ¹⁵Wekvtrá angmaq svng nø cáng l̀̀ngl̀m vmı́ng vk̀v̀ng gø zı̀òè.
- ¹⁶Rvc̀v̀ng b̀̀à pèla nø yarı̀ íe. Simon svng nø A:ngı̀ Pıter wá t̀̀òè.
- ¹⁷Boanerjıs t̀̀òè we, (wekà nø muq dø g̀̀m cèní wa kà íe.) Zebedı angcè Yaku nvng angnvmpè Yohan,
- ¹⁸Anderu, Pilıp, Bartolemi, Mati, Toma, Alpiu angcèpè Yaku, Tadiwu, Kanani pe Simon nvng;
- ¹⁹Ang svng ǹ̀mvml̀m pè Iskariot vsvng Yuda íe.
- ²⁰Wemèpvng angmaq nø ch̀̀m svng lo ráı̀ nı̀nø, angmaqı́ v̀mpà v̀m gø mvlú:nò høq, vsvng loksok vrá tiqkv́t k̀̀m ráı̀.
- ²¹Ang rvp vsvng rı̀ı́ yal̀ng tá b̀̀à kv́t, “Ang nø nøt mvriqá:mı̀ pà íe,” wa nø, Ang svng l̀̀l̀m búngá:mı̀.
- ²²Yerusalem kèní dı̀ daqı̀ we dvrá svrarı̀ nø, “Ang nø Beelzabul dvchøp rvtnø, cáng koqk̀v̀mpè ǹ̀ngg̀n kèní cángrı̀ l̀̀:ngò we íe,” wae.
- ²³Wervt Yesuí werı̀ svng goè dá:- ngı̀, kàshvb̀ng kèní A:ngı̀ angmaq svng yadø a:lòè. “Satan svng nø Satanı kadøwa l̀̀ng sháòè ma?”
- ²⁴Móngdàn tiq l̀̀ng nø angmaq nø angmaq vpoke nı̀nø, wemóng nø d̀̀ng ngv̀ng mvlúnshı̀.
- ²⁵Tiqchøm vsvng gø angmaq nø angmaq vpoke nı̀nø, wechøm d̀̀ng ngv̀ng mvlúnshı̀.
- ²⁶Wedø tiqdvchá, Satan gø ang ni ang vtúshi sórı́ vpoke nı̀nø, ang gø d̀̀ng ngv̀ng mvlú:nò.
- ²⁷Shvre pè svng vz̀ng màd̀ngshaq, ang ch̀̀m svng g̀̀ng nø kagóı́ gø ang dvrè rı̀ t̀̀l̀m nø mvngutshi. Shvre pè svng d̀̀ng dá:ngı̀ wa ang ch̀̀m dvrè t̀̀l̀m lúnshıe.

²⁸Ngái namaq svng v̄la:- tñini, vsà:ngí vlèò we mvrà nvng Gvray kaq shvyóm mvtv̄n we mvrà shvngbe nø chutna lúnshie.

²⁹Iwe, Shànshér Pvlàcè svng shvyó:mò gó svng nø kadø í nìgø chutna mvlúnshì. Wegø nø dvcìq lvpat mvrà ziwvt vr̄ie,” a:lòe.

³⁰A:ngí angmaq svng yadø a:lò we nø, “Ang nø mvmv̄ng vcáng dvchøpme,” a:lò rvt íe.

³¹Wedvgvp angmè nvng angnvm pèla dì rái nø, chòm vngám lap yv̄ng rip sórí, Yesu svng go dvzá:ròe.

³²Vsvng loksokrì nø Ang gùrhøm runge. Vsvng rìí Ang svng, “Ku, nvmè nvng nvnvm pèlaí vngámlap yv̄ng Nà svng èlæe,” a:lòe.

³³Wekvt A:ngí angmaq svng vtà:ngò nø, “Ngà vmè nvng vnvm rì nø kagó maq íe?” a:lò dá:ngí,

³⁴Ang gùrhøm rung rì svng dvjaq sórí A:ngí rá, “Eyv̄ngnøng, ngà vmèmaq nvng Ngà vnvmri!

³⁵Gvray nøt c̄vn dōng we wegø m̄vng nø Ngà vnvm rì nvng vmè íe,” a:lòe.

Marko 4

¹Yesuí nø tìnúng shv̄nvng yv̄ng rá tiqkvt mvshól shvngø:tnòe. Ang vl yv̄ng vsvng loksok gvzà køm rái rvtv̄n, Ang nø tìnúng mvdv̄m kùngshí vdòng svng zv̄ngshì nø runge. Vsvng loksok shvngbe nø tìnúng vdàm vba tømø runge.

²A:ngí kàshvbóng kèní angmaq svng mvme p̄vn shvngø:- tnò nø, yadø a:lòe.

³“Etá dánøng! vmyò wøn vsvng nø, vmyò wøn nvng búngá:mì.

⁴A:ngí wø:nò dvgvp, tiqmaq nø tvrà shvmor taq vjáá: mì nø, ca rìí tóvm bóa.

⁵Tiqmaq nø vba gvzà mvtvt we lóngheq mvdv̄m vjáá:mì. Vba gvzà mvtvt rvtv̄n tiq dvshaqí yó lú:ngi nìgø,

⁶nvm svr rái nø vkatshì lú:ngi kvt gángkéò weí, angrø màvl rvtv̄n shúngá:mì.

⁷Tiqmaq nø b̄vngghó póng vdòng svng vjáá:mì nø, b̄vngghó rì té lú:ngi weí lúmkeò rvt angshí mvzì lōng.

⁸Tiqmaq nø vba shvlá ýng vjáá: mì nø, té gø té lú:ngì, vzá gø vzashi nø angshí zí lú:ngì nìnø, tiqmaq nø vshòm cé dvt̀ng, tiqmaq nø vchucé dvt̀ng, tiqmaq nø tiqyá dvt̀ng shóng lú:ngì.

⁹Tálm vnà vdá vsvng wegø nø laq tashì," a:lòe.

¹⁰Ang wawa vl dvgvp, Ang nvng v̄l rì nvng coqc̄vn we tiqcé vní pèí kàshvbóng welòng dang Ang svng rø:tnè.

¹¹Wervt A:ngí angmaq svng, "Gvray móngdàn mvshól vmáshaq kà nø namaq svng nø vzíshaq íe. Inìgø, vt̀nglap vl vsvng rìi nø kàshvbóng kèní shvngøt we wa lú:nèe.

¹²Yalòng nø, angmaqí dvjaqò nìgø mvỳngl̀m, táò nìgø mvcíngl̀m dvpvt kàshvbóng zòmò we íe. Angmaqí yà:ngò nø cíngràl lú:ngò kvt nø angmaq nøt vẁngshì ra nø mvrà chutna we lú:nò ni we íe, wa kà vhøm l̀m rvt íe," a:lòe.

¹³Wekvtrá Yesuí angmaq svng, "Kàshvbóng yalòng svng namaqí mècíngnøng nìnø, dvgá kàshvbóng rì svng nø namaqí kadøwa ècíngnøngni?

¹⁴Vmyè wø:nò gø nø Gvray Mòngkà wø:nò gø íe.

¹⁵Tvrà shvmor ýng wø:nò we mòngkà nø, angmaqí tá bóa mèpvng, wela:ngí ni Satan dì rái nø, angmaq nøt vdòng wøn bóa kà svng l̀vm bódò rì íe.

¹⁶Lóngheq mvd̀mø wøn bóa rì nø, mòngkà svng tá bóa chàng dvt̀nø:- tní vtoè rì íe.

¹⁷Iwe angmaq nøt vdòng taq angrø mvcaqshì rvt tiqlvngcè wa zá:nèe. Angmaq nø Gvray mòngkà rvt dvshà we, m̀íni vrè we vhøm lú:ngò kvt, zvngwa lánghshìvme.

¹⁸B̀nghø póng vdòng wøn bóa rì nø mòngkà svng tá bóa nìgø,

¹⁹rvgaq yabàn gónggil̀m rì nvng p̀í yù:mò we nvng dvgá angp̀nvp̀n svng map we nøt gòng ra weí mòngkà svng zvpkèò rvt̀nø, angshí mvzí mvdò íe.

²⁰Vba shvlá ýng wø:nò rì nø, mòngkà svng táò dá:ngí, vtoshi rì íe. Yari angshí shí long kvt nø, vshòm cé dvt̀ng, vchucé dvt̀ng, tiqyá dvt̀ng, shóng long rì nvng vbóngè," a:lòe.

²¹Yesuí rá angmaq svng a:lò we nø, “Svmigwìn lúnga:tnò nìnø mvgùrí kuplím, mòíni yòprà lùngp̄ngø shvrúnglím í ma? Svmigwìn shvrúng rà taq shvrúng rà we mòí ma?

²²Kadø íe wani vmáshaq pà í nìgø, màdvtàn lú:ngò we màvl. Vwvmshaq pà ínìgø màpùn lú:ngò we màvl.

²³Vnà vdá góí nø laq táò," a:lòe.

²⁴A:ngí angmaq svng rá, “Namaqí età bòshà rì svng shvla d̀ng wa dèdvmnøng. Namaqí vsvng kaq kapàì ètínganøng nìnø, namaq svng gø wepàì ni battvng ètíngavtnønge. Namaq svng nø wemvd̀mø gø té èrmavtnønge.

²⁵Kadø íe wani vdá gó svng nø r̄ma daqòe. Màdá gó kèní nø, ang vdá hvncè gø lùvm bòe,” a:lòe.

²⁶A:ngí rá, “Gvray móngdàn nø, vsvng tiq góí rvmá h́ng taq vmyò w̄:nò we nvng vbónge.

²⁷W̄:nò dá:ngí ang nø yaqd̀:ngí nø yòp nø vyá:ngí nø kungshì nø vl ke, vmyò nø kadøwa mvkuq nø té lú:ngì we a:ngí mvsháo.

²⁸Vmyò nø èwøn b̀ò mèpvng nø vba kèní angwāwā yō long nø, nvmlat nø mvd̀ùn cvp, mèpvng nø shír̀ng, wemèpvng nø rvkøpshì we angshí v̄l longe.

²⁹Mvzí dvyò gong ra kv̄t nø shrv̄t dvkø̄m rvtò h̄q b̀à rvt, a:ngí sh̀mdvgoq lá:ngò nø shvra:tnòe.

³⁰A:ngí rá, “Gvray móngdàn nø, nøngmaqí kapà nvng shvbónglím í ma? Kapà kàshvbóng nvng shvbóng shvla ma?

³¹Gvray móngdàn nø mvngakā shí tiqch̀ng d̀ vsh́me. Mvngakā shí nø, dvyò angshí shvngbe taqkèní té zì p̀n íe.

³²Wel̀ng wøn b̀ò mèpvng yo long kv̄t nø vyúng kv̄n shvngbe mvd̀mø te long nø, dvg̀ng mè dvkaq long weí, we l̀ngp̄ngø nø v́ang ram carì angd̀ng wāshì nø dvkøqshi lú:nò h̄q tē longe," a:lòe.

³³Angmaqí cíngr̀llím dvpvt A:ngí yal̀ng d̀ í we kàshvbóng mvme taqkèní angmaq svng m̀ngkà shvngø:tnòe.

³⁴Kàshvbóng kèní wa mòi nìnø A:ngí angmaq svng pàgø mvshø:nò. Iwe Ang nvng Ang coqcúnri angmaq wa vl dvgvp nø, A:ngí mvshól weri shvngbe pónaòe.

³⁵Weni dørøm hòqa:tnà dvgvp, Yesuí coqcúnri svng, “Tinung kupa svng nøngmaq léshài,” a:lòe.

³⁶Wervt angmaq nø vsvng loksokri kèní rvlshì dá:ngí, Yesu rung we kùngshí gòm taq coqcúnri gø zúngshì nø, Ang nvng tiqdø léshìe. Dvgá kùngshí rì gø zène.

³⁷Wekvt nèmbøng mvrùmè mut ràì nø, tìma pvlòng weí, kùngshí gø tì zóng mvnshì lú:ngi.

³⁸Yesu nø kùngshí ni yvng vgo mvkømsi nø yøpme. Wekvt angmaqí Ang svng dvsha:tnò nø, “Vkàngpèá, vmvnglvm dvnshài we svng Nài mènøtnashà ma?” a:lòe.

³⁹Wervt Ang kungshì nø nèmbøng svng nga:nò nø, tìnúng svng gø, “Shømwa èzølvn,” vl bòà kvt wela: ngí shømá:mì nø, lung mvwàá:mì.

⁴⁰A:ngí angmaq svng, “Namaq pàwá wedvngte serenønge? Namaq nø akvt hòq kvmnøt mèvlnøng má?” a:- lòe.

⁴¹Iwe, angmaq vtvngshaq svrea:mì nø, "Nèmbøng gø, tìnúng gø Ang kà ta we nø, yapè kagó í ma?" wa vrunge.

Marko 5

¹Wemèpvng angmaq nø, tìnúng kupa Gerasen rvgaq svng tuq ràì.

²Kùngshí kèní Yesu léshì daqì weó, mvmvng cáng zúngshì we vsvng tiq gø nø lóngdùng dvgvøm dang kèní dì ràì nø, Yesu svng vhøma: tnà.

³Ang vlrà nø lóngdùng dvgvøm dang í nø, shvøm mvngbø:ngí ang svng kagóí gø dóng mvdá:ngò.

⁴Ang svng nø kùng nvng shvøm mvngbø:ngí mvme kvt dù:ngò nìgø, mvngbóng rì peq ra:tnò nø, kùng gø ja:pmòe. Ang svng dóng dá:ngò vsvng kagó gø màvl.

- ⁵Ang nø vyáng yaqdòng kadvgvp gø, mvrè yvng nvng dvgv̀m rvgaq taq vwúshì nø vkiq sórí, lóngra:tní angwā tutshìe.
- ⁶Vrúm kèní Yesu svng a:ngí yvng bóà kvt kv̀vng rái nø, pvnciq tushì sórí Ang svng noqò nø,
- ⁷shaqmèi vkiq sórí, “Vháng vtvng Gvray Angcè pè Yesué, Nà nø ngà nvng pà singlým vle ma? Ngà svng màdvkilým Gvray bòng taqkèní dègv̀mshi wvng nø røtshònge,” a:lòe.
- ⁸Ang wedø røtshì we nø Yesuí, “Mvmv̀ng cáng nà, yapè kèní èlúshì, wa nø v̄l bóà rvt íe.
- ⁹Yesuí ang svng, “Nà bòng pà íe? wa rø:tnò ke, wepèi rá, “Ngà bòng nø Loksok ónge. Kadø íe wani nongmaq nø mvme íshàe,” a:lòe.
- ¹⁰Vrá, angmaq svng wemóng kèní màshvlólým rvt Yesu svng kórshie.
- ¹¹Wedvgvp mvrè yvngø vwaq tiqré rvnúlv̄m we,
- ¹²cángri Yesu svng kórshi nø, “Waqré taq góng dèzvrsha,” wae.
- ¹³Yesuí dvzvr bóà kvt, mvmv̀ng cángri wela:ngí lúshìá: mì nø, waqrì taq zv̀ngshìá:mì. Waqré nø tvné vníking d̀vngte í we, tìnúng svng d̀vngdár dangdang shvrøtshìá: mì kvt, tìnúng vdongø tìi shø:pmò nø shìá:mì.
- ¹⁴Waq roq rì caqvmvng vtná:mì nø, mvrìng taq gø, gùrhøm vtvr rvgaq gø dvshvng bóà. Wekvt kadødø í dá:rì we svng yv̀nglým rvt, vsvng shvngbe dì rái.
- ¹⁵Yesu yv̀ng angmaq tuq rái kvt, cáng loksok dvchøp we wepè nø, bèlaq gwashì nø mvǹn nøt dø vróng làshv̀ng rung we svng angmaqí yv̀ng bóà kvt, angmaq svre lú:ngi.
- ¹⁶Vz̀vng cá:ngí dvr̀ukèò pè nvng waqrì kadødø íá:mì we svng yv̀ng bóà rìi rá angmaq svng kadødø bòná:mì tvrà shvngbe dvtàde.
- ¹⁷Wekvt wervgaq v̄l rìi angmaq rvgaq kèní lúshilým rvt Yesu svng rø:tnòe.
- ¹⁸Kùngshì vdòng svng Yesu zv̀ngshìá:mì dvgvp, to cá:ngí dvr̀u kèò pè nø, ang gø z̀vnvtnøng, wa Yesu svng røtshìe.

- ¹⁹Iwe Yesu mvtá nø ang svng, “Nvrì nvrvp rì yíng svng èlo nø, Nvkàng pèi nà dvpvt kadvngshì ring dø èwáa bòi rì nìng, nà svng kadvngte méré we tvrà angmaq svng dèshvngá:mò,” a:lòe.
- ²⁰Wekvt wepè diá:mì nø, Yesuí ang dvpvt kadvngshì ring dø wáa bòa rì, Dekapoli rvgaq dvsha:ngò nìnø, vsvng shvngbe dádving wae.
- ²¹Yesu nø yapa svng kùngshí taq vrá léshì rái nø tìnúng shvng shini vldving wa ke, vsvng loksok nø Ang yíng svng kòm rái.
- ²²Wekvt Yeru wa tòò we júrot chòm øpshú tiq pè dì rái nø, Ang hí shvng kóngkupshì sórí,
- ²³Ang svng mvdòng mvdaq rò:nò nø, “Ngàcè mè nø shaq dvtlím dvnshìe, ang zóm long nø cúnshi lúnlím dvpvt, Nà èdi ra nø ang mvdòm wur èhapshi ra, wvng røtshønge,” a:lòe.
- ²⁴Wervt Yesu nø ang mèpvng diá:mì. Vsvng loksokríí gø Yesu mèpvng cà:nò nø Ang svng shvgōra:tnà.
- ²⁵Tiqcé vní nõng døp shvwi vyø nø za we svmaré tiq mè gø vbáe.
- ²⁶Ang nø v́lào dvingte shvngbe be høq cìsvra mvme góí cì wáaò nìgø mvban dvshàshà zae.
- ²⁷Yesu mòng a:ngí tá bòa nø, vsvng loksok dvhøhø shvløtshi rái wei, mèpvng lap kèní Yesu bèlaq svng shu:pmòe.
- ²⁸Kadø íe wani ang nø, “Ngái Ang bèlaq svng wa shup lúnò nõng gø ban longè,” wa dvdā:mòe.
- ²⁹Wela:ngí ni ang shvwi vyø lòng nø vtvngá:mì nø, ang góng taq za lòng gø zómá:mì we dømshì bòi.
- ³⁰Yesu nø Ang góng kèní jórnonggùn búngá:mì we svng chàng dømshì bòi nø, vsvng loksok dvhøø wíl poshi sórí, “Ngà bèlaq svng kagóí èshupme?” wae.
- ³¹Wekvt coqcínrií Ang svng, “Vsvng loksú:kngí nà svng shègør we Nái gø èyà:ngò ke kagóí èshup we nø kadø wa lvshàini?” a:lòe.

³²Inìgø, Yesuí nø Ang svng shup bóà gø svng ỳ̀ngl̀̀m dvpvt, gùrgùr svng dvjaq̀̀de.

³³Svmaré wemè nø, ang góng taq baná:mì we svng sháshì b̀̀i rvt svre vd̀̀n sórí dì rái nø Ang m̀̀rd̀̀ngø k̀̀ng kupshi sórí kadø íá:mì we shvngbe dvtáde.

³⁴Yesuí ang svng, Ngàcè mèá, nà k̀̀mnø:tní nà svng dèban b̀̀i. Pamará èlo; nà zøtná l̀̀ng laq z̀̀mvm,” a:lòe.

³⁵Ang wedø shòn la:ngí jurøt ch̀̀m øpshúpè ch̀̀m kèní vsvng dì rái nø, “Nvcèmè shiá:mì; svra pè svng dvshá mèwāani” a:lòe.

³⁶Angmaq sh̀̀nkà svng Yesuí tá bóà chàng júøt ch̀̀m øpshú pè svng, “Mèsèrēni, k̀̀md̀̀ng èwa,” a:lòe.

³⁷A:ngí Piter, Yaku nvng Yaku angnv m pè Yohan svng wa sh̀̀:lø nø,

³⁸Jurøt ch̀̀m øpshú pè ch̀̀m svng angmaq tuq rái ǹ̀nø, vsvng vhaqshi we ǹ̀ng ngø nø, r̀̀ngshvng wa we svng A:ngí ỳ̀ng bóà.

³⁹Vd̀̀ng svng g̀̀ngá:mì ke, A:ngí werì svng, “Pàwá nàhaqsh̀̀nøng nø èng̀̀nøng ma? C̀̀mré mè nø shi we m̀̀i, yøp we lè íe,” a:lòe.

⁴⁰Wervt angmaqí Ang svng vh̀̀ò nø z̀̀rkéde. Inìgø, A:ngí angmaq shvngbe svng dvka: ngò dá:ngí, c̀̀mré mè angpè angmèó, Ang nvng tiqdø dì rái rì svng sh̀̀:lø nø c̀̀mré mè vyà:lò ỳ̀ng g̀̀ngá:mì.

⁴¹A:ngí c̀̀mré mè wur zø:mò sórí, “Talita kum,” a:lòe. (Yakà nø, “C̀̀mré mèá, ngái v̀̀lvtnøng, èkungshì, wakà íe).

⁴²C̀̀mré mè nø wela:ngí ni søtkungshì nø die. Angmaq vtvng kèní dád̀̀ng wáá:mì. Ang nø tiqcé vní ǹ̀ng ram í dá:rì.

⁴³Yesuí yal̀̀ng dang kagø svng gø màdvtálm angmaq svng dvká:mè. Vrá, c̀̀mré wemè svng v̀̀mpà zíl̀̀m dvká:mè.

Marko 6

¹Yesu nø we ỳ̀ng kèní búng nø, Ang v̀̀l ỳ̀ng mvr̀̀ng svng vt̀̀ng rái. Ang coqc̀̀nríi gø Ang mèpvng cà:- nè.

²Náрни vhom rái ke, júrot chòm yíngø A:ngí shvngø:tnòe. Táò vsvng mvme nø, dàá:mì nø yadø wae. “Yapèi yadýng pèn nø kayýng kèní lú:nò ma? Yadýngte jórnonngùn bènli wá dá:ngò hòq, A:ngí sháò we zitnøt rálnøt nø kadø lú:nò ma?

³Yapè nø Mari angcè, Yaku, Yose, Yuda nvng Simon angnvøm pè, shóngkøm rvmú lànqli pè mòi ma? Angnvøm mèla gø yayýng nõngmaq nvng tiqdø à:lì we mòi má, wa vrùng nø Ang svng yýng mvtvmá:mò.

⁴Iwe Yesuí angmaq svng, “Kàdvtutshú nø dvgá rvgaqø vpòò we í nìgø, vdè rvp rì nvng vdè rvwá taqnø kayýng gø màpòò,” a:lòe.

⁵Weyýng kèní za we tiqmaq svng Ang wur hapshì weí dvbā:nò we wa mòi nìnø, dvgá dø dàlým bènli kapà gø A:ngí mvwàò.

⁶Angmaq kýmnoø màvl lòng svng Yesu dàe. Weyýng kèní gùrhøm vl we tiq rvwá nø tiq rvwá svng Ang di nø shvngø:tnòe.

⁷Yesuí nø tiqcé vni pè svng Ang yýng goa:tnà dá:ngí, vni gó vni gó dvzá:ròe. Mvmýng cáng kaq lúng dýnglým vmíng vkýng gø A:ngí angmaq svng zíòe.

⁸Tvrà dvpvt dvrùng wa mòi nìnø, mvzýng gø, tòngzvn gø, juqným taq gùmsùng gø, dvgá kapà gø mvlýnglým, A:ngí angmaq svng dvká:mòe.

⁹Híshvnam nø gweshì dving íe, ínìgø bèlaq vni dùng mvgwashìlým dvká: mòe.

¹⁰Vrá angmaq svng, “Kayýng ètuqýmnoøg nìgø, namaq kachøm svng ègòngýmnoøg nìnø, we mvrìng kèní mèbúngnoøg dýngte nø wechøm taq vldvng èwànøng.

¹¹Kayýng namaq svng mènàtovtnøng nø, namaq kà rì svng gø mètáanøng we vl nìnø, weyýng kèní èbúng daqnøng kvø, angmaq svng vchaqlým shvkse wáshìlým dvpvt, namaq hípvng vyin we dvtòl nàchaqshì ránøng,” a:lòe.

¹²Wekvt wepèla búngá:mì nø, nøt língshi rà we mvshól dvsha:ngòe.

¹³Angmaqí cáng gø mvme lùng bòà nø, za we mvme gó svng zanlún yøtìi ma:tnò nø dvbānaòe.

- 14 Yesu Ang mòng nø kayvng màyvng shvngá:mì nø, Herod koqkámí gø tá bòa. Wedvgvp tiqmaq nø, “Tiløp Yohan shì yvng kèní zun lú:- ngì nø dvdvm vtiqlvm jórnonggùn bvnli yadvng pvn wào pà íe,” wae.
- 15 Tiqmaq nø, “Eliya í pà íe,” wae. Vrá tiqmaq nø, “Ang nø dari kàdvtutshú rì dø í we tiq pè íe,” wae.
- 16 Iwe Herodní tá bòa kvt nø, “Ngài vgo tutnvpma pè Yohan we pè ni shi yvng kèní zun lú:ngì pà íe,” wae.
- 17-18 Kadø íe wani Herod nø angnvmp pè Pilip chømmè Herodia nvng v̄l rvt, Yohaní ang svng, “Nvnvmpè chømmè svng èlūshi we nø màdvrá, a:lò rvt nø Herod ang vdèi vming zìò nø Yohan svng tung róng yà:ngà we íe.
- 19 Herodia nø Yohan svng mvwvmshì rvt shvt mvyø nìgø shvt mvlú: nò.
- 20 Kadø íe wani Yohan nø døngman nø shànshér vsvng í we Herodní sháo rvt vpø svreò nø, ang svng gā:ròe. Yohaní shø:nò rì svng a:ngí tá lú:nò ke gvzà gónggi we í nìgø, ang kà rì svng gvzà tá shóngshè.
- 21 Wemèpvng, Herod gv̄l yà:ngà we angni vhøm rái kvt, a:ngí nø gàmzøri nvng cildu vgorì nvng Galili shaqrèri dvpvt shòrkung v̄mbóy dvgøaøe. Yuqyà we angni tiq ni ía:mì.
- 22 Herodia angcè mè gòng nø lvm weí, Herod nvng tiqdø v̄m aq we shaqrèri svng dvbú dvzá:ròe. Wervt koqkvm pèi chømyoré mè svng, “Nà èshòng we pà í nìgø èrøtshi; ngài zílvm íe,” a:lòe.
- 23 Wedø wa mvtaq ang dvgvmshì sórí, “Nà kapà èrøtshi rā nìgø, ngà móngdàn tiqka høq í nìgø ngài zílvm íe,” a:lòe.
- 24 Chømyoré mè bungá:mì nø angmè svng, “Ngà pà røtshìlvm í ma?” a:lò ke angmèi, “Tiløp Yohan vgo chvng èrøtná:mò,” a:lòe.
- 25 Wekvt chàng koqkvm pè yvng svng ang gòng nø, “Tiløp Yohan vgo chvng kung taq èzá: ngò nø èzøngà we svng ngà shønge,” a:lòe.

- ²⁶Wekvt Koqkímpè nø gvzà nøt dvshàá:mì nìgø ang dvgúmshì bòi kà rvt gø, ang nvng tiqdø rung we mvnvmrì rvt gø, wemè røtkà svng màwáa mvdaqá:mì.
- ²⁷Wervt Koqkím peí wela:ngí ni cìlcè tiq pè dvzá:rò nø, Yohan vgo chvng lvlvnga:tnò dø dvká:mòe. Wepè búngá:mì nø, tung vdòngø Yohan vgo tu:tnòe.
- ²⁸Yohan vgo chvng nø kūng tiq gòm taq lvnnga:tnà nø chòm Yoré mè svng zí bòa nìnø, wemèi nø angmè svng zí bòa.
- ²⁹Yohan coqcvnrií tá bòa kvt, angmaq dì rái weí, ang vnàng baqò nø kóm bòa.
- ³⁰Dvzvrri nø Yesu yvng kòm rái nø, angmaqí wàa:pmà rì nvng shvngøtna: pmà rì shvngbe Ang svng dvtáòe.
- ³¹Angmaqí vmpà v́m gø mvlú:nò hòq vsvng rì vtíshi we luq rvtnø, Yesuí coqcvnrií svng, “Shòm wacè mòngzòl we tiq yvng dìi nø nārshíá:mì,” a:lòe.
- ³²Wervt angmaq nø kùngshí zúnshi nø kupa shòm wa zòl we tiq yvng svng diá:mì.
- ³³Inìgø, angmaq búng we svng yà:ngò nø, angmaq svng sháo vsvng rii nø, mvring rvgaq kèní gø vdàmdàm weyvng svng kvlvng nø, angmaq vzvng dvtuqshíá:mì.
- ³⁴Yesu nø shò kèní léshi daqì ke, vsvng loksok svng yvng bòa nìnø, angmaq nø roqshú màdá we vyvng ré dø í rvt, A:ngí angmaq svng mvré lú:ngà nø angmaq svng mvshól mvme pvn shvngøt pà:ngòe.
- ³⁵Nvm dø daqì ke, Ang coqcvnrií Ang yvng dì rái nø, “Yayvng nø zōmwàng íe, nvm gø dóa:mì.
- ³⁶Wervt vsvng rì nø shvngvng rvwá rì svng di nø vmlím lvwvnm dø, angmaq svng dèka:ngò lè,” a:lòe.

³⁷A:ngí angmaq svng vtá:nò nø, “Namaqí m̀̀ng angmaq svng shè̀̀mnø̀ng lè,” a:lòe. Angmaqí Ang svng, “Dinari vníyái zidòng wa:nì nø, angmaq svng la túnai nìgø luq na mòí” a:lòe.

³⁸A:ngí angmaq svng, “Namaq ỳ̀ng zidòng kad̀̀ng ch̀̀ng vl má, èỳ̀ngv̀̀mnø̀ng,” a:lòe. Angmaqí ỳ̀ngá:mà ke, zidòng pungwà ch̀̀ng nvng nga vní go vl we lá lún b̀̀à nø Ang svng dvtàòe.

³⁹Wekvt Yesuí vsvng shvngbe nø shøn mvshø̀ng mvd̀̀m angmvdò angmvdò rúng dvz̀̀rl̀̀m dvká:mòe.

⁴⁰Wekvt angmaqí tiq ỳ̀ỳø nø tiq yá, tiq ỳ̀ỳø nø p̀̀ngwàcè d̀̀ngte rúng dvzá:ròe.

⁴¹Yesuí zidòng we pungwà ch̀̀ng ǹ̀ng nga goní lá:ngò nø, muqlàng kaq kang ngángshì sórí shvman b̀̀à kvt, zidòng rì vmø:tnò nø vsvng shvngbe kaq túnal̀̀m coqc̀̀nrì svng tvlèòe. Ngā goní gø shvngbe svng vwálāòe.

⁴²Wekvt angmaq shvngbe v̄m nø vgàá:mì.

⁴³Angmaqí zidòng nvng ngāsha vché b̀̀à rì rvku:lò nìnø tiqcè vní j̀̀ng rvkul lún b̀̀à.

⁴⁴Zidong v̄m b̀̀i rì nø, lvngàré rì wa p̀̀ngwàkíng d̀̀ngte íe.

⁴⁵Vsvng loksokrì svng Yesuí shvloè nø, Ang coqc̀̀nrì svng gø wela: ngí ni k̀̀ngshí vdòng z̀̀ngshì nø, kupā Betsayda rvwá s̀̀ng Ang vz̀̀ngz̀̀ng léshi dvzá:ròe.

⁴⁶Angmaq nvng vkang weó Ang nø vjúrøtl̀̀m rvt mvrè ỳ̀ng svng rvl̀̀ngá:mì.

⁴⁷Døá:mì dvgvp, k̀̀ngshí gø̀m nø t̀̀núng rvwè høq b̀̀à. Yesu nø vdàm rvgaqø Ang wa v̄le.

⁴⁸Ǹ̀mb̀̀:ngí dvtà:ngò rvt, shø rvp dvshà we svng Yesuí ỳ̀ng b̀̀à kvt, vsháng vbì rvtø dvgvp, t̀̀núng mvd̀̀md̀̀m angmaq v̄l ỳ̀ng svng Yesu dì rái nø angmaq shvnnvngnvng vl̀̀l̀̀m d̀̀nshì we,

⁴⁹t̀̀núng mvd̀̀m Ang di we angmaqí ỳ̀ng b̀̀à kvt, vshì íe lá:nò nø, chvnnv̀̀n vkiq lú:ngí.

⁵⁰Angmaq shvngbeí Ang svng ỳng b̀à n̄ shérvkaq svreá:mì. Angmaq svng tiqdvshaqí Ang kà t̀ngshì n̄, "Shaqshaqwa è̀ln̄ng; mèsèren̄ngni, Ngà òngàe," a:lòe.

⁵¹K̀ngshì vd̀ng svng Yesu z̀ngshìá:mì kv̄t, ǹmb̀ng ḡ chàng z̀lá:mì. Wekvt angmaq n̄ vtvngshaq rìràá:mì n̄ dád̀ng wae.

⁵²Pàwálm wani to pungwà k̀ng ḡ svng zid̀ng shv̀m dá:rà l̀ng svng ḡ angmaqí mvc̀ng mvrà:lo. Angmaq n̄t n̄ shvngarshìe.

⁵³Angmaq kupa svng koqshi rái n̄n̄, Genesaret rvgaq tuq rái n̄, t̀rìn ỳng k̀ngshì vd̀:̀n̄e.

⁵⁴Angmaq k̀ngshì k̀ní léshi daqì dvgvp, wervgaq rìi Yesu svng chàng mvsh̀l b̀à n̄;

⁵⁵wervgaq g̀rg̀r svng kv̀ngá: m̄ n̄, za vsvng rì n̄ pvl̄u taq baqò n̄, Ang kaỳng vl̄ we tá b̀ò n̄n̄ weỳng svng ỳ:̀r̄e.

⁵⁶Wamà r̀ngzì ỳng ḡ, ch̀m vt̀r ỳng ḡ, Ang kaỳng tuqvm n̄n̄ weỳng, angmaqí zarì n̄ tvrà shv̀ng vyàl dád̀ n̄, Ang bèlaq mvtú svng wa shup l̀nl̀m dpvt ḡ, Ang svng r̀tshìe. Wervt Ang svng shup lú:̀n̄ d̀ngte n̄ bāne.

Marko 7

¹Yerusalem k̀ní d̀ daqì we Farisirì ǹng dvrá svrarì mvd̀ k̀ní tiqmaq n̄ Yesu ỳng dvk̀mshi rái.

²Ang coqc̀nrì tiqmaq n̄ wur màsiqshi v̀mpà vm we svng angmaqí yà:ng̀e.

³(Kad̄ íe wani Farisirì ǹng Yuda vsvng shvngbe ḡ, shaqr̀rì vt̀ng cà:̀n̄ n̄, wur shvla d̀ng wa màsiqshishaq n̄ v̀mpà màvm dvr.

⁴Gvt k̀ní lo ra ǹḡ, g̀ng màz̀lshì n̄ angmaq v̀mpà màvm. Vrà, gẁnrì, taqrì nvng mvsh̀ng taqrì svng z̀l rà we vt̀ng mvd̀m̄, dvgád̄ vt̀ng ḡ angmaqí c̀nl̀m mvme p̀n v̄le.)

⁵Wekvt Farisirì nvng dvrá svra mvd̀í Yesu svng, "Nà coqc̀nrì n̄ kad̄ í rvt̄n̄ shaqr̀ vt̀ng màc̀nshaq, wur màsiqshi v̀mpà vm ma?" wa r̀:̀n̄e.

- ⁶A:ngí angmaq svng, “Vní nõt ènøtnøng rié, Esayaí namaq dang kà dvtu:tnò nø vrū yà:- ngà kà nø jøngjóng lāvbóng dá:rì. ‘Vsvng yadvcií nø, angmaq nønggø:pmí wa Ngà svng nàpóng nø, angmaq nõt nø Ngà yýng kèní vsāre.
- ⁷Angmaqí shvngøt: nò rì nø sýngzà cèrií wàò we vtóng dvrá wa íe. Wervt angmaqí Ngà svng ènok lòng nø vshøng màshøng íe,’ wà yà:ngì.
- ⁸Namaqí nø Gvray dvkýmka svng nø màcýnshaq, vsvng vtóngrì lè ècýnnønge,” a:lòe.
- ⁹A:ngí rá angmaq svng, “Namaq vtóngrì cýn dvdønglým rvt, Gvray dvkýmka svng ngállým nø pàshaqí ni èzit ráshà.
- ¹⁰Moshií nø, ‘Nvpè nvmè svng nàpòò. Angpè angmè svng kà mvgým shøn gó nø, jøngjóng dvshí ràe,’ wa shøn yà:ngà.
- ¹¹Iwe namaq nø, vsvng tiq góí angpè angmè svng, nàní svng zí rà lòng nø ngái Gvray kaq shvrúng bøngà, wa nø la shøn kvk kèní nø,
- ¹²angpè angmè svng wegóí dvbvng mvràá:mì, èwànønge.
- ¹³Namaqí shèngøtnøng we vtóng laqyà ríí Gvray dvkýmka svng ècatnønge. Namaqí yadø cha we dvgádø gø mvme pvn èwànønge,” a:lòe.
- ¹⁴Wedá:ngí rá Yesuí vsvng loksokrì svng goò dá:ngí, “Namaq tiq gó nø tiq góí Ngà kà svng ètánøng nø, ècýngnøng.
- ¹⁵Vtýng lap kèní vsvng vdøng svng gøngvm lù:ngí nø, ang svng mvmýng mvshèr í dvzá:rò we mòi. Vsvng vdøng kèní léshi long lù:ngí mýng nø ang svng mvshér dvzá: rò we íe.
- ¹⁶Vnà vdá gó nø laq tashi,” a:lòe.
- ¹⁷Yesu nø vsvng loksokrì yýng kèní léshi nø chøm vdøng gøng lú:ngì kvk, Ang coqcýnríí kàshvbóng weløng dang Ang svng rø:tnòe.
- ¹⁸Yesuí angmaq svng, “Namaq gø wedýngte ni cýngrál nõt mèvlnøng ma? Vtýng lap kèní vsvng góng vdøng svng gøngvm lù:ngí nø vsvng kaq mvshér dvzá:rò we mòi we svng mèshánøng ma?

¹⁹Pawalým wani welòng nø ang nøt vdòng svng gòngvm we mòi, puqwá vdòng svng zýngshìvm nø, léshirà yýng kèní rá léshìvm we íe,” a:lòe. (Yesu yadø wa lòng nø, ýmlým í dýngte nø shèr we íe, wa kà íe.)

²⁰A:ngí rá, “Vsvng tiq gø vdòng kèní léshi lōng lù:ngí mýng nø vsvng kaq mvshér dvzá:rò we íe.

²¹Kadø íe wani vsvng nøt vdòng kèní bung long rì nø; màshvla dø dvdā:mò we, dvchap we, mvmýng mvshèr we, kø we, svng shvt we,

²²mvlá we, nøt mvgvm we, yùm we, mvhaq we, neza we, dvsíkà shòn nø gvzùm we, dvshýngshì we, svnggvlvng wáshì we;

²³yadýng pèn shvngbe nø vsvng vdònggrým kèní léshi long nø, vsvng kaq mvshèr dø í dvzá:ròe,” a:lòe.

²⁴Yesu nø weyýng kèní búngá: mì nø, Tiru nvng Sidon rvgaq dvrøt svng diá:mì. Ang nø chòm tiq chòm svng gòngá:mì nø kagóí gø laq mvshào, wa dvdā:mò we í nìgø, vsà:ngí mvshào dø A:ngí máshi mvlú:nò.

²⁵Yesu weyýng tuq weó, angcè mè taq mvmýng cáng zýngshì we svmaré tiqmèí Yesu shvngkà tá bòa chàng dì rái nø Ang hí shvngvng kóngkupshìe.

²⁶Svmaré yamè nø Siria móng Fonesia wamà kèní Heleni vsvng í we, Yesuí angcèmè kèní cáng lúngalým Yesu svng røt mvnshìe.

²⁷Iwe Yesuí ang svng, “Cv̀mrèrì ýmpà lú dýng vgirì svng dvgupma màdu, cv̀mré cèrì vzvng laq vgàvm,” a:lòe.

²⁸Wemèí Yesu svng, “I nø íe, Vkang pèá; ým shvbóy l̀ngp̀vng v̄l we vgi rìí gø cv̀mré rìí dvjá daqò we ýmpàshirì nø lvtóá:mò ni!” wa vtá:nòe.

²⁹Wervt Yesuí ang svng, “Nàí yadø vtýnshì èshào rvt, èlōvm, cáng nø nvcèmè góng kèní lúshìá:mì,” a:lòe.

³⁰Wemè ang chòm svng loá:mì nìnø, cáng gø lúshi dá:rì nø, angcèmè gø yøprà mvdùm vyálshì da we svng a:ngí yvng bòa.

³¹Tiru rvgaq dvrøt yýng kèní Ang rá búng nø, Sidon rvgaq nvng Dekapoli rvgaq dvrøtrøt léshì rái nø, Galili tìnúng svng tuq rái.

³²Wekvt vnàí mvtàò we màá tiqgø, angmaqí Ang yíng svng shøla:tnà nø, ang mvdvmø Ang wur lvhapshi dø røtshìe.

³³Wekvt Yesuí ang svng vsvng loksokrì kèní tiqtōng svng shøl bóa nø, ang vnà vdòng svng Ang wurhà:- mí mvnuqò nø, wurhàm svng tō:lí dvshaqshì da:ngí wepè pvlè svng vdé:nòe.

³⁴Wekvtrá muqlàng kaq kang ngángshi sórí Ang shaqmè vhéshì nø wepè svng, “Effata,” a:lòe. Yakà nø, “Nàtánvm,” wakà íe.

³⁵Ang vnà nø wela:ngí chàng vpuqá:mì. Ang pvlè vkíngkéò lòng gø vpóná:mì nø, shvngshvng wa kà shòn lú:ngí.

³⁶Kagó svng gø màdvtálvm A:ngí angmaq svng dvká:mò we í nìgø, té dvká:mò té angmaqí dvsha:ngòe.

³⁷Wekvt angmaq nø, dvdvm gø mvtómshì dýngte dádving wàá:mì nø, “Kapà gø A:ngí nø shvla we dvchóng wàde lé! nà mvtàrí gø lvtàò dø A:ngí wàò nø, mààrí gø kà lvshòn dø wàde,” wae.

Marko 8

¹Wenila taq vsvng loksok vtvng kèní kòm rái nø, vmlvm pàgø màvíaò rvt, Ang coqcvnri goa:tna dá:ngí, angmaq svng yadø a:lòe.

²“Vsvng loksok ya rì svng Ngái mvréngòe. Angmaq nø akvt ngà nvng tiqdø vshòm ni vèl daqsha nø, vmlvm pagø màvía bóa.

³Angmaq màvmshaq Ngái la shvlongònòng nø, tvrà ramø angmaq svrí bāngvme; kadø íe wani vrúm kèní dì rái we gø tiqmaq v̄le,” a:lòe.

⁴Ang coqcvnrií Ang svng vtà:ngò nø, “Yadø rvgaq mvgung tiqyíngø, vsvng yadýngte lavgà dø, zidòng nø kayíng kèní lvlú:nini,” a:lòe.

⁵Wekvt A:ngí angmaq svng, “I ni, namaq yíng zidòng kadýng chvng vl ma?” wa rø:tnòe. Angmaqí, “Shvngøt chvng v̄le,” a:lòe.

⁶Wekvt vsvng loksokrì nø vba tømø rúnglvm A:ngí dvká:mòe. Wekvt zidòng we shvngøt chvng lá:ngò nø oqà wa dá:ngí, A:ngí vmø:tnò nø angmaq svng zílvm Ang coqcvnri svng tvlèò nø, angmaqí vsvng loksokrì kaq túnaòe.

- ⁷Ngashi cvmaqçè gø angmaq v̄laò we, A:ngí shvmá:nò dá:ngí werì gø angmaq svng túnal̄vm dvká:mòe.
- ⁸Wekvt angmaqí á:mò nø vgaá:mì. Vchéò rì nø angmaqí shvngøt jvng rvku:lòe.
- ⁹Angmaq v̄m b̄oi rì nø vbì kíng d̄vngte íe. Wedá:ngí angmaq svng A:ngí shvloèe.
- ¹⁰Ang nø wela:ngí Ang coqc̄vn̄rì nvng tiqdø kùngshí tiqgøm svng z̄vngshìá:mì nø, Dalmanuta rvgaq svng diá:mì.
- ¹¹Farisirì dì rái nø, Yesu svng vløtlvm rvt, muqlàng kèní shál̄vm mvsh̄l̄pvra tiq lòn̄g dètānshà," wa rø:tnòe.
- ¹²Yesu nø shaqmè sh̄vlshì sórí, "Yamvril cèrìi nø, pàwál̄vm shál̄vm mvsh̄l̄pvra láòe ma? Ngài jòngjòng v̄la:tnìni, yamvril vsvng rì kaq nø shál̄vm mvsh̄l̄pvra tiqp̄vn gø màdvtanl̄vm íe," a:lòe.
- ¹³Wervt Yesu nø angmaq ȳvng kèní r̄vlshi nø, kùngshí taqtaq kupa svng léshìá:mì.
- ¹⁴Lamboq r̄i zidòn̄g màl̄vng vná dárà nø, kùngshí vdòn̄gø zidòn̄g tiqch̄vng wa v̄le.
- ¹⁵A:ngí angmaq svng, "Farisirì butdvshi nvng Herod butdvshi svng pán vshat nàyáshìnøng," a:lòe.
- ¹⁶Wekvt angmaq nø angmaq vrùng nø, "Nøngmaqí zidòn̄g màl̄vng vná d̄vrshà rvt wa pà íe," wae.
- ¹⁷Welòn̄g svng Yesuí d̄òm b̄òà nø a:lò we nø, "Namaq zidòn̄g mèv̄lanøng rvt pàwá nàrùn̄gnøge ma? Akvt hòq namaqí mèdòm̄nøng ma? Akvt gø mècín̄gnøng ma? Namaq nøt shèngarshìnøng ma?
- ¹⁸Namaq nø nē nàdánøng nìgø mèȳv̄ngnøng ma? Vnà nàdánøng nìgø mètánøng ma? Ngài wed̄vngte w̄vng b̄òngà rì mèmèsøngnøng ma?

- ¹⁹Ngái zidòng pungwà ch̀vng wa vmøtnò nø vsvng pungwà ḱng svng vwálangò ke vché rì namaqí kad́ng jvng r̀ekulvpshà ma?” a:lòe. Angmaqí Ang svng, “Tiqcé vni jvng íe,” a:lòe.
- ²⁰A:ngí rá, “Vsvng vbì ḱng dvpvt shvngøt ch̀vng vmøtnangò ke, vché rì kad́ng jvng r̀ekulvpsha ma?” a:lòe. Angmaqí rá, “Shvngøt jvng íe,” a:lòe.
- ²¹Wekvt A:ngí angmaq svng, “Ini akvt hòq mècínngøng ma?” a:lòe.
- ²²Angmaq nø Betsayda rvwá svng tuq rái nìnø, vsvng rii nezøq tiq gó shøla:tnà nø, ang svng lvshupma: tnò dø Yesu svng kórshie.
- ²³Wekvt A:ngí nezøq gó wur zø:- mò nø, rvwá ǹvmsh̀vng svng shøl bóà. Ang ne svng tø:lí dvshaqò dá:- ngí, ang mvd̀vmø Ang wur hapshì nø, “Nài pà èyà:ngòe?” wa rø:tnòe.
- ²⁴Ang dvjaq sórí, “Ngái vsvng ỳvngòe. Sh̀ngt̀ng dø vsh̀m we tvrà die,” a:lòe.
- ²⁵Wekvtrá ang vne taq Yesu wur hapshì nø dvjaq dvzá: rò nìnø, ang baná:mì nø, pà svng gø shànshàn wa ỳvng bóà.
- ²⁶Wekvt Yesuí ang svng shvloè nø, “Wamà svng mègòngni, nà ch̀m svng zvngwa èlòvm,” a:lòe.
- ²⁷Weýng kèní Yesu nø Ang coqc̀nrì nvng búngá:mì nø, Kesaria Pilipi rvgaq rvwári svng gòngá:mì. Tvrà ram A:ngí Ang coqc̀nrì svng rø:tnò nø, “Nga kagó øngà we, vsvng rii kadø èl̀vne ma?” a:lòe.
- ²⁸Angmaqí vtá:nò nø, “Tiløp Yohan íe, wa vsvng v̄le. Tiqmaq nø Eliya íe, gø wae. Dvgá maqí nø, Kàdvtutshúri kèní tiq gó íe, gø wae,” a:lòe.
- ²⁹A:ngí angmaq svng, “Ini, namaqí nà; Ngà kagó íe, èl̀vnshà ma?” a:lòe. Piterí vtá:nò nø Ang svng, “Nà nø Kristu wepè ni èie,” a:lòe.
- ³⁰Wekvt Yesuí Ang nø Kristu í we, kagó svng gø màdvtál̀vm angmaq svng mvgvmkaq dvká:mòe.

³¹Wekvt A:ngí coqcínri svng, “Vsvng Angcè pè nø, dvshàlvm mvme pvn tønshì nø, shaqré shaqtvng mvdò nvng shvrúngshú vjìrì nvng dvrá svrarì ngá:lò nø, shvt bóde; ínìgø vshòm ni mèpvng vrá zun longe,” a:lòe.

³²Yesuí yadø dèdè chaqdv p shòn bóà kv t Piterí Ang svng tiqtōng svng shø:lò nø ngā:nòe.

³³Inìgø, A:ngí lè nø, lvm poshi nø Ang coqcínri svng dvjaqò sórí Piter svng nga:nò nø, “Satané, Ngà yvng kèní èsarshi! Kadø íe wani nà nø Gvray nø t svng mènàdònshì, vsvng shòng lòng taq wa nàdònshìe,” a:lòe.

³⁴Wekvt vsvng loksokri nving Ang coqcínri nø Ang yvng svng goð dá:- ngí, Yesuí a:lò we nø, “Nga mèpvng cvn mvyø we kagø gø, vdè svng ngálshi nø, vdè wurgang baqshi sórí Ngà mèpvng laq cvn ra.

³⁵Pawalvm wani vdè gønshaq shvlutshi mvyø we kagø gø, gønshaq vmvngvme. Ngà dvpvt rvt gø, Dvbùshvngkà rvt gø, vde gønshaq vmvng we kagø gø gønshaq lutshi longe.

³⁶Vsa:ngí nø móng dōngtáng shvngbe angò wávm lú:nò nìgø, ang gønshaq sómvm nìnø a:ngí kapà vjú lu:nòe ma?

³⁷Vsvng tiq gø ang gønshaq tvle nø, kapà tiq pà:ní cheshi lún daqe ma?

³⁸Dàchapke nø mvrà wàò we yamvril dvhøø, Ngà nving Ngà kàrì svng shvraqshì we kagø í nìgø, vsvng angcè pè Ngà nø vpè pōngbàng ngør we vdòng taq, shànshér we muqlàng dvzvrì nvng tiqdø langshòng dak dvgvp, Ngà gø we gø svng shvraqshìlvm í longe,” a:lòe.

Marko 9

¹Yesuí rá angmaq svng, “Ngái namaq svng jōngjōng v̄la:tnìni, yayvng riprì tiqmaq shini mvshì ke, Gvray móngdàn nø jór nōnggùn nvng lāshi daq we svng èyvng lóngnønge,” a:lòe.

²Vchuqni vleá:mì ke Yesu nø Piter, Yaku nving Yohan shø:lò nø, vhang we shìgùn tiqyvng svng rvlvngá:mì. Wekvt angmaq mvrđvngø Ang nø mvrshvm shōngshang vmvtná:mì.

³Ang gwashì rì nø rvgaq mvdùm laqtun zá:lò we kagóí gø wedvngte mùng dø zvl mvsháò gvp shorshor wa vtvngshaq kvlàng lú:ngì.

⁴Eliya nvng Moshi gø dvtánshi daqì nø Yesu nvng kà dvmvne.

⁵Wekvt Piter tvngshi nø Yesu svng, “Rabbiá, nøngmaq yayvng a:lì ninø shvlae. Nøngmaq svng shiyat vshòm lòng, Nà dvpvt tiq lòng, Moshi dvpvt tiq lòng, Eliya dvpvt tiq lòng wá dèzvrshà,” a:lòe.

⁶Piter wedø shòn we nø angmaq vtvng kèní svréa:mì nø, kapà shònlvm gø mvshá bóaà rvt íe.

⁷Wekvt rvmøt tiqpúi angmaq svng dvkøq daqà nø, rvmøt vdòng kèní kà tiq lòng shòn daqì nø, “Yapè nø Ngà shóngshòng we Ngacè pè íe. Ang kà ètánøng,” wae.

⁸Angmaqí tiqdvshaqí gùrhøm svng yà:ngò nìnø, Yesu wa mõi nìnø, dvgá tiq gó gø mvyvng bóaà.

⁹Shìgùng kèní angmaq shúngshì daqì dvgvp, Yesuí angmaq svng, “Vsvng Angcèpè shì yvng kèní mvzun long dvingte namaqí èyvng bósha rì kagó svng gø mèdètánøng ni,” wa dvká:mòe.

¹⁰Kà yalòng nø angmaq nøt vdòngø ríò nø, “Shì yvng kèní vrá zun longè,” wakà nø kadø í we svng wae má, wa nø tiq gó nø tiq gó tasvng vrøt kēe.

¹¹Weyvng kèní angmaqí Ang svng rø:tnò nø, “Dvrá svrarií, Eliya vzvng di daqe wa nø lvshø:nòni, kadø íe?” a:lòe.

¹²A:ngí angmaq svng vtá:nò nø, “Ie, pvn vrvm shvngbe vrá dvcøp shvzōnga lvm Eliya vzvng dí ràe. Iwe Vsvng Angcèpe nø dvshàlvm mvme pvn tønshì nø, vsa:ngí shvyóm we vholm rà we nø kàru taq vrū yà:ngà we mõi ma?

¹³Iwe Ngái v̄la:tnìni, Eliya nø jòngjóng vdíshaq íe. Iwe kàru taq ang dang vrū yà:ngà dø tiqdvchá, angmaqí ang svng kadø wá mvyø nìnø wedøni wà bóaà,” a:lòe.

¹⁴Coqcvnri vl yvng angmaq tuq daqì dvgvp, angmaq gùrhøm vsvng loksok kòm nø, dvrá svrari tiqmaq gø coqcvnri nvng vzòng da we angmaqí yvng bóaà.

- ¹⁵Vsvng loksok shvngbeí Yesu svng ỳvng b̀òà kvt, gvzà ádà sórí Ang ỳvng svng kv̀vng rái ǹø shaqshaq wa vtòde.
- ¹⁶Wekvt A:ngí we rì svng r̀ø:tǹò ǹø, “Angmaq nvng kapà rvt nàz̀òngǹønge ma?” a:l̀òe.
- ¹⁷Wekvt vsvng loksok dvh̀òkèní tiq g̀óí Ang svng, “Vkang pèá, ngàcèpè taq màá cáng dvch̀øp rvtǹø Nà ỳvng svng sh̀ølvtǹà.
- ¹⁸Cá:ngí ang svng kaỳvng̀ø tímkeá:tǹò ǹìǹø weỳvng c̀ēvt̀ungvme. Wekvt dvpup wa í sórí shà vjitshi ǹø g̀óng g̀ø daq vtu longè. Nà coqc̀vnrì svng cáng l̀ungal̀vm r̀ø:tǹò we angmaqí l̀ung mvdá: ng̀ò,” a:l̀òe.
- ¹⁹Yesuí angmaq svng vtà:ng̀ò ǹø, “K̀vmǹøt mè̀vlǹøng we mvril c̀èrié, Ngà ǹø kadvgvp h̀øq namaq nvng v̀ll̀vm í ma? Kadvgvp h̀øq namaq svng t̀ònaì ni ma? Ang svng Ngà ỳvng èsh̀ølvtǹøng,” a:l̀òe.
- ²⁰Angmaqí c̀vmrè pè ǹø Yesu ỳvng sh̀øla:tǹà kvt, Yesu svng cá:ngí ỳvng b̀òà chàng c̀vmrè pè svng wela: ng̀ini tímkeò ǹø vba t̀òm svng k̀óng vkup ǹø ang ǹòngg̀øp kèní g̀ø dvpup wa vshu sórí vr̀ulshìe.
- ²¹Wekvt Yesuí angpè svng, “Ang yad̀ø í we ǹø kad̀vngte vlé rái ma?” wa r̀ø:tǹòe. Angpèi, “C̀vmrè dvgvp kèní íe.
- ²²Ang svng dvsh̀íl̀vm rvt cá:ngí ǹø svmi taq g̀ø, tì taq g̀ø mvme kvt dvgupshi dvzá:r̀òe. Nàí kad̀ø wá èngu:tǹò ǹìǹø ngànípè svng dvshá èzashà ǹø dèbvngsha,” a:l̀òe.
- ²³Wekvt Yesuí ang svng, “Pawálvm èngu:tǹò ǹìǹø, èwae? K̀vmǹøt vl g̀ø dvpvt ǹø pàg̀ø wá ngutshìe,” a:- l̀òe.
- ²⁴Wela:ngí ni c̀vmrèpè angpè ǹø vkiq sórí, “Ngà k̀vme; ngà k̀vmǹøt mvbá ỳvng m̀vng dèbvngà,” a:l̀òe.
- ²⁵Vsvng loksokrì k̀òm rái we svng Yesuí ỳvng b̀òà kvt, A:ngí mvm̀vng cáng kaq nga:ǹò ǹø, “Màá, nà mvtá cáng nà, Ngàí dvk̀vmvtǹøng, ang ỳvng kèní èlúshi. Akvt kèní kukaq ang vd̀òng svng rá z̀vngshì mvdaq,” a:l̀òe.

- ²⁶Cáng nø ser wa vkiq nø ang svng tímkéò dá:ngí lúshíá:mì. Cvmré pè nø vshí dø vhúlá:mì rvt tiqmaq nø, “Ang nø shíá:mì,” wae.
- ²⁷Iwe Yesuí ang wur zò:mò nø sòt kù:ngò nìnø, ang búng lú:ngì.
- ²⁸Chòm vdòng Yesu gòngá:mì ke Ang coqcúnrií Ang svng mvyò:ní rø:tnò nø, “Cáng welòng nongmaqí kadø í rvt lúng mvdá:ngì ma?” wa rø:tnòe.
- ²⁹Yesuí angmaq svng, “Yadø í pèn cáng nø vmpà màvm vnatshi nø vjúró:tnò kvtwa mõi nìnø mvlúshivm,” a:lòe.
- ³⁰Angmaq nø we rvgaq kèní búngá:mì nø, Galili rvgaqgaq léshi rái. Yesuí coqcúnrií svng shvngøt mvyó rvt Ang vl yúng kagóí gø laq mvsháò wa dvdā:mòe.
- ³¹Ang coqcúnrií svng A:ngí shvngø:tnò nø a:lò we nø, “Vsvng Angcè pè nø vsvng wur taq shvtlím tvle bøde. Weríí Ang svng shvt bøde. Shvt bøde mèpvng vshòm ni wani taq vrá zun longè,” a:lòe.
- ³²Wedø ínìgø ya kà svng angmaqí mvcí:ngò. Ang svng røt gø mvka:mò.
- ³³Angmaq nø Kapernum mvrìng svng tuq rái. Chòm vdòng gòngám dvgvp Yesuí angmaq svng, “To tvrà ram namaq kapà rvt nàzòngnønge?” wa rø:tnòe.
- ³⁴Iwe angmaq dø màwá v̄le. Pàwálým wani tvrà ramø angmaq dvhø taq kagó té ringe wa dang vzòng dá:rì.
- ³⁵Wekvt Ang rung nø, coqcún tiqcé vni pè svng dvká:mò dá:ngí, “Kagó vgo wáshì mvyó ni wegó nø shvngbe mvdòm cipshi nø, shvngbeò dvzømsnú wáshì ràe,” a:lòe.
- ³⁶A:ngí cvmrécè tiq gó shøla:tnà nø angmaq dvhøø shvri:pmòe. Ang wu:rí gø ang svng mvguqò sórí angmaq svng a:lò we nø,
- ³⁷“Kagó í nìgø Ngà bòng taq kèní cvmrécè yadø í we tiq gó svng vtoò nìnø, Ngà svng nàtong we íe. Vrá Ngà svng nàtong we wa mvtaq Ngà svng dèzvr dakngà pè Ang svng vtoò we íe,” a:lòe.

³⁸Yohaní Yesu svng, “Vkàngpèá, vsvng tiq góí Nà bõng kèní cángri lù:ngò we nõngmaqí yvng bõsha. Iwe ang nõ nõngmaq mèpvng mvcvñ rvt, nõngmaqí ang svng vgám bõshà,” a:lòe.

³⁹Yesuí, “Ang svng mènàgámngni. Pàwálm wani Ngà bõng kèní jòrnõnggùn bvnli wàò gó nõ yùlyùlcè Ngà svng kà mvgvm mvshòn long.

⁴⁰Pàwálm wani nõngmaq svng màtù gó nõ nõngmaq lap wáshì vsvng ni íe.

⁴¹Ngái jõngjõng v̄la:tnini, namaq nõ Kristuò èinõng rvt namaq svng tì tiqgwìn shèaqvtnõng gó nõ kadø ínigø ang zibè màmvngaò,” a:lòe.

⁴²Vrá A:ngí, Ngà svng kvm we cvmrécè yarì taqkèní tiq gó svng nõ vtøp dvzá:rò gó svng nõ ang lóngjvng taq loklvngmè tiqchvng dvchungdvng tìnúng vdòng svng gur bõò lõng nõ ang dvpvt té shvlae.

⁴³Nà wur tiq tá:ngí nà svng vléshi dèzrvt nìnø ètu:tnò. Gõnshaq cúnshi lvm yvng svng wur vdong ègòng mvdvm nõ màmøl màmaq we zùpvng svmi móng svng nà wur vni táng kòm dø dí nàdu lõng mvdvm té shvlae.

⁴⁴(Wemóng nõ bvløng gø mvshì, svmi gø màmaq móng íe.)

⁴⁵Nà hí tiq tá:ngí nà svng vléshi dèzrvt nìgø ètu:tnò. Gõnshaq cúnshilm yvng svng hí vdong ègòng mvdvm nõ, zùpvng svmi móng svng nà hí vni táng kòm dø ègur bø mvdvm té shvlae.

⁴⁶(We móng nõ bvløng gø mvshi, svmi gø màmaq móng íe.)⁴⁷Nà vne tiq paí nà svng vléshi dèzrvt nìnø èkù:nò nõ ègu:rò. Nà ne tiq pa wa Gvray móngdàn svng ègòng lõng nõ ne vni chvng kòm dø, zùpvng svmi móng svng èdi lõng mvdvm té shvlae.

⁴⁸(Wemóng nõ bvløng gø mvshì nõ, svmi gø màmaq móng íe.)

⁴⁹Kadø íe wani kagó svng gø shvlaqí røò dø svmíí røò we vholm ràe.

⁵⁰Shvlaq nõ shvla we íe. Iwe shvlaq ang kíshaq la bvlvm nìnø kadø wa rá lvkí long dø wálm í ma? Namaq vdòng taq shvlaq vl dvng wa nõ tiq gó nõ tiq gó nàrvm nàránøng,” a:- lòe.

Marko 10

- ¹Yesu nø we gùrwang kèní búngá:mì nìnø, Yordan tìwàng kupa, Yuda gùrwang svng tuqá:mì. Vsvng loksok nø vrá tiqkvt Ang yýng svng kòm rái. Ang angwà wá yà dø, A:ngí angmaq svng shvngø:tnòe.
- ²Wekvt Farisirì nø Ang svng vløt lým dì rái nø, “Lvngàré tiq pèi ang chømmè svng gur daq mvdaq ma?” wa rø:tnòe.
- ³A:ngí angmaq svng, “Moshií namaq svng kadø dèkým yvngshà ma?” a:lòe.
- ⁴Angmaqí, “Moshií nø chømmè gur kàru zí dá:ngí nø ang chømmè svng gur dýng íe, wa nø vkýng zí yà:ngà,” a:lòe.
- ⁵Yesuí angmaq svng, “Namaq nøt èzaqnøng rvt a:ngí dvkýmka welòng nàrua yvngshà we íe.
- ⁶Inìgø, muqlàng rvgaq nòmlat má:nò yýng kèní Gvrayí nø angní svng svma lvngà shvgøp mýn yà:ngà.
- ⁷Wedø í rvt lvngàré nø angpè angmè kèní rvlshì nø ang chømmè nvng vzømvme.
- ⁸Weyýng kèní angní nø tiqshing tiqgóng wa ívme. Wekvt kèní angní nø vní gø nø møíá:mì; tiqshing wa íá:mì.
- ⁹Wervt nø Gvrayí dvhómshaq lòng svng nø vsà:ngí laq màdvka:ngò,” a:lòe.
- ¹⁰Angmaq chøm vdòng svng gòngá: mì mèpvng, coqcýnríi vrá Ang svng wedang rø:tnòe.
- ¹¹Yesuí angmaq svng a:lò we nø, “Kagó í nìgø ang chømmè svng gu:rò nø dvgá tiqmè nvng shvzøngshìvm góí nø, ang chømmè svng vléò we nvng dvchap mvrà wàò we íe.
- ¹²Vrá svmaréi gø ang chømpè svng gu:rò nø dvgá tiq pè nvng shvzøngshìvm nìnø, a:ngí gø dvchap mvrà wàò we ni íe.” a:lòe.
- ¹³Cýmre cèrì svng Yesuí laq shupma:tnò wa nø angmaqí Ang yýng svng shøla:tnà we, coqcýnríi nga:nò nø vgá:mòe.

¹⁴Iwe Yesuí ỳvng b̀òà kv̄t, sh̀v̀mná rí sórí angmaq svng, “C̀v̀mré rì Ngà ỳvng laq di ra, angmaq svng mènàgám ǹongni. Kadø íe wani Gvray m̀ongdàn ǹø yadø í rì dvpvt íàde.

¹⁵Ngái namaq svng v̄la:tnini, kagø í nìgø c̀v̀mré c̀eí vtoò d̀oni Gvray m̀ongdàn svng mènàtoǹong nìnø weỳvng g̀ong mvlúnshì,” a:lòe.

¹⁶Wedá:ngí Yesuí c̀v̀mré rì ǹø Ang wu:rí mvguqò ǹø angmaq mvd̀vm wur hapshì sórí angmaq svng shv̀mánàde.

¹⁷Wekvt rá Ang ǹø tvrà d̀il̀vm búng daqì dvgvp, Ang ỳvng svng tiq g̀ó kv̀l̀vng rái ǹø, bvnciq tushi sórí Ang svng, “Shvla we svra pèá, dvcìq lvpvt g̀onshaq lúnl̀vm rvt ngà kapà wá r̀ange ma?” wa rø:tnòe.

¹⁸Yesuí ang svng, “Nái Ngà svng p̀awál̀vm shvla we èv̀là ma? Shvla we ǹø Gvray Ang tiq g̀ó wa m̀oí nìnø dvgá màvl.

¹⁹Vsvng m̀eshvtni; mèdèchapni; mèkøni; mvd̀ing we shvkse mèwáshini; vsvng dvrè mèmapni; nvpè nvmè ní svng nàp̀òò, wa we dvk̀vmkà rì svng nái g̀ó èshá̀de,” a:lòe.

²⁰Wepèí vtà:ngò ǹø Yesu svng, “Svra pèá, yad̀vngp̀vn shvngbe ǹø ngà c̀v̀mré kèní c̀v̀nò we íe,” a:lòe.

²¹Wekvt Yesuí ang svng sh̀ongnø:- tní dvjaqò ǹø, “Nà taq mvg̀õm we tiqp̀vn shini v̄le, Èlovm ǹø nàò vl d̀vngte ènā:mò dá:ngí mvshám hoq dvshà rì kaq èzìò. Wekvt muqlàng taqlapmø p̀òyá p̀onung èv̀la dae. Wedá: ngí Ngà mèpvng èc̀vn ra,” a:lòe.

²²Vsvng wepè ǹø p̀ò gvzà vdá we tiq pè í rvtnø, Yesuí a:lò kà tá b̀òà kv̄t, ang m̀vrsh̀vm shøt vlíng ǹø, nøt ỳur sórí loá:mì.

²³Yesuí g̀urhø̀m svng yà:ngò dá:ngí Ang coqc̀vnri svng, “P̀ò vdá rì ǹø Gvray m̀ongdàn svng g̀ongl̀vm gvzà rvzaqe,” a:lòe.

²⁴Ang kà yakà rvt coqc̀vnri ǹø rìràá:mì. Wervt Yesuí vrá tiqkv̄t angmaq svng, “C̀v̀mré rìe, g̀v̀msùng vshé svng nøt vd̀onshì rì ǹø Gvray m̀ongdàn svng g̀ongl̀vm rvzaqe.

- ²⁵Mvgàm tiq gó Gvray móngdàn svng gònglím lòng nø, Golawu tiqgo sungmè shvni hwáng taq léshilím lòng mvdùmø té rvzaqe,” a:lòe.
- ²⁶Wekvt Ang coqcínri nø gvzà dàá:mì nø, “Wedø íni gònshaq nø kagóí lún daqe ma?” wae.
- ²⁷Yesuí angmaq svng dvjaqò sórí, “Yalòng nø vsà:ngí nø mvngutshi. Gvrayí nø ngu:tnòe. Gvrayí nø pà gø wá ngu:tnòe,” a:lòe.
- ²⁸Piterí Ang svng, “Eyà:ngò, nøngmaqí nø vl dýngte salà:ngì nø Nà svng cà:nìe,” a:lòe.
- ²⁹Wekvt Yesuí, “Ngài namaq svng v̄la:tnìni, Ngà dvpvt gø, Dvbùshvngkà dvpvt gø, vdè chòm, angnvm angchvng rì, angpè angmè, angcø angcèrì, møíni hýng rvmá rì là:ngò we kagó gø,
- ³⁰akvt bàn taq gø chòmri nvng angnvm angchvng rì, angmè maq nvng cùmèrèrì, vrá rvmá rì taq gø tiqyá dvtvng lú:nòe. Vrá vrè we gø vholmím íe. Dvgáni tuq ra bàn taq gø dvcìq lvpvt gònshaq lúnlím íe.
- ³¹Iwe métiq írì mvme nø l̀vngdòm svng vjāvme; l̀vngdòm írì gø vzvng kaq métiq yvng ívme,” a:lòe.
- ³²Angmaq nø Yerusalem svng rvl̀vng nø di ke, Yesu nø angmaq vzvngzvng di rvt coqcínri nø dàe. Ang m̀epvng cà:nò rì gø svr̀e. Wekvt tiqcé vni pè svng A:ngí tiqtōng svng shø:lò dá:ngí, Ang svng ílím rì dvtào nø yadø a:lòe.
- ³³“Etánøng, nøngmaq nø Yerusalem svng nga:- ngìe. Iwe Vsvng Angcè pè svng nø shvr̀ngshú vjìrì nvng dvrá svra mvdò wur taq tvle b̀òe nø, angmaqí Ang svng dvshílím kàcìq ra:tnò dá:ngí wvngzà rì wur taq shvtlím tvle b̀òe.
- ³⁴Angmaqí Ang svng dvshá dvcø wàò nø, tø:lí vpìò nø, shi:pmò dá:ngí shvt b̀òe. Inìgø, vshòmni wani taq Ang vrá zun longè,” a:lòe.
- ³⁵Zebedi angcè Yaku nvng Yohan nø Yesu yvng dì rái nø, “Svra pèá, Nàí ngàní nvm svng tiqpv̄n wáalím Nà svng røtshi mvyòshìe,” a:lòe.
- ³⁶A:ngí angní svng, “Nàní dvpvt Ngài pà lvwáashi ni?” a:lòe.

- ³⁷Angní na:mí Ang svng, “Nà ngòrdvgùng móngdàn vdòng koqkám rúngtùng taq èrung long ke, ngànínm svng Nà vbàng pa tiq pè, vgwé pa tiq pè rúng dezvrshà,” a:lòe.
- ³⁸Yesuí angní svng, “Nàní pà èrøtshi we nàní mèsháshò. Ngái aq rà we gwìn chvng nàní gø aq èlúnshò ma? Ngà svng èløpmvt we tiløp lòng taq løpshi èngutshò ma?” a:lòe.
- ³⁹Angní na:mí Ang svng, “Ngutshòe,” a:- lòe. Wekvt Yesuí angní svng, “Ngà aq lím gwìn chvng taq nàní gø jøngjóng ni aq vdu long; Ngà svng èløpmvt we tiløp lòng taq nàní gø løpshi vdu long.
- ⁴⁰Iwe Ngà vbàng pa vgwé pa taq rúng lúnlým lòng nø, Ngái zí mvlunò. Kagó dvpvt dvgòað nìnø, we gó dvpvt wa íe,” a:lòe.
- ⁴¹Yalòng svng wádø tiqcé pèi tá bòa kvt, Yaku nvng Yohan svng shvnmá ríe.
- ⁴²Yesuí angmaq svng goa:tnà dá:ngí a:lò we nø, “Wvngzà dvcì rì svng øpshúri nø vmíng vkvng zø:mò we nvng gàmzøríi gø, øp mvrshà: mí basha rì svng shvna:lò we namaqí èshánønge.
- ⁴³Namaq nø wedø wáshì mvdaq. Namaq dvhø taq ring we í mvyø gó nø dvzømsnú lè wáshì ràe.
- ⁴⁴Namaq dvhø taq vgø wáshì mvyø gó nø, shvngbeò vshuq lè wáshì ràe.
- ⁴⁵Kaðø íe wani vsvng angcè pè Ngà gø vsa:ngí leq dèzømvvt wvng nø dònng dakngà we mòí. Vsvng kaq dvzømlým dvpvt nvng Ngà gønshaq nø mvme gó dvpvt Chávezlým dvpø zíshilým rvt mènng dònng dakngà,” a:lòe.
- ⁴⁶Angmaq nø Yeriko mvrìng yvng tuq rái. Vrá Yesu nø Ang coqcvnri ó vsvng loksok nvng tiqdø Yeriko mvrìng kèní búngá:mì dvgvp, røtnvm we nemàn tiq pè, Timiu angcè Bartimiu nø tvrà shvngvngø rung dae.
- ⁴⁷Nazaret pè Yesu dì rái we a:ngí tá bòa kvt, “Dawi pvlí pvlaq pè Yesué, ngà svng dvshá èzangàé,” wa vkique.
- ⁴⁸Vsvng mvmeí ang svng dø màwá làvl dø ngā:nò we rá dvshàshà vkiq nø, “Dawi pvlí pvlaq pèé, ngà svng dvshá èzangàé,” a:lòe.

⁴⁹Wekvt Yesu tōnwa rip nø, “Ang svng ègovtnøng,” a:lòe. Angmaqí nemàn pè svng goa:tnà nø, “Shaqshaq wa èvl, èbúng, A:ngí nà svng ègoe,” a:- lòe.

⁵⁰Wepè nø ang bèlaq zorchutshi d̀vng t̀vm búng nø Yesu ỳng svng dì rái.

⁵¹Wekvt Yesuí nemàn pè svng, “Ngái nà svng pà ẁngangnøng?” a:lò ke, nemàn pèi, “Svra pèá, ngà neí ỳngshi mvyønge,” a:- lòe.

⁵²Wervtnø Yesuí ang svng, “Elo nà k̀vmnø:tní nà svng dèzòm b̀i,” a:lòe. Wela:ngí wepè vneí wà vtán ỳng lú:ngà nø, tvrà ỳnggùng Yesu mèpvng c̀vn b̀à.

Marko 11

¹Angmaq nø Yerusalem wamà svng níshì rái nø, Zanlún pung shv̀vng Betani mvr̀ng svng tuq rái dvgvp, Yesuí Ang coqc̀vn vní pè dvzá: rò nø,

²“Vz̀ng kaq rvwá svng ègòng̀mshi nø, vsvng tiq g̀ g̀ shini mvz̀nshì we lozècè tiq go vd̀n dádò we svng, nàní ègòng̀mshi chàng èỳng b̀shòe. Ep̀nshò nø èsh̀vtshò.

³Nàní svng tiq g̀g̀í, ‘Pawá yadø èwàshòe?’ wa ra nìnø, ‘Vkàngpè zòmd̀nge; t̀n tiqlvng ni vt̀ngvtnòe wae,’ èvlshò,” a:lòe.

⁴Wekvt angní lvnga diá:mì nìnø, tvrà nvmd̀ng tiqỳng, b̀ngkà vngámlap lozècè tiqgo vd̀: nò we svng ỳng b̀à nø, wego p̀: nòe.

⁵Weỳng rip rì tiqmaqí nø angní lvngà svng, “Lozècè go pawá èp̀nshòe?” a:lòe.

⁶Angní lvngái Yesuí vl b̀à dø tiqdvchá angmaq svng a:lò nìnø, angmaqí wedøni dí dvzá:ròe.

⁷Angní lvngái lozècè go Yesu ỳng svng sh̀la:tnà nø, angmaq bèlaqrì wego mvd̀m pvluaò dá:ngí, Ang z̀nshìe.

⁸Wekvt vsvng mvmeí nø, angmaq bèlaqrì tvrà ỳnggùng pvluaòe. Dvgá tiqmaqí nø, rvmá rvgaq kèní pènàm ra:tnò nø pvluaòe.

⁹Ang vz̀ng di rì g̀, mèpvng cà:nò rì g̀ vhaqshi nø, “Hosanna! Vkàngpè b̀ng taq kèní di daqì pe Ang nø ish̀t igvn v̀le.

- ¹⁰Tuq ra we nongmaq vkop vkang Dawiò môngdàn nø ishøt ìgvn v̄le. Vháng vtvng yvng gø Hosanna wa laq shvri:ngò,” wa nø vkique.
- ¹¹Yesu nø Yerusalem wamà svng tuq rái nø, Noqngòm tòngnø vdòng svng gòngá:mì. Gurhømhøm shvngbe svng A:ngí yà:ngò dá:ngí, dørøm høqa:tnà rvt tiqcé vni pè nvng tiqdø Ang nø Betani mvrìng svng diá:mì.
- ¹²Mepvng ni angmaq nø Betani mvrìng kèni dì rái dvgv, Yesu svri shi lú:ngi.
- ¹³Vrúm yvng angcvp póng we nvmgwè tiqtòng svng yvng bóa nø, wetòng taq angshí tiqchvngchvng shié má wa yvng nvng die. Weyvng tuqá:mì nìnø, nvmgwè zí rvtø mõi rvt, angcvp wa mõiini pà gø mvyà:ngò.
- ¹⁴Wervt A:ngí wetòng svng, “Akvt kèni kukaq tiq góí gø nà yvng kèni angshi laq mvlúnm dá:rò,” a:lòe. Wekà nø Ang coqcvrìi gø tàde.
- ¹⁵Angmaq Yerusalem yvng tuq rái nìnø, Ang nø noqngòm tòngnø vdòng svng gòng nø, weyvng wulaq washì rì svng lù:ngò nø, gvmsùng cheshi rì nvng kaø nvmke rì angmaq rúngrà rì ngaqòe.
- ¹⁶Vrá, A:ngí Noqngòm tòngnø wáng vdòng svng pà dvre tiqvèn gø shvlē màdvzá:rò.
- ¹⁷A:ngí angmaq svng shvngø:tnò nø, ‘Ngà chøm nø vsvng dvcì ídvngte dvpvt júrot chøm, wa tó ràe,’ wa nø vrū yà:ngà we mõi ma? Iwe namaqí nø, Ngà chøm svng tølvm rì angdvng lè í dèzv̄r bòshà,” a:lòe.
- ¹⁸Shvrúngshú vjìrì nvng dvra svrarií tá bóa nì nø, Ang svng shvtlvm tvrà láde. Inìgø vsvng loksokrì nø, Ang shvngøtkà svng dádvgng wa rvt, angmaq nø Yesu svng svrēe.
- ¹⁹Nvm dø rái ke Yesu nvng coqcvrìi nø wamà kèni búngá: mì.
- ²⁰Mèpvng shá:ngí, angmaq léshi rái ke, nvmgwè tòng nø angrø kèni shúnga:pmì we angmaqí yvng bóa.
- ²¹Wekvt Piterí dvdvm ròn daqà nø Ang svng, “Rabbiá, ku; Nài mètvn̄ap: mà nvmgwè tòng nø shúnga:pmì,” a:lòe.
- ²²Yesuí angmaq svng a:lò we nø, “Gvray kaq èkvmnøng.

²³Ngài jòngjóng v̄la:tnìni, yamvrùl svng, ‘Nàcílshi nø, tìnúng vdòng svng dègupshivm,’ a:lò sórí nøt vdòng vnínøt mánøtshaq, kadø shò:nò ni wedøni í rae, wa kým we vsvng kagó í nìgø, wegó dvpvt nø a:ngí shòn bòà døni bóna lú:ngòe.

²⁴Wervtnø Ngài v̄la:tnìni, namaqí vjú èrøtnøng kvt, èrøtshìnøng dvnge pa í nìgø lún bónga, wa èkýmønøng kèní nø èlún daqnøng.

²⁵Namaq èripnøng sórí vjú èrøtnøng dvgvp muqlàng taqlapmø vl we Nvpèi gø namaqí nàlènøng rì svng chutnālým rvt, namaqí nø vsvng tiq gógó nvng nøt nàyvngkénøng we vl nìnø èchutnanøng;

²⁶Iwe, vsvng kaq namaqí mèchutnānøng nìnø, muqlàng taqlapmø vl we Nvpèi gø, namaqí nàlènøng we mvrà svng mèchutna daqnøng,” a:lòe.

²⁷Wemèpvng angmaq nø vrá tiqkvt Yerusalem svng tuq rái. Yesu nø Noqngòm tønngø vdòng vriqò dvgvp, shvrúngshú vjìrì, dvrá svrarì nvng shaqré shaqtvng rì nø Ang yvng dì rái.

²⁸Angmaqí Ang svng, “Nài èwàò we yadvng pvn nø pà vmíng kèní èwàòe? Kagóí nà svng vmíng èzie ma?” a:lòe.

²⁹Yesuí angmaq svng, "Ngài gø namaq svng tiqkà røtna: tnìni; Ngà svng gø nàtvnsha. Wekvt wa yadvng pvn nø kapà vmíng kèní Ngài wvngò we namaq svng gø dvtávng íe.

³⁰Yohan dvshái tiløp løpmaò lònng nø muqlàng kèní í ma? Mòini vsvng kèní í ma? Ngà svng nàtvnsha,” a:lòe.

³¹Wekvt angmaq nø angmaq vrùng nø, ‘Muqlàng kèní íe,’ ā:lì nìnø, A:ngí nøngmaq svng, ‘Wedø íni, ang svng namaq pàwá mèkýmønøng?’ dvwa rani.

³²Vsvng kèní íe,’ la ā:lì nìnø, Yohan dvshá nø kàdvtutshú mvdòng tiq pè í we svng vsvng shvngbe kým rvtvtnø, angmaq svng svre ràe, wa vrùng.

³³Wervt angmaqí vtà:ngò nø Yesu svng, "Nøngmaqí mvshái, a:lòe. Yesuí vtà:ngò nø angmaq svng, “Wedø í ni, kapà vmíng kèní Ngài yadvng pvn wvngò we, Ngài gø namaq svng màdvtái,” a:lòe.

Marko 12

¹Wekvt Yesuí kàshvbóng kèní rá angmaq svng shón pà:ngòe. “Vsvng tiq gø nø bim tiqkùlwàng ka:tnò nø, gùrhøm hā:mò dá:ngí we vdòngø bimti cutrà d̀vngkòr gø chuqd̀vng, zunzvng gø tiq chòm wàde. Wekvt kulwàng wáshúri svng ngào dá:ngí, ang nø dvgá tiqmóng svng diá:mì.

²Angshí dvkøm rvtòí, kùlwàng wáshúri wur kèní angò mvtū wál bimshì lùlvm dvpvt, a:ngí kùlwàng wáshúri ýng svng ang vshuq tiq pè dvzvr bòa.

³Iwe angmaqí wepè svng ta:pmò nø, hwíhwí rēò dá:ngí, ang svng v́húng shvloèe.

⁴A:ngí rá vshuq dvgá tiq pè angmaq ýng svng dvzá:ròe. Wepè svng nø angmaqí vgo taq dvmamá shvriò nø shvraqmàchaq wàò nø shvlòe.

⁵A:ngí rá vshuq dvgá tiq pè dvzvr bòa nìnø, wepè svng nø angmaqí shvt bòa. Mèpvng dvgádø mvme gø dvzvr bòa nìgø, tiqmaq nø hwíhwí réò nø, tiqmaq nø sha:tnòe.

⁶Wemèpvng ang vtvingshaq shóngshi we angcè tiq pè wa v́lào we, 'Ngàcè pè svng nø angmaqí da vpø dáòni,' wa dvdā:mò nø, shvngbe l̀vngdøm nø wepè gø angmaq ýng svng dvzá:ròe.

⁷Wedø ínìgø kùlwàng wáshú weri vrashi nø, 'Zaqshøp vpvtlvm pè nø yapè lè íe, ang svng shvt bòi kvvtaqshøp nø nongmaq dvpvt í longè,' wae.

⁸Wervt angmaqí ang svng ta:pmò nø, sha:tnò dá:ngí bim kùlwàng vdàmlap svng gu:ròe.

⁹Wedø í nìnø, bim kùlwàng angkàng pèi kadø wa lú:ngò ma? Ang di daq weí, kùlwàng washúri svng shvmá:ngò nø, bim kùlwàng nø dvgámaq wur svng tvle bøde.

¹⁰Shànshér kàru taq, 'Chòm vr̀vngshú ríi gur bòa we lóng ch̀vng nø chòm górtong mvdòng lóng ch̀vng ía:mì.

¹¹Yalòng nø Vkàngpè ýng kèní í daqì nø, nongmaq nemv̀rø dvdvm vtìqlvm íe,' wakà svng namaqí mèrø d̀vr̀nòng ma?" a:lòe.

¹²Kàshvbóng yalòng nø angmaq kaq vchaqlím A:ngí shò:nò we svng angmaq dómshi bòi rvt, Ang svng tvp mvyó we í nìgø vsvng loksokrì svng angmaq svree. Weyýng kèní Yesu svng cā là:ngò nø angmaq loá:mì.

¹³Wemèpvng, Yesu svng Angkà kèní shvwá lúnlím dvpvt, angmaqí Farisiri nèng Herod mvdò kèní vsvng tiqmaq Yesu yýng svng dvzá:ròe.

¹⁴Angmaq tuq rái kvt Ang svng, “Svrapèá, Nà nø òng we kà wa èshòn we gø, Nàí vsvng mýrshým svng mèrèwì:ngò, Gvray tvrà døngdøng wa shèngø:tnò we gø, kagó svng gø mènàna:tnò we gø nøngmaqí shá bøshà. Kesar svng kùyà gún lòng nø dvráe má, màdvrá ma?

¹⁵Nøngmaqí kùyà gúnai ni ma?, mvgúnai ni ma?” a:lòe. Iwe, angmaqí vní nøt nø:tnò we svng A:ngí shào rvtñø, “Ngà svng pàwá nàløtshàe ma? Ngà svng gèmsùng tiqgøm dètãnvtsa,” a:lòe.

¹⁶Angmaqí gèmsùng tiqlvp tvlea:tnà kvt A:ngí, 'Vsvng hang nvng mvdým vrúshaq kà yari nø, kagòò íãò ma? a:lòe. Angmaqí Ang svng, “Kesarò íe,” a:lòe.

¹⁷Wekvt Yesuí angmaq svng, “Kesarò rì nø Kesar svng, Gvrayò rì nø Gvray svng nàtvnganøng,” a:lòe. Weyýng kèní angmaq nø Ang svng gvzà dàá:mì.

¹⁸Wemèpvng, shì yýng kèní zūn lōng we màvl, wa kým we Saduki mvdò Ang yýng svng ò rái nø rø:tnò we nø,

¹⁹“Svra pèá, Moshíí nøngmaq dvpvt yadø nàrua yvngshà. Lvngàré tiq pè nø svma vdávm mèpvng cèmré màdá ke la shìvm nìnø, angnv m pèí angmvt mè svng rvtøò nø, angnv m pè dvtut lvvl dø wá ràe, wa vrū yà:ngà.

²⁰Vzèng dvgvp angnøngnv m shvngøt pè v̄le. Vlat pè nø zvmì lushì dá:ngí, angcè màdá shìá:mì.

²¹Vdø gø wemè svng rvtøshi dá:ngí, angcè màdá shìá:mì. Vkwìn gø wedø tiqdvchá shìá:mì.

²²Angnøngnv m shvngøt pèpèí rvtøò dá:ngí, angcè màdáshaq shì yà:ngì. Shvngbe mèpvng nø svmaré mè gø shì yà:ngì.

- ²³Angnøngnvm shvngøtpèi wemè svng gvlím yà:ngà we í rvtnø, zūn lōng kvv wemè nø ka pè chømmè í longe ma?” a:lòe.
- ²⁴Yesuí angmaq svng, “Namaqí nàlénøng we nø, Shànshér Kàru rì svng gø, Gvray jórnonngùn svng gø, mècínngøng rvtnø íe.
- ²⁵Kadø íe wani shì yvng kèní zūn long dvgvp angmaq nø svma gø mvlūshi long, zvmì gø màshvrúngvm long; angmaq nø muqlàng dvzvrri dø í longe.
- ²⁶Shì yvng kèní zun long dang èshø:nò nìnø, Moshií svmi gwa we shøng póng dang vrūò zàng taq, Gvrayí Moshi svng, ‘Ngà nø Abraham ang Gvray gø, Isak ang Gvray gø, Yaku ang Gvray gø óngàe’ wa nø vrū yà:ngà we namaqí mèrø dvrnøng ma?
- ²⁷Namaqí nø gvzà dvdvm nàlé dvrshà, kadø íe wani, Gvray nø shì rìò Gvray mòí. Cúnshi rìò Gvray mvng íe,” a:lòe.
- ²⁸Angmaq wedø tasvng vzøng lā:ngí dvrá svra tiq pè dì rái nø, Yesuí weri svng vdu vbóng dø tvng bòà we svng yvng bòà kvv a:ngí Yesu svng, "Gvray dvkvmkà shvngbe kèní ring vtvng ciq nø kāciq íe ma?” wa rø:tnøe.
- ²⁹Yesuí vtá:nò nø, “Israel dvcì cèrié, ètá dánøng! Vkàngpè nøngmaq Gvray nø, Ang tiq gø wa í pè Gvray íe. Dvkvmkà rì shvngbe taqkèní nvmlat tiq í we ciq nø yaciq íe;
- ³⁰Nà tiqnøt shvngbeí gø, nà dòngnøt shvngbeí gø, nà shánøt shvngbeí gø, nà nønggùn shvngbeí gø, Vkàngpè nà Gvray kaq shóngshi ràe,’ wa ciq íe.
- ³¹Vní ciq wa ciq nø, ‘Nà vdè góng svng èshóngshi dø, nà tiqdýng vsvng kaq shóngshi ràe,’ wa ciq íe. Ya vní ciq mvdvm ring we dvkvmkà nø màvl,” a:lòe.
- ³²Wekvt dvrá svra pèi Yesu svng, “Svra pèá, gvzà vdu dø èshøn bòà. Gvray nø tiq pè wa í we nvng; Ang wa mòí nìnø dvgá Gvray màvl.
- ³³Tiqnøt shvngbeí gø, cíngrál nøt shvngbeí gø, nønggùn shvngbeí gø, Gvray kaq shóngshi rà we nvng vdè góng svng èshóngshi dø, vde tiqdýng vsvng kaq shóngshi rà we nø, góngkøp wá:rò we núnglím nvng shvtnúngpà ídýngte mvdvmø té vpøe,” a:lòe.

³⁴Ang nø cíngrálnøt vl dø kà vtíngshì we Yesuí yvng bóà kv̄t, ang svng, “Nà nø Gvray móngdàn nvng mènàsar,” a:lòe. Wemèpvng nø, kagóí gø Yesu svng tiqkà gø røt mvkv̄m bóà.

³⁵Yesuí Noqngòm tòngnø vdòngø shvngø:tnò dvgvp angmaq svng yadø rø:tnòe. “Dvrá svraríí Kristu nø Dawi ang Pvli pvlaq pè íe, wa nø kadø í rvt vrū yà:ngà ma?

³⁶Pàwá wani Dawíí ni, Shànshér Pvlacè taqkèní shòn yà:ngà we nø, ‘Vkàngpèí ngà Vkàngpè svng, Nà ngv̄nshà rì svng, Nà hí l̀vngp̄vngø Ngái màyàlò d̀vngte, Nà nø Ngà vbàng pa ỳvng shini r̀vngd̀vng èwa long, a:lòe,’ wae.

³⁷Dawíí d̀vng Kristu svng Vkàngpè, tó yà:ngà. I ni, Ang nø kadøwa rá ang pvlí pvlaq í ni ma?” a:lòe. Wervtø taq bashà rì nø shaqshaqwa Ang kà svng tãshie.

³⁸Yesuí angmaq svng shvngø:- tnò nø; “Dvrá svrarì svng nàyáshìnøng. Angmaq nø bèlaq yvnggúng gwashì sórí vwúshi nø, gvt tòm ỳvng vsa:ngí vpó ra we svng shóngshìe.

³⁹Vrá, júrøt chòm rì nvng bóy rì taq gø té vpó nø ring we r̀vngrà rì taq wa r̀vng mvyóe.

⁴⁰Angmaqí memàré rvprì svng vmupmá:mò nø, vjú nø yvnggúnggúng røt dvpéshìe. Vsvng yamvdòí nø té vlishi we kàngélv̄m l̀ng vhom lú:ngòe,” a:lòe.

⁴¹Yesu nø gv̄msùng z̀vnglv̄m shøpdik lap kaq poshi nø rung sórí, vsvng rìí gv̄msùng zá:ngò we svng yà:ngòe. Mvgàmri mvme góí nø gv̄msùng mvmēmē zá:ngòe.

⁴²Iwe dvshà we memà tiq mèí nø, kàmø gv̄msùngshicè vní gòm wa zá:ngòe.

⁴³Yesuí Ang coqc̄vnri goð nø a:lò we nø, “Namaq svng Ngái v̄la:tnìni, gv̄msùng z̀vnglv̄m shøpdik taq zá: ngò rì angmaq shvngbe mvd̀vmø nø, dvshà we memà yamèí té z̀vng bóà.

⁴⁴Kadø íe wani dvgá rìí nø, angmaqí zóm vchèò rì taqkèní zá:ngò we wa íe. Yamèí nø ang d̀vkúms̀hìlv̄m shvngbe, angò v̀laò d̀vngte z̀vng bóà,” a:lòe.

Marko 13

¹Noqngòm tòngnø vdòng kèní Ang búng daqì ke, Ang coqcún tiq pèi Ang svng, “Vkàngpèá, kadvngshì dàlým dø vra:ngò we lóngrì, kadvngshìni ngør we chòmri, èyà:ngò,” a:- lòe.

²Yesuí ang svng, “Tòngnø yari svng namaqí èyvngnøng we mòí ma? Ya yíng tiqchvng mvdòm tiqchvng vrvng we lóngrì nø, màròlshaq nø tiqchvng gø màdvngvm,” a:lòe.

³Yesu nø Noqngòm tòngnø tvnu dang zanlún pung taq rung dvgvp, Piter, Yaku, Yohan nvng Anderu maqí Ang svng mvyø:ní rø:tnò we nø,

⁴“Yadvng pvn nø kadvgvp í long ma? Yadvng pvn vhømlým zà:mí shálým mvshílvprá nø kadø í we bung long ma? Nøngmaq svng dètáshà lè,” a:lòe.

⁵Yesuí kà pù:ngò nø angmaq svng, “Kagóí gø namaq svng màshvmànlým rvt nàyáshìnøng.

⁶Vsvng mvme nø Ngà bòng ríò sórí, ‘Kristu nø ngà óngàe,’ wa ra nø, vsvng mvme kaq shvmàn bòde.

⁷Namaqí cìl vshvt we nvng vshvtke we shvngkà ètá lóngnøng dvgvp, nøt mèbùmnøngni. Yadvng pvn nø vhøm rà rì ni íe. Iwe lvingdòm rvtø nø shìni mvhøqò.

⁸Vsvng tiq dvcì nø tiq dvcì vtùkē longe. Tiq móngdàn nvng tiq móngdàn gø vtùkē longe. Ang yíng yíng nø rvgaq vnanshì we gø v̄l longe. Dvkø gø vtít rae. Iwe, yadvngpvn nø puqnø zà pvingshì we wa íe.

⁹Namaq nàyáshìnøng. Vsa:ngí namaq svng shaqré lipòng rì taq tèle bònøng. Júrot chòm rì taq gø, namaq svng nàdipmvtnøng. Vrá, namaq nø ngà dvpvt shvkse ílým rvt, øpshú gamzøri, koqkvmrì mvrðvng gø rip nàdu lóngnøng.

¹⁰Vrá, lvingdòm angni mvhøqò vzvng kaq Dvbùshvngkà nø vsvng dvcì vrvm svng dvshvng ràe.

¹¹Angmaqí namaq svng kàngélým yíng èshølnøng nø tèle bònøng dvgvp, namaqí kadø shønlým wa nø nøt mèdèshànøngni.. Wervtø taq namaqí kapà

shònlím kà èzívtnøng nìnø wedø èshønnøng. Kadø íe wani kà shònshú nø namaq mèi nøng, Shànshér Pvlàcè m̀v̀ng íe.

¹²Wedvgvp nø, angnvm pèi angnvm pè svng, angpèi angecè pè svng, shvtlím tvle b̀ò̀de. Angcè ríi gø angpè angmè maq svng vtù lú:ngò nø shvt dvzvr̀ b̀ò̀de.

¹³Ngà b̀ò̀ng rvtnø vsvng dvcì shvngbeí namaq svng shèngōvtnøng. Iwe tìsì l̀v̀ngdòm høg t̀nshì góí m̀v̀ng nø, chutchv̀ng we lún lú:ngòe.

¹⁴Iwe, vcat dvzá:rò we nòmshilím wa l̀ò̀ng nø, rip mvdaq ỳv̀ng shvrip lú:ngò we svng namaqí èỳv̀ng b̀ò̀nøng dvgvp, (kàru yal̀ò̀ng r̀ò̀ góí laq cí:ngò,) Yuda m̀ó̀ng vl rì nø rvzì rām svng laq vtshi.

¹⁵Chòm rvgùng ỳv̀ng vl gø nø, chòm vd̀ò̀ng kèní dvrè lushilím wa nø laq mvlāshi.

¹⁶Rvmá h̀v̀ng taq vl gø gø, bèlaq lushilím wa nø chòm svng laq mvlo.

¹⁷Angni wel̀ò̀ng taq, c̀v̀mré rívm rì nvng nong dvcøqshi rì nø dvshà longe.

¹⁸Yadv̀ng p̀v̀n nø z̀ò̀ngnè dvgvp màdúlím rvt m̀v̀ng vjú èrøtnøng.

¹⁹Kadø íe wani angni wel̀ò̀ng taq nø, dvshà mvhøt vtvng í longe. Gvrayí muqlàng rvgaq nvmlat má:nò dvgvp kèní akvt høgshaq, wel̀ò̀ng dø í we nø màvl dvr. Mèpvng gø màvl long.

²⁰Angni wel̀ò̀ng svng Vkàngpèi la màdvtòò nìnø, svngzà wàngcè kagó gø lutshilím màvl. A:ngí rvhiqshaq rì dvpvt nø, angni wel̀ò̀ng svng dvtóa lú:ngòe.

²¹Wedvgvp tiq gógóí namaq svng, “Yalà, Kristu yayv̀ng v̄le; Kú, kuyv̀ng v̄le, wa ra nìnø, mèkv̀mnøngni.

²²Kadø íe wani mvd̀ø̀ng mvman we Kristu rì nvng mvd̀ø̀ng mvman we kàdvtutshú rì bung long weí, rvhiqshaq rì svng shvmán lún daq nìnø shvmànlím rvt shálím mvshv̀lpvrá nvng vtiqlím rì angmaqí wà lú:ngòe.

²³Wervt namaq nàyáshìnøng. Ngái namaq svng akvt kèní ni shvngbe dvtá b̀ò̀shà,” a:lòe.

²⁴Dvshà mvhøt wel̀ò̀ng mèpvng ǹv̀m nø ỳò̀myò̀m d̀ò̀v̀me; shvlá gø mvgávm;

- ²⁵Kurniprì gø muqlàng kèní vja daqe. Muqlàng rāmò jórնոցցնն rì gø vnanshì longe.
- ²⁶Wekvt Vsvng Angcè pè nø jórնոցցնն vtvng ó ngørdvgùng ǹvngǹvng, rvmøt zúnshì nø lashì daq we svng angmaqí ỳvng lú:ngòe.
- ²⁷Wekvt A:ngí Ang dvzvr̀ rì dvzvr̀ daqò nø, rvgaq yamvtú kèní ku mvtú høq rvgaq vbì górtong kèní ni, Gvrayí rvhiqshaq rì svng dvkøma:tnòe," a:lòe.
- ²⁸Ǹvngwè tøng taqkèní shvbóng rà èc̀vnshìnøng. Ang dvgv̀ng mvkuq nø, angcvp gø shvr̀ long dvgvp nø, mvyù ỳl rái we svng namaqí èshánøng.
- ²⁹Welòng dø yadvng p̀vn vhom mvnshì we svng èỳvng bònøng dvgvp, Ang nø b̀vngkà chit ỳvngø ni tvp níshì rái we svng namaqí shá ràe.
- ³⁰Namaq svng Ngái jøngjøng v̄la:tnìni, yadvng p̀vn nø webàn cèrì shvngbe shini màle dvgvp ni bøn rae.
- ³¹Muqlàng rvgaq nø vlevm̄, ngà kàrì nø màlev̄m.
- ³²Wedø ínìgø weni wervtø nø, kagóí gø mvsháò. Muqlàng taqlapmø vl we muqlàng dvzvr̀ rìi gø mvsháò, Angcè pèi gø mvsháò, Vpèi wa sháòe.
- ³³Namaq nàyáshìnøng. Pán vshat ècanøng sórí vjú èrøtnøng. Pàwálvm̄ wani rvtø welòng kadvgvp tuq ra we svng namaqí mèshánøng.
- ³⁴Kangpè angni tuq ra lòng nø vsvng tiq góí ang chøm nø ang vshuq rì svng tvleò nø angmaq tiq gø nø tiq gø svng b̀vnlì vwá:laò sórí, b̀vngkà vsóngshú rìi gø pán vshat vsònglvm̄ dvká:mò dá:ngí, dvgá tiqmóng taq tiqchàmccè vlá:mì we chøm angkàng pè nvng vbóng.
- ³⁵Wedø írvtnø, pán vshat èca dánøng. Kadø íe wani, chøm angkàng pè nø kadvgvp rá tuqra we màshá. Dørø̀m í ma? Yaqdø̀ng mvlung í má? D̀vnggú girí í má, m̀òini sháng mvgá í má, namaqí mèshánøng.
- ³⁶Ang chvn vnvn̄ tuq daq kv̄t namaq èyøpnøng we svng A:ngí vhom leq mènàdunøng.
- ³⁷Ngái namaq svng yadø shønò kà nø, shvngbe kaq shønò we íe: Pán vshat è̀vlnøng," a:lòe.

Marko 14

¹Shvle Boy ǹng Zidòngsér Vmbóy vz̀ng vǹni taq, shvr̀ngshú vjìrì nvng dvrá svra mvdo rií ǹ Yesu svng mvỳ:ní tvp ǹ shvtl̀m gvcvt vj̀:ndè.

²Wedø ínìø angmaq ǹ bashà rì vjàngshì long we svng svre rvt, bóy angni taq ǹ laq m̀í, wa vrāshìe.

³Yesu ǹ Betani mvr̀ng ỳng m̀ngg̀ng vcaq yà:ngì pè Simon chòm taq v̀mpà vm ǹ námrunng dvgvp, svmaré tiqmè ǹ, gvzà vp̀ we nardú ngódorcì zvng we lóngshú chúng tiq l̀ng lá:ngò ǹ g̀ng rái. Lóngshú chúng long a:ngì pú:ngò ǹ, Yesu vgo taq vd̀raðe.

⁴Iwe, weỳng rung rì tiqmaq ǹ wedø wàò l̀ng svng mvẁmshì ǹ, “Ngórdor cì wel̀ng ǹ, mvpápa pàwá dvs̀: mò ma?”

⁵Pàwá wani wel̀ng ǹ vsh̀myá Dinari mvd̀m nvmd̀ng mvshám hoq dvshà vsvng rì dèba:ngò l̀ng ǹ té shvla we!” wa ǹ vb̀nshìe. Wervt angmaqí wemè svng her wa nga:ndè.

⁶Iwe Yesuí a:lò we ǹ, “Vwa laq wàò, A:ngì Ngà dvpvt shvla we tiqp̀n èẁngang ke pàwá ang svng nàgámǹnge?”

⁷Kadø íe wani mvshám hoq dvshà rì ǹ kadvgvp gø namaq nvng tiqdø v̀le. Namaqí angmaq svng dvbvng mèỳǹng ǹnø kadvgvp gø dvbvng d̀ng íe. Inìø, Ngà ǹ namaq nvng tiqdø ỳng màdvt v̀l̀m mv̀ngà.

⁸A:ngì wá lú:nò d̀ngte wà b̀à. Ngà svng mèk̀m vz̀ng kaq Ngà g̀ng taq ỳtí nàdør we ǹ Ngà svng k̀ml̀m dvpvt dvgòò we íe.

⁹Ngái namaq svng j̀ngj̀ng v̀la:tǹni, m̀ng d̀ngtáng taq Dvb̀sh̀ngkà yal̀ng kaỳng h̀q dvshvng b̀ò ǹnø weỳng h̀q, svmaré yamèi wà b̀à we yal̀ng svng gø dvdvm r̀nlvm wedøni dvshvng dá:r̀e,” a:l̀e.

¹⁰Tiqcé vǹ pè k̀ní Iskariot vsvng Yuda ǹ, shvr̀ngshú vjìrì wur taq Yesu ǹm̀ml̀m diá:mì.

- ¹¹Yudaí shò:nò kà weríí tá bǝà nìnǝ, dvbùá: mì nǝ ang svng gǝmsùng zílǝm dǝnǝde. Weyǝng kèní Yudaí nǝ, angmaq wur svng kadǝwa Yesu tvle lúnǝm, yuqyà ra we rvtǝ láde.
- ¹²Shvlé bǝy núnǝpà shvrúnǝlǝm vyǝngcè sha:tnǝ we, Zidǝngsér Vmbǝy nǝmlat ni taq, Ang coqcǝnríí Ang svng, “Shvle Boy vǝmpà vǝmlǝm nǝngmaqí kayǝng dvgǝalǝm Nà èshǝnge ma?” wa rǝ:tnǝde.
- ¹³Wekvt A:ngí coqcǝvn vǝní pè dvzá:rǝ nǝ yadǝ a:lǝde. “Wamà svng èdǝvǝmshi nǝ, vbachúng taq tì baqshi we vsvng tiq gǝ nǝhǝm bǝshǝde. Ang mèpvng ècǝn bǝshǝ.
- ¹⁴Ang kayǝng gǝngvm nìnǝ wechǝm angkǝng pè svng, ‘Vkang pèí, “Ngà coqcǝnrí nǝng tiqdǝ Shvle Boy vǝmpà Ngà vǝm lúnǝm, zaqlè dǝng kayǝng íe?” wa rǝtne,’ èvlshǝ.
- ¹⁵Wekvt dvzǝm dvzi dvgǝshaq í we mvdǝm dvtǝng taq, te we tiqdǝng a:ngí nǝní lvngà svng dètǝnvǝtshìe. Nǝngmaq dvpvt weyǝngǝ dègǝ dǝshǝ,” a:lǝde.
- ¹⁶Wekvt coqcǝvn wepèní búngá:mì nǝ, wamà svng gǝngá:mì nìnǝ, Yesuí angní svng vǝl dǝrà dǝni yǝng bǝà nǝ, Shvle Boy vǝmpà dvgǝǝde.
- ¹⁷Dǝrǝm hǝqa:tnà dvgvp, Yesu nǝng coqcǝvn tiqcé vǝní pè tuq rái.
- ¹⁸Angmaq námrunǝ nǝ vǝmpà vm dvgvp, Yesuí a:lǝde we nǝ, “Ngǝí jǝngjǝng vǝla:tnìni, Ngà nǝng tiqdǝ á:mì we namaq lvngà taqkèní tiq pèí Ngà ènǝmvm bǝshǝe,” a:lǝde.
- ¹⁹Wekvt angmaq nǝt dvshà lú:ngí nǝ, tiq gǝ mèpvng tiq gǝí Ang svng, “Ngà óngàma?” wa, rǝ:tnǝde.
- ²⁰Wekvt Yesuí, “Tiqcé vǝní pè kèní, Ngà nǝng tiqdǝ ròwa kung gǝm taq zǝnǝmshì pè mǝng íe.
- ²¹Jǝngjǝngni, vsvng angcèpè Ngà nǝ, Ngà dang vrū yà:- ngà dǝ tiqdvchá ni í vdongǝmà. Iwe vsvng angcèpè Ngà svng ènǝmǝm pè mǝng nǝ mvhǝt longè. Wepe mvgǝl yà:ngò pà í nìnǝ, ang dvpvt té shvla ni we!” a:lǝde.

- ²²Angmaq vmpà vm dvgvp, Yesuí zidòng lùò nø, shvmá:nò dá:ngí vmø:tnò nø angmaq svng zìò sórí, "Elùv̄mnøng nø èv̄mnøng; yalòng nø Ngà góng íe," a:lòe.
- ²³Vrá A:ngí gwìn ch̀vng lùò nø, Gvray kaq oqà wa dá:ngí angmaq svng zìò nø, angmaq shvngbe gwìn ch̀vng kèní aqe.
- ²⁴A:ngí angmaq svng, "Yalòng nø mvme gó dvpvt shòrò we Ngà kàgvp shvwi íe.
- ²⁵Ngái namaq svng j̀ngj̀ng v̄la:tǹni, Gvray m̀ngd̀n v̀d̀ng taq angsh̀vr̄ tiqkvt bimtì aql̀vm angni weni mvhøqò d̀ngte, akvt kèní bimtì yalòng Ngà mvaql̀vm íe," a:lòe.
- ²⁶Wekvt angmaq nø shvring z̀ỳwà tiqg̀m wa dá:ngí, Zanlún Pung svng búngá:mì.
- ²⁷Yesuí angmaq svng rá a:lò we nø, "Namaq shvngbe nø Ngà rvtnø nøt nàtøpm̀vmnønge. Pàwál̀vm wani k̀aru taq, 'Vỳng roqsh̀pè svng Ngái cē vtũng vdipm̀ò kvt, vỳngrì nø b̀ng vkangvme,' wa nø vr̄ ỳ:ngà.
- ²⁸Inìgø, Ngà zun long mèpvng, Ngà nø namaq vz̀ngz̀ng Galili rvgaq svng d̀ng dange," a:lòe.
- ²⁹Piterí Ang svng, "Shvngbebe nøt vtøpm̀vm nìgø, ngà nø màtøp," a:lòe.
- ³⁰Wekvt Yesuí ang svng, "Ngái nà svng j̀ngj̀ng v̄lvtnøng, dèni, t̀n yaqdø:ngí, d̀nggú vní rí gø shini mvgi dvgvp, nài Ngà svng vshøm kvt èmāng lóngàe," a:lòe.
- ³¹Iwe Piter nø vtvnghaq kaqshì nø, "Ngà nø Nà nvng tiqdø shí vdong nønggø, ngái nà svng màcháng nø mvwvng dak," wa ke, dvgári shvngbe gø wedøni shøne.
- ³²Angmaq nø, Getsemani, wa t̀ò we tiqz̀ng svng tuq rài kvt, Yesuí Ang coqc̀nrì svng, "Ngái v̀jú røtǹvmò dvgvp, namaq ya ỳng èr̀ng dánøng," a:lòe.

³³A:ngí Piter, Yaku nvng Yohan svng shø:lò nø di ke, laqlaqni nøt dvshà lú:ngì.

³⁴A:ngí angmaq svng, “Ngà nø shìlvm høqshaq vtvng kèní nøt dvshàngè. Namaq ya yvng èvlnøng nø, pán vshat ècā dánøng,” a:lòe.

³⁵Ang nø weyvng kèní tiqramcè diá: mì dá:ngí, vba tøm svng kóngkupshì sóri rvtø weløng nø Ang yvng kèní shvlé daq nìnø laq vlevm, wa nø yadø vjú rø:tnøe.

³⁶“Aba, Vpèá, Nài nø pà gø wá èngu:tnøe. Gwìn yachvng nø Ngà kèní èlóngangà. Inìgø, Ngà nøt dø nø laq mòí, Nà nøt dø mving laq i daq,” wae.

³⁷Ang vtving rái nø angmaq yøp da we svng yvng bóa nìnø, Piter svng, “Simoné, nà èyøpme ó? Nari tiq dvmcè gø pán vshat ca mèzá:nò ma?

³⁸Dvløtlvm yvng svng namaq mvgønglvm dvpvt, pán vshat vsóng dving èwànøng nø vjú èrøtnøng. Pvlàcè nø mvyø we, góngsha nø mvjòr,” a:lòe.

³⁹Ang rá tiqkvt diá:mì nø, to røt bóa dø tiqdvchá shøn nø vjú rø:tnøe.

⁴⁰Ang vrá tiqkvt vtving rái nìgø, angmaq yøp vnøngkéò nø yøpdvng wa we svng yvng bóa. Ang svng kadøwa kà vtvinglvm gø angmaqí mvsháo.

⁴¹Vshømkvt wakvt Ang vtving rái nø a:lò we nø, “Namaq nø akvt høq ènārshìnøng nø yøp èmvnshìnøng ma? Vrvmá:mì; nari gø vhøm rái. Ku, Vsvng Angcèpè nø, mvrà vl rì wur taq shvtlvm nvmvm bóa.

⁴²E- búngnøng; so diì. Ku, Ngà svng ènvmvmpè nø tuq rái,” a:lòe.

⁴³Ang wedø shøn la:ngí tiqcé vní pè kèní Yuda di rái nø, shvrúngshú vjìrì nvng dvrá svra mvdò nvng shaqré shaqtvngri yvng kèní vsvng loksok tiqmvdò gø, shvm nvng dèdøm lá:ngò sóri ang mèpvng zvn rái.

⁴⁴Yesu svng nvmsnú pèi nø angmaq svng mvshvlpvrá tiqpvn zí dára nø, “Ngài ka pè svng vbøngønøng, wepè íe. Ang svng tvpdvng shvlá dvingwa èshøl bønøng,” vl dá:rà.

⁴⁵Yuda tuq rái chàng, Yesu yvng ang wela:ngí tvp vnvpsì nø, “Rabbiá,” a:lò nø vbùde.

- ⁴⁶Wekvt wá ríí Ang svng wu:rí kvp dvkvp zò:mò nø Ang svng ta:pmòe.
- ⁴⁷Iwe, shvngvng yíng rip we tiq pèi nø, shv̀m rut shà:lò nø shvrúngshú vgo pèò vshuq tiq pè svng tiqd̀vm vtuaq b́à nìnø, ang vnà tiqgòem tòq vja sínga b́à.
- ⁴⁸Wekvt Yesuí angmaq svng a:lò we nø, “Ngà nø t̀lv̀m vsvng óngà rvt namaq nø shv̀m nvng dèdòem èl̀vngnøng nø Ngà svng tvpl̀vm èdì ráshà ó?
- ⁴⁹Noqngòem t̀ngnø vdòngø shvngø:t̀nì nø, Ngà nø ni vr̀m namaq ǹng tiqdø ā:lì we, Ngà svng lemètvps̀hà. Iwe, yadø b̀n l̀ng nø Shànshér Kàru taq shò:nò rì dvh̀ml̀vm rvt íe,” a:lòe.
- ⁵⁰Wekvt coqc̀vrì shvngbeí Ang svng sāl̀a:ngò nø vtshìá: mì.
- ⁵¹Gùchàngre tiq pè nø, ang góng taq vzi laqtun tiqd̀:ngí rvbeshi nø, Yesu mèpvng cà:nò we ang svng gø angmaqí ta:pmò nìnø,
- ⁵²ang vzi laqtun dùng zør chu:t̀nò nø góngsér vtshìá:mì.
- ⁵³Wekvt angmaqí Yesu nø, shvrúngshú vgopè yíng sh̀l b́à. Shvrúngshú vjìrì nvng shaqré shaqtvngri ǹng dvrá svra mvdò shvngbe gø weyíng dvkòmshe.
- ⁵⁴Piter m̀ng nø, Yesu mèpvng vrúm vsar dø c̀n dára we, shvrúngshú vgopè gùrpuq vdòngø svmi l̀mshi sórí, dvzøem c̀rì ǹng tiqdø runge.
- ⁵⁵Wekvt shvrúngshú vjìrì ǹng shaqré lìpòngmè vsvng rì shvngbeí, Yesu svng dvshíl̀vm kàciq l̀nl̀vm, Ang svng vtù we shvkse láðe; ínìgø tiqp̀v̀n gø lá mvlú: no.
- ⁵⁶Ang svng vtùò nø vsvng mvme nø mvdìng we shvkse wáshì nìgø, angmaq shvkse kà màbóng.
- ⁵⁷Wekvt vrá dvgá tiq mvdò búng lú:ngì nø Ang svng vtùl̀vm vyà we shvkse wáshì nø, shòn we nø;
- ⁵⁸Yapè shòn we nø, ‘Vsvng wu:rí wà yà:ngà we Shànshér t̀ngnø yachòem svng Ngái catnò nø, vshòem níí, vsvng wu:rí màwáshaq tiq chòem Ngái wàl̀vm íe,’ wakà nøngmaqí táìe,” a:- lòe.
- ⁵⁹Wedø shòn nìgø, angmaq shvkse kà nø màrá.

⁶⁰Wekvt shvrúngshú vgo pè nø shvngbe dvhø̄ zvng rip lú:ngì nø Yesu svng rø:tnò we nø, “Nàí tiqka gø mènàtvngshà ma? Nà svng yadvng góí nàchaq nø shvkse wáshì we mètáò ma?” a:lòe.

⁶¹Inìgø, Yesu nø dø màwá vl nø tiqkà gø màtà:ngò. Wekvt shvrúngshú vgopèí vrá tiqkvt Ang svng rø:tnò sórí, “Ishøt ìgvn angké pè Gvray Angcè pè, Kristu wapè nø nà èíe má?” a:- lòe.

⁶²Wekvt m̀vng Yesuí, “Nga ni øngàe. Vrá Vsvng Angcè pè Ngà nø pòngbàng shór nø Jórnonggùn vl pè vbàngpā̄ rung we ǹvng, muqlàng rvmøt rì nvngnvng døng dak we svng namaqí èyvng lóngnønge,” a:lòe.

⁶³Wekvt shvrúngshú vgopè nø, bèlaq hweq ringshi sórí, “Wemvd̀m nøngmaq kapà shvkse ráie ma?

⁶⁴Gvray kaq shvyómkà yalòng svng namaqí gø ètá bóshà, kadø dèdv̀mnønge ma?” wae. Angmaq shvngbeí, “Ang nø shí vpó we mvrà v̄le,” wa nø kàciq ra:tnòe.

⁶⁵Wekvt tiqmaqí nø Yesu svng tø:lí vpìò nø, Ang m̀vrdaq wa:mò dá:ngí wur dvpuqí vdi:pmò nø Ang svng, “Kà dètut nø èshòn lè,” a:- lòe. Cilcè ríí gø Ang svng m̀vr vpaqò nø shøl bóà.

⁶⁶Piter nø pvnglám, vdòng gùrpuq ỳvng vl dvgvp, shvrúngshú vgopè dvzømsnú tiqmè dì rái weí,

⁶⁷Piter svmi lómshì we svng ỳvng bóà nìnø, ang svng dvjaq sórí, “Nà gøni Nazaret pè Yesu nvng tiqdø lèlvp ni!” a:lòe.

⁶⁸Iwe ang m̀ashì nø, “Nàí pà èshø:nò má mvshángo, rál gø mvràlò, a:lò nø vngám lap gùrpuq svng bungá:mì. Wekvt nø dvnggú gì daqi.

⁶⁹Dvzømsnú mèí vrá tiqkvt ang svng ỳvng bóà nø gùrhøm rip rì svng, “Yape gø angmaq nvng tiqvdò íe,” a:lòe.

⁷⁰Iwe vrá tiqkvt ang m̀ashìe. Mèpvng tiqlvng cèí gø gùrhøm rip ríí vrá tiqkvt Piter svng, “Jòngjóng nà nø angmaq nvng tiqvdò lèini nø; pàwá wani nà nø Galili vsvng ni èíe,” a:lòe.

⁷¹Inìgø, ang dvgvmshì sórí, “Namaqí èshònnøng we yapè svng ngài mvshángo,” a:lòe.

⁷²Wela:ngí ni d̀vnggú vni rí warí g̀ì daq̀ì. Wekvt wa, Yesuí ang svng v̄l d̀ará we, “D̀vnggú vni rí gø shini mvgi dvgvp, nài Ngà svng vshòm kvt mènàchàng lóngà, v̄l d̀ará kà svng Piterí dvdvm ròn daqà nø ang ngøe.

Marko 15

¹Mèpvng sháng mvgá la:ngí, shvrúngshú vjìrì nø shaqré shaqtvng rì nvng dvrá svra mvdò nvng Shaqre Lìpòngmè vsvng rì shvngbe tiqdø vrashì dá:ngí, Yesu svng dóngd̀vng shvl b̀òà nø Pilat wur svng tvle b̀òà.

²Wekvt Pilatní Ang svng rø:tnò nø, “Yuda vsvng rì Koqk̀vm, wapè nø nà ni èíe ma?” a:lòe. Yesuí ang svng vtà:ngò nø, “Nà èwa dø óngàe,” a:lòe.

³Shvrúngshú vjìrìí nø, Ang svng mvme ciq naò nø kòde.

⁴Wekvtrá Pilatní Ang svng rø:tnò nø, “Angmaqí nà svng wedvng ciq ènavm nø èko nìgø, Nài tiqkà gø mènàtvnsha ma?,” a:lòe.

⁵Iwe, Yesuí tiqkà gø màtà:ngò rvtñø Pilat dá d̀vng wae.

⁶Bóy vr̀vm taq angmaqí kùng vsvng kàgø røtshira nìgø, Pilatní angmaq dvpvt wegø shvlánga rà we vtóng v̄le.

⁷Wenila taq vjángshì weí vsvng shvt rì nvng tiqdø vdóngshaq í we, Baraba, wa t̀òò we tiq pè v̄le.

⁸Wekvt vsvng loksokrì dì lú:- ngì nø, Pilatní angmaq dvpvt kadvgvp màdvgvp wàò dø, vróngshaq tiq gø shvlángalvm ang svng rø:tnòe.

⁹Iwe Pilatní angmaq svng vtà:ngò nø, “Yuda vsvng rì Koqk̀vmpè m̀vng namaq dvpvt shvlángai kvt namaq èshògnønge ma?” a:lòe.

¹⁰Kadø íe wani Yesu svng shóm rvtñø shvrúngshú vjìrìí Ang kaq dvshílv̄m tvlea:tnà we svng a:ngí dóm b̀òà.

¹¹Inìgø, shvrúngshú vjìrìí nø angmaq dvpvt a:ngí Baraba shelángāshà wa røtlvm, vsvng loksokrì svng dvzà:ngòe.

- ¹²Wekvt Pilatní vrá tiqkv angmaq svng, “Wedø íni, namaqí Yuda vsvng rì Koqkím, èlvnnøng pè svng Ngái kadø lvwvngònøng?” a:lòe.
- ¹³Angmaq rá vkiq lú:ngì nø, “Ang svng nàtaqo,” a:lòe.
- ¹⁴Pilatní angmaq svng, “Pà rvtnø le? A:ngí mvgvm màshvla we kapà wàa:pmà ma?” a:- lòe. Iwe angmaq téwa vkiq lú:ngì nø, “Ang svng nàtaqò,” a:lòe.
- ¹⁵Wekvt Pilatní vsvng loksokrì svng nøt dvshóm mvyó weí, angmaq dvpvt Baraba shvlánga dving, Yesu svng nø hwíhwí re dvzá:rò dá:ngí, Ang svng vtaq nø dvshílvím tvle bòa.
- ¹⁶Wekvt cìlcè ríi nø, dupe kàciq rvt rà tønngø gùrpuq vdòng svng Yesu shøl bòa nø, angmaq tiqdap shvngbe goð nø dvkø:mòe.
- ¹⁷Wekvt angmaqí Ang svng shvmoq bèlaq dvgwað nø, bvnghó vmo zvtdvng Ang svng shvmòe.
- ¹⁸Wedá:ngí Ang svng dvcøð nø, “Yuda vsvng rì Koqkím peá, góngzòl góngyàng leq v̄l d̄vr,” a:lòe.
- ¹⁹Wekvtrá angmaqí kòmbàng tiqtá:ngí Ang vgo svng z̀ndvtuttut vdi:pmò nø, Ang svng tø:lí vpìòe. Angmaq pvnciq tushi sórí Ang svng vgo ngómshì nø gø dvcøðe.
- ²⁰Ang svng wedø dvshá dvcø wàð dá:ngí, angmaqí shvmoq bèlaq dùng chu:tnò nø, Ang bèlaq dùng vrá dvgwàð dá:ngí Ang svng vtaqlívím shøl bòa.
- ²¹Wekvt nø vtír rvwá kèní dì rái nø chàng vzvng mvnvm í we tiq pè, Kureni vsvng Simon lá:nò pè svng cìlcè ríi mvdòng mvdaq Yesu wurgang baq dvzá:ròe. Ang nø Alesander nvng Rufus angnívm angpè íe.
- ²²Wekvt cìlcè ríi Yesu svng Golgota wa zàng svng shøl bòa. (Golgota, wakà nø, vgo sharø rvgaq, wa kà íe)
- ²³Angmaqí muracì vshúò we bimtì Ang svng shvaqò we A:ngí màtoð.
- ²⁴Wurgáng taq angmaqí Ang svng vtaqò dá:ngí, Ang bèlaq dùng nø kagó vpvt vdu má, wa nø shvwøn dóð nø vwālshìe.
- ²⁵Angmaqí Ang svng vsháng nari dvgø rvtø taq vtaqòe.

²⁶Ang svng naò nø koò kà gø Ang mvdòm ramø, YUDA VSVNG RÌ KOQKÍMPÈ wa nø vrūshaq íe.

²⁷Wekvtrá angmaqí tōlvm vsvng vní pè gø Ang nvng tiqdø, ang vbàng pa tiq pè, Ang vgwé pa tiq pè, wurgang taq vtaqòe.

²⁸Yalòng nø shànshér kàru taq, ‘Ang svng nø dvrá vlèò vsvng rì nvng tiqdø dvdut bóà,’ wa vrū yà:ngà kà vhomá:mì we íe.

²⁹Chàng vzvng ríí gø, angmaq vgo hwashì sórí Ang svng shvyø:mò nø, “Ó, Noqngòm tòngnø èca:tnò nø, vshòm níí rá èwàò pè Nàé,

³⁰Nà vdè shèlutshi nø, wurgang kèní èlāshi daq lè,” a:lòe.

³¹Wedø tiqdvchá, shvrúngshú vjìrì nvng dvrá svrarií gø, Ang svng ze:rò sórí, angmaq shòn we nø, “Dvgá vsvng kaq nø shvlu:tnò we; Ang gònshaq svng nø Ang shvlut la mvngutshì nìnø!

³²Nøngmaqí kým lúnlvm rvt nøngmaqí yà:ngì dø Israel dvcì Koqkím pè, Kristu wa pè nø, wurgang tòng kèní yalvng laq lashi daq lè,” wae. Ang nvng tiqdø wurgang taq vtaq bóà pèní gø, wedøni Ang svng zershie.

³³Vyáng rvwè tiqcé vní nari kèní nvmtan vshòm nari høq nø, we móng móngkøp dødving wàá:mì.

³⁴Nvmtan vshòm nari taq Yesu nø shaqmèí vkiq sórí, “Eloi, Eloi, lama sabaktani?” wae. Wekà nø, “Ngà Gvrayá, Ngà Gvrayá, pàwá Ngà svng èlàngà ma?” wa kà íe.

³⁵Weshvsvng rip rì tiqmaqí wekà tá bóà nìnø, “Ku, A:ngí Eliya svng gōde,” wae.

³⁶Wekvt tiq gø kvlvngá:mì nø, mvcát tì taq tìrmøt tiqpù zø:nò nø, kòmbàng tiqtvng taq dvcaqò dá:ngí, Ang svng shvaqò sórí shòn we nø, “Eliya di daq nø Ang svng kà daqò má yà:ngì,” wae.

³⁷Wekvt Yesu nø, shaqmèí vkiq sórí shaq dvtná:mì.

³⁸Wekvt Shanshér tòngnø taqò dvkøq laqtun gø, taq mvtú kèní pvng mvtú høq, talàm dínngá:mì.

³⁹Yesu nø wedø vkiq nø shaq dvtná:mì we svng, wurgang vzèng lap rip we cìlcè tiqyá øpshú dupèi yèng bòa kv̄t, “Yapè nø jøngjóngni Gvray Angcè tiq pè ni lví dári,” wae.

⁴⁰Vrúm yéng kèní dvjaqò we svmaré tiqmvdò gø v̄le. Angmaq dvhø taq Makdala Mari nèng, Yakuzi ó Yose angnínm angmè Mari gø, Salomí gø vbáe.

⁴¹Yarì nø Yesu Galili rvgaqø vl dvgvp Ang mèpvng cà:nò nø Ang svng dvzø:mò rì íe. Vrá, Yesu nvng tiqdø Yerusalem wamà svng ngang lú:ngì we, dvgádø svmaré mvme mè gø weyéng vbáe.

⁴²Nárni vzèng ni, dørøm høqa: tnà dvgvp, dvgøshilvm angni í rái rvtñø,

⁴³Arimatia pè Yosep dì rái nø, Pilat yéng svng màsvrere chàng di nø, Yesu vnàng rø:tnè. Yosep ang nø dvrá kàciq rvwv̄nshú dvgùng vl we mvgàm tiq pè í nø, ang gø Gvray móngdàn tuq daq we svng caò we tiq pè íe.

⁴⁴Yesu shiá:mì we kà Pilat dùí tá bòa kv̄t dà lú:ngì nø, vsù:ngò we cìlcè tiqyá øpshúpè goò dá:ngí, Ang nø jøngjóng shiá:mì má?' wa rø:tnè.

⁴⁵Cildu pèi, Yesu nø jøngjóng shiá:mì, wa ang svng v̄l bòa kv̄t, Pilat dùí vnàng lònng Yosep svng tvleòe.

⁴⁶Yosepmí nø, vzi shv̄nàng laqtun wa:nò nø, Ang vnàng ka daqà dá:ngí, vzi laqtun dù:ngì rvdu:pmò nø, chuq yà:ngà we lóngdùng dvgv̄m tiq lònng vdòng taq Ang vnàng vya:- lòe. Wedá:ngí lóngkòm tiqgòm tvria: tnà weí bvt shøòe.

⁴⁷Makdala Mari nèng Yose angmè Mari angnií Yesu vnàng kayéng vyà:lò we yà:- ngòe.

Marko 16

¹Nárni vleá:mì dvgvp, Makdala Mari nèng Yaku angmè Mari nèng Salomi nø Yesu vnàng svng yøtíi vdør lvm dvpvt, ngódorcì wa:nò nø dì rái.

²Wenár nvm̄lat nií, sháng mvgágá angmaq di nø, nvm̄ svr rái dvgvp lóngdùng dvgv̄m yéng svng tuq rái.

³Wekvt angmaq vrùng nø, “Dvgv̀m b́ngkà lóngkò̃m ch̀vng kagó̃i nongmaq dvpvt tèríaa:t̀nì má?” wae.

⁴Pàwá wani lóngkò̃m wegò̃m nø vtvngshaq tēē. Iwe angmaq kang ngángshi yà:ngò nìnø, lóngkò̃m gò̃m nø tvri dárà we svng ỳvng b́òà.

⁵Lóngdùng dvgv̀m vdòng svng gòngá:mì ke, bèlaq mùng gwashì nø, vbàng paø rung da we gùchàngré tiq pè svng angmaqí ỳvng b́òà nìnø, angmaq dvdvm vtiqá:mì.

⁶Wepèi angmaq svng, “Mèdedáshìnø̃ngni, namaqi nø wurgang taq vtaqa:pmà we, Nazaret pè Yesu svng èlànø̃ng we shángòe. Ang nø zuná:mì; ya ỳvng màvl. Ang svng vyàla:pmà ỳvng gø èỳvngnø̃ng le!

⁷Namaq èdìv̀mnø̃ng nø, Ang nø namaq vz̀vngz̀vng Galili gùrwang svng di dae, wa nø Ang coqc̀vǹrì svng gø, Piter svng gø dètánø̃ng. A:ngí namaq svng èvlvpshà dø, namaqí Ang svng weỳvngø m̀vng èỳvng b́ònø̃nge, èvl b́ònø̃ng,” a:lòe.

⁸Wekvt angmaq nø, nipnip vd̀vn sóri lóngdùng dvgv̀m kèní bungá:mì. Iwe angmaq svre rvt, kagó̃ svng gø angmaqí tiqkà gø màdvtáo.

⁹Wenár ǹvmlat ni taq, sháng mvgágá Yesu zuná:mì m̀èpvng, A:- ngí cáng shvngøt lòñg lúnga:pmà mè, Makdala Mari svng vz̀vng Ang dvtánshìe.

¹⁰Wemè diá:mì nø Yesu nvng tiqdø vl yà:ngì rì svng dvtáòe. Angmaq nøt ỳr nø ngø da ke,

¹¹Yesu nø cúnshì we Marií ỳvng dárà we kà svng angmaqí tá b́òà nìgø werì nø mvk̀vm.

¹²Yad̀vng p̀vn m̀èpvng, angmaq kèní vnì pè nø vt̀r rvwá svng di ke, Yesu nø dvgá tiqm̀vrsh̀vm shvmtshì d̀vng angní lvnga svng tvrà rāmø dvtánshìe.

¹³Wekvt angní lvngà vt̀vngá:mì nø, dvgá rì svng dvtáò nìnø, angní lvnga svng gø wedøni angmaq mvk̀vm.

¹⁴Wemep̀vng, coqc̀vǹ tiqcé tiq pè wa v̀mpà vm nø námruñg dvgvp Ang dvtánshìe. Iwe, Ang zun lú:ngì m̀èpvng Ang svng ỳvng dárà rì kà svng

angmaq mvkám we nvng angmaq kýmnoť màvl nø nøť zaq rvt Yesuí angmaq svng nga:nòe.

¹⁵A:ngí angmaq svng, “Namaq nø móng døngtáng svng èdìnøng nø, svng pèn í dýngte svng Dvbùshvngkà dèshvng bònøng.

¹⁶Kým nø tiløp løpshi gó nø gønshaq chutchvng lúne; mvkám gó mèvng nø kàngé we vhómlým íe.

¹⁷Vrá, kým vsvng rì svng nø shálým mvshvlpvrá yadvng pà:ní cèn lú:ngòe; Angmaqí nø Ngà vbøng kèní cángri lùng bóde; dvgá pèn kà angshvr gø angmaq shøn longe;

¹⁸Bø svng angmaqí zø:mò nìgø, shì rā pà mvtøq pvla tiqpènpèn angmaqí aq vdu nìgø, angmaq kadø gø mòí long. Vrá, zarì mvdvm angmaq wur hapshì kvť nø zarì ban longe,” a:- lòe.

¹⁹Vkàngpè Yesu nø angmaq svng kà shøn dá:ngí, Ang nø muqlàng taqlap svng tvm vbun bóà nø, Gvray vbàng pa yvng rúngá:mì.

²⁰Wekvt coqcvnri angmaq búng á:mì nø, kayvng màyvng mvshól dvshvng bóà. Vkàngpè gø angmaq nvng tiqdø bvnli wa nø, angmaqí dvsha: ngò we mòngkà nvngnvng shálým gømla dvzà:nò weí shvkse wàò nø shvdøng shvngà:ngòe.

Luka

Luka 1

¹Vshaq pè Tiopilué, nongmaq dvhò taq bòná:mì we mvshól rì dang nò kàru vrū vsvng mvme v̄le.

²Angmaqí nò nvmlat kèní angmaq neí yà:ngò nò mvshól welòng dvsha:- ngò ríí shò:nò dø tiqdvchá vrū mvsø: ngò we íe.

³⁻⁴Ngài gø welòng dønì yadvng pèn shvngbe svng ǹmlat kèní shvla mvcha gùn dvtøp b̀ngà. Wervt nà svng dèshvnga b̀ì we kàrì nò j̀ngj̀ng d̀nge, wa nài gø shá lúnlv̄m dvpvt tiqsvng mvza ang dvtí v̄l dø nà svng vrūa ǹnø shvlae, wvng dvdvmò nò vrongvtnò we íe.

⁵Herod nò Yuda m̀ng koqk̀m wáshì dvgvp, Abiya mvdò taq Zakaria l̀nshi we shvr̀ngshú tiq pè v̄l yà:ngì. Ang ch̀mmè gø Aron ang pvlí pvlaq tiq mè í we, ang b̀ng nò Elizabet íe.

⁶Angní sv̄mā nò Gvray m̀rd̀ngø d̀ngman vs̀ng í nò V̀ngpè d̀k̀mkàrì nvng dvrá rì shvngbe svng shvlá wa cà:nò vsvng íe.

⁷Elizabet nò vd̀m í nò angní cvr̀ng rái h̀q angcè màdà.

⁸Zakaria nò Gvray m̀rd̀ngø shvr̀ngshú b̀nlì wàlv̄m angjā vh̀m rái nò b̀nlì dvz̀mshi dvgvp,

⁹shvr̀ngshú vt̀ng dø tiqdvchá shvwøn dó b̀à kv̄t V̀ngpè noqng̀m t̀ngnø vd̀ng taq, ng̀rcì ẁrt̀ng ẁr nvng g̀nglv̄m ang svng lut b̀à.

¹⁰A:ngí ng̀rcì wá:rò rvtò taq, bashà rì loksok shvngbeí nò vngám lapm̀ vj́ r̀:tnè.

¹¹Wekvt V̀ngpè dvz̀r tiq g̀ nò ng̀rcì ẁrrà vb̀ng pà rip daqì nò, ang svng dvtánshie.

¹²Zakariaí ỳng b̀à kv̄t shérvkaq svr̀e lú:ngì.

¹³Wekvt muqlàng dvz̀r g̀í ang svng, “Zakariaá, mèsèrēni. Nà èr̀t kà Gvrayí ètāā b̀ì. Nvch̀mmè Elizabetní nò nà dvpvt angcè tiq pè g̀v̄l daq̀e. Ang b̀ng nò Yohan, wa t̀ r̀e.

- ¹⁴Nàí nø ang rvt dnbùlým èlún lú:ngòe; dvgá vsvng rì gø ang gvì daqò rvtnø dnbù longè.
- ¹⁵Kadø íe wani Vkàngpè mýrdvngø ang nø ríng we í lōng nø, nø vmuq gø, mvshaqtì gø ang mvaq. Ang nø angmè góng kèní ni Shanshér Pvlacè dvnzòng longè.
- ¹⁶A:ngí Israel dvcì cèrì mvmē svng lin lú:nò nø, angmaq Kàngpè Gvray kaq vwvngshì dvzvr lú:ngòe.
- ¹⁷Ang nø Eliya døni nøt lòm nø jórònnggùn nvng tvp Kàngpè vzvngzvng di daqe. Kàngpè dvpvt bashà tiq mvdò dvgóa lúnlým rvt, a:ngí nø angpè nvng angcè maq vrvm dvzvr lú:ngòe. Kà mvta rì gø døngman we zitnøt kaq vwvngshì dvzvr lú:ngòe," a:lòe.
- ¹⁸Zakariaí muqlàng dvzvr svng, “Ngà nø cvróng rángà; ngà chømmè angbat gø vlē rái. Ini yalòng dìng we nø ngái kapà kèní lvshángònøng?” a:lòe.
- ¹⁹Muqlàng dvzvr góí ang svng yadø a:lòe. “Ngà nø Gvray mýrdvngø rip pè Gabriel óngà nø, nà svng dnbùlým shvngkà yalòng dvtálým rvt ngà svng dèzvr dakngà we íe.
- ²⁰Eyà:ngò, ngà kàrì svng nà mèkvým rvtnø, yadvng pvn shini màhøm rā dvingte nà nø màá èi long nø, kà shòn mèlún lú:ngò. Iwe angrvtø hòqa: tno dvgvp ngà kàrì nø vhøm rāe,” a:lòe.
- ²¹Bashà rii nø Zakaria svng cāò we, Shanshér tønngø vdøngø ang poni tømá:mì rvt dàe.
- ²²Ang léshi daqì kvv nø, angmaq svng kà shòn màshvlá lú:ngì rvt noqngøm tønngø vdøngø a:ngí shøngran yvng bóà we svng angmaqí døm bóà. Ang nø màá lè í dá:rì nø, angmaq svng màá kà wa gvzvm mvnshìe.
- ²³Shanshér tønngø taq ang dvzømshì rà we angni gømá:mì kvv ang chøm svng loá:mì.
- ²⁴Wenila mèpvng chà:mí angchømmè Elizabet nø, góngshvng mòí lú:ngì nø pungwà shvlá hòq ang wāwā kúrshi sórí yadø wae;

²⁵“Vs̀ng dvhø ỳng ngà shvraq màchaq óngà we svng A:ngí lúálvm rvt, V̀kàngpèi ngà kaq ỳng ètvm̀m dakngà nø, ngà svng yadø èẁngāng bóngà,” wae.

²⁶Vchuq shvlá mèpvng, muqlàng dvzvr Gabriel svng Gvrayí Galili rvgaq Nazaret, t̀ò mvr̀ng taq,

²⁷Mari t̀ò we chømyoré vj̀ng mè v̄l ỳng svng dvzá:ròe. Ang nø Dawi dvg̀ng taqkèní Yosep lá:nò we tiq pè svng vdvnshìshaq íe.

²⁸Muqlàng dvzvr gó nø Mari v̄l ỳng gòngá: mì nø ang svng, “Jejú vt̀ng èlú:nò mè nà, pàmará! V̀kàngpè nø nà nvng tiqdø v̄le,” a:lòe.

²⁹Pamvrà wa kà welòng rvt Mari vnvná:mì nø, kà yalòng nø kadø wa kà í má, wa nø nøt vdòngø dvdáshìe.

³⁰Wekvt muqlàng dvzvr góí ang svng, “Mariá, mèserēni; nài nø Gvray m̀vrd̀ngø jejú èlún bóà.

³¹Eyà:ngò, nà nø góngshv̀ng mèi long nø, angcè tiq pè ègv̄l daqòe. Ang b̀ng nø nài Yesu, wa t̀ò ràe.

³²Ang nø r̀ng we í long nø, Ang svng nø vháng vt̀ng pè Angcè Pè, v̄l lú:ngòe. Vrà, V̀kàngpè Gvrayí angkop angkàng Dawi koqkvm̀ r̀ngt̀ng gø Ang svng zí lú:ngòe.

³³Ang nø Yaku dvcì cèrì mvd̀mø dvcìq lvpat koqkvm̀ wáshì longe. Ang m̀ngdàn nø kadvgvp gø màlevm,” a:lòe.

³⁴Wekvt Marií, “Ngà nø lvngaré nvng gø shini màshóngsh̀ng ke, kadøwa yalòng lvb̀n daq ni?” a:lòe.

³⁵Muqlàng dvzári vtà:- ngò nø ang svng, “Nà svng Shanshér Pvlacè lāshi daq nø, vháng vt̀ng pè Ang jór̀nggù:ní nà svng dèkøq daqe. Wedø í rvt̀nø nài ègv̄l daqò we c̀mré pè nø Shanshér pè, Gvray Angcè Pè, wā t̀ò lú:ngòe.

³⁶Etàò, ku, nvri nrvpmè Elizabet gø cvr̀ng rái dvgvp wā angcè tiq pè ríde. Vsa:ngí vdóm íe, a:lò mè nø góngshv̀ng m̀oi we akvt vchuq shvlá íá:- mì.

³⁷Kadø íe wani Gvrayí wá mvlú: nò we pà gø màvl,” a:lòe.

- ³⁸Wekvt Marií, “Eyà:ngò, ngà nø Vkàngpè Ang vshuqmè óngàe. Nà èshòn dø tiqdvchá ngà taq laq í daq,” a:lòe. Wekvt muqlàng dvzvr nø ang yvng kèní vtvingá:mì.
- ³⁹Wemèpvng niláí Mari búng nø, Yuda rvgaq shigùng móng tiq mvrìng svng cancan diá:mì.
- ⁴⁰Zakaria chòm svng ang gòngá:mì nø, Elizabet svng pàmvrà a:lò nø dvhømshìe.
- ⁴¹Mari pàmvrà wa kà svng Elizabetní tá bòa chàng, ang góng taq cvmré gø chóngshì lú:ngì nø, Elizabet gø Shànshér Pvlàcèi dvnzòng taqsóri,
- ⁴²shaqmèi shòn we nø, “Svmaréri í dvingte dvhø taq nài nø ishøt ìgvn èlú:nòe. Nà góng taq vl we cvmré cèi gø ishøt ìgvn lú:nòe.
- ⁴³Ngà Vkàngpè angmè ngà yvng svng tùng di høq nø, kadø í nø yadø nàpóngvtnà ma?
- ⁴⁴Ku, nà pamvrà èwā kà ngái tángò chàng, ngà góng taq vl we cvmré nø dvbùnø:tní chóngshi lú:ngì.
- ⁴⁵Vkàngpèi ang svng shòn daqà kàri shvngbe nø vhøm longè, wa nø kím we svmaré yamèi mving ishøt ìgvn lú:nòe,” wae.
- ⁴⁶Wekvt Mari nø yadø wae: “Ngà dònngø:tní Vkàngpè svng shvrìngòe.
- ⁴⁷Ngà pvlàcè gø ngà Chvngkàngpè Gvray taq dvbònge.
- ⁴⁸Kadø íe wani màpóng we Ang vshuqmè svng A:ngí yvng ètvmvm bòngà. Eyvngnòng, akvt kèní kukaq mvrìl nø mvrìl vrà:mí ngà svng, ishøt ìgvn lún mè, èvl longè.
- ⁴⁹Kadø íe wani nònggùn jòrpè A:ngí nø, ngà dvpvt rìng we bvnli èwvngāng bòngà; Ang vbòng gø shànshére.
- ⁵⁰Ang svng vpø svrē vsvng rì kaq nø, mvrìl larìl A:ngí dvsházāde.
- ⁵¹Ang wur nònggùn kving we bvnli A:ngí wà bòa. Shvrìngshì rì svng nø, A:ngí dvkāng bòa.

- 52 Dugàmzòrì svng nò òpkíng rúngtèng kèní dvjàò nò, cipshì rì svng m̀ng A:ngí shvri:- ngòe.
- 53 Svri shìrì svng nò g̃m we vmpài dvkào nò, mvgàmri svng nò A:ngí v̀ng shvlò bòà.
- 54 Nongmaq vkop Vkàngmaq svng d̀n yà:- ngà dò tiq dvchá, A:ngí nò Ang vshuq Israel svng dvbvng daqà.
- 55 Abraham nvng ang dvcì cèrì svng dvcìq lvpát Ang dvsházā nòt dvtan daqà," wae.
- 56 Mari nò, Elizabet nvng vshòm shvlá d̀ngte vl dá:- ngí ang chòm svng loá:mì.
- 57 Elizabet nò angcè gvll̀m rvtò gò rái kv́ angcè tiq pè gv́ daqà.
- 58 Vkàngpèi Elizabet kaq dvsházānòt dvtàn daqà we kà tiqđng vs̀ng rì nvng angrì angyang rii tá bòà kv́, ang nvng tiqđò dvb̀e.
- 59 Vshvt ni wani taq c̀mrécè svng rvm̀l vtóng c̀nl̀m angmaq dì rái nò, ang svng gò angpè b̀ng dò Zakaria, wa t̀l̀m dá:nòe.
- 60 Iwe angmèi nò, "Mvdaq; ang svng nò Yohan t̀l̀m íe," a:lòe.
- 61 Angmaqí ang svng, "Nvri nrvp rì dvhò taq wedò t̀shi we nò tiq gò gò lā màvl ni," a:lòe.
- 62 Wervt angmaqí angpè svng màá kà gvz̀mshì weí, ang svng kadò t̀ mèyòe, wa r̀:tnòe.
- 63 A:ngí nò r̀shvp tiq gòm l̀ò nò, ang b̀ng nò Yohan íe, wa vr̀ l̀:ngà rvt angmaq shvngbe dád̀ng wàá:mì.
- 64 Wekv́ ch̀ng Zakaria ang ǹnggòp áshì nò, ang pvlè gò vp̀n l̀:ngì nò, Gvray kaq shvr̀ng shvtàòe.
- 65 Weỳng kèní angmaq gùrh̀m v̄l vs̀ng rì dvdvm vtiq nò, kà yarì nò Yuda rvgaq shìg̀ng m̀ng k̀ỳng màỳng dvsh̀ng bòà.

⁶⁶Tá lú:nò rì í dǎngteí nø angmaq nøt vdòngø kà yarì mvs̄: ngò nø, “Wedø íni cǎmré yapè nø kadø í we tiq pè í longe ma?” wae. Pàwálǎm wani Vkàngpè Ang wūr nø cǎmrépè nvng tiqdø v̄le.

⁶⁷Wekvt angpè Zakaria nø Shànshér Pvlacè dǎnzòng weí kà dvtut lú:ngì nø yadø wae.

⁶⁸“Vkàngpè, Israel dvcì cèrì Gvray kaq dèshǎngnøng! Kadø íe wani Ang bashà rì svng A:ngí tìn daqà nø, angmaq svng chutchǎng daqà.

⁶⁹Ang dvzømsǎ Dawi dvgøng taq, Gønsǎ dvtutnā we Vrøng tiq táng nøngmaq dvpvt bung dvzǎr bǒà.

⁷⁰Yalòng nø da rì bàn kèní Kàngpèí rvhiq yà:- ngà we kàdvtutshúrì nønggøp kèní A:ngí shøn yà:ngà dø,

⁷¹nøngmaq kaq ngǎnshà rì taqkèní gø, shèngōi rì wur taqkèní gø, shvlutlǎm dvpvt nvng;

⁷²nøngmaq vkop vkàng rì svng dvsházǎlǎm dǎn yà:ngà lòng gø dvtà:no nø, Ang shànshér we kàgvp svng gø dvdǎm rǒnlǎm dvpvt,

⁷³nøngmaq vkop vkàng Abraham svng dvgǎmshì we kǎi dǎna yà:ngà dø,

⁷⁴⁻⁷⁵ngǎnshà rì wūr taqkèní nøngmaq svng shelu:tñi nø, nøngmaq cúnshài angni í dǎngte taq, shànshérnøt nvng døngman nø:tñi màsvrēre Ang svng dvzøm lúnlǎm dvpvt íe.

⁷⁶Cǎmré pèá, nà svng nø Vháng vtvng pè Ang kàdvtutshú èvl longe. Kadø íe wani nà nø Vkàngpè dvpvt tvrà dvgǒǎlǎm rvt Ang vzǎngzǎng èdi longe.

⁷⁷Nàí nø Ang bashà ríí angmaq mvrà chutnā lú:nò yǎng kèní, chutchǎng we jejú shá dèzǎr lú:- ngè.

⁷⁸Nøngmaq Gvray Ang dvsházā we jejú rvtnø, vǎng shvlap kèní vyángtùng dègāā daqshà.

⁷⁹Yalòng nø dø vdòng nvng shì bàngzì vdòng taq rungrì svng vwānāò nø, nøngmaq híri gø mòngzǒl tvrà dǎng taq shǒllǎm dvpvt nøngmaq svng ètìn daqshà,” wae.

⁸⁰Còmrepè m̀̀ng nø té mvnshì lú:ngì nø, ang pvlacè gø nònggùn k̀ng lú:ngì. Israel vs̀ng rì kaq dvtánshil̀m angni mvhøqø d̀ngte ang nø rvgaq mvgũng m̀ngõ v̀ld̀ng wae.

Luka 2

¹Wenila taq, Kesar Agustusí ø:pmò we m̀ng wál shvngbe taq v̄l we bashà rì nø b̀ng vrũshì ràe, wa nø vm̀ng dvkã:ngòe.

²Yal̀ng nø Siria m̀ng taq Kureniu g̀mzø wáshì dvgvp, vs̀ng b̀ng ǹmlat vrũò poq íe.

³Vs̀ng shvngbe nø, vb̀ng vrũshil̀m, vdè nø vdè rvwá svng vt̀nge.

⁴Yosep gø Dawi dvg̀ng rvpcè tiq pè í rvtnø, Galili rvgaq Nazaret mvr̀ng k̀ní búngá:mì nø, Yuda rvgaq Dawi mvr̀ng Betlehem svng diá:mì.

⁵Ang nvng tiqdø ang svng vd̀nshishaq mè Mari gø b̀ng vrũshil̀m rvt diá:mì. Wedvgvp Mari nø g̀ngsh̀ng m̀í.

⁶Angní weỳngø vl dvgvp, Mari angcè g̀ll̀m rvtø gø rái.

⁷A:ngí angcè vlat tiq pè g̀l daqà nø, rvwéí m̀qø sórí ǹnà kũng taq dvbø:mòe. Pàwál̀m wani zaqlè ch̀m taq nø angní v̀rà mvch̀ng.

⁸Wervgaqø, vỳng roqrì nø z̀mwàngø yaqdø:ngí angmaq vỳngrì roqø nø v̄le.

⁹Vkàngpè Ang muqlàng dvz̀r tiq g̀ nø angmaq shvngvngø rip daqì nø, Vkàngpè Ang p̀ngbàng gø angmaq g̀rh̀m shór daqì rvt, angmaq shérvkaq svreá:mì.

¹⁰Wekvt muqlàng dvz̀r g̀í angmaq svng, “Mèsèrenøngni; ètánøng, bashà rì shvngbe dvpvt vt̀ngk̀ní dvb̀l̀m sh̀ngkà shvlá ngài ríā daqshà.

¹¹Kadø íe wani, d̀ni Dawi mvr̀ng taq namaq dvpvt Ch̀ngshú tiq pè g̀l b̀à. Ang nø Kàngpè Kristu íe.

¹²Wel̀ng shál̀m mvsh̀lvprá nø, svngsh̀rcè nø rvwéí m̀qø nø, ǹnà kũng taq dvbø:mò we svng namaqí èỳng b̀ǹnge,” a:lòe.

- ¹³Wekvt tiq dvshaqí muqlàng dvzír loksok nø muqlàng dvzír wegó nvng tiqdø rip nø Gvray kaq shvríng shvtàò sórí,
- ¹⁴“Vháng vtǔng yǔng Gvray svng shèringnøng, rvgaq tømø Ang wǔmshì ríi nø mòngzòl lòng laq lú:nò,” wae.
- ¹⁵Muqlàng dvzír rì angmaq yǔng kèní rǔlshi nø muqlàng kaq vtǔngá:mì mèpvng, vyǔng roqrì vrùng nø, “Betlehem svng nøngmaq akvtni dìi nø, Vkàngpèi dètá daqsha we yalòng bòná:mì we svng yǔngá: mì,” wae.
- ¹⁶Angmaq cāncān weyǔng svng diá:mì nø, Mari nvng Yosep svng gø, nìnà kǔng taq dvbø:mò we svngshǔrcè svng gø lá lún bòa.
- ¹⁷Angmaqí yǔng bòa kvt, cǔmré yagó dāng angmaq svng dvtá daqà kàri angmaqí dvsha:ngòe.
- ¹⁸Vyǔng roqríi shø:nò kàri tá lú:nò dǔngte nø dádǔng wae.
- ¹⁹Marií mǔng nø, kà yarì shvngbe ang nøt vdòngø mvsø: ngò nø dvda:mòe.
- ²⁰Vyǔng roqrì nø muqlàng dvzá:rí dvtá daqà dø tiqdvchá, tá gø tá bòa, yǔng gø yǔng bòa rì shvngbe rvtñø, angmaqí Gvray dvgùng dvshǔng mǎ:nò nø, shvri:ngò taqsórí vtǔngá:mì.
- ²¹Vshvt ni wa ni taq cǔmré pè svng rvmø̄l vtóng cǔnlǔm angni gø rái kvt, angmè góng taq shini màvl dvgvp kèní muqlàng dvzá:rí bòng vtóshaq í dø tiqdvchá Ang svng Yesu, wa bòng tóde.
- ²²Moshi Dvrá taq vgvnshaq dø dvshàn dvshérshilǔm angni gø rái dvgvp, angní nø cǔmré pè baqò nø Gvray kaq shvrúngǎlǔm Yerusalem svng ngāngá:mì.
- ²³Kadø íe wani, Vkàngpè Dvrá Kàru taq, “Vlat gà:lò we lvngàré pè vrǔm nø Vkàngpè svng shvrúnga ràe,” wa vrū yà:ngà.
- ²⁴Kàngpè Dvrá taq kuqcòl tiq shvgøp, mǔini kaō cè vní go shvrúnga ràe, wa vshónshaq dø tiqdvchá angní Gvray kaq shvrúngaðe.

²⁵Simeon tóò we vs̀ng tiq pè nø Yerusalem wamà taq v̄le. Ang nø d̀ngman nøtlòm pè í nø, Israel dvcì kaq nøt shvlòm daqò lòng svng cāde. Shanshér Pvlacè gø ang nvng v̄le.

²⁶Vkàngpè Ang Kristu svng mèyà: ngò d̀ngte nà nø mèshì long, wa nø Shanshér Pvlacèi ang svng dvtáshaq í dá:rì.

²⁷Shanshér Pvlacèi ang svng shø:lò nø noqngòm t̀ngnø taq wel̄ng ni g̀ng rái. Wekvt Dvrálòng vtóng v̄l dø tiqdvchá c̀nlím rvt, angpè angmè ní c̀mré pè Yesu dvgònga:tnà ke,

²⁸Simeoní c̀mré pè svng ang wur taq vbū:nò sórí, Gvray kaq shvr̄ng shvtàò nø yadø wae.

²⁹“Vkàngpèá, Nà èshòn dø tiqdvchá, Nà vshuqpè ngà svng akvt m̀ngzòl dø shèlōngà.

³⁰⁻³¹Nàì bashà dvcì rì m̀rd̀ngø dègø yà:ngà we, Nà Chutch̀ng jejú svng ngàì ỳng lún b̀ngà.

³²Ang nø ẁngzà rì svng vwanalím gálong í nø, Nà bashà Israel dvcì ngòrdvg̀ng gø Ang ni íe,” wae.

³³Yesu dāng shø:- nò kàrì rvtnø, angpè angmèní nø dád̀ng wae.

³⁴Simeoní angmaq svng shvmán dvgó:ngò nø angmè Mari svng a:lò we nø, “Eyà:ngò, c̀mré yapè nø Israel dvcì cèrì taq, mvmē gó vt́llím dvpvt gø, mvmē gó kungshilím dvpvt gø; vrá vsvng vbønshilím mvsh̀lpvrá gø ílím dvpvt rvhiqshaq pè íe.

³⁵Vrá, mvmē gó nøt taq dvdā:mò rì dvtánalím dvpvt gø Gvrayí rvcà:ngò pè íe. Yapè rvtnø nà d̀ngnøt svng gø sh̀m mvsó:rí yaqò dø èyaqvtne,” a:lòe.

³⁶Vrá, Yasher dvcì Panuel angcè mè í we kàdvtutshú, Anna tóò we shaqré tiq mè v̄le. Ang nø shvz̀ngshi b̀i mèpvng shvngøt ǹng v̄l dá:ngí ang ch̀mpè shì nø,

³⁷vshvtcé vbì nõng høqa:tnà we memà tiq mè íe. Ang nõ noqngòm tõngnõ kènì màlèshìshaq, vmpà gø màvmvm vnatshi nõ júró:tnò weí vyáng yaqdøng Gvray kaq dvzø:mò we tiq mè íe.

³⁸Wervtø taqni ang gø weyvíng gòng lú:ngì nõ, Gvray kaq oqà wā taqsóri, Yerusalem rì chutchvíng daqò we svng nõt vlómshi nõ cā dào rì í dvingte kaq cvmré gø dāng shón mā:nòe.

³⁹Yosep nvng Mari nõ Vkàngpè Dvrá dø tiq dvchá, pvn vrvm cvn dvgøm bòa dá:ngí, Galili rvgaq Nazaret mvrìng svng vtíngá:mì.

⁴⁰Cvmré pè nõ té m̄vnshì lú:ngì nõ, zitnøt rálnøt zøng taqsóri, nõnggùn kùngà gø ḱng m̄vnshì lú:ngì. Vrá, Gvray Ang jejú gø Ang mvdvmø vhapme.

⁴¹Nõng vrvm Yesu angpè angmèní nõ Yerusalem Shvlē Boy svng die.

⁴²Ang bat tiqcé vni nõng høqa: tnà nõng gø, angwà bóy vtóng dø cà:no nõ, angmaq wedø bóy svng diá: mì.

⁴³Bóy wá dving bòa rvt angmaq loá:mì ke, lvngà svré Yesu nõ mēpvnglap Yerusalemø vlā ráà we angpè ní nõ mvdø:mò.

⁴⁴Ang nõ rvmnvng cèrì nvng vleá:mì lá:no nõ tiq ni dí tvrà høq bòa kē, ang rì angrvp rì nvng vshákē vsvng rì dvhøø láò nìgø,

⁴⁵Ang svng lá mvlún bòa rvt, angní nõ Yerusalem svng bat vtíng nõ láá:mà.

⁴⁶Vshøm ni mēpvng wa, noqngòm tõngnõ vdøngø Ang nõ shvngøtshúri dvhøø rüng nõ, angmaq kà gø tá mā:nò nõ, angmaq svng røt gø røt mā:nò nõ vl dā we, angní lá lún bòa.

⁴⁷Ang kà táò rì shvngbe nõ, Ang zitnøt rálnøt vl we nvng A:ngí vtà:ngò kàri svng dàe.

⁴⁸Ang svng yvng bòa kvv angní vtiq á:mì. Wekvt angmèi Ang svng, “Vcèá, pàwálm ngàní svng yadø dvshá èwāshàe ma? Nvpè ó ngàní nõ Nà rvt nõ nõt dvshàshì sóri Nà svng lávtshà,” a:lòe.

⁴⁹A:ngí angní svng, “Pàwálm Ngà svng èláshàe? Ngà nõ Vpè chøm taq vl rà we svng nàní mēshàshò ma?” a:lòe.

⁵⁰Iwe A:ngí a:lò kà svng angní mvcí:ngò.

⁵¹Wekvt Ang nø angní nvng tiqdø yøtshi nø Nazaret mvrìng svng loá:- mì. Ang nø angní ø:pmò we l̀vngp̄vng kà tā nø v̄le. Angmèi m̀vng nø ang nøt vdòngø kà yadvngte shvngbe mvsø:ngòe.

⁵²Yesu nø zitnøt rálnøt tóng mvnshì nø, Ang góng gø té lú:- ngì taqsóri, Gvray m̀vr̀d̀vngø gø, vs̀vng m̀vr̀d̀vngø gø, zōā lún we luq m̀v̄nshì lú:ngì.

Luka 3

¹Tiberiu Kesar dani pè wáshì we tiqcé p̀ungwà nóng taq, Yuda rvgaqø gàmzø nø Pontus Pilat wáshì nø, Galili rvgaqø vbi wál tiq wál dù nø Herod wáshìe. Angn̄m pè Pilip nø Iturea nvng Trakonitis rvgaq vbi wál tiq wál dù wáshìe. Vrá Abilin rvgaqø vbi wál tiq wál dù nø Lisania wáshì dvgvp;

²Annas nvng Kayafas nø shvr̀ungshú vgō wáshì yà:ngì. Wenila taq Gvray m̀ongkà nø rvgaq mvgūngø v̄l we Zakaria Angcè pè Yohan svng tuq daqì.

³Yohan nø mvrà chutnā lúnl̄vm dvpvt, nøt língshì nø tiløp løpshi rà we mvshól dvsha: ngò sóri, Yordan tìwàng rvgaq gùrhømhø m v̄wúshìe.

⁴Yalòng nø kàdvtutshú Esaya kàru taq, “Rvgaq mvgūng ỳvng vs̀vng tiq gó vkiq we kà nø, ‘V̀kàngpè tvrà dègòanøng, Ang tvrà mèdóngānøng.

⁵Vkung kvroq vr̀m dvzø:- ngò nø; mvr̀l z̀ongk̀vng í d̀vngte gø lip bóde. Mvkw̄iq mvkw̄vng rì svng mvdú:- ngò nø; Bvni bvlut tvrà rì gø dvjøl bóde;

⁶Svngp̀v̄n shvngbeí nø, Gvray chutch̀vng we jejú svng ỳvng lún lú:ngòe,” wa vr̀u yà:ngà dø tiqdvchá bòná:mì we íe.

⁷Wervtnø Yohan wūr taq tiløp løpshil̄vm di rái we vs̀vng loksok mvdò svng a:ngí a:lò we nø, “Bø shvr̀ang dvcì cèrié, dvgáni tuqdaq we sh̀mná høp l̀ong taqkèní vtshil̄vm dvpvt kagóí dèshatnønge ma?

⁸J̀ongj̀ong namaq nøt èlíngshìnøng we shvkse dètan l̀ongnøng. Namaq nø, ‘Nøngmaq vkop v̀kàng nø Abraham éiaie,’ wa mèshønnoñgni. Kadø íe wani ngái namaq svng v̄la:tnìni, Gvrayí nø l̀ong yarì taqkèní Abraham angcø angcè íl̄vm dvbūng ngu:tnòe.

⁹W̄r̄di n̄ akvt̄ni sh̄ngr̄i angr̄o taq̄ dvc̄i:n̄òe. Shvla we angsh̄í mvsh̄í we sh̄ngt̄ng shvngbe n̄ r̄o:m̄ò n̄ sv̄mi svng w̄r̄ b̄òde,” a:l̄òe.

¹⁰Vs̄ng loksokr̄i ang svng, "I n̄n̄o n̄ngmaq̄ kad̄o w̄sh̄i r̄ai ma?" wa r̄o:tn̄òe rvt̄,

¹¹A:nḡi vt̄a:nḡò n̄, "Belaq̄ vn̄i d̄ung vd̄a ḡoí n̄ màd̄a ḡo svng laq̄ vw̄v̄naò. Vml̄vm̄ vd̄a ḡoí ḡo màd̄a ḡo svng laq̄ shv̄a:m̄ò," a:l̄òe.

¹²Kùya ḡunr̄i ḡo til̄oṗ l̄oṗshil̄vm̄ di r̄ai n̄, "Svra p̄eá, n̄ngmaq̄ kad̄o w̄sh̄i r̄ai ma?" wa r̄o:tn̄òe.

¹³Yohan̄i angmaq̄ svng, "Ḡunl̄vm̄ dvd̄ushaq̄ mvd̄vm̄ vch̄e d̄o mèḡunn̄ngni," a:l̄òe.

¹⁴C̄ilc̄e r̄i ḡo ang svng, "N̄ngmaq̄ n̄a; kad̄o w̄sh̄i r̄ai ma?" a:l̄òe. Yohan̄i wer̄i svng, "Kaḡo ȳnḡ k̄en̄i ḡo mvh̄o mvhut̄ ḡv̄ms̄ung m̄el̄l̄vm̄ n̄ngni; c̄e ḡo m̄ec̄esh̄in̄ngni. Namaq̄i èl̄unn̄ng we z̄ib̄e taq̄ n̄t̄ èsh̄òm̄n̄ng," a:l̄òe.

¹⁵Bash̄a r̄i n̄o Kristu di daq̄ we svng vl̄om̄shi n̄o caò we í rvt̄n̄o, Yohan̄ n̄o Kristu we p̄e d̄v̄nḡ m̄oí, wa n̄o dvd̄ash̄i rvt̄n̄o,

¹⁶Yohan̄i angmaq̄ shvngbe svng a:l̄òe we n̄o, "Nḡai n̄o namaq̄ svng t̄i taq̄ w̄a til̄oṗ l̄oṗmaie. Nḡa mvd̄vm̄ té r̄inḡ we tiq̄ p̄e n̄o, nḡa m̄ep̄v̄nḡ di daqe. Ang h̄ishv̄nam svnh̄onḡ p̄on̄al̄vm̄ vshuq̄ b̄vn̄li w̄al̄vm̄ ḡo nḡa n̄o m̄ap̄onḡ. A:nḡi n̄o, Sh̄ansh̄er̄ Pvlac̄e taq̄ ḡo, sv̄mi taq̄ ḡo, namaq̄ svng èl̄oṗm̄v̄tn̄onge.

¹⁷Ang wur̄ taq̄ làw̄ot̄ lá:nḡò n̄o lak̄on̄ t̄om̄ l̄āngl̄āngwa dvsh̄er̄ l̄ú:- nḡòe. Zonḡ n̄o Ang vz̄a taq̄ rvd̄aò n̄o v̄mp̄vl̄ n̄o maq̄ mvd̄v̄nḡshi we sv̄mi taq̄ w̄r̄ b̄òde," a:l̄òe.

¹⁸Yohan̄i n̄o Dvb̄ush̄v̄ngk̄a dvsh̄a:nḡò we nvnḡ link̄a dvḡa d̄o m̄vm̄eí bash̄a r̄i svng shvnḡo:tn̄òe.

¹⁹Wed̄o ín̄iḡo vb̄i w̄al̄ tiq̄ w̄al̄ dù Herod̄ svng n̄o, angn̄v̄mp̄e Pilip̄ ch̄omm̄e Herodia ḡvl̄shi rvt̄n̄o ḡo; vr̄a a:nḡi w̄a b̄òa we dvḡad̄o b̄vn̄li m̄vḡvm̄ r̄i shvngbe rvt̄n̄o ḡo, Yohan̄i nḡv̄na:pm̄a rvt̄n̄o,

- ²⁰Herodní Yohan svng tūng taq rú:ngoe. Herod nø yadøni mvrà weri mvd̀vm mvrà shvluqshìe.
- ²¹Bashà rì shvngbe tiløp løpshi bøi kvt, Yesu gø tiløp løpshi bøi. Ang vjú røt lú:ngi dvgvp muqlàng vtáná: mì nø,
- ²²Shànshér Pvlacè nø kaøcè dø vsh̀vm we Ang mvd̀vm tap daqì. Wekvt muqlàng kèní kà tiq lònng shòn daqì nø, “Nà nø Ngà Shóngshòng we Ngacè pè èie; Nà svng Ngà gvzà d̀vb̀ongè,” wa daqì.
- ²³Yesu mvsh̀ól shvngøt p̀vngshì dvgvp Ang nø vsh̀ømcé nõng d̀vngte í rái. Vsvng rii Ang nø Yosep angcè íe, lá:nøe. Yosep nø Eli angcè íe.
- ²⁴Eli nø Matat angcè; Matat nø Lewi angcè; Lewi nø Melki angcè; Melki nø Yannay angcè; Yannay nø Yosep angcè;
- ²⁵Yosep nø Matatia angcè; Matatia nø Amos angcè; Amos nø Nahum angcè; Nahum nø Esli angcè; Esli nø Nagay angcè;
- ²⁶Nagay nø Maat angcè; Maat nø Matatia angcè; Matatia nø Semein angcè; Semein nø Yosek angcè; Yosek nø Yoda angcè;
- ²⁷Yoda nø Yohana angcè; Yohana nø Resa angcè; Resa nø Zerubabel angcè; Zerubabel nø Shealtiel angcè; Shealtiel nø Neri angcè;
- ²⁸Neri nø Melchi angcè; Melchi nø Addi angcè; Addi nø Kosam angcè; Kosam nø Elamadam angcè; Elamadam nø Er angcè;
- ²⁹Er nø Yoshuya angcè; Yoshuya nø Eliezer angcè; Eliezer nø Yorim angcè; Yorim nø Matat angcè; Matat nø Lewi angcè;
- ³⁰Lewi nø Simeon angcè; Simeon nø Yuda angcè; Yuda nø Yosep angcè; Yosep nø Yonam angcè; Yonam nø Eliakim angcè;
- ³¹Eliakim nø Melea angcè; Melea nø Menna angcè; Menna nø Matata angcè; Matata nø Natan angcè; Natan nø Dawi angcè;
- ³²Dawi nø Yeshi angcè; Yeshi nø Obed angcè; Obed nø Boazi angcè; Boazi nø Salmon angcè; Salmon nø Nashon angcè;

³³Nashon nø Aminadab angcè; Aminadab nø Ram angcè; Ram nø Hezron angcè; Hezron nø Perezi angcè; Perezi nø Yuda angcè;

³⁴Yuda nø Yaku angcè; Yaku nø Isak angcè; Isak nø Abraham angcè; Abraham nø Tera angcè; Tera nø Nahor angcè;

³⁵Nahor nø Seruk angcè; Seruk nø Reu angcè; Reu nø Peleg angcè; Peleg nø Heber angcè; Heber nø Shela angcè;

³⁶Shela nø Kaynan angcè; Kaynan nø Arpakshad angcè; Arpakshad nø Shem angcè; Shem nø Nowa angcè; Nowa nø Lamek angcè;

³⁷Lamek nø Metusela angcè; Metusela nø Enok angcè; Enok nø Yared angcè; Yared nø Mahalalel angcè; Mahalalel nø Kaynan angcè;

³⁸Kaynan nø Enosh angcè; Enosh nø Shet angcè; Shet nø Adam angcè; Adam nø Gvray angcè í yà:ngì.

Luka 4

¹Yesu nø Shànshér Pvlacè d̀v̀nz̀ò̀ng taqsórí Yordan t̀iwàng k̀ení vt̀v̀ng rái ke, Shànshér Pvlacèi rvgaq mvgũng svng vbicé ni shøl b̀ò̀a kv̀t,

²Sataní Ang svng dvlø:tnòe. Wenila taq Ang nø pàgø màvm v̄l nø svríshì lú:ngì.

³Wekvt Sataní Yesu svng, “Nà nø Gvray Angcè Pè èi kvtkèní nø, lóng yach̀v̀ng svng zid̀ò̀ng lví long d̀ø d̀èkà:mò,” a:lòe.

⁴Yesuí ang svng vtà:ngò nø, “Vsvng nø, zid̀ò̀ng k̀ení wa cúnshì we m̀ò̀í, wa nø vrūshaq íe,” a:lòe.

⁵Sataní rá Ang svng v́háng ram svng sh̄:lò nø, m̀óng d̀õngtáng shvngbe Ang svng tiqlvngcè shvya:ngò sórí;

⁶Yesu svng a:lò we nø, “M̀óngdàn yarì øp l̀vm v́míng vk̀v̀ng gø, werì dvg̀ù̀ng g̀ù̀ngsh̀v̀ng shvngbe gø, ngái Nà svng zílvm íe. Kadø íe wani yarì nø ngà svng tvleshaq í rvt̀nø, kagø svng zí mvyøng ǹõngnø z̀õngòe.

⁷Wervtnø Nài ngà svng k̀øtǹg̀óm ènokngà ǹõngnø, yarì shvngbe nø Nào éia longe,” a:lòe.

- ⁸Yesuí vtà:ngò nø ang svng, “Nà nø Vkàngpè nà Gvray kaq ènoqò nø, Ang svng wa dvzø̄m ràe, wa nø vrūshaq íe,” a:lòe.
- ⁹Wekvt Sataní Ang kaq Yerusalem wamà svng shøl bòa nø, noqngòm tòngnø zòngmuq yíng shvri:pmò dá:ngí, “Nà nø Gvray Angcè Pè ni èí kvtkèní nø, Nà yayíng kèní dèjášhìvm.
- ¹⁰Kadø íe wa nìnø, “Vkàngpèí Ang dvzúrri svng nà dvpvt dvká:mò nø, Nà svng ègar daqe.
- ¹¹Vrá, Nà hí nø lóng taq màtøplívm dvpvt angmaq wū:rí nà svng nàbúm daqe,' wa nø vrūshaq íe,” a:lòe.
- ¹²Yesuí ang svng vtà:ngò nø, “Vkàngpè nà Gvray kaq nái dvløt mvdaq, wa nø vrūshaq íe,” a:lòe.
- ¹³Satan nø, a:ngí dvløtlívm rì dvbé bòa kvt yuqyà we rvtø cào nø Yesu yíng kèní yilshíá:mì.
- ¹⁴Mèpvng Yesu nø Shànshér Pvlacè jórnggùn zòng taqsóri, Galili rvgaq svng vtíngá:mì. Ang mòng nø wervgaq gùrhøm kayíng màyíng dvshvng bòa.
- ¹⁵A:ngí angmaq júrot chòm rì taq shvngø:tnò yíng kèní, shvngbebeí Ang svng shvri:ngòe.
- ¹⁶Yesu nø Ang té lú:ngí we Nazaret mvrìng svng tuq rái nø, Ang wá yà dø tiq dvchá, Narni taq júrot chòm svng gòngá:mì. Kàru rølvím Ang rip lú:ngí kvt,
- ¹⁷kàdvtutshú Esaya kàru rvdül Ang svng tvlède. A:ngí poqò nìnø,
- ¹⁸“Vkàngpè Ang Pvlacè nø Ngà mvdvmø tapshìe; Kadø íe wani mvshámhoq dvshàrì svng Dvbùshvngkà dvshvnglím dvpvt, A:ngí Ngà svng yøtií nàdør bòngà. Vróngshaqrì svng nø shvláng lúnlím mvshól, nemànri svng nø vrá yíngshi lúnlím shvngkà dvshvnglím dvpvt gø A:ngí dèzvr dakngà nø; Shvnvlshaqrì svng gø shvlutlím rvt nèng;
- ¹⁹Vkàngpèí vsvng kaq vtø wímshì we angnóng dvshvnglím dvpvt gø, Ngà svng dèzvr dakngà,” wa vrū we tiqzàng lá lún bòa.

- ²⁰A:ngí kàru lòng rvdú:lo dá:ngí jurøt chòm vsù:- ngo gó svng vtíngāò nø runge. Wekvt jurøt chòmō v̄l rì shvngbeí Ang svng dvjaqd̀vng wào dvgvp,
- ²¹Yesuí angmaq svng, “Shànshér Kàru yaciq nø namaqí ètá bóshà dø dèni ni vhōmá:mì we íe,” a:lòe.
- ²²Wekvt shvngbebeí Ang kà zōāò sórí shvgù: nò nø, Ang nònggøp kèní shòn lú:ngí we jejú mòngkà svng dàá:mì nø, “Yapè nø Yosep angcè ni mòi ma?” wae.
- ²³Yesuí angmaq svng, “Ngà svng namaqí, ‘Cìsvrā pèá, nà nø nà dèbānshi lè!’ wa we kàdvc̄n yakà èshònnøng nø, ‘Nøngmaqí tá bóshà dø tiqdvchá, Nài Kapernom mvrìng taq èwà bóa rì nø vdè mvrìng vdè rvgaqō gø èwàò lè!’ wa ni deshòn lóngnøngni,” a:lòe.
- ²⁴A:ngí rá, “Ngài namaq svng v̄la:tnìni, kàdvtutshú kagó svng gø vdè móng taq vtoò we màvl.
- ²⁵Ngài namaq svng v̄la:tnìni, Eliya angni taq, vshòm nóng nvng vchuq shvlá shō mvzaqá: mì kv̄t, móngkøp taq dvkō wàngrømmè vtít nóngla taq, Israel móngø memà gvzà v̄l yà:ngí.
- ²⁶Inìgø Sidon móng Zarepta rvwáō memà tiq mè svng wa mòi nìnø, angmaq tiq gó svng gø Eliya màdvz̄vrā yà:ngò.
- ²⁷Vrá, kàdvtutshú Elisha angni taq gø, Israel móng taq mvngḡvng í vs̀vng gvzà v̄l yà:ngí we, Siria móng vs̀vng Naman tiq pè svng wa mòi nì nø angmaq tiq gó gø dvshér mvlún yà:ngò,” a:lòe.
- ²⁸Kà yarì svng tá bóa weó, júøt chòm taq v̄l rì shvngbe høpnøt zòngá:mì nø,
- ²⁹sūn dvsún búng lú:ngí weí, mvrìng nèmsh̀vng kaq Ang svng lùng bóa dá:ngí, lónggàng dāng kèní dvjál̄vm dvpvt, angmaq mvrìng vr̄vng yà:ngà vng̀vm vgō høq Ang svng shvlūm bóa.
- ³⁰Inìgø Yesu nø angmaq dvhø kèní léshi nø loá:mì.
- ³¹Yesu nø Galili rvgaq, Kapernom tóò we tiq mvrìng svng yøtshíá: mì. A:ngí narni taq angmaq svng mvshól shvngø:tnòe.

- ³²A:ngí shvngø: tnò kàrì nø vmíng vkíng vl we kà í rvt angmaq gvzà dàe.
- ³³Wekvt júróτ chòm vdòngø mvmíng cá:ngí dvrúkèò we vsèng tiq pè v̄l we, ang nø shaqmèi vkiq lú:ngì nø,
- ³⁴“Nazaret pè Yesué, Nà nvng nøngmaq pà singlar̄m v̄le? Nà nø nøngmaq svng shvmíngl̄m lèdì daqì. Nà nø Gvray Ang Shanshér Pè èi we ngái sháge,” a:lòe.
- ³⁵Wekvt Yesuí ang svng ngā:nò nø, “Dø màwá èv̄l; ang yíng kèní èlúshi,” a:lòe. Wekvt nø wepè svng mvmíng cá:ngí shvngbe dvhøø cē vtūng vda:pmò dá:ngí, ang yíng kèní lúshìá:mì. Vsvng wepè nø kadø gø mòi.
- ³⁶Shvngbe rìràá:mì nø tiq gó nø tiq gó vrøtkē taqsóri shòn we nø, “Yalòng nø kapà kà í rái? Ang vmíng vkíng nvng jórònnggù:ní mvmíng cángri kaq A:ngí dvká:mò kv̄t, angmaq l̄vlúshi dá:rì nìnø!” wae.
- ³⁷Weyíng kèní wervgaq gùrhømhøm kayíng màyíng svng Ang mòng dvshv̄ng bóa.
- ³⁸Júróτ chòm kèní Yesu búng daqì nø, Simon chòm svng gòngá:mì dvgvp, Simon angnimè nø góng gvzà vkatshi weí zā da rvt angmaqí ang dvpvt Yesu svng røtnàde.
- ³⁹Svmaré mè shvngvngø Yesu rip rái nø, vkatshi nø zālòng svng ngv̄n bóa kv̄t, vkatshì lònng shòmá:mì nø, wela:ngí ang sòt kungshì lú:ngì weí angmaq svng dvzø:mòe.
- ⁴⁰Nv̄m vlē daqì dvgvp, dvlí dvjíng angpènpà:ní za vsèng rì Ang yíng svng shøla:tnà nø, A:ngí angmaq tiq gó nø tiq gó mvdv̄m Ang wūr hapshi nø dvbānaèe.
- ⁴¹Vrá vsèng mvmē kèní cángri lúshi taqsóri, “Nà nø Gvray Angcè Pè èie,” wa nø vkique. Ang nø Kristu í we svng cángrií sháo rvt nø, A:ngí angmaq svng ngā:nò nø, kà shòn màdvzá:rò.

⁴²Sháng gá daqì dvgvp Ang búng nø, mòngzòl we tiq yíng svng diá:mì. Vsòng loksokríí nø Ang svng láò nø lá lún bòà kvt, angmaq yíng kèní lamvlōm dø, Ang svng vgírlím dá:nòe.

⁴³A:ngí angmaq svng, “Dvgá mvrìng rvwá rì svng gø Gvray móngdàn Dvbùshvngkà mvshól dvshvng rànge. Wedø dvshvnglím rvt Ngà svng dèzvr dakngà we íe,” a:lòe.

⁴⁴Weyíng kèní Yesuí nø Yuda móng júrot chòmri shvngbe taq mvshól dvshvng mā:nòe.

Luka 5

¹Tiqkvt nø Genesaret tìnúng shvvnvngø Yesu rip dvgvp, Gvray mòngkà tāshilím vsvng loksokríí Ang svng shvgōra:tnà.

²Wekvt vngā vkwikē vsòng rìí tikā tōngø vdón dárà we kùngshi vní gòm A:ngí yvng bòà. Angkàng rì nø kungshì kèní kvngshì nø shómgun zvlshìe.

³Simon kùngshí gòm taq Yesu zvngshíá:mì nø, vdàm kèní tiq ramcè dvdòrlím ang svng rø:tnòe. Wekvt Ang nø kùngshí taq rùng sórí, vsòng loksokríí svng shvngø:tnòe.

⁴Mvshól shón dýng bòà dvgvp A:ngí Simon svng, “Rvnaq yíng svng èra:pmò nø shómgun rì dègøpnòng,” a:lòe.

⁵Simoní vtà:ngò nø, “Vkàngpèá, nongmaqí pòyaq gø:pmì we, pàgø gøp mvlú:ni! Iwe Nà kà rvt nø dvgøpdvng íe,” a:lòe.

⁶Angmaqí wedø dvgøp bòà nìnø, shómgun rì nø dínqlím hòq ngā tiq rédòng gøpké bòà.

⁷Wekvt angmaqí kùngshí wá gòm taq vl we rvmnvng rìí ladvbvng rā dø wūr vvatshì sórí goè. Angmaq dì rái nø kùngshí nø vtøn lú:ngì hòq vní gòmngòm dvn dvzóng lú:ngà.

⁸Simon Piterí welòng yvng bòà kvt, Yesu pvniciq yvngø kupshi nø, “Vkàngpèá, ngà yíng kèní èrvlshìv̄m; ngà nø mvrà vl pè óngàe,” a:lòe.

⁹Pàwálm wa nìnø angmaqí ngā wedvngte ni gøpké lún bóa rvtñø, Piter nvng tiqdø v̄l rì shvngbe gø dád̀vng wàá:mì.

¹⁰Simon rvmn̄vng í we Zebvdi angcè Yaku ó Yohan gø dàá:mì. Yesuí nø Simon svng, “Mèserēni; akvt kèní kukaq nø, ngā vkwí èlú:nò dø, nài vsvng vkwí lúnl̄m í longē,” a:lòe.

¹¹Angmaq kùngshi gòm̄ní vdàmpa svng koqa:tnà dá:ngí, angmaq dvrè v̄l d̀vngte cā là:ngò nø Ang mèpvng c̀vn bóa.

¹²Tiqkvt nø mvr̀ng tiq l̀ng taq Yesu v̄l dvgvp, góngkøp mvngḡvng vcaq we vs̀ng tiq pè dì rái. Wepèi Yesu svng ỳng bóa kvt, kóngkupshì nø Ang svng korshì taqsóri, “Vkàngpèá, Nà èkv̄mshi nìnø, ngā svng dvshér èngutnàe,” a:lòe.

¹³Wekvt Yesuí Ang wūr zúshi nø ang svng shu:pmò sórí, “Ngā kv̄msh̀nge; nà leq shèrv̄m,” a:lòe. Mvngḡvng l̀ng nø wela:ngí ang ỳng kèní shvngá: mì.

¹⁴Wekvt tiq gó svng gø màdvtálm Yesuí ang svng dvká:mò dá:ngí, “Edīvm nø, angmaq m̀rd̀vng shvkse ílm dvpvt, nà góng nø shvr̀ngshúpè svng m̀ng dètánshiv̄m. Vrá, nà èshèrá:mi rvt, Moshií dvk̄m yà:ngí dø tiqdvchá ǹngpà ènúngá: mò,” a:lòe.

¹⁵Wedø ínìgø Yesu m̀ng nø dvshàshà dvshvng bóa nø, vs̀ng loksok lokga rì nø mvshól tálm dvpvt gø, angmaq dvsón zøtná rì bānl̄m dvpvt gø dvkómshi rái.

¹⁶Yesu nø angkvtkvt zōmwàng m̀ngz̀l rvgaq svng Ang wawa yilshi nø vjúrøtshie.

¹⁷We mèpvng tiq ni taq Yesuí mvshól shvngø:tnò dvgvp, Galili rvgaq kèní gø Yuda rvgaq rvwá vr̀m nvng Yerusalem wamà kèní di rái we Farisirì nvng dvrá svrarì nø weỳng r̀nge. Záỳng dvbānl̄m Gvray jór̀ngg̀n nø Yesu ỳng z̀ne.

¹⁸Wekvt hí wūr vzø̀m shì vs̀ng tiq gó vsà:ngí chà taq baqa:tnà nø, wepè svng Yesu m̀rd̀vngø dvbóm mvyøe.

- ¹⁹Iwe vsvng loksokrì rvt ang svng dvgònglvm tvrà kadø gø lá mvlún lú:ngà kvt, angmaq nø chòm rvgùng svng rvlvngá:mì nø, svkōng zøprì vrà:lo dá:ngí, zā pè nø ang pvlū nvng shvngbe dvhøø Yesu mvrðvng svng chùng daqà.
- ²⁰Angmaq kvmnøt svng Yesuí yvng bóa kvt A:ngí, “Ròmrvng pèá, nà mvrà chutnāng bōngà,” a:lòe.
- ²¹Wekvt dvrá svra mvdò nvng Farisiríi dvdvm lú:ngà nø, “Gvray kaq shvyóm kà shòn we yapè nø kagó íe ma? Gvray Ang tiq pè wa mõi nìnø, mvrà nø kagóí chut ngu:tnòe ma?” wae.
- ²²Angmaqí wedø dvdā:mò we svng Yesuí dóm bóa nø vtà:ngò we nø, “Namaq nøt vdòngø pàwá wedø dèdvnmønng ma?
- ²³‘Nà mvrà chutnāng bōngà,’ èā:lo kà; mõi ni, ‘Ekungshì nø èdìvm,’ èā:lò kà; yakàní kakà té shòn yùl ma?
- ²⁴Iwe Vsvng Angcè Pè nø rvgaqtømø mvrà chutnālv̄m vmíng vkvng v̄l we namaqí shálv̄m dvpvt yadø wàlv̄m íe, wa nø hí wūr shì pè svng A:ngí, “Nà svng Ngái v̄lvtnøng, èkungshì, nà pvlū èlv̄ngshi nø nà chòm svng èlo,” a:lòe.
- ²⁵Wepè nø wela:ngí ni angmaq mvrðvng kèní sòt kungshì nø, pvlū lòng gø baqshi nø, Gvray dvgùng shvri:ngò sórí ang chòm svng loá:mì.
- ²⁶Wervt angmaq shvngbe gvzà dàá:mì nø, Gvray dvgùng shvri:ngòe. Vrá angmaq nø vpó svrenøt zòngá:mì nø, “Dèni nø nøngmaqí vtiq rà bvnli yvng bōshàé,” wae.
- ²⁷We mèpvng Yesu búngá:mì nø, Lewi, tóò we kùyà gúnshú tiq pè, kuya gún chòm yvng rūng dā we svng A:ngí yvng bóa nìnø ang kaq, “Ngà svng ècvn ra,” a:lòe.
- ²⁸Wekvt Lewi nø vl dvingte cā là:ngò dá:- ngí, Yesu mèpvng cvn bóa.
- ²⁹We mèpvng Lewíi Yesu dvpvt angchòm taq v̄m bóymè tiq lòng dóò nø, kùyà gúnri mvmē tiq mvdò nvng dvgá mvmē gø angmaq nvng tiqdø v̄mpà v̄m nø námrunge.

³⁰Wekvt Farisirì nvng dvrá svrarì nø Ang coqcónrì svng vbønshì nø, “Namaq nø pàwálm kùyà gúnrì ó mvrà v̄l vs̀ng rì nvng tiqdø èvm èaqnønge ma?” a:lòe.

³¹Yesuí vtà:ngò nø angmaq svng, “Pà mvrà í vs̀ng nø cì svra zóm mvd̀ng, zā vs̀ng rì lè zómd̀ng.

³²Ngà nø døngman vs̀ng kaq gō nvng døng dakngà we mòí, mvrà v̄l rì laẁngshi rā dø go nvng døng dakngà we m̀ng íe,” a:lòe.

³³Vrá angmaqí Ang svng a:lò we nø, “Yohan coqcónrì nvng Farisi coqcónrì nø angkvt angkvt v̄mpà màvm vnatshì nø júrot we íe. Iwe Nà coqcónrì nø v̄m nø aq nø lv̄l nìnø!” a:lòe.

³⁴Yesuí angmaq svng, “Zvmì lé bóy taq lvngàsh̀vrpè shini vl dvgvp, zaqlèrì svng namaqí v̄mpà màvm vnatshi dèz̀vrnøng we v̄le ma?

³⁵Inìgø Lvngàsh̀vr pè svng angmaq ỳng kèní lù b̀dè we angni tuq rae. Wekvt m̀ng angmaq gø v̄mpà màvmv̄m vnatshì rà longè,” a:lòe.

³⁶Yesuí angmaq svng kàshvbóng tiq l̀ng rá sh̀: nè. “Belaq sh̀r kèní tiq puq rá: nè nø belaq b̀t taq dvcaqø vs̀ng màvl. Wedø èwàdò nìnø, angsh̀r d̀ng gø d̀ngvme, dèce b̀à we angsh̀r puq nvng angb̀t d̀ng gø màrá long.

³⁷Vrá, bìmtì angsh̀r gø, shāce ỳngkoq angb̀t taq zá:ngò we vs̀ng màvl. Wedø èzá:ngò nìnø, ỳngkoq b̀t svng bìmtì angsh̀: rí d̀ngkéò nø, bìmtì gø vupm̄me; shācē ỳngkoq gø gvyaq̄me.

³⁸Bìmtì angsh̀r nø shacē ỳngkoq angsh̀r taq m̀ng z̀ng ràe.

³⁹Bìmtì anglí aq d̄vr vs̀ng nø bìmtì angsh̀r l̀ng aq mvneshì. Kadø íe wani, angnø anglí l̀ng té ḡme, wa longè,” a:lòe.

Luka 6

¹Narni tiq ni taq Yesu nø, zōng rvmá dangdang léshi vdū ke, Ang coqcónrì nø zōng shír̀ng rvt̄n̄m nø, angmaq wūr taq vzøpm̄m nø v̄me.

²Wekvt Farisirì tiqmaqí, “Namaqí nø narni taq wá mvdaq p̀n pawá èwànønge?” a:lòe.

- ³Yesuí angmaq svng vtà:ngò nø, “Dawi ó ang nvng tiqdø vl rì angmaq svríshì lú:ngì kv̄t angmaqí kadø wà yà:ngà we mèrø dvr̄nøng ma?
- ⁴Ang nø Gvray chòm svng gòng nø, shvr̄ungshúrií wa mòi nìnø kagó gø v̄m mvdaq we, dvtān zidòng welòng lùò nø á:mò dá:ngí, ang mèpvng z̄vn rì svng gø shv̄m yà:ngà.
- ⁵Vsvng Angcè Pè Ngà nø Narni Angkàng pè gø óngàe,” a:lòe.
- ⁶Narni dvgá tiq ni taq, Ang nø júrøt chòm svng gòng nø shvngø:- tnòe. Weyv̄ng nø ang wūr vbàngpā dvsiq nø shì we vsv̄ng tiq gó v̄le.
- ⁷Dvrá svrari nvng Farisirí nø, Ang svng cèlv̄m mvtú lúnlv̄m dvpvt, Narni taq Yesuí zarì dvbān daqò má, wa nø Ang svng dvjà:mòe.
- ⁸Iwe angmaqí dvda:mò rì svng Yesuí sháò rvt̄nø, wūr tiq pa dvsiq pè svng A:ngí, “Ebúng nø vzv̄ng kaq èrip long,” a:lòe. Wekvt wepè búng nø rip lú:ngì.
- ⁹Yesuí rá angmaq svng “Namaq svng Ngái tiq kà røtna:tnìni; Narni taq nø, b̄vn̄lì shvlá wàlv̄m, mòīni b̄vn̄lì mvgv̄m wàlv̄m; gønshaq shvlutlv̄m, mòīni gønshaq shvmv̄nglv̄m; kapv̄n walv̄m dvráe ma?” a:lòe.
- ¹⁰Angmaq shvngbe svng gùrhømhøm yà:ngò dá:ngí, A:ngí wepè svng, “Nà wūr èzúshi long,” a:lòe. Wekvt wepè wūr zúshi lú:ngì chàng, vróng baná:mì.
- ¹¹Iwe angmaq nø shv̄mná høp nø:tní zòngá:mì nø, Yesu svng kadø wàlv̄m vrāshìe.
- ¹²Wenila taq Yesu nø júrøtlv̄m rvt mvr̄l̄ tiqv̄v̄ng svng rvlv̄ngá:mì nø, poyaq chapgá júrø:tnòe.
- ¹³Nv̄m gá daqì dvgvp, Ang coqc̄vn̄rì svng A:ngí goa:tnà nø, angmaq dvhø kèní tiqcé vní pè rvcà:ngò dá:- ngí, wepèla svng nø dvzvr̄, wa bòng tòe.
- ¹⁴We tiqcé vní pè nø, A:ngí Piter, wa tóa:pmà pè Simon nvng angnv̄m pè Anderu, Yaku ó Yohan nvng Pilip ó Bartolemi;
- ¹⁵Mati ó Toma nvng Alpiu Angcè pè Yaku, Zelot lvn̄shi we nøtlòm pè Simon nvng;

¹⁶Yaku angcè Yuda nvng Vkàngpè svng n̄m̀m̀l̀m̀ pe Iskariot vs̀ng Yuda gø íe.

¹⁷Wekvt Ang nø angmaq nvng tiqdø shúngshì daqì nø, vd̀m̀ tiq tòmø dvt̀ngshie. Wekvt Ang coqc̀ǹ loksok tiq mvd̀ ǹng Yuda rvgaq shvngbe nvng Yerusalem wamà kènì gø, ǹm̀ukdvra shvngvngø Tiru nvng Sidon m̀ng rvgaq kènì gø dì rái we bashà loksok tiq mvd̀ ǹ,

¹⁸Ang kà t̄ashi s̀rì angmaq dvlì dvj̀ng rì dvbānā l̀nl̀m̀ rvt dì rái. Vrá, m̀m̀ng cángriì dvkiò rì gø dvbānā lún b̀à.

¹⁹Vs̀ng loksokrì shvngbe nø Ang svng shup l̀nl̀m̀ rvsìshìe. Kadø íe wa ǹnø Ang g̀ng kènì j̀rnonggùn bung m̀nshì long weí shvngbe bān m̀nshìvme.

²⁰Ang coqc̀ǹrì svng dvjaqò taqs̀rì Yesuí a:lò we nø, “Mvshámhoq dèshàǹng rì namaqì nø ish̀t̀ ìg̀ǹ l̀nl̀m̀ íá:mì; p̀wál̀m̀ wani Gvray m̀ngdàn nø namaqò èíaǹnge.

²¹Yadvgvp svrí èshìǹng rì namaqì nø ish̀t̀ ìg̀ǹ l̀nl̀m̀ íá:mì; p̀wál̀m̀ wani namaqì vgá èlún daqǹnge. Yadvgvp r̀ỳ r̀ỳngǹng rì namaqì nø ish̀t̀ ìg̀ǹ l̀nl̀m̀ íá:mì; p̀wál̀m̀ wani namaq nàh̀shì l̀ngǹnge.

²²Vs̀ng Angcè Pè Ngà rvtnø vs̀:ngì namaq svng shèng̀vtǹng, rewìngvtǹng, dèc̀vtǹng, namaq b̀ng svng mvgvm màshvla p̀ǹ dø shèỳmvtǹng kvt, namaqì nø ish̀t̀ ìg̀ǹ l̀nl̀m̀ íá:mì.

²³Wervt dèb̀ǹng nø èch̀ngshìǹng. P̀wál̀m̀ wani ku, muqlàng taqlapmø namaq zibe nø ringe. Angmaq angkop angkàng rì gø wel̀ng d̀ni kàdvtutsh̀rì svng wà ỳ:ngà.

²⁴Iwe mvgàm̀r̀rì namaq nø mèh̀t̀ l̀ngǹnge; p̀wál̀m̀ wani namaqì nø sh̀tsh̀ l̀ng èl̀nm̀ b̀shà.

²⁵Yadvgvp nàgàǹng rì namaq nø mèh̀t̀ l̀ngǹnge; p̀wál̀m̀ wani namaq nø svrí èbang l̀ngǹnge. Yadvgvp nàh̀shìǹng rì namaq nø mèh̀t̀ l̀ngǹnge; pawá wāni namaq nø r̀ỳǹng nø èng̀ l̀ngǹnge.

- ²⁶Vsvng shvngbeí namaq svng shvlae, èv̄lvtnøng kvt nø mèhøt lóngnønge; pàwálm wani angmaq angkop angkàng ríi gø mvdøng mvmān kàdvtutshúri svng wedøni shvlae, wa nø shvgùn yà:ngà we íe.
- ²⁷Inìgø Ngà kà ètánøng rì namaq svng Ngái v̄la:tnìni, namaq nvng ngv̄nshà í rì svng èshóngshìnøng. Namaq svng shvngōshì rì kaq nø shvlā we èwāānøng.
- ²⁸Namaq kaq shèyóm mètv̄nvtnøng rì svng shvmán dègóngānøng. Namaq svng mèȳmkévtnøng rì dvpvt vjù èrøtnanøng.
- ²⁹Nà mvwā tiq pa napaqvt gó svng nø wápā gø shènáshi. Nà belaq mvdvm dùng ètølv̄m bø gó svng nø vdòng dùng gø màzí mèwāni.
- ³⁰Nà svng røt ra we kagó svng gø èzíó. Nà dvzøm dvrèrì èlv̄ngāvm bø gó kèní gø mègùn̄ni.
- ³¹Vsa:ngí namaq svng kadø lvwāa rā dø èshòngnøng nìnø, namaqí gø wedø tiqdvchá angmaq svng èwāānøng
- ³²Namaq svng shóngshì rā rì kaq wa namaq èshóngshìnøng kvtkèní nø, namaq dvpvt pa vjù v̄le ma? Pàwálm wani mvrà vl rì gø vdè kaq shóngshì ra rì svng nø shóngshie.
- ³³Namaq svng shvla we wāa rā rì kaq wā namaqí shvla we èwāānøng kèní nø, namaq dvpvt pà vjù v̄l ma? Mvrà v̄l rì gø wedø nø wáshie.
- ³⁴Tvlē vt̄nga l̄m vdá rì kaq wā èrūmnøng nìnø namaq dvpvt pà vjù v̄le ma? Mvrà vl rìi gøni, rū:mò d̄ngte vt̄ngshi lún̄l̄m dvpvt, mvrà v̄l rì svng angwà rū:mò we íe.
- ³⁵Iwe namaq m̄vng nø, ngv̄nshà rì svng èshóngshinøng nø, shvla we wá èm̄vnanøng. Vt̄ngā rā we svng nø màlómshishaq èrūmnøng. Wekvt m̄vng namaq zibe luq long nø, Vháng vt̄ngpè angcèrì gø éi lóngnønge. Pawá wani Ang nø oqà wá mvshào rì nvng nøt mvḡm màshvla rì svng gø nøt shvlāe.
- ³⁶Namaq Nvpèi mvré èzanøng dø tiq dvchá, namaq gø mvré nàzākénøng.

³⁷Vsvng kaq mèshèrànøngni; wekvt namaq svng gø vsà:ngí shvrà we mènàhóm lóngnøng. Vsvng kaq kà mèrvtnøngni; wekvt namaq svng gø kà mèrvtnvtnøng. Mvrà èchutnanøng; wekvt namaq mvrà gø èchutnavtnønge.

³⁸Ezínøng; wekvt namaq svng gø èzívtnønge. Zìdvng shvlá taq vtøngshaq, yōlyōl a:lò dá:ngí limlimwa tíngdvng namaq svng èshórāvtnønge. Kadø íe wani namaqí vsvng kaq ètíngānøng we zìdvng dø, vsà:- ngí gø we zìdvng taq ni namaq svng ètíngavtnønge,” a:lòe.

³⁹Wemvdvmø A:ngí kàshvbóng kèní rá angmaq svng a:lòe. “Nemaní nø nēmànri svng tvrà shōl ngu:tnòe ma? Wedø shō:lò nìnø vni gógó dvingkør taq màjavm ni ma?

⁴⁰Coqcvn gó nø ang svng shvngøtshú gó mvdvmø ring we mòí. Kòmgeom cvn dvingshi bø vsvng kagó gø, ang svng shvngøtshúpè dvingte wa í longe.

⁴¹Nvnvm nvchvng gó vnē taq vl we bvlci svng nø èyà:ngò nø nà vnē taq vl we shóngdøm svng nø rá mèyvingshi ma?

⁴²Nà vne taq vl we shóngdøm svng dving nà mèyvingshi ke, nvnvm nvchvng gó kaq, “Vnvm pèá, nà vnē taq zvingshi we bvlci lòng lóngangvtnøng,” wa nø kadøwa shón shvla ni? Nøt vnínøt ècà:nò gó nàá, nà vne taqò shóngdøm lòng vzvng èlúshi; wedá:ngí wa nvnvm gó ang vnē taqkèní bvlci lòng lúálvm nài shàn wa èyvng lú:ngòe.

⁴³Kadø íe wani shóng shvlá tiq tòng nø angshí mvgvm shí we màvl. Vrá, shóng mvgvm tòng kèní gø shóngshi shvlá shí we màvl.

⁴⁴Kapvn shóng ínigø angshí taqkèní sháshì we íe. Bvngghó póng kèní nvmgwè shí røpmvm mvlúnshì. Bvngghó mvbøn kèní gø bímshí røpmvm mvlúnshì.

⁴⁵Vsvng shvlá góí nø, ang nøt vdòngø shøpmò we shvla lòng taqkèní shvla pvn shvl lú:ngòe. Vsvng mvgvm góí gø ang nøt taq mvgvm lòng kèní mvgvm pvn shvl lú:ngòe. Kadø íe wani nøt taq dvn vshøt pvn kèní ni ang nònggø:pmí shòn lú:ngò we íe.

⁴⁶“Namaq nø pàwálvm Ngà svng, ‘Vkàngpèá, Vkàngpèá,’ wa gó ègòshà nø, Ngái shònò dø mèwànøng ma?

⁴⁷Ngà yíng svng di rā nø, Ngà kà tá bòò dá:ngí, cív dǝng vsvng wegó nø kadø í vsvng nvng vbóng we Ngài dvtāna:tnìni.

⁴⁸Wegó nø mvpvng angké rvnaq dø dùò dá:ngí, lóngtvng mvdvm kèní vrā:ngò nø, chòm washì vsvng nvng vbóng. Tì tǝng lú:ngí kv, tì lǝnggù:ngí wechòm svng vpuqò we ínìgø, ngvngngvng vrǝngshaq í rvtnø púl mvdá: ngò.

⁴⁹Ngà kà táò dá:ngí mvcvñ vsvng wegó nø, mvpvng angké màrvngshaq vbā mvdvmø chòm washì vsvng nvng vbóng. Wechòm svng tì lǝnggù:ngí vpuqa:tnò kv, cē vtúng nø angshì vròm̄me,” a:lòe.

Luka 7

¹Yesuí nø bashà ríí táò yíngø kà yarì shvngbe shǝn dǝng bǝà kv, Kapernom mvrìng svng diá:mì.

²Wekvt cìlcè tiqyá øpshú dùpè ang shǝngshi we vshuq tiq pè nø zā nø tvnéne shìlv̄m dǝnshie.

³A:ngí Yesu mǝng tá bǝà kv, Yuda vsvng shaqré shaqtvngri dvzá:rò nø, Yesu di ra weí ang vshuqpè gønsaq dvcúnalvm rǝtshìe.

⁴Yesu yíng angmaq tuq rái nø, Ang svng kórshi sórí, “Nái ang svng dèba:ngò nìngø ang nø dvbvng vpøe.

⁵Pàwálv̄m wani ang nø nǝngmaq dvcì svng shǝngshì nø, júrǝt chòm gø èwáā yíngsha,” a:lòe.

⁶Wekvt Yesu nø angmaq nvng tiqdø diá:mì. Wechòm kèní kadǝngte màrúm yíng tuq rái ke, cildù pèi ang rvmnvng rì dvzǝra:tnà nø v̄l dvzá:rò we nø, “Vkàngpèá, dvshá mèwashì rani. Pàwálv̄m wani ngà chòm rvgùng lǝngp̄vng Nà gònglv̄m nø ngà màpǝng.

⁷Wervtnø Nà yíng svng dilvm gø ngà nø màpǝng, wvng dvdvmshǝng rvtnø, Nái kà tiq kàcè shǝn dǝng èwàò, wekvt ngà dvzǝmshú pè nø bān̄me.

⁸Kadø íe wani ngà gø vsvng vmíng vkǝng lǝngp̄vngø vl we vsvng óngae; ngà lǝngp̄vng gø cìlcè v̄le. Wervtnø ngài yapè svng, "Edivm, v̄lò nǝng ang dīvme.

Ku pè svng èdi ra, v̄lò nong ang di rae. Ngà vshuq pè svng, yalòng èwaò,' vlo nonggø a:ngí wàde," a:- lòe.

⁹Kà yarì Yesuí tá bòa kvt cildupè svng vtiq lú:ngì nø, Ang mèpvng cùna:tnà vsvng loksokrì kaq lým poshi sórí, "Ngái namaq svng v̄la: tnini, Israel dvcì dvhø taq dýng kýmnot yadýngte te we nø tiq gø gø mvyvng dvrò," a:lòe.

¹⁰Dvzvr a:tnà rì nø chòm svng vtýngá:mì kvt, vshuq wepè bān dá:rì we svng yvng bòa.

¹¹Wemèpvng kadýngte màlé dvgvp Yesu nø Nain tòò we tiq mvrìng svng gongá:mì. Ang coqcvnri nvng vsvng loksokrìi gø Ang mèpvng cà:nòe.

¹²Mvrìng gongchit yvng Ang tuq rái dvgvp, memà tiq mèò angcè lóngzà tiq gø shì vnàng baqa: tnà we v̄hø:mòe. Memà mè mèpvngpvng mvrìng cèrì gø mvme z̄vne.

¹³Vkàngpèi memà mè svng yvng bòa chàng ang svng mvré lú:ngà nø, "Mèngōni," a:lòe.

¹⁴Yesu tvp di rái nø chà svng zò:mò nìnø vnàng baqò rì ripmá:mì. Wekvt A:ngí, "Gùchàngré pèá, Ngái v̄lvtnong, èkungshì," a:lòe.

¹⁵Wekvt shì pè nø kungshi nø kà shòn lú:ngì. Wekvt Yesuí angmè svng tvlèòe.

¹⁶Vsvng shvngbe nø dvdvm vtiq we nvng svreá:mì nø, Gvray ngòrdvgùng shvri: ngò sórí, "Nongmaq dvhø taq ring we kàdvtutshú tiq gø búng lú:ngì. Gvrayí nø Ang bāshà rì svng ètìn daqshà," wae.

¹⁷Shvngkà yalòng nø, Yuda rvgaq móngkøp taq gø, gùrhømhøm rvgaq shvngbe svng gø dvshvng bòa.

¹⁸Yohan coqcvnrii yadýng pvn shvngbe Yohan svng dvtáòe.

¹⁹Wekvt Yohaní coqcvn vni pè goa: tnà nø Vkàngpè yvng svng dvzá:rò sórí, "Dilým vdvnshaq pè nø Nà èi ma? Mōini nongmaqí dvgá tiq pè svng cāi ni ma?" wa nø røt dvzá:ròe.

²⁰Wepè ní Yesu yíng tuq rái kvt, “Tiløp Yohaní ngàní lvngà Nà yíng svng dèzvrshi nø, ‘Dilím vdvnsaq pè nø Nà éi ma? Mòini nongmaqí dvgá tiq pè svng cāi nī ma?’ wa røt dèzvrshie,” a:lòe.

²¹Wervtø taq vnā zònlì angpvnpà:ní zā vsvng nvng cáng mvgým dvchøp vsvng mvme kaq Yesuí dvbānaðe. Nemàn mvme gó svng gø A:ngí yvngshi dvzá:ròe.

²²Wervtnø A:ngí angní lvngà svng vtá:nò nø, “Nàtvngýmshì nø nàníí èyèng bòshà we nvng ètá bòshà we, nemàn rii vrá yíng lú:nò nø, híze rii nø vrá dí lú:nò we; mvnggǽng rì dvshér lú:nò we; nàmvtá rii vrá tá lú:nò we; shì vsvng rì dvzū:nò we nvng mvshámhoq dvshà rì svng gø Dvbùshvngkà dvshvngāð we tá lú:- nòe, wa Yohan svng dètásho.

²³Ngà rvtønø nøt vtøp we màvl gó mǽng nø ishøt ìgvn lúne,” a:lòe.

²⁴Yohan ang dvzvr pèní loá:mì mǽpvng, vsvng loksokrì svng Yohan dāng Yesuí yadø shòn pà:ngòe. “Namaq nø kapà dvjaqlím dvpvt rvgaq mvgūng svng èdívms hà ma? Nvmbø: ngí vwa:tnò we gūngzì tvng svng í ma?

²⁵Mòini, pà yíng nvngsvng èbúngýmsha ma? Shøpshøp wa we belaq gwashi we tiq gó svng í ma? Kū, zørzør wa we gwálá:mì dvcøpshì nø, ým aq lúnshi vsvng rì nø koqkým tønngnø rì taq lè v̄le.

²⁶Ini, pà yíng nvngsvng èbúngýmshà ma? Kàdvtutshú tiq pè í ma? Ngái vla:tnìni, íe; kàdvtutshú mvdvmø té ring we tiq pè ni íe.

²⁷Kàru taq vrū yà:ngà we, “Eyèngnøng, Nà mvrðvng yíng Ngà dvzvr Ngái dvzvr dakngo nø, Nà vzvngzvng Nà tvrà a:ngí dègøa dāè,” wa kà nø yapè dāng ni íe.

²⁸Ngái namaq svng vla:tnìni, svmarérií gà:lò rì taqkèní, Yohan mvdvm rīng we nø tiq gó gø màvl. Wedø ínìgø Gvray mǽngdàn vdòng taq cým vtǽng gó nø ang mvdvmø té ringe,” a:lòe.

²⁹Yohaní tiløp løpma bòa we bashà rì nvng kuya gúnrií Yesuí shò:nò kàri tá bòa kvt, angmaqí Gvray Ang dǽngman tvrà vchà:ngòe.

- ³⁰Iwe Farisirì nvng dvrá kàciq vrálshú mvdò m̀vng nø, Yohan tiløp lònng svng màtōshì rvtnø Gvray nøt svng gø màtoshi.
- ³¹Vrá Vkàngpèi, “Wedø íni, yamvril cèrì svng Ngái kapà nvng shvbónglým í ma? Angmaq nø kadø vsh́me ma?”
- ³²Angmaq nø, gvttòmō rūng taqsóri, angmaq nø angmaq màrinke nø, ‘Nøngmaqí namaq dvpvt bishūn mōtnāi we namaq lemèl̀vm nøng; namaq dvpvt r̀vngsh̀vng wai nìgø, namaq lemèngóǹnøng nìnø;’ wa, vl̄vn we c̀vmrèrì dø vsh́me.
- ³³Kadø íe wani Tiløp Yohan nø, zidòng gø màvm, bìmtì gø màaqshaq dì rái nìnø, namaqí, ‘Ang nø cáng z̀vngshìe,’ èwàǹnøge.
- ³⁴Vs̀vng Angcè Pè nø vm nø aq nø dì daqì nìnø namaqí Ang svng, v̀mpà nvng bìmtì mvlá pè; kuyà gúnrì nvng mvrà v̄l rì r̀vmn̄vng pè,’ èv̄lǹnøge.
- ³⁵Iwe, Gvray zitnøt nø vdū vbóng lònng í we, zitnøt angcèrìi wa dvtān lú:ngòe,” a:- lòe.
- ³⁶Farisi tiq góí nø Yesu svng ang nvng tiqdø v̀mpà v̀ml̀vm goðe. Wekvt Yesu nø Farisi pè chòm taq gòngá: mì nø v̀mpà v̀ml̀vm námrunge.
- ³⁷Wekvt wamà welòng taq mvrà wàò we svmaré tiq mè nø, Farisi pè chòm taq Yesu v̀mpà v̄m we shá b̀òà nø, ngórdōrcì z̀vngshì we lóngshú chúng tiq ch̀vng l̀vnga:tnā nø;
- ³⁸mèp̄vnglap Ang hí shvvnvngø rip rái nø ngø taqsóri ang nēcìí Yesu hí svng dvshaqòe. Vrá ang vnií shøqò sórí, Ang hí svng gø vbú ma:nò nø ngórdorcìi ma:tnòe.
- ³⁹Yesu svng gō b̀òà we Farisi pèi welòng svng ỳvng b̀òà kvt, “Vs̀vng yapè nø kàdvtutshú í nìnø, Ang svng shupma: tnà mè nø kagó í we nvng kadøwa mvrà vl̄ mè í we svng nø dó:mo ni we,” wa ang nøt vdòngø dvda:- mòe.
- ⁴⁰Yesuí ang svng, “Simoná, nà svng Ngái tiq kà shònl̀vm v̄le,” a:- lòe. We pèi, “Svra pèá, èshòn lè,” a:- lòe.

⁴¹Yesuí a:lòe; “Vsvng kaq pò rū:mò we tiq gó nø, ang svng shvrín vjō we vni gó v̄l we, tiq gó nø Dina rì pungwà yá vjōe; tiq gó nø Dina rì pùngwàcé vjōe.

⁴²Angní nø tvlēlv̄m màdá rvt̄nø, a:ngí vni gógó svng jejú kèní chutnaòe. Wedø í ni yagóni kèní ang svng tété shóngshi we nø kagó íe ma?” a:lòe.

⁴³Simoní vtà:ngò nø, “Té chutna bòà gó dōíni, wvng dvd̄vmòe,” a:lòe. Yesuí, “Nài jò dø dèdv̄m bòà,” a:lòe.

⁴⁴Yesu nø svmaré mè kaq svng poshi dà:ngí, Simon svng, “Svmaré yamè svng nài èyà:- ngòe ma? Nà chòm svng Ngà gòng rángànøng nø, nài Ngà hí zvlshìlv̄m tì gó mèzònga. Iwe svmaré yamèi nø ang necíi lè Ngà hí svng dèshak nø, ang vnií èshøkngè.

⁴⁵Nài nø Ngà svng mènàbòngà; yamèi m̀vng nø, Ngà gòng ránga l̄vng kèní mànr̄n̄r Ngà hí svng nàbòngè.

⁴⁶Nài nø Ngà vgō svng zanlúnyøí mènàdøra; yamèi nø, Ngà hí svng ngórdorcíi nàdøre.

⁴⁷Wervt nø Ngái v̄lvtnøng: Ang mvrà nø mvme luq we, vchutnashaq íá:mì; pawá wani ang shóngnøt luqe. Iwe, vrvmcè chutna lún gó nø vr̄vmcè wa shóngshie,” a:lòe.

⁴⁸Wekvt Yesuí svmaré mè svng, “Nà mvrà chutnāng bōngā,” a:lòe.

⁴⁹Ang nvng tiqdø v̄mpà v̄m nø námrungrì, angmaq nø angmaq vr̀ung lú:ngí nø, “Mvrà gó chutna lú:nò we, yape nø kagó íe ma?” wae.

⁵⁰A:ngí svmaré mè svng, “Nà k̄vmnø:tñi nà svng èchvng bōi; pāmvrà èlō,” a:lòe.

Luka 8

¹Wemèpvng kadvngte màlé dvgvp, Yesu nø coqc̄vn tiqcé vni pè nvng Gvray móngdàn Dvbùshvngkà dvsha: ngò taqsórí, wamà rìngzì vr̀vm svng tvrìshìá:mì.

²Vzèng Yesuí cáng mvgúm nvng záyèng tiq pènpèn dvbāna yà:ngà we svmaré tiq mvdò gø zvná:mì. Vrá cáng shvngøt lòng lúngaa: pmà mè, Makdala mè Mari nvng

³Herod chòm øp pè Kuza chømmè Yohana nvng Susana nvng dvgá mvmē mèi gø cà:nò sórí, ang maq vdè gèmsùng lá:ngò nø Yesu nvng coqcúnri svng dvzø:mòe.

⁴Tiq mvrìng nø tiq mvrìng kèní vsèng loksokrì nø Ang yúng svng dvkómshì rái kv̄t, A:ngí kàshvbóng kèní shvngø:tnè.

⁵“Vmyø wōn vsèng nø v̄myø wōn nvng búngá:mì. A:ngí wø:nò dvgvp, tiqmaq nø tvrà shvmōr taq vjáá:mì nø, vsà:ngí gø l̄m bóa, muqlàng caríi gø tóvm bóa.

⁶Tiqmaq nø, longheq mvdòm vjáá: mì we, tì mvlú:nò rvtñø, yó lú:ngí chàng shúngá:mì.

⁷Tiqmaq nø b̀vngghó póng taq vjáá:mì nø, v̄m nø b̀vngghó rì nvng tiqdø té lú:ngí we, b̀vngghó rìi lúmke bóa.

⁸Tiqmaq nø vbā shvlá taq vjáá:mì nø, té lú:ngí weí angshí gø tiqyá dvtèng shí lú:- ngí,” a:lòe. Yadúng pèn shòn dá:ngí sir wa vkiq nø, “Vnà vdá góí nø laq táò,” a:lòe.

⁹Wekvt Ang coqcúnrii kàshvbóng welòng ang lvjøm pà í we Ang svng rø:tnè.

¹⁰A:ngí a:lò we nø, “Gvray móngdà:nò vmáshaq kàri namaq svng nø shá lúnlvm vmíng vkvng vzíshaq íe. Dvgámaq svng nø, ‘Angmaqí dvjaqò nìgø yúng mvlúnlvm, táò nìgø mvcínglvm rvt, kàshvbóng kèní wa shø:nò we íe.’

¹¹Kàshvbóng ang lvjøm nø yadø íe: Vmyø nø Gvray Mòngkà íe.

¹²Tvrà shvmōr taq vjáá:mì rì nø tá bóa rì íe. Angmaq kvm nø gønshaq mvlúnlvm dvpvt, cáng di rái nø angmaq nøt vdòng kèní mòngkà lúvm bóa rì íe.

¹³Lóngheq mvd̀vmø vj́áá: mì rì nø, tá b́òà chàng m̀ngkà svng dv̀b̀ùnø:tní vtōshi rì íe. Iwe yarì nø angr̄ mvcaqshì weí, angmaq tiq chà m wa k̀vm nø, dvløt we v́hóm b́òà nìnø calángshi rì íe.

¹⁴B̀v̀nghø póng vd̀ngø vj́áá:mì rì nø, tá b́òà mèpvng ang lvpát tvrà taq yamvril nøt dvshàl̀vm nvng p̀yá p̀ǹng vdá we nvng g̀ngsha dv̀b̀ul̀vm rì angnøt svng zvpkèò nø, gong we angshí mvshí long mvd̀ò íe.

¹⁵Vbā shvlá taq vj́áá:mì rì m̀ng nø, angmaqí mongkà svng tá b́òà nø nøt shvla we nvng d̀ngnø:tní k̀ng vtøp mvnvtshì nø, t̀n zánno:tní angshí shí long mvd̀ò íe.

¹⁶Kagó ínìgø svmigwin dvciqò dá:ngí ku:ngí ku:pmò we, m̀ínì yòprà l̀ngp̀vngø shvrú:ngo we vsvng màvl. Chòm vd̀ng svng g̀ngrā rì kaq lā vwanàò dø, shvrúngrà ỳngø lè shvrú:ngòe.

¹⁷Kadø íe wani máò we pà ínìgø dvtàn lú:ngòe. Vrá m̀ò rì í d̀ngte gø vchàng lú:ngòe.

¹⁸Vlāò gó svng nø r̀mā daqòe. Màvlāò gó k̀ní nø, ang vdá hvncè gø ang ỳng k̀ní l̀vm b́òe. Wervt nø namaqí kadø ètá b́òshà we svng shvlá wa nàshatnøng," a:lòe.

¹⁹Wedvgvp angmè nvng angǹm pèla Ang ỳng di rái. Iwe vsvng loksokrì rvtnø Ang shv̀vng ỳng angmaqí dí mvlú:nò.

²⁰Vsvng rìi Ang svng, “Nvmè nvng nvǹm pèla nø nà svng v́hóm mvyó nø vngámlap ỳng ripme,” wa, dvtàòe.

²¹Yesuí werì svng vtà:ngò nø, “Gvray m̀ngkà táò dá:ngí c̀n d̀ng vs̀ng rì m̀ng nø Ngà vmè nvng Ngà vǹm rì íe,” a:lòe.

²²Wemèpvng tiq ni taq, Yesuí Ang coqc̀nrì svng, “T̀núng kupa svng nøngmaq léshài,” a:lò nø shò taq angmaq rvpshíá:mì.

²³Iwe angmaq rvpshi dvgvp Yesu nø yòpmá: mì. Wekvt t̀núng taq ǹmb̀ng mvr̀ mut rái nø, k̀ngshí taq tì z̀ng mvnshì lú:ngì nø, angmaq vm̀ngl̀vm wáshìe.

²⁴Wekvt angmaq di rái weí Yesu svng dvsha:tnò nø, “Svra pèá, Svra pèá, nøngmaq vmvnglým wáshài lé,” a:lòe. Wekvt Ang vshat rái nø nùm̀b̀ong nvng timā vdvps̄hi we svng ngv̄n b̀ò̀a nìnø, wela: ngí z̀ò̀lá:mì.

²⁵A:ngí angmaq svng, “Namaq k̀vm̀nøt nø k̀āỳvng íá:mì ma?” a:lòe. Angmaq nø svre we nvng dvdv̄m vt̄iq s̀ó̀rí, “Nùm̀b̀ong svng gø, tì svng gø A:ngí dvk̀á:mò chàng Ang kà tā we nø, yapè kagó í ma?” wa vr̀unge.

²⁶Angmaq nø sh̀ò z̀únshi nø Galili t̀ínúng kupa, Gerasen gurwang svng tuq rái.

²⁷Yesu nø sh̀ò k̀ení lashi nø vdàm svng k̀vngshi lú:ngí ke, mvr̀ing k̀ení vcá:ngí dvr̄u we vs̀vng tiq g̀óó gøt v̀hø má:mì. Wepè nø belaq mvgwashì we gvzà vlé rái nø, ch̀ømø gø màvlshaq dvgv̄m dāngø wa v̄le.

²⁸Wepèí Yesu svng ỳvng b̀ò̀a chàng, s̄erwa vkiq lú:ngí nø, Ang m̀vr̀d̀vngø k̀ong kupshi s̀ó̀rí, “Vháng vt̄vng Gvray Angcè Pè Yesu Nàé, Nà nø ngà nvng pà singlým v̄le ma? Mèdèk̀ongànøng, wvng Nà svng røtsh̀ong,” a:lòe.

²⁹Kadø íe wani mvm̀vng cáng nø wepè ỳvng k̀ení lúshilým A:ngí dvk̀vm b̀ò̀a rvt íe. Cá:ngí nø vz̀vng k̀ení wepè svng mvme kvt tím̀k̀èò weí, vsvng ríí wepè svng ang wur nvng hí nø sh̀vm mvngb̀ø:ngí dù:ngò nø k̀ung taq vdà:ngò s̀ó̀rí vs̀ù:ngò nìgø, m̀vngb̀ong h̀ong nø a:ngí peqpeq ra:tnò nø, rvgaq mvgung svng cá:ngí sh̀øl b̀ò̀e.

³⁰Wekvt Yesuí ang svng, “Nà b̀ong pà íe,” wa rø:tnoe. A:ngí nø, “Loksok íshàe,” a:lòe. Ang taq dvch̀øp we cáng nø mvme luq rvt wedø vt̄vns̄hie.

³¹Vrá, shi d̀ongj̀øm svng Yesuí angmaq màshvlólým rvt, angmaq korshì nø Ang svng røt m̀vns̄hie.

³²Wedvgvp wemvrè rvpàl lapmø waq mvme tiq ré rvnúlým we, waq weré taq dvch̀øp lúnlým vmíng Ang svng k̀orshì b̀ò̀i kvt, A:ngí angmaq svng dí dvzá:ròe.

³³Weỳvng k̀ení cángri nø wepè k̀ení lúshíá:mì nø, waqrì svng z̀vngshíá:mì. Wekvt waq reǹung nø t̀ínúng svng d̀vngdár dāngdāng shvrøtshíá:mì nø s̀ungs̀ung vløp shíá:mì.

- ³⁴Wedø íá:mì we svng waq roqríi ỳvng b̀òà kvt angmaq caqvmvng vtná:mì ǹø, mvr̀ing taq g̀ø, g̀urh̀øm ch̀øm vt̀vr̀ r̀ì ỳvng g̀ø wel̀ong dvtá̀de.
- ³⁵Wekvtǹø kad̀ød̀ø íá:mì we svng ỳvngl̀vm rvt vsvng r̀ì d̀ì rái ǹø, Yesu vl̀ ỳvngø tuq rái kvt t̀õ cángri lúshi b̀òi p̀è ǹø belaq gwash̀ì ǹø ǹøt riqk̀øpc̀è vr̀ong làsh̀vng Yesu shv̀nvngø r̀ung dā we svng angmaqí ỳvng b̀òà kvt, angmaq svr̀ē lú:- ng̀ì.
- ³⁶To cá:ngí dvr̀uké̀ò p̀è svng kad̀øwa d̀vbān b̀òà we svng ỳvng b̀òà rií ǹø, angmaq svng rá kad̀ød̀ø íá:mì r̀ì dvtá̀de.
- ³⁷Wekvt Gerasen rvgaq g̀urh̀ømh̀øm vs̀vng shvngbe ǹø, vt̀vngshaq svreá:mì weí, Ang ǹø angmaq ỳvng k̀ení lúshil̀vm dvpvt Ang svng kórshie. Weỳvng k̀ení Ang ǹø k̀ungshí taq z̀vngsh̀ì d̀vng vt̀vngá:mì.
- ³⁸Iwe, cáng lúshi b̀òi p̀è ǹø, Ang nvng tiqd̀ø v̀l lúnl̀vm dvpvt Ang svng kórshie. Iǹìgø Yesuí ang svng yad̀ø a:l̀ò ǹø shvl̀òde.
- ³⁹“Nà ch̀øm svng èl̀õvm ǹø Gvrayí nà dvpvt èwáa b̀òi r̀ì ǹø kadvngshi ni ring we dvshvng èm̀vn b̀òd̀,” a:l̀òde. Wekvt wep̀è diá: m̀ì ǹø, Yesuí ang dvpvt wáa b̀òà r̀ì ǹø kadvngshi ni r̀ing we, mvr̀ingk̀øp taq dvshā:ng̀è.
- ⁴⁰Vsvng loksok shvngbeí Yesu vt̀vng ra we svng vl̀ómshi ǹø ca dárà weí, Ang tuq rái kvt shaqshaqwa vtòde.
- ⁴¹Wekvt Yeru t̀òd̀ we júrot ch̀øm øpshú tiq p̀è d̀ì rái ǹø, Ang hí shv̀nvng k̀ong kupshi ǹø, ang ch̀øm svng lvdi ra d̀ø r̀ø:ǹè.
- ⁴²Pàwál̀vm wani ang ǹø tiqc̀é vní ǹong d̀vngte í rái we angc̀è l̀ongzà tiq me v̀lā̀d̀ we, shil̀vm d̀vnshie. Iwe, Yesu diá:mì dvgvp vs̀vng loksokrií Ang svng shvg̀øra: tnà.
- ⁴³Wedvgvp, shvwi vỳø ǹø tiqc̀é vní ǹong zà daq̀ì we svmaré tiq mè ǹø, ang d̀vkúmshil̀vm r̀ì shvngbe c̀ìsvrā r̀ì wur taq d̀vbé b̀òà ǹìgø d̀vbān dá:ng̀ò vs̀vng tiq g̀ø g̀ø màvl.
- ⁴⁴Yesu mèpvngpvng ang tvp d̀ì rái ǹø, Ang belaq mvtú svng shup b̀òà ǹìǹø, ang shvwi vỳø l̀ong ǹø wela: ng̀ì ni vnará:mì.

⁴⁵Wekvt Yesuí, “Ngà svng èshup we kagó íe?” wa rø:tnòe. Shvngbe māshi lú:ngì kvt Piterí, “Vkàngpèá, Nà svng nø vsvng loksokríi shègør nø shènip we íe,” a:- lòe.

⁴⁶Inìgø Yesuí, “Ngà svng èshup bǒngà we tiq gó ni v̄le; pàwálvm wa nìnø Ngà taqkèní jórònnggùn búngá:mì we Ngà ni dómshònge,” a:- lòe.

⁴⁷Svmaré wemè nø, māshi mvlún we sháshì bǒi rvt, nipnip vdvn sórí dì rái nø, Ang mvrðvngø kǒng kupshì dá:ngí, bashà rì shvngbe mvrðvngø ni Ang svng pàwálvm shup bǒà we nvng wela:ngí chàng ang kadøwa baná:mì we shónshìe.

⁴⁸Wekvt Yesuí ang svng, “Ngàcè mèá, nà kvmnø:tní nà svng dèzóm bǒi, pàmvrà èlov̄m,” a:lòe.

⁴⁹Ang wedø shòn la:ngí, júrot chòm øpshú chòm kèní tiq gó di rái nø, “Nvcèmè nø shiá:mì, Svra pè svng dvshá mèlūni,” a:lòe.

⁵⁰Wekà Yesuí tá bǒà nø ang svng, “Mèsèrēni, kvmðvng èwā; wekvt nvcè mè nø bān longè,” a:lòe.

⁵¹Chòm svng tuqá:mì kvt, Piter, Yohan, Yaku nvng cvmré mè angpè angmèní wa mǒi nìnø, A:ngí dvgádø kagó svng gø Ang nvng tiqdø góng màdvzá:rò.

⁵²Vsvng shvngbe nø cvmré mè dvpvt r̀vngshvng wa nø ngøe. Iwe A:ngí angmaq svng, “Mèngóǹngni; ang nø mvshì; yøp we wa íe,” a:lòe.

⁵³Iwe cvmré mè nø j̀ngj̀ng ni shiá:mì we shádò rvtnø, angmaqí Ang svng zē:rò nø vh̀òe.

⁵⁴Yesuí cvmré mè wur z̀: mò dá:ngí, “Cvmré mèá, èkūngshì,” a:lòe.

⁵⁵Wela:ngí ni ang pvlace vt́ng rái nø, ang kūngshì lú:ngì. Wervt Yesuí ang svng v̄mlvm tiq p̀np̀n shv̄mlvm dvká:mòe.

⁵⁶Angpè angmè ní nø dád̀vng wàá: mì. Inìgø, wà bǒà l̀ng nø tiq gó svng gø màdvtálvm rvt A:ngí angní svng dvká:mòe.

Luka 9

- ¹Yesuí coqcvn tiqcé vni pè svng dvkøma:tnà nø, cáng shvngbe kaq dýngkélvm gø, záyvg angpvnnpvn dvbānlvm gø, jórnonngùn nvng vmíng vkýng angmaq svng zíðe.
- ²Gvray móngdàn mvshól dvshvnglvm dvpvt nvng zari dvbānlvm dvpvt, A:ngí angmaq svng dvzvr bóa.
- ³A:ngí angmaq svng, “Namaq èdívnmønng dvgvp dvrøng gø, tòngzvn gø, vmlvm nvng gvmsùng gø mèlvngnøngni. Belaq gø vni dùng mèlvngshìnøngni.
- ⁴Kachøm svng ègøngvnmønng nìgø, wemvring kèní mèbúngnøng dýngte wechøm taq vldvng èwànøng.
- ⁵Namaq svng mènàtovtnøng nìnø mvrìng weløng kèní èbúng daqnøng kv, angmaq svng vchaq we shvkse wáshilvm dvpvt, namaq hí taq vyin we dvtøl nàchaqshi ránøng,” a:lòe.
- ⁶Wekvt angmaq diá:mì nø, rvwá vrvm taq Dvbùshvngkà dvshā:ngò sórí, kayvng màyvngø zari dvbā:nòe.
- ⁷Yesuí wàò we shvngbe svng vbi wál tiq wál dù Hero:dní tá bóa kv, ang nø gvzà vtìq nø nøt bùme. Kadø íe wani “Yohan dvshá nø shi yvng kèní zūn lú:ngì we íe,” wa vsvng tiqmaqí shø:nòe.
- ⁸Tiqmaqí nø, “Eliya ni dvtánshi daqì,” wae. Vrá tiqmaqí nø, “Dari kàdvtutshúri tiq pè zūn lú:ngì we íe,” wa nø shøne.
- ⁹Herod nø, “Yohan svng nø ngái vgo tutnvpma; ngái tángò we yadvng pvn wàò we yapè nø kagó íe ma?” wa nø Yesu svng yvng lúnlvm tvrà láðe.
- ¹⁰Dvzvrri vtýng rái dvgvp, angmaqí wàa:pmà rì Ang svng dvtáðe. Wekvt A:ngí angmaq svng shø:lò nø, Betsayda lá:nò mvrìng svng mvyø:ní yilshíá:mì.
- ¹¹Inìgø vsvng loksokríi shá bóa nø Ang mèpvng cùna:tna. Yesuí angmaq svng vtòò nø, Gvray móngdàn mvshól shvngø:tnò nø záyvng bān mvyø rì svng gø dvbānaðe.

¹²Ǹm vlel̀m wáshì dvgvp, tiqé vni pè di rái ǹ, “Yayvng ǹ rvgaq mvgung í rvtǹ vs̀ng loksokrì ǹ gùrhòm rvwá rì nvng ch̀m vtvr̀ rì svng, ỳprà nvng vml̀m lvlávm d̀, angmaq svng dèkā:ngò lè,” a:lòe.

¹³Yesuí coqc̀nrì svng, “Namaqí angmaq svng shèvmǹng lè,” a:lòe. Wekvt angmaqí ǹ, “Vsvng yadvngte shvngbe dvpvt vml̀m mvwv́ná:mì kèní ǹ, yayvng ǹ zid̀ng pungwà ch̀ng nvng ngā vni go wa v̄le,” a:- l̀e.

¹⁴(Kad̀ íe wani weyvng lvngàré wa pungwà kíng d̀ngte v̄le.) Yesuí Ang coqc̀nrì svng, “Angmaq svng tiq mvd̀ p̀ngwàcè p̀ngwàcè d̀ngte, angmvd̀ angmvd̀ rúng dèzv̀rǹng,” a:lò rvt ǹ,

¹⁵angmaqí wed̀ wàd̀ ǹ, shvngbe svng rúng dvzá:r̀e.

¹⁶A:ngí zid̀ng we pungwà ch̀ng nvng ngā goní lá:- ngò ǹ, muql̀ng svng kang ngángshì ǹ dvjaq sórí, shvmá:no dá:ngí vm̀:tno ǹ, vs̀ng loksokrì kaq túnal̀m coqc̀nrì svng tvl̀e.

¹⁷Wekvt angmaq vm ǹ, shvngbe vgàá:mì. Vché b̀à we angshi rì coqc̀nrìí rvku: l̀ ǹǹ, tiqé vni jvng íe.

¹⁸Tiqkvt ǹ Ang wawa júrv̀tshi dvgvp, Ang coqc̀nrì g̀ Ang nvng tiqd̀ vl ke, A:ngí angmaq svng r̀:tnò ǹ, “Ngà kagó óngà we vs̀ng loksokrìí kad̀ wae ma?” a:lòe.

¹⁹Angmaqí vtà:ngò ǹ, “Til̀p Yohan íe g̀ wae. Tiqmaq ǹ Eliya íe, g̀ wae. Tiqmaq ǹ darì kàdvtutshúrí kèní tiq g̀ vrá zūn lú:ngí we íe g̀ wae,” a:lòe.

²⁰Yesuí angmaq svng, "Ini, namaqí na; Ngà kagó íe wa dèdv̀mǹng ma?" a:lòe. Wekvt Piterí vtà:ngò ǹ, “Nà ǹ Gvray pè Kristu èíe,” a:lòe.

²¹Wekvt Yesuí angmaq svng, "Yakà ǹ kagó svng g̀ mvsh̀nl̀m, mvgv̀mkaq dvká:m̀e.

²²Vrá A:ngí Vsvng Angcè Pè Ngà ǹ dvsh̀l̀m mvme p̀n t̀nsh̀ng ǹ, shaqré shaqtvng mvd̀ nvng shvrúngshú vjirì nvng dvrá svra mvd̀oi mènàtong ǹ, èshvt b̀nge. We mèpvng vsh̀m ni wani taq zūn longé,” a:lòe.

- ²³A:ngí shvngbe svng rá a:lò we nø, “Ngà mèpvng c̀vn mvyó we kagó ínìgø, vdè svng màmpáshishaq, ni vr̀vm vdè wurgáng baqshi taqsóri Ngà mèpvng laq c̀vn ra.
- ²⁴Kadø íe wani vdè gønsaq shvlutshi mvyó we kagó ínìgø, gønsaq vm̀vngv̄me. Iwe Ngà dvpvt rvtnø ang gønsaq sòm kvmshi góí m̀vng nø gønsaq lún lú:- ngòe.
- ²⁵Vsvng tiq góí nø móng døngtáng shvngbe angò wávm lú:nò nìgø ang gønsaq vm̀vngvm, m̀òíni dvsómshi bø nìnø, a:ngí mvz̀vn kapà lú:nòe ma?
- ²⁶Kagó ínìgø Ngà nvng Ngà kàri svng shvraqshì gó svng nø, Vs̀vng Angcè Pè Ngà nø dvg̀ung ngør we nvng Vpè nvng shànshér we muqlàng dvz̀vrrì pòngbàng shór we vdòng taq langshøng dak dvgvp, Ngà gø wegó svng shvrakshøng longe.
- ²⁷Ngái namaq svng vla:tnìni, yayvng riprì tiqmaq nø, Gvray móngdàn mvyà:ngò d̀vngte, kadø ínìgø mvshì long,” a:lòe.
- ²⁸Yesuí kà yarì shøn bóà mèpvng tvné vshvt ni taq, A:ngí Piter, Yohan nvng Yaku svng shø:lò nø, vjúrøtl̀vm dvpvt shìg̀ung svng rvl̀vngá: mì.
- ²⁹Ang júrot dvgvp, Ang m̀vrsh̀vm shøt vlíng lú:ngì nø, Ang belaq gø múng d̀vngwa kvlàng lú:- ngì.
- ³⁰Moshi nvng Eliya gø brìmbrìm shór vdøngø Yesu nvng rip nø,
- ³¹angmaq nø Yerusalemø Yesu shì nø wá dvd̀vngl̀vm rì dang dvm̀vne.
- ³²Piter nvng ang r̀vmnvng pèní nø yøpyó vngømshi yvng kèní pán vshat rái nìnø, Yesu nø brìmbrìm shór we nvng Ang ó rip we vsvng vní gó gø angmaqí ỳvng bóà.
- ³³Vsvng wepèní nø Yesu yvng kèní vt̀vngl̀vm d̀vnshi lā:ngí, Yesu svng Piterí a:lò we nø, “Svra pèá, yayvng nø nøngmaq dvpvt v̀l shvlá dá:rì; shiyat vshøm lònng wá dèz̀vrshà, Nà dvpvt tiq long, Moshi dvpvt tiq long, Eliya dvpvt tiq long, wàa:tnìni,” a:lòe. (Iwe a:ngí shø:nò kà svng ang mvdómshi.)

- ³⁴Ang yadø shòn la:ngí ni rvmøt tiq pù bŭng lú:ngì weí angmaq svng dvkøq daqà. Rvmø:tní wvmke bòa rvt angmaq svrēe.
- ³⁵Wekvt rvmøt vdòng kèní kà tiq lòng shòn daqì nø, “Yapè nø Ngàí Rvcíngshaq pè, Ngàcè pè íe; namaq Ang kà ètánøng,” wae.
- ³⁶Kà welòng vtŭngá: mì dvgvp, Yesu Ang wawa v̄l we yà:ngòe. Wenila taq wepèla nø dø màwá v̄l nø, yvng bòa rì nø tiq gó svng gø màdvtào.
- ³⁷Mèpvng ni, angmaq nø shìgùng kèní shúngshì daqì dvgvp, vsvng loksok tiq mvdòí Yesu svng vholmà:tnà.
- ³⁸Vsvng loksokrì taqkèní tiq gó vkiq nø, “Svra pèá, ngàcè lòngzà pè svng èyvíngānga, wvng røtshønge.
- ³⁹Eyà:ngò, cá:ngí timkèa: tnò dvgvp, ang serwa vkiq long nø, tølpup shùshù wa høq ang svng rùlkèò nø, gvzà dvshà mvhøt dvzá:rò dá:ngí wa lúshivme.
- ⁴⁰Ngàí Nà coqcínri svng cáng lúngālv̄m røtnò nønggø, angmaqí lúng mvdá:ngò,” a:lòe.
- ⁴¹Yesuí vtà:ngò nø, “Kímnøt mèvlnøng nø shengarshìnøng we mvril cèrié, Ngà nø kadvgvp høq namaq nvng v̄l nø tønaini ma? Nvcè pè yayvíng èshøla:tnò,” a:lòe.
- ⁴²Lvngà svré pè shøla:tnà la:ngí gøni, cá:ngí ang svng timkèa:tnà nø rùlkèòe. Iwe Yesuí mvmvíng cáng kaq ngvndvng lvngàsvré pè dvbān bòa nø angpè svng tvlèòe.
- ⁴³Wekvt angmaq shvngbe nø vhang vtvng Gvray jórònnggùn svng dádvng wae. Yesuí wà bòa we bvnli svng vsvng rì dvdáshì dvgvp, A:ngí Ang coqcínri svng,
- ⁴⁴“Ngàí shònò kà yalòng namaq vnà taq shvlá dvingwa ètánøng: Vsvng Angcè Pè nø vsvng wur taq shvtlv̄m tvle bøde,” a:lòe.
- ⁴⁵Iwe yalòng nø angmaq kení vmáshaq í rvt nø mvcíng mvrà: lò. Angmaqí mvcí:ngò nìgø rá wekà lvjøm nø røt mvkā:mò.
- ⁴⁶Coqcínri nø angmaq dvhø taq kagó té ring long we dang vzòng lú:- ngì.

⁴⁷Yesuí angmaq nõt vdòngø dvda:mò rì svng dø:mò rvt, cùmrecè tiq gó shøla:tnà nø, Ang shvvnvngø shvri:pmò dá:ngí angmaq svng,

⁴⁸“Ngà bông kèní cùmrecè yagó svng vtoò we kagó ínìgø, wegóí nø Ngà svng nàtong we íe. Ngà svng nàtōng we kagó ínìgø, Ngà svng dèzvr dakngà Pè svng vtōò we ni íe. Kadø íe wani namaq dvhø taq cvm vt̄vng gó nø, té ring gó lè íe,” a:lòe.

⁴⁹Yohaní vtà:ngò nø, “Vkàngpèá, Nà bông kèní cáng lù:ngò we tiq gó nongmaquí vholm bõshà we, ang nø nongmaq mèpvng mvcv̄n rā rvtnø, nongmaquí ang svng vgám bõshà,” a:- lòe.

⁵⁰Iwe Yesuí, “Ang svng mènàgámnoṅni. Pàwálm wani ang nø namaq svng vtù vsvng mõi nìnø namaq kaq wáshì vsvng íe,” a:lòe.

⁵¹Yesu muqlàng kaq vbunlm̄ angni yul rái rvtnø, Yesu nø Yerusalem wamà svng dil̄m nõt rvtshìe.

⁵²Wervt Ang vzvngz̄vng kà ríshú dvzá:ròe. Werì nø Ang dvpvt tiq p̄vnp̄v̄n dvgóalm̄ rvt Samari mvrìng tiq mvrìng svng gòngá:mì.

⁵³Inìgø Yesu nø Yerusalem svng di we í rvtnø angmaquí Ang svng màtōò.

⁵⁴Ang coqc̄v̄n Yaku nvng Yohan níí welòng yv̄ng bõà kv̄t, “Vkàngpèá, Eliya dvshái wà yà:ngà dø tiq dvchá, nongmaquí muqlàng kèní sv̄mi dvjal̄m goì nø angmaq svng dupwa w̄rl̄m èshònge ma?” a:lòe.

⁵⁵Ang l̄m poshì nø angní svng nga:nò taqsórí yadø wae: “Nàní nõt kadø í we nàní mèsháshìshì.

⁵⁶Kadø íe wani Vsvng Angcè Pè nø, vsvng gønshaq shvm̄ngl̄m d̄i daq̄i we mõi, vsvng gønshaq shvlutl̄m dvpvt lè d̄i daq̄i,” a:lòe. Weyv̄ng kèní angmaq nø dvgá tiq rvwá svng diá:mì.

⁵⁷Angmaq wedø tvrà di dvgvp, vsvng tiq góí Ang svng, “Nà kayv̄ng èdi nìgø Nà mèpvng ngà c̄vnl̄m íe,” a:lòe.

⁵⁸Yesuí ang svng, “Svwi gø ang dung vdáe; vhang rāmò carì gø angd̄vng vdáe. Iwe vsvng Angcè Pè nø vgo mvkōm rà cè gø màdá,” a:lòe.

⁵⁹A:ngí vrá tiq gó svng, “Ngà mèpvng ècòn ra,” a:lòe. Wepèi nø, “Vkàngpèá, ngà vpè svng vzvng kóm rángònøng,” wae.

⁶⁰Yesuí ang svng, “Shìrì svng nø shìrì angmaq laq kømshi. Nài nø Gvray móngdàn dèshvng bódò,” a:lòe.

⁶¹Dvgá tiq pèi gø Ang svng, “Vkàngpèá, ngà gø Nà mèpvng cùnvtønøng; í we ngà chòmsvng rì kaq vzvng pamvrà vl bõngònøng,” a:lòe.

⁶²Iwe Yesuí Ang svng, “Rvmá màlým shõng dvgoq lòng zò:mò dá:ngí, mèpvng kaq dvjaq vsvng kagó ínìgø Gvray móngdàn lún màpò,” a:lòe.

Luka 10

¹Yadvng pèn mèpvng, Vkàngpèi dvgá dø shvngøtcé gó rvcà:ngò nø, Ang vdè dilým wa we mvrìng vrùm, rvgaq vrùm svng Ang vzvngzvng angmaq svng vni gó vni gó dí dvzá:ròe.

²A:ngí angmaq svng yadø a:lòe. “Dvkõm rà we mvzí nø jøngjõng luq we, dvkømshúrì m̀vng nø mvlug. We rvtønø, Angkàng pèi mvzí dvkõmlým vsvng ladvzá:rò dø, mvzí Angkàng pè svng èrøtnøng.

³Edìvmnøng; vyitré dvhø svng vyvng cèrì dvzá:rò padø Ngái namaq svng dvzá:rìe.

⁴Namaq nø gvmsung yõngkoq gø, d̀vnggúng gø, chøpdòn gø mèl̀vngnøngni; tvrà rāmō kagó svng gō pāmvrà mèwa nøngni.

⁵Namaq kachøm svng góng nàduvmnøng nìgø, ègòngv̀mnøng chàng, “Yachøm taq mòngzòl lòng laq tuq daq,” wa nø dègõngānøng.

⁶Wechøm taq mòngzòl lòng lún vpó we vsvng vl nìnø, namaqí shèmána bõshà mòngzòl lòng nø wechøm mvd̀m tuq daq; màvl nìnø namaq svng vwvng rae.

⁷Wechøm taq è̀vlnøng nø, angmaqí kapèn èzìvtnøng nìnø wepvn è̀vm èaqnøng. Pàwálým wani b̀vnlì wa vsvng nø zìbe lún vpøe. Kùchøm wáchøm svng mènàcìlshìnøngni.

⁸Ka mvrìng taq ègòngv̄mnøng nìgø angmaqí natōnøng nø kapà èzìv̄tnøng nìgø wepà èv̄mnøng.

⁹Weyv̄ngø zarì v̄l d̄v̄ngte svng dèbānānøng nø, “Gvray móngdàn nø namaq yv̄ng tvp níshi rái,” èv̄lnøng.

¹⁰Kamvrìng taq namaq svng mènàtōv̄tnøng nìnø nv̄mdōng tvrà svng èbúngnøng sórí yadø èv̄lnøng:

¹¹‘Nøngmaq hí taq vyin we namaq mvrìng dvtøl gø namaq svng vtù we shvkse wáshìl̄vm rvt namaq m̄v̄rdv̄ngø vchaqshì ráie. Iwe Gvray móngdàn nø tvp níshi rái we svng namaqí jòngjóng shá ràe,’ èv̄lnøng.

¹²Ngái vla:tnìni, angni weni taq we mvrìng taq bōndaq lònng nø, Sodom mvrìng mvhøt yà:ngì lònng mvdv̄m vlishi longe.

¹³“Korazin mvrìngé, nà nø mèhøt longe; Betsayda mvrìngé, nà gø mèhøt longe. Kadø íe wani nàní dvhø taq wv̄ng bōngà we jór̄nònggùn b̄vn̄lì rì nø Tiru nv̄ng Sidon wamàní taq la wv̄ngò pa í nìnø, cáyaqni d̄v̄nggò ngwíshi nø, waqpú taq r̄ung sórí nøt dvlíngshiv̄pni.

¹⁴Kàngé daq we angni taq nàní vní mvrìng mèhøt lóngshi lònng nø, Tiru nv̄ng Sidon mvrìng níi v̄hòml̄vm lònng mvdv̄m té rv̄naq longe.

¹⁵Kapernom mvrìngé, Nà nø muqlàng høq ni v̄háng longe, èl̄vn̄shi ma? Dvshàshà zupv̄ng dāng svng lè dèdòr bøe.

¹⁶“Namaq kà tā vsv̄ng nø, Ngà kà ta vsv̄ng íe. Namaq svng mènàtonøng ríi nø, Ngà svng mènàtong we íe. Ngà svng mènàtong góí nø, Ngà svng dèz̄vr̄ dakngà Pè svng matoò we íe,” a:lòe.

¹⁷We shv̄ngøtcé pè nø, shaqshaq wa vt̄v̄ng rái nø, “Vkàngpèá, Nà bōng kèní nø cángrií gø nøngmaq vmíng svng cà:nòe,” a:lòe.

¹⁸A:ngí angmaq svng a:lò we nø, “Satan nø muqcøn còngmè lap dø muqlàng kèní v̄jáá:mì we svng Ngái yv̄ng bōngà.

¹⁹Etánøng, vbø nvng muqhèrì svng l̄vml̄v̄m gø, ngv̄nshà pè jór̄nønggùn shvngbe svng d̄vngkel̄v̄m dvpvt gø, vm̄íng vk̄vng Ngái namaq svng vzíshaq íe. Namaq svng nø kapaí gø dvlá mèlún lóngnøng.

²⁰Iwe cángri nø namaq vm̄íng l̄vngp̄v̄ng c̄vn rvt̄nø mèdebùnøngni. Namaq bøngrì muqlàng taqlapmø vrūshaq ía:mì rvt̄nø m̄vng dèbùnøng,” a:lòe.

²¹Wervtø taq Yesu nø Shànshér Pvlacè vdòngø d̄vbù nø yadø wae. “Vpèá, muqlàng rvgaq Angkàng pèá, Nà svng oqà. Pawá wani yad̄vng p̄vn nø gvcvt vdá rì nvng cíngnøt rálnøt gōng rì kèní Nàí èmáo nø, svngsh̄vr cèrì svng lè dèta:nòe. Ie, Vpèá, yalòng nø Nà èw̄v̄mshì lòng íe.

²²Vl d̄vngte shvngbe nø Vpèí Ngà svng tvleshaq íe. Vpèí wa m̄oí nìnø, Angcè Pè kagó í we sháo vsvng màvl. Vrá Angcè Pè nvng Angcè Pèí dvta:nò rìí wa m̄oí nìnø Vpè kagó í we sháo vsvng màvl,” wae.

²³Wekvt Ang l̄v̄m poshi nø, coqc̄v̄nrì svng mvyø:ní a:lò we nø, “Namaqí èyv̄ngnøng rì yad̄vng p̄vn svng ȳvng lú:nò we vnē rì nø ishøt ìgv̄n v̄le.

²⁴Kadø íe wani Ngái vla:tnìni, namaqí èyv̄ng bōshà rì svng nø kàdvtutshurì nvng koqk̄v̄m rì mvmeí ȳvng mvyø we, ȳvng mvlún yà:- ngò; namaqí età bōshà rì svng tá mvyø we ínìgø tá mvlún yà:ngò,” a:lòe.

²⁵Tiqkvt nø, dvrá v̄jì tiq pè Yesu svng vløtl̄v̄m z̄vng rip lú:ngì nø, “Svra pèá, dvcìq lvpat gønshaq lúnl̄v̄m rvt ngà kadø wáshì ràng ma?” a:lòe

²⁶Yesuí ang svng, “Dvrá kàru taq kadø vrū yà:ngà ma? Nàí kadø r̄ø èlú:nòe ma?” a:lòe.

²⁷Wepèí vtà:- ngò nø, “Nà nø nà tiq nøt shvngbeí gø, nà dòngnøt shvngbeí gø, nà nònggùn kùngà shvngbeí gø, nà shánøt shvngbeí gø, Vkàngpè nà Gvray kaq shóngshi ràe. Vrá, nà vdè góng svng èshóngshi dø, nà tiqd̄vng vsvng kaq shóngshi ràe, wa vrūe,” a:lòe.

²⁸Yesuí ang svng, “Nà nat̄v̄nshi kà vdue; nà yadøni èwáshì kvtnø gønshaq cúnshi èlún lú:ngòe,” a:lòe.

- ²⁹Iwe dvrá vji wepè nø, ang nø døngman pè í we dvtanshi mvyó rvtñø Yesu svng, “Wedø í nìnø, ngà tiqdýng vsvng nø kagó íe ma?” wa rø:tnøde.
- ³⁰Yesuí vtà:ngò nø, “Vsvng tiq gó nø Yerusalem wamà kèní Yeriko mvrìng svng shúngshì daqì ke, tølvm vsvng tiq mvdò vholm bòà. Weríí ang vdá dýngte tōlá:mò nø tvnéne shì høq vdi:pmò dá:ngí là:ngò nø lōá:mì.
- ³¹Wekvt shvrúngshú tiq pè nø wetvrà shúngshì vdu daqì nìnø, ang svng yvng bòà kvv tiq tōngtōng ngwēò nø løm vlēá:mì.
- ³²Vrá Lewi vsvng tiq gó gø we zàng tuq rái nø wepè svng yvng bòà nìnø, ang gø tiq tōngtōng ngwēò nø loá:mì.
- ³³Iwe tvrà di we Samari vsvng tiq gó gø weyving tuq rái. Ang svng yvng bòà kvv a:ngí mvré lú:ngà.
- ³⁴Ang yvng tvp di nø ang dvmmá rì taq zanlún yøtì nvng bìmtì vdø:rò dá:ngí dømāde. Vrá, wepè svng ang lozè go taq shvrú:ngò nø, zaqlè chòm tiq chòm svng shøl bòà nø ang svng dvzō: mòe.
- ³⁵Mèpvng ni taq ang búng dvgvp, ang gvmsùng vnìlvv shà:lò nø, chòm angkàng pè svng zìò sóri yadø a:lòe ‘Yapè svng nàcún dáò, yamvdvmø nàò kadýngte èbéāvm nìgø, ngà vtýng rāng dvgvp nà svng ngái tvlelvm íe,’ vl ráà.
- ³⁶Nài dèda: mò, we vshòm gó kèní tølvm ríí dvlá bòà we vsvng yapè ang tiqdýng vsvng nø kagó íe ma?” a:lòe.
- ³⁷Dvrá vji pèi, “Ang svng dvshá zāò pè mving íe,” a:lòe. Wekvt Yesuí ang svng, “Nài gø welòng dø tiqdvchá èwàá:mò,” a:lòe.
- ³⁸Yesu nvng coqcínri nø mvrìng tiq mvrìng svng tuq rái. Weyving Marta tóò we svmaré tiq mèi Yesu svng ang chòm taq vtoè.
- ³⁹Angnvm Mari, wa tóò we tiq me gø v̄le. Wemè nø Vkàngpè hí yvngø rving nø Ang mòngkà tashìe.
- ⁴⁰Iwe Marta nø dvzøm bvnli luq nø, nøt shok lú:- ngì rvt Yesu yvng di nø yadø wae. “Vkàngpèá, vnvm mèi nø ngà wāwā dvzømshi dèzvr we svng mènøtna ma? Ngà svng dvbvnglvm èvlānga,” a:lòe.

⁴¹Vkàngpèí vtà:ngò nø, “Marta é, Marta é, nà nø b̀̀nlì mvme luq rvt góng dègishi nø sh̀̀mná mèg̀̀re.

⁴²Iwe zómd̀̀ng lònng nø tiq pvn wa v̄le. Mari nø welònng rvc̀̀ngshi b̀̀i. Welònng nø ang ỳ̀ng kèní lúál̀̀m m̀̀i,” a:lòe.

Luka 11

¹Tiq ni taq Yesu nø tiq zàngø vjú røtshi we, røt d̀̀ng b̀̀à kvt Ang coqc̀̀n tiq pèi Ang svng, “Vkàngpèá, Yohan dvshái ang coqc̀̀nrì svng júrøt shvngøt yà:ngà dø, nøngmaq svng gø júrøt shèngøtshà lè,” a:lòe.

²Wekvt Yesuí angmaq svng, “Namaq vju èrøt nøng dvgvp yadø èrøtnøng. ‘Vpèá, Nà b̀̀ng svng shànshér dø vpó laq shái. Nà m̀̀ngdàn laq tuq daq.

³Ni vr̀̀m ràì we v̀̀mpa nøngmaq svng èzí daqshà.

⁴Nøngmaq svng nàléi rì kaq nøngmaqí chutnài dø, Nøngmaq mvr̀̀rì gø èchutna daqsha. Dvløtra ỳ̀ng svng nøngmaq mèshø̀̀shà ni,’ wa èrøtnøng,” a:lòe.

⁵Yesuí rá angmaq svng, “Namaq dvhø kèní tiq gø nø, ang r̀̀m̀̀vng tiq gø ỳ̀ng svng yaqdø̀̀ng mvl̀̀:ngí di nø, ‘Jàá ngà svng zidø̀̀ng vshø̀̀m ch̀̀ng èrumà;

⁶pawá wani ngà r̀̀m̀̀vng tiq pè tuq ráì we, ang svng zíl̀̀m pàgø màvlá:mì,’ wa lā a:lò nìnø,

⁷a:ngí chø̀̀m vdø̀̀ng kèní nà̀̀vngvt nø, ‘Ngà svng mèb̀̀nlø̀̀ngànøng; akvt nø b̀̀ngkà gø kvlaqshaq íe, ngàcè rì gø ngà nvng tiqdø̀̀ yøp d̀̀rshà. Nà svng zidø̀̀ng zíl̀̀m ngà kungshì màshvla,’ è̀̀vltne.

⁸Ngái namaq svng vla:tnìni, ǹ̀m̀̀lat dvgvp ang nø mvkungshì we ínìgø r̀̀m̀̀vng wepèi mànar rø:tnò nìnø, kadø ínìgø ang kungshì nø rà d̀̀ngte ang svng zìde.

⁹Ngái rá namaq svng vlatnìni, røt èm̀̀vnnøng; wekvt namaq svng èzí daqnø̀̀ge. Lá èm̀̀vnnøng; wekvt lá èlún daqnø̀̀ge. Bvngkà vkoq èm̀̀vnnøng; wekvt namaq svng ètánā daqnø̀̀ge.

- ¹⁰Kadø íe wani røt góí nø lú:nòe. Láò góí gø lá lú:- nòe. Bvngkà vkoqò gó svng gø tána daqòe.
- ¹¹Namaq dvhò taq angcèí zidòng røt ra ke ang svng lóng èzínòng we angpè èvlnøng ma? Ngā røt ra ke bø zìò vsvng èvlnøng ma?
- ¹²Kalòm røt ra ke muqhè zìò vsvng vl ma?
- ¹³Namaq nø vsvng mvgým èínòng we dýng, namaq nvcèrì kaq dvrè shvlá zí èshánòng kvtkèní nø, muqlàng taqlapmø namaq Nvpèí nø, Ang kaq røt ra rì svng wemvdùm téwa, Shànshér Pvlacè zi daq we mòi ma?” a:lòe.
- ¹⁴Tiq ni taq Yesuí màá tiq gó kèní màá cáng tiq long lù:ngòe. Cáng lúshìá:mì kvk, màá gó nø kà shòn lú:- ngì; vsvng loksokrì nø dádvng wae.
- ¹⁵Iwe tiqmaqí, “A:ngí nø cáng koqkým Beelzabul nonggùn kèní cáng lù:ngòe,” wae.
- ¹⁶Dvgá maqí nø Ang svng vlø:tnò sóri, muqlàng kèní shálým mvshvlpvrá tiq lònng dètanshà, wa røtshie.
- ¹⁷Angmaq nøt vdòng dvda:mò rì A:ngí shào rvtñø angmaq svng yadø a:lòe. “Ang nø ang vpokē we móngdàn kamóngdàn ínìgø vcatn̄me; angmaq nø angmaq vpōke we vsvng karvp ínìgø vcatn̄me.
- ¹⁸Ngái nø Beelzabul nonggù: ni cángri lù:ngòe, èvlshàe. Satan gø ang nø ang vpōkē kvtkèní ang móngdàn nø kadøwa lvzá:nòni?
- ¹⁹Ngái Beelzabul nonggùn kèní ni cángri lùngò we lā í kvtkèní nø, namaqò coqcún cèrìí cáng lù:ngò we nø kagó nònggù:ní lù:ngòe ma? We rvtñø angmaq nø namaq svng kà rvtshú wáshì longè.
- ²⁰Inìgø Ngái nø Gvray nònggùn kèní cángri lùngò we í nìnø, Gvray móngdàn nø namaq yvngø tuq daqì we íe.
- ²¹Shvrē pè nø cildànkung rì gwashì nø ang chòm svng roqshì kèní ang zaqshøp rì nø pàmàrá vlāòe.

- ²²Iwe ang mvd̀m té jòr we shvrē tiq gò di ra weí ang svng jor̄m nìnø, ang vlømshì we ang cìdànkùng rì shvngbe kutwa tōl̄m bòø nø, ang zaqshøp rì gø vwalshì bøe.
- ²³Ngà svng mvc̀vn gò nø Ngà kaq vtù gò íe; Ngà nvng màd̀vkømv̄m gò gø, d̀vkangshú íe.
- ²⁴Mvm̀vng vcáng nø vs̀ng góng kèní k̄vngshìvm mèpvng, tì mà vl rvgaq̄ø dām nø dvná láò we lá mvlún lú:ngà kvt ang yadø wae: ‘Ngà nø ngà búng rángà we chøm svng vt̀ngv̄me,’ wae.
- ²⁵Ang tuq rái kvt chøm nø dvshérshaq dvcøpshaq í we svng a:ngí ỳng bóa.
- ²⁶Wekvt ang vt̀ngv̄m nø, ang mvd̀mø té mvgvm we cáng dvgá shvngøt lòng shøla:tnà nø werì shvngbe gòng nø weỳvngø v̄lvme. Wekvt vs̀ng wegò mèpvng vl long we laqyà nø, vz̀ng mvd̀mø té mvgvm we ív̄me,” a:lòe.
- ²⁷A:ngí kà yarì shø:no la:ngí, vs̀ng loksokrì dvhø kèní svmaré tiq mè nø serwa vkìq sórí Ang svng, “Nà èrí nø nà svng nong dècøq yà:ngì we svmaré mè nø ishøt ìgv̄n v̄le,” a:lòe.
- ²⁸Yesuí, "Iwe, Gvray mòngkà táò nø c̀vn vs̀ng rì té ishøt ìgv̄n v̄le,” a:- lòe.
- ²⁹Vs̀ng loksokrì køm rái dvgvp, Yesu tórboqshì nø yadø wae: “Yamvril nø mvḡm we tiq mvril í nø; angmaqí nø shál̄m mvsh̀lpvrá wa láòe. Iwe Yona mvsh̀lpvrá wa mõi nìnø, dvgá mvsh̀lpvrá kap̀vn gø angmaq svng mvzíl̄m íe.
- ³⁰Ninewe vs̀ng rì dvpvt Yona nø mvsh̀lpvrá í yà:ngì døni Vs̀ng Angcè Pè gø yamvril cèrì dvpvt mvsh̀lpvrá í longe.
- ³¹Kàngéò we angni taq, Tvn̄uni koqk̄vm mè bung long nø, yamvril cèrì svng kàrvt lú:ngòe. Kadø íe wani wemè nø Solomon zitnøt kàrì tashi lún̄l̄m dvpvt, rvgaq vt̀ng tōng kèní dì yà:ngì. Eỳvngnøng, Solomon mvd̀m té rìng we tiq pè yaỳng v̄le.

³²Kàngéò we angni taq, Ninewe vs̀ng rì rip long nò yamvril cèrì svng kàrvt lú:ngòe. Kadø íe wani angmaq nò Yonaí dvsha:ngò kà svng ta nò nòt língshì yà:ngì. Eỳvngnøng, Yona mvd̀vmø té rìng we tiq pè yaỳvng v̄le.

³³Svmi gwìn dvcìqò dá:ngí máò we, m̀òinì mvgù:rí ku:pmò we nò kagó gø màvl. Gòng ra vs̀ng rì ỳvngshì l̀m dvpvt svmi gwìn shvrúngrà ỳvng lè shvrú:ngò we íe.

³⁴Vne nò nà góng taqò svmigwìn íe. Nà vnē shvla kvtnø nà tiqgóng shvngbe làng gáe. Iwe, nà vnē màshvla kvtnø, nà góngkøp død̀vng wāme.

³⁵Wervtnø nà vdòng taq v̄l we gálong màmaql̀m nàyáshì.

³⁶Nà tiqgóng shvngbe taq gá long dvnz̀ng nò dø we tiqhv̄n gø màvl kvtnø gá we svmigwì: ní vwā:nò padø nà góng køp nò lànglàng gá longè,” a:lòe.

³⁷Yesuí kàshòn d̀vng b̀òà kvtnø Farisi tiq pèí, ang nvng v̀mpà v̀ml̀m Yesu svng goè. Wekvt Ang gòngá: mì nò v̀mpà v̀ml̀m námrunge.

³⁸Vmpà màvm vz̀ng Yesu nò vtóng vl dø wur mvsiqshì we svng, Farisi pèí ỳvng b̀òà kvtnø ang dàe.

³⁹Wekvt Vkàngpèí ang svng, “Akvtnø Farisirì namaq nò gwìn nvng bàn rì vt̀vnglap wa èz̀vlnøngè. Iwe namaq vdòngr̀m nò t̀lvml̀m nòt nvng mvgvm màshvla we nòt d̀vn èz̀vngnøngè.

⁴⁰Angdál rié, vt̀vnglap má:nò pèí nò vdòngr̀m gø má:nò we m̀òí ma?

⁴¹Iwe dvshà rì svng èz̀í daq̀nøng ke, vdòngr̀mø vl rì m̀vng èz̀í nøng; wekvt í d̀vngte nò namaq dvpvt m̀vngshèr we í longè.

⁴²Farisirì namaq nò mèhøt l̀ngnøngè. Kadø íe wani namaqí nò bv̄nzi gø, z̀vngløm nvng shvgò shábv̄n vỳvng kv̄n angp̀vnp̀v̄n tiqcé wál tiq wál nò Gvray kaq shèrúngānøngè. Iwe d̀vngman dø wál̀m l̀ng ǹvng, Gvray shóngnøt tv̄rà svng nò namaqí mèc̀vnnøng. Wá rì svng màlèshì dø èc̀vnnøng d̀vni, yari gø namaqí c̀v̄n rà we íe.

⁴³Farisirì namaq nò mèhòt lóngnønge. Kadø íe wani namaq nò júrøt chòm taq té ring we rúngrà svng gø, gvt tøm rvgaq vsa:ngí vpó rā we svng gø èshògnønge.

⁴⁴Namaq nò mèhòt lóngnønge. Pàwálvm wani namaq nò màmvshvlshaq í rvtñø, wemvdvmdvm di vsa:ngí gø mvdóm mvshào we dvgvm rì dø nàshvmnønge,” a:lòe.

⁴⁵Weyvng kèní dvrá svra tiq pèi vtà:ngò nò Ang svng, “Svra pèá, Nà yadø èwa we nò nongmaq svng gø shèyómshà we íe,” a:lòe.

⁴⁶Yesuí, “Dvrá svrarì namaq gø mèhòt lóngnønge. Kadø íe wani namaqí vsvng kaq nò vlishi we døngjá shèrìnøng nò, namaq vdè nò wūrhàm tiq hām gø døngjá werì svng mèzømshìnøng.

⁴⁷Namaq nò mèhòt lóngnønge. Kadø íe wani nvkop nvkàng maqí shvt yà:ngà we kàdvtutshúri dvgvm rì nò namaqí ni dècøpnønge.

⁴⁸Namaq nò nvkop nvkàng maqí shvt yà:ngà we kàdvtutshúriò dvgvm svng dècøpnøng we taqkèní, angmaqí wà yà:ngà lònng svng namaq gø nàránøng nò dèbáshìnøng we í dving wae.

⁴⁹Yadø í rvtñø Gvray zitnø:tní shòn yà:ngà we nò, “Kàdvtutshú gø, dvzvr gø, Ngái angmaq yvng svng dvzvr dakngo nò, angmaqí sha:tnò we gø tiqmaq vl longe; dvshá dvki vrèò we gø tiqmaq vl longe,” wae.

⁵⁰⁻⁵¹Wervtnø rvgaq angké shvzøng yà:ngà yvng kèní yakaq, Abel shvwi shvyó yà:ngà ni kèní, noqngòm tønngnø nvng shvrúngrà vnílòng dvhøø shvmvng yà:ngà pè Zakaria ang shvwi shvyó yà:ngà ni hòq, kàdvtutshúri angmaq shvwi shvyó yà:ngà we mèngrø nò yamvri cèri svng shvri daqòe. Ngái vla:tnini, jøngjòng mvrà yarì shvngbe nò yamvri cèri kaqsvng ni tuq daqe.

⁵²Dvrá svrarì namaq nò mèhòt lóngnønge. Kadø íe wani shánøt bñnya shvmsopuq lònng nò namaqí èlvngnøng nò, namaq vdè nò mègògnøng ke, gònglvm wa rì svng nò rá namaqí nàgámnønge,” a:- lòe.

⁵³Weyvng kèní Yesu búngá:mì dvgvp, dvrá svra mvdò nvng Farisirì nò Ang svng vtvingshaq shvngōshì nò, mvmédang mvmepvñ Ang svng rø:tnò sórí,

⁵⁴Ang kà kèní Ang svng shvwá lúnlúm dvzaqshìe.

Luka 12

¹We rvtò taq, vsvng loksokrì nø vlvmkē høq, angkíng angmùn dvkómshì rái dvgvp, shvngbe mvrðvngø Yesuí Ang coqcvnri svng a:lò we nø, “Farisiri butdvshi í we, nøt vni nøt cà:nò lòng kaq nàyáshìnøng.”

²Vwvmsmaq rì màdvtàn lú:ngò we nø tiq pvn gø màvl long; vmáshaq rì mvsháshi long we tiq pvn gø màvl long.

³Namaqí dō vdòng mvyòn pvngø èshønnøng kàri kapà ínìgø, lànglànggá yvngø vsà:ngí tá lú:ngòe. Dønggaq rvmø nàbønshìnøng rì nø chòm rvngvng kèní dvshvnglúm í longe.

⁴Jàmaqá, Ngái vla:tnini, “Shāgóng svng sha:tnò dá:ngí, vrá pàgø wá mvlú:nò rì svng mèserēnøngni.

⁵Namaq svrēshi rà we nø kagó m̀vng í we Ngái dvshatna:tnini. Sha:tnò dá:ngí zùp̄vng svmi m̀ng svng gurlúm vming vkvng v̄l pè svng m̀vng sèrenøng. Namaq svng Ngái j̀ngj̀ng v̄la:tnini, Ang svng nø j̀ngj̀ng svre ràe.

⁶Cvkacè p̀ngwà gō nø bèshan vni g̀m taq nvmkèò we m̀i ma? Iwe, Gvrayí nø cvkacè tiq gō svng gø mànáò.

⁷Namaq vgōnī h̀ng vr̀m shvngbe gø vrøshaq íe. Wervt svre mvrà. Kadø íe wani namaq nø cvkacè mvmē go mvd̀m té nàp̀nøng.

⁸Ngái rá namaq svng v̄la:tnini, vsvng mvrðvngø Ngà svng nàchàng g̀ svng nø, Gvrayò muqlàng dvzvr rì mvrðvngø vsvng Angcè Pè Ngái gø weg̀ svng vchànglúm íe.

⁹Vsvng mvrðvngø Ngà svng mènachàng g̀ svng nø, Gvrayò muqlàng dvzvr rì mvrðvngø Ngái gø màchàng l̀ngò.

¹⁰Vsvng Angcè Pè kaq vtù we kà sh̀n g̀ svng nø chutna lúnshìe. Inìgø, Shànshér Pvlacè kaq vlèò we kà sh̀n g̀ svng nø chutnā mvlúnshì.

¹¹Vrá vsà:ngí namaq svng júrot chòm rì taq, vgō zómshúrì nvng vmíng vkíng v̄l rì m̄vrd̀vng svng èsh̀vl b̀òǹng dvgvp, kapà vt̀vnl̀m nvng kadø sh̀onshìl̀m wa nø góng mèginøngni.

¹²Kadø íe wani wervtø taqni namaq kadø sh̀onl̀m kà nø Shànshér Pvlàcèi sh̀engøt daqnønge,” a:lòe.

¹³Wekvt vsvng loksok dvhø kèní tiq góí Yesu svng, “Svra pèá, ngà svng zaqshøp vwálāl̀m rvt ngà vn̄m pè svng èsh̀onāngvtna,” a:lòe.

¹⁴Yesuí wepè svng, “Vsvng nàé, namaq mvd̀vmø kàrvtshú nvng zaqshøp vwálāshú wāshìl̀m kagóí Ngà svng èz̀vng b̀ongà ma?” a:lòe.

¹⁵Yesuí rá angmaq svng, “Map we í d̀vngte svng nàyāsh̀inøng. Kadø íe wani vsvng nø ang zaqshøp gvzà vdá rvtnø wa cúnshi we m̀oi,” a:lòe.

¹⁶Wekvt A:ngí angmaq svng kàshvbóng tiq lònng kèní sh̀:no nø, “Mvgàmré tiq pèi nø ang rvmá kèní mvzì dvyø gvza dvkømv̄m lún b̀òà.

¹⁷Wekvt ang nøt vdòngø, ‘Ngà mvzì dvyø rì gv̀l̀m̀rà mvc̀vngl̀m wāsh̀ie kadø wal̀m?’ wae.

¹⁸Ang rá wae: ‘Ngái yadø wāl̀m íe. Ngà vzá yarì catnò dá:ngí, té tē dø ẁvngø nø, ngà mvzì dvyø rì nvng dvzø̄m dvzì rì shvngbe nø weỳvngø gv̀lshìl̀m íe.

¹⁹Wemèpvng ngà nø ngà vdè svng, ‘Nøtná, mvme ǹong dvpvt nà nø dvzø̄m dvzì mvme dèkømv̄m b̀oi. Nà nø shøtshúcè èvl nø, èvm èaq sóri, dvbúdvng èwa,’ vlshìl̀m íe, wae.

²⁰Iwe Gvrayí ang svng, ‘S̀vngdálé, nà gønsmaq nø dèyaq vt̀vng b̀ongøe. Wekvt nài dvkømsmaq rì nø kagó lā vpvt d̀vrni?’ a:lòe.

²¹Wervtnø vdè dvpvt wa p̀oyá p̀onūng shøpshì nø Gvray dāngø màmvgàm we vs̀vng wegó gø yalòng døni í longè,” a:lòe.

²²Coqc̀vnri svng Yesuí rá yadø a:lòe. “Yadø í rvtnø Ngái namaq svng v̄la:tnini, kapà v̄ml̄m, wa nø gønsmaq dvpvt gø, kapà gwāshìl̀m, wa nø namaq shagóng dvpvt gø, góng mèginøngni.

²³Gønsmaq nø v̄ml̀m mvd̀vm té vpøe, shagóng gø gwāl̀m mvd̀vmø té vpøe.

- ²⁴S̀̀ngká rì svng èdakǹng lè! Werì ǹ ẁn g̀ mvẁn̄m, dvk̀m g̀ màdvk̀m̄m; v̄mzá g̀ màdá we, Gvrayí werì svng shvá:m̀e. Namaq ǹ carì mvd̀m̀ t̀ ǹp̀ǹnge.
- ²⁵Namaq g̀ng ègiǹng weí, vd̀ vbat svng tiq rvt̀c̀ r̄m èngutshìǹng we kag̀ è̀lǹng ma?
- ²⁶C̀m vt̄ng we ya p̀nc̀ d̀ng namaqí wá m̀ngutǹng ǹǹ, dvgá rì rvt p̀wálm̀ g̀ng d̀gishìǹng ma?
- ²⁷Vkú wvt rì kad̀d̀ t̀ l̀ng we svng èdakǹng. Wvt werì ǹ dvzaq g̀ màdvzaqshi, yì g̀ mvyishi. Iwe Ngái namaq svng v̄la:t̀ǹni, Solomon dvg̀ng gvzà ng̀r dvgvp d̀ng, yarì wvt tiq wvt d̀ngte g̀ ang gwashì mvlún yà:ng̀.
- ²⁸K̀mǹt èc̀mǹng rié, z̀mwàng mvli sh̀nhà rì ǹ d̀ni ǹ c̀nshì ǹ, nvpni ǹ svmi d̀ngk̀r taq ẁrl̀m wa í we d̀ng Gvrayí yad̀ dvgwà̀ we í ǹǹ, namaq svng ǹ we mvd̀m̀ t̀wā d̀gwā daqǹng we m̀i ma?
- ²⁹Namaq ǹ pà v̀lvm, pà aql̀m wal̀ng svng wa ǹt m̀nàd̀nshìǹngni; g̀ng g̀ m̀giǹngni.
- ³⁰Ẁngzà rì g̀ g̀nggi ǹ yad̀ng p̀n shvngbe svng lá̀e. Iwe, namaq èrà̀ng we yad̀ng p̀n ǹ namaq Nvpèi vsháshaq í rvtǹ g̀ng m̀giǹngni.
- ³¹Ang m̀ngdàn svng m̀ng èlàǹng, wekvt dvz̀m dvzi yad̀ng p̀n ǹ namaq svng èrv̄mā daqǹng.
- ³²Vỳngré c̀rié, m̀s̀reǹngni; p̀wálm̀ wani m̀ngdàn l̀ng ǹ namaq svng z̀l̀m Nvpè vt̄ng k̀ní ẁmsh̀e.
- ³³Namaq nàdàǹng rì èn̄mǹng ǹ mvshámhoq rì svng èzíǹng; namaq dvpvt b̀t mvshà̀ we g̀ms̀ng ỳng nvng vk̀i g̀ mvnì, m̀ní g̀ màgvyaq̀ we muqlàng taqlap ỳng̀ l̀ng mvt̀mshi we p̀hvp m̀ng èsh̀pshìǹng.
- ³⁴P̀wálm̀ wani namaq p̀ kaỳng ènvngshìǹng ǹǹ, namaq ǹt g̀ weỳng̀ n̄i v̄l̄me.
- ³⁵Namaq vjuq taq juqǹm èn̄mshìǹng ǹ, svmigwìn g̀ d̀ciqshìǹng.

- ³⁶Zv̄mi shvz̄ōng boy k̄ení vt̄vng r̄ā we angkàng p̄è svng c̄āò we vshuq d̄ø, Ang tuq ra n̄ø b̄vngkà vkoqa:tn̄ò ke Ang svng chàng tánā lúnlv̄m d̄ègòshìn̄ong.
- ³⁷Angkàng p̄è tuq r̄ā kv̄t pán vshat n̄ø ca d̄áò we svng ỳvng b̄òò n̄ìn̄ø, vshuq weríí n̄ø ìsh̄òt ìg̀v̀n lú:n̄òe. Ngái j̄òngj̄óng v̄la:tn̄ìni, angkàng wep̄éí n̄ø ang vshuqrì svng v̄mpà v̄ml̄v̄m rúng dvz̄á:rò dá:ngí, ang n̄ø juqn̄v̄m n̄v̄mshì n̄ø angmaq svng a:ngí ni dvz̄øma:tn̄òe.
- ³⁸Ang n̄ø yaqd̄òng vn̄írí warí taq, m̄òíni vsh̄òm̄rí warí taq tuq ra n̄ìḡø, wed̄øni vshat n̄ø ca d̄áò we svng a:ngí ỳvng b̄òò n̄ìn̄ø, vshuq weríí n̄ø ìsh̄òt ìg̀v̀n lú:n̄òe.
- ³⁹Vk̄ó p̄è n̄ø kal̄v̄ng karvt̄ø taq di ra we svng ch̄òm angkàng p̄éí l̄ā sháò n̄ìn̄ø, a:ngí pán vshat vs̄ù:- ngò rvt̄n̄ø ang ch̄òm svng vk̄ó góng màdvz̄vr̄ lú:ngò we yal̄òng svng èsh̄áshìn̄ong.
- ⁴⁰We rvt̄n̄ø namaq ḡø tv̄lú d̄ègòshìn̄ong. Pàwál̄v̄m wani namaqí Ang tuq daqe mèlv̄nn̄ong rvt̄ø taq Vs̄v̄ng Angc̄è P̄è n̄ø di daqe,” a:l̄òe.
- ⁴¹Wekvt Piterí Ang svng, “Vkàngp̄éá, k̄ashvb̄óng yal̄òng n̄ø n̄ongmaq lv̄ngà svng èv̄lsh̄à we í ma? M̄òíni vs̄v̄ng shv̄ngbe dvp̄vt èsh̄ò:n̄ò we í ma?” a:l̄òe.
- ⁴²Wekvt Vkàngp̄éí, “Wed̄ø íni, k̄v̄m̄v̄m vr̄v̄m n̄ø n̄øt ḡø zit we ch̄òm̄øpshú n̄ø kaḡó íe ma? Ch̄òm angkàng p̄éí vm̄íng z̄ìò n̄ø ang ch̄òm̄svng rì kaq ang rvt̄ø taq ch̄vk wa angmaq svng v̄mpà tún̄āò p̄è wep̄è m̄v̄ng íe.
- ⁴³Angkàng p̄è vt̄vng daq kv̄t, vshuq p̄éí wed̄ø wàò we svng ỳvng b̄òò n̄ìn̄ø, vshuq weḡó n̄ø ìsh̄òt ìg̀v̀n v̄le.
- ⁴⁴Ngái k̄àd̄ong tiq k̄à v̄la:tn̄ìni, ang svng n̄ø angkàng p̄è v̄l̄āò d̄v̄ngte shv̄ngbe mvd̄v̄m taq øpshú wáshì dvz̄vr̄ lú:ngòe.
- ⁴⁵Wed̄ø ìn̄ìḡø vshuq weḡó n̄ø Ngà Vkàngp̄è vt̄vngl̄v̄m n̄ø shini m̄vmang, wa dv̄da: mò n̄ø vshuq p̄èl̄ā vshuq mèla svng v̄di:pm̄ò n̄ø, ang vd̄è n̄ø vm̄ aq sórí n̄òí tv̄r̄ushi n̄ø, la wáshì n̄ìn̄ø,

⁴⁶a:ngí tuq rae mvlá:nò we angni nvng mvdóm mvsháò we rvtò taq lè angkàng pè tuq daq kvv, ang svng angshī vza:tno nø, mvkím nø kà mvta rì dvpvt dvgóàò ýng ang svng gur bóde.

⁴⁷Angkàng pè nøt svng sháò we ínìø, dvgó gø màdvgóshì, angkàng pè nøt svng gø mvcà:nò we vshuq wegó svng nø, mvtøshí vdiplím í longe.

⁴⁸Iwe angkàng pè nøt kadø í we svng mvsháò ke, vdip vdū nìnø ang svng nø vr̄mçè wa vdiplím í longe. Mvmē luq dø vzíshaq rì taqkèní nø mvmē gúnlím í longe; té mvzín tvleshaq gó ýng kèní nø té røt lú:ngòe," a:lòe.

⁴⁹Ngà nø rvgaq tøm svng svmi shùrlím dònng dakngà we íe. Akvtni lād́ng vkat nìnø Ngà dvbòngnøng we!

⁵⁰Iwe Ngà løpshì ràng we tìløp tiq long shini èvlānge, welòng màdvd́ngò d́ngte Ngà svng vt́ng kèní shènv̄lkēnge.

⁵¹Ngà nø rvgaqtøm taq mòng dvzøllím dvpvt dì daqì èĺvnshàe ma? Ngàí v̄la:tnìni, mòi; vwáshì dvzvr̄lím dvpvt lè dònng dakngà.

⁵²Akvt kèní kukaq tiq chòm taq pùngwà gó v̄l nìnø vshòm gó nvng vní gó vtùke nø vg̀ng longe.

⁵³Angpèi angcè pè svng, angcè pèi gø angpè svng vtù lú:ngòe. Angmèi angcè mè svng, angcè mèi gø angmè svng vtù lú:- ngòe. Angnì mèi angsh̀ng mè svng angsh̀ng mèi gø angnì mè svng vtùò nø vwáshì longe," a:lòe.

⁵⁴A:ngí rá vs̀ng loksokrì svng yadø a:lòe. "Nvmløp lapmø rvmøt tiq pù b̀ng long we svng èỳng b̀nøng ke namaq nø, shø zaq daqe èwà̀ngge,' wedøni b̀n daqe.

⁵⁵Vrá, tvnuni ǹmb̀ng wa ra we èỳng b̀nøng nìnø, ǹm gàng rae,' èwà̀ngge. Wedøni í rae.

⁵⁶Nøt vnínøt èc̀nnøng rié, muqlàng nvng rvgaq svng èỳngnøng weí l̀ngcha rvw̄n d́ng èshánøng nìnø, rvgaq mvpìm yabàn ang rvtò svng nø pawá dak mèshánøng ma?

⁵⁷Namaqí nø pàwálm kapà vdū màdu lòng namaq vdèi rvwv̄n mèshánøng ma?

⁵⁸Nà nvng nàkokéshi gó nvng dvrá vjì yv̄ng svng èdishì kē, tvrà rāmø ang nvng vr̄vml̄m dèzaqshì. Wedø mòí nø a:ngí nà svng dvrá vjì mvr̄dv̄ngø dèhøq bø nø, Dvrá vjì pèi nø ang cìlcè svng tēlē bø nø, wepèi rá tūng taq èróng bøe.

⁵⁹Ngái v̄lvtnøng, bèshàn tiq gømcè gø mvngv̄mshi høq waq mèdá:ngò dvingte nài nø kadø ínìgø weyv̄ng kèní lō mèlún lú:ngò," a:lòe.

Luka 13

¹Wenila taq, Galili vsv̄ng rì nø shvt núngl̄m washì ke Pilatní angmaq svng sha:tnò nø angmaq shvwi nø angmaqí nú:ngo rì nvng vshúò høq wà bòa tvrà, Yesu svng dvtàòe.

²Wekvt A:ngí vtà:ngò nø angmaq svng, "Galili vsv̄ng werì svng wedø shvt bòa rvtnø, angmaq nø Galili rì shvngbe mvdv̄mø té mvrà rvnaqe wa dèdv̄mnøng ma?

³Ngái namaq svng v̄la:tnìni, wedø mòí. Namaq gø nøt mèlìngshìnøng kvtkèní nø, wedøni shvngbe nàmving lóngnønge.

⁴Mòinì Silom yv̄ng muqtū lóng tvróng vtūng weí shvtke bòa we tiqcé shvt gó nø, Yerusalemø vl rì shvngbe mvdv̄mø mvrà v̄l vsv̄ng íe, dèdv̄mnøng ma?

⁵Ngái namaq svng v̄la: tnìni, wedø mòí. Namaq gø nøt mèlìngshìnøng kvtkèní nø, welòng døni shvngbe nàmving lóngnønge," a:lòe.

⁶Wekvtrá A:ngí kàshvbóng yalòng gø shò:nòe. "Vsvng tiq góí ang bìm kùlwàng taq nvmgwè tiq tòng ka:tnòe. Ang nø wetòng kèní angshí røpmvml̄m dì rái we tiq chv̄ng gø lá mvlú:nò.

⁷Wervt a:ngí kùlwàng vsóngshú pè svng, 'Eyà:ngò, ya vshòm nóng høq ngái nvmgwè ya tòng kèní angshí røpmvml̄m døngnøng gø angshí mvzí. Pàwálm vba svng vshòng màshóng la dvtò:mòni, èrò:mò," a:lòe.

lú:ngì. Wekvt vhángrām carì gø ang dvgvng rì taq angdvng wāshi lú:ngì,” a:lòe.

²⁰A:ngí rá, “Gvray móngdàn nø Ngài kapà nvng shvbóngò ma?

²¹Muqlàng móngdàn nø, svmaré tiq mèi vzōng tvnøt vshòm dvw̄m taq løp bòa kvt vzōng tvnøt shvngbe but dvzá:rò we butdvshi nvng gø vbóngè,” wae.

²²Yesu nø Yerusalem svng di sóri wamà, ringzì rvgaq taq mvshól shvngø:tnòe.

²³Wekvt tiq góí Ang svng, “Vkàngpèá, gønshaq dvtut lún vsvng rì nø tiqhv̄n wa í ma?” wa rø:tnòe.

²⁴Yesuí angmaq svng, “Ngài v̄la:tnìni, b́vngkà mvchím lòng taqkèní góng lúnlým dèzaqshìnøng. Pawá wani dvgáni nø góng mvyó nìgø góng mvlú:nò we vsvng mvmē v̄l longè.

²⁵Chòm angkàng pè búng nø b́vngkà kvlaq bódò kvt, namaq nø vngám lapmø èripnøng nø, b́vngka nàkoqnøng sóri, ‘Vkàngpèá, nøngmaq svng b́vngkà ètá:nà daqsha,’ èwànøng nìgø ‘Namaq svng Ngài mvshái, namaq nø kayvng kèní èinøng we gø Ngài mvshái,’ wa nø natv̄nvtnøngè.

²⁶Wekvt namaqí, ‘Nøngmaq nø nà ḿvrdvngø v̄m aq yvngshà; Nài gø tvrà nvmdōng yvngø nøngmaq lēshèngøt yvngshà,’ èwà lóngnøngè.

²⁷Iwe A:ngí nø, ‘Ngài namaq svng v̄la:tnìni, namaq kayvng kèní èdì ráshà we Ngài mvshái. Mvgvm màshv̄la we b̀vnlì èwànøng rì namaq shvngbe nø Ngà yvng kèní èrv̄lshìvmnøng,’ èv̄lvtnøngè.

²⁸Namaqí nø Abraham nvng Isak nvng Yaku nvng kàdvtutshúri shvngbe nø Gvray móngdàn vdòng taq v̄l we svng èyvng bónøng nø, namaq svng nø vtvng lap kaq èkwān bónøng kvt namaq shà nàjitshìnøng nø èngó lóngnøngè.

²⁹Vsvng rì nø ǹvmsvr ǹvmløp kèní gø, tvnūgo tvnūni kèní gø kòm ra nø, Gvray móngdàn vdòng taq v̄mlým angmaq rúngrà taq rūng longè.

³⁰Etánøng, l̀vngdòm rì tiqmaq nø métiq í lōng nø, métiq í rì tiqmaq nø l̀vngdòm kaq v̄ja lōngè;” a:- lòe.

³¹Wervtø taq Farisirì tiqmaq Yesu yíng dì rái nø Ang svng, “Nà yayíng kèní èlo, kadø íe wani Herodní Nà svng shvtlím èwāe,” a:lòe.

³²Yesuí angmaq svng, “Edìvmnøng nø vyit wegō svng; ‘Dèni nvng nvpni nø Ngái cángri lú:ngò nø zari dvbā:nòe. Vshøm ni wa ní taq nø Ngà bñli wá dvdíng bóngòe, wae,’ èvl bóñøng.

³³Wedø ínìgø dèni, nvpni nvng pvngni nø, Ngà shini vzvng kaq dí ränge. Kadø íe wani kàdvtutshú tiq gó nø Yerusalem wamà taq mòi dø, dvgá yíngø shí mvdaq.

³⁴Yerusalemé, kàdvtutshúri svng èsha:tnò nø, nà yíng svng dèzvrā daq rì svng lú:ngi èwa:pmò we Yerusalemé! Kakú:ngi angchēr gòmni l̀ngp̄vngō angcèri svng ku:pmò padø, Ngái gø nvcèri svng mvme kvt dvkòmònøng gø namaq m̀vng dvkómshi mètánøng.

³⁵Wervtnø namaq chòmri nø v́húng d̀ngjám gur ráòe. Ngái namaq svng v̄la:tnìni, ‘V̀kàngpè b̀ng taqkèní di daq pè Ang nø ishøt ìg̀v̄n v̄le,’ wa nø mèshønnøng d̀vngte, namaqí Ngà svng vrá mèỳvng lóngshà,” a:lòe.

Luka 14

¹Narni tiq ni taq Yesu nø Farisirì øpshú dù tiq pè chøm taq v̄mpà v̄mlím gòngá:mì nìnø, angmaqí Ang svng dvjà:mòe.

²Weyíng góng rvpøm we vs̀vng tiq gó Ang m̀rd̀vngø v̄l dae.

³Yesuí dvrá svra mvdò nvng Farisirì svng, “Narni taq záỳvng dvbānā daq má, mvdaq ma?” wa rø:tnòe.

⁴Iwe angmaq nø dø màwá v̄le. Wervt A:ngí wepè dvba:nò dá:ngí shvloèe.

⁵Wekvt Yesuí angmaq svng, “Namaq dvhø taq tiq gógó, angcè m̀òini nungwà tiq go nàdánøng we, wego nø Narni taq títũng svng lā vjāvm nìnø, wela:ngí ni chàng ang svng mèlùnøng we kagó è̀vlnøng ma?” a:lòe.

⁶Angmaqí pà tiq kà gø vt̀nlím màvlá:mì.

⁷Vgōshaq zaqlèri nø vdèdè ring we rúngrà kadødø rvcvngshi we svng A:ngí v̀vng bóà kvt, A:ngí kà shvbú: ngi angmaq svng yadø a:lòe.

⁸“Vsvng tiq gógóí zvmì shvzøng bóy svng namaq kaq ègovtnøng dvgvp, té ring we rúngrà taq vzvng mèrúngnøngni. Mòí nìnø nà mvdvm té dvgùng ring we tiq gó svng gø a:ngí lā vgoshaq v̄l we màshá.

⁹Wekvt nàní svng ègoshi pè di ra weí nà svng, ‘Vsvng yagó dvpvt rúngrà èyilāo,’ èvltv dvgvp nø, nà nø shèraqshi sóri vcip vtvng rúngrà svng vcílshi nādū longè.

¹⁰Iwe vsà:ngí ègōvt dvgvp, nà nø vcip vtvng rúngrà taq m̀vng èrung. Wekvt wa nà svng ègo pè di ra kvt, ‘R̀vmn̄vng pèá, taqkaq svng nàcílshì long,’ èvltvne. Wekvt m̀vng nà nvng tiqdø rung we mvn̄m rì shvngbe m̀vrd̀vngø shvring we nài èlún lú:ngòe.

¹¹Kadø íe wani vdè shvringshì gó svng nø shvyóm lú:ngòe. Vdè cipshi gó svng m̀vng nø shvring lú:ngòe," a:lòe.

¹²Wekvtrá Ang svng goè pè svng gø Yesuí a:lò we nø, “Nài vyáng v̀mpà, mòíni dørø̀m v̀mpà v̀ml̄m vsvng ègoè dvgvp, nà r̀vmn̄vng rì, mòíni nvn̄m nvch̄vng nvri nvyàng rì, mòíni mvgàm̀ré tiqd̀vng vsvng rì mègōni. Kadø íe wani, angmaqí gø nà svng vrá ègo nø tvl̄è nàẁvngāvtne.

¹³Iwe nài v̀mboy tiq lònq dègòè dvgvp, mvshámhoq dvshà vsvng nvng hí wūr vzē rì nvng híshúng rì nēmànri svng lè ègòè.

¹⁴Angmaq nø nà svng tvl̄è vẁvngal̄m màdá. Wekvt m̀vng nài ishòt ìg̀v̀n èlú:nò nø, døngmān vsvng rì zun lōng ni taq nà svng nàẁvngāvtne,” a:lòe.

¹⁵Ang nvng tiqdø v̄m nø námrunq rì tiq góí kà yalònq tá bóà kvt, Yesu svng, “Gvray m̀óngdàn taq v̀mpà v̀m lún vsvng wegó nø ishòt ìg̀v̀n v̄le,” a:lòe.

¹⁶Yesuí wepè svng, “Vsvng tiq góí nø, v̀mbóy mè tiq lònq wàò nø vsvng mvmē goèe.

¹⁷V̀m rvtò hòqa:tnà dvgvp, a:ngí ang vshuq tiq pè dvzá:rò nø, tō vgoshaq rì svng, ‘Edi ránøng, akvt nø pàgø tvlú dvgó d̀vng bóshà,’ vl dvzá:ròe.

- ¹⁸Iwe angmaq shvngbe nø dvcháchá túlshi lú:ngì. Nvmlat góí nø, ‘Ngái rvmá tiq h́ng w̄n bóngà nø weh́ng ýng nvng dí ràngvmà rvt kadø màwá leqchutnange,’ wae.
- ¹⁹Vrá tiq gó nø, ‘Ngái nungwà pungwà shvgøp w̄n bóngà nø, werì vløt nvng svng dōnge; ngà svng leq chutnange,’ wae.
- ²⁰Vrá tiq gó nø, ‘Ngà nø akvtwa zvmì lōngshøng bóngà rvtñø dí mvlúnò,’ wae.
- ²¹Vshuq wepè vt́ng rái nø angkàng pè svng yarì shvngbe dvtáòe. Wervtñø chòm angkàng pè sh̀mná rí lú:ngì nø vshuq pè svng, “Wamà n̄mdōng hwángri nvng tvràcèrì svng cāncān èdi nø, mvshámhoq dvshà rì nvng hí wūr vzè rì, nēmànrì nvng híshúng rì svng ègoò nø èshøla:tnò,” a:lòe.
- ²²Wemèpvng vshuq pèi, ‘Vkàngpèá, Nàí dèkvmà dø shvngbe wá d́ng bóngà we, rúngrà nø wedøni chōnge,’ a:lòe.
- ²³Angkàng pèi vshuq pè svng, ‘Ngà chòm taq vsvng zønglím dvpvt n̄mdōng tvrà nvng tvrà cèrì svng èdinøng nø, vsvng rì mvdøng mvdaq dègònga:tnò,” a:lòe.
- ²⁴Kadø íe wani ngái vlvtnøng, vz̀ng vgoshaq rì tiq góí gø ngà shùrkung vmpà svng t̄in mvlúnshì,” a:lòe.
- ²⁵Vs̀ng loksukngí Ang svng cà:nò ke Ang lím pōshi nø angmaq svng yadø a:lòe.
- ²⁶“Ngà ýng di ra vs̀ng kagó ínìgø, vdè angpè angmè, ang chømmè angcò angcèrì nvng angn̄m angch̄ng rì svng gø; vrá, wemvd̀vmø vdè gønsshaq svng gø, shvngōshì we mòi kvtkèní nø, Ngà coqc̄vn wá mvlúnshì.
- ²⁷Vrá, vdè wurgáng baqshi taqsórí Ngà mèpvng mvc̀n we kagó ínìgø, wegó nø Ngà coqc̄vn wá mvlúnshì.
- ²⁸Namaq dvhøø tiq góí, muqtū chòm tiq chòm lād́ng vr̄ng mvyó nìnø, dvd́nglím dvpó vl màvl wa nø dit rung dá:ngí vz̀ng mvsu:nò we kagó v̄le ma?

²⁹Wedø mõiñi a:ngí chømpøt vrā:- ngò dá:ngí, màdvðvng lú:ngò nìnø, yà:ngò rì shvngbeí ang svng zerke lú:ngò nø,

³⁰‘Vsøng yapèi nø chøm wá pýng pà:ngò nø, dvdvng lā mvngut dárà,’ wa longe.

³¹Vrá, koqkím tiq pè nø cìlcè tiq mùn shø:lò nø dvgá koqkím nvng vshvtkelím búngv̄m dvgvp, cìlce vnímùn shø:lò nø ang nvng vshvtlím dì rái pè svng vtú dýng mvdvnglím í we svng, dit rüng nø vzvng mvda:kngò we kagó v̄l ma?

³²Dýngkélím dø mõi kèní nø, koqkím wepè nø vrúm yýngø shini vl dvgvp gvsà dvzá:rò nø, vrúm vrálím røtshi rà we íe.

³³Welòng døni namaq gø, vdè nàdánøng dýngte mægurnøng kèní nø, Ngà coqcín wá mvlúnshì.

³⁴Shvlaq nø vjú vl pvn ñi íe; í we ang kíshaq la bølvm nìnø, pài rá lvkí lōng dō wá lúnshì ma?

³⁵Shvlaq welòng nø vbā dvpvt gø, ngò wàlv̄m dvpvt gø vjú màvl nø, vtýng lap svng gurlím wa íe. Vnà vdá vsøng wegóí nø laq táò,” a:lòe.

Luka 15

¹Wedvgvp kùyà gú:no rì nvng mvrà v̄l vsøng rì shvngbe nø, Ang kà tá lúnlv̄m rvt Ang yýng dvkómshi rái.

²Wervt Farisirì ó, dvrá svra mvdò nø, “Yesu yapèi nø mvrà vl rì svng vtødøng wàò nø, angmaq nvng tiqdø v̄mpà v̄me,” wa vbønshie.

³Wekvt Yesuí angmaq svng kàshvbóng yalòng shø:nøe.

⁴“Namaq dvhøø vsvng tiq gø nø vyvng tiqyá vdá we tiq go lādýng vmvngv̄m nìnø, wá dvgòcé dvgò gō nø zømwanøgø là:ngò dá:ngí, vmýngá:mì go svng lá lún høq mvláò we kagó v̄le ma?

⁵Wegō yvng bōò kvt wepè nø dvbù sórí ang raqpù taq baqò nø chøm svng loe.

⁶Ang chòm svng tuq rā kv̄t, ang shóngshì r̄m̄n̄v̄ng rì nvng tiqd̄v̄ng vs̄v̄ng rì svng a:ngí dvk̄ø:mò n̄ø, ‘Ngà vȳv̄ng vm̄v̄ngá:mì gō ȳv̄ng b̄óngà rvt̄n̄ø, ngà nvng tiqd̄ø dvb̄ùì,’ vl lú:ngòe.

⁷Ngái v̄la:tn̄ini, welòng d̄ø tiqdv̄chá muqlàng taqlapm̄ø ḡø, n̄øt língshì mvrà we d̄ongm̄ān vs̄v̄ng dvḡòcé dvḡò ḡø rvt̄n̄ø dvb̄ùì we mvd̄v̄m n̄ø, mvrà vl vs̄v̄ng tiq ḡø n̄øt língshì rā lòng svng téwā dvb̄ùl̄v̄m v̄l longē.

⁸Svmaré tiq mè n̄ø, ḡv̄ms̄v̄ng tiqcé ḡøm vdá we tiq ḡøm lā vm̄v̄ngāá: mò n̄in̄ø, sv̄m̄igwin dvciq̄ò dá:ngí, chòm sh̄ø:mo n̄ø, lá lú:nò h̄øq k̄óngt̄øp mvlào we n̄ø kaḡó v̄le ma?

⁹A:ngí ȳv̄ng b̄òð kv̄tn̄ø, ang shóng- shì r̄m̄n̄v̄ng rì nvng tiqd̄v̄ng vs̄v̄ng rì dvk̄ø:mò n̄ø, ‘Ngà ḡv̄ms̄v̄ng vm̄v̄ngá: mì ḡøm ȳv̄ng b̄óngà rvt̄n̄ø ngà nvng tiqd̄ø dvb̄ùì,’ vl lú:ngòe.

¹⁰Ngái v̄la:tn̄ini, welòng d̄ø tiq dv̄chá, mvrà vl vs̄v̄ng tiq ḡø n̄øt língshì rā lòng svng n̄ø Gvray Ang muqlàng dvz̄vr̄ rì m̄v̄rd̄v̄ngø dvb̄ùl̄v̄m v̄le,” a:lòe.

¹¹A:ngí rá yad̄ø a:lòe. “Vs̄v̄ng tiq ḡø n̄ø angcè vn̄í pè vdáe.

¹²Nōngt̄øm pèi angpè svng, ‘Vpèá, nà zaqsh̄øp rì ngà vpvt vdū d̄v̄ngte n̄ø ngà svng nawálāngā,’ a:lòe. Wervt angpèi angn̄ín̄v̄m svng zaqsh̄øp vwálāðe.

¹³Wemèpv̄ng kad̄v̄ng ni màlé dvḡvp nōngt̄øm pè n̄ø ang vdá d̄v̄ngte dvc̄øpshì dá:ngí vr̄úm m̄óng svng diá:mì n̄ø, weȳv̄ngø svng mv̄chá wáshì weí ang zaqsh̄øp rì vwāwā d̄ø dvs̄øm b̄òà.

¹⁴Angò rì shv̄ngbe dvb̄év̄m b̄òà mèpv̄ng, wemóng taq dvk̄ø wàngr̄øm vt̄it rái n̄ø, a:ngí n̄ø dvsh̄àl̄v̄m vh̄ø:mòe.

¹⁵Wekvt ang diá:mì n̄ø, wemóng bashà tiq ḡø ȳv̄ng v̄lá:mì. Wepèi n̄ø ang rvm̄á h̄v̄ng rì taq ang svng waq rim dvz̄á:ròe.

¹⁶Waqr̄íí á:mò we vn̄ōse rì v̄m mvȳó h̄øq sv̄rí shì n̄iḡø, ang svng kaḡóí ḡø màshv̄á:mò.

17" Iwe ang dvdvm vshat lú:ngì kv̄t, 'Vpè l̀̀ngz̄v̄ng wed̀v̄ngte luq rì n̄ø, v̄m mvtómshi h̄øq v̄m lú:nò ke, ngà n̄ø yayv̄ngø sv̄rìsh̄øng weí shìl̄vm d̄vn sh̄ønge.

18 Ngà búng n̄ø vpè ȳng sv̄ng longv̄m n̄ø ang sv̄ng, "Vpèá, muqlàng sv̄ng gø, nà sv̄ng gø, ngái vléng b̄øngà.

19 Akvt kèní kukaq nvcè gø v̄l màp̄øngv̄mà; nà l̀̀ngz̄v̄ng tiq gó d̄ø èg̀v̀là," wv̄ng n̄ø v̄ll̄vm íe,' wae.

20 Wervt ang búngá:mì n̄ø angpè ȳng sv̄ng loá:mì. Angpèi n̄ø ang lo rái we vrúm ȳng kèní ỳng b̄òà chàng ang sv̄ng mvré lú:ngà n̄ø, vjèrá: mì weí ang lóngjv̄ng ȳng mv̄guqshì n̄ø ang sv̄ng vbùde.

21 Wekvt angcè pèi angpè sv̄ng, 'Vpèá, muqlàng sv̄ng gø, nà sv̄ng gø, ngái vléng b̄øngà; akvt kèní kukaq nvcè gø v̄l màp̄øngv̄mà,' a:lòe.

22 Iwe angpèi ang vshuqrì sv̄ng, 'Bvbò, bóy bèlaq yv̄nggúng vp̄ó vt̄v̄ng dùng èlùv̄tn̄øng n̄ø ang sv̄ng dègwāv̄tn̄øng. Ang wūr taq gø wūr dv̄ch̄ø:pmi dèch̄øpn̄øng n̄ø, ang hí taq gø hí shv̄nām dèd̄ønn̄øng.

23 Vrá, n̄ungwàcè shù go gø èshv̄lvt̄n̄øng n̄ø èshv̄tn̄øng. Wekvt v̄m aqì n̄ø dv̄bùì.

24 Pàwálvm wani ngàcè yapè n̄ø shiá:mì we zun lú:ngì; vmv̄ngá:mì we, vrá ỳng b̄òshà,' a:- lòe. Wervt n̄ø angmaqí dv̄bù bóy wàde.

25 "We rvt̄ø taq vlat pè n̄ø rvmá h̄v̄ngø v̄l we, lo rái n̄ø ch̄øm shv̄nv̄ng tuq rái dvgvp, vcìng kà nv̄ng vzólvm we shaq tá b̄òà n̄in̄ø,

26 a:ngí vshuq tiq gó goð n̄ø, 'Kapà b̄òná:mì,' wa r̄ø:tn̄øe.

27 Vshuq pèi ang sv̄ng, 'Nvn̄vm pè vt̄v̄ng rái. Ang pà màrá tuq rái rvt̄n̄ø nvpèi nungwàcè shù go gø shv̄t b̄òà,' a:lòe.

28 Weyv̄ng kèní vlat pè shv̄mná rí n̄ø, ch̄øm vdòng sv̄ng gø góng mvtá rvt angpè búng daqì n̄ø ang sv̄ng li:n̄øe.

²⁹Iwe a:ngí angpè svng, ‘Eyà:ngò, yadvng nóng ngái nà svng dvzøm nø, nà dvkímkà tiq kà svng gø kadvgvp gø màlèngò. Wedø ínìgø, ngà rvmn̄vng rì nvng dvbùlvm dvpvt, dvingchè tiq gocè gø nài ngà svng mèzóngà.

³⁰Inìgø nà zaqshøp rì nø góngn̄vm mèlā taq dvbé bóa we nvcè yapè vtving rái nìnø, nài ang dvpvt rá nungwàcè shù go gø èshvtnāòe,’ a:lòe.

³¹Angpèi ang svng a:lò we nø, ‘Vcèá, nà nø kadvgvp gø ngà nvng tiqdø v̄lshìe; ngàò v̄l dvingte gø nàò wā èíāe.

³²Iwe nvn̄vm yapè nø shiá:mì we zūn lú:ngì; vmvngá:mì we, vrá yvng bóshà rvtnø, nongmaq shaqshaq wa dvbùl lònng nø vdu we íe,’ a:lòe.

Luka 16

¹Yesuí Ang coqc̄vn̄rì svng yadø gø shø:nòe. “Mvgàm tiq pè nø chøm øpshú tiq gó vdá we, wegóí nø angkàng pè dvrèrì vwāwā dø dvsø:mòe, wa nø kòò vsvng v̄le.

²Wervt mvgàm pèi wepè ang yvng goa:tnà nø, ‘Nà dāng ngái táng bóngà kà nø kadø ie? Nài èø:pmò b̄vn̄lì shìpan èsuna: tno. Akvt kèní kukaq nà nø ngà chøm øpshú wáshì mvdaq,’ a:lòe.

³Wekvt chøm øpshú wepè nø ang nøt vdòng taq, ‘Vkàngpèi ngà svng chøm øpshú wáshì mèdèzvr̄ lōngnòng nø, ngà nø kadø wáshìlvm? Rvmá dú gø mvjòr; røtn̄vm íni shvrakshønge.

⁴Chøm øp b̄vn̄lì kèní ngà svng èlàng bøng kvt, vsà:ngí angmaq chøm rì taq ngà svng vtō lúnlvm rvt ngà kadø wáshìlvm í we sháng bóngà,’ wae.

⁵Wervt angkàng pè svng shvr̄vn̄ vjō rì tiq gó mèpvng tiq gó svng goò nø n̄vmlat gó svng a:ngí, ‘Ngà vkàngpè svng shvr̄vn̄ kadvingte nājø ma?’ a:lòe.

⁶Wepèi, ‘Zanlún yøtì tiqyá chúng vjōnge,’ wae. Chøm øpshú pèi ang svng, ‘Nà shvr̄vn̄ mvsøng kārū èlùò nø tiq dvshaqí pūngwàcé chúng nārūò,’ a:lòe.

⁷Vrá tiq gó svng a:ngí, ‘Nà kadvingte nājøe ma?’ a:lòe. Wepè nø ‘Vzōngshí tiqyá løk vjōnge,’ a:lòe. Chøm øpshú pèi, ‘Nà shvr̄vn̄ mvsøng kàru taq shvtcé nārūò,’ a:lòe.

⁸Mvdøng we chòm øpshú pèi gvcvt vdá dø wà bóa we svng angkàng pèi dvsha:ngòe. Kadø íe wani rvgaq tòm angcèrì nø, gálong angcèrì mvdvmø té zíne," a:lòe.

⁹Ngái rá namaq svng v̄la:tnìni, mvgvm màshvla we gvmsùng werí rvmnvng èlashìnøng. Gvmsùng werì bevm kvt wa namaq svng nø dvcìq lvpát chòm taq vllvm nàtovtnønge.

¹⁰Cým vt̄vng rì taq kýmvm vr̄vm gó nø mvmē tē rì taq gó kýmvm vr̄vme. Vrá cým vt̄vng rì taq màdøngman gó nø mvmē luq rì taq gó màdøngmān.

¹¹Wedø í rvtnø namaq nø rvgaq tòm gvmsùng vshé rì taq dýng kýmvm mènàrv̄mnøng nìnø, døngman we pøhvp mvdøng rì nø kagóí namaq svng tvlē k̄vmshì daqni ma?

¹²Namaq nø dvgá vs̀ng dvrè taq kýmvm mènàrv̄mnøng nìnø, namaq dvrè ílv̄m rì nø kagóí èzìvtnøngni ma?

¹³Vshuq tiq góí nø angkàng vní gó svng dvzø̄m mvlúnshì. Ang nø tiq gó svng shvngōshì nø tiq gó svng nø shóngshì longè. Mòini tiq gó svng ỳng tv̄má: mo nø, tiq gó svng nø ỳng mvt̄vm lú:ngò. Namaqí nø Gvray kaq gó dvzø̄m, gvmsùng vshé svng gó dvzø̄m nō mèlúnnøng," a:lòe.

¹⁴Farisirì nø gvmsung map rì í rvtnø, yadvng p̀n svng tá bóa kvt, Yesu svng zērshì nø vhøde.

¹⁵Yesuí angmaq svng, "Namaq vdè nø vs̀ng m̀rdvngø døngman vsvng í ra dø dètanshinøngè. Wedø ínìgø namaq nøt svng Gvrayí sháde. Vsà:ngí vpó shvri:ngò lòng nø Gvray m̀rdvngø nòmtuq íe.

¹⁶Moshi Dvrá lòng nvng Kàdvtutshu rì kà nø Tiløp Yohan dvshá angni høq wa dvsha:ngòe. We rvtø kèní yakaq nø Gvray móngdàn mvshól Dvbùshvngkà dvsha:ngò we í nø, shvngbebe nàjòr ngàjòr we lòng svng dvdøtshì nø gònge.

¹⁷Muqlàng rvgaq nø vlelv̄m ỳl we ínìgø Dvrá kàru ch̀ng tiq mvhwitcè vlēlv̄m nø mvỳl.

18“Ang chømmè svng gu:rò nø, dvgá tiq mè nvng shvzøngshìv̄m we kagó ínìgø, dvchap mvrà wàò we íe. Vrá, ang chømpè ó vkangshaq mè svng rvtøshi góí gø dvchap mvrà wàò we ni íe.

19Tiqkvt nø mvgàm tiq pè v̄le. Ang nø shvmoq laqtūn nvng vzi shv̀nàng belaq wā gwashì nø, tiq ni nø tiq ni v̄m aq nø dòshúcè v̄le.

20Vrá, góngkøp vzøt zøt nø, Lazaru tóò we røtnv̄m vsvng tiq gó nø, mvgàm pè b́vngkà chit ývng shvrú:ngòe.

21Ang nø mvgàm pè v̄mjv̄m kèní vjā we v̄mpàshi rì v̄m mvyøe. Vrá vgi rì dì rā weí gø, ang zøt rì lèò høq íe.

22Mèpvng røtnv̄m vsvng wegó shiá:mì nø, Abraham pøtpúm ývng svng muqlàng dvzvr̄ rìi vbūn bòà. Vrá, mvgàm pè gø shiá:mì nø kóm bòà.

23Iwe ang nø zùp̄vng dangø laqlaqni dvshà mvhøt sórí v̄l ke, ang vnē ngángshì nø dvjaq lú:ngì kvt, vrúm vsār ývngø Abraham svng gø, ang pøtpúmø Lazaru v̄l we svng gø a:ngí yà:ngòe.

24Ang vkiq nø, ‘Vkop Abrahamé, ngà svng dvshá èzāngà. Lazaru ang wurhàm mvsúng tì taq zønshì nø ngà pvlè leq dègwitnāng dø dèzvrāngà. Pàwálv̄m wani svmi mvlàm yalòng taq ngà laqlaqni dvshànge,’ a:lòe.

25Wekvt Abrahamí vtà:ngò we nø, ‘Vcèá, nà dvpvt íshøt ìgv̄n rì nø, nà shini ècúnshi lypat taq èlúnv̄m yà:ngà. Lazaruí nø dvshá mvhøtyv̄ng vholm yà:ngà we svng dvdv̄m nashat. Iwe akvt ang nø yayv̄ngø nøt shvløm we lú:nòe. Nà nø laqlaqni dèshàe.

26Vrá nøngmaq nvng namaq dvhø taq nø rvnaq we vkungmè tiq long dvh́vng. Yapā kèní namaq pa svng léshì mvyø rì gø léshì mvlú:nò. Namaq pā kèní gø nøngmaq pā svng kagó gø léshì màshvla,’ a:lòe.

27Mvgàm pèí, ‘Vkopmé, wedø í kvtkèní nø ngà vpè chøm svng nái Lazaru svng dvzvrāl̄v̄m ngà kórshønge.

28Pàwálv̄m wani ngà vn̄m pungwà pè shini v̄le. Angmaq dvb̄vng dvshà mvhøt we yamóng svng mvdil̄v̄m dvpvt angmaq svng laq dvshatná:mò,’ a:lòe.

²⁹Abrahamí, ‘Moshi Dvrá lònḡ gø, kàdvtutshúri kà gø, angmaq ýngø vlāde. Nvn̄m pè la nø werì kà laq tā,’ a:lòe.

³⁰Wepèí, ‘Mòíé, vkop Abrahamá; shì ýng kèní zūn lōng we tiq gó angmaq ýng svng vt́ngvm kvt wa angmaq nøt língshì longé,’ wae.

³¹Abrahamí ang svng, ‘Angmaq nø Moshi Dvrá nvng Kàdvtutshúri kà svng d́ng mvta nìnø, shì ýng kèní zun we tiq gó dèzá:rò nìgø, angmaq tā lōng we mòí, ” a:lòe.

Luka 17

¹Yesuí Ang coqćnrì svng, “Nøt vtøplvmrà mvbūng dø nø wá mvlúnshì. Wedø ínìgø nøt vtøprà dvbūng lú:ngò gó m̀ng nø mvhøt longé.

²C̀mrecè yarì taqkèní tiq gó svng nøt vtøp dvźr b̀ò gó svng nø, ang lóngjvng taq lokl̄ng mè tiq ch̀ng dvchūng d̀ng tìnúng vd̀ng svng gur b̀ò lònḡ nø wegó dpvt té shvlae.

³Namaq nàyáshìnøng. Nvn̄m nvchā: ngi nàlévt nìnø, ang svng èngā:- nò. Ang vẃngshì rā nìnø, ang mvrà èchutnaò.

⁴Tiq ni taq shvngøt kvt nàlévtnøng nø shvngøt kvt vẃngshi ra nø namaq svng, ‘Ngà nøt vẃngshønge,’ wa rā ni nø, ang svng èchutnānøng,” a:lòe.

⁵Wekvt dvźr riì Vkàngpè svng, “Nøngmaq svng ḱmnøt shèluqashà,” wa røtshie.

⁶Vkàngpèí, “Namaq ḱmnøt nø mvngāshí tiq ch̀ng d́ngtecè wa la èvlǹng nìnø, bvl̀ngyì sh̀ng yag̀ng svng namaqí, ‘Yaýng kèní rø nvng èpúlshì nø, ǹmukdvrā taq èyovm,’ èvlǹng nìgø, ang nø namaq kà tā longé,” a:lòe.

⁷Namaq dvhø taq vshuq nàdáǹng we tiq gó v̄l nø a:ngí nø rvmá dùò ýng kèní, mòínì vỳng roqò ýng kèní lō ra chàng ang svng, ‘Bo èdi rā nø v́mpà v́mĺm nám èrung ra,’ èvlǹng we kagó èvlǹnge ma?

⁸Ang svng nø, ‘Nà gwáĺm teleshì dá:ngí, Ngà dpvt dør̀m v́mpà dèg̀ngāngvtnà, Ngà v́m aq d́ngshøng høq wedø dèzømvtna; wedá: ngí wa nà nø v́m aq̀ng íe,’ màa:lòni ma?

- ⁹Vshuq pèi nø ang svng dvzá:rò dýngte wàò nìgø, angkàng pèi ang svng oqà màā:lò.
- ¹⁰Welòng dø tiqdvchá namaq gø, namaq svng dèzvrnøng dýngte shvngbe wá èdýng bònøng dvgvp, ‘Nøngmaq nø pà màpøi we vshuq íshàe; nøngmaqí wá rà dýngte wa wà bòshà,’ èwanøng,” a:lòe.
- ¹¹Yesu nø Yerusalem svng di mvnvm Samari rvgaq nvng Galili rvgaq dvrøtrøt léshie.
- ¹²Mvrìng tiq mvrìng svng Ang gònglvm wa ke, mvmnggvng zā vsvng tiqcé góí Ang svng vholmà:tnà. Angmaq nø vrúm yvngø rip nø,
- ¹³shaqmèi vkiq sóri, “Vkàngpè Yesué, nøngmaq svng dvshá èzāshàe,” wae.
- ¹⁴Angmaq svng Yesuí yvng bòa kvt, “Shvrúngshúri svng èdìnøng nø namaq góng dètánshì vmnøng,” a:lòe. Angmaq wedø dí mvnshì ke mvnggvng nø shèrá:mì.
- ¹⁵Angmaq taqkèní tiq gó nø, ang bānámì we svng yvngshì bòi kvt bat vtýng rái nø; shaqmèi vkiq nø Gvray dvgùng shvri:ngò sóri,
- ¹⁶Yesu hí shvvnvngø kóng kupshi nø oqa wae. Yapè nø Samari vsvng í dá:rì.
- ¹⁷Yesuí ang svng, “Ebanvmshà we nø tiqcé pè mèinøng ma? Ini wá dvgø pè nà, kayvng íá:mì ma?
- ¹⁸Wvngzà yapè wa mòi nì, Gvray dvgùng shvrìnglvm vtýng rái vsvng dvgá màvl ma?” wae.
- ¹⁹Wervtnø Yesuí wepè svng, “Ebúng nø èlov̄m. Nà kvmnø:tní nà svng dèban bòi,” a:lòe.
- ²⁰Tiqkvt nø Farisirí Gvray móngdàn nø kadvgvp tuq daqe má, wa røtna:tnà rvt Yesuí vtà:ngò nø, “Gvray móngdàn nø vnēi yvngshì dø tuq daq we mòi.
- ²¹Vsà:ngí, ‘Eyvngnøng, yayvng íe;’ mòini, Kulà, kuyvng íe; wa nø gø mvshøna:tnò. Pàwálm wani Gvray móngdàn nø namaq dvhø taqni v̄le,” a:lòe.

- ²²A:ngí rá coqcínri svng, “Namaq nø Vsùng Angcè Pè angni rì taqò tiq ni svng yúng mèyónøng nìgø yúng mèlún lóngnøng we angni tuq rae.
- ²³Wedvgvp vsa:ngí namaq svng, ‘Eyvngnøng, kuyúng íe;’ yalà, yāyúng íe,’ èvlvtnøng nìgø, mèbúngnøngni, angmaq mèpvng gø mècènnøngni.
- ²⁴Kadø íe wani muqcøn còngmè vlapshì dvgvp nø muqlàng tiq tōng kèní dvgá tiq tōng hòq gáv̄m dø tiq dvchá, Vsùng Angcè Pè di daq we angni taq gø welòng dø í daqe.
- ²⁵Iwe, Ngà nø dvshà mvhøt lím mvmè p̄vn shini vholmò nø, yamvril cèrìí èngál we vzvng vholm ränge.
- ²⁶Nowa angni taq kadø í yà:ngì nìnø, Vsùng Angcè Pè Ngà angni taq gø welòng dø tiqdvchá í daqe.
- ²⁷Nowa nø shèchòmđòng vdòng svng zúngshíá:mì hòq, angmaq nø v̄m nø aq nø, zvmi lūshì nø zvmi shvrúngv̄m nø wáshì dvgvp tìn̄vm zòr lú:ngì weí angmaq shvngbe svng shvmúng bóa.
- ²⁸Lot angni taq kadø í yà:ngì nìnø, wedøni í daqe. Wedvgvp gø angmaq nø v̄m aq nø, w̄vnshi nø n̄vm̄m nø, kvtn̄m nø chòm washì nø v̄l yà:ngì,
- ²⁹Wedø ínìgø Lot nø Sodom wamà kèní búngá:mì ni taqni, muqlàng kèní svmi nvng gàn dvzaq daqà weí angmaq shvngbe vkat yà:ngì.
- ³⁰Vsùng Angcè Pè dvtánshì daq we angni taq gø wedø tiqdvchá í longè.
- ³¹Weni taq chòm mvd̀mlap v̄l gó nø, chòm vdòngø v̄lāò we ang dvrèrì lushìl̄m laqmv̄lāshì. H́ng rvmá taq v̄l rì gø chòm svng laq mvlō.
- ³²Lot ang chømmè kadø í yàng lòng svng dvd̄m nàshatnøng.
- ³³Vdè gønshaq svng ch́ngshi mvyó gó nø, gønshaq vm̄ngv̄me. Ang gønshaq màmpáshi góí nø gønshaq shvlut we lún lú:- ngè.
- ³⁴Ngái v̄la:tnìni, weyaq taq yòprà tiq lòng taq vsùng vní gó v̄l nìnø, tiq gó svng vbūn bóa nø tiq gó svng nø làng ráde.
- ³⁵Svmaré vní mè tiqdø lokl̄ng jòkngv̄m dvgvp, tiq mè svng vbūn bóa nø tiq mè svng nø làng ráde.

³⁶(Rvmá h́ng taq lvngàré vńí pè vl we, tiq gó svng nø vbūn bòò nø tiq gó svng nø lànng ráðe,” a:lòe.)³⁷Wekvt coqcńrńí Ang svng, “Vkàngpèá, yadvngte nø kayvngø ílonge?” a:lòe. A:ngí angmaq svng, “Shì vnàng kayvng vyálshì nìnø, lànngdøngmè rì gø weyvng svng ni mvngūshì daqe,” a:lòe.

Luka 18

¹Angmaq nø kadvgvp gø nøt mvtin dø júrotshì rà we, kàshvbóng kèní Yesuí Ang coqcńrńí svng yadø a:lòe.

²“Wamà tiq lònng taq, Gvray kaq gø màsvre, vsvng kaq gø màpòò we dvrá vji tiq pè v̄le.

³Wamà welònng taqńí, memà gø tiq mè v̄le. Ang nø dù wepè yvng svng nvn̄n̄n̄n̄ di nø, ‘Ngà svng vtù pè nvng ngà dvhø dvrá dø kàngé dèbv̄ngà,’ wa røtshìe.

⁴Nv̄mlat dvgvp nø, wepèí mvtáāò. Iwe mèpvng nø ang nøt taq dvdā:mò nø, ‘Ngà nø Gvray kaq gø màsvreng, vsvng kaq gø màpóngò nønggø,

⁵memà yamèí ngà svng bønlu èmv̄n rvt̄nø, ngàí ang dvpvt dvrāalvm íe. Wedø mõi nìnø ang vrøshi rā weí mvzán lóngò pà íe wa dvda:- mðe,” a:lòe.

⁶Vrá Vkàngpèí, “Mvdøng mvman we dvrá vji yapèí shø:- nò kà svng mèsøngnøng.

⁷Gvrayí nø vyáng yaqdøng Ang kaq røtshi we rvcvng cèrì dvpvt téwa tiqdvshaqí vdū dø dvrāā daqò we mõi ma? A:ngí angmaq kaq dvbvnglvm lònng shøtna mvn lú:ngò ni ma?

⁸Ngàí namaq svng v̄la:tnìni, A:ngí nø angmaq dvpvt vdū vbóng dø cāncān ni dvrāā daqòe. Iwe Vsvng Angcè Pè di daq kv̄t, rvgaq yalònng taq kvm̄nøt vl vsvng lá lún lú:ngò ma?” a:lòe.

⁹Vdè nø døngmāne, wa dvdvm̄shi nø, dvgá vsvng kaq yvng mvtvm̄m rì svng gø Yesuí kàshvbóng yadø shø:nòe.

¹⁰“Vsvng vńí gó nø júrotshilvm rvt noqngøm tønngnø svng ngāngá:mì. Tiq pè nø Farisi, tiq pè nø kuyà gún vsvng íe.

¹¹Farisi pè nø rip sórí yadø vjú røtshie. ‘Gvrayé, ngà nø dvgá vsvng rì dø, tølvm vsvng, màdøngmān vsvng nvng dvchap vsvng mvóngà. Kuyà gún pè yapè dø gø mvóngà rvtnø Nà svng oqà.

¹²Ngà nø tiq nár taq vní kv̄t v̄mpà màvm vnatshønge. Ngái lúnò we shvngbe kèní gø tiqcé wál tiq wál vtvngòe,’ wae.

¹³Iwe kuyà gún pè nø, vrūm yvngø rip nø ang vnē gø muqlàng kaq màdvjaqshaq, vgvng lè vnlshì taqsórí, ‘Gvrayé, mvrà v̄l pè ngà svng dvshá èzāng dakngà,’ wae.

¹⁴Ngái namaq svng v̄la:tnìni, ang chòm svng loá:mì kv̄t, kuyà gún pè svng nø Farisi pè mvdvmø døngman we dvdut bōà. Kadø íe wani vdè svng shvringshì vsvng gó vrà:mí nø shvyóm we vholm lú:ngòe; vdè cipshi gó svng m̀vng nø shvr̄ng lú:ngòe,” a:- l̀e.

¹⁵Wedvgvp vsvng r̄íi nø Yesuí lvshupma:tno dø, c̀vmr̀er̄i Ang yvng shōl m̄vna:tnà. Coqc̀vn̄r̄íi ỳvng bōà ke angmaq svng ngā:nòe.

¹⁶Yesuí nø c̀vmr̀er̄i gōò nø angmaq svng, “C̀vmr̀er̄i Ngà yvng laq di r̄ā; angmaq svng m̀enàgámnøngni. Pawá wani Gvray m̀ongdàn nø yadø í rì dvpvt íā̀e.

¹⁷Ngái j̀øngj̀øng v̄la:tnìni, c̀vmr̀ec̀eí Gvray m̀ongdàn svng vtōò dø m̀enàtōnøng we kagó gø weyvng svng góng mvlúnshì,” a:l̀e.

¹⁸Øpshú dù tiq pèi Yesu svng, “Shvla we svra pèá, dvcìq lvpat gønsaq lúnlv̄m rvt ngái k̄apà wá r̀àng ma?” a:l̀e.

¹⁹Yesuí ang svng, “Nái Ngà svng p̀awálv̄m shvlā we èvlà ma? Shvla we nø Gvray Ang tiq gó wā m̀oí n̄nø, dvgá màvl.

²⁰Dvk̀vmkà tiqcé dang taq, ‘Mèdèchapni, vsvng mèshvt̄ni, mèk̄ōni, mvdìng we shvkse mèwashìni, nvpè nvmèní svng ǹap̀òò,’ wa we dvk̀vmk̀ar̄i nø nái gø leshà̀ni,” a:l̀e.

²¹Wepèi Ang svng, “Yad̀vng p̀v̄n shvngbe nø, ngái c̀vmr̀e kèní c̀vnò we íe,” a:l̀e.

²²Yesuí tá bǝà kv̄t ang svng, “Nà taq rà we tiq p̄vn shini v̄le. Nàò v̄l d̄vngte ènā:mo n̄, mvshámhoq dvshà rì svng nàwálāò; wekvt muqlàng taqlapm̄ò zaqsh̄p èvlā dae. Wedá:- ngí Ngà mèpvng èc̄vnra,” a:lòe.

²³Iwe kà yarì tá bǝà kv̄t wepè gvzà n̄t dvshàá:mì; kad̄ò íe wani ang n̄ gvzà vdá we mvgàm tiq pè íe.

²⁴Wekvt Yesuí wepè svng dvjaqò sórí a:lò we n̄, “P̄ò vdàrì Gvray móngdàn svng gòngl̄vm pashaqí rvzaq rái!.

²⁵Mvgàm tiq ḡò Gvray móngdàn svng gòngl̄vm lòng n̄ golawu tiq go còngmè shvni hwáng taq léshil̄vm lòng mvd̄vm té rvzaqe,” a:lòe.

²⁶Wekà táò rì n̄, “Wed̄oni í kèní ḡonshaq n̄ kaḡóí lún daq ma?” wae.

²⁷Wervt Yesuí, “Vsà:ngí wá mvdá: ngò lòng n̄ Gvrayí wá dá:ngòe,” a:lòe.

²⁸Wekvt Piterí, “Eyà:ngò, n̄ongmaq n̄ vdài rì shvngbe cā là:ngì n̄ Nà mèpvng cà:nì we íe,” a:lòe.

²⁹Yesuí angmaq svng, “Ngài j̄òngj̄ong v̄la:tnini, Gvray móngdàn dvpvt, vdè chòm, m̄òini vdè chømmè, m̄òini vdè angn̄vm angch̄vngri, angpè angmè, m̄òini angc̄ò angcèrì svng là:ngò ḡóí n̄,

³⁰yabàn taq ḡò mvz̄vn mvmē dvtvng lú:nò n̄, tuq rā bàn taq ḡò dvc̄iq lvp̄at ḡonshaq lún lú:ngòe,” a:- lòe.

³¹Wekvt tiqcé vni pè svng Yesuí rá tiq t̄ong svng sh̄:lo dá:ngí, angmaq svng yad̄ò a:lòe. “Etánong; n̄ongmaq n̄ Yerusalem svng ngā:- ngie. Vs̄vng Angcè pè dāng kàdvtutsh̄urìí vrū yà:ngà rì shvngbe n̄ vh̄òm longe.

³²Kad̄ò íe wani Ang svng n̄ w̄vngzà rì wūr taq shv̄tl̄vm tvle b̄òò n̄ dvshá dvc̄ò a:lò we nvng shvraq màchaq vrèò we, t̄:lí vp̄iò we ḡò vh̄òm ràe.

³³Vrá angmaqí Ang svng shi:pmò n̄ shvt b̄òòe. Inìḡò vsh̄òm ni wani taq n̄ Ang vrá zūn longe,” a:lòe.

³⁴Yad̄ò a:lò nìḡò coqc̄vnriì n̄ yarì svng tiqhv̄n ḡò mvc̄í: ngò. Kà yarì n̄ angmaqí mvc̄íngl̄vm dvk̄oqshaq íe. Wervt Yesuí sh̄:- nò kàrì n̄ pà svng wa we angmaqí mvc̄í:ngò.

³⁵Yesu nø Yeriko mvrìng svng tuq rái dvgvp, nēmàn tiq pè nø tvrà shvmōr ýng rūng nø røtnv̄me.

³⁶Vsv̀ng loksok tiq mvdò vlē m̄vnshì we svng a:ngí tá bóa nìnø, kapà bòná:mì we svng a:ngí rø:tnòe.

³⁷Angmaqí ang svng, Nazaret pè Yesu vlē we dvtáòe.

³⁸Wekvt ang vkiq lú:ngì nø, “Dawi pvlí pvlaq pè Yesué, ngà svng dvshá èzāngàé,” wae.

³⁹Vz̀vngz̀vng di rii nø, ang dø màwá l̄v̄l dø ang svng ngā:nò we, ang nø dvshàshà tété vkiq sórí, “Dawi pvli pvlaq pèé, ngà svng dvshá èzāngà é,” wae.

⁴⁰Wekvt Yesu tōnwa rip dá:- ngí, wepè Ang ýng lvshøla:tnò dø dvká:mòe. Tvp tuq rái dvgvp Yesuí ang svng rø:tnò nø,

⁴¹“Nà svng Ngài pà ẃngāngnøng?” a:lòe. A:ngí, “Kāngpèá, ngà vne yvngshi mvyønge,” a:lòe.

⁴²Wekvt Yesuí ang svng, “Nài leq ỳvng lú:ngò; nà ḱmnø: tní nà svng dèzóm bói,” a:lòe.

⁴³Wela:ngí chàng wepèí wà vtān ỳvng bóa nø, Gvray dvg̀ng shvri:ngo sórí Ang mèpvng c̀vn bóa. Yalòng svng ỳvng bóa rì shvngbeí gø Gvray kaq shvri:ngòe.

Luka 19

¹Yesu nø Yeriko mvrìng svng gòng nø chàng vlēe.

²Zakiu, wa t̀òe we kuyà gúnshú v̄jì mvgàm tiq pè gø weýng v̄le.

³Yesu kāgó í we svng ang ýng mvyø we, góng t̀òe weí, vs̀vng loksokrií dvkøqò rvtnø ýng mvlú:nò.

⁴Wervt ang nø vz̀vng kaq Yesu dilým d́vnshi dāng svng kv̀vngá:mì nø, Ang svng ýng lúnlým dvpvt ǹm̀gwè tiq t̀vng svng rvl̀vngá:mì.

⁵Yesu weýng tuq rái kvt, kāngngángshì yà:ngò nø ang svng, “Zakiuá, bò èlāshì daq; pawá wani dèni Ngà nø nà ch̀m̀ø v̄l rānge,” a:lòe.

- ⁶Wekvt ang cāncān lāshi daqì nø, shaqshaqwa Yesu svng vtoðe.
- ⁷Welòng svng yvng bóà kvt vsvng shvngbe nø, “Ang nø mvrà v̄l vsvng we pè chòm taq yøpmá:mì,” wa vbønshie.
- ⁸Zakiu nø zvng rip dá:- ngí Vkàngpè svng a:lò we nø, “Eyà:- ngò, Vkàngpèá, ngà dvzøm dvzi vdáng rì nø, tiq k̄a høq mvshámhoq dvshà rì kaq ngái zilvm íe; vrá ngái kagó svng pà tiq p̄vn vmupmvm bónga nøngnø, vbì dvtvng tvlē vtvingāngòe,” a:lòe.
- ⁹Yesuí ang svng, “Chutchvng jejú nø dèni yachòm taq tuq daqì. Kadø íe wani ang gø Abraham pvlí pvlaq tiq pè ni íe.
- ¹⁰Pàwálv̄m wani Vsvng Angcè pè nø vmvng rì svng lá nø chutchvnglv̄m dvpvt dì daqì,” a:lòe.
- ¹¹Angmaqí yadvng p̄vn tá mā:- nò nø, Yerusalem svng angmaq tuqlvm wáshì dvgvp Gvray móngdàn nø cāncān ni būnglv̄m dvnshì pà íe wa bashà rīi dvda:mò rvtñø, Yesuí kàshvbóng vrá tiq long shò:nòe.
- ¹²A:ngí shò:no we nø, “Dvgùng v̄l we vgō zómshú tiq pè nø, koqkv̄m vya vtoshilvm dvpvt vrúm móng svng di dá:ngí vrá vdè móng svng vtvinglv̄m dvda:mòe.
- ¹³Wervt ang vshuq tiqcé gó goa:tnà dá:ngí, gvmsùng tiqcé Mina angmaq svng tvlèò nø, “Ngà mvtok rang dvingte yalù:ngí wùlaq èwà dánøng,” a:lòe.
- ¹⁴Iwe ang bashà rì nø ang svng shvngōshì rvtñø ang mèpvngpvng vsvng dvzá:rò nø, ‘Nøngmaq nø yapè svng nøngmaq mvdv̄m koqkv̄m wáshilvm lòng svng mvshù:ngì,” a:lòe.
- ¹⁵Iwe wepèí koqkv̄m vya vto lún bóà dá:- ngí vtving rái kvt, angmaqí wùlaq wàò yvng kèní kadvingte po lúna:pmà we svng shálv̄m dvpvt, a:ngí gvmsùng tvlēa:pmà we vshuq̄rì svng go dvzá:ròe.
- ¹⁶Nvmlat pè dì rái nìnø, ‘Vkàngpèá, nà gvmsùng tiq mina lù:ngi nø, vrá tiqcé mina po lúnshì bōi,’ a:lòe.

- ¹⁷Angkàng pèi ang svng, ‘Vdu dōni èwà bōà; vshuq shvlápè nài nø, cǐm vtǎng we bǐnlǐ taq nøttóng kǐmǐm nārǐm rvtnø, wamà tiqcé lòng svng øp dvzǐre,’ a:lòe.
- ¹⁸Vní pè wapè di rái nø, ‘Vkàngpèá, nà gǐmsùng tiq mina lù:ngí vrá pungwà mina po lúnshi bōi,’ a:lòe.
- ¹⁹Angkàng pèi ang svng, ‘Nà svng gø wamà pungwà lòng svng øp dvzǐre,’ a:lòe.
- ²⁰Vrá tiq pè dì rái nø ang svng, ‘Vkàngpèá, naq! nà gǐmsùng mina nø paqzítǐ mvchekngò nø gǐlāng yǐnga.
- ²¹Pawá wani nà nø nøt zaq pè èi rvtnø, nà svng svrēnge. Nà nø nàò mǐi rǐ taq kèní èlushi pè èie. Nài màwønshaq rǐ kèní gø dèkømvǐ pè èie,’ a:lòe.
- ²²Angkàng pèi ang svng, ‘Vshuq mvgǐm nà nø, nà nònggøp kà kèní ni nà svng ngài kàrvtlǐm íe. Ngà nø nøtzaq pè øngà nø, ngàò mǐi rǐ kèní longshøng nø, màwønshaq rǐ kèní dvkømvǐmò we svng nài èsháo nìnø,
- ²³ngà vtǎng dak dvgvp vráng nvng mvzǐn kutwa vtǎng lúnlǐm rvt, ngà gǐmsùng lòng nø pàwá gǐmsùng døm taq mègà:lò ma?’ a:lòe.
- ²⁴Wekvt angkàng pèi shvnǎng rip rǐ svng dvká:mò nø, ‘Gǐmsùng tiq mina lòng nø ang wur kèní èlùnøng nø, gǐmsùng tiqcé mina vlào pè svng èzínøng,’ a:lòe.
- ²⁵Iwe angmaqí ang svng, ‘Vkàngpèá, ang nø tiqcé mina vlào,’ a:lòe.
- ²⁶Angkàng pèi nø, ‘Ngài v̄la:tnìni, vlào gó svng nø rvmā daqòe; màvlaò gó kèní nø, ang vdá dǐngte gø vtǎngǐm bōde.
- ²⁷Ngà svng ngǐnshà wáshì nø ngà nø angmaq mvdǐmø koqkǐm wáshìlǐm mèwǐm we werǐ svng èshølvtnøng nø, ngà mǐrdǐngø èshvtnøng,’ v̄l lú:ngòe,” a:lòe.
- ²⁸A:ngí yadǐng pǐn shǐn dǐng bōà mèpvng Yesu nø angmaq vzǐngzǐng Yerusalem svng ngāngá:mì.

²⁹Ang nø Betfaji nvng Betani rvvá ní shvvnng Zanlúnsá, wa nø tóò punglut yvng tuq rái kvv, A:ngí coqcvn vni pè dvzá:rò nø,

³⁰a:lò we nø, “Nàní lvngà vzvngkaq rvvá svng ègòngvmsì nø, vsvng tiq gógø shini mvzúnshi we lòzè tiq go vdón da we svng weyvng ngāmwā ègòngvmsì chàng èyvng bóshò; èpónshò nø èshølvtsìhò.

³¹Nàní svng tiq gógóí, ‘Pàwálv̄m wegō èpónshò?’ wa ladvng èrøtnvtshi nìnø, ‘Yago svng Vkàngpè zómdivnge,’ èvlshò,” a:lòe.

³²Wekvt dvzvr bòà pèní diá:mì nìnø, angní lvngà svng vl bòà dø tiqdvchá yvng bòà.

³³Angní lvngái lozè go pø:nò dvgvp, angkàng rii angní svng, “Pàwálv̄m lozè go èpónshò ma?” a:lòe.

³⁴Angní lvngái nø, “Yago svng Vkàngpè zóm divnge,” a:lòe.

³⁵Wekvt angní lvngái wego Yesu yvng svng shøla:tnà nø, angmaq belaq rì nø lozè go mvdvmø pvlūāò dá:ngí, Yesu zúnshì dvzá:ròe.

³⁶Ang zúnshi nø dí m̄vnshì dvgvp, bashà rii angmaq belaq rì tvrà yvnggung pvlūāòe.

³⁷Ang nø wamà svng tuq yvl rái dvgvp Zanlún Pung kèní shúngshì dāng høqa:tnà ke, Ang coqcvn loksok mvdò nø, angmaqí yvng bòà we jórònnggùn b̄n̄lirì shvngbe rvtvø dvbù lú:ngì nø, shaqmèí Gvray kaq shvring shvtàò nø,

³⁸“Vkàngpè bòng taqkèní di daqì we Koqkv̄m pè nø ishøt ìgv̄n vl̄e. Muqlàng taqlapmø mòngzòl lònng vl̄ nø, vhang vt̄vng yvng ngør dvgung laq vl̄ dvr,” wae.

³⁹Wekvt vsvng loksok dvhò kèní Farisirì tiqmaqí nø Ang svng, “Svra pèá, Nà coqcvnri svng dømàwá lavl dø èngā:nò lè!” a:- lòe.

⁴⁰A:ngí angmaq svng vtà:ngò nø, “Ngái vl̄a:tnini, yarì dø màwá lā vl̄ nìnø, lóng yarì vkiq longè,” a:lòe.

⁴¹Yesu nø Yerusalem svng tuqlv̄m wáshì la:ngí, wamà svng yvng bòà ke, wamà dvpvt Ang ngø lú:ngì nø,

⁴²yadø wae; “Wamà naé, dèni nà svng mongzòl lònng èl̀vngaa:tnì pè svng nài èshào pà í nìnø shvla we! Iwe akvt nø nà ne taqkèní dvkøqshaq ía:mì.

⁴³Nà ngv̀nshà ríi nà gùr hømhom cìlzóng vra:ngò nø èwangvt we angni tuq rae.

⁴⁴Gvrayí ètìn daq we rvtø svng nài mèmèshá:lò rvtnø nà nvng nvcèrì svng nø vba tøm høq shènv̀lnøng nø èshvt bònønge. Nà svng nàrvng yà:ngì we lóng werì gø màrølshaq tiq chv̀ng gø màmvza ráò," wae.

⁴⁵Yesu nø noqngøm tønngnø vdòng svng gòngá:mì nø, weyvíng dvrè nvmshì rì, wvnshi rì svng lúng pà:ngò nø,

⁴⁶angmaq svng, “Ngà chøm nø jurøt chøm m̀vng wá ràè,' wa nø vrūshaq í we, namaqí nø tølvm rì angdv̀ng lè í dèzvr bøshà," a:lòe.

⁴⁷Tiq ni nø tiq ni Yesuí nø noqngøm tønngnø taq shvngø:tnòe. Iwe shvrúngshú vjìrì nvng dvrá svra mvdò nvng bashà dvhø taq shaqré shaqtvng mvdòì nø Ang svng shvtlvm tvrà láòe.

⁴⁸Inìgø bashà rì shvngbe nø Yesu kà svng tã rvtnø Ang svng shvtlvm tvrà angmaqí lá mvlú:nò.

Luka 20

¹Wemèpvng tiq ni taq, noqngøm tønngnø wáng vdòng taq A:ngí bashà rì svng shvngø:tno nø Dvbùshv̀ngkà dvsha:ngò dvgvp, shvrúngshú vjìrì nvng dvrá svra mvdò nvng shaqré shaqtvnggrì nø Ang yvíng di rái nø;

²Ang svng a:lò we nø, “Yadv́ng pvn nø Nài pà vmíng vkvíng taqkèní èwàò we í ma? Vmíng vkvíng yalòng Nà svng kagóí èzìe ma? Dètáshà," a:- lòe.

³Wervt Yesuí, “Namaq svng gø Ngái tiq kà røtna:tnìni, yakà Ngà svng gø nàtv̀nshà.

⁴Yohaní tiløp løpmaò lònng nø muqlàng kèní í ma? Møíni vsv̀ng kèní í ma?" a:lòe.

⁵Wekvt angmaq vrùng nø yadø vl̄vne: “Nøngmaqí, ‘Muqlàng kèní íe,’ a:lì nìnø, A:ngí, ‘Wedø íni, ang svng pàwálvm mèkv̀mnøng má’ dvwa longni.

⁶‘Vs̀ng k̀nı́ ı́e,’ lā a:lı́ nı̀gø rá, bashà rı́ shvngbeı́ Yohan nø kàdvtutshú tiq pè ı́ we svng k̀m rvt, nøngmaq svng lú:ngı́ dèwvpma:- tni ni,” wae.

⁷Wervtnø angmaqı́ vtà:ngò nø, kayvng k̀nı́ ı́ we nøngmaqı́ mvshái,” a:lòe.

⁸Wervt Yesuí gø; “Wedø ı́ni Ngái yadvng pvn ẁngò we nø kapà vmı́ng vkvng k̀nı́ ı́ we namaq svng gø màdvtài,” a:lòe.

⁹A:ngı́ bashà rı́ svng kàshvbóng yadø shò:nòe. “Vs̀ng tiq gø nø bım tiq kulwàng ka:tno nø, k̀lwàng wáshurı́ svng ngào dá:ngı́, dvgá tiq móng taq mvmē vlé høq vlá:mı́.

¹⁰Angshı́ dvkøm rvtøı́, bım k̀lwàng k̀nı́, angò mvtū wál angshı́ røtlvm dvpvt k̀lwàng wáshurı́ yvng svng ang vshuq tiq pè dvzvr bóa. Iwe k̀lwàng wáshurı́ nø wepè svng hwı́hwı́ rēò dá:ngı́ vhung shvlòe.

¹¹A:ngı́ vrá vshuq wádø tiq pè dvzvr bóa. Wepè svng gø angmaqı́ vdi:pmo nø shvraq màchaq wào dá:- ngı́ ang svng vhung shvlòe.

¹²Vrá vshøm gø wagó a:ngı́ dvzvr bóa nı̀nø, wepè svng gø angmaqı́ dvmá shvriò dá:ngı́ lù:ngòe.

¹³Wekvt bım k̀lwàng angkàng pè yadø wae: ‘Ngái kadø ẁngò ma? Ngá Shóngshøng pè, ngàcè pè svng dvzvrı́m ı́e. Ngàcè pè svng nø angmaqı́ dā vpó dáòni,’ wae.

¹⁴Wedø ı́nı̀gø k̀lwàng wáshú we rı́ı́ Angcè Pè svng yvng bóa kvı́ angmaq vrung nø, ‘Zaqshøp vpvı́m pè nø yapè mvng ı́e. Lo, zaqshøp nø nøngmaq dvpvt lvı́ long dø, ang svng sha:tı́,’ wa, vl̄ne.

¹⁵Wervt angmaqı́ ang svng bım k̀lwàng vdamlap svng gu:rò nø shvt bóa. Wedø ı́ni bım k̀lwàng angkàng pèı́ angmaq svng kadø wà daqò ma?

¹⁶Ang di daq weı́, k̀lwàng wáshú werı́ svng caq shvmá:ngo nø, bım k̀lwàng nø dvgámaq wūr svng tvlē bøde,” a:lòe. Yalòng tá bóa rı́ nø, “Wedø nø kadø ı́nı̀gø laq møı́ dvr,” wae.

¹⁷Iwe Yesuí angmaq svng dvjaqò sórí a:lò we nø, "Ini, kàru taq, 'Chòm vr̄ngshúríí gur bòa we lóng yachvng nø chòm górtong dvdōng lóng chvng vpoá:mì,' wa vrū yà:ngà kà nø kadø wakà í ma?

¹⁸Lóng wechvng mvdv̄m taq vdv̄pshìv̄m gó ang nø vr̄m̄v̄me. Lóng wechà:ngí vzeqké bódò gó gó angshi vr̄m̄v̄me," a:lòe.

¹⁹Weyv̄ng kèní dvrá svra mvdò nvng shvr̄ungshú vjìrì nø, Yesuí angmaq svng tuq dø kàshvbóng yalòng shò:nò we svng dómshì bòi rvt̄nø, welvng ni Ang svng tv̄p mvyó we ínìgø bashà rì svng svrēe.

²⁰Wervt̄nø angmaqí Ang svng dvchòò sórí cip lá nø, vmíng vl we dù gàmzò wur svng Ang kaq tv̄le lúnlv̄m dvpvt dvj̄vmshúrí nø dōngman m̄vrshv̄m shv̄mtshi sórí Ang kaq dvj̄vm dvzá:ròe.

²¹Weríí Ang svng, "Svra pèá, Nài nø dīng dø vdū dō wa èshò:no nø shèngø:tnòe. Vs̄vng m̄vrshv̄m gø nài mèrewì:ngò. Gvray tv̄rà dōngdōng wā shèngø:tnò we svng nōngmaqí sháìe.

²²Ini, Kesar dani pè svng mvshap gún long nø dvráe má, màdvrá ma?" wa rø:tnòe.

²³Iwe, angmaq nøt dvgoq we svng A:ngí chàng dó:mò rvt̄nø,

²⁴"Gv̄msùng tiq gòm Ngà svng dètānv̄tshà. Vs̄vng hāng nvng mvdv̄m vr̄ushaq kà yarì nø kagóò íāò ma?" a:lòe.

²⁵Angmaqí, "Kesar dani pèò íe," a:lòe. Yesuí angmaq svng, "Kesarò rì nø Kesar kaq, Gvrayò rì nø Gvray kaq nàtv̄ngānøng," a:lòe.

²⁶Wekvt angmaqí nø bashà rì m̄vr̄dv̄ngø Yesu svng cip lálv̄m kàciq mvlú:nò. A:ngí vtà:ngò kà svng lè dád̄v̄ng wa nø dō màwá vlá:mì.

²⁷Wemèpv̄ng shì yv̄ng kèní zunlong we màvl, wa rì Saduki mvdò tiqmaq Ang yv̄ng svng di ráì nø,

²⁸Yesu svng, "Svra pèá, Moshíí nōngmaq svng yadø nàruā yv̄ngshà. Vs̄vng tiq gó nø, svma vdá we angcè màdá ke lā shìvm nìnø, angn̄vm pèì angmvtmè svng rvt̄òò nø, angn̄vm pè dvtut tiq gó lv̄vl dø wá ràe," wà yà:- ngì.

²⁹Tiqkvt nø angnōngn̄m shvngøt pè v̄l we, vlat pè nø svma lūshi dá:ngí angcè màdáshaq shì yà:ngì.

³⁰Wemèpvng Vdóí gø,

³¹Vkwi: ní gø memà mè svng rvtòðe. Vrá, shvngøt pè shvngbeí gø rvtòðe we, wedøni c̀m̀ré màdáshaq shì yà:- ngì.

³²We mèpvng nø svmaré mè gø shì yà:ngì.

³³Wedø í nìnø, angnōngn̄m shvngøt pèpèi ang svng g̀v̀l̀m̀ yà:ngà we í rvtnø, zun lōng ni taq wemè nø, ka pè ch̀m̀m̀è í longe ma?” a:lòe.

³⁴Wekvt Yesuí angmaq svng, “Rvgaq mvpìim yabàn c̀è̀r̀ì nø zvmi gø lévme, shvrúng gø shvrúngvme.

³⁵Iwe dvgáni tuq rā bàn taq gø, shì ỳv̀ng̀ k̀è̀ǹí zun l̀m̀ l̀òng̀ l̀úǹ vp̀ø̀ rì angmaq nø, zvmi lushi we gø, shvrúngv̄m we gø màvl long.

³⁶Kadø íe wani, angmaq nø Gvray angc̀è̀r̀ì íá:mì nø, zūn l̀òng̀ mvngú lú:nò rì í rvtnø, muqlàng dvzvr̀ rì dø íá:mì ỳv̀ng̀ k̀è̀ǹí shil̀m̀ màvlá:mì.

³⁷Svmi vcor we sh̀òng̀p̀òng̀ dāng vrūshaq zàng taq, Moshíí gø Abraham, Isak nvng Yaku nø shì yà:ngì mèpvng, gø Vkàngpè svng nø Abraham ang Gvray, Isak ang Gvray nvng Yaku ang Gvray wa goè l̀ù̀:ngí shì vs̀v̀ng̀ rì nø wedøni zūn longe, wakà dāng dvtàn yà:ngà.

³⁸Wervtnø Gvray nø shì rìò Gvray m̀ò̀í, c̀úǹsh̀ì rìò Gvray m̀v̀ng̀ íe. Pàwálvm wani Gvray m̀v̀rd̀v̀ng̀ø vs̀v̀ng̀ shvngbe nø c̀úǹsh̀ìe,” a:lòe.

³⁹Wekvt dvrá svra mvdò k̀è̀ǹí tiqmaqí, “Svra pèá, Nàí nø vdū døni èshòn b̀ò̀à,” wa vtá:nòe.

⁴⁰We mèpvng nø weríí Ang svng tiq kà gø vrá røt mvkvm b̀ò̀à.

⁴¹Wervt Yesuí angmaq svng, “Kristu nø Dawi ang pvli pvlaq pè íe, wa angmaqí sh̀ø̀:~no kà nø kadø wakà í ma?

⁴²⁻⁴³Pawá wani Dawi a:ngí ni, Shvgùn Zaywà bok taq, “Vkàngpèi ngà Vkàngpè svng, ‘Ngài Nà ng̀v̀ǹsh̀à rì svng Nà hí shvnamshìrà mvk̀ò̀m̀ í màdvzvr̀ò d̀v̀ng̀te, Ngà vbàngpā ỳv̀ng̀ shini èr̀ūng̀ long,’ v̄l yà:ngà.

⁴⁴Dawíí dǎng Kristu svng Vkàngpè tó yà:ngà nìnø, Ang nø kadøwa ang pvli pvlaq pè í ni ma?" wa rø:tnòe.

⁴⁵Bashà ríi gø táò yǎng A:ngí Ang coqcǎnrì svng a:lò we nø,

⁴⁶“Dvrá svra mvdò svng nàyáshìnøng. Angmaq nø belaq yvnggúng gwāshì sóri vwúshi nø, gvttøm rvgaq vsà:ngí vpó rā we svng gø, Jurøt chømri taq té vpó we rúngrà nvng boyri taq té ring we rúngràri taq rúngrálm shóngshìe.

⁴⁷Angmaqí nø mēmà rì kèní dvrèrì tǒlá:mò nø, vjú nø yvnggúng rø:tnò weí vsvng kaq yù:mòe. Yarií nø tété vlishì we kàngélǎm lòngh vhom lú:ngòe,” a:lòe.

Luka 21

¹Yesuí dvjaqò ke, gvmsùng zǎngrà taq mvgàmrií angmaq gønpaq rì zá:ngò we svng yà:ngòe.

²Dvshà we mēmà tiq mèi gø, kàmø vni gøm zá:ngò we svng A:ngí yà:ngòe.

³Wekvt A:ngí, “Ngái kàdøng tiq kà v̄la:tnìni, dvshà we mēmà yamèi nø shvngbe mvdòm té zǎng bǒà.

⁴Kadø íe wani, dvgá rì shvngbeí nø angmaqí lǎng vchèrì taqkèní shvrú:ngò we wa íe. Memà yamèi nø, ang dvkúmshilǎm vlào dǎngte shvngbe shvrúng bǒà,” a:lòe.

⁵Wekvt coqcǎnrì tiqmaq nø noqngøm tønghø dāng, kadvngshì vnvp nø vpó we lóng rì nvng shvrúng gønpaq ríi kadøwa dvcøpshaq íri dang vrùng ke,

⁶Yesuí, “Namaqí èyvngnøng we yayǎng tiq chvng mvdòm tiq chvng vrǎngshaq lóng yari nø, màrølshaq tiq chvng gø mvngv̄m ráò we angni tuq rae,” a:lòe.

⁷Wekvt angmaqí Ang svng rø:tno nø, “Svra pèá, yadǎng pèn nø kadvgvp í long ma? Yadǎng pèn vhomlǎm rvtò shálǎm mvshǎlpvrá nø kapà í daqe ma?” wa rø:tnòe.

⁸Yesuí, “Vsa:ngí namaq svng màshvmànlím rvt nàyáshìnøng. Kadø íe wani vsvng mvme nø Ngà bønng ríò nø, ‘Kristu nø ngà óngàe,’ wa rae. Vrá, ‘Rvtø tuq rái,’ gø wa rae. Werì mèpvng mèc̀vnnøngni.

⁹Cìl vshvt we nvng vjángshì we sh̀vngkà angp̀vnp̀v̀n ètá lóngnøng ke, mèserēnøngni. Pàwálím wani yadvng p̀v̀n nø vz̀vngkaq vhø̀m rà rì íe. Iwe l̀vngdø̀m rvtø nø shini mvhø̀qò,” a:lòe.

¹⁰Vrá A:ngí, “Vs̀vng tiq dvcì nø tiq dvcì vtùkē longe. Tiq móngdàn nvng tiq móngdàn gø vshvt longe.

¹¹Rvgaq gø gvzà vnānshi longe. Tiqỳvng nø tiqỳvng dvkø wàngrø̀m vtít nø, shíwù zò̀nli gø b̀vng longe. Vháng muqlàng rām gø svrelím nvng shálím mvsh̀lvpvrá mè angp̀vnp̀v̀n dvtánshì daqe.

¹²“Yadvng p̀v̀n shvngbe shini màhø̀m ra dvgvp, vsa:ngí namaq svng ètvpnøng nø, dèkinøng dá:ngí jú̀rø̀t chø̀m rì nvng t̀vngchø̀m rì svng t̀elē b̀ønøng nø, Ngà bønng rvtø koqk̀v̀m rì nvng dùgàmzò̀ rì m̀vr̀dvng svng èsh̀v̀l b̀ønøng.

¹³Welòng nø Ngà dvpvt namaq shvkse wash̀lím rvtø èiā lóngnøng.

¹⁴Wedø í ra ke angmaq svng kadøwa vt̀vngsh̀lím kà vz̀vngkèní gvcvt vjøn nø dvgø̀shì mvrà.

¹⁵Pawá wani namaq svng ng̀v̀nshà ríi vgám gø mvdá:ngò nø vt̀v̀n gø mvngutlím hø̀q, shø̀nlím kà nvng zitnø̀t nø Ngái namaq svng zí daqìe.

¹⁶Namaq nvpè nvmè, nvn̄m nvch̄vng rì, nvrì nvrp rì nvng r̀v̀mn̄vng ríi gø èn̄vm̄m b̀ønøng. Vrá, tiqmaq svng nø angmaqí ni èshvtnvtnøng.

¹⁷Ngà bønng rvt namaq svng nø vs̀vng shvngbeí shèngø̀vtnøng.

¹⁸Iwe, namaq vgōni tiq hōng gø màmv̄ngv̄m.

¹⁹Namaq ètønshìnøng kvtnø gø̀nshaq èlún lóngnøng.

²⁰“Yerusalem wamà svng cildø: ngí wānga:tnò we svng èỳvng b̀ønøng dvgvp, wamà vcatlím rvtø nø tvp níshì rái we svng èshánøng.

²¹Wedvgvp, Yuda rvgaq v̄l vs̀vng rì nø shìg̀v̀ng svng laq vtshì. Wamà vdø̀ngø̀ v̄l rì gø laq vtshì. Vdàm rvgaq v̄l vs̀vng rì gø wamà svng laqmvgò̀ng.

- ²²Kadø íe wani yalòng nø kàru taq vrūshaq rì shvngbe dvhøm lúnlým dvpvt, tvlē teqò we angni íe.
- ²³Angni wenilā taq, cvmré rívm rì nvng nōng dvcøqshì rì nø gvzà mvhøt longe. Kadø íe wani móng yalòng taq dvshà mvhøt vtvng í longe. Bashà yari mvdvøm taq shvnmná høp lòng tuq daqe.
- ²⁴Angmaq nø shvmsvnaqí vtüngvme. Vsøng dvcì rì móng í dvingte kaq svng shvlým bøde. Wemvdvømø nø, weyving kèní wvingzà angni màdvgø:mò dvingte, Yerusalem nø wvingzà rì lvm lú:- ngòe.
- ²⁵Wedvgvp vnøm, shvlá nvng kurniprì taq gø shálým dvtánshì daqe. Rvgaq tøm taq nø, nvmukdvrā nvng timā rì vhoshi we shaq kèní, nøt bùm weí, vsøng rì nø shvrāng mvrà: lò dø nøt shok longe.
- ²⁶Vrá vsøng rì nø, móng døngtáng taq bønlym dvnshì rì svng dvdvøm dvshà nø svre weí nøt vmving lú:ngòe. Pàwálym wani muqlàng rāmò jórnonggùn rì nø angmaq tvrìshì we tvrà kení vshøtnvme.
- ²⁷Wekvt Vsvng Angcè Pè nø jórnonggùn nvng brimbrim shór dvgùng vtvng nvnngvng, rvmøt tiq pù taq lashi daq we svng angmaqí yvng lú:ngòe.
- ²⁸Yadving pvn vhøm pvingshì long dvgvp nø, namaq gønshaq chutchvng lunlym angni tvp nìshì rái rvtvø namaq nø vgo èngángshinøng nø shaqshaq wa èca dánøng,” a:lòe.
- ²⁹A:ngí rá kàshvbóng tiq lòng angmaq svng yadø shø:nòe. “Nvmgwè tønng svng gø, shìlong shilà rì shvngbe svng gø èyvngnøng lè!
- ³⁰Werì angcvp mør long we svng èyvng bønønng dvgvp, mvyù rvtø yùl rái we svng namaqí èshánønge.
- ³¹Wervtvø yadving pvn bøn ra we svng namaqí èyvng bønønng dvgvp, Gvray móngdàn nìshì rái we svng gø èshánøng.
- ³²Ngái namaq svng jøngjóng v̄la:tnìni, yamvril cèrì shini màle ke yari shvngbe nø vhøm rae.
- ³³Muqlàng rvgaq nø vlēvme, Ngà kà nø màlevm.

³⁴Namaq vdèdè nàyáshìnøng; namaq nø vmlám svng mvlá we, nõwú we nvng yabàn cúnshílám tvrà rì dvpvt góng dègishìnøng weí, namaq nøt mvjór dèzvrshìnøng dvgvp angni welù: ngí namaq svng hóng vpvt padø, chvvnvín èzíkevtønøng we màshá?

³⁵Kadø íe wani angni welòng nø móng dōngtáng v̄l vsvng shvngbe mvdòm tuq daqe.

³⁶Iwe namaq m̀vng nø, vhōmlám dvnshì we yad́ng p̀v̀n shvngbe taqkèní lutshì lúnlám dvpvt nvng vsvng Angcè Pè m̀vr̀d̀v̀ngø rip ngutlám dvpvt, kadvgvp màdvgvp vjú èrøtnøng sórí pán vshat nàngv̀rshì dánøng,” a:lòe.

³⁷Yesuí nø ni vr̀v̀m noqngòm tōngnø vdòng taq mvshól shvngø:tnøe. Vrá n̄i vr̀v̀m dørø:mí Ang búng nø Zanlúnsá t̀ò̀d̀ we punglut ýng yøp̄vme.

³⁸Bashà rì nø Ang m̀ongkà t̄ashì ǹngsvng, sháng vr̀v̀m noqngóm tōngnø taq mvgágá dvkómshìe.

Luka 22

¹Shvlē Boy t̀ò̀d̀ we Zidòngsér Vmbóy tuq rái.

²Wedvgvp shvrúngshú vjìrì nvng dvrá svra mvdóí nø, Yesu svng kadøwa mvyø:ni shvt lúnlám gvcvt vjø:nøe. Iwe angmaq nø bashà rì svng svree.

³Wekvt Satan nø, tiqcé vní pè røbøng taq vbá we Iskariot vsvng lá:nò pè Yuda vdòng svng dvchøpmá:mì.

⁴Wekvt wepè nø, shvrúngshù vjìrì ó cildùrì ýng di nø Yesu nø angmaq wur svng kadøwa tvlélv̀m tvrà vrāshíá: m̀ì.

⁵Wervt angmaqí d̀vb̀nø:tni ang svng g̀v̀ms̀v̀ng zílám d̀v̀naðe.

⁶Welòng taq ang gø vrá nø, vsvng loksokrì màvl ýng Yesu svng angmaq wur kaq tvlē lúnlám rvtø láðe.

⁷Shvlé bóy núnglám vyvngcè shvt rà we angni, Zidòngsér Vmlám angni tuq rái kv̀t,

⁸Yesuí Piter nvng Yohan svng dvzá:rò nø, “Shvlé Boy v̀mpà nõngmaq vmlám rvt dègø̀v̀mshò,” a:lòe.

- ⁹Angní lvngàí Ang svng, “Ní lvngàí kāyíngø dvgøvmshò ni ma?” a:lòe.
- ¹⁰A:ngí angní svng, “Eyvngshò, wamà svng nàní ègòngvmshì ke, vbā chúng taq tì baqshì we vsvng tiq gó nàhóm bòshòe. Ang gòngvm chòm høg ang mèpvng ècòn bòshò.
- ¹¹Wekvt chòm angkàng pè svng, ‘Vkàngpèi nà svng, “Ngà coqcínri nvng tiqdø Shvlē Boy vmpà vmlvm, zaqlè dǒng nø kayíng íe?” wa røt dèzvrshìe,’ èvlshò.
- ¹²Wekvt a:ngí nàní lvngà svng mvdvm dvtvng yíng dvzøm dvzi dvgóshaq, tē we tiq dǒng dètānvtsihè. Weyíngø dègø dáshò,” a:lòe.
- ¹³Angní lvngà diá:mì nìnø, Yesuí vl bóa dø tiqdvchá yèng bóa nø, Shvlē Boy vmpà dvgøðe.
- ¹⁴Rvtø høgq:tnà dvgvp, Yesu nø Ang dvzvr rì nvng tiqdø námrunge.
- ¹⁵A:ngí angmaq svng, “Ngà shini màdvshàng vzvngkaq, Shvlē Boy vmpà yalòng nø namaq nvng tiqdø gvzà v̄m mvyónge.
- ¹⁶Pàwálm wani Ngái v̄la:tnìni, Gvray móngdàn vdòng taq shvlē bóy yalòng ang mvtú màdvgømò dǒngte, shvlē bóy vmpà yalòng vrá tiqkvt Ngà màvm,” a:- lòe.
- ¹⁷A:ngí, gwìn tiq chvng lùò nø Gvray kaq oqà wa dá:ngí A:ngí a:lò we nø, “Yalòng ètvpshìnøng nø shvngbeí èaqnøng.
- ¹⁸Kadø íe wani Ngái v̄la:tnìni, Gvray móngdàn mvtuq daq dǒngte, ngà nø akvt kèní kukaq bìmtì yalòng màak,” a:lòe.
- ¹⁹Wedá:ngí Yesuí zidong lùò nø Gvray kaq oqà wa dá:ngí, vmø:tnò nø angmaq svng zìò sórí, "Yalòng nø namaq dvpvt zóngshòng bóngà we ngà góng íe. Namaqí ngà svng dvdvm rónlvm rvt yadø èwànøng,” a:- lòe.
- ²⁰V̄m dá:ngí gø welòng dø tiq dvchá, gwìn chvng lùò nø a:lò we nø, Gwìn yachvng nø namaq dvpvt shórshòng lòng, Ngà shvwi taqkèní shvdøngò we kàgvp angshvr íe.
- ²¹“Eyvngnøng, Ngà svng n̄vmvmshú pè nø, Ngà nvng tiqdø v̄mshvbóy taq námshìe.

²²Vsvng Angcè Pèi nø, vg̃nshaq dø tiqdvchá jøngjóng vholm ràe. Inìgø Ang svng n̄má: mò pè nø mvhøt longè," a:lòe.

²³Wekvt angmaq dvhø kènì yadø wàlv̄m gó nø kagó í we svng angmaq nø angmaq vrøtke lú:ngì.

²⁴Wekvtrá coqc̄vn̄rì dvhøø ka pè té r̄ing mvr̄ing wa nø vzøng lú:ngì.

²⁵Wervt Yesuí angmaq svng, "W̄vngzà koqk̄vm r̄ìí nø angmaq bashà rì mvd̄vm øpmá:mòe. Vrá øpl̄vm vm̄ing vk̄vng v̄l rì nø, 'Jejú angkàng rì,' wa nø tó dvzvr̄shìe.

²⁶Namaq nø wedø mèwáshìnøng ni. Namaq dvhø taq té tē gó nø, vbat c̄vm gó dø laq wáshì. Vrá øpshú wáshì gó nø, dvzøms̄hú dø lè wáshì ràe.

²⁷Vm shvbóy taq námrunng pè nvng weyv̄ng dvzøms̄hú gó nø kagó té ringe ma? Vm shvbóy taq námrunng pè té ring we m̄oí ma? Iwe Ngà nø namaq dvhøø dvzøms̄hú pè dø w̄vngshønge.

²⁸Vrá, Ngà svng nàløtnvt rvtø taq Ngà nvng tiqdø n̄vnn̄v̄n èvl bóshà rì nø namaq èínønge.

²⁹Vpèí Ngà svng èzóng bõngà dø tiqdvchá, Ngái gø namaq svng móngdàn tiq lònng z̄íe.

³⁰Wedø í rvt namaqí nø Ngà móngdàn vdøngø Ngà v̄m shvbóy taq v̄m aq èlún lóngnønge. Vrá namaq nø øp rúngtv̄ng taq èrúngnøng nø Israel tiqcé vn̄i dvgøng svng kà èrvt lóngnønge.

³¹Simoná, Simoná, èyà:ngò, Sataní nø nà svng vzōng dø rapl̄vm rvt vk̄vng røtshì b̄oí.

³²Iwe nà k̄vmnøt mvt̄nl̄vm rvt Ngái na dv̄pvt júrøtnang bõngà. Wervtnø nà nàw̄vngshì ra mèpv̄ng, nv̄vm nv̄chv̄ng rì svng shèdøng shèngà:ngò," a:lòe.

³³Wekvt Piterí Ang svng, "Vkàngpèá, tūng taq gø, shirà ȳvng ínìgø ngà nø Nà nvng tiqdø vc̄vnl̄vm dvgøshìshaq øngàe," a:lòe.

³⁴Wervt Yesuí, "Piterá, Ngái v̄lv̄tnøng, dèyaq d̄vnggú shini mv̄gì dv̄gv̄p nài Ngà svng èshàngà lònng vshòm kv̄t èmāng lóngàe," a:lòe.

³⁵A:ngí rá angmaq svng, “Ngái namaq svng gv̄msùng yóngkoq nvng tòngzvn nvng hí shvnām màdá dvzvr bòshà ke namaq lving mvlug we tiq pvn̄pvn v̄le ma?” a:lòe. Angmaqí, “Pàgø màvl,” a:lòe.

³⁶Wekvt A:- ngí, “Akvt kèní m̀vng n̄, gv̄msùng yóngkoq gø èrishin̄ng; tòngzvn gø èpēshin̄ng; vrá sh̀m mènàdán̄ng gó gø vdè belaqri èn̄v̄mshin̄ng n̄ sh̀m èw̄v̄nshin̄ng.

³⁷Pàwálvm wani Ngái v̄la:tn̄ni, kàru taq, 'Ang svng n̄ dvrá vlèò vsvng rì nvng tiqdø dvdut bóa,' wa vrū yà:ngà kà n̄, Ngà góng taq vh̄m ràá:mì. Jòngjóng, Ngà dāng tvnu yà:ngà rì n̄ dvgōm ràe,” a:lòe.

³⁸Angmaqí, Vkàngpèá, yalà, yayvng sh̀m vn̄i ka v̄le,” a:lòe. Yesuí angmaq svng, “Vr̄me,” a:lòe.

³⁹Wekvt Yesu búng n̄, Ang angwà wá yà d̄o tiq dvchá, Zānlun pung svng diá:mì. Coqc̄vn̄r̄i gø Ang m̀p̄vng c̄vn bóa.

⁴⁰Wezàng hòq bóa dvgvp Yesuí angmaq svng, “Dvl̄tl̄vm taq namaq mvgòngl̄vm dvpvt júr̄ot èm̄v̄nsh̄i dān̄ng,” a:lòe.

⁴¹Yesu n̄ angmaq yv̄ng kèní lóng tiq ch̀vng dvgup hòqsh̄i d̄vngte vsar yv̄ng di n̄, b̄v̄nc̄i q tūsh̄i dá:ngí jur̄:tn̄òe.

⁴²“Vpèá, Nà nàrá n̄n̄ gwin yach̀vng Ngà taqkèní èl̄ùò. In̄gø Ngà n̄t d̄o n̄ laq m̄òí; Nà n̄t d̄o wa laq í daq,” wae.

⁴³Wekvt muqlàng kèní dvzvr̄ tiq gó dvtánsh̄i daq̄i n̄, Ang svng shaq nònggùn dvk̄á: ngòe.

⁴⁴Yesu n̄ vt̄v̄ng kèní n̄t dvshà n̄gø, téwa n̄t l̄òml̄òm júr̄otne. Wekvt Ang ngúng n̄ sh̄wi gár d̄oni vbāt̄òm svng vt̄òe.

⁴⁵Júr̄:tn̄o yv̄ng kèní Ang búngám n̄ coqc̄vn̄r̄i yv̄ng di rái n̄n̄, angmaq gø n̄t dvshà weí ȳop da we svng ỳv̄ng bóa.

⁴⁶A:ngí angmaq svng, “Namaq pàwálvm èȳopn̄nge ma? Dvl̄tl̄vm yv̄ng namaq mvgòngl̄vm rvt, èkungshin̄ng n̄ v̄jú èr̄otn̄ng,” a:lòe.

- 47 Ang wedø shòn la:ngí vsvng loksok tiq mvdò di rái. Tiqcé vni pè taq vbá pè Yuda tóò pèi angmaq svng shō:lò nø, Yesu svng vbùlvm rvt tvp vnvpsì rái.
- 48 Yesuí ang svng, “Yudaá, nài nø nàbùò weí Vsvng Angcè Pè svng ènvmá:mò ma?” a:lòe.
- 49 Ang coqcvnrií kadødø ílvm dvnshì we svng yvng bóa kvt angmaqí, “Vkàngpèá, shà:mi vtuaì ni ma?” a:- lòe.
- 50 Angmaq taqkèní tiq pèi nø shvrúngshú vgō pè vshuq pè svng tiq dvm vtuoò nìnø, ang vnà vbàngpā gòm tøq vjā svnga bóa.
- 51 Yesu vtvingshì nø, “Wedø mèwànøng ni,” a:lò nø, wepè vnà gòm shu:pmò nø dvbānaòe.
- 52 Wekvt Yesuí Ang svng tvp nvng dì rái we shvrúngshú vjìrì nvng noqngòm tòngnø vsù:ngo we cildùrì nvng shaqré shaqtvngri svng a:lò we nø, “Tōlvm vsvng kaq tvplvm dø, namaq nø shvmshvnaq nvng dèdóm èlvngnøng nø èdì ráshà ó?
- 53 Ngà nø ni vrvm noqngòm tòngnø vdòngø namaq nvng tiqdø a:lì dvgvp, Ngà svng pàwá mètvpsìhà? Iwe yartø nø namaq wur zúshìlvm dōlù:ngí ang vmíng vkvng zò:mò rvtø íe,” a:lòe.
- 54 Angmaqí Yesu svng ta:pmò dá:ngí, shvrúngshú vgō pè chòm svng shōl bóa. Piterí nø vrúm vsār dø mèpvngpvng cvn bóa.
- 55 Angmaq nø vdòng gùrpuq rvwèø svmi wvrshì dá:ngí, tiqdø rving yvngø Piter gø angmaq dvhøø rving rái.
- 56 Wekvt svmi gwā yvngø Piter rving we svng dvzømshú tiq mèi yvng bóa nìnø, ang svng vdaq dvingwa dvjaqò sórí, “Yapè gø Yesu nvng tiqdø vl dvre,” wae.
- 57 Iwe Piter māshì nø, “Svmaré mèá, ngái Ang svng mvshángò,” a:- lòe.
- 58 Kadvngte màlé dvgvp dvgá tiq góí rá ang svng yà:ngò nø, “Nà gø angmaq mvdò taqkèní lèi ni,” a:lòe. Peterí, “Jàá, ngà mvóngà,” a:lòe.

⁵⁹Tvné narí tiq dvm vléa:mì dvgvp, dvgá tiq pèi, “Vsvng yapè gø jøngjóng Yesu nvng tiqdø vl pè íe, pàwá wani ang gø Galili pè íe,” a:lòe.

⁶⁰Wedø ínìgø Piterí, “Jàá, nài pà èshø:nò má mvshángò,” a:lòe. Ang wedø shøn lā:ngí chàng dvinggú gí daqì.

⁶¹Wekvt Vkàngpè wvl poshì nø Piter svng yvng daqà nìnø, ang svng Vkàngpèi vl dárà kà, “Dèyaq dvinggú shini mvngì dvgvp nài Ngà svng vshøm kvt èmāng dakngàe,” wakà svng Piterí dvdvm róna:tnà.

⁶²Weyvng kèní ang búngá:mì nø vtvingshaq ngøe.

⁶³Yesu svng vsù:ngò ríi nø, Ang svng dvcøò nø vdi:pmòe.

⁶⁴Ang vnē svng wā:mo dá:ngí vdi:pmò nø, “Nà svng nàdip we kagó íe? Kà dètut nø èshø:nò!” a:lòe.

⁶⁵Ang svng dvgádø mvmē pvn gø shø:nò nø, shvyóm mvtá:nòe.

⁶⁶Gá daqì chàng, bashà rì angmaq shaqré shaqtvngri nø, shvrúngshú vjìrì nvng dvrá svra mvdò gø, lipòng yvngø shvngbe dvkómshì nø, Yesu nø angmaq Shaqré Lipòngmè svng shøl bòa nø,

⁶⁷angmaqí, “Nà nø Kristu ni èi nìnø, nøngmaq svng dètáshà,” a:lòe. A:ngí angmaq svng, “Namaq svng Ngái dvtái nìgø, namaq kvm kà mèinøng.

⁶⁸Vrá Ngái dving rø:tni nìgø, namaqí vtvn kà mõi.

⁶⁹Iwe, akvt kèní kukaq Vsvng Angcè Pè nø Gvray Ang jør we, vbàng pa yvng rüngvme,” a:lòe.

⁷⁰Wekvt angmaq shvngbeí, "Ini Nà nø Gvray Angcè Pè èi ma?" wa rø:tnoe. Yesuí angmaq svng, “Namaq èwànøng dõni øngàe” a:lòe.

⁷¹Wekvt angmaq nø, “Wemvdvmø nøngmaq kapà shvkse ràie ma? Ang nønggøp kèní ni shøn kà nøngmaq vnài tá bõshà,” wae.

Luka 23

¹Weyvng kèní angmaq shvngbe búng nø, Yesu svng Pilat dù mvrðvng yvng shøl bòa.

²Angmaqí Ang svng kō pà:ngo nø, “Yapèi nø nongmaq dvcì svng shèmà:ni we nvng Kesar dani pè svng kùyà mvgúnlvm vgá:mò we nvng, Ang nø Kristu wa pè koqkvm óngàe wa shónshì we nongmaqí tá bóshà,” a:- lòe.

³Wekvt Pilat dùí Yesu svng, “Nà nø Yuda vsvng rì Koqkvm, wapè èi ma?” a:lòe. Yesuí ang svng, “Nà èwā dø óngàe,” a:lòe.

⁴Pilatní shvrúngshú vjìrì nvng vsvng loksokrì svng, “Yapè taq ngái kapà mvrà gø gún mvlúnò,” a:lòe.

⁵Iwe angmaq nø téwā dvkvngshi nø, “Yapèi nø Galili rvgaq kèní pà:ngò nø yazàng hòqshaq, Yuda rvgaq móngkøp taq shvngø:tnò nø, bashà rì svng vjángshì dvzá:ròe,” wa nø nāá:mòe.

⁶Pilatní yakà tá bóa kvt, Yesu nø Galili vsvng í má wa rø:tnòe.

⁷Yesu nø Herodní ø:pmò rvgaq vsvng í we Pilatní shá bóa kvt, Herod gø wenila taq Yerusalemø v̄l we í nø, Herod yvng svng shøl dvzvr bóa.

⁸Herod nø Yesu shvngkà táò nø Ang svng yvng mvyó we mvme vlé rái rvtñø, Yesu svng yvng bóa kvt ang gvzà dvbù lú:ngì. Ang nø Yesuí wàò we shálv̄m mvshvlpvrá tiq pvn̄pn̄n gø yvng lúnlvm vlómshìe.

⁹Wekvt Herodní Yesu svng mvmē kái rø:tnò we ínìgø, Yesuí tiq kà gø màtvnaò.

¹⁰Shvrúngshú vjìrì nvng dvrá svra mvdò nø rip sórí gvzà dvkvngshì nø Ang svng kòde.

¹¹Herod nvng ang cìlcè ríi gø, Ang svng màpópó wàò dá:ngí, dvcòò nø, zōrzōr wa we belaq tiq dùng dvgwāò nø Pilat yvng svng vrá dvtvng bóa.

¹²Vzvng dvgvp Herod nvng Pilat nø ngv̄nshà í yvng we, weni kèní angní lvngà nø rvm̄v̄ng í lú:ngì.

¹³Wekvt Pilatní nø, shvrúngshú vjìrì nvng øpshú dùrì nvng bashà rì svng dvkøma:tnà dá:ngí,

¹⁴angmaq svng a:lò we nø, “Vsvng yapè nø namaqí, bashà rì kaq shvmanshú íe, èwànøng nø ngà yvng svng èshølv̄tshà. Iwe èyvngnøng, namaq mvr̄dvngø

ni Ang svng ngái gùnò nong gø, namaqí Ang svng ènāvmnong kà werì kèní kapà mvrà gø lá mvlúnò.

¹⁵Herodní gø wedø tiq dvchá, kapà mvrà gø mvyà:ngò rvtñø nongmaq yvng vtvnga:tnà. Eyvngnong, yapèi nø shí vpó we tiq pvn gø mvwà dárà.

¹⁶Wervtnø ngái Ang svng vdip dving shvlànglvm íe,” a:lòe.

¹⁷ - (Nong vrvm ya bóy taq a:ngí kùng vsvng tiq gó angmaq dvpvt shvlángā rà we vtóng v̄le.)

¹⁸Wedø ínigø angmaq shvngbe ròwā vkiq lú:ngì nø, “Yapè svng èsha:tnò nø, Baraba m̀ng shèlángāshà,” wae.

¹⁹(Baraba wa pè nø wamà taq vjángshì we dvbū:ngò nø vsvng shvt dvkà rvt tūng rú:ngò pè íe.)

²⁰Pilat nø Yesu svng shvláng mvyó nø vrá tiqkv angmaq svng a:lòe.

²¹Inigø angmaq vkiq lú:ngì nø, “Ang svng nàtaqò, nàtaqò,” wae.

²²Pilatní vshòm kvv wakvt a:lò nø, “Pawá lè! Yapèi mvgv̄m màshvla we kapà wàa:pmà ma? Shí vpó we mvrà ngái Ang taq tiq pvn gø lá mvlúnò. Wervt Ang svng vdip dving shvlànglvm íe,” a:lòe.

²³Wedø ínigø angmaq nø téwā shaqmèi vkiq sórí vhpshì nø, Ang svng vtaqlvm rvt røtshìe. Weyvng kèní angmaq vkiq we shaqí dvingké bóa.

²⁴Wervtnø angmaq røtshì dñni wáalvm rvt Pilatní kà ra:tnòe.

²⁵Wemvdvmø, angmaq røtshì pè, vjángshilvm dvbū:ngò we nvng vsvng shvt rvtñø tūng taq rú:ngò pè nø a:ngí shvlángàde. Iwe Yesu svng nø, angmaq shóngshi dø wàd nø dvshilvm dvpvt a:ngí tvlè bóa.

²⁶Angmaqí Yesu svng shøl bóa dvgvp, vtvr rvwá kèní dì rái we Kureni pè Simon svng angmaqí ta:pmò nø, wurgáng long nø ang mvdvm ha:pmò dá:ngí Yesu mèpvngpvng baq dvzá:ròe.

²⁷Bashà rì loksok tiq mvdòí gø Ang mèpvng cà:nòe. Svmaré gø tiq mvdò zvn we, angmaq nø Ang dvpvt ngø:tno nø r̀ngshvng wae.

- ²⁸Wervt Yesu wól pōshì nø angmaq svng, “Yerusalem cèmèlaé, Ngà dvpvt nø mènghònghni, namaq vdè dvpvt nvng nvcó nvcèrì dvpvt m̀vng èngònghng.
- ²⁹Kadø íe wani èyvngnong, ‘Vdóm rì nvng c̀m̀ré mvgà:lò we svmarérì nvng nōng màdvcøqshì d̄vr rì nø ishøt ìghv̀n lún rì íe,’ wa nø shònl̀vm angni tuq rae.
- ³⁰Wervtø taq angmaq nø shigùng rì svng, ‘Nongmaq mvd̀vm nàzeq daqshà,’ wā nø gø; mvr̀l rì svng, ‘Napaq daqshà,’ wa nø gø røtshi longe.
- ³¹Shóng vzòm taq d̀vng angmaqí yadvng p̀vn wàd kvtkèní nø, shóng shúng taq nø téwā kadø wà lú:ngò ma?” a:lòe.
- ³²Wemvd̀vmø angmaqí dvgádø kàrà vní pè svng gø shvtl̀vm rvt, Yesu nvng tiqdø sh̀l b̀à.
- ³³Angmaq nø Vgo Shārø, wa, t̀òd zàng tuq rái kv̄t, Ang svng weỳvngø vtaq̀de. Kàrà pèní svng gø, vbàng lap tiq pè, vgwé lap tiq pè vtaq̀de.
- ³⁴Wekvt Yesuí, “Vpèá, angmaq mvrà èchutnāò; p̀awál̀vm wa nìnø angmaqí wàd long svng angmaqí mvshào,” wae. Ang belaq̀rì svng nø shvẁon dód weí vwālshìe.
- ³⁵Bashà rì nø weỳvng rip sórí dvjaq̀de. Øpshú dùrìí gø Ang svng vh̀òd nø zershì sórí, vsvng gønshaq nø A:ngí ch̀vngāde; Gvrayí rvc̀vngshaq pè Kristu nì í kvtkèní nø, Ang nø Ang gønshaq laq shvlutshi,” wae.
- ³⁶Cìlcè rìí gø Ang svng dvshá dvc̀ø a:lò nø, mvcattì shvaq̀dò sórí,
- ³⁷“Nà nø Yuda vsvng rì Koqk̀vmpè ni èí kvtkèní nø, Nà nø nà gønshaq shèlutshì lè!” a:lòe.
- ³⁸Yesu vgo mvd̀vm ram g̀òm taq nø, Yapè nø, YUDA VSVNG RI KOQK̀VM IE, wa nø vr̀òde.
- ³⁹Wurgáng taq vchúng we kàrà pèní kèní tiq pèí gø Ang svng shvỳó:mò sórí, “Nà nø Kristu mèí ma? Nà vdè svng gø níl̀vngà svng gø shèlutshà lè,” a:lòe.
- ⁴⁰Iwe wápèí nø ang svng ngā:nò nø, “Nà gø Ang d̀ø tiqdvchá ni kà vngéshaq èí ke, Gvray kaq gø mèsere ma?

⁴¹Ngàní lvnghà svng nò kàngé vdūshìe; pawá wani nílvngái wà bóshà rì mvrà rvtñø lún vdū we kàngé lòng lúnshòe. Inìgø yapèi nò mvgvm we pàgø mvwàò,” a:lòe.

⁴²Wekvtrá a:ngí, “Yesuá, Nà móngdàn ètuq̄vm dvgvp, ngà svng gø dvdvm èrónàé,” a:lòe.

⁴³Wekvt Yesuí ang svng, “Ngái nà svng jòngjóng v̄lvtnøng, dèni nà nò Ngà nvngh tiqdø Paradis ýng v̄lvmshìe,” a:lòe.

⁴⁴Wedvgvp nò tvné vyáng rvwè hòqa:tnà we, wervtø kèní nvm̄tan vshòm nari dvgvp hòq nò, móng kòp taq dōdvng wàá:mì.

⁴⁵Vnvm gòm gø naqá:mì nò, Shanshér tòngnø taq kō:rò we dvkøqlaqtun dùng gø tālām dínghá:mì.

⁴⁶Wekvt Yesu nò shaqmèi vkiq nò, “Vpèá, Ngà pvlàcè nò Nà wūr taq tvlēngshònge,” wa nò shòn dá:ngí, Ang shaq dvtná:mì.

⁴⁷Cilcè tiqyá øpshú dù pèi yadø íá:mì rì svng ỳng bóà nìnø, Gvray dvgùng shvri:ngò nò, “Yapè nò jòngjóng dōngmān vs̀ng í dá:rì,” wae.

⁴⁸Yalòng ýng ǹng dvkòmshì rái we vs̀ng loksokríi gø wedø íá:mì rì svng ỳng bóà kv̄t, vg̀ng vn̄vlshì sórí lōá:mì.

⁴⁹Vrá Ang svng sháò vs̀ng shvngbe nvngh Galili rvghaq kèní Ang mēpvng c̀n daqà we svmarèrì nò, vrúm vsār ýng rip d̀ngwa nò yad́ng p̀n svng yà:ngòe.

⁵⁰Wedvgvp shaqré shaqtvngh mvdò taq kèní vs̀ng shvlá í nò dōngman we vs̀ng Yosep t̀ò we tiq pè v̄le.

⁵¹Ang nò Yuda rvghaq Arimatia mvring vs̀ng í nò, Gvray móngdàn tuq daq lòng svng cāò we tiq pè íe. Yapè nò shaqré shaqtvngríi kàciq rvtna:pmà we nvngh wàa:pmà we svng màrà we tiq pè íe.

⁵²Yapè nò Pilat dù ýng chàng dī nò Yesu vnàgh rø:tnòe.

⁵³Wervtnø Ang vnàgh kào dá:ngí, vz̄i laqtūn dù:ngí du:pmò nò, tiq gó gø shini màkòmshaq í we lóngd̀ng dvg̀m tiq lòng vdòngø Ang vnàgh vyà:loe.

⁵⁴Weni nø dvgóshì we angni íe; Narni gø tuqlím dvnshìe.

⁵⁵Wekvt Galili rvgaq kèní Yesu nvng tiqdø dì daqì we svmaré mèlaí nø Yosep mèpvngpvng cùn bóa nø, lóngdùng dvgùm lòng svng gø, Ang vnàng kadødø vyà:lo we svng gø yà:ngòe.

⁵⁶Wekvt angmaq vtíngá:mì nø, ngórcì nvng ngórdorcì dvgòòe. Iwe Narni taq nø, Gvray dvkímkà cà:nò nø angmaq nārshìe.

Luka 24

¹Narni mèpvng nòmlat ni sháng mvgágá svmaréri nø angmaqí dvgòà: pmà we ngórcìrì lá:ngò nø lóngdùng dvgùm svng dì rái.

²Wekvt dvgùm shō lóngkòm gòm nø kukaq tàrishaq í we svng angmaqí yvng bóa.

³Iwe angmaq we vdòng svng gòngá:mì nìnø, Vkàngpè Yesu vnàng mvyà:ngò.

⁴Angmaq nø welòng rvt dvdáshì dvgvp ku, shōrshōr wa kvlàng we belaq gwashì we vsvng vní gó angmaq shvnnvngø zvng rip daqì.

⁵Angmaq shérvkaq á:mì nø vbā tòm svng kóng kupshì ke, wegó níí angmaq svng, “Cúnshì pè svng shìrì dvhòò pawá èlánònge?”

⁶Ang nø yayvng màvl, zuná:mì. Ang nø Galili rvgaq shini vl dvgvp èvlvpshà kàrì svng dvdvm èrónnøng.

⁷‘Vsvng Angcè Pè svng nø mvrà vl vsvng rì wūr taq shvtlím tvlē bódò dá:ngí, wurgáng taq vtaq bódò mèpvng, vshòm níí vrá zūn lōnge,’ wa nø A:ngí dètá vpshà,” a:lòe.

⁸Wekvt angmaqí nø Yesuí v̄la:pmà kàrì svng dvdvm róna: tnà nø,

⁹dvgùm yvng kèní vtíngá: mì nø, tiqcé tiq pè nvng dvgári shvngbe svng gø yarì shvngbe dvtáòe.

¹⁰Kà yarì dvzvrri svng dvtáò rì nø, Makdala Mari nvng Yohanna nvng Yaku angmè Mari gø, vrá angmaq nvng tiqdø vl we dvgá mèlā gø íe.

¹¹Iwe dvzvr rii nø, kà yarì nø vwāwā dø vjōshì we íe lá:nò nø mvkím.

¹²Inìgø Piter nø tùmbug nø lóngdùng dvgùm svng vjèrá:mì. Ang ngómshì nø vdòngrúm svng dvjaqò nìnø, dupma: pmà we vzi laqtūn rì wa vyálshì we a:ngí yà:ngòe. Wervt ang nø chòm svng lo nø wedø íá:mì rì svng dvdáshìe.

¹³Weni taq ni, angmaq mvdò kèní vní gó nø, Yerusalem kèní shvngøt ming vrúm we Emmaus rvwá svng diá:mì.

¹⁴Angní lvngà nø, íá:mì we yadvng pvn dāng dvmvne.

¹⁵Angni lvngà nø wedø dvmvñ sórí vrøtke nø di ke, Yesu tvp dì rái nø, angní lvngà nvng vcvná:mì.

¹⁶Iwe angní Ang svng mvshíl màdvzvrshi.

¹⁷Wekvt A:ngí angni svng, “Edìshì sórí kapà rì èshønshòe?” a:lòe. Wekvt angní lvngà nø nøt dvshà mvrshvm vl sórí tøn wa ripmá:mì.

¹⁸Angni lvngà kèní Kleopa tód pèi vtà:ngò nø Ang svng, “Nà nø Yerusalemø zaqlè èwáshìa: pmì nìgø, weyvíngø yanila taq íá:mì rì svng kadø írvt mèshád ma?” a:lòe.

¹⁹Yesuí, “Kapà bønna:pmì lè?” a:lòe. Wekvt angní lvngái Ang svng, “Nazaret pè Yesu dāng ía:pmì tvrà lè! Ang nø Gvray nvng bashà rì shvngbe mvrðvng taq gø, wàò bvnli taq gø, shøn kà taq gø, nònggùn jòr we kàdvtutshú tiq pè íe.

²⁰Inìgø nongmaq shvrúngshú vjìrì nvng øpshú dùrìí Ang svng kàciq ra:tnò nø shvtlvm tvlē bóa dá:ngí, wurgáng taq vtaqa:pmà.

²¹Ang nø, Israel dvcì svng chutchvngshú pè íe, wa vlø:mi we íe. Yari íá:mì mèpvng akvt vshòm ni í rái.

²²Vrá, yadø wa mvtaq, lóngdùng dvgùm yvng svng mvgágá dì dá:rì we nongmaq mvdò kèní svmaré tiqmaqí nø nongmaq svng vtiq dèzá:rìe.

²³Ang shì vnàng svng mvyvng bóa nø angmaq vtvíng rái ke, Vkàngpè Ang nø cúnshìe, wa nø shøn we muqlàng dvzvr rì dvtánshì daqì we svng gø angmaqí yvng dá:rà tvrà dètávtshà.

²⁴Vrá nongmaq nvng à:lì rì tiqmaq gø dvgùm yvng svng diá:mì nìnø, svmarérií shø:no dø tiqdvchá ni yà:ngòe. Iwe Yesu svng nø mvyà:ngò,” a:lòe.

- ²⁵Wekvt A:ngí angní svng, “Kàdvtutshúrií shòn yà:ngà rì svng kím nàkønnøng we angdál rié!
- ²⁶Kristu nø dvshà mvhøtlím werì tønshì nø, vrá Ang ngør dvgùng vdòng svng góng rà we mòi ma?” a:lòe.
- ²⁷Wervt Moshi kèní pà:ngo nø, kàdvtutshú kàru rì nvng shànshér kàru taq Ang dang vrū yà:ngà rì í dvingte, A:ngí angní svng pónāòe.
- ²⁸Angní dĩ mvrìng svng tuq rái ke, Yesu nø chàng vzvnglím dø wáshìe.
- ²⁹Iwe angníí Ang svng vgá:rò nø, “Akvt nø nvm gø vlē daqì, èdøkē bōe; wervtnø dèyaq ngàní nvng èyøp ra,” a:lòe. Wervtnø angní nvng tiqdø vllím Ang gòngá:mì.
- ³⁰Vmpà vmlím angní nvng námrunng ke, Yesuí zidòng lúdvng shvmá:no nø, vmø:tnò dá:ngí angní lvngà svng zìòe.
- ³¹Welvng chàng angní lvngà vnē vtáná:mì nø, Yesu svng mvshvíl bóa we, angní nēgvøm kèní Ang vmvngdvng wàá:mì.
- ³²Angní lvngà vrùng nø vlvn we nø, “Tvrà rāmø Ang nø nílvngà svng kà dvmvñ nø, shànshér kàru rì èpónāshì dvgvp, ngàní nvrøm nø vkatdvng wàshì we mòi ma?” wae.
- ³³Weyvng kèní angní lvngà nø wervtø taqni búng nø, Yerusalem svng vtvngá:mì kvt, weyvngø tiqcé tiq pè ó angmaq nvng tiqdø vl rì gø dvkómshì dā we svng lá lún bóa.
- ³⁴We ríí gø, “Vkàngpè zūn lú:ngí long nø jøngjøng ni dìng dá:rì. Simon svng gø dvtánshì rái,” wa nø shòn dáòe.
- ³⁵Wekvt angní lvngái gø, tvrà rāmø kadødø í dárì rì nvng zidòng vmøtnāò la:ngí Yesu svng kadø mvshvíl bóa rì angmaq svng dvtáòe.
- ³⁶Angmaqí yarì tvrà wedø shø:- nò la:ngí, angmaq dvhø taq Yesu zvng rip rái nø, angmaq svng, “Mongzøl long leq lúnnøng,” v̄la:tna.
- ³⁷Iwe angmaqí nø, vshì íe lá:nò nø, shér vkaq svre lú:ngí.

- ³⁸Wekvt Yesuí angmaq svng, “Namaq pàwálm nòt nàjàngshìnòng ma? Pàwálm namaq nàtiq nònge ma?
- ³⁹Ngà wūr nvng Ngà hí svng èỳvngshà lè, Ngà óngàe. Ngà svng èshupshà. Kadø íe wani Ngà nò vshing nvng shārø v̄l we svng èỳvngshà, vshì nò wedø màvl,” a:lòe.
- ⁴⁰Wedø a:lò dá:ngí, Ang hí wur angmaq svng dvtanshie.
- ⁴¹Angmaq nò dvbù weí shini dvdáshì la:ngí, A:ngí angmaq svng rá, “Namaq ỳng v̄ml̄m tiq pàpà v̄le ma? a:lòe.
- ⁴²Wekvt angmaqí vngā vwírshaq tiq kwit nvng kwátì tiq kwit Ang svng zìòe.
- ⁴³Ang nò welòng t̄vshì nò angmaq m̀rd̀vngø á:mòe.
- ⁴⁴Yesuí angmaq svng a:lò we nò, “Vz̀vng Ngà nò namaq nvng a:lì dvgvp namaq svng shòn ỳngà we, Moshi Dvrá lònng taq gø, Kàdvtutshú Kàru taq gø, Shvgùn Zaywà Kàru rì taq gø, Ngà dāng vrū yà:ngà d̀vngte nò vhøm ràe, w̄vng we Ngà kàrì nò yalònng íe,” a:lòe.
- ⁴⁵Wekvt, Shànshér Kàru kàrì svng angmaqí cing ráll̄m dvpvt, angmaq shánòt dvd̄mnòt svng A:ngí tánāòe.
- ⁴⁶Vrá A:ngí angmaq svng, “Karū taq nò yadø vrū yà:ngà. Kristu nò dvshà mvhøt t̄ònshì nò, vshømni wani taq nò shì ỳng kèní vrá zun ràe.
- ⁴⁷Vrá nòt língshì rā rì mvrà chutnā lún we mvshól nò, Yerusalem wamà kèní p̀vng nò, Ang b̀ng taqkèní vsvng dvcì í d̀vngte svng, dvsh̄vng rà longe, wa nò vrūshaq íe.
- ⁴⁸Yad̀vng pvn dvpvt shvkse nò namaq èínonge.
- ⁴⁹Etánong, Ngà Vpèi vd̀vnashaq lònng nò namaq mvd̀m svng Ngái ni dvzvrā daqìe. Iwe muqlàng taqlap kèní jórnonnggùn namaq svng mèdègwā daqnòng d̀vngte namaq nò wamà vd̀ngø shini ècā dánong,” a:lòe.
- ⁵⁰Yesuí angmaq svng Betani mvr̀ng tvnū yapā høq shøl bóà nò, Ang wurtángní hángshì dá:ngí, angmaq svng dvgóng shvmánāoe.

⁵¹A:ngí angmaq svng wedø dvgóng shvmánāò la:ngí, Ang nø angmaq yvng kèní rvlshì nò, muqlàng svng vbūn bōà.

⁵²Coqcvn rii Ang svng køtngómshì noqò dá:ngí, shaqshaqwa dvbù taqsóri Yerusalem svng vtvingá:mì.

⁵³Angmaq nø Noqngòm tòngnø taq ni vrvm dvkómshì nø Gvray kaq shvring shvtàòe.

Yohan

Yohan 1

- ¹Mòngkà nø nvmlat nòmvpvng kèní àvlshaq íe. Vrá, Mòngkà nø Gvray nvng tiqdø àvlshaq í nø, Mòngkà nø Gvray ni íe.
- ²Mòngkà nø nvmlat nòmvpvngø Gvray nvng tiqdø àvlshaq íe.
- ³Vl dýngte shvngbe nø A:ngí pá:nò nø, pá:nò dýngte taq Ang màbá dø tiq pvn gø mvpvn yà:- ngò.
- ⁴Ang vdòng taq nø Gønshaq v̄le; vrá Gønshaq yalòng nø vsvng dvpvt Gálòng íe.
- ⁵Gálòng nø dø vdòngø svr daqì kvt, dølu:ngí gálong svng mvdvngkéò.
- ⁶Gvrayí dvzvr daqà we vsvng tiq pè tuq daqì; ang bòng nø Yohan íe.
- ⁷Yapè di daqì lònng nø, vsvng shvngbe nø Ang taqkèní lvkvm ra dø Gálòng dvpvt shvkse wáshìlvm dvpvt íe.
- ⁸Ang vdè nø Gálòng mòi; Iwe Gálòng dvpvt shvkse wáshìlvm di daqì we íe.
- ⁹Vsvng í dýngte svng vwanalvm Gálòng mvdòng nø rvgaq tòm svng tuq daqì.
- ¹⁰Rvgaq nø ang kà taq kèní pvn yà:ngà we ínìgø rvgaq tòm svng Ang di daqì kvt rvgaqí nø Ang svng mvsháò.
- ¹¹Ang nø Ang vdè vsvng rì yvng di daqì nìgø, Angò vsvng ríí Ang svng màtoò.
- ¹²Iwe Ang bòng kaq kvm nø, Ang svng vtoò dýngte svng nø Gvray angcè ílvm vmíng vkvng A:ngí zìde.
- ¹³Gvray angcè ílvm nø shing shvwi v̄l vsa:ngí gà:lò yvng kèní mòi. Vsvng nøt kèní gø mòi, Gvrayí shvza:tnò we taqkèní wa íe.
- ¹⁴Mòngkà nø shagóng í daqì nø, nøngmaq nvng tiqdø v̄l daqì. Ang pòngbàng ngør we svng gø nøngmaqí yvng yvngshà. Welòng nø jejú nvng dìnglòng dvnzòng we, Vpè Gvray Angcè lònngzà pèò ngør dvgùng íe.

- ¹⁵Yohan nø Ang dangø shvkse wáshì nø yadø vkiqe. “Ngà mèpvng di daq pè Ang nø, ngà mvdùm té ring pè íe, wvng nø vzvng kèní shònò pè nø yapè íe. Kadø íe wani ngà shini màvl dvgvp kèní Ang nø àvlshaq íe,” wae.
- ¹⁶Kadø íe wani Ang dòn shóng we jejú taqkèní nøngmaq shvngbeí nø, jejú mvdùm jejú lún bóshà.
- ¹⁷Kadø íe wani Dvrá lòng nø Moshi taqkèní èzí yvngshà. Jejú nvng dìnglòng nø Yesu Kristu taqkèní tuq daqì we íe.
- ¹⁸Gvray kaq yvng dá:rò vsvng nø kagó gø màvl. Vpè pøtpúmø vl we Gvray Longzà pèi mèvng Gvray nø kadø í pè í we chaqdvø dètàn daqshà.
- ¹⁹Yuda vsvng ríí Yerusalem kèní shvrúngshúrì nvng Lewirì Yohan yvng svng dvzá:rò nø, “Nà nø kagó èíe?” wa røt bòà kvø, Yohan nø yadø shvkse wáshìe.
- ²⁰Ang nø mvmāshì dèdè shònshì nø, “Ngà nø Kristu mvóngà,” wae.
- ²¹Wekvt angmaqí, “Ini, kagó èíe? Eliya èí ma? wa rø:tnò kvø à:ngí, “Mvóngà,” a:lòe. “Kàdvtutshú tiq pè èí ma?” a:lò kvø à:ngí, “Mvóngà,” a:lòe.
- ²²Wervt angmaqí, “Nøngmaq svng dèzrvøtsha rì svng kà vwvnglým dvpvt, nà nø kagó èí ma? Nà vdè nø kadø èvlshìe ma?” wa rø:tnòe.
- ²³Wekvt Yohaní, “Kàdvtutshú Esayaí shòn yà:ngà dø, ‘Vkàngpè tvrà mèdóngānøng,’ wa nø, rvgaq mvgūng móngø vkiq we kàshaq nø ngà øngàe,” a:lòe.
- ²⁴Vrà, Farisi mvdò kèní dvzvrshaq tiqmaqí,
- ²⁵ang svng rø:tnò nø, “Wedø ini, nà nø Kristu wèpè gø mèí, Eliya gø mèí, Kàdvtutshú wèpè gø mèí nìnø, nài pàwálým tìløp èløpmaøe?” a:lòe.
- ²⁶Yohaní angmaq svng vtà:ngò nø, Ngái nø tì taq tìløp løpmangøe. Namaqí mèshánøng we tiq gó nø namaq dvhøø ripme.
- ²⁷Ang nø ngà mèpvng dilm vdvnshaq pè í nø, ngà nø Ang híshvnam svnhóng pónálým gø màpóng,” a:lòe.
- ²⁸Yadvng pvn nø Yordan tì kupa Betani rvwá Yohaní tìløp løpmaøe yvng í yà:ngì.

- ²⁹Mèpvng ni taq, Yesu nø ang yvng svng di rái we Yohaní yvng bóà nø, “Eyvngnøng, rvgaq tøm mvrà lúashú pè Gvray Ang Vyvngcè nø yapè íe!
- ³⁰Ngà mèpvng di daq pè Ang nø ngà mvdvm té ring pè íe, wvng nø shònò pè nø yapè ni íe. Kadø íe wani Ang nø ngà màvl vzvng kèní àvlshaq í yà:ngì.
- ³¹Ang kagó í we ngái gø mvshángò. Iwe, Ang nø Israel dvcì kaq dvtanlvm rvt ngái nø tì taq tìlòp løpmangò nø dònng rángà,” a:lòe.
- ³²Vrá, Yohan shvkse wáshì nø yadø gø wae. “Pvlacè nø kãø dø muqlàng kèní lashì daqì nø Ang mvdvm narshi daqì we ngái yvngòe,” a:lòe.
- ³³Vzvng nø Ang svng ngái mvshángò we, ngà svng tì taq tìlòp løp dèzvr Pè A:ngí ngà svng yadø èvle. ‘Pvlacè nø kagó mvdvmø lashì daq nø nārshì daq we svng nài èyvng bóò nìnø, wegó nø Shànshér Pvlacèí tìlòp løpmashú pè íe,’ èvle.
- ³⁴Yalòng svng ngái yvngò rvt nø yapè nø Gvray Angcè pè íe, wvng ngà shvkse wvngghònge,” a:lòe.
- ³⁵Mèpvng ni taq rá Yohan nø ang coqcvn vni pè nvng rip la:ngí,
- ³⁶Yesu òivm we svng yvng bóà nø, “Eyvngshò, Gvray Ang Vyvngcè!” a:lòe.
- ³⁷Coqcvn wepè níí Yohan shònka tá bóà kvt, angníí Yesu mèpvng cvn bóà.
- ³⁸Yesu wvl pōshì nø angní lvngái c̀na:tnà we svng yvng bóà kvt, “Nàníí pà èlášhòe?” a:lòe. Angní lvngái, Rabbiá, Nà kayvng èvle ma?” a:lòe. (Rabbi, wakà nø svra, wakà íe.)
- ³⁹A:ngí angní lvngà svng, “Edi ráshì nø èyvngvtshò,” a:lòe. Angní lvngái c̀na:tnà nø, Ang kayvng vl we yvng bóà. (Wervtø nø tvné ǹvmtān vbì nari ía:mì rvt nø), weni nø Ang nvng tiqdø vldvng wae.
- ⁴⁰Yohan kà tá bóà nø Yesu svng c̀n bóà pèní tiq pè nø, Simon Piter angnvm pè Anderu íe.
- ⁴¹Yapèí angnvm pè Simon svng vzvng lá lún bóà nø ang svng, “Ni lvngái nø Meshia svng lá lún bóshà,” a:lòe. (Meshia, wakà nø Kristu, wakà íe.)

⁴²A:ngí Simon svng Yesu ýng shøla:tnà. Yesuí ang svng dvjaqò sórí, “Nà nø Yohan angcè Simon èí we, Kefa tólv́m èí longé,” a:lòe. (Kefa wakà èlí:ngò nìnø, Piter, wakà í nø lóng, wa kà íe.)

⁴³Mèpvng ni taq Yesu nø Galili móng svng búnglým dvdūshì bòi. Wekvt Filip svng A:ngí lá lún bòa nø ang svng, “Ngà mèpvng èc̀vn ra,” a:lòe.

⁴⁴Filip nø, Anderu nvng Piter vl mvr̀ng Betsayda kèní íe.

⁴⁵Filipmí Nataniel svng lá lún bòa nø ang svng, “Moshií gø Dvrá lega taq, vrá Kàdvtutshúríí gø tvnuò nø vrū yà:ngà pè, Yosep angcè, Nazaret pè Yesu svng nøngmaqí lá lún bòshà,” a:lòe.

⁴⁶Wekvt Natanielí ang svng, “Nazaret mvr̀ng kèní nø shvla we kap̀vn bung long ni ma?” a:lòe. Filipmí, “Ỳvngv́mshò lè,” a:lòe.

⁴⁷Nataniel Ang ýng dí rái we Yesuí ỳng bòa kvt ang dang tvnuò nø, “Ku, dvgoqnøt mvzvng we Israel vj̀ng tiq pè,” wae.

⁴⁸Natanielí Ang svng, “Naí kaýng kèní ngà èshángà ma?” a:lòe. Yesuí vtà:-ngò nø, “Filipmí nà svng shini mègo dvgvp, ǹvmgwè t̀ng l̀ngp̀ngø nà èvl dvgvp ni, Ngái nà svng ỳng bóngà,” a:lòe.

⁴⁹Natanielí Ang svng vtà:ngò nø, “Rabbiá, Nà nø Gvray Angcè pè, Israel Koqkým pè èie,” a:lòe.

⁵⁰Yesuí ang svng, “Ǹvmgwè t̀ng l̀ngp̀ngø Ngái nà svng ỳng bóngà, wvng kà rvtnø nà èk̀me ó? Ya mvd̀mø té ring p̀vn nài èỳng lú:ngòe,” a:lòe.

⁵¹Vrá Yesuí, “Ngái kàdøng tiqka v̄la:tnìni, muqlàng vtánvm nø, Gvray Ang muqlàng dvz̀r̀r̀ri nø, Vsvng Angcè pè mvd̀m taq rvl̀ng m̀v̀nshì yøt mvnshì we svng namaqí èỳng lóngnønge,” a:lòe.

Yohan 2

¹Vshøm ni mèpvng, Galili móng Kana rvwáø zvmì shvzøng bóy tiq l̀ng v̄le. Yesu angmè gø weỳngø vbáe.

²Zvmì shvzøng bóy taq nø Yesu nvng Ang coqc̀vr̀ri svng gø vgøshaq íe.

- ³Wekvt bìmtì dvbévm daqà dvgvp, Yesu angmèi nø Ang svng, angmaq bìmtì béaá:mà,” a:lòe.
- ⁴Wekvt Yesuí ang svng, “Svmaré mèá, welòng rvt nà pàwá dèrèshìe? Ngà rvtø shini mvhøqò,” a:lòe.
- ⁵Angmèi nø dvzømshúri svng, “A:ngí namaq svng kadø èvlvtnøng nìnø wedø èwànøng,” a:lòe.
- ⁶Yuda vsvng rì angmaq shólshilým vtóng cà:nò ke lá:ngò we, vníce vshømcé galan cýng we lóng chúng vchuq chvng gø weyýngø shvrúngshaq v̄le.
- ⁷Yesuí angmaq svng, “Chúng werì taq tì dvn èzýngnøng,” a:lòe. Wekvt angmaqí chúngrì nø mvkā vrá dø tì dvn zýng bóa.
- ⁸Wekvtrá A:ngí angmaq svng, “Akv t nø èdønøng nø, bóy vgø pè svng èlýnga bønøng,” a:- lòe. Wekvt angmaqí lýnga bóa.
- ⁹Ti kèní bìmtì shvlè bóa lòng svng bóy vgo pèi tin bóa kv t, (kayýng kèní í we nø tì kvp dára we dvzømshúrií sháo we ínìgø à:ngí nø mvsháo rvt nø) à:ngí lvngàshvrpè svng goè nø,
- ¹⁰“Vsvng kagóí gø bìmtì shvla lòng vzvng shvaqò nø, aq vrvmvm dvgvp wa màshvla lòng tù:nòe. Nái nø bìmtì shvla lòng akvt høq legvl dára,” a:lòe.
- ¹¹Yesuí shálým mvshvlpvrá wá pà:ngò we yalòng nø Galili móng Kana rvwá taq í nø, yadø Ang ngør dvgùng dvta:nò yýng kèní Ang coqcvnri gø Ang svng kým bóí.
- ¹²Wemèpvng Yesu nø angmè ó angnvmri, Ang coqcvnri nvng tiqdø Kapèrnum mvrìng svng yøtshíá:mì nø, weyýngø tiqnìla v̄lá:mì.
- ¹³Wekvt Yuda vsvng rìò shvlē bóy tuq yùl rái nø, Yesu nø Yerusalem svng ngāngá:mì.
- ¹⁴Noqngøm tønngø wáng vdòng taq, nungwà, vyvng nvng kāø nvmke vsvng gø, gvmsùng chèdòrì rùng da we svng gø A:ngí yvng bóa.

¹⁵A:ngí b̀v̀nri mvship tiq l̀ong ẁa`d` d`a:ngí, angmaq shvngbe svng gø, vỳv̀ngri nvng nungw`ari svng gø, Noqngø̀m t̀ongnø w`ang k`ení A:ngí l̀u:ngò nø, g̀v̀msùng ch̀èrì g̀v̀msùngrì gø upm`a`d` nø, angmaq hapj̀vmrì gø ngaqa b̀ò`a`.

¹⁶K`a`ø nvmke rì svng gø A:ngí, “Yari yay`v̀ng k`ení èl`v̀ngke b̀onø̀ng. Ngà Vpè chø̀m nø namaq`o` w`ulaq chø̀m w`al`v̀m m`o`i,” a:lòe.

¹⁷Wekvt Ang coqc`v̀nrìi, “N`a` chø̀m dvpvt nøtlø̀m l̀u:- ngí Ngà svng èl`u`mkeng longe,” wa vrū y`a:ngà k`a` svng dvdvm r`o`na:t`n`a`.

¹⁸Wedø í rvt`nø` Yuda vsvng rìi Ang svng, “Yad`v̀ng p`v̀n n`a`i w`al`v̀m v`m`i`ng èv`l` we nøngmaq`i` sh`al`v̀m, mvsh`v̀lpvr`a` N`a`i kap`a` d`et`a`nsh`a`ni ma?” a:lòe.

¹⁹Yesuí angmaq svng, “Sh`a`nsh`e`r t̀ongnø yachø̀m ècat`nø̀ng; vshø̀m ni taq r`a` Ng`a`i shvrip l`o`ng`d`e,” a:lòe.

²⁰Wervt`nø` Yuda vsvng rìi, “Sh`a`nsh`e`r t̀ongnø yachø̀m nø vbicé chuq n`o`ng w`a`d` ke wa d`v̀ng y`a:ng`a`. Vshø̀m ni c`e`i N`a`i kadø w`a` led`a:ngò ni?” a:lòe.

²¹Iwe A:ngí shø:nò we Sh`a`nsh`e`r t̀ongnø nø Ang vdè g`o`ng svng tvnushì we íe.

²²Shì y`v̀ng k`ení Ang svng dvzun l`u:ng`a` m`èp`v̀ng wa, A:ngí shø:nò we yak`a` svng Ang coqc`v̀nrìi dvdvm r`o:nò` nø, Sh`a`nsh`e`r K`a`ru svng gø, Yesuí shøn r`a`a` k`a` svng gø angmaq k`v̀me.

²³Shvle b`o`y nila taq Yerusalem Ang vl dvgvp A:ngí w`a`d` we sh`al`v̀m mvsh`v̀lpvr`ari y`a:ngò` y`v̀ngk`ení` vsvng mvme nø Ang b`o`ng svng k`v̀m r`a`i.

²⁴Wedø ínìgø Yesuí nø, vsvng shvngbe svng sh`a`d` rvt`nø, Ang vdè g`o`ng angmaq svng m`a`tv`l`èshì.

²⁵Vsvng nøt vdø̀ngø kap`a` z`v̀ngshì` we A:ngí d`o:mò` rvt`nø, vsvng kagó dang kagó`i` shvksè w`a`d` we gø Ang z`o`m mvd`v̀ng.

Yohan 3

¹Farisi vsvng, Nikodimu t`o`d` we Yuda vsvng rì øpshú tiq pè v`le.

²Wepè nø yaqdø:ngí Yesu y`v̀ng d`i` r`a`i` nø, Rabbi`a`, N`a` nø Gvray y`v̀ng k`ení` èd`i` daq`i` we shvngøtshú èi` we svng sh`a`ie. Kadø íe wani, N`a`i èw`a`d` we sh`al`v̀m

mvshílpvrá yari nø Gvray ang nvng vl we vsa:ngí wa mòi ni kagóí gø wá mvngu:tnò,” a:lòe.

³Yesuí vtà:ngò nø, “Ngái kàdōng vlvtnøng, kagó gø angshvr tiq kvv mágvlshaq nø, Gvray móngdàn yvng mvlúnshì,” a:lòe.

⁴Nikodimuí rá Ang svng, “Vsvng tiq gó nø cvróngv̄m ke kadøwa vrá gvl shvla ma? Angmè puqwá svng vrá tiq kvv gòng nò gvl nø da mvlúnshì ni!” a:lòe.

⁵Yesuí vtà:ngò nø, “Ngái kàdōng vlvtnøng, tì nvng Pvlàcèí mágvlshaq vsvng kagó í nìgø, Gvray móngdàn svng góng mvlúnshì.

⁶Shagú:ngí gà:lò we nø shagóng íe. Pvlàcèí gà:lò we nø pvlàcè íe.

⁷Ngái nà svng ‘Nà nø angshvr gvlshì ràe,’ wvng nø vl bōngà rvtv nò mènàtiqni.

⁸Nvmbòng nø ang wá mvyó yvng svng wa nø, angshaq nài ètád we ínìgø, kayvng kèní wà rái we nvng kayvng svng wavm we nø mèshád. Pvlàcèí vgvlshaq vsvng gó vr̄m gø welòng dø íe,” a:lòe.

⁹Nikodimuí Ang svng, “Yadvng p̄v̄n nø kadøwa bòn lvdaq ni?” a:lòe.

¹⁰Yesuí vtà:ngò nø ang svng, “Nà nø Israel dvcí kaq shvngøtshú tiq pè èí we, yadvng p̄v̄n svng mèrà:lò má?

¹¹Ngái kàdōng vlvtnøng, nøngmaqí nø shái lòng shò:nì nø, yà:ngì lòng dang shvkse wáshài we, nøngmaq shvksekà svng namaqí mènàtōashà.

¹²Namaq svng Ngái rvgaq tòm taq írì shònò nø dving mèkv̄mnøng nìnø, muqlàng taqlap nvng sing rì shònò nø téwa kadøwa lek̄v̄mnøngni?

¹³Muqlàng taqlapmø vl yvng kèní lashi daqì we Vsvng Angcè pè wa mòi nìnø, muqlàng taqlap svng rvlvng lú:nò we kagó gø màvl.

¹⁴Rvgaq mvgūng móngø Moshií vbø hàng yà:ngà dø tiqdvchá, Vsvng Angcè pè gø wedøni hà:ngò we vholm ràe.

¹⁵Pawálvm wani Ang kaq kv̄m vsvng í dvingte nø dvcíq lvpvt gønshaq lúnlvm dvpvt íe.

¹⁶Ang kaq kým vsvng kagó ínìgø màmvng nø dvcìq lvpat gònshaq lúnlým dvpvt, Angcè Lòngzàpè zi daqì hòqshaq ni Gvray nø rvgaq tøm vsvng kaq shóngshìe.

¹⁷Kadø íe wani Gvrayí Angcèpè rvgaq tøm svng dvzvr daqà lòng nø, rvgaq tøm svng kàngélým dvpvt mòi, rvgaq tøm nø Ang taq kèní gònshaq shvlut lúnlým dvpvt m̀ng íe.

¹⁸Ang kaq kým góí nø kàngé we màhó:mò; Ang kaq mvkým vsvng kaq nø, Gvray Angcè Lòngzà pè b̀ng svng mvkým rvtnø kà vngéshaq ía:mì.

¹⁹Kàngé we angciq nø yaciq íe: “Gálòng nø rvgaq tøm svng gòng daqì nìgø, vsà:ngí wàòrì nø mvgvm màshvla we í rvt, angmaq nø gálong svng màshóngshìshaq d̀lòng svng lè shóngshìe.

²⁰Mvgvm màshvla we wàò gó vr̀m nø, gálong svng shvngōshì nø, ang b̀nlì svng vchaq nø nḡn ra we laq màhómò wanø, gá ỳng svng mvdi ra.

²¹Iwe d̀nglòng b̀nlì wàò gó m̀ng nø, à:ngí wàò b̀nlì ri nø Gvray vdòng taq wàò we í we dèdè shvyvnglým dvpvt, gá ỳng svng di rāe,” a:lòe.

²²Yad̀ng p̀n mèpvng Yesu nø Ang coqc̀nrì nvng Yuda móng svng gòng rái nø, angmaq nvng weỳngø vl sórí tiløp løpmaè.

²³Wedvgvp Yohaní gø, Salim shvngvng Enon ỳngø tì mvme luq rvtnø, weỳngø tiløp løpma ma:nòe. Vsvng rì gø mànārnār di ra nø tiløp løpma we lún ma:nòe.

²⁴Yalòng nø Yohan svng tung taq shini mvrú:ngò dvgvp íe.

²⁵Yohan coqc̀nrì nø Yuda vsvng tiq gó nvng tì zvlshìlým vtóng dang vzòng lú:ngì.

²⁶Angmaq nø Yohan svng di rái nø ang svng, “Rabbiá, Yordan tìwàng kupaø nà nvng èvlvp shà pè, nà shvkse èwáshìa:pmì pè A:ngí, ku, tiløp løpmaè nø vsvng shvngbe Ang ỳng svng wa die,” a:lòe.

²⁷Yohaní vtà:ngò nø, “Vsvng kagó gø muqlàng kèní ang svng vzíshaq lòng wa lún daq we íe.

²⁸‘Ngà nø Kristu mvóngà. Ngà nø Ang vzvngzvng dèzv́r dakngà pè m̀vng òngàe,’ wvng nø shònvpmà we ètávpshà rvt namaq nø ngà dvpvt shvkse èínønge.

²⁹Zvmish́r mè nø lvngàsh́rpèò íe. Inìgø lvngàsh́rpè r̀vmnvng pè nø rip nø lvngàsh́rpè kà táò ýng kèní laqlaqni d̀vb̀ue. Welòng dø ngà gø d̀vb̀ongè.

³⁰Ang nø té mvnshì ràe; ngà m̀vng nø c̀vm m̀vnshì rànge.

³¹Mvd̀vm kèní d̀ì daq̀ì pè Ang nø, shvngbe mvd̀vmø ringe. Rvgaq kèní í pè ang nø, rvgaqò p̀vn í nø, rvgaq dang wa shòne. Muqlàng kèní d̀ì daq̀ì pè Ang m̀vng nø, vsvng shvngbe mvd̀vmø ringe.

³²A:ngí výngshaq vtáshaq r̀ì shò:nò nìgø, A:ngí shò:nò kà svng kagóí gø màtòò.

³³Iwe A:ngí shò:nò kà svng vtoò góí nø, Gvray nø d̀ìnge, wa lòng svng shálvm zangkwè ga:pmò we íe.

³⁴Gvrayí dvzv́r daq̀à pè svng nø Shànshér Pvlacè d̀vn vlim dø vzíshaq í rvt A:ngí nø Gvray kàrì shò:nòe.

³⁵Angpèi nø Angcè pè svng shù:- ngò rvtnø, vl d̀vngte nø Ang wur taq vzíshaq íe.

³⁶Angcè pè svng k̀vm gó nø dvcìq lvpát gònsaq lúne; Angcè pè svng mvk̀vm góí m̀vng nø, gònsaq ýng mvlú:nò. Gvray sh̀vmná hòpnøt nø ang mvd̀vmø vhap d̀vng wae,” a:lòe.

Yohan 4

¹Yesuí nø Yohan mvd̀vm té coqc̀vn lá lú:nò nø tìlòp lòpmaòe, wa nø Farisi mvdòí táa:pmà we svng Vkàngpèi shá bòà.

²(Iwe Yesu Ang vdèi nø tìlòp mvzìò, Ang coqc̀vnrii wa zìde.)

³Wervt Ang nø Yuda móng kèní búng nø Galili móng svng vrá vt́ngá:mi.

⁴Yesu nø Samari móng dangdang léshi vdu rvtnø,

⁵Ang nø Yakuí angcè Yosep svng zi yà:ngà rvgaq shvngvng Sikar tòò mvrìng svng tuq lú:ngì.

⁶Weyvng nø Yaku tìdùng tiq lòng v̄le. Yesu nø tvrà dí mvjòr lú:ngì rvt tìdùng yvng runge. Welvng nø tvné vyang rvwè íe.

⁷Samari tiqmè tì kvpshi rái dvgvp Yesuí ang svng, “Ngà svng aqlvm tì èzòngà,” a:lòe.

⁸(Welvng Ang coqcvrì nø vmpà wvnvm nvng mvrìng svng diá:mì.)

⁹Samari mèi Yesu svng, “Nà nø Yuda vsvng èi we, kadø í nø Samari mè kèní tì èrøtnvm ma?” a:lòe. (Kadø íe wani Yuda vsvng rì nø Samari rì nvng vzømlvm vtóng màvl.)

¹⁰Yesuí ang svng vtà:ngò nø, “Gvray gønpaq lòng svng èsháò nø nà svng, ‘Aqlvm tì èzòngà,’ èvla:tñi pè kagó í we svng la èsháò nìnø, nà m̀vng Ang kèní èrøtshi nø, A:ngí nà svng cúnshi we tì èzivt ni we íe,” a:- lòe.

¹¹Svmaré mèi Ang svng, “Vshaq pèá, Nà nø tì shvllvm pà gø mènàdá, tìdùng gø rvnaq ke, cúnshi we tì nø kayvng kèní lèlú:nò ni?”

¹²Nà nø nøngmaq svng tìdùng yalòng èzí yvngshà pè nøngmaq vkop vkang Yaku mvdvm nø demèringni. Wedvgvp ang nø tìdung yalòng kèní ang nvng angcèrì gø, ang nìnàrì gø aq yà:ngì,” a:lòe.

¹³Yesuí vtà:ngò nø, “Tì yalòng aq we kagó ínìgø vrá bál longe.

¹⁴Ngái zòngò we tì lòng aq we kagó ínìgø kadvgvp gø mvbál long. Dvshàshà Ngái zòngò we tì nø ang vdòngø, dvcìq lvpat gønsaq yvng hòq bor we tìbor í longe,” a:lòe.

¹⁵Svmaré mèi Ang svng, “Vshaq pèá, ngà mvbállvm dvpvt gø, ya yvng hòq tì kvp nvng dí mvràlvm dvpvt gø, welòng tì èzòngà,” a:lòe.

¹⁶Yesuí ang svng, “Edivm; nvchømpè svng ègoá:mò nø ya yvng èshòla: tñò,” a:lòe.

¹⁷Svmaré mèi vtà:ngò nø, “Ngà nø chømpè màdáng,” a:lòe. Yesuí ang svng, “Ngà chømpè màdáng èwa kà nø shòn vdūe.

- ¹⁸Kadø íe wani nvchòmpè pungwà gò èvía yà:ngì. Akvt nà nàdá pè gò nvchòmpè mòí; ya kà nò nà dìng dò èshòne,” a:lòe.
- ¹⁹Svmaré mèí ang svng, “Vshaq pèá, Nà nò kàdvtutshú èí we ngàí dóm bóngà.
- ²⁰Nøngmaq vkop vkàng maqí nò ya shìgùng taq noq yà:ngà. Iwe namaq Yuda vsvng rì nò, ‘Gvray kaq noqngóm rà nò Yerusalem taq wa íe,’ èwànònge,” a:lòe.
- ²¹Yesuí ang svng, “Svmaré mèá, Ngà svng èkúm; Vpè svng namaqí noqlúm nò ya shìgùng taq gò mòí, Yerusalem taq gò mòí we rvtò tuq ràe.
- ²²Samari vsvng namaqí nò mèshánòng pvn svng ènoqnønge. Nøngmaqí nò nøngmaqí shái pvn svng noqiè. Kadø íe wani gònshaq lúnlúm tvrà nò, Yuda dvcì taqkèní tuq daq we íe.
- ²³Vpè svng dōngdōng wa noqò rìí nò pvlacè nvng nøtdøng nò:tní noqlúm rvtò tuq rae, akvt gò íe. Kadø íe wani Vpèí nò Ang svng wedø ku noqò rì kaq làde.
- ²⁴Gvray nò Pvlacè í rvtnø, Ang svng noqò rìí nò pvlacè nvng nøtdøng nò:tní noq ràe,” a:lòe.
- ²⁵Svmaré mèí Ang svng, ‘Kristu tóò pè Meshia Ang di daq we nò ngàí shángòe. Ang di daq kv, A:ngí nøngmaq svng shvngbe dètá daqiè,” a:lòe.
- ²⁶Yesuí ang svng, “Nà svng kà dvmv̀n pè Ngà nò wepè ni óngàe,” a:- lòe.
- ²⁷Yadø dvmv̀n la:ngí coqc̀nrì tuq ráí nò, Ang nò svmaré tiqmè nvng kà dvmv̀n da rvt angmaq dàá: mì. Iwe wemè svng, “Nàí pa èrø:tnòe? mòíni Ang nvng pawálúm kà dèmv̀ne?” wa nò tiq góí gò mvrø:tno.
- ²⁸Svmaré mèí nò ang chúng ch̀vng weỳvng ca là:ngò nò mvrìng kaq vt̀vngá:mì nò, vsvng rì kaq,
- ²⁹ngàí ẁvng ỳvngà rì shvngbe ngà svng dètáng bóngà we vsvng tiq pè èỳvngvtnòng. Yapè nò Kristu wa pè í we màsha!” a:lòe.
- ³⁰Wekvt angmaq nò mvrìng kèní búng ráí nò Ang ỳvng svng di ráí.
- ³¹Wedø íá:mì dvhòí coqc̀nrìí Ang svng, “Rabbiá, v̀mpà èvm ra,” a:lòe.

- 32A:ngí angmaq svng, “Ngà nø namaqí mèshánøng we vmlým vdángo,” a:lòe.
- 33Coqcúnri nø, "Kagóí Ang svng vmlým línnga bóà ma?" wa vrùnge.
- 34Yesuí angmaq svng, “Ngà svng dèzvr dakngà pè Ang nøt cùnò nø wvngò lònng nvng Ang bvnli wá dvdvnglým lònng nø Ngà vmpà èøngange.
- 35‘Akvt vbì shvlá dvingte taq nø v̄m dvkøm rvtø tuq ràe,” wa nø èshønngøng we mòí má? Ngài v̄la:tnìni, hving rì nø akvtni gōng rái nø, shrvvt vrvmá: mì we svng èyvngnøng.
- 36Wø:- nò gó nvng shvra:tnò gó nø tiq dø dvbú lúnlým rvt, shvra:tnò góí gø akvtni zibe lú:nò nø, dvciq lvpát gønshaq dvpvt angshí dvkømv̄m ma:nòe.
- 37Pàwá wani, 'Wø:no gó nø tiq gó, shvra:tnò gó gø dvgá tiq gó,' wa we kàshvgøp nø yadø òinge.
- 38Namaqí màwáshaq rvmá taq shrvvt dvkømlým Ngài namaq svng dvzvr bóshà. Dvgá rii wà bóà we rvmá tv̄mū taq namaqí dvkømv̄m èlún bóshà,” a:lòe.
- 39Svmaré mèí, “Ngài wvng yvngà rì shvngbe A:ngí ngà svng dè táng bónga,” wa nø shø:nò we shvksekà rvtø, we mvrìng kèní Samari vsvng mvme Ang svng kým bóì.
- 40Samari vsvng rì Ang yvng tuq rái kvt, angmaq nvng vllým dvpvt angmaqí Ang svng rø:tnò rvtø, weyvngø Yesu nø vní ni v̄le.
- 41Vrá, Yesu kà kèní dvgá gø mvme gó kým rái.
- 42Angmaqí svmaré mè svng a:lò we nø, “Akvt nøngmaq kým bóshà we nø nà kà rvt mòí, nøngmaq vdèí Ang kà tashì lún bóshà rvtø ká:mìe. Jøngjóng yapè nø rvgaq tøm svng chvngshú pè ni í we svng shá bóshà,” wae.
- 43Vní ni mèpvng Yesu nø weyvng kèní búngá:mì nø Galili móng svng gòngá:mì.
- 44Kàdvtutshú svng nø vdè rvgaq rii màpòò, wa nø Yesu Ang vdèí ni vshønshaq í we;

⁴⁵Galili rì Yerusalem bóy svng dià:pmì nø, Yerusalem bóy taq Yesuí wàò rì shvngbe yvng a:pmà rvtñø, Galili móng svng Yesu gòng lú:ngì dvgvp angmaqí Ang svng vtòde.

⁴⁶Yesu nø A:ngí tì kèní bìmtì shvlèa:pmà we Galili móng Kana rvwá svng vrá tiq kvv tuq ráì. Wekvt Kapèrnum mvrìngø dù tiq pè v̄l we, angcè pè zae.

⁴⁷Yesu nø Yuda móng kèní Galili móng svng tuq ráì wa kà à:ngí tá bóa kvv, Ang yvng svng dià:mì nø, shìlvm dvnshi we Angcè pè svng Yesu di daq nø dvbanalvm dvpvt røtshìe.

⁴⁸Yesuí ang svng, “Namaqí nø shálvm mvshvlpvrá nvng vtìqrà ni mèyvngnøng kèní nø, kadø ínìgø mèkvmnøng,” a:- lòe.

⁴⁹Dù pèí Ang svng, “Vkàngpèá, ngàcè shini mvshì dvgvp èdía daqshà,” a:lòe.

⁵⁰Yesuí ang svng, “Nàtvng da, nvcèpè nø cúnshìe,” a:lòe. Yesuí a:lò kà svng wepè kvm nø vtvgá:mì.

⁵¹Wekvt ang yøt mvnshì daqì dvgvp, ang vshuqríí ang svng vhóma:tnà nø, Angcè pè baná:mì we dvtáde.

⁵²Ang ka rvtø kèní ban bói we angmaq svng rø:tnòe. Angmaqí ang svng, “Cáni vyáng mèpvng tiq nari taq ang vkatshi lòng shòmá:mì,” a:lòe.

⁵³Wervtnø Yesuí, “Nvcè pè nø cúnshìe,” wa nø, ang svng v̄la:pmà rvtø taq í we angpèí shá bóa nø, ang gø angmaq rvp rvpkøp gø kvm bói.

⁵⁴Yalòng nø Yuda móng kèní Galili móng svng Ang tvng ráì mèpvng Yesuí wàò we shálvm mvshvlpvrá vni pvn wapvn íe.

Yohan 5

¹Yadvng pvn mèpvng Yuda vsvng rì bóy tiq lòng v̄l rvtñø Yesu nø Yerusalem svng ngāngá:mì.

²Yerusalem Vyvng bvingkà tiq lapmø, kùngjvm pungwà lòng vl nø, Hebru kaí Betzata, wa tòò we tìdøm tiq lòng v̄le.

³Weri kùngjvm taq nø zari, nede, hize rì, hí wur shì rì loksok tiq mvdò vyálshì nø, (tì bvlōngshi long we svng caðe.

- ⁴Kadø íe wa nìnø rvtø vhøm ra dvgvp, Vkàngpè Ang muqlàng dvzvr tiq gó tidøm svng lashì daq weí tì bvlóng lú:ngò kvk kagó vzvng vzvlshìvm nìnø, ang kapà: ní za nìgø banvme.)
- ⁵Weyvngø, vshømcé vshvt nõng zà daqì we vsvng tiq gó vbáe.
- ⁶Ang vyálshì da we svng Yesuí yvng bóa nõ, gvzà vlé dø ang zà yà:ngì we shá bóa kvk, wepè svng A:ngí, “Nà ban mèyó ma?” a:lòe.
- ⁷Za pèí Ang svng vtà:ngò nõ, “Vshaq pèá, tì bvlóng lú:ngò dvgvp, tidøm svng ngà kaq zvnglvm vsvng màvl. Ngà shøtshøng dvgvp, ngà vzvng dvgá vsvng lè zøshivme,” a:lòe.
- ⁸Yesuí ang svng, “Ekungshì; nà pvlø èlvngshì nõ èdi,” a:lòe.
- ⁹Wela:ngí wepè zómá:mì nõ, ang pvlø lvngshì nõ díá:mì. Weni nõ Narni íe.
- ¹⁰Wervtnø dvbanshaq pè svng Yuda vsvng rìí, “Dèni nõ Narni íe, nà pvlø lvngshilvm dvrá màvl,” a:lòe.
- ¹¹Iwe à:ngí angmaq svng, “Ngà svng dèban bóngà pèí, ‘Nà pvlø èlvngshì nõ èdi,’ èvle,” a:lòe.
- ¹²Angmaqí, “Nà svng pvlø èlvngshì nõ èdi,’ èvl pè nõ kagó íe?” wa rø:tnoe.
- ¹³Iwe wezàngø vsvng gø luq nõ, Yesu gø yilshíá:mì rvt, ang kaq dvban bóa pè nõ kagó í we mvshá bóa.
- ¹⁴Wemèpvng, Noqngòm tøngnø taq ang svng Yesuí yvng bóa kvk, “Eyà:ngò, nà nõ dvbanshaq èíá:- mì. Yamvdvm té mvgvm we màhómlvm rvt akvt kèní mvrà mèwani,” a:lòe.
- ¹⁵Vsvng wepè díá:mì nõ, Yuda vsvng rì kaq, ang svng dvbana: pmà pè nõ Yesu í we dvtàde.
- ¹⁶Yesuí Narni taq yarì wàò rvtø, Yuda vsvng rì Ang svng vré mvnshìe.
- ¹⁷Yesuí angmaq svng vtà:ngò nõ, “Vpèí nõ akvt høg bvnli wá ma:nò rvt, Ngái gø wá mvnòe,” a:- lòe.

- ¹⁸A:ngí nø Narni dvrá svng ca:tnò we wa mvtaq, Gvray kaq gø Angpè tóò nø, Ang nø Gvray nvng dvchá sūnshì rvtñø téwa, Yuda vsvng ríí Ang svng shvtlím vjø:nòe.
- ¹⁹Wervtnø Yesuí angmaq svng vtá:nò we nø, "Ngái kàdøng v̄la:tnìni, Angcè pèi nø Angpèi wàò p̀v̀n yà:- ngò d̀v̀ngte wa m̀øi ǹnø, Ang nøt waí nø tiq p̀v̀ncè gø wá mvlú:nò. Kadø íe wani Angpèi kap̀v̀n wàò ǹnø, Angcè pèi gø wedø tiqdvchá wàòe.
- ²⁰Angpè nø Angcè pè svng shóngshì rvtñø, A:ngí wàò d̀v̀ngte nø angcè pè svng shvya:ngòe. Vrá, namaq svng dá dvz̀v̀rlím dvpvt, yarì mvd̀vmø ring we b̀v̀nlì gø A:ngí Ang svng dvtan daqòe.
- ²¹Vpèi shìrì svng dvz̀ū:nò nø gø̀nshaq dvcú:nò dø tiqdvchá, Angcè pèi gø welòng døni dvcún mvyø d̀v̀ngte svng dvcú:nòe.
- ²²Vpèi nø kagø svng gø kà mvngèò. Wedø ínìgø kàngélím vmíng shvngbe nø Angcè pè svng vzíshaq íe.
- ²³Yalòng nø angmaqí Vpè svng vpòò dø Angcè pè svng gø vpólím dvpvt íe. Angcè pè kaq màpòò góí nø Ang kaq dvz̀v̀r daqà pè Vpè svng màpòò we ni íe.
- ²⁴Ngái kàdøng v̄la:tnìni, Ngà kà tashi nø Ngà svng dèz̀v̀r dakngà pè svng kím góí nø dvcìq lvpát gø̀nshaq lú:nò nø, kàngé we màhø:mò. Ang nø shìlím lòng kèní léshi nø gø̀nshaq cúnshìlím ỳv̀ng svng gòngvm we íe.
- ²⁵Ngái kàdøng v̄la:tnìni, shìrìí nø Gvray Angcè pè kà tá lú:ngò we rvtø tuq rae, akvt gø íe. Ang kà svng táòrì nø zun longe.
- ²⁶Kadø íe wani Vpè vdòng taq gø̀nshaq vl dø tiqdvchá, Angcè pè vdòng taq gø gø̀nshaq v̀llím dvpvt, Vpèi Ang svng vzíshaq íe.
- ²⁷Vrá, Ang nø Vsvng Angcè pè í rvtñø, kàngélím vmíng Gvrayí Ang svng vzíshaq íe.
- ²⁸Yalòng svng mènàtiqnøngni. Pawálím wani dvg̀vm vdòng taq vl rì shvngbeí Ang kà táò nø búng long we tiq rvtø tuq rae.

- ²⁹Shvla dø wàò rì nø, gønsaq lúnlým yýng svng zūn longe, mvgvm dø wàò rì nø, kàngélým yýng svng zun longe.
- ³⁰Ngà vdè vmíng kèní nø pà gø wá mvlúnò. Vpèí Ngà svng kapà shòn daq nìnø wedø ku wa kà rvtnø. Ngái nø Ngà nøt svng màcúnshaq Ngà svng dèzvr dakngà pè Ang nøt svng cùnò rvtnø, Ngái kà rvtnò lòng gø døngmane.
- ³¹Ngà nø Ngà dvpvt shvkse wýngshøng we í nìnø, Ngà shvksekà nø mvdìng.
- ³²Ngà dvpvt shvkse wáashú nø dvgá tiq gó èvlange. Ang Ngà dvpvt shvkse wáshì lòng gø òng we Ngái shángòe.
- ³³Namaqí Yohan svng røt dèzvr bòshà ke, ang gø òng lòng dvpvt shvkse wáshì bòi.
- ³⁴Iwe Ngà yadø wvng we nø rvgaq tøm vsà:ngí Ngà dvpvt shvkse wáa rà rvt wvng we mòí, namaq gønsaq chutchýng lúnlým dvpvt lè Ngái shònò we íe.
- ³⁵Yohan nø gá we svmigwìn tiq lòng dø í nø, namaq gø ang gálong taq tiq chàmcè dèbù bòshà.
- ³⁶Iwe Yohaní shvkse wàò lòng mvdým té ring we shvkse kà nø Ngà yýng v̄le. Wá dvdýnglým Vpèí Ngà svng èzøng we bvnli nvng Ngái wýngò bvnli rii Ngà nø Vpèí dèzvr dakngà pè óngà we shvkse èwýngange.
- ³⁷Ngà svng dèzvr dakngà pè Vpè gø Ngà dvpvt shvkse wáshì bòi. Ang kà svng namaqí kadvgvp gø mètà dvrnøng; Ang mvrshým svng gø mèyýng dvrnøng.
- ³⁸Ang Mòngkà gø namaq nøt vdøngø mèrínøng rvtnø, A:ngí dvzvr daqà pè svng gø namaq mèkv̄mnøng.
- ³⁹Namaqí dvciq lvpat gønsaq nø Shànshér Kàru vdøng taq v̄le èlv̄nnøng nø, welòng svng nàjánngøng. Iwe Shànshér Kàru welòng nø Ngà dang shvkse wáshì we wa íe.
- ⁴⁰Dvciq lvpat gønsaq lúnlým dvpvt namaq nø Ngà yýng svng dí mètánøng.
- ⁴¹Ngái nø vsa:ngí dvgùng èzøngvt we svng lá:ngò we mòí.
- ⁴²Iwe Gvray shógnøt nø namaq nøt taq màvl we Ngái shángòe.

⁴³Ngà nø Vpè bòng kèní dònḡ dakngà we, namaqí ngà svng mènatoshà. Dvgá tiq gó nø ang vdè bòng kèní di ra nìnø, ang svng nø namaqí nàto lóngnønge.

⁴⁴Namaq nø tasvng dvgùḡ vzikelvm lònḡ svng wa èlánòḡ nø, Ang tiq gó wa vl pè Gvrayí zi ra we dvgùḡ svng nø mèlánòḡ rvtñø, namaqí kadøwa Ngà svng lekvmshà ni?

⁴⁵Vpè yvngø namaq svng Ngài èko bõie mèlvnnòḡni. Namaq svng kolvm pè nø namaqí nàlòmñøḡ pè Moshi m̀vng íe.

⁴⁶Moshií nø Ngà dang tvnuò nø vrū yà:ngà rvtñø, namaq Moshi svng èkvmñøḡ nìnø, Ngà svng gø kvm rà we íe.

⁴⁷Inìgø à:ngí vrū yà:ngà lònḡ svng namaq mèkvmñøḡ we í nø, Ngà kàri svng namaq kadøwa lekvm nòḡni?” a:- lòe.

Yohan 6

¹Yadvng p̀vn mèpvng Yesu nø, Tiberia tóò we, Galili tìnúḡ kupa svng diá:mì.

²A:ngí zari dvbanaò we vtiquvmrì svng yvng lú:nò rvtñø, vsvng loksukngí gø Ang mèpvng cà:nòe.

³Yesu nø shìgùḡ svng ngangá:mì nø Ang coqc̀nrì nvng weyvngø r̀nge.

⁴Wedvgvp nø Yuda vsvng rìò Shvle Bóy gø tuq yul rái.

⁵Vsvng loksok Ang yvng svng di rái we Yesuí ỳvng bõà nìnø, Filip svng, “Vsvng yadvngte vmlvm dvpvt, nòḡnamaqí kayvng kèní vmpà wvnlvm?” a:lòe

⁶A:ngí yadø a:lò we nø, Filip svng vlø:tnò we wa íe. Kadø íe wani A:ngí kadø wàlvvm nø Ang sháshìe.

⁷Wekvt Filipmí Ang svng vtà:ngò nø, “Nòḡnamaqí gvmsùḡ vníyá denari dvpó la wa:nì nìgø tamòrcè gø vpvt na mòí,” a:lòe.

⁸Wekvt Ang coqc̀nrì kèní tiq pè í we, Simon Piter angnvm pè Anderuí ang svng,

- ⁹“Zongshar zidòng pungwà gòm nvng ngacè vnigo vdá we lvngàsvré tiq pè nø yayvngø vl we; ínìgø vsvng yadvngte luq dvhø taq nø yarì pà shòn tvmshì má?” a:- lòe.
- ¹⁰Yesuí, “Vsvng rì rúng dèzvrnøng,” a:lòe. Wezàng nø shønlat mvme yoe. Wekvt angmaq rúng bòi; lvngàré rì røbøng nø pungwà kíng dvingte íe.
- ¹¹Wekvt Yesuí Zidòngrì lùò nø, Gvray kaq oqà wa dá:ngí, rúng bòi rì svng túnaðe. Welòng dø ngārì gø angmaq shòng dvingte túnaðe.
- ¹²Angmaq vgàá:mì kvt, Yesuí Ang coqcvnri svng, “Tiqhvn gø màmvnglvm dvpvt, vm vchéò we mvzari rèkulnøng,” a:lòe.
- ¹³Wervtnø angmaqí rvku:lò nø, zongshar zidòng pungwà gòm kèní vm bòi rií vchéò we mvzari nø, tiqcé vni jvng dvzøng bòà.
- ¹⁴A:ngí wà bòà we shálv mshvlpvrá yalòng svng vsvng loku:ngí yvng bòà kvt, "Yapè nø jøngjøng ni rvgaq tøm svng dilvm vdvnsaq pè, kàdvtutshú wepè ni íe," wae.
- ¹⁵Weyvng kèní angmaqí, Ang svng mvdøng mvdaq koqkvm zvnglvm wàò we svng Yesuí dóm bòà rvtnø, Ang nø vrá tiq kvt Ang wawa shìgùng svng yilshìá:mì.
- ¹⁶Dørøm hòqa:tnà dvgvp, Ang coqcvnri nø tìnúng svng shúngshìá: mì nø,
- ¹⁷kùngshí tiq gòm taq zvngshì dá:ngí, tìnúng kupa Kapernum svng rvpshìe. Wedvgvp nvm døá:mì nìgø Yesu nø angmaq yvng svng shini mvtuq ra.
- ¹⁸Nvmbøng mvrù mut rái nø tìma gø búng mvnshì lú:ngì.
- ¹⁹Angmaq nø ming vshøm vbì dvm dvingte rvpshi bòi dvgvp, Yesu nø tìnúng mvdvmdvm di nø, kùngshí gòm shvvnvngø tvp níshì rái we svng angmaqí yvng bòà nìnø shérvkaq svre lú:ngì.
- ²⁰Yesuí angmaq svng, “Ngà øngàe, mèsèrenøngni,” a:lòe.
- ²¹Wekvt wa angmaqí Ang svng kùngshí vdòng svng dvgòng bòà nìnø, kùngshí nø wela:ngí chàng angmaq di yvng svng tuqá:mì.

²²Mèpvng ni taq, tìnúng kupaø ngòma:pmì vsvng loksok mvdòí nø, weyýngø kùngshí tiq gòm wa mõi nìnø dvgá kùngshí màvlap we nvng kùngshí wegòm taq Yesu nø mvzýngshì, Ang coqcýnrì wa zýngshìa: pmì we svng dóm bóa.

²³Wekvt Tiberia kèní di rái we kùngshí tiqmaq nø, Vkàngpèí Gvray kaq oqà wa dá:- ngí angmaq zidòng ýma:pmì zàng shvngvng yýngø koqshi rái.

²⁴Vsvng loksokrií nø, Yesu gø, Ang coqcýnrì gø weyýngø màvl we svng dóm bóa kv, angmaq gø kùngshí we rì taq zýngshì nø, Kapèrnum pa svng Yesu láa:tnà.

²⁵Tìnúng kupaø angmaqí Ang svng lá lún bóa nìnø, “Rabbiá, Nà nø ya yýng svng kadvgvp ètuqa:pmì?” wa rø:tnòe.

²⁶Yesuí angmaq svng vtà:ngò nø, “Ngái angjóng òng dø v̄la:tnìni, namaqí Ngà svng èlásha long nø, shálm mvshvlpvràri èyngvpsa rvt mõi, zidù:ngí nàgàvpshà rvt m̀ng íe.

²⁷Gvyaq m̀nshì we v̄lm̄m dvpvt wa mèdèzaqshìnòngni. Vsvng Angcè pèi namaq svng zí daqì we, dvcìq lvpát gònshaq hòq zá:nò we v̄lm̄m svng m̀ng lá dèzaqshìnòng. Kadø íe wani Vpè Gvrayí ni Ang taq Angò dvzik dvcaqshaq íe,” a:lòe.

²⁸Wervt angmaqí Ang svng, “Nøngmaqí Gvray b̀nlì wá lúnlm̄m dvpvt kapà wa ráie ma?” a:lòe.

²⁹Yesuí angmaq svng, "Gvray b̀nlì nø, A:ngí dvzvr̄ daqà pè svng namaqí k̀vlm̄m lònng yalònng íe,” a:lòe.

³⁰Wekvt angmaqí Ang svng, “Wedø íni nøngmaqí yà:ngì nø Nà svng k̀vlm̄m dvpvt kapà shálm̄m mvshvlpvrà èwàòni ma? Pà tiqp̀n èwàò ni ma?

³¹Kàru taq ‘A:ngí muqlàng kèní zidòng angmaq svng zi yà:ngà,’ wa nø vrū yà:- ngà dø, nøngmaq vkop vkàngmaq nø rvgaq mvgūng m̀ngø manna zidòng ým yà:ngì,” a:lòe.

- ³²Wekvt Yesuí angmaq svng a:lò we nø, “Ngái kàdøng v̄la:tnìni, muqlàng kèní zidòng èzí ỳvngshà pè nø Moshi mõi; muqlàng kèní zidòng mvdøng lònng èzínøng pè nø Ngà Vpè m̀vng íe.
- ³³Kadø íe wani muqlàng kèní lashi daqì nø, rvgaq tøm vsvng kaq gònshaq dvcúnaò pè wepè nø Gvray Ang zidòng íe,” a:lòe.
- ³⁴Wervt angmaqí Ang svng, “Vkàngpèá, akvt kèní nø zidòng welònng nøngmaq svng mànārnār èzísha lè,” a:lòe.
- ³⁵Wekvt Yesuí angmaq svng, “Ngà nø gònshaq zidòng lònng óngàe. Ngà kaq di ra vsvng wegó nø kadvgvp gø svri mvshì long; Ngà svng k̀m gó ang gø, dvcicqicq m̀vbál long.
- ³⁶Iwe Ngái v̄lvps hà dø namaqí Ngà svng èỳvngshà nìgø, mèk̀vmshà.
- ³⁷Vpèí Ngà svng èzøngvt d̀vngte nø Ngà ỳvng svng di rae. Ngà svng di ra d̀vngte svng nø, kadø ínìgø Ngái m̀vgurò.
- ³⁸Kadø íe wani muqlàng kèní Ngà lánghøng dakngà lònng nø, Ngà nøt c̀vnshìl̀m dvpvt mõi; Ngà svng dèz̀vr dakngà pè Ang nøt c̀vnl̀m dvpvt íe.
- ³⁹Ngà svng dèz̀vr dakngà pè Ang nøt nø, A:ngí Ngà svng vzíshaq d̀vngte shvngbe, tiq gó gø màshvm̀vngò dø l̀vngdøm angni taq angmaq svng Ngái dvzunl̀m yalònng íe.
- ⁴⁰Kadø íe wani, Angcè pè svng yà:ngò nø, k̀m vsvng gó vr̀m nø dvcicq lvpát gònshaq lúnl̀m, yalònng m̀vng Ngà Vpè Ang nøt íe. Vrá, tìsi l̀vngdøm ni weni taq Ngái ni wegó svng dvzunl̀m íe,” a:lòe.
- ⁴¹Yesuí, “Ngà nø muqlàng kèní langshøng dakngà we zidòng óngàe,” wakà rvt nø, Yuda vsvng rì nø Ang kaq vbønshì lú:ngì.
- ⁴²Wekvt angmaq nø, “Yesu yapè nø Yosep Angcè pè ni mõi ma? Angpè angmè gø nøngmaqí shài we mõi ma? Akvt Ang kadø í nø, ‘Ngà nø muqlàng kèní langshøng dakngà,’ wa shøne ma?” wae.
- ⁴³Yesuí angmaq svng, “Namaq mènàbønshìnøngni.

⁴⁴Ngà svng dèzvr dakngà pè Vpèi còpma:tnò gó wa mòi nìnø, Ngà yvng svng kagó gø dí mvlúnshì. Ngà yvng di ra gó svng nø l̀vngdòm ni taq Ngái dvzunl̀vm íe.

⁴⁵Kàdvtutshúri kàru taq, ‘Angmaq shvngbe nø Gvrayí shvngøtshaq í longè,’ wa nø vrū yà:- ngà. Vpè kèní tá lú:nò nø cvnshi lú:nò gó vr̀vm nø Ngà yvng svng di rae.

⁴⁶Gvray yvng kèní dì daqì pè A:ngí wa mòi nìnø, Vpè svng yà:ngò we tiq gó gø màvl. Ngái nø Vpè svng vyvngshaq íe.

⁴⁷Ngái kàdøng v̄la:tnìni, Ngà svng k̀vm gó ang nø dvcìq l̀vpat gònshaq lúne.

⁴⁸“Ngà nø gònshaq zidòng óngàe.

⁴⁹Namaq nvkop nvkàng maq nø rvgaq mvgūng móngø manna zidòng v̄m nìgø wedøni shì yà:ngì.

⁵⁰Muqlàng kèní la daqà we zidòng v̄m gó m̀vng nø mvshì long.

⁵¹Ngà nø muqlàng kèní la daqà we cúnshi we zidòng l̀ng óngàe. Zidòng yalòng v̄m bódò gó nø dvcìq l̀vpat cúnshil̀vm íe. Vrá rvgaq tòm vsvng gònshaq cúnshil̀vm dvpvt Ngái zílvm Zidòng l̀ng nø, Ngà vsha íe,” a:lòe.

⁵²Wervtnø Yuda vsvng rì nø tasvng vzòng sórí, “Yapèi kadøwa Ang vsha nø nongmaq svng dvcélvm èwài má?” wae.

⁵³Wervtnø Yesuí yadø a:lòe. “Ngái kàdøng v̄la:tnìni, namaq nø Vsvng Angcè pè Ang vsha mèkénøng, Ang shvwi mèaqnøng nìnø namaq vdòng taq gònshaq màvl.

⁵⁴Ngà vsha ke nø Ngà shvwi aq vsvng wegó nø dvcìq l̀vpat gònshaq v̄le. Vrá, tìsi l̀vngdòm ni taq Ngái wegó svng dvzunl̀vm íe.

⁵⁵Pàwá wani Ngà vsha nø v̄mlvm mvdòng íe; Ngà shvwi gø aqlvm mvdòng íe.

⁵⁶Ngà vsha ke nø Ngà shvwi aq vsvng wegó nø, Ngà vdòngø v̄l døng nø, Ngà gø ang vdòngø v̄l dønge.

⁵⁷Cúnshi pè Vpèi Ngà svng dèzvr dakngà nø, Vpè taq kèní Ngà gø cúnshøng dø tiqdvchá, Ngà svng èvm we wegó gø weløng døni Ngà taqkèní cúnshìlv́m íe.

⁵⁸Yaløng nø muqlàng kèní la daqà we zidøng lònng íe. Nvkoop nvkàng maq nø Manna v̄m nìgø shì yà:ngì. Inìgø zidøng yaløng vm gó m̀vng nø dvcìq lvpát cúnshìlv́m íe,” a:lòe.

⁵⁹Yadv́ng p̀vn nø Yesuí Kapèrnum mvrìng júrot chòm taq shvngø:tnò dvgvp shøn yà:ngà rì íe.

⁶⁰Yakà tá b̀òà kv́t, Ang coqc̀vnri mvme tiqmaq nø, “Kà yaløng nø vtvngshaq cìng rvzaqe; kagóí vto j̀òre ma?” wae.

⁶¹Ang coqc̀vnri nø kà yaløng dang vbønshi we Yesuí d̀ø:mò rvtnø angmaq svng, “Ngà kà yal̀:ngí namaq svng nøt vtøp dèzvrnøng ma?”

⁶²Vsvng Angcè pè nø vz̀vng Ang v̀lra ỳvng svng rvl̀vngvm we svng èỳvng lóngnøng kv́t nà? Kadø èi lóngnøng ma?

⁶³Gønshaq zìshú nø Gvray Pvlacè íe, shagú:ngí nø zí mvlú:nò. Ngái namaq svng shønvpma k̀ari nø, Pvlacè nvng gønshaq íe.

⁶⁴Iwe namaq mèk̀vmnøng we tiqmaq è̀vlnønge,” a:lòe. Kadø íe wani mvk̀vm rì nø kagó gó í we nvng Ang svng nvm̀vmlv́m pè nø kagó í we svng nø Yesuí nvmlat kèní sháde.

⁶⁵A:ngí rá, “Yaløng rvtnø Ngái namaq svng, ‘Vpèi ang svng dí dvzá: rò we m̀òì nìnø, Ngà ỳvng svng dí lú:nò we nø tiq gó gø màvl,’ lv̀lvps̀hà,” a:lòe.

⁶⁶Weỳvng kèní Ang coqc̀vn mvme gó r̀vlshíá:mì nø Ang mèpvng rá mvz̀vná:mì.

⁶⁷Wervtnø Yesuí we tiqcé vni pè svng, “Namaq gø èlonøngni ma?” a:lòe.

⁶⁸Simon Piterí Ang svng vtá:nò nø, “V̀kàngpèá, nøngmaq nø kagó ỳvng svng lvl̀òini? Dvcìq lvpát gønshaq k̀ari nø Nà ỳvng wa v̄le.

⁶⁹Nà nø Gvray Ang Shanshér pè èi we svng nøngmaq k̀vm gø k̀vm b̀òshà nø shá gø shá b̀òshà,” a:- lòe.

⁷⁰Yesuí Angmaq svng vtà:ngò nò, “Namaq tiqcé vni pè nò, Ngái rvcèng yvngshà pèla, èinønge. Iwe namaq taq vbá we tiq pè nò cáng íe,” a:lòe.

⁷¹A:ngí yadø shò:nò we nò, Iskariot vsvng Simon angcè Yuda svng wa we íe. Ang nò we tiqcé vni pè taq vbá we, mèpvng Yesu svng nvmvmlým pè íe.

Yohan 7

¹Yadvng pèn mèpvng Yesu nò Galili móng taq tvríshíá:mì. Yuda vsvng ríí Ang svng shvtlým wàò rvtñø, Ang nò Yuda móng dí mvneshi.

²Wedvgvp nò Yuda vsvng rì Shiyat Bóy tuq yùl rái.

³Angnvm pèlaí Ang svng, “Nàí èwàò we bvnli rì nò, Nà coqcvnrií gø yvng lúnlým rvt, ya yvng kèní èbúng nò, Yuda móng svng èdiǐm.

⁴Kadø íe wani vdè dvgùng lvshvngǔm dø wáshì mvyó vsvng kagóí gø, kapà gø mvyò:ní mvwàò. Nàí yadvng pèn èwàò rì mònggàng shvngbe svng dètánshi,” a:lòe.

⁵Kadø íe wani angnvm rì gø Ang svng mvkým.

⁶Wekvt Yesuí angmaq svng, “Ngà rvtø shini mv hòqò, namaq rvtø nò, kadvgvp gø tvlú èíanønge.

⁷Rvgaqí nò namaq svng mèshèngonøng; Ngà svng nò shèngongge. Pawálým wani angmaqò bvnli mvgým rì Ngái dvta:nò rvt íe.

⁸Namaq nò bóy svng èngāngvnmnøng. Ngà rvtø nò shini mvhøqò rvtñø, yabóy svng Ngà mvdøng,” a:lòe.

⁹Yesuí angmaq svng yadvng pèn vl bòà dá:ngí, Ang nò Galili móng taq vl rái.

¹⁰Iwe angnvm rì bóy svng diá: mì mèpvng, Ang gø mvyòn cèi ngāngá:mì.

¹¹Yuda vsvng ríí nò, bóy taq Ang svng láò nò, Ang kayvng vl ma?” wa vrøtkee.

¹²Vsvng loksokrì dvhø taq Ang dang vrùng nò tiqmaq nò, “Ang nò vsvng shvlá íe,” wae; dvgá tiqmaq nò, “Mòí, A:ngí nò bashà rì kaq shvmà: nòe,” wae.

- ¹³Iwe angmaq nø Yuda vsvng rì kaq svre rvtñø, Ang dang dèdè nø mvshø:nò.
- ¹⁴Yesu nø bóy p̀vnglà ni taq, Noqngòm t̀ngnø svng ngangá:mì nø shvngø:tnòe.
- ¹⁵Wekvt Yuda vsvng rì dà nø, “Vsvng yapè nø kadvgvp gø kàru màcvnshishaq í we, kaỳvng kèní yad̀vngte sháò ma?” wae.
- ¹⁶Yesuí angmaq svng vtá:nò nø, “Ngái shvngøtnò kà nø Ngàò m̀oi, Ngà svng dèz̀vr dakngà pè Angò íe.
- ¹⁷Gvray nøt svng c̀vn mvyø we kagø ínìgø Ngà shvngøtkà yalòng nø Gvray ỳvng kèní í m̀oi we; m̀oi ni Ngà nø:- t̀ní shòn we í m̀oi we svng shá daqòe.
- ¹⁸Vdè nø:t̀ní shø:nò gø ang nø, vdè dvgùng láchì we íe. Ang svng dvz̀vr daqà pè dvgùng láò gø m̀vng nø, d̀ngman we í nø mvdìng we pàgø Ang vdòng taq màvl.
- ¹⁹Moshií namaq svng Dvrá èzì ỳvngshà we m̀oi ma? Iwe namaq nø dvrá c̀vn we tiq gø gø mèvnøng. Namaqí Ngà svng pàwá shvtl̀vm èwàshàe?” a:lòe.
- ²⁰Vsvng loksokrií vtá:nò nø, “Nà nø cáng èz̀vngshìe. Kagøí Nà svng shvtl̀vm èd̀vne ma?” a:lòe.
- ²¹Yesuí, “Ngái b̀vnlì tiqp̀vn ẁvng bóngò nøngnø, b̀vnlì welòng rvtñø namaq shvngbe èdànønge.
- ²²Moshií namaq svng rvmøl vtóng èzì ỳvngshà. Rvmøl vtóng welòng nø Moshi taq kèní nø m̀oi. Vkop vkàngmaq kèní lè íe. Wervtnø namaqí nø vsvng kaq Narni taq rèmølnønge.
- ²³Moshi dvrá màcatl̀vm dvpvt, vsvng tiq gø kaq Narni taq d̀vng rvmøl daq we í kvtkèní nø, Narni taq Ngái vsvng tiq gø góngkøp dvzø̀m bóngà lòng rvt, namaq nø pàwá Ngà svng sh̀vmná èrínøng ma?
- ²⁴Namaqí nø mvd̀vm lap ỳvngshi p̀vn taqkèní wa kà mèrvtnøngni. D̀ngman dø m̀vng kà èrvtnøng,” a:lòe.
- ²⁵Wekvt Yerusalem rì tiqmaq nø, “Angmaqí shvtl̀vm wàò pè nø, yapè ni m̀oi ma?

²⁶Iwe èỳv̀ngnøng, Ang nø dèdè chaqdv̄p ỳv̀ngø kà shòn nìgø, Ang svng angmaqí pàgø mva: lò. Yapè nø Kristu ni í we svng, dù rìí j̀ngj̀ng d̀: mò we d̀v̀ng m̀í?

²⁷Inìgø yapè kaỳv̀ng kèní í we nø nøngmaqí sháie; Kristu di daq kv̄t nø, Ang kaỳv̀ng kèní í we kagóí gø mvshá lú:ngò,” wae.

²⁸Yesuí nø Noqngòm t̀ngnø taq vkiq sórí mvshól sh̀: nò nø, “Ngà kagó óngà we nvng Ngà kaỳv̀ng kèní óngà we svng namaqí j̀ngj̀ng èsháshà ma? Ngà nø Ngà nø:tní d̀ng dakngà we m̀í. Ngà svng dèz̀vr̄ dakngà pè nø d̀ng Pè í we namaqí Ang kaq mèshánøng.

²⁹Ngà nø Ang ỳv̀ng kèní d̀ng dakngà rvt̄nø, Ngái Ang svng shángòe; vr̄a A:ngí ni Ngà svng dèz̀vr̄ dakngà,” a:lòe.

³⁰Wekvt angmaqí Ang svng tvpl̄m wàoe. Wedø inìgø Ang rvt̀ shini mvhøqø rvt̄nø, kagó gø Ang svng wur zúshi màshvla.

³¹Vsvng loksokrì taqkèní mvme gó Ang svng k̀m rái. Angmaq nø, “Kristu wepè tuq daq kv̄t gø, yapèi wàò we shál̄m mvsh̀lv̄vr̄a rì mvd̀m nø damvwà daq̀ni,” wae.

³²Vsvng loksokrì Ang dang yadø shòn we svng Farisirìí tá b̀òà kv̄t shvr̀ngshú vj̀rì nvng Farisirìí nø, Ang svng tvpl̄m c̀c̀èrì dvz̀vr̄ b̀òà.

³³Wervt̄nø Yesuí, “Ngà nø namaq nvng tiq lvngcè wa v̄l dá:- ngí, Ngà svng dèz̀vr̄ dakngà Pè ỳv̀ng svng vt̀v̀ngv̄me.

³⁴Namaqí Ngà svng èlásha nìgø lá mèlún lóngshà; Ngà v̄l ỳv̀ng svng gø namaqí dí mèlún lóngnøng,” a:lòe.

³⁵Wekvt Yuda vsvng rì vr̀ng nø, “Vs̀ng yapè nø Ang svng nøngmaqí lá mvlún høq, kaỳv̀ng svng d̀l̄m wa ma? Ang nø Helenirì dvh̀ taq vshin yà:ngí rì ỳv̀ng svng di nø, m̀íni Helenirì svng shvngøtl̄m wa ma?

³⁶A:ngí, ‘Namaqí Ngà svng èlásha nìgø, lá mèlún lóngshà; Ngà vl ỳv̀ng svng gø namaqí dí mèlún lóngnøng,’ wa kà nø kadø wa we í ma?’ wa vr̀t kee.

- ³⁷Bóy lùngdòm ni, té vchvk we weni taq, Yesu rip nò vkiq sórí, “Bál vsvng vl nìnø, Ngà yíng kèní laqaq ra.
- ³⁸Ngà kaq kím gø nø, Shànshér Kàru taq vshónshaq dø tiqdvchá, ang vdòngrým kèní cúnshi tì angwàng vyø longè,” a:lòe.
- ³⁹A:ngí yadø shò:nò lòng nø, Ang kaq kím rìí lúnlým í we Pvlacè svng wa kà íe. We rvtø taq Yesu nø ngør dvgùng shini màshvringshaq í rvtnø, Pvlacè gø shini màdvzír daqø rvtø íe.
- ⁴⁰Vsvng loksok tiqmaqí kà yarì tá bòà kvt, “Yapè nø jòngjóng ni Kàdvtutshú wepè íe,” wae.
- ⁴¹Dvgá maq nø, “Yapè nø Kristu ni íe,” wae. Iwe tiqmaq nø, “Kayíng! Kristu nø Galili kèní bunglým mòí.
- ⁴²Kristu nø Dawi ang dvgøng dvyø kèní bung long nø, Dawi vl yàng we Betlehem rvwá kèní m̀ng bung longè wa nø, Shànshér Kàru taq shò:nò we mòí ma?” wae.
- ⁴³Wervt vsvng loksokrì nø Yesu rvt ta mvdò vwálshilým bung lú:ngì.
- ⁴⁴Wekvt angmaq tiqmaq nø Ang svng tvp mvyø we ínìgø, tiq gó gø wur mvzúshi.
- ⁴⁵Cìlcèrì vtíng ráì kvt shvrúngshú vjìrì nvng Farisirí kadø í rvt Ang svng mètvpmtvntøng má, wa rø:tnòe.
- ⁴⁶Cìlcèrìí vtá:nò nø, “Vsvng yapè shòn dø nø kagó gø mvshòn dvr,” a:- lòe.
- ⁴⁷Farisirí angmaq svng, “Namaq svng gø we pèí shemànvým bóshà ma?
- ⁴⁸Vgo zómshúriì dvhø taq, mòíni Farisirì taqkèní, Ang svng kagó kíme lè?
- ⁴⁹Dvrá lòng svng gø mvsháo we, vsvng loksok yamvdò nø, mvtv́nshaq íe,” wae.
- ⁵⁰Angmaq mvdò taq vbá we, vz̀ng Yesu yíng svng di ráì pè Nikodimuí angmaq svng,

⁵¹“Vsvng tiq gó svng nø, ang kà svng shini vzvng màtášaq, à:ngí wàò lòng gø shini màgúnshaq nø kà rvtlvm dvrá màvl we mòi ma?” a:lòe.

⁵²Angmaqí ang svng, “Nà gøni Galili kèní èie ma? Galili kèní nø kàdvtutshú tiq pè gø mvbūng dvr we svng, kàru rì taq ègù:nò, wekvt èshá lú:ngòe,” a:lòe.

⁵³Wedá:ngí angmaq nø vdèdè chòm svng loá:mì.

Yohan 8

¹(I we, Yesu nø Zanlún pung svng diá:mì.

²Mèpvng sháng mvgágá Yesu nø Noqngòm tòngnø svng gòngá:mì ke vsvng rì shvngbe Ang yvng dvkómshi rái. Wekvt Ang rung nø angmaq svng mvshól shvngø:- tnòe.

³Dvrá svra mvdò nvng Farisiríi nø dàchapke da yvngø tvp bóà we svmaré tiqmè shøla:tnà nø shvngbe dvhøø shvri:pmò dá:ngí,

⁴“Svra pèá, yamè svng nø dàchapke da yvng ni tvp bóshà we íe.

⁵Moshi Dvrá taq nø, yadø í rì svng lú:ngí wvp nø shvtlvm dèkvm yvngshà. Nà nø kadø èwa ma?” a:lòe.

⁶Angmaq yadø shòn lòng nø, Ang svng cèlvm dvpvt vlø:tnò we íe. Yesu nø ngómshì sóri Ang wurhà:mí vba tømø vruòe.

⁷Angmaqí Ang svng wedø røt ma:nò rvtnø, Ang kang ngángshi nø angmaq svng, “Namaq vdòng taq mvrà màvl góí vzvng ang svng lú:ngí laq wa:pmò,” a:lòe.

⁸Wedá:ngí rá Ang ngómshì nø wurhà:mí vba tøm vruòe.

⁹Angmaqí wekà tá bóà kvt, shaqré rì kèní pvingshì nø tiq gó mèpvng tiq gó loá:mì. Lvngdòm nø Yesu wa lang ráà nø, svmaré mè gø to yvngø rip dving wae.

¹⁰Yesu nø vrá ngángshì lú:ngí nø ang svng, “Svmaré mèá, angmaq kayvng ía:mì? Nà svng kagóí gø kà mèrvt ra ma?” a:- lòe.

- 11**A:ngí, “Vkàngpèá, kagóí gø kà mèrvt rang,” a:lòe. Wervt Yesuí, “Ngái gø nà svng kà mrvvt. èlòvm; akvt kèní kukaq m̀vng mvrà mèwani,” a:lòe.)
- 12**Yesuí rá bashà rì svng yadø a:lòe, “Ngà nø rvgaq gálong óngàe. Ngà mèpvng c̀vn vsvng nø gònshaq gálong vdá rvtno dø vdøngø mvdi,” a:lòe.
- 13**Wervtnø Farisirí Ang svng, “Nà nø Nà dvpvt shvkse èwáshí rvtno, nà shvksekà nø mvding,” a:lòe.
- 14**Yesuí angmaq svng vtà:- ngò nø, “Ngà nø Ngà dvpvt shvkse ẃngshòngnøng gø, Ngà shvksekà nø dinge. Pàwá wani Ngà kaýng kèní d̀ng dakngà we nvng kaýng svng d̀ngvm we Ngà shángshònge. Iwe namaqí nø, Ngà kaýng kèní d̀ng dakngà we nvng kaýng svng d̀ngvm we mèshánøng.
- 15**Namaqí nø s̀ngzàcè vtóng dvrá ku kà èrvtnønge. Ngái nø kagó svng gø kà mrvvtno.
- 16**Ngái la kà rvt lóngòng nø, Ngái kà rvtno lòng nø dinge. Kadø íe wani Ngà nø Ngà tiq gó wa mvóngà; Ngà svng dèzvr dakngà pè Vpè nø Ngà nvng v̄le.
- 17**Namaq dvrá taq gø, vsvng vni gó shvkse wáshì lòng nø shvdøng lúnshìe, wa nø vrūshaq íe.
- 18**Ngà nø vdè dvpvt shvkse ẃngshòng we ínìgø Ngà svng dèzvr dakngà pè Vpè gø Ngà dvpvt ni shvkse wáshìe,” a:lòe.
- 19**Wekvt angmaqí Ang svng, “Nvpè nø kaýng v̄le ma?” a:lòe. Yesuí vtà:ngò nø, “Ngà svng gø, Ngà Vpè svng gø, namaqí mèshásha. Namaqí Ngà svng èsháshà nìnø, Ngà Vpè svng gø èshánøng ni we íe,” a:lòe.
- 20**Kà yarì nø Noqngòm t̀ngnø taq A:ngí shvngø:- tnò dvgvp, gvms̀ng shøpdik d̀vbø:- mò zàngø shø:nò kàrì íe. Iwe Ang rvtø shini màhømra rvtno Ang svng tiq góí gø mvta:pmò.
- 21**Vrá tiq kv́t Yesuí angmaq svng, “Ngà nø d̀ngvme. Namaqí nø Ngà èláshà we ínìgø namaq nø namaq mvrà taq èshi lóngnønge. Ngà d̀ngvm ýng svng namaqí dí mèlúnnøng,” a:lòe.

- ²²Wervtnø Yuda vsvng rì nø, “Ngà døngvm yvng svng namaqí di mèlúnnøng,’ wa kà nø Ang nø Ang shvtshilvm dvnshi rvtñø wae ma?” wae.
- ²³Wervt Yesuí angmaq svng, “Namaq nø p̄vngtøm kèní èinønge; Ngà nø taqlap kèní øngae. Namaq nø rvgaq yaløng kèní èinønge; Ngà nø rvgaq yaløng kèní mvøngà.
- ²⁴Wervtnø Ngái namaq svng, ‘Namaq mvrà taq namaq èshì lóngnønge,’ vl bøshà. Kadø íe wani Ngà nø Kristu wepè øngà we svng mèkvmsha kvtkèní nø, namaq nø namaq mvrà taq èshì lóngnønge,” a:lòe.
- ²⁵Wervtnø Ang svng angmaqí, “Ini, Nà nø kagø èie ma?” a:lòe. Yesuí angmaq svng, “Ngái nvmlat kèní ni namaq svng dvtá bøshà pè wepè ni øngàe.
- ²⁶Ngà nø namaq svng shønlvm nvng dvràlvm mvme pvn vdänge. Iwe Ngà svng dèzv̄r dakngà pè nø kvmvm daq pè í nø, Ang yvngkèní tángò dvingte wa Ngái rvgaq tøm svng dvtángò we íe,” a:lòe.
- ²⁷Inìgø Yesuí Angpè dang shø:nò we svng angmaqí mvcí:ngò.
- ²⁸Wervtnø Yesuí a:lòe. “Namaqí Vsvng Angcè pè svng èhàng bønøng dá:- ngí wa, Ngà nø Kristu wepè øngà we gø, Ngà nø Ngà nø:tní pàgø mvwvngo, Vpèí Ngà svng shèngøt dø tiqdvchá shø:nò we svng gø, namaqí èshá lóngnønge.
- ²⁹Ngà svng dèzv̄r pè nø Ngà nvng v̄le. Ngà wawa A:ngí mèlàng. Pàwálvm wani Ngái kadvgvp gø Ang wvmshì dø wa wvngoe,” a:lòe.
- ³⁰Yadvng pvn A:ngí shøn bóa kv̄t vsvng mvme Ang svng kvm rái.
- ³¹Wervtnø Yesuí Ang svng kvm rái we Yuda vsvng rì svng, “Ngà kà svng namaqí nàpønøng nø èc̄vnnøng kv̄t kèní nø, namaq nø jøngjøng Ngà coqc̄vn èinønge.
- ³²Dìnglòng svng namaqí èshá lóngnøng nø, dìng lù:- ngí namaq svng shèlutnvtñønge,” a:- lòe.
- ³³Angmaqí Ang svng vtá:nò nø, "Nøngmaq nø Abraham dvcì cèrì íshà nø kadvgvp gø kagø vshuq gø mvwáshì dá:rì we; ‘Namaq svng nø shvlutlvm íe,’ nø kadø í nø èvlsha ma?” a:lòe.

- ³⁴Yesuí angmaq svng, “Ngái kàdǒng v̄la:tnìni. Mvrà wàò dǐngte shvngbe nǝ mvrà vshuq íe.
- ³⁵Vrá, vshuq nǝ tiq rvp vdòngǝ tiqdvciq v̄l dǝng we mǝí; Angcè mǐng nǝ dvcicq v̄l dǝng we íe.
- ³⁶Wervtnǝ Angcè pèi namaq svng shèlàng bǝnǝng kvtnǝ, namaq nǝ jǝngjǝng shvlángshaq èi lǝngnǝnge.
- ³⁷Namaq nǝ Abraham dvcì cèrì èinǝng we Ngái shángòe. Iwe namaq vdòng taq Ngà kàrì v̄lrà màvl rvtnǝ namaqí Ngà svng shvtlǐm èwàshàe.
- ³⁸Ngà nǝ Vpè nvng v̄lshì ke Ngái vyǐngshaq rì shǝnǝ. Namaqí gǝ nvpè maq kènì ètánǝng rì èwànǝnge,” a:lòe.
- ³⁹Angmaqí vtá:nò nǝ Ang svng, “Nǝngmaq angpè nǝ Abraham íe,” a:lòe. Yesuí rá, “Namaq nǝ Abraham pvlí pvlaq rì èinǝng kènì nǝ, Abrahamí wàò rì namaqí èwànǝng ni we íe.
- ⁴⁰Iwe akvt nǝ, Gvray yǐng kènì Ngái tángò we dǐnglǝng namaq svng dvtá daqshà pè Ngà svng lè namaqí shvtlǐm èwàshàe. Abraham nǝ yadǝ mvwa yǐng.
- ⁴¹Namaqí nǝ namaq nvpèi wàò rì lè èwànǝnge,” a:lòe. Angmaqí Ang svng, “Nǝngmaq nǝ gǝmpàncè mǝísha; nǝngmaq vpè nǝ Gvray tiq pè wa èiaie,” a:lòe.
- ⁴²Yesuí angmaq svng, “Gvray nǝ namaq nvpè èianǝng nǝnǝ, namaqí Ngà svng èshǝngshà ni we íe. Kadǝ íe wani Ngà nǝ Gvray yǐng kènì bǐng dakngà pè ǝngàe. Ngà nǝ:tní dǝng dakngà we mǝí, A:ngí dèzvr dakngà we íe.
- ⁴³Namaqí kadǝ í rvt Ngà shǝnkà svng mèràlnǝng ma? Ngà kà svng namaq tá mèwàshǝng rvt íe.
- ⁴⁴Namaq nǝ nvpè cáng pèò èinǝng nǝ, nvpè mvlánǝt svng namaq cǐn mèyǝnǝnge. Ang nǝ nvmlat nǝmpǐng kènì vsvng shvt pè í nǝ, ang taq nǝ dǐnglǝng màvl rvt, dǐnglǝng A:ngí wá mvlú:nò. Ang nǝ vyá í rvt vyá kà wa shǝn nǝ vyá rìò angpè íe.

- ⁴⁵Iwe Ngái kàdøng shònò rvt, Ngà svng namaq mèk'vnmøng.
- ⁴⁶Namaq kagóí Ngà taq mvrà v̄le wa dètānshàni ma? Ngái kàdøng shònò we í nìnø namaqí kadø í rvtnø Ngà svng mèk'vmshà ma?
- ⁴⁷Gvrayò vsvng nø, Gvray kà tae. Namaq nø Gvrayò mèinøng rvtnø Ang kà mètánøng," a:lòe.
- ⁴⁸Yuda vsvng ríí vtá:nò nø Ang svng, "Nà nø Samari vsvng èí nø, cáng èz'vngshìe, wài kà nø shòn vdu we mòi ma?" a:lòe.
- ⁴⁹Yesuí vtá:nò nø, "Ngà nø cáng mvz'vngshøng; Ngà Vpè kaq m'vng vpø shvringòe. Namaqí lè Ngà svng mènàpøshà.
- ⁵⁰Ngà nø Ngà vdè dvgùng lánghøng we mòi; Ngà dvpvt dvgùng láāshú tiq gó vl nø, Ang nø kàngéshú íe.
- ⁵¹Ngái kàdøng v̄la:tnìni, Ngà kà c'vn døng we kagó í gø shìlong nø dvcìq lvpat mvv'vng lú:ngò," a:lòe.
- ⁵²Yakà kèní Yuda vsvng ríí Ang svng, "Nà cáng èz'vngshì we nø akvtni shá bòshà. Abraham gø, kàdvtutshùrì gø shì yà:ngì. Nàí nø, 'Ngà kà c'vn døng we kagó í gø, shìlong nø dvcìq lvpat mvtin lú:ngò,' èwae.
- ⁵³Nà nø shì yà:ngì we nøngmaq vkop Abraham mvd'vm té èring ma? Ang gø shì yà:ngì; kàdvtutshùrì gø shì yà:ngì. Nà nø Nà pà ónge èl'v'nshíe ma?" a:lòe.
- ⁵⁴Yesuí vtà:- ngò nø, "Ngà nø Ngà vdè dvgùng shvringshøng nøngnø, Ngà dvgùng nø pàgø mòi. Iwe namaqí, 'Ang nø nøngmaq Gvray èíàie,' èwanøng pè m'vng nø Ngà ngør dvgùng shèringang pè Ngà Vpè ni íe.
- ⁵⁵Namaqí nø Ang svng mèshánøng; Ngái nø Ang svng shángòe. Ngái Ang svng mvshángò lad'vng wvng nøng nø, Ngà gø namaq døni vyá pè óngà we íe. Inìgø Ang svng Ngái shá j'ong shángò nø, Ang kà svng gø vp'óngò we íe.
- ⁵⁶Namaq nvkop Abraham nø, Ngà angni svng y'vng lúnl'vm dvpvt mvv'ó yà:ngì. A:ngí y'vng lún b'òà nø n'øt shòm yà:ngì," a:lòe.
- ⁵⁷Wekvt Yuda vsvng ríí Ang svng, "Nà nø pungwàcé n'ong gø shini mèh'òqò we, Abraham svng Nàí èy'vng yà:ngà a?" a:lòe.

⁵⁸Yesuí angmaq svng, “Ngái kàdøng v̄la:tnìni, Abraham shini màvl dvgvp kèní ni Ngà nø àvlshaq óngàe,” a:lòe.

⁵⁹Wekvt angmaqí Ang svng wvplvm lóng tóde. Wedø ínìgø Yesu nø máshi nø Noqngøm tøngnø kèní léshìá:mì.

Yohan 9

¹Ang di chàng, gvl daqà ni kèní nemàn í we tiq pè A:ngí yvng bóà.

²Wekvt Ang coqcvnrií Ang svng rø:tnò nø, “Rabbiá, vsvng yapè gà:lò ni kèní ne vmàn long nø, kagó mvrà rvt í ma? Ang mvrà rvt í ma? Mòíni angpè angmèní mvrà rvt í ma?” a:- lòe.

³Yesuí vtà:ngò nø, “Yapè mvrà rvt gø mòi, angpè angmení mvrà rvt gø mòi, ang taq kèní Gvray bvnli dvtanlvm dvpvt m̀vng íe.

⁴Angni shini gá dvgvp Ngà svng dèzvr dakngà pè bvnli rì nøngmaqí wá mvn ràe. Kagó gø bvnli wá mvlúnshì we yaqdøng tuq ràe.

⁵Rvgaq tømø Ngà vl d̀vngte taq, Ngà nø rvgaq gálong óngàe,” a:lòe.

⁶Yadø shø:nò dá:ngí, vba tøm svng Ang tøl tølshi sórí tø:lí vbā dvshaqò nø, welù:ngí wepè vne taq ma:tnaò dá:ngí,

⁷ang svng, “Silom tìdøm taq èzvlshìvm,” a:lòe. (Silom wakà lvjøm nø, Dvzvrshaq, wakà íe.) Ang wedø diá:mì nø, zvlshì bòi kvt, vne ỳvngshì bòi nø loá:mì.

⁸Wekvt mvrìng cèrì nvng vzvng ang nø røtnvm pè í we vyvngshaq rìí nø, “Yapè nø rúng d̀vng wa nø røtnvm ỳvng pè mòi ma?” wae.

⁹Tiqmaq nø, “Wepè íe,” wae; dvgá tiqmaq nø, “Mòi, ang dø vshvm we tiq pè lè íe,” wae. Ang nø, “Ngà ni óngàe,” wa nø shòn mvnshìe.

¹⁰Wervtnø angmaqí ang svng, “Ini, nà vne nø kadøwa dègvrà bòi ma?” wa rø:tnòe.

¹¹A:ngí vtá:nò nø, “Yesu a:lò pèi vba dvshaqò nø, ngà vne taq èmatnang dá:ngí, ngà svng, 'Silom tìdøm taq èzvlshìvm,' èvle. Wervtnø ngà døngvmà nø zvlshøng chàng ỳvngshøng lóngà,” a:lòe.

- ¹²Wekvtnø angmaqí ang svng, “Ang kayvng vl má?” wa rø:tnøe. A:ngí, “Ngài mvshángò,” a:lòe.
- ¹³Wekvt angmaqí vzvng nemàn í yà:ngì pè nø, Farisi mvdò yvng svng shōl bōà.
- ¹⁴Yesuí vba dvshaqò weí ang vne dvgvraò nī nø, Narni í dá:rì.
- ¹⁵Wervt Farisirií gø, vrá tiq kvt ang kadøwa vne yvngshìa: pmì lòng rø:tnøe. A:ngí angmaq svng, “Tikweí ngà vne taq A:ngí èmatnang bōngà nø, zvlshøng bōngà kvt ngà vneí yvng lóngà,” a:lòe.
- ¹⁶Wervtnø Farisiri tiqmaq nø, “Vsvng yapè nø Narni dvrá mvcvñ rvtvñ, Gvray yvng kèní nø mōí,” wae. Iwe dvgá tiqmaq nø, “Yadø í we vtiqlvm bñlì nø mvrà vl vsà:ngí kadøwa wá ngutshì ma?” wae. Wekvt angmaq dvhø vzøng lú:ngì.
- ¹⁷Angmaqí vrá tiq kvt nemàn pè svng, “Nà èwa we nø Yesuí vne dègvrang bōngà èwae. I ni nài Ang nø kapà íe, dèda:mò ma?” a:lòe. Wepèí rá, “Ang nø kàdvtutshú íe,” a:lòe.
- ¹⁸Yuda vsvng rì nø wepè svng nemàn í we yvngshì lú:ngì lòng svng mvkvñ rvtvñ, wepè angpè angmè ní svng goð dá:ngí,
- ¹⁹“Gvìl daqà ni kèní ni nemàn í we yapè nø nàní angcè ni íe ma? Ini kadøwa ang vneí akvt yvng lú:ngà?” wa rø:tnøe.
- ²⁰Angpè angmè ní vtà:ngò nø, “Yapè nø ngàní cè ni íe, ang nø gvìl daqà ni kèní nèmàn í we gø sháshòe.
- ²¹Inìgø ang kadø wa akvt ne yvngshì lú:ngì we nø ngàníí mvsháshò. Kagóí ang vne dvgvra bōa we gø mvsháshò. Ang svng èrøtnøng lè, ang nø vbat téa:mì we í rvt ang vdè shønshì longè,” a:lòe.
- ²²Angpè angmè ní yadø shøn we nø, “Yuda vsvng rì kaq svre rvt íe. Kadø íe wani Yesu nø Kristu í we svng vchà:ngò we kagó ínìgø júróť chòm kèní lùnglvm rvt, Yuda vsvng rì vrashishaq íe.

²³Wervtnø angpè angmè níí, “Ang nø vbat téa:mì we í rvt ang svng èrøtnøng lè,” a:lò we íe.

²⁴Wedø í rvtnø, nemàn í yà:ngì pè svng angmaqí vrá tiq kvt goa:tnà nø, ang svng, “Gvray dvgùng m̀vng shèri:ngò; vs̀vng yapè nø mvrà vl vsvng í we nøngmaqí sháìe,” a:lòe.

²⁵A:ngí vtá:nò nø, “Ang nø mvrà vl vsvng í m̀oí we nø ngái mvshángò. Inìgø ngà vne vmàn ỳvngà ỳvngkèní akvt ngà vneí ỳvng lóngà we yalòng m̀vng ngái shángòe,” a:lòe.

²⁶Wekvt angmaqí ang svng, “A:ngí kadødø èwáa nø nà nē yvngshi dèz̀vra:pmì ma?” a:lòe.

²⁷A:ngí vtá:nò nø, “Akvtni namaq svng dvtá b̀shà nìgø namaqí mètánøng, pàwá vrá tiq kvt èrøtshàe? Namaq gø Ang coqc̀vn wáshì mèyø̀nøng má?” a:lòe.

²⁸Wekvt angmaq dvrøq taqsórí, “Nà m̀vng Ang coqc̀vn èíe. Nøngmaq nø Moshi coqc̀vnri íshàe.

²⁹Gvray nø Moshi svng kà shòn yà:ngì we nøngmaqí sháìe. Iwe yapè nø, Ang kayv̀ng kèní í we gø mvshái,” a:lòe.

³⁰Wepèí angmaq svng vtá:nò we nø, “A:ngí ngà vne dèg̀vrang b̀ngànøng gø, Ang kayv̀ng kèní í we namaqí mèshánøng rvt yalòng m̀vng vtiqrà íe dvwvng lá!

³¹Mvrà vl vsvng kaq nø Gvrayí mvtáa we sháìe. Gvray kaq vpø svre nø Ang nøt c̀vn gø svng m̀vng A:ngí táā̀de.

³²G̀vl daqò ni kèní ne vmàn we tiq gø svng ne dvg̀vraò we nø muqlàng rvgaq pá:nò ni kèní, kagóí gø kadvgvp gø mvtá dá:rì.

³³Vsvng yapè nø Gvray ỳvng kèní m̀oí nìnø, A:ngí kapà gø wá mvlú:nò,” a:lòe.

³⁴Wekvt angmaqí ang svng, “Nà nø mvrà vdòngø èg̀vl daqì we tiq dvra:tní nøngmaq svng shèngøtshàe ma?” a:lò nø ang svng lùng b̀òà.

³⁵Wepè svng angmaqí lùng bǒà we svng Yesuí tá bǒà nǝ ang svng lá lún bǒà kvt A:ngí, “Vsvng Angcè pè svng nà èkǎme ma?” a:lòe.

³⁶A:ngí vtá:nò nǝ, “Vkàngpèá, Ang svng ngà kǎmlǎm dvpvt Ang kagó í we ngà svng dètàngà,” a:lòe.

³⁷Yesuí ang svng, “Nàí Ang svng vyǎngshaq èie; nà nvng kà dvmǎn pè nǝ wepè ni íe,” a:lòe.

³⁸Wekvt A:ngí, Vkàngpèá, ngà kǎme,” wa nǝ Ang svng noqòe.

³⁹Yesuí, “Rvgaq tǝm svng Ngà dǝng dakngà we nǝ vne mvyǎngshì rì yǎngshìlǎm nvng vne yǎngshì rì nǝ ne vmǎnlǎm dvpvt, kàngélǎm rvt dǝng dakngà,” a:lòe.

⁴⁰Farisi ri kèní Ang yǎng zǎn rìí yadǎng pǎn tá bǒà kvt Ang svng, “Ini, nǝngmaq gǝ nemǎn íshà ma?” a:lòe.

⁴¹Yesuí angmaq svng, “Namaq nemǎn èinǝng pà í nǝnǝ, namaq nǝ mvrà mèvnǝngni we íe. Inìgǝ akvt namaq nǝ, ‘Nǝngmaq vne yǎngshàie,’ wa èshǝnnǝng rvt nǝ, namaq mvrà nǝ vldǎng wae,” a:lòe.

Yohan 10

¹Ngàí kàdǝng namaq svng v̄la: tnìni, vyǎng wáng vdǝng svng, bǎngkà chit kèní mvgǝng nǝ, shǝngshang tiqchit kèní rvlǎng ra we wegǝ nǝ vkǝ nvng tǝlǎmshú íe.

²Bǎngkà chit kèní gǝng ra gǝ mǎng nǝ vyǎngri svng roqò gǝ íe.

³Ang svng nǝ bǎngkà vsǝngshú gǝí bǎngkà tánǎòe; vyǎngri gǝ ang kà tae; A:ngí nǝ ang vyǎngri bǝng tǝò sǝrí goò nǝ vtǎng lap svng shǝ:lòe.

⁴Angò rì shvngbe léshi dvzá:rò dá:ngí, angmaq vzǎngzǎng ang di nǝ, vyǎngrií ang kà zaò rvt nǝ, ang mèpvng cà:nòe.

⁵Iwe màmv̄r gǝ mèpvng nǝ angmaqí mvcà: nò, dvshàshà lè ang yǎng kèní vtnvme. Pàwá wani angmaqí màmv̄r rì kà svng màmvshá:lò,” a:lòe.

⁶Kàshvbǝng yalǝng Yesuí angmaq svng shǝ:nò we ínìgǝ, A:ngí shǝ:nò kàri nǝ kapà svng shǝ:nò we angmaqí mvcí:ngò.

- ⁷Yesuí angmaq svng vrá tiq kvt yadø a:lòe. “Ngái kàdøng v̄la:tnìni, Ngà nø vyvng b́ngkà lòng óngàe.
- ⁸Ngà vzvngzvng di rái d́ngte shvngbe nø vkó nvng tǒlvmrì íe. Iwe vyvnggrì nø angmaq kà mvtáàð.
- ⁹Ngà nø B́ngkà chit lòng óngàe. Ngà taqkèní gòng ra vsvng kagó ínìgø gònshaq shvlut we lún nø, góng mvnshì lé mvnshì sórí shønriqtòm lávm lún lú:ngòe.
- ¹⁰Vkó nø, kó gø kø nø, shvt gø shvt nø catńvmĺm dvpvt wa mǒi nìnø mvdi ra. Ngà m̀ng nø, angmaq kaq gònshaq lún dvzvŕlm dvpvt nvng dvnglún lún dvzvŕlm dvpvt dǒng dakngà.
- ¹¹Ngà nø shvla we vyvng roqshú pè óngàe. Shvla we vyvng roqshú pè nø, vyvnggrì dvpvt Ang gòn shaq źshìe.
- ¹²L̀ngzv̄ng gó nø, vyvng roqshú mvdǒng mǒi. Vyvng rì gø angò mǒiàð rvtnø, vyit di ra we ỳng b́ð kvt, vyvnggrì chut gu:rò nø vtnvme. Wekvt vyitrií nø vyvnggrì svng mvgaqkèð nø b̀ng dvka:ngòe.
- ¹³Wepè nø l̀ngzv̄ng í rvtnø, vyvnggrì svng màmvkok nø vtshīvme.
- ¹⁴Ngà nø shvla we vyvng roqshú pè óngàe. Vpèi Ngà svng èsháng nø, Ngái gø Vpè svng shángò dǒni,
- ¹⁵Ngà vyvnggrì svng Ngái shángòe. Ngà vyvnggrìi gø Ngà svng èshángè. Vrá Ngà gònshaq nø vyvnggrì dvpvt dvbóm rángòe.
- ¹⁶Ya wáng taqkèní mǒi we vyvnggrì dvgá dø gø Ngà vdángè. Werì svng gø Ngái shǒl ràe. Wekvt angmaq nø Ngà kà ta long weí, angmaq nø tiqré wa ívm nø, vyvng roqshú gø tiq gó wa ívme.
- ¹⁷Ngà gònshaq t́n tiq kvt vtvngshiĺm dvpvt, Ngái Ngà gònshaq dvbómòe. Wervtnø Vpèi Ngà svng èshòng we íe.
- ¹⁸Ngà vdèi màtvlengò kèní Ngà gònshaq shvt lú:nò vsvng màvl. Tvleĺm vmíng vḱng gø Ngà vdange. Vtvngshiĺm vmíng vḱng gø Ngà vdángè. Vmíng yalòng nø Ngà Vpè ỳng kèní lúnò we íe,” a:lòe.

- ¹⁹Kà yari rvtñø vrá tiq kv̄t Yuda vs̄vng rì vgv̄ng lú:ngì.
- ²⁰Angmaq mv̄me tiqmaq ñø, Ang ñø cáng z̄v̄ngshì ñø dvr̄ūe; pàwá Ang kà ètánøng ma?” wae.
- ²¹Dvgá maqí ñø, yari kà ñø cáng dvchøp vs̄vng kà ñø m̄òí. Vcá:ngí ñø nemàn rì vne dvḡvra mv̄ngu:tnò we m̄òí ma?” wae.
- ²²Wenila ñø Yerusalemø Chømgun Bóy wàò nila í ñø r̄v̄ngtúng gø íe.
- ²³Yesu ñø Noqngòm tòngnø Solomon Kùngj̄vm taq di ke,
- ²⁴Yuda vs̄vng rì ñø Ang gùrgùr dvtóngshì rái ñø Ang sv̄ng, “Nàí ñøngmaq sv̄ng kadvgvp høq vtiq dèz̄vr̄sha ni ma? Nà ñø Kristu ni èí ñìnø, dèdè dètáshà,” a:lòe.
- ²⁵Yesuí angmaq sv̄ng vtá:nò ñø, “Ngái dvtá vd̄v̄ngshaq í we, namaq lemèk̄vm̄nøng ni! Ngà Vpè b̄ong kèní w̄ngò we b̄v̄nlì ya rì ñø Ngà dvpvt shvkse íe.
- ²⁶Iwe namaq ñø, Ngà vȳv̄ngrì mèinøng rvtñø, mèk̄vm̄ d̄vr̄shà.
- ²⁷Ngà vȳv̄ngrìí ñø Ngà kà tá sháòe. Ngái gø angmaq sv̄ng shángò ñø, angmaq ñø Ngà mèpv̄ng c̄v̄ne.
- ²⁸Angmaq sv̄ng Ngái dvc̄iq lv̄pat gònshaq z̄óngòe. Angmaq ñø kadvgvp gø màmv̄ngv̄m; Ngà wur kèní kagóí gø angmaq sv̄ng t̄øl mvlú:nò.
- ²⁹Ngà sv̄ng angmaq èz̄óng dakngà pè Vpè ñø, shv̄ngbe mvd̄vm̄ te pè í ñø, Vpè Ang wur taq kèní kagóí gø angmaq sv̄ng t̄øl mvdá: ngò.
- ³⁰Ngà nv̄ng Vpè ñø tiq gø wa íshàe,” a:lòe.
- ³¹Yuda vs̄vng r̄íí vrá tiq kv̄t Ang sv̄ng wv̄pl̄vm̄ lóng t̄òe.
- ³²Yesuí angmaq sv̄ng, “Vpè kèní b̄v̄nlì shvlá mv̄me Ngái namaq sv̄ng dvtana b̄òshà. B̄v̄nlì yari taqkèní kalòng rvtñø Ngà sv̄ng lú:ngí wv̄pl̄vm̄ èd̄v̄nshà ma?” a:lòe.

³³Yuda vsvng ríí vtá:- nò nø, “B̀̀nli shvlá rvtñø nà svng wvpl̀̀m dá:nì we nø m̀̀í; Nà nø sh̀̀n màdu kà èsh̀̀n nø, Nà nø vsvng ni èí ke, vdè nø Gvray í ra dø èsh̀̀nshì weí Gvray kaq shvyóm kà èsh̀̀n rvt íe,” a:lòe.

³⁴Yesuí angmaq svng vtá:nò nø, ‘Namaq nø dvm̀̀rì èínønge, wvng nø vl bóngà,’ wa nø namaq Dvrá lega taq ni màru ma?

³⁵Shànshér Kàru nø dìng we nøngmaqí sháie. Gvray Mòngkà vzíshaq rì svng A:ngí, ‘Dvm̀̀rì,’ v̀̀l yà:- ngà nìnø;

³⁶Vpèí shànshér dø shègak nø rvgaq tòm svng dèz̀̀vr dakngà pè Ngàí, Ngà nø Gvray Angcèpè óngae, wvng sh̀̀nshøng rvt namaqí nø, ‘Nà nø Gvray kaq shvyóm kà èsh̀̀ne,’ wa pàwá èzershàe?

³⁷Ngà Vpè b̀̀nli mvẁ̀ngò kvtkèní nø, Ngà svng mèk̀̀vmnøngni.

³⁸Ngàí Ang b̀̀nli ẁ̀ngò we ni í kvtkèní nø, Ngà svng mèk̀̀vmnøng nìgø vtiql̀̀m b̀̀nli yarì svng dvbvng èk̀̀vmnøng lè! Weỳ̀ng kèní Vpè nø Ngà vdòng taq vl nø, Ngà gø Vpè vdòng taq vl we svng namaqí èshá b̀̀nøng nø ècìng lóngnønge,” a:lòe.

³⁹Angmaqí vrá Ang svng tvpl̀̀m wàò we Ang nø angmaq ỳ̀ng kèní léshíá:mì.

⁴⁰Ang nø Yordan tì kupa, Yohaní nvmlat tìløp løpma yà:ngà ỳ̀ng svng tuqá:mì nø weỳ̀ngø v̀̀lá:mì.

⁴¹Wekvt Ang ỳ̀ng vsvng mvme dì rái nø, “Yohaní nø j̀̀ngj̀̀ng pà shál̀̀m mvsh̀̀lpvrá gø mvwàò we; yapè dang à:ngí sh̀̀n yà:ngà d̀̀ngte shvngbe nø dìng dá:rì,” wae.

⁴²Weỳ̀ngø vsvng mvme Ang svng k̀̀m b̀̀i.

Yohan 11

¹Wekvt Mari nvng angnv m̀̀ Marta vl we Betani rvwá taq Lazaru t̀̀ò we tiq pè zae.

²Mari nø Vkàngpè svng ngórdorcíi vdø:rò nø, Ang hí svng Ang vgoníí shøqaò mè íe. Za pè Lazaru nø angnvmpè íe.

- ³Wervtnø angnvm mèníí Yesu ýng svng vsvng dvzá:rò nø, “Vkàngpèá, èyà:-ngò, Nà èshóngshi pè Lazaru nø zae,” a:lòe.
- ⁴Iwe Yesuí tá bǒà kvt, “Za we yalòng nø shìlým hòq nø mǒí; Gvray Angcè pè ngòr dvgùng nvng Gvray ngòr dvgung nø welòng taqkèní shvring lúnlým dvpvt lè íe,” a:lòe.
- ⁵Yesu nø Marta nvng angnvm mè ó Lazaru kaq shóngshìe;
- ⁶Lazaru za we tá bǒà nìgø Yesu nø wedøni weyýngø vni ni shini v̄le.
- ⁷Wemèpvng A:ngí coqcínri svng, “Yuda mǒng svng vrá tiq kvt dii,” a:- lòe.
- ⁸Coqcínrií Ang svng, “Rabbiá, Yuda vsvng rií Nà svng cáyaq ni lú:ngí wvplým èwàa:pmì we, Nà nø vrá tiq kvt weyýng svng dilým èwa ma?” a:lòe.
- ⁹Yesuí vtá:nò nø, Tìqni taq tiqcé vni nari vl we mǒí ma? Vsvng nø vyá:ngí tvrà di nìnø, rvgaq gálong taqkèní yvngshi rvt, ang màtøpshìvm.
- ¹⁰Inìgø yaqdø:ngí tvrà di gó nø, ang taq gálong màvl rvt nø ang vtøpmvme,” a:lòe.
- ¹¹Yadýng pèn shò:nò dá:ngí, angmaq svng vrá A:ngí, “Nøngmaq shóngshài pè Lazaru yøpme. Ngài ang svng dvshatlým dvpvt dønge,” a:lòe.
- ¹²Wervt coqcínrií Ang svng “Vkàngpèá, ang nø yøp we í nìnø tvn angwa vshat longè,” a:lòe.
- ¹³Yesuí nø Lazaru shì we svng shò:nò we, angmaqí nø angwà yøp dø yøp we svng wae, lá:nòe.
- ¹⁴Wervtnø Yesuí angmaq svng dèdè chaqdv dvtáò nø, “Lazaru nø shìa:pmì.
- ¹⁵Ngà weyýngø màvlvp lònq nø namaq kýmno tē lúnlým dvpvt í rvt nø Ngà dvbònge. Akvt ang ýng svng dii,” a:lòe.
- ¹⁶Wekvt Didimu tǒò pè Tomaí coqcínri svng, “Ang nvng tiqdø shí nvngsvng nøngmaq gø dii,” a:lòe.
- ¹⁷Yesu tuq á:mì kvt, lóngdùng dvgv̀m vdòngø Lazaru kó:mò we nø vbì ni ía:pmì we svng A:ngí shá bǒà.

- 18Betani rvwá nø Yerusalem kèní tvné vní ming dýngte wa vrúme.
- 19Yuda vsvng mvme nø angnvm pè rvtnø Marta nvng Mari svng nøt shvlømlým dvpvt di dá:rì.
- 20Yesu dì rái we svng Martái tá bòa kvt, ang búngá:mì nø Yesu svng vtoá:mà. Mari nø chømø rúngdèng wae.
- 21Wekvt Martái Yesu svng, “Vkàngpèá, Nà ya yýng èvlvp pa í nìnø, vnvmpè nø mvshì ni we íe.
- 22Iwe Gvray kaq Nài kapà èrø:tnò nìnø, wepà Gvrayí Nà svng akvt ínìgø èzi daq we ngàì shángòe,” a:lòe.
- 23Yesuí ang svng, “Nvnmvpè nø vrá zun longè,” a:lòe.
- 24Martái Ang svng, “Tisi lèngdòm zunlong ni taq ang vrá zun long we nø ngàì shángòe,” a:lòe.
- 25Yesuí ang svng, “Zunlòng nvng gònshaq nø Ngà óngàe. Ngà kaq kým gø ang nø, shì nìgø wedøni zun longè.
- 26Vrá, cúnshi nø Ngà kaq kým we kagø gø, kadvgvp gø mvshivm. Yalòng svng èkým ma?” a:- lòe.
- 27Martaí Ang svng, “Íe, Vkàngpèá, Nà nø rvgaq tøm svng èdi daqì pè, Gvray Angcè Kristu wepè ni èi we svng ngà kým bóngà,” a:lòe.
- 28Yadø shòn dá:ngí, ang vtvngá:mì nø, angnvm mè Mari svng mvyø:ní gōò nø, “Svrapè ya yýng vl nø, nà svng ègōe,” a:lòe.
- 29Marií yakà tá bòa kvt, ang tiqshaqí búng nø, Ang yýng svng diá:mì.
- 30Yesu nø rvwá vdòng svng shini mvgòng dø, Martái Ang svng vtoa:tnà yýngø vldèng wae.
- 31Wedvgvp chømø vl nø ang svng nøt shvlø:mò we Yuda vsvng ríi, Mari nø tiqdvshaqí búng nø diá:mì we svng yèng bòa kvt, ang nø dvgvøm yýngø ngólým diá:mì lá:nò nø, ang mèpvng cà:nòe.

³²Yesu vl yíng Mari tuq rái nø, Ang svng yíng bóà kvt, Ang hí yíngø kóng kupshi sórí Ang svng, “Vkàng pèá, Nà ya yíngø èvlvp pa í nìnø, vnvmpè nø mvshìni we íe,” a:- lòe.

³³Ang ngø we nvng ang ó dì rái we Yuda vsvng rì gø ngø we svng Yesuí yíng bóà kvt, Ang nøt vdòngø mvgør nø nøt dvsha sórí,

³⁴“Ang svng namaqí kayíngø èhùlvshà ma?” a:lòe. Angmaqí, “Vkàngpèá, có, yíngá:mì,” a:lòe.

³⁵Wekvt Yesu gø ngøe.

³⁶Wervtnø Yuda vsvng rì nø, “Eyvngnøng, A:ngí ang svng kadvngshìni shòng dá:ra!” wae.

³⁷Iwe angmaq tiqmaqí nø, “Nemàn pè svng vne dvgvraò we yapèi nø, Lazaru svng gø lamvshì dø wá lú:nò we mòi ma?” wae.

³⁸Vrá Yesu nø nøt vdòngø mvgør sórí dvgvøm svng tuq rái. Dvgvøm nø lóngdùng í nø, lóngkø:mí wa:- mède.

³⁹Yesuí, “Lóngkøm gøm èlùnøng,” a:lòe. Shia:pmì pè angnvm mè Martái nø Ang svng, “Vkàngpèá, ang shìa:pmì we vbì ni í rái; akvt nø davngàvpni,” a:lòe.

⁴⁰Yesuí ang svng, “Nà èkvm nìnø Gvray ngør dvgùng nài èyèng lú:ngòe, wvng nø nà svng màvl bóngà ma?” a:lòe.

⁴¹Wekvt angmaqí lóng gøm lù bóà. Yesu nø Ang vne muqlàng kaq dvjaq sórí, “Vpèá, Nài Ngà kà ètángang bóngà rvt Nà svng oqà.

⁴²Kadvgvp gø Nài Ngà kà ètángangà we svng Ngà nø shángshøng we, Nài Ngà dèzvr dakngà we svng gùrgùr rip we loksokrì angmaq kvlvm rvtvø Ngà yadø shøn we íe,” wae.

⁴³A:ngí kà yarì shøn bóà dá:ngí, serwa vkiq nø, “Lazaruá, èléshì long,” a:lòe.

⁴⁴Wekvt shìa:pmì pè Lazaru nø, nàngmøq laqtu:ní hí wur vdøpshaq, ang mvrdaq gø paqzi:tní vzvpshaq léshì lú:ngì. Yesuí angmaq svng, “Epónanøng nø ang svng shèlàngnøng,” a:lòe.

- ⁴⁵Wekvt, Mari yǎng svng di rái we Yuda vsng rì mvme nø Yesuí wa bǒa lǒng yà:ngò nø Yesu svng kǐm bǒi.
- ⁴⁶Inìgø angmaq taqkèní tiqmaq nø Farisirì yǎng diá:mì nø, Yesuí wà bǒa rì angmaq svng dvtáòe.
- ⁴⁷Wekvt shvrúngshú vjìrì nvng Farisirìí Shaqré lìpòngmè dvkò:mò nø yadø wae. “Kadø wàlǐm í rái? Kadø íe wani vsng yapèi nø shálǐm mvshǐlvprá mvme wàòe.
- ⁴⁸Ang svng nǒngmaqí yadøni shvlángdǎng wài kvt nø, vsng shvngbe Ang svng kǐmǎme. Wekvt Roma vsng rì di daq nø, “Nǒngmaq Shanshér tǒngnø nvng dvcì gø, ètǒlǐm bǒie,” wae.
- ⁴⁹Angmaq taqkèní wenǒng taq shvrúngshú vgo wáshì pè Kayafasí angmaq svng, “Namaqí pàgø mèshánǒng.
- ⁵⁰Nǒngmaq dvcì kǒp màmvǐnglǐm dvpvt, bashà rì tvle vsng tiq gǒ shì lǒng nø namaq dvpvt té shvla we svng mèdaknǒng ma?” a:- lòe.
- ⁵¹Ang yadø shǒn lǒng nø, ang nǒ:tní shǒn we mòí; ang nø wenǒng taq shvrúngshú vgo wáshì rvtñø, Yuda vsng rì tvle Yesu shìlǐm í we à:ngí kàdvtu:tnò we íe.
- ⁵²Iwe tiqdvcì dvpvt wa mvtaq, kayǐng màýǐng vshin we Gvray angcèrì svng tiqpóng dvkǒm lúnlǐm dvpvt gø Ang shí vdu we íe.
- ⁵³Wervtnø weni kèní angmaqí nø, Ang svng shvtlǐm gvcvt vjǒn ma:nòe.
- ⁵⁴Wervtnø Yesu nø weni kèní kukaq Yuda vsng rì dvhðø neýǐng negǐm nø màgwanshíá:mì. Weyǐng kèní Ang búngá:mì nø rvgaq mvgung, Efraim tǒð mvrìng yǐngø, Ang coqcǐnrì nvng vldǐng wae.
- ⁵⁵Yuda vsng rì Shvle bóy tuq yùl rái dvgvp, vsng mvme nø angmaq gǒng dvshàn dvshérshìlǐm dvpvt, Shvle bóy mvwàð vzǐng, vtír rvwá rvgaq kèní Yerusalem svng ngangá:mì.

⁵⁶Angmaqí Yesu svng láò nø, Noqngòm tønngnø taq rip sórí tiq gó nø tiq gó vrùng nø, “Kadø dèdvmnøng ma? Ang nø yabóy svng bvtut mvdílvm dø í ma?” wae.

⁵⁷Shvrúngshú vjìrì nvng Farisirí nø, Ang svng tvp lúnlvm dvpvt, Ang kayýng vl we kagóí sháo nìnø, dvtá ràe, wa nø vmíng vzíshaq íe.

Yohan 12

¹Yesu nø, Shvle bóy mvhøqò vzvng vchuqni taq A:ngí shiyýng kèní dvzuna:pmà pè Lazaru vl we Betani rvwá svng tuq ráì.

²Wekvt angmaqí Ang dvpvt dørøm vmpà dvgóàò nø, Martaí dvzø:mòe. Ang nvng tiqdø vmpà vmlvm námrung rì taq Lazaru gø vbáe.

³Wekvt Marií nø, vtvng kèní vpó nø nardu mvdøng ngódorci tiq dvláng lùò nø, Yesu hí vdø:rò dá:- ngí, ang vgoníí shøqāðe. Wekvt nø weløng ngódorci dor weí chømkøp taq zøngá:mì.

⁴Iwe mèpvng Ang svng nvmvmlvm pè, Ang coqcvn Iskariot pè Yuda nø yadø wae;

⁵Ngódorci yaløng nø gvm̀sùng vshømyá gøm taq nvmdvng dvshà vsvng kaq zílvm pàwá mvwàò ma?” wae.

⁶Ang yadø shøn kà nø dvshà vsvng kaq à:ngí nøtnaò rvt møí. Ang nø gvm̀sùng yøng rvdashú í nø weyýng kèní kó mū:no pè í rvtø wa we íe.

⁷Wervtø Yesuí, “Mènàgámni; Ngà svng kómlvm ni dvpvt à:ngí ngórci yaløng gà:lò we íe.

⁸Dvshà vsvng rì nø namaq nvng kadvgvp gø v̄le. Ngà nø namaq nvng kadvgvp gø vl we møí,” a:lòe.

⁹Yesu Betani yýng vl we svng Yuda vsvng rì loku:kngí shá bòa. Wekvt angmaq nø Yesu rvtø wa møí dø, A:ngí shì yýngkèní dvzuna:pmà pè Lazaru svng gø yýng lúnlvm dvpvt di ráì.

¹⁰Iwe shvrúngshú vjìrì nø Lazaru svng gø shvtlvm dvpvt vrāshìe.

- 11**Kaðø íe wani Lazaru rvtuø Yuda vsvng rì mvme ø angmaq kèní rvlshi ø Yesu svng kím mvnshìe.
- 12**Mèpvng ni taq, bóy lúm nvng kòm rái we vsvng loksokrií, Yesu ø Yerusalem svng di ra we tá bòa kv, t,
- 13**zør dvgvng rì lá:ngò sorí, Ang svng vto nvng búngá:mì ø, “Hosanna, Vkàngpè bòng kèní di daqì pè, Israel Koqkúmpè ø ishøt ìgvn v̄le,” wa ø vkiqe.
- 14**Wekvt Yesu ø, lozè tiqgo lá lún bòa ø zúnshìe.
- 15**Yalòng ø, “Zion angcè mèá, mèsèrēni; èyà:ngò nà Koqkúmpè ø lozè tiqgo taq zúnshì ø di rae,” wa ø vrūshaq dø tiqdvchá íe.
- 16**Nvmlat dvgvp Ang coqcúnrií ø yadvng pvn mvrà:lò we ínìgø Yesu Ang ngør dvgùng shvring daqà mèpvng, yadvng pvn ø Ang svng tvnuò ø vrū yà:ngà we nvng angmaqí Ang svng yadvng pvn wáāð we mvtú svng gø angmaqí dvdvm ròn lú:ngà.
- 17**Wekvt, Lazaru svng A:ngí dvgv̀m vdòng kèní gōð ø, shìyíng kèní ang svng dvzun lú:ngà dvgvp, Ang nvng tiqdø v̄la:pmì we vsvng loksokrií ø yalòng dvgá vsvng rì kaq dvsha:ngòe.
- 18**Vrá, vsvng loksokrií Ang svng vtoá:mà we ø, A:ngí shálvm mvshvlpvrá yalòng wàa:pmà we svng táð rvt íe.
- 19**Wervt Farisiri ø tasvng vrung ø, “Nøngmaqí kaðø gø wá mvdvng bøshà. Eyvngnøng. móng dõngtá:ngí Ang mèpvng c̀vn bòa,” wae.
- 20**Bóy yíng noqngóm nvng ngang lú:ngì rì taq, Heleni vsvng gø tiqmaq vbáe.
- 21**Wemvdò ø Galili móng Betsayda pè Filip yíng di rái ø, Vshaq pèá, Yesu svng nõngmaq yíng mvyøíe,” a:lòe.
- 22**Wervt Filipmí Anderu svng dvtàð ø, Anderu nvng Filip ði rái ø Yesu svng dvtàðe.
- 23**Wekvt Yesuí vtá:nò ø, “Vsvng Angcè pè ngør dvgùng shvringlvm rvtø tuq rái.

²⁴Ngái kàdøng v̄la: t̄nini, v̄zongshí tiqch̀vng n̄ v̄ba r̄vm svng vl̄øpm̄vm dá:ngí mvshì n̄n̄ø, wech̀vng wa v̄ld̀vng wae. In̄iḡø shìv̄m n̄n̄ø, angshí mvme zí longe.

²⁵Vdè gònshaq svng mvpáshì gó n̄ø, ang gònshaq vmvngv̄me. Rvgaq yal̀ng taq vdè gònshaq svng màmvpáshì góí n̄ø, dvciq lvpat gònshaq shòpshì lú:nòe.

²⁶Ngà svng dvzøm mvyó gó n̄ø Ngà mèpvng laq c̀vn ra. Ngà kaývng v̄lnøng n̄ø, Ngà svng dèzøm gó ḡø weývng v̄l lúnl̄vm íe. Ngà svng dèzøm gó svng n̄ø, Vpèi gø vpó shvringl̄vm íe.

²⁷“Akvt Ngà nvrøm bùme; í we Ngà kadø shònl̄vm? Vpèá, rvtò yal̀ng kèní Ngà svng shèlut dakngà, wvng n̄ø shònl̄vm í ma? Iwe rvtò yal̀ng rvt̄n̄ø ní Ngà n̄ø d̀ng dakngà we íe.

²⁸Vpèá, Nà b̀ng ngòr dvg̀ng shèring daqò,” wae. Wekvt muql̀ng kèní kà tiq l̀ng shòn daqì n̄ø, “Ngái ngòr dvg̀ng shvringshaq íe, t̄vn gø shvringl̄vm íe,” wae.

²⁹Weývng rip n̄ø wel̀ng tá b̀à we vsvng loksokrì n̄ø, “Muq gøme,” wae. Dvgá maq n̄ø, “Muql̀ng dvz̄vr̄ tiq gó Ang svng kà t̄vngshì daqi,” wae.

³⁰Yesuí, “Kà yal̀ng shòn daqì we n̄ø Ngà dvpvt m̄øí, namaq dvpvt íe.

³¹Rvgaq yal̀ng svng kàra: t̄nò we n̄ø akvt kèní íá:mì. Rvgaq yal̀ng øpshú dùpè svng gø akvt kèní l̀ngl̄vm íá:mì.

³²In̄iḡø Ngà svng rvgaq kèní èhàng b̀ng kv̄t n̄ø vsvng shvngbe n̄ø Ngà ývng svng Ngái c̀pl̄vm íe,” a:lòe.

³³A:ngí yadø shò:nò kà n̄ø, Ang kadødø shìl̄vm í we svng tvn̄ùò n̄ø shò:nò we íe.

³⁴Wekvt vsvng loksokrìí Ang svng, “Kristu n̄ø dvciq lvpat v̄ld̀vng wae,” wa n̄ø, Dvrá lega taqkèní n̄ongmaqí vtáshaq íe. Iwe Nà n̄ø, ‘Vsvng Angcè pè svng n̄ø háng ràe,’ n̄ø kadø èwa we íe? Vsvng Angcè wepè n̄ø kagó íe le?’ a:lòe.

³⁵Yesuí angmaq svng, “Gálòng nø namaq nvng tiqlvngcè wa v̄le. Dølù:ngi namaq svng mèzíkevtnøng dvgvp, gálong shini èlúnnøng ke tvrà èdìnøng. Dø vdòngø di gó nø ang kakaq svng di we mvsháshì.

³⁶Namaq nø gálong angcèrì í lúnlým dvpvt gálong shini èlúnnøng dvgvp gálong svng èkýmnoṅg,” a:lòe. Kà yari shò:nò dá:ngí, Yesu nø angmaq yvng kèní máshíá:mì.

³⁷Yesuí angmaq mvrđvngø shálým mvshvlpvrá wedvngte wà bòà nìgø angmaq nø Ang svng mvkým.

³⁸Yalòng nø kàdvtutshú Esayaí, “Vkàng pèá, nøngmaqí dvshā:ngi kà svng kagó kým bòi ma? Vkàngpè Ang jòr we wurtùng gø kagó svng dvtanshaq íe ma?” wa nø shòn yà:- ngà kà dvhòmlým dvpvt íe.

³⁹Yalòng rvtno angmaq mvkým we íe. Esayaí,

⁴⁰“Gvrayí, angmaqí mvyvnglým nezøq dvzá:rò nø, angmaqí mvcínglým angmaq nøt svng zaq dvzá: ròe. Mòíni angmaq neí yà:ngò nø angmaq nøt taq cíng lú:ngò nø vwvngshì ra kv̄t nø Ngái angmaq svng dvbāna vdu longè,” wae.

⁴¹Esayaí nø Vkàngpè Ang ngør dvgùng yvng yà:ngà rvt nø, Ang dang yadvng pvn shòn yà:ngà we íe.

⁴²Dù rì taqkèní gø Ang svng kým we mvme v̄l we, Farisiríi angmaq svng júrot chøm kèní lùng ra we svng svre rvt màchángshi.

⁴³Kadø íe wani angmaq nø, Gvrayí shvring rā lònṅ mvdv̄m, vsà:ngí shvring rā lònṅ svng tété shóngshie.

⁴⁴Wervt Yesu vkiq nø yadø wae, “Ngà kaq kým gó nø, Ngà kaq wa kým we mòi, Ngà svng dèzvr̄ dakngà pè svng kým we íe.

⁴⁵Ngà svng èyvng góí gø Ngà svng dèzvr̄ dakngà pè svng yà:ngò we íe.

⁴⁶Ngà kaq kým we kagó ínìgø dø vdòngø vldvng mvwálým dvpvt, Ngà nø rvgaq tøm svng gálong wvngshøng nø dònṅ dakngà.

⁴⁷Ngà kàrì táò dá:ngí cún mvdøng we kagó svng gø Ngái kà mvngéngò. Kadø íe wani Ngà nø rvgaq svng kàngélvm dòng dakngà we mòí. Rvgaq svng chvnglvm dvpvt m̀vng dòng dakngà.

⁴⁸Ngà svng èngál nø Ngà kàrì svng vto mvwáshì rì svng kàngéshú tiq gó v̄le. Ngái shònò kà welù:ngíni, tìsi l̀vngdøm ni taq ang svng kàngé daqòe.

⁴⁹Kadø íe wani Ngà nø Ngà nø:tní shòn we mòí; Ngà svng dèzv̄r dakngà pè Vpèí Ngái kapà shvngøtlvm nvng kapà shònlvm gø, Ngà svng dvkvmshaq øngàe.

⁵⁰Ang dvkvmkà nø dvcìq lvpát gønsaq í we Ngái shángòe. Wervtnø Vpèí Ngà svng dèkvm dø tiqdvchá wa shònò we íe.

Yohan 13

¹Shvle bóy shini mvpà:ngò vz̀vng, Yesu nø rvgaq yalòng kèní búng nø Angpè ỳvng svng lolvm rvtø tuq rái we sháshìe. Rvgaq tømø vl we Angò rì svng A:ngí shù:ngò nø l̀vngdøm hòq angmaq svng shù:ngò we A:ngí akvt dvta:nòe.

²Wedvgvp angmaq nø dørøm v̄mpà v̄mlvm runge. Yesu svng nvmv̄mlvm nøt nø, Simon angcè Iskariot pè Yuda vdòng taq cá:ngí vz̀vngashaq íe.

³Wekvt Yesu nø, vl we í d̀vngte shvngbe nø Vpèí Ang wur taq vz̀íshaq í we nvng Ang nø Gvray ỳvngkèní dì daqì nø Gvray ỳvng svngni vt̀vnglvm í we sháshì rvtønø;

⁴dørøm v̄mpà v̄m ỳvngkèní t̀vmbúng nø, Ang belaq chutshi nø paqzit tiqdù:ngí Ang vjuq dvchtshìe.

⁵A:ngí kung tiqgøm taq tì zá:ngò dá:ngí Ang coqc̀vrì hí z̀v̀lào nø Ang dvchtshì we paqzit dù:ngí shøqàde.

⁶Simon Piter ỳvng hòqa:tnà kvt wepèí, “Vkàngpèá, ngà hí svng Nàí z̀v̀llvm èwa ma?” a:lòe.

⁷Yesuí vt̀a:ngò nø, “Ngái kapà ẁvngò we akvt nài mèsháo. Iwe t̀vn mèpvng nø èshá lú:- ngòe,” a:lòe.

⁸Piterí Ang svng, “Kadø ínìgø ngà hí nø Nàí zvl màdvzvrshøng,” a:lòe. Yesuí ang svng vtà:ngò nø, “Nà svng Ngài hí mvzvlñøngnø, Ngà nvng nà nø pà vbamshì lým màvl,” a:lòe.

⁹Simon Piterí Ang svng, “Vkàng pèá, í ni ngà hí wa mõi, ngà wur gø, vgo gø èzvla,” a:lòe.

¹⁰Yesuí ang svng, “Góng vzvlshishaq gø nø, hí zvlshi bø kvt nø góngkøp shèrvme. Namaq dvhø kèní tiq gø wa mõi ni shvngbe nø èshèrnønge,” a:lòe.

¹¹Kadø íe wani Ang kaq nvmvmlým pè svng A:ngí shàòe. Wervt A:ngí, “Namaq dvhø kèní tiq gø wa mõi ni shvngbe nø èshèrnønge,” a:lò we íe.

¹²Yesuí angmaq hí zvl bóà dá:- ngí ang belaq gwashì nø vrá námrunng bõi dá:ngí angmaq svng, “Ngài namaq svng kapà wáa bóshà lònng èshánøng ma?”

¹³Namaqí Ngà svng, “Svrapè gø, Vkàngpè gø, èvlshàe. Namaqí wedø èvlshà lònng nø vdue. Kadø íe wani Ngà nø wedøni øngàe.

¹⁴Ngà nø namaq nvkàngpè nvng svra pè øngà pèi dýng, namaq hí zá:lì nìnø, namaq gø welònng døni hí vzvlké ràe.

¹⁵Pawálým wani Ngài namaq svng wáaì dø namaq gø cvnshilým, namaq shvbóng shvmtshirà Ngài wáa bóshà we íe.

¹⁶Ngài kàdøng v̄la:tnìni, vshuq nø angkàng mvdùm ring we mõi. Dvzvr gø ang kaq dvzá:rò pè mvdùm ring we mõi.

¹⁷Yadýng pvn svng namaqí èshánøng nø, ècvnøng nìnø, ishøt ìgvn èlún lònngønge.

¹⁸Namaq shvngbe svng shøn we mõi. Ngà rvcvngshishaq rì svng Ngài shàngòe. Iwe Shànshér Kàru taq, ‘Ngà vmpà vmpè ang híí Ngà svng pèlønge,’ wa ciq dvhømlým rvt íe.

¹⁹Wedø í long dvgvp, Ngà nø Kristu øngà we svng namaqí kýmlym dvpvt, shini mvbøn ra dvgvp namaq svng Ngài dvtài we íe.

²⁰Ngài kàdøng v̄la:tnìni, Ngài dvzvrò gø svng vtoò góí nø Ngà svng nàtong we íe. Ngà svng nàtong góí nø Ngà dèzvr dakngà pè svng vtòò we íe,” a:lòe.

- ²¹Yadǎng pǎn shòn bǎa dá:ngí Yesu nǝ vtvngshaq nǝt dvshà lú:ngí nǝ, shvkse wáshì sǝrǝ, “Ngàí kàdǝng v̄la:tnìni, namaq taqkèní tiq gǝí Ngà èn̄vm̄m bǝnge,” a:lòe.
- ²²Coqcǎnrǝ nǝ, Ang kagǝ svng wa we mvshàò rvtnǝ dvtiqshi sǝrǝ dàjaq kee.
- ²³Wedvgvp Yesu Ang shǝngshi we coqcǎn pè nǝ, Yesu shvvnvngǝ námrunge.
- ²⁴Wervt Simon Piterǝ wur vvatshì nǝ wepè svng, “A:ngí shǝ:nò gǝ kagǝ í we dètáshà, wa rǝt dvzá: rǝe.
- ²⁵Wepè nǝ todǝ Yesu shvvnvng námrunge nǝ Ang svng, “Vkàngpèá, kagǝ íe?” a:lòe.
- ²⁶Yesuí vtà:ngò nǝ, “Ngàí zidǝng yamǝr zǝnò nǝ zǝng lǝngò gǝ íe,” a:lòe. Wekvt zidǝng mǝr zǝndǝng A:ngí Simon angcè Iskariot pè Yuda svng zǝe.
- ²⁷Zidǝng wemǝr ang tvpshi nǝ v̄m bǎa chàng, ang svng Satan dvchǝpmá: mi. Wervtnǝ Yesuí ang svng, “Nàí wàlv̄m èdá:nò lǝng bǝ èwàò,” a:lòe.
- ²⁸A:ngí pàwá ang kaq yadǝ a:lò we svng weyǎngǝ rung rǝ tiq gǝí gǝ mvshàò.
- ²⁹Yuda nǝ gv̄msùng yǝng vn̄u:ngò pè í rvtnǝ, Yesuí ang svng, “Bóy dvpvt nǝngmaq lǝngdǝng pǎn èwvná:mò,” a:lò pà íe; mǝíni dvshà rǝ kaq tiqpǎnpǎn zǝ rǝe, a:lò pà íe, wa nǝ tiqmaqǝ lá:nòe.
- ³⁰Wervt ang nǝ zidǝng wemǝr v̄m dá:ngí chàng búngá:mì. Wedvgvp nǝ yaqdǝng ía:- mì.
- ³¹Yuda búngá:mì kvt Yesuí, “Vsvng Angcè pè ngǝr dvgùng nǝ akvt kèní dvtan daqǝe. Gvray ngǝr dvgùng gǝ Ang taqkèní shvring daqǝe.
- ³²Gvray ngǝr dvgùng nǝ Vsvng Angcè pè taqkèní shvring daqǝ we í kvtkèní nǝ, Gvrayí Vsvng Angcè pè svng gǝ ngǝr dvgùng shvring daqǝ nǝ, akvtni shvringlǝm dá:nòe.
- ³³C̀m̀ré rié, Ngà nǝ namaq nvng tiq lvngcè wa v̄le. Namaqǝ Ngà svng èlá lǝngshàe. Yuda vsvng rǝ kaq Ngàí àvlshaq dǝ tiqdvchá, namaq svng gǝ akvt wedǝni a:lié. Ngà dǝngvm yǎng svng namaqǝ di mèlún̄nǝng.

³⁴Namaq tiq gó nø tiq gó nàshòngkénøng, wvng dvkýmka àngshvr tiq lòng Ngái namaq svng zí ráie. Ngái namaq svng shù:ngì dø, namaq gø tiq gó nø tiq gó nàshòng kénøng.

³⁵Namaq tiq gó nø tiq gó nàshòngkénøng we yalòng taqkèní namaq nø Ngà coqcvn èinøng we vsvng shvngbeí shá bøde,” a:lòe.

³⁶Simon Piterí Ang svng, “Vkàngpèá, Nà nø kayvng svng dìlvm èwa ma?” a:lòe. Yesuí vtá:nò nø, “Ngà døngvm yvng svng akvt nài cvn mèlú:nò. Iwe mèpvng nø nài cvn rà longè,” a:lòe.

³⁷Piterí Ang svng, “Vkàngpèá, kadø í nø akvt Nà svng ngái cvn mvlúnò ma? Nà dvpvt gònshaq dvbómshilvm hòq gø ngà kvmsònge,” a:lòe.

³⁸Yesuí vtá:nò nø, “Ngà dvpvt nà gònshaq dvbóm kvmsònge nàya lá? Ngái kàdøng nà svng vlvtnøng, dvinggú shini mvgi dvgvp, nài Ngà svng vshòm kvv èmang lóngngàe,” a:lòe.

Yohan 14

¹Namaq nøt mèdeshànøngni; Gvray kaq èkvmnøng, Ngà svng gø èkvmshà.

²Ngà Vpè chòm taq nø, vlrà gvzà v̄le. Wedø màvl pà í nìnø Ngái namaq svng vzvng kèní dvtài ni we íe. Kadø íe wani Ngà nø namaq dvpvt vlrà dvgóa nvng longvme.

³Ngà longvm nø namaq dvpvt vlrà dvgó dving bòngò kvv, Ngà vrá tiq kvv vtving dak nø, Ngà vl yvngø namaq gø vl lúnlvm dvpvt, Ngái namaq svng lù daqie.

⁴Ngà v̄l yvng tuqvm we tvrà lòng nø namaqí èshànøngè,” a:lòe.

⁵Tomaí Ang svng, “Vkàngpèá, Nà kayvng svng èdivm we dving nøngmaqí mvshài nìnø, tvrà nø kadøwa lvshài ni?” a:lòe.

⁶Yesuí ang svng, “Ngà nø tvrà nvng dving lòng nvng gònshaq óngàe. Ngà taqkèní wa mòi nìnø, Vpè yvng svng kagóí gø dí mvlú:nò.

⁷Namaqí Ngà svng èshásha rvtvno, Ngà Vpè svng gø èshànøngè. Akvt kèní kukaq namaqí Ang svng vsháshaq í nø, yvng gø vyvngshaq íe,” a:lòe.

- ⁸Filipmí Ang svng, “Vkàngpèá, Vpè nongmaq svng dètānshà, wekvt nø nongmaq nøt shò:- miè,” a:lòe.
- ⁹Yesuí ang svng, “Filipmá, Ngà nø namaq nvng yadvngte vlé dø à:lì we, nài Ngà svng shini mèshàngà ma? Ngà svng vyvngshaq góí nø Vpè svng vyvngshaq íe. Nài kadøwa, ‘Vpè nongmaq svng dètānshà,’ èwa ma?
- ¹⁰Ngà nø Vpè vdòng taq vl nø, Vpè gø Ngà vdòng taq vl we svng nà mèkvm ma? Ngài namaq svng shònò we kàri nø, Ngà nø:tní shònò we mõi, Ngà vdòng taq vl pè Vpèí Ang bvnli wàò we m̀vng íe.
- ¹¹Ngà nø Vpè vdòng taq, Vpè gø Ngà vdòng taq v̄le, w̄vng kà svng èkvmnøng. Møini Ngài ẁvng b̀ngà we vtíqlvm bvnli rì rvtnø dvbvng Ngà svng èkvmnøng.
- ¹²“Ngài kàdøng namaq svng v̄la:tnini, Ngà kaq kvm gó à:ngí nø, Ngài ẁvngò bvnli rì wà lú:ngòe. Yamvdvm té ring we bvnli gø à:ngí wà lú:ngòe. Pàwálvm wani Ngà nø Vpè yvng svng longvme.
- ¹³Vpè nø Angcè pè taqkèní ngør dvgùng lúnlvm dvpvt, Ngà b̀ng taqkèní namaqí kapà èrøtnøng nìgø welòng Ngài wáa daqè.
- ¹⁴Ngà b̀ng taqkèní namaqí kapv̀n èrøtnøng nìnø, wepv̀nni Ngài wáa daqè.
- ¹⁵Ngà svng namaqí èshòngshà nìnø, Ngà dvkvm kàri namaqí èc̀vn lóngnønge.
- ¹⁶Vpèí nøt shvlømshú shòngshang tiq gó namaq svng zílvm rvt Ngài Ang svng røtnalvm íe. Ang nø namaq nvng dvcíq lvpat vl daqè.
- ¹⁷Ang nø d̀nglòng Pvlacè íe. Rvgaqí nø Ang svng yvng gø mvyà:ngò, shá gø mvshàò rvtnø Ang svng vto mvngu:tnò. Iwe namaqí nø Ang svng èshánønge. Kadø íe wani Ang nø akvt namaq nvng v̄l nø, namaq vdòngø vl daqè.
- ¹⁸Ngài namaq svng dvrvtcè dø màme rái; namaq yvng svng vrá Ngà d̀ng daknge.
- ¹⁹Tiqlvngcè kèní nø, rvgaqí Ngà svng mèỳvng long. Namaqí nø Ngà svng èỳvng lóngshàe. Ngà cúnshøng rvtnø namaq gø èc̀vnshì lóngnønge.

- ²⁰Weni taq, Vpè vdòng taq nò Ngà vl we, Ngà vdòng taq nò namaq èvlnøng we, namaq vdòng taq nò Ngà vl we svng namaqí èshá lóngnønge.
- ²¹Ngà dvkímkà svng vtoò nò cùn gó nò, Ngà svng èshòng gó íe. Ngà svng èshòng gó svng nò, Vpèí gø shù:ngòe. Ngái gø ang svng shòngò nò, Ngà vdè gø ang svng dvtánshìlím íe,” a:lòe.
- ²²(Iskariot pè mòi we) Yudaí Ang svng, “Vkàngpèá, kadø í rvt Nà góng nò rvgaq svng màdvtánshishaq nøngmaq svng wa dvtánshìlím èwa ma?” a:lòe.
- ²³Yesuí vtá:nò nò, “Ngà svng èshòng gó kagóí gø, Ngà kà svng cùn lú:ngòe. Vpèí ang svng shù:ngò nò, Ngàní pè nò wegó yíng di daqshì nò, ang nvng vllím íe.
- ²⁴Ngà svng mèshòng gó nò, Ngà kà svng gø mvcùn. Namaqí ètánøng we kàri nò Ngà kèní mòi, Ngà svng dèzvr dakngà pèò kà íe.
- ²⁵“Yadýng pèn nò, namaq nvng shini à:lì dvgvp Ngái dvtá bøsha.
- ²⁶Iwe Vpèí Ngà bòng taqkèní dvzrílím dá:nò we nøt shvlómshú Shànshér Pvlàcèi namaq svng shvngbe shèngøtnvtnøng nò, Ngái namaq svng dvtá bøsha rì í dýngte gø dvdvm ròn dèzrvtnønge.
- ²⁷Ngái namaq svng mòngzòl long lánga ráie. Ngà mòngzòl lònng namaq svng zí ráie. Ngái namaq svng zî we mòngzòl lònng nò rvgaqí zi we mòngzòl lònng dø mòi. Namaq nøt mè deshànøngni, svre gø mèsèrenøngni.
- ²⁸Ngái namaq svng, ‘Ngà nò longvme, wvng kà nvng; vrá namaq yíng svng Ngà vtýng daknge,’ wvng nò shònkà namaqí ètá bøsha. Namaqí Ngà svng èshòngshà we í nìnø, Vpè yíng svng Ngà longvm rvt namaq dèbunøng ni we íe. Kadø íe wani Vpè nò Ngà mvdvm té ringe.
- ²⁹Wedø í long dvgvp namaq kvlím rvt, akvt shini mòi dvgvp namaq svng Ngái dvtài we íe.
- ³⁰Akvt kèní kukaq Ngà nò namaq svng kà kadýngte shòn màmmø. Kadø íe wani rvgaq yalònng øpshúpè nò tuq rái. Ang nò Ngà mvdvm nonggun jòr we nò mòi.

³¹Iwe, Ngà nø Vpè svng shóngshòng nø, A:ngí dèkím dø ẁ̀ngò we svng rvgaqí shálím rvt íe. Có, yayv̀ng kèní bú:ngì,” a:lòe.

Yohan 15

¹“Ngà nø Bimrøng mvdøng óngàe. Ngà Vpè nø vsh̀ngshú pè íe.

²Ngà vdøng taq caqshi nìgø angshí mvzí we dvg̀ng í d̀ngte svng A:ngí tu:tnò nø, angshí zí we dvg̀ng í d̀ngte nø, angshi té zílím rvt A:ngí dvshè:ròe.

³Namaq nø Ngài shònò we Mòngkà rvt nø akvt ni èshèrv̀mshà.

⁴Namaq nø Ngà vdøng taq è̀vnøng; Ngà gø namaq vdøng taq v̀llím íe. Angrøng taq mvcaqshi we dvg̀:ngí nø angshí zí mvlú:nò dø, namaq gø Ngà vdøng taq v̀ld̀ng mèwànøng kèní nø, angshí mèzí lóngnøng.

⁵Ngà nø bimrøng óngàe, namaq nø dvg̀ngrì èinøng. Ngà vdøng taq v̄l nø Ngà gø ang vdøng taq vl we wegó m̀ng nø angshí gvzà zíe. Pàwá wani Ngà taq mècaqshinøng nìnø namaqí pà gø wá mèlúnnøng.

⁶Ngà vdøng taq màvl gó nø dvg̀ng dø gur bódø nø shúngvme. Werì svng mvshù:mò nø svmi svng gur bódø nø, vkatnvme.

⁷Namaq nø Ngà vdøng taq v̄l d̀ng èwànøng nø, Ngà kà gø namaq vdøng taq vl kvt kèní nø, namaq èshòngnøng we kapà gø èrøtshinøng; wekvt namaq svng èzí daqnøng.

⁸Namaq nø angshí gvzà èzínøng we yaløng kèní Ngà Vpè ngør dvg̀ng shvring lú:ngòe. Weløng kèní namaq nø Ngà coqc̀n jøng èinøng we dvtànshì long.

⁹“Vpèí Ngà svng èshòng dø, Ngài gø namaq svng shù:ngìe. Ngà shòngnøt vdøng taq namaq v̀ld̀ng èwànøng.

¹⁰Vpè dvk̀mkà Ngài c̀vnò nø, Ang shòngnøt vdøng taq v̄l dø tiqdvchá, namaq gø Ngà dvk̀mkà c̀vn èdøngnøng kvt nø, Ngà shòngnøt vdøng taq v̀ld̀ng èwà lóngnøng.

- ¹¹Ngà dnbù nòt namaq vdòng taq vl yvng kèní namaq dnbùnòt dvn zònglvm dvpvt, Ngàí namaq svng yadvng pvn dvtá bòshà we íe.
- ¹²Ngàí namaq svng shù:ngì dø, namaq tiq gó nø tiq gó vshóngké ràe, wvng we yakà nø Ngà dvkvmkà íe.
- ¹³Vsvng tiq gó nø ang shóngshì rvmnvng dvpvt ang gònshaq dnbómshì we yalòng mvdvm té ring we shóngnòt nø kagó gō màvl.
- ¹⁴Ngàí dvká:mì dvingte namaq cvn èdøngnøng kvtnø, namaq nø Ngà rvmnvngri èinønge.
- ¹⁵Akvt kèní kukaq Ngàí namaq svng vshuq màa:lì. Kadø íe wani vshuqí nø angkà:ngí kapà wàdè we mvshádè. Namaq svng nø Ngàí rvmnvng, a:lìe. Kadø íe wani Vpè yvng kèní Ngàí tángò rì shvngbe, Ngàí namaq svng shá dvzvr bòsha.
- ¹⁶Namaqí Ngà svng rècvngshà we mòi, Ngàí mvng namaq svng rvcvng bòshà. Namaq èdinøng nø mvtìn mvbøp we angshí zílv m dvpvt Ngàí namaq svng rvcvng bòshà we íe. Wekvt namaqí Ngà bòng kèní Vpè svng kapà èrøtnøng nìgø A:ngí namaq svng èzí daqnønge.
- ¹⁷Namaq tiq gó nø tiq gó vshòngké ràe. Yalòng nø Ngà dvkvmkà íe.
- ¹⁸“Rvgaqí namaq svng shèngovtnøng kvtnø, namaq svng shini mèshèngōnøng dvgvp, Ngà svng shèngong we svng èshánøng.
- ¹⁹Namaq nø rvgaqò èinøng pa í nìnø, rvgaq nø angò rì svng shóngshi dōni namaq svng gø èshòngnøng ni we íe. Inìgø namaq nø rvgaqò rì mèinøng. Ngàí namaq svng rvgaq kèní rvcvng bòshà rvt, rvgaqí namaq svng shèngonøng we íe.
- ²⁰“Vshuq nø angkàng mvdvm té ring we mòi,” wvng namaq svng Ngàí vl bòshà kà svng mèsongnøng. Angmaqí Ngà svng dving nàrèngnøng nø, namaq svng gø nàrevtnønge. Angmaqí Ngà kà svng cà:nò nìnø, namaq kà svng gø cvn lúngòe.

²¹Inìgø, Ngà svng dèzvr dakngà pè svng angmaqí mvsháo rvt, Ngà bõng rvtñø yadvng pvn shvngbe angmaqí namaq svng èwàvtñønge.

²²Ngà la mvdøng nø angmaq svng mvshònò pà í nìnø, angmaq nø mvrà zì màvl ni we íe. Akvt nø, angmaq mvrà dangø pà dvpëshilvm màvlá: mì.

²³Ngà kaq shèngong gø nø, Vpè svng shvngoshi we íe.

²⁴Kagóí gø mvwà dá:rò we bvnli Ngài angmaq dvhø taq mvwvng yvngò pà í nìnø, angmaq nø mvrà màvl ni we íe. Dvdvm vtiquvm yadvng pvn angmaqí yvng lún bòà nìgø, akvt nø Ngà svng gø, Vpè svng gø angmaq shvngõshìe.

²⁵Iwe yalòng nø angmaq Dvrá lega taq vrū yà:ngà we, ‘Mvtú màdáshaq angmaq Ngà svng shvngõshìe,’ wakà dvhø:mò we íe.

²⁶Wedø ínìgø Vpè yvng kèní bung daq nø namaq yvng svng Ngài dvzvrálm í we ònglòng Pvlacè, Nøt shvlómshú tuq daq kvv nø, Ngà dvpvt shvkse Ang wáshì daqe.

²⁷Nvmlat kèní Ngà nvng tiqdø à:lì rvtñø namaq gø shvkse èwáshì lóngnønge.

Yohan 16

¹“Ngài namaq svng yadvng pvn dvtái we nø namaq nøt mvtinlvm rvt íe.

²Angmaqí namaq svng júrot chòm kèní èlùngnøng nø, èshvtnvtnønge. Namaq svng èshvtnøng rì nø, angmaqí yadø wài lòng nø Gvray kaq dvzø:mì we íe, wa dvda:mò we rvtø tuq rae.

³Angmaqí nø Vpè svng gø, Ngà svng gø, mèsháshi rvtñø yadvng pvn wà lú:ngoe.

⁴Ngài namaq svng yadvng pvn dvtái we nø werì bòn long dvgvp Ngài yari dang vgám dvtúi rì svng namaqí dvdvm rønlvm dvpvt íe. Yadvng pvn dang namaq svng nvmlat kení mvshònò we gø Ngà nø namaq nvng shini à:lì rvt íe.

⁵Inìgø akvt Ngà nø, Ngà svng dèzvr dakngà Pè yvng svng longvme. Iwe namaq kagóí gø, Nà kayvng èdivme?’ wa nø Ngà svng lemèrøtshà ni?

⁶Ngài namaq svng yadvng pvn shòn bõngà rvtñø, namaq taq nøt dvshà lòng èzøngvmsa.

⁷Inìgø, Ngái namaq svng kàdøng v̄la:tnìni, Ngà døngvm lòng nø namaq dvpvt té shvla we íe. Ngà mvløng kèní nø, nøt shvlòmshú Ang nø namaq ýng svng mvdi daq. Ngà longvm kvt m̀vng Ang svng Ngái namaq ýng svng dvzvr̀ dakngòe.

⁸Ang tuq daq kvtnø, rvgaq tøm vsvng kaq A:ngí, mvrà vl dang gø, døngman dang gø, kàngélvm dang gø, vchaqò nø dvshat lú:ngòe.

⁹Mvrà vl dang vchaqò lòng nø, angmaq Ngà svng mvkvm rvtnø íe.

¹⁰Døngman dang dvta:nò lòng nø, Vpè ýng svng Ngà longvm nø namaqí Ngà svng mèỳvng lóngshà rvtnø íe.

¹¹Kàngélvm dang dvta:nò lòng nø, rvgaq yaløng øpshú dùpè svng kà vrvtshaq ía:mì rvtnø íe.

¹²Ngái namaq svng shønlvm kà nø gvzà vl nìgø akvt nø namaqí vto mèdvngnøng.

¹³Inìgø dìnglòng Pvlacè Ang tuq daq kvt nø, A:ngí namaq svng dìnglòng í d̀vngte taq èshølvtnønge. Ang nø Ang nø:tní mvshøn. Iwe A:ngí táò d̀vngte wa shø:nò nø, dvgáni ílvm d̀vnshi rì gø A:ngí namaq svng dètá daqnønge.

¹⁴Kadø íe wani A:ngí nø Ngà kàri lá:ngò nø, namaq svng dètá daqnøng ýngkèní Ngà ngør dvgùng shvring lú:ngòe.

¹⁵Vpè vdá d̀vngte shvngbe nø Ngàò èøngàngè. Wedø í rvtnø, Pvlacèí nø Ngà kàri lá:ngò nø namaq svng dètá daqnønge, vl bøshà we íe.

¹⁶“Tvn tiqlvng kèní nø namaqí Ngà svng mèỳvng lóngshà. Tiqlvng mèpvng nø vrá namaqí Ngà svng èỳvng lóngshàe,” a:lòe.

¹⁷Ang coqc̀nrì tiqmaq vrùng nø, “A:ngí nøngmaq svng, “Tvn tiqlvng kèní nø namaqí Ngà svng mèỳvng lóngshà. Tiqlvng mèpvng nø vrá namaqí Ngà svng èỳvng lóngshàe,” wa nø; vrá, ‘Vpè ýng svng Ngà longvme,’ wa kà nø kadø wa kà í ma?” wae.

¹⁸A:ngí, “Tvn tiqlvng kèní,” wakà nø kadø shønkà í ma? Ang kapà shøn we nøngmaqí mvshài,” wa vrúng mvnshìe.

- ¹⁹Angmaqí Ang svng røt mvyó we svng Yesuí sháo rvtñø, “Ngái, ‘Tín tiqlvng kèní namaqí Ngà svng mèyvng lóngshà. Tiqlvng mèpvng nø vrá Ngà svng èyvng lóngshàe,’ wvng we yakà svng namaq nàrøtkénøng ma?”
- ²⁰Ngái kàdøng v̄la:tnini, namaq nø r̀vngshvng èwànøng nø dèyúrshìnøng ke, rvgaq nø dvbù longè. Namaq nø nøt vtvng dèsha lóngnøng nìgø, namaq nøt dvshàlòng nø dvbùlvm vpōvme.
- ²¹Svmaré nø, angcè gvllvm rvtø vhøm ra kvt puqnøn za weí nøt dvshà we vhó:mò nìgø gv̄l bódó dá:ngí nø, rvgaq tøm taq c̀vmré tiq gó ỳvngshì daqì rvtñø dvbù weí mvhøt bõì rì svng à:ngí vná bódòe.
- ²²Welòng dø namaq gø akvt nøt dvshà we nàhómnoṅge. Iwe namaq svng Ngái vrá ỳvng lú:ngí kvt namaq dèbù lóngnoṅge. Namaq dvbùnøt svng nø kagóí gø mèlúa bõnøng.
- ²³Weni taq namaqí Ngà svng røtlvm tiqkà gø màvlvm. Ngái kàdøng v̄la:tnini, Vpè svng namaqí Ngà bõng taqkèní kapà èrøtnøng nìgø, A:ngí namaq svng èzí daqnøṅge.
- ²⁴Akvt høq namaq nø Ngà bõng taqkèní tiqp̀vn gø shini mèrøtshìnøng. Erøtshìnøng kvt nø èlún daqnøṅge. Wekvt namaq nø dvbù nø:tní d̀vn èzøng lóngnoṅge.
- ²⁵“Yad̀vng p̀vn nø Ngái namaq svng kàshvbóng kèní shòn bõngà. Inìgø Ngái namaq svng kàshvbóng kèní vrá tiq kvt màshónshaq, Vpè dang nø dèdè chaqvp namaq svng dvtálvm rvtø tuq rae.
- ²⁶Weni taq namaq nø Ngà bõng taqkèní èrøtshì lóngnoṅge. Wekvt namaq dvpvt nø Ngái Vpè svng røt dvbvnglvm íe, wvng we mòí.
- ²⁷Pawálvm wani namaq nø Ngà svng èshóngshìnøng nø, Ngà nø Vpè ỳvng kèní d̀vng dakngà we svng gø èkvm bõshà rvtñø, Vpèí namaq svng èshòngnoṅge.
- ²⁸Ngà nø Vpè ỳvng kèní d̀vng dakngà nø, rvgaq tøm svng gòng dakngà. Vrá Ngà nø rvgaq kèní r̀vlshøng nø Vpè ỳvng svng longvme,” a:lòe.

²⁹Ang coqcvnríí, “Eyà:ngò, akvt nø Nàí kàshvbóng kèní mèshò:nò, chaqdv p èshò:nòe.

³⁰Akvt m̀vng Nàí nø í d̀vngte shvngbe èshàò we nvng tiq góí gø Nà svng røt mvrà we nøngmaqí shá bòshà. Wervt Nà nø Gvray ỳvng kèní èdì daqí we nøngmaq ká:mìe,” a:lòe.

³¹Yesuí angmaq svng vtá:nò nø, “Namaq nø akvt wa èk̀v̀mnønge ma?

³²Eyv̀ngnøng, namaq nø vdèdè chòm svng nàkang̀v̀mnøng nø, Ngà wa ègur ráshà we rvtø tuq rae, akvt ni tuq ráì. Inìgø Vpè nø Ngà nvng tiqdø v̀l rvt, Ngà nø Ngà wa mòøngà.

³³Ngàí namaq svng yad̀vng p̀v̀n dvtá bòshà we nø, Ngà vdòng taq m̀ongzòl lònq namaqí lúnl̀v̀m dvpvt íe. Rvgaq tømø nø namaqí dvshà mvhøt lònq nahóm lóngnønge. Inìgø shaqshaqwa è̀v̀lnøng, rvgaq svng Ngà jor̀v̀mà,” a:lòe.

Yohan 17

¹Yesuí yad̀vng p̀v̀n shò:nò dá:- ngí, muqlàng kaq dvjaq sórí yadø wae. “Vpèá, rvtø nø tuq ráì. Nvcèpè Ngàí Nà ngør dvgùng shvring lúnl̀v̀m dvpvt Nvcèpè ngør dvgùng shèring dakngà.

²Kadø íe wani Nàí Ang svng vzíshaq rì shvngbe svng, dvcìq lvpat gønsaq zíl̀v̀m dvpvt, Nàí nø vsvng shvngbe mvd̀v̀m v̀míng vk̀v̀ng Ang svng èzì yà:ngà.

³Tiq gø wa èí pè Gvray mvdòng Nà svng gø, Nàí dèz̀vr daqà we Kristu í pè Yesu svng gø shàò lònq nø, dvcìq lvpat gønsaq íe.

⁴Nàí Ngà svng èzòngà b̀v̀nlì Ngàí wá dvd̀v̀ng b̀ongà lù:ngí rvgaq tømø Nà ngør dvgùng Ngàí shvring b̀ongà.

⁵Wervtnø Vpèá, rvgaq shini màvl dvgvp Nà nvng tiqdvchá vdá ỳvngshà we Ngà ngør dvgùng welù:- ngí Nà m̀v̀rd̀v̀ngø akvt Ngà svng shèring dakngà.

⁶Nàí rvgaq tøm kèní Ngà svng èzòng b̀ongà we vsvng rì kaq Nà b̀ong Ngàí dvtan b̀ongà. Angmaq nø Nàò rì èía we, Nàí Ngà svng èzòng b̀ongà nø, angmaq gø Nà kà svng cv̀n d̀ongá:mì.

- ⁷Ngà svng èzóngà rì shvngbe nø, Nà yvng kèní í we akvt angmaqí shá bóa.
- ⁸Kadø íe wani Nàí Ngà svng vzíshaq kàrì nø, Ngàí angmaq svng zóng bóngà. Angmaqí gø vtoè nø, Ngà nø Nà yvngkèní bung dakngà we gø jøngjóng shá bóa nø, Nàí Ngà dèzvr dakngà we svng gø angmaq kým bói.
- ⁹Angmaq dvpvt Ngàí røtnø; rvgaq tømòri dvpvt nø mvrøtnangò. Nàí Ngà svng vzíshaq rì angmaq dvpvt m̀vng røtnāngò. Pàwálv̄m wani angmaq nø Nàò ēíae.
- ¹⁰Vrá Ngàò èøngàng rì shvngbe nø Nàò ni èía nø, Nàò rì gø Ngàò rì ni èøngānge; Ngàí gø angmaq taqkèní dvg̀ung shvring we lún bóngà.
- ¹¹Akvt kèní Ngà nø rvgaq tømø màvl̄vm. Yari nø rvgaq tømø vl ra nø, Ngà nø Nà yvng svng long longe. Shanshér we Vpèá, Ngàní pè nø tiq l̀ong íshà dø angmaq gø tiq l̀ong wa ílv̄m rvt, Nàí Ngà svng vzíshaq, Nà jór̀nøngg̀ùn b̀ong taqkèní angmaq kaq èroqò.
- ¹²Ngà nø Nàí Ngà svng èzóngà rì nvng tiqdø a:lì dvgvp Nàí Ngà svng èzóngà we Nà b̀ong taqkèní angmaq svng rok bóngà. Shànshér Kàru kà dvhøml̄vm dvpvt, vm̀vngl̄vm cèpè ang wa m̀oi nìnø angmaq tiq gó gø màmv̄ng dø Ngàí gar bóngà.
- ¹³Akvt Ngà nø Nà yvng svng long longe. Rvgaq tømø shini vl dvgvp yadv̄ng p̀v̄n Ngàí shòn bóngà we nø Ngà d̀vb̀ong nøt angmaq vd̀ong taq d̀vnzøngl̄vm dvpvt íe.
- ¹⁴Nà Mòngkà nø Ngàí angmaq svng zóng bóngà. Ngà nø rvgaqò mvóngà dø tiqdvchá angmaq gø rvgaqò m̀oi rvt, rvgaq nø angmaq svng shvngøshìe.
- ¹⁵Nàí angmaq svng rvgaq tøm kèní l̀vl̄vm dvpvt Ngà mvrøt. Mvgvm pè wepè wur taqkèní angmaq svng garl̄vm dvpvt m̀vng røtne.
- ¹⁶Ngà nø rvgaqò mòøngà dø tiqdvchá, angmaq gø rvgaqò m̀oi.
- ¹⁷Nà dìngl̀ong kà taqkèní angmaq svng dèshè:rò. Kadø íe wani, Nà Mòngkà nø dìngl̀ong íe.

- ¹⁸Nàí Ngà rvgaq tòm svng dèzvr dakngà døni, Ngái gø angmaq kaq rvgaq tòm svng dvzvr bõngà.
- ¹⁹Angmaq nõ dìnglòng dvpvt shànshér dø shvgaq we lúnlým rvt, Ngà gø Nà dvpvt shànshér dø shvgakshønge.
- ²⁰Ya mvdò dvpvt wa Ngái røtnangò we mõi, angmaq kà taqkèní Ngà svng kým ra rì dvpvt gø røtnangòe.
- ²¹Ngà nõ Nàí dèzvr dakngà we svng rvgaqí kýmlym rvt, angmaq shvngbe nõ tiq lònng wa ívm nõ; Vpè Nà nõ Ngà vdòng taq èvl nõ, Ngà gø Nà vdòng taq vl dø, angmaq gø Nøngmaq vdòng taq vllým dvpvt Ngà røtne.
- ²²Vrá, Nøngmaq nõ tiq lònng wa íshà dø, angmaq gø tiqlong wa ílym rvt, Naí Ngà svng èzøng yvngà ngør dvgùng nõ angmaq svng zøng bõngà.
- ²³Ngà svng Naí dèzvr dakngà we nvng Ngà svng Nàí èshònga dø tiqdvchá, angmaq svng gø wedøni vshóngshaq íwe svng, rvgaqí shálym dvpvt Ngà nõ angmaq vdòng taq vl nõ, Nà gø Ngà vdòng taq èvl yvngkèní, angmaq nõ tiqgóng tiqnøt taq wa kòmngøm vrým vrálym rvt Ngà ngør dvgùng angmaq svng zøngòe.
- ²⁴Vpèá, Nàí Ngà svng vzíshaq rì angmaqí, Nàí èzònga we Ngà ngør dvgùng yvng lúnlým dvpvt nvng Ngà vl yvngø angmaq gø vl lúnlým lònng svng Ngà shònge. Pàwálym wani rvgaq angké shini màshvzøngshaq vzvng kèní Nàí Ngà svng èshòngae.
- ²⁵Døngman pè Vpèá, rvgaqí Nà svng mèshá nìgø, Ngái Nà svng shánga. Yarií gø Ngà nõ Nàí dèzvr dakngà we svng shá bõà.
- ²⁶Nàí Ngà svng èshònga we shóngnøt angmaq vdòng taq vllým dvpvt nvng Ngà gø angmaq vdòng taq vllým dvpvt, Nà bõng nõ Ngái angmaq svng shá dvzvr bõngà. Tvn gø shá dvzvrlym íe,” wae.

Yohan 18

- ¹Kà yad'vng p'vn shò:nò dá:ngí, Yesu nò Ang coq'c'vrì nvng tiqdø, Kidron vkung kupa svng léshìá:mì nò, Ang nvng coq'c'vrì nò wey'vng kùlwàng tiq lònng svng gònngá:mì.
- ²Yesu nvng coq'c'vrì nò kadvgvp màdvgvp wey'vngø d'vkómshi dvr we í nò, Ang svng nvmá:mò pè Yudaí gø wezàng sháòe.
- ³Wekvt Yuda nò, shvrúngshú vjìrì nvng Farisirì taqkèní cìlcè tiqmvdò shò:lò nò angmaq nò cìldvm gø, svmigwìn nvng svmi mvdòm gø lá:ngò nò tòm ráì.
- ⁴Yesu nò, A:ngí kapà v'hòml'vm írì shvngbe sháshì rvt, t'vm búng nò angmaq svng, "Namaqí kagó èlánønge?" a:lòe.
- ⁵Angmaqí Ang svng, "Nazaret pè Yesu láìe," wa nò vtá:nòe. Yesuí angmaq svng, Ngà óngàe," a:lòe. Ang svng nvmá:mò pè Yuda gø werì nvng tiqdø ripme.
- ⁶Yesuí angmaq svng, "Ngà óngàe," vl bòà kvt, angmaq nò mèpvng lap svng shòtshi sórí vba tòm svng vngaqá:mì.
- ⁷Vrá tiq kvt A:ngí, "Kagó èlánønge?" wa rø:tnò kvt angmaqí rá, "Nazaret pè Yesu láìe," wae.
- ⁸Yesuí vtá:nò nò, "Ngà óngàe, lavl bóshà. Ngà svng èlásha nìnø, yarì nò shèlonøng," a:lòe.
- ⁹Yalònng nò, "Náì Ngà svng vzíshaq rì angmaq nò tiq gó gø màmvngvm," wa nò A:ngí shò:nò kà dvhòml'vm dvpvt íe.
- ¹⁰Wekvt Simon Piter nò, sh'vm tiqka pēshì we, rit shà:lò nò shvrúngshú vgo pè Ang dvzòmshú pè svng vtuaq bòà kvt, ang vbàng pa vnà lip c'vnga bòà. Dvzòmshú pè ang bònng nò Malku íe.
- ¹¹Wedø ínìgø Yesuí Piter svng, "Sh'vm nò ang dònngàng taq èzá:ngò. Vpèì Ngà svng vzíshaq gwìn nò Ngàì mvaql'vm í ma?" a:lòe.
- ¹²Wekvt cìl tiqkíng øpshú pèó ang cìlcè mvdò nvng Yuda vsvng dvz'vrshúríí Yesu svng ta:pmò nò dù:ngò dá:- ngí,

- ¹³Annas yíng svng vzvng shòl bóà. Wepè nò wenóng taq shvrúngshú vgo wáshìpè Kayafas angkò pè íe.
- ¹⁴Kayafas nò, basha rì tvle nò vsvng tiq gó shì lòng té shvlae, wa nò Yuda vsvng rì kaq vra a:pmà pè íe.
- ¹⁵Simon Piter ó coqcún dvgá tiq pèi nò Yesu mèpvng cùn bóà. Coqcún wepè nò, shvrúngshú vgo pèi sháo we í nò, Yesu nvng tiqdø shvrúngshú vgo pè chòm gùrpuq svng gòngá:mì.
- ¹⁶Piter m̀vng nò vngámlap b́vngkà yíng ripmè. Wekvt shvrúngshú vgo pèi sháo we coqcún pè búng daqì nò, b́vngkà vsóngshú chòm yoré mè svng a:lò nò Piter svng dvgòng lú:ngà.
- ¹⁷Wekvt b́vngkà vsù:ngò mèi Piter svng, “Nà gø wepè coqcún tiq pè mèi ma?” a:lòe. A:ngí, mvóngà,” a:lòe.
- ¹⁸Weyvngø vshuq rì nvng cìlcèrì nò, zòng rvtnø shòl svmi wvrshì nò, lómshì sórí ripme. Piter gø angmaq nvng rip nò svmi lómshìe.
- ¹⁹Welvng nò shvrúngshú vgo pèi, Ang coqcún rì nvng A:ngí shvngø: tnò mvshól dang Yesu svng rø:tnòe.
- ²⁰Yesuí ang svng vtá:nò nò, “Ngái nò rvgaq tòm svng dèdè chaqdv p shòn bóngà. Ngái nò kadvgvp gø Yuda vsvng rì shvngbe dvkómshì we júrot chòm taq gø, Noqngòm tòngnø taq gø shvngøtshaq íe; mvyø:ní tiqpvn gø Ngái mvshònò.
- ²¹Ngà svng pàwá èrøtnàe? Ngái kapà shònò we táa:pmà rì svng èrø:tnò lè. Ngái shònò rì shvngbe angmaqí sháde,” a:lòe.
- ²²A:ngí yakà shòn bóà kvt, shvnnvngø rip we cìlcè tiq pèi Yesu svng m̀vr vpaqò nò, “Shvrúngshú vgo pè svng Nà yadø vtvnshi daq ma?” a:- lòe.
- ²³Yesuí ang svng, “Ngái shòn vléngònøng nò vléngò kà nàchakngà, shòn vdu we kà shònònøng nò pàwá Ngà svng nàpakngàe?” a:lòe.
- ²⁴Wekvt Annasí Ang nò wedø vdóngshaq, shvrúngshú vgo pè Kayafas yíng svng shòl dvzvr bóà.

²⁵Simon Piter nø wedøni rip nø svmi lómshi ke, angmaqí ang svng, “Nà gø Ang coqcvní kèní tiq gø èí we mòi ma?” a:lòe. Ang māshì nø, “Ngà mvóngà,” wae.

²⁶Piterí vnà svng dárà pè ang rì angyang í we shvrúngshú vgo pè vshuq tiq góí ang svng, Kulwàng yvngø Ang nvng èvlshi dvgvp nà svng ngái yvng dvrà we mòi ma?” a:lòe.

²⁷Wervt vrá tiq kvv Piter māshì; wela:ngí dvinggú gí daqì.

²⁸Wekvt angmaqí Yesu svng Kayafas yvngkèní Gamzø kàciq rvtrà tønngø yvng svng shòla:tnà. Welvng nø sháng mvgágá íe. Iwe Yuda vsvng rì nø, mvshér dvzvr we màhómshaq Shvle bóy vmpà vm lúnlvm dvpvt, Gàmzø kàciq rvtrà tønngø svng mvzvingshì.

²⁹Wervt Pilat nø angmaq yvng svng léshi daqì nø, "Vsvng yapè svng namaqí pà shvràlvm v̄le ma?" wa rø:tnòe.

³⁰Angmaqí vtá:nò nø, “Vsvng yapè nø màshvla we mvwàò nìnø, nøngmaqí nà svng màtvlei,” a:lòe.

³¹Pilatní angmaq svng, “Namaqí Ang svng èshòlnøng nø namaq dvrá vl dø Ang svng kà èngēshi bønøng,” a:lòe. Yuda vsvng rii ang svng, “Nøngmaq nø kagø svng gø shvtlvm dvrá màvl,” a:lòe.

³²Yaløng nø Yesuí, Ang nø kadøwa shilvm í we, angmaq svng shòna:pmà tvrà dvhømlvm dvpvt íe.

³³Wekvt Pilat nø vrá tiq kvv Gàmzø kàciq rvt rà tønngø vdøng svng gòngá:mì dá:ngí, Yesu svng goa: tnà nø Ang svng, “Nà nø Yuda vsvng rì Koqkvm èí ma?” wa rø:tnòe.

³⁴Yesuí vtá:nò nø, “Yakà nø nà nø:tní èshò:nò we í ma? Mòíni vsà:- ngí Ngà dang nà svng dètá we í ma?” a:lòe.

³⁵Pilatní vtá:nò nø, “Ngà nø Yuda vsvng óngàe ma? Nà dvcì cèrì nvng shvrúngshú vjiríi Nà shvtlvm Ngà svng tèle bòi we íe. Nàí kapà èwàa: pmà ma?” a:lòe.

³⁶Yesuí vtá:- nò nø, “Ngà móngdàn nø rvgaq yalòng taq mõi; Ngà móngdàn nø rvgaq yalòng taq la í nìnø, Ngà nø Yuda vsvng rì wur taq màtvlelým rvt ngà dvzvrrií mvzàn wà lú:ngò ni we íe. Iwe Ngà móngdàn nø rvgaq yalòng taq mõi,” a:lòe.

³⁷Wervtnø Pilatní Ang svng, “Wedø íni Nà nø koqkým ni èí ma?” a:lòe. Yesuí vtá:nò nø, ‘Nài èshò:nò døni Ngà nø koqkým óngàe. Yalòng rvt nø ni Ngà svng ègvìl dakngà nø dìnglòng dpvt shvkse wáshilým rvt Ngà nø rvgaq tøm svng gòng dakngà. Dìnglòng lap kaq wáshì rì kagó gø Ngà kà tae,” a:lòe.

³⁸Pilatní Ang svng, “Dìnglòng, èwalòng nø pà íe?” wa rø:tnò dá:ngí ang rá Yuda vsvng rì yýng svng léshíá: mì nø, “Yapè taq ngái pà mvrà gø lá mvlúnò.

³⁹Iwe Shvle bóy rvtø taq ngái namaq svng tiq gó shvlángālým vtóng èvlanøng dø ngái namaq svng Yuda vsvng rì Koqkým yapè shvlángài we svng èshòngnøng ma?” a:lòe.

⁴⁰Wekvt angmaq vrá tiq kvt vkiq nø, “Yapè nø mõi, Baraba mýng shèlángasha,” a:lòe. Baraba nø tǽlýmshú tiq pè íe.

Yohan 19

¹Wervtnø Pilatní Yesu svng shíl dýng vdip dvzá:ròe.

²Cilce rii gø, býnghó vmō za:tnò nø Ang vgo taq shvmōè sórí shvmoq belaq yvnggúng tiq dùng Ang svng dvgwaðe.

³Angmaqí, Yuda vsvng rì Koqkým pèá, góngzòl leq v̄l dvr, a:lò nø Ang svng mvwa vpaqðe.

⁴Wekvt Pilat vrá tiq kvt léshíá:mì nø Yuda vsvng rì svng, “Eyvngnøng, Yapè taq ngái pà mvrà gø gún mvlú:nò we namaqí shálým rvt, Ang nø namaq yýng svng ngái shøl dakngòe,” a:lòe.

⁵Wekvt Yesu nø býnghó vmō shvmōshaq, shvmoq belaq gø dvgwashaq léshì dvzvr daqà nø, Pilatní angmaq svng, “Vsýng yapè svng èyvngnøng!” a:- lòe.

⁶Shvrúngshú vjìrì nvng cìlcèrìí Ang svng ỳvng b̀òà chang angmaq vkiq lú:ngì nø, “Nàtaqò, nàtaqò,” wae. Iwe Pilatní angmaq svng, “Namaqí lè Ang svng èsh̀v̀lnøng nø nàtaq b̀ònøng. Ngài nø Ang taq pàmvrà gø gún mvlúnò,” a:lòe.

⁷Yuda vsvng rìí ang svng vtá:nò nø, “Nøngmaq dvrá tiq lònng èvlāie. Ang nø Ang vdè svng Gvray Angcè pè v̀lshì rvtnø, dvrá welònng c̀v̀n nø Ang shí ràe,” a:lòe.

⁸Pilatní yakà tá b̀òà kvt téwa svre lú:ngì nø,

⁹Gamzò kàciq rvtrà tònngnø vdònng svng vrá tiq kvt gònngá:mì nø Yesu svng, “Nà nø kaỳvng kèní èie ma?” wa rø:tnòe. Inìgø Yesuí ang svng tiqkà gø màtá: nò.

¹⁰Wervtnø Pilatní Ang svng, “Ngà svng Nài kà mènàtv̀nà ma? Yalà, Nà svng shvlàngl̀vm vmíng gø, Nà svng vtaql̀vm vmíng gø ngà vl we Nài mèshánga ma?” a:lòe.

¹¹Yesuí ang svng vtá:nò nø, “Taqlap kèní èzí daqì we m̀oí nìnø, Ngà mvd̀vm nà nø pà vmíng vk̀vng gø mèvl. Wervtnø Ngà svng ètvp nø nà svng tèleng b̀ongà pè m̀vng mvrà té teē,” a:- lòe.

¹²Yakà rvtnø Pilatní Ang svng shvlàngl̀vm mvtú láde. Inìgø Yuda vsvng rì vkiq mvnshì nø, “Yapè svng nài shèlà:ngò nìnø, nà nø Kesar r̀vmnvng mèi; vdè svng koqk̀vm í dvz̀vrshì we kagó gø Kesar dani pè svng poshú íe,” a:lòe.

¹³Pilatní kà yarì tá b̀òà rvt, Yesu svng shvlé daqà nø, Hebru kài Gabbata, t̀òò we Lóng pvlū tòm, kàngé rúngtv̀ng taq runge.

¹⁴Wedvgvp nø Shvlebóy dvgóshìl̀vm angni í nø, tvné vyáng rvwè í rái. Wekvt à:ngí Yuda vsvng rì kaq, “Eỳvngnøng, namaq Koqk̀vmpè,” a:- lòe.

¹⁵Wekvt rá angmaq vkiq lú:- ngì nø, “Esha:tnò, èsha:tnò, Ang svng nàtaqò,” wae. Pilatní angmaq svng, “Namaq Koqk̀vmpè svng ngài vtakngònøng ma?” a:lòe. Shvrúngshúríí vtá:nò nø, “Kesar dani pè wa m̀oí nìnø dvgá koqk̀vm mèvlāi,” a:- lòe.

¹⁶Wervtnø Pilatni, Yesu nø wurgáng taq vtaql̀vm, angmaq svng tvle b̀òà.

- ¹⁷Weyvng kèní angmaqí Yesu svng shvl bòa. Wekvt Yesu nø Ang wurgáng tòng Ang baqshì taqsórí, Vgō sharø zàng, a:lò yvng svng búngá:mì. Wezàng nø Hebru kài, Golgota, tóde.
- ¹⁸Weyvngø Ang svng angmaqí vtaqò nø, dvgá vni gø gø Ang nvng tiqdø talap tagø, Yesu nø dvhøø vtaqòe.
- ¹⁹Pilatní rugòm tiq gòm taq, YUDA VSVNG RÌ KOQKÝM, NAZARET PÈ YESU, wa vruò nø wurgang taq dvcaqòe.
- ²⁰Rugòm wegòm taq nø Hebru kài gø, Latin kài gø, Heleni kài gø vrūshaq í rvtnø, Yuda vsvng mvmeí røde. Kadø íe wani Yesu svng vtaqò zang nø wamà nvng tvp íe.
- ²¹Wervtnø Yuda shvrúngshú vjiríí Pilat svng, “Yuda vsvng rì Koqkýmpe,” wa nø mènarūni; ‘Ngà nø Yuda vsvng rì Koqkýmpe óngàe wa, Ang shónshíe’ wa nø m̀vng nàruò,” a:- lòe.
- ²²Pilatní vtá:nò nø, "Ngài kadø vrongònòng nø wedø ídvng wae,” a:-lòe.
- ²³Cìlcèrìí Yesu svng vtaq bòa dá:ngí, Ang mvd̀vm bèlaq rì lushi nø vbi wál wád̀vng, cìlcèrì tapè tawál vwalshìe. Vdòng belaq d̀vng gø íwe, wed̀vng nø taqmvtú kèní be høq dvpuq màdá raq yà:ngà we í dá:rì.
- ²⁴Wedø í rvtnø angmaq vr̀vng nø, “Laq mvdi:ngì; yad̀vng kagø vpvtl̀vm í we shvwøn d̀oi,” wae. Yal̀vng nø Shànshér Kàru taq, “Ngà belaq rì nø angmaq vwālshì b̀oi. Ngà bèlaq d̀vng dvpvt gø angmaq shvwøn doshì b̀oi,” wa nø shøn yà:ngà kà dvh̀ml̀vm dvpvt íe. Wervtnø cìlcèrìí wedø wàò we íe.
- ²⁵Yesu Ang wurgáng shv̀nvngø angmè gø, angmè ang nvm mè Klopa ang chømmè Mari gø, Makdala Mari gø ripme.
- ²⁶Yesuí angmè nvng Ang shóngshi we coqc̀vn pè nø shv̀nvng yvng rip we ỳvng bòa kv́t, A:ngí angmè svng, “Svmaré mèá, èyà:ngò, nvcèpè,” a:lòe.
- ²⁷Wedá:- ngí A:ngí coqc̀vn wepè svng, “Eyà: ngò, nvmè,” a:lòe. Wervtø kèní Mari svng nø coqc̀vn wepèí, ang chø̀m svng shøl bòa.

- ²⁸Yesuí b̀̀nlì shvngbe wá d̀̀vng b̀̀òà we svng sháshi rvtnø, Shànshér Kàru kàri dvgøml̀̀m dvpvt, “Ngà tì bále,” wae.
- ²⁹Weyvng nø mvcattì d̀̀vn zvng we chúng tiqch̀̀vng runge. Wervtnø angmaqí Husop tv̀̀mùm taq mvcattì vzønshaq t̀̀rvmøt tiqp̀̀u dvcaqò dá:ngí, Ang nònggøp svng shvmø:ròe.
- ³⁰Yesuí mvcattì welòng aq b̀̀òà kv̀̀t, “D̀̀vng b̀̀ongà,” wa nø, Ang vgo køt vngóm nø, Ang shaq dvtná:mì.
- ³¹Weni nø pungwà ni í nø, mèpvng ni nø Narni íe. Yuda vsvng rìò Narni nø shànshér we angni í rvt wurgang taq màchúng dø, hí giqò nø vnàng rì kal̀̀m dvpvt Yuda vsvng rìí Pilat svng rø:tnòe.
- ³²Wervtnø cìlcèrì di rái nø, Yesu nvng tiqdø vtaqò we nvmlat pè nvng wápè híri giqòe.
- ³³Iwe Yesu ỳ̀vng tuq rái nìnø, Ang nø to shi dá:rì we angmaqí ỳ̀vng b̀̀òà rvt, Ang hí nø mvgiqò.
- ³⁴Iwe, cìlcè tiq pèi nø mvngjø:ngí Ang svrà̀m pa yaq b̀̀òà nìnø, shvwi nvng tìshø̀l chàng vyø daqì.
- ³⁵Namaq gø k̀̀vml̀̀m dvpvt, yarì ỳ̀vng yà:ngà pèi shvkse wàde; ang shvksekà nø dìnge. Vrá, à:ngí shø:nò rì dìng we gø à:ngí sháde.
- ³⁶Yad̀̀vng p̀̀vn íá:mì long nø, Shànshér Kàru taq, “Ang sharø tiq tancè gø mvgiqvm,” wakà dvhøml̀̀m dvpvt íe.
- ³⁷Vrá Shànshér Kàru dvgá tiq ciq taq gø, “Angmaqí yaq b̀̀òà pè svng angmaqí ỳ̀vng lu:ngòe,” wae.
- ³⁸Yad̀̀vng p̀̀vn mèpvng, Yuda vsvng kaq svre rvt mvyø̀ncèi Yesu coqc̀̀vn wáshì we, Arimatia pè Yosep nø, Yesu vnàng rvdal̀̀m rvt Pilat svng røtshìe. Pilatní vmíng zí b̀̀òà kv̀̀t, ang di nø Yesu vnàng kaðe.
- ³⁹Vz̀̀vng tiq kv̀̀t Yesu ỳ̀vng yaq dø:ngí di rái pè Nikodimu gø, muraci nvng vjoci vshú we tv̀̀né vshø̀mcé joy d̀̀vngte lá:ngò nø dì rái.

⁴⁰Wekvt angní Yesu vnàng lùò nø, Yuda vsvng rì kómshi vtóng vl dø, ngórcì nvng laqtu:ní dø:pmoe.

⁴¹Yesu svng vtaqò zàng taq nø kùlwàng tiq lòng vl we; kùlwàng welòng taq rá vsvng tiq gø gø shini mvkø:mò we lóngdùng dvgvmsivr tiq lòng v̄le.

⁴²Weni nø, Yuda vsvng rì dvgøshilvm angni í rvt, lóngdùng dvgvøm lòng gø we shvnnvngø ni í nø, angmaqí weyvngø Yesu svng vyà:lòe.

Yohan 20

¹Wenár nvmlat ni taq, shini mvgá dvgvp, Makdala Mari nø lóngdùng dvgvøm yvng svng sháng mvgágá diá:mì kvt, dvgvøm shø lóng gøm vlúshaq í da we svng yvng bòa.

²Wervt ang kvlvngá:mì nø, Simon Piter nvng Yesu shóngshi we coqcvn pè yvng svng tuq rái nø, “Dvgvøm kèní angmaqí Vkàngpè svng lùa:pmà, kayvng gvla:pmà we nongmaqí mvshái, wa angni lvngà svng dvtáòe.

³Wervt Piter nvng coqcvn wepè bungá:mì nø dvgvøm svng diá:mì.

⁴Angní lvngà tiqdø kvlvngá:mì we, coqcvn wepèi Piter svng dvjunke bòa nø, dvgvøm yvng ang vzvng tuqá:mì.

⁵Ang ngúshì nø dvjaqò nìnø, laqtūnri wa vyálshì we yà:ngòe. Inìgø vdòng rvm svng nø ang mvgòng.

⁶Simon Piter nø ang mèpvng tuq rái kvt lóngdùng dvgvøm vdòng svng gòngá:mì. Wekvt laqtūnri wa vyálshì da we nvng,

⁷Yesu vgo møqò we paqzit dung gø, laqtun rì nvng tiqvngø mõi dø, rvdulshaq shènvng zin we svng à:ngí yà:ngòe.

⁸Dvgvøm svng vzvng tuq bõi we coqcvn wepè gø gòngá:mì nø yvng bòa rvt kým bõi.

⁹Inìgø Yesu nø shiyvng kèní vrá zun ràe, wa we Shànshér Kàru kà svng angní lvngái shini mvrà:lò.

¹⁰Wekvt coqcvn wepèní nø chøm svng loá:mì.

- 11**Mari nø lóngdùng dvgv̀m vd̀am lapmø rip nø ngøe. Ang wedø ngø sórí ngúshì nø dvgv̀m vd̀ong svng dvjaqò nìnø,
- 12**Yesu vnàng vyàla:pmà ỳvngø, belaq m̀ung gwashì we muqlàng dvzvr̀ vnígò nø, vgo lap tiq gò, hí lap tiq gò rung we svng ỳa:ngòe.
- 13**Wegò ní ang svng, “Svmaré mèá, p̀awá èngøe?” a:lòe. A:ngí angni svng, “Ngà Vkàngpè angmaqí baqò nø kayv̀ng gv̀la:pmà we mvshángò rvt ngønge,” a:lòe.
- 14**Wedø shòn dá:ngí ang l̀vmposhì nìnø, Yesu weyv̀ng rip we svng ỳvng bóà. Inìgø Yesu í we svng màmvshá: lò.
- 15**Yesuí, “Svmaré mèá, p̀awá èngøe? Nài kagò svng èlåde?” a:- lòe. Marií wepè nø kùlwàng vsòngpè íe lá:nò nø Ang svng, “Vshaq pèá, nài Ang svng èbaqa:pmà nìnø, kayv̀ng nàya:pmà we dètàngà, ngái baqlvm íe,” a:lòe.
- 16**Yesuí ang svng, “Maria,” a:lòe. Ang l̀vmposhi taqsórí Hebru kaí Ang svng, “Raboni,” a:lòe. Yakà nø, Svra pè, wa kà íe.
- 17**Yesuí ang svng, “Ngà svng mèzòmànøng; kadø íe wani Ngà nø Vpè ỳvng svng shini màrvl̀vngshaq øngàe. Iwe Ngà vnmri svng èdivm nø angmaq svng, ‘Ngà nø, Ngà Vpè nvng namaq Angpè, Ngà Gvray nvng namaq Gvray ỳvng svng rvl̀vngvme wae,’ èvlá:mò,” a:lòe.
- 18**Makdala Mari di rái nø coqc̀vr̀ri svng, Vkàngpè svng ngái ỳvng bóngà, a:lòe. Vrá, A:ngí ang svng vl dá:ràri shvngbe dvtáde.
- 19**Nar ǹvmlat ni weni dørø̀m taq, coqc̀vr̀ri nø Yuda vsvng rì kaq svre rvtnø b̀vngkà kvlaqshi nø vl dvgvp, Yesu nø angmaq dvhøø zvng rip rái nø, “Mòngzø̀l lòng leq l̀vnnøng,” a:- lòe.
- 20**A:ngí wedø a:lò dá:ngí, angmaq svng Ang wur nvng Ang svrà̀m pa dvtanshìe. Wervtnø coqc̀vr̀ri nø Vkàngpè svng ỳvng lún bóà rvt gvzà dvbù lú:ngì.
- 21**Yesuí rá angmaq svng, “Mòngzø̀l lòng leq l̀vnnøng; Vpèi Ngà svng dèzvr̀ dakngà dø, Ngái gø namaq svng dvzàriè,” a:lòe.

²²A:ngí wedø a:lò dá:ngí, angmaq svng shaqí vhe:rò nø Shànshér Pvlacè nàtōnøng.

²³Namaqí kagø svng mvrà èchutnanøng nìnø, ang mvrà nø vchutshaq ívme. Namaqí kagø mvrà mèzaa nøng nìnø, wegø mvrà nø vldvng wae,” a:lòe.

²⁴Iwe Yesu weyvíng di rái dvgvp, tiqcé vni pè taqkèní Didimu tóo we Toma nø angmaq nvng tiqdø màvl.

²⁵Wervtnø dvgá coqcínrií ang kaq, “Vkàngpè svng nøngmaqí yvng bóshà,” a:lòe. A:ngí angmaq svng, “Ang wur taq shvmsi dvmá yvngò nø, dvmá taq ngà wurhàm màrvzøngshøng dvingte, Ang svràmpa dvmá vdøng svng ngà wu:ri màmvnokngò dvingte nø, kadø ínigø ngà mvkím,” a:lòe.

²⁶Tiqnár mèpvng, coqcínri nø chøm vdøngø vrá mvngushi ke, Toma gø vbàè. Bvngkà gø kvlaqshaq yvngø, Yesu nø angmaq dvhøø zvng rip rái nø, “Mòngzøl lònng leq lúnnøng,” a:lòe.

²⁷Wekvt Yesuí Toma svng, “Nà wurhàm èzúshi ra nø, Ngà wur svng èshupmà. Vrá nà wur èzúshi ra nø, Ngà svràmpa mènokngà, màkím mèwáshìni, èkím,” a:lòe.

²⁸Tomaí vtá:nò nø, “Ngà Vkàngpè nvng Ngà Gvrayé,” a:lòe.

²⁹Wervtnø Yesuí, “Nàí nø Ngà svng èyvng bóngà rvtvø wa èkíme ma? Mvya:ngò nìgø kímri angmaq nø ishøt igvn v̄le,” a:lòe.

³⁰Ang coqcínri negvmø Yesuí wà yà:ngà we shálím mvshvlpvrá dvgá dø mvme pèn kàru yabok taq màrushaq rì v̄le.

³¹Iwe Yesu nø Gvray Angcè pè Kristu wepè ni í we svng namaq kím lúnlím rvt nvng èkímnøng yvng kèní Ang bønng vdøng taq namaqí gønshaq lúnlím dvpvt yadvng pèn vrūai we íe.

Yohan 21

¹Yadvng pèn mèpvng Yesu nø, Tiberia tìnúng yvng coqcínri svng vrá tiq kvv dtánshìe. Dvtánshì lònng nø yadø íe.

- ²Simon Piter nvng Didimu tòò pè Toma nvng Galili móng Kana rvwá pè Nataniel nvng Zebedi angcè pèní nvng Ang coqcún dvgá vni pè gø tiqdø v̄l ke,
- ³Simon Piterí angmaq svng, “Ngà nø ngā gøpkengvme,” a:lòe. Angmaqí ang svng, “Nøngmaq lvngà gø nà nvng dìlým íe,” a:lòe. Angmaq nø kùngshí taq zýngshìá:mì. Weyaq nø angmaqí pàgø gøp mvlú:nò.
- ⁴Gá daqì dvgvp, Yesu nø tì vdàm pa ripme. Inìgø coqcúnrií nø Yesu í we màmvshá:lò.
- ⁵Wekvt Yesuí angmaq svng, “Cùmre rié, ngā tvp mèlúnnøng ma?” a:lòe. Angmaqí, “Mvlú:nì,” wa vtá:nòe.
- ⁶Wekvt A:ngí angmaq svng, “Kungshi vbàng pa svng shòmgun dègupnøng, wekvt ngā èlún daqnønge,” a:lòe. Angmaqí shòmgun dvgup bòa nìnø, shvl gø mvdá:ngò hòq ngā gvzà lún bòa.
- ⁷Wekvt Yesu shóngshi we coqcún pèí Piter svng, “Vkàngpè lvini,” a:lòe. Wekvt Simon Piterí, Vkàngpè í we tá bòa chang, ang góngsér írvt, ang mvdòm bèlaquí dvchtshi nø, tìnúng vdòng svng dvgupshìá:mì.
- ⁸Coqcún wápèla nø, ngā dvn í we shòmgun shà:lo sórí, kùngshícè taq rvpsia:tñi. Kadø íe wani angmaq nø tìrin kèní gvzà màsar, tvné vníyá rvdùng dýngte wa íe.
- ⁹Vdàm svng angmaq kvngshì lú:ngí kvt, weyýngø shøl svmi taq, ngā gø, zidòng gø dvgángshaq v̄l da we angmaqí yà:ngòe.
- ¹⁰Yesuí angmaq svng, “Namaquí akvt ègøp bòshà ngā taqkèní tiq gola èlvtnøng,” a:lòe.
- ¹¹Wekvt Simon Piter nø kùngshí svng zýngshìá:mì nø, ngākàng tiqya pungwàcé vshøm go dvn vdeq we, shòmgun long vdàm kaq shvla:tñà. Ngā wedýngte luq nìgø, shòmgun lònq nø mvdíng.
- ¹²Yesuí angmaq svng, “Sháng ýmpà èvm ránøng,” a:lòe. Ang nø Vkàngpè í we sháo rvtñø, coqcúnrií tiq góí gø, ‘Nà nø kagó èíe?’ wa nø røt mvkā:mò.
- ¹³Wekvt Yesuí zidòng nvng ngā lùò nø angmaq svng zìòe.

14Yalòng nø Yesu shìyíng kèní zun lú:ngì mèpvng, coqcínri svng Ang dvtanshì we vshøm kvt wakvt íe.

15Angmaq sháng vmpà v̄m bòi dá:ngí, Yesuí Simon Piter svng, “Yohan angcè Simoná, yari mvdvmø té Ngà svng nà èshóngshìe ma?” a:lòe. A:ngí ang svng, “Ie, Vkàngpèá, ngái Nà svng shòng we Nàí èshángae,” a:lòe. A:ngí ang svng, “Ngà vyvngri shèvmāngà,” a:lòe.

16Mèpvng vrá tiq kvt Yesuí ang svng, “Yohan angcè Simoná, Ngà svng nà èshóngshìe ma?” a:lòe. A:ngí Ang svng, “Ie, Vkàng pèá, ngái Nà svng shòng we Nàí èshángàe,” a:lòe. Yesuí ang svng, “Ngà vyvngcèrì èrokngāngà,” a:lòe.

17Vshøm kvt wakvt Yesuí ang svng, “Yohan angcè Simoná, Ngà svng nàí èshònga ma?” a:lòe. Yesuí ang svng vshøm kvt wa kvt, “Ngà svng nàí èshònga ma?” a:lòe rvtnø Piter nøt dvshà lú:ngì nø Ang svng, “Vkàngpèá, í dýngte shvngbe Nàí èsháoe, Ngái Nà svng shòng we nø Nàí èshángàe,” a:lòe. Yesuí ang svng, “Ngà vyvngri shèvmangà.

18Ngái nà svng kàdøng v̄lvtnøng, nà gùchàngré èí dvgvp nø, nà nø nà wa juqn̄m èn̄vmshì nø, kayíng di mèyø nìnø weyíng dí èlú:nòe. Iwe nà cèrøng ra dvgvp nø, nà wur nàgàng nø, vsà:ngí nà svng juqn̄m èn̄mavt nø, nà di mèmèyø yíng svng èshøl bøe,” a:lòe.

19(A:ngí yadø shò:nò we nø, Piter nø kadødø shì weí Gvray ngør dvgùng shvring lúnl̄m í we gømla dvta:nò kà íe.)Yakà shòn bòa dá:ngí Yesuí ang svng, “Ngà mèpvng èc̄vn ra,” a:lòe.

20Piter l̄mposhì nìnø, cáyaq dørøm vmpà v̄m dvga:pmí Yesu pøtpúm svng dømkuṅg námshì sórí, “Vkàngpèá, Nà svng èn̄vm̄m pè nø kagó íe ma? wa rø:tnò pè Yesu shóngshi we coqcín pèi c̄vna:tnà we svng yà:ngòe.

21Piterí ang svng yvng bòa nìnø à:ngí Yesu svng, “Vkàngpèá, yapè nà, kadø í long ma?” a:lòe.

22Yesuí ang svng, “Ang svng nø Ngà døng dak ni høq la v̄l dvz̄vr mvyøngnøng gø, nà pà shònrà vl ma? Nà m̄vng nø Ngà mèpvng èc̄vn ra,” a:lòe.

²³Weyíng kèní, coqín wèpè nò mvshìlong, wakà yalòng nò, vnm vchvng rì dvhøø shèngá:mì. Iwe Yesuí nò wèpè svng, ang nò mvshì long, nò mà:lò. “Ang svng nò Ngà dòng dak ni hòq la víl dvzír mvyóng nonggø, nà pa shónrà vl ma?” m̀ng a:lò we íe.

²⁴Yadíng p̀n dvpvt shvkse wáshì nò vruò pè nò, coqín yapè ni íe. Ang shvksekà nò òng we svng nongmaqí sháìe.

²⁵Yesuí wà yà:ngà we dvgá gø mvme p̀n v̄le. Iwe we rì mvti mvni shvngbe la nàruò nìnø, nàruò we kàrurì nò rvgaq yalòng taq gø damvcíngni, wvng dvd̄mòe.

Dvzúrri

Dvzúrri 1

¹⁻²Tiopiluá, Yesuí rvhiqshaq í we dvzúrri svng Shànshér Pvlàcè taqkení dvkámkà zí bòa dá:ngí, Ang svng vbun bòa ni høg, A:ngí wàò nø shvngøt pà:ngò we mvshólri shvngbe nø, kàru nvmlat bok taq ngái vrong bõngà.

³Yesu dvshàá:mì mèpvng, Ang nø cúnshì òng we zangkwè mvme pvn kèní dvzúrri svng dvtánshie. Angmaq svng Gvray móngdàn dang shø:nò sórí vbicé ni høg dvtán mvnshie.

⁴Tiqkvt nø angmaq vmpà vm nø dvkómshi dvgvp, Yesuí angmaq svng Yerusalem kèní mvbúnglým rvt dvká:mò nø, “Vpèi zílým dvna we Nga yvng kèní namaqí ètávpsha lònng ca èmvm dánøng.

⁵Kadø íe wani Yohaní nø ti taq tiløp løpmaðe; í we kadvng ni màlé dvgvp namaq svng nø Shànshér Pvlàcè taq mòng èløp daqnøng,” a:lòe.

⁶Wekvt angmaq dvkómshi rái kvt, angmaqí Ang svng rø:tnò nø, “Vkang pèá, móngdàn nø Nái Israel kaq vrá shvzøngálým nø, yadvngvp ni íe ma?” a:lòe.

⁷Wekvt A:ngí angmaq svng yadø a:lòe. “Vpèi Ang vmíng vkvng kèní gvn yà:ngà we rvtø angni svng nø namaqí shálým mði.

⁸Inìgø Shànshér Pvlàcè namaq mvdvm tuq daq kvt, namaqí nø jórnggùn èlún daqnøng. Wekvt namaq nø Yerusalem taq gø, Yuda mòng shvngbe taq gø, Samaria mòng taq gø, rvgaq vtvng yvng høg ínìgø, Ngà shvkse èi lóngnøng,” a:lòe.

⁹Yadvng pvn A:ngí shón dvng bòa weó, angmaqí dvjaqò la:ngí, Ang svng tvn vbun bòa nø, angmaq mvrðvng kèní rvmøt tiq pui mvyvngshì dø dvkøq bòa.

¹⁰Ang wedø ngāngá: mì la:ngí, angmaqí muqlàng svng vdaq ðvng wa dvjaqò dvgvp, bèlaq mòng gwāshì we vsvng vni gø ang maq shvngvngø chvvnvñ rip daqì nø yadø wae.

- 11**“Namaq Galili vsvng riá, pàwálm èripnøng nø muqlàng svng dèjaqnønge ma? Namaq yvng kèní muqlàng kaq vbun bóà we Yesu yapè nø, muqlàng kaq Ang kadø ngāngá:mì we svng namaqí èyvng bósha døni vrá di daqe,” vl daqà.
- 12**Wekvt angmaq nø, Zanlún sá wa nø tòè pung kèní Yerusalem wamà svng vtvíngá:mì. Wemvrùl nø Yerusalem shvngvng í nø, Narni dí tavrà dvingte vsāre.
- 13**Angmaq tuq rái kvt, angmaq vl we mvdvm dvtvng dóng svng rvlvngá:mì. Piter, Yohan, Yaku nvng Anderu gø, Pilip nvng Toma gø, Bartolomi nvng Mati gø, Alpiu àngcè Yaku gø, Nøtlømpè Simon gø, Yaku àngcè Yuda gø íe.
- 14**Yari shvngbe nø svmaré mèla nvng Yesu angmè Mari ó angnvm pèla nvng tiq nøt tiq mvyùng shvráshì nø júrot dvzaq mvnshìe.
- 15**Wenila taq vsvng nø tiqyá vnícé dvingte tiq mvdò shvngómshì ke, vnvm vchvngri dvhø yvngø Piter zvng rip lú:ngì nø yadø a:lòe.
- 16**“Vnvm vchvng rié, Yesu svng tvpma:tnà rì kaq shølshúpè Yuda svng tvnūò nø, Dawi nønggøp taqkení Shànshér Pvlàcèí dari shøn yà:ngà we Shànshér Kàru ciq nø gøm ràá:mì.
- 17**Kadø íe wani ang nø nøngmaq mvdò taq vrøshaq í nø, ang gø dvzøm bvnli yalòng tiq mvtū vpvtnè.
- 18**(Vsvng yapèi nø, a:ngí mvdøng mvmān wàò we zibèi rvmá tiq hving lú:noe. Wekvt ang nø paqsúng vjáá:mì kvt puqwá deá:mì nø, ang pvyø shvngbe gø vshūrá:mì.
- 19**Yerusalemø vlri shvngbeí yalòng shá bóa kvt, rvmá wehving svng angmaq kái Akeldama, wa nø tòè. Yakà nø, Shvwi hving, wakà íe).
- 20**Kadø íe wani yalòng nø Shvgùn Zaywà bok taq, ‘Ang vlrà nø shørshør laqjámvm, Weyvng nø tiq gó gø rān laqmvwavm,’ wa nø gø; vrá ‘Angò roqshú bvnli vyā nø dvgá tiq góí laqzø:mò,’ wa nø vrushaq íe.
- 21-22**Wedø í rvtvø, Yohaní tiløp zìò yvng kèní pving nø, nøngmaq dvhø kèní Ang svng vbūn bóà ni høq, Vkangpe Yesu nøngmaq dvhøø kukaq yakaq di rvtø shvngbe taq, nøngmaq nvng tiqdø vcvn yvngshà rì taqkení tiq gó svng

rvcvng nø, nøngmaq nvng tiqdø Vkangpe zuná:mì lòng shvkse wáshì ràe,” a:lòe.

²³Wekvt angmaqí nø, Yustu dvcì Barsaba, wa tódø we Yosep nvng Matiya svng ga:nòe.

²⁴⁻²⁵Wekvt angmaqí jurø:tnò nø yadø wae. “Vkàngpèá, vsvng í dýngte nøt mvsøn vsháshaq pèá, Yuda nø ang vlrà svng lólvm gurshì rái we dvzømbvnlì nvng dvzvr bvnli vyā yalòng taq, tvlē wáshilvm dvpvt yapèní taqkèní, nài rècà:ngo pè dètánā daqshà,” wae.

²⁶Wekvt angni dvpvt angmaqí shvwøn dóò nìnø, Matiya svng lut bóa nø, ang gø dvzvr we tiqcé tiq pè taq vbáá:mì.

Dvzvrri 2

¹Pùngwàcé ni Boy angni vhøm rái dvgvp, kým vsvngri shvngbe nø tiq yýngø wa dvkømshe.

²Wekvt tiqdvshaqí nvmbøngmè vhirshì ra dø muqlàng kèní shaq tiq lòng dvraq daqì nø, angmaq rúng chøm taq dvnzøng daqì.

³Pvlè dø vshvm we svmi mvlàm gø angmaq svng dvtánshì daqì nø, bving shinshì nø angmaq tiq gó nø tiq gó mvdvmø tuq daqì.

⁴Wekvt angmaq shvngbe nø Shànshér Pvlàcèi dvn zøngá:mì nø, Shànshér Pvlàcèi angmaq svng shòn dvzá:rò dø tiqdvchá dvgá pvn kà rì shòn pýngshì lú:ngì.

⁵Wedvgvp nø, muqlàng lvingpvng vsvng dvcì vrvm kèní di rái we nøtshú nøtløm we Yuda vsvng rì nø, Yerusalem wamà taq vle.

⁶Weyýng dvraq we shaq svng tá bóa chàng vsvng loksok dvkømshe rái nø angmaqí shø:nò kà svng tiq gó nø tiq gó vdèdè kài tá lún bóa rvt riràá:mì.

⁷Wekvt angmaq shvngbe á dádving wa nø vtìq sóri yadø wae; “Eyvngnøng, yadø kà shòn rì nø Galili rì dvchøng mòi ma?

⁸Wedø íni kadø í nø angmaqí shø:nò kà nøngmaq tiq gó nø tiq gó vdèdè rvgaq kài tá lúnshì rái?

- ⁹Nøngmaq Parti vsvng, Medi vsvng, Elam vsvng nvng Mesopotamia móng taq v̄l vsvng; Yuda nvng Kapadocia móngwál, Pontus nvng Asia móngwál;
- ¹⁰Frigia nvng Pamfilia móngwál, Ejip móng nvng Kureni wamà shvnnvng Libia móng, yadvng móng taq à:lì rì nvng Roma wamà kèní zaqlè dì rái we Yuda vsvng rì gø, Yuda mvdò taq gòng rái vsvng nvng gø;
- ¹¹Kreti vsvng nvng Arab vsvngri, nøngmaq shvngbeí nø angmaqí shò:nò we Gvray Angò vtiquím b̄nli mvshól, nøngmaq vdèdè kài ni tá lún bòshà,” wae.
- ¹²Angmaq shvngbe zòm vtiquá:mì nø, dvdáshì sórí tiq gø nø tiq gø vrùng nø, “Yalòng nø kadøni í rái?” wae.
- ¹³Iwe, dvgá tiqmaq nø zershì nø, “Yarì nø nõmuqí tvrushì dári,” wae.
- ¹⁴Wekvt Piter nø, tiqcé tiq pè nvng tiqdø rip sórí sērwa shòn lú:ngì nø vsvng loksokri svng yadø a:lòe. “Namaq Yuda móng vsvng nvng Yerusalemø èvnøng rì shvngbeí yalòng shá ràe; ngà kà gø shupwa ètá dánøng.
- ¹⁵Namaqí èlvnnøng dø, yarì nø nõi vrùkèdø we mòi. Kadø íe wani yalvng nø vsháng nvmjàng rvtø wani lvhøqa:tnà.
- ¹⁶Dvshàshà yalòng nø kàdvtutshú Yoeli shòn yà:ngà kà vhom daqì we lè íe.
- ¹⁷Gvrayí yadø shòn yà:ngà. "Lvngdøm nila taq yadø í longe. Nga Pvlàcè nø svingzà wàngcè í dvingte mvdvmø ngái shúrang dakngò nø, Namaq zvmì lvnga shvdvngri nø kàdvtut longe. Namaq taqkení gùchàngré rií nø shòngran yvng lú:ngò nø, Namaq taqkení shaqrépèlai nø yøpnvng nvng lú:ngoe.
- ¹⁸Jøngjóng ni wenila taq nø, Nga dvzømshú pèla nvng Nga dvzømshú mèla mvdvm taq gø, Nga Pvlàcè Ngái shúrang dakngò nø, Angmaq nø kàdvtut longe.
- ¹⁹Taq muqlàng rāmø nø, Ngái vtiquà dvtànø nø, lvngp̄vng rvgaq tømø nø, shvwi svmi nvng mvyó shaq shálv̄m mvshv̄lpvrá gø dvtan dakngòe.
- ²⁰Ring nø ngòr dvgùng vl we Vkangpe Angni welòng shini mvtuq daq dvgvp, Vnvm gø døvm nø, shvlá gø shvwi dø mvshèvme.

- ²¹Wedvgvp Vkangpe Ang bòng svng goò dǎngteí nø, gønsaq shvlut we lúnlv̄m í longe,' wà yà:ngì.
- ²²Israel vsvng rié, kà yarì ètá dánøng: Gvrayí nø, Nazaret pè Yesu wūr taqkèní, namaq dvhøø jórònngùn b̄vn̄lì nvng vtigrà nvng mvsh̄l̄pv̄rá gvpnaq wà bóa. Werì taqkení Yesu nø Ang yǎngkèní d̄i daqì pè íe, wa nø namaq svng dvtān daqà we nø namaqí ni èshánønge.
- ²³Yesu yapè svng nø, Gvray Ang gvca:tní vz̀ng kèní ḡvn yà:ngà nø vsháshaq dø tiqdvchá namaq svng tvlē bóa n̄nø, namaqí Ang svng nàtaqnøng nø dvrá mv̄c̄vn vsvng wur taq èshvt bōshà.
- ²⁴Inìgø shìlù:ngi ziqò lònngsvng Gvrayí p̄onā bóa nø, Yesu svng dvzūn bóa. Kadø íe wani Ang svng nø shì lù:ngí mvch̄m mvdá:ngò.
- ²⁵Dawíí Ang svng tvnuò nø yadø shòn yà:ngà. 'Vkangpe nø nga m̄vrd̀ngø kadvgvp gø vl we ngàí ỳngòe. Nga nøt màw̄lshil̄vm dvpvt, Ang nø nga vbàng pa ỳng v̄ld̀ng wae.
- ²⁶Wervt ngà nøt taq dvbòng we kà shòn lóngà. Ngà shagóng gø nøt vlómrà taq v̄ld̀ng wá lúnòe.
- ²⁷Kadø íe wani ngà dònngøt gønsaq svng nø, Nàí zùpvng r̄vmø mèlàng rángà. Nà Shànshérpè svng gø bøp shám mèdèzà:rò.
- ²⁸Nàí ngà svng gønsaq tvrà shá dèz̀rà nø, Nà m̄vrd̀ngø dvbù lù:ngí d̀vnz̀ng dèz̀ràe,' wae.
- ²⁹"Vn̄m vch̄ng rié, vkop Dawi dāng, ngàí màdvtiqshìshaq namaq svng shònd̀ng íe. Ang nø shí gø shì nø, kóm gø kóm yà:ngà nø, ang dvg̀md̀ng gø dèni hòqshaq nøngmaq ỳngø v̄le.
- ³⁰Iwe, ang nø kàdvtutshú í nø, ang vshagóng pv̄lí pv̄laq kèní tiq gó ang koqk̄m rúngt̀ng taq rúng dvz̀rl̄vm íe, wa nø, dvg̀mkàí ang svng Gvrayí dvg̀mshaqí we sháshì rvtnø;

³¹Kristu zūn lōng lōng svng vzvngkèní sháò rvt yadang a:ngí tvnuò nø, Ang svng nø zùpvngrvmø gø mvlàng ráò, Ang shagú:ngí gø bøp shámlvm lōng mvyà: ngò, wa nø shòn yà:ngí.

³²Yesu yapè svng ni Gvrayí dvzun bóà. Nøngmaq shvngbe gø yalòng shvkse íshàe.

³³Wedø í rvt Ang nø Gvray vbàngpā yvng shvringshaq í nø, Vpèi zílvm vdvnāshaq Shànshér Pvlacè A:ngí lún bóà rvtnø, namaqí èyvngnøng nø ètánøng we yaløngnø, A:ngí shúrā daqì we íe.

³⁴⁻³⁵Kadø íe wani Dawi nø muqlàng taqlap svng màrvlòng yvng; í we a:ngí yadø shò:- nòe; "Vkàngpèi ngà Vkangpe svng a:lò we nø, Nà ngvnsàrì svng, Na hí shvnamshìrà mvkøm Ngái wá màdvzvrò dvingte, Nga vbàngpā taq Nà shini èrūng,' a:lòe," wa, vl yà:ngà.

³⁶Wedø í rvtnø, namaqí nàtaqvpsà we Yesu yapè svng nø, Gvrayí Angkàng gø, Kristu gø, wáshì dvzvr bóà we svng nø, Israel dvcì rvpkø: pmí jøngjóng shá ràe," a:lòe.

³⁷Yalòng angmaqí tá bóà kvtt, angmaq nvrøm taq dvr vcaqá:mì nø, Piter nvng dvzvr wápèla svng, "Vnvm̀pèlaá, íni, nøngmaq kadø wáshì ràe ma?" a:lòe.

³⁸Wekvt Piterí angmaq svng yadø a:lòe. "Namaq nøt èlínghì ránøng nø, namaq mvrà chutnā lúnlvvm dvpvt, Yesu Kristu bønng kèní namaq tiq gó nø tiq gó tiløp løpshì ràe. Wekvtnø, Shànshér Pvlacè a:lò we gønpaq èlún daqnøng.

³⁹Dv̀nkà yalòng nø namaq dvpvt gø, nvcèmaq dvpvt gø, vrúm yvng vl vsvng, Vkangpe nøngmaq Gvrayí Ang yvng svng goa:tnò dvingte dvpvt gø íe," a:lòe.

⁴⁰Vrá dvgádø mvme kài gø tóngtóngwa ang shvkse wáshì nø, angmaq svng dvshat dvtú ma:nò sórí, "Chē gvyaqo we yamvril kèní namaq gønshaq shèlutshì ránøng!" a:- lòe.

⁴¹Wekvt ang kà zø bóà dvingte svng nø tiløp løpmaðe. Weni taq nø vsvng vshøm kíng dvingte rvm daqà.

⁴²Wekvt angmaq nø dvzýrrií shvngø: tnò kà nvng vrúm vrá nø:tní mvngūshì lònng taq gø, zidòng vmøtnv̄m lònng nvng júrotshì lònng taq gø, nvn̄nvn̄n tóngtóngwa cà:nòe.

⁴³Tiq gø nø tiq gø vdòng taq vpó svrē we nøt nvn̄nvn̄n vlá:mì. Vrá, dvzýrri wur taqkení vtiquà nvng shálv̄m mvsh̄lpvrá gø mvme p̄vn wà lú:nga.

⁴⁴Kv̄m vsvng shvngbe nø tiqnø:tní mvngūshì nø, vlāò dýngte tiqdø mvngú l̄vngshìe.

⁴⁵Wekvt angmaq zaqshøp dvrèrì na:mò nø angmaq kagó zóm̄dv̄ng n̄nø, zóm̄dv̄ng dýngte svng vwálāòe.

⁴⁶Ni nø ni vr̄vm̄ tiqnøt tiqmvyùng shvráshì weí Shanshér tòngnø taq angmaq nvn̄nvn̄n mvngūshì nø, tiq chòm mēpvng tiq chòm taq zidòng vmøtnv̄m sórí, dvbù we nvng nøt døngnø:tní tiqdø v̄mpà v̄m nø;

⁴⁷Gvray kaq shvring shvtàòe. Vrá vsvng shvngbe nø angmaq svng w̄vmshìe. Wekvt gønshaq dvtut lúnri gø, Vkàngpèi tiq ni nø tiq ni angmaq svng r̄vm̄ m̄vn̄ daqà.

Dvzýrri 3

¹Tiqni taq Piter nvng Yohan nø n̄vmtān júrot rvtòí noqngòm tòngnø svng ngāngá:mì.

²Noqngòm tòngnø svng gòng rarì yv̄ngkèní dvsházā gøn̄paq lvrøtnv̄m dø, noqngòm tòngnø Vnvp Bv̄ngkà, a:lò chit yv̄ngø, ni vr̄vm̄ vyà:lo yv̄ng svng gv̄l daqà ni kèní híze tiq pè angmaqí baqa:tnà.

³Piter nvng Yohan nø noqngòm tòngnø svng gòngl̄vm̄ d̄vnshì we svng a:ngí yv̄ng bóa kv̄t, dvshá lvzā ra dø røtnv̄me.

⁴Piter nvng Yohan ní ang svng vdaq d̄vngwa dvjaqò nø, “Ngàní svng dejq ra,” a:lòe.

⁵Wekvt ang nø, angní taqkení tiq pàpà lúnv̄mlvm̄ lònng svng vlómshì nø, angní svng mvcha shvla yà:ngòe.

⁶Iwe, Piterí nø, “Gvmsùng vshé nø ngà màdáng; ínìgø ngà vdáng lòng nà svng zøngvtnøng. Nazaret pè Yesu Kristu bønng kèní èbúng,” a:lò nø;

⁷ang wur vbàngpā kvp zò:mò nø, ang svng dvbúng lú:ngà nìnø, wekvt chàng ang hí nvng híciq sharø shaq kving lú:ngì.

⁸Wekvt svlun chóngshì nø, Gvray kaq shvring shvtàò sórí angní nvng tiqdø noqngòm tønngø svng gòngá:mì.

⁹Ang di nø Gvray kaq shvring shvtàò we svng shiwà vsvngri shvngbeí yvng bòà kvt,

¹⁰Noqngòm tønngø Vnvp Bvngkà yvng, røtnvmlým rüng pè í we svng angmaqí mvshvíl bòà nìnø, ang wedø íá:mì we svng angmaq vtvngshaq vtìq nø rìràá:mì.

¹¹Piter nvng Yohan svng ang dvchiqdvng wáshì la:ngí, Solomon Kùngjvøm wa tóò yvng, shiwa vsvng shvngbe nø gvzà vtìq sórí angmaq yvng svng vjèr nø dvkòmshì ráì.

¹²Piterí yvng bòà kvt, shiwa vsvngri svng yadø a:lòe. “Namaq Israel vsvng rié, yapè rvtnø namaq pawalým nàtiqnønge ma? Ngàní jórònngùn, mðíni nøtlòmshì weí yapè svng nganí tvrà dí dvzóra:tnò dø, kapàwá vdaqdvng wa dèjaqshàe ma?

¹³Namaqí shvtlým tèle bòshà dá:- ngí, Pilat dùpèi nø shvlànglým gvcvt dving bòà nìgø ang mvrðvngø namaqí èngálnøng we Gvray Angò Dvzømshúpè Yesu svng nø, Abraham, Isak nvng Yaku ang Gvray, nøngmaq vkop vkàngmaq Gvrayí ni dvgùng shvrìng bòà.

¹⁴Wedø ínìgø namaqí nø, Shànshérpè, Døngmanpè wepè svng èngálnøng nø, svngshvt we tiq pè lè namaq dvpvt shvlàngalým èrøtnøng nø;

¹⁵gønsaq Angkàng pè svng namaqí èshvt bòshà. Inìgø Gvrayí nø, shì yvng kèní Ang svng dvzun bòà. Nøngmaq nø yalòng shvkse íshàe.

¹⁶Wervtnø Ang bønng svng kým yvngkèní, namaqí èyvngnøng we nvng èshánøng we yapè svng nø Yesu Ang bønng taqkèní shaq nønggùn dvkving bòà.

Jøngjóng ni, A:ngí zí daqì we kǐmnòt rvt namaq mǐrdvngø Ang svng vróng làshvng dvbān bóa.

¹⁷Inìgø vn̄m vchvng rié, namaqí gø, namaq svng øpshú ríi gø, mèshánøng rvtno wedø èwa bòshà we svng ngái shángòe.

¹⁸Iwe, kàdvtutshúri shvngbe nònggøp taqkèní, Angò Kristu nø dvshá ràe, wa nø vzvngkèní Gvrayí dvtáshaq rì nø, A:ngí yadø dvgøm daqà.

¹⁹⁻²⁰Wervtnø namaq mvrà shøqa lúnlv̄m dvpvt gø, vrá Vkangpe mǐrdvng kèní shàbān we rvtø tuqlv̄m dvpvt gø; namaq dvpvt gv̄n yà:ngà pè Kristu ni í we Yesu yapè svng A:ngí dvzvrā lúnlv̄m rvt, namaq nøt èlíngshìnøng nø nàwvngshì ránøng.

²¹Ang shànshér we kàdvtutshúri nònggøp taqkèní, dari Gvrayí dvn̄ yà:ngà rì shvngbe vrá dvcøp mvdóngā lú:ngo bàn hòq, Yesu yapè nø muqlàng taqlapmø vl ràe.

²²Moshií gø jøngjóng yadø shòn yà:ngà; ‘V kangpe Gvrayí nø, namaq nvn̄m nvchv̄ngri dvhø kèní, ngà dø í we kàdvtutshú tiq pè namaq dvpvt bung dvzvr̄ lú:- ngòe. Wepèí namaq svng shòna:tnò dvingte kapà inìgø, namaqí shvngbe tá ràe.

²³Vrá kàdvtutshú wepè kà mvtā vsvng kagó inìgø, dvcì dvhø kèní dvkoq dvt dvzvr̄lv̄m íe,’ wa, shòn yà:ngà.

²⁴Jøngjóng ni, kàdvtutshú Samuel nvng ang mèpvng bung lú:ngì we kàdvtutshúri shvngbeí, kà dvtut yà:ngà dvingte nø, dènìla svng tvnuò nø shòn yà:ngà.

²⁵Kàdvtutshú werìò pv̄lí pvlaqrì gø, Gvrayí namaq nvkop nvkàng maq nvng wà yà:ngà we kagvpmò pv̄lí pvlaqrì gø namaq èinønge. Kagvp lònq taq nø A:ngí Abraham svng yadø vl̄ yà:ngà. ‘Móng døngtáng vsvng dvcì í dvingte nø, nà dvyø taqkení ishøt ìgvn lúnlv̄m íe,’ vl̄ yà:ngà.

²⁶Namaq tiq gó nø tiq gó, nàléshìnøng we mvrà kèní vwvngshì dvzvr̄ yvngkèní namaq svng ishøt ìgvn r̄vla lúnlv̄m dvpvt, Gvrayí Ang Dvzømshúpe dvbūng daqà nø, namaq yvng svng vzvng dvzvr̄ daqà,” a:lòe.

Dvzúrri 4

¹⁻²Piter nvng Yohan ní shiwa vsvng rì kaq shón mā:nò lā:ngi, shvrúngshúri nvng Shanshér tòngnø vsù:ngo we cildùpè nvng Sadukirì nø, dvzúr rì shiwa vsvng rì kaq shvngø: tnò sórí, shì yíng kèní zunlým lònng zangkwè nø Yesu zuná:mì yíngkèní íe, wa nø dvsha:ngo rvtñø, góng gvzà dvgìshì nø angní yíng svng di rái.

³Wekvt angmaqí angní lvngà svng tvp bòà we dø rái lvng í rvtñø, mèpvng ni hòq angní svng rú:ngòe.

⁴Wedø ìnìgø mòngkà svng tá bòà rì mvme kým rái nø, lvngàréri røbòng wawā pungwà kíng dýngte í lú:ngì.

⁵Mèpvng shá:ngi, øpshú shaqré shaqtvngri nvng kàru vrū mvdò nø Yerusalemø dvkòmshìe.

⁶Shvrúngshú vgōpè Annas nvng Kayafas, Yohan, Alesander nvng shvrúngshú vgopè pèdōng cèri shvngbe gø lúme.

⁷Wekvt angmaqí dvzúr pèní nø dvhøø shvri:pmò dá:ngí, “Nàníí nø kapà jórnonggùn kèní, mõiini kagó bòng kèní yadø èwa bóshà ma?” wa rø:tnòe.

⁸Wela:ngí Piter nø, Shànshér Pvlacè dvnzòng sórí angmaq svng a:lò we nø, “Namaq bashàri svng øpshú dùri nvng shaqré shaqtvngriá,

⁹vze tiq pè svng vjú lv̄l dø wāā bòà rvtñø, kadøwa nø yapè svng dvzóm bòà má, èwànòng nø dèni ngàní lvngà svng vdoq m̄vnlým dø í nìñø;

¹⁰namaq shvngbe nvng Israel ceri kaqda:tní yalòng shá ràe; namaqí wurgáng taq nàtaqvphà nø, Gvrayí shì yíng kèní dvzun bòà we Nazaret pè Yesu Kristu bòng kèní vsvng yapè nø vróng làshvng yayíng namaq m̄vrdvngø rip we íe.

¹¹Namaq chòm vr̄ng lànglì rìi rèhølnøng nø ègur bóshà nìgø, gúrtong dvdōng lóng chvngní ía:mì we nø Yesu yapè ni íe.

¹²Gønsmaq chutchvnglvm lòng nø dvgá vsvng kagó vdòng taq gø màvl. Kadø íe wani muqlàng lvn̄gp̄vng vsvng dvhò taq nø, nøngmaq gønsmaq shvlutlvm rvt, dvgádø kapà bòng gø mvzí yà:ngò, a:lòe.

¹³Wekvt Piter nvng Yohan nvròm tē we svng angmaqí yvng bóa nø, angní lvngà nø zùng gø màc̄vnshìshaq vsvng í we mvshvl lú:ngà rvt vtique. Iwe, angní nø Yesu nvng tiqdø vl yà:ngì we svng angmaqí dóm bóa.

¹⁴Wemvdvmø zómá:mì pè gø angní lvngà nvng tiqdø rip we svng yà:- ngò rvt, angmaq kadø gø kaqshì màshvla.

¹⁵Wedø ínìgø, angmaqí angní lvngà svng shaqré lipòng kèní lvyilshìvm dø vmíng zí bóa dá:ngí, angmaq nø angmaq vrùng nø yadø wae.

¹⁶“Vsvng yapèní svng nøngmaqí kadø lvwàini? Angnì wur taq tiq nvmshá í we mvshvlprá tiq lòng jòngjóng wà bóa lòng nø, Yerusalemø vlri shvngbe mvrđvngø dèdè dvtánshìe. Nøngmaqí gø mā mvdvng bòshà.

¹⁷Iwe, móng vsvngri dvhò taq dvshàshà màdvshērlvm dvpvt, yakvt kèní kukaq vbòng yalòng kèní kagó svng gø angmaq kà mvshònlvm rvt, nøngmaqí angmaq svng svrē dvku: tni,” wae.

¹⁸Wekvt angmaqí angní lvngà svng goè dá:ngí, Yesu bòng lá:ngò nø pà gø mvshònlvm, shvngøt gø màshvngøtlvm mvgvmkaq dvká:mòe.

¹⁹Iwe, Piter nvng Yohaní angmaq svng kà vtà:ngò nø yadø a:lòe. “Gvray kà tā we mvdvm namaq kà té tā nìnø, Gvray mvrđvngø vdu màdu má, namaqí dèdūnòng.

²⁰Kadø íe wani nøngmaqí vyvngshaq vtáshaq rì nø nøngmaqí màshòn vl mvdaq,” a:lòe.

²¹Wekvt shiwà vsvng rì rvt, angní svng dvm zílvm mvtú mvyà:ngò rvt, angmaqí vrá angní svng svre dvku:tò dá:ngí shvlà:ngòe. Pàwálvm wani wà bóa bvnli rvt, vsvng shvngbeí Gvray dvgùng shvri:ngòe.

²²Kadø íe wani shálvm mvshvlprá yalòng taqkení dvbān bóa pè nø vbat vbìcé nòng mvdvm íe.

²³Angní lvnghà svng shvlàng bòa dvgvp, coqcvn mvdò yvng vtvingá:mì nò, shvrúngshú vjìrì nvng shaqré shaqtvng rii angní svng tvng dára kari shvngbe angmaq svng dvtáòe.

²⁴Angmaqí tá bòa kvt tiqnòt shvráshì dèng shaqmèi vkiq sórí, Gvray kaq júró:tnò nò yadø wae. “Muqlàng ó rvgaq nvng nvmukdvra vdòngrvmø vl we í dvingte svng mvn pè Vkàngpèá,

²⁵Nà dvzømshúpè, nongmaq vkop Dawi nonggøp kèní, Shànshér Pvlacèi yadø èshòn yà:ngà; 'Wvngza dvcìrì nò pàwálm vhp vjángshìe ma? Bashàrii gø gvcvt vhung pàwá vjøn lú:ngà ma?

²⁶Vkangpe nvng Ang Kristu svng vtulvm dvpvt, Rvgaq tøm koqkvmri gvtvngshì nò, Dùgàmzøri gø tiqdø vrashìe,' wà yà:- ngi.

²⁷Jøngjóng ni, Nái Vshúí vdørshaq pè, shànshér we Nà Dvzømshú pè Yesu svng pò vtulvm rvt, Herod ó Pontus Pilat gø, wvngzàri ó Israel shiwa vsvngri gø, wàmà yalòng taq tiqdø dvkømsià:pmi.

²⁸Ya lòngh nò Nà gvcvtnø:tní í dvzvrilm vzvngkèní ègvn yà:ngà rì shvngbe wálm dvpvt íe.

²⁹Vkàngpèá, akvt angmaqí yadø svre dèku:tni we ínìgø, Nà mòngkà svng vzaqshi nø:tní dvshvnglvm Nà vshuqri nongmaq svng dèbvng daqshà.

³⁰Záyvng dvbānlvm Nà wūr èzúshì daq nò, Nà Shànshér we Dvzømshú pè Yesu bòngh kèní shálm mvshvlpvrá nvng vtigrà èwà daqò,” wae.

³¹Angmaq júrótsi bòi nìnø, angmaq dvkømsi zàng vtørshì lú:ngi. Wekvt angmaq shvngbe Shànshér Pvlacè zongá:mì nò, nvrøm te we nø:tní Gvray mongkà shø:nòe.

³²Kvm vsvng loksok mvdò angmaq nò tiqnòt tiqmvyùng íá:mì. Vdèò vdá we kapà ínìgø, “Ngàò èóngānge,” wa nò tiq gó gø mvshòn; vlāò dvingte nò mvshūngø lvingshìe.

³³Dvzvr rì nò, Vkangpe Yesu zuná: mì lòngh dang jórnonggùn vtā:ngi shvkse wáshìe. Vrá, póng we jejú vtving gø angmaq shvngbe mvdvmø vhapme.

³⁴Angmaq dvhò taq nò lǐng mvlug vsng tiq gó gò màvl. Kadø íe wani rvmá nvng chòm vdá dǐngteí werì na:mò nò, n̄m bóa rì dvpò lǐnga:tnà nò

³⁵dvzǐrri mǐrdvng hí yǐngø shvrú:ngòe. Wekvt kagó lǐng dǐng nìnø dǐng dø vwálāðe.

³⁶Dvzǐr rì Barnaba, wa tó bóa pè Ciprus móngò Lewi dvcì vsng Yosep tóð pèí nò,

³⁷ang rvmá hǐng na:mò nò, ang dvpò lòng nò dvzǐrri mǐrdvng hí yǐngø shvrúnga: tñà. (Barnaba, wakà èlí:ngò nìnø, Lin jòr cèpè wa kà íe.)

Dvzǐrri 5

¹Anania tóð we vsng tiq pè nvng ang chømmè Safiraí gò, vdá we rvmá tiq hǐng n̄m bóa we;

²ang chømmèí gò sháo nò nòt vrá sórí, dvpò tiqmaq mvzāá:mò dá:ngí, dvzǐrri mǐrdvngø tiqmaq wa shvrúnga: tna.

³Wekvt Piterí yadø a:lòe. “Anania á, Shànshér Pvlacè svng nayà nò, rvmá dvpò tiqmaq mávmlvm nòt nò Sataní pàwálm na nvròm taq zóng dèzǐrshìe ma?

⁴Evlā dvgvp nò, nàò ni mòíni ma? En̄m bódò mèpvng gò angkàng nò nà ni èí we mòi ma? Nà nòt taq kadø í nò yadø wàlv m èdǐn bóa ma? Nà nò vsng kaq nayà we mòi, Gvray kaq mǐng nàya we íe,” a:lòe.

⁵Kà yalòng Ananiaí tá bóa chàng cē vtúnga:mì nò shiá:mì. Tá bóa rì shvngbe nò gvzà svreá:mì.

⁶Wekvt gùchàngrerì tǐmbúng nò, vnàng lòng rvdu:pmò dá:ngí baqò nò kóm bóa.

⁷Wemèpvng vshòm nari dǐngte vlé rái dvgvp, angchømmè gò, wedø ía:mì we svng mvsháo nò gòng rái.

⁸Wekvt Piterí ang svng rø:tnò nò, “Rvmá hǐng nò wedǐngte taq wā èn̄m bòshà má, dètàngà,” a:lò kv t, A:ngí, “Ie, wedǐngte wani íe,” wae.

²¹Yakà angmaqí tá bǝà kvt, tvnéne gá daqì dvgvp, Shanshér tǝngnǝ wáng svng gǝngá:mì nǝ shvngǝt pà:ngǝe. Shvrúngshú vgopè nvng ang lamboqrì dì rái kvt, Shaqré lipǝngmè vsvng rì nvng Israel dvcì cèrì shaqré mvdò shvngbe svng dvkǝma:tnà dá:ngí, dvzǝrrì lvshǝla: tnò dǝ tǝng yǝng svng vsvng dvzǝr bǝà.

²²Wedǝ ínìgǝ diá:mì we cìlcè ríi nǝ, tǝng vdǝngǝ angmaq svng mvyà:ngǝ nǝ vtǝng rái kvt dvtáò we nǝ,

²³“Tung lǝng nǝ ngǝngngǝng kvlaqshaq í we nvng vsù:ngo rì gǝ bǝngkà yǝngǝ rip dā we svng nǝngmaqí yǝng bǝshà. Iwe, tà:nì nìnǝ, vdǝngrǝmǝ tiq gǝ gǝ mvyǝngshì,” a:lǝe.

²⁴Kà yarì svng Shanshér tǝngnǝ vsǝngshúriò dùpè nvng shvrúngshú vjì ríi tá bǝà kvt, yalǝng nǝ kadǝngshì ni télvm wáshìe má, wa nǝ angmaq rvtnǝ gvzà gǝng dvgishìe.

²⁵Iwe, tiq gǝ dì rái nǝ angmaq svng, “Ku, namaqí tǝng taq èrǝngvpshà pèla nǝ, Shanshér tǝngnǝ taq rip nǝ bashàrì svng shvngǝ:tnǝe,” wa nǝ dvtáa:tnà.

²⁶Wekvt Shanshér tǝngnǝ vsǝngshú riò dùpè nvng ang cìlcèrì diá: mì nǝ angmaq svng shǝla:tnà; ínìgǝ mvhǝ mvhut mvwàò. Pawalǝm wani angmaq nǝ shiwa vsvng ríi lú:- ngí wvp rā lǝng svng svree.

²⁷Angmaqí dvzǝrrì svng shǝla:tnà dá:ngí Shaqré lipǝngmè mǝrdǝngǝ shvri:pmǝe. Wekvt shvrúngshú vgopèi angmaq svng rǝ:tnò nǝ, yadǝ a:lǝe.

²⁸“Vbǝng yalǝng kèní zvndvtut màshvngǝtlǝm nǝngmaqí mvgǝmkaq ladvkǝmvpsà; èyǝngnǝng, namaqí shèngǝtnǝng we mvshǝl kái Yerusalem wamà dezǝng bǝshà yǝngkèní Vsvng yapè Ang shvwi nǝ nǝngmaq mvdǝmǝ vhap dvzǝrlǝm èdǝnnǝng,” a:lǝe.

²⁹Iwe, Piter nvng dvzǝr ríi vtá:nò nǝ, “Nǝngmaq nǝ vsvng kà tā mvdǝmǝ, Gvray kà té tá ràe.

³⁰Namaqí shǝng taq èchǝngnǝng nǝ èshvtvp shàpè Yesu svng nǝ, nǝngmaq vkop vkàngmaq Gvrayí shì yǝng kèní dvzun bǝà.

³¹Israel vsvngrì kaq vwíngshì nòt nvng mvrà chutnā we zílvm dvpvt, Gvray Ang Vbàngpā yíng Ang svng shvri:ngò nò, koqkím nvng Chíng Angkàng wáshì dvzír bóa.

³²Yari dvpvt shvkse nò nongmaq íshàe; vrá, Ang kà tā vsvngrì kaq Gvrayí zí daqà we Shànshér Pvlacè gø shvkse íe,” a:lòe.

³³Yakà angmaqí tá bóa kvt nvròm yaqké bóa rvt dvzírri svng shvtlím dvda:mòe.

³⁴Iwe, vsvng shvngbeí vpòò we Dvrá shvngøtshú, Gamàliel tòò we Farisi tiq pè nò, Shaqré lìpòngmè taq rip lú:ngì nò, dvzírri svng tiq lvngcè yilshìlím vmíng zíòe.

³⁵Wekvt a:ngí angmaq svng yadø a:lòe. “Namaq Israel vsvng rié, vsvng yari svng, kadø walím èdýnnong we svng namaq vdèdè nàyáshìng.

³⁶Vzèng dvgvp gø, Tudas (Theudas) lá:nò pe bung lú:ngì nò, rìng we tiq pè í dø dvshíngshì rvt, ang svng nò vsvng vbìyá dýngte tiq mvdò rvmshi yà:ngì we ang svng shvt bóa nò, ang svng cèn dýngte shvngbe gø vkāng yà:ngì nò vwawa dø zø yà:ngì.

³⁷Yapè mèpvng, vsvng bòng vruò nila taq, Galili vsvng Yuda būng lú:ngì nò, vsvng tiqmaq svng dvchvngím bóa. Wepè gø vmvngá:mì nò, ang svng cèn dýngte shvngbe gø vshìn yà:ngì.

³⁸Wedø í rvt akvt yadāng ngái namaq svng v̄la:tnini, vsvng yamvdò svng mènàkoqnøngni; vwā laqi. Kadø íe wani gvcvt yalòng, b̄nli yalòng nò vsvng yíng kèní í kèní nò, angwa vcatn̄me.

³⁹Inìgø Gvray yíngkèní ni í nìnø, namaqí angmaq svng cat mèngutnøng nò, dvshàshà lè, namaqí Gvray kaq m̀ng vtù we lè í lōng we gø màshá,” a:lòe.

⁴⁰Wekvt angmaqí ang gvcvtkà svng táāò nò dvzírri svng goa:tnà dá:ngí, vdi:pmò nò, Yesu bòng kèní t̄n tiq kvt màshvngøtlvm dvká:mò sóri shvlà:ngòe.

⁴¹Wervtnø, Vbøng yalòng dvpvt angmaq shvraqshìlím vholm vpøe wa, dvdut lú:nò yvng kèní, dvzýrri nø dvbùnø:tní Shaqré lipòngmè vsvngri mýrdvng kèní léshìá: mì.

⁴²Ni vrvm, Shanshér tòngnø wáng taq gø, tiq chòm nø tiq chòm taq gø, angmaqí, Yesu nø Kristu í we Dvbùshvngkà dvsha:ngo nø mànārnār shvngø:tnòe.

Dvzýrri 6

¹Wenila taq, rvcvngcèrì luq lú:- ngì dvgvp, ni vrvm vmlím dvzø:mò we tvmu taq, angmaq dvcì mēmāmèla mvdò svng shvmèò rvtnø, Heleni Yuda vsa:ngí Hebru rì kaq vbønke lú:nga.

²Wekvt tiqcé vnípeì rvcvngcèrì loksok kaq goa:tnà dá:ngí yadø a:lòe. “Nøngmaqí Gvray mòngkà kaq dvjèi nø, vmsvhbóy taq dvzømshì nø màdu.

³Wervtnø vnvm vchvng rié, nøngmaqí tvmu yalòng svng zóm dvzýrlvm, namaq dvhø kèní dvgùng shvlá vl nø, Shànshér Pvlacè nvng zitnøt dvnzòng we shvngøt pè rècèngvtnøng.

⁴Nøngmaq nø júrotlím lòng nvng mòngkà shvngøtlím dvzømbvnlì taq mving, yvng màdvt dvzaqshì:tnìni,” a:lòe.

⁵Yakà svng vsvng loksok shvngbe wvmshìe. Wekvt angmaqí kýmnoet nvng Shànshér Pvlacè dvnzòng vsvng Stepan, Pilip; Prokor, Nikanor, Timon, Parmena nvng Yuda pōng taq gòng rái we Antiok vsvng Nikolay svng rvcvnga:tnà nø;

⁶dvzýrri mýrdvngø shvri:pmòe. Wekvt angmaq nø wepèla mvdvm wur hapshi sóri vjú røtnāde.

⁷Gvray mòngkà nø vshēr mvnshì lú:ngì. Vrá, Yerusalemø rvcvngcèrì vtving kèní luqá:mì nø, shvrúngshúri tiq mvdòmè gø, kýmnoet tvrà svng vtoshìe.

⁸Stepan nø Gvray jejú nvng jórnoènggùn dvnzòng sóri móng vsvngri dvhø taq ríng we vtigrà nvng shálím mvshvlpvrári wàde.

⁹Iwe, Shvlutshaqrì júrøt chòm, tòò chòm kèní Kureni nvng Alesandria gø, Cilicia nvng Asia móngwálrì gø vbá we kà chēshú tiqmaq búng lú:ngì nø Stepan nvng vzønge.

¹⁰Inìgø zitnøt nvng Shànshér Pvlacè kèní A:ngí shø:nò kà svng angmaqí vtú mvdá:ngo.

¹¹Wekvt angmaqí shvkse vyá wáshìlv̄m rì mvyø: ní láò nø, “Yapè nø Moshi nvng Gvray kaq shvyóm mvtv̄nkà shòn we nøngmaqí tá bøshà,” wa nø shòn dvzá:røe.

¹²Vrá angmaqí móng vsvngri nvng shaqré shaqtvngri nvng kàru vrū mvdò svng dvzà:ngòe. Weríí ang svng ta:pmò dá:ngí, Shaqré lìpòngmè mvrðvng svng shvl bòa.

¹³Wekvt shvkse vyá rì shvri:pmo nø, weríí, “Vsvng yapè nø Shànshérrà ya zàng nvng Dvrá lòng svng shvyóm mvtv̄nkà shòn t̄vng ni màvl.

¹⁴Kadø íe wani Nazaret pè Yesu yapèí nø yazàng ca:tnò nø, Moshií nøngmaq svng èzí yvngshà vtóngri línglv̄m íe, wa nø ang shòn we nøngmaqí tá bøshà,” a:lòe.

¹⁵Wekvt Shaqré lìpòngmè taq r̄vng vsvng shvngbeí, ang svng vdaq ðvngwa dvjaqò ke, ang mvr nø muqlàng dvzvr mvrshv̄m dø í lú:ngì we svng yvng bòa.

Dvzvrri 7

¹Wekvt shvrúngshú vgopèí, “Yadvng pvn nà kaq èna lòng nø ðvng ma?” a:lòe.

²Stepaní yadø vtà:ngòe. “Vn̄m vchv̄ngri nvng vpèmaqá, età dánøng. Nøngmaq vkop Abraham nø, Haran móng taq shini màvl dvgvp, Mesopotamia móngø vl dvgvp, pòngbàng dvgvnggørr pè Gvray nø ang svng dvtánshì yà:ngì nø ang svng,

³‘Nà móng nvng nvri nvrpvi kèní èrvlshì ra nø, Ngái nà svng dvtóng dak móng svng èlo ra,’ vl yà:ngà.

- ⁴Wekvt ang Kaldea mǒng kèní búng rái nǝ Haran mǒng taq vl yà:- ngì. Angpè shiá:mì mèpvng, Gvrayí akvt namaq èvlnǝng we yamǒng svng vcíl yà:ngà we;
- ⁵ang svng yayvngǝ pà zaqshǝp gǝ, ang hí vzvlshìràcè gǝ mvzí yà:ngò. Iwe, àngcè gǝ shini màdá dvgvpni, yamǒng nǝ ang nvng ang mèpvng pvlí pvlaqrì vpvtlvm rvt A:ngí zilvm dǝna yà:ngà.
- ⁶Iwe, Gvrayí yadǝ vl yà:ngà. Ang dvgǝng cèrì nǝ wvngzà mǒng taq mvlú zaqlè wáshì nǝ, vsa:ngí angmaq svng vshuq zvngá:mò nǝ, vbìyá nǝng shvni pshvna:lò sóri dvki lú:- ngè.
- ⁷Inìgǝ, angmaq svng vshuq wáshì dvzá:rò dvcìrì kaq Ngài kàngélvm íe. Wemèpvng angmaq búng ra nǝ ya rvgaqǝ ngà svng dèzǝm longè,' wa nǝ, Gvray shǝn yà:ngì.
- ⁸Wekvt A:ngí Abraham svng rvmǝl vtǝng kàgvp zìè. WekvtAbrahamí Isak shvzat daqà nǝ, vshvt ni wanií ang svng rvmǝ:lòe; Isakngí nǝ Yaku svng shvza:tnò nǝ, Yakuí nǝ vkop vkàng maq tiqcé vnìpè shvzat yà:ngà.
- ⁹Vkop vkàng maq nǝ Yosep svng shǝm lú:ngì weí, Ejip mǒng svng ang kaq nvmvm yà:ngà. Inìgǝ Gvray nǝ ang nvng tiqdǝ vl nǝ,
- ¹⁰ang dvshà we shvngbe taqkení ang svng shvlu:tnè. Ejip koqkv m Farao mǝrdvngǝ tuqá:mì dvgvp, Gvrayí ang svng jejú nvng zitnǝt zìè nǝ, koqkv m pèi Ejip mǝngdàn nvng ang tǝngnǝ rvpkǝp mvdvmǝ vgo zǝmshú dù gàmzǝ wáshì dvzvr yà:ngà.
- ¹¹Wedvgvp nǝ Ejip mǒng nvng Kanan mǒng mongkǝp taq dvkǝ wàngrǝm vtìt lú:ngì nǝ, vtvingshaq mvhǝt lú:ngì kv t, vkop vkàng maqí nǝ vmlvm lám mvlún yà:ngò.
- ¹²Inìgǝ, Ejip mǒng taq vmlvm vl we svng Yakuí tá bǝà kv t, a:ngí nǝngmaq vkop vkàngmaq svng nvmlat tiq baq dvzvr yà:ngà.
- ¹³Mèpvngbaq taq nǝ angnvm pèla svng Yosep shá dvzvrshie. Yosep ang pèdong pècèrì svng gǝ Farao koqká:mì shá bǝa.

- ¹⁴Wekvt Yosepmí kà la:pmò nø, angpè Yaku nvng angmaq rvpkøp shvngøtcé pungwà gó shvngbe svng goèe.
- ¹⁵Weyvng kèní Yaku nø Ejip móng svng vgúngshì daqì nø, ang nvng vkop vkàng maq gø weyvng shì yà:ngì.
- ¹⁶Angmaq vnàngri gø Shekem rvgaq svng baq lú:ngà nø, Abraham a:ngí Shekem rvgaq Hamor àngcèrì kèní gvmsu:ngi wvn yà:ngà we lóngdùng dvgvm vdòng taq kóm yà:- ngà.
- ¹⁷Wedø ínìgø Gvrayí Abraham svng dvgv̀m yà:ngà we d̀v̀nkà angni vhø̀m ỳl̀ rài dvgvp, nøngmaq dvcìrì nø Ejip móngø vzing lú:ngì nø luq mvnshì yà:ngì.
- ¹⁸L̀v̀ngd̀ø̀mø nø Yosep svng mvsháò we Ejip koqkvm shøngshang tiq pè bung lú:ngì.
- ¹⁹Koqkvm wepèi nø, nøngmaq dvcì cèrì svng shvnipl̀vm gvcvt vjø:- nò nø vkop vkàngmaq àngcè rvlicèrì la mvcúnshì dø gur dvzá:rò weí angmaq kaq dvki shvǹl̀ yà:ngà.
- ²⁰Wenila taq ni Moshi gø g̀v̀l̀ yà:- ngà. Ang nø Gvray m̀v̀rd̀v̀ngø vtvng kèní vnvp we tiq pè í nø, angpè chø̀mø vshø̀m shvlá høq dvkùm yà:- ngà.
- ²¹Ang svng gur b̀ò̀à kvt, Farao koqkvm àngcè mèi ang svng cì b̀ò̀à nø, àngcè rvcì dvkùm̀vm yà:ngà.
- ²²Moshi svng nø, Ejip vsvng gvcvt paqzì í d̀v̀ngte shvngø:tnò nø, ang nø kà shòn jang nø b̀v̀nlì wa we taq gø nònggùn gvzà jor yà:ngì.
- ²³Iwe, ang nø tvné vbìcé ǹø̀ng í lú:ngì dvgvp, angnv̀m angch̀v̀ng Israel dvcì cèrì svng tinl̀vm dvpvt ang nø̀t taq nø̀t lú:ngà.
- ²⁴Wekvt angmaq tiq gó svng Ejip pèi màdvrá dø dvki dáò we ỳv̀ng b̀ò̀à kvt a:ngí dvba:ngo nø, shvna:lò pè dvpvt tvle teqaò nø, Ejip pè kaq shvt b̀ò̀à.
- ²⁵Gvrayí nø ang wu:rì angǹvm angch̀v̀ngrì svng gònshaq shvlu:tnò we svng angmaqí dvcì:ngoni, wa nø a:ngí dvda:mò we ínìgø angmaqí nø mvcíng dárà.

²⁶Mèpvng nì taq gø, Israel dvcì vnípe vshvt da dvgvp a:ngí vhòm bòa nø angní svng vrúm dvzvr mvyó weí, ‘Vnvm pènía, angnínvm èíshì we pàwá nàshvtshìe ma?’ a:lòe.

²⁷Inìgø ang tiqdvng vsvng kaq vlé bòa pèi nø, Moshi svng ngaqò sórí yadø a:lòe. ‘Nà svng kagóí nøngmaq mvdvmø øpshú nvng kàngéshú èzvínga:pmì ma?’

²⁸Cani Ejip pè svng èshvtna:pmà dø, nài ngà svng shvtlvm èdvna má?’ a:lòe.

²⁹Yakà rvt Moshi vtshi yà:ngì nø, Midian móng taq mvlú zaqlè wáshì dvgvp, wemóngø àngcè vni pè vdá yà:ngì.

³⁰Weyvngø vbìcé nóng vhòm rái dvgvp, Sina shìgùng rvgaq mvgung yvngø, svmi mvlàm vcor we shóngpóng taqkení muqlàng dvzvr tiq gó ang svng dvtánshìe.

³¹Moshií welòng svng yvng bòa kvt ang dàá:mì. Wekvt yvnglvm tvp vnvpsì rái ke, Vkangpe Ang kà shòn daqì nø,

³²‘Ngà nø nvkop nvkàng maq Gvray nvng Abraham ó Isak nvng Yakuò Gvray gø óngàe,’ wae. Wekvt Moshi nø nipnip vdvná:mì nø, dvjaq gø màvzaqò.

³³Wekvt Vkàngpèi ang svng a:lò we nø, ‘Na híshvnam èchutshi; nà èrip zang nø shànshér rvgaq íe.

³⁴Ejip móngtaq vl we Ngà bashàrì shvna:lò nø dvshà mvhøt we Ngái jòngjóng yvng bóngà nø, angmaq rvlà we kà gø táng bóngà. Wervtnø angmaq svng shvlutlvm rvt ngà dèng dakngà. Lo, èdira; nà nø Ejip móng svng Ngái dvzvrilm íe,’ a:lòe.

³⁵Iwe, ‘Nà svng kagóí nøngmaq mvdvmø øpshú nvng kàngéshú èzvínga: pmì ma?’ wa nø angmaqí ngá:lò pè Moshi yapè svng ni, shóngpóng taqkení ang svng dvtánshì daqì we muqlàng dvzvr taq kèní Gvrayí nø, øpshú gø, chutchvngshú pè gø ang kaq wáshì dvzvr yà:ngà.

³⁶Vsvng yapèi angmaq svng shøla:tnà nø, Ejip móng taq gø, Tinung Mvshé wàng taq gø, rvgaq mvgung móngø vbìcé nõng vl dvgvp gø, vtìqrà nvng shálm mvshvpvrá wà yà:ngà.

³⁷Israel dvcicèrì svng, 'Gvrayí nø namaq nvnvm nvchvngri dvhø kení, ngà dø í we kàdvtutshú tiq pè namaq dvpvt bung dvzvr lú:ngòe,' wa nø shòn yà:ngì pè nø Moshi yapè ni íe.

³⁸Rvgaq mvgung yvng vl yàng póng taq lúm nø, Sina shìgùngø ang svng kà shòn daqì we muqlàng dvzvr nvng gø, nõngmaq vkop vkàngmaq nvng gø vl yàng pè nø Moshi íe. Namaq svng zílvm cúnshì we mòngkàrì lún yà:ngà pè gø angnì íe.

³⁹Iwe, nõngmaq vkop vkàngmaq nø ang kà svng tá mvwáshì. Angmaqí ang svng ngá:lò sórí, angmaq nøt nø Ejip móng svng vwvngá:mì nø,

⁴⁰Aron kaq svng yadø vl yà:- ngà. 'Nõngmaq vzvngzvng dvdilvm dvpvt pvràhang èwáashà; pàwá wani Ejip móng kèní èshølvts hàpè Moshi nø, kapà bònám we gø mvshá bøshà,' wae.

⁴¹Wenila taq angmaqí nungwàcè hang shvlèò nø, pvràhang welòng kaq núngalvm tiq lòng lvinga: tnà nø, angmaq wu:rì wào bvnli taq dvbùe.

⁴²Wedø ínìgø Gvray nø mvr vpoá:mì nø, muqlàngram rénùng bvingshá mvdò svng laqdvzø:mò wa nø, angmaq svng gur bóà. Kàdvtutshúri kàru bok taq vrū yà:ngà dø, 'Israel dvcì cèrié, rvgaq mvgung yvngø vbìcé nõng taq, Shvt núnglvm nvng shvrúnglvmrì nø, ngà svng shèrúnga bóshà we íe ma?

⁴³Namaqí noqlvm dvpvt èwa bóshà pvràhangrì, Molok pvràhang ang shiyat nvng Repan pvrà ang kurnip svng lè namaqí èbaq yvngshà. Wervtnø Ngái gø namaq svng Babelon løm v̄le vgúng dvzvr bóie,' wa nø vbáe.

⁴⁴Shiyat welòng nø a:ngí yvng bóà we shvbónglvm dvtónghang lòng kaq cùn nø tiq chòm wáa ràe wa nø, ang svng kà tvngshì pè Gvrayí Moshi svng dvká: mò dø tiqdvchá, rvgaq mvgung yvngø nõngmaq vkop vkàngmaq nø shvkse shiyat v̄la yà:ngà lòng íe.

⁴⁵Wemèpvng nongmaq vkop vkàng maqí gø, Gvrayí angmaq mýrdvng kèní kwan bóà we wíngzà dvcìrì móng wàvmlým dvpvt, Yoshuya nvng tiqdø gòng rái ke, shìyat yalòng ni dvgònga:tnà we Dawi angni hòq v́la yà:ngà.

⁴⁶Dawíí nø Gvray negvmø jejú lú:no nø, Yaku ang Gvray dvpvt v́lra shìyat wáalým røt yà:ngà we;

⁴⁷ínìgø Solomoní m̀vng nø Ang dvpvt chòm wáa yà:ngà.

⁴⁸Wedø ínìgø Vháng vtvgpè nø, vsvng wu:rí wàò we chòm taq nø màvl. Kàdvtutshú pèi shò:nò dø tiqdvchá,

⁴⁹Vkangpe yadø wae; “Muqlàng nø ngà koqkvm rúngtvng, Rvgaq nø ngà hí vzvlshirà mvkøm í ke, Namaqí ngà dvpvt kadø í we chòm èwáāsha ni ma? Ngà narshirà nø kazàng íe ma?

⁵⁰Yari shvngbe nø Ngà wu:rí ni wvng ỳvngà we m̀oi ma?” wae.

⁵¹Lóngjvng èzaqnøng nø, nøt nvng vnà màrvmølshaqrì namaqe, namaqí nø kadvgvp gø Shànshér Pvlàcè svng nagámnønge. Nvkop nvkàng ríí kadø wà yà:ngà nìnø, namaqí gø wedøni èwànønge.

⁵²Nvkop nvkàng ríí màrè màdvki yà:ngò we kàdvtutshú kagó vl ma? Døngmanpè di daq lònng svng vzvng dvtanashú mvdò svng gø angmaqí ni shvt yà:ngà. Akvt namaq gø Ang kaq nvmýmshú nvng shvtshú èi lóngshà;

⁵³muqlàng dvzvrri wur taqkení zí daqí we dvrá èlúnnøng dá:ngí, mèc̀vnnøng rìé! a:lòe.

⁵⁴Yadvng p̀vn tá bóà kv́t angmaq hòpnøt vcor lú:ngì nø, Stepan svng shà vjitshie.

⁵⁵Inìgø Stepan nø, Shànshér Pvlàcè d̀vzøng sórí, muqlàng svng vdaq d̀vng wa dvjaq ke, Gvray p̀ngbàng shor we nvng Yesu nø Gvray vbàngpā ỳvngø rip we svng ỳvng bóà nø, yadø wae.

⁵⁶"Eỳvngnøng, muqlàng vtaná:mì nø, Vsvng Angcè pè Ang nø Gvray vbàngpā ỳvngø rip we svng ngái ỳvngè," wae.

⁵⁷Wekvt angmaq nõ shaqmèi serwa vkiq nõ, vnà shōshì sóri, ròwa ang svng mvgaqshì rái.

⁵⁸Angmaqí wamà vtíng svng dvdòr bóà nõ, ang svng lú:ngì wa:pmòe. Shvksèrì angmaq bèlaqrì gø, Solo, a:lò we gùchàngré tiq pè hí yíngø vya:lòe.

⁵⁹Wekvt Stepan nõ, Vkàng Yesuá, ngà pvlace svng nàtonga, wa, júrotshì la:ngí angmaqí lú:ngì wvp ma:nòe.

⁶⁰Wekvt ang bvnciq tushi nõ, serwa vkiq sóri, Vkàng pèá, mvrà yalòng angmaq svng mèshèrini, wae. Yakà shòn dýng bóà chàng ang yøpmá:mì.

Dvzýrri 8

¹Solo gø ang shìlòng kaq svng vráe. Weni kèní Yerusalemø vl we shvngømré svng vtvingshaq vrèd we bung lú:ngì nõ, dvzýrri wa ngýmshì dø shvngømrèrì shvngbe nõ Yuda gùrwang nvng Samaria gùrwang køp svng vshiná:mì.

²Wekvt Gvray dvrá taq nõtlòmri tiqmaqí Stepan svng kó:mò nõ, ang dvpvt gvzà rvyù nõ ngø:tnòe.

³Inìgø Soloí nõ shvngøm ré kaq cat lú:ngà nõ, tiq chòm nõ tiq chòm svng gòng nõ, lvngàrèrì nvng svmarèrì svng shà:lò nõ tung taq rú:ngòe.

⁴Vshiná:mìrì angmaqí nõ kayíng tuqni weyíng mòngkà dvsha:- ngòe.

⁵Pilip nõ Samaria mvrìng svng diá:mì nõ, Kristu bòng angmaq svng dvsha:ngòe.

⁶Pilipmí dvsha:- ngò lòng angmaqí tá bóà nõ, a:ngí wàd we shálým mvshíl pvràrì gø yèng bóà kvt, vsvng loksokrì nõ tiqnø: tní ang kà tashie.

⁷Mvmýng vcáng dvchøp we mvme gó kèní vcángri gø serwa vkiq sóri lúshiá:mì. Vrá, hí wur vzøm shìrì nvng híze mvme gó gø baná:mì.

⁸Wekvt we wamà taq nõ dvbùlým mvme vlá:mì.

⁹Iwe, Simon lá:nò we vsvng tiq pè nõ, we wamà taq vzèng kèní mandan wa nõ, ang nõ ring we tiq pè í dómshi nõ dvshýngshì sóri Samaria vsvng rì kaq vtiq dvzá:ròe.

- ¹⁰Angmaq nø, cým vtvngri kèní té vtvngri hòq shvngbe ang kà ta nø, "Yapè nø ring we Gvray jórnonngùn vl pè íe," wae.
- ¹¹Ang mandan bènli kèní mvme vlé hòq angmaq svng vtiq dvzvr yà:ngà rvtnø ang kà táāde.
- ¹²Iwe, Pilipmí Gvray móngdàn nvng Yesu Kristu Ang vbøng Dvbùshvngkà dvsha:ngò lòng svng angmaq kým rái kvt, lvngàrèrì gø, svmaré rii gø, tiløp lún bòa.
- ¹³Simon ang gøni kým rái nø tiløp lún bòa dá:ngí, Pilip nvng v̄le. Wekvt shálm mvshlprári nvng jórnonngùn bènli gvbà yà:ngò rvtnø ang dádving wáá:mì.
- ¹⁴Samaria rii Gvray mòngkà vtō bòa we svng Yerusalemø vl we dvzvr rii tá bòa kvt, angmaqí Piter nvng Yohan angmaq yvng svng dvzúra bòa.
- ¹⁵Angní lvngà tuqám kvt, angmaqí Shànshér Pvlàcè lúnlvm dvpvt júrotnāde.
- ¹⁶Kadø íe wani angmaq tiq gø mvdvmø gø Pvlàcè shini mvlāā daqò. Angmaqí nø Vkangpe Yesu bøng taq tiløp lú:nò we wa íe.
- ¹⁷Wekvt angmaq mvdvmø angní lvngà wur hapshì bòi nìnø, angmaqí gø Shànshér Pvlàcè lún bòa.
- ¹⁸Dvzvr pèní wur hapshì yvng kèní Shànshér Pvlàcè zí daqà we svng Simoní yvng bòa kvt, a:ngí angní lvngà svng gvmsùng zushi sóri yadø a:lòe.
- ¹⁹“Ngà kagø mvdvmø wur hapshøng nøngnø, wegóí Shànshér Pvlàcè lúnlvm dvpvt, vmíng vkvng yalòng ngà svng gø èzísha,” a:lòe.
- ²⁰Iwe, Piterí ang svng yadø a:- lòe. “Gvray Ang gønpaq nø gvmsù: ngí lún daqe èlá:nò rvtnø, nà nø nà gvmsùng nvng tiqdø leqnàmvngvm.
- ²¹Ya tvrà taq nà pà mvtu gø mèvla; kadø íe wani nà nøt nø Gvray mvrðvngø mèdøngman.
- ²²Wervtnø nà mèshèla we tvrà yalòng kèní nøt èlíngshi ra; nà nøt taq dèda:mò lòng svng èchutna daq we màshá, Gvray kaq svng vjú èrøtshi.

- ²³Kadø íe wani nà nòt taq nò svkí dø ka we èvl nò, mvdøng mvman weí vdóngshaq èi we svng ngàí yvngè,” a:lòe.
- ²⁴Wekvt Simoní vtá:nò nò yadø a:- lòe. “Nàni lvngàí èshònshò rì tiqpvn gø ngà svng mvtuqlvm rvt, ngà dvpvt Vkangpe svng vjú èrøtnāshà,” a:lòe.
- ²⁵Wekvt angni lvngà nò tóngtóngwa shvkse wāshì nò Vkangpe Ang mòngkà shòn bòa dá:ngí, Samaria gürwang mvme rvwá taq Dvbùshvngkà dvsha:ngò sóri Yerusalem svng vtvgá:mì.
- ²⁶Vkangpe Ang muqlàng dvzvr tiq gø Pilip svng kà shòn daqì nò, “Ebúng nò Yerusalem kèní Gaza wamà svng chàng di tvrà tuq hòq tvnuni kaq svng èdivm,” a:lòe. Weyvng nò rvgaq mvgung íe.
- ²⁷Wekvt angbúng nò diá:mì. Eyvngnøng, Etiopia koqkvím mè Kandachi lvngp̄vngø ring we bvnli vya lú:nò nò ang pøyá pønung zaqshøp ídvngte rvdashú Unuk Etiopia vsvng tiq pè nò, Yerusalem yvng noqngøm nvng diá:pmì.
- ²⁸Ang vtvg rái nò, ang cìlgàrì taq rung sóri kàdvtutshú Esaya kàru rvdul rø mvnshìe.
- ²⁹Wekvt Shànshér Pvlàcèí Pilip svng, “Edi nò, Gàrì lòng svng tvp nànvpsi,” a:lòe.
- ³⁰Pilip ang yvng kvlvngá:mì nìnø, a:ngí kàdvtutshú Esaya lega rø dáò we a:ngí tá bòa kv, “Nàí èrøò lòngsvng èzaòe ma?” a:lòe.
- ³¹A:ngí, “Ngà svng pónashú màvl nìnø, ngàí kadøwa lvzangonøng?” wa vtánò nò, Pilip hvnshi long nò ang nvng tiqdø rúnglvím dvpvt rø:tnòe.
- ³²A:ngí røò we Shànshér Kàru ciq nò yalòng íe. “Ang nò shvtlvím rvt sha:lò we vyvngcè dø shvl bòa nò, møl dvchipshú mvrðvngø vyvngcè mvgóng døni, Ang gø nønggøp màáshì.
- ³³Ang svng shvniip shvna:lò nò kà rvt bòa dá:ngí Ang svng shøl bòa; Ang pvlí pvlaqrì dang nò kagóí gùn dvtøpmalvm í ma? Cúnshì rì vl móng kèní Ang gønsaq svng le rvt bòa,” wae.

³⁴Wekvt Unuk pè nø Pilip svng kà vtýngshì nø, “Røtnvtnøng, yakà nø kàdvtutshú pèi kagø svng tvnu yà:ngà ma? Ang vdè svng tvnushi ma?, mðíni dvgá vsvng kaq tvnu yà:- ngà ma?” a:lòe.

³⁵Wekvt Pilip tórboqshì nø, Shànshér Kàru yaciq kèní ni pà:ngò nø, ang svng Yesu Dvbùshvngkà dvsha:ngòe.

³⁶Wekvt angní lvngà tvrà dí mvnshì dvgvp, tì tiqwang yýngø tuqám kv, Unuk pèi yadø a:lòe. “Kula, ti; Ngà svng tìløp løp mvdaq we vgámlým kapà vl ma?” a:lòe.

³⁷Wekvt Pilipmí, “Nà tiqnøt shvngbeí èkým nìnø daqe,” a:- lòe. A:ngí vtá:nø nø, “Yesu Kristu nø Gvray Angcèpè í we svng ngà kýmè,” a:lòe.

³⁸Wekvt cìlgàrì narlým a:ngí dvká:mò dá:ngí, Pilip nvng Unuk pèò angní lvngà nø tiqdø tì svng diá:mì nø, Pilipmí ang svng tìløp løpmàðe.

³⁹Angní lvngà tì kèní kungshì lú:ngì wèó, Vkangpe Ang Pvlàcèi Pilip svng tòm vbun bòa nø, Unuk pèi vrà ang svng mvyvng bòa; í we ang nø dvbù sóri loá:mì.

⁴⁰Pilip ang nø Azotu rvwáø yýngshì rái nø, Kesaria mvrìng hòq chàng di sóri mvrìng shvngbe taq Dvbùshvngkà dvshvng ma:nòe.

Dvzýrri 9

¹Wervtø taq Solo nø, Vkangpe Ang rvcýng cèrì svng wedøni svre dvku:tnò we nvng shvtlým dvkýngshì nø, shvrúngshúpè yýng dĩ nø;

²Tvrà yalòng cèn vsvng lá lún nìnø, lvngàré i nìgø, svmaré ínìgø, dóngdèng Yerusalem svng shvllým rvt, Damasku wamà júrot chòmri svng zílým vmíng kàru røtshìe.

³Wekvt ang diá:mì nø, Damasku shvvnvng tuq rái dvgvp, chvnnvñn muqlàng kèní ang gùrhøm gálong shor daqì nø;

⁴ang nø vba tòm svng kóng vkupmá:mì ke, ang svng, “Soloá, Soloá, nà nø pàwálým Ngà svng nàreshìe ma?” wa nø shòn daqì we kà tiqlòng tá bòa.

- ⁵Wekvt a:ngí, “Vkàngpèá, nà nø kagó èie ma?” a:lòe. A:ngí, “Ngà nø nài narèngà pè Yesu øngae.
- ⁶Iwe, èbúng nø, wamà svng ègòngvm; wekvt nài wá rà lònng mvtú dètavt we vsvng v̄le,” a:lòe.
- ⁷Ang nvng tiqdø diá:mì ríí nø, kà nø táò nìgø, pà vsvng gø mvyà:ngò rvtñø, á dád̀vng wa ripme.
- ⁸Solo nø, vba tòm kèní kungshì lú:ngì nø, vne gvr nìnø, kapà gø mvỳvng b́òà. Vsa:ngí lè ang wur kèní zø:mò nø, Damasku svng shøl b́òà.
- ⁹Ang nø vshòm ni vne mvỳvngshì nø, v̄m gø màvm, aq gø màaq vle.
- ¹⁰Wedvgvp nø Damasku wamà taq Anania t́òð we rvc̀vngcè tiq pè v̄le. Vkàngpèí shòngran taqkení ang svng, “Anania á,” wà daqi. A:ngí, “Vking pèá, èyà:ngò, ngà yayv̀ng v̄le,” a:lòe.
- ¹¹Vkàngpèí ang svng, “Ebúng nø, Mvdóng Tvra, lá:nò we mvrìng tvra hwáng taq èdivm nø, Yuda rvp chòm taq, Tarsu vsvng Solo t́òð pe svng èláá:mò. Eyà:ngò, ang nø júrot mvnshì nø,
- ¹²Anania t́òð we vsvng tiq pè gòng rái nø ang vne lvỳvngshì dø ang mvd̀vmø wur hapshì we svng a:ngí ỳvng b́òà,” a:lòe.
- ¹³Iwe, Anania vt̀vnshi nø, “Vkàngpèá, vsvng yapèí Yerusalemø Nà shànshér vsvngri kaq mvgvm màshvla we kadv̀ngte ni wà b́òà we nø mvme gó kèní ngái táng b́òngà.
- ¹⁴Yayv̀ngø gø, Nà b̀ng svng go vsvng í d̀vngte kaq d̀ngl̀vm dvpvt ang nø shvr̀ngshú vjìrì kèní vmíng vk̀vng lú:nò nø dì rái we íe,” a:lòe.
- ¹⁵Iwe, Vkàngpèí ang svng, “Edivm; pàwálvm wani wv̀ngzàrì nvng koqkvmri nvng Israel dvcì cèrì m̀vrd̀vngø Ngà b̀ng rílv̄m dvpvt ang nø Ngái rvc̀vng b́òngà we gwìn tiqch̀vng íe.
- ¹⁶Ngà b̀ng rvtñø, dvshà we kadv̀ng p̀vn a:ngí v̀hóm rà we nø Ngái ang svng dvtanl̀vm íe,” a:lòe.

¹⁷Wekvt Anania diá:mì nø, wechøm svng gòngá:mì kvt, ang mvdvmø wurhapshì sórí, “Vnvmpè Soloé, na vne èyṽngshi long nø, Shàn shér Pvlàcè dṽnzóng lúnlým rvt, na èdi rái we tvrà taq na svng dvtánsihì daqi pe Vkàng Yesuí nga svng dèzṽrvtnà,” a:lòe.

¹⁸Wela:ngí ni ang vne taqkení angcipcè dø í we tøq vjáá:mì nø, ang vneí rá yvng lú:ngà. Wekvt ang búng nø, tiløp lún bõà kvt,

¹⁹ṽmpà vm bõì nìnø ang shaq nònggùn v̄l lú:ngì. Ang nø Damaskuø vl we rvcvngcèrì nvng mvmeni vle.

²⁰Júrøt chømri taq, Yesu nø Gvray Angcè pè íe, wà nø wekvtni a:ngí dvsha:ngòe.

²¹Ang ka táò vsvng shvngbe dádṽng wa nø yadø wae. "Yerusalemø vbøng yalòng svng goè vsvng kaq sha:tnò we nø yapè mõi ma? Ang nø angmaq svng dònng nø, shvrúngshú vjìrì mṽrdṽng svng shøl lúnlým dvpvt màngmàng yayvng dì lú:ngì pe lvíni," wae.

²²Inìgø Solo nø shaq nònggùn téwa kṽng mvnshì lú:ngì weí Yesu nø Kristu ni í we zangkwè dvta:nò rvt Damaskuø vl we Yuda vsvng rì kaq dṽngke bõà.

²³Mvmeni vlé rái mèpvng ang svng shvtlým rvt Yuda vsvngri vrāshìe.

²⁴Iwe, angmaq shvngvmshì nø vliè we svng Soloí shá bõà. Angmaqí ang svng shvtlým dvpvt vyáng yaqdòng wamà wáng bṽngkàrì taq gø caèe.

²⁵Iwe, ang coqcṽn rìi nø yaqdø: ngí ang svng shø:lò nø, wamà bāgv̄m wáng tiqchit kèní dvhùng taq chù:ngò nø lāèe.

²⁶Wekvt ang nø Yerusalemø tuq rái ke, coqcṽnrì svng dvhømshilým wáshìe. Iwe, angmaq shvngbe ang svng svre nø, ang nø coqcṽn íá:mì we svng angmaq mvkým.

²⁷Wedø ínìgø Barnabaí ang svng vtodṽng, dvzṽrri yvng shøl bõà. Soloí Vkangpe svng tvrà ramø yvnga:pmà nø, Vkangpe ang svng kadøwa kà shòn daqi we nvng Damasku wamà taq Yesu bøng zø:mò nø, nvrøm tewe nø:tní kadøwa mvshól shõna:pmà we angmaq svng dvtáèe.

- ²⁸Weyýng kèní ang nø Yerusalemø angmaq nvng tiqdø vl nø, kukaq yakaq pànøt manøt vtí mvnshì sórí, nvrøm te we nø:tní Vkangpe bõng taqkení mvshól shø:nøe.
- ²⁹Vrá ang nø Heleni Yuda vsvngri nvng vrùng nø vzønge; í we angmaqí nø ang svng shvtlým dá:- nøe.
- ³⁰Yalòng svng vnvm vchvng rii shá bõà kv, Kesaria høq angmaqí ang svng shøl bõà nø, Tarsu kaq ang svng dvzvr bõà.
- ³¹Wedvgvp, Yuda móng, Galili móng nvng Samaria móng kayýng màýýng vl we shvngømre nø, ngvng zøng lú:ngi nø, mòngzøl we lú:nøe. Vrá, Vkangpe svng vpó svre we nøt nvng Shànshér Pvlàcèi nøt shvløm we taq cà:nø sórí luq mvnshìe.
- ³²Wekvt Piter nø tiqrvgaq nø tiqrvgaq chàng diám dvgvp, Lida rvwáø vl we rvcýng cèrì yýng gø tuqá:mì.
- ³³Weyýng nø hí wur vzøm shì nø vshvt nõng ang pvlv taq vyálshì we Anea, wa bõng tød we vsvng tiq pè yvng bõà.
- ³⁴Wekvt Piterí ang svng, Anea é; Yesu Kristuí nà svng dèbāne. Ekungshì nø nà pvlv rèdulshi, a:lòe. Wela:ngi nì ang söt kungshì lú:ngi.
- ³⁵Lida nvng Sharon rvgaq vl dýngteí ang svng yvng bõà nø, Vkangpe svng nøt vwýngshì rái.
- ³⁶Wedvgvp Yopa yýngø Tebita tød we rvcýngcè tiqme v̄le. Tebita wa bõng Heleni kài Dorka, wa we èlí:ngò nìnø vzuq wa kà íe. Yameí nø nøt shvla we bvnli nvng dvsházā we bvnli nvnvn wàø nø nøt zøpme.
- ³⁷Wenila taq, ang zà lú:ngi nø shiá:mì. Angmaqí vnàng lòng zvl dá:ngi nø, mvdvm dvtvng tiqdøng taq vya:lòe.
- ³⁸Lida nø Yopa mvrìng tvp í rvtnø, rvcýngcè rii nø Piter weyýng vl we tá bõà rvt, ang yýng svng vni pè dvzvr bõà nø, "Màdvtómshishaq nõngmaq yvng høq èdi ra," wa rø:nøe.

³⁹Wekvt Piter búng nø angní lvngà nvng diá:mì. Ang tuq rái chang, angmaqí mvdvm dvtvng svng shøl bóa. Memàrèrì shvngbe nø ngø sórí ang shvvnvngø rip nø, Dorka angmaq nvng vl dvgvp, a:ngí dvceãð we bèlaq nvng gónggwá laqtūnri dvta: nòe.

⁴⁰Iwe, Piterí angmaq shvngbe yilshì dvzá:rò dá:ngí, pvnciq tushi nø vjúrø:tnòe. Vrá vnàng kaq poshi nø, a:ngí, “Tebita á, èkungshì,” a:lòe. Wekvt Tebita vne gvr lú:ngì nø, Piter svng yvng bóa kvt rúng lú:- ngì.

⁴¹Wekvt Piter wur zúshì nø, ang svng dvbú:ngò dá:ngí, rvcvng cèrì nvng memàrì svng goð nø, angmaq svng vngvt làshvng dvta:nòe.

⁴²Yalòng nø Yopa mvrìng kø:pmí shá bóa kvt, Vkangpe svng mvme gó kím rái.

⁴³Wemèp̄vng Piter nø Yopa mvrìngø shācē vkønshú Simon a:lò we tiq pè nvng tiqdø mvmeni v̄le.

Dvzvrri 10

¹Wedvgvp Kesaria taq, Itali cildap tóð dap taq, Korneliu tóð we cìlcè tiqyá øpshú cìldu tiq pè v̄le.

²Ang nø nøtlòm vsvng tiq pè í nø, ang tiqrvp vsvng rì shvngbe nvng tiqdø Gvray kaq vpó svre nø, vsvng kaq dvsházā gønpaq mvme zìð nø, kadvgvp gø Gvray kaq júrotshì pè íe.

³Tiqni nø, tvné nvm̄tan dvgvp, Gvray Ang muqlàng dvzvr tiq gó ang yvng dì daqì nø, Korneliu á, wa shøn daqì we svng, shøngran taq a:ngí chaqdv̄p yà:ngòe.

⁴Ang svre lú:ngì nø, wegø svng vdaqdv̄ng wa dvjaqò sórí, Vkàngpèá, pa í la? wae. Wegóí rá ang svng, Nà vjú èrøt lònng nvng nài dvshá èzað gønpaqrì nø, dvdvm mánálvm̄ Gvray mvr̄dv̄ngø tuq lú:ngì.

⁵Akvt Yopa yvng svng dèzá:rò nø, Piter, wa nø tóð pè Simon svng laqshøla:tno.

⁶Ang nø tìnúng shvvnvngø shacē vkønshú Simon rvp chòmtaq v̄l dae, a:lòe.

⁷Ang svng kà shòn daqì we muqlàng dvzvr gø lōá:mì mèpvng, a:ngí ang chømø dvzømsnú vní pèó, ang svng nvnvn vsóngshúri taqkèní nøtlòm we cìlcè tiq pè svng gōò nø,

⁸angmaq svng yari shvngbe pónaò dá:ngí, Yopa svng dvzvr bòà.

⁹Mèpvngni taq, angmaq nø tvrà dí mvnshì nø mvrìng shvng tuq yùl rái dvgvp, tvné vyáng mvlùng la:ngí, Piter nø júrotshilvm dvpvt chøm mvdvm svng rvlvngá:mì.

¹⁰Ang svrí shì lú:- ngì nø vmpà vm mvyó lú:ngì we vmpà dvgóāò dvgvp angnø shøngran vdòng zvngshìá:mì nø,

¹¹muqlàng vtáná:mì we nvng laqtun gwaqlàng dø vshvm nø, vbì górtong kèní chù:ngò we dvrè tiqlòng rvgaq tøm svng la daqà we yà:- ngòe.

¹²We vdòng taq nø, rvgaq tømø hí vbì hí vl we vsha, vba tøm ùm we bvløng rì nvng vhang ramø vlang we ca angpvnvn zvngshìe.

¹³Wekvtø kà tiqlòng ang svng shòn daqì nø, “Piter á, èbúng, èshvtkéò,” a:lòe.

¹⁴Iwe, Piterí, “Mvwvng, Vkangpe á; mvshèr we nvng vm mvdaq pvn kapvn ínìgø ngà kadvgvp gø màvm dvr,” a:- lòe.

¹⁵Vrá, vní kvv wakvt ang svng kà tiqkà shòn daqì nø, “Gvrayí dvshèr bòà lòng svng nài mvshèr pvn mèdèdutni,” a:lòe.

¹⁶Yadø vshøm kvv wà daqì mèpvng tiqdv shaqí dvrè welòng nø muqlàng kaq vtvng bòà.

¹⁷A:ngí yvng bòà we shøngran lòng nø pà í we svng Piter nøt vdòngø dvdáshì la:ngí ku, Korneliuí dvzvrá:tnà rì nø, Simon chøm gùn bòà dá:ngí, bvingkà yvngø rip nø

¹⁸vkiq sórí, “Piter lá:nò pè Simon weyvng vle ma?” wa rø:tnòe.

¹⁹Piterí nø shøngran lòng svng dvda: mò dvgvp, Shànshér Pvlàcèi ang svng, “Eyà:ngò, vsvng vshøm pèi nà svng èlái.

- ²⁰Ebúng nø èyøtshiṽm, màdvtiqshìshaq angmaq nvng tiqdø èdìṽmnøng. Kadø íe wani angmaq svng nø Ngàini dvzṽrvtnà we íe,” a:- lòe.
- ²¹Wekvt Piter nø werì yṽng svng yøtshì daqì nø, “Eyṽngnøng, namaqí èlásha pè nø ngà óngae; namaq èdì ráshà mvtú nø kapà íe?” wa rø:tnøe.
- ²²Angmaqí, "Døngman nø Gvray kaq vpó svre we Yuda vsvng dvcì kø:pmí dvgùng shvri:ngò, pè cìlcè tiqyá ø:pmò we cìldu Korneliu nø, nà yṽng kèní mòngkà tá lúnlṽm dvpvt, ang chòm svng nà kaq lego dø, shànshér we muqlàng dvzṽr tiq góí dvtú daqà,” a:lòe.
- ²³Wekvt Piterí angmaq svng dvgù: ngò dá:ngí, ṽl dvzá:ròe. Mèpvng níí ang búng nø, angmaq nvng tiqdø diá:mì. Yopa kèní vnvm vchvngri tiqmaq gø zṽná:mì.
- ²⁴Wemèpvng níí, angmaq nø Kesaria mvrìng svng gòngá:mì. Korneliuí nø, angri angrvprì nvng tiqdṽng rṽmnvngri dvkø:- mo nø angmaq svng ca dáà.
- ²⁵Wekvt Piter gongá:mì nìnø, Korneliuí ang svng vtoò sórí, ang hí yṽngø kóngkupshì nø noqòe.
- ²⁶Iwe, Piterí nø, “Erip, ngà gø vsvng ni óngàe,” wa sórí ang svng ku:ngòe.
- ²⁷Ang nvng kà vtoq sórí ang gongá:mì nìnø, vsvng mvme kòm da we yṽng bòà.
- ²⁸Wekvt a:ngí angmaq svng yadø a:lòe. Yuda vsvng í we tiq gó nø dvgá dvcì tiq gó svng dvhømshilṽm gø, ang chòm svng gong lṽm gø, màdvrá pvn í we nø namaqí èshánønge. Wedø ínìgø kagó svng gø mvshàn mvsher pṽn, màpó mànv pvn tó mvdaq, wa nø Gvrayí ngà svng dètan dakngà.
- ²⁹Wedø í rvt ngà svng ègovtshà ke, màzvtshøng dø døng rángà. Ini, pàwálṽm go dèzṽrvtshà má, wvng nø rø:tne,” a:lòe.
- ³⁰Wekvt Korneliu í yadø a:lòe. “Vzvng vbì ni tvné yarvtòí, ngà nø nṽmtan júrot rvtø taq ngà chømø júrotshøng ke èyà:ngò, shorshor svr we bèlaq gwashì we tiq gó ngà mṽrdvngø rip daqì nø yadø wae.

- 31'Korneliu á, nà vjú èrøt kà tá bòa nø, nài dvsházā gønpaq èzíòrì gø Gvray mívrdvngø mvsøngshaq íe.
- 32Wervtnø Yopa svng dèzá:rò nø, Piter lá:nò pè Simon svng ègòò. Ang nø nèmvukdvrā shvngvngø shace vkønshúpè Simon chòm taq v̄le,' wà daqi.
- 33Wervtnø ngàí tiqdvshaqí nà yvng svng dvzvrvtna. Nà èdi rái we nø gvzà vdue. Wervt akvt Vkàngpèi nà svng dèkvm we í dvingte tashilvm dvpvt nongmaq shvngbe nø yayvng Gvray mívrdvngø à:lie," a:lòe.
- 34Wekvt Piter ang tórboqshì nø yadø wae. "Jøngjøngni, Gvray nø vsvng mvrshvm kaq màrvshvl we akvt ngàí ràl bøngà.
- 35Kadvci taq ínigø Ang svng vpø svre nø døngman we wàò gø svng nø A:ngí vtòò we ídàrì.
- 36Gvrayí nø, vl dvingte Angkàngpè í we Yesu Kristu yapè taqkení shvrvm shvrá lún we Dvbùshvngkà dvshvnglvm lvpkà yaløng nø, Israel dvcicèrì kaq zí daqà.
- 37Tiløp løpshilvm mvshól Yohaní shø:nò mèpvng, Galili móng kèní pà:ngò nø Yuda móng móngkøp kayvng màyvng shvngá:mì tvràrì nø namaqí gø èshánønge.
- 38Gvrayí Nazaret pè Yesu kaq, Shànshér Pvlacè nvng jórndønggùn yøtìi kadøwa vdør yà:ngà nø; weyvng kèní Gvray nø Ang nvng vl rvtnø, Ang nø kayvng màyvng di sóri bvnli shvlá wàò nø, cá:ngí shvna:lò vsvng shvngbe kaq dvba: nòe, wa løng shvngkà namaqí gø detávpnøngni.
- 39Yuda móng nvng Yerusalem taq gø, A:ngí wà yà:ngà dvingte svng shvkse wáshishú nø nongmaq íshàe. Angmaqí nø Ang svng shøngtøng taq chù:ngò nø shvt bòa.
- 40Inigø vshøm ni wani taq Gvrayí Ang svng dvzun bòa nø, dèdè chaqdv vsvng kaq dvta:nòe.

⁴¹Móng vsvngri shvngbeí nø mvyà:ngò we yà:ngìrì nø Gvrayí vsvng kèní rvcvngshaq shvkse mvdò nøngmaq m̀vng íshàe. Shì ỳvng kèní Ang zun lú:ngì mèpvng nøngmaq nø Ang nvng tiqdø v̀m aqì nø vc̀vnpshà.

⁴²Gvrayí cúnshì rì nvng shirì dvpvt Kàngéshú dù wáshìl̀vm rvhiq yà:ngà pe nø Yesu íe, wa nø móng vsvngri kaq dvshvng nø shvkse washìl̀vm dvpvt, A:ngí nøngmaq svng dèk̀vm rásha.

⁴³Ang kaq k̀vm vsvng gó vr̀vm nø, Ang jór̀nønggùn b̀ng taqkení mvrà chutna lúne, wa nø kàdvtutshúri shvngbe Ang dvpvt shvkse íe," a:lòe.

⁴⁴Piter nø kà yari shòn m̀vnshì ke, m̀ngkà tashi vsvng shvngbe mvd̀vmø Shànshér Pvlacè lashì daqì.

⁴⁵Gvray pè gønpaq Shànshér Pvlacè nø ẁvngzàri mvd̀vmø gø shúra daqà ỳvng kèní, Piter mèpvng dì rái we rvmøl vtong c̀vn mvdò kèní k̀vm vsvng rì nø vtìqe.

⁴⁶Kadø íe wani angmaq nø dvgá p̀vn kà shòn nø, Gvray kaq shvtàò we angmaqí tá lún b̀òà. Wekvt Piterí yadø vtá:noe.

⁴⁷"Nøngmaq d̀oni Shànshér Pvlacè lú:nò we yamvdò svng tiløp mvløpmal̀vm, kagóí gø màgá:mò we m̀oi ma?" a:lòe.

⁴⁸Wekvt Yesu Kristu b̀ng taq tiløp løpmal̀vm dvká:mòe. Wedá:ngí ang svng, vní vshøm ni v̀ll̀vm dvpvt nì:mòe.

Dvz̀vrrì 11

¹Wekvt Dvz̀vrrì nvng Yuda móngø vl we vnv̀m vchvng ríi nø, ẁvngzà ríi gø Gvray m̀ngkà vtò lún b̀òà we kà táde.

²Wekvt Piter nø Yerusalem svng tuq lú:ngì dvgvp, rvmøl vtóng c̀vn mvdò nø ang nvng vz̀ng nø yadø a:lòe.

³"Nà nø rvmøl vtóng mvc̀vn vsvng chømø ègòng nø, angmaq nvng tiqdø v̀mpà lèvm ni," a:lòe.

⁴Iwe, Piter kà p̀vngshì nø, a:ngí v̀høm b̀òari angmaq svng ang dvtí vl dø, tiqsvng mvza kèní p̀ø:nò sóri yadø a:lòe.

⁵Ngà nò Yopa mvrìngø júrotshòng dvgvp, ngà nòt nànúng bóngà nò, shòngran tiqlòng yvngò nòng nò, muqlàng kèní laqtun gwaqlàng dø vshým we vbì górtong kèní chù:ngò we dvre tiqlòng lā daqà nò, ngà yvngø ni tuq daqì.

⁶Welòng taq ngái mvcha shvla yvngò nò dvdvmò nòngnø, rvgaq tòmø hí vbì hí vl we vsha nvng zòmwàng vsha, vba tòm ùm we bvløng rì nvng vshàngrāmø vlāng cā gø gønvshú yvngòe.

⁷Vrá ngà svng kà tiqlòng shòn daqì nò, 'Piterá, èbung, èshvtkeo,' èvl we táng bóngà.

⁸Iwe, ngái, 'Mvwvng, Vkàngpèá; mvshèr we nvng ým mvdaq pvn kapvn ínìgø ngà nònggøp taq mvzýng dvrò,' vl bóngà.

⁹Iwe, mèpvng vrá tiqkvt muqlàng kèní kà nàtvn dakngà nò, 'Gvrayí dvshèr bóa lòng svng nái mvshèr pvn mèdèdu: tni,' èvle.

¹⁰Yadø vshòm kvt wà daqà dá:ngí shvngbe nò muqlàng svng vrá vtvng bóà.

¹¹Eyvngnøng, Kesaria kèní ngà yvng svng dvzýra:tnà we vsvng vshòm gø nò nòngmaq à:lì chòm vngám lapmø wela:ngíni tuq rái.

¹²Màdvtiqshìshaq ngà nò angmaq nvng tiqdø dìlým Shànshér Pvlàcèí èvle. Vrá vnm vchvng ya vchuq gø gø ngà nvng tiqdø dìvmshà nò, wepè chòm svng nòngmaq gòngýmshà.

¹³Wekvt Korneliuí nòngmaq svng, "Ang chòm taq muqlàng dvzýr rip daqì nò, Yopa mvrìng svng dèzá:rò nò, Piter lá:nò pe Simon svng ègoá: mò, a:lò we gø,

¹⁴Nà nvng chòm kòp shvngbe gònshaq lúnlým kà nò a:ngí nà svng dètávtne,' wa nò shòn we svng kadøwa yvnga:pmà we nòngmaq svng dètàie.

¹⁵Ngái kà shòn pèngo weó, nvmlat dvgvp nòngmaq mvdvmø Shànshér Pvlàcè èlāa daqsha døni, angmaq mvdvmø gø lāa daqà.

¹⁶Wekvt nø Vkàngpèí, 'Yohaní nò jòngjóng tì taq tiløp løpmaðe; ínìgø namaq svng nò Shànshér Pvlàcè taq èløpmvtnønge,' wa nò shòn yà:ngà kà svng ngái dvdvm rónvtnà.

¹⁷Nøngmaq nø Vkangpe Yesu Kristu kaq kým bóshà kvt Gvrayí gønpaq èzí daqsha døni, angmaq svng gø wedøni zi daqà we írvt, ngà nø kagó óngà rvtñø Gvray kaq vgám lvlúnònøng, a:lòe.

¹⁸Kà yari angmaqí tá bóa kvt, dø màwá zòlá:mì nø, Gvray kaq shvring shvtàò nø, "Wedø í nìnø wíngzàrì kaq svng gø Gvrayí gønshaq chutchíng lún hòq nøt língshìlým tvrà zí dárà màwá!" wae.

¹⁹Wekvt Stepan rvtñø bung lú:- ngì we vrè lòng vhó:mò nø vkangá: mì mvdò nø, Fenishi nvng Ciprus móng nvng Antiok wamà hòq vshiná: mì nø, Yuda vsvng kaq wa mòngkà dvshā:ngòe.

²⁰Iwe, angmaq dvhø tiqmaq nø Ciprus nvng Kureni wamà vsvng rì í we Antiok yíngø tuq rái nìnø, Helenirì nvng gø vtoq vtip nø, Vkangpe Yesu Dvbùshìngkà dvsha:ngòe.

²¹Vkangpe wur nø angmaq nvng vl nø, mvme tiqmvdò kým nø Vkangpe kaq vwíngshì rái.

²²Wekvt shìngkà yalòng nø Yerusalem taq vl we shvngòmèrèrì vnà hòq dvshvng bóa nø, angmaqí Barnaba nø Antiok svng dvzír daqà.

²³Ang tuq rái kvt Gvray jejú kaq yèng bóa dvgvp, shaqshaqwa dvbùe. Wekvt a:ngí nø, tóng we nø:tní Vkangpe svng angmaq tvp vnvpsìlým rvt, angmaq shvngbe svng dvshat dvzit mā:nòe.

²⁴Ang nø vsvng shvlá í nø Shànshér Pvlàcè gø, kýmnoøt gø, dvnzònge. Wekvtñø Vkangpe kaq vsvng loksok rvma:tnà.

²⁵Weyíng kèní Barnaba nø Solo lá nvng Tarsu svng búngá:mì.

²⁶Ang svng yèng bóa kvt, Antiok svng shòla:tnà. Wekvt tiqnóng vhom hòq angní lvngà nø shvngòmèrè nvng tiqdø mvngūshì nø, vsvng mvmè kaq shvngø:- tnòe. Vrá, rvcíngcèrì svng Kristu Rvcíngcèrì, wa nø nvmlat tóò we nø Antiok wamà taq íe.

²⁷Wenila taq Yerusalem kèní kàdvtutshúrí tiqmaq nø Antiok svng di daqì.

²⁸Angmaq mvdò kèní Agabu tódò we tiq pè rip lú:ngì nò, móng dọngtáng taq dvkø wàngròm gvbà vtít rāe, wa nò Shànshér Pvlàcè taqkení kàdvtut kà shò:nòe. Yalòng nò Klodiu dani pè angni taq bung yà:- ngì.

²⁹Wekvt rvcíng cèrì tiq gø nò tiq góí wá lú:nò dø tiqdvchá, Yuda móngø vl we vnm vchvngri svng dvsházā nò dvbvnglím vrāshìe.

³⁰Wedø tiqdvchá angmaqí wàò nò, Barnaba nvng Soloni wur kèní shvngòmre shaqrèrì svng shvri bóa.

Dvzúrrì 12

¹Tvné wedvgvp, Herod koqkvm nò shvngòmre tiqmaq kaq vré pvingshìe.

²Wekvt a:ngí Yohan ang nvm pè Yaku svng shà:mí shvt dvzúr bóa.

³Wedø wàò yíng kèní Yuda vsvngri shvrúng we svng a:ngí yèng bóa kv, Piter svng gø a:ngí tvplím wàoe. Wedvgvp nò Zidòngsér Vmboy nila íe.

⁴Ang svng tvp bóa dá:- ngí, ang nò Shvle Boy mèpvng móngcèrì mvrðvngø shøllím dvda: mò rvt, koqkvm pèi nò ang svng tung taq rú:ngò nò, ang svng vsònglím, cìlcè vbì gógó í we vbì mvdò svng tvleòe.

⁵Weyíng kèní Piter svng nò tung taq róng bóa. Iwe, shvngòmre ríi nò ang dvpvt Gvray kaq nøt lòmòm júrotnàòe.

⁶Herodní ang svng tung vdòng kèní shøllím dá:nò we vzèng yaq taq Piter nò, shvøm mvngbóng vni hò:ngí vdóngshaq, cìlcè vni gø dvhø yøpme. Tung lònng vngám lap bvingkà chit yíng nò cìlcè ríi vsù:ngòe.

⁷Eyèngnøng, Vkangpe Ang muqlàng dvzúr tiqgø, Piter shvngø zvng rip daqì nò, tung wedóng taq làng gá lú:ngì. Wepèi Piter svràmpa vkoqò nò, ang svng dvsha:tnò sórí, “Bò èkungshì,” a:lòe. Wekvt shvøm mvngbóngri nò ang wur kèní yàn vkaá:mì.

⁸Vrá muqlàng dvzá:rí ang svng, Juqnm ènvmsì nò, híshvnam shenamshi, a:lòe. Wekvt ang wedø wáshìe. A:ngí ang svng vrá, Nà gwálím rèbeshi nò ngà mèpvng èzvnrà, a:lòe.

⁹Wekvt ang búngá:mì nò cùn bǒà. Inìgø muqlàng dvzá:rí wà daqà lòng nò jǝngjǝng í we svng a:ngí mvdó:mò nò, shǝngran yǝngdè, lǝnshie.

¹⁰Inìgø vsù:ngòrì nvmlat dvtǝng nvng mèpvng dvtǝng vle daqà nò, wamà gǝngchit shǝm bǝngkà yǝng angní tuqá:mì dvgvp, bǝngkà welǝng nò angwāwā angní dvpvt vtáná:mì. Wekvt angní léshíá:mì nò, wamà tvrà tiqhwánghwáng vcǝn rái nìnǝ, muqlàng dvzǝr nò ang yǝng kèní caqvmvng rǝlshíá:mì.

¹¹Wekvt Piter bǝn rái nò yadǝ wae. “Vkàngpèi Ang muqlàng dvzǝr dvzǝr daqà nò, Herod wur kèní gǝ, Yuda vsvng ríí vló:mò nò caò we shvngbe taqkení gǝ, ngà svng shèlut dakngà we svng akvt ngàí jǝngjǝng sháng bǝngà,” wae.

¹²Ang wedǝ dǝmshi bǝi dá:ngí, Marko, wa nò tǝò pè Yohan angmè Mari chǝm svng diá:mì. Weyǝng nò vsvng mvme dvkǝmshi nò júrǝ:tnǝ.

¹³A:ngí wáng bǝngkà lòng vkoqò nìnǝ, yǝng nvng Roda tǝò we dvzǝmshú svmasvré mè di daqi.

¹⁴Iwe, a:ngí, Piter kà mvshǝl bǝà weó dvbù rvtnǝ, bǝngkà màtánashaq vdǝng svng kvlǝng lú:ngì nò, bǝngkà vtǝng lapmǝ Piter rip we dvtáò.

¹⁵Wekvt angmaqí ang svng, “Nà nò dèrue,” a:lò. Inìgø ang nò jǝngjǝng íe, wa nò wedǝni kaq mvnshì. Angmaqí ra, Ini, angò muqlàng dvzǝr dǝíni, wae.

¹⁶Wedǝ íwe Piterí mànārnār vkoq ma:nò ke, angmaqí tánaò nò ang svng yǝng bǝà kvtn, dádǝng wae.

¹⁷A:ngí nò angmaq svng shoqmàwá lvǝl dǝ wur vvatshì sǝrì, Vkàngpèi ang svng tung vdǝng kèní kadǝwa shvléa:tnà lòng dvtáò. Vrà a:ngí, "Yari kà nò Yaku nvng vnvm vchvngri svng dètánǝng," a:lò dá:ngí bungá:mì nò dvgá yǝng svng diá:mì.

¹⁸Gá daqi weó, cìlcè ríi Piter kadǝ íá:mì we svng mvsháò rvtnǝ, gvzà vjángshì lú:ngì.

¹⁹Herodní ang svng láò nø mvyvng lú:ngà nìnø, vsù:ngò mvdò svng le gù:nò dá:- ngí angmaq svng shvtlím vmíng zíòe. Weyvngkèní Herod nø Yuda móng kèní Kesaria svng diá:mì nø weyvng tiqchàm vlá:mì.

²⁰Wedvgvp Herod nø Tiru nvng Sidon yvngø v̄l vsvng kaq gvzà shv̄mná ríe. Wekvt wervgaq ríi nø, koqkím pè kok rim dù Blastu nvng vr̄m bõì dá:ngí, tiqdø ròwa koqkím pè yvng dì rái nø, vr̄m lúnlím dvpvt ang svng rø:tnòe. Kadø íe wani angmaq móng nø Herod koqkvm móng kèní wa v̄mpà láv̄me.

²¹Vgvnshaq í we tiqni taq Herod ang nø, koqkvm bèlaq gwashì sórí, koqkvm rúngtvng taq rung nø, angmaq svng mvshól gù:ngòe.

²²Wekvt angmaq nø yadøwa vhaqshi lú:ngí. "Yalòng nø svngzàcè kà nø mòí, dvmø kà íe lé!" wae.

²³Ang nø Gvray ngòrdvgùng màshvri:ngò rvtvng, wela:ngí Vkangpe Ang muqlàng dvzvr̄ tiq góí ang svng vdi:pmòe. Wekvt ang svng sisha:lí kèò nø, shì yà:ngí.

²⁴Iwe, Gvray mòngkà m̀vng nø vsher mvnshì nø luq lú:ngí.

²⁵Barnaba nvng Solo nø, dvzøm b̀vnlì wá dvgõm bõà kv̄t, Marko wa nø tòò pè Yohan svng shø:lò nø Yerusalem kèní vtvngá:mì.

Dvzvr̄rì 13

¹Wedvgvp Antiok shvngòmré taq, kàdvtutshú nvng shvngòtshú í we Barnaba nvng Niger lá:nò we Simeon, Kureni pe Lukiu nvng vbì wál du Herod angv̄m zàmé pè Manaen nvng Solo maq vl yà:ngí.

²Angmaqí Vkangpe svng dvzø:mò nø v̄mpà màv̄m vnatshì dvgvp, Shànshér Pvlàcèí, "Barnaba nvng Solo nø, Ngái angní lvngà svng gongò nø wá dvzvrò b̀vnlì wàlv̄m dvpvt Ngà dvpvt shègaq̄vtsha," a:lòe.

³Wekvt angmaqí v̄mpà màv̄m vnatshì nø, júv̄: t̀nò sórí angní mvdv̄mø wur hapma bõà dá:ngí, angní lvngà svng dvzvr̄ bõa.

- ⁴Angní lvnghà nø Shànshér Pvlàcèi dvzá:rò dø tiqdvchá búngá:mì nø, Selucia mvrìng svng shúngshìá:mì, weyíng kèní Ciprus tìzònlòng móng svng shòchòm taq zúnshìá:mì.
- ⁵Angní lvnghà Salamis mvrìngø vl dvgvp, Yuda vsvng rì júrot chòmri taq angní Gvray mòngkà dvsha:- ngòe. Yohan gø angní lvnghà dvzòmshú wáshìe.
- ⁶Angmaqí nø tìzònlòng móng mongkøp vriq bòà nø, Pafos mvrìng svng tuqá:mì kvt, Yuda vsvng màdøngman we kàdvtutshú Baryesu, mandan tiq pè vholm bòà.
- ⁷Wepe nø, Sergiu Polu a:lò we nøt zit we gùrwang du tiq pè nvng v̄le. Du wepè nø, Gvray mòngkà tá mvyó nø, Barnaba nvng Solo kaq ang yíng goa:tnà.
- ⁸Iwe, mandanpeí (Elimaí) nø, angní lvnghà svng vgá:mò nø kýmnoø tvrà kèní du wepè svng vlíng dvzír mvyóe. (Elima, wakà nø, Mandanpè, wakà íe.)
- ⁹Wedø ínìgø, Polo gø lá:nò pe Solo ang nø, Shànshér Pvlàcè dvnzøng nø, ang svng vdaq dving wa dvjaqò sórí, yadø a:lòe.
- ¹⁰Nøt dvgoqnøt shvngbe nvng yùmlím nøt í dvingteí èzøng we cáng àngcè na, døngman tvrà í dvingte svng ngvshà èwáshì pèa, Vkangpe Ang vdu vbóng we tvràrì taqkení shvmán dvzír mèlángshi ma?
- ¹¹Eyà:ngò, akvt Vkangpe Ang wur nø nà mvdvm vhapme. Nà nø vne nàmànvm nø, vnvm svng mèyà:ngò we tiqdvvgvp èi longè, a:lòe. Wela: ngíni ang vne taq mánmán wa dvkøqke bòà nø, cøng vmaqá:mì. Weyíng kèní ang nø, ang wurtíng kèní shølshú lashì nvng vwúshìá:mì.
- ¹²Wedø wà bòà lònng svng gùrwang dù pèi yvng bòà kvt, Vkangpe Ang mvshøl shvngø:tnò lònng svng dà sórí kíme.
- ¹³Wemèpvng Polo nø ang lamboqrì nvng Pafos kèní shvyungshì á:mì nø, Pamfilia móngwál Perga mvrìngø tuqá:mì. Wekvt Yohan nø angmaq nvng vkang nø Yerusalem svng loá:mì.

- ¹⁴Iwe, angmaq nø Perga kèní léshíá:mì nø Pisidia móng Antiok yvngø tuqá:mì nìnø, Narníí júróτ chòm svng di nø runge.
- ¹⁵Dvrá lega nvng Kàdvtutshúri kàru ròð lònḡ dýng bóà dvgvp, júróτ chòm øpshú ríí vsvng dvzá:rò nø anḡní svng, “Vnvm pèníá, móng vsvngri kaq nonggùn zílým kà v̄l nìnø, dètáshà,” a:lòe.
- ¹⁶Wekvt Polo rip lú:ngì nø, wur vvatshì sórí yadø a:lòe. Namaq Israel vsvng rì nvng Gvray kaq vpø sèrenøḡ we wvngzà dvcì rié, ètá dánøḡ.
- ¹⁷Israel vsvng yadvci angmaq Gvrayí nø nøḡḡmaq vkop vkàḡ maq svng rvcà:ngò nø, Ejip móngø angmaq zaqlè wáshì dvgvp angmaq svng shvri:ngò nø, Ang nòḡḡgùn jòr we wu:rí wemóng kèní angmaq svng shvlut yà:ngà.
- ¹⁸Vrá rvgaq mvgung móngø tvné vbicé nõḡḡ ìdung Ang nø angmaq vtóng laqyà svng tønshì yà:ngì.
- ¹⁹Kanan móng taq vsvng shvngøτ dvcì kaq A:ngí shvmvng bóà da:ngí angmaq móng nø Israel cèrì zaqshøp walým dvpvt vwála yà:ngà. Welòḡ nø tvné vbiyá pùḡḡwàcé nõḡḡ ìdung taq í yà:ngì.
- ²⁰Wemèpvng nø, kàdvtutshú Samuel bàn hòq A:ngí angmaq svng dvrá vjìrì zí yà:ngà.
- ²¹Wemèpvng angmaq koqkvm ròtshì nø, Gvrayí Benyamin dvgòḡḡ kèní Kish àḡcè Solo angmaq kaq zìò nø, a:ngí vbicé nõḡḡ øp yà:ngà.
- ²²Wepe kaq yil bóà dá:ngí, angmaq koqkvm wáshìlým dvpvt A:ngí Dawi svng bung dvzvr lú:nga. Ang dvpvt gø Ang shvkse wáshì nø yadø wae; ‘Nga nøτ svng døp we Yeshi àḡcè Dawi svng Ngái yvngøe; wepèí nø ngà nø:tní shòḡḡ dýḡḡte svng wà lú:ngòe,’ wae.
- ²³Dvñkà v̄l dø tiqdvchá, yapè dvyø kèní Gvrayí Israel vsvng kaq Chvng Angkàḡ Yesu tiq pè bung dvzvr lú:ngà.
- ²⁴Ang shini mvbūḡ lōḡḡ vzvngkaq Yohaní Israel cèrì shvngbe svng nøτ líḡḡshi nø tìløp løpshi rà we mvshól dvshvng yà:ngà.

²⁵Yohan ang angni bélvím dvnshi dvgvp a:ngí shòn ma:nò we nø, ‘Nga nø kagó óngà we svng namaqí kadø èlvnshàe ma? Ngà nø wepè mvónga. Iwe, èyèng nong, Ang nø ngà mèpvng di daqe; ang híshvnam pónalím gø ngà màpóng,’ wà yà:ngì.

²⁶Vnvm vchvng rié, Abraham pvlí pvlaqrì nvng namaq dvhò taq Gvray kaq vpó sèrenong we wíngzà dvcì rié, gònshaq lúnlím shvngkà yalòng nø, nongmaq svng èsháa daqshà.

²⁷Kadø íe wani Yerusalemø vl rì nvng angmaq dù rìi nø, Ang svng gø màmvshá:lò nø, ang svng kà ra:tnò weí Narni vrùm røò we kàdvtut kàri wá dvgòm bóà.

²⁸Ang shí vpó we nalím kàciq kapà mvyà:ngò nìgø, wedøni Ang svng shvtlím dvpvt Pilat svng rø:tnòe.

²⁹Ang svng tvnuò nø vrū yà:ngà we shvngbe angmaqí cvn dvgòm bóà dá:ngí, shóngtòng kèní Ang svng ka daqà nø, lóngdùng dvgvm vdòngø vyà:lòe.

³⁰Inìgø Gvrayí shì yvng kèní Ang svng dvzun bóà nø,

³¹Galili móng kèní Yerusalem svng Ang nvng tiqdø ngang lú:ngì mvdòí nø Ang svng mvmení dvingte yà:ngòe. Akvt Israel cèrì svng Ang dvpvt shvkse wáshì rì nø angmaq ni íe.

³²⁻³³Vkop vkàngmaq svng dóna yà:ngà we dvnkà nø, Gvrayí Yesu svng dvzun bóà yvngkèní, angmaq pvlí pvlaqrì nongmaq dvpvt A:ngí dvhòm bóà, wa we Dvbùshvngkà nø, nongmaqí namaq svng ríāvtshà. Yalòng nø, Shvgùn Zaywà kàru vní gòm taq, ‘Nà nø Ngàcè pè éíe, dèni Ngái Nà svng shvzat bóngà,’ wa nø, vrū yà:ngà dø tiqdvchá íe.

³⁴Akvt kèní kukaq boplím shámlím yvng svng vrá tiqkvt màtvng dø, shì yvng kèní Ang svng Gvrayí dvzun bóà lòng dang tvnuò nø A:ngí yadø shòn yà:ngà. ‘Dawi svng dvn yvngà we shànshér nø nøt tóng we Ishøt igvnri nø Nà svng zønge,’ wà yà:ngì.

³⁵Kadø íe wani shòngshang tiqgòm taq gø, ‘Naò Shanshér pè svng gø Nái bop shámlím lòng vhom mèdèzá: rò,’ wà yà:ngì.

- ³⁶Pàwálím wani Dawi ang nø, ang mvril vsvngri kaq, Gvray nøt svng cà:nø nø Ang kaq dvzø:mò dá:ngí yøpmá:mì nø, angkop angkàngri yvngø kóm yà:ngà nø bøp shám we vhóm yà:ngà.
- ³⁷Wedø ínìgø Gvrayí dvzun bòà we yapè nø, bøp shám we màhø:mo.
- ³⁸Wervtnø, vnm vchvng rié, mvrà chutna lún lòng nø Yesu yapè taqkení namaq svng dv- shvng daqà we namaqí shá ràe.
- ³⁹Wemvdvmø namaq nø, Moshi Dvrá kèní døngman dø dvdut we mèlúnnøng tvrà í dvingte taq, kím vsvng gø vrvm nø yapè kèní døngman we dvdut lúnshie.
- ⁴⁰Wervtnø, kàdvtutshúri kàru taq shøn yà:ngà kari, namaq svng màdúlvím rvt nàyáshinøng.
- ⁴¹"Eyvngnøng, èzershinøng rié, Nàtiqnøng nø, nàmývngnøng. Kadø íe wani Ngái namaq angni taq bvnli tiqvèn wá dvdvng dakngøe. Wepvn nø vsa:ngí namaq svng la dètavtnøng nìgø, namaq nø kadø ínìgø mèkím lóngnøng,' wakà íe," a:løe.
- ⁴²Polo nvng Barnaba búngá:mì dvgvp, kà yari nø mèpvng Narni taq gø angmaq svng lvshøna:tnò dø kórshie.
- ⁴³Júrøt chøm lìpøng kèní vkangá:mì dvgvp Yuda vsvng nvng Yuda pong taq gongá:mì we nøtløm vsvng mvme góí nø, Polo nvng Barnaba mèpvngpvng cà:nøe. Angní nø angmaq svng kà tvngshi nø, Gvray jejú vdøngø ngvng dønglvím dvpvt dvzà: ngøe.
- ⁴⁴Mèpvng Narni taq, tvné mvrìng køp Gvray mòngkà tashi nvng køm rái.
- ⁴⁵Wedø ínìgø Yuda vsvng ríí vsvng loksok svng yvng bòà nìnø, shømnøt zøngá:mì nø, Poloí shø:nò kà svng vza:tnò nø shvyóm mvtá:nøe.
- ⁴⁶Wekvt Polo nvng Barnabaí nø, nvrøm dvtéshì nø yadø a:løe. Gvray mòngkà namaq svng vzvng shvngøt lòng nø vdu we íe. Iwe, namaqí mvng èngálnøng nø, vdè nø dvcìq lvpat gønshaq lún màpøi, èwànøng nø kà èrvtshinøng rvtvnø, èyvngnøng, nøngmaq nø wvngzàri kaq svng pøshíá:mìe.

⁴⁷Kaðø íe wa nìnø Vkàngpèí nongmaq svng dèká:mì nø, "Gønshaq chutchýng tvrái rvgaq vtvng mvtú høq gómlým dvpvt, wýngzà dvcìrì dvpvt gálòng gø í dvzýrlým, Ngài Nà svng shvrúng bóngà,' wae," a:lòe.

⁴⁸Wýngzà ríí yalòng tá bóa kvf, dvbù lú:ngì nø, Gvray mòngkà svng shvrìng shvtàøe. Vrá, dvcìq lvpát gønshaq lúnlým dvpvt vgvnshaqrì ídýngte nø kým ráì.

⁴⁹Vkangpè mòngkà nø wemóng móngkøp kayýng màýýng dvsher bóa.

⁵⁰Wedø ínìgø Yuda vsvng ríí nø, nøtlòm nø dvgùng vl we svmarérì nvng wamà øpshú shaqrérì svng dvzà:ngò nø, Polo nvng Barnaba svng dvshá dvki vrè we dvbung lú:- ngà nø, angmaq móng dvrøt kèní angní lvngà svng lùng bóa.

⁵¹Iwe, angní nø, angmaq svng zì shvràò sórí, angní hí taq vyin we dvtøl vchaqshì dá:ngí, Ikonium wamà svng diá:mì.

⁵²Rvcýngcèrì mýng nø, dvbù nøt nvng Shànshér Pvlàcè nvnvn dvnzóng mvnshìe.

Dvzýrrì 14

¹Ikonium wamà taq Polo nvng Barnaba nø angwà dø Yuda vsvnggrì júrøt chòm svng tiqdø gòngá:mì nø tøptøpwa nònggùn vl dø mvshól shø:nò rvt, Yuda vsvnggrì gø, Heleni vsvng gø loksok kým ráì.

²Inìgø kým mvwáshì we Yuda vsvng ríí nø wýngzàrì svng nøt vjángshì dvzá:rò nø, vnm vchvnggrì kaq la shvngøshì dø dvzà:ngòe.

³Wekvt angní lvngà nø mvme vlé høq weýýng vl nø, Vkangpe svng vlómshi sórí nvrøm dvtéshì nø mvshól shø:nò ke, Ang jejú mòngkà dvpvt shvkse í lvm, Vkàngpèí gø angní wur taqkení shálým mvshýlpvrá nvng vtìqrà wá dvzá:ròe.

⁴Iwe, wamà vsvng loksokrì nø vwálshi á:mì nø, tiqmaq nø Yuda vsvng kaq wáshìe, tiqmaq nø dvzýrrì kaq wáshìe.

- ⁵Wekvt wíngzàrì gø, Yuda vsvngri gø, angmaq dùrì nvng tiqdø wáshì nø, angní svng shvraq chaqò nø lú:ngí wvplím dá:nò we svng
- ⁶angní dómshi bòi kvt, Likaonia móng Listra nvng Derbe wamà nvng gùrhøm rvgaq svng vtná:mì nø,
- ⁷weyíngø Dvbùshvngkà dvshvng ma:nòe.
- ⁸Listra mvrìngø, gvl daqà ni kèní hí vze nø, hí tángní vshíshaq í nø kadvgvp gø tvrà mvdi dvr we vsvng tiq gø runge.
- ⁹Wegø nø Poloí shò:- nò kà tashìe. Poloí ang svng vdaq dùng wa dvjaqo nìnø, banlím dpvt kýmnoø vl we svng dóm bóà kvt,
- ¹⁰shaqmèi vkiq nø, Nà híi dùngmvtóng èriplōng, a:lòe. Wekvt ang zvngrip lú:ngì nø tvrà di pívngshìe.
- ¹¹Poloí wà bóà lòng svng vsvng loksok rii yvng bóà kvt, angmaq Likaonia kài gvzà vhaqshi taqsóri, "Dvmòrì nø vsvng mvrshvøm shvléshi nø nongmaq yíngø lashi daqi," wae.
- ¹²Wekvt angmaqí Barnaba svng nø dvmø Zeus, wa tóò nø Polo nø kà shòn vgo wáshì rvt, dvmø chvngzòng Herma, wa tóòe.
- ¹³Mvrìng nvmshvngø vl we Zeus pvrà tòngnø shvrúngshú pèi, nungwàrì nvng nvmpu kwvngri mvrìng gòngchit yvng svng línga:tnà nø, vsvng loksokri nvng tiqdø shvrúngālvím dá:nòe.
- ¹⁴Iwe, dvzvr pèní Barnaba nvng Poloí tá bóà kvt, angní lvngà bèlaqrì rí:ngò sóri vsvng loksok dvhø svng vjèrá:mì nø yadø vkique;
- ¹⁵"Vshaqrìe, pàwálvím yadø èwànønge ma? Nongmaq gø namaq døni tiqdvchá sýngzà wàngcè wa íshàe. Namaq mívng nø, yadø vshøng màshóng í rì taqkení rvlshì nø, muqlàng rvgaq nvng nvmukdvra nvng vdòngrvmø vl dýngte svng pvn yà:ngà we cúnshì pe Gvray kaq vwíngshilím rvt, nongmaqí namaq svng Dvbùshvngkà dvshvngvtsha we íe.
- ¹⁶Vleá:mì dvcìq taq A:ngí nø wíngzà dvcìrì ídýngte svng vdèdè neshi dø cún dvzvr yà:- ngà.

¹⁷Iwe, Ang vdè dvpvt shvkse màwáshìshaq nø Ang màvl. Kadø íe wani Ang nø nøt shvla taqsóri muqlàng kèní shø nvng angshí póng we rvtø lvingcha zí daqa weí, vmlým kèní gø vgá dèzvrnøng nø, nøt vdøngø dvbù weí gø, dvnzóng dèzvrnønge," a:lòe.

¹⁸Wekvt angní lvngà svng màshvrúngālým dvpvt, vsvng loksokri svng nø kà ya rii tvnécè gø nar mvdvng bòa.

¹⁹Wedø ínìgø Antiok nvng Ikonium kèní Yuda vsvng di lú:ngì weí, vsvng loksokri svng dvzving lún bòa. Wekvt angmaqí Polo svng lú:ngí wvp bòa da:ngí, ang shiá:mì lá:nò nø, wamà vtvinglap svng shvl bòa.

²⁰Iwe, rvcvng cèrì nø ang gùrhømø pvngulshì rái dvgvp, ang söt kúngshí lú:ngì nø wamà svng vtvingá:mì. Mèpvng níí ang nø Barnaba nvng bú:ngá:mì nø, Derbe svng diá:mì.

²¹Wekvt angní lvngái wamà weløng taq Dvbùshvngkà dvsha:ngò nø rvcvngcè mvme gø lin lún bòa dá:- ngí, Listra, Ikonium nvng Antiok svng vtvingá:mì.

²²Weyvngø rvcvngcèrì nøt shvdøng shvngà:ngò sórí, kýmnoø taq ngvng dønglým dvpvt nvng Gvray móngdàn svng góng lúnlým dvpvt nø dvshà mvhøt mvme pvn tønshì ràe, wa nø angmaq svng dvshat dvzi:tnòe.

²³Wekvt shvngømré vrvm taq, angmaq vmpà màvmým vnatshì nø júro:tnò dá:ngí, werì dvpvt shvngømré shaqré shaqtvngri rvcà:ngò nø, angníí angmaq kým bòi pè Vkangpe wur svng angmaq tvleòe.

²⁴Wekvt angní lvngà nø Pisidia móng svng chàng léshíá: mì nø, Pamfilia móng svng tuqá: mì.

²⁵Perga mvrìng taq gø angníí mòngkà shø:nò dá:ngí, Atali mvrìng svng shúngshíá:mì.

²⁶Weyvng kèní angní lvngà nø, akvt angníí wá dvdvnga: pmà bvnli rvtno, nvm-lat dvgvp angní kaq Gvray jejú vdøng svng tvleo nø dvzvr yà:ngà we Antiok wamà svng shøchøm taq zúnshi nø vtvingá:mì.

²⁷Angní lvnghà tuqá: mì nø, shvngòmrèrì dvkòma:tnà dá:ngí, Gvrayí angní taqkení wàa:pmà b̀̀nlìrì gø, Gvrayí ẃngzàrì dvpvt ḱmnøt b́ngkà tána b̀̀à we gø, shvngbe dvtáde.

²⁸Weýng kèní angní lvnghà nø, rvćngcèrì nvng tiqdø mvme vlé høq v̄le.

Dvźrri 15

¹Yuda ḿng kèní Antiok wamà svng vsvng tiqmaq dì daqì nø vnv̄m vchvngri svng yadø shvngø:tnøde. Namaq nø Moshi dvrá taq v̄l dø rvmøl vtóng mèc̀̀nnøng nìnø, namaqí g̀nshaq mèlúnnøng, a:lòe.

²Polo nvng Barnaba ní nø angmaq nvng vtvng kèní vz̀ng nø dàràke b̀̀i nìnø, kà yal̀ng svng dvtøpĺm rvt, vnv̄m vchvng ríi Polo nvng Barnaba nvng angmaq kèní dvgádø tiqmaq svng, Yerusalemø vl we dvźrri nvng shvngòmré shaqré shaqtvngri ýng svng dvźrĺm rvcà:ngò nø,

³angmaq svng dvbúng b̀̀à. Fenishi nvng Samaria rvgaqgaq chàng wá mvná:mí, ẃngzàrì vẃngshì rái l̀ng angmaqí mvti mvni dvtáde ýng kèní, vnv̄m vchvngri shvngbe kaq gvzà dnbú dvzá: ròe.

⁴Angmaq Yerusalemø tuqá: mí dvgvp, shvngòmrèrì nvng dvźr rì nvng shvngòmré shaqré shaqtvng ríi angmaq svng vto b̀̀à nìnø, Gvrayí angmaq taqkení wà b̀̀à rì shvngbe dvtáde.

⁵Iwe, Farisi mvdò kèní ḱm vsvng tiqmaq rip lú:ngì nø, rvmøl vtóng cà:nò sórí, Moshi Dvrá gø c̀̀nĺm dvpvt ẃngzàrì angmaq svng dvḱm ràe, wae.

⁶Wekvt dvźrri nvng shvngòmré shaqré shaqtvngri nø, kà yal̀ng svng dak vràlĺm dvpvt dvkómshie.

⁷Mvme vz̀ng b̀̀i dá:ngí, Piter búng lú:ngì nø, angmaq svng yadø a:lòe. Vnv̄m vchvng rié, ẃngzàrì nø ngà ǹnggøp kèní Dvbùsh̀ngkà m̀ngkà táde nø ḱmĺm dvpvt, ǹmlat nila taq Gvrayí namaq dvhø kèní r̀c̀ng b̀̀ngà we svng namaqí èshánønge.

⁸Vsvng nõt mvsòn vsháshaq pe Gvrayí nø, angmaq svng gø nøngmaq svng èzí daqsha dø Shànshér Pvlàcè zi daqà weí, angmaq svng vtoð we shvkse wà daqà.

⁹Nøngmaq nvng angmaq dvhø taq A:ngí pà rvwìnglým gø màvl we dvtà: nò nø, angmaq nõt svng gø wedøni kýmno:tní dvshèr bóa.

¹⁰Wervtnø akvt namaqí pàwálým Gvray kaq nàløtnøng nø, nøngmaq vkop vkàngmaqí gø nøngmaqí gø, baq mvdá:ngí we paqdèng nø rvcýngcèrì lóngjvng taq hapma mèyónøng ma?

¹¹Iwe, nøngmaq gøni angmaq dø tiqdvchá Vkangpe Yesu jejú kèní wa gònshaq shvltut lún we svng lvká:mì nìnø, a:lòe.

¹²Wekvt Barnaba nvng Polo angní lvngà taqkení Gvrayí wýngzàrì dvhø taq shálým mvshílvprá nvng vtigrà wà bóa, angní dvtá ma:nò lònng svng vsvng loksok shvngbeí tá lún bóa kvtt dø màwá zòlá:mì.

¹³Angní shòn tvng bóa weó, Yaku kà týngshì nø yadø wae; “Vnvm vchvng rié, ngà kà ètá dánøng.

¹⁴Gvrayí nø wýngzàrì svng gø mvkok nø, Ang bønng dvpvt Angò vsvng tiqmvdò ílým nòmlat dvgvp angmaq dvhø taqkení rvcèng bóa tvrà Simoní èshóna bóshà.

¹⁵Yalònng nø kàdvtutshuri kà nvng gø vbóngè. Kàru taq yadøni vrū yà:ngà.

¹⁶‘Yari mèpvng rvtø taq ngà vtýng dak nø, Vtúng yà:ngí we Dawi ang shiyat lònng vrá kung dakngò nø, vrøl vcat yà:ngìrì svng Ngái vrá vrvngo weí shvzønglým íe.

¹⁷Yalònng nø, mvza ngýmshì we sýngzà wàngcè rì nvng Ngà bønng tóshì we wýngzà dvcìrì í dýngteí, Vkangpe svng lá lúnlým dvpvt íe,’ wa nø,

¹⁸Rvgaq mvpìmrì pà:ngo ni kèní yari dvtan yà:ngà pe Vkangpe shòne,’ wae.

¹⁹Wervtnø ngái yadø dvdvmòe: Wýngzàrì dvhø taqkení Gvray kaq vwýngshì rái ri svng nø nøngmaqí laq màshvyvkngài.

- ²⁰Iwe, angmaq nø cáng pvráí mvshèr dø dvcaqò lòng nvng dàchapke we; yiqshì sha nvng shvwi svng gø ým vnatshì ràe wa, kàru shvriì.
- ²¹Kadø íe wani Moshi Dvrá nø carvmàng dvcíq kèní mvrìng vrùm taq shvngø:tnò nø, júrot chòmri taq Narni vrùm Dvrá kàrurì røò we íe,” a:lòe.
- ²²Wekvt nø dvzýrri nvng shvngòmre shaqré shaqtvngri nø, shvngòmre kòp nvng vrashì dá:ngí angmaq dvhø kèní vsvng rvcà:ngò nø, Polo nvng Barnaba nvng tiqdø Antiok svng dvzýrlým kàciq dvgiq dvng, vnm vchvngri dvhøø shøshú wáshì pèni, Barsaba tòò we Yuda ó Shilaní svng dvzá:ròe.
- ²³Kàru vruò nø, angmaq wur taq yadø shvriòe. Nvnm nvchvng íshà we dvzýrri nvng shvngòmre shaqré shaqtvngri nongmaqí, Antiok, Siria nvng Cilicia móng taq èvlnøng we wýngzà vnm vchvngri namaq svng pàmvrà wàe.
- ²⁴Nongmaq dvhø kèní bú:ngá:mì we tiqmaqí nø, nongmaqí dvkýmka zî we gø màvl ke, angmaq kái namaq svng nøt vjángshì dèzýrnøng nø, namaq nøt vlíng dèzýrnøng we kà nongmaqí tá bósha.
- ²⁵⁻²⁶Wervt nongmaq vrá bóshà dá:ngí, vsvng rvcà: ngi nø, nongmaq Vkàng Yesu Kristu ang bønng dvpvt gønshaq màmpáshi we nongmaq shóngshài we Barnaba ó Poloní nvng tiqdø, namaq yýng svng dvzá:rì nìnø shvlae, wài nø kàciq dvgiq bósha.
- ²⁷We rvt nø Yuda nvng Shila svng dvzýra:tnie. Akvt vrū bóshà dø tiqdvchá angní lvngà nonggøp kèní gø yadýng pèn dètávt nønge.
- ²⁸Màcýn mvdaq we yadýng pèn mvdýmø vlishì we døngjá nø, Shànshér Pvlàcèi gø, nongmaqí gø, namaq svng màshvriì nø shvlae, wài nø dvda:mìe.
- ²⁹Namaq nø pvrà svng kòò rì gø, shvwi gø, yiqshì sha gø, ým vnatshì ràe. Vrá dàchapke lòng svng gø vyáshì ràe: yadýng pvn mvwálým namaq nàýáshìnøng kvt nø namaq dvpvt shvlae. Namaq pàmvrà leqvl nøngé, wa nø vruòe.
- ³⁰Wekvt angmaq svng dvzýr bóà nø, angmaq nø Antiok svng tuq daqì kvt shvngòmre loksok dvkø:mò dá:ngí, angmaqí shvriò kàru lòng tvleòe.

- ³¹Angmaqí rø bóa kvt, nøt shvlòm we kà rvtñø angmaq dvbùe.
- ³²Wekvt Yuda nvng Shila angní lvngà gø kàdvtutshú ni í rvtñø vnvñm vchvngri svng mvme kaí dvshat dvzi:tnò sórí nøt shvdøng shvngà:- ngòe.
- ³³Mvmeni v̄l bói mèpvng, angmaq svng dvzúra:pmàri ýng svng vnvñm vchvng ríi pàmvràcè shvlo bóa.
- ³⁴(Shilaí nø wedøni mèpvng lap v̄l kvt vdue wa dvda:mòe.)
- ³⁵Polo nvng Barnaba nø, Antiok ýngø v̄l rái nø, dvgá mvme gó nvng tiqdø, Vkgangpe Ang mòngkà shvngø:tnò nø, Dvbùshvngkà dvsha:ngòe.
- ³⁶Mvmeni mèpvng, Poloí Barnaba svng yadø a:lòe. “Akvt nílvngà vtýngshì nø, vzvng Vkgangpe mòngkà dvshvng ỳngshà we wamà vr̀m taq, vnvñm vchvngri kadødø vl we svng vshín nvng dishi,” a:lòe.
- ³⁷Barnabaí nø Marko, lá:nò pè Yohan svng gø shøl mvyó we;
- ³⁸ínìgø Poloí nø, Pamfilia móngø angní lvngà svng làng ráà nø, b̀nli wàlv̄m ýng svng angnì nvng di mvwáshìpè svng shøl nìnø màshvla, wa nø vzønge.
- ³⁹Wedø màrá hòq vzøng lú:ngì rvt angní lvngà nø takaq vkangá:mì nø, Barnabaí nø Marko svng shø:lò nø, Ciprus móng svng shòchòm taq shvyungshìá:mì.
- ⁴⁰Iwe, Poloí nø Shila rvcà:ngò nø, vnvñm vchvng ríi Vkgangpe jejú taq ap bóa dá:ngí búngá:mì.
- ⁴¹Ang nø Siria nvng Cìlicia móngmóng tvrìshìá: mì nø shvngømrèrì svng shvdøng shvngà:ngòe.

Dvzúrri 16

- ¹Derbe nvng Listra svng gø Polo tuq rái. Eỳngnøng, weyýngø Timoti tódò we rvcýngcè tiq pè vl dáì. Ang nø kým we Yuda vsvng tiqmè àngcè íe. Iwe, angpè nø Heleni vsvng íe.
- ²Listra nvng Ikonium wamà taq v̄l we vnvñm vchvng ríi ang dang dvsha: ngòe.

- ³Polo nø Timoti svng ang nvng tiqdø shøl mvyó rvtnø, wemóngø vl we Yuda vsvngrì rvt ang svng rvmøl vtóng cínaðe. Kadø íe wani angpè nø Heleni pè í we angmaq shvngbeí sháðe.
- ⁴Angní lvngà nø tiqwamà nø tiqwamà svng dí mvnshì sórí Yerusalemø dvzvrì nvng shaqré shaqtvnggrì vrashì nø shvdønga bóa we dvkvmkàrì nø rvcvngcè rì c̀̀nlvm dvpvt angmaq svng tvleðe.
- ⁵Weyvng kèní shvngòmrèrì nø kvmnøt nonggùn kving lú:ngì nø, tiq ni nø tiq ni luq mvnshì lú:ngì.
- ⁶Polo nvng ang lamboqrì svng Shànshér Pvlàcèí Asia móngwál taq mòngkà dvshvng màdvzá:rò rvtnø, angmaq nø Frigia nvng Galatia móngmóng chàng diá:mì.
- ⁷Misia móng dvrøt tuqlvm wáshì rái dvgvp, angmaq nø Bitunia móngwál svng gònglvm dvnshì we Yesu Ang Pvlàcèí angmaq svng dí màdvzá:rò.
- ⁸Wekvt Misia móng vlea:tnà nø, Troa wamà svng angmaq tuq daqi.
- ⁹Wekvt yaqdø:ngí Polo svng shøngran tiqlòng dvtan daqà nø, weyvng Macedonia vsvng tiq gó rip nø ang svng korshi sórí, "Macedonia pa svng èléshì ránøng nø nongmaq svng dèbvngvtsha," wae.
- ¹⁰A:ngí shøngran lòng yvng bóa mèpvng, angmaq svng Dvbùshvngkà shvngøtlvm dvpvt Gvrayí ègōie, wa dvda:mì sórí nongmaq nø welvng ni Macedonia pa svng bunglvm wáshì bòshà.
- ¹¹Wervtnø Troa wamà kèní nongmaq nø shòchòm taq shvyungshài nø Samotraci tishvlòng bvttut léshìvmsha nø, mèpvngnií Neapolis wamà svng tuqvmshà.
- ¹²Weyvng kèní vrá, Macedonia móng Pilipi wamà svng tuqvmshà. Weyvng nø Roma móngwál wamà í nø, wervgaq taqkení té vtvng wamà íe. Wamà yalòng taq nongmaq tiqchàm à:liè.

¹³Narni taq nongmaq nø wamà b́ngkà kèní léshìvmsha nø, jurøt rà tiqýng davlni, wài nø wàngsýng ram svng dìvmshà nø, weyýng rú:ngì sórí kòm rái we svmaréri svng mvshól shø:nìe.

¹⁴Wekvtnø, Gvray kaq vpø svre vsvng, Tiatira wamà kèní shvmoq laqtun nvmsi we Lidia tòò we tiqmè nø, Poloí shø:nòri svng shvlá d̀ngwa vtøshìlým, Vkàngpèi ang nøt tánaðe.

¹⁵Ang nvng ang tiqrvp vsvng tiløp løpshi b̀i dá:ngí, ang nongmaq svng kórshì nø, Ngà nø Vkangpe kaq ḱmnøt vl we svng namaqí èshá b̀shà nìnø, ngà chòm taq èvl ránøng, wa nø mvdøng mvdaq èrø:nìe.

¹⁶Tiqkvt nø nongmaq jurøt rà ýng svng dìi nìnø, dvgòr í nø dakcáng zýngshì we chømyoré vshuq tiqmè svng vhóm b̀sha. Ang dvgòr wa ýng kèní angkàngri dvpvt g̀msùng mvme lúnāðe.

¹⁷A:ngí Polo nvng nongmaq m̀pvng ècà:ni nø, vsvng yari nø namaq svng gønshaq lúnlým tvrà dvtáshú, Vháng-vtvngpè Gvray dvzømsúrì íe, wa nø vkìqe.

¹⁸Ang yadø wa we mvme ni í lú:ngì kvt, Polo mvríshi lú:ngì rvt lýmposhi nø vcáng kaq, Yesu Kristu b̀ng kèní ngái nà svng dvḱmvtnøng, ang kèní èlúshi, a:lòe. Wekvti cáng nø wemè kèní lúshíá:mì.

¹⁹Angmaqí g̀msùng mvzýn lúnlým vlømrà màvlá:mì we svng chømyoré mè angkàng ríi dóm b̀à kvt, angmaqí Polo nvng Shila svng ta:pmò nø, gvttøm øpshúrì m̀rd̀ng svng shvl b̀à.

²⁰Dvrá vji yýngø dvtuq b̀à kvt angmaqí, Vsvng yapèní nø Yuda vsvng í we nongmaq wamà svng vtvngshaq gvz̀m nø;

²¹nongmaq Roma vsa:ngí vtø gø mvdaq, ćn gø màdvrá we vtóng shvngø:tnøe, a:lòe.

²²Wekvt vsvng loksok ríi gø angní lvngà svng tiqnø:- tní vtù lú:ngà nø, dvrá vji ríi gø angní bèlaqrì d́ngnø dvrciqí vdíplým vmíng zìðe.

- ²³Angní lvngà svng mvmedvm vdip bóa dá:ngí, angmaqí tung taq rú:ngò nò, angní svng kóngtøp vsònglím, tung vsòng pè svng dvká:mòe.
- ²⁴Wepèi dvkvmkà yadø lún bóa rvtnø, angní nò tung vdòng dóng svng róng bóa nò, angní lvngà hí nò kùng taq ngvngngvng vdà:- ngòe.
- ²⁵Tvné yaqdòng mvlòng dvgvp Polo nvng Shila nò júrotshì nò Gvray kaq shvring shvtà zàywà wae; kùng vsvng rì gø angní kà tashìe.
- ²⁶Wekvt chvvnvín tūngchòm mvpvng angké gø vngulshi høq rvgaq gvzà vnanshì lú:ngì. Wela:ngí tung búngkà shvngbe gø lapwa vtáná:mì nò, gòrvm shvm mvngbóngri gø shà vpóná:mì.
- ²⁷Tung vsòngpè pán vshat lú:ngì kvt tung búngkàri vtán we svng yvng bóa nìnø, kùng vsvng rì vtná:mì lá:nò nò, ang shvmsvnaq ritshvlshi nò ang shvtshilím wáshìe.
- ²⁸Iwe, Polo serwa vkiq nò, nà vdè svng mèdèlášhìni; nongmaq shvngbe ya yvng à:liè, a:lòe.
- ²⁹Wekvt tung vsòngpèi svmi mvdòm lvlvnga:tno dø gōò nò, vdòng svng vjèrá:mì nò, svre nò nipnip vdvn sóri Polo nvng Shila mvrðvngø kóng kupshie.
- ³⁰Wedá:ngí angní lvngà svng a:ngí shøl bóa nò, "Vshaq pè níá, gònshaq lúnlím dvpvt, ngà kadø wáshì ràe ma?" wa rø:tnòe.
- ³¹Angní lvngái, " Nà nvng rvpkøp Vkangpe Yesu svng èkvmnøng kvt gònshaq lún daqe," a:lòe.
- ³²Wekvt angní ang nvng ang chòm taq vl rì shvngbe svng Vkangpe mòngkà shø:nòe.
- ³³Yaqdòng wervtø taqni, a:ngí angní lvngà svng shø:lò dá:ngí angní dvmmári zá:lòe. Wekvtni ang nvng chòm vsvng shvngbe svng tiløp løpmaðe.
- ³⁴Wekvt tung vsòng pèi angní lvngà nò ang chòm svng dvgù:ngò dá:- ngí, angní mvrðvngø vmpà shvrúngaò nò, ang nvng rvpkøp Gvray kaq kím bòi rvtnø gvzà dvbùe.

³⁵Gá daqì dvgvp, dvrá rvwv̄nshú ríí dvzá:rò nø, "Vsvng wepèní svng shèlàng nøng," v̄l dvzá:ròe.

³⁶Wekvt tung vsòng pèi yakà Polo svng dvtáò nø, "Dvrá vji ríí nàní shvlàngl̄vm rvt dvz̄vra:tnà; wervt akvt èbúngshì nø pàmvrà èloshi," a:lòe.

³⁷Iwe, Poloí cìl vjìrì svng, "Ngàní lvngà nø Roma vsvng íshà we kà màrvtshaq wàlì wala m̄vrdv̄ngø angmaqí ngàní svng nàdipshi nø tung taq èróng bósha. Akvt nørá nílvngà svng mvyø:ní shvlól̄vm wae ma? Mvdaq é! Angmaqni di ra nø nílvngà svng leqshèlàngvtshi," a:lòe.

³⁸Cìl vjì ríí yakà dvrá vjìrì svng dvtá bóa kvt, angní nø Roma vsvng í we angmaqí tá bóa nìnø gónggi lú:ngì nø;

³⁹angmaq ni dì rái nø angni svng nímshì sóri shvlà:ngò nø wamà kèní angní lol̄vm dvpvt kórshìe.

⁴⁰Polo nvng Shila nø tung kèní búngá:mì kvt, Lidia chòm taq gòngá:mì. Vnvm vchvngrì nvng vhómá:mì nìnø, angmaq svng tiqchàmchè nøt shvlø:mò dá:ngí angní lōá:mì.

Dvz̄vrrì 17

¹Wemèpvng angmaq nø Amfipolis nvng Apolonia wamà dangdang chàng diá:mì nø, Tesaloni wamà svng tuqá:mì. Weyvng nø, Yuda vsvng rì júrøt chòm tiq chòm v̄le.

²Polo nø, ang wá yà dø tiqdvchá, angmaq yvng svng gòngá:mì nø, Narni vshòm nar hòq Shànshér Kàru kèní gùn dvtø:pmo sóri angmaq nvng vrùng nø;

³Kristu dvshà mvhøt nø, shì yvng kèní zun rà dá:ri, wa nø pónaò sóri shvkse dvta:nò nø; "Ngái namaq svng dvshvngò we Yesu yapè nø, Kristu ni íe," a:lòe.

⁴Wekvt Yuda vsvnggrì tiqmaq svng lin lún bóa nø, Polo nvng Shila mè pvng z̄vná:mì. Gvray kaq vpø svreò we Heleni vsvng loksokrì nvng wamà shaqrè mèla gø mvme mè z̄vne.

⁵Iwe, Yuda vsvngri shóm lú:ngì nò, vsvng mvchá mvdò kèní vsvng mvgám tiqmaq vri:ngo nò, mvme tiqmvdò dvkò:mò dá:ngí, wamàkøp vjángshì dvzá:ròe. Wekvt Polo nvng Shila nò shìwà mvrðvng svng shøllým dvpvt angmaq nò Yasona chòm svng tòm rái.

⁶Iwe, angmaqí angní lvngà svng lá mvlún bòà nìnø, angmaqí Yasona nvng vnv m vchvngri tiqmaq nò wamà øpshú duri mvrðvng svng shà:lò nò yadø wa vkìqe. Móng døngtáng svng paqsúng poð we yamvdò nò yayvng gø tuq rái we;

⁷Yasonaí angmaq svng vto bòà. Angmaq nò, Yesu, lá:nò we koqkvm shøngshang tiq pè v̄le wa nò, shvngbei Kesar dànì pè dvrá svng màbóng we wàðe, wa nò vkìqe.

⁸Kà yari táò we vsvng loksok mvdò nvng wamà øpshú duri svng gø vjángshì dvzvr lú:ngà.

⁹Wekvt angmaqí Yasona nvng dvgári kèní chvngshi we dvpø lushi dá:ngí, angmaq svng shvlà: ngòe.

¹⁰Yaqdøng hòqa:tnà weó vnv m vchvng rii Polo nvng Shila kaq Beria svng chàng dí dvzá:ròe. Angmaq weyvng tuqá:mì kv, Yuda vsvng júrot chòm taq gòngá:mì.

¹¹Beria vsvng rì nò Tesalonirì mvdvmø nøtzitne. Kadø íe wani angmaq nò, shòshò wa nò:tní mòngkà svng vtoshi nò, Poloí shø:nò kà dìng mvdìng we Shànshér Kàru taq ni vrvm dvtø:pmòe.

¹²Wekvt angmaq dvhø taqkení mvme gø kým rái. Dvgùng vl we Helení mèla nvng lvngàré gø tiqmaq vbáe.

¹³Iwe, Poloí Beria mvrìng taq gø Gvray mòngkà dvsha:ngò we svng Tesaloni kèní Yuda vsvng rii shá bòà kv, weyvng svng gøni angmaq di daqì nò, vsvng loksokri svng dvzà:ngò nò vjángshì dvzá:ròe.

¹⁴Vnv m vchvng rii Polo svng nò nvmukdvra tìrin hòq wela:ngí dvbú: ngò nò, Shila nvng Timoti svng nò Beria yvngø lànng ráà.

- ¹⁵Iwe, Polo svng shá bòa rii nø ang svng Aten wamà høq shá bòa nø, Shila nvng Timoti gø ang yýng svng zíké høqshaq lashvńngshi daq dø Poloí la:pmò kà ríò sórí vtýngá:mì.
- ¹⁶Poloí Aten wamàø angní svng caò dvgvp, wamà nø cáng pvrà ha:ngí wa dvnzøng we svng yýng bòa nø ang nøtbùm lú:ngì.
- ¹⁷Wekvt ang nø, júrot chøm taqò Yuda vsvng rì nvng Gvray kaq vpø svredø we wýngzàrì nvng gø; gvttòmø vholm vdu we vsvngri nvng gø nì vròm vrunge.
- ¹⁸Epikurean mvdò nvng Stoik a:lò we paqzí dak lànghì tiqmaq ó gø ang nvng vzønge. Iwe, Poloí nø Yesu nvng zun long lòngh Dvbùshvngkà shø:nò rvtnø tiqmaqí nø, "Vwawa dø vjoshì we yapè nø pà shønòe línshi ma?" wae. Dvgá tiqmaq nø, "Ang nø wýngzà cáng pvrà dang shø:nò vsvng dø vshvme," wae.
- ¹⁹Wekvt angmaqí Polo svng kvt zø:mò nø, Areopagu lipòngtøm svng shøl bòa nø yadø a:lòe; "Nài shèngø:tnò we mvshøl angshvr yalòng nø pà í we nøngmaqí gø shá daq ma?"
- ²⁰Nài èshø:nò kà rì nø shvl vwvl tiqkà í rvt kà yari nø kadang kaq tuq we svng nøngmaq shá mvyøie," a:lòe.
- ²¹Aten wamà vsvng shvngbe nvng weyýngø vl rái we zaqlè rii nø, dvgá kapà gø wá màta dø shvngkàshvr svng wa shvtàò nø tashìe.
- ²²Wekvt Polo nø, Areopagu lipòng mvdò dvhø taq rip sórí yadø wae. Aten vsvng rié, namaq nø kapà taq gø, mvshá invt ri dang taq gø nøt gvzà èlòmnhøng we svng ngái yýng bõngà.
- ²³Kadø íe wani ngà vwóngshøng ke, namaqí ènoqnøng rì svng yýngo, dakngò nøngnø, shvrúngrà tiqlòng taq, "Mvshái we dvmø dvpvt," wa nø vrushaq í we yýng bõngà. Wervtnø namaqí mèshánøng nìgø ènoqnøng we yalòng, ngái namaq svng dvtáa:tnìni.
- ²⁴Rvgaq nvng vdòng rýmø vl dýngte svng mýnpè Gvray yapè nø, muqlàng rvgaq angkàng í rvtnø, wu:rí wàò we pvra chømri taq nø màvl.

²⁵Kadø íe wani vsvng ídýngte svng gònshaq nvng vshèshìlým shaq nvng pà ínìgø shvngbe A:ngí zí daqì we írvtnø, tiqpènpèvn zómðvng ra dø, sýngzàcè wu:rí Ang svng dvzøm rà we mòí.

²⁶Vrá, Gvrayí vsvng dvci í dýngte svng, angké tiq gó kèní má:nò nø, vgvnshaq angrvtø angni nvng angmaq vllým móng dvrøt gø rvwvnaò sórí, rvgaq yachvng køp taq vl dvzá:ròe.

²⁷Yadø wà yà:ngà lòng nø, angmaqí Gvray kaq láò nø ránshi weí lá lúnlým dvpvt íe. Iwe, Ang nø nøngmaq kagó nvng gø vrúm dø màsar.

²⁸Kadø íe wani nøngmaq cúnshài, vngvtshài we nvng vl lú:nì we nø, Ang vdòng taq wa íe. Namaqò mèngrùng wa vsvng tiqmaqí, 'Nøngmaq gø angò angcò àngcèrì íshae,' wa nø shòn yà:ngà døni íe.

²⁹Wervt, nøngmaq gø dvmøza íshà rvtønø, Ang Dvmø nøt nvng laqyà nø vsvng laqmù nvng nøt taq dvda: mò dø rø:pmo we shé, gvmsùng nvng lóng pvràhang dø íe, wa nø dvdvmlým mòí.

³⁰Wervtnø vsa:ngí mvshá yà:ngà rvtø svng nø, Gvrayí màmvsvønga yàng. Wedø ínìgø akvt nø kayvng ínìgø vsvng shvngbe nø nøt língshi ràe, wa dvkíme.

³¹Kadø íe wani, A:ngí rvhiq yà:ngà Vsvng wepè wu:ri rvgaq yalòng svng døng- man dø kàngélým angni tiqni gvn yà:ngà nø, wepè svng shì yvng kèní dvzun bòa yvngkèní, vsvng í dýngte mvrðvngø yalòng nø kýmým daq we shvkse dvta:nòe, wae.

³²Shì yvng kèní zun long lòng dang tá bòa kvtt, tiqmaq nø zersshè. Dvgá tiqmaq nø, "Yalòng dang vrá tiqkvtt nà kà tá mvyøíe," wae.

³³Wekvt Polo nø angmaq dvhø kèní búngá:mì.

³⁴Lvngàré tiqmaq nø ang svng cèn nø kým ráì. Angmaq dvhø taq nø, Areopagu dvrá vji mvdo kèní Dionusi nvng Damari tòò we svmaré tiqmè nvng dvgá rì gø vbáe.

Dvzývri 18

- ¹Yari mèpvng Polo nø Aten wamà kèní búngá:mì nø Korintu wamà svng tuqá:mì.
- ²Weyvngø a:ngí Pontus móng vsvng, Akwila bòng tòò we Yuda vsvng tiq gó vholm bòa. Koqkím pè Klodiúi Yuda vsvng shvngbe Roma wamà kèní lólvm dvpvt vmíng zìò rvt, Akwila nø ang chømmè Prichila nvng tiqdø, Itali kèní tuqa:pmi we kadvngte màlé. Wervt Polo nø angní yvng svng di rái.
- ³Polo nø angní nvng tiqdø, shødar shiyat laqmù tiqpvn washì vsvng ni í rvtvø, ang nø angni nvng vl nø laqmù tiqdø washìe.
- ⁴Wekvt júrvøt chøm taq Narni vrvm a:ngí shvngøt dvsha:tnò sórí, Yuda vsvng nvng Heleni vsvng rì kaq lin lúnlvm dvzaqshie.
- ⁵Iwe, Shila nvng Timoti nø Macedonia kèní tuq daqì kvt, Polo nø mòngkà shvngø:tnò dang taq wa shó dvzaqshi nø, Yesu nø Kristu ni íe, wa nø Yuda vsvngri kaq shvkse wáshìe.
- ⁶Wekvt angmaq vztshì nø ang kaq shvyóm mvtvn lú:- ngì kvt, Poloí ang bèlaq vpø:ro sórí yadø a:lòe. "Namaq shvwi nø namaq vgo taq laq vhap; ngà zì màvl; akvt kèní kukaq ngà nø wvngzàrì kaq svng dønge," a:lòe.
- ⁷Wekvt angmaq yvng kèní ang búngá:mì nø, Gvray kaq vpø svre we Tito Yustu tòò we tiq pè chøm taq gòngá:mì. Ang chøm nø júrvøt chøm nvng tvp íe.
- ⁸Vrá, júrvøt chøm shøshú vgo Krispu ó ang chøm vsvng shvngbe nø Vkangpe svng kím rái. Korintu vsvng mvmeí tá bòa kvt, angmaq gø kím rái nø tiløp lú:nòe.
- ⁹Wekvt yaqdø:ngí Vkangpe nø shøngran kèní Polo svng kà shøn daqì nø, "Akvt kèní nø svre mvra; shøn èma:no; dø màwá mèvlni.
- ¹⁰Pàwálvm wani ngà nø na nvng tiqdø v̄le. Nà svng dvlálvm dvpvt kagó gø wur mvzúshì ra. Kadø íe wani yawamà taq ngà vsvng mvme vle," wae.
- ¹¹Wervt ang nø angmaq dvhø taq tiqnóng nvng vchuoq shvlá vl nø, Gvray mòngkà shvngø:tnòe.

¹²Iwe, Gallio nø Akaya móngwál du wáshì dvgvp, Yuda vsvngri tiqnøt wáshì weí Polo svng vtùlvm vjángshì lú:ngì nø, ang svng kàngé rúngtvng mvrðvng yvng shøl bóa nø yadø wae;

¹³Yapèi nø dvrá nvng màbóng dø Gvray kaq noqshilvm dvpvt vsvng kaq li:nøe, wae.

¹⁴Iwe, Poloí kà vtènglvm wào dvgvp, Gallioí Yuda vsvng rì kaq, “Namaq Yuda vsvng rié, yalòng nø vléò we tvrà, mõiini nøt dvgoq mvgvm we svngshvt dvkà la ínìnø, ngà tønshøng nø namaq svng táā vdu we íe.

¹⁵Inìgø yalòng nø nònggøp kà ó bøngrì nvng namaq vdèdè dvrá dang svng nàzønngnøng we í kvtkèní nø, namaq wa nàrùnngnøng. Yadø ípvñ dang taq ngà nø dvrá dvra dù wá mvnengshøng,” a:lòe.

¹⁶Wekvt a:ngí angmaq svng kàngé rúngtvng yvngkèní lùng bóa.

¹⁷Wekvt angmaq shvngbeí júrot chòm øpshú Soteni svng ta:pmò nø, kàngé rúngtvng mvrðvngø ang svng vdi:pmòe. Iwe Gallioí welòng svng pà gø mvlvnaò.

¹⁸Wemèpvng Polo nø Korintu yvng mvme ni vl bòi dá:ngí, vnvñ vchvngri nvng vkang nø, Prichila ó Akwila nvng tiqdø weyvng kèní shøchòm taq zúnshi nø Siria móng svng diá:mì. Ang nø dvgvmshì we kà vl rvtñø, Kenkrea mvrìngø ang vnñ dvchipshìe.

¹⁹Angmaq Epesu wamàø tuq rái nìnø, a:ngí angní svng weyvng lànng ráà; ang nø júrotchòm svng gòngá:mì dá:ngí Yuda vsvng rì nvng vrùnge.

²⁰Angmaqí ang svng mvme tiqchàm vllvm dvpvt rø:tnò we ang mvtá nø,

²¹angmaq nvng vkang dvgvp, Gvray nøt í nìnø, ngà namaq yvng svng rá vtvng longe, a:lò dá:ngí, Epesu kèní shøchòm taq zúnshiá:mì.

²²Kesariaø koqshi rái nìnø, ang ngāngá:mì nø shvngømré kaq pāmvrà a:lò dá:ngí, Antiok svng shúngshiá:mì.

²³Weyvng tiqchàm vl dá:ngí, ang vrá búngá:mì nø, Galatia nvng Frigia móngmóng chàng di nø, rvcvngcèrì shvngbe kaq shvdøng shvngvng bóa.

²⁴Alesandria wamà vsvng, Apolos, tòò we Yuda vsvng tiq pè nø wervtø taq ni Epesu yvngø tuq ráì. Ang nø kàshòn ligong í nø, Shànshér Kàru gvzà sháòe.

²⁵Vsvng yapè nø vsa:ngí Vkangpe tvrà dang shvngøtshaq í weí pvlace dang vtvngkèní nøtlòm dø shò:nò nø, Yesu mvshòlrì vbóng dø shvngø:tnò we; a:ngí nø Yohan tìløp lòng wa shá dá:rà.

²⁶Ang nø nvròm te we nø:tní júrot chòm taq kà shòn lú:ngì. Iwe, Prichila nvnng Akwilaí ang kà tá bòa nìnø, angní chòm svng shøla:tnà nø, Gvray tvrà tété zøp dø ang svng pónaòe.

²⁷Ang nø Akaya móngwál svng léshìlým dvda:mò kvt, vnm vchvng rii ang svng nøt shvlø:mò nø, ang svng vtólým dvpvt rvcvngcèrì svng kàru shvriòe. Ang weyvngø tuqá:mì kvt kým bòi rì svng a:ngí jejú kèní gvzà dvba:ngòe.

²⁸Kadø íe wani shvngbe mvrðvngø a:ngí Yuda vsvngrì kaq svng nònggùn vl dø dýngke bòa nø, Yesu nø Kristu ni í we Shànshér Kàru kèní shvkse dvta:nòe.

Dvzúrri 19

¹Apolos nø Korintuø vl dvgvp, Polo nø taqkaq móngmóng chàng léshi ráì nø, Epesu yvngø tuq ráì. Weyvngø rvcvngcè tiqmvdò yvng bòa nø,

²a:ngí angmaq svng, "Namaq èkým bòshà ke, Shànshér Pvlàcè èlún yvngshà ma?" wa rø:tnòe. Angmaqí ang svng, "Mvlú:ni. Shànshér Pvlàcè vl màvl we svng gø mvtá dá:rì," a:lòe.

³Wekvt Poloí, "Wedø íni namaq nø pà tìløp èløpshi yvngshà ma?" a:lò nìnø angmaqí rá, "Yohan tìløp íe," a:lòe.

⁴Wekvt Poloí, "Yohaní nø nøt língshìlým tìløp løpmaò nø, vsvngrì kaq gø ang mèpvng di daq pè svng kým ràe, vl yà:ngà. Wepe nø Yesu íe," a:lòe.

⁵Angmaqí yalòng tá bòa kvt, Vkangpe Yesu bòng taq tìløp løpshie.

⁶Angmaqí mvdòm Polo ang wur hapshì bòi nìnø, Shànshér Pvlàcè nø angmaqí mvdòmø lashi daqì nø, angmaqí dvgá pèn kà shòn sórí kà dvtut lú:ngì.

⁷Angmaqí shvngbe nø lvngàré tiqcé vni gó dýngte íe.

⁸Wemèpvng júrot chòm taq Polo gòngá:mì nø, nvrøm te we nø:- tní vshòm shvlá døp mvshól shò:nò nø, Gvray móngdàn dang shvngø:tnò sórí lin ma:nòe.

⁹Iwe, tiqmaq nøt zaq lú:ngì weí, vsvng loksok mýrdvngø Gvray tvrà yalòng svng gvzvm lú:nga. Wekvt Polo nø angmaq yvng kèní rvlshì nø, rvcvngcèrì gø Turanu zong svng vcíl bòa nø, ni vrvm mvshól shvngø:tnòe.

¹⁰Vní nóng døp yadø wà bòa nìnø, Asia móngwál taq vlri, Yuda vsvng gø, Heleni vsvng gø, shvngbeí Vkangpe Ang mòngkà tá bòa.

¹¹Wekvt Gvrayí Polo wur kèní, angwà wào mvdvmø té jórònngùn bvnli wào nø;

¹²Polo yvng kèní za rì kaq svng vsa:ngí ngúngshøq paqzit, møíni juqnvm, lvingà bød nìnø, záyvng dvlí dvjvng banvm nø, vcáng mvgvmrì gø lúshivm høq wàde.

¹³Iwe, angmaq nø angmaq nø:tní vwúshì nø vcáng lù:ngò we Yuda vsvng tiqmaq gø, vcáng mvgvm dvchøp vsvng mvdvmø, Vkangpe Yesu bòng tòò nø yadø wae; "Poloí shò:nò pe Yesu Ang vmíng kèní ngái nà svng dvkvmvtnøng," a:lòe.

¹⁴Yadø warì nø Yuda vsvng shvrúngshú vjì pè Skewa angece pèla shvngøt pè íe.

¹⁵Cáng mvgvm lù:ngí angmaq svng, "Yesu svng gø ngái shángòe; Polo svng gø ngái shángòe. Iwe, namaq nø kagó maq èinønge?" a:lòe.

¹⁶Wekvt vcáng mvgvm dvchøp pè angmaq mvdvm svng mvgaqshì rái nø angmaq svng rù:lòe. Angmaq svng dvingke bòa nø dvmá vri sórí wechòm kèní góngsér vtná:mì.

¹⁷Epesuø vl we Yuda vsvng nvng Heleni vsvng shvngbeí yalòng shá bòa kv, angmaq kaqdv, svre lú:ngì nø, Vkangpe Yesu bòng svng vpø shving lú:nga.

¹⁸Vrá, kvm bòi rì taqkení mvme tiqmaq dì rái nø, angmaqí vlèrì shónshi nø vchángshìe.

- ¹⁹Mandan paqzí wa rì mvme góí gø, angmaq kàrurì dvkò:mò nø, shvngbe negvmø wá:ròe. Weri ang dvpø angmaqí su:nò we gvm̀s̀ung p̀ungwàm̀un dvpø í we shá b̀òà.
- ²⁰Yadø í ỳvng k̀ení V̀kangpe Ang m̀ongkà nø j̀orǹongg̀un vl dø vsher mvnshíá:mì.
- ²¹Yad̀vng pvn íá:mì m̀èpvng Polo nø Shànshér Pvlàcè taqkení gvcvt vjø:nò nø, Macedonia nvng Akaya m̀ong chàng di mvǹm Yerusalem svng gø di nø, “Wem̀èpvng ngái nø Roma wamà svng gø ỳvngl̀vm íe,” wae.
- ²²Ang kaq dvzøms̀hú Timoti nvng Erastu nø Macedonia svng dvz̀vr b̀òà da:ngí, ang nø Asia m̀ongwál taq tiqchàm vl rái.
- ²³Wenila taq Gvray tvrà rvtnø, gvzà vjàngshì we bung lú:ngì.
- ²⁴Demetriu, wa t̀òe we gvm̀s̀ung shúr l̀vngdøp tiqpè nø, gvm̀s̀ung k̀ení Diana mè cáng pvràhang chòmce shvzoè ỳvngk̀ení, laqmù l̀vngdøpri svng wùlaq mvz̀vn mvme lún dvzá:ròe.
- ²⁵A:ngí nø werì nvng ang dø l̀vngdøp wáshì rì svng dvkòma:tnà nø yadø a:lòe. "Lamboq riè, yap̀vn wulaq k̀ení ǹongmaq mvgàm l̀ongshà we namaqí gø èshánønge.
- ²⁶Akv́t Polo yapèí nø, Epesu wamà taq wa m̀ói, tvné Asia m̀ongwálkøp taq wu:rí wàd we nø dvmø m̀ói, a:lò nø, vsvng mvme kaq li:nò weí nøt vlíng dvzá:rò we nø, namaqí ỳvng gø èỳvngnønge, tá gø ètánønge.
- ²⁷Wedø í rvtnø, ǹongmaq wùlaq yalòng svng vsa:ngí màpòā ra we svng wa svre rà we m̀ói; ring we dvmø mè Diana noqngòm t̀ongnø svng gø ti mvlá:nò nø, Asia m̀ongwálkøp nvng m̀ong d̀ongtá:ngí noqò mè ang gø, mvshá ìnvt dvg̀ung k̀ení vjāvm we svng svre ràe," a:lòe.
- ²⁸Angmaqí yalòng tá b̀òà nìnø, angmaq høpnøt vcor lú:ngì nø, “Epesu riè Diana m̀vng ringe,” wa nø vkíq mvnshì lú:ngì.

- ²⁹Wekvt vjángshì lù:ngí wamàkòp taq d̀v̀nzòngá:mì nò, angmaq tiqnòt shvráshì weí, Polo tvrà di lamboq Macedonia vsvng Gaius nvng Aristarku svng ta:pmò da:ngí, wamà d̀ng̀pètòm svng dvje:rò nò dvgòng b̀òà.
- ³⁰Wekvt Polo nò vsvngri kòm ỳng svng g̀ng̀l̀m̀ dvda:mò we rvc̀ngcè rii màdvzá:rò.
- ³¹Asia m̀ng̀wálò angròmnvng òpshúdù tiqmaqí nò Polo svng shóngshì we í rvt vsvng dvzá:rò nò, d̀ng̀pètòm svng mvg̀ng̀l̀m̀ dvpvt ang svng r̀:tnòe.
- ³²Wekvt dvkòmshi rái mvdò nò vmúnd̀ng wáshì nò, tamaq tashòngshang vkiqe. Wedò ínìgò angmaq tékaq tiqmaq nò pàwál̀m rvt kòm rái we gò angmaq mvsháshì.
- ³³Wekvt Yuda vsvng rii Alesander kaq dvdò: rò nò, vsvng loksok m̀vr̀d̀ngò shvri:pmòe. Wekvt Alesander nò bashàri kaq kà dvgà shòn mvyó nò, ang wur vwatshìe.
- ³⁴Inìgò ang nò Yuda vsvng í we angmaqí mvsh̀vl b̀òà kvt, shvngbe ròwa, "Epesu rìò Diana m̀ng̀ ringe," wa nò vní nari d̀ng̀te vkiqe.
- ³⁵Wekvt wamà kàru mvs̀ng̀shú pèi vsvng loksokri svng dvzò:lò dá:ngí yadò a:lòe. "Namaq Epesu rìe, Epesu wamà nò, ring we Diana ang t̀ng̀ngò nvng muqlang kèní dvjá daqà we pvrà ri:mò wamà í we svng mvshàò we kagó vle ma?
- ³⁶Yad̀ng p̀n svng ma mvd̀ng̀shi we í rvtnò, namaq d̀ò màwá è̀v̀l̀ng nò, mvhò mvhut pà gò mèwà ǹng̀ni.
- ³⁷Namaqí èsh̀v̀ltsha we vsvng yagóla nò, shànshér t̀ng̀ngò dvrè t̀l̀m̀ vsvng gò mòí, ǹng̀maq dvmòmè svng shvyóm mvt̀n vsvng gò mòí.
- ³⁸Wervtnò Demetriu nvng angò l̀ng̀dòp r̀m̀nvng rii tiq gógó svng kol̀m kà la vl nìnò, dvrá róng gò vtánshaq ie; gùrwang dùrì gò vle, weỳngò daràké d̀ng̀ íe.
- ³⁹Iwe, namaq nò dvgá dò r̀t̀l̀m̀ tiqp̀ǹp̀ǹ vl nìnò, angwà dvkòmshi lìpòng taq kàrvt d̀ng̀ wa íe.

⁴⁰Kadø íe wani dèni vjángshài lòng mvtú angké màvl rvtñø, nongmaq kaq shèràa:tñi we svng svrelým v̄le. Pvrá mvjvng dø dvkómshài lòng nø pà rvtñø í we dvtálým kàciq gø màvl long," a:lòe.

⁴¹A:ngí yadø vl bòa kv̄t dvkómshi rì svng shvlo bòa.

Dvzúrri 20

¹Vhaqshi làng bòa mèpvng, Poloí rvcvng cèrì kaq goa:tñà nø, angmaq svng dvshat dvzi:tñø da:ngí, angmaq nvng vkang nø Macedonia pa svng búngá:mì.

²Wemóng tiqrvgaq nø tiqrvgaq svng di chàng rvcvngcèrì kaq mvme dvshat dvzi:tñø da:ngí ang nø Heleni móng svng tuq rái.

³Weyvngø vshòm shvlá ang v̄l bòi da:ngí, shòchòm taq zúnshi nø Siria móngwál svng ang dilým wáshì ke, Yuda vsvng ríí ang svng shvtlým shvngv̄mshi rvtñø ang nø Macedonia rvgaqgaq vtvnglým dvnshie.

⁴Beria vsvng Pirru àngcè Sopater gø, Tesaloni vsvng Aristarku nvng Sekundu, Derbe vsvng Gaius nvng Timoti, vrá Asia móngwál kèní Tichiku nvng Trofimu gø, ang svng c̀na:tñà we;

⁵angmaq yadvng gó nø vzvngzvng diá:mì nø, Troa mvrìngø nongmaq svng ècài nø v̄le.

⁶Inìgø nongmaq nø Zidòngsér Vmboy angni gómá:mì mèpvng Pilipi kèní shòchòm taq zúnshài nø, pungwà ni mèpvng wa Troa mvrìng angmaq v̄l da yvngø tuq ráshà nø, weyvngø shvngøt ni à:lìe.

⁷Wenár ǹmlat ni taq, nongmaq zidòng vmøtnvmlým dvkómshài dvgvp, Poloí nø angmaq svng mvshól shvngø:tñøe. Iwe, nvpni búnglým dvnshi rvt, yaqdòng mvlùng hòq a:ngí shò:nòe.

⁸Nongmaq dvkómshài dõng nø mvdv̀m dvtvng í we svmigwìn gø mvme v̄le.

⁹Wekvt vvwv̄t b̀ngkà taq nø, Yutikus tóò we gùchàngré tiq pè rung we yòpyó vngømshìe. Poloí mvshól wedøni shòn ma:nò ke, ang yòpyóí vnùngkéò rvt, chòm vshòm dvtvng wa dvtvng kèní vjáá:mì nø, angmaqí ku:ngò nìnø shiá:mì.

- ¹⁰Wekvt Polo lashi daqì nø, ang mvdvmø kóngkupshì nø ang svng mvguqò sórí yadø wae; Namaq nvrøm mèdèbúmshìnøng ni, ang gònshaq nø ang yvngø vle, a:lòe.
- ¹¹Wekvt ang battvng rvlvngá:mì nø, zidòng vmø:tnò nø v́m bóshà dá:- ngí nvm gá daqì hòq angmaq nvng mvme vlé dø dvmv̀n dá:ngí ang búngá:mì.
- ¹²Angmaqí lvngà svrépè vngvt shøl lú:ngà rvt, angmaq gvzà nøt shòmá:mì.
- ¹³Wekvt shòchòm taq nongmaq zúnshài nø, Assos mvrìng kèní nø Polo gø chàng dvz̀vnlv̀m dvda:mì rvt, vz̀vngz̀vng wekaq svng búngv̀msha. Pàwá wani Polo ang nø vdàm tvràrà d̀ilv̀m dvda:mò nø wedø dètúie.
- ¹⁴Assos mvrìngø nongmaq nvng v̀hømv̀mshà kvt, ang svng chàng dvzà:nì nø, Mitilin svng dì rásha.
- ¹⁵Weyvng kèní rá shòchòm taq búng ráshà nìnø, mèpvng níí Kios tìshvlòng yvng tuq ráshà. Wemèpvng ni nø Samos tìshvlòng svng léshi ráshà nø mèpvng ni nø Miletu yvngø tuq ráshà.
- ¹⁶Polo nø, la bòn daq nìnø Yerusalemø Pùngwàcé ni Boy angni zíkélv̀m rvt mvnàn nø, Asia móngø màdvtòmshishaq Epesu wamà svng mvgut dø chàng vz̀vnglv̀m gvcvtna:pmà.
- ¹⁷Wekvt a:ngí nø Miletu kèní Epesu wamà svng vsvng dvzá:rò nø, shvngømré shaqré shaqtvng rì svng gòde.
- ¹⁸Angmaq ang yvng svng tuq rái kvt a:ngí angmaq svng yadø a:lòe. "Asia móngwál svng ǹvmlat tok rángà ni kèní namaq nvng tiqdø à:lì rvtø shvngbe taq, ngà kadø v̀l rángà we namaqí èsháshàe.
- ¹⁹Yuda vsvng mvyòn gvca:tní ngà svng dèlòt we ínìgø cipshòng nø necì vyóngò sórí kadø wa Vkangpe svng ngái dvzømvtnà we gø namaqí èshánønge.
- ²⁰Vrá, namaq dvpvt vjú vl we kapà ínìgø màmashaq dvtái nø, shvngbe m̀vrdvng taq gø, tiq chòm nø tiq chòm taq ínìgø, ngái namaq svng kadøwa shvngø:tnì we nvng;

- ²¹Yuda vsvng kaq gø, Heleni vsvng kaq gø, Gvray kaq nøt vwóngshì rà we nvng nøngmaq Vkangpe Yesu Kristu kaq kým rà we shvkse wóngshøng we èshánønge.
- ²²Eyèngnøng, akvt ngà nø weyýngø kadø chāngvm we gø màsháshaq, vgýrshi màshvla dø Shànshér Pvlàcèi èrøn rvtnø Yerusalem svng døng we íe.
- ²³Iwe, mvngbóng nvng dvshà mvhøt ya:ngí ngà svng ècange wa nø, mvring vrùm taq Shànshér Pvlàcèi vjøng vla ni nga svng dètáng we ngà shángshøng.
- ²⁴Iwe, ngái tvnúng rà we tvrà cún dvdýnglým dvpvt nvng; Gvray jejú Dvbùshèngkà shvkse wáshilým dvpvt gø, Vkangpe Yesu kèní ngái lún bónga we dvzøm bñlì wá dvdýnglým dvpvt rvt gø, ngà gønsaq svng tiqhvñ vpó dø gø ngà màdvdutshøng.
- ²⁵Eyèng nøng akvt namaq dvhøø ngà vwóngshøng nø Gvray móngdàn dvshvng yèngà rì namaq shvngbeí nø, ngà mýrshvøm svng akvt kèní kukaq mèyèng lóngshà we svng ngà shángshøng.
- ²⁶Wervtnø vsvng shvngbeò shvwi mèngrø nø ngà taq màvl bóì, wvng nø dèni namaq mýrdvngø ngà shvkse wóngshøng.
- ²⁷Kadø íe wani Gvray gvcvt nøt tvrà shvngbe mvmāngò dø ngái namaq svng dvtá yèngshà.
- ²⁸Vkangpe Ang shvwií ni wvn yà:- ngà we Gvray Ang vyèngré kaq shávøm nø roqshú wáshilým dvpvt, Shànshér Pvlàcèi namaq svng shvngømré bñlì roqshú èzýng bóshà we bñlì taq, namaq vdè gø nàyáshìnøng, vyèng ré dvpvt gø nayáā nøng.
- ²⁹Ngà døngvm mèpvng namaq dvhø svng mvgvøm we vyitri gøng ra nø, vyèngré kaq màmvzaa:tnò we svng ngái shángøe.
- ³⁰Vrá, rvcýng cèrì svng angmaq mèpvng shølvmlým dvpvt, namaq dvhø kèní ni gvzøm we kà shøn vsvng búng longè.

³¹Wervt namaq tiq gó nò tiq gó svng, necì vyōng sórí, vyáng yaqdòng mànārnār ngái vshòm nóng kōtgøm dvshat dvzit bōshà lōngsvng pán vshat dedv̄mnøng.

³²Akvt namaq nò Gvray nvng Ang jejú mōngkà taq ngái a:pmiē. Mōngkà yalù:ngí nò namaq svng shvdøng shvngvng nò, shànshér dø vgaqshaq rì shvngbe dvhò taq zaqshøp gø namaq svng zí lúne.

³³Ngà nò kagó gv̄msùng vshé gwálv̄m dvre svng gø mvmap dvr̄.

³⁴Ngà nvng ngào à:lì rì zōmdvng we dvre dv̄pvt, ngà wur yatángnī dvzømò we svng nò namaqí èshá nønge.

³⁵Yadø namaq dèzaqshìnøng yvng kèní shaqcv̄m vsvngri kaq dvbvng ràe, wvng nò gø, Vkangpe Yesuí ni “Ezìò lōng nò èlú:nò lōng mvdv̄m té ishøt ìgv̄n vle,” wa nò shòn yà:ngà kà svng dvdv̄m rōnlv̄m rvt gø, ngái pà wvng bōngà lōng svng namaq shvbóng shvmtshilv̄m dvtan bōngà we íe,” a:lòe.

³⁶A:ngí yadv̄ng p̄v̄n shòn bōà da:ngí, ang nò angmaq shvngbe nvng tiqdø bvnciq tushi nò jurø:tnòe.

³⁷Wekvt angmaq shvngbe gvzà ngø sórí, Polo lōngjvng taq mv̄guqshì nò ang svng vbú ma:nòe.

³⁸Angmaqí ang mvrshv̄m vrá tiqkvt yvng mvlún, wa nò shø:nò kà rvt téwa angmaq nøt yùre. Wekvt angmaqí shøchøm yvng høq ang svng shá bōà.

Dvzvr̄ri 21

¹Nøngmaq nò angmaq nvng vka:ngí dá:ngí, shøchøm taq zúnshài nò, Kos tìshvlòng tvnunu mvdóng dvingwa dì ráshà. Mèpvng ni nò Rodes tìshvlòng svng tuq ráshà. Weyv̄ng kèní Patara mvrìng svng tuq ráshà nìnø,

²Fonicia móng pa svng chàng léshilv̄m dvnshi we shøchøm tiqlòng yvng bōshà nò, nøngmaq zv̄ngshài dá:ngí shvyungshì v̄mshà.

³Ciprus tìshvlòng móng yv̄ngshì á:mì dvgvp, vgwépa lap làng ráshà nò, Siria móngwál kaq léshiv̄mshà. Tiru mvrìngø shøchøm taqkení wùlaq dv̄rèrì dvjá rà rvtv̄nø, weyv̄ngø koqshiv̄msha.

⁴Rvcvngcèrì svng lá lún bòshà nìnø, weyvingø nongmaq shvngøt ni à:liè. Angmaqí nø, Shànshér Pvlacè kèní Polo Yerusalem svng mvnganglým rvt vgvr ma:nòe.

⁵Shvngøt ni vhøm rái kvt, weyving kèní nongmaq bú:ngì nø dí mvnshàie. Angmaq chømmè maqó àngcèrì nvng tiqdø, mvrìng nvmshvng hòq èshài nø zishìl tòmmø pvnciq tushài nø jurø:tni dá:ngí, pàmvrà vla:nìe.

⁶Wekvt nongmaq nø shøchøm taq zvngshìvmshà. Angmaq nø chøm svng vtvingá:mì.

⁷Nongmaq Tiru kèní dì ráshà we tì tvrà béá:mì kvt, Tolemey mvrìngø tuq ráshà. Weyvingø vnm vchvngri svng pàmvrà wài nø, angmaq nvng tiqdø tiqni à:liè.

⁸Wemèpvng níí vrá búng ráshà nø, Kesaria mvrìngø tuq ráshà. Weyvingø nø shvngøt pè kèní tiq pè í we, Dvbùshvngkà shvngøtshú Pilip chøm taq gòngvms hà nø ang nvng à:liè.

⁹Ang nø àngcè chømyoré vbì me vdá we angmaq nø kàdvtutne.

¹⁰Nongmaq nø weyvingø mvme ni narshài dvgvp Yuda gürwang kèní Agabu tòò we kàdvtutshú tiq pè dì daqi.

¹¹Ang nø nongmaq yvng svng dì rái nø, Polo juqným hóng lúdvng ang hí wur dóngshi nø, yadø wae. “Juqným yalòng angkàngpè svng Yerusalem vl we Yuda vsvng rií yadø dù:ngò nø, wvngzàri wur taq ang svng tvle bøde wa, Shànshér Pvlacè shøne,” wae.

¹²Nongmaqí kà yarì tá bòshà rvt nø nongmaqí gø, wervgaq rií gø, Yerusalem svng mvnganglým dvpvt ang svng vgá:riè.

¹³Wekvt Poloí yadø nàtá:nìe: “Namaq èngónòng weí ngà svng pàwá nvrøm de dèzrvrtshà! Kadø íe wani ngà svng èdòngvt we wa mvtaq, ngà nø Vkangpe Yesu bòng rvt Yerusalemø shilým gø tvlú dvgøshishaq óngàe,” wae.

¹⁴Ang svng nongmaqí vgvr mvdvng bòshà rvt, “Vkangpe nøt laqí daq,” à:lì nø nār bòshà.

- ¹⁵Wedvng ni mèpvng nongmaq dɔngjá dvcøpshài nø Yerusalem svng ngāngv̄mshà.
- ¹⁶Kesaria kèní rvcvngcèrì tiqmaq gø nongmaq nvng tiqdø dì lóngshà nø, nongmaq v̄llv̄m dvnshài we vzvng kèní rvcvngcè í we Ciprus vsvng Mnason (Mvnason) wa pè chòm svng èshø:lie.
- ¹⁷Nongmaq Yerusalemø tuq lóngshà nìnø, vnm vchvng rìí nongmaq svng shòshòwa nàto dásha.
- ¹⁸Mèpvng níí nongmaq nø Polo nvng tiqdø Yaku yvng svng dìvmshà nìnø, weyvngø shvngòmre shaqré shaqtvngri shvngbe gø kòm dae.
- ¹⁹Poloí angmaq svng pàmvrà a:lò dá:ngí, a:ngí dvzø:mò bvnli taqkení Gvrayí wvngzàrì dvhø taq wà bòàrì tiqpvn nø tiqpvn a:ngí dvtàde.
- ²⁰Kà yarì angmaqí tá bòà kv̄t, Gvray ngòrdvgùng shvri:ngoe. Iwe, angmaqí rá ang svng yadø a:lòe. “Vnm pèá, Yuda vsvng dvhø taq kvm vsvng nø kadvng mùn vl we nài gø èyà:ngòe. Angmaq shvngbe nø Dvrá dang svng gø nøt lòmè.
- ²¹Iwe, nài nø wvngzàrì dvhø taq vl we Yuda vsvng rì shvngbe kaq, Moshi Dvrá svng gurlvm shèngø:tnò nø, angmaq cvmrèrì svng gø màrvmøllvm, nongmaq vtóngri svng gø mvcvnlvm shèngø:tnòe, wa kà kàdvsí shø:nò we nø angmaq shvngbeí vtáshaq íe.
- ²²Yalòng kadø wàlv̄m? Nà èdi lú:ngì tvrà kadø ínìgø angmaqí tá bòde.
- ²³Wervtnø nongmaqí nà svng ā:lì dø èwáshì. Nongmaq yvng dvgv̄mshìshaq vsvng vbì gó v̄le.
- ²⁴Yapèla svng èshø:lò nø, nà gø angmaq nvng tiqdø dèshàn dèshérshìv̄mnøng. Angmaq vgō dvchipshì lúnlvm dvpvt pø gø nài èdoqāò. Wekvt angmaqí nà dang kàdvsí shø:nòrì nø mvdìng dá:rì we nvng nà nø vtóng vl dø Dvrá svng ècà:nò we angmaq shvngbeí shá bòde.
- ²⁵Inìgø, kvm we wvngzàrì dang èshø:nò nìnø, nongmaqí shòngshang kà ra:tñi nø kàru gø vrū yvngshà we íe. Yalòng nø angmaqí cáng pvràrì svng kòò rì gø,

shwi gø, yiqshi we sha gø ým vnatshì nø, dàchapke we svng gø angmaq vyáshì rà rì íe,” a:lòe.

²⁶Wekvt Poloí vsvng wepèla svng shø:lò nø, mèpvng níí ang gø, angmaq lvngà gø dvshàn dvshérshi bòi dá:ngí, Shanshér tòngnø svng gòngá: mì nø, we dá:ngí angmaq lvngà dvshàn dvshérshilým angni kadýng níí gø ra we nvng angmaq tiq gø nø tiq gø dvpvt núngpà shvrúnglým dang dvtáòe.

²⁷We shvngøt ni tvné vhom rái dvgvp, Asia móngwál kèní Yuda vsvng rì tiqmaqí Shanshér tòngnø taq Polo svng yvng bóà nìnø, vsvng loksok shvngbe vjángshì dvzá:ro nø ang svng ta:pmò sórí yadø vkiqe;

²⁸“Israel dvcì cèrié, dèbvngvtsha é! Nøngmaq dvcì svng gø, Dvrá lònng svng gø, yazàng svng gø polým dvpvt kayýng màýýng vsvng shvngbe kaq shvngø:tnò we nø yapè íe. Vrá a:ngí Shanshér tòngnø vdòng svng gø Heleni vsvng dvgù:ngò nø shànshér we yazàng svng mvmýng mvshèr dø dvcaqòe lé,” wae.

²⁹Kadø íe wani Epesu vsvng Trofimu nø wamà taq Polo nvng tiqdø vl we svng angmaqí yvngapmà rvt, Poloí ang svng gø Shanshér tòngnø vdòng svng shøla:tnà lá:nòe.

³⁰Wekvt wamàkøp vjángshì lú:- ngì nø, bashàri bungsovp vjèr rái weí, Polo svng ta:pmò nø Shanshér tòngnø kèní vtýng lap svng shvl bóà. Wekvt tiqdvshaqí bývngkàri cø:tnòe.

³¹Angmaqí ang svng shvtlým wàò la:ngí Yerusalem wamàkøp vjángshìe wa kà, cìlcè tiqking øpshú cìldu pè svng dvtá bóà.

³²Wela:ngí ni a:ngí cìlcèri nvng cìl tiqyá øpshú dùrì shø:lò nø, vsvng loksokri yýng svng vjèr daqì. Vjángshì rìí cìl tiqking øpshú du pè nvng cìlcèri svng yvng bóà kvtwa, Polo svng vdip na:ròe.

³³Cìl tiqking øpshú dupe tvp dì rái weí Polo svng ta:pmò nø, ang svng shvm mvngbóng vní hò:ngí dònglým vmíng zìòe. Vrá ang nø kagó í we nvng a:ngí kapà wà bóà we svng rø:tnòe.

³⁴Vsvng loksokri taqkení tamvdò tapv̀n vkiq nø, angmaq gvzà vhaqshì ỳng kènì a:ngí mvcha shvla angmvtú shá mvlú:nò rvtnø, Polo svng nø cìlwáng vdòng svng shøllým vmíng zìòe.

³⁵Cìlwáng ngang tvrà dvnggv ỳngø tuqá:mì la:ngi, vsvng loksok rì nø mvhø mvhut vjángshì rvtnø, Polo svng nø cìlcè rìì vbun vduá:mì.

³⁶Kadø íe wani bashàrì loksok mvdòì mèpvngpvng c̀na:tnà nø, “Ang svng èshvtnøngé,” wa vkiqe.

³⁷Polo nø cìlwáng svng dvgònglým wàò dvgvp, a:ngí cìl tiqkíng øpshú dupè svng, “Ngà nà svng tiqkà t̀ngshì daq ma?” wa rø:tnòe. Wekvt wepèì vtá:nò nø, “Heleni kà èshá dá:ràó?”

³⁸Wedø íni, vz̀ng dvgvp tiqkvt nàjángshi nø vsvng shvtshú vbì kíng dèbu:ngò nø rvgaq mvgung svng èshø:lò we Ejip pè nø nà èí ma?” wa nø rø:tnòe.

³⁹Iwe Poloí, “Ngà nø dvgùng màvl we wamà taqò vsvng nø mvønga; Cìlicia móngwál kènì Tarsu mvrìngò Yuda vsvng m̀ng øngàe. Bashàrì svng kà shønlým vmíng èzønga, wvng nø røtshønge,” a:lòe.

⁴⁰A:ngí ang svng vmíng zi b̀à nìnø, Polo nø tvrà dvnggv taq rip sórí vsvngri svng wur vvatshìe. Angmaq shømwa z̀lá: mì kvt, Hebru kài angmaq svng yadø a:lòe.

Dvz̀rri 22

¹“Vnvm vchvngri nvng vpè maqé, namaq m̀rdvngø yalvng ngà kàdvga shønvtnøng, ètá dánøng,” a:- lòe.

²A:ngí angmaq svng Hebru kà shøn daqì we tá b̀à kvt tété dø màwá z̀lá:mì. Wekvt a:ngí yadø a:- lòe.

³“Ngà nø Cìlicia móngwál, Tarsu mvrìng taq èglv ỳngà we Yuda vsvng øngàe. Inìgø ngà nø yawamà taq téng lònghà nø, Gamà:lìel b̀ngsøngø nøngmaq vkop vkàngmaq Dvrá taq vbóng dø shvjāngshaq øngà nø, dèni namaq shvngbe d̀ni ngà gø Gvray dvpvt nøt løme.

⁴Tvrà yalòng svng ngái vsvng shvtnò hòqshaq vréngshòng yèngà nò, lvnghàré gø, svmaré gø tvpmò nò tung taq róng yènga.

⁵Yalòng nò shvrúngshú vgopè nvng shaqré lìpòng mvdò shvngbe gø ngà dvpvt shvkse íe. Ngái nò Damaskuø vl we vnv m vchvngri svng dóngdòng Yerusalem kaq shøl nò dvkilím vmíng kàru angmaq taqkení lún bónga rvt ngà nò Damasku svng dòngvma.

⁶Ngà dí mvnshòng nò, Damasku wamà svng tuq yùl rái dvgvp, tvné vyàng mvlùng la:ngí, chvvnvín muqlàng kèní gvzà gá we tiqlòng ngà gùrhòm shór daqi.

⁷Wekvt ngà nò vba tòm svng kóng vkupmvmà ke, ngà svng, ‘Soloá, Soloá, pàwálím Ngà svng nàreshìe ma?’ wa nò shòn daqi we kà táng bónga.

⁸Wekvt ngái, ‘Vkàngpèá, nà kagó èie ma?’ v̄lò nò vtèngò nòngnò, A:ngí ngà svng, ‘Ngà nò nài nàrengà we Nazaret pe Yesu óngàe,’ wà daqi.

⁹Ngà nvng tiqdø dì rì angmaqí nò gálong shór daqi we svng nò yà:ngò we ngà svng shòn daqi pè ang kà nò angmaqí mvtáo.

¹⁰Wekvt ngái, ‘Vkàngpèá, ngà kadø wáshì ràe ma?’ v̄lò nòngnò, Vkàngpèi rá ngà svng, ‘Ebúng nò, Damasku svng ègòngvm; nài wálím mvtūshaqri shvngbe nò weyíngø nà svng dètávtne,’ èvle.

¹¹Gálòng ang shór weí ngà vne mvyèngò dø óngvma dvgvp, ngà nvng dì rì wu:rí èshøl sóri Damasku svng ngà gòngvma.

¹²Weyíngø Yuda vsvng shvngbeí vpø shvri:ngò nò Dvrá cèn we nòtshú nòtlòm vsvng Anania lá:nò pe nò,

¹³ngà yíng svng dì rái nò, ngà shvvnvngø rip sóri, ‘Vnvmpè Soloé, nà vneí leqyēngshi long,’ wa nò ngà svng èvl bónga nòngnò, wervtøí ni ang svng yèng lóngà.

¹⁴A:ngí rá yadø èvle. ‘Gvray Ang nòt nài shálím dvpvt gø; Dòngmanpè svng yíng lúnlím dvpvt gø; Ang nònggøp kèní kà tá lúnlím dvpvt gø, nòngmaq vkop vkàngmaq Gvrayí na svng rèhiq yà:ngí.

- ¹⁵Kadø íe wani nàí èyà:ngò rì nvng ètá bòà tivràrì nø vsvng shvngbe kaq Ang dvpvt shvkse nà èwáshì longè.
- ¹⁶Akvt na pàwálm nàtòne ma? Ebúng nø, Ang bòng kaq ègòò sórí tìlòp èlòpshi nø nà mvrà èzvlshi,' èvle.
- ¹⁷Yerusalem svng ngà vtíng lóngà mèpvng, Shanshér tòngnø taq júrotshòng dvgvp, ngàí nemvshòng yvngò nø;
- ¹⁸Vkàngpèí nga svng, 'Bvbo èwáshì nø Yerusalem kèní cancan èbúng, Ngà dvpvt nà shvkse èwáshì we kà svng angmaqí mato lú:ngo,' wa nø shòn daqí we ngàí táng bòngà.
- ¹⁹Wekvt ngàí, 'Vkàngpèá, júrot chòm tiq chòm mèpvng tiq chòm taq nà kaq kím vsvng kaq ngàí tung taq róngò nø, angmaq svng vdip yvngà we nø angmaq ni sháshìe.
- ²⁰Na shvkse pè Stepan ang shvwi shvyòò dvgvp gø, ngà gø shvsvng yvngø rip nø, nøt vráng sórí ang svng sha:tnò ri bèlaqrì vsóngang yvngà,' v̄lòe.
- ²¹A:ngí rá ngà svng, 'Ebúng; nà svng nø Ngàí vrúm dóngni wvngzàrì kaq svng dvzvlím íe,' èvle," a:lòe.
- ²²Yakà shò:nò hòq nø angmaqí ang svng táāde. Wekvt angmaq shaq dvkíngshì nø yadø vkiqe. "Yadø í pvn vsvng kaq rvgaq tòm kèní dèbvl nongé; ang nø cúnshì màpòe," wae.
- ²³Angmaq yadø vkiq nø bèlaqrì zør chutshi d̀vng vla:pmo sórí muqlàng svng bashi dvdól lú:ngà kvt,
- ²⁴cìcè tiqíng øpshú dù pèí nø Polo svng cìlwáng vdòng svng dvgònglím vmíng zìò nø, wèrì nø pàwá ang svng wedvngte ni vkiq we a:ngí shá lúnlím dvpvt, shi:pmò weí ang svng gùnlím vmíng zìòe.
- ²⁵Shācē mvngbó:ngí ang svng dù:ngò nø vgà:ngo la:ngí, Poloí ang shvsvngø rip we cìcè tiqyá øpshú dupè svng, "Roma vsvng íwe tiq gø svng nø pà kà gø màrvtshaq namaqí shiplím dvrá v̄le ma?" a:lòe.

²⁶Cìlcè tiqyá øpshú dù pèi yakà tá bòa kvt, cìlcè tiqking øpshú dupè svng ang di nø yadø a:lòe. "Nài yadø nø pàwálm èdá:nòe ma? Vsvng yapè nø Roma vsvng lví dá:rìni!" a:lòe.

²⁷Wekvt cìlcè tiqking øpshú dù pè dì rái nø Polo svng, "Nà nø Roma vsvng èi ma? dètánga," a:lòe. Poloí, "Øngàe," a:lòe.

²⁸Wekvt cìlcè tiqking øpshú dù pèi, "Ngà dýng nø, Roma vsvng dvdut lúnlým dvpvt dvpø mvme vdoqshaq øngàe," a:lòe. Poloí rá, "Iwe ngà nø ègvì yvngà ni kèní Roma vsvng ni øngàe," wa vtá:nòe.

²⁹Wekvt ang svng kà gùnlým dá:nò rì nø, wela:ngí ni ang yvngkèní loá:mì. Ang nø Roma vsvng í we shá bòa kvt, cìl tiqking øpshú dupè gø, ang svng dòng bòa we í rvtnø svree.

³⁰Mèpvng shá:ngi, Yuda vsvng rii Polo svng nāá:mò we mvtú mvcha shvla shá mvvø rvtnø, cildù pèi ang svng shvlà:ngò nø, shvrúngshú vjìrì nvng Shaqré lìpòngmè vsvngri shvngbe kòmlým dvpvt vmíng zìò dá:ngí, Polo svng shøl daqà nø angmaq mýrdvngø shvri:pmòe.

Dvzýrri 23

¹Wekvt Poloí, Shaqré lìpòngmè vshaqrì svng vdaq dýng wa dvjaqò sórí, "Vnvm vchvng rié, dèni hòq ngái nø Gvray mýrdvngø rvwānnøt shvlá dýngwa cýnò nø cúnshønge," a:lòe.

²Wekvt shvrúngshú vgopè Ananiaí, ang nònggøp vpaqlým dvpvt ang shvngvng riprì svng vmíng zìòe.

³Wekvt Poloí ang svng, "Longtø:ni vzášaq íwe mvgør nà, Gvrayí nà svng nàdip daqe! Dvrá vl dø tiqdvchá ngà svng kà rvtlým rvt èrung dá:ngí, dvrá màvl dø rá ngà svng vpaqlým vmíng èzìòe ma? a:- lòe.

⁴Iwe, shvngvngø rip rii rá, "Gvray Ang shvrúngshú vgopè kaq nà wedø dvrøq èkvmshe ma?" a:lòe.

⁵Wekvt Poloí, "Vnvm vchvng rié, ang nø shvrúngshú vgopè í we ngái mvshángò rvt iá:mi; Kadø íe wani, 'Nà nø nà dvcì cèrì øpshú dù kaq kà mvgým shòn mvdaq,' wa nø vrushaq íe," a:lòe.

⁶Iwe, angmaq tiqmaq nø Sadukirì, tiqmaq nø Farisirì íwe svng Poloí dóm bóà kvt, shaqré lìpòngmè taq ang vkiq lú:ngì nø, "Vnvm vchvng rié, ngà nø Farisi àngcè óngà nø Farisi mvdòng ni óngàe. Akvt ngà svng dèrasha lòng nø, shì vsvng zunlōng lòng nøt vlómrà rvt nø íe," a:lòe.

⁷A:ngí yadø shòn bóà weó, Farisirì nvng Sadukirì dvhøø vzòng lú:ngì nø, lìpòng nø vni mvdò vwálshíá:mì.

⁸Kadø íe wani Sadukirì nø, zunlōng lòng màvl, muqlàng dvzvr nvng pvlàcè gø màvl, wae. Farisi mvdòì m̀vng nø yāvní p̀vnp̀v̀n vle, wa nø vchà:ngòe.

⁹Wekvt gvzà vhaqshi lú:ngì. Wedvgvp Farisi mvdò kèní kàru vrū rì tiqmaq búng lú:ngì nø, vshvt vzòng lú:ngì nø yadø wae. "Vsvng yapè ang mvrà pà gø mvyà:- ngì. Pvlàcè, m̀òini muqlàng dvzvr tiq gø ang svng la kà shòna:pmì we ìnìgø pà b̀vnchvt v̀le ma?" wae.

¹⁰Dvshàshà vshvt lú:ngì kvt, angmaqí Polo kaq tacheche r̀vn bóò we svng cìlcè tiqkíng øpshú dupè svre lú:ngì rvt, cìlcèri lashi d̀vng angmaq dvhø kèní ang svng tø:lò nø, cìlwáng svng dvgòngl̀vm rvt vmíng zìòe.

¹¹Wemèpvng yaqdø:ngí Vkàngpè nø Polo shvnnvngø rip daqì nø, "Shaqshaq wa èvl. Yerusalemø nà Ngà dvpvt shvkse èwáshì bóì dø Roma ỳvng gø wedøni nà shvkse wáshì rà longè," a:lòe.

¹²Wemèpvng sháng, Yuda vsvng tiqmvdò mvyø:ní dvhómshi nø, Polo svng shvt mvlún d̀vngte nø angmaq ým gø màvm, aq gø màaql̀vm íe wa, mvtvn kài dvgýmshìe.

¹³Yadø gvca:t̀nò rì nø vbìcé gø mvd̀vm íe.

¹⁴Angmaq nø shvrúngshú vjìrì nvng shaqré shaqtvngri ỳvng dì rái nø, "Nøngmaqí Polo svng shvt mvlú:nì d̀vngte nø, pàgø màvml̀vm íe, wài nø mvtv̀nkài gvpnaq dvgýmshì bósha.

¹⁵Wervtnø namaq nvng shaqré lipòngmèi Polo dang tɔpnì tɔprang vrá gún mvyó íe, èvlnøng nø namaq ýng svng lvshøla: tnò dø cìdu pè svng èrøtnøng. Ang namaq ýng shini mvtuq ke tvrà ramø shvtlým dvpvt nøngmaq tvlú dvgòshìshaq íshàe," a:lòe.

¹⁶Iwe, Polo angn̄m mè cèpèi angmaqò mvyòn gvcvt tvrà tá bòa kvt zvng wa cìlwáng svng gòngá:mì nø Polo svng dvtáde.

¹⁷Wekvt Poloí cìl tiqyá øpshú dù tiq pè goò nø, "Gùchàngré yapè svng cìl tiqking øp dupè ýng èshøl bòò; yapèi ang svng dvtálým tiqkà v̄le," a:lòe.

¹⁸Wekvt wepè nø cìl tiqking øp dupè ýng svng diá:mì nø yadø a:lòe. "Kùngpe Poloí ngà svng ègongvtnà nø gùchàngré yapèi nà svng dvtálým tiqkà v̄le, wa rvtñø nà ýng shølvtnà," a:lòe.

¹⁹Wekvt cìl tiqking øp dù pèi gùchàngré pè wur zò:mò nø tiqtōng svng shø:lò dá:ngí, "Nàí ngà svng dvtálým pà v̄le?" wa rø:tnòe..

²⁰Guchang pèi yadø a:lòe. "Polo svng tɔpnì tɔprang vrá gún mvyó ra dø wa nø, Shaqré lipòngmè svng nvpni lvshøla:tnò dø nà svng røtlým Yuda vsvngri vrashì bòi.

²¹Iwe angmaqí Polo svng shvt mvlú:nò dýngte nø ým gø màvmlým, aq gø màaqlým rvt, mvtv̀nkài dvgv̀mshì bòi we vsvng vbìcé gø mvdv̀m dvjv̀mshì nø tvrà ramø caòe. Akvt angmaq tvlú dvgòshì nø nà vmíng svng wa caòe. Wervtnø angmaq svng nài, ò, mèvlni," a:lòe.

²²Wekvt cìl tiqking øp dù pèi gùchàngré wepè svng, "Nàí ngà svng yadø dètáng bóngà kàri kagó svng gø mèdètánié," wa dvká:mò dá:ngí shvloèe.

²³Wekvt a:ngí cìlce tiqyá øpshú dù vni pè svng goò dá:ngí yadø a:lòe. Kesaria mvrìng hòq dèyaq dvgò narií dilým dvpvt, cìlcè vniyá, gòmrang zúnshi vsvng shvngøtcé gø, mvngjøng lvngri vniyá, tvlú dècøpshìnøng.

²⁴Vrá, Polo zúnshilým gòmrang gø dègòò nø, gàmzò pè Felik ýng pàmvrà dètuq bònøng, wa vmíng zìòe.

²⁵Shvri kàru gø yadø vruòe.

²⁶“Klodiù Lisia ngàí shvlá vtvngpè Felik gàmzò svng pàmvrà wvng nò kà tvngshònge.

²⁷Vsvng yapè svng nò Yuda vsvng ríi ta:pmo nò, shvtlím dá:nò dvgvp, ang nò Roma vsvng í we sháng bónga kvt, ngàí cìlcèri shòlò nò shvlut bónga.

²⁸Ang svng angmaqí naá:mò we mvtú pà í we shá mvyóng nò, angmaq shaqré lipòngmè svng ang shòl bónga.

²⁹Ang svng koò lòng nò, shí rà we dóng rà we dvkà pagø màvl we angmaq Dvrá dangø vzòng nò naá:mò we wa í dári we svng ngàí sháng bónga.

³⁰Iwe, yapè svng shvtlím mvyò:ní vjønshì we ngà svng dètángvtnà rvt, ang nò na yíng svng wekvt chàng dvzvr longà nò, ang kaq naá:mò rì gø nà mvrðvngø ang svng kolím dvpvt dvkím bónga,” wa nò vruòe.

³¹Wekvt angmaq svng vmíng zí bóà dø tiqdvchá, cìlcè ríi Polo svng shò:lò nò, Antipatri hòq yaqdø:ngí dvtuq bóà.

³²Iwe, mèpvng shá:ngí, ang nvng tiqdø dìlím dvpvt gòmrang zúnshi rì làng ráà nò, wári nò cìlwáng svng vtíngá:mì.

³³Kesaria svng werì tuq lú:ngí kvt, gàmzò pè svng shvri kàru tvleò dá:ngí, Polo gø ang wur svng tvleòe.

³⁴Shvrikàru lòng rø bóà dá:ngí, Polo kamóngwál vsvng í we a:ngí rø:tnò nò, Cìlicia vsvng í we shá bóà kvt, yadø a:lòe.

³⁵Nà svng ènavm rì gø tuq long dvgvp nà kà ngàí tønì tøprang táálím ie, a:lò dá:ngí, Herod kàngé tønngø dóng taq ang svng vsònglím vmíng zíòe.

Dvzvrri 24

¹Pungwà ni vlé rái mèpvng, shvrúngshú vgopè Anania nò shaqré shaqtvng tiqmaq nvng kàshòn ligùng Tertulus nvng tiqdø di daqì nò, gàmzò pè yíngø Polo svng koòe.

²Wekvt Polo svng gōa:tnà dá:ngí, Tertulus í ang svng naá:mò nò yadø shòne. Shvlá vtvng we Felik gàmzò pèé, nà rvtñø nøngmaqí nò rvtø mvme mòngzòl dø vl lú:nì nò, yadvci taq màbóng màtok rì nài dècøp mèdú: ngo rvtñø,

- ³nøngmaqí nø kadang taq ínìgø kayvng ínìgø vtvng kèní oqà wài sórí yalòng vchà:ngìe.
- ⁴Iwe, na svng ngái mvnøklá màdvtòmlým dvpvt, na nøt shèyvngshi nø nøngmaq kà tiqkàlace ètáā dáshà, wvng nø nímshønge.
- ⁵Vsvng yapè nø zònli dø cha nø, móng døngtáng taq Yuda vsvngri shvngbe dvhøø poshú dvbu:ngò we Nazaret mvdò vgo tiq pè í we nøngmaqí yvng bøshà.
- ⁶Wemvdùm Shanshér tønngø svng gø a:ngí mvmvng mvshèr dø dvcaqlým dvn dá:rà we ang svng nøngmaqí tvp bøsha. (Nøngmaq dvrá kèní ang svng kàrvtlým dá:nì we;
- ⁷ínìgø cìlcè tiqking øpshú dùpè Lisia di daqì weí, ang svng nøngmaq wur kèní mvhø mvhut tøl bøà nø,
- ⁸ang kaq koì rì gø nà mvrðvng svng dilým vmíng èzîie.) Ang svng nài ni ègù:nò nìnø, nøngmaqí ang svng cip láì we yadvng pvn shvngbe ang kèní nài shá lún daqe, a:lòe.
- ⁹Wekvt Yuda vsvng rií gø, Yadvng pvn nø wedøni íe, wa shø:nøe.
- ¹⁰Wekvt ang svng kà shòn dvzýrlým rvt gàmzø pè vgo vngømshì bøi kvt, Poloí yadø vtá:nøe. "Nà nø yadvci taq dvrá dvra vjì mvme nøng èwáshì daqì we ngái sháng rvt, ngà nø shaqshaqwa kàdvga shønshønge.
- ¹¹Noqngømlým dvpvt Yerusalem svng ngà ngāngvmà lòng nø tiqcé vníni mvdùm màché we nài shá lún daqe.
- ¹²Shanshér tønngø taq gø, júrot chømrì taq gø, wamà vdòng taq gø, ngà nø kagó nvng vzøng vrùng we møíni vsvng loksok kaq vjángshì dvzýrò we gø angmaqí mvyvng dá:rò.
- ¹³Akvt angmaqí ngà svng yadvngte ènangvm we gø nà svng angmaqí shvkse dvtan mvlú:no.
- ¹⁴Ngà nø Dvrá lóngó vbóng dýngte nvng kàdvtutshú kàrurì taq vrushaq dýngte shýngbe svng kým sórí, angmaqí rvlshì mvdò a:lò we Kýmnoøt tvrà ni

cùnò nø nøngmaq vkop vkàngmaqò Gvray kaq ngái dvzòmò we dang m̀vng nø nà svng ngà vchángshì d̀vng íe.

¹⁵Vrá, angmaq nøt vdónshì dø tiqdvchá, d̀ongman rì gø mvdøng mvman rì gø shì ỳvng kèní vrá zun longe, wvng nø ngà gø Gvray kaq nøt vlómshønge.

¹⁶Wedø í rvtnø ngà gø, Gvray nvng vsvng m̀rd̀vngø shvràl̀vm pà zì gø màvl we rvw̄nnøt v̀llúnl̀vm dvpvt kadvgvp gø dvzakshønge.

¹⁷Iwe, mvme ǹong vlé rái mèpvng ngà dvcì vsvng rì ỳvng svng dvsházā gønpaq nvng núngl̀vmrì ngái l̀vnga d̀vng d̀ong dakngà nø shvrú:ngò dvgvp,

¹⁸vsvng loksok gø màvl, vhaqshi vjángshì we gø màvl we Shanshér t̀ongnø taq ngà dvshàn dvshérshøng we svng wa angmaqí èỳvngvpma. Iwe, Asia m̀ongwál kèní Yuda vsvng tiqmaq vl we;

¹⁹ngà svng nāvml̀vm tiqp̀vnp̀v̀n la v̄l pà í nìnø weríi m̀vng yayv̀ng nà m̀rd̀vng svng di nø èk̀ongnøng we íe.

²⁰M̀òini Shaqré lìp̀ongmè m̀rd̀vngø rip dvgvp, ngái vléngò we kapà yà:ngò nìnø yamvdòì weỳvng shòn vdu we íe.

²¹Shaqré lìpong taq ngà rip dvgvp, 'Dèni namaq m̀rd̀vngø ngà svng dèrasha l̀ong nø shì vsvng zunl̀ongè,' wvng nø angmaq dvhøø vkøkgvpmà we yakàcè rvt wa íe," a:lòe.

²²Wedø ínìgø Felik dù pèi K̀vmnøt Tvrà yadang t̀opnì t̀oprang té sháo rvtnø angmaq svng, "Cìl tiqkíng øp dùpè Lisia di daq kv̄t namaq dvkà l̀ong ngái rvwv̄nāl̀vm íe," a:lò nø angnì shø:tnòe.

²³Wekvt Polo svng nø cìl tiqyá øp dupèi roq dvzá:rò nø, "Ang wá mvyódø laqwáshì, ang lamboq kagóí ang svng dvzøma:tnò nìgø mènàgáma ni," wa nø vmíng zìde.

²⁴Mvme ni mèpvng, Felik nø Yudamè í we ang chømmè Drusila nvng d̀ì daqì nø, Polo svng go dvzá:rò dá:ngí, a:ngí Kristu Yesu kaq k̀vm we tvrà mvshól shø:nò we svng táde.

²⁵Wekvt Poloí nø, døngman lòn, vdè góng øp dýngshì lòn nvng tvn dvgáni íra we kàngélým mvshól shòn ma:nò ke, Felik svre lú:ngì nø, "Akvt nø nà lo dvng íe. Tv́n vtang dak dvgvp nà svng gongvtne," a:lòe.

²⁶Felik nø Poloí ang svng mvyòn zongya zi ra we svng vlómshi rvt, a:ngí mànar mànar gō ma:nò nø ang nvng vrúng mṽnshìe.

²⁷Iwe, vní nõng vhom rái kvt, Porchiu Festu nø Felik v́lra taq tvle zýngshì rái. Iwe Yuda vsvng ríi shòng ra we svng Felik shvrúng rvtñø, Polo svng wedøni vróngshaq làng ráa.

Dvzýrri 25

¹Wekvt Festu nø wemóngwál taq tuq rái mèpvng vshòm ni taq Kesaria kèní Yerusalem svng ngāngá: mì.

²Wekvt shvrúngshú vjìrì nvng Yuda vsvng shaqré shaqtvng ríi ang yýngø Polo svng koè nø, ang svng kórshi sórí,

³Polo nø Yerusalem svng lvdi long dø a:ngí golým dvpvt nímshì sórí røtshie. Pàwálým wani angmaqí tvraø mvyð:ní dvchø nø ang svng shvtlým dá:nòe.

⁴Iwe, Polo nø Kesariaø vróngshaq íe. Kadýngte màlé dvgvp ang gø weyýng svng vtýnglým íe wa, Festuí vtá:nòe.

⁵Wervtnø namaq dvhø kèní vmíng vl rì nø ngà mèpvng laqdi. Wekvt vsvng wepèi vlèò we kapà vl nìnø weríi laqkoè, a:lòe.

⁶Wekvt Festu nø angmaq yýngø vshvt ni, tiqcé ni dýngte wa vnárshì dá:ngí, Kesaria svng vtýng daqì nø, mèpvng níi ang dvrá rúngtvng taq rung sórí, Polo lvshøla:tnò dø vmíng zíòe.

⁷Polo tuq rái nìnø, Yerusalem kèní di daqì we Yuda vsvng rì nø ang gùrhømhøm rip nø, rvnaq we dvkà mvme ang svng shvriò we, shvkse nø angmaqí dvtan mvngu:tnò.

⁸Polo kàdvgà shòn nø yadø a:lòe. "Ngái nø Yuda vsvngri Dvrá lòn svng ínìgø, Shanshér tønngø svng gø, Kesar svng ínìgø, vléngò we kapà gø màvl," wae.

⁹Iwe, Festu nø Yuda vsvng rii shòng ra lòng svng shvrúng rvt, Polo svng vtíngshì nø, “Nà nø Yerusalem svng èngangvm nø, weyýngø ngà mýrdvng taq yari kà rvtlím èkvmsihè ma?” a:lòe.

¹⁰Iwe, Poloí, ngà kaq dvrá dvrā vdu we Kesar koqkím dvrá rúngtvng mýrdvngø ni ngà vripshaq óngàe. Nàí mvti mvni èsháo dø tiqdvchá, ngái nø Yuda vsvngri kaq tiqhvncè gø màlénge.

¹¹Ngà nø vléngò pè óngà nø, shí vpó we tiqpènpèn la wvng bóngà nõngnø, shilím lòng svng ngà màzvtshøng. Inìgø ya rii ngà svng èngangvm we kàri tiqpèn gø la mvdìng nìnø; kagóí gø ngà svng nø angmaq wur taq tvle mvlúnshì. Ngà nø Kesar koqkámí kàrvtlím røtshønge, a:lòe.

¹²Wekvt Festuí nø angò shaqré lipòng nvng vrashi dá:ngí, "Nà nø Kesar koqkvm yýngø kàrvtlím èrøtshì bòi; dani pè Kesar yýng svng ni nà dí ràá:mì," a:lòe.

¹³Mvme ni vle rái dvgvp, koqkím Agrippa nvng Bernichi nø Kesariaø tuq rái nø Festu yýng mýr tánshe.

¹⁴Angní nø weyýng mvme ni vnárshì bòi dvgvp, Festuí Polo kà lòng koqkím pè mýrdvngø gù:ngò nø yadø a:lòe. Felikngí làng yà:ngà we kùng vsvng tiq pè vl we;

¹⁵ngà Yerusalemø vl nila taq shvrúngshú rì nvng Yuda vsvng shaqré shaqtvngrií koò nø, ang svng mvrà kàciq rvtlím røt rái.

¹⁶Angmaq svng ngái yadø vtèngòe. ‘Vkoshaq vsvng nø, koò rì nvng mýr dvhómshì nø, ang svng kōò dang ang kàdvga mvshónshi dýngte nø ang svng tvlelím Roma vsvng vtóng màvl,’ vl bóngà.

¹⁷Wervtnø angmaq yayýng kòm rái dvgvp ngà màdvtómshøng dø mèpvng níí, dvrá rúngtvng taq rung nø, wepè lvshøla:tnò dø vmíng zóng bóngà.

¹⁸Ang kaq naá:mò rì rip lú:ngì kvv, ngái dvdvmò dýngte mvgvm we dvkà shvrilím nø màvl dári.

¹⁹Iwe, angmaq vdè noqshi tvrà dang nvng; shì yà:ngì we Yesu a:lò we tiq pè rvtñø wa vzøng we í dá:rì. Yesu ñø cúnshìe, wa ñø Polo kaqshie.

²⁰Ngàí ñø, yadvng pèn svng kadøwa gùnlým í má mvràlò. 'Yerusalem svng di ñø kàrvtlým nà èkvmsi ma?' wvng røt bøngà.

²¹Iwe, Polo ñø koqkímpèí kàrvt daqò hòq vl dvzýrlým røtshi rvt, ang ñø koqkým pè Kesar yýng svng ngàí dvzýr lúnò dvgvp hòq ang svng rónglým vmíng zøng bøngà," a:lòe.

²²Wekvt Agrippaí Festu svng, "Ngà gø wepè kà tá mvyøngè," wae. A:ngí, "Nvpni ang kà tá dýng íe," a:lòe.

²³Mèpvng ni taq, Agrippa nvng Bernichi ñø ngørngøø wa dvdíshi ñø, cìlcè tiqkíng øpshúri ó mvrìng shaqrèri nvng tiqdø, dvrá dvralým døng svng gøng rái kv, Festui vmíng zí bøà ñø Polo svng dvgønga:tna.

²⁴Wekvt Festui yadø a:lòe. Agrippa koqkým nvng yayýng ñøngmaqó tiqdø kè:mi we vshaqrì shvngbe é! Namaqí èyvngnøng we vsvng yapè rvt, Yerusalem taq gø, yayýng gø, Yuda dvci loksok mvdòí ngà yýngø koò ñø, ang ñø akvt kèní kukaq cúnshì màpø, wa ñø vkiqa:pmì.

²⁵Inìgø a:ngí ñø shí vpø we mvrà tiqpèn gø mvwà yà:ngò we ngàí sháng bøngà ñø, ang ni Agustu yýng kàrvtlým røtshi rvtñø ngàí gø dvzýrlým dvdvm bøngà.

²⁶Iwe, ang dang Vkàngpè yýng svng kàciq mvdøng tiqciq vrulým gø màvl. Wedø í rvtñø, ang svng vrá gù:ni dá:ngí, vrulým kàciq tiqkàkà lúnlým dvpvt, namaq vshaqrì mýrdvng svng gø, tété ñø koqkv Agrippa nà mýrdvng svng shølvtnà we íe.

²⁷Kadø íe wani kùng vsvng tiq gø tèlèò nìnø, ang svng nāò we kàciqrì gø màru ñø màdu, wvng ñø dvdvmøe," a:lòe.

Dvzýrrì 26

¹Wekvt Agrippaí Polo svng, nà vdèdang nà shønshì dýng íe, a:lòe. Weyýng kèní Polo wur hángshi ñø, ang kàdvga yadø shøne.

- ²Koqkvm pè Agrippaé, dèni ngà nø nà mýrdvngø rip nø, Yuda vsvng rií ènangvm we kàri shvngbe dang taq ngà kàdvga shón lúnò rvtvngø ngà nø ngà shìka vdángo, wvng sunshønge.
- ³Ngà yadø shìka vdángo, wvng we nø, Yuda vsvngriò vtóngri nvng angmaq vzøng we kàri shvngbe dang nài tété èdø:pmò rvtvngø íe. Wervtvngø nøtvng shèyvngshi nø ngà svng ètángang dánhà wvng nímshønge.
- ⁴Nvmlat ngà cvm dvgvp kèní ni ngà dvcì cèri dvhø taq gø, Yerusalem taq gø ngà kadødø vl yvngà we nø Yuda vsvngri shvngbeí sháòe.
- ⁵Angmaq shvkse wá mvyø pà í nìnvng, nøngmaq noqngøm tvrà taq zaq vtvg mvdò íwe Farisi vsvng ngà wvngshøng yvngà we svng nø dari kèní angmaqí èshángo.
- ⁶Akvt nø Gvrayí vkop vkàng maq svng zí yà:ngà we dýnkà svng nøtvng vlómshøng rvtvngø, ngà nø dvra dvra we vholmým dvpvt ya yvngø ripme.
- ⁷Dýnkà yalòng dvgøm lúnlým dvpvt nøtvng vlómshài nø, nøngmaq tiqcé vnídvngø:ngí nø vyáng yaqdøng Gvray kaq nøtvng lòmòm dvzø: mie. Koqkvm pèá, nøtvng vlómrà yalòng rvtvngø Yuda vsvng rií ngà svng èkong we íe.
- ⁸Gvrayí shì vsvng kaq dvzu:nò lòng svng nø, namaqí pàwálým kým mvdaq pvn íe, wa nø dèdvmnønge ma?
- ⁹Nazaret pè Yesu bøng svng vtulým rvt ngái lúnò dýngte mvmē dang wálým wvng nø, ngái gø jøngjøng ni dvdvm yvngà nø;
- ¹⁰Yerusalemø gø ngái yadøni wvng yvngà. Shvrúngshú vjìri kèní ngái vmíng vkvng lúnò nø, rvcvng cèri mvme gó tung taq róngò nø, angmaq svng sha:tvng dvgvp ngà gø vráng yvngà.
- ¹¹Jurøtvng chøm shvngbe taq ngái angmaq svng mvme kvvng dvkøngø nø, Gvray kaq lashvyóm mvtvng lú:ngò høq shvnvngò nø angmaq svng ngà nøtvng vtvgshaq mvngø nø shvngøngshøng sórí, wvngzà wamàri høq ínìngø, angmaq svng vrèng yà:ngà.

¹²Wedø wùngò nø shvrúngshú vjìrì vmíng vkíng nvng dvzvrkà róngo nø Damasku wamà svng tiqkvt ngà døng dvgvp,

¹³koqkvm pèá, vyáng mvlùng la:ngí, vnm mvdùm shór we gálong nø, tvrà ramø ngà nvng tiqdø dìi we lamboqrì gùrhømhøm muqlàng kèní shor daqì we yvng bóngà.

¹⁴Nøngmaq shvngbe vba tøm svng kóng vkupmúmshà kvt, Hebru kái, “Soloá, Soloá, na nø pàwálm Ngà svng nàreshìe ma? Dòngcór svng pvlaq nà dèshàe,” wa nø shòn we kà tiqlòng ngàí táng bóngà.

¹⁵Wekvt ngàí, "Vkàngpèá Nà kagò éi ma?" v̀lò nøng nø, Vkàngpèi rá, “Ngà nø nài nàrèngà pè Yesu óngàe.

¹⁶Iwe, èkungshì nø èrip. Nài Ngà svng èyvngà lòng dang gø, tvn dvgáni Ngà nà svng dvtánshøng dak we shvngbe dang gø, nà nø dvzømshú nvng shvkse wáshìlm, Ngàí rvhiqlvm rvt Ngà góng nà svng dvtánshøng we íe.

¹⁷Ngàí nà dvcì wur kèní gø, wvngzàrì wur kèní gø nà svng shvlut nø angmaq yvng svng nà dvzvrìlm íe.

¹⁸Angmaq vnē dvgvrā nø dō yvng kèní gá yvng svng vwvngshìlm dvpvt, vrá Satan jórnonggùn kèní Gvray yvng svng vwvngshì yvng kèní mvrà chutnā we lún nø, Ngà svng kím yvng kèní Shànshér dø gaqò we lúnri dvhø taq angmaq gø vbá lúnlvm dvpvt íe,” èvl dakngà.

¹⁹Koqkvm pè Agrippa é, wedø í rvtñø ngà nø muqlàng shøngran kà svng mvta ra dø mvwvngshøng yvng.

²⁰Nvmlat nø Damasku vsvng rì kaq, we mèpvng nø Yerusalem nvng Yuda móngkøp svng gø, vrá wvngzàrì svng gø, angmaq nø nøt língshì ra nø Gvray kaq vwvngshì sórí, nøt língshishù shvng we bvnli wàlm dvpvt angmaq svng dvshvng yvngà.

²¹Yalòng rvtñø Yuda vsvng rìi ngà svng Shànshér tønngnø wáng taq ètvp nø, shvtlvm èd́ve.

²²Wedø ínìgø Gvrayí dvbvng we lún rvt, dèni hòq ngái rip lúnò nø, cùmri teri kaq gø dvcháchá shvkse wýngshøng nø, dvgá kapà gø màshónshaq, Kàdvtutshúri nvng Moshi dvshái tñn dvgáni bung longè, wa yà:ngì lòng wa shònòe.

²³Yalòng nø, Kristu nø kadøwa dvshá rà we nvng shì yýng kèní nvmlat zun lú:ngì pè nø Ang ni í yýngkèní, Yuda vsvngri svng gø, wýngzàri svng gø, gálong nø A:ngì kadøwa dvtana daq we mvshól wa shònò we íe, a:lòe.

²⁴Polo ang wedø kàdvgà shón mvnshì dvgvp, Festu kàmèí shòn nø, "Poloá, nà nø nøt mèriqé. Nà paqzí mvnøklá ècvnshì weí dèrue," a:lòe.

²⁵Iwe, Poloí, Shvlá vtng we Festu á, ngà nø nøt mvrøk we mòi; ngà nø tøptøpwa kàdøng shòn we íe.

²⁶Yadýng pèn svng nø koqkvm pèi gø sháo we í rvtñø, ang svng nø chaqdv p màdvtiqshishaq shònòe. Yari nø màshá màni górtongø wà yà:ngà we mòi rvtñø, a:ngì mvsháo we tiqpèn gø damàvlni, wvng kíme.

²⁷Koqkvm pè Agrippa á, kàdvtutshúri kà svng na èkíme ma? Ekvm we nø ngái shángo, a:lòe.

²⁸Wekvt Agrippaí Polo svng, "Nài nø ngà svng tiqkàní cèi èlina yýng kèní Kristu rvcýngcè í dvzvr mèyø dá:ri," a:- lòe.

²⁹Wekvt Poloí, "Koqkvm pè nà wa mòi, dèni ngà kà tá lú:nòri shvngbe nø tiqkàní cèi ínìgø, mvme kài ínìgø, ngà èdòng we mvngbóng yari màsunshaq namaq gø ngà dø rvcýngcè dvchóng ílvm dvpvt Gvray kaq ngà røt mvyóngè," a:lòe.

³⁰Wekvt koqkvm pè nø, gàmzø pè nvng Bernichi, vrá angmaq nvng tiqdø rung rì gø búng lú:ngì nø;

³¹vdòng svng gongá:mì dá:ngì angmaq nø angmaq vrùng nø, "Vsvng yapèi nø shí vpø we mòiini dóng vpø we kapà gø mvwàò we lví dá:rì!" wae.

³²Wekvt Agrippaí Festu svng, "Vsvng yapè nø dani pè Kesar yýngø kàrvtlvm mvrøt pà í nìnø, ang svng shvláng dýng í ni we!" a:- lòe.

Dvzúrrì 27

¹Nøngmaq nø shòchòm zúnshi dvng, Itali móng svng di dvzúrlím kàrvt bòà nìnø, angmaqí Polo nvng dvgá dø kùng vsvng tiqmaq nø Agustu dani pè cildap taqkení cìcè tiqyá øpshú cìldu Yuliu wur svng tvle bòà.

²Wekvtø Asia móngwál nvmukdvra tìrìn ram mvrìngrì svng gutlím wáshì we Adramiti shòchòm tiqchòm taq nøngmaq zúngshài nø búng ráshà. Tesaloni wamà kèní Macedonia vsvng Aristarku gø nøngmaq nvng tiqdø zùne.

³Mèpvng níí nøngmaq nø Sidon wamà svng koqshi ráshà. Wekvt Yuliu nø Polo svng nøt shvla weí ang kaq lādvzøma:tnò dø ang rvmnvngrì yúng di dvzá:røe.

⁴Weyúng kèní búng ráshà nìnø, nùmbø:ngí dètà:ngí rvt, Ciprus tìshvlù:ngí dvkøqø laplap léshi ráshà.

⁵Nøngmaq nø Cìlicia nvng Pamfilia móng shvvnvng tìnúng dangdang léshi ráshà nìnø, Licia rvgaq Mira wamà svng koqshi ráshà.

⁶Weyúngø cìcè tiqyá øpshú dupéí Itali móng svng léshìlím dúnshi we Alesandria shòchòm tiqchòm lá lún bòà nø, wechòm taq a:ngí zúngshì dèzá:rìe.

⁷Weyúng kèní mvme ni shòchòm taq naqnaqcè léshi ráshà ke, Kvuidas wamà tiqpa kaq dvshá ya:ngí wa tuq ráshà. Nùmbø:ngí weyúngø koqshi mèdèzá:rì rvtø, nøngmaq nø Kreti tìshvlòng mú:ngí dvkøqø lap Salmone d̀vngdár tiqpa laplap léshi ráshà.

⁸Wekvt tìrìn shvvnvngnvng shù:li nø dvshá ya:ngí wa nøngmaq nø Lasea mvrìng shvvnvng Bùkvn Shvlá a:lò we tiqyúngø tuq ráshà.

⁹Weyúngø rvtø mvme shvlé ráshà nø, vmpà màvm vnatshì boy nila gø vleá:mì rvt, shòchòm èzúnshi nìnø svre dvké rvtø íá:mì rvt Poloí angmaq svng yadø vraøe.

¹⁰"Vshaq riá, akvt shòchòm taq zún ni mvnshài kèní nø, shòchòm nvng wùlaq dvrèrì gvyaqshìvm nø mvme vmvngv̄m we wa mvtaq, nøngmaq gònshaq gø vmvng hòq í long we svng ngàí dómòe," a:lòe.

¹¹Iwe, cìcè tiqyá øpshú dupèí nø Poloí shò:nò kà mvdvmø shòchòm kvingshú pè nvng angkàng pèní svng té táaòe.

¹²Shòchòm welòng taq r̀vngtú:ngi léshi mvgvm rvtnø, vsvngri tékaq nø, weýng kèní búng nø kadø ínìgø Ponik mvrìng hòq shvyungshì lún nìnø, weýngø r̀vngtúng shvlé ràe, wa nø gvcvtnaòe. Ponik nø ǹvmløp tvnugo nvng ǹvmløp tvnuni svng m̀vr vpo we Kreti tìshvlòng móngø shòchòm koqra tiqlòng íe.

¹³Weýng kèní tvnuni ǹvmbøng hwàmwa wà lú:ngi dvgvp, angmaqí nø:tnò dø lún bòshà l̀vnshi rvtnø, angmaqí shòchòm vdøn kwèraq dø:pmò dá:ngí, Kreti tika shvvnvngnvng shù:lie.

¹⁴Kadvngte màlé dvgvp, weshvlòng kèní Nvmsvr lap tvnugo ǹvmbøng mè, tóò we ǹvmbøng mvrùmè mut rái.

¹⁵Shòchòm svng mvrùmèí tiqa:tnà kvt, ǹvmbøng kaq tu mvdá: ngò rvtnø, nøngmaqí cashvlàng bòshà kvt, ǹvmbø:ngí dècer bòshà.

¹⁶Wekvt Kauda lá:nò we tìshvlòngce tiqlù:ngí dvkøqò laplap s̀vng rái nìnø, dvshá ya:ngí wa ang kùngshícè svng vdøn lún bòshà.

¹⁷Wekvt angmaqí kùngshícè lòng nø shòchòm taq hap lú:ngà nø, shòchòm svng gø angmaqí bvn rìí d̀vngd̀vng wa kà:mòe. Surti zishìl hùm taq vtøpmvm we svng svre rvtnø, angmaqí shòchòm mvdvmø ra:nò we laqtūnri ka:ngò nø, wedøni dvcer dvzá:ròe.

¹⁸Ǹvmbøng mvrùmèí nøngmaq svng vtvng kèní dècerkèi rvtnø, mèpvng ni kèní angmaqí wùlaq dvrèrì gur pà:ngòe.

¹⁹Vshòm ni wani taq nø, shòchòm vnàngl̀vm rvt angmaq wu:rí dvzøm dvzirì gu:ròe.

- ²⁰Vnèm gø, kurnip gø, mvme ni mvyúngshì á:mì nø, nùmbòng mvrùmè wa mut yúng kèní, nøngmaq gønshaq lutshilým vlòmrà dvshàshà màvlá: mì.
- ²¹Angmaq ýmpà màvm mvme vlé rái mèpvng, angmaq dvhøø Polo rip lú:ngì nø yadø a:lòe. Vshaqriá, yadø gvyaqshìvm we nvng vmvngv̄m we màhòmlým dvpvt, ngái vraì kà ètàāshà nø Kreti kèní mvbúnglým ía:pmì we!
- ²²Iwe, akvt nø shaqshaq wa èvlnøng, wvng nø ngái namaq svng dvsha:tniè. Kadø íe wani shòchòm wa mõi nìnø namaq tiq gó gø gønshaq mènàmýng lóngnøng.
- ²³Ngái dvzòmò we Gvray yapè Ang dvzvr̄r tiq gó dèyaq ngà shvnnvngø rip daqì nø,
- ²⁴'Poloá, mèsèrēni; nà nø koqkúmpè Kesar mvrđvngø rip ràe. Eyà:ngò, nà nvng tiqdø shòchòm zúnshi rì shvngbe nø Gvrayí na svng vapshaq íe,' èvle.
- ²⁵Wervtnø vshaqriá, shaqshaqwa èvlnøng. Kadø íe wani ngà svng èvl bóngà dø tiqdvchá ni í longè, wvng nø Gvray kaq ngà kýmè.
- ²⁶Inìgø nøngmaq nø tìshvlòng móng tiqyúngø vtøpmá:mìe, a:lòe.
- ²⁷Tiqcé vbi yaq gøm rái yaqí Adria tìnúng taq nøngmaq nø kukaq yakaq dècerkéi dvgvp, tvné yaqdòng mvlùng la:ngí, shòchòm dvzømcè rii nø, vdàm svng níshì rái pa íe, wa nø dvda:mòe.
- ²⁸Wekvt angmaqí tì svng vlø:tnò nìnø, vníce lým rvnaqe. Tønwaí rá tiqkvt vlø:tnò nìnø, tiqcé pungwà lým wa rvnaqá:mì.
- ²⁹Nøngmaq nø tika tong lóngbvrag taq la vtøpmá:mì we svng svrei rvtnø, angmaqí shòchòm kèní shò vdón kweraq vbi hóng làò nø, nùm gá daq lònng svng caèe.
- ³⁰Wekvt shòchòm dvzømcèrì nø, shòchòm cālángdòng vtlým dvnshi nø, shòchòm vgo kèní vdón kweraq shvláng dvpèshì sórí, kùngshícè lònng tìnúng svng shvlàng bóà la:ngí,
- ³¹Poloí cildupè nvng cìlcèrì svng, "Yari gø shòchòm taq vldvng mvwa nìnø, namaq gøni gønshaq lutshilým màvl," a:lòe.

³²Wela:ngí cìlcè ríi kùngshícè vdón bvrì rì vkaq bóa nò, kùngshícè nò dvjá bóa.

³³Nòm gá mvnshì daqì dvgvp, Poloí angmaq shvngbe vmpà vmlvm dvpvt vrào nò yadø a:lòe. Namaq pà vmpà gø màvmshaq dèjitshìnøng nò èca nong we nò akvt tiqcé vbì ni gómá: mì.

³⁴Wervtnø namaq cúnshì lúnlvm dvpvt vmpà tiqhvncè vmlvm ngà vrangshønge. Kadø íe wani namaq dvhø kèní kagø vgoni tiqhóng gø màmvngvm," a:lòe.

³⁵A:ngí yadø shø:- nò dá:ngí, zidòng lùò nò, shvngbe mvrðvngø Gvray kaq oqà wa dá:ngí vmø:tnò nò vvm pvingshìe.

³⁶Wekvt mvng angmaq shvngbe nò shaqshaq wàá:mì nò, angmaq vmpà vme.

³⁷Vrá, shøchøm taq à:lì rì nongmaq shvngbe nò vníyá shvngøtcé vchuq gó íshàe.

³⁸Angmaq vgàá:mì nìnø, shøchøm vnànglvm dvpvt angmaqí vzōngrì nò tì svng gur bóa.

³⁹Nòm vtan daqì nìnø, wemóng svng angmaqí màmvshá:lò. Iwe, tìrin ramø zishìl tiqpù vl we tìnúng tiqtōngcè yvng bóa nò, lúnshì nìnø shøchøm weyvng svng koqlvm nøt ra:tnòe.

⁴⁰Wekvt angmaqí shøchøm vdón kweraqrì ròwa gu:rò nò, tì taq là:ngò sórí, shøchøm vdvngrà lònng pa:nò we bvrìri gø pó:nò nò, nvmbø:ngí ladvdòra:tnò dø nvmbøng laqtun vzvng kaq dùng hà:ngò nò zishìltøm svng dí dvzá:ròe.

⁴¹Iwe, tìciq vní lònng vtøp we tiqyvngø tuq rái nìnø, lóngbvrang taq shøchøm vtøpmá:mì. Shøchøm vgo vhapmá:mì nò vngvt mvdvngshi á:mì kvt, tìma zaq weí shø ni lap vcat mvnshì lú:ngì.

⁴²Wekvt cìlcèri nò kùng vsvngrì tiq gógó tì làng nò vtshìvm lònng svng svrē rvt, lesa:tnò íe, wa vrunge.

⁴³Inìgø cìlcè tiqyá øpshú du pèi nø Polo svng shvlut mvyó weí, angmaqí wàlým dá:nò lònng svng vgá:mò nø, tì lánng sháo rì nø vdàmpa svng vzvng lvtuqvm dø tì svng jutlým dvpvt vmíng zìde.

⁴⁴Dvgári tiqmaq nø shóngkòm taq, tiqmaq nø shòchòm dvrèrì angpènpèn taqkení cìshìlým vmíng zìde. Weyvng kèní angmaq shvngbe nø vdàm pa svng pàmàrá lutshi ráì.

Dvzýrri 28

¹Nøngmaq lutshi ráshà kvta, tìshvlònng wemóng nø Malta a:lò rvgaq í we shá bòshà.

²Wekvt we tìshvlònng rvgaq vsvng rì nø dvgá vsvngri mvdvmø nøngmaq svng nøt shvlae. Wedvgvp shødóng í nø zòng rvt angmaqí svmi èwvraì nø, nøngmaq shvngbe svng nàtòie.

³Iwe, Poloí shóng tiq ri mvshùma:tnà nø svmi taq ciqò nìnø, vkatshi lú:ngì kvta, pvla ze pèn bòshvràng tiq go vhalshì lú:ngì wéi ang wur svng rúò nø vchúng dèng wae.

⁴Wervgaq vsvng rìí bø wegō ang wur taq vchúng we svng yvng bóa kvta, angmaq tiq gó nø tiq gó yadø vrùng. Vsvng yapè nø jòngjóng svngshvt pè ni í pa íe. Ang nø nvmukdvra kèní lutshi lún bóa nìgø, Døngman dvmøí ang svng cúnshì màdvzýr dára, wae.

⁵Inìgø a:ngí, bø gō svmi taq vchaq bóa mèpvng, kadø gø møí, vl dvng wae.

⁶Angmaqí, ang nø gýng longè, møíni lìngvtvl shìvme, wa dvda:mò we poni caò nìgø ang kadø gø møí we yvng bóa kvta, angmaq nøt poshi ráì nø, “Ang nø cáng dvmø ie,” wae.

⁷Wervgaq shvvnngø, tìshvlònng wemóng vgo wáshì we Publiu tóò we tiq pè ang rvmári vle. Wepèi nøngmaq svng nàtòie nø, vshòm ni hòq dvbù nø:tní vl dèzá:riè.

⁸Wekvt Publiu angpè nø góng vkatshì we nvng puqwá shung kéò weí za nø vhuíle. Ang yíng svng Polo gongá:mì nø júrotnaò sórí, ang svng wur hapshì nø dvba:nòe.

⁹Yadø wà bóa yíngkèní, tìshvlòng wemóng taq vl we dvlí dvjá:ngi za vsvng dvgári gø dì rái nø, dvban we lún bóa.

¹⁰Wekvt angmaqí nøngmaq svng vpó shvring we mvme pèn wàò nø nàpòie. Vrá nøngmaq shòchòm taq bú:ngi dvgvp gø, nøngmaq zómðvng dýngte, shòchòm taq èzýngaie.

¹¹Vshòm shvlá vlé rái mèpvng, tìshvlòng wemóng taq rýngtúng shvléo we shòchòm, ang shálým mvshúlpvrá nø Bvrá pèní, pvràhang dvcaqshaq í we Alesandria wamàò shòchòm tiq chòm taq nøngmaq zúnshi ráshà.

¹²Sirakus wamàø koqshi ráshà nø weyýngø nøngmaq vshòm ni vnárshàie.

¹³Weyýng kèní tvríshì ráshà nø, Regium mvrìngø tuq ráshà. Tìqni mèpvng tvnuni kèní nùmbòng wà lú:ngi nø, vní ni wani taq nøngmaq nø Puteoli mvrìngø tuq ráshà.

¹⁴Weyýng vnm vchvngri tiqmaq yèng bóshà nø, angmaq nvng tiqnár vllým dvpvt nàgá:riè. Weyýng kèní nøngmaq nø Roma wamà tuq ráshà.

¹⁵Wervgaq kèní vnm vchvng ríi nøngmaq kà táa:pmà nø, Appi Gvttòm nvng Zaqlè dvná Vshòm chòm, a:lò yíng hòq di daqì nø, nàto daqsha. Poloí angmaq svng yèng bóa nìnø Gvray kaq oqà wa nø nøt shàban lú:ngi.

¹⁶Nøngmaq nø Roma wamà taq gòngýmshà kvtt, Poloí nø ang roqshú cìlcèpè nvng shòngshang tiqyýng vllým vmíng lú:-nòe.

¹⁷Vshòm ni vle rái mèpvng, Poloí Yuda vsvng shaqré shaqtvngri dvkø:mò nø, angmaq kòm rái kvtt, a:ngi angmaq svng yadø a:lòe. "Vnm vchvng rié, ngà nø nøngmaq dvcì cèri nvng nøngmaq vkop vkàng maq vtóngri svng vléò dø kapà mvwvngò we ínìgø, Yerusalem yíng ngà svng ètvp nø vróngshaq ni Roma vsvngri wur taq tèlengè.

¹⁸Roma dù ríi nò ngà svng ègùn bóngà dá:ngí, ngà nò shí vpó we mvrà mvwvng yvngò rvtñø, ngà svng shvláng mvyóe.

¹⁹Iwe, Yuda vsvngri lè mvtá rvt kadø màwá nò Kesar koqkvpè yvng kà rvtlvm ngái røt vduá:mì. Ngà dvcì vsvng kaq nalvm kà vl rvtñø nò mòi.

²⁰Yadø í rvtñø ngái namaq svng yvng lún nò kà tvingshì lúnlvm dvpvt goi we íe. Kadø íe wani Israel dvcíi nøt vló:mì lòng rvt ngà nò shvm mvngbóng yahó:ngi èdòng we íe," a:- lòe.

²¹Wekvt angmaqí yadø a:lòe. "Yuda móng kèní nà dang svng shò:- nò we kàru gø nongmaqí mvlú:ni; vnm vchvngri taqkení nà dèshvng vsvng, mòiini nà nò vsvng mvgvm íe, wa shòn vsvng tiq gó gø yayvng svng mvdi ra.

²²Iwe, nài kadø dèda:mò we nò nà yvng kèní nongmaq tá mvyóie. Kadø íe wani rvlshì mvdò, a:lò we yamvdò svng nò kayvng màyvng màshvla dø shvyó:mò we nò nongmaqí sháie," a:lòe.

²³Wekvt angmaqí Polo nvng vhømlvm angni tiqni gvna bóà nìnø, ang vl chøm svng weni taq angmaq wali wala dvkómshi rái. Wekvt a:ngí vsháng kèní dørøm hòq angmaq svng pónaò nò, Gvray móngdàn dvpvt shvkse wáshì sórí, Moshi Dvrá taqkení gø, Kàdvtutshú kàrurì taqkení gø, Yesu dang angmaq kvlmlvm li:nòe.

²⁴A:ngí shò:nò kà svng tiqmaq nò kvm we tiqmaq nò mvkvm.

²⁵Wekvt angmaq tāsèng màrá lú:- ngi kvt, Poloí vrá tiqkà shòn bóà mèpvng angmaq loá:mì. A:ngí, "Shànshér Pvlàcèi kàdvtutshú Esaya taqkení namaq nvkop nvkàng maq svng shòn yà:ngà kàri nò dng dá:ri.

²⁶Ang wa we nò; 'Edi nò vsvng yadvci svng yadø èvlá:mo: Namaqí tá nò ta èmvm nong we ínigø, mècing mèrál lóngnøng; Yvng gø yvng èmvmnong we ínigø, kadø ínigø mèdóm mèmèshvl lóngnøng.

²⁷Kadø íe wani vsvng yadvci nò, angmaq vnei yvng lú:ngò nò, angmaq vnài tá lú:nò sórí, angmaq nø:tní gø cíngral lú:ngò kvt, vrá tiqkvt vwvngshì ra nò, Ngái angmaq svng dvbanò we mvlúnlvm rvt; angmaq dònngøt nò mvdéò nò,

angmaq vnà gø nvdø íá:mì nø, angmaq vne gø vniqá:mì, wa nø èa:lò,' wa nø shòn yà:ngà.

²⁸Wedø í rvtne Gvrayí gønshaq Chávez we Jesús yalòng nø, wíngzàrì kaq svng gø vzíshaq í we namaqí shá ràe; angmaq gø ta longè," a:lòe.

²⁹A:ngí kà yari shòn bòà dá:ngí Yuda vsvng rì nø angmaq gvzà vzhòng sórí loá:mì.

³⁰Weyíng kèní Polo nø, ang ngashi chòm taq vni nòng döp vl nø, ang yíng gòng ra vsvng shvngbe kaq vtòe.

³¹Kagóí gø vgá:mò we màvl dø, Gvray móngdàn mvshól gø nvròm te we nø:tní dvshā:ngò nø vkàng pè Yesu Kristu tvrà shvngø:tnòe.

Roma

Roma 1

- ¹Kristu Yesu Ang vshuq Polo ngà nø, dvzvr wáshilvm vgoshaq óngà nø, Gvrayí Dvbùshvngkà dvpvt rècèng bóngà we tiq pè óngàe.
- ²Dvbùshvngkà yalòng nø, dari Ang kàdvtutshúri kèní Shànshér kàruri taq d'na yà:ngì we Angcè pè mvshøl svng wa we íe.
- ³Dvbùshvngkà wa lòng nø Gvray Angcè pè kaq wa we í nø, Angò shagóng dang ègù:nò nìnø, Ang nø Dawi dvyø kèní íe.
- ⁴Shànshér we Pvlacè dang taq, Ang nø jór nònggùn vl dø shì yíng kení zun lú:ngì pè í rvt Ang nø Gvray Angcè pè í we dvtan daqà pè, nongmaq Vkangpe Yesu Kristu ni èiaìe.
- ⁵Ang bòng dvpvt rvt nø, dvcì vrvm dvhø taq kèní k'vnmøt tvrà svng vtoð nø cèn we vsvng làvl long dø shvngøtlvm rvt, Ang taq kèní jejú nvng dvzvr b'nlì vya nongmaqí lún bóshà.
- ⁶Yesu Kristuò ílvm dvpvt vgoshaqri taq nàmaq gø nàbànønge.
- ⁷Gvrayí èshòngnøng nø, angò rvc'ngcè ílvm ègo bóshà we, Roma wamà taq èvlnøngri shvngbe svng vrongvtnøe. Nongmaq Vpè Gvray nvng Vkangpè Yesu Kristu yíngkèní jejú nvng mòngzøì lòng nàmaqí leq lúnnøng.
- ⁸Nvmlat taq, nàmaq k'vnmøt nø móng døngtáng svng sh'ng mvnshì rvt nø nàmaq shvngbe rvt Yesu Kristu taq kèní Gvray kaq ngà oqà wvngè.
- ⁹Ngà tiqnøt shvngbeí Angcè pè Dvbùshvngkà taq ngàì dvzø mò we Gvray nø, nàmaq bòng tòi nø mànārnār ngàì vjúrøtnài we shvkse íe.
- ¹⁰Gvray nøt í nìnø kad'ngte màlé dvgvp nàmaq yíngsvng ngà tuq lúnlvm dvpvt gø júrotshønge.
- ¹¹Pàwáívm wani nàmaq svng shvdøng shvngvnglvm dvpvt, Pvlacè gønpaq tiqp'np'v'n ngàì nàmaq svng vwála lúnlvm rvt, ngà nø nàmaq svng gvzà v'óm mvyønge.

- ²²Angmaq nø zitnøt vl vsvng íshàe, lvnshì we, angdál lè íá:- mì.
- ²³Shí bøp mvsháo we Gvray Ang ngòrdvgùng svng angmaqí chèo nø, shí bøp sháo we vsvng nvng calóng cacøn, vbì hí tushì we vsha nìnà nvng ùm we bvløng bvlàng mvrshùm dø pvràhang wào nø rvleòe.
- ²⁴Wervtnø angmaq mvlánøt taq kèní angmaq nø angmaq góngri svng màpø dø wáshilým, Gvrayí angmaq svng mvshàn mvshér lònq kaq tvle bóa.
- ²⁵Kadø íe wani Gvray Ang dønglònq svng nø, vyàlònq angmaq cheshì nø, Mýnpè kaq nø mànoqshaq vmvnsaqri svng lè noqe. Mýn pè svng mýng nø dvcìq lvpat shvtá ràe. Yadø laqí daq.
- ²⁶Angmaq svmaréri gø, angwa vmvnsaq vtóng svng là:ngò nø, mvmvnsì pà wáshì rvtnø Gvrayí angmaq svng nø, shvraq màchaq í we mvlánøt kaq tvle bóa.
- ²⁷Welònq dø lvngàreri gø svmaré nvng vllým angwà vtóng svng là:ngò nø, mvhaq weí, lvngàré nø lvngàré didaq màshup we wào rvtnø, angmaqí lún vdu we mvrà zìbè nø angmaq góng taqni vholmvm bóa.
- ²⁸Vrá, angmaq shánøt gvcvtnøt taq angmaqí Gvray kaq màchàng bóa dø tiqdvchá, Gvrayí gø, angmaqí wá màdu lònq lvwào dø, màpø nø chóng mòi dø wáshilým nøt svng tvle bóa.
- ²⁹Angmaq nø mvdøng mvman we tiqpèn nø tiqpèn nvng mvgvm màshvla we, mvyvn mvlá we, shómnoøt dùn vdeq we, neza we, vsvng shvt we, vzi vrùng vshvt we, yùm we, céshì we; vrá, angmaq nø bvlè gvzùm vsvng,
- ³⁰battýng dvcíkà shòn vsvng, Gvray kaq shvngōshì vsvng, svng kaq yýng mvtvmvm vsvng, shvringshì vsvng, dvshvngshì vsvng, mòi mvcha pèn dvbūng lú:ngò vsvng, angpè angme kà mvtā vsvng;
- ³¹cínggrálnøt màdá vsvng, kýmým màrvm vsvng, mvkoknoøt màvl vsvng, dvsházānøt màvl vsvng íe.

³²Yadø wáshì vsvng nø shí vpóe, wa we Gvray kàciq rvtkà svng angmaqí sháo we ínìgø, wedøni angmaqí gø wá ma:nò mvdùmø, werì wào vsvngri kaq gø dvzà:ngòe.

Roma 2

¹Wervtnø, vsvng kaq kà èrvt vsangé, nà vztshilým pà gø màvl. Nàí kà èra:tnò vsvng rii wào rini nài gø èwào we í rvtø, nài vsvng kaq kà èra:tnò kvø nò nà vdè svng gø kà èrvtshì we íe.

²Vrá wedø í rì wào vsvng kaq Gvrayí kàngé daqò lòng nø, dìnglòng svng cà:nò nø kàngéò we nongmaqí sháie.

³Vsvngé, nà vdè gø wedø èwake, wedø ípòn warì kaq nài kà èra:tnò nìnø, Gvray kàngé lòng kèní nà lutshøng longè èlínshì ma?

⁴Mòi ni, Gvray Ang nøt shvla lù:ngí nà svng nøt língshì dvzýrlým rvt èshøl we svng nài mèsháo nø, Gvray Ang póng we nøt shvlá nøt svng gø, tønzan nøt nvng nøt yvng nøt svng gø yvng mètvmá:mò ma?

⁵Dvshàshà nøt èzaq nø culshì mètá weí, Gvray shvnmná hòpnøt nvng døngman dø kàngélým dvtan daqò we angni hòq, nà nø nà dvpvt shvnmná hòpnøt lè ènvngshì we íe.

⁶Gvrayí nø, kagø svng gø, a:ngí wào lòng cà:nò nø teq daqòe.

⁷Shvla dø wáshì we taq tóng weí, Gvray dvgùng nvng vpó shvring we nvng shí bøp mvsháo we gønshaq lòng svng láò vsvng kaq nø, A:ngí dvcìq lvpát gønshaq zí daqòe.

⁸Inìgø, dønglòng svng màtášhaq, vdè nøt wa cèn nø mvgvm màshvla tvrà cà:nò vsvngri kaq mving nø, shvnmná hòp we nvng shvnmná vcor lòng dvpvt daqòe.

⁹Mvgvm màshvla dø wáshì we sýngzà wàngcè gø vrvm svng nø, nvmlat nø Yuda vsvngri kaq, wemèpvng nø wýngzàri svng gø, dvshà mvhøt yvng nvng nøtyùr lòng dvpvt daqòe.

¹⁰Shvla dø wàò vsvng gó vrùm kaq m̀vng nø, ngòrdvgùng nvng vpó shvri:ngò we nvng m̀ngzòl we, vz̀vng nø Yuda vsvngri kaq, mèpvng nø ẁvngzàri svng gø dvpvt daqòe.

¹¹Kadø íe wani Gvray nø vsvng m̀vrsh̀vm màrvwìng.

¹²Kadø íe wani dvrá màdáshaq mvrà wàò rì í d̀vngte nø, dvrá màdáshaq ni vmvnḡme. Dvrá vdòngø mvrà wàò rì svng nø, Dvrá taq kèní ni kàngé daqòe.

¹³Dvrá lòng svng tá wa táò rì nø, Gvray m̀vrd̀vngø d̀ngman vsvng m̀òi; dvrá lòng svng táò nø cà:nò rì kaq wa d̀ngman vsvng dvdut lú:ngòe.

¹⁴Kadø íe wani, Dvrá màdá we ẁvngzàri angmaq nø, angmaq toni kèní àvlshaq í we shánøt kèní dvrá taq shò:nò dø tiqdvchá cà:nò we í nìnø, angmaq nø dvrá màdá we ínìgø, angmaq angwà àvlshaq shánøt nø angmaq dvrá íaèe.

¹⁵Dvrá lòng ang b̀vnlìrì nø, angmaq nøt taq vrushaq íwe svng dvtàn lú:ngòe. Angmaq rvw̄nnø:tní gø tiqdø shvkse wàò nø, angmaqí dvta:nò lòng kèní mvrà zì shvri we, m̀òi ni vdūe, wa v̄l lú:ngòe.

¹⁶Yalòng nø ngái shvngøtnò we Dvbùsh̀vngkà taq dvtànshaq ídø tiqdvchá, vsvng nøt vdòng taq m̀ào lòng svng Yesu Kristu taq kèní, Gvrayí kàngé daqò we angni taq í longè.

¹⁷Wedø ínìgø nà nø Yuda vsvng b̀ng ètòshì taqsóri, Dvrá lòng svng nàlómshì nø, Gvray dang kèní dèsh̀vngshì nø;

¹⁸Ang Dvrá lòng taq kèní shvngøtshaq èi weí, Ang nøt gø èsháò nø, shvlá vtvng lòng svng gø rvw̄n èsháò nø,

¹⁹nà nø nemànri shøshú nvng dø vdòng vlrì svng vwanashú;

²⁰Dvrá lòng taq kèní shánøt nvng dìnglòng tvrà ngái shángòe, wa dèdvmsi taqsóri svngdál rì svng vd̀vngashú nvng c̀vmrèrì svng shvngøtshú óngàe èl̀vnshìe.

²¹Inìgø, dvgá vsvng kaq shèngø:tnò gó nàé, nà nø nà vdè svng mèshengøtshì ma? Kó mvdaq, wa vsvng kaq shèngø:tnò gó nà ni èkøe ma?

²²Vsvng dvchap mvdaq èwa gó nà, nàí ni vsvng dèchapmòe ma? Pvràhang svng ènómshì gò nà nò, pvrà chòm kèní èkøe ma?

²³Dvrá lòng taq kèní shvng dèshvngshì nò, Dvrá lòng svng nàlèò yvngkèní rá Gvray kaq nàí ni shèyó:- mòe ma?

²⁴“Kadø íe wani Gvray vbøng nò nàmaq rvtnø wvngzàrì dvhø taq shvyóm we vhø:mòe,” wa nò vrū yà:ngà dø tiqdvchá íe.

²⁵Kadø íe wani, nà nò Dvrá lòng cvn vsvng ni èí kvtkèní nò, rvmøl vtóng nò vjú dv̄lni; wedø ínìgø nà nò Dvrá lòng svng vlèò vsvng èí kvtkèní nò, nà rvmøl vtóng lòng nò, màrvmølshaq dø èíavme.

²⁶Wedø írvtnø, rvmøl vtóng màv̀laò vsvng tiq góí Dvrá lòng ang dvkvmkàrì la cvn dvgø:mò nìnø, rvmølshaq rvcí ni dvdut lú:nò we mòi ma?

²⁷Wekvtnø shagóng taq màrvmølshaq í nìgø, Dvrá lòng cvn dvgø:mò góí nò, Dvrá kàru nvng rvmøl vtóng èv̀la mvd̀vmø, Dvrá svng nàlèò gó nà svng mèdèravt ni ma?

²⁸Kadø íe wani ǹmpòr shvlē taq wa Yuda vsvng wáshì gó nò Yuda vsvng mvd̀øng mòi. Vrá shagóng ǹmpòr shvlē taq, rvmølshì lòng gø rvmøl vtóng mvd̀øng lòng mòi.

²⁹Vd̀øng shvlē ǹt taq rvmølshaq gó m̀ng nò Yuda vsvng mvd̀øng íe. Ang rvmølshì lòng gø, dvrá kàru lòng svng cà:nò we wa mòi dø, ǹt vd̀øng taq Pvlàcèi rvmø:lò yvngkèní í nò, Ang svng shvringlvm̀ lòng gø vsvng yvngkèní mòi, Gvray yvngkèní lè íe.

Roma 3

¹Wedø íni Yuda vsvng í lòng nò mvz̀vn kapà vjú v̄le ma? M̀íni rvmøl vtóng lòng gø mvz̀vn pà vjú v̄le ma?

²Kadang taq gø vjú gvzà v̄le. Ǹmlat tiqp̀vn nò, Gvray dvtan kàrì nò angmaqí lè lún yà:ngà we íe.

³Tiqmaq lad̀ng mvkvm̀ ỳng nìnø kadø íe le? Angmaq k̀mǹt màvl lú:ngì Gvray d̀ngt̀ng k̀m̀m daq ǹt svng vsh̀ng í dvz̀vr lú:nò ma?

⁴Kadø ínìgø wedø nø wá mvlú:nò. Vsvng shvngbe nø vyá wèzè wa ínìgø, Gvray nø døngman pè íe. Kàru taq, “Nà kà døngman we svng yvng lú:- ngò kv̄t, kàrv̄t lú:ngò yvng í nìgø Nà èjòr longè,” wa nø vrū yà:ngà dø tiqdvchá íe.

⁵Inìgø nøngmaq mvdøng mvma: nì lù:ngí, Gvray Ang døngman lònng svng dvtan lú:ngò we í kèní nø, kadø lvshø:nìni? Nøngmaq svng Gvray shv̄mná høp lònng nø màdvra we íe ma? (Yakà nø svngzàcè dàràke lònng kà dø shònò we íe.)

⁶Wedø nø mòi. Gvray nø màdvra pè í nìnø A:ngí kadøwa rvgaq svng døngman lù:ngí kàngé daqòni ma?

⁷Wedø ínìgø, ngà vyákà kèní Gvrayò dōng lònng nvng Ang ngòrdvgùng té vbòm long we í nìnø, pàwálm ngà svng mvrà vl vsvng óngà rvt kà èngéngè ma?

⁸Vrá, shvla we būnglým rvt nøngmaqí mvgvm we wài, wa nøngmaq shøne, wa vsà:ngí ènaá:mi dø nøngmaq shø:nì ni ma? Nøngmaq svng wedø èa:lì rì nø kàngé lònng ni lún vdu we íe.

⁹Ini, kadø íe? Nøngmaq Yuda rì nø dvgá vsvng mvdv̄m mvzvn̄ shvláie ma? Kadø ínìgø wedø nø mòi. Kadø íe wani Yuda vsvngrì gø, wvngzàrì gø, vsvng shvngbe nø mvrà l̀vngp̄vngø dvchóng v̄le, wa nø vzvng kèní dvtanshaq íe.

¹⁰Kàru taq wa dø, “Døngman we tiq gó gø màvl; j̀ngj̀ngni tiq gó gø màvl.

¹¹Cíngrà:lò vsvng tiq gó gø màvl; Gvray kaq lá vsvng tiq gó gø màvl.

¹²Angmaq shvngbe dvkaqshíá:mì nø, dvcháchá zóm mvdvngá:mì. Shvla we wàò vsvng tiq gó gø màvl, tiq gócé gø màvl.

¹³Angmaq pvyung dang nø vtánshaq dvgv̄m í nø; Angmaq pvlèi gø yùmvm̄ ma:nòe; Angmaq nítól vdòngø nø b̀è pvla zvngshìe.

¹⁴Angmaq nònggøp taq mvtvn̄ we nvng k̄a weí d̀vn̄ vdeqe.

¹⁵Shvwi shvyólým angmaq hí vpáne.

¹⁶Angmaq divm tvrà taq nø gvyaqshì we nvng dvshà mvhøt we v̄le.

¹⁷Mòngzòl we tvrà svng nø angmaqí mvsháò.

- 18**Gvray kaq vpó svrelím nót nò angmaq negv̀m taq màvl,” wa nò vrū yà:ngà dø íe.
- 19**Wervtnø nònggøp í d̀vngte svng shòè nò, móng d̀ongtáng vsvng í d̀vngte nò Gvray m̀vrd̀vngø mvrà zì d̀ánshilím rvt, Dvrá lòng taq vshónshaq d̀vngte kapà ínìgø, Dvrá lòng l̀vngp̄vng vl̀rì svng shòn we nò ǹongmaqí sháìe.
- 20**Kadø íe wani dvrá taq kèní wa mvrà í we sháshì rvtnø, dvrá ang b̀vnlì wa ỳvngkèní Gvray m̀vrd̀vngø d̀ongman we dvdut lú:nò vsvng tiq gø gø màvl.
- 21**Wedø ínìgø, d̀ongman we dvdut lòng nò dvrá taq kèní m̀oí we, Dvrá nvng kàdvtutshú kàru rìí shvkse dvtan daqà.
- 22**Gvrayí d̀ongman we dvdut lòng nò, rvwìnglím màvl dø Yesu Kristu kaq k̀m vsvng shvngbe kaq zì daqì we íe.
- 23**Kadø íe wani shvngbebeí mvrà wàè nò, Gvray ngòrdvgùng svng mvrónkéè.
- 24**Inìgø, Kristu Yesu vdòng taq vl we chutch̀vng lòng taq kèní, Gvray jejú rvtnø d̀ongman we dvdut lún b̀shà.
- 25**Pàwálím wani, Gvray nót shvỳvngshì nò, vz̀vng wà yà:ngà we mvràrì svng tònàè weí Ang d̀ongman lòng dvtanalím dvpvt k̀m vsvngrií nò, Yesu Ang shvwi taq kèní mvrà chutna we lúnlím rvt, Yesu Ang shvwií shvmāa we núnqpà wàlím dvpvt Gvrayí Ang svng shvrúng daqà.
- 26**Yalòng nò akvt ínìgø, Gvray nò d̀ongman pè í we nvng Yesu kaq k̀m vsvng kaq nò d̀ongman we dvdutna pè gø Ang ni í we svng dvtanalím dvpvt íe.
- 27**Wedø íni vdè dvsh̀vngshìrà nò kaỳvng vl ma? Bvttut màvl. Dvrá b̀vnlì wàè ỳvngkèní ǹongmaq svng d̀ongman dvdut lún we í ma? M̀oí; k̀mnøt kèní lè íe.
- 28**Wervtnø vsvng nò, dvrá b̀vnlì wa ỳvngkèní m̀oí dø, k̀mnøt taq kèní m̀vng d̀ongman we dvdut lún we íe, wàìe.
- 29-30**M̀oíni Gvray nò Yuda vsvng rìè Gvray wa í ma? ẁvngzà rìè Gvray gø m̀oí ma? Ie, Gvray nò tiq gø wa í rvtnø, ẁvngzàrì Gvray gøni íāè. Vrà, A:ngí nò rvmøl vtóng lú:nòrì svng gø, rvmøl vtóng mvlú: nòrì svng gø, angmaq k̀mnøt taq kèní ni d̀ongman we dvdutnā lú:- ngè.

³¹Wedø í nìnø nongmaqí kýmnoṭ yalòng taq kèní Dvrá lòng svng vhung í dvzá:riè ma? Wedø nø mõi. Dvrá lòng svng m̀ng shvdøng shvngà:ngì we íe.

Roma 4

¹Wedø í nìnø nongmaqí kadø lvshø:nìni? Vshagóng dang kèní nongmaq vkop vkàng Abrahamí nø pà vjú lún yà:ngà ma?

²Kadø íe wani Abraham nø b̀nlì wàd̀rì taq kèní døngman we dvdut lú:nò we lad̀vng í nìnø, ang dvsh̀vngshìrà vl ni we, ínìgø Gvray m̀rd̀vngø nø màvl.

³Shànshér Kàru taq kadø wae ma? “Abraham nø Gvray kaq kým b̀i rvt, ang svng nø døngman rvcí dvdutna yà:ngà,” wae.

⁴B̀nlì wa vsvng kaq zibè zìd̀ lòng nø, gønpaq nø mõi, zì vdu rvt zìd̀ we íe.

⁵Iwe, b̀nlì wá dvzaqshì ỳngkèní mõi dø, angmaq kým nøṭ rvtnoṭ mvrà v̀lri svng døngman we dvdutna pè Gvray kaq kým gø svng nø, ang kýmnoṭ rvtnoṭ døngman we dvdutnaò we íe.

⁶Wedø tiqdvchá, wàd̀ we b̀nlìrì taq kèní mõi dø, shøngshang tiqdang kèní Gvrayí døngman we dvdutnaò gø svng nø Dawíi gø yadø shvman dvgø:ngòe;

⁷“Dvrá vlèd̀ rì chutna lún nø, mvrà w̄ma lú:nò vsvng angmaqí nø ishøṭ ìg̀v̀n lú:nòe.

⁸Vkàngpèi mvrà màshvriò gø a:ngí gø ishøṭ ìg̀v̀n lú:nòe,” wae.

⁹Inìnø yadø dvgø:ngò kà nø, rvmøl vtóng lú:nò rì dvpvt wa íe ma? Mvlú:nò rì dvpvt gø m̀ini ma? Kadø íe wani nongmaqí Abraham kýmnoṭ lòng rvt ang nø døngman rvcí dvdut yà:ngà, wa nongmaq wàie.

¹⁰Wedø í nìnø kadødø dvdutna yà:ngà ma? A:ngí rvmøl vtóng lún b̀à mèpvng íe ma? M̀ini nø shini mvlú:nò vz̀ng íe ma? Rvmøl vtóng lún b̀à mèpvng nø mõi; rvmøl vtóng shini mvlú:nò vz̀ng kaq m̀ng íe.

¹¹Rvmøl vtóng ang mvsh̀lpvrá a:ngí lú:nò lòng nø, ang shini màrvmøshì vz̀ng kèní àvlshaq kýmnoṭ rvtnoṭ, døngman we dvdutna lún yà:ngà we ang dvzik íe. Wervt ang nø rvmøl vtóng màc̀vnshaq ínìgø, døngman we dvdutna lúnl̀m dvpvt kýmnoṭ v̀ri angmaq shvngbe angpè íe.

¹²Vrá, rvmøl vtóng lú:nò we wa mvtaq, nongmaq vkop vkang Abraham shiini màrvmøshì vzhng dvvgp kèní, vdá yà:ngì we kýmnoť ang mal tvnù:ngò we, rvmøshìshaq rì angpè gø, ang ni í yà:ngì.

¹³Kaðø íe wani Abraham nvng ang pvlí pvlaqrí, rvgaq nø angmaq zaqshøp vpvť lúnlým dvnà yà:ngà lòng nø, Dvrá lòng taq kèní møí, kýmnoť rvt ang døngman lòng kèní íe.

¹⁴Zaqshøp vpvťlým vsvng nø, Dvrá lòng lèngpēng vlrì wa í kvtkèní nø, kýmnoť nø vhung íá:mì nø, dvnkà lòng gø vshøng màshøng íá:mì we íe.

¹⁵Kaðø íe wani Dvrá lù:ngì nø, Gvray shèmná høp nøť dvbung lú:ngòe; dvrá màvl yvng mēng nø, vlèò we mvrà gø màvl.

¹⁶Yaðø í rvt dvnkà zaqshøp lúnlým lòng nø jejú dang kèní lú:nò we lví dø, ang pvlí pvlaqrì shvngbeí gø, kýmnoť taq kèní jøngjøng lún dvzvr we íe. Yaløng rvt nø, Dvrá lòng lèngpēng vlrì svng wa mvtaq, nongmaq shvngbeò angpè Abraham ang kýmnoť svng cà:nò rì shvngbeí gø lúnlým dvpvt íe.

¹⁷Pàwálým wani, “Nà svng Ngái vsvng mvme dvcì angpè í dvzvr bøngà,” wa nø vrū yà:ngà dø tiqdvchá, ang nø nongmaq shvngbe vkup vkàng íe. Vrá shìrì svng gønshaq zvngàò nø, màvl pvn svng lvvl dø dvká:mò pè Gvray, Abraham gø kým yà:ngì pè Gvray mvrđvngø ni, dvnkà yaløng nø døng we íe.

¹⁸Ang svng, “Nà pvlí pvlaqrì nø wedøni luq longè,” wa nø vl yà:ngà dø tiqdvchá, ang nø vsvng mvme dvcì angkop dvbøng ílým dvpvt, nøť vlømshìrà màvl we ínìgø, wedøni nøť vlømshì sóri kým yà:ngì.

¹⁹Wedvgvp ang nø tvné tiqyá nõng dvingte í rài rvt ang góng nø vshíshaq rvcí í nø, Sara ang cèshøp gø vshíshaq í rài we svng a:ngì sháò we ínìgø, ang kýmnoť nõnggùn mànøñ.

²⁰Ie, Gvrayí zílým dvnàò lòng svng a:ngì caò weí, ang nøť vtìq nø mvkým dø mvwáshì; kýmđvng wa yvngkèní shaq nõnggùn kving lú:ngì nø, Gvray ngørdvgùng shvri:ngòe.

²¹Vrá Gvrayí dvnàò lòng dø tiqdvchá, A:ngì wá ngu:tnò we íe, wa nø shaqshaqwa kým yà:ngì.

²²Kímnòt welòng rvt ang dɔngman rvcí dɔdutna yà:ngà, wae.

²³Ang svng nɔ dɔngman rvcí dɔdutnaòe, wa lòng nɔ ang dɔpvt wa vrū yà:ngà we mòí.

²⁴Yesu nɔngmaq Vkangpe svng shì yíng kèní dɔzun yà:ngà pè Gvray svng kím yíngkèní, dɔngman we dɔdutna lòng lú:nì vsvngri nɔngmaq dɔpvt gɔni vrū yà:ngà we íe.

²⁵Vkangpe Yesu svng nɔ, nɔngmaqí vlèi mvràrì rvt shvtlím tvle bɔà nɔ, nɔngmaq nɔ dɔngman we dɔdut lúnlím dɔpvt rá dɔzun yà:ngà we íe.

Roma 5

¹Wervt nɔngmaq ká:mì yíngkèní dɔngman we dɔdut lún bɔshà rvt nɔ, nɔngmaq Vkangpe Yesu Kristu taq kèní Gvray nvng vrám vrá mvnshài.

²Vrá, nɔngmaq akvt ri:pmi we jejú yalòng vdòng svng nɔ, nɔngmaq ká:mì yíngkèní Ang taq kèní ni góng lún bɔshà rvt, Gvray ngòrdvngùng mvngú lúnlím vlómshài sóri dɔbú mvnshài.

³Yadɔ wa mvtaq, nɔngmaq dvshà mvhò:tnìrì taq gɔ shaqshaqwa dɔbùe; pàwálím wani dvshà mvhòt lù:ngí nɔ zánnoɔt dɔbung lú:ngòe.

⁴Vrá, zánnoɔ:tní nɔ vjàng laqyà vlòt dvchòng we wà lú:- ngòe; vlòt dvchòng weí nɔ vlómshì nɔt dɔbung lú:ngòe.

⁵Vlómshì nɔ:- tní nɔ, nɔt tɔn vnón mèdèzá:rì, kadɔ íe wani Gvray Ang shóngnɔt nɔ, nɔngmaq svng èzí daqshà we Shànshér Pvlàcèi nɔngmaq nɔt vdòng svng èshúra daqshà we svng nɔngmaqí shàie.

⁶Pàwálím wani nɔngmaq shìni shaq nònggùn mvà:lì dvgvp, vgvnshaq rvtò taq Kristu Ang nɔ Gvray dvrá màpòòrì dɔpvt shì yà:ngì.

⁷Vsvng shvlá tiq gɔ dɔpvt shí kvmsì we vsvng tiq gógò ladvng vl nìgò, dɔngman vsvng dɔpvt shí kvmsì we vsvng nɔ tvné tiq gɔ gɔ màvl.

⁸Wedɔ ínìgò nɔngmaq nɔ mvrà vl vsvng shìni íshà dvgvp, Kristu nɔngmaq dɔpvt shì daqì lòng kèní, Gvray Ang shóngnɔt nɔ, nɔngmaq svng dètan daqshà.

⁹Nøngmaq nø Ang shvwií akvt døngman dø dvdutna we lún bóshà we í nø, Gvray shv̀mná høpnøt kèní nø, Ang taq kèní téwani shvlut we lún lú:ngìe.

¹⁰Kadø íe wani nøngmaq nø Gvrayó shìní ng̀nshà íshà dvgvp, Angcè pè shì daqì ỳngkèní Gvray nvng shvr̀m shvrà we nøngmaqí lú:nì kvtkèní nø, Ang nvng shvr̀m shvrà we lún bóshà rvtnø, Ang cúnshì we g̀nshaq taq kèní téwa ch̀ng we lún lú:ngìe.

¹¹Vrà yadø wa mvtaq, nøngmaq svng shèr̀m shèrá bóshà pè nøngmaq Vkangpe Yesu Kristu taq kèní, nøngmaq nø Gvray vdòng taq shaqshaqwa dvbùe.

¹²Wedø í rvt mvrà nø vsvng tiq gó taq kèní rvgaq tøm svng gòng daqì nø, shìlòng gø mvrà rvtnø gòng daqì dø tiqdvchá, shvngbebeí mvrà wàò ỳng kèní shìlòng gø vsvng shvngbe mvd̀m taq vshiná:mì we íe.

¹³Kadø íe wani Dvrà lònng shìní màzí rvtø taq mvrà nø vz̀ng kèní rvgaq tømø vl nø vl we ínìgø, dvrà màvl dvgvp nø mvrà svng gø mvrà í dø màdvdut yà:ngò.

¹⁴Wedø í nìgø shìlù:ngí nø, Adam angni kèní Moshì angni høq øp yà:ngà; Adamí dvk̀mkà mvc̀n yà:ngà dø tiqdvchá vlèò we màvlrì angmaq svng ínìgø, shì lù:ngí øp yà:ngà. Adam m̀ng nø, dvgáni di daq pè svng shvbóngl̀m dvrtóng íe.

¹⁵Inìgø jejú gønpaq nø, dvk̀m kà mvc̀n nø vlèshì lònng nvng màbóng. Pàwál̀m wani tiq pèí dvk̀m kà mvc̀n nø vlé bóa ỳngkèní kagó màgó shí vduám nìnø, Gvray jejú nvng Yesu Kristu tiq pè Ang jejú kèní zí daqì we gønpaq lònng gø, kagó màgó dvpvt téwa luqt̀má:mì we íe.

¹⁶Vrà, Gvray jejú gønpaq nø mvrà wà bóa góí vlé bóa dø nø mòí. Vsvng tiq góí mvrà wà bóa rvt shvngbe svng mvrà kàrvt vduá:mì we ínìgø, vlèò we mvrà mvme svng Gvray jejú kèní chutnào nø døngman we dvdut lún høq í daqì.

¹⁷Wemvd̀mø, tiq pèí vlé bóa ỳng kèní wepè rvtnø shìlù:- ngí øp yà:ngà nìgø, luqt̀m we jejú nvng døngman dvdut lún we gønpaq lú:nò rì angmaqí

nø, Yesu Kristu Ang tiq pè taq kèní téwā, mvrà nvng shìlòng svng jòr nø cúnshì lún lú:- ngòe.

¹⁸Wedø í rvtjø, tiq pèi vlé bòa yvng kèní, kà rvtlvm lònng nø vsvng í dvingte mvdvm tuq daqì dø tiqdvchá, welòng døni tiq pèi døngman we bvnli wa daqà yvng kèní, gònshaq lun hòq døngman we dvdutna lònng gø, vsvng shvngbe mvdvm dvtuq daqà we íe.

¹⁹Kadø íe wani, tiq gó kà mvta yvng kèní, kagó màgó svng mvrà vl vsvng í dvzvr yà:ngà dø tiqdvchá, welòng døni tiq gó kà ta yvng kèní gø, kagó màgó svng døngman we dvdutna lú:ngòe.

²⁰Dvrá lònng nø, mvrà lvluq long dø gòng daqì; wedø ínigø mvrà kayvng luq long nìnø jejú gø weyvng téwa luqtvmá:mì.

²¹Wervtjø, mvrài nø shìlòng kèní èø:pmì dø, jejú gø nøngmaq Kangpè Yesu Kristu taq kèní, dvcìq lvpat gònshaq lúnlvm døngman lù:ngí nøngmaq svng èø:pmìe.

Roma 6

¹Wedø í kvtkèní nø, kadø lvshø:- nìni? Jejú la vbòm long dø, nøngmaq nø mvrà wá mvnshài ni ma?

²Wedø nø kadø í lvdaqni! Mvrà dang taq shìvmshài nøngmaq nø, mvrà vdøngø kadø wa cún lvmvn shàiini?

³Kristu Yesu vdøng taq tiløp lún bòshà rì í dvingte nøngmaq nø, Ang shìlòng vdøng gònglvm tiløp lún bòshà lònng í we svng nàmaqí mèshánøng ma?

⁴Wervt nøngmaq nø tiqløp lònng taq kèní, Ang nvng tiqdø shìvmshà nø èkóm bòshà. Yalònng nø Vpè Ang ngòrdvgùng jòr weí Kristu svng shì yvng kèní dvzun bòa dø tiqdvchá, welòng døni nøngmaq svng gø, gònshaq ang shvr taq cvn lúnlvm rvt dèzun bòshà we íe.

⁵Kadø íe wani Ang shìlòng svng shvmtshài nø, nøngmaq Ang nvng tiqdø vzòmá:mì kvtkèní nø, welòng døni Ang zun lú:ngì lònng svng shvmtshài nø Ang nvng vzòm lún bòiè.

⁶Pàwálóm wani mvràí øp we góng svng shvmóng lúnlóm dvpvt nvng akvt kèní kukaq mvrà vshuq nongmaq wá mvmvshìlóm rvt, nongmaq svngli gó nø Ang nvng tiqdø wurgang taq nàtaq yvngshà we yalòng svng nongmaq sháshàie.

⁷Kadø íe wani vshíshaq vsvng nø mvrà kèní gø røtwa shvlángshaq íá:mì we íe.

⁸Wervt nongmaq nø Kristu nvng tiqdø shìvmsha kvtkèní nø, Ang nvng tiqdø cúnshì lún lú:ngìe, wanø nongmaq ká:mìe.

⁹Vrá shì yvng kèní dvzun yà:ngà pè Kristu Ang nø, kadvgvp gø tvn tiqkvvt shì we bvtut màvl long; akvt kèní kukaq shìlù:ngí Ang kaq øp mvlún bóa, wa nongmaqí sháie.

¹⁰Kadø íe wani Ang shì yà:ngì lòng nø, mvrà dang taq tiqkvvt wa shì yà:ngì we íe. Wedø ínìgø Ang cúnshì lòng mvng nø, Gvray mvrðvngø dvcìqlvpat cúnshì we lè íe.

¹¹Welòng dø tiqdvchá nàmaq gø, vdè nø mvrà dang taq jøngjóng ni vshíshaq èinong dá:ngí, Kristu Yesu vdøngø Gvray dāng taq vcúnshishaq èinong we mvng dèdutshinong.

¹²Wedø í rvtñø, góngsha mapnøt mvlánøt tvrà svng lvcvñ lvta dø wà lú:ngò we mvràí, bøp shào we nàmaq shagóng svng øp mèdèzvrshinongni.

¹³Vrá nàmaq góng dvgvngri gø; mvdøng mvman we dvzøm dvrè rvcí, mvrà svng tvle mèmshinongni. Dvshàshà lè, nàmaq nø shì yvng kèní cúnshì lú:ngì vsvng èinong dø tiqdvchá, vdè gøngshaq nø Gvray kaq tèleshinong dá:ngí, nàmaq góng dvgvngri gø døngman we dvzøm dvrè ílóm Gvray kaq mvng shèrúngshinong.

¹⁴Kadø íe wani nàmaq nø Dvrá lòng lvingpvingø mèvlnong dø, jejú lvingpvingø lè èvlnong we írvt, mvrà nø akvt kèní kukaq nàmaq mvdvmø vrá angkàng wáshì dvzvrílm mòíá:mi.

¹⁵Wedø íni kadø ie? Nongmaq nø Dvrá lòng lvingpvingø mòí dø, jejú lvingpvingø lè a:lì we í rvtñø, mvrà wá mvshàini ma? Wedø nø kadø wa í lvdaqni!

¹⁶Namaq vdè nò kagó kà svng táa nò ang vshuq wáshìlím tèleshì bònòng kvtnò, angkà ètáanòng we wegó vshuq lè éinònge; Mòini shìlòng kaq dvtuq we mvrà vshuq; mòini døngman we dvtut lúnlím yíng svng shòl we kà tálím lònng nàmaq rvcvngshì rà we mèsháshìnòng ma?

¹⁷Vzèng nàmaq nò mvrà vshuq èwáshì yèngshà nìgò, nàmaq kaq tvle yà:ngà we shvngòtkà angdvlà svng akvt shòshòwa nò:tní ètá bòshà rvtuq Gvray kaq oqa!

¹⁸Vrá, mvrà kèní shvláng èlún bòshà dá:ngí, nàmaq nò døngman we vshuq èívmshà.

¹⁹Namaq góngsha rálnòt shaq ècvmnòng rvtuq, vsvng dang kèní shòn yà kà ngái shònò we íe. Vzèng nàmaq nò góng taqò dvgvngri svng mvshèr we nvng mvgvm we vshuq wáshìlím sherúngshì yèngshà dè, akvt nò rvhiqshaq vsvng ílím rvt nàmaq góng dvgvngri nò døngman lònng vshuq wáshìlím shèrúngshìnòng.

²⁰Kadø íe wani nàmaq nò mvrà ang shuq èwáshì yèngshà dvgvp, nàmaq nò døngmanlònng dang kèní nàsār yèngshà.

²¹Bvnlì wedvng pèn taq kèní wedvgvp nàmaqí pà vjú èlún yèngshà ma? Werì rvtuq akvt gøni nàmaq shvraqshìlím wa í nò, werì angmvtú dvtøm nò shìlòng wa íe.

²²Wedø ínìgò akvt mèng nò, mvrà kèní shvláng èlún bòshà dá:ngí, Gvray Ang vshuq èívmshà yíng kèní, nàmaqí vju èlúnnòng lònng nò shànshér mvnshì lònng í nò, angmvtú dvtøm nò dvcìq lvpát gònshaq íe.

²³Kadø íe wani mvrà zìbè nò shìlòng íe; Gvray Ang jejú gønpaq mèng nò, Kristu Yesu nøngmaq Vkangpe vdòng taq lún we dvcìq lvpát gònshaq íe.

Roma 7

¹Vnvm vchvngriè, dvrá èshánòng rì kaq ngái tiqkà shònvtnònòng: vsvng tiq gó svng dvráí øpmò we nò, ang cúnshì dýngte taq wa í we svng mèshánòng ma?

²Kadø íe wani, ang chòmpe vdá we svmaré nø, ang chòmpe cúnshì dýngte taq, dvrái ang chòmpe nvng vdónshaq íe. Wedø ínìgø ang chòmpe la shìvm nìnø, ang chòmpe nvng shvzøngshì we dvrá kèní ang nø shvlángshaq íá:mì we íe.

³Iwe, ang chòmpe shiinì cúnshì rvtø taq, dvgá tiq pè nýng ang la shvzøngshì bø nìnø, ang svng nø góngnvm mè vl lú:ngòe. Wedø ínìgø ang chòmpe shìvm kvtkèní, ang nø dvrá welòng kèní shvlángshaq íá:mì rvtø, dvgá tiq pè nvng la shvzøngshì bø nìgø, ang nø góng nvm mè mðíá: mi.

⁴Wedø tiqdvchá ngà vnvm vchvngriè, nàmaq nø shì yýng kèní dvzun yà:ngà pèò ílvm rvt, nàmaq svng gø, Kristu Ang góng taq kèní Dvrá lòng dang taq nø èshìvmsha we íe. Ya lòng nø Gvray dvpvt nøngmaq angshí zi lúnlvm rvt íe.

⁵Kadø íe wani nøngmaq nø góngsha dang shiinì à:lì dvgvp, Dvrá lù:ngí dvzà:-ngò we mapnøt mvrà angpvnvn nø, shìlòng dvpvt angshí zílvm rvt nøngmaq góng dvgvngri vdòng taq dvzaqshie.

⁶Wedø ínìgø, nøngmaq svng vdónshaq í we dvrá dangtaq shìvmshà weí, nøngmaq nø dvrá kàru angchvng svng cà:nò we vtóng anglí taq mðí dø, Pvlàcè nøt angshvr taq kèní dvzømshì lúnlvm dvpvt, Dvrá welòng taq kèní nøngmaq svng shèlàng bøshà we íe.

⁷Wedø í ni kadø lvshø:nini? Dvrá lòng nø mvrà íe ma? Wedø nø mðí. Dvrá lòng taq kèní wa mðí nìnø, mvrà svng ngài shálvm màvl. Pàwálvm wani Dvrá lù:ngí, Nà nø shaqkaq mvdaq, mvwa nìnø, shaqkaqlòng nø mvrà í we ngài mvshángònøng we íe.

⁸Wedø ínìgø mvrái nø dvkvmkà kèní angmvtú láò nø, shaqkaqnøt angpvnvn ngà vdòng taq bung dèzvre. Kadø íe wani Dvrá lòng màvl yýng nø mvrà gø vshíshaq íe.

⁹Vzýng ngà nø Dvrá lòng màdáshaq dø shøngshang cúnshøng yýngà. Inìgø dvkvmkà tuq daqì dvgvp kèní mvrà nø cúnshì lú:ngì nø ngà rá shøngvma.

10Pàwálím wani gònshaq dvcúnalím wà yà:ngà we dvkýmka yalòng nø, ngà dvpvt shilvmlòng lè èóngang dakngà.

11Kadø íe wani mvrà lú:- ngi dvkýmka taq angmvtú láò sórí ngà svng èyùm nø, Dvrá lòng taq kèní ngà svng èshvtne.

12Wervt Dvrá lòng nø shànshér we ie; dvkýmka gø shànshér nø, døngman we nvng shvla we íe.

13Wedø íni, shvla we welòng nø ngà dvpvt shilvmlòng èóngang dakngà ma? Wedø nø mòi. Ngà shí dèzvr we nø mvrà íe. Pàwá wani mvráí shvla we Dvrá welòng zø:mò nø ngà shí dèzvr yvng kèní, mvrà nø jøngjóng mvgým vtvng í we, dvkýmka kèní dvtan daqì.

14Kadø íe wani Dvrá lòng nø pvlacè dang sing we nøngmaqí sháie; ngà m̀vng nø góngsha nøt wa óngà nø, mvrà vshuq wáshilím vnvmsahaq óngàe.

15Kadø íe wani ngái ẁvngò lòng ngái mvràlò. Pàwá wani ngà wá mvyóng lòng svng nø màwáshaq, ngà shvngøngshøng lòng lè ngái ẁvngòe.

16Iwe, ngà wá màmvyóng lòng ni ngái ẁvngò kvtkèní nø, Dvrá lòng nø shvla we ie, wvng nø ngà gø vránge.

17Wervt ẁvngò rì nø akvt ngái ẁvngò we mòi, ngà vdòng taq vl we mvráí wàò we íe.

18Kadø íe wani, zì vl we ngà góngsha vdòng taq nø, shvla we tiqp̀v̀n gø màvl we svng ngà dómshøng. Pàwá wani b̀vnli shvlá wá mvyó nøt nø ngà taq vl we ínìgø, wá lú:nò we nønggùn m̀vng ngà taq màvl.

19Kadø íe wani ngà wá mvyóng lòng b̀vnli shvlá nø màwáshaq, ngà wá màmvyóng we b̀vnli mvgým lòng svng ni ngái ẁvngòe.

20Yadøni ngà wá màmvyóng lòng svng ni ngái ẁvngò kvtkèní nø, ẁvngò rì nø akvt ngái ẁvngò we mòi, ngà vdòng taq vl we mvráí wàò we lè íe.

21Wedø í rvt ngà nø shvlalòng wá mvyóng long dvgvp, mvgvm màshvla dø wá dèzvr we dvrá tiqlòng vl dári we ngái døm bóngà.

22Kadø íe wani ngà døngnøt mvsøn taq nø, Gvray dvrá svng ngà d̀vbøng;e;

²³Iwe ngà góngsha dvg̀̀ngrì vdòng taq nò dvrá shòngshang tiq̀̀v̀n vl weí, ngà shánòt dvrá nvng vtù vshvt nò, ngà góngsha dvg̀̀ngrì taq vl we mvrà ang dvrá l̀̀ngp̄̀ngø èróng we ngàì ỳ̀ngòe.

²⁴Dvshà mvhòt pè ngà dvsháé! shìl̀̀m góng yalòng taq kèní ngà svng kagóí d̀̀bvng shvlut èngutne máe?

²⁵Iwe, Yesu Kristu nòngmaq Vkangpe taq kèní lutshì lúnò rvtñø, ngà nò Gvray kaq oqà wvng. Kadø íe wa nìñø góngshaí mvrà svng dvzø:mò we ínìgø, ngà dvdvm shánø: tní m̀̀ng nò, Gvray dvrá svng dvzø:mòe.

Roma 8

¹Wedø í rvtñø, akvt Kristu Yesu vdòngø vl̀̀ri svng nò, mvrà kàciq rvtl̀̀m màvlá:mì.

²Kadø íe wani Kristu Yesu vdòng taq, gònsmaq zìshú Pvlacè Ang dvráí, mvrà nvng shìl̀̀ng dvrá taq kèní nàmaq svng shèlàng bòsha.

³Pàwál̀̀m wani góngsha rvtñø nònggùn màvl we Dvrá l̀̀:ngí wá mvdá:ngò b̀̀nlì svng nò, Gvrayí wá dvd̀̀ng daqà. Mvrà rvtñø núngl̀̀m l̀̀ví dø, A:ngí Angcè pè svng mvrà vl we góngsha m̀̀rsh̀̀m vmvt dvz̀̀r daqà weí, mvrà svng nò shagóng taqni kà rvt daqà.

⁴Yalòng nò, góngsha nòt mèpvng màc̀̀vnshaq, Pvlacè nòt cà:nì nò tvnù:ngí rì nòngmaq vdòng taq, Dvrá dang taq wá rà we d̀̀ngman l̀̀ng d̀̀kv̀̀mkà wá dvg̀̀ml̀̀m rvt íe.

⁵Kadø íe wani góngsha nòt cà:nò nò cúnshì vsvng nò, góngsha dang svng wa vdónshìe; Pvlacè nòt cà:nò nò cúnshì vsvng nò, Pvlacè dang svng vdónshìe.

⁶Pàwá wani góngsha dang taq nòt vdónshì we nò shìl̀̀ng ie; Pvlacè taq nòt vdónshì l̀̀ng m̀̀ng nò, gònsmaq nvng m̀̀ngz̀̀l l̀̀ng íe.

⁷Wedø wa mvtaq, góngsha dang taq nòt vdónshì l̀̀:ngí nò, Gvray dvráí øp we l̀̀ngp̄̀ng c̀̀n mvtá we mvd̀̀m, c̀̀n gø c̀̀n mvngu: tnò rvtñø, Gvray kaq vtù nò ng̀̀nshà wáshìe.

⁸Wedø í rvt góngsha nòt taq vl vsvng rìí nò Gvray kaq ẁ̀mshì dvz̀̀r mvlú:nò.

⁹Inìgø nàmaq vdòng taq Gvray Ang Pvlacè jòngjòngni vl dɔng kvtkèní, nàmaq nø góngshaí øp we vdòng taq mèvlnøng nø, Pvlacèí øp we vdòng taq lè èvlnønge. Kristu Ang Pvlacè mvlú:nò we tiq gógó la vl nìnø, wegó nø Kristu Angò mõi.

¹⁰Kristu nàmaq vdòng taq vl kvtkèní nø, vshagóng nø mvrà rvt vshíshaq ínìgø, Pvlacè m̀ng nø dɔngman l̀ng rvt cúnshì we íe.

¹¹Inìgø Yesu svng shì ỳng kèní dvzun yà:ngà pè Ang Pvlacè nàmaq vdòng taq vl dɔng kvtkèní nø, Kristu svng shì ỳng kèní dvzun yà:ngà pè A:ngí, nàmaq vdòng taq vl dɔngá:mì we Ang Pvlacè taq kèní, shí bøp sháò we nàmaqò shagóng svng gø gønsaq dècúna daqnønge.

¹²Wedø í rvt nø vnm vchvngriè, nøngmaq nø góngsha nøt c̀n nø cúnshìl̀m, góngsha shvr̀n vjòì vsvng mòísha.

¹³Pàwál̀m wani nàmaq nø góngsha nøt èc̀nnøng nø ècúnshìnøng kvtkèní nø, nàmaq shí ràe. Wedø ínìgø Shànshér Pvlacè taq kèní, shagú:ngí wàò b̀nlìrì svng nàmaqí dvshí èmvnnøng kèní nø, cúnshì èlún l̀ngnønge.

¹⁴Kadø íe wani Gvray Ang Pvlacèí shø:lò vsvng í d̀ngte nø, Gvray àngcèrì íe.

¹⁵Pàwál̀m wani nàmaqí nø vrá tiqkvtsvre dvz̀r we vshuqò pvlacè èlún b̀shà we mòì; àngcè dvdutna we Pvlacè m̀ng èlún b̀shà nø, wel̀ng taq kèní nøngmaqí, Abaá, Vpèá, wa nø vkiq lú:nì we íe.

¹⁶Nøngmaq nø Gvray àngcèrì íshà we nø Shànshér Pvlacè A:ngí ni nøngmaq pvlacè nvng tiqdø shvkse èwáaie.

¹⁷Vrá, àngcè gø íshà kvtkèní nø, zaqshøp vpvtl̀mrí gø íshàe. Ang nvng tiqdø ngòrdvg̀ng lúnl̀m dvpvt, Ang nvng tiqdø dvshàì kvtkèní nø, Gvray zaqshøp vpvtrì íshà nø, Kristu nvng tiqdø zaqshøp mvngú lúnrì gø íshàe.

¹⁸Kadø íe wani yamvril taq dvshàl̀mrì nø, dvgáni nøngmaq kaq dvtanl̀m í long we ngòrdvg̀ng nvng shvbóng mvt̀mshi, wvng nø dvdvmòe.

¹⁹Pàwá wani p̀n yà:- ngàrì í d̀ngteí nø, Gvray Angcèrì dvtánshì daq we svng mvrøt mvsh̀m nø:tní vlø:mò nø caò we íe.

²⁰Kadø íe wani pvn yà:ngà dvingte nø vshøng màshóng í lù:ngí ø:pmò we lvingp̄vng góng vdu yà:ngí lòng nø, ang nø ang nø:tní góng vdu yà:ngí we mòi, góng dvzvr bòa pè Ang nøt taq kèní í we;

²¹Inìgø pvn yà:ngà dvingte shvngbe nø bøp shámlvm lòng ang vshuq wáshì yvng kèní shvlàng we lú:nò nø ngørdvgùng vl we shvlutshaq Gvray Angcèrì vpiq lúnlvm lòng kaq vlómshìe.

²²Kadø íe wani pvn yà:ngà we í dvingte shvngbe nø, akvt høg tiqdø puqnøn zá yà:ngí za nø rvlà padø rvlà we svng nøngmaqí sháie.

²³Werì wa mvtaq, Shànshér Pvlacè angshí vwatrì lún bòshà rì nøngmaq gø, nøngmaqò shagóng gønsaq èchvng daqì nø, àngcè dèdut daqì lòng svng gvmgvm cà sóri, nøngmaq nøt vdøngø rvlàie.

²⁴Pàwálm wani, nøt vlómrà yalòng taq kèní chutchvng we nøngmaqí lú:nìe. Inìgø yvngshì we nøt vlómrà nø vlómrà mòi, kadø íe wani vyvngshaq í we svng nø kagø vlómshìlvm í ma?

²⁵Iwe, nøngmaqí mvyà:ngí lòng svng nøngmaq vlómshài kvtkèní nø, welòng svng mving tønshài sóri gvmgvm cà we íe.

²⁶Welòng dø tiqdvchá, nøngmaq shaq cà:mì rvtø taq, Shànshér Pvlacèí tu dèba:ngie. Kadø íe wani kadø vjú røt ràì we svng nøngmaqí mvshài we ínìgø, Shànshér Pvlacè A:ngí ni, nønggø:pmí shón mvngu:tnì we, døngnøt rvlà kài shóna dèba:ngie.

²⁷Wemvdvmø Shànshér Pvlacè Ang shánøt gvcvtnøt kadø í we svng nø, vsvng døngnøt mvsønri svng vjà:ngò pè A:ngí sháde. Wervt shànshér Pvlacèí nø, Gvray nøt cà:nò nø, rvcvng cèrì dvpvt shóna dvbvng.

²⁸Vrá, Gvray kaq shóngshì nø, A:ngí vjøn yà:ngà we gvcvtnøt svng cà:nò nø vgoshaq rì angmaq dvpvt nø, pvn vrvm í dvingte nø shvla we wa lví long dø Gvrayí bøn dvzá:rò lòng svng nøngmaqí sháie.

²⁹Kadø íe wani Angcè pè nø, angnvm angchvng mvme gø taq kèní vlat í lúnlvm dvpvt, A:ngí vzvng kèní vyvng vsháshaqrì angmaq svng nø, Angcè pè mvrshvm vmvtlvm rvt, A:ngí dari kèní rvhiq ya:ngí we íe.

³⁰Wemvdòmø, A:ngí rvhiq yà:ngì rì svng nø, A:ngí gó gø goðe; vrá A:ngí goð rì svng nø, døngman we gø dvdu:tnaðe. Vrá, A:ngí døngman we dvdu:tnað rì svng nø, A:ngí ngørdvgùng gø zìde.

³¹Wedø í nìnø yadvng pvn dang kadø lvshø:nìni? Gvray nø nøngmaq lap taq vl kvtkèní nø, kagóí nøngmaq svng vré lèlú:nìni?

³²Vdè Angcè pè svng dýng màmpápá, nøngmaq shvngbe dvpvt shìlým rvt tvle ka:mò pè A:ngí nø, Ang nvng tiqdø pvn vrvm shvngbe nøngmaq svng mèzí daqì ni ma?

³³Gvrayí rvhiqshaqrì svng vtù nø cip lá lú:nò we nø kagó v̄le ma? Døngman we dvdutna pè nø Gvray lè íe.

³⁴Kagóí kàrvt lú:nòe? Shí gø nøngmaq dvpvt shì nø shì yvngkèní dvzu:nò dá:ngí Gvray vbàngpā yvng v̄l taqsórí, nøngmaq dvpvt shónā dèba:ngì pè nø Kristu Yesu ni íe.

³⁵⁻³⁶Nøngmaq svng Kristu Ang shóngnøt taq kèní rvl lún we nø kagó v̄le ma? Kàru taq, “Nà dvpvt rvtñø, cøngdø nøngmaq èsha:tnie. Nøngmaq svng nø shvtlým vyvngri dø dèdu:tnie,” wa nø vrū yà:- ngà dø tiqdvchá, Ang shóngnøt kèní rvl lún we nø, dvshà mvhøtrì íe ma? Møíni nøt yùr nøtdvtlòng, møíni dvshá dvki vrè we, møíni dvkø wàngrøm, møíni góngsér góng, møíni svre dvké we nvng shvmshvnaq íe ma?

³⁷Møí, yadvng pvn shvngbe taq nøngmaq nø, nøngmaq svng èshù:ngì pè taq kèní, jør we mvdòmø jør m̄vnshài vsvng íshàe.

³⁸Kadø íe wani ngà kóng vtøp kým døngvmà tvrà nø, shí vdu cúnshì vdu we ínìgø, muqlàng dvzvrri ínìgø, vgo zómshú gàmzø rì ínìgø, akvt vl pvn ínìgø, dvgáni í ra pvn ínìgø, jórònnggùn vlri ínìgø,

³⁹vháng shvlē taq kèní gø, pvng rvnaq shvlē taq kèní gø, dvgá m̄vn yà:ngà pvn kapvn tiq pà:ní ínìgø, Kristu Yesu nøngmaq Vkangpe vdòng taq vl we Gvray shóngnøt taq kèní nøngmaq svng rvl lún we nø màvl, wvng nø ngà kýmè.

Roma 9

- ¹Ngà nø Kristu vdòng taq kàdøng shøne; màyàng. Ngà vtvingshaq nøt dvshàng nø mànārnrar nøtyùr we nø,
- ²Shànshér Pvlacè taq kèní ngà rvwvnnø:tní ngà dvpvt shvkse èwvngange.
- ³Pàwálm wani góngsha dang ngà dvcì cèrì í we vnm vchvngri dvpvt ngà nø, Kristu taq kèní èrvl nø mvtvn we lúnlvm hòq ngà kvms hòng we íe.
- ⁴Angmaq nø Israel dvcì cèrì í we, àngcè dvdutna lún we vmíng vkvng gø, Gvray ngør pòngbàng vl daq we gø, kàgvprì shvngbe gø, Dvrá lòng zí daqì we gø, shànshér tòngnø taq dvzøm bvnìrì nvng dvnkàrì shvngbe gø, angmaqò ni íaðe.
- ⁵Vrá vkop vkàng angké rì gø angmaqò íað nø, vshagóng dang kèní èshø:nò nìgø, Kristu nø angmaq taq kèní dì daqì we í nø, Ang nø vl dvingte shvngbè mvdvmø vl pe, dvcìq lvpat ishøt ìgvn vl we Gvray ni íe. Yadø laqí daq.
- ⁶Yadø ínìgø, Gvray mòngkà nø vshøng íá:mì we mòí. Kadø íe wani Israel dvcì í dvingte nø Israel vsvng mvdòng í we mòí.
- ⁷Vrá, Abraham angpvli pvlaq í dvingte shvngbe nø, angcø àngcè jóngkv p dvchóng nø mòí. Nà pvli pvlaq tólv m nø Isak taq kèní mòng í longè, wa nø vl yà:ngà.
- ⁸Yadø shø:nò lòng nø, Gvray angcø àngcè jóngkvprì nø góngsha dang kèní gà:lò rì mòí, dvnkà lòng cà:nò dang kèní gà:lò we angcø àngcèrì mòng ang pvli pvlaq mvdòng nø dvdu: tnè, wvng we íe.
- ⁹Kadø íe wa nìnø dvnkà kacìq nø yadø wae; “Nvpnróng ya rvtø taq Ngà døng dak kv, Sara nø àngcè tiq pè vdá daqe,” wae.
- ¹⁰Wemvdvmø mvtaq, Rebeka nø, nøngmaq vkop vkàng Isak tiq pè yvngkèní bvrácè cvmré góng íá:mì dvgvp;
- ¹¹bvrácè wegóní shini mvgà: lò rvtø taq, shvla we ínìgø mvgvm we ínìgø tiq pvn gø shìní mvwàò dvgvp kèníni, Gvrayí rvhiqshaq tvrà cà:nò we Ang gvcvtnøt mvtú nø, vsà:ngí wàò we bvnli kèní lamøí dø, vsvng kaq goè pè taq kèní mòng lvdøng lvngvng dø ílv m rvt;

- ¹²Rebeka svng, "Vlat pèi nø mèpvng pè svng dvzøm lú:ngòe," vl yà:ngà.
- ¹³Wedø tiqdvchá kàru taq, "Yaku svng nø Ngà shóngshòng yvngà; Eso svng nø Ngà shvngòngshòng yvngà," wa nø vrū yà:ngà.
- ¹⁴Wedø í nìnø nongmaqí kadø lvshø:nìni? Gvray nø màdvrá ma? Wedø bvttut mòi.
- ¹⁵Kadø íe wani A:ngí Moshì svng, "Ngài kagó svng dvsházā mvyóng nòngnø, wegó svng dvsházālv̄m íe; vrá, Ngài mvréza mvyóng gó svng mvréalv̄m íe," wa, vl yà:ngà.
- ¹⁶Wedø í rvt yalòng nø, vsvng lún mvyó nøt nvng dvzaqshì we taq kèní gø mòi dø, dvsházā kvmsì pè Gvray taq kèní lè í daqì.
- ¹⁷Kadø íe wani Shànshér Kàru taq Farao svng, "Ngà jórònnggùn nø nà taq kèní shvyvnglv̄m rvt, Ngà bòng gø móng døngtáng taq dvshvnglv̄m dvpvt rvt nø ni, Ngài nà svng bung dvzvr̄ bòngà," a:lòe.
- ¹⁸Wervt Gvrayí nø, kagó svng dvsházā mvyó nìnø dvshá zaðe; vrá kagó svng nøt zaq dvzvr̄ mvyó nìgø, nøt zaq dvzá:ròe.
- ¹⁹Yadø í yvngkèní nàmaqí nø ngà svng, "Ini A:ngí pàwá wedøni cip lée ma? Ang gvcvtnøt svng kagóí vtú dvingshìe má" dèvlvtshàni.
- ²⁰Vgá, vsàngé, nà nø kagó óngàe, èlvnshì nø Gvray kaq nàzvtshìe ma? Vrøpshaq dvre lù:ngí nø rø:pmò pè svng, Nài ngà svng pàwá yadø èwvng bòngà má, wa nø shòn shvla ma?
- ²¹Chúng røp langlì góí nø, wvm tiqgvng kèníni, tiqka nø vpó we chúng tiqchvng, vrá tiqka nø màpó we chúng tiqchvng, røpmò wa nìgø ang nøt wa í we mòi ma?
- ²²Wedø tiqdvchá, Gvrayí Ang shv̄mná høpnøt shvya:ngò nø, Ang jórònnggùn shá dvzvr̄ mvyó we ínìgø, shv̄mv̄nglv̄m dvgóshaq í we, shv̄mná høp lònng lúnlv̄m vsvngrì kaq Ang nøt gvzà shvyvngshìe sórí tønshì nìgø, Ang nøt wa í we mòi ma?

²³Ang ngòrdvgùng lúnlým dvpvt, A:ngí dvsházálým dari kèní dvgò yà:ngà we vsvng rì kaq Ang ring vtvng we ngòr dvgùng dvtanshi mvyó nìgò Ang nòt wa íe.

²⁴Chúng yarì nò, Yuda vsvngri kèní wa mvtaq, wíngzàrì dvhò kèní gò A:ngí vgoshaq íshà we nòngmaq ni íshàe.

²⁵Welòng dò, Hoshea Kàru taq gò A:ngí wedøni shò:nò nò, “Ngàò vsvng mòi yvng rì svng nò, Ngàí, ‘Ngà bashà dvcì cèrì,’ wa, vl lóngò nò; mvshóngshòng mè svng gò Ngàí, ‘Ngà shóngshòng me,’ wvng, tóng lóngòe;”

²⁶“Wekvtñò vzvng angmaq svng, ‘Namaq nò Ngàò vsvng mèinòng,’ wanø vl yà:ngà rì angmaq svng vrá, ‘Cúnshì we Gvray àngcèrì,’ wa nò tó lú:ngòe,” wa nò vl yà:ngà.

²⁷Esayaí gò Israel dvcì dang vkiq nò, “Israel dvcì cèrì angmaq røbòng nò, nvmukdvrā zishìl padø luq long nìgò, Gønshaq dvtut lún we nò mvza vdvng we mvdò wa í longe.

²⁸Kadø íe wani Vkàngpèi nò, móng døngtáng svng kàngélým vgvnshaq lòng nò, Cancan kòm dvgòm wà daqòe,” wae.

²⁹Vrá, Esayaí vzvng tiqkvt gò, “Cildøngri Angkang pèi mvza vdvng we Ang dvyò tiqhvñ, tiqmvdòcè dýng nòngmaq dvpvt mèmèzāa yà:ngì pà í ni nòngmaq nò Sodom wamà dø tiqdvchá wa ívmshà nò, Gomora mvrrìng dønì cháì ni we íe,” wa nò shòn yà:ngì dø tiqdvchá íe.

³⁰Wedø í ni, kadø lvshò:nìni? Døngman lòng mèpvng màtvnu:ngò we wíngzàrìí nò, kýmnoøt kèní døngman we dvdutna lòng lún bòà.

³¹Wedø ínìgò, dvrá kèní døngman we dvdutna lún lòng mèpvng tvnu:- ngò we Israel dvcìí nòrá, døngman we dvdutna lòng mvlún bòà.

³²Ya lòng nò pa rvt íe ma? Angmaqí kýmnoøt kèní láò we mòi dø, dvrá ang bñnlìrì wàò yvng kèní wa láò rvtñò íe. Angmaq nò vtøplým lóng chvng taq vtøpmá:mi.

³³Yalòng nò kàru taq, “Eyvngnong, Zion Mvrùl taq Ngái vtòpshilím lóng tiqchvng nvng Vdvpshilím lóngdòng tiqchvng vyàlòe. Wedø ìnìgø lóng wechvng svng kímri nò shvraqshìvm we tiq gø gø màvl long,” wa nò vrū yà:ngà dø tiqdvchá íe.

Roma 10

¹Vnvm vchvngriè, Israel dvcì cèrì dvpvt ngà mvròt nò:tní Gvray kaq vjú ròtnangò we nò, angmaq gònshaq lúnlím dvpvt íe.

²Kadø íe wani Gvray tvrà dang taq angmaq nòtlòm we ìnìgø, dōngwe shánòt kèní mòi, wvng nò angmaq dvpvt ngà shvkse wvngghònge.

³Gvray dōngman lòng svng mvcíng mvrà:lò rvtñø, vdè dōngman dang wa shvdōng shvngvngshì yvng kèní Gvray dōngman lù:ngí ø:pmò we lvingp̄vng angmaq cvn mvwáshì.

⁴Kadø íe wani Ang kaq kím vsvng í dvingte shvngbeí dōngman we dvdutna lúnlím dvpvt, Kristu nò Dvrá lòng angmvtú dvtøm dvcòng daqà pè íe.

⁵Dvrá taq kèní dōngman lúnlím dang svng Moshíí vrū yà:ngà we nò, Dvrá ang dōngman lòng wá dvgø:mò góí m̀vng nò, dōngman lòng taq kèní ni cúnshì lú:nòe, wae.

⁶Wedø ìnìgø kímñòt taq kèní dōngman we dvdut lú:nò lòng lè nò yadø wae; Kristu svng lashì dvzvrílím rvt, ‘Muqlàng taqlap svng kagó rvl̀vnglím ímá’ wanø nà nòt vdòng taq mèshònni.

⁷Mòíni, Kristu svng shì yvng kèní lvshøl lú:ngò dø, ‘Zùpvng dōngjøm svng kagó lvlashìvm ni ma?’ wa nò gø mèshònni, wae.

⁸Ìnìgø kàru taq kadø wae ma? Mòngkà nò nà shvngvng yvng vl nò, nà nōnggøp nvng nà nòt vdòng taq v̄le. Yalòng nò nōngmaqí dvshā:ngì we kímñòt mōngkà ni íe, wae;

⁹Nà nōnggø:pmí, ‘Yesu nò Vkangpe èōngange,’ wa nò nàchà:ngò sórí, nà nòt mvsòn vdòng taq nò, Ang svng shì yvng kèní Gvrayí dvzun yà:ngà, wa nò èkím kvtkèní nò, nà gònshaq lúnlím íe.

- ¹⁰Kadø íe wani vsvng dɔngman we dvdut lún lònŋ nø, nø:tní kým yvngkèní íe. Vrá, gònshaq lún lònŋ gø, nònggø:pmí vchà:ngò yvng kèní íe.
- ¹¹Kadø íe wani Shànshér Kàru taq, Ang kaq kým vsvng kagó ínìgø, shvraqshìlým màhóm lú:ngò, wae.
- ¹²Yuda vsvngrì nvng Helenirì dvhø rvwìnglým màvl. Pàwálým wani shvngbe Angkang nø Ang tiq gó wa ni í nø, Ang svng goèrì shvngbe dvpvt Ang jejú dòn póngàde.
- ¹³Kadø íe wani Vkangpe bònŋ svng goè dýngte kagó ínìgø, wegóí nø gònshaq lúnlým íe, wae.
- ¹⁴Wedø íni, shìní mvkým dvr ríí nø Ang svng kadøwa lvgòè ni? Ang Shvngkà shìní mvtá dá:ròrì nø kadøwa Ang svng lvkým ra ni? Mòngkà dvshvngshú màvl nìnø angmaqí kadøwa lvtàòni?
- ¹⁵Vrá, angmaq svng màdvzvrshaq nø, kadøwa la dvshvng bóòni? Kàru taq, “Ishøt tvrà Ang Dvbùshvngkà dvshvngshúrì angmaq hírì nø, kadvngshini vnvp rái,” wa nø vrū yà:ngà dø tiqdvchá íe.
- ¹⁶Wedø ínìgø, angmaq shvngbebe nø Dvbùshvngkà svng tã vsvng mòí. Kadø íe wani Esayaí, "Vkàngpèá, nòngmaq shvngkà svng kagó kým bóì ma?" wae.
- ¹⁷Wervtnø kýmnoøt nø Dvbùshvngkà tá lú:nò yvngkèní í nø, Dvbùshvngkà welònŋ nø Kristu Ang mòngkà íe.
- ¹⁸Inìgø ngàí nø, angmaqí tá mvlún yà:ngò má, wa røtnò we jòngjòng tá lún yà:ngà. Pawá wani kàru taq: “Angmaqí dvsha:ngò kà nø móng døngtáng taq vsheá:mì nø, Angmaqí shvtàò kàríí gø rvgaq vtvng tong høq gómke bóà,” wae.
- ¹⁹Inìgø ngà rá wvng we nø, Israel dvcìí mvsháò we nø mòí we mòí ma? Iwe, nvmlat kèní Moshíí, “Ngà vsvng mòí we tiqdvci taq kèní, Ngàí nàmaq svng shòmnoøt vl dvzvr lú:ngì nø, Rálnøt màdá we tiqdvci taq kèní nàmaq svng Ngàí noøt høp dvzvrlym íe,” vl yà:ngà.

²⁰Esaya nɔ téwa nvròm dvtéshì nɔ yadø shòne. “Ngà svng mèláng ríí Ngà svng lá èlún bóngà; Ngà dang mègùn mèrøt yvng rì svng nɔ Ngà dvtánshøng bóngà,” wae.

²¹Wedø ínìgø Israel dvcì dang svng rá ang wa we nɔ, “Pō vtù nɔ vztshì we bashà rì svng, Cøngdø Ngà nɔ wur zóngshøng bóngà,” a:lòe.

Roma 11

¹Weyvng kèní rá ngái shònò we nɔ, Gvrayí Ang bashà rì svng nɔ gur bóà we í ma? Wedø nɔ mòí. Kadø íe wani ngà gø Israel dvcì vsvng óngà nɔ, Abraham pvlí pvlaq, Benyamin dvgøng taq kèní óngàe.

²Gvrayí vzvng kèní vsháshaq Ang bashà rì svng nɔ A:ngí gu:rò we màvl. Mòíni, Eliyai Israel dvcì svng Gvray mvrðvngø kōò dang, Shànshér kàru taq kadø vrū we svng mèshánøng ma? A:ngí,

³“Vkàngpèá, angmaqí Nà kàdvtutshúri svng sha:tnò nɔ, Nà shvrúngrari gø cat bóà. Ngà tiq gø wa vdvngvmà we, Ngà gønshaq svng gø angmaqí lú mvyøe,” wa, vl yà:ngà.

⁴Inìgø Gvrayí ang kaq kadø vtvng yà:ngà ma? Baal pvràhang svng pvnciq mvtùshì dvr we vsvng lvngàré shvngøt kíng gó Ngà dvpvt rvdangshøng bóngà we shìni èvlange, wa nɔ vl yà:ngà.

⁵Welòng dø tiqdvcháni, akvt yāmvrl taq ínìgø, Gvray jejú kèní rvhiqshaq tvrà cà:nò nɔ, mvza vdvng we tiqmvdò wedøni akvt gø vl we íe.

⁶Iwe, jejú kèní rvhiq we í kvtkèní nɔ, bvnli wàò dang kèní nɔ mòíá: mi; bvnli dang kèní la í nìnø, jejú welòng nørá jejú mòíá:mi.

⁷Wedø íni kadø íe ma? Israel rì angmaqí láò lòng svng nɔ lá mvlún bóà; rvhiqshaq mvdòí wa lá lún bóà nɔ, ngvmshìri nɔ nøt zaqá:mi.

⁸Yalòng nɔ kàru taq, “Gvrayí angmaq svng shvngarshì we pvlàcè zìò nɔ, mvyà:ngò we ne nvng tá mvsháò we vnà zí daqà nɔ, dèni høqshaq wedøni íd̀vng wae,” wa nɔ vrū yà:ngà.

⁹Vrá Dawíí gø, “Angmaq ím shvbóy nø angmaq dvpvt hóng nvng tvwá, hí vtøprà nvng tvle teqlím laq íáá:mò;

¹⁰“Angmaqí mvyà:ngò dø, angmaq nerì nø cøngcøng laqvmànm; Angmaq vjuq gø kadvgvp gø dvgoq we laq vhø:- mò,” vl yà:ngà.

¹¹Wedø íni ngái shònò we nø, angmaq hí vtøpmá:mì lòng nø, angmaq kóng vkup vdvshíá:mi hòqshaq nø mòi ma? Wedø nø mòi. Angmaqí dvkím kà mvcà:nò nø vlé yà:ngà yíngkèní, chutchíng we jejú nø wíngzàrì yíng svng tuqá:mì. Yalòng nø, Israel cèrì svng shòmnoøt vl dvzrílm dvpvt lè íe.

¹²Israel cèrí vlèò yíngkèní rvgaq tøm vsvngri mvgàmlím íá:mì nø, angmaq sómá: mì yíngkèní wíngzàrì mvgàmlím gø í kvtkèní nø, angmaq angni gøgøm ra kvv téwa Yuda vsvng rì mvgàmlím mòi long ni ma?

¹³Wedø ínìgø, ngà nø nàmaq wíngzàrì dvpvt dvzír øngà dø tiqdvchá, nàmaq svng v̄la:tnìni.

¹⁴Bvnli yalòng taq kèní ngái ngàrì ngàyàng rì shóm dvzír bøngà. Kadø ínìgø angmaq tiqka dvbvng chutchíng we lúnlím rvt ngái nø bvnli yalòng svng gvzà ring dø dvdutnò we íe.

¹⁵Kadø íe wani angmaq svng gu:rò we nø, rvgaq tøm vsvng rì ó Gvray nvng shvrím shvrá lúnlím tvrà ívm kvtkèní nø, angmaq svng vrá vtø lú:ngò tvrà nø téwa, shì yíng kèní dvcún lú:ngò we mòi ni ma?

¹⁶Wemvdømø, shvrúnglím vchv̄nshaq zidòng póng kèní nvmlat gøm shànshér kvtkèní nø, póngkøp gø shànshére. Vrá, angrø shànshér kèní nø ang dvgvngri gø shànshére.

¹⁷Iwe, ang dvgvng tiqmaq nø vhéshaq íá:mì nø, zanlún angdam èí we nà lè werì tvle wàrì dvhøø dvtut èlún bøi dá:ngí, zanlún gùng angrø taq kèní vyø we rvnøng gø angmaq nvng muqhóm lún we dvgvng èí we ínìgø;

¹⁸dvgvng angshàrì mvdømø mèdèshvngshìni. La dèshvngshì nìgø, angrø svng nø nài dèkù:mò we mòi, angrøí m̀ng nà svng dèkùm we svng nàshat.

¹⁹Wekvt vrá nà nø, Ngà dvtutshì lúnlým rvt dvgvngri vhé bóa we tiqlòng, èwa long má màshá!

²⁰I nø í we, angmaq nø kýmnoð màvl yvngkèní vhé bóa we íe. Nà gø nà kýmnoð èvl nø wa èzán lú:ngòe. Nà mènàkým shìni; svre nø:tní ècipshì.

²¹Kaðø íe wani Gvrayí dvgvng angshá rì svng dýng màmpáò kvtkèní nø, nà svng gø demèmèpá daqni.

²²Wedø í rvtnoð Gvray Ang noð shvlánøð svng gø, dvrá dvgø:mò we noð svng gø dèda:mò. Vdvpshíá:mi rì dvpvt nø, dvrá dvgø:mò we; Ang noð shvla we jejú vdòng taq nà vl èmvnshì kvtkèní nø, Ang nø nà svng noð shvla daqe. Kvtdø mèvl kèní nø, nà gø angmaq døni nàhéke bøe.

²³Welòng dø tiqdvchá angmaq gø, vdè kýmnoð màvl we vdòng taq vldvng mvwa kvtkèní nø, anggùng taq vrá dvtut lún bóa; pàwálým wani Gvrayí angmaq svng vzvng døni vrá dvtut lú:nòe.

²⁴Kaðø íe wani zanlún angdām gùng kèní nà svng ètut nø, zanlún mvdòng tòng taq angwà vtóng màvl nìgø nà svng dvtut dýng èlún bói kvtkèní nø, ngvni dvgvng yamvdò svng téwa angmaq vdè zanlún gùng taq wedø ni vrá dvtut mvlú:nòni ma?

²⁵Kaðø íe wani vnvm vchvngriè, nàmaq nø vdè zitnoð a:liè èlvnshìnòng yvng kèní màdvshvngshilým rvt, vmáshaq kà tiqlòng nàmaq svng dvtá a:tnìni. Israel dvcìrì noð zaq lònng nø, dvcìq lvpvt dvpvt nø mòí. Wvngzà dvcìrì angni gōm ra yvng hòqshaq wa íe.

²⁶Wedø í rvt Angni welòng vhom ra kvtt nø, Israel dvcì cèrì shvngbeí wedøni chutchvng lún lú:- ngòe. Yalòng nø kàru taq vrū shaq íe: “Shvlutnashú Angkang nø Zion kèní di daqe. Gvray dvrá svng màvpòò lònng svng nø Yaku dvcì taq kèní A:ngí kutwa lúalým íe.”

²⁷“Ngái angmaq mvràrì røtwa gurang bóngò we angni taq, angmaq nvng Ngà kàgvp wàlým lònng nø yalòng ni íe,” wae.

²⁸Dvbùshvngkà ching kèní èshò:nò nìnø, nàmaq rvtnø angmaq ngvns hà íá:mì. Wedø ínìgø rvhiqshaq dang èshò:nò nìnø, vkop vkàng maq rvt angmaq nø Gvrayí vshóngshaq rì ni íe.

²⁹Kadø íe wani Gvray Ang jejú gønpaqrì nvng A:ngí goð we tvrà m̀vng nø, chiq̀lvm̀ rà bvtut màvl.

³⁰Kadø íe wani vz̀vng nø nàmaq gø, Gvray kà mètà mèc̀vnnøng we ínìgø akvt nø, angmaq Gvray kà mvta mvc̀vn ỳvngkèní, nàmaqí lè dvsházā we èlún bòshà dø;

³¹akvt angmaq kà mvtáá:mì lòng nø nàmaq svng dètan bòshà we dvsházànøt kèní angmaq svng gø wedøni dvsházànøt dvtanalvm̀ dpvt íe.

³²Pàwá wani Gvrayí shvngbe svng dvsházā lúnlvm̀ dpvt, A:ngí shvngbe svng ni kà mvta mvc̀vn we vdòng taq wa róng yà:ngà.

³³Vngàé, Gvray Ang zit rálnøt nvng paqzí bønya shòní p̀vn kadvngshini p̀ong nø rvnaq ráíé! A:ngí kàngé kàrvt tvràrì nø kadvngshini vjáng mvtómshì ráì! A:ngí wàð tvràrì gø kadvngshì ni dak gún mvtómshì ráì!

³⁴Kadø íe wani, Vkangpe Ang gvcvtnøt svng nø kagóí shá tóm yà:ngà ma? Ang dpvt gvcvt vrāshú nø kagó wāshì yà:ngì ma?

³⁵Vdè svng vrá tiqkv́t Gvrayí la vẁvnga daq dø, Ang svng vz̀vng kèní zí lún yà:ngà vsvng kagó v̄le ma?

³⁶Kadø íe wani vl d̀vngte shvngbe nø, Ang ỳvngkèní bung daqì we í nø, shvngbe nø, Ang taq kèní wa íe. Ang nø dvcìq lvpát dvg̀ng laqvl. Yadø laqí daq.

Roma 12

¹Wedø í rvtnø vnm vchvngriè, Ngài nø Gvray dvsházānøt kèní nàmaq svng linè. Namaq góng nø Gvray dpvt cúnshì nø Ang dpvt shvgaqshishaq, Ang ẁvmshì we núngpà èwāshìnøng taqsórí Ang svng shèrúngshìnøng. Namaq nø Pvlacè vdòng taq wedø dvz̀mshì vdūe.

²Wemvdùmø, rvgaq yabàn m̀vrsh̀vm m̀esh̀emvtsh̀iǹøngni. Gvray Ang ǹøt shvla we, Ang ẁvmsh̀i we, k̀øtgø̀m shvlá vtvng í we svng, ǹamaqí shá lúnl̀vm dvpvt, ǹamaq tiq ǹøt tiq gó̀ng shvngbe ǹash̀vrsh̀iǹøng taqsórí angsh̀vr sh̀emvtsh̀iǹøng.

³Ngà svng èz̀ø̀ng dakngà we jejú k̀ení, ǹamaq svng ngàí dvshatna:tǹini. Vdè vpòsh̀i vdu mvdùmø mvz̀vn m̀enàpòsh̀iǹøngni. Gvrayí wegó ǹø wegó svng k̀vmǹøt ka zìdvng taq ètúna b̀øsha ǹiǹø wezìdvng taq vdèdè ǹapòsh̀iǹøng.

⁴Kadø íe wani ǹøngmaq gó̀ng taq ang dvgv̀ng mvme vl we ínìgø, dvgv̀ngri shvngbe z̀ømdv̀ng dang ǹø màbó̀ng.

⁵Welò̀ng dø tiqdvchá ǹøngmaq gø, mvme gó íshà ǹigø, Kristu vdò̀ng taq ǹø tiqgó̀ng wa íshà ǹø, tasv̀ng tale tiq gó ǹø tiq gó vzø:mì we dvgv̀ngri íshàe.

⁶Wervtnø ǹøngmaq svng èz̀i daqshà we jejú dø tiqdvchá, màbó̀ng we gønpaq ǹøngmaqí kadø lú:ǹi ǹiǹø wedø l̀vngl̀vm wai. Kàdvtutl̀vm gønpaq lú:nò gó ǹø angò k̀vmǹøt zìdvng svng cà:nò ǹø welò̀ng døni kà laq dvtut.

⁷Dvzø̀m b̀vnli vpvt ǹiǹø laq dvzø̀msh̀i. Shvngøtshú í kvtkèní ǹø laq shvngø:tnò.

⁸Shvdø̀mshú í ǹiǹø shvdø̀m b̀vnli laq wa. Zìd góí ǹø shòshò wa laq zìd. Shø̀lshú góí ǹø tó̀ngtó̀ng wa laq shø:lò. Dvsházaò góí gø shòshò wa dvshá laq zaò.

⁹Shó̀ngnøt ǹø vní shvlē laq màvl. Mvgvm màshvla we svng ènò̀msh̀iǹøng; shvla we svng m̀vng ǹø kvp m̀envtsh̀iǹøng.

¹⁰Angnvm angchvng vzø̀m dang taq ǹø shó̀ngnøt vjø:ngí mèkòkkénø̀ng. Tiq gó ǹø tiq gó ǹapòkénø̀ng.

¹¹Dvzaq dvk̀vngsh̀i dang taq ǹø m̀enàzingnø̀ngni. Pvlacè dang taq ǹøtlò̀mlò̀m Vkangpe svng dèzø̀mnø̀ng.

¹²Nøt vlò̀msh̀i dang taq dèbunø̀ng. Dvshà mvhøt we taq ètønsh̀iǹøng. Vjú̀røt we taq tó̀ngtó̀ng wa dèzaqsh̀iǹøng.

¹³Rvc̀vngcèrì z̀ømdv̀ng ỳvng dèbvngnø̀ng; zaqlè vto ǹashò̀nø̀ng.

¹⁴Namaq svng nàrèvtñøng rì kaq dègónghanøng. Dvgóng wa dègóngnøng; mvtvñ nø mèmètívnnøngni.

¹⁵Dvbùrì nvng tiqdø dèbùnøng, ngõrì nvng tiqdø èngónøng.

¹⁶Tiq gó nø tiq gó tiqnøt tiqmvyùng èwáshìnøng. Vdè mèshèringshì nøngni; dvgùng màvlrì nvng nàzòm nàránøng. Ngà té mvdak, wa nø gø mèhángshìnøngni.

¹⁷Tiq gó svng gø mvgvm we tvle nø mvgvm weí mèteqnøngni. Vsvng shvngbe mvrðvngø vbóng vtok dø wàlvím rvt m̀vng nàshatnøng.

¹⁸Vsvng shvngbebe nvng lúnshì d̀vngte vrím vrá dø è̀vlnøng.

¹⁹Shóngshòng rié, vdèdè tvle mèteqshìnøngni, Gvray hòpnøt svng m̀vng èyilanøng. Kadø íe wani, “Vkangpèi: “Tvle teqlím lòngh nø Ngàdò è̀óngange, Ngàí ni teqalím íe, wae," wa nø vrū yà:ngà.

²⁰Wedø ínìgø yadø m̀vng è̀c̀vnnøng: nà ngv̀nshà gó svrí shì nìnø, shèá:mò. Ang tì bál nìgø, aqtì è̀ziò. Yadø è̀wàdò lòngh nø ang vgo mvd̀vmø her we mvje nàpòmaò weó vbóngè.

²¹Mvgvm màshvla weí nàmaq svng leq mèd̀vngke bònøng; shvla weí m̀vng mvgvm we svng leqd̀vngke bònøng.

Roma 13

¹Øplím vmíng vkíng vl rì l̀vngp̄vng, vsvng shvngbeí laq cà:nò. Kadø íe wani Gvray ỳvngkèní wa m̀oi nìnø, vmíng vkíng tiqp̀vñ gø màvl nø, vlrì gø Gvrayí shvzøngshaq íe.

²Wervtñø vmíng vkíng svng shvngarshì gó nø Gvrayí shvzøngshaq lòngh svng vgám vtuò we íe. Wedø vgá:mò ríí nø vdè dvpvt kàrvt we lú:nòe.

³Kadø íe wani shvla dø wàdò rì nø øpshú dùrì svng nø svrelím m̀oi; mvgvm dø wàdò rì m̀vng svre rà íe. Vmíng vkíng vlrì svng màsvrelím dø vl mèyøe ma? Wedø íni shvla dø è̀wáshì; wekvt m̀vng angmaqí dvshvng we nài è̀lún lú:ngòe.

⁴Pàwálým wani werì nò nà dvpvt vjú vl dò wàlým Gvray dvzòmshú wáshìe. Mvgvm màshvla we b̀̀nlì nàì la èwàò kvtkèní nò, svre ràe. Pàwá wani angmaqí sh̀̀mshvnaq pèó we nò vwawa dò m̀̀í; Gvray dvzòmshú wáshì nò, mvrà mvgým wàò rì kaq sh̀̀mná hòpnòt dvtuqshú íe.

⁵Wedò í rvt nàmaq nò øplòng l̀̀ngp̄ng c̀̀n rae; sh̀̀mná hòpnòt svng svre rvt wa m̀̀í dò, vdè rvw̄nnòt rvtò gò íe.

⁶Yalòng rvtò nàmaqí k̀̀yà ègúnnøng we íe. Kadò íe wani dùrì nò Gvray dvzòmshú í nò, b̀̀nlì yalòng taq ni mànārnār dvzaqshìe.

⁷Kagò svng gò, nà nàjø l̀̀ng nò èwaqò; k̀̀yà gún vdu ỳ̀ng k̀̀yà, gàng gún vdu ỳ̀ng gàng ègúnanøng. Svre vdu ỳ̀ng sèrenøng; vpò vdu ỳ̀ng nàp̀̀nøng.

⁸Vshòngkelým l̀̀ng wa m̀̀í nìnò, kagò svng ínìgò k̄p̀̀vn shvr̀̀n gò mènàjøni. Pàwálým wa nìnò vsvng kaq sh̀̀ngshì l̀̀ng nò, dvrá svng k̀̀m dvgò:mò we íe.

⁹Kadò íe wani nà nò, "Vsvng mèdèchapni; vsvng mèshvtni; mèk̀̀ni; shaq mèkaqni," wa kà mvd̀̀mò d̀̀k̀̀mkà dvgá kapà vl nìgò, "Nà vdè góng svng èsh̀̀ngshì dò nà tiq̀̀vng vsvng kaq sh̀̀ngshì ràe," wa kà taqwa k̀̀mgò m vbá we íe.

¹⁰Sh̀̀ngnø:tní nò ang tiq̀̀vng vsvng kaq mvgvm màshvla we tiq̀̀vn gò mvwàò; wervt sh̀̀ngnø:tní nò dvrá svng k̀̀m dvgò:mòe.

¹¹We mvd̀̀mò, angni angrvtò yalòng svng èshánøng dò tiq̀̀vchá nàmaq èyòpnøng ỳ̀ngkèní vshatlým rvtò nò, akvt g̀̀ni íá:mì. Pàwálým wani nøngmaq chutch̀̀ng l̀̀nlým l̀̀ng nò, nøngmaq k̀̀m ỳ̀ngshà rvtò mvd̀̀mò akvt téwa níshì ráì.

¹²Yaq̀̀dòng nò tvné bé ráì; vyáng gá z̀̀m níshì ráì. Wervtò d̀̀lòng laqyàri svng chut gu:rì nò, gálong d̀̀nk̀̀ng nøngmaq gwashìlým wài.

¹³Chá vle gvl̀̀ngshì we nvng Nò wú we, mvshung svma nvng vshúshì we, ch̀̀ng gvl̀̀ng nø:tní b̀̀: mò we, vzi vr̀̀ng wa we nvng neza we taq c̀̀n mvnshì we m̀̀í dò, nøngmaq nò vyá:ngí di vsvng dò tiq̀̀vchá, ỳ̀ng vnvp vtok dò c̀̀n dvd̀̀nglým wài.

¹⁴Vkangpe Yesu Kristu svng bèlaq dø ègwashìnøng nø; góngsha mapnøt dvshòmshìlým mèwànøngni.

Roma 14

¹Kívmnøt taq shaq cùmri svng nàtonøng. Dvdvmnøt màbóng we taq nø mèshèràkénøngni.

²Kadø íe wani vsvng tiq gógó nø, vmlým pèn vròm ým lú:nò hòq kívmnøt v̄le; ínìgø kívmnøt shaq cùm gó nø vyúng kvnyvng wa v̄me.

³Angpènpèn vm góí nø màvm gó svng yvng mvtùm dø wá mvdaq; màvm góí gø vm gó svng kàrvt mvdaq. Pàwálým wani ang svng nø Gvrayí gø vto bòà we íe.

⁴Nà nø kagó èí nø dvgá vsvng dvzòmshú svng kàrvt èkvmsihè ma? Ang nø angkàng pè m̀rdvngø rip ni rip, vtung n̄ vtúnglým í longe. Pàwálým wani ang rip lúnlým dvpvt nø Vkàngpèí ni shvrip ngu:tnè.

⁵Vsvng tiq gógóí nø, tiq ni nø dvgá tiq ni mvdùm té vpóe, wa nø dvdu:- tnè. Vrá tiq gógóí nø tiq ni nø tiq ni tiqdvcháchá í dø dvdu:tnè. Tiq gó nø tiq gó, vdèdè dvdvm nøt vdòng taq kóng vtøp laq dvdøngshì.

⁶Angni svng vwál vpòd gó nø, Vkangpe dvpvt vwál vpòd we íe. Vrá, angpènpèn vm gó a:ngí gø, Vkangpe svng vpòd taqsórí vm we íe. Pàwálým wani ang nø Gvray kaq oqà wa taqsórí vme. Vrá, màvm góí gø, wedøni Vkangpe svng vpòd taqsórí màvmým vl nø Gvray kaq oqà wae.

⁷Kadø íe wani nøngmaq kagó íshà nìgø, vdè dvpvt wa cúnshài we mòí. Vrá vdè dvpvt shìi we gø, tiq gó gø màà:lì.

⁸Nøngmaq cúnshài nìgø, Vkangpe dvpvt lè cúnshài we ie; nøngmaq shìi we ínìgø, Vkangpe dvpvt shìi we lè íe. Wedø í rvtvø nøngmaq cúnshài we ínìgø, shìi we ínìgø, Vkangpe Angò wa ni íshàe.

⁹Yalòng rvtvø ni Kristu nø shìrì dvpvt gø, cúnshì rì dvpvt gø Angkàng wáshìlým rvt, Ang nø shìà:mì nø vrá zun lú:ngì.

¹⁰Iwe nàí na, pàwálým nvnvm nvchvng kaq kà èra:tnò ma? Vrá, nàí na, nvnvm nvchvng kaq pàwá yíng mètv́má:mò ma? Kadø íe wani nongmaq shvngbe nø Gvray kàngé rúngtv́ng mýrdv́ngø rip rà lú:ngìe.

¹¹Kadø íe wani kàru taq, “Ngà cúnshì dǐng dø tiqdv́chá, pvnciq í dǐngte Ngà mýrdv́ngø tushì nø, pvlè í dǐngteí gø Gvray kaq vchàng lú:ngòe,’ wanø Vkangpe shòne,” wa nø vrū yà:ngà.

¹²Wedø í rvtñø nongmaq tiq gó nø tiq gó, vdèi wà bóshà dang, Gvray mýrdv́ngø vdèdè shìpan dvtānshilým í longè.

¹³Wervtnø akvt kèní kukaq nongmaq tiq gó nø tiq gó tasv́ng tàle kà laq màrvtkèi. Dvshàshà lè nø kagóí gø vdè angnvm angchvng tvrà taq nøt vtøprà, mòini vdv́pshìrà tiqp̀v̀np̀v̀n mvhúlalým rvt m̀v̀ng nø, kà rvtshilým wài.

¹⁴Kapà tiqp̀v̀n ínìgø angwà ngv́nì kèní mvmv́ng mvshèr we nø, tiqp̀v̀n gø màvl we Vkangpe Yesu taq kèní ngàí sháng bóngà nø, wedø kým døngv́mà. Iwe, tiqp̀v̀np̀v̀n svng mvmv́ng mvshèr we dvdu:tnò gó ang dvpvt m̀v̀ng nø, wèp̀v̀n nø mvmv́ng mvshèr we ni íaðe.

¹⁵Nàí èá:mò p̀v̀n taq kèní nvnvm nvchvng nøt la vtøpmvm nìnø, welòng rvt nà nø shóngnøt tvrà èc̀v̀n we mòíá:mì. Kristu ang dvpvt shì bóì we, wegó svng nø nà v́mlým taq kèní mègeyaqni.

¹⁶Wedø í rvtñø nàí shvlā dø dèdu:tnò p̀v̀n svng nø vsà:ngí mvgvm dø leqmèdedutna.

¹⁷Kadø íe wani Gvray móngdàn nø vm nø aq nø wáshì lòng mvdòng mòi; døngman we nvng Shànshér Pvlacè vdòng taq mòngzòl we nvng dvbùlým lòng lè íe.

¹⁸Yadø cà:nò yíngkèní Kristu svng dvzø:mò gó svng nø, Gvray wýmshì nø, vsà:ngí gø vtòde.

¹⁹Wedø í rvt nongmaq nø, mòngzòl lòng nvng tās̀v̀ng nònggùn vzíke we tvrà cà:nì.

²⁰Vmlým rvtñø Gvray bñnlì svng mècat mègèyaqnøngni. Jòngjóng kapvñ tiqpvñ ìnìgø mýngshèr we wani í ñø í we; ìnìgø, vm yýngkèní vsvng kaq ñø vtøp dvzá: rò we, wegó dvpvt mýng ñø mvgvm màshvla we íaá:mòe.

²¹Vm aqlým tiqpvñpñ taq kèní, nvnvm nvchvng svng ñø vtøp dvzá:rò we kapvñ svng ìnìgø mèvm mèaq lòng té shvlae.

²²Nà kýmñøt èvl lòng ñø, Gvray mýrdvngø nà ñø nà wa kým dèdøngshì. Vdèi rècýng bóà we tvrà taq vdè ñø vdè shvràlým màvl gó a:ngí ñø dnbú lú:nòe.

²³Inìgø vñí ñøt dvda:mò sórí vm we wegó mýng ñø, wekvt ang kàngéshì we ie; pàwálým wani a:ngí á:mò we ñø, kýmñøt kèní á:mò we mòí. Kadø íe wa nìnø kýmñøt taq kèní wàò we mòí we kapvñ ìnìgø mvrà íe.

Roma 15

¹Kýmñøt nònggùn à:lì rì nøngmaq ñø vdè dvpvt wa màdvdvmshìshaq, kýmñøt shaq cvmrì kaq tōna ñøt vl ràe.

²Nøngmaq tiq gó ñø tiq góí, vdè tiqdýng vsvng kaq ñøt byo dvzvr weí dvkýnga ràe.

³Pàwálým wa nìnø Kristu dýng Ang ñø Ang dnbú màdvzvrshì yvng. Shànshér kàru taq vrū yà:ngà dø, "Nà svng shvraq màchaq ngvnlým kàrì ñø Ngà góng taq lè vnaá:mì," wae.

⁴Kadø íe wa nìnø dari dvgvp vrū yà:ngà we Shànshér Kàru kakà ìnìgø, nøngmaq svng shv ngøt dvtúlým rvt vrū yà:ngà we í ñø, zánñøt à:lì taqsórí Shànshér Kàru kèní ñøt shvlómshì lú:nì yýng kèní, nøngmaqí ñøt vlómrà lúnlým dvpvt èiaèe.

⁵Akvt tønzáññøt nvng ñøt shvlòm we nònggùn èzínøng pè Gvrayí ñø Kristu Yesu Ang ñøt ècýnnøngri nàmaq tiq gó ñø tiq gó tiqnøt tiqmvyùng ílým rvt nàmaq svng leq dèbvng daqnøng.

⁶Yalòng ñø, nøngmaq Vkangpe Yesu Kristu Angpè í we Gvray ngòrdvgùng svng nàmaq tiqnøt tiqnønggø:pmí ròwa shvring shvtà lúnlým dvpvt íe.

- ⁷Wedø í rvt Gvray ngòrdvgùng shvring lúnlým dvpvt nø, Kristuí nongmaq svng nàto bóshà dø tiqdvchá, nàmaq tasvng tàle nàtokénong.
- ⁸Ngái shònò we nø yadø íe. Vkop vkàng maq svng zí yà:ngà we kàdvnri shvdøngalým rvt, Gvray Ang dønglòng dvtanlým dvpvt Kristu nø Yuda vsvng rìò dvzømshú wáshì daqì.
- ⁹Vrá, wíngzàrií gø, Gvray dvsházā jejú rvtlø, Ang ngòrdvgùng shvring lúnlým dvpvt íe. Yalòng nø kàru taq, “Welòng rvtlø ni Ngà nø wíngzà dvcìri dvhø taq Nà svng shvring shvtàng nø, Nà bòng vpølým shvgùn zàywà wvngø,” wa nø vrū yà:ngà dø tiqdvchá íe.
- ¹⁰A:ngí rá; “Wíngzà rié, Vkangpe Ang bashà rì nvng tiqdø dèbùnong,” wae.
- ¹¹Vrá, “Wíngzà rì nàmaq shvngbeé, Vkangpe svng shèringnong. Bashàri shvngbeé, Ang svng shètànong.”
- ¹²Vrá, Esayaí, “Dvgá ni nø Yeshì pvlí pvlaq tiq gó búng long nø wíngzàri svng øp lú:ngòe. Wíngzàri nø Ang svng vlómshì longø,” wae.
- ¹³Vlóm rà zi pè Gvrayí kýmnoø taq kèní dvbùlým, mòngzøllým shvngbe nvng Shànshér Pvlacè nònggùn kèní nàmaq svng vlóm rà dvn leqdèzønga daqnong.
- ¹⁴Ngà vnm vchvngrié, nàmaq gø shvla lù:ngí dvn èzøngvms hà nø, shànøø dvdvmoø angpvnøpnø gø køm ègømvms hà yvngkèní, nàmaq tasvng tàle dvshat dvtú gø delúnnongni, wvng nø vlóm shønge.
- ¹⁵Wedø ínìgø, Gvrayí èzøng dakngà we jejú vya rvt ngà nø nøø mvme dvténgshøng sórí, nàmaq svng dvshat we ílým tiqpvnøpnø dang nàmaq svng vrong bóngà we íe.
- ¹⁶Ngái lúnò we jejú yalòng nø, wíngzàri dvpvt Kristu Yesu Ang dvzømshú wáshìlým vya svng wvngø. Wíngzàri svng Shànshér Pvlacèi dvshàn dvshé:rø nø Gvray vto wíms hì we núngpà í lúnlým dvpvt, Gvray Dvbùshvngkà taq ngái shvrúngshú dø dvzømøe.
- ¹⁷Wedø írvtlø, Gvray nvng sing we tvrà dang taq ngà nø, Kristu Yesu vdøngø dvshvngshìlým mvtú èvlange.

¹⁸Ngà kà nvng ngái wùngò we b̀̀nli taq k̀̀nì Yesu Kristuí ẁ̀ngzàrì n̄ Gvray kà ta we vsvng í dvz̀̀r daq̀̀a tvr̀̀a wa m̀̀òini, dvg̀̀a kap̀̀a ḡ ngà dvsh̀̀ngshi mvkvmsh̀̀ng.

¹⁹B̀̀nli wel̀̀ng n̄ Shansh̀̀r pvl̀̀cè j̀̀rǹ̀ngg̀̀:ní ǹ̀ngg̀̀n j̀̀r we sh̀̀l̀̀m mvsh̀̀l̀̀pvra nvng vtiqù̀a angp̀̀vnp̀̀v dvta:ǹ̀ò ỳ̀ng k̀̀nì ẁ̀a b̀̀òà. Wervt ngái n̄ Yerusalem k̀̀nì Ilirikum wam̀̀a h̀̀oqshaq Kristu Ang Dvb̀̀sh̀̀ngk̀̀a t̀̀ngd̀̀ng dvsh̀̀ng l̀̀n b̀̀ng̀̀a.

²⁰Wed̄ ìnìḡ dvg̀̀a vsvng mvp̀̀ng angk̀̀e mvd̀̀m ngái màgvtvpl̀̀m rvt̄, Kristu ang b̀̀ng sh̀̀nì mvt̀̀a dá:r̀̀ò rvgaq ỳ̀ng l̀̀e, Dvb̀̀sh̀̀ngk̀̀a yad̄ dvsh̀̀ngl̀̀m rvt ngà n̄t taq dvd̀̀m b̀̀ng̀̀a we íe.

²¹Yal̀̀ng n̄, “Ang sh̀̀ngk̀̀a sh̀̀nì màdvt̀̀ashaqr̀̀i angmaq̀̀i ỳ̀ng l̀̀n l̀̀:ng̀̀e; Mvt̀̀a ỳ̀:ng̀̀ò r̀̀i ḡ rál l̀̀n l̀̀:ng̀̀e,” wa n̄ vr̀̀u ỳ̀:ng̀̀a l̀̀ng d̄ íe.

²²Yal̀̀ng rvt̄ nàmaq ỳ̀ng s̀̀ng dil̀̀m dang taq mvme kvt ngà svng ǹ̀gám b̀̀ng̀̀a.

²³Iwe, akvt n̄ yarvgaq g̀̀rh̄m ngái m̀̀ngmán sh̀̀ng̀̀tl̀̀m màv̀̀lá:mì n̄, yad̄ mvme n̄ng, nàmaq ỳ̀ng s̀̀ng dil̀̀m mvr̄t ỳ̀ng̀̀a we ḡ í rvt̄;

²⁴Spain m̀̀ng svng ngà kadvgvp dí la vdongvm n̄ngn̄, nàmaq ỳ̀ng s̀̀ng ḡ gut range. Kad̄ íe wa ǹ̀n̄ ngà gut rang kvt nàmaq nvng vỳ̀ngk̀̀e l̀̀:n̄ n̄, nàmaq nvng tiqch̀̀m̀̀cè n̄t sh̀̀msh̀̀m̀̀cè mvng̀̀sh̀̀h̀̀i dá:ng̀̀i wa, wem̀̀ng kaq nàmaq̀̀i ngà svng sh̀̀a ded̀̀bvng l̀̀ngsh̀̀h̀̀nì, ẁ̀ng vl̀̀msh̀̀ng̀̀e.

²⁵Iwe akvt m̀̀ng n̄, rvc̀̀ng c̀̀r̀̀i svng dvz̀̀ml̀̀m rvt, Yerusalem svng ngà sh̀̀nì d̀̀ngvme.

²⁶Kad̄ íe wani Macedonia m̀̀ng nvng Akaya m̀̀ng vsvng r̀̀i n̄, Yerusalem wam̀̀a taq̀̀ò rvc̀̀ng c̀̀r̀̀i dvh̀̀ò taq k̀̀nì mvsh̀̀ámhoq dvsh̀̀r̀̀i dvpvt, dvsh̀̀áz̄a g̀̀npaq rvkull̀̀m n̄t vsh̀̀ò b̀̀i.

²⁷Yal̀̀ng n̄ j̀̀ngj̀̀ngni, angmaq̀̀i sh̀̀sh̀̀ò wa n̄:t̀̀nì ẁ̀a b̀̀òà we ìnìḡ, angmaq̀̀i wer̀̀i svng vj̄ we jejú vt̀̀ng̀̀aò we wa íe. P̀̀wál̀̀m wani Israel c̀̀r̀̀i pvl̀̀cè p̀̀hvp n̄ ẁ̀ngzàr̀̀i svng mvng̀̀ú dvz̀̀r b̀̀òà we í kvtk̀̀nì, shag̀̀ng p̀̀hvp dang n̄, ẁ̀ngzàr̀̀i ḡ angmaq svng dvz̀̀ml̀̀m rvt̄ wed̄ni vj̄ we íe.

²⁸Wekvtnø b̀̀nlì yalòng ngàí wá d̀̀vng bóngò nø, dvsházā gønpaq angshí yalòng dvzik dvcaqshaq angmaq svng tvleng bóngò dá:ngí, Spain móng svng di chàng nàmaq ỳ̀ng s̀̀ng gø gut range.

²⁹Namaq ỳ̀ng ngà tok rang kvtnø, Kristu Ang ìshøt ìg̀̀vn gø d̀̀vn vzóngshaq d̀̀ng rang we svng ngà shángshønge.

³⁰Vnvm vchvngriè, ngàí nøngmaq Kangpè Yesu Kristu nvng Shanshér Pvlacè shógnøt kení nàmaq svng vshòì nø rø:nìe. Namaq gø ngà nvng tiqdø vjú røt we taq dèzaqshìnøng.

³¹Vrá Yuda móngø mvk̀̀m vsvngri wur k̀̀nì ngà lutshil̀̀m rvt gø; Yerusalemrì dvpvt dvsházā gønpaq língangòrì svng weỳ̀ng v̄l we rvc̀̀ngcè rìí shaqshaq wa vtoal̀̀m rvt gø; vjú røt dèbvngshà.

³²Yalòng nø Gvray nøt k̀̀nì pamvràcè nàmaq ỳ̀ng svng dvb̀̀nø:tní tok long nø nàmaq nvng tiqdø shàban dvsh̀̀vrshì l̀̀nl̀̀m rvt gø íe.

³³Mòngzòl lòng zíshú pè Gvray nø nàmaq shvngbe nvng tiqdø laqvl. Yadø laqí daq.

Roma 16

¹Vrá ngà nø Kenkrea mvrìng shvngømré taq b̀̀nlì dvzømshú í we vnvmme Fobi dang nàmaq svng shá dvz̀̀vr mvyønge.

²Rvc̀̀ngcè rìí wá vdu dø tiqdvchá, Vkangpe vdøng taq nàmaqí ang svng nàtonøng nø, ang kap̀̀vn dang zómd̀̀ng nìnø wedang taq ang svng dvb̀̀vngl̀̀m rvt nø dvshatna:tnìe. Pàwál̀̀m wani ang gø, vsvng mvmeme kaq dvbvngshú wáshì nø, ngà svng gøni dèbvng bóngà.

³Kristu Yesu vdøng taq ngà nvng tiqdø b̀̀nlì wá r̀̀m̀̀nvng Prechila nvng Akwela svng pàmvrà èvlasha.

⁴Angní nø ngà gønsaq dvpvt angnìò lóngjvng ni shvnūng k̀̀vmshì yà:ngì rvt angní svng oqà wvng. Vrá ngà wa mvtaq, ẁ̀ngzà shvngømré rì shvngbe gø oqà wae.

⁵Vrá, angmaq chòm taq ngòm we shvngòmré svng gø pàmvrà èvlashà. Asia móngwál taq Kristu svng nvmlat vwvngshì rái we, ngà shóngshòng we Epanetus svng gø pàmvrà èvlasha.

⁶Namaq dvpvt mvme dvzaqshì yà:ngì mè Mari svng gø pàmvrà èvlasha.

⁷Ngàrì ngàyàng í nø, ngà nvng tiqdø tung taq rúng yvngshà we Androniku nvng Yunias svng gø pàmvrà èvlasha. Angní lvngà nø dvzvrri dvhø taq gø dvgùng lú:nò vsvng í nø, ngà mvkvm vzvng kèní ni Kristu vdòng taq àvlshaq í yàng.

⁸Vkangpe vdòng taq ngà shóngshòng we Ampliatu svng pàmvrà èvlasha.

⁹Kristu vdòng taq nongmaq nvng tiq dø bvnli wá rvmnvng Urbanus nvng ngà shóngshòng we Stakis svng gø pàmvrà èvlasha.

¹⁰Kristu vdòng taq dvjóngshaq í pè Apelas svng pàmvrà èvlasha. Aristobulus chòmsvngri svng gø pàmvrà èvlasha.

¹¹Ngàrì ngàyàng Herodion svng pàmvrà èvlasha. Narcisus chòm taq Vkangpe vdòngø vl rì svng pàmvrà èvlasha.

¹²Vkangpe dvpvt dvzaqshì we Trefana nvng Trefosas angní svng gø pàmvrà èvlasha. Vkangpe bvnli taq mvme dvzaqshì bòi we, shóngshòng we Persis svng pàmvrà èvlasha.

¹³Vkangpe vdòng taq rvcvngshaq í we Rufu svng gø, ngà vmè rvcí í we Rufu angmè svng gø pàmvrà èvlasha.

¹⁴Asinkritus, Flegon, Hermes, Patrobas, Hermas nvng angmaq nvng tiqdø vl we vnm vchvng rì svng gø pàmvrà èvlasha.

¹⁵Filologus nvng Yulia, Neriyus nvng angnm mè Olimpas nvng angmaq nvng tiqdø vl we rvcvngcè rì shvngbe svng gø pàmvrà èvlasha.

¹⁶Namaq tiq gø nø tiq gø, shànshàn shérshér nàbukénong, pàmvrà nàlvnnong. Kristu shvngòmèrèrì shvngbeí nàmaq svng pàmvrà wae.

¹⁷Akvt vnm vchvngriè, nàmaq ècvnshì bóshà we shvngòtkà nvng vtòp dò nàmaq dvhòò vgùng vkāng we nvng nòt vtòprà vl dvzvr rì angmaq svng mèshvlnòng nò, èsarshìnòng, wvng nò, nàmaq svng li:nè.

¹⁸Kadò íe wani yadò í vsvng nò, nòngmaq Vkangpe Kristu svng dvzòmshì we vsvng nò mòí; vdè puqwá dvpvt wa dvzòmshì we vsvng íe. Angmaqí nò kàzò kànìm cèi vwawa dò dvgùng zìò we kàhú:ngí, rálnòt màvlrì svng yù:mòe.

¹⁹Namaq kà ètánòng we tvrà nò, vsvng shvngbe kaq shvngá: mi rvtò ngà nò nàmaq rvt gvzà dvbònge. Wedò ínìgò nàmaq nò shvla dang taq zitnòt lànglì dò, mvgvm dang taq nò svng mvyóng dò wáshìlvm lònng svng ngà shóngshònge.

²⁰Mòngzòl lònng Angkangpè Gvrayí nò, kadvngte màlé dvgvp, nàmaq hí l̀ngp̄ngò Satan svng chat mvyat l̄m dvzvr lú:ngòe. Nòngmaq Vkangpe Yesu Kristu jejú nò nàmaq nvng tiqdò laqvl.

²¹Ngà nvng tiqdò b̀nli wá r̀m̀nvngpè Timoti nvng ngàrì ngayang Lukius ó Yasona nvng Sosipater maqí gò p̀m̀vrà wae.

²²Shvrikàru yalònng vrū dvbvngshú Tertius ngà gò, Vkangpe vdòng taq nàmaq svng p̀m̀vrà wvng.

²³Ngà svng gò, shvngòmré shvngbe svng gò, nàtoì pè Gayusí gò, nàmaq svng p̀m̀vrà wae. Wamà taq gv̀msùng rvdashú Erastus nvng vnvmpè Kwartusí gò nàmaq svng p̀m̀vrà wae.

²⁴(Nòngmaq Vkangpe Yesu Kristu jejú nò nàmaq shvngbe nvng tiqdò laqvl. Yadò laqì daq.

²⁵Akvt ngàí dvshvngò we Yesu Kristu mòngkà í we Dvbùshvngkà svng cà:nò nò, nàmaq svng shvdòng shvngvng lún pè Ang nò ngòrdvgùng laqvl. Dvbùshvngkà yalònng nò, carvmàng vle yà:ngì bànrì kèní dòmàwá shòp yà:ngà we vmáshaq kà nò, akvt dètana daqshà lònng íe.

²⁶Iwe, vmáshaq kà yalònng nò vsvng dvcì vr̀m svng shá dvzá:rò nò, k̀m nò kà ta we v̀l̀m rvt, dvcìq lvpát vl pè Gvray dvc̀mkà svng cà:nò nò, kàdvtutshú kàrurì taq akvt nàjángai nò, shèyvng daqshà we íe.

²⁷Zitnøt íl vtung nø Ang tiq gó wa í pè Gvray nø, Yesu Kristu taq kèní dvcíq
lvpat dvgùng gùngshvng laqvl dvr. Yadø laqí daq.

1 Korintu

1 Korintu 1

¹Polo ngà nø, Gvray nøt taqkení, Yesu Kristu Ang dvzvr wáshilvm vgøshaq øngà pèó, vn̄mpè Soteni nvng nílvingái,

²Kristu Yesu vdòng taq shànshér dø shvgaq èlúnnøng nø, rvcvng cèrì ílvm dvpvt ègø yvngshà we, Korintu wāmà taq èvlnøng we Gvray shvngømré svng gø; vrá, tiq móng nø tiqmóng taq nøngmaq Vkàngpè Yesu Kristu bòng svng ègønøng rì shvngbe svng gø, tiqdø shvrìkàrū vrūvtshòe. Kristu Ang nø angmaq Angkangpè gø, nøngmaq Vkàngpè gø èíàie.

³Nøngmaq Vpè èíài pè Gvray nvng Vkàngpè Yesu Kristu yvng kèní jejú nvng mòngzòl lònng namaqí leq lúnnøng.

⁴Kristu Yesu vdòng taq namaqí èlún bøshà we Gvray jejú rvtnø, ka- dvgvp màdvgvp namaq dvpvt ngà Gvray kaq oqà wvngge.

⁵⁻⁶Kadø íe wāni Kristu dvpvt ngái shvkse wvng yvngà kàrì nø namaq vdòng taq shà dètøngā daqshà yvng kèní, namaq nø pà dāngtaq í nìgø, shønkà taq í nìgø, shánøt dvdvmnøt taq í nìgø, Ang vdòng taq dvn shèluqā daqshà rvtnø oqà wvngge.

⁷Yadø í rvt namaq nø, nøngmaq Vkàngpè Yesu Kristu dvtánshì daq lònng svng shaqshaqwa ècānøng dvgvp, pvlàcè gønpaq kadø tiqpvn dāng ínìgø mvgø mvgøp dø nø mèinøng.

⁸Nøngmaq Vkàngpè Yesu Kristu angni taq namaq nø shvràlvm ngvnlvm zì pà tiqpvn gø màvllvm rvt, A:ngí nø vlē lvingdøm høq namaq svng shèdøng shèngvng daqnøngge.

⁹Angcè pè í we Yesu Kristu nøngmaq Vkàngpè nvng vzøm vrvm lúnlvm dvpvt namaq svng ègø bøshà pè Gvray nø kvmvm daq pè íe.

¹⁰Akvt vnvm vchvng rié, namaq dvhø taq vgving vkāng we màvlshaq, namaq shvngbe nø vrvm vrá sóri tiqkà wa èshønøng nø, namaq shánøt gvcvtnøt gø, dak rvwvnnøt gø dvcháchá, tiq nø:tní køtkøm vrá lúnlvm rvt, nøngmaq Vkàngpè Yesu Kristu bòng taqkèní lina:tnie.

- 11**Kadø íe wani, vnm vchvng rié, namaq dvhø taq vzi vrùng èwànøng we kà, Kloe chømsvng rii dètángvtnà.
- 12**Akvt ngà shòn mvyóng we nø namaq dvhø taq, “Ngà nø Poloø óngàe;” “Ngà nø Yapoloø óngàe;” “Ngà nø Kefaø óngàe;” vrá, “Ngà nø Kristuø óngàe,” wa èshønnøng we vl dá:rì.
- 13**Kristu nø vwálshaq íe má? Namaq dvpvt vtaqshaq pè nø Polo í ma? Møíni, namaq nø Polo ang bøng taq tiløp èløpshi yvngshà ma?
- 14-15**Namaq nø ngà bøng taqkèní tiløp vløpshishaq íe, wa nø, shòn vsvng màvllým dvpvt, Krispus nvng Gayus svng wa mõi nìnø, namaq kagó svng gø ngái tiløp mvløpma yà:ngì rvtnø Gvray kaq oqà.
- 16**Wemvdvmø ngái Stefanas rvp svng gø tiløp nø løpmang yvngà we, yadvngte wa mõi nìnø ngái dvgá tiq gógó svng løpmang yvngà má, màdvdvmò.
- 17**Kadø íe wani Kristuí ngà svng tiløpmaalým dèzvr yvngà we nø mõi; Dvbùshvngkà dvshvnglým rvtnø lè dèzvr yvngà we íe. Inìgø, Kristu Ang wurgáng tvrà nø vhung møilým rvt, vsvng zitnøt kèní kàshòn lànglì padø shønò we nø mõi.
- 18**Kadø íe wani, vmvng rì dvpvt wurgáng tøng mvshól nø angdál kà dø vshvme. Inìgø chutchvng we vlúnshaq rì nøngmaq dvpvt nø Gvray Ang jór nønggùn éíàie.
- 19**Pawá wani shànshér kàrū taq, “Zitnøt vl rìò angmaq zitnøt svng ngái gvyakngangò nø shánøt rálnøt vl rìò angmaq shánøt rálnøt svng Ngái ngállým íe,” wa nø vrū yà:ngà.
- 20**Shánøt zitnøt vl rì nø kayvng v̄le? Paqzí vdè rì kayvng v̄le? Dakmàng pè kayvng v̄le? Rvgaq mvpim yabànò shánøt zitnøt svng nø Gvrayí àngdál í dvzá:rò we mõi ma?
- 21**Kadø íe wani rvgaq tøm zitnøt taqkení rvgaqí nø Gvray kaq mvshá lú:ngò we, Gvrayí Ang zitnøt kèní sháo rvt, vsà:ngí angdál dvdu:tnò we mòngkà

dvshā:ngò lònq taqkèní lè nò, kým vsvng rì kaq Gvrayí ch̀vngl̀m tvrà wà yà:ngà.

²²Pàwál̀m wani Yuda vsvng rì nò shál̀m mvsh̀lpvrà r̀tsh̀; Heleni r̀í nò sháǹt zitǹt lá̀de.

²³Iwe ǹngmaqí nò, wurgáq taq vtaq yà:ngà pè Kristu m̀ng dvshā:ngìe. Ang nò Yuda vsvng rì dvpvt ǹt vt̀prà íàò nò, ẁngzà rì dvpvt nò dál we lè íáá:mà.

²⁴Wedø ínìgø vgoshaq rì angmaq dvpvt nò, Yuda vsvng rì ínìgø, ẁngzà rì ínìgø, Kristu nò Gvray Ang j̀rǹnggùn nvng Gvray Ang sháǹt zitǹt ni íà̀de.

²⁵Kadø íe wani Gvrayò dál lònq nò vsvng mvd̀m té zitǹt v̀le; Gvrayò shaq̀m lònq gø vsvng mvd̀m té ǹnggùn k̀nge.

²⁶Wemvd̀mø, vnm vchvng r̀é, Gvrayí ègō ỳngshà dvgvp namaq tvrà kadø í we svng èdakǹng: shagóng dāng kèní sháǹt zitǹt v̀l vsvng kād̀ngte mvlug; vmíng vk̀ng lú:nò rì nvng gōr̀ng dvg̀ng kèní gø, goè we kad̀ngtē m̀vl.

²⁷Wedø ínìgø, zitǹt v̀l ri svng shvraqsh̀ dvz̀rl̀m rvtǹ, rvgaq t̀m angdál rì svng Gvrayí rvc̀ng daqà. Vrà j̀rǹnggùn v̀l rì svng shvraq chaq dv z̀rl̀m rvt, rvgaq t̀m shaq̀m rì svng lè rvc̀ng daqà.

²⁸⁻²⁹Vrà s̀ngzà wāngcè kagó ínìgø Gvray m̀rd̀ngø shvringsh̀ mvl̀nl̀m rvt, Gvrayí rvgaq t̀mø màpø rì nvng vsà:ngí ỳng mvt̀má:mò rì lè rvc̀ng daqà. J̀ngj̀ngni, vl rì svng shvm̀ng l̀nl̀m rvt, m̀vl rì svng rvc̀ng daqà.

³⁰Iwe, Gvrayí yadø rvcà:ngò ỳng kèní, namaq gø akvt Ang vd̀ng taq è̀lǹnge. Kristu Yesu nò Gvray taqkèní ǹngmaq dvpvt sháǹt zitǹt, d̀ngman we, shànshér dø shvgaq l̀nl̀m nvng chutch̀ng l̀nl̀m tvrà ni èíā daqshà.

³¹Yalònq nò kārū taq, “Dvsh̀ngshi vsvng wegø nò, V̀kàngpè vd̀ngø wa laq dvsh̀ngsh̀,” wa nò vrū yà:ngà dø íe.

1 Korintu 2

¹Wemvdùmø vnvm vchvng rié, vzvng namaq yvng svng ngà dònng rángà dvgvp gø, Gvray Ang shvksekà namaq svng dvshvngvtnà lòng nø, ngà nø kàshòn lànghì nvng shánøt zitnøt té dak nø dònng rángà we mõi.

²Kadø íe wani ngà nø, wurgáng taq vtaqshaq pè Yesu Kristu Ang dāng wa mõi nìnø, namaq dvhøø dvgá kapvñ gø, mvshønlvm nøt vrvtshaq óngàe.

³Wedvgvp ngà nø shaq cvm we nvng svrē wēi nipnip vdvn nø namaq yvng dònng yvnga.

⁴⁻⁵Wemvdùmø, namaq kvmnøt nø vsvng shánøt zitnøt mvdùm màrvng dō, Gvray jórònnggùn mvdùm taq m̀vng ng̀vngdønglvm rvtñø, ngái shònò kà nvng dvshvngò wē mvshól nø, vsvng zitnøt kà taqkèní li:nò we nø mõi dō, Shànshér Pvlacè jórònnggùn dvtā:nò sórí lè dvshvngòe.

⁶Iwe, vlē m̀vnshì we rvgaq mvpìm yabàn gvcvt paqzí ǹvng rvgaq mvpìm yabànò vgō zómshúri angmaq zitnøt svng cà:nì we nø mõi dø, nøttøp nøttóngá:mì rì dvhø taq nørá nongmaqí zitnøt mvdònng lòng dvshā: ngì we íe.

⁷Dvshàshà lè nongmaqí shø:nì lòng nø, rvgaq angbàn rì shini mvpà:ngò dvgvp kèníni, nongmaq svng ngørdvgùn lún dvzvrlvm rvt, Gvrayí gvñ yà:ngà we vmáshaq gvcvt paqzí, a:lò we Gvray zitnøt vmáshaq kà m̀vng shø:nì we íe.

⁸Rvgaq yabàn vgō zómshúri kagóí gō Gvray zitnøt yalònng svng mvràl dá:rà. Pàwá wani angmaqí lā ràl yà:- ngà pà í nìnø, brimbrim shór dvgùnng v̄l we Vkàngpè svng nø wurgáng taq màtaq yà:ngò ni we íe.

⁹Yalònng nø shànshér kārū taq, “Ang svng shóngshì rì dvpvt Gvrayí dvgóā yà:ngà rì nø, Vnēi gø mvyvngshì dvr p̀vñ, vnài gō mvtáshì dvr p̀vñ, vsvng nøt taq gō mvgòng dvr p̀vñ m̀vng íe,” wānø vrū yà:ngà dō tiqdvchá íe.

¹⁰Iwe nongmaq svng nø Gvrayí, Ang Shànshér Pvlacè taqkèní weri dètāna daqshà. Pàwálm wani Shànshér Pvlacèi nø v̄l d̀vngte shvngbe svng vjá:ngòe; j̀ngj̀ngni, Gvray Angò rvnaq vtvnng dang gøni vjá:ngòe.

¹¹Vsvng vdònng taq v̄l we ang pvlacèi wa mõi nìnø vsà:ngí dvdā: mò rì svng shào we nø kagó v̄le má? Wedø tiqdvchá, Gvray Ang Pvlacèi wa mõi nìnø, Gvrayí dvda: mò rì svng shào we nø tiq gó gø màvl.

¹²Akvt nongmaquí lú:nì we pvlacè nø, rvgaq yalòng pvlacè nø mõi; Gvrayí dvpø màdáshaq èzí daqshà we jejú gønpaqrì svng, nongmaquí cíngrál lúnlým dvpvt, Gvray yíng kèní í we Pvlacè lè lún bòshà we íe.

¹³Nongmaquí jejú gønpaq yarì dāng shò:nì we gø, vsvng gvcvt paqzíí shvngø:tnò we kà lá:ngì we mõi dø, Shànshér Pvlacèí shvngøt we kàrì lá:ngì taqsorí, pvlacè tvrà nø pvlacè kàrìí ni pø:nìe.

¹⁴Pvlacè màdá vsà:- ngí nø, Gvray Pvlacè kèní írì svng màtòdè we íe. Pàwálým wani Pvlacè tvrà rì nø ang nøt taq, angdál tvrà dø íādè. Vrá, werì svng nø pvlacè nø:tní wa mvshvíl lúnshi we í rvtñø, a:ngí shá gø shá mvlú:nò we íe.

¹⁵Pvlacè shvlē taq cúnshì vsà:ngí m̀vng nø, v̄l d̀vngte shvngbe svng vrál sháde. Inìgø vsvng kagóí gø ang dvpvt rá battvng vrála rà we nø màvl.

¹⁶“Kadø íe wa nìnø Vkàngpè Ang shánøt svng sháo yíng kèní Ang svng shvngøt dvtú lú:nò we nø kagø v̄le má?” wae. Wedø ínìgø nongmaq m̀vng nø, Kristu Ang shánøt vdáie.

1 Korintu 3

¹Vrá vnvm vchvng rié, vz̀vng dvgvp ngái namaq svng nø, Pvlacè shvlē taq cúnshì vsvng èiǹng dø nø shón màshvla. Kristu vdòng taq rvlicè wa èiǹng nø, góngshā shvlē taq wa shìni èv̀lǹng rì svng shò:nò pādø shòn b̀ngà.

²Ngái namaq svng v̀mpà dvká màzíshaq, vǹng wa shvaq b̀sha. Pàwálým wani namaquí shini v̀m mèd̀vngǹng. Akvt hòq ínìgø wedøni namaquí nø shini v̀m mèd̀vngǹng.

³Góngshā shvlē taqwa shini ècúnshìǹng rvtñø íe. Kadø íe wani namaq dvhø taq, ne vzàkē we, vzi vr̀ng rvz̀ng we èv̀lǹng rvt, namaq nø góngshā shvlē taq wa shini ècúnshìǹng we mõi má? Rvgaq tøm laqyà shvlē taq wa tèǹngǹng dø vsh̀m we mõi má?

⁴Kadø íe wāni tiq g̀g̀g̀ nø, “Ngà nø Poloò óngàe;” dvgá tiq g̀ nø, “Ngà nø Yapoloò lè óngàe,” èwàǹng kvtkèní nø, namaq nø rvgaq tøm shvlē taq wa ècún- shìǹng we mõi má?

⁵Ini, Yapolo nø kagó íe má? Mòíni Polo gø kapà íe má? Dvzømshú wa íe. Vkàngpèi kápè svng kápà dvpa:tnò nìnø wedø dvzaqshì nø, angní taqkèní namaq kým èlún bòsha we wa íe.

⁶Kvt nø ngàí kvt bóngà; tì nø Yapoloí vd̄:ròe. Iwe, shvyó dvtéò pè nø Gvray íe.

⁷Wervtnø kvtsnú gó nø pà gø mòi; tì vdørshú gō pàgō mòi. Shvyó dvtéò pè Gvray kaq wa shvr̄ng vp̄øe.

⁸Kvtsnú nvng tì vdørshú nø dvcháchá dvzømshú wa íe. Inìgø vdè b̀nlì kadø dèzaqshì nìnø wedø tiqdvchá, wegó nø wegó dvshá zibè lúnl̄vm í lōnge.

⁹Kadø íe wani nongmaq nø, Gvray nvng tiqdø muqhóm b̀nlì wáshú íshàe. Namaq nø Gvray Ang rvmá, Gvrayí shvzøng we chòm èinønge.

¹⁰Ngà svng vzíshaq í we Gvray jejú svng c̀nò nø, nøtzit we chòm wa lànglì d̄, mvp̀ng angké nø ngàí vr̄ng bóngà we, dvgá tiq góí nø wemvd̀m̄ chòm wàòe. Inìgø mvp̀ng angké welòng mvd̀m̄ kagóí kadø chòm wàò nìgø, vdèdè vyáshì taqsóri laq wàò.

¹¹Kadø íe wani Yesu Kristu Ang í we, vr̄ng vd̀ngshaq mvp̀ng angké welòng wa mòi nìnø, dvgá mvp̀ng angké nø kagóí gø vr̄ng mvlúnshì.

¹²Vsvng tiq gógóí mvp̀ng angké yalòng mvd̀m̄, shé, mòíni g̀ms̀ng; longshíng, mòíni shóng; vzi, mòíni kvláng tiqp̀npà:ní chòm wàò we la vl nìnø,

¹³Angni weni taq, wegó nø wegó b̀nlì kadø í we nø dèdè ỳngshì longè. Svmíí dvtan lú:ngò we í rvtnø, wegó nø wegó b̀nlì kad̀ngte vp̄ø dø wàò we svng svmi welù:ngí vløt daqòe.

¹⁴Mvp̀ng angké welòng mvd̀m̄ ng̀ngdøng we chòm kagóí wàò nìnø, wegóí nø zibè lún lú:ngòe.

¹⁵Tiq gógóí wàò b̀nlì svng vkatn̄vm nìnø, mvpápá sómvme. Iwe, we gó nø svmi dvhø kèní léshì lú:nò padø, gønsaq wa lutshìvme.

¹⁶Namaq góng nø Gvray shànshér tòngnø èinòng nø, Gvray Pvlacè gø namaq vdòng taq v̄l we svng mèshánøng ma?

¹⁷Gvray shànshér tòngnø svng tiq gógóí gvyaqò we lā v̄l kvtkèní nø, ang svng Gvrayí gø gvyaqívm íe. Pàwálvm wani Gvray tòngnø nø shànshér we íe; tòngnø yalòng nø namaq ni èinønge.

¹⁸Kagó gø vdè svng mèyúmshìnøngni. Namaq dvhòð, vdè nø rvgaq yabàn zitnøt vdänge, lvnshì we tiq gógó v̄l nìnø, ang nø zitnøt mvdòng lúnlvm rvt, shini svngdál laq wáshì.

¹⁹Kadø íe wani rvgaq yalòng ang zitnøt nø Gvrayí dál we su:nòe. Pàwálvm wani kārū taq, “Zitnøt v̄l rì svng angmaq vdè dvgoq b̄vnyā vj̄ð:- nò rì kèní ni angmaq svng shvwào pè nø Vkàngpè íe,” wa, vrū yà:ngà.

²⁰Vrá, “Zitnøt v̄l rì da:kngò rì nø vshøng í we svng Kangpè í sháde,” wae.

²¹Wervtnø vsvng kagó gø mèdèshvngshìnøngni. Kadø íe wani v̄l we í dvingte shvngbe nø namaqò èianønge;

²²Polo gø, Yapolo gø, Kefa gø; rvgaq gø, cúnshi lòng gø, shì lòng gø, akvt v̄l rì gø, dvgáni tuq rā rì gø, v̄l dvingte shvngbē nø namaqò èianønge.

²³Namaq nø Kristuò èinøng nø, Kristu nø Gvrayò íe.

1 Korintu 4

¹Ngàní lvngà svng nø Gvray chòm øpshú wáshì dvzvrívm rvt Ang vmáshaq kà tvleshaq í we Kristu vshuq pèní íe, wa dèdutshà.

²Chòm øpshú b̄vnli vapshaq gó nø angkà:ngí kvmvm vsvng wáshì ràe.

³Wervtnø namaqí ngà svng shèràshà nìgø, vsà:ngí shèràngnøng gø, welòng nø ngà dvpvt nø pàgø mòí. Ngà nø ngà dving kà mrvrtshøng.

⁴Kadø íe wani ngà nø ngà mvrà v̄l mvdómshøngnøng gø, yaciq taqkèní ngà nø døngman we dèdutrāng we mòí; ngà svng mvrà kàciq rvtshú nø Vkàngpè lè íe.

⁵Wervtnø kàrvtlvm vgvnshaq angni shini mvtuq rā dvingte nø, kapvn svng gø kà mèrvtnøngni; Vkàngpè tuq daq hòqshaq mving ècānøng. Wekvt dō vdòng

mvyònp̄vngø máò rì nø A:ngí vjáng lú:ngò nø, nøt vdòng vjō:nò rì gø dvtān lú:ngòe. Wekvt m̀vng wegó nø wegó svng shvr̄ing we nø Gvray ýng kèní lúnlým í longe.

⁶Akvt vnvm vchvng rié, “Vrūshaq rì mvd̀vm̄ø jun mvdaq,” wakà lvjøm nø ngàní lvngà dāng kèní namaq cvnshì leq lúnnøng wvng, namaq dvpvt kà yari nø ngà nvng Yapolo ó nílvgà dang svng shvbóng bóngà we íe. Yalòng nø svra tiq pè nvng nø vrád̀vng, dvgá tiq pè svng nø vtù taqsórí, namaq kagó gø màdvsh́vngshìlým dvpvt shòndè.

⁷Kadø íe wani namaq svng sh̀lvẁvl sh́ng kagóí dèdutnønge? Namaqí màlúnshaq nàdáǹøng we nø kapà tiq̀v̀n vle ma? Elúnnøng rì nø namaq kaq èzí daqshàrì wa í kvtkèní nø namaq pàwá dèsh́vngshìǹønge ma?

⁸Namaqí nø zómd̀vngri shvngbe èlúnvm bóshà ó! Akvtni mègàm̀vmshà ó! Nøngmaq màbáshaq namaq nø koqk̀vm wá èp̀vngshì bóshà ó! Akvtni namaq nø j̀øngj̀øng koqk̀vm leq wáshì d̀vr̀nøngé! Wekvt nøngmaq gø tiq̀d̀øni koqk̀vm wáshì dvlún lú:ngìni!

⁹Kadø íe wani shvtlým rvt vg̀vnshaq rì pād̀ø, Ang dvz̀vr íshà rì nøngmaq svng nø Gvrayí shvngbe l̀vngd̀ømm̄ø shèyā:ngìe, wvng nø dvd̀vm̀øe. Pawá wani nøngmaq svng nø, muqlang dvz̀vr̀ri nvng p̀vngt̀øm vsvng rì m̀vr̀d̀vngø gø, d̀øngpè t̀øm̄ø rvgaq shvngbeí dvjaqlým p̀v̀n d̀ø dètā:nìe.

¹⁰Nøngmaq nø Kristu dvpvt rvt nø sv̀ngdál íshàe; namaq m̀vng nø Kristu vdòng taq zitnøt vl vsvng èínønge. Nøngmaq nø shaq cà:mìe; namaq m̀vng nø nònggùn èk̀vngnønge. Namaqí nø dvg̀ung èlúnnønge, nøngmaq svng nø ýng mètà:mì.

¹¹Akvt yart̀ø hòqshaq nøngmaq nø svrí gø bā:ngì nø, bál gø bá:lì nø, góng gwá rì gø bónbón vlúi nø, nàdi:pmì we t̀ønshài nø v̀l̀rà gø t̀øngz̀øng màdái.

¹²Dvzaqshài nø, wur laqmù wàá:mìe. Dvrøq rā we vhø:mì dvgvp nøngmaqí tvle lè dvgó:ngìe. Dvkì nàrèa:t̀ni dvgvp nø t̀øn d̀vng wáshài.

¹³Enāá:mì nø mèyvmkèi dvgvp kà shvláí wa vtà:ngìe. Akvt hòq nongmaq nø rvgaq tøm vsvng rìò nòmshilím pèn nvng dang vrùm taq chòmshó: mí shómlím bìlci dø wa íshàe.

¹⁴Ngái yadýng pèn vrongvtònø we nø, namaq svng shvraq chaqlím rvtnø mòí, ngà shóngshòng we ngacè rì svng dø lè dvzi:tñi we íe.

¹⁵Kadø íe wani namaq nø Kristu vdòng taq shvngøtshú tiqmùn èvlānøng pà ínìgø, namaq nvpè nø mvmē gó mèvlānøng. Pawá wani Dvbùshvngkà yalòng taqkèní Yesu Kristu vdòng taq namaq nvpè nø ngà óngvma.

¹⁶Wedø í rvt namaq nø ngà svng shèbóngshì ránøng, wvng nø namaq svng røna:tñie.

¹⁷Yalòng rvtnø ni ngái namaq yvng svng Timoti dvzvrvtònø. Ang nø Vkàngpè vdòng taq ngà shóngshòng we nvng nøttóng kýmvm vrvm we ngacè íe. Kayvng màyvng shvngòmre vrùm taq ngái shvngøtnò dō tiqdvchá, Kristu vdòngø kadø cúnshilím tvrà a:ngí namaq svng shvngøt dètúvtnønge.

¹⁸Akvt namaq tiqmaq nø, namaq yvng svng ngà mvdi rā, èlvnshà nø dèshvngshìnønge.

¹⁹Wedø ínìgø Vkàngpè Ang nøt í nìnø, ngà nø cāncān namaq yvng svng tok rānge. Wekvt mving nø, dvshvngshì rì angmaq kàrì svng wa mvtaq, angmaq jórònøggùn kadýngte vl màvl we svng ngái gùnlím íe.

²⁰Kadø íe wani Gvray móngdàn nø, nònggøp kà taqkèní dvta:nò we mòí, jórònøggùn taqkèní mving dvta:nò we íe.

²¹Namaq kadø èshòngnønge? Namaq yvng svng dvrçiq língò nø dōng rāngnøng má? Mòini shóngnøt nvng nøtkøn nø:tñi dōng rāngnøng ma?

1 Korintu 5

¹Namaq dvhø taq mvmvng mvshèr wa vsvng vl we tvrà jøngjóng táshie. Wemvdvmø, wvngzà rì dvhø taq dýng màvl dvr pèn í we, angpè svma gúná:mò we tiq gó èvlñønge, wae.

²Yadø chā we wàò vsvng kaq nø nøt dvshà sórí namaq dvhø kèní gur rà we mòi ma? Wedø nø màwášhaq dvshàshà lè namaq dèshvngshìnønge.

³Ngài nø shagóng vsā:rì we ínìgø, pvlàcè nø weyvíng vbáng taqsórí, yadø chā we wàò gó svng nø, ngà v̄l rā pādō, jøngjóng ni kàrvt dýng bõngà we íe.

⁴⁻⁵Wervtnø namaq dèkómshìnøng dvgvp, ngà pvlàcè gø, nøngmaq Vkàngpè Yesu Ang jómònggùn gø, namaq yvíng vbá weí, yadø chā we wàò pè ang pvlàcè nø Vkàngpè Yesu angni taq Chávez lún lým dvpvt, ang shagóng nø gvyaq we vho:mò hòq, ang svng nø nøngmaq Vkàngpè Yesu bõng taqkèní Satan wur svng tēlēnøng.

⁶Namaq dèshvngshìnøng lòng nø màshvla. Butdvshi tiqh̄vncèi zidòng póngkøp but long we svng namaqí mēshánøng ma?

⁷Jøngjóng èshø:nò nìnø namaq nø butdvshi màshú p̄vn èinøng dø tiqdvchá, zidòngsér angshvr̄ ílým rvt butdvshi anglí svng chut ègurnøng. Pàwálým wani nøngmaq Shvlē Boy núnglým vyvngcè í pè Kristu gō, nøngmaq dvpvt shvrúnglým shvt yà:ngà.

⁸Wervtnø dvgoqnø:tní màshvla we nvng mvgv̄m we butdvshi anglí lòng màzómshaq, dvgoqnøt màshú we dønglòng zidòng í we, zidòngsér wa lá:ngi nø Shvle Boy wài.

⁹Namaq nø mvmvng mvshèr wa rì r̄vmn̄vng mèwáshìnøngni, w̄vng nø vzvng shvrikàru taq ngài vrōng bõngà.

¹⁰Iwe, rvgaq yalòngò p̄vngtøm cèrì mvmvng mvshèr wa we, mvyvn mvlá nø vmupm̄vlým nøt v̄l we, céshì nøt v̄l we, pvràhang svng noq ngø:mò rì nvng màrálým w̄vng we nø mòi. Wedø lā í pà í nìnø, namaq nø rvgaq yalòng kèní léshì rà lōng we íe.

¹¹Wedø ínìgø akvt ngài namaq svng vrongvtnò we nø, vnm vchvng bõng ríò taqsórí mvmvng mvshèr we, mvyv̄n mvlá vmupm̄v̄m we, pvràhang noqngø:mò we, mvtv̄n mvdè we, nõwú we nvng céshì vsvng lā wáshì nìnø, wegø nvng nø r̄vmn̄vng mèwáshìnøngni, wākà wa mvtaq, yadø í vsvng nvng v̄mpà gø tiqdø mèvmnøngni, w̄vng nø lè vrongvtnòe.

¹²Shvngòmré vtínglap vl rì svng kàrvtlím dāng taq, ngà pà vbamshílím vl má? Iwe, vdòngrím vl rì svng m̀vng nø, namaqí kàrvt rà we m̀oí má?

¹³Vtínglap vl rì svng nø Gvrayí lè kàra:tnòe. Wervtnø vsvng mvgím gó svng nø namaq dvhòkèní chut ègurnøng.

1 Korintu 6

¹Namaq dvhò taq bvnchvt bung long nìnø, noqshi rì m̀vrd̀vngø m̀oí dõ, mvnoqshi rì dvrá róng m̀vrd̀vngø vkòké èk̀vmshìnøng ma?

²Dvgáni nø Gvray noqshi rìí lè rvgaq yalòng svng kàrvtlím í long we svng mèshánøng ma? Rvgaq svng kàrvtlím rì nø namaq ni èínøng ke, cím vtíng we dvkà yarì svng gø kàrvt mèlúnnøng ma?

³Muqlàng dvzírri svng gø kàrvtlím íshà we svng mèshánøng ma? Wedø í nìnø, yadvciq dang sing rì svng téwā kàrvt lúnì we m̀oí má?

⁴Wedø í nìnø, yadvciq taq vzi vrùng wa we vl long ke, shvngòmré taq vbāmshílím vkíng mvlú:nò rì svng pàwálím kàngéshú wáshì dèz̀vrnønge má?

⁵Ngái yadø shònò we nø, namaq svng shvraq chaqlím rvt íe. Kadø í rvt namaq vn̄m vch̄vng rì dvhòø vní laplap svng kàngé sháo we zitnøt vdá vsvng tiq gø gø màvl ma?

⁶Vn̄m angch̄vng rì namaq nø mvnoqshi rì m̀vrd̀vngø lè nàkòkénønge ma?

⁷Namaq dvhòø vkòkélím vl lòng nø jòngjóng èsóm̀vmshà we íe. Nàlévtnøng we svng pàwálím tønshì mèjòrnøng ma? Yùmvm rā we svng pàwálím mètønshìnøng ma?

⁸Namaq nø namaq nàlékénøng nø, nàyùm̀kénønge. Nvn̄m nvchvngri svng gø namaqí wedø èwànønge.

⁹Mvdøng mvmān rì nø Gvray m̀óngdàn vpvt mvlúnshì we mèshánøng má? Vdè svng mèyùm̀shìnøngni. Mvm̀vng mvshèr wa vsvng gø, pvràhang svng noqngòm vsvng gø, dàchapkē vsvng gø, svmaré dø wáshì we lvngàré gø, lvngàré tās̀vng tàlè dāchapke we gø,

- ¹⁰vkòrì gø, mvyv̄n mvlá vsvng gø, nõwú vsvng gø, mvtv̄n mvdè vsvng gø, cèshì nõ vmup vsvng gø, yarì tiq góí gø Gvray móngdàn vpvt mvlú:nò.
- ¹¹Vz̀vng namaq tiqmaq nõ yadø èí ỳvngshà. Akvt namaq nõ Vkàngpè Yesu Kristu b̀ong taqkèní gø, nõngmaq Gvray Ang Pvlacè taqkèní gø z̀vlshì èlún b̀oshà. Shànshér dø shvgaqshaq èívmshà nõ, d̀ongman dø dvdut we èlún b̀osha.
- ¹²Kapà gø ngái wá nõ daq nìgø, shvngbēbē vjú vl we nõ m̀oi. Kapà gø ngái wá nõ daq nìgø, k̀apà:ní gø ngà svng øp màdvz̀vrsh̀ong.
- ¹³Vml̀vm nõ puqwá dvpvt, puqwá gø v̀ml̀vm dvpvt í we ínìgø, vní p̀vnp̀vn svng Gvrayí dvcháchá gur lú:ngò we rvtø v̄le. Wedø ínìgø shagóng nõ mvm̀vng mvshèr wàl̀vm dvpvt m̀oi. Vkàngpè svng dvz̀øml̀vm dvpvt lè í nõ, Vkàngpèí gø shagóng svng dvz̀ø: mò we íe.
- ¹⁴Iwe, Gvrayí Vkàngpè svng dvzun yà:ngà dø, Ang jór nõnggùn taq kèní nõngmaq svng gø wedøni d̀ezun daqìe.
- ¹⁵Namaq shagóng nõ Kristu Ang dvg̀vngri èinøng we svng m̀eshánøng má? I ni ngái Kristu Ang dvg̀vng í rì svng gurò nõ, góngn̄mmè tiq gó ang dvg̀vng lè í dvz̀rl̀vm í má? Bvtut mvdaq.
- ¹⁶Góngn̄m mè nvng vz̀øm gó nõ, wemè nvng góng tiq l̀ong ívm we svng m̀eshánøng má? Pàwàl̀vm wani Vkàngpèí, “Angní nõ, tiqshing tiqgóng wa ívme,” wa nõ vl yà:ngà.
- ¹⁷Iwe Vkàngpè nvng vz̀øm gó m̀vng nõ, Ang nvng Pvlacè tiqgóng wa ívme.
- ¹⁸Dvchapke l̀ong taqkèní èvtshinøng. Vsà:ngí wàdè we mvrà dvgá kapà:ní gø, vdè shagóng svng vlèdè we m̀oi; dvchap mvrà wa vsvng m̀vng nõ, vdè góng svng ni vlèshì we íe.
- ¹⁹Namaq shagóng nõ, Gvray ỳvng kèní èlún b̀oshà nõ namaq vdòng taq v̀l daqì we Shànshér Pvlacè ch̀øm í̀adè we svng namaqí shá ràe. Namaq góng nõ namaq vdèdè m̀oi.

²⁰Kadø íe wani namaq svng nõ dvpóí vwv̄nshaq èínønge. Wedø í rvtñø namaq shagóng taq Gvray dvgùng svng shèringnøng.

1 Korintu 7

¹Akvt namaqí nàrūvtshà dāng nàtá:nò nìnø, lvngàré nõ svma màlushishaq v̄l nìnø té shvlāe.

²Wedø ínìgø, dvchapke we màv̄llvm rvt, lvngàré kapè gø svma laq vdá; svmaré kamè gø chømpè laq vdá.

³Chømpè nõ ang chømmè nvng laq vchøp; ang chømmè gø ang chømpè svng laq vshò.

⁴Chømmè góng ang vdè mvøpshi. Chømpèi lè ø:pmòe. Wedø tiqdvchá chømpè góng svng gø chømmèi ø:pmòe.

⁵Namaq nõ màngmàng júrot dvzaqshì lúnlvm rvt, vní gógó nøt nàránøng nõ tiqrvtøcè vnatshì we wa mòini, tās̀vng tàlè màv̄lshaq mèwànøngni. Vrá, vdè góng svng øp mvdvngshì yvng kèní Satan dvløt we màhømlvm rvt, vnatshi rvtø vlēvm kv̄t nõ, todøni èv̄lnøng.

⁶Wedø ínìgø ngái yadø shònò we nõ namaq svng gvcvt zī̄ we wa íe, vmíng zī̄ we nõ mòí.

⁷Vsvng shvngbē nõ ngà dø v̄l dvzvr̄ mvyøng we; ínìgø Gvray yvng kèní gønpaq nõ wegó nõ wegó dvpvt màbóng rvt íe.

⁸Vrá, shini døngkū màshvzøngshì rì nvng memà rì dang ngái shònò we nõ, ngà vl døni angmaqí v̄l lú:nò nìnø angmaq dvpvt shvlāāò we íe.

⁹Inìgø angmaq nõ vdè góng svng lā øp mvdvngshì nìnø, døngku laq shvzøngshì. Pàwá wani vkatshì lòn̄g tønshilvm tvle nõ døngku shvzøngshi lòn̄g nõ té shvlāe.

¹⁰Iwe, døngku shvzøngshishaq rì svng nõ ngái yadø dvk̄ma:tnìni; ngái shònò we mòí, Vkàngpèi lè dvk̄m we íe. Chømmè nõ chømpè nvng laq màkāng.

¹¹Lā vkang nìnø, dvgá vsvng nvng shvzøngshì mvdaq. Wedø mòi nìnø angchømpè nvng vrá laq shvrímshì. Welòng dø chømpèi gø vdè chømmè svng laq mvgu:rò.

¹²Wemvzā rì svng nø, Vkang pèi a:lò we mòi dø ngàì m̀̀ng vlvtnònøng. K̀̀m we vn̄m vch̄ng tiq pèpè nø, mvnoqshi we chømmè la vdá nìnø, wemè gø ang svng shóngshì kvtkèní nø, wemè svng a:ngí laq mvgu:rò.

¹³Vrá, svmaré gø, mvnoqshi we chømpè vdá we angchømpè nø ang svng shóngshì kvtkèní nø, angchømpè nvng laq màkang.

¹⁴Kadø íe wani mvnoqshi we chømpè nø, angchømmè dāng kèní shvgaq we lú:nòe. Vrá mvnoqshi we chømmè gø, angchømpè dang kèní shvgaq we lú:nòe. Wedø mòi kvtnø, angní angcèrì nø mvm̀̀ng mvshèr we íe. Iwe akvt angmaqí nø shvgaqshaq í we dvdut lú:nòe.

¹⁵Iwe, chømpè chømmè dvhø taq mvnoqshi gó lap kèní vkāng lā mvyó kvtkèní nø laq vkāng. Yadø í tvrà taq nø, noqshi we vn̄m vch̄ng lvngàré gø, svmaré gø, vdóngshaq nø mòi. Wedø ínìgø Gvrayí ègoi we nø, vr̄m vrá sóri cúnshil̄m dvpvt le ègo bòshà we íe.

¹⁶Døngku mèé, nvchømpè svng gønsaq shvlut èlún bòò má màshá! Vrá, døngku pèé, nvchømmè svng gønsaq shvlut èlún bòò má màsha!

¹⁷Wedø ínìgø Vkàng pèi wegó nø wegó svng kadø dvpa:tnò nìnø wedø; vrá Gvrayí tiq gó nø tiq gó svng kadø gòò nìnø wedø, vdèdèi kadø lú:nò nìnø wedø m̀̀ng laq tvnù:- ngò. Yalòng nø shvngòmré shvngbe dvpvt ngà dvk̀̀mkà íe.

¹⁸Rvmøl vtóng vc̀̀nshaq vsvng tiq gógó vgøshaq vlē ma? Wegóí nø rvmøl vtóng laq mvgu:rò. Rvmøl vtóng màc̀̀nshaq vsvng tiq gógó vgøshaq vle ma? Wegóí nø rvmøl vtóng laq mvcà:nò.

¹⁹Rvmøl vtóng cà:nò lònng gō, mvcà: nò lònng gō, pà vpó we mòi. Gvrayi dvrári svng cà:nò lònng wa vpó we íe.

²⁰Vsvng kagó ínìgø ang svng gòò dvgvp ang k̄a tvrà tvǹ̀ng yà:ngì nìnø, we tvrà ni tvnúngd̀̀ng laq wàò.

²¹Nà nø vshuq éi dvgvp ègō bōi ma? Wedang kèní nà nøt mèdèshàni. Inìgø shvlàng we lún lā daq nìnø, lún dø èwáshì.

²²Kadø íe wani vshuq í dvgvp Vkàngpèi go bōà gó nø, Vkàngpè vdòng taq pèjōngcè lè íá:- mì. Wedø tiqdvchá, pèjōngcè í dvgvp gō bōà gó gø, Kristu Ang vshuq lè íá:mì we íe.

²³Namaq svng nø dvpóí vwñshaq éinønge. Vsvng vshuq nø mèwáshìnøngni.

²⁴Vnñm vchñngrié, namaq wegó nø wegó ègōnøng dvgvp tènùng yvngshà tvrà taq nøt èshòmnhøng nø, Gvray nving tiqdø vcñn dving èwànøng.

²⁵Akvt vlàngré rì dang taq Vkàngpè Ang dvkímkà nø ngái mvlúnò. Inìgø Vkàngpè dvsházā we jejú kèní nøttóng kímím vrñm vsvng óngà dø tiqdvchá, ngái dakngò tvrà dvtáa:tnìni.

²⁶Nøngmaqí vhó:mì we dvshà mvhøtrì rvtñø, vsvng kagó gø akvt kadø íni wedø ýldving wa nø shvlāe, wñng dvdvmòe.

²⁷Nà nø nvchømmè nvng vzómshaq èie ma? Wedø íni shvláng lúnlím mvtú mèlání. Nà nø svma shini mènàdá má? Svma mèlushìni.

²⁸Iwe svma la èlushì nìgø, nàlèò we nø mòi. Welòng dø chømyōré gø, shvzøngshì lòng nø vlèò we nø mòi. Inìgø wedø shvzøngshì rì nø yamvril dvshàlím rì vhóm vdu lòng rvt namaq svng shvlut mvyóng nø shònò we íe.

²⁹Wedø í rvtñø vnñm vchñngrié, ngái yadō vñla:tnìni, angrvtø vhømlím nø gvzà màvlá:mì. Wervtñø døngkū vdàrì gø, akvt kèní kukaq nø màdá dō laq vñ.

³⁰Ngō vsvng gø mvngō vsvng dø, dvbù vsvng gø màdvbù vsvng dø, wññm lú:nò vsvng gø pàmàdá ra dō,

³¹rvgaq pø gvzà vdá rì gø màdá vsvng dø laq vñ. Kadø íe wani rvgaq yalòng nø vle mvnshìe.

³²Inìgø ngái namaq svng nøt dvshá dvzír màmvýóng. Døngku màdá góí nø, Vkàngpè svng wímshì dvzá:rò nø Vkàngpè tvrà wa nø:tnòe.

³³Døngku vdá pèi nø, ang svma svng kadø nøtshóm dvzírím dang wa dvda:mò rvtñø;

³⁴ang nɔt vgwáshìe. Wedø tiqdvchá màshvzøngshì we svmaré mǝíni chòm̄yǝré rìi nɔ, shagóng taq ínìgø, pvlacè taq ínìgø, shànshér lúnlv̄m rvtnø, Vkàngpè tvrà rì dāng wa nɔ:tnòe. Shvzøngshìshaq mèi m̀vng nɔ, angchòm̄pè svng kadø w̄mshì dvz̄rl̄v̄m dāng wa nɔ:tnòe.

³⁵Ngái yadø shònò we nɔ namaq dvpvt vjú v̄ll̄v̄m rvtnø íe. Namaq svng vk̄vngke dvz̄rl̄v̄m rvt mǝí. Namaq nɔ ȳvng vnvp dø èwáshìnøng. Nɔt vgwáshìlv̄m pà ḡø màvl d̄ø, Vkàngpè svng dvz̄ø̄m lúnlv̄m rvtnø lè íe.

³⁶Lvngàré tiq pè nɔ ang svng vd̄vnshìshaq chòm̄yoré mè nvng màshvzøngshìlv̄m kàrvtshi bø mèpvng, svmaré mè gø vbat vle mvnshìlv̄m í nɔ lvngàrépè ang vdè gø vkatshi lòn̄g tønshi mvjòr long nɔ, nɔt vlíng weí shvzøngshì la mvyó nìnø, ang wá mvyó dø angní laq shvzøngshì. Yalòn̄g nɔ a:ngí vlèò we mǝí.

³⁷Iwe, lvngàré tiq pè nɔ kagóí gø shvn̄vng we màvl, ang vdè ni d̄ongd̄ong wa nɔt rvtshi nɔ wemè nvng màshvzøngshòn̄g wa nɔ, ang vdè góng svng gø øp d̄vngshì kv̄t kèní nɔ ang wemè nvng màshvzøngshì shaq vl lòn̄g nɔ vdue.

³⁸Wervtnø chòm̄yǝré vjòn̄gmè nvng d̄ongku shvzøngshì pèi nɔ shvlā we wàòe. Iwe d̄ongku màshvzøngshì pèi nɔ té shvlā we wàòe.

³⁹Ang chòm̄pè cúnshì d̄vngte taq, chòm̄mè nɔ vdónshaq íe. Ang chòm̄pè shìv̄m mèpvng nɔ, ang nɔ shvlángshaq í rvt, ang mvyó we kagó nvng gø shvzøngshì daqe. Inìgø Vkàngpè kaq k̄v̄m vsvng nvng wa shvzøngshì ràe.

⁴⁰Wedø ínìgø ngái dakngò d̄ø í nìnø, mēmà rì nɔ wedø v̄ld̄vng wa nìnø téwā v̄l shvlā ni we íe. Vrá yadang ngái dvd̄vmò we taq Gvray Ang Pvlacè gø vbáe, w̄vng dvd̄vmòe.

1 Korintu 8

¹Akv̄t pvràhang svng shvrú:ngò rì dāng nɔ, namaqí èshònvtshà dø, "nøngmaq shvngbe nɔ rvw̄n shánøt à:lìe". Iwe, shánø:tní nɔ dvsh̄vngshì dvz̄vre; shóngnø:tní m̀vng nɔ v́háng vlún dvz̄vre.

²Kagó ínìgø ang vdèi nɔ shángòe, wa dvd̄vmshì gó nɔ a:ngí shá vdu d̄vngte shini mvsháò gó íe.

- ³Iwe Gvray kaq shóngshì vsvng kagó svng gø Gvrayí sháòe.
- ⁴Pvràhang svng shvrúngshaq rì v̄m we dang nø, pvràhang nø rvgaq yalòng taqō pàgø mòi we svng gø, Gvray Ang tiq gó wa mòi nìnø dvgá dvmò màvl we svng gø sháie.
- ⁵Muqlàng mvd̀m̄ gø, rvgaq mvd̀m taq gø ‘dvmò’ nvng ‘angkàng’ wa we mvmē vle, wa shòn vsvng v̄le.
- ⁶Inìgø nongmaq dvpvt nø Gvray tiq pè wa èvlāie. Ang nø Vpè gō í nø, v̄l d̀ngte shvngbe d̀vbóng gø Ang wa í nø, nongmaq gø Ang vdòng taq cunshai we íe. Vrá, V̀kàngpè gø Yesu Kristu gø tiq pè wa èvlāi nø, vl d̀ngte shvngbe nø Ang taqkèní vm̀vnshaq í nø, nongmaq gø Ang taqkèní wa cúnshàie.
- ⁷Iwe, yalòng svng vsvng shvngbeí shá vrá we mòi. Tiqmaq nø vz̀ng kèní pvràhang svng noqngòm m̄n yà:ngà weí, akvt gø wedøni angmaq v̄m kē, kòò we v̄ml̀m v̄m d̄ò dvdu:tnò sórí v̄me. Weỳng kèní angmaq v̄m aql̀m dang kèní rvw̄n nøt shaqc̀m nø werí v̄oqshi vsvng ía:mì.
- ⁸Inìgø v̄ml̀m taqkèní Gvrayí nongmaq svng èzōai we nø mòi. Mv́a:mì nìgø sóml̀m màvl; vrá á:mì nìgø té mvz̀nl̀m gø màvl.
- ⁹Wedø ínìgø, namaqò shvlángshaq vk̀ng yalòng rvtnø, k̀vmnøt shaq c̀mri nøt vtøprà m̀il̀m rvt m̀ng nàyáshìnøng.
- ¹⁰Kadø íe wani nà rvw̄nnøt èv̄l pè pvrà chòm taq èv̄m we svng rvw̄nnøt shaqc̀m we tiq gógóí lā èỳng bø nìnø, pvràhang svng shvrú:ngò rì svng wegó téwa v̄m mvk̀mshì long ni ma?
- ¹¹Weỳng kèní, Kristu angmaq dvpvt shì yà:ngì we, shaq c̀m we nvn̄m nvch̀ng rì nø, nà rvw̄n nøt welòng rvtnø gvyaqshìvme.
- ¹²Yadø èwáshìnøng ỳng kèní nvn̄m nvch̀ng shaqc̀m gó svng vtøp dèz̀rnøng lònng nø, namaqí Kristu svng ni nàlénøng we íe.
- ¹³Wervtnø, ngà v̄m lù:ngí ngà v̄nm vchvngri svng vtøp dvzá:rò we í kvtkèní nø, angmaq nøt màtøpl̀m rvt, akvt kèní kukaq kadvgvp gø v̄ml̀m wep̀n ngà màvm.

1 Korintu 9

¹Ngà nø shvlángshaq mvóngà má? Ngà nø dvzvr mvóngà ma? Ngái gø Vkàngpè Yesu svng mvyvng yvngò ma? Vkàngpè vdòng taq ngà dvzakshòng bóngà bvnli nø namaq mèinøng ma?

²Dvgá vsvng dvpvt dvzvr lādving mvóngà nønggø, namaq dvpvt nø jøngjóng dvzvr óngàe. Vkàngpè vdòng taq ngà nø dvzvr óngà we zangkwe nø namaq èinønge.

³Ngà svng èrøt ègùn rì svng ngái vtvnò we kà nø yadø íe.

⁴Vm aqlvm lúkvng nø nøngmaq gø mvà:lì ma?

⁵Dvgá dvzvrri nvng Vkàngpè angnvri nvng Kefa maq shølsi pādø, chømmè shøshilvm lúkvng nø nøngmaq gø mvà:lì ma?

⁶Møini ngà nvng Barnaba nø góng dvkúm shilvm bvnli màwashaq vl mvdaq ma?

⁷Vdè zìrø:kngí cìcè wáshì we kagó v̄le? Bim tiqwáng ka:tnò dá:ngí angshí màcøqshaq kagó v̄le? Møini nungwà tiqré rì:mò dá:ngí nōng màcutnvmshaq kagó vle?

⁸Ngái yadving pvn shønò we nø, vsà:ngí dakngò dø wa shønòe ma? Dvrá lòng taq gø wedøni mvshø:nò ma?

⁹Kadø íe wāni Moshi Dvrá taq, “Vm vzøpmā dvgvp nungwà nønggøp dvchøp mvdaq,” wa nø vrū yà:ngà. Gvrayí nø nungwà rì svng wa nøtnāò we í ma?

¹⁰Mvdòng nø A:ngí nøngmaq svng èa:lì we mòi mà? Jøngjøngni yarì kà nø nøngmaq dvpvt lè vrū yà:ngà we íe. Kadø íe wani rvmá dùò gó nvng v̄m vzøp gø nø, vm lúnlvm lòng svng vlømshì rvt bvnli wa we íe.

¹¹Namaq dvhø taq nøngmaqí pvlàcè dvyø wøn bøshà dá:ngí rá, shagóng vmlvm tiqpvnvvn dvkø má:mì lòng nø, mvnøklá íe má?

¹²Namaq yvng kèní dvkúmshilvm lúkvng yalòng nø dvgá rii dving lú:nò nìnø, nøngmaqí té lún màdu má? Iwe, lúkvng yalòng nø, nøngmaqí

mvzø:mì. Kristu Ang Dvbùshvngkà svng vgám we pàgø màvllým rvt, nøngmaq m̀vng nø p̀vn vr̀vm taq tønshài we íe.

13Noqngø̀m tønngnø̀ taq dvzø̀mshì rì nø noqngø̀m tønngnø̀ v̀mlým v̀m lú:nò nø, shvrúngrà taq dvzø̀mshì rì gø, shvrúngrà kèní vpvt lú:nò we svng mèshánøng má?

14Wedø̀ tiqdvchá, Dvbùshvngkà dvsha:ngòrì gø, Dvbùshvngkà dāng kèní dvkúmshilým rvt Vkāngpèí g̀vnā yà:ngà we íe.

15Wedø̀ ínìgø̀ lúnk̀vng yarì nø, tiqp̀vn gø̀ ngàí mvzø̀mò. Vrá, ngàí yadv́ng p̀vn vrōngø̀ lōng gø̀, ngà dvpvt wedø̀ leq zōng, ẁvng we gø̀ m̀oí. Ngà dvsh́vngshøng bóngà kà yalōng svng tiq g̀ógóí vshøng í dvz̀vrlým chíng nø ngà shønglōng té shvlā ni we íe.

16Dvbùshvngkà dvsh̀vngò rvtnø, ngà shvringshilým pàgø̀ màvl. Pawá wani Dvbùshvngkà dvsh̀vnglým b̀vnli nø ngà taq mvdøng mvdaq vhapme. Dvbùshvngkà màdvsh̀vngshaq la v̄l nøngnø, ngàí dvshà mvhøtlým laq v̀hómò.

17Kadø̀ íe wani wá mvyó̀ nø:tní yalōng b̀vnli ẁvngò nøng nø, ngàí zìbè lú:nòe. Iwe ngà wá mvyó̀ nø:tní ẁvngò we lā m̀oív̄m nìnø, ngà svng vapshaq b̀vnli wá dvgø̀mò we wa ív̄me.

18Ini, ngàí lún rà we zìbè nø kāpà íe? Dvbùshvngkà dvsh̀vng we b̀vnli taq dvpó̀ màrøtshaq vsvng kaq shvngø̀tnò lōng nvng Dvbushvngkà b̀vnli taq ngà vdáng we lúnk̀vng mvzø̀mò lōng nø ngà nøt shø̀mlým lōng èøngange.

19Ngà nø shvlángshaq ø̀ngà nø kāgø̀ vmíng l̀vngp̀vngø̀ vl we mvø̀ngànøng gø̀, vsvng tété lá lúnlým rvt ngà nø màngmàng shvngbe vshuq lè ẁvngshøng we íe.

20Yuda vsvng rì lvnoqshì rā dø̀ nø, angmaq dvhø̀ taq nø Yuda vsvng dønì ẁvngshøngø̀. Ngà nø Dvrálōng l̀vngp̀vng màvlnøng gø̀, Dvrálōng l̀vngp̀vng v̄l rì lvnoqshì rā dø̀, ngà gø̀ Dvrálōng l̀vngp̀vngø̀ ni v̄l padø̀ ẁvngshøngø̀.

21Ngà nø Gvray dvrá mèvlāng we gø̀ m̀oí. Kristu dvrá l̀vngp̀vngø̀ ni v̄l pè ø̀ngà we, dvrá màv̀lào rì lvnoqshì ra dø̀, ngà gø̀ angmaq dvhø̀ taq dvrá màv̀lào padø̀ ẁvngshøngø̀.

²²Shaq cùm vsvng kaq lin lvlú:nò dō, angmaq dvhø taq ngà nø shaq cùm pādō wíngshòng we íe. Kādāng kèní ínìgø tiq gógó svng ngái gònshaq shvlut lúnlúm dvpvt, kadø í vsvng dvhø taq gø ngà nø wedø í vsvng ni wíngshòng we íe.

²³Dvbùshvngkà ang vjú namaq nvng ngái mvngú lúnlúm rvt, Dvbùshvngkà dvpvt rvtnø ni ngái dang vrùm cún dvgōmò we íe.

²⁴Vjerrà yvng shvngbēbē vjér dàlòt we ínìgø, gønpaq nø tiq góí wa lú:nò we svng namaqí mèshánøng má? Wedø tiqdvchá namaq gø jòrvm nø gønpaq lún høq nàjèrnøng.

²⁵Vrá, vjér dvløtke we gó vrùm nø, dāng vrùm taq vdè góng svng øpshìe. Iwe, angmaq nø vrøl vcat shádò we dvgùng vmō lúnlúm rvt dvzaqshìe. Nøngmaq m̀vng nø vrøl vcat mvshádò we dvgùng vmō lúnlúm rvt dvzaqshàè.

²⁶Wervtnø ngà vjér dvløtshòng lòng nø, angmvtú màvl we taq mòí dō, mvtú vl dōni vjère. Ngái twìò we gō, ǹmbòng svng wa twìò we mòí.

²⁷Dvgá vsvng kaq ngái dvshvngò dá:ngí, kadø ínìgø ngà vdè rá vzúl nø sóm we lā màhómò dō, ngà góng svng ngà gø øpshønge.

1 Korintu 10

¹Vnvm vchvng rié, dari nøngmaq vkop vkàngmaq shvngbe nø rvmøt t̀ng l̀ngp̄vng cà:nò nø, Tinúng Mvshé vdòngdòng pat léshì yà:ngì dang namaqí shá dvzvr mvyønge.

²Angmaq shvngbē nø rvmøt wet̀ng vdòng nvng t̀núng vdòng taq, Moshi ang rvcvngcè ílv̄m t̀lòp l̀p yà:ngà we íe.

³Vrá, angmaq shvngbe nø pvlàcè vmpà tiqp̀n wa v̄m yà:- ngì.

⁴Kadø íe wani, angmaq mèpvngpvng cà:nò we Lóngdòng wech̀ng kèní pvlàcè aqlv̄m gø tiqp̀n wa aq yà:ngì. Lóngdòng wech̀ng nø Kristu í yà:ngì.

⁵Wedø ínìgø angmaq tiqmaq svng nø Gvray mvwv̄mshì rvtnø rvgaq mvgūngō shí dvzvr yà:ngà.

⁶Iwe, mvgvm we yadvng pvn nø, angmaqí wà yà:ngà dō, nongmaqí gø mvwàlvm rvt, nongmaq cvnshilvm shvbóng hāng éiaie.

⁷Vrá, Shànshér Kàrū taq, “Bashà rì nø rūng sóri vm aq dá:ngí, tvm búng nø gvláshie,” wa nø vrū yà:ngà dø, angmaq tiqmaqí pvràhangrì svng noqngòm yà:ngà dō tiqdvchá, namaq nø mènnoqnøngni.

⁸Vrá angmaq tiqmaqí dvchapke we wàò yvng kení, tiq ni taq wa vnímun vshòmking shì yà:ngì padø, nongmaq gø mvshilvm dvpvt dvchapke we laq mvwài.

⁹Vrá angmaq tiqmaqí Vkàngpè svng vlø:tnò yvng kèní, vbøí dvshí yà:ngà padø, nongmaq mvshilvm rvt nongmaqí gø Vkàngpè svng laq màlø: tni.

¹⁰Vrá angmaq tiqmaq vbønshì yvng kèní dvkoq rvtshú pè muqlang dvzvr wūr taq shvmvng yà:ngà padø, namaq gø màmvnglvm rvt vbønshì kà mèshønnøngni.

¹¹Iwe, yadvng pvn angmaqí vholm yà:ngà we nø, nongmaq vshatlvm dvpvt í yà:ngì nø, rvgaq yabàn lvingdòm rvtø taq à:lì rì dvpvt dvshat dvzitlvm vrū yà:ngà we íe.

¹²Wedø í rvtno vdè nø rip dønge lvnshì gø nø, màtvllvm rvt laq vyáshì.

¹³Vsà:ngí tøn dvingshì dvingte wa mòi nìnø, dvløtlvm dvgá tiqpvn gø namaqí mènàhóm dvrnøng. Gvray nø kvmvm daq pè í nø, namaqí mèzànnøng dvingte nø dvløtlvm vholm mèdèzvrnøng. Namaq svng dèløtnøng dvgvp tønzan jòrlvm dvpvt shvlutlvm tvrà mving èwáā daqnønge.

¹⁴Wedø í rvtno ngà shóngshøng rié, pvràhang noqngòm tvrà taqkèní èvtshìnøng.

¹⁵Zitnøt vl vsvng kaq dø shònø. Ngái shònò kàrì svng èdak dánøng.

¹⁶Nongmaqí vjúrot shvmá: nì we gwìn chvng nø, Kristu Ang shvwī mvngú lú:nì we gwìn chvng mòi má? Nongmaqí vmø:tnì we zidòng gø, Kristu Ang góng mvngú lú:nì lòng mòi má?

- ¹⁷Kadø íe wani nongmaq mvmē luqì nìgø zidòng tiqgòm taq wa mvngúi rvtñø, nongmaq gø góng tiq lònq wa íshàe.
- ¹⁸Shagóng lap taq Israel cèrì svng èyvnngnøng nà! Shvrú:ngò we núngpàrì v̄m vsvng nø, núngpà shvrúngrà taq muqhóm lú:nò rì wa mòi ma?
- ¹⁹Ini, ngái pà dang shònòe? Pvràhang svng shvrú:ngò lònq nø tiqshíng íma? Mòini, pvràhang lònq nø tiqshíng íe wvng ma?
- ²⁰Mòi; ngái yadø shònò lònq nø, ẃngzà ríí shvrú:ngò rì nø, Gvray kaq mòi d̄ø, cáng kaq shvrú:ngò we wa íe, w̄ng we íe. Vrá ngái namaq svng nø cángri nvng mvngú dvzvr màmvyóng.
- ²¹Namaq nø cáng gwín gø èaqnøng nø Kangpè gwín gø èaqnøng, yadø wá mvdaq. Cáng shvbóy taq gø èvm nøng nø, Kangpè shvbóy taq gø èvmnøng, yadø wá mvdaq.
- ²²Nongmaqí Vkàngpè svng shóm dvzvrívm í má? Nongmaq nø Gvray mvdvm té jórònqgùn à:lì ma?
- ²³Kapà gø wá daqe, ínìgø pvn vrvm vjú vl we mòi. Kapà gø wá daqe, ínìgø pvn vrà:mí vhang vlún dvzvr we mòi.
- ²⁴Kagó gø vdè dvpvt vjú màláshaq vsvng dvpvt vjú wa láā ràe.
- ²⁵Rvw̄nnøt màtøplvm rvt, gvt rvgaqō nā:mò rì kápvn ínìgø, pàkà gō màrøtshaq vm d̀vng íe.
- ²⁶Kadø íe wani rvgaq nvng we vdòng taq v̄l d̀vngte shvngbē nø Vkàngpèò íāde.
- ²⁷Mvkvm vsvng tiq gógóí vm nvng svng la ègōvtnøng nø, namaq gō dilvm nøt èvlnøng kvtkení nø, rvw̄nnøt màtøplvm rvt, tiqkà gø màrøtshaq, namaq m̀vrd̀vngō shvrúnga:tnò we pà tiqpvn ínìgø vm d̀vng íe.
- ²⁸Wedø ínìgø vsvng tiq gógóí namaq svng, “Yalòng nø pvrà rì svng shvrúngshaq pvn íe,” wa lā dètávtñøng nìnø, dètávtshà gó dvpvt gø, ang rvw̄nnøt rvtñø gø, mèvmnøngni.

²⁹Ngái shònò we rvw̄nnøt nø, vdè rvw̄nnøt svng mvw̄ng, dvgá vsvng rvw̄nnøt svng tvnōngò we lè íe. Ngái wá daq lònng svng dvgá vsvng rvw̄nnø:tní vgám dvz̄rlým í ma?

³⁰Oqà wvng taqsórí ngà v̄m kvtkèní nø, ngái Gvray kaq oqà ẁng bóngà we v̄mlým rvtnø pàwá ngà svng z̄ershì rà má?

³¹Wervtnø namaq èv̄m èaqnøng nìgø, kapv̄n èwànøng nìgø, p̄v̄n vr̄m nø Gvray ngòrdvgùng shvring lúnlým rvt wa èwànøng.

³²Kapà taq ínìgø vsvng shvngbe svng ngái dvbú dvz̄rò dø tiqdvchá, namaq gø welònng d̄ni Yudari, ẁngzàrì nvng Gvray shvngòm̄ré svng ínìgø, nøt vtøp dvz̄rlým tiqp̄v̄n gø mèwánøng- ni.

³³Kadø íe wani vsvng shvngbe chutchv̄ng lúnlým rvt, ngà ḡø vdè vjú lúnlým dvpvt m̄oi dø, vsvng shvngbeí vjú lúnlým dvpvt lè dvzaksh̀ng.

1 Korintu 11

¹Ngà nø Kristu kaq shvbóngsh̀ng dø, namaq gø ngà taq shèbóngsh̀hì ránøng.

²Akvt namaqí nø, dāng vr̄m taq ngà svng dvdvm èrónshà nø, ngái dvkým ỳngshà we vtóngrì dø tiqdvchá kóng vtøp èc̄v̄nnøng rvtnø, namaq svng ngái dvshā:ngìe.

³Lvngàré vḡo nø Kristu í nø, sv̄m̄aré vḡo gø lvngàré í we nvng; Kristu vḡo nø Gvray í we svng, ngái namaq kaq shá dvz̄r̄ mvỳng.

⁴Júrøt dvgvp, m̄oīni kàdvtutkà shòn dvgvp, ang vḡo w̄mshì we lvngàré kagó ínìgø, ang vḡo svng màp̄shì we íe.

⁵Vrá sv̄maré kagó ínìgø vjúrøt dvgvp, m̄oīni kàdvtutkà shòn dvgvp ang vḡo mvw̄mshì nìnø, ang vḡo svng màp̄shì we íe. Kadø íe wani wegó nø ḡosug dvchipshì w̄éó vbóng.

⁶Pàwálým wāni sv̄maré vḡo mvw̄mshì kvtkèní nø ang vni gø laq tutshì. Iwe vni tutshì we, m̄oīni ḡosug dvchipshì we nø sv̄maré dvpvt shvraq màchaq í kvtkèní nø, ang vḡo laq w̄mshì.

- ⁷Lvngàré nø Gvray m̀vrsh̀m mvd̀ong nvng ngòrdvg̀ung í rvt̀nø, j̀ongj̀ong vg̀o wvmsh̀i màd̀u. Inìgø svmaré nø lvngàré dvg̀ung íe.
- ⁸Kadø íe wani lvngàré nø svmaré ỳng kèní b̀ung we m̀oi, svmaré lè nø lvngàré ỳng kèní b̀ung we íe.
- ⁹Vrá lvngàré nø svmaré dvpvt m̀vn ỳ:ngà we nø m̀oi; svmaré m̀ng lvngàré dvpvt m̀vn ỳ:ngà.
- ¹⁰Yadø í rvt, muqlang dvz̀rri svng g̀o vp̀oò taqsórí svmaré nø, vgo ẁmsh̀i ràe.
- ¹¹Inìgø Vkàngpè vd̀ong taq nø, svmaré nø lvngàré màbáshaq v̀l mvlúnshi; vrá lvngàré gø svmaré màbáshaq v̀l mvlúnshi.
- ¹²Kadø íe wani mvp̀ng angké taq svmaré nø lvngàré taqkèní m̀vn ỳngà dø tiqdvchá, lvngàré gø wel̀ong d̀oni svmaré ỳng kèní v̀l daqì we íe. Inìgø v̀l d̀ngte shvngbe nø Gvrayí m̀vn ỳ:ngà we íe.
- ¹³Namaq vdèdèi èdakǹong nà! Svmaré nø vg̀o màẁmsh̀ishaq Gvray kaq júrot nìnø ỳng vnvpmé má?
- ¹⁴Lvngàré vg̀o vni ỳng nìnø ang dvpvt shvraqsh̀l̀m tiqp̀vn í we m̀esháǹong ma?
- ¹⁵Inìgø svmaré vni ỳng kèní m̀ng nø, ang dvpvt dvg̀ung tiqp̀vn iā̀de. Pàwál̀m wani ang vni nø vg̀o ẁmsh̀il̀m zí ỳ:ngà we íe.
- ¹⁶Wedø inìgø vsvng tiq g̀og̀o yadang rvt vz̀ong lā mvỳo nìnø, nongmaq íshà nìgø, Gvray shvngòmré rì inìgø, yādāng dvpvt c̀nl̀m vtóng sh̀ongshāng nø màvl.
- ¹⁷Akvt ngái namaq svng dvká:- mì dāng nø namaq svng shvringl̀m màvl. Pàwál̀m wani namaq dèkòms̀hìǹong l̀ong nø vjú té r̀msh̀i lúnl̀m dvpvt nø m̀oi d̀o, gvyaqsh̀l̀m rvt lè í dá:rì.
- ¹⁸Kadø íe wani ǹmlat tiqp̀vn nø, shvngòmré vd̀ong taq namaq dèkòms̀hìǹong dvgvp, namaq dvh̀oò vg̀ng vkāng we è̀lǹong we ngái táng b̀ngà. Wel̀ong nø d̀ng na íe, ẁng ngà k̀me.

- ¹⁹Pàwálím wani namaq dvhòò vdū vbóng dø dvjóngshaq mvdò rvwíngshàìe, èlínshìnòng yvng kèní, namaq dvhò taq vgèng vkāng we ni vl vdūá:mì we íe.
- ²⁰Wervtnø namaq tiqdø dèkómshìnòng nø èvmnòng lònng nø, Vkàngpè Døròm Vmpà èvmnòng we nø mòi dá:rì.
- ²¹Kadø íe wani namaq èvmnòng dvgvp, tiq gó nø tiq gó màcākéshaq vdèdè vmpà nàjòr ngàjòr èvmnòng; wekvt tiq gógó nø svrìshìe; tiq gógó nø nò wúe.
- ²²Kadø íe? Namaq v̄m aql̄m dvpvt nø chòm mèvlānòng má? Mòini Gvray shvngòm̄ré svng yvng mèt̄vm̄mnòng nø, màdá rì svng shvraq èchaqnòng má? Ngài namaq svng kadø v̄ll̄m íe má? Namaq svng dvsh̄vngl̄m íe má? Yadang taq namaq svng ngài dvsh̄vngl̄m màvl.
- ²³Kadø íe wāni ngài namaq svng tvlēng bōngà we dvk̄vmkà nø, Vkàngpè yvng kèní ngài lún yvngà we ni íe. Yadø íe. Vkàngpè Yesu svng n̄vmá:mò yaq taq, A:ngí zidòng lùò nø,
- ²⁴Gvray kaq oqà wa dá:ngí vmø:tnò nø, “Yalòng nø, namaq dvpvt dvshàng bōngà we Ngà góng íe; namaqí Ngà svng dvdvmrónl̄m rvtnø yadø èwànòng,” a:lòe.
- ²⁵Vm dá:ngí welòng dø tiqdvchá, A:ngí gwìn chvng lùò nø, “Gwìn yachvng nø Ngà shvwīi shvdōng bōngà we kàgvp angsh̄vr lònng íe. Namaqí kadvgvp èaqnòng nìnø wedvgvp, Ngà svng dvd̄m rónl̄m rvtnø yadø èwànòng,” a:lòe.
- ²⁶Pàwálím wāni namaqí zidòng nvng gwìn yalòng kadvgvp èvm èaqnòng nìnø, wedvgvp Vkàngpè shì bōi lònng svng Ang vt̄vng daq ni hòqshaq namaqí dèsh̄vngnòng we íe.
- ²⁷Wervtnø màpòò dō Vkàngpè zidòng yalòng v̄m we, mòini gwìn yachvng aq we kagó ínìgø, wegó nø Vkàngpè Ang góng nvng Ang shvwī svng vléò we mvrà rí ràe.
- ²⁸Wedø í rvt vsvng nø vdè svng shini vzvng dvtòpshì dá:ngí, wekvt wa zidòng welòng ang v̄m nø, gwìn wechvng ang aq rà we íe.

²⁹Kaðø íe wāni welòng nø Vkàngpè Ang góng íe, wanø màdvd̄mshaq v̄m aq vsvng wegó nø, ang dvpvt kàngé lòng v̄m aqshì we íe.

³⁰Yalòng rvtñø namaq dvhòø shaq cùm vsvng ǹng zā vsvng gvzà v̄le; shì vsvng gō tiqmaq v̄le.

³¹Iwe nongmaq nø vdè svng shvláwa dvtøpshài kvt nø, kàngélvm lòng màhó:mì.

³²Inìgø nongmaq svng kàngé lā vdū nìnø Vkàngpèi dèzit dèzà:ngì we í nø, nongmaq nø rvgaq tøm vsvng nvng tiqdø kàngé we màhómlvm rvt íe.

³³Wedø í rvtñø vnvm vchvng rié, vmlvm dvpvt namaq dèkómshìnøng dvgvp, tiq gó nø tiq gó nàcākénøng.

³⁴Namaq tiqdø dèkómshìnøng lòng nø, kàrvt we vhómlvm lāmøí dø, svrí shì vsvng tiq gógó d̀ng v̄l nìnø, ang chòmø laq v̄m. Dvgá rì dang nø, ngà dōng rāng kē ngái namaq svng dvtúlvm íe.

1 Korintu 12

¹Vn̄m vchvng rié, akvt pvlacè gønpaqrì dāng gø namaq svng shá dvzvr̄ mvyónge.

²Namaq nø shini mèkvmnøng dvgvp, kà shòn mvsháo we pvràhangrì svng namaqí lēnoqnøng dø, èyùmnøng nø shèmàn ỳngshà we svng namaq èsháshìnønge.

³Wedø í rvtñø ngái namaq svng v̄la:tnini, Gvray Pvlacè taqkèní shòn we í nìnø, “Yesu nø mvtvnshaq íe,” wa shòn vsvng màvl. Vrá, Shànshér Pvlacè taqkèní wa m̀í nìnø, “Yesu nø ngà Kangpè íe,” wa nø vcháng lú:nò vsvng màvl.

⁴Pvlacè gønpaq nø angp̀np̀n v̄l nìgø, Shànshér Pvlacè nø tiq gó taqkèní wa íe.

⁵Vrá dvzøm b̀nli angp̀np̀n v̄l nìgø, Angkàng nø tiq pè svng wa dvzø:mì we íe.

- ⁶Vrá, wà lú:ngò we b̀̀nlì angp̀̀np̀̀n v̄l nìgò, vsvng shvngbe vdòng taq b̀̀nlì yarì wàò pè nò, Gvray Ang tiq pè wa íe.
- ⁷Iwe vsvng shvngbeí vjú lúnl̀̀m rvt, vsvng kagó taq gò Shànshér Pvlacè v̄l we shál̀̀m dvtánshaq íe.
- ⁸Kadø íe wani Shànshér Pvlacèí tiq gó svng nò zitnòt kà zìòe. Vrá Shànshér Pvlacè wegóí ni dvgá tiq gó svng nò shánòt kà zìòe.
- ⁹Pvlacè wegóí ni, vrá tiq gó svng nò k̀̀mnòt zìòe. Pvlacè wegó taqkeníni, dvgá tiq gó svng nò záỳ̀ng d̀̀bānl̀̀m g̀̀npaq zìòe.
- ¹⁰Dvgá tiq gó svng nò jór̀̀nòngg̀̀n b̀̀nlì rì d̀̀būngl̀̀m vmíng vk̀̀ng zìòe; dvgá tiq gó svng nò kà dvtutkà shònl̀̀m; dvgá tiq gó svng nò pvlacè svng dak rvw̄n shál̀̀m; dvgá tiq gó svng nò kà angp̀̀n shònl̀̀m; vrá tiq gó svng nò kà angp̀̀n tvlíng shál̀̀m g̀̀npaq gò zìòe.
- ¹¹Yad̀̀ng p̀̀n shvngbe nò Shànshér Pvlacè Ang tiq góí wa wàò nò, Ang nòt ẁ̀mshì d̀̀o tiqdvchá, wegó nò wegó svng tãp̀̀np̀̀n vwálãòe.
- ¹²Góng nò tiq l̀̀ng wa í we dvg̀̀ng mvme v̄l padø, vrá góng dvg̀̀ng mvme luq nìgò tiq góng wa í pa d̀̀o, Kristu taq gò wel̀̀ng d̀̀o íe.
- ¹³Kadø íe wani ǹ̀ngmaq nò Yuda vsvng ínìgò, Heleni rì ínìgò; vshuq ínìgò, pèj̀̀ng cèrì ínìgò, shvngbe nò góng tiq l̀̀ng wa í lúnl̀̀m rvt, Shànshér Pvlacè tiq gó taqkèní wa tìl̀̀p lú:nì we íe. Vrá Shànshér Pvlacè Ang tiq gó taq wāni ǹ̀ngmaq shvngbe svng aq dèz̀̀r b̀̀shà we íe.
- ¹⁴Góng nò dvg̀̀ng tiq dvg̀̀ng wa m̀̀í, mvmē dvg̀̀ng v̄le.
- ¹⁵Hí l̀̀:ngí, “Ngà nò w̄r mv̀̀ngà rvt̀̀nò góng taqò mv̀̀ng,” lā wa nìnø, wekà rvt góng taq màcaq d̀̀o vsār we m̀̀í.
- ¹⁶Vrá vnài, “Ngà nò vnē mv̀̀ngà rvt̀̀nò góng taqò mv̀̀ng,” lā wa nìnø, wekà rvt góng taq màcaq we m̀̀í.
- ¹⁷Tiqgóng góngk̀̀p vnē wa lā í pà í nìnø, kadø wa táò ni? Góngk̀̀p nò vnà wa lā í nìnø, kadøwa p̀̀ná:m̀̀ni?

- ¹⁸Inìgø Gvrayí akvt dōni góng dvg̀̀ng̀r̀i nø kaỳ̀ng̀ dvcaq vdu nìnø weỳ̀ng̀ dvcaq yà:ngà.
- ¹⁹Vrà, shvngbe nø dvg̀̀ng̀ tiq lònng wa la í nìnø, góng nø kadø wa lāvl ni?
- ²⁰Akvt vl we góng nø ang dvg̀̀ng̀ mvmē luqe. Iwe góng nø tiq lònng wa íe.
- ²¹Vnēí wur svng, “Ngà nø nà svng zóm mvd̀̀ng̀,” wā, shón mǎshvla. Vrà vgōí gō hí svng, “Ngà nø nà svng zóm mvd̀̀ng̀,” wā, shón mǎshvla.
- ²²Lè nø góng taq nònggùn té vnón we dvg̀̀ng̀c̀èr̀i gø wedøni zómd̀̀ng̀ we íe.
- ²³Vrà, nongmaq góng taq c̀̀m vt̄ng we dvg̀̀ng̀ s̀̀ng gø té wa vpó dø dvdu:tni nø vyáaie. Dvtán mǎnvp we shvraqc̀è dvg̀̀ng̀r̀i s̀̀ng nø téwa máie.
- ²⁴Shvraqshi mvrà we dvg̀̀ng̀ r̀i svng nø má mvrà. Iwe, Gvrayí nø dvg̀̀ng̀ mǎvl we dvg̀̀ng̀ svng téwa dvg̀̀ng̀ lún dvz̀̀rl̀m rvt góng taq vzóm dvzá:ròe.
- ²⁵Yalònng nø góng taqò dvg̀̀ng̀ shvngbe nø tiq lònng nø tiq lònng dvbvngke nø tiqnøt tiqmvyùng íl̀m rvt tiqdø vzóm dvzá: rò we íe.
- ²⁶Dvg̀̀ng̀ tiq dvg̀̀ng̀ lā dvshà nìnø, dvg̀̀ng̀r̀i shvngbe gø wedvg̀̀ng̀ nvng tiqdø dvshàe. Vrà tiq dvga:ngí dvg̀̀ng̀ lā lú:nò nìnø, dvg̀̀ng̀r̀i shvngbe gø wedvg̀̀ng̀ nvng tiqdø dvbú lú:nòe.
- ²⁷Namaq nø dvg̀̀ng̀r̀i tiqdø vzòm we Kristu Ang góng èinønge.
- ²⁸Vrà shvngømré vdòng taq Gvrayí gvn yà:ngà we nø, ǹ̀mlat dvt̀̀ng̀ nø dvz̀̀r wáshìlv̄m, m̀̀pvng dvt̀̀ng̀ nø kàdvtutshú, wem̀̀pvng dvt̀̀ng̀ nø shvngøtshú, wedá:ngí nø jór̀nònggùn b̀̀nl̀r̀i, záỳ̀ng̀ angp̀̀n dvbānl̀m gønpaqr̀i, dvz̀̀m dvbvngl̀m b̀̀nl̀r̀i, b̀̀nl̀i shøshúr̀i nvng kà angp̀̀n shón sháo we, yarì íe.
- ²⁹Shvngbe nø dvz̀̀r m̀̀í. Shvngbe nø kàdvtutshú m̀̀í. Shvngbe nø shvngøtshú wa gō m̀̀í. Shvngbe nø jór̀nònggùn b̀̀nl̀i wáshú gō m̀̀í. Iwe m̀̀í ma?
- ³⁰Shvngbe nø záỳ̀ng̀ dvbānl̀m gønpaqr̀i lú:nò we m̀̀í. Shvngbe nø kà angp̀̀np̀̀n shón sháo we m̀̀í. Shvngbe nø kà angp̀̀n tvlíng sháo we m̀̀í. Iwe m̀̀í ma?

³¹Namaq nø té ring we gønpaq lúnlým lònq svng nàlómshi nong. Ngái namaq svng té shvla we tvrà dvtúa:tnìni.

1 Korintu 13

¹Ngái nø vsvng pèn kà nvng muqlang dvzýrri kà la shón shángò nong gø, shóngnøt màvl kèní nø, mø:tnò we vcìng, mòini vwāwā dō góng we cøpcìng dø wa óngàe.

²Ngái nø kàdvtut we gønpaq lúnò nø, vmáshaq kàri shvngbe nvng paqzí shvngbe shángònong gø; vrá, shìgùngrì vcíl dýngò hòq kýmnoth vlnòng gø, shóngnøt màvl kèní nø, vshòng óngàe.

³Vrà ngà vdáng dýngte dvshà vsvng kaq zóngò nø, ngà góng gø wýrlým hòq tvlèngshòngnònggø, shóngnøt màvl kèní, ngà dvpvt pà vjú gø màvl.

⁴Shóngnøt nø nøt yvng nø, mvkok dvdíe. Shóngnøt nø mvmap màdvshvngshì; dvgùng mvláshì;

⁵yvng mànv p dø mvwáshì, vdè dvpvt vjú mvlāshì; shvnmná mvrí; vsvng mvrà màmvsvōnga;

⁶Mvgvm lònq svng màdvbù, dìnglònq svng wa dvbùe;

⁷pà taq gø nøt yvng; kadø í rā nìgø kým; kadvgvp gø vlómdvng wáshìe; kàpa taq gø tøn zá:nòe.

⁸Shóngnøt nø kadvgvp gø màlevm; kàdvtutkà gø vhøm nø gømvme; kà angpèn shòn rì gø vnārvme; paqzí gø zóm mvdvng we angni tuq rāe.

⁹Kadø íe wani nongmaqí akvt nø tiqmaq wa shàie; kàdvtut kà shø:- nì we gø tiqkā wa gó:mòe.

¹⁰Wedø ínìgø kòmzøp té tóng lònq tuqdaq kvtnø, angut angkā í rì nø vlevm.

¹¹Ngà nø cvmrécè óng dvgvp, cvmré døni kà shòn nø, cvmréí dvdā: mò dø dvdvmò nø, cvmréí rà:lò dō wa ràl yvngà. Akvt ngà téng lóngà kvth nø, cvmré nøt rì gur bóngà.

¹²Kadø íe wani akvt nongmaqí nø mvryvng jvnmā taq yvngshì dø mánmán wa yà:ngie. Wervtø tuq rā kvth mvng nø, chaqdv p yvng lú:ngie. Akvt ngái nø

tiqmaq wa shángòe; wervtò tuq rā kvt m̀vng nò, V̀kàngpèi ngà svng shá vd̀vngshaq d̀ò tiqdvchá ngàí gò sháng lóngòe.

¹³Akvt v̄l we nò k̀v̀mnòt, vl̀òmrà nvng shóngnòt, ya vshòm p̀v̀n v̄le. Ya vshòm p̀v̀n taqkèní r̄ing vt̄vng we nò shóngnòt íe.

1 Korintu 14

¹Shóngnòt tvrà èyèrnòng nò tènùngnòng; pvlàcè gònpaqrì lúnl̀vm rvtnò gò mvròtnò:tní nàshònòng. Iwe, kàdvtut lúnl̀vm rvtnò téwā nàshònòng.

²Kà angp̀v̀n shòn vsvng nò vsvng kaq shòn we m̀òí, Gvray kaq shòn we írvtnò tá sháò we nò tiq gó gò màvl. A:ngí pvlàcè vdòng taq vmáshaq kàrì shò:nò we íe.

³Iwe, kàdvtut gó nò, nònggùn dvk̀vngl̀vm rvtnò gò, dvshat dvzitl̀vm nvng nòt shvl̀òml̀vm rvtnò gò, vsvng kaq lè shòn we íe.

⁴Kà angp̀v̀n shòn gó nò, vdè vháng vlún dvz̀vrshìe. Kàdvtut góí nò, shvngòmré té vháng vlúnl̀vm m̀vng wàò we íe.

⁵Namaq shvngbe kà angp̀v̀n èshòn lóngnòng we svng ngà ẁvmshòng we, namaq kà dètut lóngnòng we svng lè tété shòngè. Kadò íe wani kà angp̀v̀n shòn gó kà svng shvngòmré nònggùn k̀vng dvz̀vrl̀vm dvpvt màtvlí:ngò kèní nò, kà dvtut gó lè kà angp̀v̀n shòn gó mvd̀vmò té mvz̀v̀n we íe.

⁶Wedò ínìgò vnm vchvng rié, akvt namaq ỳvng s̀vng ngà d̀òng rāng wēí, dvtānkà, m̀òíni shánòt kà, m̀òíni kà dvtutkà, m̀òíni shvngòtkà shònò sórí m̀òí d̀ò, kà angp̀v̀n wa shòn nò d̀òng rāng pà í nìnò, ngà nò namaq dvpvt pà vjú lv̀vlnòng?

⁷Gònshaq màvl we dvrè, biman, m̀òíni mvkwiq k̀vngk̀vng gò, ang mvkú m̀ò:tnò ỳvng kèní wa m̀òíni kapà mvkú í we kadò wa lvsháshìni?

⁸Kadò íe wani rvwíng mvsh̀v̀l mvsháshì d̀ò d̀òdì m̀ò:tnò pà í nìnò, cìlwàng svng búngl̀vm kagó lādv̀gòshìni má?

¹⁹Wedø ínìgø shvngòméré vdòng taq nø, dvgá pvn kà tiq mùn kà shòn lúnò we mvdv̄mō, dvgá vsvng kaq shvngøt dvtú lú:nò we rálnøt kà pungwà kà shòn lúnlvm̀ lònng svng téwā ngà shvrúngē.

²⁰Vnvm vchvng rié, c̀vmréí dvda: mò dø mèdèdv̄mnøngni. Māshvlā dāng taq nø, rvlicè dō èwāshìnøng. Dvdvm we taq nø nøttóng vshaq dø èwāshìnøng.

²¹Dvrá kārū taq Kangpè shòn we nø, ‘Ngà nø dvgá pvn kà nvng wvngzà nònggøp taqkèní, bashà yamvdò svng kà shònlvm̀ íe. Yadø wvngò nònggø angmaqí Ngà svng mètāngang lōng,’ wae, wā nø vrū yà:ngà.

²²Wedø í rvtñø, dvgá pvn kārì shòn lònng nø, k̀vm vsvng rì dvpvt m̀oi dō, mvk̀vm vsvng rì dvpvt mvsh̀vlpvrá íe. Kàdvtutkà shòn lònng m̀vng nø mvk̀vm vsvng rì dvpvt m̀oi dø, k̀vm vsvng rì dvpvt mvsh̀vlpvrá íe.

²³Wedø í rvtñø shvngòméré póngkøp tiqdø shvngómshì dvgvp, shvngbēbē dvgá pvn kārì shòn pà í nìnø, pvlacè gønpaq mvlú: nò rì, m̀oi nìnø mvk̀vm vsvng gòng ra kvtnø angmaqí, namaq nø dèrūnøngē, mèvlvtñøngni má?

²⁴Wedø ínìgø shvngbēbē kàdvtutkà lè èshònnøng nø, mvk̀vm vsvng tiq gógó, m̀oi nìnø pvlacè gønpaq mvlú:nò we tiq gógó lā gòng rā nìnø, shvngbēbē kài ang svng dvshat dvzit lú:nò nø, shvngbēbē kài ang svng mvrà dvtānā lú:nò yvng kèní,

²⁵ang nøt vdòngō vmāshaq b̀vnlìrì gō shvyv̄ng dvtān lú:ngòe. Weyv̄ng kèní ang k̀ong kupshì nø Gvray kaq noqngòm lú:ngò nø, “Gvray nø j̀ongj̀ong namaq dvhø taq vl dá:rì,” wā, dvshv̄ng lú:ngòe.

²⁶Vnvm vchvng rié, wedø íni kadø lvwài ni? Namaq dèkómshìnøng dvgvp, tiq gó nø tiq gó dègóshìnøng nø, shvring zaywà, m̀oiini shvngøtkà, m̀oiini dvtānlvm̀ kà, m̀oiini kà angpvn shònlvm̀, m̀oiini kà tvlínglvm̀, tāgó tãpvn èwànøng weí shvngòméré svng nònggùn dvk̀vng lúnlvm̀ dvpvt wa èwànøng.

²⁷Kà angpvn shòn vsvng v̄l kèní nø, tiq gó mèpvng tiq gó shòn nø, vní gó, m̀oiini luq vtvng vshòm gó wa laq shòn; kà gō tiq góí tvlíng ràe.

²⁸Kà tvlíng vsvng màvl kèní nø, shvngòméré dvhø taq angmaq dō màwá laq v̄l. Angmaq vdèdè wa Gvray kaq laq tvngshì.

- ²⁹Vrá, kàdvtutshúri gø, vni gó, mòini vshòm gó laq shòn; dvgá vsng rii nø dak laq mā:nò.
- ³⁰Iwe rüng nø tashi we dvgá tiq gó svng dvtān kà la tuq daq nìnø, to kà dvtut gó nø dømàwá laq vl.
- ³¹Pawá wani shvngbe svng shvngøt dvtú gō lú:nò nø, shvngbe svng dvshat dvzit lúnlým dvpvt nø, namaq shvngbe tiq gó mèpvng tiq gó kàdvtut dving íe.
- ³²Kàdvtutshúriò pvlàcè rii nø, kàdvtutshúrii ø:pmò we lvingp̄vngø cà:nò we íe.
- ³³Kadø íe wani Gvray nø vhaq vjángshì dvzvrshú mòí. Mòngzòl we Gvray mving íe. Gvrayò shvgaqshaq shvngømrèri shvngbē taq gō, yalòng dō wàìe.
- ³⁴Shvngømrèri dvkómshi dvgvp, svmarèri nø dø màwá laq vl. Angmaq svng kà shòn mèdèzvrnøngni. Dvrá taq shø:nò dø, angmaq nø øp we lvingp̄vng laq c̄vn.
- ³⁵Angmaq tiqp̄vn̄p̄vn̄ røtshi mvyó nìnø, chòm yvng vdè chømpè svng laq røtshi. Pàwálým wani shvngømré dvkómshi yvng svmaré kà shòn nìnø mànv̄p.
- ³⁶Gvray mòngkà nø namaq yvng kèní vzvng búngá:mì we í ma? Mòini namaq yvng svng wa tuq daqì we í ma?
- ³⁷Vdè nø kàdvtutshú ónge, mòini Pvlàcè gønpaq vdáng vsng óngàe, wa dvd̄vmshì vsng vl nìnø, ngái namaq svng vrūàirì nø Vkàngpè dvkúmkàri ni í we svng a:ngí laq vtoò.
- ³⁸Inìgø yalòng svng màtoò gó svng nø namaqí gø ang svng mènàtonøngni.
- ³⁹Vnvm vchvng rié, kàdvtut lúnlým rvt mvrøt nø:tní nàshònøng; vrá kà angp̄vn̄ shòn rì svng gø mènàgám̄nøngni.
- ⁴⁰Iwe, shvngbe nø vdū vbóng dø, tiqp̄vn̄ mèpvng tiqp̄vn̄ ang dvtí vl dō mving wá ràe.

1 Korintu 15

- ¹Vn̄m vch̄ng rié, ngái namaq svng dvshvng yvngà we Dvbùshvngkà angké dang akvt namaq svng dvshatna: tn̄ini. Dvbùshvngkà yalòng n̄o namaqí lún vd̄vngshaq í n̄o, yalòng vdòng taq ni rip ètóngv̄mshà.
- ²Namaq n̄o Dvbùshvngkà yalòng svng kóngt̄op mènvtshin̄ong kvtkèní n̄o, chutchv̄ng we èlún daqn̄onge. Wed̄o m̄oí n̄in̄o namaq èkv̄m b̄sha lòng ḡo vsh̄ong íe.
- ³Kad̄o íe wani ngái namaq svng tvleng yvngà we nvmbvt tiq vchvk lòng n̄o ngái ḡo vto lún yvngà. Yalòng n̄o Shànshér Kàru taq vr̄u yà:- ngà d̄o Kristu n̄o n̄ongmaq mvrà rvt shì n̄o Ang svng k̄om yà:ngà.
- ⁴Vrá, Shànshér Kàru taq vr̄u yà:ngà d̄o tiqdvchá, vsh̄om ni wani taq Ang z̄un lú:ngì.
- ⁵We mèpvng Kefa svng dvtánshìe. Mèpvng n̄o tiqcé vn̄i pè yvng ḡo dvtánshì yà:ngì.
- ⁶Wemèpvng Ang n̄o rá tiqkv̄t r̄otwā vn̄m vchvng p̄ungwàyá rvzé svng ḡo dvtánshì yà:- ngì. Angmaq taqkèní tékaq tiqmaq n̄o akvt h̄oq v̄le, tiqmaq n̄o shì yà:- ngì.
- ⁷Wemèpvng Ang n̄o Yaku svng dvtánshì n̄o, vrà dvz̄vrrì shvngbe svng ḡo dvtánshì yà:ngì.
- ⁸Shvngbē l̄vngd̄om̄o n̄o, rvt̄o mvh̄oq̄o ke gà:lò we rvlicè pad̄o óngà pè ngà svng ḡo Ang dvtánshi yà:ngì.
- ⁹Kad̄o íe wani ngà n̄o dvz̄vrrì dvh̄o kèní c̄m vtvng pè óngà n̄o, dvz̄vr, wan̄o t̄o ḡo m̄ap̄ong. Pàwál̄v̄m wani Gvray shvnḡomrē svng ngái vr̄eng yvngà.
- ¹⁰Ngà n̄o yagvpcè óngà lòng ḡo, Gvray jejú kèní wa óngà we íe. A:ngí ngà svng èrv̄l dakngà we jejú n̄o vsh̄ong m̄oí. Pawá wani dvz̄vrrì angmaq shvngbe mvd̄vm̄o ngà téwā dvzaksh̄ong b̄ongà. In̄iḡo welòng n̄o ngà shaq kèní m̄oí. Ngà svng èz̄ong dakngà we Gvray jejú rvt wa íe.
- ¹¹Wervtn̄o ngái ḡo, angmaqí ḡo, n̄ongmaqí yad̄o dvshā:ngì yvng kèní, namaq ḡo èkv̄m yvngshà.

- ¹²Akvt Kristu svng nø shì ýng kèní dvzūn b́à, wanø dvshā:ngì dvgvp, namaq dvhø kèní tiqmaq nø kadø í rvtnø, shì vsvng zūn lōng we màvl, wa nø èshønnønge má?
- ¹³Shì vsvng zūn we màvl nìnø, Kristu svng gō màdvzū:nò ni we íe.
- ¹⁴Vrá Kristu Ang svng màdvzūn yà:ngò nìnø, nøngmaqí dvshā:ngì lōng gø vshøng í nø, namaq èkvmnøng we gø vshøng íe.
- ¹⁵Shi vsvng dvzū:nò we jøngjōng màvl nìnø Gvrayí Kristu svng dvzūn b́à, wai nø Gvray dvpvt shvkse nøngmaq wáshì b́shà rvt nøngmaq nø mvdìng we shvkserì í ra dø vsa:ngí èỳvng lú:ngie.
- ¹⁶Pàwálm wani shì vsvng zun long we màvl nìnø, Kristu svng gø dvzūnlvm màvl.
- ¹⁷Vrá, Kristu svng màdvzūn yà:ngò nìnø, namaq kvmnøt gø vshøng í mvd̀m̄, namaq nø mvrà vdòng taq shini vld̀vng èwà̀nønge.
- ¹⁸Wemvd̀m̄, Kristu vdòng taq shì yà:ngì rì angmaq gø vm̄vng we ni íe.
- ¹⁹Kristu svng nøngmaq nøt vlómshài lōng nø yamvril dvpvt wa í pà í nìnø, nøngmaq nø vsvng shvngbe mvd̀m̄ dvshá mvré íshà ni we íe.
- ²⁰Wedø ínìgø, Kristu svng shì ýng kèní jøngjōng dvzun b́à lōng nø shi yà:ngì rì zūnlvm dvpvt angshí vwat íá:mì.
- ²¹Kadø íe wani shìlvm lōng nø vsvng tiq gó kèní bung yà:ngì dø, shì ýng kèní zunlvm lōng gø vsvng tiq gó kèní bung daqì.
- ²²Pàwálm wani s̀ngzà wàngcè shvngbe nø Adam taqkèní shìlvm vholm ỳngshà dønì Kristu vdòng taq gø vsvng shvngbeí zūnlvm lōng lún lú:ngòe.
- ²³Iwe wegó nø wegó vdèdè zūnlvm rvtø taq zun lōnge. Kristu nø angshí vwat í nø, mèpvng Ang di daq kvv nø, Kristu Angò rì svng gō dvzūn lú:ngòe.
- ²⁴Wemèpvng nø tìsi l̀ngdòm angni tuq rāe. Wervt Kristuí nø, vgō wáshì we í d̀ngte svng gø, øp we vmíng vk̀ng nvng jór̀nønggùn í d̀ngte svng gø ca:t̀nò dá:ngí, m̀ngdàn lōng nø Vpè Gvray kaq A:ngí tvlē lú:ngòe.

²⁵Kadø íe wani Ang nvng ngv̀nshà í d̀vngte shvngbe svng, Gvrayí Kristu hí l̀vngp̄vngø l̄vm dvz̄vr lú:ngò h̄oqshaq, Ang nø sh̄ini koqk̄vm wáshì rà l̄onge.

²⁶Ngv̀nshàri shvm̄vngl̄vm t̄isì l̀vngd̀òm l̀ong nø, sh̄il̄vm l̀ong íe.

²⁷Kadø íe wani Gvrayí v̄l d̀vngte shvngbe svng Kristu Ang hí l̀vngp̄vngø v̄l dvz̄a:ròe. Iwe, “Vl d̀vngte shvngbe nø Ang hí l̀vngp̄vngø v̄l dvz̄a:ròe,” wākà nø, wedø c̄vn dvz̄a:rò pè Gvray nø, we vd̀ong taq màbá we svng chaqdv̄p ỳvngsh̄ie.

²⁸Vrà, vl d̀vngte shvngbe nø Kristuí ø:pmò we l̀vngp̄vng c̄vn dvz̄a:rò dá:ngí, Angcèpè gø, wedø c̄vn dvz̄vr pè Gvrayí ø:pmò we l̀vngp̄vngø ni c̄vn longe. Wekvt Gvray nø vl d̀vngte mvd̀vmø angkàng wáshì l̄onge.

²⁹Sh̄irì zun long we lā màvl n̄inø, sh̄irì dvpvt t̄iløp l̄ø:pmò rì nø kadø wàl̄vm? Vsà:ngí pàwàl̄vm sh̄irì dvpvt t̄iløp l̄øpmàde má?

³⁰Nøngmaq ḡø svrē dvkè we vd̀ong taq pàwàl̄vm ni vr̄vm v̄l vd̄iie má?

³¹Vnvm vchvng rié, Kristu Yesu vd̀ong taq namaq rvt̄nø dvsh̄vngsh̄il̄vm vl rvt ngà nø tiq ni nø tiq ni sh̄il̄vm h̄oq vh̄ómòe, wvng dvdvmòe.

³²Ngà nø Epesu ỳvng shazèrì nvng vshvt pā dø vshvt ỳvngshà l̀ong nø, vsvng n̄øt ku kèní wa vshvt ỳvngshà we lā í n̄inø, ngà dvpvt pà vjú v̄le má? Sh̄i vsvng rì dvz̄ū:nò we lā màvl n̄inø, “Nøngmaq nø á:mì aqì nø v̄ld̀vng wài, pawá wani nvpni nø sh̄il̄vm wa íshàe,” wākà d̄ing ni we íe.

³³Namaq vdè mèyúmsh̄in̄ongni, “Màshvla we vsvng nvng r̄vmnvng èwáshì n̄inø shvlā we laqyà svng gvyaqòe.”

³⁴T̀ongt̀ong wa wásh̄il̄vm rvt pán dèshatsh̄in̄ong, mvrà mèwàn̄ongni. Kadø íe wani namaq dvh̄ø taq tiqmaqí Gvray sh̄ini mvshàò we v̄le. Ngàí yadø sh̄òn vdu we nø namaq shvraqsh̄il̄vm íe.

³⁵Wedø ínìgø, sh̄i vsvng rì svng nø kadøwa dvzun lú:ngòe má? Angmaq nø kadø í we góng ílong má wa sh̄òn vsvng v̄l we màshá!

³⁶S̀vngdálé! nài èkvt b̄òà we dvyò wech̀vng m̄vbøp kèní nø, vrà mvyo long.

³⁷Vrá nài èkvt bóa we, vzōng, mōini dvgá kapv̀n dvỳø ínìgø, angshí tiqch̀v̀ng wani íe, mèpvng shílú:ngì ch̀v̀ng nø nài èkvt bóa ch̀v̀ng nø mōi we mèsháo ma?

³⁸Inìgø Gvrayí nø Ang ẃmshì dø cà:nò nø ang góng tiq lònng zíde. Dvỳø kapv̀n svng ínìgø, A:ngí góng tā p̀v̀n zíde.

³⁹Shìng í d̀v̀ngte shvngbe nø tiqp̀v̀n wa nø mōi; vsvng shìng gø tiqp̀v̀n íe; zōmwàng vsha shìng gø tiqp̀v̀n; vcā shìng gø tiqp̀v̀n; vngā shìng gø tiqp̀v̀n íe.

⁴⁰Vrá, muqlang rāmò góng gō v̄le; rvgaq tòmò góng gō v̄le. Muqlàngò góng nø ngòrdvgùng tiqp̀v̀n vle. Rvgaq tòmò góng gø ngòrdvgùng shòngshāng tiqp̀v̀n íe.

⁴¹Vǹm shór we tiqp̀v̀n íe; shvlá shór we tiqp̀v̀n; kùrnip rì shór we gø tiqp̀v̀n íe. Vrá kùrnip tiqch̀v̀ng nvng tiqch̀v̀ng shór we màbóng.

⁴²Shì vsvng rì zūn lōng lònng gō welòng dø tiqdvchá íe. Shí b̀p sháo we góng taq w̄:nò lònng nø, shí b̀p mvsháo we góng taq dvzūn lú:ngòde.

⁴³Dvgùng màvl dø w̄:nò we ínìgø, dvgùng vl dø zūn longe. Shaqc̀vm we taq w̄:nò we ínìgø, jór nònggùn v̄l dō zūn longe.

⁴⁴W̄:nò we nø shagóng, zūn long we nø pvlàcè góng íe. Shagóng tiq lònng vl nìnø pvlàcè góng gø tiq lònng v̄le.

⁴⁵Wedø tiqdvchá kārū taq, “Vsvng nvmlat pè Adam nø, cúnshì we vsvng í dvzvr̀ yà:ngà,” wānø vrū yà:ngà. L̀vngdòm pè Adam m̀vng nø gònshaq dvcúnā we pvlàcè lè ía:mì.

⁴⁶Wedø ínìgø, vz̀vng léshi we nø pvlàcè góng mōi; shagóng lè vz̀vng léshi íe. We mèpv̀ng wa pvlàcè góng nø léshi long we íe.

⁴⁷Vsvng nvmlat pè nø vba taqkèní b̀ng yà:ngì pè íe. Vsvng vní pè wapè nø, muqlang kèní b̀ng daqì pè Vkàngpè lè íe.

⁴⁸Vbā kèní í pè kadø í nìnø, vbā kèní í rì angmaq gø wedø tiqdvchá íe. Muqlàng kèní í pè kadø í nìnø, muqlang nvng s̀ng rì angmaq gø wedø tiqdvchá íe.

⁴⁹Nøngmaq nø vbā kèní í pè ang m̀vrsh̀vm mvd̀ong vmvt bóshà d̀ø tiqdvchá, muqlang kèní í pè ang m̀vrsh̀vm mvd̀ong g̀ø wel̀ong d̀oni dvgáni vmvt lú:ngiè.

⁵⁰Vnvm vchvng rié, akvt ngái yadø v̄la:tnìni, Gvray m̀ongdàn zaqshøp nø, shìng nvng shvwī gú:ngi vpvt mvlúnshì; shí bøp sháo pà:ní g̀ø shí bøp mvsháo p̀vn zaqshøp vpvt mvlúnshì.

⁵¹Eỳvngnøng, ngái namaq svng vmáshaq kà tiqp̀vn dvtáa:tnìni. Nøngmaq shvngbebe yøp lú:ngi we nø m̀øí; vp̀ø m̀vng nø, nøngmaq shvngbēbē vp̀ø lú:ngiè.

⁵²Kadø íe wani d̀òdì l̀vngd̀òm m̀øt daq̀ø kvt, tiqdvshaqí, nēs̀øm wāí, nøngmaq vp̀ø lú:ngiè. Pàwálvm wani d̀òdì nø j̀øngj̀ong m̀øt daq̀øe. Wekvt shì vsvng rì g̀ø shí bøp mvsháo d̀ø dvzūn lú:ngò nø, nøngmaq cúnshài rì g̀ø vp̀ø lú:ngiè.

⁵³Kadø íe wani shí bøp sháo we yal̀ong nø, shí bøp mvsháo we g̀ong gwāshì nø, g̀ønshaq shí dvt sháo we yal̀ong g̀ø, g̀ønshaq shí dvt mvsháo we g̀ong gwāshìlvm í longè.

⁵⁴Iwe bøp sháo we yal̀ong nø bøp mvsháo we g̀ong gwashì nø, g̀ønshaq shí dvt sháo we yal̀ong nø g̀ønshaq shí dvt mvsháo we g̀ong gwashìlvm í daq kvt nø, kàrū taq vrū yà:ngà we, “Shìlvm l̀ong svng nø j̀ør weí d̀vng b̀òà.”

⁵⁵“Shìlvm l̀ongé, nà èj̀òrà:mì l̀ong nø kayvng vlá:mì má? Shìl̀ongé, nàdò málvm shvnèr nø kayvng èvlāá: mì má?” wākà nø wekvt vh̀øm longè.

⁵⁶Shìlvm l̀ong angshvnèr nø mvrà íe; vrà mvrà ang j̀òrǹongg̀ùn g̀ø dvrá kèní lú:nò l̀ong íe.

⁵⁷Inìg̀ø nøngmaq Vkàngpè Yesu Kristu taqkení, nøngmaq svng j̀ør dèzà:rì pè Gvray kaq m̀vng oqà.

⁵⁸Wedø í rvt ngà sh̀ongsh̀ong we vnvm vchvng rié, Vkàngpè vd̀ong taq namaq dèzaqshì bóshà we b̀vnli nø vsh̀ong m̀øí we svng èshánøng we í rvtø, namaq nø m̀angvt màwv̀lshìshaq d̀ongd̀ong wa èvlnøng sórí, kadvgvp g̀ø Vkàngpè b̀vnli taq k̀ongtøp dèzaqshìǹong.

1 Korintu 16

¹Rvcvngcèrì dvpvt g̀vms̀ung rvk̀ull̀v̀m dāng n̄, Galatia m̀ong shvng̀omr̀é r̀ì svng ngàì d̀vk̀v̀m b̀ongà d̄o tiqdvchá, namaqí ḡo wed̄oni èwà̀n̄ong.

²Ngà d̄ong rāng dvgvp rvkul b̀v̀nl̀ì pàḡo wá mvrà̀l̀v̀m rvt, namaq tiq ḡo n̄o tiq ḡoí, shvng̀otni ǹv̀mlatni taq, Gvrayí ìsh̄ot kad̄o shvyū̀lā n̄in̄o wed̄o tvlú laq g̀v̀l dád̄o.

³Vrà ngà tok rāng kv̄t, namaqí kaḡomaq svng èk̀v̀m̀v̀mn̄ong n̄in̄o werì svng, namaq dvsházā g̀onpaq ó shvrikà̀rū nvng tvpwā, Yerusalem wamà svng ngàì dvz̀v̀rl̀v̀m íe.

⁴Ngà ḡo dí vd̄ong kvtkèní n̄o, angmaq n̄o ngà nvng tiqd̄o dí d̀v̀ng íe.

⁵Iwe ngà n̄o Macedonia m̀ong svng z̄v̀ngwá dí mvǹv̀m, namaq ỳv̀ng s̀v̀ng d̄ong rāngē.

⁶Weyvng kèní ngà kaỳv̀ng dí vd̄ong n̄ongḡo, namaqí ngà d̄ong tvrà taq t̀v̀ng shál̀v̀m rvt̄n̄o, ngà n̄o namaq nvng tiqchàm, m̄òini r̀v̀ngt̀v̀ng shvlé h̄oq tiqd̄o v̀l vd̄u long má màshá.

⁷Ngà n̄o akvt z̄v̀ngwá mvǹv̀mcèí wa vỳv̀ngké lún we svng mvsh̄ong. V̀kàngpèí ngà svng v̀l dèz̀v̀r kvtkèní n̄o, namaq nvng mvme tiqchàm v̀l lúǹl̀v̀m l̀ong svng vl̄om̄òe.

⁸Wed̄o ìn̄iḡo ngà n̄o P̀v̀ngwàcè ni Boy angni h̄oqshaq Epesu wamà taq̄o v̀ll̀v̀m íe.

⁹Pawá wani Gvray b̀v̀nl̀ì wá dvd̀v̀ngl̀v̀m, b̀v̀ngkàmè tiq l̀ong ngà dvpvt vtáne; vtúshú ḡo mvmē v̄le.

¹⁰Akvt namaq ỳv̀ng s̀v̀ng Timoti lā d̄i ra n̄in̄o, ang ḡo ngà d̄o Gvray b̀v̀nl̀ì wa pè í rvt svrel̀v̀m màvl d̄o namaq nvng tiqd̄o v̀l lúǹl̀v̀m rvt èỳv̀ngāshà.

¹¹Ang svng ỳv̀ng mvt̀v̀má: mò we n̄o kaḡo ḡo laq màvl. Ang n̄o ngà ỳv̀ng s̀v̀ng vt̀v̀ngl̀v̀m rvt namaqí ang svng dèz̀v̀rāvtshà. Pàwál̀v̀m wani ang n̄o v̄nv̄m vchvng r̀ì nvng tiqd̄o di long we svng vl̄omsh̄ong n̄o cāng dānḡòe.

- ¹²Nøngmaq vnvmpè Yapolo dāng nø, vnv̄m vchvng rì nvng tiqdø namaq ýng sv̄ng dil̄m rvt̄nø ngàí ang svng mvmē nònggùn zóng bóngà we, yav̄tø nø ang tiqh̄ncè dí māmvyó. Inìgø dí vdū rā kv̄t ang gø wedøni dī rāe.
- ¹³Pán vshat nàngvrshìnøng. Kímnøt tvrà taq ng̀vngng̀vng èripnøng; gilà dø nvrøm dètèshìnøng, nònggùn dèk̀vngshìnøng.
- ¹⁴Namaqí èwànøng d̀vngte shvngbē nø shóngnø:tní dvchóng èwànøng.
- ¹⁵Vnv̄m vchvng rié, namaqí èshánøng d̄ø, Stefanas rvp nø Akaya móng taq, angshí vvat ḡø í we mvd̀m̄ø, rvc̀vngcè rì svng dvzøm b̀vn̄lì taq ḡø angmaq ni nøt l̀m̄l̀m̄ dvzaqshì we íe.
- ¹⁶Vnv̄m vchvng rié, akvt namaq nø yādø dvzaqshìrì l̀vngp̄vnḡø ḡø; b̀vn̄lì taq sh̄øl dvbvng nø dvzaq d̀vk̀vngshìrì ḡø vrà:mí øp we l̀vngp̄vnḡø ḡø c̀vn̄l̄m̄ rvt, ngàí namaq svng dvz̀vnga:tnìni.
- ¹⁷Vrà, Stefanas nvng Fortunatus nvng Akayakus maq dì rái nø namaqí dvcøp mèrønnøng rì nø angmaq lvngàí dvḡøm lún bóa rvt̄nø ngà d̀vb̀ngm̄à.
- ¹⁸Kadø íe wani angmaq lvngàí nø ngà pvlàcè svng ḡø, namaq pvlàcè rì svng ḡø, shàban dèzá:riè. Wervt̄nø yadø í rì svng nø vp̄ø ràe.
- ¹⁹Asia g̀urwāng shvngømrérií namaq svng pamvra wae. Akwila nvng Prechila ní nvng angmaq chøm taq ngøm we shvngømréí gø namaq svng Vkàngpè vdòng taq shaqshaqwa pamvra wae.
- ²⁰Vnv̄m vchvng rì shvngbeí ḡø namaq svng pàmvrà wae. Namaq gø tiq gó nø tiq gó shàn shér we vbùlá:mì pàmvrà nàl̄v̄nnøng.
- ²¹Polo ngà nø ngà wū:rí ni vrōngø nø, pàmvrà w̄vng rānge.
- ²²Vkàngpè Yesu svng mvshóngshì we vsvng tiq gógó lā v̄l nìnø, mvt̄v̄n we laq vh̄ø:mò. Maranata, Vkàngpèá, nàt̄v̄ng daq.
- ²³Vkàngpè Yesu Ang jejú nø namaq nvng tiqdø v̄ld̀vng laq wa dvr.
- ²⁴Kristu Yesu vdòng taq ngà shóngnøt nø namaq shvngbe nvng tiqdø laq v̄l. Yadø laq í daq.

2 Korintu

2 Korintu 1

¹Gvray nõt taqkení, Yesu Kristu Ang dvzvr óngà we Polo ngà nvng vnvmpè Timoti nílvngái, Korintu wamà taq èvlnøng we Gvray shvngòmre svng gø, Akaya móngkøp taq èvlnøng we kým vsvng shvngbe svng gø, shvrikàru vruvtshè.

²Nøngmaq Vpè Gvray nvng Vkàngpè Yesu Kristu yíng kèní jejú nvng mòngzòl lònng namaqí leq lúnnøng.

³Dvsháza nõt Angkàng nvng nõt shvlømlým ídvngte Angkàng Gvray, Vkàngpè Yesu Kristu Angpè nvng nøngmaq Gvray nø ishøt ìgvn laq vl dvr.

⁴Gvrayí nøngmaq svng nõt shèlò:mì lònng taqkèníni dvshà mvhøt tiq pènpèn vhø:mo rì svng nõt shvløm lúnlým rvt, Gvrayí gø dvshà mvhøt vhø:mì we í dvngte taq nøngmaq svng nõt shelò:mie.

⁵Kristu Ang dvshà mvhøt lònng taq nøngmaqí gvzà mvngú lú:nì dø tiqdvchá, Kristu taqkèní gø nõt shvløm lònng nøngmaqí gvzà mvngú lún bøshà.

⁶Nøngmaqí dvshà mvhøt la vhø:mì nìgø, namaq nõt shvløm lúnlým nvng chutchýng lúnlým dvpvt lè íe. Nøngmaqí nõt shvløm we la lú:nì nìgø, namaq svng nõt shvløm lúnlým rvt nvng nøngmaq ó tiqdø dvshà mvhøtrì namaqí tønshì jòrlým rvt íe.

⁷Pàwálým wani nøngmaq dvshà mvhøtrì namaq nvng mvngúi dø tiqdvchá, nõt shvlømlým rì gø mvngúi we svng shái rvt nø namaq svng nøngmaqí vlø:mì lònng gø dõng ngvng we íe.

⁸Vnvm vchvng rié, Asia móng taq nøngmaqí vholm bøshà we dvshàmvhøtrì dang, namaq svng shá dvzvr mvyøie. Weyýng dvshài lònng nø nøngmaq gønshaq lutshi mvlún bøshà lá:nì høq, shøn mvtómshì dø vlishì we døngjái shènvì bøshà.

⁹Nøngmaq nø kadø í nìgø shilým wa ívmshà, wa dvdvm bøshà. Iwe yalònng nø nøngmaq vdè svng màlómshìshaq shìrì svng dvzu:nò pè Gvray kaq wa vlómshì dvzvrìlým dvpvt í dá:rì.

¹⁰Gvray A:ngí nø, shìlým hòq rvnaq we svre dvkélým yýng kèní nøngmaq svng shèlut bóshà; vrá gø shèlut daqìe. A:ngí nøngmaq svng tvn gø wedøni mànar shèlut daqìe, wài nø Ang svng vlómðvng wáshàìe.

¹¹Namaq mvmeí vjú èrøtnashà rvtvø Gvrayí nøngmaq svng jejú èrvl daqshà lònq svng yà:ngò nø, vsvng mvme nø Gvray kaq oqà wae.

¹²Akvt nøngmaq shaqshaqwa dvshýngshài we nø yadø íe. Rvgaqò ri dvhø í nìgø, namaq dvhø taq ínìgø, nøngmaq cúnshài we vjàng laqyà nø, shagóng zitnøt paqzi cà:nì we mòi dø, Gvray jejú taqkèní í we shànshér nøt nvng dvgoq nøt màshú we nø:tní cúnshi bóshà we svng nøngmaq rvwv̄n nø:tní shvkse èwáāìe.

¹³Kadø íe wani, nøngmaqí namaq svng vrū bóshà we shvrikàru nø namaqí rø mèshánøng we nvng mècínqngøng we kà mòi. Namaqí akvt nøngmaq dang tiqshvlē wa èshánøng we í nìgø, gvzà màlé dvgvv nø shvngbe èshá daq nønge.

¹⁴Nøngmaq Kangpè Yesu Kristu angni taq namaq nø nøngmaq dvshýngshirà èinøng nø, nøngmaq gø namaqò dvshýngshirà í lú:ngìe, wa vlómshàìe.

¹⁵Ngà yalònq svng vlómshònq rvtvø, namaqí vní baq vjú leq lúnnøng, wvng dvdvmò nø, namaq yýng svng ðìlým dvdvmòe.

¹⁶Nvmlat nø Macedonia móng svng dí mvným namaq yýng svng gut rang nø, we móng kèní rá namaq yýng svng vtýng nø, Yuda móng svng namaqi leq sháng, wvng dvdvmò we íe.

¹⁷Ngái yadø dvdvmò we nø, dvshøt dvlíng wvng we nø mòi. Ngái vjøn bóngà dang nø shagóng nøt cùnò nø, mòi lònq svng íe, íe, í lònq svng nø mòi, mòi, wvng we íe ma?

¹⁸Gvray nø kýmým daq we í dø tiqdvchá, namaq svng nøngmaqí shø:nì kà nø, dønqshvl dønqpo shø:nì we mòi.

¹⁹Kadø íe wani ngà ó Silwanu nvng Timoti nøngmaq lvngài namaq dvhø taq dvshvng bóshà we Gvray Angcè Yesu Kristu nø, íe, wa dá:ngi, mòi, wa dønqshvl dønqpo wa we màvl; Ang vdònq taq nø, íe, wa kà wa vle.

²⁰Gvray kàdvn kadvngte luq nìgø shvngbe svng Kristu vdòng taq, íe, wanø shvdòng shvngà:ngò we dvchóng íe. Yadø í rvt, nøngmaqí Gvray ngòrdvgùng shvring lúnlvm dvpvt, “Yadø laq i daq,” wa shò:nì kà í dvingte gø, Kristu taqkeni shò:nì we wa íe.

²¹Kristu vdòng taq namaq nvng nøngmaq svng tiqdø shèdòng shèngà: ngì dá:ngí, nøngmaq svng vshuí èma:tñi pe nø Gvray íe.

²²Vrá, nøngmaq nø Angò íshà we shálvm mvshvlpvrá tip èdip bóshà nø, língshi màshvla we shvkse ílvm dvpvt, Ang shànshér Pvlacè gø A:ngí nøngmaq nøt vdòng taq èzí daqshà.

²³Korintu wamà svng ngà shini mvdòng rang we nø, namaq svng dvsházài rvt í we svng Gvray nø ngà dvpvt shvkse wáshìe.

²⁴Nøngmaq nø namaq kvmnøt svng øplvm rì mðishà. Namaq dvbú lúnlvm rvt namaq nvng bvnli mvngúri mving íshàe. Kadø íe wani namaq nø kvmnøt tvrà taq rip ètøngvmshà.

2 Korintu 2

¹Wervtnø ngà vrá tiqkvt namaq yvng døng rang ke namaq svng nøt dvshá màdvzvlvm dvpvt gvcevt vjøn bóngà.

²Ngài namaq svng nøt dvshá la dvzá:rì pà í nìnø, nøt dvshá dvzvr bóshà rì namaqí wa mðíni, kagóí ngà svng dvbú dèzvrnøng má?

³Ngà dvbúrà nø namaq shvngbe dvbúrà gø dèiā lóngnøngni, wvng nø namaq shvngbe svng vlómshøng we íe. Wervtnø, ngà døng rang dvgvp nø, ngà svng dvbú dvzvr vdu ríi ngà svng nøt dvshá dvzvlvm nø laq mðí rā, wvng nø, ngài vzvng tiqbaq yadang ni namaq svng vrongvtnà we íe.

⁴Kadø íe wani ngà vtvng kèní nøt dvshàng yvngkeni, necì mvme vyøngò sórí namaq svng kàru vrongvtnà lõng nø, namaq svng nøt dvshá dvzvlvm rvt nø mðí. Ngài vtvng kèní shù:ngì we svng shá dvzvlvm rvt mving íe.

⁵Iwe vsvng kaq nõt dvshá dvzír we vsvng la vl nìnø, wegóí nø ngà svng wā nõt dvshá dèzír we mõi, chá vlē shòn màmvýøng nøng gø; namaq shvngbe svng téwa mvme nõt dvshá dèzírnoeng we íe.

⁶Yadø í gø svng namaq tékaq tiqmaqí èngv̄n bóshà lòng laq vrv̄m.

⁷Wervtnø yadø í gø nø, mvnøklá nõt dvshà we taq song vløp màjálvm rvt namaqí ang mvrà èchutnanøng nø, ang svng nõt shèlòmnoeng.

⁸Namaq shóngnõt vrá tiqkvt ang svng dètānānoeng, wvng nø namaq svng nímshønge.

⁹Kadø íe wani namaq nø dang vr̄m taq ngà kà tā nø c̄vn mèc̄vnnøng we shálvm rvtno gø, ngái vrongvtnà we íe.

¹⁰Namaqí mvrà èchutnanøng gø svng nø, ngái gø chutnangòe. Pawalvm wani ngái chutnālvm tiq p̄vnp̄vn d̄vng vl nìnø, Kristu m̄vrd̄vngø namaq dvpvt ni chutnangò we íe.

¹¹Yadø chutnài lòng nø Sataní nøngmaq svng mvd̄vngkelvm rvtno íe. Pawalvm wani ang dvgoq nõt bvnya svng nøngmaqí shàie.

¹²Ngà nø Kristu Ang Dvbùshvngkà rvtno Troa mvr̄ng svng tok rángà dvgv̄p, Vkàngpèi ngà dvpvt b̄vngkà tiq lòng ètānang bóngà.

¹³Weyv̄ng vnvmpè Titus svng lá mvlún bóngà rvtno, nga nõt mv- shòm bóngà. Wervt weyv̄ng vl rì svng pāmvrà v̄lò dá:ngí, Macedonia svng d̄øngv̄mà.

¹⁴Wedø í nìgø Kristu vdòng taq jòrlvm tvrà taq nøngmaq svng kadvgv̄p gø èshø:lì nø, Ang svng sháo lòng ngórshøng nø nøngmaq taqkèní tiqmóng nø tiqmóng svng dvshe:rò pè Gvray kaq oqà.

¹⁵Kadø íe wani gònshaq lú:nòrì dvhø taq gø, vmvngri angmaq dvhø taq gø, nøngmaq nø Gvray m̄vrd̄vngø Kristuò ngórshøng íshàe.

¹⁶Vmvngri dvhø taq nø, shilvm shøng íshàe. Wári dvhø taq nø gònshaq cúnshilvm shøng íshàe. B̄vnlì vya yalòng kagø rí jòre má?

¹⁷Nøngmaq nø vsvng mvlú:- ngí wàò dø, Gvray mòngkà svng wùlaq dø wài vsvng møíshà. Nøngmaq nø dvgoqnøt màshú dø Kristu vdòng taq Gvray mýrdvngø kàdøng wa shø:nì we Gvrayí dvzvrshaq mvdò m̀ng íshàe.

2 Korintu 3

¹Nøngmaq nø vrá tiqkvt vdè svng vpø shvringshì bøshà ma? Møíni dvga vsvng tiqmaq dvpvt rà dø nøngmaq gø namaq mýrdvngø, møíni namaq ỳngkèní shvkse kàru ràie ma?

²Vsvng shvngbeí røò nø shálm dvpvt nøngmaq nøt vdòng taq vrushaq í we, nøngmaq dvpvt shvkse kàru nø namaq m̀ng èinønge.

³Namaq m̀ng nø, nøngmaqí shvngøt bøshà ỳng kèní vrushaq í we Kristu Ang shvrikàru èinøng we chaqdv ỳngshìe. Kàru welòng nø, rúcíí vruì we møí. Lóngkø̀m taq vruò we gø møí. Cúnshì pè Gvray Pvlacèí vsvng nøt mvsøn taq vruò we kàru íe.

⁴Kristu rvtnø nøngmaq nø Gvray mýrdvngø nvrø̀m dvtéshilm lún bøshà rvt yadø shø:nì we íe.

⁵Nøngmaq vdèí kø̀mgø̀m wá dá:- ngí we nø kapà gø màvl. Nøngmaqí wá lú:nì d̀ngte nø Gvray kèní wa íe.

⁶Nøngmaq svng Kàgvp Angshvr taq dvzø̀mshúri wáshì dèzá:rì pè gø Gvray íe. Yalòng nø dvrá kàru ch̀ng kèní møí, Shànshér Pvlacè kèní m̀ng íe. Kadø íe wani dvrá kàru chà:ngí nø dvshilm ỳng svng èshø: lie. Pvlacèí nø gø̀nshaq èzìe.

⁷Shilm b̀nli dvgø̀ng daqà we, dvrá ǹmlat lòng lóngkø̀m taq chuqò nø vruò ke, brimbrim shór we ngør dvgùng nø Israel cèrìí ỳng màzaqò høq Moshi mvr taq d̀ng kvlàng yà:- ngí nìnø,

⁸gø̀nshaq dècún daqshà we Shànshér Pvlacè b̀nli téwa wemvd̀m brimbrim shór we ngør dvgùng møí ma? Moshi mvr taq kvlàng lòng nø vmøl yà:ngí.

⁹Mvrà kàciq rvtlm b̀nli welòng d̀ng brimbrim shór we ngør dvgùng í kèní nø, dø̀ngman dvdut lún we b̀nli nø téwa brimbrim shór we ngør dvgùng íe.

¹⁰Vz̀vng brimbrim shór yà:ngì we ngòr dvg̀ung svng nò akvt shór lònng ngòr dvg̀u:ngí junké b̀òà rvt shvb̀óng màtv̀mshíá:mì.

¹¹Vm̀òlá:mì we welòng d̀vng brimbrim shór we ngòr dvg̀ung vl kvt kèní nò kadvg̀vp gò vm̀òll̀vm màvl we yalòng nò téwa brimbrim shór we ngòr dvg̀ung íe.

¹²Wedø í rvtnø, yadø íwe vlòm̀rà è̀vlài ỳvng kèní, gvzà nvr̀øm dvtéshài sórí shø:nìe.

¹³Moshi dø mvwài. Ang nò vm̀òll̀vm wáshì we brimbrim shór lònng svng Israel cèríí mvỳvngl̀vm rvt ang m̀vr dvkøqshi yà:ngì.

¹⁴Inìgø angmaq nò nòt zaq nò dèni dèyaq hòqshaq, Kàgvp Anglí kàru rød dvg̀vp, dvkøq laqtun welòng nò angmaq nòt taq v̀ld̀vng wae. Kadø íe wani Kristu vdòng taq vl kvt wa dvkøq laqtun nò k̀vnga b̀òd we íe.

¹⁵Iwe, Moshi kàru rød kvt vr̀vm, angmaq nòt taq nò, dvkøq laqtun welòng wedøni v̀l d̀vng wae.

¹⁶Inìgø Vkàngpè svng kadvg̀vp vẁvngshì ra nìnø, ang dvkøq laqtun gò wedvg̀vp lúàd we íe.

¹⁷Vkàngpè nò Pvlacè íe. Vrà, Vkàngpè Ang Pvlacè kaỳvng vl nìnø shvlut shvlángshaq lònng gò weỳvng v̀le.

¹⁸Wervtnø m̀vr dvkøq laqtun vlúshaq íshàrì nongmaq shvngbeí nò, m̀vrỳvng j̀vmnaí vwā:- nò pādø, Vkàngpè Ang ngòr we pòngbàng tiqdv̀t̀vng vwanaiè. Nongmaq svng Vkàngpè Ang m̀vrsh̀vm mvdòng vmvt dèzá:rì nò pòngbàng shór mvd̀vm té shór dèzá:rì lònng nò, Kangpè Ang Pvlacè taqkèní wa íe.

2 Korintu 4

¹Wervtnø, Gvray dvsházā jejú lún b̀òshà dø tiqdv̀chá, dvzø̀m b̀vnli yalòng nongmaqí lún b̀òshà rvtnø nòt mvcà:mì.

²Vrà, dvgoq nòt màc̀vnshaq, Gvray m̀ongkà svng gò ỳu:mì nò màdvkaqshaq; mvỳønpvng shvraq màchaq íwe tvrà rì gò chut gu:rì dá:ngí, dønglònng

chaqdv̄p dvshā:ngì ýng kèní n̄ngmaq d̄ngman we tvrà ḡ Gvray m̄rdv̄nḡ vsvng shvngbeí rvw̄n l̄lú:nò d̄ dvta:nì we íe.

³Dvbùshv̄ngkà n̄ dvk̄qshaq la í n̄n̄ vm̄vng mvnsh̄rì dvpvt dvk̄qshaq íe.

⁴Gvray Ang m̄rsh̄m í pè Kristu Ang p̄ngbàng sh̄r we Dvbùshv̄ngkà ang gálong svng angmaqí la mvyà:ngò d̄, rvgaq yabàn ang dvm̄í, mvk̄m vsvng rì angmaq ráln̄t ne svng z̄q dvzá:r̄e.

⁵Kad̄ íe wani n̄ngmaqí vd̄ mvsh̄l̄ dvshā:ngì we m̄í. Kristu Yesu n̄ Vkàngpè í we nvng n̄ngmaq n̄ Yesu dvpvt rvtn̄ namaq dvz̄msh̄ú ísh̄a we tvrà l̄e dvsha:ngie.

⁶Kad̄ íe wani, “C̄ngc̄ng d̄ vd̄ng kèní gálong laq gá daq,” wa n̄ dvk̄m yà:ngà pe Gvrayí n̄, Kristu Ang m̄r kèní ýngsh̄i we Gvray Ang p̄ngbàng nḡr we svng sh̄a dvz̄r we gálong shvȳnga lún̄l̄m dvpvt, n̄ngmaq n̄t vd̄ng taq d̄gáa daqsh̄a.

⁷Wed̄ í n̄nḡ vtvng kèní ring we j̄rn̄nggùn yal̄ng n̄, n̄ngmaq taqkèní m̄í d̄, Gvray kèní wa í we dvtan lún̄l̄m rvt, p̄hvp yal̄ng n̄ n̄ngmaq vb̄a chúngrì taq èv̄laie.

⁸N̄ngmaq n̄ kadang kèní dvsh̄l̄m vh̄:m̄i n̄nḡ, n̄t dvtl̄m h̄q n̄ m̄ísh̄a. N̄t dvsh̄a n̄nḡ, vl̄mrà vm̄vngl̄m h̄q n̄ m̄ísh̄a.

⁹Dvki vr̄l̄m vh̄:mi n̄nḡ, ègu:rì we m̄í. K̄ng vkup n̄da:pm̄i we ín̄nḡ, caq n̄ m̄esh̄m̄a:ngì.

¹⁰Yesu Ang cúnsh̄i we n̄ n̄ngmaq ḡng taq ni shvyvngl̄m rvt, Yesu sh̄i yà:ngì tvrà ḡ n̄ngmaq ḡng taq ni n̄nn̄n̄ r̄ie.

¹¹Kad̄ íe wani Yesu Ang cúnshi we n̄ sh̄i b̄p sh̄aì we n̄ngmaq ḡng taq dvtān lún̄l̄m rvtn̄, n̄ngmaq n̄ Yesu dvpvt sh̄l̄m ýng svng t̄l̄eì we n̄nn̄n̄ vh̄:m̄ie.

¹²We ýng kèní n̄ngmaq vd̄ng taq n̄ sh̄l̄m l̄ng dvzaqshi n̄, namaq vd̄ng taq n̄ ḡnshaq l̄ng l̄e dvzaqsh̄ie.

¹³“Ngà kým rvtñø ngái shòn bǒngà,” wanø kàru taq vrū yà:- ngà we kýmñøt dǒ tiqdǔchá, nǒngmaq nǒ kým we pvlacè dvchá lú:nì rvtñø, kýmñøt welòng kèní shòn gǒ shò:nì we íe.

¹⁴Pawalým wani Vkàngpè Yesu svng dvzun yà:ngà pèi, nǒngmaq svng gǒ Yesu nvng tiqdǒ dèzun lú:ngì nǒ, namaq nvng tiqdǒ Ang mǔrdvngǒ shèrip lú:ngìe, wa lǒng sháie.

¹⁵Yadvngte shvngbe nǒ namaq vjú dvpvt wani èianǒng nǒ, Gvray jejúí vsvng mvme svng rǒnke bǒà rvt, Gvray ngǒrdvgùng svng shvringlým nvng oqà wàlým lǒng té luqtǔmlým rvt íe.

¹⁶Wervtñø nǒngmaq nǒt mvtì: nì. Nǒngmaq shagóng nǒ svróng mvnshì we ínìgǒ, nǒngmaq pvlacè góng nǒ tiq ni nǒ tiq ni angshǔr vpo mǔnshàie.

¹⁷Kadǒ íe wani tiqlvngcè dvpvt wa dvshài lǒng nǒ nǒngmaq dvpvt shvbóng mvtǒmshì we, dvcìq lvpat ngǒrdvgùng nàpoa lú:ngìe.

¹⁸Nǒngmaq nǒ neí yǔngshì rì svng cāi we nǒ mǒí, mvyà:ngì rì svng lè cāi we íe. Pawalým wani neí yà:ngì rì nǒ tiqrvtǒcè dvpvt wa í nǒ, neí mvyà: ngì rì nǒ dvcìq lvpat zá:nò lǒng íe.

2 Korintu 5

¹Rvgaq tǒm nǒngmaq shìyat í we góng yalǒng vcatnvm kvt nǒ, vsvng wu:rí mǒí, muqlàng taqlap Gvrayí wàd we dvcìq lvpat ngǔng we chǒm èvlài we svng nǒngmaqí sháie.

²Akvt shagóng shìyat yalǒng taq nǒngmaq à:lì dvgvp rvlài sóri, muqlàng taqlap nǒngmaq vllým chǒm gwashi lúnlým lǒng svng mvrǒ:tnie.

³Welòng gwashì lún bǒi kvt nǒngmaq nǒ góngsér mǒí lú:ngì.

⁴Kadǒ íe wani shagóng shìyat yalǒng taq à:lì dvgvp rvlài lǒng nǒ, shìyat yalǒng zǒrchut mvyǒi rvtñø mǒí. Shí bǒp shàd we góng yalǒng svng shí bǒp mvshàd we góng vpo mvyǒi rvt mǔng íe.

⁵Yadǒ vpo lúnlým rvt nǒngmaq dvpvt dvgǒdè pè nǒ Gvray í nǒ, yalǒng dang shvkse wáshìlým Shanshér Pvlacè èzí daqshà pè gǒ Ang íe.

⁶Wervt nongmaq nø kadvgvp gø nvrøm télvm v̄le. Vrá nongmaq nø shagóng yalòng taq cúnshài d̀vngte nø, Kangpè ỳng kèní nongmaq vsa:rì we gø sháie.

⁷Pàwá wani nongmaqí nø vneí yà:ngì ỳng kèní m̀oi dø, k̀mnø:tní cúnshài we lè íe.

⁸Nongmaq nvrøm dvtéshài nø, shagóng yalòng nvng vka:ngì dá:ngí, Vkàngpè nvng tiqdø chòm wechòm taq vl lúnlvm lònng svng lè téwa shvrú: ngie.

⁹Shagóng chòm yalòng taq à:lì nìgø, mvà:lì nìgø, nongmaqí nø Kàngpè svng ẁmshì dvzvr mvyøie.

¹⁰Kadø íe wani shagóng taq à:lì dvgvp wài we, shvla lònng ínìgø, mvgvm lònng ínìgø, kagóí kadø wài nìnø wedø lúnlvm rvt, Kristu kàngé rúngtvng m̀rdvngø nongmaq shvngbe nø rip rà longø.

¹¹Vkàngpè svng svre rà lònng svng shái we í rvt, nongmaqí nø vsvng kaq dvshat dvtúie. Nongmaq nø kadø í vsvng íshà we nø Gvrayí sháøe. Vrá namaq rvw̄nnø:tní gø èdøms hàe wài nø vløms hàie.

¹²Nongmaq nø namaq dvhø taq tvn tiqkvt shvringshài we nø m̀oi. Nøt svng mà ỳngshaq, m̀vrshvm svng wa yà:ngò nø dvshvngshì rì angmaq svng namaqí tvngshìlvm kà vllvm dvpvt ǹng, nongmaq dang namaq dvshvngshìlvm dvpvt lè íe.

¹³Nongmaqí shø:nì kà nø nøt mvriq kà dø la í nìnø, Gvray dvpvt íe. Nøt riq vsvng kà shø:- nì nìnø namaq dvpvt íe.

¹⁴Kadø íe wani shvngbe dvpvt tiq gø shì kèní nø shvngbebe shì rvcí íe, wa dvdu:tnì ỳng kèní Kristu Ang shóngnø:tní nongmaq svng shèná:ngie.

¹⁵Cúnshìrì nø akvt kèní kukaq vdè dvpvt wa cúnshì we m̀oi dø, angmaq dvpvt shì nø vrá zun lú:ngì Pè wepè dvpvt lè cúnshìlvm rvt, Ang nø shvngbe dvpvt shì yà:ngì we íe.

¹⁶Vz̀ng dvgvp nongmaqí nø Kristu svng shagóng dāng kèní dak ỳngshà we í nìgø, akvt kèní nø wedø daklvm màvlá:mì. Welòng dø akvt kèní kuqkaq nongmaqí nø kagó svng gø wedø nø mvdak b́shà.

¹⁷Wervtnø vsvng tiq gógó Kristu nvng vzòmvm kvtkèní nø, wegó nø angshvr vmvnsmaq vsvng íá:mì. Anglí dvingte nø vleá:mì. Eyvngnøng, shvngbe nø angshvr íá:mì.

¹⁸Yarì nø Gvrayí wàò we dvchøng íe. A:ngí nø Kristu taqkèní nøngmaq svng, Ang nvng vrvm vrá dèzvr yvngshà nø, vrvm vrálv m dvzøm bvnli gø nøngmaq svng èzí daqshà.

¹⁹Gvrayí Kristu vdøng taqkení rvgaq tøm svng nø Ang nvng vrvm vrá dvzá:rò dá:ngí, angmaqí vlèò we mvrà rì chutnào nø, shvrvm shvrá daqà we shvngkà nø nøngmaq svng tvle yà:ngà.

²⁰Wedø í rvt nø Gvrayí nøngmaq taqkèní namaq svng dèshatnøng pādø, nøngmaq nø Kristu dvpvt gvsà køn mvng íshà rvt nø akvt nøngmaqí nø, “Gvray nvng tiqdø nàrv m nàránøng,” wài nø Kristu ching kèní namaq svng rø:nìe.

²¹Nøngmaq svng Kristu vdøng taq Gvray Ang døngman we vpo dvzvr lvm rvt, Gvrayí mvrà mvshào pe Ang svng nøngmaq tvle mvrà vpo dvzvr bòa.

2 Korintu 6

¹Vrá, Gvray nvng tiqdø muqhóm bvnli wài rì nøngmaqí namaq svng shvdø:mìe. Namaqí èlunnøng we Gvray jejú nø vshøng í mèdèzvrnøngni.

²Kadø íe wani A:ngí, “Zøa shvla we rvtø taq Ngái nà svng tángang bøngà, chutchvnglvm angni taq gø Ngái nà svng dvbvng bøngà,” wa nø shøn yà:ngà. Etánøng, Zøa shvla we rvtø nø akvt mæng íe. Etánøng, Chutchvng lúnlvm angni nø akvt lè íe.

³Gvray bvnli wài ke vsa:ngí shvrà we màvllvm rvt, nøngmaqí kagó svng gø nø vtøplvm pèn mvwài.

⁴Wài we bvnli vrvm taq, Gvray Ang dvzømshú íshà we shvyvnglvm dvpvt vtvngshaq tønshì vdu we taq, dvshà mvhøt we taq, líng mvluq we taq, nøtdvt we taq;

- ⁵vdiplím vholm we taq, tung róng we taq, vsvng loksu: kngí èwa:ngì we taq, b̀̀nlì luq we taq, mà̀yøp g̀̀r we taq, mà̀vm jit we taq,
- ⁶m̀̀vngshèr weí, dómshánø:tní, nøt shvyvngshì nø tønshì weí, mvkok dvdínø:tní, Shànshér Pvlacè taqkeni, nøt vni shvlē mvz̄vng we shóngnø:- tní;
- ⁷dìnglòng mòngkà shø:nì weí Gvray jór̀nònggùn taqkeni, vtùlvm d̀̀ongman we cìl dvrè nø vbàngpā vgwépa taq lá:ngì sórí vtùì nø dvta: nie.
- ⁸Vsa:ngí nongmaq svng b̀̀ong shètì:nì we gø vholm:miè. Shèri: ngì we gø lú:nìè. Nongmaq svng vyá dèdu:tnì dvgvp gø d̀̀ing we kà wa shø:nìè.
- ⁹Vsa:ngí mèshài dø vshvm̀̀ nìgø vsháshaq wa íe. Vshíshaq̀̀rì dø vshá:mi nìgø yala! nongmaq nø wedøni cúnshàiè. Shøn we vholm:mi nìgø c̀̀ungshí nø mèsha:tnì.
- ¹⁰Nøt dvshà̀̀rì dø vshá:mi nìgø kadvgvp gø dvb̀̀uè. Mvshámhoq dø vshá:mi nìgø vsvng mvme svng mvgám dvz̄vr lú:nìè. Pà gø mà̀dá rì dø vshá:mi nìgø pà gø vdáìè.
- ¹¹Korintu rié, nongmaq nonggø: pmí dèdèni namaq svng shøn b̀̀shà; nongmaq nøt gø namaq dvpvt vtánshaq íe.
- ¹²Nøt r̀̀èc̀̀lnøng we nø, namaq èinønge. Nongmaq m̀̀òishà.
- ¹³Ngài namaq svng nø angcè rì svng a:lò dø shøn b̀̀ngà. Namaq gø ngà svng nøt b̀̀vngkà ètánshì ránøng.
- ¹⁴Namaq nø mvkvm̀̀ vsvng rì nvng mènazøm nongni. D̀̀ongman rì nvng mà̀d̀̀ongman rì nø pà mvngúlvm̀̀ vl má? Gálòng nvng d̀̀lòng gø kadøwa vzóm shvla ma?
- ¹⁵Kristu nø Satan nvng pà vrálvm̀̀ vle ma? Kvm̀̀ vsvng rì nvng mvkvm̀̀ vsvng rì nø kapà vbamshìlvm̀̀ vle ma?
- ¹⁶Gvray t̀̀ongnø nø pvràhang chøm rì nvng kadøwa mvngú shvla ma? Kadø íe wani Gvrayí, “Ngà nø Ngà bashà rì vdòng taq vl nø, angmaq dvhø taq d̀̀ilvm̀̀ íe; Ngà nø angmaq Gvray ẁ̀vngshøng nø, angmaq nø Ngà bashà í longè,” wa shøn dø tiqdvchá, cúnshi we Gvray T̀̀ongnø nø nongmaq íshàè.

¹⁷Wervtnø Vkàngpè yadø wae; “Namaq nø angmaq dvhø kèní èrvlshi ránøng dá:ngí, namaq wa shòngshang èvlnøng. Mvmvng mvshèr we tiqpèn svng gø mèshupnøngni. Wekvt Ngài namaq svng vto daqie.

¹⁸Ngà nø namaq Nvpè wvngshøng nø, namaq gø Ngà zvmì shvdvngri èí lóngnøngè,” wa, Pagø wá dá:ngò pè Vkàngpè shøne.

2 Korintu 7

¹Shóngshøng rié, dvnkà yadvngte vl rvtønø, nøngmaq shagóng dang taq gø, pvlace dang taq gø, mvmvng mvshèr dèzá:rì we í dvnngte taqkèní dvshàn dvshérshài taqsóri, Gvray kaq vpø svre we nø:tní, shànshérlvm dangtaq kòmngøm té dvtøngshài.

²Namaq nøt rií nøngmaq svng nàtosshà lè. Nøngmaqí kagø svng gø màlé dá:rì; kagø svng gø màgvyaq dá:rì; kagø svng gø mvcèvm dá:rì.

³Ngài yadø shònò we nø namaq svng ciplá mvyóng rvtønø mòi. Namaq nø nøngmaq nøt vdøngø kadvgvp gø èvlnøng rvtønø, vzvng ngài vl yvngshà dø, nøngmaq nø namaq nvng shìi nìgø cúnshài nìgø tiqdø vl mvyòì rvt íe.

⁴Ngài namaq svng gvzà kvmá:mì nø namaq rvt ngà gvzà dvshvngshøngè. Nøngmaqò dvshà mvhøtyvng shvngbe taq gø namaq rvtønø nøt shvløm we dvn vlim høg lú:nie.

⁵Kadø íe wani vzvng nøngmaq Macedonia rvgaq tuq ráshà dvgvp, shagóng nø tiqhvñ gø nārshì mvlu:ni. Kalap màlap kèní gø dvki vrè we nvng vtù we vholm yvngshà. Wervt nøt vdøng nø svrelvm wa í yà:ngì.

⁶Wedø í nìgø nøt dvshà vsvng kaq nøt shvlømsshúpè Gvrayí nø, Titus dezvravt shà weí nøngmaq svng nøt shèløm yvngshà.

⁷Ang di rái lònng wa mvtaq, namaq yvng kèní a:ngí nøt shvløm lú:nò lònng taq kení, nøngmaq nøt shvlømsshi lún yvngshà we íe. Namaqí ngà svng kadvngte mèrøtshà we, ngà dvpvt nøt èbùmnøng we, ngà taq nøt èzømsshìnøng tvrà rì a:ngí dètángvtnà yvngkeni téwa ngà gø dvbøng yvnga.

⁸Vzèng ngàí shvriutshà we shvrikàruí namaq svng nòt dvshá dèzvr bòshà rvt ngà tiqhv nòt dvshàng bóngànòng gø akvt nò ngà nòt màdvshàng. Kadø íe wani shvrikàru welù:ngí namaq svng nòt dvshá dèzvrnòng lòng nò tiqchàmchè wa í we ngàí sháng bónga.

⁹Akvt ngà dvbòng we nò, namaq svng kàru welù:- ngí nòt dvshá dvzvr bòshà rvt nò mòi, nòt dèshànòng lù:ngí namaq língshi dèzvr yvngshà rvt nò lè íe. Namaq nò nòngmaq rvt nò sómlvm pàgø màhómlvm rvt, Gvray nòt kèní namaq svng nòt dvshá dèzvr yvngshà we íe.

¹⁰Kadø íe wani Gvray yvng kèní di daq we nòt dvshà lù:ngí nò, gònshaq lúnlvm nòt língshi we wà lù:ngò rvt, nòt dvshá mvrà. Wedø í nìgø rvgaq tòm kèní di ra we nòt dvshà nò:tní m̀vng nò shilvm lòng wà lù:ngòe.

¹¹Kadø íe wani Gvray yvng kèní í we namaq svng nòt dvshá dèzvr yvngshà lù:ngí kapà wà bòà lòng dèdvmnòng. Nòt dvshàlvm yalù:ngí ni namaq vdòng taq, kadvngshini nòttòp nòttóng we, mvrà shvnglvm rvt kadvngshini nòt mvdóngshì we, mvrà svng kadvngshini shvngòshì we, kadvngshini nòt shér vpvt svre we, kadvngshini mvròtnòt vl we, kadvngshini nòtlòm we; vrá, vlèò lòng svng shònlvm kadvngshini wà lù:ngò we svng èyvngnòng. Mvrà yadvng p̀v̀n vr̀m taq namaq nò shvràlvm zì pàgø mèvlvmshà we dètanshì bóshà.

¹²Wervtnò ngàí namaq svng vrong bóngà lòng nò, vlèò vsvng rì dvpvt wa gø mòi, vléa:tnò we vhò:mò yvng tònshirì dvpvt wa gø mòi; Gvray m̀vr̀d̀vngø namaq nò nòngmaq dvpvt j̀ng̀j̀ngni nòt èlòmnòng we svng leq dóm lóngnòng wvng vrong bóngà we íe.

¹³Yadvng p̀v̀n taqkení, nòngmaqí nòt shvlòm we lún bóshà. Wedø wa mvtaq, namaq shvngbeí Titus svng debvn dèshvr bóshà yvng kèní, a:ngí dvbú lù:nò nò nòngmaq gø téwa dvbùvmshà.

¹⁴Kadø íe wani Titus m̀vr̀d̀vngø namaq dang dvshvng bóngà lòng nò ngà pà shvraq chaqshilvm màvl. Nòngmaqi namaq svng a:lì we kà shvngbe d̀ng̀ d̀ tiqdvchá, Titus m̀vr̀d̀vngø dvshvngshòng bóngà rì gø d̀ng̀ we yvngshíá: mì.

¹⁵Vrá Titus svng namaq shvngbeí kadøwa ètáanøng nø, nàto yvngshà we svng a:ngí dvdvm èrøn lóngnøng dvgvp, téwa a:ngí namaq svng mèrøtnøng.

¹⁶Pà dang taq í nìgø namaq nø vlòmým nàrvmnøng rvtnø ngà nø dvbøng.

2 Korintu 8

¹Vnvm vchvngriè, Gvrayí Macedonia móng shvngømré rì svng jejú zí daqà dang namaq svng shá dvzúra:tnìni.

²Dvshà mvhøt yà:ngí angmaq svng gvzà vlø:tnø nø, angmaq gø vtvng kèní mvshámhoq dvshà yà:ngí nìgø dvbùnøt dvn vlimá: mì nø, lèngshònø:tní vsvng kaq gvzàzà zí vshòe.

³Kadø íe wani angmaqí kadø lú:nò nìnø wedø zíðe; lú:nò mvdvm lømle gø, vdè nø:tní zi bóa, wvng nø ngái shvkse wvngòe.

⁴Angmaq nø Yuda móng taq vl we rvcvng cèrì svng dvbvng we bvnli yaløng taq dvbáshi lúnlým mvkò mvrò røtshie.

⁵Vrá, nøngmaqí vlø:- mì mvdvm angmaq vdè góng nø Vkàngpè kaq vzvng shvrúngshì dá:- ngí, Gvray nøt cà:nò nø nøngmaq svng èzìvtshà.

⁶Bvnli yaløng nø Titusí vzvng pving yà:ngà we í nø, akvt gø a:ngí ni namaq jejú bvnli yaløng wá laq dvdá:ngò, wài nø ang svng røt bøshà.

⁷Wervtnø namaq nø kýmnoet nvng kà shòn lìgùn g í we nvng shánøt nvng nøtløm we í dvingte; vrá namaq vdøng taq shóngnoet èluqnøng we taq gvzà mèzvnnoet dø tiqdvchá, jejú bvnli yaløng taq í nìgø luqtvm høq dvzaqshì leq lúnnøng.

⁸Ngái yadø shònò we nø, dvkvmkà zì we mòí; dvgá vsvng ri nøt lømloem dvzaqshì bòi lòng nvng dvtøng nø, namaq shóngnoet jøngkvp vl mèvl nøng we svng mving vlø:tni we íe.

⁹Kadø íe wani nøngmaq Vkàngpè Yesu Kristu Ang jejú svng namaqí èshánøng. Ang nø mvgàm í nìgø Ang dvshà daqì yvng kèní, namaq mvgàm lúnlým rvtnø, namaq dvpvt mving dvrvt daqì.

- ¹⁰Yadang ngái paqzí zí mvyóng we nø yadø íe. Cvnóng kèní yalòng wá èp̀v̀ng b̀shà we wa mvtaq, zí mvyónøt èvl ỳv̀ngshà we gø namaq ni èínønge.
- ¹¹Wervt kadø èlúnnøng nìnø wedø b̀v̀nlì yalòng nø akvt t̀v̀ngd̀v̀ng èwà̀ǹø̀ng. Namaq l̀v̀ngshònø:tní zílvm nøt èrvt b̀shà dø tiqdvchá, wá dègømnøng.
- ¹²Kadø íe wani zí mvyó nøt vl kvtkèní nø, nøngmaq vdài we svng cà:nò nø Gvrayí vtoa da we ie; Ang nø nøngmaq màdài we taqkèní røt we mòí.
- ¹³Yalòng nø dvgá vsvng rì lúnshì nø, namaq nø leq dèshànøng wvng we nø mòí. Namaq dvcháchá v̀m aq leqlúnnøng wvng we lè íe.
- ¹⁴Ya rvtø taq namaq l̀v̀nglvm nàdànøng lònng taqkèní màdàrí svng dèbvng b̀shà dø, mèpvng angmaq vdá long kv́t rá namaq ỳv̀ng mvluq mvpø:nò rì svng dvbvngkelvm dvpvt íe.
- ¹⁵Yalòng nø Kàru taq, "Mvzvn zøtnvm b̀òí ríí gø vchéò we màvl. Svmaqçè wa zøtnvm b̀òí rì gø mvluq we màvl," wa vrū yà:- ngà dø tiqdvchá íe.
- ¹⁶Ngà namaq dvpvt nøtlòm døni, Titus taq gø nøtlòm nøt z̀v̀ngaò pè Gvray kaq oqà.
- ¹⁷Ang svng nøngmaqí røt b̀shà kà svng a:ngí vtoò we wa mvtaq, ang vdè gøni nøtlòm ỳv̀ng kèní, l̀v̀ngshònø:tní namaq ỳv̀ng sv̀ng ang di rae.
- ¹⁸Ang nvng tiqdø nøngmaqí vnmv tiq pè gø dvzvr b̀shà. Wepè nø Dvbùshvngkà dvzøm b̀v̀nlì taq shvngømré shvngbe dvhøø dvgùng lú:nò we tiq pè íe.
- ¹⁹Wemvdvmø, Vkàngpè ngørdvgùng b̀v̀nglvm dvpvt nvng nøngmaq dvzøm b̀v̀nlì taq l̀v̀ngshònøt gø dvtan lúnlvm dvpvt, dvbvng gønpaq yalòng túna we taq nøngmaq nvng tiqdø dí dvbvnglvm rvt gø, shvngømré ríí rvhiq b̀òà pè íe.
- ²⁰Pàwá wani, mvme luq we dvsházā gønpaq yalòng nøngmaqí túnài b̀v̀nlì taq, nøngmaq svng shvrà we màvlvm dvpvt vyáshàie.
- ²¹Kadø íe wani nøngmaq nø, Vkàngpè m̀v̀rd̀v̀ng taq gø, vs̀v̀ng m̀v̀rd̀v̀ng taq gø, nøt døng nø:tní vdū vbóng dø wàlvm m̀v̀ng dvzaqshàie.

²²Wemvdòmø, vnmv dvgá tiq pè gø angní lvngà nvng tiqdø dvzúra: tnie. Nøngmaqí mvme pèn taq ang nøt lòm lòng svng mvme kvt vløt bóshà. Akvt ang nø namaq svng gvzà èkvmvnmønøng rvtnø téwa dvbvngshilvm nøt vshòe.

²³Titus dang èshø:nò nìnø, ang nø ngà bvnli mvngú lamboq nvng namaq dvpvt ngà nvng tiqdø dvzaqshishì we rvmnvng pè íe. Ang nvng zvn ra we vnvmpení dang èshø:nò nìnø, angní lvngà nø shvngòmre dvzvr nvng Kristu Ang ngørdvgùng shvri:ngò pèní íe.

²⁴Wervtnø namaq shóngnøt nvng namaq dang nøngmaq dvshvngshì bóshà rì dng we shvkse nø, shvngòmre rì mvrðvngø yapèla svng dètannøng.

2 Korintu 9

¹Noqshìrì kaq dèbvngnøng we bvnli dang nø namaq svng ngái vrū dā mvrà ni.

²Namaq nø dvbvnglvm nøt èvlnøng we ngái shàngò rvt ngái namaq svng shvgù:nì nø, Akaya mông rì namaq nø svnøng kèní dvgòshishaq íe, wvng Macedonia rì yvng shøn bõngà. Namaq nøt èlòmønøng lù:ngí angmaq mvme svng vshó dèzvr bósha.

³Wedø ínigø yadangtaq nøngmaqí namaq dang shvring bóshà kà nø vshøng màshøng mòilvm rvt, ngái shøn bõngà dø tiqdvchá namaq tvlú dvgòshishaq ílvm dvpvt, ngái vnvmpèla svng dvzvrvtndè.

⁴Yaløng nø, ngà døng rang kvt Macedonia vsvng rì tiq gógó zvn ra weí, namaq màdvgòshishaq èvlnøng we svng ladvng èyvng bõnøng nìnø, namaq shèraqshìnøng we wa mvtaq, namaq dang dvshvng bóshà we yadang rvtnø nøngmaq gø shvraqshì we màhømlvm rvt íe.

⁵Yadø í rvtnø, namaqí vzvng kèní zílvm èdvn yvngshà we dvsházā gønpaq póng nø, mvdøng mvdaq røn we mòí dø, lvnghønøtní zílvm tvlú dvgòshì leq lún dánøng, wvng nø namaq yvng svng vnvmpèla vzvngzvng dí dvzvrívm dvdvm bõngà.

⁶Iwe, cvmaqçè wa wø:nò góí nø cvmaqçè wa shvrvtnvm lú:nòe; mvme wø:nò góí nø, mvme shvrvtnvm lú:nòe, wakà svng mèsøngnøng.

⁷Kagóí kadø nàjøn bóshà nìnø wedø zí leq lúnnøng. Mvraq mvkvm nø:tní gø mõi, mvdøng mvdaq røn yvng kèní gø mõi. Pawalvm wani lvingshò nø:tní zío vsvng kaq lè Gvray shóngshìe.

⁸⁻⁹Wemvdvmø, shànshér kàru taq, “Ang gønpaqrì nø, mvshám hoqri kaq lvingshò nø:tní shin bóà. Ang nòt shvláaò lònng gø dvcìq lvpat vl døng dvre,” wanø vrū yà:ngà dø, namaq gø pvn vrvm taq, kadvgvp gø kòmngøm luq ètvmānøng yvng kèní, bvnli shvlá pvn vrvm svng shòshòwa køtgøm wá lúnlvm rvt, Gvrayí jejú í dvingte nø namaq dvpvt dvn dvzønga lú:nòe.

¹⁰Dvyø wøn vsvng kaq dvyø zi daq nø, vm vsvng kaq vmpà zishú Gvrayí, namaq nòt shèlánøng rvtø dvgá vsvng kaq vwáalvm vl høq shrvvt rvtø taq gø shèluqa daqnønge.

¹¹Vrá, namaq svng pvn vrvm taq mvgám dèzvr bóshà weí, zí vshønøt gø dvn èzøngvms hà yvng kèní, nongmaq taq kèní Gvray kaq oqà walvm dvbung lú:ngò we íe.

¹²Kadø íe wani dvsházā bvnli yaløng taqkèní nø, rvcvng cèrì zømdvng we svng køm dvgømāø we wa mvtaq, Gvray kaq oqà, wa lònng gø dvn vlim dvzvr lú:ngòe.

¹³Pawalvm wani dvzøm bvnli yaløng èwànøng weí shvkse dètannøng yvng kèní, Kristu Dvbùshvngkà svng namaqí nàchàngnøng sóri kà ètánøng rvtø gø; namaq lvingshò nø:tní zílv m angmaq dvpvt gø, shvngbebe dvpvt gø, vpø røkùl bóshà lònng rvtø gø, angmaqí Gvray ngòrdvgùng shvrì:ngòe.

¹⁴Vrá, namaq vdøng taq Gvray jejú vtvngshaq pøng yvng kèní, angmaqí gø namaq svng mvrøt nø:tní vjú èrøtna lóngnønge.

¹⁵Shøn mvtømshì we Gvray gønpaq rvtø Ang svng oqà wài.

2 Korintu 10

¹Namaq mvrðvngø nø màzaqshì, namaq yvng kèní vsarvm dvgvp nø nvrøm dvtèshì pè, wa vsà:ngí èvl pè Polo ngái ni akvt, Kristu Ang cipshìnøt nvng køn nø:tní namaq svng lina:tnìe.

- ²Nøngmaq nø góngsha nøt cà:nò nø cúnshìe, èa:lì rì svng nø ngà vtvng kèní nøt zak wéi ngvnlým íe. Namaq yvng svng ngà døng rang kvv wedvngte nøt hòplým laq màvl da, wvng røtshønge.
- ³Nøngmaq nø shagóng taq cúnshài nìgø, shagóng nøt cà:nì nø cìl vtùi we mòí.
- ⁴Cìlwàng taq nøngmaqí lá:ngì we cìl dánkùng rì nø rvgaq yalòng taqò mòí. Cìlwáng svng ròl cat dá:ngò we Gvray jórndøggùn kèní m̀vng íe.
- ⁵Rvgaq tøm cing rál nø:tní Gvray cing rálnøt mvdvmø dvshvngshì long rì shvngbe svng nø nøngmaqí ca:tnì nø, vsvng nøt vdòng dvda:mò rì shvngbe svng lúài dá:ngí, Kristu svng wa vpø dvzá:rìe.
- ⁶Yalòng nø namaq kà ètánøng tvrà køm dègøm bønøng kvv, kà mvta rì shvngbe kaq shønlým tvlú dvgøshài we íe.
- ⁷Namaqí nø vtving lap m̀vrshv̀m svng wa èyvngnønge. Kagó gø vdè nø Kristuò ønge, wa nvrøm dvtéshì vsvng vl nìnø, ang nø Kristuò í dø tiqdvchá, nøngmaq gø Kristuò ni íshà we íe.
- ⁸Kadø íe wani Vkàngpèí nøngmaq svng èzì we vmíng vkvng nø namaq svng gvyaq shvmvnglým rvt nø mòí; vháng vlúnlým dvpvt m̀vng íe. Vmíng vkvng yalòng dang ngà akvt cvmaq la dvshvngshøngnøng gø, ngà shvraqshìlým rà màvl.
- ⁹Iwe, ngà shvrikàrurì taqkèní namaq svng svre dvkutna:tnò pādø nø í dvzvr m̀amvyøng.
- ¹⁰Kadø íe wani vsvng tiqmaqí, "Ang shvrikàrurì nø vlishì nø nønggùn zaqe. Iwe m̀vrshv̀m nàhømvm dvgvp nø, pà pøng gø màvl, ang shønkà gø màpø," wa vsvng vle.
- ¹¹Yadø wa vsa:ngí nø, nøngmaq vsará:mì dvgvp shvrikàru taq kadø vrū nìnø, m̀vrshv̀m vhømá: mì dvgvp wà lú:ngì b̀vnli gø wedøni í d̀vng wae, wa lònq laq sháo.

¹²Nøngmaq nø, angmaq vdè shvringshì we wemvdò nvng shøngjōngké màmvyoì. Kadø íe wani werì nø angmaq nø angmaq tās̀vng shøngjongke rvtvø zitnøt màvl vsvng íe.

¹³Nøngmaq m̀vng nø, chá vlèò dø màdvsh̀vngshài. Namaq ỳvng hòq, Gvrayí nøngmaq svng mètū bóshà b̀vnlì vyā shvdún zìdvng taq wa dvsh̀vngshài we íe.

¹⁴Kadø íe wani nøngmaqí namaq ỳvng sv̀ng mvhøq yà:ngì ke dvsh̀vngshài we nø mòí. Pawal̀vm wani Kristu Dvbush̀vngkà namaq ỳvng hòq ǹvmlat dvshvng ỳvngshà we nø nøngmaq ni íshàe.

¹⁵Vrá, dvgá vs̀vngri dvzaqshì b̀oì b̀vnlì taq nøngmaq wa chá vle dvsh̀vngshài we mòí. Nøngmaqí nø b̀vnlì vya zìdvng vdòng taq wa cà:nì nìgø, namaq k̀vnmnøt èté lóngnøng dvgvp, namaq dvhø taq wài b̀vnlì rì gø téwa gwaq long we svng m̀vng vlómshàie.

¹⁶Weỳvng kèní namaq kulap rvgaq svng gø Dvbùsh̀vngkà dvshvng lúnl̀vm vlómshaie. Dvgá vs̀vngrií wá d̀vng bóà we b̀vnlì taq dvsh̀vngshài we mòí.

¹⁷Wedø í nìgø kàru taq wa dø, “Dvsh̀vngshì vs̀vng wegø nø, Vkàngpè taq m̀vng laq dvsh̀vngshì.”

¹⁸Kadø íe wani, vdè sheringshi lònng nø pà màpø, Vkàngpèi shvring ra lònng wa vpøe.

2 Korintu 11

¹Namaqí vz̀vng ètøna ỳvngshà dø, akvt gø ngà dálkà tiqhv̀n shòn we svng jøngjōng ètøna dásha, wvng ním shønge.

²Ngài nø namaq svng Kristu kaq shvzøngal̀vm rvt chømyoré vjòng dø wáshì dvz̀rl̀vm wvng nø, Gvray dvpvt shóm nø:tní namaq svng kàd̀vn g̀vlshøng bóngà.

³Wedø í nìgø b̀ø dvgoq nø:tní Ewa svng ỳm yà:ngà dø, namaqí dèdv̀mnøng lònng svng vyvpshi dvzá:rò nø nøtdøng nø:tní Kristu svng èc̀vnnøng tvrà kèní shèmànv̀m bónnøng we svng góng gønge.

⁴Kadø íe wani, namaq ýng dira vsvng ríí nø nøngmaqí dvshā: ngì pè Yesu mòi dø, Yesu shøngshang tiq pè dvsha:ngò nìgø, mòiini namaqí èlún ỳngshà we Pvlacè mòi dø dvgá tiq gó lúnlým namaq svng shèngøtnøng nìgø, mòiini namaqí nàto ỳngshà we Dvbùsh̀ngkà mòi dø, dvgá tiqp̀vn dvshà:ngò nìgø, namaqí nø wedøni tád̀vng èwáa d̀vrshà.

⁵Ngà nø namaqí ring vtvng dèdutnøng we dvz̀vrri l̀nggp̄ng tiqhv̀n gø mvc̀vm, wvng dvdutshønge.

⁶Kà shòn ligøng mvóngànøng gø, shánøt dvdvmnøt màvl we mòi. Dang vr̀vm taq nøngmaqí tøpnì tøprang namaq svng chaqdvp yaløng dvtan bòshà.

⁷Mòiini, zibe màrøtrøt ngài Gvray Dvbùsh̀ngkà namaq svng dv- shvng bóngà ýng kèní, namaq svng nø hà:ngì nø, ngà nø cipshøng lònng nø vléng bóngà má?

⁸Ngài nø dvgá shvngømré rì ýng kèní zibè longshøng nø angmaq svng shvngøtlým tvle nø namaq svng Dvbùsh̀ngkà dvshvng bóngà.

⁹Namaq nvng tiqdø à:lì ke ngà zóm̀d̀vng long dvgvp, namaq tiq gó svng gø dvshá mvlú yà:ngì. Pawalým wani ngà zóm mvlúq ýng nø, Macedonia rvgaq kèní di daqì we vnv̀m vchvngrií lè dèbvng ỳngà. Dang vr̀vm taq namaq svng dvshá mvl̀lým rvt, ngà vyángshøng nø akvt gøni vyáshìlým íe.

¹⁰Ngà vdøng taq Kristu Ang dønglònng víl dìng døni, Akaya móng shvngbe taq ngà dvsh̀ngshøng lònng svng kagóí gø vgám mèlún we shángøe.

¹¹Pawa? Namaq svng mvsh̀:ngì rvt íe ma? Mòi, Gvrayí sháde.

¹²Nøngmaq íd̀vngwa b̀vnli wàie, wa nø Dvz̀vr í ra dø dvsh̀ngshì we wemvdø svng vgámlým rvt, ngài vz̀vng ẁngò dø wedøni wàlým íe.

¹³Kadø íe wani yadø í rì nø mv̀d̀ng we dvz̀vr vyá íe. Kristu Ang dvz̀vr í pādø dvpëshì nø, ỳ: mò we b̀vnli wáshú íe.

¹⁴Yaløng svng dvtiqshi mvrà; pàwá wani Satan d̀vng gálong ang dvz̀vr í pādø dvpëshè.

- ¹⁵Wervtnø ang dvzømshúri gø døngman we dvzømshú í pādø dvpéshì lòng svng vtiq mvrà; l̀ngdòmø nø angmaqí vholm vdu dø vholmvm lú:ngòe.
- ¹⁶Ngài rá v̄la:tnini; kagóí gø ngà svng svngdál mèlvnshàni. Wedø la èlvnsha nìgø, werì døni tiqhv̄n dvsh̀ngsh̀ng we svng, svngdál kaq vtoð pādø dvbvng nàto dáshà.
- ¹⁷Ngà yadø shòn we nø, Vkàngpè nøt c̀v̀nø nø shòn we m̀oi, svngdál dø shòn we íe.
- ¹⁸Shagóng dang cà:nò nø dvsh̀ngsh̀hì rì mvme luq rvtnø, ngà gø angmaq døni tiqhv̄n dvsh̀ngsh̀ngvtnøng.
- ¹⁹Namaq nø wed̀ngte èzitnøng we ínø, svngdál rì svng gø shòshòwa èt̀nanønge.
- ²⁰Namaqí nø, namaq svng vshuq wáshì dèz̀vrnøngri, namaq svng ècatǹmnøngri, namaq svng shvwálv̄m h̀ng tú:ngòri, namaq svng ỳng mètv̄mnøngri, namaq m̀vr nàpaqnøng rì svng gø èt̀nsh̀nønge.
- ²¹Werì nvng shèbóng lú:ngò nìnø ngài nø wed̀ngte hòq wá mvlúnò rvt shvraksh̀ng sóri shòsh̀ngø. Iwe svngdál kà tv̄n tiqkà shònvtnøng; kagó kapà dang taq kv̄mshì nìnø, ngà gø angmaq døni kv̄msh̀ngø.
- ²²Angmaq nø Hebru vsvng í ma? Ngà gø óngàe. Angmaq nø Israel dvci í ma? Ngà gø óngàe. Angmaq nø Abraham pv̄lí pv̄laq í ma? Ngà gø óngàe.
- ²³Ngà nø dvrū dø tiqkà shònvtnøng; Angmaq nø Kristu dvzømshú íshàe wa má? Ngà téwa óngàe. Dvzaksh̀ng we taq gø téwa mvz̀vne. Tung rung we gø mvz̀v̄n, vdip we gø téwa vholm b̀ngà. Shil̀vm hòq gø mvme baq vholm b̀ngà.
- ²⁴Yuda vsvngri angmaq dvrá cà:nò nø vsh̀m̀cé dvgø d̀vmd̀vm èship we pungwà kv̄t vholm b̀ngà.
- ²⁵Dèdó: mí nàdip we vsh̀m̀ kv̄t, lú:ngì èwvp we tiqkv̄t, shòch̀m vcat we taq gø vsh̀m̀ kv̄t vholm ỳngà; ǹvmukdvrā rv̄naq riqyøng taq tiq ni nvng tiqyaq v̄l ỳngà.

²⁶Vsvng móng svng mvme kvt dvnì nìmwv̀n d̀ong dvgvp rvmè taq svre dvké we; t̀olvm vs̀ng kaq svre dvké we; vdè dvcì cèrì wur taq svre dvké we; ẃngzà rì wur taq svre dvké we; wamà vd̀ong taq svre dvké we, rvgaq d̀ongj̀am taq svre dvké we; ǹmukdv̀rā taq svre dvké we; mvd̀ing we vnv̀m vchvng vyá rì dvh̀ø svre dvké we v̀hómò ǹø;

²⁷mvj̀òr h̀øq dvzaksh̀ong ǹø dvsh̀ang we; mà̀yøpyøp mvme yaq g̀vr we; svrì sh̀ong ǹø bál we, mà̀vm̀m mvme kvt vl we; gwál̀m màdá èz̀ongkeng we g̀ø v̀hóm ỳngà.

²⁸Mvd̀m shvlē yadø í rì wa mvtaq, shvng̀m̀ré rì shvngbe dvpvt dvdvma rà weí, tiq ni ǹø tiq ni ngà svng shènv̀l we g̀ø v̀le.

²⁹Vs̀ng shaq c̀m ǹnø ngà g̀ø shaq mvc̀m má? Vsa:ngí kagó svng vtøp dvzá:rò ǹnø, ngà ǹøt ǹø svmi d̀ø màcor ni ma?

³⁰Ngà lad̀vng dvsh̀vngshì vdong ǹongǹø, ngà shaq c̀m dang taqkèní lè dvsh̀vngshìl̀m íe.

³¹Ngà mà̀yàng we ǹø, dvcìq lvpat shvring vpó pè, Vkàngpè Yesu Angpè Gvrayí sháòe.

³²Damasku wamà taq, Areta koqk̀m l̀vngp̀vng g̀amzò pèí, Damasku wamà ỳng ngà svng tvpl̀m wa ca dvz̀vr yà:ngà.

³³I ǹìgø ngà svng ǹø, wamà b̀ag̀v̀m wáng vvwvtb̀vngkà taqtaq, dvh̀ung taq dèjáng weí, ang wur kèní lutsh̀ong ỳngà.

2 Korintu 12

¹Pà vj̀ú ǹø màvl ǹìgø ngà yadøni dvsh̀vngsh̀ongvtǹong. Akvt ngái ǹø Vkàngpè ỳng kèní shèỳvng we sh̀ongran nvng dvtankàrì dang sh̀on mvỳonge.

²Kristu vd̀ong taq ngái shángò we tiq pè vle. Wepè svng ǹø vz̀ng tiqcé vbìǹong mvd̀m vlé á:mì dvgvp muqlàng vsh̀òm dvt̀vng wa dvt̀vng h̀øq vbun yà:ngà. Shagóng nvngnvng vbun yà:ngà má,, shagóng màbá d̀ø vbūn yà:ngà má ǹø mvshángò, Gvrayí wa sháòe.

³Ngái wedø í pè svng shángònøng gø, ang svng nø shagóng nvng mõiini Pvlacè vdòng taq vbūnò we í má, mvshángò.

⁴Ang svng nø Paradis svng vbun bóa nø, weyýng nø vsa:ngí shòn mvsháo we nvng shòn mvlúnshì pèn kà tá lún yà:ngà.

⁵Yapè dang ngà dvshýngshòngvtnøng; íwe ngà shaqcùm tvrà rì wa mõi nìnø ngà dang nø, dvshýngshìlvmrà màvl.

⁶Ngà dvshýngshì la vdong nønggø, ngà nø angdál mvøngà rvt kàdøng wa shòn lóngòe. Iwe, ngà taq èyvnngnøng we nvng ngà taqkèní ètánøng rì rvtnø wa mõi nìnø, kagóí gø ngà svng mvzýn màvpólým rvt, akvt nø màdvshýngshìshaq tønshøngè.

⁷Détan we shòngran rì ring vtvng yýng kèní, ngà mvnøklá màdvshýngshìlvm rvt, ngà shagóng taq shønlým Satan ang dvzýr, bvnghø tiqdùm ècakngange.

⁸Bvnghø yaløng ngà taqkèní lúalým dvpvt, Vkàngpè svng vshøm kvk kórshøng bøngà.

⁹Iwe A:ngí ngà svng, Ngà jejú nø nà dvpvt luqtùmè. Pawalým wani Ngà jórnoγγgùn nø shaqcùm we vdòng taq kèní mýng dvtan lóngòe, wa nàtvne. Wedø í rvtnø, Kristu Ang jórnoγγgùn nø ngà taq víl dønglým dvpvt, ngà shaqcùm tvrà rì dang lè téwa dvbùnø:tní dvshýngshøngè.

¹⁰Wedø í rvtnø, Kristu dvpvt shaqcùm tvrà rì rvt shvraq èchak we taq, zóm mvluq mèpøn we taq, dvshá dvki nàrèng rì nvng dvshà mvhøtrì taq ngà nøt shømè. Pawalým wani ngà kadvgvp shaqcùm nøngnø, wedvgvp Kristu taq ngà nøγγgùn kýnge.

¹¹Dvshýngshøng we taq ngà nø angdál øngýmà. Iwe namaqí lè dál dèzýrsha rvtnø íe. Kadø íe wani ngà svng nø namaqí lè vpø shvring vdū we íe. Pawá wani ngà nø pà mvønga nønggø, kapèn dang taq í nìgø, namaqí ring we dvzýr dèdutnøng we dvzýrri angmaq lvnngpýng ngà màcip.

¹²Dvzýr jøngkvp øngà we mvshìlpvràri, dvdvm vtìqlým nvng jórnoγγgùn bvnli angpènpèn nø, dang vrùm taq nøt shvyvngshøng sórí namaq dvhø taq mvme dvtan dýng yvnga.

¹³Kadø íe wani namaq svng nø, dvbvnglím ngà mvrøtshøng we yapv̀n wa mõi nìnø, dvgá rvgaq shvngømré rì l̀vngp̄vng namaq svng kadang taq vcip dvzvr̀ bøshà má? Namaqí dvbvnglím mvrøtshøng lòng vléngò we í nìnø, vléng bõngà we yadang mèmesøngashàni.

¹⁴Eyv̀ngnøng, yabaq nø namaq yv̀ng sv̀ng d̀lím, vshøm kv̀t wakvt tv̀lú dvgøngshøng we í nìgø, namaq svng dvshá nø mvlui. Ngái lángò we nø, namaq gv̀msùng svng nø mõi, namaq svng lè láie. Kadø íe wani c̀v̀mrérii angpè angmè dvpvt vpø shøpma rà we mõi, angpè angmèi lè angcø angcè rì dvpvt shøpma rà we íe.

¹⁵Namaq pvlace dvpvt ngà nø shøshò wa nø:tní dvzaqshì mvyønge. Ngà góng gø namaq dvpvt zí kv̀mshønge. Ngái namaq svng téwa shù:- ngi kv̀tkèní nø, ngà svng èshøngshà we nøt nø dvshàshà lè vnøn dvzvr̀lím í ma?

¹⁶Wedø dvng í nìgø, vwa laq í; namaq svng dvshá mvlui. Inìgø ngà dvgoqnø:tní namaq svng èyùm bøshà èl̀vnshìnøng má màshá.

¹⁷Ngái namaq yv̀ng sv̀ng dvzvr̀vtnà we wedv̀ng pè taqkeni, namaq svng ètølv̀mnøng we tiq pè gø màvl we mõi ma?

¹⁸Titus svng d̀lím ngái nonggun zøngò nø, vnv̀m wepè gø ang nvng tiqdø dvzvr̀vtnà dvgvp, Titusí namaq svng pà èyùmvm̀ bøsha ma? Nøngmaqí pà wai nìgø dvcháchá tiqnøt wa íshà nø, tiq tvrà taq wani tv̀nù:ngi we mõi ma?

¹⁹Yadv̀ngte shøn bõngà we nø, ngà vdè dvpvt kàdv̀gà shøne, d̀v̀ng mèlv̀nnøng. Gvray nemv̀rø ni, Kristu vdøngø shøn bøshà we m̀v̀ng íe. Shóngshài we vnv̀m vchv̀ngrié, wà bøshà d̀v̀ngte nø namaq té vhang dvzvr̀lím rvt wa íe.

²⁰Kadø íe wa nìnø ngà døng rang dvgvp, namaq nø ngà shøng dø mèinøng nø, ngà gø namaq èshøngnøng dø mvøng long we svng góng gønge. Vrá vzi vr̀ung wa we, vne dàzàke we, shv̀mná høp we, vshvt gv̀ng we, dvsíkà shøn we, bvlè gv̀zvm̀kà shøn we, dvshv̀ng shvr̀ingshì we nvng màrv̀m màrà vjàngshì we gø d̀v̀ng màvl da, wvng, góng gønge.

²¹Vrà ngà tǎn tiqkvt dǒng rang dvgvp, vzǎng mvrà wàò nǒ, mvshàn mvshér we nvng mvmǎng mvshèr we, chvng gvlǎng mapnǒt bǎnlì wàò rì taqkèní nǒt mvlǎngshi rì mvme lā vl da nǎnǒ, ngà nǒt yúr vdu nǒ, ngà Gvrayí namaq mǎrdǎngǒ ngà svng shvraq èchak dāng we svng gǒ gǒnggǒnge.

2 Korintu 13

¹Yabaq nǒ namaq yǎng sǎng ngà vshǒm baq wa baq dilǎm wǎngshǒng we íe. Kàru taq wa dǒ, "Nā kà vl nǎnǒ shvkse vní vshǒm gǒ nǒnggǒp kèní shvdǒng shvngǎng ràe."

²Vzǎng vní baq wa baq namaq yǎng ngà vl dvgvp dvshat dvzit yǎngshà dǒ, akvt namaq yǎng màvl we í nǎngǒ tǎn tiqkvt dvshatna:tnì ni; vzǎng mvrà wà yà:ngàrì svng í nǎngǒ, mvrà wàò we dvgàrì shvngbe svng í nǎngǒ, ngà tǎn tiqkvt dǒng rang kvtnǒ, kagǒ svng gǒ mànat lú:ngì.

³Ngà vdǒng taq kèní Kristu kà shǒn we zangkwè namaqí èlǎnǒng rvtǎnǒ, zangkwè welǒng dètan daqnǒnge. Kadǒ íe wani Kristu nǒ namaq vdǒng taq shaqcǎm we mǒí, namaq vdǒng taq Ang jǒrnǒnggǎn bǎnlì dvtā:nò pè lè íe.

⁴Kadǒ íe wani, Ang svng nǒ shaqcǎm we wurgáng taq vtaq bóà nǎngǒ, Gvray jǒr- nǒnggǎn vdǒng taq cúnshìe. Ang shaqcǎm lǒng taq mvngúì rì nǒngmaq gǒ, Gvray jǒrnǒnggǎn vdǒng taq Ang nvng tiqdǒ namaq dvpvt cúnshàìe.

⁵Namaq nǒ kǎmnǒt tvrà taq cǎn mècǎnnǒng we vdèdè nàlǒtshǎnǒng. Vdèdè ègúnshǎnǒng! Shvjang vlǒt we taq sǒmrì mèínǒng kvǎ wa namaq vdǒng taq Yesu Kristu vl we mèshǎnǒng ma?

⁶Nǒngmaq nǒ shvjang vlǒt we taq sǒmrì mǒíshà we svng namaqí derǎlnǒngni, wvng nǒ vlǒmshǒnge.

⁷Wemvdǎmǒ mvtaq, namaqí mvngm màshvla we tiqpǎn gǒ lemèwǎnǒng dǒ nǒngmaqí nǒ Gvray kaq júǒ:tnìe. Yalǒng nǒ, nǒngmaq nǒ jǒr vsvng ísha lǒng dvtanlǎm rvt mǒí; dvshàshà lè vlǒ:tnò we taq mvjǒr rì dǒ vshá:mì nǎngǒ, namaqí nǒ vdu vbǒng dǒ wá leq lún lǒngnǒng, wài we íe.

⁸Kadǒ íe wani dǒnglong svng vtǎlǎm pà gǒ nǒngmaqí wá mvlú:nì; dǒnglǒng dvpvt wa wá lú:nìe.

⁹Nøngmaq shaq cà:mi we í nìgø namaq nònggùn èkíngnøng kèní nø dnbùie. Vrá, namaq kòtkòm tétøng lúnlým dvpvt gø nøngmaqí júrøtnaie.

¹⁰Vkàngpèi ngà svng èzøng we vmíng vkíng nø namaq svng vháng vlún dvzvírlým dvpvt íe, vrøl vcat dvzvírlým dvpvt nø mòi. Namaq yíng ngà tok rang dvgvp vmíng vkíng welòng zòmò nø vlishì dø wá màdulým rvt, ngà shini mvdøng rāng vzvng yadvng pvn vrongò we íe.

¹¹Lvngdòm tiqkà nø vnvm vchvngrié, pàmvrà leq vlnøng. Kòtkòm té leq tóngnøng. Nøt shvlòm we leq lúnnøng. Tìqnøt tiqmvyùng èwáshìnøng. Mòngzòl dø nàrvm nàránøng. Wekvt shóngnøt nvng mòng zòl lòng zi daq pe Gvray nø namaq nvng tiqdø vl daqe.

¹²Namaq tiq gó nø tiq gó Shànshér dø nàbùkénøng nø pàmvrà nàlvnnøng.

¹³Yayvng v̄l we noqshi rì shvngbeí namaq svng pàmvrà wae.

¹⁴Vkàngpè Yesu Kristu jejú, Gvray shóngnøt nvng Shànshér Pvlacè vdòng taq vzøm vrá we nø, namaq shvngbe nvng tiqdø laq v̄l daq.

Galatia

Galatia 1

¹⁻²Dvzvr Polo ngà nvng yayvng tiqdø à:li we vnm vchvngri nongmaq shvngbeí Galatia móng taq èvlnøng we shvngømrèri svng shvrikàru vrua:tniè. Ngà Dvzvr wvngshøng lòng nø vsvng yvng kèní gø, vsa:ngí rècøvng bøvngà rvt gø mõi. Yesu Kristu svng shì yvng kèní dvzun bòa pè, Vpè Gvrayí rècøvng nø dèzvr bøvngà we íe.

³Vpè Gvray nøvng nongmaq Vkàngpè Yesu Kristu yvng kèní jejú nøvng mòngzøl lòng namaqí leq lúnnøng.

⁴Kristu A:ngí nø, nongmaq Vpè nøvng Gvray nøt cà:nò nø, mvgv̄m màshvla we rvgaq mvpìm yabàn taq kèní nongmaq svng shvlutlvm rvt, nongmaq mvrà dvpvt Ang góng zishì bõi.

⁵Dvgùng gùngshvng nø dvcìq lvpát mvril laril Gvrayò laq í dvr. Yadø laq í daq.

⁶Kristu jejú taq namaq svng ègo bøvshà pè Ang yvng kèní namaq nø we dvingte vpán dø èrvlshìnøng nø, Dvbùshvngkà shøvngshang shíng tiq lòng svng ècènv̄msha rvtnø ngà vtøkngè.

⁷Dvbùshvngkà shíng tiq lòng nø màvl we; ínìgø namaq svng nøt vjàngshì dvzvr nø, Kristu Ang Dvbùshvngkà svng gvzvm nø pō mvyø we tiqmaq v̄l we wa íe.

⁸Wedø ínìgø namaq svng nongmaqí dvshā:- ngì lòng mõi dø, nongmaq íshà nìgø, muqlang ram kèní muqlang dvzvr ínìgø, shvngkà shøvngshang tiq lòng la dvsha:ngò nìnø, ang nø mvtvnshaq laq í daq.

⁹Nongmaqí vzvng vshønshaq dø tiqdvchá, vrá tiq kv̄t shønv̄tnønøng. Namaqí nàto bøvshà lòng Dvbùshvngkà svng vtù we shøvngshang shíng tiqpvn namaq yvng svng dvsha:ngò vsvng v̄l nìnø, ang nø mvtvnshaq laq í daq.

¹⁰Kadø íe wani, ngài nø vsvng shøvng lòng kaq lá:ngò we í ma? Mõiini Gvray shøvng lòng kaq cøvno we í má? Mõiini vsvng lvwv̄mshì ra dø dvzakshøvng we í

má? Ngà nò vsvng wímshílím rvt la dvzakshòng pà í nìnø, Kristu vshuq nò mvòngà.

¹¹Vnvm vchvngrié, ngàí dvshvngò we Dvbùshvngkà nò, vsa:ngí dvda:mò nò má:nò we mvshól mòi we namaq svng shá dvzvr mvyònge.

¹²Kadø íe wani, ngàí nò vsvng yvng kèní lúnò we gø mòi. Vsa:ngí shengøt we mvshøl gø mòi. Yesu Kristuí dètan dakngà we Dvbùshvngkà lè íe.

¹³Darì ngà nò Yuda noqngòm tvrà taq vl dvgvp, Gvray shvngòmre svng chá vleò dø vrèngò nò cat shvmvnglím dvzakshòng yvngà we tvrà nò namaqí gø ètà yvngshà.

¹⁴Ngà dvcì cèrì dvhøø ngà nò vkop vkàngmaq vtòngrì dvpvt vtvngkèní nòtlòm weí, ngà nèng tiqmvril íshà we mvme gø mvdvmø ngà nò Yuda vsvng noqngòm tvrà taq té vhang lóngà.

¹⁵⁻¹⁶Inìgø wvngzàrì dvhøø Yesu dang dvshvnglím rvt vmè puqwá vdòngø vl dvgvp kèní ni ngà svng rècèng pè Gvrayí, ang jejú dang kèní ngà svng ègong dakngà nò, Angcèpè nò ngà vdòng taq dvtan dvzvrím Ang shvrúng we rvtø vhom rái kvf, wela:ngí ni ngà nò shing shvwi vlri nèng maringshòng.

¹⁷Ngà vzèng kaq dvzvr í yà:ngìrì nèng vhomlím rvt Yerusalem svng gø màdíshaq, Arabia móng svng mèng ngà dèngvma dá:ngí, Damasku svng vrá vténgvma.

¹⁸Vshòm nóng mèpvng wa Piter svng vhomlím ngà nò Yerusalem svng ngangvma nò, ang nèng tiqcé pungwàyaq vl yvngshà.

¹⁹Iwe, Vkàngpè angnvmpè Yaku wa mòi nìnø, dvgá dvzvrri svng nò tiq gø gø ngàí màhóm yvngò.

²⁰(Akvf ngàí namaq svng yadø vròngò kàrì nò vyákà mòi, wvng nò Gvray mvrðvngø shòshònge.)

²¹Wemèpvng ngà nò Siria nèng Cilicia rvgaq svng tokngvma.

²²Wedvgvp Kristu vdòng taq vl we Yuda móng shvngòmreirí nò ngà svng shini mèshang yvng.

²³Iwe, "Vz̀vng dvgvp nongmaq svng nàrèi pè a:ngí nø vz̀vng a:ngí shvm̀vng mvyø we k̀vnmøt tvrà dvsha:ngòe lé," wa kà táò ỳvng kèní,

²⁴angmaqí ngà rvtnø Gvray ngørdvgùng shvring yà:ngà.

Galatia 2

¹"Tiqcé vbì nõng mèpvng ngà nvng Barnaba nø Titus gø shøshò nø Yerusalem svng vrá dìvmshà.

²Yalòng nø Gvrayí shøngran tiqp̀vn dètan dakngà rvtnø, ẁvngzàri dvhøø dvshvng b̀ngà we Dvbùshvngka lònng dang Yerusalem taq vl we shaqré shaqtvngri svng dvtálm rvt dìvmshà we íe. Akvt høq ngà dvzakshøng ránga we b̀nli mvtúri vshøng møílm rvt, weỳvng shøshú wáshìri svng vz̀vng mvyø:ní dvtáng ỳvngà.

³Ngà mèpvng z̀vpè Titus nø Heleni vsvng í we, angmaqí ang svng rvmøl vtóng màc̀vn mvdaq màa:lò.

⁴Wedø ínìgø, shvngømré vdòng svng mvyø:ní gòng rái we vnm vchvng tiqmaqí nø, nõngmaq svng vshuq wáshì dvz̀vrlm rvt, Kristu Yesu vdòng taq nõngmaq vdái we shvlángshaq lúnk̀vng lònng svng dvj̀vmshú wáshìe.

⁵Dìng we Dvbùshvngkà yalòng kadvgvp gø namaq vdòng taq vl døngl̀m dvpvt nõngmaqí angmaq svng tiqhvncè gø mvyila yà:ngì.

⁶Vshaq dvgùng ríò mvdòí gø ngà svng pà tiqp̀vn r̀malm màvl. (Gvray nø vsvng m̀rsh̀m màrvwìng pè írvt angmaqí kapà dvgùng ríò nìgø ngái pàgø mvsünangò.)

⁷Wedø ínìgø, Yuda vsvng rì kaq Dvbùshvngka dvshvngl̀m nø Piter svng tvleshaq í dø, ẁvngzàri svng shvngøtlm lònng nø ngà svng tvleshaq íwe svng angmaqí yà:ngòe.

⁸Kadø íe wani, Yuda vsvng rì vdòng taq dvz̀vr b̀nli ríò pè Piter vdòng taq dvzaqshì pè Gvray nø ngà vdòng taq gø dvzaqshì nø ẁvngzàri dvpvt ngà svng Dvz̀vr í dèz̀vr b̀ngà.

⁹Wervt nò ngà svng èzóng bóngà we jejú svng angmaqí yèng bóa kvt nongmaq nò wíngzàrì kaq shvngøtlím, angmaq nò Yuda vsvng rì kaq shvngøtlím rvt shvngømré mvdòng dólòm dvdutshaq í we Yaku nvng Piter ó Yohan maqí nò Barnaba nvng ngà svng nàtosì nò Gvray bñlì taq tiqdø vzømlím rvt vbàngtvng wur zúshì nò pàmvrà wae.

¹⁰Vrà angmaq vdòng taq dvshà vsvng rì kaq gø mànáalím dang wa angmaqí nongmaq svng dèká:mìe. Dvshà vsvng rì kaq dvbvng we bñlì yalòng nò ngà gø nòt lòm nò wá dvzakshøng lòng ni íe.

¹¹Mèpvng Piter nò Antiok yíng tuq rái kvt, a:ngí vléò we vl rvt mvr vhmshì nò ang svng ngñ yèngà.

¹²Pàwálím wa ni Yaku yíng kèní dì lú:ngì mvdò shini mvtuq dvgvp ang nò wíngzàrì nvng tiqdø vmpà vme. Iwe we mvdò tuq lú:ngì weó ang nò rvmøl vtóng cèn mvdò svng svre rvt sarshì nò, ang nò wíngzàrì nvng vrà màshúshì.

¹³Dvgá dø vnm vchvng Yuda vsvng rì gø nòt vñí shvlē vl we Piter svng cà:nò nò Barnaba svng gø vnùngke bóà.

¹⁴Angmaqí dìng we Dvbùshvngkà tvrà taq mvdóng dèngwa mvcà:nò we svng ngái yèng bóngà kvt ngái shvngbe mvrðvngø Piter svng, “Nà nò Yuda vsvng èí we Yuda vsvng dø mèwáshì, wíngzà vsvng dø èwáshì sórí, wíngzàrì kaq nò Yuda vsvng dø mvdòng mvdaq wáshì dèzá:ròe ma?” vl yvngà.

¹⁵Nongmaq nò èshøqì ni kèní ni Yuda vsvng íshà nò, mvrà vl we wíngzà vsvng mòíshà we ínìgø,

¹⁶vsvng nò dvrà lòng ang bñlìrì wàò yíng kèní døngman we dvdut lún we mòí dø, Yesu Kristu svng kím lòng taqkèní mèvng døngman dvdut lún we svng nongmaqí shài rvtñø, nongmaq gø dvrà lòng bñlìrì taqkèní mòí dø, Kristu kaq kím yíng kèní døngman we dvdut lúnlím dvpvt Yesu Kristu svng kím bóshà. Kagø ínìgø dvrà lòng bñlìrì wàò yíng kèní døngman we dvdut lún we mòí.

¹⁷Wedø í nìgø, nongmaq nø Kristu vdòng taq dọngman we dvdut lún mvyõi kvt kèní nø, nongmaq gø wíngzàrì dø mvrà vl vsvng íshà we yíngshì longè. Wedø í nìgø Kristu nø mvrà svng dvzòmshú í ma? Mõi.

¹⁸Ngái cat yvngà lòng svng ngái vrá tiq kvt vrvngò nong nø ngà nø vlèò vsvng óng long we íe.

¹⁹Kadø íe wani ngà nø Gvray dang taq cúnshì lúnlúm dvpvt, dvrá taqkèní dvrá lòng svng shòngmà we íe.

²⁰Ngà nø Kristu nvng tiqdø nàtak bòngà. Akvt cúnshì lòng nø ngà mvóngà, ngà vdòng taq Kristu cúnshì we lè íe. Shagóng taq akvt cúnshòng lòng nø, ngà svng èshòng nø ngà dvpvt ang vdè góng zìshì bòi we Gvray angcèpè kaq kím yíng kèní cúnshòng we íe.

²¹Ngái nø Gvray jejú svng vhung í dvzvr màmvýóng. Kadø íe wani dọngman we dvdut lún lòng nø dvrá taqkèní í kvt kèní nø, Kristu shì bòi lòng nø vshòng ía:mì we íe.

Galatia 3

¹Angdál dvrū Galatia rié, vzvng namaqí Yesu Kristu kaq vtaq bòa long dang tòpni tòprang èshà yvngshà. Akvt kagói namaq svng shèmàn bòshà má?

²Namaq svng ngà tiqkà wa røt mvyóngè. Namaqí Shànshér Pvlacè èlún bòshà lòng nø dvrá lòng bvnli èwànonng yíng kèní í ma? Mõiini Dvbùshvngkà ètà bòshà nø èkím bòshà yíng kèní í ma?

³Namaqí nø Shànshér Pvlacè taqkèní èpvngnong dá:- ngí, akvt nø shagóng nònggùn kèní dvdýng mèyónongè ma? Namaq wedýngte ni dèrūnonng ma?

⁴Namaq wedýngte ètønshi bòshà lòng nø vwawa dø laq í èwànonng ma? Jòngjóng ni vshòng màshóng ía:mì we màsháé!

⁵Gvrayí namaq svng Shànshér Pvlacè èzí daqshà nø namaq vdòng taq jòrnònggùn bvnli wà bóa lòng nø, namaqí dvrá lòng bvnli èwànonng yíng kèní í ma? Mõiini Dvbùshvngkà ètánong nø èkímnong yíng kèní í ma?

- ⁶Abraham dang dèd̄v̄mn̄ng; "Abraham n̄ Gvray kaq k̄m rvt̄n̄ ang svng d̄ngman we dv̄dut̄na yà:- ngà," wa vrue.
- ⁷Wervt k̄mn̄t vl̄rì n̄ Abraham angc̄ó angc̄è í we svng namaq̄í shá ràè.
- ⁸Gvrayí w̄ngzàrì kaq k̄mn̄t k̄nì d̄ngman we dv̄dut̄nal̄m íe, wa l̄ng Dvb̄sh̄ngkà n̄ vz̄ng k̄nì ni Shànshér Kàru taq dv̄ta:n̄ n̄; "Vsvng d̄vcì vr̄m n̄ nà taqk̄nì ish̄t ìgv̄n l̄nl̄m ìlonge," wa Abraham svng vl̄ yà:ngà.
- ⁹Wed̄ í rvt̄n̄, k̄mn̄t vl̄ vsvng n̄ Abraham nvng tiqd̄ ish̄t ìgv̄n l̄nl̄m íe.
- ¹⁰Dvrá l̄ng b̄nl̄rì svng vl̄msh̄rì í dv̄ngte n̄ mvt̄n̄ we l̄ngp̄v̄nḡ v̄le. Kad̄ íe wani, "Kàru taq vrushaq̄rì sh̄vngbe svng m̄n̄n̄r̄ c̄vn̄ dv̄ḡ:m̄ vsvng m̄i dv̄ngte n̄ mvt̄n̄shaq̄ íe," wa vr̄ yà:ngà.
- ¹¹Wervt̄n̄ dvrá dang k̄nì Gvray m̄rd̄v̄nḡ d̄ngman dv̄dut̄ l̄n̄ we n̄ tiq̄ ḡ ḡ m̄vl̄ we d̄d̄è ȳngsh̄iè. Kad̄ íe wani, "K̄mn̄t taq k̄nì Gvrayí d̄ngman we dv̄dut̄ l̄n̄ we weḡí m̄ng n̄ c̄unsh̄i l̄u:n̄d̄e," wa vrushaq̄ íe.
- ¹²Dvrá l̄ng n̄ k̄mn̄t taq̄ò tv̄rà m̄i. Iwe, "Dvrá l̄ng c̄vn̄ dv̄ḡ:m̄ ḡí n̄ c̄unsh̄i l̄n̄ l̄u:nḡe," wa vrushaq̄ íe.
- ¹³Vrà kàru taq, "Sh̄ngt̄nḡ taq ch̄u:nḡò we kaḡó ìn̄ḡ mvt̄n̄shaq̄ íe," wa d̄ tiqd̄v̄chá Kristu n̄ n̄ngmaq̄ dv̄pvt̄ mvt̄n̄shaq̄ ía:m̄i weí dvrá l̄ng mvt̄n̄ kà taqk̄nì n̄ngmaq̄ svng èch̄v̄ng b̄sh̄à.
- ¹⁴Yal̄ng n̄ Abraham svng dv̄ḡnḡ yà:ngà we ish̄t ìgv̄n n̄ Kristu Yesu taqk̄nì w̄ngzàrì m̄dv̄m̄ ḡ d̄vtuqa n̄, èd̄v̄n̄i we Shànshér Pvlac̄è ḡ k̄mn̄t taqk̄nì n̄ngmaq̄ l̄nl̄m dv̄pvt̄ íe.
- ¹⁵Vn̄m vch̄v̄ngr̄ié, nḡá n̄ angw̄à sh̄ái we mvt̄ú tiqp̄v̄n k̄nì k̄sh̄vb̄nḡ z̄m̄ò n̄ sh̄n̄v̄t̄n̄ng. Vsvng dv̄h̄ò k̄aḡv̄p w̄ò n̄ k̄arv̄tsh̄i b̄ n̄n̄ kaḡóí ḡ wel̄nḡ k̄aḡv̄p svng cat m̄v̄daq, r̄v̄m ḡ m̄v̄daq we íe.
- ¹⁶D̄v̄nkà n̄ Abraham nvng ang dv̄ȳòp̄è kaq vz̄íshaq̄ íe. Kàru taq vsvng m̄v̄me ḡ kaq tv̄nuò pad̄ò "Ang dv̄ȳòr̄i" wa n̄ m̄v̄sh̄n̄. Tiq̄ ḡ svng wa tv̄nuò we k̄àì "Nà dv̄ȳòp̄è" m̄ng wae. Wep̄è n̄ Kristu íe.

¹⁷Ngà shòn mvyóng we nø yadø íe. Dv̀nkà zìò mèpvng vbiyá vshòm cé nõng taq wa zì daqà we dvrá lù:ngí nø, Gvrayí vrvtshaq kàgvp lòn g svng cat màshvla. Dv̀nka lòn g svng gø vhung í dvzvr mvlúnshì.

¹⁸Zaqshøp vpvtlvm lòn g nø dvrá lòn g taqkèní la í nìnø dv̀nkà taqkèní nø mòí. Iwe, Gvrayí nø dv̀nkà taqkèní m̀vng Abraham svng zaqshøp zì yà:ngà we íe.

¹⁹Inìnø, dvrá lòn g nø pà dvpvt zì yà:ngà ma? Dvrá lòn g nø vdvnshaqpè, Abraham ang dvyøpè wepè tuqdaq yvng hòq, vlèò we mvràrì svng dvtúlvm dvpvt zì daqì we ínø, muqlang dvzvr rìí gvsà tiq gø wur taqkèní tvlea yà:ngà we íe.

²⁰Wedø ínìgø Gvrayí Abraham svng nø gvsà màlvngshaq tungtuq kàdv̀n zì yà:ngà.

²¹“Wedø í nìnø dvrá lòn g nø Gvray dv̀nkàrì ǹvng vtùe ma? Bvtut màtù. Kadø íe wani dvráí vsvng kaq gønsaq zì lù:nò kèní nø, døngman lòn g nø jøngjòng dvrá taqkèní bung rà we íe.

²²Iwe akvt nø, Yesu Kristu taq kèní lù:nò we dv̀nkà nø kvm vsvng rìí kvmnøt kèní lúnlv̀m rvt, vl dv̀ngte shvngbe svng nø mvrà l̀vngp̄vngø vrøngshaq íe, wa Shànshér Kàru taq dvsha:ngòe.

²³Wedø í nìgø kvmnøt tvrà shini mvtuq daq vzvng kaq, nõngmaq svng nø dvrá lòn g l̀vngp̄vngø nàdv̀ngkèí nø, mèpvng dvtána daq we kvmnøt tvrà mvtuq daq dv̀ngte vrøngshaq í yvngshà.

²⁴Wedø í rvtv̀nø kvmnøt à:lì yvng kèní nõngmaq svng døngman we dvdutnalvm dvpvt, Kristu yvng svng nõngmaq dvtuqlvm shvngøt dvtúshú koqlu nø Dvrá lòn g í yà:ngì.

²⁵Iwe, akvt kvmnøt tvrà tuq daqì yvng kèní nõngmaq nø akvt kèní kukaq koqlu l̀vngp̄vng màvlvmshà.

²⁶Kadø íe wani Kristu Yesu svng kvmnøt èvlnøng yvng kèní namaq shvngbe nø Gvray angcèrì èinønge.

²⁷Pawalím wani Kristu vdòng svng gònglím tilòp èlòpshi bóshà dýngte namaq nò, Kristu svng bèlaq dø vgwashìshaq èívmshà.

²⁸Namaq shvngbe nò Kristu Yesu vdòng taq tiqpòn wa èívmshà. Yuda vsvng gø, Heleni vsvng gø, vshuq gø shvlutshaq pèjòng gø, svmaré gø, lvngàré gø, rvwìnglím màvl.

²⁹Namaq nò Kristuò èinòng kvtkèní nò, Abraham ang pvlí pvlaq gø èinòng nò, dýnkà taq wa dø tiqdvchá, zaqshòp vpvt vsvng rì èinònge.”

Galatia 4

¹Ngà wvng we nò yadø íe: zaqshòp vpvtlím gø nò shvngbe mvdòm àngkàng ínìgø, ang shini còmre í dvgvp nò vshuq gø nvng tiqdvchá wa í nò,

²angpèi ga:nò we angni mvtuq ra dýngte ang nò còmre roqshú nvng chòm øpshú lèngp̄ng vl we íe.

³Nøngmaq gø welòng dø tiqdvchá, còmre íshà dvgvp rvgaq tòmò còmre c̄nshì p̄nrì lèngp̄ng vshuq wáshì yèngshà.

⁴Wedø ínìgø gvn yà:ngà we angni vhøm rái dvgvp dvrá lòng lèngp̄ngø ni svmaréi gvl yà:- ngà we angcèpè kaq Gvrayí dèz̄rra daqshà.

⁵Yalòng nò, Dvrá lèngp̄ngø vlri kaq nò chutchvnglím, nøngmaq svng nò angcè dvdutlím dvpvt íe.

⁶Namaq nò angcèrì ni èinòng rvtñø, Gvrayí angcèpè Pvlàcè nøngmaq nòt vdòng svng dèz̄rra daqshà yíng kèní “Abba, Vpèá,” wa nò goie.

⁷Wedø írvt nò akvt kèní kukaq nà nò vshuq mèiá:mì; angcè èiá:mì. Vrá angcè ni èi kvtt nò, Gvray taq kèní zaqshòp vpvt vsvng m̀ng èiá:mì.

⁸Wedø ínìgø vz̀ng dvgvp nò, namaqí Gvray kaq shini mèshánòng rvtø taq, angwà angké kèní dvmø m̀i we tiqmvdò lèngp̄ng vshuq èwáshì yèngshà.

⁹Iwe, akvt namaqí Gvray kaq èshá bóshà ke, Gvrayí gø namaq svng lá èlún bóshà ke rá, bat nàwvngnøng nò shaq c̀m nò pà vjú màvl we dvrá lèngp̄ngø vrá vshuq wáshì mèyónøng ma?

¹⁰Namaqí nò angni gø, shvlá gø, angrvtøri nvng angnóng svng mèsongnònge!

- 11**Ngà namaq dvpvt dvzakshòng bóngà lòng nò vshòng ladvng mòi, wvng nò namaq dvpvt góngxònge.
- 12**Vnvm vchvngrié! ngà gò namaq dò tiqdvcháni óngmà we ínò, namaq gò ngà dònì ílím rvt rò:nìe. Namaqí ngà svng nàlé bóshà we nò tiqpèn gò màvl.
- 13**Iwe, namaq svng Dvbùshvngkà nòmlat dvshvngò dvgvp, ngà góng zàng yvnga we svng namaqí gò èshánònge.
- 14**Ngà shagóng dvshàng lù:ngí namaq svng dvshá lui nìgò, namaqí yvng mètvms hà we màvl; ènómshà we gò màvl; dvshàshà Gvray Ang muqlàng dvzvr óngà padò, mòiini Kristu Yesu svng vtoò dònì namaqí ngà svng nàto yvngshà.
- 15**Wedò íni namaq nàdá yvngshà we dvbùlvm lòng nò kadò ía:mì ma? Kadò íe wani namaqí nò vdè vne lúshì dving ngà kaq zí wa nìgò zí èkvms hì yvngshà, wvng nò namaq dvpvt ngà shvkse wvngshònge.
- 16**Wedò íni, ngàí namaq svng kàdòng dvtài yvng kèní namaq nvng akvt ngvns hà óng lóngà ma?
- 17**Angmaqí shòshò wa namaq svng èlávts hà we nò vjú lún dvzvrívm rvt nò mòi. Nòngmaq nvng vkang dvzvr dá:ngí angmaq lap laq wáshira, wa nò waò we mving íe.
- 18**Ngà namaq nvng à:lì ke wa mòi dò namaq nò kadvgvp ínìgò shvla we bvnli dvpvt wedò nòt èlòmngòng nìnò shvlae.
- 19**Ngàcèrié, namaq nò Kristu mvrshvm mènàmvtnòng dvingte ngàí namaq dvpvt puqnòn záyvng tōnaie.
- 20**Ngà nò namaq nvng tiqdò akvt vl lúnò nò ngà kàshaq gò língshòng nò namaq dvpvt nòtna vdu nìnò téwa shvla we! Iwe, akvt ngàí namaq dang shvrang mvràl bónga.
- 21**Dvrá lvingp̄vngò vl mèyò nòngri namaqé, dvráí dvtú we svng mètánòng ma? Ngà svng dètáshà.

²²Kadø íe wani, Abraham angcè nø vnípè vl we tiq pè nø vshuqmècè íe. Tiqpè nø pèjõngmè angcè íe, wa vrū yà:ngà.

²³Iwe, vshuqmè cèpè nø shagóng dang kèní gvl yà:ngà we íe. Pèjõngmè cèpè m̀vng nø d̀v̀nkà taq kèní gvl yà:ngà.

²⁴Yalòng nø shvbónghang íe. Kadø íe wani ya m̀ení nø kàgvp vní lònng svng shvbóng d̀vng íe. Tiqlòng nø Sinay shìgùng kèní í nø vshuq wáshìl̀vm angcèrì g̀à:lòe. Yamè nø Hagar íe.

²⁵Wervtnø Hagar nø Arabia m̀óng Sinay shìgùng svng vdú we, akvt v̄l we Yerusalem nvng vbónge. Pawá wani wemè nø angcèrì nvng tiqdø vshuq ni wáshìe.

²⁶Iwe taqla:pmò Yerusalem m̀vng nø pèjõngmè í nø nongmaq angmè éiaie.

²⁷Kadø íe wani, kàru taq: “Cvmré mèg̀à:lò we vdóm mèé nàhaqshì sórí d̀èbù. Puqnø n záyvng m̀ènàhòm dá:rò mèé, d̀èbù nø nàkiq long. Kadø íe wani chømpè vdá mè mvd̀vmø nø dvjámshaq mè angcè té luqe,” wa nø vrū yà:ngà.

²⁸Vnvm vchvngrié, nongmaq nø Isak dø kàgvp d̀v̀nkà long angcèrì íshàe.

²⁹Iwe, wedvgvp gø shagóng dang cà:nò nø gvl yà:ngà pèí, Pvlacè dang cà:nò nø gvl yà:ngà pe svng vréshí dø, akvt gø wedø tiqdvchá ni íe.

³⁰Wedø ínìgø Shànshér kàru taq kadø wae ma? “Dvzømshú vshuqmè nvng angcè pè kaq èl̀ù:ngò; pàwá wani vshuqmè angcè nø vshuq m̀òí we pèjõngmè angcè pè nvng tiqdø zaqshøp vpvt mvdaq,” wae.

³¹Wervtnø, vnvm vchvngrié, nongmaq nø vshuqmè angcè nø m̀òíshà; pèjõngmè angcèrì m̀vng íshàe.

Galatia 5

¹Nongmaq nø shvlutshaq pèjõngcè íl̀vm dvpvt, Kristuí nongmaq svng shèlàng bòshà. Wervt shvlángshaq pèjõng cèrì dø d̀ongdøng wa èripnøng. Vshuq paqd̀vng svng vrá tiq kvt mèdèchøpshìnøngni.

²Eyvngnøng, Polo ngái namaq svng v̄la: t̀nini: rvmøl vtóng svng namaqí la nàtonøng nìnø, Kristu taq kèní namaqí pà vjú mèlún lóngnøng.

³Rvmøl vtóng cà:nò vsvng kagó í nìgø, wegø nø Dvrá lòng shvngbe svng køtgøm c̀̀nl̀̀m dvpvt shvr̀̀n vjøe, wvng nø vrá tiq kv́t ngà shvkse ẁ̀ngsh̀̀nge.

⁴Dvrá taq k̀̀nì d̀̀ngman we d̀̀dut l̀̀n mèỳ̀ǹ̀ng̀̀rì namaq nø, Kristu ỳ̀ng k̀̀nì ǹ̀sar̀̀mshà, jejú ỳ̀ng k̀̀nì gø ǹ̀j̀̀á̀̀mshà.

⁵Nøngmaqí m̀̀ng nø Shànshér Pvlàcè taq k̀̀mnøt k̀̀nì, d̀̀ngman we l̀̀nl̀̀m vl̀̀mrà svng caie.

⁶Kadø íe wani akvt Kristu Yesu vd̀̀ng taq nø rvmøl vtóng cà:nò nìgø, mvcà:nò nìgø, pà gø m̀̀ì; sh̀̀ngnøt taq k̀̀nì dvta:nò we k̀̀mnøt wa mvd̀̀ng íe.

⁷Vz̀̀ng namaq nø shvlá d̀̀ngwa ni ǹ̀j̀̀erǹ̀ng we! d̀̀ng lòng svng mvc̀̀nl̀̀m rvt kagóí gèz̀̀m b̀̀shà ma?

⁸Gvz̀̀m kà wel̀̀ng nø namaq svng ègo ỳ̀ngshà pè Gvray ỳ̀ng k̀̀nì nø m̀̀ì.

⁹Butdvshi tiqhvncèi zid̀̀ng p̀̀ngkøp svng but dvzá:rèe.

¹⁰Namaq nøt nø tash̀̀ngshang mèiǹ̀ng we svng Vkàngpè vd̀̀ng taq ngà vl̀̀msh̀̀nge. Iwe, namaq svng nøt vjàngshì dèz̀̀rǹ̀ng we kagó ínìgø kàngél̀̀m lòng nø a:ngí ni v̀̀m rà longè.

¹¹Iwe vnvm vchvngrié, ngàí akvt nø rvmøl vtóng c̀̀nl̀̀m la dvshvngò pà í nìnø, dvshá dvki vrèl̀̀m nø ngàí pàwá v̀̀m̀̀ǹ̀ng ma? Wedø íni, wurgáng t̀̀ng rvt nøt vtøprà gø màvl ni we íe.

¹²Inìgø namaq svng nøt vjàngshì dvz̀̀r vsvng werì nø vdèò lòng peqdv́t tutshì ni shvla we!

¹³Vnvm vchvngrié, namaq svng nø pèj̀̀ng wáshìl̀̀m rvt vgoshaq èi- nøngè. Iwe, namaqò pèj̀̀ng vk̀̀ng yal̀̀ng svng nø, g̀̀ngsha map nø:tní øp màdvz̀̀rshishaq, lè nø sh̀̀ngnøt k̀̀nì tās̀̀ng tàle dèz̀̀mkèǹ̀ng.

¹⁴Kadø íe wani, dvrá lòng kàciq̀̀rì shvngbe nø, “Nà nø nà g̀̀ng svng èsh̀̀ngshì dø, nà tiqdv̀̀ng vsvng kaq sh̀̀ngshì ràe,” wa ciq taq dvgø:mòe.

- ¹⁵Iwe, namaq tās̀vng tàle nàkékéǹnøng nø, dèbéké lóngnøng we svng m̀vng nàshatnøng.
- ¹⁶Iwe ngà yadø wvng: Shànshér Pvlacè taq kèní tvrà èdinøng. Wekvt góngsha nøt svng namaqí mèc̀vn lóngnøng.
- ¹⁷Kadø íe wani góngsha nø:tní nø Shànshér Pvlacè svng vgám vtùde. Shànshér Pvlacè nø:tní gø góngsha svng vtùde. Namaq wá mèyø nøngri wá mvlún dø vgáml̀vm dvpvt shòníp̀vn nø tās̀vng vtùke we íe.
- ¹⁸Wedø ínìgø namaq nø Shànshér Pvlacèí tvrà èshølnøng we í kèní nø, dvrá l̀vngp̀vngø mèvlnøng.
- ¹⁹Góngsha b̀vnlìrì nø dèdè chaqdv́p ỳvngshì we yarì íe. Dàchapke we, mvm̀vng mvshèr wàdø we; chvnggv̀vng map we,
- ²⁰pvràhang noqò we, dvgòr mandan wa we, shàngoke we, vzi vr̀ung wa we, shòm we, sh̀vmná vcor we, vzøng vtùke we, ang mvdò vwálshi we, vg̀vng vkang we,
- ²¹neza nø me we, nòwú we, dvzín chá vleò we, yarì íe. Vz̀vng kaq ngàí vgám dvtú ỳvngshà dø tiqdvchá, akvt gø ngàí namaq svng vgám dvtúie. Yadø íp̀vn wá mvnshìrì nø Gvray móngdàn vpvt mvlúnshì.
- ²²Iwe, Shànshér Pvlacè angshí m̀vng nø shóngnøt, d̀vbùnøt, mòngzølnøt, nøtyvng nøt, mvkok dvdí nøt, nøtshvlá nøt, nøttóng k̀vmvm vrvm nøt,
- ²³køn nøt, vdègóng øpdv̀ngshì we, yarì íe. Yadv̀ngp̀vn svng vgá:mò we dvrá nø màvl.
- ²⁴Wervtnø Kristu Yesuò rì angmaqí nø góngsha svng gø, góngsha mapnøtri svng gø ròwa wurgáng taq vtaqshaq íe.
- ²⁵Nøngmaq nø Shànshér Pvlacè taq kèní cúnshài kv́t kèní nø, tvrà cà:nì l̀ong gø Shànshér Pvlacè taq kèní c̀vnl̀vm wài.
- ²⁶Nøngmaq dvhø taq vwāwādø dvg̀vng v̀húng láchì we gø laq màvl; tās̀vng tàle vshòmke we gø laq màvl; tās̀vng tàle neza we gø laq màvl.

Galatia 6

¹³Kadø íe wani rvmøl vtóng cà:nò ríí dýng dvrá lòng svng cún dvgō:mò we mõi; wedø ínìgø namaq shagóng taq kèní angmaq dvshýngshì lúnlým rvtnø lè, angmaqí namaq svng rvmøl vtóng cún dvzýr mvyó we íe.

¹⁴Iwe ngà mýng nø nongmaq Vkàngpè Yesu Kristu Ang wurgáng taq wa mõi kèní nø, dvshýngshìrà nø dvgá pà tiqpèn gø, kadø ínìgø laq màvl. Wurgáng yalòng taq kèní rvgaq nø ngà dvpvt vtaqshaq íá:mì nø, ngà gø rvgaq dang taq vtaqshaq óngvmà.

¹⁵Pawalým wani rvmøl vtóng cà:nò we ínìgø, rvmøl vtóng mvcà:nò we ínìgø, pà gø mõi. Iwe, angshýr vmýnshaq vsvng í lòng wa mvdòng íe.

¹⁶Gvrayò Israel cèrì mvdùm gø, vtóng dvrá yadang cà:nò rì shvngbe mvdùm taq gø, mòngzòl lòng nvng dvsházā lòng laq tuqdaq.

¹⁷Akvt kèní kukaq ngà svng kagóí gø mèbònlushàni. Kadø íe wani Yesuí mvshínshaq dvmjárì nø ngà góng taq ni róngè.

¹⁸Vnvm vchvngrié, nongmaq Vkàngpè Yesu Kristu Ang jejú nø namaq Pvlacè nvng tiqdø laq vl. Yadø laq í daq.

Efesus

Efesus 1

¹Gvray nõt taqkèní Kristu Yesu Ang dvzvr óngà we Polo ngái nø, Efesus wamà taq èvlnøng we rvcvng cèrì nvng Kristu Yesu vdòngø kýmnoøt èdøngnøng rì svng shvrikàru vrøngvtnøe.

²Nøngmaq Vpè Gvray nvng Vkàngpè Yesu Kristu yvng kèní jejú nvng mòngzòl lòng namaqí leq lúnnøng.

³Nøngmaq Vkàngpè Yesu Kristu Angpè nvng Gvray kaq oqà wài. A:ngí nø muqlàng ram pvlacè ishøt ìgvn pvn vrvm Kristu vdòng taq nøngmaq svng shémánaì nø;

⁴nøngmaq nø Ang mvrðvngø pà shvràlvím màvl we ílvím dvpvt; rvgaq angké shini màshvzø:ngò vzvng kèní ni Gvrayí Kristu vdòng taq nøngmaq svng rècèng yvngshà.

⁵Vrá Ang nø nøngmaq svng shóngshi rvtnoø Ang nõt shvrúng lòng svng cà:nò nø nøngmaq svng nø angcèrì dvdut lúnlvím dvpvt Yesu Kristu vdòng taq vzvng kèní rehiq yvngshà.

⁶Yalòng nø Ang shóngshi pè vdòng taq nøngmaq svng dvpó màrøtshaq èzí bøshà we ngørdvgùng vl we jejú svng shvrìnglvím rvt íe.

⁷⁻⁸A:ngí nøngmaq svng dvn èshúra daqshà we Ang jejú póng dø tiqdvchá, gønsaq chvnglvím lòng nø nøngmaqí Kristu vdòng taq lú:nì nø, vlèi mvràrì chutna we gø Ang shvwi taqkèní ni lú:nìe. Ang mvrézanøt taqkèní zitnøt í dvingte nvng cíngrálnøt gø èshúra ìe.

⁹Vrá Ang shvrúng we gvcvt svng cà:nò nø Kristu vdòng taq A:ngí vjøn yà:ngà we Ang vmášaq kà nø nøngmaq svng shá dèzá:rìe.

¹⁰Yalòng nø vgvnshaq angni gøm ra ke muqlàng mvdvm taqò rì nvng rvgaq mvdvm taqò rì í dvingte nø Kristuí øp we lvingpvingø wa vl dvzvrìlvím dvpvt íe.

11Wemvdòmø mvtaq, vl dǎngte svng nø Ang nø:tní dvda:mò dǎni wá dvdǎng daqò pè Ang gvcvt nøt mvtú svng cà:nò nø rèhiqì dá:ngí, Gvrayí nongmaq svng nø Kristu vdòng taq zaqshøp gø vpvt dèzǎr daqshà.

12Yalòng nø, Kristu svng nvmlat kèní vlómshi bǎshà rì nongmaq nø, Ang ngòrdvgùng shvring lunlǎm rvt ìe.

13Vrá namaq chutchǎng lún we Dvbùshǎngkà, dìng lòng mòngkà svng ètá bǎshà dá:ngí, Kristu svng èkǎm bǎshà yǎng kèní, namaq svng èdǎnā yǎng shà we Shànshér Pvlàcèí Kristu Ang vdòng taq tip vdipshaq èívmshà.

14Gvray Ang bashàrì svng chǎng daqò yǎng hòq, nongmaqí zaqshøp lunlǎm í we shvkse nø Shànshér Pvlacè íe. Yadvǎngte shvngbe nø Gvray dvgùng svng shvring shvtàlǎm rvt íe

15Yalòng rvt nø, namaq nø Vkàngpè Yesu svng èkǎmnøng we nvng rvcǎng cèrì shvngbe kaq èshóngshínøng we ngàí gø táng bǎngà rvt nø,

16ngàí júrøt dakngò kvv vròm namaq bǎng tǎi sǎrì mǎnār oqà wǎngè.

17Nongmaq Vkàngpè Yesu Kristu Ang Gvray, dvgùng gùngshǎng ring pè Vpèí, namaqí téwa Ang svng shá lunlǎm zitnøt nvng dvtána daq we pvlacè namaq svng zǎlǎm dvpvt røtnè.

18Vrá, A:ngí ègo bǎshà we jejú ang vlómrà nø pà í we nvng Ang zaqshøp ngòrdvgùng rvcǎng cèrì taq vl lòng nø kadǎngshì ni pǎng we svng namaqí shá lunlǎm nvng namaq nøt vnerì dvgǎra lunlǎm dvpvt gø røtnè.

19Vrá, ká:mì rì nongmaq vdòng taq gø Ang jórònnggùn vl we nø, kadǎngshìni ring vtǎng í we svng shá lunlǎm dvpvt røtnè.

20-21 Yarì shvngbe nø Gvrayí Kristu svng shiyǎng kèní kung lú:ngà nø, vgo zǎmshú gàmzǎrì, øplǎm vmíng vkǎng vl rì, jórònnggùn vl rì nvng øpgǎ:mò we dùrì í dǎngte mvdòmø gø; vrá, rvgaq yabàn taq wa mvtaq, dvgáni í long bàn taq ínìgø, bǎng tǎ daqò dǎngte shvngbe mvdòmø gø, gvzà vháng yǎngø shvri:ngò nø, muqlàng taqlapmø Ang vbàngpā yǎng ni Ang svng shvrú:ngò dvga:pmí, Kristu vdòng taq A:ngí wà bǎa we jórònnggùn bǎnlì ni íe.

²²Vrá, Gvrayí vl dýngte nø Kristu hí l̀̀ngp̄nḡ, A:ngí øp we svng c̀̀n dvzà:rò nø, sh̀̀ngømre sh̀̀ngbe mvd̀̀mø vgo wáshì nø, øpl̀̀m vmíng vk̀̀ng Ang svng zí b̀̀à.

²³Sh̀̀ngømre nø vl dýngte svng dvzò:ngò nø, pà taq gø k̀̀mzøp pè Kristu Ang góng íe.

Efesus 2

¹Namaqí nàl̀̀nøng we nvng mvrà taq vshíshaq èinøng dvgvp, A:ngí c̀̀nshì dèz̀̀vr b̀̀shà.

²Wedvgvp namaq nø, rvgaq yamvril ang tvrà èc̀̀nnøng taqsórí, kà mvta c̀̀rì vdòng taq yadvgp dvzaqshi we pvlàcè, v̀̀hánggram jór̀̀nønggùn vl rì øpshú vgopè ang tvrà èc̀̀n ỳ̀ngshà.

³Nøngmaq sh̀̀ngbe gø darì dvgvp nø yarì dvhø taq, góngsha mapnøt taq c̀̀:nì nø, shagóng nvng nøt shvrúng we wàì nø dvgàrì nvng tiqdvchá, angwà íshà dø høpnøt angcè í ỳ̀ngshà.

⁴Iwe mvréza nøt vché vzut vl pè Gvray A:ngí nø, Ang shóngnøt vtvng l̀̀:ngí nøngmaq svng èsh̀̀:ngí rvtnø;

⁵nøngmaq vlèshài rì taq nøngmaq vshíshaq shini íshà dvgvp, Kristu nvng tiqdø nøngmaq svng dèzun b̀̀shà; (namaq nø jejú kèní chutch̀̀ng èlún b̀̀shà we íe;)

⁶Ang nvng tiqdø gø èku:ngí dá:ngí, Kristu Yesu vdòng taq Ang nvng tiqdø muqlàng mvd̀̀mø gø nøngmaq svng sherúng b̀̀shà.

⁷Yalòng nø, Kristu Yesu vdòngø A:ngí nøngmaq svng mèku:kngí we Ang jejú p̀̀ng vtvng l̀̀ng nø, dvgáni í ra we bànrì taq A:ngí dvtána l̀̀nl̀̀m dvpvt íe.

⁸Pàwál̀̀m wani namaqí nø jejúí k̀̀mnøt taqkèní gònshaq èlún b̀̀shà we íe. Vrá yalòng nø vdè kèní m̀̀í, Gvray gønpaq íe.

⁹Tiq gø gø pà shvringshì we màvll̀̀m dvpvt, vdèi b̀̀nli wàò we taqkèní gø m̀̀í.

¹⁰Kadø íe wani nongmaq nø Ang laqmù íshà nø, shvla we bvnli wàlvm rvt Kristu Yesu vdòng taq vmvnshaq íshàe. Bvnli shvlá yarì taq nongmaqí tvnùnglvm dvpvt, Gvrayí vzvng kèní dvgø yà:ngà we íe.

¹¹Wervtnø, vzvng namaq nø góngsha dang taq wvngzà èi yvngshà we svng dèdvmshìnøng. Rvmølshi we Yuda vsvngrií namaq svng màrvmølshirì, wa ètø yvngshà. Yalòng nø shagóng taq wū:rí rvmø:lò we vtóng svng a:lò we íe.

¹²Wedvgvp Kristu nvng nàsarnøng nø, Israel dvcì taqkèní vngálshaq èinøng weí, dvna yà:ngì we kàgvprì dangø gø màshá wvngzà ni èinøng nø, rvgaq tømø nøt vlómrà gø, Gvray gø mèvlanøng we svng dèdvmshìnøng.

¹³Wedø í nìgø we dvgvp vrúm nàsar yvngshàrì namaq svng, akvt nø Kristu Yesu vdòng taq, Kristu Ang shvwi taq kèní tvp dèhøm bøshà.

¹⁴Kadø íe wani nongmaq vni pvn svng tiq pvn í dvzvr bòi we gø; vni dvhø yvng dvhvg mvgør svng horøm bòa we gø, nongmaq vrvm vrálvm mòng dvzø:lò pè gø Ang ni íe.

¹⁵Vrá, vrvm vrá we yatvrà svng shvdøng lúnlvm dvpvt, vni kaqkaq nø Kristuí Ang vdòng taq svngshvr tiq gø mvn lúnlvm dvpvt, Dvrá lònng ang dvkvmkà taqkèní ø:pmò we tvrà rii ngvnsà í dvzvr lònng svng nø Ang vshagóng taqkèní màvl høq shvmvng bòa.

¹⁶We mvdvmø, ngvnsà í lònng svng nø wurgáng tønng kèní shvmvng bòa nø, wurgáng welònng kèní ni angmaq vni pvn svng nø, góng tiq lònng taq Gvray nvng shvrvm shvrá lúnlvm dvpvt gø íe.

¹⁷Wervtnø Ang dì daqì nø, namaq vrúm yvng èvl yvngshà rì nvng shvvnvg yvng vl yà:ngì rì svng gø, vrvm vrá we shvngkà shvlá dèshvngā daqshà.

¹⁸Kadø íe wani nongmaq vni pvn nø, Ang taqkèní Pvlacè tiq lònng vdòng taq, Vpè mvrðvng svng gònglvm vmíng vkvng lú:nìe.

¹⁹Wervtnø akvt kèní kukaq namaq nø, wvngzà nvng zaqlè mèinøng; Gvray bashà rì nvng tiqdø móngzøngcè èinøng nø, Gvray chømsvngri èinønge.

²⁰Vrá, dvzvrri nvng kàdvtutshúri chòm àngké mvdùm taq vr̄ngshaq éinønge. Kristu Yesu ang m̀vng nø, wechòm górtōng mvdøng lóngch̀vng ínø,

²¹Chòm kòp nø wech̀vng taq shvrào ỳvng kèní Shànshér tønngnø tiq chòm í long hòq Kàngpè vdøngø te long we íe.

²²Shànshér Pvlacè taqkèní Gvray vl̀rà chòm í lún hòq namaq svng Kristu vdøng taq nàrvng bóshà we íe.

Efesus 3

¹Yaløng rvtnø, namaq ẁvngzàri dvpvt Kristu Yesu dvpvt vr̀ngshaq vk̀ngpè Polo ngái yadø røtnàie.

²⁻³Vmáshaq kà lònng nø shønngan kèní ngà svng kadøwa dètan dakngà, wvng nø ngái tiqkàní vrong bóngà dø, Gvray jejú namaq svng shvngøtl̀vm b̀vnlì nø, ngà svng tvleshaq í lònng nø namaqí gø detávpnøngni.

⁴Yari èrønøng ke, Kristu dang vmáshaq kà nø ngái cing ràlò we svng namaqí døm lún daqe.

⁵Vmáshaq kà yaløng nø vle yà:ngì bàn vsvngri kaq shá màdvzvr̄r yà:ngò. Wedø ínìgø akvt nø Gvrayí Ang Pvlacè taqkèní A:ngí rvc̀vng bóà we dvzvrri nvng kàdvtutshúri svng dvtan daqà.

⁶Vmáshaq kà yaløng nø yadø íe. Ẁvngzàri gø Yuda vsvngri nvng tiqdvchá zaqshøp vpvt lún vsvng íá:mì nø, Kristu Yesu Ang góng taqò dvg̀vngri gø íá:mì nø, Ang vdøng taq Dvbùsh̀vngkà taqkèní d̀vnkà tiqdvchá lún vsvng íá:mì.

⁷Wervtnø Gvray Ang jór̀nønggùn dvzaqshì weí, ngà svng Ang jejú gønpaq èzøng dakngà dø tiqdvchá, Dvbùsh̀vngkà yaløng taq dvzømshú øngvmà we íe.

⁸Ngà nø rvc̀vng cèri shvngbe dvhø kèní c̀vm vtvng pè l̀vngp̄vngø c̀vm pè øngànøng gø, vjáng mvtómshì we Kristu Ang ishøt pøhvp luq vtvng lònng nø, ẁvngzàri kaq dvshvngl̀vm dvpvt nvng;

⁹vl dǎngte svng Pǎnpe Gvray vdòng mvme bàn wvm yà:ngà we vmáshaq kà ang øpkǎng tvrà nø pà í we, vsvng í dǎngte kaq shvyvnglǎm dvpvt; jejú yalòng nø ngà svng vzíshaq óngàe.

¹⁰Yalòng nø, Gvray zitnøt kadǎng shvlē vl we, shvngòmre rì taqkèní vhang ram vgo zómshúri nvng vmíng vkǎng v̄lri svng shá dvzǎrlǎm rvt,

¹¹Gvrayò dvcíq lvpat gvctv nø Kàngpè Yesu Kristu vdòng taq nongmaq svng dètan daqshà lòng íe.

¹²Nongmaq nø Ang svng ká:mì yǎng kèní, Kristu vdòng taq nvròm dvtéshilǎm lú:nì nø, Gvray mǎrdvngø shaqshaqwa vlómshì nø gònglǎm vmíng vkǎng lú:nìe.

¹³Wedø í rvtv, namaq dvpvt ngà dvshàng lòng rvt namaq nøt mvcǎmlǎm dvpvt rø:tnìe. Kadø íe wani ngái dvshà mvhøt vhomò lòng nø namaq dvpvt ngòrdvgùng èíanønge.

¹⁴⁻¹⁵Yalòng rvtv muqlàng taqlap nvng rvgaq tømø vl we dvcì vròm Ang taqkèní bòng tóð pè, Vpè mǎrdvng yǎng ngà bvncíq tòngshòng nø yadø røtnøe.

¹⁶Vpè Ang ngòrdvgùng póng vtvng rì svng cà:nò nø, Ang Pvlacè taqkèní namaq dòngnøt taq jórònnggù:ní shaq dvkǎng lúnlǎm rvt;

¹⁷kǎmnøt èvlnøng yǎng kèní Kristu nø namaq nøt vdòng taq nvnvñ v̄l lúnlǎm dvpvt gø røtnøe. Wemvdvmø namaq nø shóngnøt vdòngø angké ngèng dø angrø èzvrshìnøng dá:ngí,

¹⁸Kristu shóngnøt nø kadǎngshì gwaq we, yǎng we, vhang we nvng rvnaq we svng, rvcǎng cèrì nvng tiqdø namaqí gø shvlá wa cíngrál èlúnnøng we mvdvmø,

¹⁹Gvray Ang kòmgom gø we í dǎngteí namaq svng dvn dvzónglǎm rvt, shá mvtómshì we Kristu Ang shóngnøt svng namaqí shá lúnlǎm dvpvt røtnøe.

²⁰Nɔngmaq vdòngø dvzaqshì we jórնոցցն taqkèní, nɔngmaqí rø:tni we nvng dvda:mì we í dýngte mvdùmø vtvngshaq luq dø wá ngu:tnò pe Ang nø akvt,

²¹shvngømré vdòng taq gø, Kristu Yesu taq gø, dvciq lvpat mvril laril dvgùng laq vl dvr. Yadø laq í daq.

Efesus 4

¹Yadø í rvtնø, Vkàngpè dvpvt vróngshaq pè ngái nø, namaq svng lina:tnìni. Namaq svng ègo bòshà tvrà taq goshùshvng dø tènùngnøng nø,

²kapà yvng ínìgø, cipshìnøt nvng køn nø nøt yvng we nøt èvlnøng nø, shóngnø:tní nàtønakénøng.

³Vrým vrá we svnhø:ngí nàdønshìnøng nø, Shanshér Pvlàcèi zi daq we tiqnøt tiqmvyùng wáshì we nøt svng màshvmvnglým rvt dèzaqshìnøng.

⁴Namaq svng nø nøt vlómrà tiq lònq taq wa ègo bòshà dø tiqdvchá, góng gø tiq lònq, Shanshér Pvlacè gø tiq gó wa íe.

⁵Angkàng gø tiq pè wa, kýmnoøt gø tiqpèn wa, tìløp gø tiqpèn wa íe.

⁶Shvngbe mvdùm taq, shvngbe dvhø taq, shvngbe vdòng taq vl we, shvngbeò Angpè nvng Gvray gø tiq gó wa íe.

⁷Wedø ínìgø Kristu Ang gønpaq zìdvng kadø vl nìnø, vl dø tiqdvchá nøngmaq tiq gó nø tiq gó svng jejú nàwvnaìe.

⁸Wedø í rvtնø kàru taq: “Ang nø vhang ram svng rvlvngá:mì dvgvp, vróngshaqrì kaq A:ngí vgùng bòà nø, vsvng kaq gønpaq zí daqì,” wa vrushaq íe.

⁹“(Ang rvlvngá:mì,” wa kà vl nìnø, rvgaq vdòng svng gø Ang lāshìá:mì wakà mòíni má?

¹⁰Lashìá: mì pè nø, vl dýngte shvngbe taq dvnzòng dø A:ngí zóm lúnlým dvpvt muqlàng shvngbe mvdùm vrúm dònqni hòq gø rvlvngá:mì we íe.)

- ¹¹A:ngí zí daqì we gønpaq lòng nø, dvzýr wáshìlým tiqmaq, kàdvtutshú wáshìlým tiqmaq, Dvbùshvngkà dvshvngshú wáshìlým tiqmaq, bvnli roqshú nvng shvngøtshú wáshìlým tiqmaq í nø,
- ¹²dvzøm bvnli taq noqshirì svng køtkøm dvgø dvzøpmào nø Kristu góng í we shvngømré svng vhang vlún dvzá:rò yvng kèní,
- ¹³nøngmaq shvngbe nø kýmnot nvng Gvray Angcèpè kaq shào dang taq tiqnøt wa í lú:ngì høq tétóng dèzá:rì nø, Kristu Ang shvbóng shvmtshirà svng rønkèi høq Pvlacè vdøngø tétóng lú:nòrì í lúnlým rvt íe.
- ¹⁴Yaløng nø, akvt kèní kukaq nøngmaq nø vsvng dvgoqnøt nvng vyà we gvcvtrì kèní gø, yùm we mv- shól angpvnvøn taq nvmbo:ngì batni battvng dvcì:rò nø lángekèò we cvmré dø mvwáshìlým rvt íe.
- ¹⁵Wedø wa mvtaq, nøngmaq nø shóngnø:tní kàdøng shø:nì taqsóri pvn vrvm taq, nøngmaq vgo í pè Kristu Ang vdøng taq té vhang mvnshì ràì we íe.
- ¹⁶Tiqgóng góngkøp nø angciq ang dvgvng í dvgte shàrín nø vzøm wèi, kà dvgvng gø vdu dø dvzaqshì kèní nø, vgo í pè Kristu taq góng shvngbe nø shóngnøt vdøng taq tétóng dvzá: rò we íe.
- ¹⁷Wedø í rvtnø Vkàngpè vdøng taq ngàì yadø shvdøma:tnìni. Mvnoqshi rìì vhung dvda:mò we svng cà:nò dø namaqí nø cvn mvdaq.
- ¹⁸Angmaq nø nøt zaqrì í nø cíng rál nøt taq dødvng wa rì í rvt Gvray kaq mvshào. Gvray gønshaq tvrà kèní gø vrúm vsare.
- ¹⁹Angmaq nø shvraqshì mvshào nø mvmvng mvshèr we angpvnvøn nvng shaqkaq we bvnli té nø té wàlým rvt map we tvrà kaq tvleshì bøi rì íe.
- ²⁰Iwe, Kristu taq kèní namaq ècvnshì bøshà tvrà nø wedø wáshìlým dvpvt mòi.
- ²¹Dìng lòng nø Yesu vdøng taq wa vl rvtnø, namaq nø Ang mvshól ètà bøshà nø Ang vdøng taq shvngøtshaq rì èinøng kvtkèní nø,
- ²²vzvng namaq èjøm yvngshà we vtongrì, vyà we mvlánøt rì, bøp shámlým namaqò svngli laqyà rì chut ègurnøng.

- ²³Vrá, namaq dvdvmnøt gø angshvr èlíngshìnøng nø svngshvr ègwashìnøng.
- ²⁴Gvray mvrshvm shvma:tnø nø, døngman we nvng shànshér we taq mvn bòà we svngshvr gø lè ègwashìnøng.
- ²⁵Wervtnø, namaq kagóí gø vyàlòng zør èchutnøng nø, rvmnvng svng kàdøng wa èshønøng. Pàwálm wani nøngmaq shvngbe nø tiqgóng taqò dvgvngri wa íshàe.
- ²⁶Shvmná èrínøng nìgø mvrà nø mèwànøngni. Nvm vlevm hòq gø shvmná mèrínøngni.
- ²⁷Vrá cáng vlrà mèyilanøngni.
- ²⁸Vkòri nø akvt kèní kukaq laq mvkø; zómdvng vsvng kaq vwvna lú:nø hòq, ang wū:rí dvzaqshì nø shvla we bvnli laq wa.
- ²⁹Namaq nønggøp kèní kà mvgvm tiqkà gø laq mvbūng; táò rì svng jejú vwvna lúnlvm, télvm vhánglvm dvpvt vjú vl we kà wa shòn ràe.
- ³⁰Vrá, chutchvng daq ni hòq dvpvt namaq svng tip èdip bóshà pè Gvray Ang Shanshér Pvlacè svng nøt dvshá mèdèzvrnøngni.
- ³¹Nøt mvgvm we, nøt dvgoq we, shvmná rí we, dvrøq we, mvtvn we nvng vsvng kaq zá dvzvr we, shvngbe svng namaqí chut ègurnøng.
- ³²Namaq nø tasvng tàlè mèkokkénøng nø, bvng mvnó kōn we nøt èvlnøng sórí, Kristu vdøng taq Gvrayí namaq mvrà svng èchutna bóshà dø tiqdvchá, namaq gø nàchutnakénøng.

Efesus 5

- ¹Wervtnø, namaq svng nø Gvrayí vshóngshaq cvmrèri èinøng dø, Gvray kaq m̀vng ècvnshìnøng.
- ²Kristuí nøngmaq svng èshù:ngì nø, Gvray wvmshì we ngórcì nvng shvt núnghà wáshì nø Ang góng nøngmaq dvpvt zìshì bòi dø tiqdvchá, namaq gø shóngnøt tvrà tènùnghøng.
- ³Gvray bashàri dvhø vl màdu pvn, mvmvng mvshèr we, dvchap we shvngbe nvng lømle shaqkaq we yadvng pvn nø namaq dvhø taq bøng gø mètònøngni.

- ⁴Mvmvng kà gø, vcha we kà gø, vhøkà gø, shvraq kài dvzìn we gø màshònshaq, oqà wa kà m̀vng èshònnonng.
- ⁵Kadø íe wani, mvmvng mvshèr we wa vsvng gø, mvshàn mvshér vsvng gø, pvràhang noqngø:mò rvcí í we shaqkaqnøt vl vsvng yari kagó gø, Kristu nvng Gvray móngdàn taq pà zaqshøp gø màvlaò we svng namaqí jøngjóng èshánønge.
- ⁶Namaq kagó svng gø kà vhú:ngí leq mèshèmàn bònøng. Pàwálm wani, yari rvtnø kà mvtari mvdvmø Gvray shvnmá hønøt hap daqò we íe.
- ⁷Wedø í rvtnø namaq nø angmaq taq dvzínshì vsvng mèwáshìnøngni.
- ⁸Kadø íe wani vzvng dvgvp namaq nø dølòng taq èvl yvngshà. Akvt nø Vkàngpè vdòng taq namaq nø gálong éívshà rvt, gálong angcèrì dø èc̀vnnøng.
- ⁹Kadø íe wani gálong angshí nø, shvla we nvng døngman we nvng dìnglòng dvchóng íe.
- ¹⁰Vkàngpè wvmshì we nø kapv̀n í we svng dvdvm sórí èc̀vnnøng.
- ¹¹Pà vjú gø màvl we dø lònng b̀vnlì wa rì nvng mènàzòmnonngni; angmaqí vléò lònng svng m̀vng dèshat dètúnøng.
- ¹²Angmaqí mvyønnpvngø wàò rì nø, èshè:nò nìgø shvraq màchaq íe.
- ¹³Iwe, kapà ínìgø, gá lù:ngí nàwa:nò nìnø, dvtánshì longè; kadø íe wani gálong vdòng taq nø pà gø yvngshìe.
- ¹⁴Wervtnø kàru taq; “Eyøpnøng rié, nàshat nø shìrì yvng kèní èkungshì; wekvt Kristuí nà svng nàwana daqe,” wae.
- ¹⁵Wervtnø namaq èc̀vshìnøng we tvrà taq shupwa nàyáshìnøng. Nøt màdá svng dø mèwáshì nøngni, zitnøt vl vsvng dø èwáshìnøng.
- ¹⁶Angni rì nø mvgvm màshvla we í rvtnø, rvtø vwawa dø mèdèsómnonngni.
- ¹⁷Namaq nø angdál mèwá shìnøngni. Vkàngpè Ang nøt kadø í we svng dóm rà:lò vsvng èwáshìnøng.

¹⁸Vrá, vhaq vjángshì dvzá:rò we nòí mèwúnøngni; Shanshér Pvlacè m̀vng èzòngnøng.

¹⁹Shvgùn zaywà nvng shvring shvtà we nvng pvlacè zaywà ríí tās̀vng tàle nàtoq nàtipnøng. Vrá namaq nøt vdòng kèní ngūn we shøngni ríí Vkàngpè svng shètànøng.

²⁰Vpè Gvray kaq nø kadvgvp gø kapà taq ínìgø, Vkàngpè Yesu Kristu b̀ng taqkèní oqà èwànøng.

²¹Kristu svng vpø svrēnø:tní tas̀vng tàle kà nàtáakénøng.

²²Døngkū mèlaé, Vkàngpèi øp we l̀ngp̄vng èc̀vnnøng dø tiqdvchá, namaq nvchømpè maqí øp we l̀ngp̄vng èc̀vnnøng.

²³Kadø íe wani Kristu nø shvngømré vgo í dø tiqdvchá, døngkūpè gø døngkūmè vgo íe. Kristu nø Ang góng í we shvngømré svng ch̀vngshú pè íe.

²⁴Shvngømré nø Kristuí øp we l̀ngp̄vng c̀vn dø tiqdvchá, chømmè wáshì ríí gø kapà taq gø chømpèi øp we l̀ngp̄vng c̀vn ràe.

²⁵Døngku pèlaé, Kristu nø shvngømré svng shóngshì nø Ang góng zíshi yà:ngi dø tiqdvchá, namaq gø nvchømmè maq svng wedø èshóngshìnøng.

²⁶Yalòng nø Kristuí Gvray m̀ngkà nvng tíí shó:lò ỳvng kení shvngømré svng dvshè:rò nø rvhiq we lúnl̀m nvng,

²⁷shvngømré nø cip vcaq we, m̀vr mvnø n we, shill̀m pà gø màvl dø rvcà:ngò ỳvng kèní, ngòrdvgùng vl we shvngømré svng Kàngpè Ang vdèni vtoshi lúnl̀m dvpvt íe.

²⁸Yalòng døni døngku pèla gø, vdè góng svng shóngshi padø, vde chømmè svng shóngshì ràe. Angchømmè svng shóngshì gø nø, vde góng svng shóngshì we íe.

²⁹Pàwál̀m wani kagø í nìgø vde góng svng shvngøshì vsvng màvl. Vdè góng svng nø dvkúmshì nø mvkokshì we wa íe.

³⁰Nøngmaq nø Ang góng dvg̀ngrì íshà rvtnø, shvngømré svng nø Kristuí gø welòng dø tiqdvchá dvkùm nø mvkok we íe.

³¹Yalòng rvtñø kàru taq, "Yadø í rvtñø lvngàré nø angpè angmè yvng kèní rvlshì dving, ang chømmè nvng vzømvø nø, angní nø wekvt kèní tiqshing tiqgóng wa ívme," wae.

³²Vmáshaq kà yalòng nø rvnaqe. Iwe ngái nø Kristu nvng shvngømré svng tvnū nø shònò we íe.

³³Wedø í rvtñø chømpè gó vrvm nø, vdè svng èshóngshìnøng dø tiqdvchá, vdè chømmè svng gø shóngshì ràe. Chømmè gó vrà:mí gø chømpè svng vpó ràe.

Efesus 6

¹Cvmré rié, Vkàngpè vdòng taq nvpè nvmè maq kà ètánøng; pàwálvø wani, wedø wáshì lòng nø vdu we íe.

²⁻³Dvñkà zvn we dvkvmkà nvmilat dang taq: "Namaqí shøtshú èlúnnøng nø, rvgaq tømø mvme cúnshì lúnlvm dvpvt nvpè nvmè maq svng nàpónøng," wae.

⁴Vrá angpè maqé, namaq angcèrì svng shvmná mèshèrínøngni. Angmaq svng nø Vkàngpèí shvngøt dvtú we vdòng taq mvng dèkùm dèténøng.

⁵Dvzømcè rié, Kristu kà svng ètánøng dø, shagóng dang namaq angkàngri svng svre vdvn sórí nøt tiqshvlē wa èwáshìnøng nø, kà ètánøng.

⁶Vsvng laq dvbù, wá nø:tní, vsvng nemvrø wa dvzømshì dø mèwànøngni. Nøt vdòng kèní Gvray Ang nøt wvmshì dø wáshì nø, Kristu Ang vshuq dø mvng èwáshìnøng.

⁷Vsvng dvpvt mõi dø, Vkàngpè dvpvt í dø dvdvm nø, shøshøwa dèzømshìnøng.

⁸Kadø íe wani vshuq gø, pèjøng gø, wegó nø wegóí bvnli shvlá kapvn wàò nìnø, Vkàngpè yvng kèní welòng ni lúnvmlvm í we namaqí shá ràe.

⁹Angkang rié, namaq vshuqrì svng wedø tiqdvchá shvla we èwáānøng nø; svre dvkut we mèwànøngni. Kadø íe wani angkang gø, namaq

Angkang gø í pè Ang nø, muqlàng taqlap vl nø A:ngí nø kagó mvrshùm svng gø màrvçvng we èshánøng.

¹⁰Lvngdòm tiqkà nø, Vkàngpè vdòngø, Ang jórònnggùn shaqkíng we vdòng taq namaq shaq dèkíngshìnøng.

¹¹Namaq nø cáng ang dvgoqnøt bvnya kaq vgám dýnglým rvt, Gvray cìl dánkùng køtkøm ègwashìnøng.

¹²Pàwálým wani nøngmaq nø shing shwi vl pèn nvng vtúkèi we mòí. Nøngmaqí nø, vhang ramø vl we cáng mvgým mvdò vgo zómshúri svng gø, vmíng vkíng vlri svng gø, naqciqriq we rvgaq svng ø:pmòri svng gø vtùì we íe.

¹³Wedø í rvtønø, mvgvm we angni taq namaqí werì svng vgám dýng nø, pàgø wá dvdýng bø dá:ngí ngvngngvng rip jòrlým dvpvt, Gvray cìl dánkùng køtkøm ègwashìnøng.

¹⁴Namaq juq nø dìng lù:ngí ènvmsshìnøng nø, døngman lù:ngí gvng dèkøqshìnøng taqsóri,

¹⁵hí taq nø mòngzòl lòng Dvbùshvngkài dvgóshaq í we chøpdøn èdønshìnøng nø døngdøng èripnøng.

¹⁶Wervt shvngbe mvdvmø nø, mvgvm pè ang svmi tvamá kaq shvmaq dá:ngò we, kýmnoøt dvgà èlvngshìnøng.

¹⁷Vrá, chutchvng lún we cìl vmo nvng Gvray mòngkà í we Shànshér Pvlacè shvmsvnaq èpeshìnøng.

¹⁸Vrá, kārvtø taq gø, Shànshér Pvlacè vdòng taq vjú èrøtshìnøng. Pèn vrùm taq vjú èrøtnøng. Yadø wá lúnlým rvt, nònggùn mànøshishaq pán vshat nàsòngnøng taqsóri Gvray noqshirì shvngbe dvpvt vjú èrøtnanøng.

¹⁹Ngà dvpvt gø vjú èrøtnasha. Ngà nø nvrøm te we nø:tní kà shøn nø, kàshøn lìgung wvngshøng weí vmáshaq Dvbùshvngkà shvngøt lúnlým vjú èrøtnashà.

²⁰Yanila ngà nò tung rung we ínìgò, Dvbùshvngkà rvtnò rvhiqshaq dvzvr òngàe. Wervt Dvbùshvngkà yalòng dvpvt vzaqshi we nò:tní dvshvng dvinglvm gò èrøtnashà.

²¹Iwe, ngà kadø òngà we nvng Ngaí pà wvngò we tvrà pvn vrvm namaqí gò shá lúnlvm rvt, Vkàngpè vdòng taq tóngtóngwa dvzømsì pè, shóngshòng we vnvmpè Tichikuí namaq svng dètávtònge.

²²Nøngmaq tvrà namaqí shá lúnlvm rvt nvng a:ngí namaq svng nòt shvlóm lúnlvm, mvtú yalòng rvt ngàí ang svng namaq yvng dvzvrvtndè.

²³Vpè Gvray nvng Vkàngpè Yesu Kristu yvng kèní mòngzòl lòng, kvmnòt nvng shóngnòt nò vnm vchvngrií leq lúnnøng.

²⁴Màròl màcat we shóngnò:tní nøngmaq Vkàngpè Yesu Kristu svng shóngshì vsvng í dvingte taq jejú laq vl dvr.

Filipi

Filipi 1

- ¹Kristu Yesu Ang vshuq íshà we Polo ngà nvng Timoti nílvngàí, Pilipi wamà taq Kristu Yesu vdòngø èvlnøng we rvcvng cèrì ídvngte nvng shvngømré bvnli roqshú zómshúri svng shvrìkàru vrūvtshòe.
- ²Nøngmaq Vpè Gvray nvng Vkàngpè Yesu Kristu yvng kèní jejú nvng mòngzòl lòng namaqí leq lúnnøng.
- ³Namaq svng dvdvm daqì kvv vrvm ngà nø ngà Gvray svng oqà wvng.
- ⁴Namaq shvngbe dvpvt ngàí nø kadvgvp gø shaqshaq wa dvbòng sóri vjú røtnòe.
- ⁵Nvmlat dvgvp kení akvt hòq Dvbùshvngkà dvshvng we taq namaq nø ngà nvng mvngúì rvt oqà wvng.
- ⁶Vrá namaq vdòng taq bvnli shvlá wá pving bòà pè A:ngí nø, Kristu Yesu angni hòqshaq, bvnli yalòng tvngdvng wà lú:ngòe, wvng vlómshøng.
- ⁷Namaq shvngbe nø kadvgvp gø ngà nøt vdòngø èvlnøng rvt ngàí namaq dvpvt yadø dvdvmò lòng nø vdue. Mvngbó:ngí ngà svng vdóngshaq óngà dvgvp dvng Dvbùshvngkà dvpvt gar nø shvkse wvngshøng we taq gø, namaq shvngbe nø ngà nvng tiqdø Gvray jejú bvnli yalòng taq mvngúìrì éinøng.
- ⁸Kristu Yesu Ang mvkok dvdínøt taq ngàí namaq svng kadvngshì mvrø:tnì we, ngà dvpvt shvkse nø Gvray vle.
- ⁹Vrá, ngàí yadø vjú røtnàìe. Shá nøt nvng rvwíng sháshilvm shvngbe taq, namaq shóngnøt nø kudø nø kudø luqtvvm mvnshì long nø,
- ¹⁰té shvla lòng svng namaqí vwál èshánøng nø, Kristu angni hòqshaq shvrà lvm màvl nø døngtøng we nøt vllvm nvng,
- ¹¹Kristu Yesu taqkèní namaq svng nø døngman we bvnlií wa dvnzøng nø, Gvray kaq dvgvng zi we nvng shvring we wa ílvvm dvpvt vjú røtnàìe.
- ¹²Vnvm vchvngrié, ngàí vhomò tvràrì nø Dvbùshvngkà tété vdønglvm dvpvt í we, namaq svng shá dvzvr mvyøng.

- ¹³Ngà èdòng we nò Kristu rvtñø í we svng, yayvng Kesar tòngnø roqshú cìl mvdò shvngbeí gø, dvgá vsvngri shvngbeí gø shá bòa.
- ¹⁴Vnvm vchvng mvme nò, ngà èdòng we yalòng rvtñø Vkàngpè vdòng taq nvròm dvtéshì we nò:tní, Gvray mongkà nò màsvrere téwa shòn k̄vmshíá:mì.
- ¹⁵Tiqmaqí nò jòngjóng shómnoṭ nvng vzi vrùng wa we nò:tní Kristu tvrà dvshā:ngòe. Vrá tiqmaqí nò dōng nò:tní dvsha:ngò we gø vle.
- ¹⁶Yamvdòí nò, ngà nò Dvbùshvngkà gārālv̄m dvpvt ngà yayvng v̄l vdu we svng sháo rvtñø, shóngnoṭ kèní wàde.
- ¹⁷Wámvdòí m̄vng nò, ngà èdòng mvngbōngri taq ngà dvshà mvhøtri shvluqāl̄vm dvda:mò nò, nòṭ dōng nò:tní m̄oí dø, rvzòngnoṭ kèní lè Kristu tvrà dvsha:ngòe.
- ¹⁸Rvzòng nòṭ kèní dvsha:ngò nìgø, nòṭdōng nòṭ kèní dvsha:ngò nìgø, Kristu tvrà ni dvsha:ngò we í rvt ngà dvbōngè. Zv̄ndvtut gø dvbùlv̄m íe.
- ¹⁹Pàwá wani, namaqí vjù èrøtnashà we nvng Yesu Kristu Ang Pvlàcèí dèbvng dak rvtñø, ngà svng shèlàng daknge, wvng shángòe.
- ²⁰Pàdang taq gø ngà nò shvraqshì we màhóml̄vm rvt kadvgvp gø shaqshaq wa vlómshòng dø tiqdvcchá, akvt ínìgø nvròm teng nò shòngnòng gø cúnshòngnòng gø ngà taqkèní Kristu dvgùng bung dvzvr̄ mvyóngè.
- ²¹Kadø íe wani ngà cúnshòng lòng nò Kristu dvpvt í nò, shòng lòng nò mvzvr̄n lúnlv̄m dvpvt íe.
- ²²Wedø ínìgø, shagóng taq ngà ladvng cúnshi vdongnòng gø, weyvng kení ngà b̄vn̄lì angshí té shílong we í rvtñø, kalòng rvcvngshil̄vm í we, ngàí shvrāng mvràlò.
- ²³Iwe, ngàí nò ya vní p̄vn dvhøø réngòe. Rv̄lshòngvm nò Kristu nvng tiqdø v̄l mvyòng lòng nò té shvla we;
- ²⁴ínìgø shagóng yalòng taq cúnshòng long nò, namaq dvpvt téwa zóm̄dvng we íe.

²⁵Ngà cúnshòng we nò namaq kýmnoṭ télím nvng dnbùlím dvpvt í nò, namaq shvngbe nvng tiqdø vl lún lú:ngìe, wvng kíme.

²⁶Wedø wa mvtaq, namaq yvng svng vrá tiq kvv ngà tok rang kvv namaq nò Kristu Yesu vdòngø ngà rvtnoṭ téwa dèbù lóngnoṅge.

²⁷Wemvdùmø, namaq vjàng laqyà nò Kristu Ang Dnbùshvngkà cún shùshvng dø èwáshìnòng. Yalòng nò ngà dōng rāng nò namaq svng tina:tnì dvgvp ínìgø, namaq nvng vsa:rì dvgvp ínìgø, Dnbùshvngkà kýmnoṭ tvrà dvpvt namaq nò Pvlacè tiq lòng taq rip shèngvngshìnòng nò, tiqnøṭ tiqmvyùng dèzaqshìnòng we, namaq laqyà shvlá dang ngàí tá lúnlím dvpvt íe.

²⁸Vrá vtù vgámshùrì svng pà dang taq ínìgø màsvrēshaq èvlnòng. Yalòng nò werì dvpvt vmvnglím mvshìlvprá í nò, namaq svng nò Gvrayí ni èchvng daqnòngge.

²⁹Kadø íe wani Kristu dvpvt rvtnoṭ namaq svng èzí daqsha lòng nò, Ang kaq kýmnlím dvpvt wa mvtaq, Ang dvpvt dvshàlím rvt gø èíanòngge.

³⁰Yalòng nò vzvng namaqí ngà taq vyvngshaq í dø, akvt gø ngà tvrà ètánòng dø tiqdvchá ni, nòngmaq nò tiqdvcháchá vtù vshvt lòng taq mvngúì we íshàe.

Filipi 2

¹Wervtnø Kristu vdòng taq dvshatkélím, shóngnoṭ:tní nòṭ shvlòmkelím, Shànshér Pvlacè vdòng taq mvngūshìlím, nòṭ vzòm nò mvréalím kapà vl nìgø,

²namaq tiqnøṭ tiqmvyùng èwáshìnòng nò shóngnoṭ gø dvcháchá èvlnòng taqsórí dvdvnoṭ gø tiqdø shvrím sheráshìnòng nò, gvcvtnøṭ gø tiqpvn shèráshìnòng yvng kèní ngà dvbu nòṭ dègømāshà.

³Shóm nò:tní rvzòng we nvng dvgùng vhung láchì we pàgō màwáshaq, cipshì nò:tní vdè mvdùmø dvgàrì svng lè nàpónòng.

⁴Namaq gó vrvm vdè dvpvt nòṭshi we wa mòí dø, dvgàrì dvpvt gø nòtna ràe.

⁵Kristu Yesu vdòng taq vl we nòṭ yalòng nò, namaq vdòng taq gō laq vl.

- ⁶Ang nø Gvray m̀vrsh̀m vl we ínìgø, Gvray nvng dvcháchá rìng lònng nø, vtøll̀m tiq p̀vn í dø mvlá:nò.
- ⁷Dvshàshà Ang nø, Ang dvgùng shvyómshi nø, vshuq m̀vrsh̀m dvchøpshì sórí p̀vngtøm vs̀ng m̀vrsh̀m ni shvmvtshì daqì.
- ⁸Ang nø vs̀ng góng m̀vrsh̀m taq dvtánshì daqì kvt, Ang cipshì nø, shì ỳng hòq kà tá b̀i; j̀ngj̀ng, wúrgang taq shì ỳng hòq ni kà tá b̀i.
- ⁹Wervt Ang svng nø Gvrayí gø vtvgshaq vhang dø shvri:ngò nø, b̀ngg í d̀ngte mvd̀mø gùngsh̀ng rìng vtvg b̀ngg zìde.
- ¹⁰Yalònng nø muqlàng taqlapmø vl rì gø, rvgaq mvd̀m taq vl rì gø, rvgaq l̀ngp̀ngr̀m vl̀rì gø, Yesu vb̀ngg rvt pvnciq tushì nø,
- ¹¹Yesu Kristu nø Vkàngpè ie wa nø pvle íd̀ngtèi vchà:ngò ỳng kèní Vpè Gvray Ang ngòrdvgùng bungl̀m dvpvt íe.
- ¹²Wervtnø, ngà shóngsh̀ng rié, namaq kadvgvp gø kà ètánong dø tiqdvchá, ngà nvng a:lì dvgvp wa nø m̀i dø, akvt ngà nvng vsar̀mshà ke téwā, namaq g̀nshaq lúnl̀m b̀nli nø, svre nàd̀nǹng taqsórí wá dègøm lóngnong.
- ¹³Kadø íe wani Gvray ẁmshì dang svng nø, namaq wá gø shèrúgǹng nø, wá gø dvd̀ng lúnl̀m dvpvt, namaq vd̀ng taq dvzaqshìshú nø Gvray Ang ni íe.
- ¹⁴Kapà taq gø, vbønshì we nvng vztshi we màvl dø èwásh̀ng.
- ¹⁵Yadø èwásh̀ng ỳng kèní, nøt dvgoq nø kàche we yadvci cèrì dvhø taq namaq nø, pà shvràl̀m gø màvl nø nøt vní shvlē zø:mò we gø màvl dø, pàcip gø màcaq we, Gvray angcèrì wáshì èlún lóngnong. Vrá namaq nø angmaq dvhøø, rvgaq yalònng taq brimbrim shór we gálong dø èsvrnong sórí,
- ¹⁶g̀nshaq m̀ngkà svng d̀ngd̀ng m̀nvtsh̀ng. Weỳng kèní ngàí dvjunò lònng gø, ngà dvzaksh̀ng long gø, vsh̀ng m̀i nø, Kristu angni taq ngà dvsh̀ngshìl̀mrà gø lúnl̀m í longe.
- ¹⁷Gvray kaq namaq k̀mnøt vl dvz̀rl̀m b̀nli dvpvt ngà g̀nshaq nø nil̀m ǹngpà í vdu nìgø, ngà nøt shòm nø namaq shvngbe nvng tiqdø dvb̀l̀m íe.

- ¹⁸Wedø tiqdvchá, namaq gø dnbú vdu dø ngà nvng tiqdø gø dnbùì.
- ¹⁹Ngái namaq kadø èvlnøng we tvrà shá lún yíng kèní ngà nøt shvlóm lúnlým rvt, Vkàngpè Yesu vdòng taq namaq yíng svng Timoti cancan dvzúrlým, vlómòe.
- ²⁰Kadø íe wani, namaq tvrà mvti mvni yíngálým ang dø nøtlòm vsvng nø dvgá tiq gø gø ngà yíng màvl.
- ²¹Kadø íe wani dvgári shvngbe nø, Kristu Yesu dvpvt màláshaq, vdè vjú dvpvt wa lashìe.
- ²²Wedø ínìgø Timoti m̀vng nø, c̀m̀réí angpè kaq dvzø:mò padø, Dvbùshvngkà dvsher b̀vnlì taq ngà nvng tiqdø dvzømshì nø, vløtshaq í we svng namaqí èshánønge.
- ²³Wervtnø ngà kadø óng long we tvrà sháng b̀ngò wéó chàng, ang svng dvzúrlým dvdv̀mòe.
- ²⁴Wemvdv̀m taq, kadvngte màlé dvgvp ngà góng ni d̀ng rang nø, namaq nvng vhømlým Vkàngpè vdòng taq ngái vlómòe.
- ²⁵Iwe, ngà vnvmpè nvng b̀vnlì wá r̀m̀nvng, tiqdø c̀ìl wá lamboq pè, ngà zóm d̀vng yíngø dvzømlým namaqí dèzrvtsha pè Epafroditus svng gø, namaq yíng svng dvzúr ràe, ẁvng nø dvdv̀m b̀ngà.
- ²⁶Kadø íe wani a:ngí nø namaq shvngbe kaq ènøt lóngshà nø; ang zàa:pmì, wa nø namaqí ètávshà rvt, ang gvzà dvréshìe.
- ²⁷J̀ngj̀ng ang nø tvné shì dø zàa: pmì. Inìgø Gvrayí ang svng m̀vré zā b̀òà. Vrà ang svng wa mvtaq, ngà nø rvyùlým mvdv̀m rvyùlým màhømlým rvt, ngà svng gø dvshá èzang we íe.
- ²⁸Wedø í rvtv̀nø ang svng namaqí vrá èỳvng b̀ǹng kvt dèb̀ǹng nø, ngà nøt dvshàng long gø vnønlým dvpvt, ang kaq namaq yíng svng vtíng dvzúr mvyønge.
- ²⁹Wervtnø namaqí ang svng Vkàngpè vdòng taq shaqshaq wa dnbù nø:tní nàto dánøng. Yadø í vsvng kaq nø vpø vdue.

³⁰Kadø íe wani, ang nø Kristu b̀̀nli dvpvt tvnéné shì we v̀̀hø:mò høq, namaqí ngà svng dèbvngshà lòng mvluqò ỳ̀ng dvgõm lúnlv́m dvpvt, ang gònshaq svng gø núngshi b̀̀i.

Filipi 3

¹Vrá tiqkà nø, vnv́m vchvngrié, V̀̀kàngpè vdòng taq dèb̀̀nøng. Kà yalòng namaq svng vrá vr̀̀lv́m ngà dvpvt nø rvzaq we nø m̀̀í. Ngà yadø wvng we nø namaq svng t̀̀ng dvz̀̀rlv́m dvpvt íe.

²Rvm̀̀l vtóng mvdòng mvdaq c̀̀n dvz̀̀r mvyø we, mvgv́m we b̀̀nli wa we vgi wemvdò svng nàyásh̀̀nøng.

³Gvray Pvlacè taq kèní noqngø:mi nø, shagóng dang taq tiqhv́n gø màlómshìshaq Kristu Yesu vdòng taq wa dvsh̀̀vngshàiri nøngmaq m̀̀ng nø, rvm̀̀l vtóng mvdòng cà:ǹ̀ri íshàe.

⁴Shagóng dang taq ǹ̀t vlómshilv́m mvtú nø, dvgá vsvng tiq g̀̀g̀g̀ d̀̀ng vdánger lvnshi kvtkèní nø, ngà m̀̀ng té vdánger;

⁵Israel dvcì taq, Benyamin dvgøng kèní, Hebru p̀̀n kèní Hebru mvdòng èg̀̀vl dakngà pè ngà nø, vshvt ni taq rvm̀̀l vtóng èc̀̀vnang ỳ̀ngà we íe. Dvrá dang èsh̀̀hø:nò ǹ̀nø Parisi vs̀̀ng;

⁶nøtlòm dang èsh̀̀hø:nò ni nø, shvngømré kaq vréshú; Dvrá vdòng taq vl we d̀̀ngman dang èsh̀̀hø:nò ni nø, pà shvràlv́m gø màvl vs̀̀ng ni øngàe.

⁷Wedø ínìgø vz̀̀ng ngà dvpvt vj́ú v̀̀le wvng dvdvmò d̀̀ngte, akvt nø Kristu dvpvt rvt vj́ú màvl we dvch̀̀ng dvdutnòe.

⁸Wedø wa mvtaq, Kristu Yesu ngà V̀̀kàngpè kaq shàngò lòng nø, vp̀̀ø vtvng we í rvtnø, ngà vdánger d̀̀ngte pà ínìgø vj́ú màvl we wa dvdutnòe. Kristu svng ngàí lúnlv́m dvpvt, kapà tiqp̀̀n ínìgø Ang dvpvt b̀̀lcì dø wa dvdutnò nø, gurlv́m wa dvdutnòe.

⁹Ngà nø Ang vdòngø vl lúnò vsvng øngà nø, dvrá dang kení m̀̀í dø, Kristu kaq k̀̀m ỳ̀ng kèní lún we d̀̀ngman lòng m̀̀ng íe. D̀̀ngman we yalòng nø k̀̀mnøt rvtnø Gvray kení lún we íe.

¹⁰Ngái nò Kristu svng sháng bóngà nò Ang zun lú:ngì we jórònnggùn nvng Ang dvshà mvhòt lòng mvngú lúnò weí,

¹¹shì yíng kèní zun lòng lúnlúm dvpvt íe.

¹²Yadø shòn lòng nò, akvtni lún bóngà, akvtni kòtkòm té tóngvma, wvng we mòi. Iwe, Kristu Yesuí ngà svng pà lún dvzúrlúm èchvng yvngànøng nò, welòng svng ngái lúnlúm rvt, vjér mvnshøng we lè íe.

¹³Vnvm vchvngrié, ngái lún bóngà, wvng nò shini mvsunshøng. Inìgø tiqpòn nò wvngòe: mèpvng laprì svng vnángò nò, vzvng laprì svng ránshøng taqsóri,

¹⁴Gvrayí Kristu Yesu vdòng taq ngà svng gønpaq zílúm muqlàng mvdùm kèní ègong dakngà lòng lúnlúm rvt, jòrlúmrà m̄vnggá yíng svng ngà shvńvng mvnshønge.

¹⁵Wedø í rvtnø, nøngmaq pvlacè taq té vtóngshaq ríí nò, yadø m̀vng dvdvm ràe. Dvgá tiqpònnpòn dangtaq namaq ta shøngshang la dèdvmonøng nìnø, yalòng dang nò Gvrayí namaq svng Ang nòt kadø í we dètan daqnønge.

¹⁶Nøngmaqí lún bóshà we gønpaq svng tóngtóng wa mvnvtshài nò wegvp taq cà:nì.

¹⁷Vnvm vchvngrié, namaq nò røtwa ngà taq shèbóngshì ránøng. Nøngmaqí shvngøt bóshà dø cà:nò rì svng shvláwa èyvngnøng nò èc̄vnshìnøng.

¹⁸Kadø íe wani Kristu wurgáng svng ngv̀nshà wáshì nò cà:nò vsvng mvme vle. Angmaqí wàò rì nò vzvng mvme kvt ngái dvtá bóshà, akvt gø necì vyóngò taqsóri namaq svng dvtáie;

¹⁹Angmaqò dvmø nò puqwá íāðe. Angmaq shvraq màchaqrì gø dvgùng línshì nò, rvgaq tømò rì svng dvchóng angmaq nòt vdónshì rvtnø, angmaq vle l̀vngdøm nò vm̄vnglúm wa íe.

²⁰Nøngmaq nò, muqlàng móngdàn bashà íshà nò, mvdùm kèní di daq we chvngshú tiq gó svng cai we íe. Wegó nò Vkàngpè Yesu Kristu íe.

²¹Vl dýngte shvngbe svng nø A:ngí øp gø:mò lùngp̄vng cún dvzvr dá:ngò we jórònnggùn taq kèní dvgùng màvl we nøngmaq góng svng nø Ang brimbrim shór we góng mvrshvm vmvt dèzvr lú:ngiè.

Filipi 4

¹Wedø í rvtvø ngà shóngshøng nø mvrø:tnì we vnv̄m vchvngrié, ngà dvbúrà nvng koqkvm vmo èinøng we ngà shóngshøng rié, Vkàngpè vdòng taq yadøni rip shèdøngshìnøng.

²Ngái Ewodia nvng Sintuche svng gø linvtshìe. Vkàngpè vdòng taq tiqñøt èwáshìhì.

³Rídøm mvngú rvmnvng jóngkvp pèá, svmaré yamèní svng dvbvnglvm nà svng gø røtne. Kadø íe wani angní mvzè nø, ngà nvng tiqdø gø, Klement nvng gø; vrá gønshaq kàru bok taq bønng vbá we ngà nvng bvnli wá mvngú we dvgá dýngte nvng tiqdø gø; Dvbùshvngkà dvsherlvm dang taq dvzaqshìshaq íe.

⁴Kadvgvv gø Vkàngpè vdòng taq dèbùnøng; dèbùnøng, wvng, vrá tiq kv̄t a:lìe.

⁵Namaq nøtkøn nøtyvng nøt nø vsvng shvngbèí laq shá bød. Vkàngpè nø tuq yùl daqì.

⁶Pa dang taq gø góng mèginøngnì. Pvn vrvm taq m̀vng nø, júrøtshì we nvng oqà wa taqsóri, namaq røtshì mèyønøngri nø Gvray kaq shá dèzvrnøng.

⁷Wekvtnø cíngrál mvlúnshì dýngte løm vlèò we Gvray Ang m̀ngzòl lònng nø, Kristu Yesu vdòng taq namaq dònngnøt nvng namaq shánøt dvd̄mnøt svng, nàcún nàsóngà daqnøng.

⁸L̀ngdøm tiqkà nø, vnv̄m vchvngrié, dìng we pa ínìgø, vpø shvrìng rà we pà ínìgø; dvrá we pa ínìgø, m̀vngshèr we pà ínìgø; nøt shvrúng daq pvn pà ínìgø; dvgùng shvlá lú:nò pvn pà ínìgø; shvrìng shvtá vpø we tiqpvn̄pvn̄ la vl nìnø, yadvng pvn svng m̀vng dvdvm èm̄vnnøng.

- ⁹Ngà taq kèní namaq cvnshì èlúnnøng nø, vtoshì èlún bøshà nø, ètá bøshà we nvng èyèng bøshàri svng tenùngnøng. Wekvt mòngzøl lònng zi daq pè Gvray Ang nø, namaq nvng tiqdø vl daqe
- ¹⁰Akvt namaqí lùngdøm taq vrá tiq kvt ngà dang ènøtna lóngshà rvtø, Vkàngpè vdongtaq ngà gvzà dvbòngýmà. Vzèng dvgvp namaqí dvbvng mèlún yèngshà nìgø, namaqí ngà svng jøngjóng ènøtshà we ngái shángòe.
- ¹¹Ngà nø lúnglým mvluq rvt shòn we mõi. Kadø íe wani ngà kadø vshým vl vdong nønggø, wedøni nøtshømlým cønshì lún bøngà.
- ¹²Mvluq mvpøn dvgvp kadøwa vllým, zóm vché høq vdá dvgvp kadøwa vllým gø ngái shángòe. Pèn vrøm pà taq ínìgø, vgàng dvgvp gø, svrìshøng dvgvp gø, vché vzut vl dvgvp gø, zóm mvluq dvgvp gø; pà yéng ínìgø kadø vl sháshì rà we vmáshaq gvcvt rì cvnshi lún bøngà.
- ¹³Ngà svng shaq nønggùn dèkýng pè Ang taq kèní ngái pà gø wá dýngòe.
- ¹⁴Iwe, ngà dvshàng lònng taq namaq mèngúshi ráshà lònng nø, namaqí shvla dø èwà bøshà we íe.
- ¹⁵Namaq Pilipi rié, Dvbùshèngkà dvshvng pèngò nø, Macedonia móng kèní ngà búng rángà dvgvp, namaq wa mèi nøng nìnø, ngà svng dvbvng we, angmaq shùrkung ngà nvng mvngú we dvgá shvngòmre tiq lònng gø màvl we svng namaqí gø èshá nønge.
- ¹⁶Tesalonia yéng vl dvgvp gø, ngà zómðvng pèn nø namaqí angkvt angkvt shèri yèngshà.
- ¹⁷Ngái lángò lònng nø, namaqí èzìshà we gønpaq rì nø mõi. Namaq shìpan bok taq té vbømlým dvpvt lè lá:ngò we íe.
- ¹⁸Wedø ínìgø Epafroditus wur taq kèní namaqí gønpaq shèrivtsha rì ngái lún bøngà, ngà zómðvng mvdøm gø vché høq vdángýmà. Werì nø pøným byo we ngórshøng í nø, Gvray wýmshì nø zøð we núngpà tiqpèn íe.

¹⁹Ngà Gvrayí nò Kristu Yesu vdòng taq, Ang dvgùng gùngshvng vl we ishòt pòhvp luq póng long svng cà:nò nò, namaq zóm èd̀vngnong d̀vngte p̀vn vr̀m dèzøpma daqnønge.

²⁰Vpè Gvray Ang pòngbàng shór dvgùng nò dvcìq lvpat mvril laril angò laq íā dá:rò. Yadø laq ì daq.

²¹Kristu Yesu vdòng taq vl we rvcýng cèrì shvngbe svng pàmvrà, èvlashà. Ngà nvng tiqdø a:lì we vnm vchvngri gø namaq svng pàmvrà, wae.

²²Noqshi rì shvngbe gø, Kesar tònngø taqò vsvngrií téwa, namaq svng pàmvrà, wae.

²³Vkàngpè Yesu Kristu Ang jejú nò, namaq nvng tiqdø laq vl d̄vr, Yadø laq í daq.

Koloshi

Koloshi 1

¹Gvray nɔt kení Kristu Yesu Ang dvzvr óngà we Polo ngà nvng vnvmpè Timoti ní lvngàí,

²Koloshi wamà taq Kristu vdòngø èvlnøng we noqshìrì nvng nɔt èlòmnoøng we vnvøm vchvngri svng shvrikàru vrūvtshòe. Nøngmaq Vpè Gvray yvng kèní jejú nvng mòngzòl lòng namaqí leq lúnnøng.

³Nøngmaq Vkàngpè Yesu Kristu Angpè Gvray kaq oqà wàshì nø, ní lvngàí namaq dvpvt kadvgvp gø vjú røtnāie.

⁴Kadø íe wani Kristu Yesu vdòng taq namaq kvmnøt èvlnøng we nvng rvcvng cèrì shvngbe svng èshóngshìnøng we svng ní lvngàí tá bòshà.

⁵Vrá, muqlàng taqlapmø namaq dvpvt rvdashaq í we nɔt vlómshirà lòng rvtno gø oqà wàshìe. Nɔt vlómshirà yalòng ang shvngkà nø, vzvng kèní namaqí età yvngshà we Dvbùshvngkà kàdøng lòng íe.

⁶Dvbùshvngkà yalòng nø, móng døngtáng taq shvngá:mì dø tiqdvchá namaq yvng svng gø shvng rái nø, móng døngtáng taq angshí kadødø shí nø luq lú:ngì nìnø, Gvray jejú svng dìng dø namaqí etànoøng nø jøngjøng èshá bòshà we angni kèní, namaq vdòng taq gø wedøni angshí vzāshì nø luq mvnshìe.

⁷Yalòng nø nøngmaq shóngshài we, ní lvngà nvng tiqdø dvzøm lamboq pè Epafra taq kèní namaq ècvnshì bòshà dø tiqdvchá íe. Ang nø nøngmaq tvle nɔt tóng kvmvm vrvøm we Kristu bvnli wa pè í nø,

⁸Shànshér Pvlacè vdòng taq namaq shóngnøt èvlnøng we gø a:ngí ni ní lvngà svng dètávtshà.

⁹Yadø í rvtno ní lvngàí gø, tá lún bòshà ni kèní yakaq, mànārnār namaq dvpvt vjúrøt dvba:ngì nø, namaq nø Pvlacè zitnøt nvng cíng rálnøt shvngbe taq, Gvray Ang nɔt svng shào we shánøt dvnzøng lúnlvm dvpvt røtnāie.

10Kapà dang taq gø Vkàngpè svng wímshì dvzír lún hòq goshùshíng dø tenùngnøng nø, shvla we b̀̀nli p̀̀n vrvm taq angshí shí nø, Gvray kaq sháo we taq namaq vzāshì nø luqlým dvpvt gø røtnāie.

11Vrá, Gvray Ang brimbrim shór we jór̀̀nønggùn dø tiqdvchá, tønzánnøt gø, nøt shvyvngshì nøt gø, dvbùnøt kòmngøm hòq, namaq svng leq dèk̀̀vng daqnøng wa, røtnāie.

12Wemvd̀̀vmø, Vpè Gvray kaq oqà wàie. Kadø íe wani gáløng taq vl we rvc̀̀vng cèrì vpvtlým zaqshøp nø, A:ngí namaq kaq mvngú vpó vsvng í dèz̀̀vr b̀̀shà.

13Døløng jór̀̀nønggùn kení, A:ngí nøngmaq svng shèlut daqsha nø, Ang shóngshì we Angcèpè móngdàn vdøng svng dègøng b̀̀shà.

14Angcè yapè vdøng taq gønsaq chutchvng we nvng mvrà chutna we nøngmaqí lú:nìe.

15Ang nø mvyvngshì we Gvray Ang m̀̀vrsh̀̀vm mvdøng í nø, vm̀̀vnshaq p̀̀n í d̀̀vngte taq kèní vlat g̀̀vl yà:ngà pè íe.

16Kadø íe wani vl we í d̀̀vngte nø Ang taq kèní m̀̀vn yà:- ngà. Muqlàng taqlapmø vl d̀̀vngte gø, rvgaq tøm taq vl d̀̀vngte gø, yvngshì p̀̀n, mvyvngshì p̀̀n gø; koqk̀̀vm kó, øpshú d̀̀rì, vgo zòmshú̀̀rì, vmíng vkvng vl we kap̀̀vn ínìgø, vl d̀̀vngte nø Ang taq kèní Ang dvpvt ni m̀̀vn yà:ngà we íe.

17Vrá Ang nø vl we í d̀̀vngte shvngbe vzvng kèní àvlshaq í nø, vl we í d̀̀vngte nø Ang vdøng taq vzøm we íe.

18P̀̀n vrvm taq Ang nø métiq lví long dø, Ang nø Ang góng í we shvngømré vgo gø í nø, angké dvbúng pè gø í nø, shì rì kèní g̀̀vl daqà we vlatpè íe.

19Kadø íe wani Vpè Gvray Ang kòmngøm we í d̀̀vngte nø, Kristu vdøng taq vl dvzír shvrúngè.

20Vrá, Kristu Ang wurgáng taq vyó b̀̀oi we shwi kèní m̀̀ng dvzø:lò dá:ngí, Gvrayí nø Ang taq kèní, rvgaq mvd̀̀vm taq vl p̀̀n ínìgø, muqlàng taqlapmø vl

pèn ínìgø, vl dýngte shvngbe svng Kristu taq kèní Ang nvng shvrúm shvrálým shvrúng we íe.

²¹Darì namaq nø, bñlì mvgým èwànøng yýng kèní Gvray nvng vsar nø, shánøt dvdvmnøt taq ngvñshà èí yvngshà we ínìgø;

²²⁻²³akvt mýng nø Ang shì we taq kèní vrúm vrá dèzvr bøshà. Yaløng nø, kýmñøt tvrà taq angké ngvng dø namaqí jøngjøng mànārnār cýn èdøngnøng nø; muqlàng lvingpvingø vl we dvmýn pèn í dýngte svng dvshvngshaq í we namaqí gø ètá yvngshà løng, Dvbùshvngkà nøt vlømrà taq kèní mèshøtshìnøng kèní nø, namaq svng rvhiq nø, shvràlým ngvnlým pa gø màvl dø Gvray mýrdvngø dvtuq lúnlým dvpvt íe. Dvbùshvngkà yaløng taq ni, Gvrayí Polo ngà svng dvzømshú í dèzvr yvngà.

²⁴Akvt mýng nø, namaq dvpvt ngà dvshàngýmà rvtñø ngà dvbønge. Kristu Ang góng í we shvngømré dvpvt, Ang dvshà mvhøtrì mvgø mvgøm løng nø ngà shagóng taq ni dvgøm bøà we íe.

²⁵Gvray mòngkà kutwa namaq kaq shvngøt lúnlým dvpvt, Gvrayí dvzøm bñlì ngà svng èzøng yvngà dø, shvngømré dvpvt wedø dvzømshú wýngshøng rángà we íe.

²⁶Yaløng nø dárì tiqbàn mèpvng tiqbàn má yà:ngà we vmáshaq kà í nø, Ang kaq noqshirì svng akvt wa dvtàn daqà we mòngkà íe.

²⁷Vmáshaq kà yaløng ang ngørdvgùng nø, wýngzàrì dvhø taq ishøt kadvng shìni pøng we, Gvrayí noqshirì svng shá dvzvr mvyøe. Vmáshaq kà yaløng nø, namaq vdøng taq Kristu vl we nvng, Ang wedø vl yýng kèní, namaqí ngørdvgùng mvngú lúnlým mvshól íe.

²⁸Ngàní lvngài gø Ang dang dvshvngshø nø, vsvng gó vrùm svng dvshat dvzitshø sórí, zitnøt shvngbe zømshø nø, vsvng gó vrùm svng shvngøtshøe. Yadø wàshø løng nø, vsvng gó vrùm svng Kristu vdøng taq, kømngøm høq tétøng dvzvr nø, Gvray mýrdvngø dvtuq lúnlým dvpvt íe.

²⁹Yadø ílým rvt ngà gø, ngà vdøng taq gvzà nønggùn jør dø bñlì wà daqø we Ang jórñønggùn svng cýnø nø, wedøni dvzaq dvkýngshønge.

Koloshi 2

¹Namaq dvpvt nvng, Laodicia rì dvpvt nvng, ngà m̀vrsh̀m m̀ỳv̀ng ỳv̀ng rì sh̀v̀ngbe dvpvt, ngà kad̀v̀ngte dvzaksh̀ng we namaq svng shá dvz̀vr mvỳngge.

²Yal̀ng ǹø angmaq ǹøt shvl̀m lún ǹø, sh̀ngǹø:tní tas̀v̀ng tàle vz̀m ǹø; Kristu, wa we Gvray vmáshaq kà svng shá j̀ng shá lú:ǹø h̀q vl̀m̀vm daqri sh̀v̀ngbe svng rà:l̀ø ỳv̀ng k̀ní shaqshaqwa ǹøt dvt̀ngshilvm ish̀t p̀hvp sh̀v̀ngbe lvlú:ǹø d̀ø ngà dvzaksh̀ng we íe. Kristu ǹø vmáshaq kà yal̀ng í ǹø,

³zitǹøt nvng gvcvt paqzí p̀yá p̀nung í d̀v̀ngte ǹø Ang vd̀ng taq m̀v̀ng vmáshaq íe.

⁴Ngài yad̀ø a:l̀ì we ǹø, kag̀í g̀ø ỳm we linkái namaq svng leq m̀ǹǹng̀vm b̀ǹng, wvng rvt íe.

⁵Kad̀ø íe wani ngà shag̀ng ǹø namaq nvng tiqd̀ø màa:l̀ì ǹg̀ø, pvl̀cè vd̀ng taq ǹø namaq nvng tiqd̀ø a:l̀ì ǹø, namaq vjàng laqyà shvlá nvng, Kristu svng t̀ngt̀ngwa èk̀vmǹng we svng ngài ỳv̀ngò rvtǹø d̀v̀ngge.

⁶Wervtǹø namaqí Kristu Yesu svng namaq Nvkàngpè wálv̀m nàto ỳv̀ngshà d̀ø tiqdvchá, Ang vd̀ng taq wed̀ø c̀vn d̀d̀ngsh̀ǹng ǹø;

⁷Ang vd̀ng taq angr̀ø ng̀v̀ng d̀ø ècaqsh̀ǹng dá:ngí, té vháng d̀ø nàrv̀ngsh̀ǹng ǹø; namaq svng sh̀v̀ngtshaq d̀ø tiqdvchá, namaq k̀vmǹøt svng sh̀d̀ng sh̀ng̀v̀ngsh̀ǹng taqsorí, oqà wá ǹøt d̀vn nàlimǹng.

⁸Kristu Ang tvrà nvng màb̀ng d̀ø, vsvng vt̀ng lvmàng cà:ǹø we, rvgaq yal̀ng øp we d̀vrá svng cà:ǹø we, dakmàng gvcvt paqzí nvng ỳm ra we kà vhúng k̀ní, namaq svng kag̀í g̀ø lem̀ǹǹng̀vm b̀ǹng d̀ø nàyásh̀ǹng.

⁹Kad̀ø íe wani Gvray Ang k̀mg̀m we Dvm̀ø ǹøt í d̀v̀ngte ǹø, Kristu vd̀ng taq angkè vl we íe.

¹⁰Ang ǹø vgo z̀mshú gàmz̀rì nvng vmíng vk̀ng vl we í d̀v̀ngte vgo í ǹø, namaq g̀ø Ang vd̀ng taq p̀vn vr̀m k̀mg̀m d̀ø èg̀ǹngge.

¹¹Namaq nø, Ang vdòng taq rvmølshaq èinønge. Yalòng nø, vsvng wū:rí rvmø:lò we mòi dø, Kristu ang rvmøl vtóng wa we shagóng nøt cà:nò tvrà gu:rò yvng kèní, namaq svng rømøl bøshà.

¹²Vrà tiløp lònq taqkèní namaq svng nø Yesu nvng tiqdø èkòm bøshà nø; shì yvng kení Ang svng dvzun lú:ngà pè Gvray jórnonggùn svng namaq èkvm bøshà lònq taqkèní, A:ngí namaq svng Yesu nvng tiqdø dèzun bøshà.

¹³Vzvng namaq nø dvrà màdàri nvng màrvmølshaqri èinøng nø mvrà vdòng taq èshì yvngshà nìgø, akvt nø namaqí nàlènøng we mvrà shvngbe Gvrayí èchutnanøng nø, namaq svng nø Yesu nvng tiqdø dèzun bøshà.

¹⁴Vrà, nøngmaq svng vtù we dvrà taqò dvkvmkàri svng A:ngí èshøqài dá:ngí, werì svng èlúā bøshà nø, wurgáng taq nàtaqa bøshà.

¹⁵Cáng loksok vgo zòmshú rì nvng vmíng vkvng v̄l rì angmaqò cìl dánkùng rì A:ngí gvyaqò nø, werì svng nø shvngbe mvrðvngø shvraq chaqò dá:ngí, wurgáng tònq kèní angmaq svng dvingke bòa.

¹⁶Wedø í rvtñø vmlvm aqlvm rvtñø gø, bóy angni nvng Shvláshvr angni, mòiini Narni tiq nini rvtñø, namaq svng kà leq mèrvtnvtnøng.

¹⁷Yari nø dvgáni tuq ra rì ang bangzi wa í nø, mvdøng lònq nø Kristu lè íe.

¹⁸Vdè shvyòmshilvm tvrà angpvnnpvn cvn dvpèshì we nvng muqlàng dvzvrri svng noq ràe, wa we mvshø:lí namaq kagó svng gø namaqí lúnlvm gønpaqri leq mèdesøma bønøng. Yadø í pvn vsvng nø, mvyvngshì pvn svng dvdvm nø yishì sóri, ang nøt shaqkaq weí mvtú màdá shvringshì nø;

¹⁹Vgō í pè Kristu svng tóngtóngwa màdvchiqshì vsvng íe. Vgo yapè taq kèní, tiqgóng góngkøp angciq ang dvjùri shvngbe rà we nònggùn dvkúm lú:nò yvng kèní Gvrayí dvté dvtø:ngò nø té vhang long we íe.

²⁰Namaqò rvgaq laqyà nø Kristu nvng tiqdø shì bòi ke, pàwálvm namaq nø rvgaq tømò rì í ra dø èwáshinønge ma?

²¹Mèzòmni, mètinni, mènàkoqni wa we øp dvràri svng pàwálvm ècènnønge ma?

²²Yadúngpèn nò vsvng shvngøt kà nvng dvkím kà í rvtñø shvngbe nò kudø ècà: nò kudø vmvnglím vlelím wa íe.

²³Cipshi dvpèshì we nvng vdè shvnvngshi nò noq we nvng vdè góng svng dvkishi we yadúng pà:ní nò cing rál nòt mvrshùm rìò nìgø shagóng mapnøt svng vgám mvdá:ngò.

Koloshi 3

¹Namaq svng nò, Kristu nvng tiqdø dvzunshaq èinøng rvtñø, muqlàng taqlap Gvray vbàng pa rung pè Kristu Ang taq vl rì svng nòt nàdønshìnøng.

²Namaq nòt nò rvgaq tømø vlri svng màdønshishaq, muqlàng taqlap vlri svng lè nàdønshìnøng.

³Kadø íe wani namaq nò èshi yvngshà nò, namaq gønshaq gø Kristu nvng tiqdø Gvray vdòng taq lè vmáshaq íá:mì.

⁴Vrá Kristu nò nøngmaq gønshaq èíāie. Ang dvtánshì daq kvv namaq gø Ang nvng tiqdø ngòrdvgùng mèngú daqnønge.

⁵Wervtñø rvgaq svng vdønshì we namaq dvgvngri dèshínøng. Werì nò dvchap we, mvshàn mvshér we, chá vlèò hòq mvrøt we, mvgvm màshvla pèn svng mvlá we nvng shaqkaq we yarì íe. Shaqkaq we nò pvràhang svng noqò we ó dvchá íe.

⁶Yadúng pèn wàò rì mvdùm taq Gvray shvnmná hòpnøt tuq daqe.

⁷Dàri namaq gø yarì taq ècúnshìnøng dvgvp, namaqí gø yarì ni ècèn yvngshà.

⁸Iwe, akvt mèvng namaqí nò; shvnmná rí we, hòpnøt vcor we, shóm nò màshvla we, shvyóm mvtvñ we, nònggø:pmì mvmvng kà shòn we yarì shvngbe ègurnøng.

⁹Namaqí nò svngli nvng ang bvnli rì svng chut ègurnøng nò, svngshvr laqyà ègwashì bòshà rvt mènàyùmkenøngni.

¹⁰Svngshvr yagó nò ang svng Mvnpè mvrshùm vmvt nò, Ang svng sháo we shánøt taq angshvr vpo mvnshì we íe.

¹¹Sv̀ngsh́r vd̀ng taq n̄, Heleni vs̀ng, Yuda vs̀ng, rvm̄l vt̀ng lú:ǹr̀i nvng mvlú: ǹr̀i, ẃngzà, svngdām vshuq nvng pèj̀ng vwáalĺm màvl; Kristu n̄ shvngbeò í n̄, Ang n̄ shvngbe vd̀ng taq v̄le.

¹²Namaq n̄ Gvrayí vshóngshaq nvng rvhiqshaq shànshér we Ang bashà èiǹng d̄o tiqdvchá, mvrézan̄t, mvkok dvd̀n̄t, cipshin̄t, n̄tk̄n̄ n̄t nvng n̄t shvỳngshì n̄t ègwāshìǹng n̄;

¹³Namaq tiq gógó dvh̄̄ n̄t vỳngkéĺm la vl n̄n̄, tas̀ng nàt̄nakéǹng. Vkàngpèi namaq mvrà èchutnāǹng d̄o tiqdvchá, namaq ḡo tas̀ng tàl̄e mvrà nachutnakéǹng.

¹⁴Yarì shvngbe mvd̀m n̄, shóngn̄t ègwāshìǹng; shóngn̄t n̄ shvŕm shvrálm̄ dvpvt ng̀ng we sv̀nhóng íe.

¹⁵Vrá, Kristu Ang m̀ngz̀l l̀: - ngí namaq n̄t svng øp dèz̀rshìǹng. Ang m̀ngz̀l l̀: ngí øp dvz̀rĺm rvt namaq svng n̄ ègo b́shà; wervt oqà wá ràe.

¹⁶Namaq vd̀ng taq Kristu Ang m̀ngkà d̀nshóng d̄o vl dèz̀rǹng n̄, Gvrayí zi daq we zitn̄t í d̀ngte èz̀mǹng weí tas̀ng tàle dèshat dètúkéǹng. Vrá namaq n̄t vd̀ng taq n̄, oqà wa sórí Gvray kaq shvg̀n̄ z̀ywarì nvng shvring shvtà we nvng, pvlàcè zaywa rìí shèring̀ng.

¹⁷Namaqí pà èwàǹng n̄ḡ, kà sh̀n̄ we taq ḡo, b̀nlì wa we taq ḡo, shvngbe n̄ Vkàngpè Yesu b̀ng taq kènì èwàǹng n̄, Ang taq kènì Vpè Gvray kaq oqà èwàǹng.

¹⁸D̀ngku mèlaé, namaq nvch̀mpè maqí øp we svng èc̀nǹng; Vkàngpè vd̀ng taq yad̄o wáshì vdu we íe.

¹⁹D̀ngku pèlaé, namaq nvch̀mmè maq svng èshóngshìǹng. Angmaq svng mvh̄̄ mvhut mènàh̀rshìǹngni.

²⁰C̀mré rié, kadvgvp ḡo nvpè nvmèmaq kà ètáǹng; wed̄o èwáshì l̀ng n̄ Vkàngpè ẃmshì we íe.

²¹Angpè maqé, namaq nvc̄ nvcèrì n̄t màgvyaqshìĺm rvt, angmaq svng sh̀mnà mèshèrìǹngni.

²²Dvzòmchè rié, kapà taq ínìgø vshagóng dangtaq namaq angkàng wáshìrì kà ètánøng. Angkà:ngí laq wím ra, wa nø:tní angkàng nemvørø wa dvzømshì we mòí dø, Gvray kaq svre taqsóri, nøt tiqshvlē wa èwáshìnøng nø dèzømshìnøng.

²³Vrá namaqí pà tiqpvn èwànøng nìgø, vsvng dvpvt wā mòí dø, Vkàngpè dvpvt íe, wa dèdvmonøng nø shòshòwa dèzømshìnøng.

²⁴Kadø íe wani namaq zaqshøp washìlvím gønpaq lòng nø Kàngpè yíng kèní lúnlím í we namaqí èshánønge. Namaqí nø Kàngpè Kristu svng dèzømnonøng we íe.

²⁵Vlèò góí nø vlèò we zìbe lúnlím íe. Gvray nø mvrshvím màrvwìng.

Koloshi 4

¹Angkang rié, namaq gø muqlàng taqlapmø angkàng tiq gó èvlanøng we svng èshánøng we í nø, namaq dvzòmchèrì svng nø vdu vbóng dø shvla dø wa èwáānøng.

²Nøt lòmmløm júrøt dèzaqshìnøng. Pán vshat Gvray kaq oqà èwànøng.

³Wemvdvmø, ngà svng gø èdòng bòngà mvtú, Kristu Ang vmáshaq kà dang dvtá lú:nì nø, mòngkà dvshvng lúnlím dvpvt gø, Gvrayí bvingkà tiq lòng nøngmaq svng tánālvím dvpvt gø vjú røt dèbvngshà.

⁴Vrá, ngái vmáshaq kà lòng shònò ke vsà:ngí lvcíng bódø dø shón lúnlím dvpvt gø èrøtnāshà.

⁵Mvnoqshirì nvng nàzømnonøng dvgvp zitnøt v̄l dø èwáshì nøng nø shèngøtnøng. Vwawa dø rvtø mèdèsómnonøngni.

⁶Namaqí èshønnonøng kà nø kadvgvp gø tá byo nø shvlaq dø kí we kài kagó svng gø vdu we, dìng we kài vtvn leq lúnnøng.

⁷Ngà dang nø, Tichikuí namaq svng shá dèzvrvtønøge. Ang nø ngà shóngshøng we vnvm pè gø, kímvm vrvm we dvzømshú nvng, Vkàngpè vdongø tiqdø vshuq rvmnvng íe.

- ⁸Nøngmaq kadø a:lì we namaqí shá lúnlým rvt nvng, a:ngí namaq svng nøt shvlóm lúnlým dvpvt ang svng ngái namaq yýng svng dvpvt.
- ⁹Vrá nøt tóng kýmým vrvm nø shóngshài we vnvmpè Onesimu gø ang nvng tiqdø dvpvt. Ang nø namaq yýng kèní íe. Yayýng kadø ía:mì we tvrà shvngbe nø, angní lvngái namaq svng shá dèzrvtnønge.
- ¹⁰Ngà nvng tiqdø vróngshaq pè Aristarku nvng Barnaba angshvngpè Marko gø namaq svng pàmvrà wae. (Marko yapè dang lvpkà vzvng ètávpsa dø, namaq yýng ang la tuq ra ni nø, ang svng nàtonøng.)
- ¹¹Vrá, Yustu tódò pè Yesuí gø pàmvrà wae. Gvray móngdàn dvpvt, ngà nvng muqhóm dvzaqshi we lamboqrì dvhø taq nø, ya vshømpè wa Yuda vsvng mvdò taq kèní í we, angmaq nø ngà dvpvt nøt shvlómrà èøngàngè.
- ¹²Namaq yýng kèní í we, Kristu Yesu Ang vshuq Epafra gø namaq svng pàmvrà wae. Ang nø jurøt nònggùn vl pè íe. Namaq dvpvt gø, Gvray nøt í dýngte taq kòmngòm høq té ètøngýmnoøng nø, kýmým vrvmrì taq nvrøm dvtéshì sórí rip lúnlým dvpvt, tóngtóng wa vjú èrøtnanønge.
- ¹³Vrá, namaq dvpvt nvng, Laodicia rì nvng Herapoli rì dvpvt gø, nøt lòmlòm dvzaqshì we tvrà ang dvpvt ngà shvkse wýngshøngè.
- ¹⁴Shóngshài we cì svrapè Luka nvng Dema gø namaq svng pàmvrà wae.
- ¹⁵Laodicia yýng vl we vnm vchvnggrì nvng, Nimfa ang chòm taq ngòm we shvngòmre svng pàmvrà, èvlāshà.
- ¹⁶Namaqí shvrikàru yalòng rø èdýng bònøng kvtnø, Laodicia shvngòmre rì gø rø dèzvrnøng. Vrá Laodicia rì kaq vrong bóngà we shvrikàru lòng gø namaqí rø leq lúnnøng.
- ¹⁷Vrá Archipu svng, “Vkàngpè vdongtaq nài èlún bóa we dvzøm bvnli svng wá dvdýng lún høq dèzaqshì, wae.” èvlnøng.
- ¹⁸Shvrikàru yalòng nø Polo ngà wu:rí ni vrongò we íe. Ngà mvngbóng svng gø dvdvm èrønnøng. Gvray jejú nø namaq nvng tiqdø laq vl daq.

1 Tesalonia

1 Tesalonia 1

¹Polo ngà nvng Silwanu ó Timoti nongmaq lvngàí, Vpè Gvray nvng Vkàngpè Yesu Kristu vdòng taq èvlnøng we Tesalonia shvngòmre svng shvrikàru vrūa:tniè. Jejú nvng mòngzòl lòng namaqí leq lúnnøng.

²Nongmaq nø, kadvgvp gø namaq shvngbe rvtnø Gvray kaq oqà wài nø, vjú rø:tni dvgvp namaq bòng tóie.

³Namaq kýmno:tní èwànøng we bvnli nvng shóngno:tní dèzaqshìnøng tvrà nvng nongmaq Vkàngpè Yesu Kristu svng nálómshìnøng we taq tøn èzánnøngri svng nø, nongmaq Vpè nvng Gvray mýrdvng taq mànārnār dvdvm rø:nìe.

⁴Gvrayí èshòngnøng we vnm vchvng rié, namaq nø A:ngí rvhiqshaq éinøng we svng nongmaqí sháie.

⁵Kadø íe wani nongmaqí namaq yvng Dvbùshvngkà dvsha:ngì we nø kà kèní wa mòí. Jórnoγγgùn nvng Shanshér Pvlacè nvng tóngngvng we kýmno:tní dvshvngvtshà we íe. Nongmaq nø namaq dvhøø à:lì dvgvp kadø wáshì yvngshà we gø namaqí èshánønge.

⁶Namaqí dvshà mvhøt mvmē nahóm bóshà nìgø, Shanshér Pvlacè taqkèní shaqshaq wa Dvbùshvngkà svng nàtō bóshà nø, nongmaq nvng Vkàngpè svng shvbóng shvmtshì vsvng éívmsa.

⁷Weyvng kèní namaq nø Macedonia nvng Akaya rvgaqø vl we kým vsvng ri shvngbe dvpvt shvbóng shvmtshìrà gø éívmsa.

⁸Vkàngpè mòngkà nø, namaq yvng kèní Macedonia nvng Akaya rvgaq høq bóà we wa mvtaq, Gvray vdòng taq namaq kýmno:tní èvlnøng we tvrà nø kayvng màyvng shvngá: mì rvtnø, nongmaqí gø pà rvm mvràá: mì.

⁹Kadø íe wani, namaqí nongmaq svng kadø nàto yvngshà we nvng cúnshi we nvng døngman pè Gvray kaq namaqí dvzømlvm rvt pvràri taqkèní kadøwa Gvray kaq nàwvngshì ráshà dang nø angmaq vdèi ni dvsha:ngòe.

¹⁰A:ngí shì yǐng kèní dvzun bóà nò, tuq ra we hòpnòt lòng kèní nòngmaq svng èchá:ngí pè, Angcèpè Yesu nò muqlàng kèní yòtshi daq we svng namaqí ècānòng lòng dāng gōni angmaqí dvshā:ngòe.

1 Tesalonia 2

¹Vnvm vchvng rié, namaq yǐng svng nòngmaq dì ráshà we nò vshòng mǒi we èshánonge.

²Namaqí èshánòng dǒ tiqdvchá, vzvng nòngmaq Pilipi wamà taq dvshà mvhòt we nvng shvraq chaq we vhom bóshà nò, vtù we mvme vhom bóshà nìgò, Gvrayí nònggùn èzī yǐng kèní Dvbùshvngkà nò wedōni namaq svng dvshvng yvngshà we íe.

³Kadò íe wani nòngmaqí dvshat dvzi:tni kà nò, mvdìng we kà mǒi, mvmvng mvshèr dang kèní gò mǒi, dvgoqnò:tní yùm yvngkèní gò mǒi.

⁴Gvrayí nòngmaq svng nàlómá:mì nò Dvbùshvngkà dvshvnglvm bvnli tvle daqà rvtnò nòngmaqí wedò dvsha:ngí we íe. Vsvng kaq wvmshì dvzvlvm rvt gò mǒi. Nòngmaq nòt svng vlòtshú Gvray kaq wvmshì dvzvlvm rvt íe.

⁵Kadò íe wani nòngmaq nò kadvgvp gò shvring dvpéshài wéi mvyvñ nòt svng wā:mò dǒ mvwài we namaqí èshánonge. Yalòng dang shvkse nò Gvray íe.

⁶Nòngmaq nò Kristu Ang dvzvr íshà yvngkèní vmíng vkvng zóm lúnshì we ínìgò, namaq yvngkèní gò, dvgá vsvng rì yvngkèní gò, vsà:ngí zi ra we dvgùng nòngmaqí mvlài.

⁷Nòngmaq nò vnong dvcòqshì mèi angcèrì svng mvku:kngò padò, namaq dvhò taq nòt kōncè wáshì yvngshà.

⁸Vrá nòngmaq nò namaq svng gvzà shóngshài rvt Gvray Dvbùshvngkà shvngòt mvyòì we wa mvtaq, nòngmaq gònshaq gò namaq dvpvt zìshì mvyò yvngshà.

⁹Vnvm vchvng rié, namaq kagò svng gò dvshà mvlulvm rvt, nòngmaq nò vdèdè dvkúmshìlvm vyáng yaqdòng bvnli wài nò, mvjòr hòq nòngmaq

dvzaqshài weí Gvray Dvbùshvngkà namaq svng dvshvng yvngshà tvrà namaqí gø dvdvm dèrønnøngni.

¹⁰Ekvmnøngri namaq mvrðvngø nøngmaq nø kadvngshì ni nøtlòm nøt mvdóng nø shvràlvím màvl dø wáshì yvngshà we svng nø, namaq gø Gvray gø shvkse èínønge.

¹¹Kadø íe wani, angpè tiq góí angcè svng shvngø:tnò padø, nøngmaqí namaq tiq gó nø tiq gó svng kadøwa dvshat dvzi:tni sórí nøt shvlø:mì nø,

¹²Ang móngdàn nvng ngørdvgùng vdòng svng dvgònglím ègonøng pè Gvray mvrðvngø go vpó dø tvnùnglím rvt nønggùn zí yvngshà we gø namaqí èshánønge.

¹³Vrá, namaqí nøngmaq yvng kèní Gvray mòngkà ètá bóshà ke, vsvng kà mòí, Gvray mòngkà íe, wa nàto yvngshà rvtñø, nøngmaq nø mànrnär Gvray kaq oqà wàie. Mòngkà yalòng nø jøngjóng Gvray mòngkà í nø èkvmnøngri namaq nøt vdòng taq dvzaqshè.

¹⁴Vnvm vchvng rié, namaq nø Yuda móngø Kristu Yesu vdòng taq vl we Gvray Ang shvngømrèri døni èívmshà. Pàwá wani Yuda móng kým vsvng rì nø, angmaq tiqdvci vsvng rii ni vrè yà:ngà dø tiqdvchá, namaq gø vdè móng vsvng rì wūr taq wedø dvshá nàdūvmshà.

¹⁵Yuda vsvng rii Vkàngpè Yesu svng gø kàdvtutshúri svng gø shvt yà:ngà. Nøngmaq svng gø èlùng yvngshà. Angmaq nø Gvray wvmshì lònng màwáshaq vsvng shvngbe kaq vtúshú wáshè.

¹⁶Wvngzá rii gønshaq lúnlím dvpvt, mòngkà dvsha:ngì lònng svng angmaqí nàgá:mie. Yadø wàò wèí kadvgvp gø angmaq mvrà dvn dvzøngshì rvtñø Gvray shvnmná høpnøt nø angmaq mvdvmø vhap daqì.

¹⁷Vnvm vchvng rié, nøngmaq nø namaq nvng tiq rvtøcè vsar vdu vvmshà we ínìgø, nøt nø màsa:rì. Nøngmaqí namaq svng nø:tni rvt namaq mvrshvm vrà tiq kvv yvng mvyøie.

¹⁸Nøngmaq nø namaq yvng svng dí mvyøi nø Polo ngà nø, angpoqpoq dilím wvngshøng bóngà we, Sataní nàgáme.

¹⁹Nøngmaq nøt vlòmrà, dvbùrà nvng dvshvngshilvm rà vmo nø kapa íe? Nøngmaq Vkàngpè Yesu di daq kvt, Ang mvrðvngø nøngmaq dvshvngshirà vmo nø, namaq mèinøng má?

²⁰Jøngjøng, nøngmaq ngørdvgùng nvng dvbùrà nø namaq èinønge.

1 Tesalonia 3

¹Nøngmaq tønshi mvjòr lóngshà kvt, ngà tiq gó wa Aten wamà taq v̄l rāngnøng gø shvlae, wa dvda:mì nø;

²Kv̄mnøt dang taq namaq svng nønggùn èzínøng nø, tóng ngvng dvzvr̄lvm dvpvt Kristu Dvbùshvngkà taq nøngmaq nvng tiqrá Gvray kaq dvzø:mò pè vnm pè Timoti svng namaq yvng dvzvr̄a:tnie.

³Yalòng nø namaq kagó gø dvshà mvhøt yadvng pvn rvt nøt màwvlshilvm dvpvt íe. Kadø íe wani nøngmaq yadø dvshài lònng nø rvcvngcè rii vholm rà lònng í we namaqí èshánønge.

⁴Nøngmaqí nø namaq nvng tiqdø à:lì dvgvp nøngmaq nø dvshà mvhøt tønshi ràe, wa angkvt angkvt namaq svng vzvng kèní dvtá yvngshà. We mèpvng wedøni vholm bøshà we namaqí èshánønge.

⁵Yadø í rvtnø ngà gø tønshi mvjòr longà kvtnø, dvløtshú wepèi tiq pvnnpvn dang taq, namaq svng dèløtnøng yvngkèní, nøngmaq dvzaqshi bøshà lònng vshøng màshøng dving mòivm wvng nø, namaq kv̄mnøt kadø èinøng we shá lúnlvm dvpvt, Timoti svng dvzvr̄vtnà we íe.

⁶Wedø ínigø Timoti nø namaq yvngkèní nøngmaq yvng svng akvt tuq rái nø, namaq kv̄mnøt nvng shóngnøt èvlnøng we, namaqí kadvgvp gø ènøtshà nø nøngmaqí namaq svng yvng mvyøi dø tiqdvchá, namaq gø nøngmaq svng yvng mèyønøng we kà shvlá dètávtshà.

⁷Vnm vchvng rié, nøngmaqí dvshà mvhøtri vho:mì we ínigø, namaq kv̄mnøt ètøngnøng we tá lú:nì rvt nøngmaq gø namaq rvtnø nønggùn lún bøshà.

⁸Namaq nø Vkàngpè vdòng taq akvt høq tóngtóng wa èripnøng we í rvtnø, nøngmaq gø gvzà nøt shø:mie.

⁹Nøngmaq nø namaq rvtñø Gvray mýrdvngø lú:nì we dúbúrà yadvngte rvtñø, kadø wa oqa wá lvdá:ngì ni ma?

¹⁰Nøngmaqí namaq kýmñøt mvkòm mvgòm yvng kòm dvgōmālv́m rvt, namaqó mvrshv́m vhøm lúnlv́m rvt gø nøngmaqí vyáng yaqdøng vjú rø:tnìe.

¹¹Nøngmaq Vpè Gvray nvng nøngmaq Vkàngpè Yesuí, namaq yvng tuqlv́m nøngmaq svng tvrà leq wáa daqì.

¹²Vrá namaq svng nøngmaq shóngshài dø namaq gø nàshøng kénøng nø, vsvng shvngbe kaq gø shóngshì lúnlv́m dvpvt Kàngpèi namaq shóngñøt svng leq shèluqa daqnøng.

¹³Nøngmaq Kàngpè Yesu Kristu nø Ang muqlang dvzvrri nvng tiqdø di daq kvt namaq nø Vpè Gvray mýrdvngø rvcvng we èlúnnøng nø cip màvl vsvng í lúnlv́m rvt A:ngí namaq nøt svng leq dètøng daqnøng.

1 Tesalonia 4

¹Vnvm vchvng rié, l̀vngdòm tiqkà nø, Gvray kaq wvmshì dvzvŕlv́m namaqí kadøwa tvnùnglv́m í we, nøngmaq yvngkèní ètá bōshà nø wedøni èc̀vnnøng dø tiqdvchá, akvt namaqí téwa c̀vnlv́m rvtñø, nøngmaqí Vkàngpè Yesu vdøng taq namaq svng rø:nì nø, dvshat dvzitna:tnìe.

²Kadø íe wani Vkàngpè Yesu dvkvmkà taq kèní nøngmaqí namaq svng kadø í we dvkvmkà zí bōshà we nø namaqí èshánønge.

³Gvray Ang nøt nø yadø íe. Namaq nø shvgaqshaqri èinøng dø mvmvng mvshèr we svng nànatshinøng nø,

⁴kagó gō vdè góng svng shànshér dø èøpshinøng. Vjàng laqyà taq gø vpólvm dø èwáshinøng.

⁵Vrá Gvray mvshào we wvngzàri map dø namaq mvmaplv́m nvng,

⁶kagóí gø angnvm angchvng svng màlélvm nàyáshinøng. Namaq svng nøngmaqí dvtú shvngøtshaq dø yadvng p̀vñ dang kèní angnvm angchvng svng vlèò gó svng nø Kàngpèi tvle teq daqèe.

- ⁷Kadø íe wani, Gvrayí nongmaq svng nø, mvmvng mvshèr we wàlv́m rvtñø ègoi we mõi. Shànshér dø cúnshì lúnlv́m rvt m̀vng ègo bóshà we íe.
- ⁸Wervtnø dvkvmkà yalòng svng màtoð góí nø vsvng kaq màtoð we mõi. Namaq svng Shànshér Pvlacè èzínøng pè Gvray kaq màtoð we íe.
- ⁹Angnvm angchvng vshòngkélv́m dang nø, nongmaqí namaq svng vrúa mvrà. Kadø íe wani, tasvng tàle vshòngkélv́m rvtñø Gvrayí ni namaq svng shvngøtshaq íe.
- ¹⁰Macedonia rvgaq v̄l we vnv́m vchvngri shvngbe svng namaqí jòngjóng yadø èshòngnønge. Iwe vnv́m vchvng rié, yadang taq namaq té mvzvn dvzaqshìlv́m røna:tnie.
- ¹¹Namaq svng nongmaqí dvkvmshaq dø, namaq nø mòngzø̀l dø v̄l sháshì vsvng èwáshìnøng. Vdè dang wa nàbamshìnøng nø vdè wu:rí vdè dvkúmshi vsvng èwáshìnøng.
- ¹²Wedø èwáshìnøng kvtnø mvnoqshi ríi gø namaq svng nàpóvtñøng nø, namaq èrànøng d̀vngte ègø èkòm bóshà rvt kagó svng gø dvshá lu mvràvm we íe.
- ¹³Vnv́m vchvng rié, vlómrà màdàri nøt dvshà dø namaq nøt màdvshàlv́m rvt, shìvm vsvng rì dang namaq svng shá dvzvr mvyø̀ie.
- ¹⁴Kadø íe wani, Yesu shì nø vrá zun lú:ngì we svng nongmaq ká:mì rvtñø, welòng dø Yesu vdòng taq shìvmrì svng gø, Gvrayí Yesu døni dvzun daqøe.
- ¹⁵Nongmaqí Kàngpè shvngøtkà tiqkà dvtáa:tnìni. Vkàngpè vt̀vng daq høq cúnshàrì nø, kadø ínìgø shìrì angmaq vz̀vng kaq nø mõiá:mì.
- ¹⁶Kadø íe wani Kàngpè mvrin kái dvká:mò nø, muqlàng dvzvr vgo pè mvrinkà nvng Gvray dodi mø:tnò sórí Vkàngpè nø muqlàng kèní lashì daqe. Wekvt Kristu vdòng taq shì yà:ngìrì vz̀vng zūn longè.
- ¹⁷Wedvgvp shini cúnshài rì nongmaq nø angmaq nvng tiqdø v́háng ram Vkàngpè nvng vhømlv́m rvt rvmøt taq t̀vm nàbun bóie. Wekvt nongmaq nø dvcìqciq Vkàngpè nvng tiqdø v̄l lú:- ngie.

¹⁸Wervtnø namaq tiq gó nø tiq gó, kà yariì nøt shèlòmkenøng.

1 Tesalonia 5

¹Vnvm vchvng rié, angni nvng angrvtò dang nø namaq svng kapà gø vrúa mvrà.

²Kadø íe wani, Vkàngpè Angni nø yaqdò:ngí vkó di ra dø tiqdvchá tuqdaq we svng namaqí èshánønge.

³Vsà:ngí, Mòngzòlē, pànøt mànøt íe, wa dvgvp, cvmré rívm we svmaré tiq mè chvnnvñn puqnøn zá pvingshì lònng dø tiqdvchá, dvkoq dvtlvm lònng gø chvnnvñn tuq rae. Wekvt angmaq nø kadø ínìgø mvlutshi long.

⁴Wedø ínìgø vnvm vchvng rié, namaq nø dō vdòng taq mèvlnøng rvt, angni welù:ngí vkóí dø namaq svng zikelvm nø màvl.

⁵Namaq shvngbe nø gálong nvng vyáng angcèrì èinønge. Nøngmaq nø yaqdòngòrì mòishà, dō lònng vdòng vlri gø mòishà.

⁶Wedø í rvt nøngmaq nø, dvgá vsvng rì yòp dø màyòpshaq pán vsha:tñi nø nøt shvriqshài.

⁷Kadø íe wani yòp vsvng nø yaqdò:ngí yòpme. Nøí vrù kéòrì gø yaqdò:ngí vrùkéòe.

⁸Wedø ínìgø nøngmaq nø vyángòrì íshà rvt nøt riq vsvng wáshài nø, kvmnøt nvng shóngnøt dvgà gwāshài sórí vgo taq nø chutchvng lún we vlòmrà vmo moshài.

⁹Pàwálv m wani Gvrayí nøngmaq svng shvnmná høp long lún dvzvírlvm rvt rèhiq bóshà we mòí. Nøngmaq Vkàngpè Yesu Kristu taqkèní chutchvng we lún dvzvírlvm rvt m̀vng rèhiq ỳvngshà.

¹⁰Nøngmaq nø gá:rì nìgø, yø:p m̀ì nìgø, Ang nvng tiqdø cúnshilvm rvt Yesu nø nøngmaq dvpvt shì yà:ngì.

¹¹Wervtnø, namaqí wá èm̀vnnøng dø tiqdvchá, dèshat dètúkènnøng nø, tiq gó nø tiq gó nònggùn nàzíkènnøng wèi leq nàháng lóngnøng.

- ¹²Vnvm vchvng rié, namaq dvhø taq kóngtøp dvzaqshì nø, Vkàngpè vdòng taq namaq svng shølshúri nvng svrari svng nàpónøng.
- ¹³Angmaqí wàò we b̀nli rvtnø, shóngnø:tní angmaq svng vpólvm rvt, namaq svng nima:tnie. Namaq gø nàrvm nàránøng sóri èvlnøng.
- ¹⁴Vnvm vchvng rié, vzingri svng èngvnnøng. Nøt tìnrì svng nònggùn èzínøng. Shaqçvmrì svng dèbvngnøng. Shvngbe svng nøt shèyvingshìnøng.
- ¹⁵Kagó ínìgø, mvgvm lòng svng mvgvm wèi màwvngālvm nàyáshìnøng. Kadvgvp gø tiq gø nø tiq gø dvpvt nvng vsvng shvngbe dvpvt shvla we wa wá dèzaqshìnøng.
- ¹⁶Kadvgvp gø dèbùnøng.
- ¹⁷Mànārnār vjú èrøtnøng.
- ¹⁸P̀vn vr̀vm taq Gvray kaq oqà èwànøng. Kadø íe wani yalòng nø Kristu Yesu vdòng taq namaq dvpvt Gvray Ang wvmshì lòng íe.
- ¹⁹Shanshér Pvlacè svmi mèmaqngni.
- ²⁰Kàdvtut kàri svng yvng mvtvm dø mèwànøngni.
- ²¹P̀vn vr̀vm svng shvla màshvla wa nàløtnøng. Shvla lòng svng nø døngdøng mènvtshìnøng.
- ²²Mvgvm màshvla we m̀vrsh̀vm ríò we kap̀vn taqkèní gø èsarshìnøng.
- ²³Mòngzòl lòng zi daq pè Gvray A:ngí namaq svng t̀vngd̀vng leq dèshèrnøng. Vrá, nøngmaq Vkàngpè Yesu Kristu Ang vt̀vng daq kv́t, namaq pvlacè nvng d̀ngnøt nvng shagóngrì nø, pà shvràlvm, ng̀vnlvm màvl dø kòmgom leq rèhiq daqngøng.
- ²⁴Namaq svng ègonøng pè Ang nø k̀vmvm daq pè í rvtnø, A:ngí wedøni shvbøn daqøe.
- ²⁵Vnvm vchvng rié, nøngmaq dvpvt vjú røt dèbvngsha.
- ²⁶Noqshirì shvngbe shànshér dø nàbùkèng wèi, pàmvrà nàlvnnøng.

²⁷Shvrikàru yalòng nò, noqshirì shvngbe m'rdvngø èrønøng, wvng nò Vkàngpè bòng taqkèní namaq svng dvká:mìe.

²⁸Nøngmaq Vkàngpè Yesu Kristu Ang jejú nò, namaq nvng tiqdø laq vl daq.

2 Tesalonia

2 Tesalonia 1

¹Polo ngà nvng Silwanu ó Timoti maqí, nongmaq Vpè Gvray nvng Vkàngpè Yesu Kristu vdòng taq èvlnong we Tesalonia shvngòmre rì svng shvrikàru vrūa:tniè.

²Vpè Gvray nvng Vkàngpè Yesu Kristu yvngkèní jejú nvng mòngzòl lònq namaqí leq lúnnong.

³Vnvm vchvng rié, namaq kúmnòt nò vtvngkèní té lú:ngì nò, tiq gó nò tiq gó nàshòngkénong we nòt gò èluq lóngshà rvtnò, nongmaq nò namaq dvpvt kadvgvp gò Gvray kaq oqà wàìe.

⁴Namaq nò dvshá dvki vrè we nvng dvshà mvhòtri shvngbe taq, tòn zánnot nvng kúmnòt èvlnong rvtnò, Gvray shvngòmre rì mvrðvngò namaq dang dvbùì nò dvshvngshàìe.

⁵Namaq nò Gvray mòngdàn dvpvt dvshá ètòshì bòshà rvt Gvray mòngdàn lún vpòe, wa nò Gvray dongman lònq kèní kàrvtlm zangkwè ía:mì.

⁶Gvray nò dongman pè í rvtnò, namaq svng dvshá èlunongrì svng A:ngí dvshà mvhòt lù:ngí èteqa daqnonge.

⁷Wemvdvmò, Vkàngpè Yesu nò Ang jórnonggùn vl we muqlàng dvzrrì nvng tiqdò, vcòr we svmi nvnngvng muqlàng kèní dvtánshì daq kvv, dvshà mvhòt nàhòmnong rì namaq nò, nongmaq nvng tiqdò nārshì lún dèzvr daqìe.

⁸Gvray kaq mvshào vsvng rì nvng Vkàngpè Yesu Ang Dvbùshvngkà svng mvta mvcvñ vsvng wèrì svng tvle teq daqò we rvtò taq í longè.

⁹Angmaqí lún dvzrlm kàrvt lònq nò Kàngpè nvng Ang jórnonggùn pòngbàng kèní vsar dvzvr nò, dvciq lvpvt vmvng dvzrlm lònq ía:de.

¹⁰Nongmaq shvkse kàrì svng èkvm bòshà rvtnò Kàngpèi nò Ang kaq vlómshi nò kvmrì taqkèní ngòrpòngbàng lúnlm rvt di daq kvv, namaq svng gò Ang kaq kvmrì taq dèbá lóngnonge.

¹¹Yadø í rvt nongmaq Gvrayí nø, ègo bòshà we jejú svng namaqí lún vpøe, wa nø dvdutnalým rvt nø gø; vrá shvla we svng nøt èzøms hì nong we í dýngte nvng kýmno:tní wàò we bvnli pvn vrvm svng gø, Ang jórno nggùn kèní leq dègøma daqnøng, wài nø namaq dvpvt kadvgvp màdvgvp júrotnaie.

¹²Yaløng nø namaq dvhø taq nongmaq Kàngpè Yesu Ang bøng svng shvringlým rvt í nø, namaqí gø nongmaq Gvray nvng Kàngpè Yesu jejú kèní Ang vdøng taq dvgùng lúnlým rvt røtnaie.

2 Tesalonia 2

¹Vnvm vchvng rié, nongmaq Vkàngpè Yesu Kristu Ang vtýng daq we nvng nongmaq nø ang yýng svng dvkøms hilm dang shø:nì nø, namaq svng yadø níms hài nø dvshatna:tnìni.

²Vsà:ngí nongmaq bøng kòò nø vruò we kàru kèní ínigø, kà kèní ínigø, kàdvtutkà kèní ínigø, Kàngpè angni nø tuq bøi, wa we kà età bønøng dvgvp, namaq nøt mènàwvlshi nongni. Nøt gø mèbùmnøngni, wài nø dvshatna:tnie.

³Kadø í pvn taq kèní gø namaq svng leq mèyùm bønøng. Kadø íe wani lánghìvm we angni gvbà vzvng tuq ràe. Wedø ínigø mvrà vtvng vl pè, vmýnglým angcè wepè màdvtánshi ra dýngte nø Kàngpè angni nø mvtuq ra.

⁴Wepè nø dvmø lvnshi dýngte nvng noqngømlým ídýngte svng vtù taqsóri, Gvray shànshér tønngø taq rung nø, ang nø Gvray øngàe, wa shvringshì longè.

⁵Mvshól yadýng pvn nø, namaq nvng tiqdø shini à:lì dvgvp, ngài dvtá yvngshà we mèso ngnønge má?

⁶Wepè ang rvtø vhom ra kvt wa dvtánshilm dvpvt, akvt nø kapái ang svng vgá:mò we nø namaqí gø èshánønge.

⁷Kadø íe wani dvrá mvcvñ we vmáshaq pèò bvnli nø, akvt kèní dvzaq mvnshie. I nìgø weløng svng vgámshú gø svng mvlù bòò dýngte nø, we pè svng vgám ma:nò we íe.

⁸We mèpvng wa, dvrá mvcv̀n pè we pè dvtánshì daqe. Ang svng nø, Vkàngpè Yesu Ang vt́ng daq kvt Ang nònggøp shaq kèní shvt bódø nø, Ang ngòr pòngbà:ngí shvḿng bódø.

⁹Dvrá mvcv̀n pè ang bung ra kvt nø, jór̀nònggùn nvng shálm mvsh̀lpvrá nvng yùm we dvdvm vtiqĺm shvngbe zò:mò nø, Satan b̀nli wà lú:ngòe.

¹⁰A:ngí nø mvgvm we nvng yùm we angp̀npà: ní vḿngĺm rì svng shvm̀àn bódø. Angmaq vmvng we nø angmaq kaq shvlut lún we d̀nglòng svng mvshóngshi nø màtoò rvt íe.

¹¹Welòng rvtnø angmaq nø mvd̀ng lònng svng ḱm dvz̀rĺm Gvrayí angmaq dvhø taq vyà lònng nvng mvd̀ng lònng dvz̀r daqòe.

¹²Yalònng nø d̀ng lònng svng mvḱm nø mvgvm màshvla lònng svng shóngshìrì shvngbe kaq kàngéĺm dvpvt íe.

¹³Vkàngpè shóngshi we vnm vchvng rié, namaq svng Shànshér Pvlacè taqkèní rvhiq we èlún bóshà nø, d̀nglònng svng èḱmnøng ỳngkèní gònshaq lún dvz̀rĺm rvt, ǹmlat ǹmṕng kèní namaq svng r̀c̀ng bóshà rvt, namaq rvtnø nøngmaq nø kadvgvp gø Gvray kaq oqà wàie.

¹⁴Yalònng rvtnø, nøngmaqí dvsha:- ngí we Dvbùsh̀ngkà taqkèní Gvrayí namaq svng ègo bóshà nø, namaq gø Vkàngpè Yesu Kristu Ang ngòrdvg̀ng mvngú lúnĺm dvpvt íe.

¹⁵Wervtnø vnm vchvng rié, nøngmaq nònggøp kà kèní gø, shvrikàru kèní gø, namaq svng shvngøt ỳngshà we shvngøtkà rì svng t̀ngt̀ng wa m̀ntshìnøng.

¹⁶Akvt nøngmaq svng èshù:ngí nø jejú kèní dvcìq lvpat nøt shvlòm we nvng nøt vlòm̀rà èzí daqsha pè nøngmaq Vkàngpè Yesu Kristu nvng Vpè Gvrayí,

¹⁷namaq svng nøt leq shèlòm daqnøng. Shvlā we b̀nli nvng namaq èshònnøng we kà í dvngte taq gø, namaq nøt svng leq shèngv̀ngā daqnøng.

2 Tesalonia 3

- ¹Vn̄m vch̄ng rié, t̄n tiqkà n̄, Vkàngpè mòngkà n̄ namaq dvh̄ø taq vsher n̄ dvgùng lún b̄à d̄ø tiqdvchá, n̄ngmaq à:lì ȳng ḡø wed̄ōni tiqdvshaqí vsher l̄m rvt, n̄ngmaq dvpvt vjúr̄øt dèbvngshà.
- ²Vrá, vsvng shvngbe n̄ Dvbùshvngkà kaq k̄m vsvng m̄oi rvt̄n̄, màdvra d̄ø wàd̄ we vsvng mvḡvmri w̄r k̄nì n̄ngmaq lutshi lún̄l̄m dvpvt ḡø jú èr̄øtnāshà.
- ³Iwe Vkàngpè m̄vng n̄ n̄t t̄ng k̄m̄m daq we í n̄, namaq svng A:ngí shèd̄ong shèngv̄ngn̄ng s̄orí, mvḡvm p̄è wep̄è taqk̄nì namaq svng ègar daqn̄nge.
- ⁴Vrá n̄ngmaqí dvk̄m b̄shàri, namaqí kadvgvp ḡø èc̄v̄n lóngn̄ng we svng Vkàngpè vdòng taq vl̄mshàie.
- ⁵Vkàngp̄ei namaq svng Gvray shóngn̄t vdòng svng ḡø, Kristu Ang t̄nz̄ann̄t vdòng svng ḡø, leq d̄èḡong daqn̄ng.
- ⁶Vn̄m vch̄vng rié, n̄ngmaqí shvnḡøt b̄shà we mvsh̄ól svng màc̄v̄nshaq, vzing b̄d̄è wáshì we vn̄m vch̄vng kaḡó nvng ḡø màz̄òml̄m n̄ngmaqí Vkàngpè Yesu b̄ng k̄nì namaq svng dvk̄a:m̄ie.
- ⁷N̄ngmaq svng kad̄owa shvb̄ng sh̄mvtshi rà we namaqí èsh̄an̄nge. Pàwál̄m wani n̄ngmaq ḡø namaq dvh̄øø vzing b̄d̄è mvwáshì yà:ngí.
- ⁸Kaḡó v̄mpà ḡø dvp̄ó màdá màv̄ma yà:ngí. Namaq kaḡó svng ḡø dvsh̄á mvlul̄m rvt, n̄ngmaq n̄ vyáng yaqd̄ong b̄n̄li wài n̄ dvzaqshi ȳvngshà.
- ⁹N̄ngmaqí yad̄ø wài we n̄ dvbvng we lún̄l̄m lúnk̄v̄ng mv̄a:lì rvt̄n̄ m̄oi. Namaq dvpvt shvb̄ng sh̄mvtshìrà wáshì ȳvngshà we íe.
- ¹⁰Vz̄vng namaq nvng à:lì rvt̄ø taq ḡø, namaq svng yad̄ø dvk̄m ȳvngshà: “Tvmu b̄n̄li wá mvtá vsvng n̄ v̄mpà ḡø laq màvm,” wa dvk̄m ȳvngshà.
- ¹¹Pàwál̄m wani namaq dvh̄ø taq pà b̄n̄li ḡø màwáshaq vzing n̄ vt̄ng mvc̄v̄n we, vd̄è nvng pà mvsing rì taq wa vbamshì vsvng tiqmaq vl̄ we tá b̄shà.

¹²Yadó wáshì rì kaq nø, Vkàngpè Yesu Kristu vdòng taq nongmaqí dvká:mì nø dvshat dvzi:tnìe. Angmaq nø shoq màwá vde tvmu b̀̀nlì washì nø, vde v̀̀mpà v̄m nø laq vl.

¹³Vnvm vchvng rié, shvla we b̀̀nlì èwà̀̀nø̀̀ng we taq nò̀̀nggùn mènò̀̀nshìnø̀̀ngni.

¹⁴Shvrikàru yalò̀̀ng taqò dvtúkà svng mvta vsvng tiq gógó la vl nìnø, wegó svng mèsh̀̀v̀̀lnø̀̀ng nø, ang la shvraqshì long dø, kap̀̀v̀̀n taq gø ang svng mènà̀̀ráshìnø̀̀ngni.

¹⁵Inìgø ang svng ng̀̀v̀̀nshà dø nø mèdè̀̀dutnø̀̀ngni, angnvm angchvng dø m̀̀v̀̀ng dvshat dètú̀̀nø̀̀ng.

¹⁶Mò̀̀ngzò̀̀l Angkang pè A:ngí ni, karvtø taq gø p̀̀v̀̀n vr̀̀m taq, namaq svng mò̀̀ngzò̀̀l lò̀̀ng leq zí daq̀̀nø̀̀ng. Vkàngpè nø namaq shvngbe nvng tiqdø laq vl daq.

¹⁷Namaq svng pà̀̀mvrà wvng nø Polo ngà wū:rí ni vrongvtnò we íe. Ngà shvrikàru íwe shá̀̀l̀̀vm mvsh̀̀v̀̀lpvrá nø yalò̀̀ng íe. Ngà wūrmāl nø yādōnī íe.

¹⁸Nongmaq Vkàngpè Yesu Kristu Ang jejú nø namaq sh̀̀v̀̀ngbe nvng tiqdø laq v̄l daq.

1 Timoti

1 Timoti 1

¹Nøngmaq Chvng Kàngpè Gvray nvng nøngmaq nøt vlòmshìrà èiàì pè Kristu Yesu dvkvmkà taqkèní Kristu Yesu Ang dvzvr óngà pè Polo ngái nø,

²kvmnøt tvrà taq ngacè jóngkvp éi we Timoti nà svng shvrikàru vrøngvtnøe. Vpè Gvray nvng nøngmaq Vkàngpè Kristu Yesu yvngkèní jejú nvng dvsházānøt nvng mòngzòl lònq leq lú:nò.

³Ngà nø Macedonia móng svng dìlv̄m wvngshøng dvgvp, nà svng dvtóng yvngà dø tiqdvchá, mvdøng mvman we mvshól shvngøtshú weri svng lamàshvngø:tnò dø, vgám lúnlv̄m dvpvt nà nø Epesu wamà taq shini èvl da.

⁴Vrà, carvmàng mvshól vhúngri nvng bènì mvni we dvciq gùn mvshòlrì gø màshvngøtlv̄m angmaq svng dèkà:mò. Mvshól weri nø kvmnø:tní wā shá lúnshì we Gvray gvcvt bvnli svng shá màdv- zvrshaq, vzøng we lè téwa dvbung lú:ngøe.

⁵Ngà dvkvmkà angmvtú dvtøm nø, nøt shànshér we taqkèní bung long we shøngnøt nvng shvràlv̄m màvl we rvwv̄nnøt nvng dìng we kvmnøt dvbunglv̄m dvpvt íe.

⁶Vsvng tiqmaq nø yari taqkèní vyvpmá: mì nø, kà vhúng shø:nøri svng vvuqá:mì.

⁷Angmaqí shø:nøri kapà í we nvng angmaq nvrøm dvtéshirì dang angmaqí mvrà:lò nìgø, angmaq nø dvrá svra wáshì mvyøe.

⁸Vbóng dø líng èsháo nìnø, Dvrá lònq nø shvla we nøngmaqí sháie.

⁹Dvrá nø døngman vsvng dvpvt wàd we mòí, Dvrá mvcvnrì nvng mvcvlshirì, Gvray kaq vpó nøt mvzvngri nvng mvrà wàòri, màshànshèrrì nvng rvgaq laqyà svng yishirì, angpè angmè shvtri nvng vsvng shvtri,

¹⁰mvmvng mvshèr wari, lvngàré shvdaq dvchapkerì, vsvng kōri, vyàri, dvgvmshì dá:ngí língshirì, dìng we shvngøtkà svng vtù we dvgá tiq pvnpnv̄n, yadø í rì dvpvt lè wàd we íe, wa lònq sháie.

¹¹Yalòng nò Gvrayí ngà svng tvle yà:ngà we, ìshòt ìgvn vl we, pòngbàng ngòr we Dvbùshvngkà svng cùnò nò shòn we íe.

¹²Ngà svng shaq dèk'vng we Kàngpè Yesu Kristuí ngà svng nàlómvm nò, Ang b'vnlì wàl'vm rèhòk yvngà rvtvò Ang svng oqà wvngè.

¹³Vzvng ngà nò Yesu b'vng svng shvyómkà shòn nò shvngòmré kaq vréshú nvng vzòm n'vmpvn vk'vmshì pè w'vngshòng yvngà n'vng gò, mvk'vm nò mvshángò dvgvp w'vng yvngà rvtvò, dvsházā we ngàí lúnòe.

¹⁴Vrà Kristu Yesu vdòng taq k'vnmòt nvng shóngnòt nvng Vkàngpè jejú nò, ngà dvpvt vché vzut d'ò dèz'vngāng b'vngà.

¹⁵Kristu Yesu rvgaq t'vò dì daqì we nò, mvrà vl vsvng rì kaq ch'vngl'vm rvt íe, wakà yalòng nò k'vm'vm daq we nvng shvngbeí vto vp'ò we kà íe. Mvrà vl'vì dvh'ò taq ngà nò mvrà vl vtvng pè 'vngàe.

¹⁶Iwe mvrà vl vtvngpè ngà g'vng taq dvsházā we lún b'vngà lòng nò, dvcìq lvpat g'vns'haq lún'vm, Yesu kaq k'vm ra rì dvpvt Yesu Kristu Ang n'vng y'vng lòng shvngbe ngà taqk'vni dvtána lún'vm dvpvt íe.

¹⁷Dvcìq lvpat Koqk'vm wáshì we, shil'vm màvl we, vneí mvy'vngshì we, Ang tiq g'ò wa í pè Gvray nò dvcìq lvpat shvringl'vm nvng dvg'vng g'vngshvng laq v'vl dvr. Yad'ò laq í daq.

¹⁸Ngàcè Timotié, vzvng k'vni nà dang kàdvtut kà svng cùnò nò ngàí nà svng dvk'vmkà tvleng'òe. Nàí g'ò kàdvtutkà werì svng shvláwa ècà:nò nò cìlvàng taq t'vngt'vng wa nàt'vò.

¹⁹Nà nò k'vnmòt nvng shvla we rvw'vnn'ò: tní dvshat dvtú kàrì taq shvlá wa èz'vms'vì. Vsvng tiqmaq nò rvw'vñ n'ò:tní dvtú shvng'vòt kà svng mvcà:nò rvtvò, k'vnmòt gvyaqshì we v'lá:mì.

²⁰Angmaq dvh'ò taq, Humeni nvng Alesander wepè ní g'ò vbáe. Angní lvngà nò Gvray kaq shvyóm mvt'vnkà sh'vng mvd'vng wa lòng cvnshì lvlú: nò d'ò, angní nò ngàí Satan wur svng tvleng b'vngà.

1 Timoti 2

- ¹Wervtnø nvmlat tiq pèn nø, vsvng shvngbe dvpvt ìshòt røtna we nvng vjú røtna we, nímā dvbvng we nvng oqà wa we wàlým rvtñø nà svng nònggùn zí mvyóŋge.
- ²Nøngmaq nø Gvray dang nøtlòm nø nøttóng we shvngbe taq pàmàrá mòngzòl dø angni shvlé lúnlým rvtñø koqkvmrì nvng vmíng vkýng lú:nòrì shvngbe dvpvt gø èrøtnanøng.
- ³Yadø wài lònng nø nøngmaq Chýng Kàngpè Gvray mýrdvngø shvla we nvng wýmshì we íe.
- ⁴Gvray nø vsvng shvngbe chutchýng lú:nò nø, ònglònng svng shá dvzýr mvyóe.
- ⁵Kadø íe wani, Gvray nø tiq gó wa íe. Vrá, Gvray ó vsvng dvhø taq gø gvsà nø tiq pè wa íe. Wepè nø vsvng í daqì pè Kristu Yesu íe.
- ⁶Ang rvtø vhøm rái dvgvp vsvng shvngbe dvpvt chýnglým dvpø wáshìlým rvt, Ang góng zíshì yà:ngì we yalònng nø Gvrayí shvngbe svng chýng mvyó we shvkse íe.
- ⁷Yalònng rvtñø ngà sèng gø mvshól dvshvngshú nvng dvzýr nvng wýngzàrì svng kýmnot tvrà ó ònglònng shvgøntshú wáshìlým dèzýr yvngà wa íe. (Ngà jòngjòng shónshøngge, màyàng.)
- ⁸Wervtnø kayýng ínìgø lvngàréri nø cip màvl we wur hángshì nø, hòpnøt nvng vzònng we nøt màvlshaq vjú røtlým lònng svng ngà shóngshøngge.
- ⁹Wedø tiqdvchá svmaréri gø, goni bàngzà angpènpèn shvluqshi nø zvtshì we, shé nvng rvlogwìngshíng nvng vpø we gwálým màgwáshaq, shvraq sháshì we nvng shvdún sháshì we nø:tní, vdu mvnø í we gwálým gwashì dvzýr mvyóŋge.
- ¹⁰Gvray kaq nøtlòm we svmaréri wáshì vdu dø tiqdvchá, svmaréri nø shvla we bvnì kèní mýng angmaq vnvp we laq dvtanshì.
- ¹¹Svmaré nø cipshi nøt nvng mòngzòl nø:tní, shvngøtkà svng shvlá dýng wa laq tashi.

¹²Ngái nø svmaré svng lvngàré mvdùmø svra gø, øp we gø wá màdvzvrò. Angmaq nø shoq màwá laq vl.

¹³Kadø íe wani Adam svng vzvng pvn yà:ngà; Ewa svng nø mèpvng wa pvn yà:ngà.

¹⁴Vrá, yúm lún yà:ngà gø nø Adam mòí, svmaré mè svng lè yù:mò yvng kèní mvrà wà yà:ngà we íe.

¹⁵Wedø ínìgø svmarèrì nø cvmré gà:lò nø, kýmnoø nvng shóngnoø nvng shànshér we nvng vdè svng øpshì we taq cvn dōng kvtnø gønshaq lún lú:ngòe.

1 Timoti 3

¹Vsvng tiq gø shvngòmre roqshú wáshì mvyó nìnø, bñlì shvlá tiqlòng svng shvrúng we íe, wakà nø òng we kà íe.

²Shvngòmre roqshú nø, ngñlvm màvl we, svma tiq mè wa vdá we, nõtyvng we, nõ dōng we, nõshøp dvdí we, zaqlè vto nõ vl we, shvngøt lú:nò we,

³nø mvwú we, dvm mvzúshì we, nõtkøn we, màkvmshi we, gvmsùng mvmap we,

⁴vdè rvp svng shøl sháo nø, angcèrì svng gø a:ngí ø:pmò dø cvn dvzvr lú:nò vsvng wáshì ràe.

⁵Ang vdè chòm svng shøl mvsháo we vsvng tiq góí nø, Gvray shvngòmre svng kadøwa shøl lvlú:nòni?

⁶Angshvr noqshi ra vsvng nø shvngòmre roqshú zvng mvdaq. Pàwálm wani ang la shvringshì long nìnø, kàngélvm lõng taq cáng dø ang gø vjavm we màshá.

⁷We mvdùmø, shvngòmre roqshú nø vsà:ngí yitkelvm màvl nø, mvnoqshi rìí gø vpòò vsvng í ràe. Mòíni ang nø cáng hōng taq vjavm we màshá.

⁸Wedø tiqdvchá, shvngòmre dvzømshurì gø, vpólvm dø wáshì ràe. Dvshøt dvlíng kà mvshøn vsvng, nõ màmvlá vsvng, gvmsùng mvmap vsvng,

⁹múngshèr we rvw̄nnòt taqkèní dǝngman we kǐmnòt tvrà taq mvnvtshì vsvng wa wáshì ràe.

¹⁰Angmaq svng vz̀ng vlòt dá:ngí shvràlǐm màvl kv̄t wa, angmaq nõ shvngòmré dvzòmshú laq wáshì.

¹¹Wedø tiqdvchá, angmaq svmarì gø vpòlǐm dø wáshì ràe. Kà bvlè vsvng wáshì mvdaq. P̀vn vr̀m taq nõttòng kǐmǐm vr̀m we vsvng wáshì ràe.

¹²Shvngòmré dvzòmshú nõ, svma tiq mè wa vdá nõ, angcèrì nvng ang tiqrvp svng shvlá d̀ng wa shòl sháò vsvng wáshì ràe.

¹³Shvngòmré dvzòmshú wáshì we taq tǝptǝpwa dvzòmshì gó nõ vdè dvpvt gø dvg̀ng shvlá lú:nò nõ, Kristu Yesu kaq kǐm we kǐmnòt taq gø nvr̀m dvtéshìlǐm lú:nòe.

¹⁴Ngài yad̀ngp̀vn nà svng vrong bǝnga we í nìgø, kad̀ngte màlé dvgvp nõ nà èvl ỳng svng dí lúnlǐm vlòmshònge.

¹⁵Iwe, ngà dvtómshi la vdong rang nõngnø, Gvray chòms̀ngrì dvhòtaq vtóng laqyà kadøwa c̀vn rà we, nài shá lúnlǐm dvpvt vrongvtno we íe. Chòms̀ngrì wa lònng nõ, cúnsì we Gvray Ang shvngòmré í nõ, dìnglong mvdòng d̀lòm nvng mvp̀ng angké íe.

¹⁶Kadø íe wani, shagóng taq dvtanshì daqì pè Gvray Ang nõ, Shànshér Pvlàcè taqkèní shànshér dø dvtan daqà. Muqlàng dvz̀rrìí gø ỳng yà:ngà. Ẁngzàrì dvhò taq gø dvshvng bǝà. Rvgaq tòm rìí Ang svng kǐm bǝà nõ, dvg̀ng g̀ngsh̀ng brìmb̀m shór ỳng Ang svng vb̀n bǝà, wa nõngmaqí dvsha:- ngì we vmáshaq kà nõ ring vtvng we kà í rvt kagóí gø vztshì mvlú:nò.

1 Timoti 4

¹Shanshér Pvlàcèí dèdè chaqdv̄p yadø shò:nòe. L̀ngdòm rvtò taq vsvng tiqmaq nõ ỳm we pvlàcè nvng cáng mvshòlrì svng tã nõ kǐmnòt tvrà kèní r̀lshìvme.

²Yalònng nõ vyákà shònrì nõt vní shvlē zò:mò ỳng kèní bung long we íe. Ya mvdò angmaq rvw̄n nõt nõ shvwárshaq shà:mí ỳ:mò nõ zaqvm padø íe.

- ³Svma mvlūshìlím vgá:mò nò, vmlím tiq p̀̀np̀̀n svng vnatshì dvzá: ròe. Vmlím p̀̀n í d̀̀ngte nò dìnglòng svng sháò we kím vsvng ríí oqà wa nò, vjúrøt dá:ngí vmlím dvpvt Gvrayí p̀̀n yà:ngà we íe.
- ⁴Kadø íe wani Gvrayí p̀̀n yà:ngà d̀̀ngte nò shvla we í nò, oqà wá nò:tní vtoò kvtnø, tiq p̀̀n gø rvwìnglím màvl.
- ⁵Pawalím wani werì svng nò Gvray mòngkà nvng júrøt kài dvshè:ròe.
- ⁶Nàí vnvm vchvngri svng yad̀̀ng p̀̀n dèsha:tnò kvk kèní nò, nà nò Kristu Yesu Ang dvzømshú shvlá èí nò, kímnoø tvrà ang mòngkà nvng nài c̀̀n èmvna:tnà we shvngøtkà shvlári taqkèní d̀̀kúmshi èlún lú:- ngòe.
- ⁷Iwe Gvray dang mvsing we carvmàng mvshòlri kèní èsarshì. Gvray dang nøtløm dø c̀̀nshì lúnlím dvpvt lè nò shèmunshì.
- ⁸Kadø íe wani shagóng dang shvmun shvjangshì lòng nò tiqhvncè wa vjú v̄le. Iwe Gvray dang nøtløm long nò, yamvril dvpvt gø, tuq ra we mvril dvpvt gø vlømlím d̀̀nkà v̄le.
- ⁹Kà yalòng nò kímím vrvm we nvng shvngbeí vto vpø we kà íe.
- ¹⁰Wervtnø s̀̀ngzà wàngcè shvngbe kaq ch̀̀ngshú, téwa nò kím vsvng kaq gønsaq shvlutshúpè c̀̀nshi we Gvray vdòng taq vlømrà vdài we yalòng rvtnø nøngmaq nò b̀̀nli wá dvzaqshài we íe.
- ¹¹Nàí angmaq svng yad̀̀ng p̀̀n dèká:mò nò shèngø:tnò.
- ¹²Nà bat èc̀̀m lòng svng kagóí gø ỳ̀ng mvtv̀̀m̄m we laq màvl. Shònkà taq gø, vjàng laqyà taq gø, shóngnoø taq gø, kímnoø nvng m̀̀ngshèr we taq gø, nà nò kím vsvng rì dvpvt shvbóngshìrà leq í long.
- ¹³Ngà mvtok rang d̀̀ngte nò shìwà m̀̀rd̀̀ngø Shànshér Kàru rø we, dvshat dvzit we, shvngøt we taq shòshò wa dèzaqshì.
- ¹⁴Nà taq v̄l we Pvlacè gønpaq nò màl̀̀ng mèwani. Gønpaq werì nò kàdvtut kà taqkèní, shvngømré roqshúri wur hapshì nò nà svng èzí daqì we íe.
- ¹⁵Nà té v́háng nàlún we nò vsvng shvngbeí lvyà:ngò dø, yad̀̀ng p̀̀n nò nà noø vdòng taq m̀̀nvtsì taqsórí, yari taq wa èzømsì.

¹⁶Nà góng dang ínìgø, nài shèngø:tnò kàri dang taq gø, nà yáshì nø dèzaqshì. Yadvng pvn taq cvn dèdøngshì. Yadø èwáshì yvngkèní nà vdè svng gø, nà kà táò rì svng gø, nài gønsaq shvlut èlún lú:ngòe.

1 Timoti 5

¹Shaqré shaqtvng svng nø màngv̄nshaq; vdè angpè dø dèsha:tnò. Gùchàngréri svng nø angn̄m dø,

²bònggwèrèri svng nø angmè dø, chòm̄yorèri svng gø angn̄m dø, m̀vngshèr we nø:tní wa dèshat dèzi: tnò.

³Memà jóngkvp rì svng nø vpó ràe.

⁴Iwe, memà ínìgø angcè, m̀í ni ang pvlí la vdá nìnø, noqshi we vsvng kaq shvngøtshaq dø angmaq nøtlòm lònq nø vdè tiqrvp vsvng kaq vzvng laq dvta:nò. Angpè angmè maq svng gø angcè werí laq dvkù:mò. Kadø íe wani yalònq nø Gvray w̄mshì we íe.

⁵Ang wawa vme ráò we memà jóngkvp nø, ang nøt vdønshì rà nø Gvray taq wa í nø, Gvrayí ang svng dvbvngl̄m vyáng yaqdøng mànar vjúrøt dvzaqshìe.

⁶Wedø ínìgø góngsha nøt shóm̄rà wa láò we memà nø, cúnshì nìgø vshishaq íe.

⁷Yadvngpvn dang taq nḡnl̄m shvràl̄m pàgø màhóm̄l̄m rvt angmaq svng dvk̄m èmā:nò.

⁸Kagó ínìgø vdè angrì angrvp svng, téwa nø vdè tiq chòm vsvng kaq, màdvkù:mò gø nø, k̄mnøt tvrà svng gu:rò gø í nø, mvnoqshìrì mvd̀m té màshvla gø íe.

⁹Vchuqcé nóng mvhøqò we memà nø dvbvngl̄m shìpan taq mèz̀vngni. Vrà lvngàré tiq pè ỳng wa lo ỳ:ngì nø,

¹⁰b̀nli shvlá wàò dang gø shvgùn̄l̄m v̄l nø, angcèri gø dvkùm dvté ỳ:ngà we; zaqlè vtoò we, rvc̀ngcè rì hí z̀vlaò we, dvshà vsvng kaq gø dvba:ngò we nvng b̀nli shvlá tiq p̀n nø tiq p̀n taq dvzaqshì ỳng we vsvng í kvtkèní nø, ang b̀ng nàruò.

- ¹¹Wedø ínìgø bat cùm we memà rì bòn̄g vrū mvdaq. Pawalým wani angmaq shagóng vkatshi lōng kv̄t Kristu taqkèní rvlshi n̄, dòn̄gku shvzøngshì mvyó we v̄l longe.
- ¹²Weyýng kèní angmaq vzv̄ng dvgýmshì b̄oi we svng gu:rò we í rvt̄n̄, kàngé we lún lú:ngoe.
- ¹³Wedø wa mvtaq, angmaq n̄o tiq chòm n̄o tiq chòm vwúshì yýng kèní vzing we cvnshì longe. Vrá vzing we wa mvtaq vsvng kaq gùngkéò we nvng vdè vbāmshì màdu rì taq vbāmshì n̄o, gvzvm̄ we nvng shòn màdu kà shòn we gø cvnshì longe.
- ¹⁴Wervt ngv̄nshà pèi zer rā we pà mvtú gø màvllým rvt, ngái n̄o bat cùm we memàrì n̄o dòn̄gku shvzøngshì n̄o, cvm̄ré vdá n̄o, dòn̄gku mè wáshì dvzvr̄ mvyó̄nge.
- ¹⁵Kadø íe wani akvt gø tiqmaq n̄o Satan mèpvng zvn̄lým rvlshìá:mì.
- ¹⁶Kýmri chòm taq memà la v̄l n̄in̄, angmaqí laq dvkù:mò, shvngòmré svng n̄o dvshá laq mvlūò. Weyýng kèní dvkúmshú màdá we memàrì svng m̀vng shvngòmréí laq dvba:ngò.
- ¹⁷Shvlá d̀vngwa shøl sháo n̄o Gvray m̀ngkà shvngøt dvzaqshì we shvngòmré roqshúri svng n̄o, vn̄i dvt̀vng vp̄ø n̄o dvb̄vng ràe.
- ¹⁸Kadø íe wani Shànshér Kàru taq n̄o, “Vm vzø:pmò we nungwà svng ǹnggøp mèdèchøpni, b̀vnlì wa gø n̄o ang zibè lún vp̄øe,” wae.
- ¹⁹Shvngòmré roqshú kaq nāá:- mò we kà svng n̄o, shvkse vn̄i vshòm gó màvl n̄in̄ mènàtōni.
- ²⁰Mànar mvrà wàò rì svng n̄o, shvngbe m̀vrd̀vngø èngā:nò. Yal̀ng n̄o dvgári gø svre n̄o mvrà mvwàlým rvt íe.
- ²¹Ngái n̄o Gvray nvng Kristu Yesu nvng, rvcýngshaq muqlàng dvzvr̄ri m̀vrd̀vngø, nà svng dvkvm̄vtnøng. Nàí dvkvm̄kà yadvngte svng màypv dø ècà:nò n̄o, pa tiq p̀vn̄ taq gø tiqkaq svng wáshì dø n̄o mèwáshini.

²²Kagó svng gø tiqdvshaqí wur mèhapmani, dvgá vsvng mvrà taq gø mèmèngúni. Nà vdè nø mvrà kèní èsarshi.

²³Nà puqwá nvnvn èzālòng dvpvt akvt kèní tì wa mèaq dø, bìmtì gø tiqhvnhvn èaq.

²⁴Vsvng tiqmaq mvrà nø chaqdv yvngshì nø, kàngélvm yvng svng shō:lòe. Tiqmaq mvràí nø angmaq svng shini mvzíkèò.

²⁵Wedø tiqdvchá, chaqdv yvngshì we bvnli shvlá gø tiqmaq v̄le. Shini mvývngshi we bvnli svng gø má mvlúnshì.

1 Timoti 6

¹Gvray bõng nvng nongmaqí shvngø:tnì we mvshól svng vsà:ngí màshvyómlvm rvt, vshuq wáshì rì kagóí gø, vdè angkàng svng vpó ràe.

²Vrá, Gvray noqshi we angkàng rì svng nø vshuq rìí Kristu vdòng taq angnvm angchvng wa íshàe, wa dvda: mò nø angmaq svng màpóò dø wá mvdaq. Gvray noqshi we angkàng rì nvng vshuqrì nø Kristu vdòng taq angnvm angchvng í rvtñø, téwa nøt lòmmlòm dvzōmké dvbvngké ràe. Yadvngpvn angmaq svng tōptōp wa shèngø:tnò.

³Kagó ínìgø nongmaq Kàngpè Yesu Kristu Ang dìng we mòngkà nvng nongmaq noqshài tvrà nvng màbóng we mvshól shvngø:tnò nìnø,

⁴wegó nø shvringshì we í nø, pà gø mvsháò gó íe. Wegó nø vsvng dvdvm vtiqlvm mvtúri vjá:ngò nø vzònglvm laqyà v̄l gó íe. Werì taqkèní map we, vshvt we, mvmvnshi kài mvtvn we, mvgvm lap svng wa dvda:mò we dvbu: ngòe.

⁵Vrá, dvdvm nøt gvyaqshì nø dìng lònng màvl vsà:ngí nø nvnvn vshvt vzònglvm wa wà lú:ngòe. Yadø í vsà:ngí nø noqshi tvrà nø vdá mvgàmlvm tvrà íe, lá:nòe.

⁶Inìgø nongmaq nø vdái lònng taq nøt shò:mì nø noqngòm tvrà taq nøt lòmmlòm dvzaqshài kvv nø, vdá mvgàm vsvng ni íshà we íe.

- ⁷Kadø íe wani rvgaq tòm svng nongmaqí pà tiq pèn gø dvgòng daqshà we màvl. Rvgaq kèní búngá:mì dvgvp gø, pà tiq pèn lvngshì bòi we màvl.
- ⁸Wervt vmlým nvng gwálým vdài kèní nø, werì taq nøtshø:mì.
- ⁹Wedø ínìgø, mvgám mvyó vsvng nø dvløt we hóng taq wávm nø vsvng kaq gvyaqò nø shvmvnglým yýng svng dvdù:rò we nvng dál nø dvláshi dvzá:rò we mapnøt rì taq vjävme.
- ¹⁰Kadø íe wani gvmsung svng map lònng nø, màshvla we shvngbeò angké dvbóng íe. Tiqmaq nø gvmsùng svng map yýngkèní kýmnoø tvrà kèní vsar nø, nøt dvshàlým rìí angmaq vdè svng yaqké dvzvrshìe.
- ¹¹Wedø ínìgø Gvrayò vsvngé, nà nø yadvng pèn kèní èvtshì nø døngman we, Gvray dang nøtlòm we, kýmnoø, shóngnoø, tønzànnøt nvng kønnoø svng mànr èlào.
- ¹²Kýmnoø tvrà taq shvlá wa cìl nàtùò. Nà svng ègo bòi we dvcìq lvpat gønshaq tvrà taq mvnvtðvng èwáshì. Nài nø shvkse mvme gó mýrdvngø gønshaq tvrà yalòng dang tóngtóngwa nàchàng bòa we íe.
- ¹³Vl dýngte svng gønshaq zi daq pè Gvray nvng Pontu Pilat mýrdvngø shvla mvcha vchángshì yà:ngì pè Kristu Yesu mýrdvngø, ngài nà svng yadø dvkýmvtnoøng.
- ¹⁴Nongmaq Vkàngpè Yesu Kristu dvtánshì daq we angni hòqshaq, nà nø pà shvràlým ngvnlým màvl dø dvkýmka yarì svng cvn dèdø:ngò.
- ¹⁵Ang rvtø vhøm rā dvgvp nø, ishøt ìgvn angké nvng Ang wa v̄l we Ring vtvng Dàni, koqkvmrì mvdv̄m Koqkvm, angkàngrì mvdv̄m Angkang wáshì pèi Kàngpè Yesu dvtan daqòe.
- ¹⁶Ang tiq gó wa gønshaq dvtlým vcatlým màvl pè í nø, vnvpsì màshvla we gálong taq v̄le. Ang svng nø vsvng kagóí gø mvyvng dá:rò; yýng gø yýng mvlúnshì. Ang nø ngørdvgùng nvng dvcìq lvpat jórnoønggùn laq vl. Yadø laq í daq.

¹⁷Rvgaq mvpim yabàn taqò vdá mvgàmri svng nø, màdvshíngshilím nvng mvdøng mvngvng we pøshi pømè svng màlómshishaq, nøngmaq svng shøtshú shøtlømcè vl dèzá:rì nø pvn vrvm luqtvm dø èzî pè Gvray kaq wa vlómshilím shvngøt dètúò.

¹⁸Vrá angmaq svng nø, bvnli shvlá wàò we taq mvgàm wáshilím; dvsházā bvnli rì taq vshò we nøt vllím shvngøt dètúò.

¹⁹Angmaqí yadø wàò lònq nø tuqra we lypat taq gønsaq jøngkvp lúnlím dvpvt nvng zaqshøp shøpshì lúnlím dvpvt îàoe.

²⁰Timotié, nà svng tvleshaq bvnli rì shvlá wa rēdāshì. Gvray kaq màpòò we kà vhúngrì nvng vsvng ríí paqzí tvrà íe, a:lò we vzønglím kàrì kèní èsarshì. Wedø í rì nø dìng we paqzí mòí.

²¹Tiqmaq nø, paqzí kà wèri svng vtòò rvtvø, kýmnoø tvrà kèní vmàná:mì. Jejú nø nà nvng tiqdø laq vl.

2 Timoti

2 Timoti 1

¹Kristu Yesu vdòng taq vl we gònshaq zílvm dvnkà svng dvshvnglvm rvt, Gvray nòt kèní Kristu Yesu Ang dvzvr óngà pè Polo ngái nò,

²ngà shóngshòng we ngacè Timoti svng shvrikàru vrongvtnòe. Vpè Gvray nvng nongmaq Vkàngpè Kristu Yesu yvngkèní jejú nvng dvsházā we nvng mòngzòl lòng leq lú:nò.

³Ngà vjúròt we taq, vyáng yaqdòng mànārnār nà svng dvdvm ròn sórí, vkop vkàng maqí dvzòm yà:ngà dø tiqdvchá, mýngshèr we rvwv̄n nø:tní dvzòmò pè Gvray kaq oqà wvnge.

⁴Nà necì nàýø yà:ngì rì svng dvdvmò ke, ngà dvbùnòt zònglvm rvt, nà svng yvng mvyònge.

⁵Vrá nà vdòng taq vl we, kýmnoòt mvdòng lòng svng gø ngái dvdvm rònòe. Kýmnoòt yalòng nvmlat nø nvcì Lois nvng nvmè Yunis (Eunice) taq vl yà:ngì nø, akvt nà vdòng taq gø èvl we svng ngà kýmè.

⁶Yadø í rvtnoò, ngà wur hapshòng yvngà yvngkèní nà taq vl we Gvray gønpaq svng nø, svmi lvgwā lōng dø vshvrlvm rvtnoò ngái nà svng dvshatne.

⁷Kadø íe wani Gvrayí nongmaq svng nø màzaqshi we svre nòt èzí daqshà we mõi. Nònggùn jòr we, vshòngke we nvng vdè svng øp dýngshì we nòt m̀vng èzí daqshà.

⁸Wervtnø, nà nø nongmaq Vkàngpè dvpvt shvkse wáshì we taq í nìgø, Ang dvpvt vróngshaq pè ngà rvt í nìgø, mèshèraqshìni. Dvbùshvngkà dvpvt Gvray Ang jórnoònggùn taqkèní dvshá yvng tiqdø tønshò.

⁹Nongmaq svng Gvrayí èchvng bòshà nø, Ang bashà wáshìlvm ègo bòshà lòng nø nongmaqí wài we b̀vnlì rvtnoò mõi. Kāngshvng dvcìq vzvng kèní Kristu Yesu vdòng taq, Gvray Ang gvcvt vjòn yà:ngà we nvng nongmaq svng èzí daqshà we Ang jejú taqkèní m̀vng ègō bòshà we íe.

¹⁰Jejú yalòng nò nòngmaq Chvng- Kàngpè Kristu Yesu rvgaq tòm svng dvtánshì daqì yvngkèní akvt dètāna daqshà. A:ngí nò shìlòng nònggùn svng shvmá:ngò nò, gònshaq dvtlvm vcatlvm màvl we cúnshìlvm lòng svng Dvbùshvngkà taqkèní dètan daqshà.

¹¹Dvbùshvngkà yalòng dvpvt ngà svng nò dvshvngshú nvng dvzvr nvng shvngøtshú rvhiqshaq øngàe.

¹²Yadø í rvtñø ngà gø yadvng pvn svng tønshi vdu nìgø màshvrakshøng. Pàwálvm wani ngà kagó svng kvm bónga we ngái shángò nò, ngái Ang svng tvleng yvngàrì gø, angni welòng hòqshaq A:ngí rvdāā dá:ngòe, wvng nò kvm dōngvmà.

¹³Ngà taqkèní nài ètá bòa we, shvbóng shvmtshìlvm dìng we mòngkà svng kvp mènvtshì nò, Kristu Yesu vdòng taq kvmnøt nvng shóngnøt tvrà ècà:nò.

¹⁴Nà svng tvleshaq í we pøshøprì nò, nòngmaq vdòng taq vl we Shànshér Pvlacè taqkèní shvlá wa rèdaò.

¹⁵Asia móng taq vlri shvngbe nò ngà yvngkèní rvlshìá:mì we nài èsháòe. Fugelus nvng Hermogenos gø rvlshìá:mì.

¹⁶Vkàngpèi Onesiforu rvp svng dvshá laq zaò. Kadø íe wani ang nò ngà shvm mvngbøngrì rvtñø gø màshvraqshì, a:ngí ngà svng mvme kvv nøt shèlòm bónga.

¹⁷Roma wamà svng ang tuq ra kvv gø, cancan ngà svng ègùn nò èlángè.

¹⁸Vrá, Epesu wamà taq gø, a:ngí kadøðø dèzøm we svng nài gø èsháòe. Vkàngpèi vtving daq we angni taq, Vkàngpèi ang svng dvshá laq za daqò.

2 Timoti 2

¹Wervtñø ngàcèé, nà nò Kristu Yesu jejú vdòng taq nonggùn dèkvingshi.

²Vrá, shvkse mvme gø mvrðvngø ngà yvngkèní nài ètá yà:ngà we kàrì nò, nøt tóng kvmvm vrvm nò, dvgá vsvng kaq gø tiqdvting shvngøt lú:nò vsvng kaq tèlèò.

³Kristu Yesu Ang cilcè shvlá dø, ngà nvng tiqdø dvshá yvng tønshò.

- ⁴Cilcè kagó í nìgø, cìlwàng taq ang cildù pè svng nòt shóm dvzúrlím dvpvt, vdè nø bashà rìò móng lvmàng bvnli taq màbamshi we íe.
- ⁵Vrá, kvíng dvløt bóy taq kvíng dàløtke we kagó í nìgø, dvrá mvcèn gø svng nø jór vmō màshvmōò we íe.
- ⁶Tvmu wá dvzaqshi góí gø, a:ngí dvkōm lú:nò rì taqkèní nòmlat wál nø ang mvtū íaðe.
- ⁷Ngái shònò kà svng kóngtøp èda:kngò. Kadø íe wani Vkàngpèí nà svng pèn vrøm taq cing rálnøt èzi daqe.
- ⁸Dawi ang pvlí pvlaq pè, shì yíngkèní zun yà:ngí we Yesu Kristu svng nènñvèn dvdivm èrø:nò. Yalòng nø ngái dvshvngò we Dvbùshvngkà íe.
- ⁹Dvbùshvngkà yalòng rvt ngà nø dvkà vl vsvng dø, shvøm mvngbó:ngí èdòng hòq dvshàlím vholmò we ínìgø Gvray mòngkà nø vdóngshaq mòi.
- ¹⁰Wervtnø Kristu Yesu vdòng taq lún we chutchvng jejú nø dvcìq lvpát ngòrdvgùng nvng røtwa, rvhiqshaqrì angmaqí gø lúnlím dvpvt, ngà nø yadvng pèn shvngbe svng tønshønge.
- ¹¹Kadø íe wani kà yalòng nø kímým daq we kà íe: “Kristu nvng tiqdø nøngmaq shì kèní nø, Ang nvng tiqdø cúnshì gø lú:nìe.
- ¹²Nøngmaq tønshài kvtkèní nø, Ang nvng tiqdø koqkým wáshì lú:nìe. Ang svng nøngmaqí màchà:ngí pa í nìnø, A:ngí gø nøngmaq svng mènàchàng lú:ngí;
- ¹³Nøngmaq kímým màrà:mì we í nìgø, Ang nø kadvgvp gø kímým daqe; Pawá wani Ang nø Ang vdè poshi nø yúmshi màshvla.”
- ¹⁴Yadvng pèn angmaq svng dèsha: tnò nø, vjú màvl we nvng táò vsvng rì nøt gvyaqshì dvzá:rò we kàrì kèní vzi vrūng wa we màvllím rvtñø, Gvray mýrdvngø angmaq svng dèká: mò.
- ¹⁵Nà mèvng nø, dìnglòng Mòngkà svng mvdóng dèvng wa vwál èsháo yíngkèní, pà taq gø shvraqshì mvrà we, Gvray mýrdvngø gø dvjóngshaq í nø, Ang wýmshì we lèngzvng wáshilím rvt dèzaqshì.

- ¹⁶Gvray kaq màpòò we kà v́húng rì nò Gvray kaq nòtlòm lòng kèní téwa vsar dvzvr we í rvtñø werì svng nàyáshì.
- ¹⁷Angmaq kà nò shǐng vzòm kéò we ginsa (cancer) vna dø tiqdvchá vshvme. Werì taq Humenis nvng Filetus gø vbáe.
- ¹⁸Angní lvngà nò dønglòng taqkèní vmàná:mì nò, shi yvngkèní zūn lōng lòng nò vleá:mì wa dvsha:ngò wèi, vsvng tiqmaq ḱvmnøt svng gvyaqòe.
- ¹⁹Wedø í nìgø, Gvray Ang chømpøt nò ngvngtóng nò, dvzik yadø vcaqe. “Vkàngpèi nò Angò vsvng rì kaqsvng sháòe,” wakà nvng vrá, “Vkàngpè Ang bōng tóshìrì í d́vngte gó vr̀m nò, mvdøng mvman we taqkèní laq rvlshì,” wa we dvzik v̄le.
- ²⁰Chømdøng mè taq nò, shé gwìn gv̀msùng gwìn v̄l we wā mvtaq, shóngkung nvng vbā ch́ung gø v̄le. Tiqmaq nò vpó yvng ĺvnglvm, tiqmaq nò màpó yvng ĺvnglvm gà:lò we íe.
- ²¹Wervtnø vsvng tiq gó nò, yadvng pvn vcaq we taqkèní vdè dvshérshi kvtkèní nò, ang nò vpó we ĺvnglvm taq vjú vl we mvd̀m nò, shànshér dø vgaqshaq í nò Vkàngpè zòmdvng we gø, shvla we b̀vnlì í d́vngte p̀vn vr̀m wàlvm dvpvt dvgóshaq í we gwìn gø í longè.
- ²²Sholaqré mapnøt b̀vnlì kèní gø èvtshì. Mvngshèr nø:tní Vkàngpè svng gòò rì nvng tiqdø, døngman we ḱvmnøt, shóngnøt nvng mòngzòl we svng mànar èlàò.
- ²³Dál nò zitnøt màvl we kàrøt rìi nò, vzi vr̀ung wàlvm d̀vbør lú:ngò we shái rvtñø werì svng nàyáshì.
- ²⁴Vkàngpè Ang vshuq nò vshvt mvdaq. Vsvng shvngbe kaq nøtkøn wáshì nò, shvngøtnøt vl taq sórí, vlé ra we svng tønshi ràe.
- ²⁵Vtù ra gó svng nò kōn nø:tní mvdóngā ràe. Wedø í yvngkèní dønglòng svng angmaqí lvshá lú:ngò dø, Gvrayí angmaq svng nøt língshì dvzvr lú:ngò we màshá!

²⁶Sataní ang nòt cǎn dvzǎrlǎm vzǎng kǎnǎ angmaq svng hǎng taq shvwáò nò tvp yà:ngà we la ínìgø, angmaq vshat long nò lutshì lún bǎò we màshá!

2 Timoti 3

¹Lǎngdǎm nila taq nò, vǎ dvsha we angnì tuq ràe, wa lǎng nǎi shá ràe.

²Kadø íe wani, wedvgvp vsvng tiqmaq nò, vdè gǎng svng wa shǎngshì we, pǎshi pǎmè svng nòt vdǎnshì we, vwawa dǎ dvshǎngshì we, vsvng kaq yǎng mvtǎmǎm we, Gvray kaq shvyǎm mvtǎnkà shǎn we, angpè angmè kà mvtā we, oqà wá mvsháò we, mvshàn mvshér we,

³mvkok dvdínòt màvl we, chutnǎlǎm nòt màvl we, bvlè gvzǎm we, vdè gǎng svng øp mvdǎngshì we, nòt hǎp we, shvla lǎng svng shvngǎshì we,

⁴rǎmnavng kaq nǎmvm we, chvng gvlǎng wáshì we, nòt hángshì we, Gvray kaq shǎngshì mvdǎm vdè nòt shǎmlǎm dang té shǎngshì we vsvng vǎ long nò;

⁵Gvray dang nǎtlǎm mǎrshǎm rǎò we í nìgø, nǎtlǎm we ang jǎrnǎnggùn svng nò màchà: ngò we vsvng vl longe. Yadø írì svng gø nàyáshì.

⁶Kadø íe wani yamvdò kǎnǎ tiqmaq nò vsvng chǎm svng mvyò:ní gǎng nò, mvrà dǎngjái shvnlv kǎò nò shaq cǎm we svmarérì svng mvyvn nòt angpǎnpà:ní shvmà:nò nò yùmǎm bǎòe.

⁷Yarì nò nǎnnǎn cǎn wa cvnshì we, kadvgvp gø dǎnglǎng svng cǎngrà:lò we nò màvl.

⁸Yanni nvng Yambre ní Moshi svng kadø vgám vtù yà:ngà nǎnø, yamvdòí gø wedø tiqdvchá dǎnglǎng svng vgá:- mòe. Angmaq shǎnøt nò mvgvm dang taq gvyaqshì nò, kǎmnøt dang taq vngálshaq íá:mì.

⁹Angmaqí zǎndvtut vtú mvlú:nò. Kadø íe wani angmaq dǎl lǎng nò wepèní dǎ shvngbe mǎrdǎngø yǎngshì longe.

¹⁰Iwe nǎi nò ngái shvngøt we mvshǎl, ngái cǎnò we vtǎng laqyà, ngà gvcvt mvtú, kǎmnøt, nǎtyǎng we, shǎngnøt nvng tǎnshinøt, yadǎng pǎn svng nǎi tǎptǎpwa èshá bǎò.

¹¹Vrá, Antiok, Ikoniam nvng Listar mvrìngrì taq vholm bonga we dvshá dvki vrè we nvng dvshà mvhøtrì nvng vrè we tvràrì taq ngà kadø tønshøng yvnga we svng gø èsháòe. Inìgø werì shvngbe taqkèní Vkàngpèí ngà svng shèlut bonga.

¹²Ie, Kristu Yesu vdòng taq Gvray dang nøtlòm dø cúnshì mvyòrì shvngbeí nø dvshá dvki vrè we vholm lú:ngòe.

¹³Vsvng mvgým nvng vyári nø, angmaq tasvng vyùmke nø dvshàshà vsvng mvgým vpoṽme.

¹⁴Iwe nà m̀vng nø, nà ècṽnshì yà:ngì we nvng nøt shèdøngshì yà:ngì tvràrì taq cṽn dèdøngshì. Kadø íe wani yari kagó yvngkèní ècṽnshì bói we svng nài èsháòe.

¹⁵Vrá, c̀m̀ré dvgvp kèní Shànshér Kàrurì svng nø nài ècìng yà:ngà we svng èsháòe. Shànshér Kàru yarií nø Kristu Yesu vdòng taqò k̀vm̀nøt taqkèní, chutchvng lúnlv̀m zitnøt zí lú:nò we íe.

¹⁶Shànshér Kàru shvngbe nø Gvrayí shaq vzvngshaq í nø, mvshól shvngøtlv̀m dvpvt gø, vlèò rì svng dvtúlv̀m dvpvt gø, mvdóngalv̀m dvpvt gø, òng we tvrà taq shvjanglv̀m dvpvt vjú vl we íe.

¹⁷Vrá Gvrayò vsvng rì nø shvla we b̀nli p̀vn vr̀m wá lúnlv̀m, dvkø̀m dvgø̀m lú:nò høq dvgóshì dvz̀rlv̀m dvpvt íe.

2 Timoti 4

¹Gvray m̀rd̀vngø gø, cúnshirì nvng shìrì shvngbe kaq kàngélv̀m í pè Kristu Yesu m̀rd̀vngø gø; vrá Ang dvtánshì daq we nvng Ang m̀ngdàn shvzøng daqò dang taqkèní gø, ngái døngdøng wa dvk̀vm̀tnøng.

²Gvray m̀ngkà dèsha:ngò. Rvtø høq mvhøqø nìgø, tvlú dvgóshìshaq èṽl. Nøt shèyvngshi nø, shèngø:tnò taqsórí vlèòrì svng dètúò. Ngv̀n gø èngā: nò, lin gø èli:nò.

³Kadø íe wani dǐng we shvngøtkà svng tá mvneshì we angni tuq rae. Angmaq nø vdè vnà tá byo dø shòn sháo we svrari, vdè shòng dø gōshi nø shvluqshì longè.

⁴Vrá angmaq vnàri nø, dǐnglòng taqkèní rvlshìvm nø, carvmàng mvshól vhungri svng dvkaqshivme.

⁵Iwe, nà mǐng nø pǐn vrǐm taq kóng vtøp dèshatshì. Dvshà mvhøt yǐng ètønshe nø Dvbùshvngkà dvshvng bǐnli èwā; nà dvzøm bǐnli wá dègø:mò.

⁶Kadø íe wani ngà svng nø núngpà dø shèrúng nø, rvgaq tøm kèní ngà léshìlým angni akvtni vhom yùl rái.

⁷Ngái nø cilwang taq shvlá wa vtú dǐng bóngà. Ngái nø vjerrà taq gø tǐngdǐng vjér dǐng bóngà. Ngái nø kǐmnøt tvrà taq gø cǐn dvdøng bóngà.

⁸Akvt kèní kukaq ngà dvpvt nø, døngman we kàngéshú dù, Vkàngpèi, angni welòng taq ngà svng èzøng dak we, døngman we dvgùng vmō ègǐlange. Vrá, ngà svng wa mvtaq Ang dvtánshì daq we svng shóngshìrì shvngbe svng gø zí daqøe.

⁹Ngà yǐng sǐng cancan dilým rvt shènvǐngshì ra.

¹⁰Kadø íe wani Dema nø rvgaq yabàn svng shóngshì weí ngà svng ègur nø, Tesalonia svng diá:mì. Kresen nø Galati svng, Tito nø Dalmatia svng diá:mì.

¹¹Luka wa ngà nvng v̄le. Marko gø nà nvng tiqdø laq di ra. Pàwá wani dvzøm bǐnli taq ang gø ngà dvpvt zómdvngè.

¹²Tichiku nø Epesu svng ngái dvzǐr bóngà.

¹³Nà èdi ra kv̄t, Troa mvrìngø Karpu wur taq ngái gvl yǐngà we bèlaq yvnggúng dùng nvng kàruri èlv̄nga:tnò; té nø, shāce kàru rvdulrì dèzv̄na:tnò.

¹⁴Mvshóng røp pè Alesanderí nø ngà svng màshvla we mvmè pǐn èwǐngang yǐngà. A:ngí kadø èwǐngang yǐngà nìnø, Vkàngpèi ang svng wedø tiqdvchá tvle teq daqøe.

¹⁵Nà gø ang svng nàyáshì. Kadø íe wani a:ngí nø nøngmaqø shvngøtkà svng gvzà vtùøe.

¹⁶Ngà kàdvgà nòmlat shónshòng dvgvp nò, ngà svng tū dvbvng we tiq gó gò màvl nò, shvngbèi lè ngà svng ègure. Inìgò Gvrayí ang maq mvrà laq màmvsongaò.

¹⁷Wedø í nìgò Dvbùshvngkà nò ngà taqkèní tòpni tòprang dvshvnga lúnlým rvt nvng; vrá, wíngzàrì shvngbèi gò tá lúnlým dvpvt, Vkàngpè nò ngà nvng tiqdø rip nò, ngà svng shaq nònggùn dèkíng weí kàngkì nònggòp kèní gò shèlut yvngà.

¹⁸Mvgvm màshvla we bènli pèn vròm kèní Vkàngpèi ngà svng shèlut dak nò, muqlàng móngdàn hòqshaq ngà svng pàmvrà èshøl bōnge. Ngòrdvgùng nò dvcìq lvpat Angò laq iā dá:rò. Yadø laq í daq.

¹⁹Prechila ó Akwila nvng Onesifor rvp svng gò pàmvrà èvlāshà.

²⁰Erastu nò Korintu wamàō v̄l rái. Trofimu m̀vng nò Miletu mvrìngø za nò làng rángà.

²¹Rvngtúng shini mvhòqò dvgvp d̀lým shènvngshì ra. Yubulúí gò, Pudensí gò, Linusí gò; vrá, Klodia nvng vnv̄m vchvngri shvngbèi gò nà svng pàmvrà wae.

²²Vkàngpè nò nà pvlàcè nvng tiqdø laq v̄l. Jejú nò nà nvng tiqdø laq v̄l.

Titus

Titus 1

¹Polo ngà nò, Gvray Ang vshuq nvng Yesu Kristu Ang dvzvr òngà nò, Gvrayí rvhiqshaqri angmaq kýmnoť shvdøng shvngvngālv̄m dvpvt gø, Gvray dang nøtløm tvrà kàdøng svng cingrāl shào hòq shvngøtlv̄m dvpvt gø dvzvrshaq òngàe.

²Yaløng nò kadvgvp gø màyà pè Gvrayí, kāngshv̄ng dvciq kèní zlv̄m dvn yà:ngà we dvciq lvpat chutchv̄ng lún we vlømrà, angmaqí lúnlv̄m dvpvt íe.

³Dvciq lvpat gønsaq yaløng nò akvt A:ngí gvn yà:ngà rvtø vhom rái kv̄t wa, Ang mòngkà taqkèní dvtan daqà. Nøngmaq Chv̄ngKāngpè Gvray Ang dvkvmkà vl dø tiqdvchá, mòngkà yaløng dvshvnglv̄m nò ngà svng tvle yà:ngà.

⁴Kýmnoť tvrà tiqdø mvngú we taq ngàcè jøngkvp èí pè Titus nà svng shvrikàru vrøngvtnøe. Vpè Gvray nvng nøngmaq Chv̄ng Kāngpè Kristu Yesu yv̄ngkèní jejú nvng mòngzøl løng leq lú:nò.

⁵Nà svng ngái dvkvm yv̄ngà dø tiqdvchá, shini rà we tvràrì svng naí dvcøp mvdóngā taqsóri, wamà vrøm taq shvngømré roqshú rvcv̄nglv̄m rvt, ngái nà svng Kreti shvløng taq vl dvzvr rángà we íe.

⁶Shvngømré roqshú nò, ngv̄nlv̄m shvràlv̄m pàgø màvl we, ang chømmè tiq gó wa vdá vsvng, angcèrì gø kvm nò, kà tā nò, vsà:ngí zerlv̄m màvl gó wa rvcv̄ng daqe.

⁷Shvngømré roqshú nò, Gvray chøm øpshú wáshì we í rvtno, pà taq gø shvràlv̄m màvl we vsvng wáshì ràe. Vrá, vdè nøť wa mvcv̄nshi vsvng, nøť tò vsvng mõi we, nò mvwú vsvng, mvhø mvhut dvm mvzúshì vsvng, gv̄msùng mvmap vsvng,

⁸zaqlè vto nøť vl vsvng, shvla we tvrà svng shóngshì vsvng, nøttøng nøtdøng vsvng, vdu vbóng dø dvrā shào vsvng, laqyà shànshér vsvng, vdè svng øp dvingshì we vsvng wáshì ràe.

⁹Vrá, vztshìrì svng òng we shvngòt kàí lin sháò nò, dvshat dvzit dá:ngò vsvng wáshì lúnlím dvpvt gø, ang svng shvngòtshaq dø tiqdvchá, kímím daq we mòngkà svng vtùò rì kaq shvngòt dvtú dá:ngò vsvng wáshì ràe.

¹⁰Kadø íe wani vwāwā dø kà hú weí yùm we vsvng mvme v̄le. Rvmøl vtóng cà:nò rì taq té wedø í we luqe.

¹¹Angmaq nò mvmíng we gvmsùng mvzín svng lúnlím rvt, shvngòt màdurì shvngø:tnò wèi, vsvng rì kaq rvp kòpkòp shvtì:nòe. Werì nònggøp nò shø ràe.

¹²Angmaq dvhø kèní, angmaq dvcì kàdvtutshú ni í we tiq pèi, “Kreti vsvng rì nò vyá wèzè, sha zèrì, puqwá mvlàrì, vzingrì,” íe wa nò vl yà:ngà.

¹³Shvksekà yalòng nò òng we íe. Wedø í rvt angmaq nò kímnot tvrà taq ngvng dōnglím dvpvt, angmaq svng hirhir wa ènga:nò.

¹⁴Vrá Yuda vsvng rì mvshøl dvingmàn svng gø, ònglòng kèní rvlshíá: mì ri angmaq dvkímka svng gø mvtáálím rvt angmaq svng èngā:nò.

¹⁵Míngshèrì dvpvt nò, pèn vròm míngshèr we íe. Mvmíng mvshèr we vcaqrì nvng mvkímri dvpvt mòng nò, míngshèr we tiq pèn gø màvl nò angmaq shánòt gvcvtnòt taq gø, angmaq rvwvñnòt taq gø, mvmíng mvshèr lòng vcaqe.

¹⁶Angmaqí Gvray kaq sháie, wa nìgø, angmaqí wàò we bñlìrì taqkèní, Ang svng màchà:ngò we íe. Angmaq nò nómтуqtuq í we nvng nòt mvcūlshi we í nò, bñlì shvlá tiq pèn gø wá mvsháò.

Titus 2

¹Iwe nài mòng nò, òng we shvngòtkà nvng vbóng we wa dèsha:- ngò.

²Shaqré pèla svng nò, vdè svng øp dvingshì nò, tvp vnvp dø, nòttóng nòtdong wáshì nò, kímnot shóngnòt nvng tōnzánnot taq tóngtóngwa shvràlím màvl dø wáshilím shèngø:tnò.

³Wedø tiqdvchá, shaqré mèlá svng gø, vjàng laqyà nò Gvray dang vpø svre dø tvnùng nò, bvlè gvzùm nò gùngkē vsvng mvwáshilím nvng nò aq vsvng màwáshì shaq, shvla we tvrà shvngòtshú lè wáshilím dèká:mò.

⁴Vrá, angmaqí tiqdv̀t̀ng vbat c̀m we d̀ngku mèla svng ǹ vdè ch̀mpè svng g̀; angcè svng g̀ sh̀ngshi ràe, waǹ g̀;

⁵v́rá, Gvray m̀ngkà svng shvỳm we màvl̀m rvt angmaq ǹ ǹtsh̀p d̀vdí sórí m̀ngshèr d̀ v̀l ǹ, ch̀m d̀ngku b̀nlì taq ǹt t̀p we, ǹt shvla we nvng vde ch̀mpèì øp we svng tál̀m d̀pvt g̀ laq shvng̀:tǹ.

⁶Wed̀ tiqdv́há, vbat c̀m we d̀ngku pèla svng g̀ p̀n vr̀m taq ǹtt̀ng ǹtd̀ng wáshil̀m rvt dèshat dèzi:tǹ.

⁷P̀n vr̀m taq nà vdè ǹ b̀nlì shvlá wàd we shvb̀ng shvmtshìrà èwáshì. Nàì shèng̀:tǹ we mvsh̀l taq kà v̀húng mvz̀n d̀, tvp vnv́p ỳng vtok d̀ èwáshì.

⁸V́rá ǹngmaq svng vtúshùrì ǹ ǹngmaq dang kà mvg̀m zèrl̀m màvl ỳngkèní lashvraqshìvm d̀, nà èsh̀n we kàrì ǹ shvràl̀m màvl we kàd̀ng wa èsh̀n.

⁹Vshuq wáshìrì svng ǹ p̀n vr̀m taq angmaq angkàng rìí ø:pm̀d we l̀ngp̀ng c̀n ǹ, p̀n vr̀m taq angmaq lvẁmshì d̀ wáàd ǹ, màzvtshil̀m,

¹⁰mvk̀l̀m nvng pà wàd nìg̀ t̀ngt̀ng wa wàl̀m shèng̀: tǹ. Wed̀ wáshì kv́t ǹ ǹngmaq Ch̀ng Kàngpè Gvray mvsh̀l svng vsà:ngí té mvr̀t lú:ngòe.

¹¹Kad̀ íe wani ch̀ngl̀m g̀nshaq tvrà Gvray jejú ǹ akvt vsvng shvngbe svng dètāna daqshà.

¹²Jejú mvsh̀l yal̀:ngí ǹngmaq Gvray dang ǹt mvl̀m we nvng rvgaq mapǹtrì svng chut gu:r̀d sórí, v̀jàng laqyà ǹtt̀ng ǹ, vdè g̀ng svng øp d̀vngshì sórí, ǹtshù ǹtl̀m d̀ c̀n rà we tvrà shèng̀t daqshà.

¹³V́rá, ish̀t ìg̀v̀n lúnl̀m ǹt vl̀mshira, ring vt̀ng we Gvray, ǹngmaq Ch̀ng Kàngpè Kristu Yesu ǹ Ang p̀ngbàng ng̀r d̀ dtánsì daq we svng vl̀mshì ǹ cāl̀m g̀ shèng̀t daqshà.

¹⁴Kristu Yesu ǹ Dvrá mvc̀n ǹ vlèshi we shvngbe taqkèní ǹngmaq svng èchá:ngí ǹ, Angò bashà íl̀m d̀pvt dèshàn dèshé:rì dá:ngí, b̀nlì shvlá wàl̀m, ǹtl̀m vsvng íl̀m, Ang g̀ng ni ǹngmaq d̀pvt zìshì b̀i.

¹⁵Yadǎng pǎn nǝ vmíng vkǎng vl dǝ dèsha:ngò taqsórí, dèshat dèzi:tnò nǝ, lin gǝ èli:nò. Nà svng yǎng mvtǎmǎm we tiq gǝ gǝ laq màvl.

Titus 3

¹Angmaq nǝ vgo zómshú gàmzǝ rì nvng øplǎm vmíng vkǎng vl ríi ø:pmò we lǎngpǎng cà:nò nǝ, tá rà we nvng bǎnlì shvlá ídǎngte dvpvt tvlú dvgóshílǎm rvt dèshat dèzi:tnò.

²Vrá, vsvng kagó svng gǝ kàdvsí shón mvdaq we, vzi vrùng vshvt mvdaq we, nǝt kǝn rà we, vsvng kagó màgó dvpvt pǎn vrǎm taq nǝtna shá rà we gǝ dètúò.

³Pawalǎm wani, vzǎng nǝ nǝngmaq gǝ dál yǎngshà nǝ, kà mvta we, tvrà vmàn we nvng mapnǝt nvng nǝt dvshómshílǎm angpǎnpǎn taq jòm yài nǝ cǎn yǎngshà. Wemvdǎmǝ, nǝt dvgoq nǝ màshvla we nvng neza nǝ shóm we vjàng laqyà taq cà:nì nǝ, vsa:ngí shèngoi nǝ, nǝngmaq gǝ tasǎng tàle shàngoké yǎngshà.

⁴Wedø í nǝgǝ nǝngmaq Chǎng Kàngpè Gvray Ang mvkok dvdínǝt nvng sǎngzà wàngcè kaq ang shóngshì nǝt dètana daqshà ke,

⁵nǝngmaqí vdè dǝngman nǝ:tní wài we bǎnlìrì rvtnǝ mǝi dǝ, Ang dvsházǎnǝt svng cà:nò nǝ, vrá tiq kvǝt gà:lò wèi èzá:lì we nvng Shanshér Pvlàcèi nǝt angshǎr dèshǎra daqsha we taqkèní, nǝngmaq svng A:ngí gǝnshaq èzí daqshà.

⁶Gvrayí nǝ Ye su Kristu nǝngmaq Chǎng Kàngpè taqkèní, shòshò wa nǝngmaq svng Shanshér Pvlacè èshúra daqshà.

⁷Yalǝng nǝ Ang jejú kèní nǝngmaq svng dǝngman we dèdut daqshà yǎng kèní, dvciq lvpǝt gǝnshaq lúnlǎm vlǝmrà nvng nǝngmaq svng zaqshǝp vpvǝtshú í dvzǎrlǎm rvt íe.

⁸Yadǎng pǎn nǝ kǎmǎm vrǎm we kà í nǝ Gvray kaq kǎm bǝi rì nǝ, bǎnlì shvlá taq dvzaq dǎng wáshílǎm rvt, tǝptǝp wa shvngǝt dvzǎr mvýǝnge. Kadø íe wani yadǎng pǎn nǝ shvla we nvng vsvng dvpvt vjú vl we íe.

⁹Wedø í nìgø dál we kàrøt kàrì, dvcìq gùn mvshólri, màrvm màrá we kàrì nvng Dvrá lòng dang vzøng we kàrì kèní èsārshì. Pawalvm wani wedvng pvn nø vjú màvl, vshøng íe.

¹⁰Vgøng vkangrì svng nø tiq kvt vni kvt èli:nò ke mvtā nìnø ang nvng mènàráshini.

¹¹Yadø í vsvng nø nøt vpō nø mvrà wàò rì í rvt, ang vdè svng kàngéshi we wa í we nøngmaqí shàie.

¹²Ngái Artema, mòini Tichiku svng nà yvng dvzvr dakngò kvt, nà nø Nikopoli wamà yvng ngà svng vhómlvm rvt shènvngshì ra. Pawá wani ngái weyvng rvngtúng shvlélvm gvcvt vjøn bøngà.

¹³Dvrá vji pè Zena nvng Yapolo ní svng gø tvrà mvzving luq hòq dècøpmaò.

¹⁴Vrá, vnvm vchvng rì gø, vwawa dø vdú vna vl we mòí dø zómdivngri shvngbe vdálvm rvt, bvnli shvlá gvzàzà wá laq shá lú:ngò.

¹⁵Ngà nvng à:lìrì shvngbeí nà svng pàmvrà wae. Kvmnøt tvrà taq nøngmaq svng shóngshìrì svng gø pàmvrà èvlashà. Jejú nø namaq shvngbe nvng tiqdø vl dving laq wa.

Filemon

Filemon 1

- ¹Kristu Yesu Angò kùngpè óngà we, Polo ngà nvng vnvmpè Timoti ó ní lvngàí, shóngshài we b̀̀nli mvngú r̀̀mnvng pè Pilemon svng gø;
- ²vnvm mè Apfia svng gø, nongmaq cìl wá lamboq pè Arkipu svng gø, na chòm taq ngòm we shvngòmré svng gø shvrikàru vrū vtshòe.
- ³Nongmaq Vpè Gvray nvng Vkàngpè Yesu Kristu taqkèní jejú nvng mòngzòl long namaqí leq lúnnong.
- ⁴Ngài Gvray kaq kadvgvp gø oqà wvng nø, vjúrøtnò dvgvp nà b̀̀ng t̀̀nge.
- ⁵Kadø íe wani nà nø Kàngpè Yesu dvpvt shóngnøt nvng k̀̀mnøt è̀̀vl we nvng noqshirì shvngbe svng shóngnøt è̀̀vl we tá lún b̀̀ngà.
- ⁶Nà taq v̄l we k̀̀mnøt gø vsvng kaq nàwv̀̀nāò ỳ̀ng kèní, Yesu Kristu vdòng taq nongmaq vdài we gønpaq shvlá shvngbe svng nài téwa c̀̀ngrál lúnl̀̀vm nà dvpvt ngài vjú r̀̀tnòe.
- ⁷Vnvm pèá, nà rvtnø rvc̀̀ng cèrì gø nøt l̀̀m lú:ngì nø, nà shóngnøt rvtnø ngài gø d̀̀bù we nvng nøt shvl̀̀m we mvme lún b̀̀ngà.
- ⁸Kristu vdòng taq ngà nvr̀̀m dvténgshòng nø nài wá vdu pvn wá dvz̀̀rl̀̀vm rvt, ngài nà svng dvk̀̀mkà zí lúnò we ínìgø,
- ⁹Kristu Yesu dvpvt vdóngshaq óngà we shaqré pè Polo ngài nø, vmíng z̀̀ng we m̀̀i dø shóngnøt kèní nà svng tiqpvn r̀̀tnímshi mvỳ̀nge.
- ¹⁰Mvngb̀̀:ngí vdóngshaq óngà dvgvp k̀̀mnøt taq g̀̀vl b̀̀ngà pè, ngàcè Onesimu dvpvt nà svng r̀̀t nìmvtnè.
- ¹¹Vz̀̀ng ang nø nà dvpvt vjú màvl we ínìgø, akvt nø nà dvpvt gø, ngà dvpvt gø, vjú v̄l we tiq gø vpoá:mì.
- ¹²Wervt ang góng ni nà ỳ̀ng s̀̀ng ngài dvt̀̀ngvtnò ke ngà nøt gø ang nvng z̀̀n rae.
- ¹³Dv̀̀sh̀̀ngkà dvpvt rvtnø k̀̀ng nàd̀̀ng ỳ̀ngø, nà tvle ngà svng dvz̀̀ml̀̀vm rvt, ang nø ngà nvng tiqdø v̄l dvz̀̀r mvỳ̀nge.

¹⁴I nìgø nài kadø dèda:mò we ngái mvshángò rvtñø ngái wedø wá màmvýóng. Yalòng nø nài shvla we bvnli èwàò lòng nø mvdøng mvdaq ròn yýng kèní mòi dø, nà nø:tní wá mèyø rvt èwà lú:ngò we lè í dvzýr mvyóng rvt íe.

¹⁵Ang nø nà nvng tiqchàmchè vsar vdúá:mì lòng nø, vrá nà nvng tiq lvpát angnvñm angchvng dø vllým dvpvt lè íá:mì má màshá!

¹⁶Yalòng nø ang nø nà vshuq mòi dø, vshuq mvdòm vpó we shóngshi we nvñvm wáshìlým dvpvt íe. Ngái jòngjóng wedø dvdutnòe. Nà lap kèní nø shagóng dang kèní gø, Kàngpè vdòng taq kèní gø téwa wedø dèdu:tnò we mòi ma?

¹⁷Wedø í rvtñø nài ngà svng bvnli wá rvmnvng dèdutna kvtkèní nø, ngà svng nàtòngà døni, ang svng gø nàtoò.

¹⁸Iwe, a:ngí nà svng nàlé we tiq pñnpñn la vl nìnø, mòiini tiq pñnpñn la vjò nìgø, werì nø ngà shìpan taq mýng dècaqò.

¹⁹Shvrýn wèlong nø Polo ngái ni waqlým íe, wvng nø ngà vde wū:rí vrōngò we íe. (I we, nà vde góng gø ngà svng nàjøe, wa nø nà kaq shòn da mvràni, wvng dvdvmòe.)

²⁰Ie, vnvm pèá, Vkàngpè vdòng taq nài wedø èwàò weí ngà svng dvbú dèzýrà. Kristu vdòng taq ngà nøt svng shàban dèzýra.

²¹Nà nàrá daqe wvng ngà vlómshòng rvtñø, nà svng shvrikàru yadø vrongò we íe. Pàwálm wani ngái røt bóngà mvdòm mvzýn gø nøt tvlúi nài èwà lú:ngò we svng ngái shánge.

²²Ngà dvpvt vlrà gø dègóngang dánhà. Kadø íe wani namaqí vjú èrøtnashà dø tiqdvchá, shèlàng dak kvtt ngà nø namaq yýng tok rang we svng vlómòe.

²³Kristu Yesu dvpvt rú:ngò we lamboq pè Epaфра gø na svng pàmvrà wae.

²⁴Ngà nvng tiqdø bvnli mvngú rvmnvng pèla Marko, Aristarkus, Dema nvng Luka maq gø pàmvrà wae.

²⁵Vkàngpè Yesu Kristu Ang jejú nò namaq pvlàcè nvng tiqdø vldýng laq wa daq.

Hebru

Hebru 1

¹Darì vkop vkàng maq svng Gvray nò kàdvtutshúri taq kèní mvmē kvt, mvmē dāng kèní kà shòn yà:ngì.

²Inìgø l̀vngdòm angni yanila taq nò Angcè wepè taq kèní lè nongmaq svng shòn daqì. V̀l d̀vngte shvlē vr̀m gø wepè taq kèní A:ngí p̀vn yà:ngà nò zaqshøp shvngbe vpvtl̀m mvtū yà:ngà pè gø Angni íe.

³Vrà Angcè wepè nò Gvray dvgùng brimbrim shór we taq kèní dvsvr daqà nò, Gvray m̀vrsh̀m mvdøng í nò, Ang kà jòrnønggùn kèní v̀l d̀vngte svng tubúm mā:nòe. Mvrà svng dvshè:rò we b̀vnli A:ngí wá dvd̀ng b̀òà kvt, v̀háng vt̀vng ỳvng v̀l pè, Pòngbàng r̀ing vt̀vng koqk̀vpè vbàngpā ỳvng Ang r̀ungá:mì.

⁴Ang nò muqlàng dvz̀rri mvd̀m té r̀ing dø tiqdvchá, angmaq b̀øng mvd̀m té r̀ing we b̀øng vpvtná: mì.

⁵Kadø íe wāni Gvrayí muqlàng dvz̀vr kagó svng, “Nà nò Ngacè pè éie; dèni Ngái Nà svng shvzat b̀øngà,” wa nò gø; vrà, “Ngà nò Angpè ẁvngshøng nò, Ang gø Ngacè wáshì longè,” wa kadvgvp v̀l dá:ròe ma?

⁶Wemvd̀mø vrà, Angcè vlat yapè rvgaq tøm svng dvgòng daqà kvt, “Gvray muqlàng dvz̀rri shvngbeí Ang svng laq noqò,” wa A:ngí a:lòe.

⁷Muqlàng dvz̀rri dang èshò: nò nìnø, Gvrayí yadø m̀vng shò:- nòe: “Ǹvmb̀øngrì svng nò A:ngí Ang dvz̀vr í dvzá:rò nò, svmi mvlàmri gø Ang dvz̀m̀cèrì wáshì dvzá:ròe,” wae.

⁸Iwe Angcè pè dāng nò Gvrayí rá, “Gvrayé, nà koqk̀m r̀ungt̀vng nò dvcìq lvpat mvrìl larìl èvlāe. Nà m̀ongdàn øpdvr̀vng nò màyvvp dø mvdóng we øpdvr̀vng èíāe.

⁹Nà nò døngman we svng eshóngshì nò, dvrà mvc̀vn dø vlèò we svng shèngøshìe. Wervt Gvray, nà Gvrayí ni dvbùnøt yøtìí nàdør b̀òi ỳvngkèní, nà r̀vnmvngri mvd̀mø nà svng téwa sherìng b̀òi we íe,” a:lòe.

¹⁰Vrá, Gvrayí, “Vkàngpèá, n̄mlat n̄mpvng dvgvp rvgaq angké n̄ Nàí shèzōng yà:ngà. Muqlàngrì gø Nà wur laqmù wa íe.

¹¹Werì n̄ vròl vcatn̄m we ínìgø, Nà m̄ng n̄ vl dōngd̄ng èwāe. Muqlàng rvgaqrì n̄ laqtun d̄ni b̄tn̄me.

¹²Laqtūn d̄ni Nàí werì svng rèdu:lò n̄, gwálvm rvlèò padø, weri svng Nàí rèlè b̄òe. Nà m̄ng n̄ wegvp tiqdvchá èvl n̄, Nà angn̄ngrì gø bé mvsøn màvl,” a:lòe.

¹³Inìgø muqlàng dvzvr kagó svng, "Nà nvng ngv̄nshà í rì svng Nà hí shvnāmshìrà mvkōm Ngài wá màdvzvrò d̄ngte, Ngà vbàngpā yvng èrung long,” wa n̄ vl dá:ròe ma?

¹⁴Muqlàng dvzvrri n̄, chutchvng jejú lú:nòrì svng dvzōmlvm dvpvt dvzvr daqà we pvlacèrì ni m̄i ma?

Hebru 2

¹Yadø í rvt̄n̄, n̄ngmaqí tá b̄shà we mvsh̄lri taq kèní màsarlv̄m rvt, n̄ngmaq n̄ werì svng kvp mvnvtshi n̄ c̄vn vs̄ng wáshì ràe.

²Kadø íe wani muqlàng dvzvrri taq kèní sh̄n yà:ngà kà d̄ng, líng mvdaq h̄q d̄ng d̄ø shvd̄ng yà:ngà n̄, dvrá mvc̄n n̄ vlèòrì nvng kà mvtā we p̄vn vr̄m gø, vlèò we zibè lún vdū d̄ø tiqdvchá lún yà:ngà we í n̄n̄,

³yadv̄ngte ring we chutchvng tvrà svng la dvjèi pà í n̄n̄, kadøwa n̄ngmaq lvlutshài ni? Chutchvng tvrà yalòng n̄mlat n̄ Vkàngpè Ang nonggø:pmí ni sh̄n p̄ng yà:ngà. Mèpvng n̄ Ang kà tá lún yà:ngà rii tiqdv̄t̄ng n̄ngmaq svng shvkse vl d̄ø shá dèzvr̄tshà.

⁴Gvrayí gø, Ang n̄t w̄mshì d̄ø tiqdvchá cà:nò n̄, shálvm mvsh̄lpvrá nvng dvd̄m vtiqūmri gø, jór̄n̄nggùn b̄nl̄rì angp̄np̄n gø; vrá, Shànshér Pvlacè gønpaq angp̄np̄n gø, angmaq nvng tiqdø dvzà:nò yvngkèní shvkse wáshìe.

⁵N̄ngmaqí sh̄:n̄i we dvgáni tuq ra we rvgaq sh̄vr svng n̄, Gvrayí muqlàng dvzvrri svng øp màdvzà:rò.

⁶Iwe yadāng shvkse wàò nø, “Vsvng nø kapa írvt nài dvdvm eró:nò ma? Sýngzàcè nø kapà írvt nài mèku:kngò ma?

⁷Nài ang svng tiq rvtòcè muqlàng dvzýrri l̀ngp̄ng vcip dø víl dèzá:- ròe. Nài ang svng ngòrpòngbàng nvng vpó shvrìngl̀m vmō shèmōò nø, Nà wur laqmuri mvd̀m taq ang svng øp dèzá:ròe.

⁸Nài vl d̀ngte shvngbe nø, Ang hí l̀ngp̄ngø A:ngí ø:pmò we svng c̀n dèz̀r yà:ngà,” wa shò:nò we tiqzàng v̄le. Gvrayí vl d̀ngte nø A:ngí ø:pmò we l̀ngp̄ngø c̀n dvzá:ròe, wa rvtñø A:ngí ø:pmò l̀ngp̄ngø mvc̀n we nø tiq p̀n gø màmvzā b́à. Iwe akvt nø vl d̀ngte shvngbe a:ngí ø:pmò l̀ngp̄ngø cà:nò we svng nongmaqí shini mv yà:ngì.

⁹Wedø ínìgø Gvray jejú kèní kagó dvpvt ínìgø, shì l̀ng ang shōng tinl̀m dvpvt muqlàng dvz̀r l̀ngp̄ng tiqrvtòcè vcip dvz̀r b́à pè Yesu svng nongmaqí yà:ngìe. Ang nø dvshà mvhøt dá:ngí shì b́i rvt akvt ngòrdvgùng nvng vpó shvrìng we vmo Ang svng shvmo b́à.

¹⁰Pawá wāni vl d̀ngte shvngbe pá:nò nø víl dvzá:rò pè Gvrayí nø, angcò angcè mvmē svng brìmb̀rì shór ỳng dvgòngl̀m rvt, angmaq chutch̀ng l̀nl̀m tvrà tóngāshú wepè svng dvshà mvhøtrì taq kèní kòtkòm tétóng dvzá:rò l̀ng nø wá vdu we íe.

¹¹Dvshérashú pè nvng dvshéra lún b́àrì angmaq nø Angpè tiq gó kèní wa í rvtñø, Yesuí angmaq svng vnm̀rì, wa gol̀m l̀ng svng màshvraqshì.

¹²Wervt A:ngí “Nà b̀ng nø Ngà vn̄m̀rì svng dvsh̀ngl̀m íe. Ngòm we lìpong taq gø, Nà svng ngàí shvrìng zaywà wàl̀m íe,” wae.

¹³Vrá, “Ngà vlómshì rà nø Ang taq wa íe,” gø wae. Vrá, “Eỳngnøng, Ngà nvng ngà svng Gvrayí ezōng we c̀mré c̀rì,” gø wae.

¹⁴A:ngí shò:nò we c̀mrèrì nø shing shvwi mvngúri í rvtñø, Yesu Ang vdè gø welòng d̀ni shìng shvwi taq mvngú daqì. Yal̀ng nø, dvshíl̀m vmíng lú:nò pè Satan nònggùn svng Yesu shì lù:ngí shvm̀ngl̀m rvt íe.

¹⁵Vrá angmaq tiqdvciq shìl̀ng svng svre we vshuq wáshì rì kaq, shvlutl̀m rvt gø íe.

¹⁶Ang nø, muqlàng dvzúrrì svng dvbvnglím dì daqì we mòí, Abraham ang pvlí pvlaqrì svng lè dvb̄vng daqà we chaqdv̄p ýngshìe.

¹⁷Wervtnø, p̄vngtøm vs̀vngri mvrà dvpvt shvmāā we núngrpà wáshìlím, Gvray m̀rd̀vngø dvsházā shào nø nøttøp k̀m̀m̀m daq we shvrúngshú vgōpè í lúnlím dvpvt, Yesu nø dang vr̀m taq angn̄m rì nvng vbóng dø wáshì dvzúr daqà we íe.

¹⁸Kadø íe wāni Ang gø dvløt we v̄h̄:mò nø dvshà yà:ngì rvt, dvløt we v̄h̄:mòrì kaq svng A:ngí dvbvng lú:nòe.

Hebru 3

¹Wedø í rvtnø, muqlàng kèní go daqì lòng m̀ng̀úǹng we, rvc̀vngshaq vn̄m vchvngrié, nongmaqí vchà:ngì we k̀m̀ǹt tvrà taq Dvzúr nvng Shvrúngshú Vgōpè, Yesu yapè svng èdakǹng.

²Moshi nø Gvray chøm shvngbe taq k̀m̀m̀m vr̀m yà:- ngì dø tiqdvchá, Yesu gø Ang svng rvhiq yà:ngà pè Gvray kaq k̀m̀m̀m vr̀m we íe.

³Chøm wa vs̀ng nø chøm mvd̀m té dvg̀ng vl dø tiqdvchá, Yesu yapè gø Moshi mvd̀m té dvg̀ng lún vp̄e.

⁴Chøm í d̀vngte nø vsà:ngí wàd we ínìgø, vl d̀vngte svng wàd pè nø Gvray m̀ng íe.

⁵Moshi nø dvgáni tuq ra we dvsh̄vnglím tvr̀rì dang shvkse wáshìlím rvt, Gvray chøm taq k̀m̀m̀m vr̀m we dvz̄mshú wáshì yà:ngì.

⁶Iwe Kristu nø Gvray chøm taq øplím k̀m̀m̀m vr̀m we angcè íe. Nongmaq nø l̀vngdøm h̄q nvr̀m tewe nø:tní vlómrà nvng dvbúrà taq t̀ng̀t̀ngwa mvnvtshài kv̄t nø, nongmaq nø Gvray chøm íshàe.

⁷Wervt nø, Shànshér Pvlàcèi sh̄:nò dø, “Dèni ang shòn kà namaqí ètá b̄shà nìnø,

⁸nàløt we angni nvng rvgaq mvg̀ng ýng Ngà svng nàt̀ng we angni taq í yà:ngì dø tiqdvchá, namaq nøt mèzaqǹngni.

⁹Weyvngø nvkop nvkàng maqí nø, Ngái wvngò bvnli svng vbìcé nong døp yà:ngò nìgø, Ngà svng wedøni nàløt yvngà.

¹⁰Wervt we mvril cèrì svng Ngà shvmná róng nø, angmaq nøt taq mànarnar vléshì rvtñø, Ngà tvràrì angmaqí mvshào,' wvng yvngà.

¹¹Wervtñø Ngà shvmná høp weí, 'Ngà nārshirà yvng angmaq góng mvlúnshì,' wvng nø dvgv̀m yvngà.

¹²Vn̄vm vchvng rié, namaq vdòng taq gø mvgv̄m lònng nvng mvkvm lònng vl rvtñø, cúnshìpè Gvray taqkèní màsarlv̄m rvt nàyáshìnøng.

¹³Namaq kagó svng gø, mvràí yùm we taq kèní nøt mvzaqlvm rvt, rvtø shini vl ke tiq ni nø tiq ni namaq dèshatkénøng.

¹⁴Kadø íe wani ǹm̀lat kèní nøt vdøshì yvngshà we vlómrà taq, l̀ngdòm høq døngdøng mvnvtshài kvtnø, nongmaq nø Kristu svng mvngú lún vsvng í lú:ngìe.

¹⁵Wervt Shànshér Kàru taq, "Dèni Ang shònkà namaqí ètá bòshà nìnø, vzvng angmaqí Ngà svng shvmná shèrøng yvngà dø namaq nøt mèzaqnøngni," wa vr̄e.

¹⁶Ini, wedø táò nìgø Gvray kaq vtùrì nø kagó maq íe? Ejip móng kèní Moshíí vgùnga: tnà rì shvngbe ni m̀oí ma?

¹⁷Vrà, vbìcé nongdøp Gvray shvmná rí yà:- ngìrì nø kagó maq íe? Mvrà wàò nø rvgaq mvgūngø vtúng yà:ngìrì m̀oí ma?

¹⁸Ngà nārshirà yvng angmaq góng mvlúnshì, wa nø Gvrayí kagómaq svng dvgv̀m yà:ngà? Ang kaq màpòò nø vtùò rì werì m̀oí ma?

¹⁹Angmaq kvm mvwáshì rvt góng mvlún yà:ngà we svng nongmaqí yvng lú:nìe.

Hebru 4

¹Wedø í rvtñø, namaq dvhø kèní tiq gógóí góng mvlún we màvllvm rvt, Ang nārshirà yvng góng lúnlv̄m d̀v̀nkà èvlài dvgvp, nongmaq nø svre nø:tní pán vsha:tnì.

- ²Kadø íe wāni angmaq svng Dvbùshvngkà dvshvng yà:ngà dø tiqdvchá nøngmaq svng gø dèshvngāvtshà. Wedø ínìgø mòngkà welòng táòrì angmaq nøt taq kǐmnøt kèní mātoshì rvtnø, angmaq dvpvt vjú màvlā yà:ngà.
- ³Rvgaq angké shvzōng yà:ngà ni kèni b̀nli wá d̀vng yà:ngà nìgø, Gvrayí, “Ngà sh̀mná høp lóngà nø, Ngà nārshìrà yvng angmaq góng mvlúnshì, wvng, dvg̀vm ỳvngà,” wà yà:ngì nìgø kǐm bóshà rì nøngmaqí nø, nārshìrà welòng svng góng lú:nìe.
- ⁴Shvngøt ni wani svng tvnuò nø, “Gvray nø Ang b̀nlìrì shvngbe wá dvdá:ngò dá:ngí, shvngøtni taq nārshìe,” wa nø vrū we tiqzàng v̄le.
- ⁵Vrá wezàng taqni, “Ngà nārshìrà ỳvng angmaq góng mvlúnshì” vl yà:ngà.
- ⁶Wedø ínìgø weỳvng svng gòngl̀m vs̀vng tiqmaq shini vl rvtnø, Dvbùshvngkà svng ǹmlat tá yà:ngà rì angmaqí nø, m̀toò rvt nārshìrà weỳvng góng mvlún yà:ngò we ínìgø,
- ⁷Gvrayí vrá m̀vngmán tiq ni g̀vlāò nø, mvme ǹng m̀p̀vng A:ngí Dawi ǹnggøp taqkèní to sh̀n bóà dø, “Dèni Ang kà namaqí ètá bóshà nìnø, namaq nøt m̀zaqnøngni,” a:lòe.
- ⁸Yoshuyaí angmaq svng narshìrà la zí yà:ngò pà í nìnø, Gvrayí rá m̀vngmán tiq ni svng tvnuò nø mvsh̀: nò ni we íe.
- ⁹Yadø í rvt Gvray Ang bash̀rì dvpvt nø, vg̀vnshaq narni tiq ni shini è̀vlāie.
- ¹⁰Pawal̀m wani Ang nārshìrà taq góng lú:nò góí nø, Gvray nø Ang b̀nlìrì kèní nārshì yà:ngì dø, wegó gø vdè b̀nli kèní nārshì lú:nò we íe.
- ¹¹Wervtnø kagó ínìgø, angmaq kà mvtā l̀ng rvt vdvps̀hì yà:ngì dø màdvpshìshaq, nārshìrà welòng svng góng lún høq dvzaqshài.
- ¹²Gvray Mòngkà nø cúns̀hì nø, ǹnggùn jòr dø dvzaqshì we, vní lap lap shv̀m̀cì rvt we sh̀m mvd̀m déò nø, d̀ngnøt mvs̀n nvng pvlàcè svng gø, sharø angciq nvng angm̀vcì svng gø puq vrà:lò høq déò nø, nø:tní dvda:mòrì nvng gvcvt vjø:nòrì svng gø rvw̄n vwál ngu:tnòe.

¹³Pv̀n yà:ngà we í d̀vngte n̄, Ang m̀rd̀vnḡø màdvtánshi we tiq p̀vn ḡø màvl. Vl we í d̀vngte n̄, Ang nem̀vr̄ø dèdè chaqdv̄p tánshìe. N̄ngmaq m̀vng n̄ Ang m̀rd̀vnḡø shìpan dvt̄øpshì rà l̄ngè.

¹⁴Muqlàng l̄øm vlē jū:n̄ø n̄, Gvray vl ỳvng g̀ng yà:ngì we ring we shvr̀ngshú vḡøpè, Gvray Angcè Yesu tiq pè è̀vlaì rvt̄n̄ø, n̄ngmaqí vchà:ngì we k̀vm̄n̄øt tvrà svng d̄ngd̄ng wa mv̄nv̄tshài.

¹⁵Kad̄ø íe wani n̄ngmaq vdài we shvr̀ngshú pè n̄ n̄ngmaq shaq cà:mì tvràrì taq n̄tnā mvshàò we shvr̀ngshú n̄ m̄í. Ang n̄ dang vr̀m taq n̄ngmaq d̄ø tiqdvchà dvl̄øt we vh̄ø:m̄ò n̄ḡø, mvrà màvl we shvr̀ngshú lè vdài we íe.

¹⁶Wervt n̄ngmaq n̄ dvsházā we lúnl̄vm̄ dvpvt ḡø, z̄ømd̀vng we rvt̄ø taq dvb̄vng we jejú lúnl̄vm̄ dvpvt ḡø, n̄ngmaq n̄ jejú r̀ngt̀vng ỳvng svng nvr̄øm dvtéshài s̄rí v̄v̄pshài.

Hebru 5

¹Kad̄ø íe wani rvgaq t̄øm vs̀vng dvh̄økèní rvcà:nḡø we shvr̀ngshú vḡø kapè ín̄ḡø, vs̀vngrì tvle rip n̄ Gvray nvng sing we tvrà taq, shvr̀ng ḡønpaqrì ḡø, mvrà shvt nún̄gpà angp̀v̄np̀v̄n ḡø, a:ngì shvr̀ngālv̄m dvpvt rvhiq̄ø we íe.

²Ang ḡø wed̄øni shaqç̀m n̄ cip vl we í rvt̄n̄ø, mvshàòrì nvng vlèòrì svng k̄øn̄n̄ø:tní dvsházā shàò we tiq pè íe.

³Wervt n̄ a:ngì n̄, bashàrì dvpvt ḡø, ang vdè dvpvt ḡø mvrà nún̄gpà shvr̀ng rà we íe.

⁴Aron svng ḡø yà:ngà d̄ø, Gvrayí ḡøò vs̀vng wa m̄òíni Shvr̀ngshú vḡø n̄ kaḡø ḡø vdèdè z̀vngshì màshvla;

⁵Wed̄ø tiqdvchà Kristu Ang ḡø, shvr̀ngshú vḡø wáshìlv̄m rvt, Ang n̄ Ang rvc̀vngshì we m̄í. Ang dang sh̄ø:n̄ø n̄, “Nà n̄ Ngà cèpè èíe; dèni Ngàí Nà svng shvzat b̄ngà,” wa n̄ vl yà:ngà pèi lè Ang svng shvr̀ngshú vgo wáshì dvzá: ròe.

⁶Vrá, dvgá tiqzàng taq gø A:ngí, “Nà nø Melkizedek dvgøng dø ècà:nò nø, dvcìq lvpat shvrúngshú èie,” vl yà:ngà dø tiqdvchá íe.

⁷Yesu Ang shagóng taq v̄l rvtø taq nø, shì yvngkèní Ang svng shvlut lú:nò Pè svng, necì vyø sórí, júrotshì nø kórshì we kài shvrúng bóa kv̄t, A:ngí Gvray kaq vpó svreò rvt nø Ang svng táāòe.

⁸Ang nø Gvray Angcèpè ni ínìgø, Ang dvshà mvhøt tønshì we wedvng p̄vn taq kèní, kàtā we c̄vnshì lú:nò nø,

⁹Ang svng kòm̄gōm tétōng dvzvr̄ bóa dá:ngí, Ang kà tārì í d̄vngte shvngbe dvpvt, Ang nø dvcìq lvpat gønshaq àngké d̄vbóng íá:mì.

¹⁰Wedø í rvt Gvrayí ang svng Melkizedek dvgøng taqø shvrúngshú vgō, wa bōng zí bóa.

¹¹Melkizedek yapè dāng nōngmaqí shōnl̄vm kà mvme vl we, cíngrál nākōnnōng rvt̄nø, anglvjōm pōnl̄vm rvzaqe.

¹²Pawal̄vm wani rvtø vlé rái we svng èda:kngò nìnø, namaq nø shvngøtshú wáshì vdū hōq èív̄mshà we ínìgø, Gvray Mōngkà n̄m̄lat shvlē svng d̄vng, vsà:ngí namaq svng pōna èrànōnge. Namaq nø zaq we v̄mpà v̄m mēshánōng, vnōng shini cōq èrànōnge.

¹³Pawal̄vm wani vnōng wa cōq we rvlicèí nø, d̄ing we mōngkà svng zōm mvsháò.

¹⁴Iwe zaq we v̄mpà nø tétōng bōàrì dvpvt í nø, shvla we nvng màshvla we svng vwál sháò we taq vjangshaq rì dvpvt íe.

Hebru 6

¹Wedø í rvt̄nø Kristu dāng shvngøt we mvshól n̄m̄lat dvtvng svng lāng rái nø, tétōng dvtvng svng c̄vnshil̄vm wài. Bvnlì vshírì kení nøt vwvngshì we, Gvray kaq k̄vm we,

²tìlōp lōpshì we, wūr hapmāò we, shì vsvngrì zūn lōng we, dvcìq lvpat kàngél̄vm shvngøt we mvshól, àngké werì svng vrá màrvngshaq vzvng kaq c̄vn m̄vnshài.

- ³Gvrayí wá dèzá:rì kení nø, nøngmaqí yadø wàlým íe.
- ⁴Gvray gálong taq v̄l dá:ngí, muqlàng gønpaq svng gø tin dá:ngí, Shànshér Pvlacè nvng gø muqhóm dá:ngí,
- ⁵vrá shvla we Gvray mòngkà nvng dvgáni tuq ra we bàn ang jórònngùn svng gø cvnshì bø dá:ngí rvlshì rì nø,
- ⁶angmaqí Gvray Angcèpè svng wurgáng taq vrá angshvr tiq kvt vtaqò nø, Ang svng dèdè shvraq chaqò we í rvt, angmaq svng vrá tiq kvt vwýngshì dvzvrlym tvrà nø kadang kèní gø wá mvlúnshì.
- ⁷Kadø íe wani àngkvt àngkvt zaq daq we shōrì aq lú:nò nø, tvmu bvnli wa vsvngri dvpvt zómðvng we vyúng kvnyvng angpvnvñ yó dvzá:rò we rvmá hýng nø, Gvray yýngkení ishøt ìgvn lú:nò we rvmá íe.
- ⁸Inìgø bvnghø póng nvng bvnghø shōn wa shvyóò we rvmá hýng nø vjú màvl rvtñø, mvtvñ we lú:nò mvdvmø, lvnghòm taq nø wvrlym wā ívme.
- ⁹Shóngshøng rié, nøngmaqí yadø shø:nì we nø, namaq svng màlómá: mì rvt mõi. Té shvla we nø kapà í we, dvcìq lvpat gønshaq yýng svng èshø:lì lònng nø kapa í we, namaqí gø eshánønge, wài nø vlø:mìe.
- ¹⁰Gv- ray nø døngman pè í rvt, namaq nø Ang bønng svng èshóngshìnøng yýng kèní, èwà bøshà bvnli rì nvng kým vsvng rì kaq dèzøm bøshà rì nvng akvt gø dvzøm èmvnnøng rì svng mànádò.
- ¹¹Namaqí nàlóm nøng lònng vhung mòi lým rvt lvnghòm hòq namaq tiq gø nø tiq gø pán nàshatnøng nø nøt èlòmnhøng lònng svng nøngmaq shù:- ngìe.
- ¹²Namaq mènàzing nøngni. Kýmnhøt v̄l nø nøt yvngri taq ècvnshìnøng. Wekvt vdvñshaqrì èlún daqnønge.
- ¹³Gvrayí Abraham svng kàdvñ zìò dvgvp Gvray nø Ang dvgýmshì lým Ang mvdvm té ring we màvl rvt, Ang vdè svng tvnūshì nø dvgýmshì taqsóri,
- ¹⁴“Jòngjóng Ngài nà svng shvmán dvgóng nø vzing vshit dvzvrlym íe,” vl yà:ngà.
- ¹⁵Abraham nø nøt shvyvngshì nø cāò rvt, kàdvñ lònng a:ngí lún yà:ngà.

¹⁶P̄vngtòm vs̀ngrì n̄, vdè mvd̀m té ring ḡo svng tvn̄ò n̄ dvg̀mshìe. Vzi vr̀ung wā we kap̀vn taq ḡo, dvg̀mkài shvd̄:ngò we íe.

¹⁷Wed̄o tiqdvchá, Gvray gvcvt n̄ líng mvdaq p̀vn í we svng, d̀v̀nkà lú:nòrì kaq t̄opt̄op wa shá dvz̀vr̄ mvȳo rvt dvg̀mkài zangkwè wà yà:ngà we íe.

¹⁸Gvray n̄ màyà pè íe. Gvrayí n̄ d̀v̀nkà èz̄î n̄ dvg̀m ḡo dvg̀mshì b̄oi. Wervtn̄o, n̄ongmaq vz̀nglap vl we vl̄mrà l̀ong svng tvpshì l̀unl̀vm rvt máshìrà ỳvng vtshì b̄oshàrì n̄ongmaq n̄ líng mvdaq we ya vní p̀vn rvtn̄o nvr̄om tél̀vm èvl̄àie.

¹⁹N̄ot vl̄mrà yal̀ong m̀vng n̄, n̄ongmaq d̀ongn̄ot mvs̄on dvpvt ng̀vng we, vd̄onshìl̀vm kwèraq èí̄àie. Vrà, dvk̄oq laqtun vd̀ong r̀vm̄o vl we jejú ỳvng hòq g̀ong n̄ z̄omshì lú:nò we íe.

²⁰We vd̀ong svng n̄, Melkizedek dvg̀ong d̄o cà:nò n̄, dvcìq lvp̄at shvr̀ungshú vḡopè í dvz̀vr̄ yà:ngà pè Yesu Ang ni, n̄ongmaq dvpvt tvr̄à ǹmlat c̀vl̄ashú wáshì n̄ g̀ong yà:- ngì.

Hebru 7

¹Melkizedek yapè n̄, Salem mvr̀ing koqk̀vmpè nvng Vháng vt̀vngpè Gvray Ang shvr̀ungshú í yà:ngì. Darì Abrahamí koqk̀vmrì svng shvt b̄òà ỳvngkèni vt̀vng rái ke, Melkizedekngì vh̄oma:tnà n̄ Abraham svng shvman̄àe.

²Abrahamí ḡo dvrè shvngbe taq kèni tiqcé wál tiqwál zí yà:ngà. Melkizedek angb̀ong lvj̄om ǹmlat l̀ong n̄, "D̄ongman koqk̀vm", wae. Ang n̄ Salem koqk̀vm íe. Lvj̄om m̀epvng l̀ong n̄, "M̀ongz̄òl koqk̀vm", wa kà íe.

³Ang n̄ angpè angmè ḡo màvl, dvcìq g̀un taq ang gà:lò we angni, shì we angni ḡo màru yà:ngò. Ang n̄ Gvray Angcèpè nvng vb̀ong d̀vngwa shvr̀ungshú dvcìq lvp̄at wáshìe.

⁴Vkop Abrahamí t̄ol lún yà:ngà we dvrè té vp̄òrì taq kèni tiqcé wál tiqwál zí yà:ngà pè yapè n̄, kadvngshìni ring we svng èdakǹong.

⁵Ie, Lewi ang pvlí pvlaqrì dvh̄o kèni shvr̀ungshú b̀vnlì vyā lú:nò rì angmaq d̀vng, angmaq angn̄m angch̀vng í n̄, dvcháchá Abraham pvlí pvlaq í we

bashàrì taq kèní, tiqcé wál tiqwál rvkūlvmlvm rvt, Dvrá lònḡ taq jòḡḡjòḡni dvkvmkà vlāḡe.

⁶Wedø ínìḡø angmaq dvcìq ḡùn we taq màbá pè nørá, Abraham yvngkèní tiqcé wál tiqwál rvkūlvmlvm lú:nò nø, dvnkàrì lú:nò pè svng lè shvmán dvgòḡga yà:ngà.

⁷Iwe, cvm ḡø svng nø té ring ḡóí shvmán dvgòḡ:ngò lònḡ nø angwà vtóng v̄le.

⁸Tiqlap taq nø, shí sháò we shvrúḡḡshú rìí tiqcé wál tiqwál rvkūlvmlvm lú:nòe; Melkizedek dang nørá, “Ang cúndvḡḡ wáshìe,” wa shò:nò pèí lè tiqcé wál tiq wál rvkulá:mòe.

⁹⁻¹⁰Melkizedekngí Abraham svng vholm bóa rvtø taq nø, Lewi ḡø shini angkop angkàng ḡóng taq vl yà:ngì rvtñø, tiqcé wál tiqwál angwà rvkūlá:mò pè Lewi dvgòḡ:ngí ḡøni, Abraham taqkèní tiqdvḡvḡḡ tiqcé wál tiq wál zí vdū yà:ngì we íe, wanø shón vdue.

¹¹Vrá, tiqdāḡ nø Lewi dvgòḡ:ngí shvrúḡḡshú bvnli vyā zò:mò yvḡḡ kèní Dvrá lònḡ ḡø Israel dvcì cèri svng zí yà:ngà. Iwe angmaq shvrúḡḡshú bvnli vyā welònḡ dang kèní jòḡḡjòḡḡ, kòḡḡḡm tétóng lú:nò tvrà lā vl yàng pà í nìnø, Aron dvgòḡḡ taq kèní mòí dø Melkizedek dvgòḡḡ taq kèní shvrúḡḡshú mḡḡḡmán tiq pè pàwá bḡḡḡ dvzvr rà yà:ngì ma?

¹²Pawalvm wani shvrúḡḡshú vyā lònḡ ḡø rvlèò kvtkèní nø, angdvrá ḡø wedøni rvlē rà we íe.

¹³Yadø shò:nì we nø, kà yaríí tvnuò pè wepè nø, shòḡḡshang tiqdvḡḡḡḡ taq vbá nø, wedvgòḡḡ kèní nø kagó tiq ḡø ḡø shvrúḡḡrà yvḡḡ màdvzòḡmshì dvr we íe.

¹⁴Kadø íe wani jòḡḡjòḡḡ, nòḡḡmaq Vkàngpè nø Yuda dvgòḡḡ taq kèní bung daqì we nø dèdè yvḡḡshìe. Yadvḡḡḡḡ svng Moshíí shvrúḡḡshú vyā dāḡḡ kapà tiqkà ḡø mvshòn yà:ngò.

¹⁵Wemvdvmø mvtaq, Melkizedek ang shvbóḡḡḡḡḡ dø tiqdvchá, shvrúḡḡshú mḡḡḡmán tiq pè jòḡḡjòḡḡ bḡḡḡ long kvtkèní nø, shvrúḡḡshú vyā rvlèò lònḡ ḡø téwa dèdè yvḡḡshíá: mì.

- ¹⁶Ang nø shagóng dāng dvkǎmkà dvrá svng cà:nò we mòi dø, kadvgvp gø bé mvsøn màvl we gønsaq ang jórnonngùn svng cà:nò nø rvcvng yà:ngà we íe.
- ¹⁷Kadø íe wani Ang dāng shvkse wàd nø shòn yà:ngà we nø, “Nà nø Melkizedek dvgòng dø ècà:nò we, dvcìq lvpat shvrúngshú èíe,” vl yà:ngà.
- ¹⁸Pawá wani Dvrá lù:ngí nø kapà tiq pvn svng gø kóngtøp té dvtóng mvngu:tnò we í rvtnø, tiqdang kèní èshò:nò nìnø ang nònggùn vnón nø vjú mvlú:nò yvngkèní, vzvngò dvkǎmkà svng yi:lò we v́lá:mì.
- ¹⁹Iwe, vrá tiqdang èshò:nò nìnø, welòng tvle té shvla we nøt vlómrà dègóngā daqshà weí, vlómrà welòng taq kèní nongmaq nø Gvray kaq tvp vnvpsì lú:nie.
- ²⁰Vrá, shvrúngshú wáshì we nø dvgǎmkà taqkèní wáshì we íe.
- ²¹Lewi dvgò:ngí nø dvgǎmkà màdá shvrúngshú b̀nli vya lú:nòe. Yesu svng nø Gvrayí dvgǎmkàí, “Vkàngpè nø dvgǎmshì b̀oi, Ang dvgǎmkà svng mvlí:ngò, Nà nø dvcìq lvpat shvrúngshú èíe,” a:lòe.
- ²²Gvray dvgǎmkà yalòng rvt, Yesu nø té shvla we kàgvp tiq lònng dvpvt vmaqkǎmashú íá:mì.
- ²³Vzvng shvrúngshú wáshì yà:ngí rì nvng màbóng dāng èshò:nò nìnø, angmaq nø shí mvnshì tvle mvnshì we vl rvt shvrúngshú mvme luq yà:ngì.
- ²⁴Iwe Yesu yapè m̀vng nø, dvcìq lvpat cúnshì pè í rvt Angò shvrúngshú b̀nli vyā gø dvcìq lvpat d̀vng we íe.
- ²⁵Ang nø dvcìq lvpat cúnshì pè í rvtnø angmaq dvpvt Gvray m̀rdvngø røt nímaò nø, Yesu taqkèní Gvray yvng níshì rārì svng A:ngí chvng lú:nòe.
- ²⁶Wervtnø shànshér nø, dvgoq nøt màvl we, shillv̀m cip pà gø màvl we, mvrà vl rì nvng vsār vs̀ng í nø, muqlàng mvd̀mø shvringshaq í we, yadø í we shvrúngshú m̀vng nø nongmaq zóm dà:ngí we íe.
- ²⁷Ang nø shvrúngshú vgo wārì dø, vdè mvrà dvpvt vzvng, wedá:ngí nø bashàrì mvrà dvpvt, nì nø nì vr̀m shvt núngpà shvrúngā rà we mòi. Kadø íe

wani Ang vdè góng shvrúngshì dvgvp, angmaq mvrà dvpvt tiqka:tní t̀̀ngd̀̀ng shvrúng yà:ngà.

²⁸Dvrá lù:- ngí nø shaq c̀̀m vs̀̀ngrì lè shvrúngshú vgō wáshì dvzá:ròe. Iwe Dvrá lòng mèp̀̀ng b̀̀ng lú:ngi we dvg̀̀mkài nø dvcìq lvpát k̀̀mg̀̀m tét̀̀ng we Angcèpè svng lè shvrúngshú wáshì dvz̀̀vr daqà.

Hebru 8

¹Akvt sh̀̀n b̀̀shà k̀̀rì k̀̀nì té rìng we k̀̀cìq nø yadø íe. To sh̀̀n b̀̀shà dø í we shvrúngshú vgō tiq pè nø ǹ̀ngmaq è̀̀vlàie. Ang nø v́́háng vt̀̀ng ỳ̀ng p̀̀ngbàng rìng vt̀̀ng Koqk̀̀mpè Ang koqk̀̀m r̀̀ngt̀̀ng vbàngpā ỳ̀ng r̀̀ngá:mì.

²Ang nø sh̀̀nshèrrà, noqng̀̀m sh̀̀yat mvd̀̀ng lòng taq dvz̀̀mshì we tiqpè íe. Noqng̀̀m sh̀̀yat wel̀̀ng nø vs̀̀:ngí wàd̀̀ we m̀̀i, Kàngpèi wàd̀̀ we íe.

³Kadø íe wāni shvrúngshú vgō kagó ínìgø, shvrúng g̀̀npaq nvng shvt ǹ̀ngpà angp̀̀np̀̀n shvrúngl̀̀m rvca:ngò we íe. Wervt ǹ̀ngmaq shvrúngshú vgo pè gø shvrúngl̀̀m ǹ̀ngpà tiq p̀̀n vdá ràe.

⁴Rvgaq t̀̀m taq nø dvrá svng cà:nò nø shvrúngshúí nø ǹ̀ngpà shvrúnga ràe. Wervt Kàngpè nø akvt hòq rvgaq t̀̀m taq la vl ǹ̀nø, shvrúngshú nø mvwáshì ni we íe.

⁵Vrá, Moshíi noqng̀̀m sh̀̀yat lòng kupl̀̀m d̀̀n yà:ngà dvgvp, Gvrayí ang svng dvshat dvtúò sórí, “Shìg̀̀ng mvd̀̀m ỳ̀ng nà svng shvỳ̀ng b̀̀ngà we dvlà nvng vbóng dø ecà:nò nø, p̀̀n vr̀̀m wá dvg̀̀m lún hòq nàyáshì,” vl yà:ngà dø tiqdvchá, shvrúngshú werì gø muqlàng taqlapmò mvd̀̀ng lòng ang shvb̀̀nghang nvng b̀̀ngzì wa í rì taq dvz̀̀mshì we íe.

⁶Wedø ínìgø Yesu nø té shvla we k̀̀gvp taqò gvsà íá:mì nø, k̀̀gvp yal̀̀ng nø té shvla we d̀̀nkà taqk̀̀nì wà b̀̀à rvtnø, angli lòng mvd̀̀m té shvlae.

⁷K̀̀gvp ǹ̀mlat lòng cip màvl pà í ǹ̀nø, mèp̀̀ng tiq lòng lál̀̀m mvtú màvl ni we íe.

⁸Wedø ínìgø Vkàngpèi Israel cèrì svng shvràò sórí a:lò we nø, “Eyvngnøng, Vkàngpè yadø wae: ‘Israel rvp nvng gø, Yuda rvp nvng gø, Kàgvp Angshír tiq lònng Ngài wvng dakngò we angnìrì tuq ràe.

⁹Kàgvp yalònng nø, angmaq angkop angkàng maq svng Ejip móng kèní shvlélm rvt, Ngà wu:rí shòlò we angni taq angmaq nvng wà yvngshà we kàgvp dø nø mòi lōng. Kadø íe wani Ngà kàgvp svng angmaq mvcèn rvt, Ngà nø angmaq yvng kèní rvlshòng bōngà”, wae.

¹⁰Vkàngpè rá yadø wae: ‘Angni welòng mèpvng, Ngài Israel rvp nvng wàlvm kàgvp nø yadø íe: Ngà dvràrì nø angmaq dvdvm shànòt taq shvmālāngò nø, angmaq nòt vdòng taq vrūālv̄m íe. Ngà nø angmaq Gvray wvngshòng nø, angmaq nø Ngà bashà í longe.

¹¹Wekvt angmaq kagóí gø tiqdvng vsvng nvng angnvm angchvng kaq, “Vkàngpè svng shá ràe,” wa shvngòt mvrà long. Pawá wani cvmgò tegó angmaq shvngbeí Ngà svng èsháng longe.

¹²Vrá angmaqí vlèò rì svng Ngài chutnangò nø, angmaq mvràrì svng màmvsvngalvm íe,” wae.

¹³A:ngí, ‘Kàgvp Angshír,’ wa nø shò:nò rvt nvm̄lat lònng svng nø anglí í dvzvr bòà. Anglí íá:mì nø bōtná: mì lònng nø vmòllvm wa íe.

Hebru 9

¹Kàgvp nvm̄lat lònng taq gø Gvray kaq noqngòmlvm vtòngrì nvng shvgaqshaq rvgaq tòm noqngòm tòngnø vl yà:ngì.

²Angmaqí noqngòm shiyat dvgò yà:ngà lònng taq nvm̄lat dvtvng svng nø Shànshér rà, a:lòe. Wedvtvng taq nø svmigwìn shvrúng rà gø, hapjvm lònng nvng Mvr dvtān zidòng gø vle.

³Vrá, dvkøq laqtun vní lònng walòng vdòngrvmø nø Shànshér Vtvng Dóng a:lò we shiyat tiqdòng vle.

⁴Wervm nø, ngórcì wrlvm shé núngrà nvng shéí rvdupshaq í we kàgvp shøpdik v̄le. Shøpdik chvng vdòng rvm nø Manna zidòng zá:ngò we shé

chúngcè gø, angcvp m̄or yà:ngì we Aron dvr̀ng t̀ng gø, kàgvp lóngkòm gòmni gø zvng.

⁵Shøpdik mvd̀m taq nø, pòngbàng ngør we Kerubim góníí dvsházā rúngt̀ng svng mvguqòe. Yad̀ng p̀n dang nø akvt mvti mvni shòn mvtómshì.

⁶Wed̀ng p̀n dvgø bød dá:ngí shvr̀ngshúri nø noqngòm shiyat ǹmlat dvt̀ng svng ni vr̀m gòng nø, Gvray kaq dvzòm we b̀nli wàòe.

⁷Iwe vni d̀ng wad̀ng r̀m svng nø, shvr̀ngshú vgòpè wa, tiq̀ng tiq poq gòng nø, ang vdè dvpvt gø, bashà rìí mvshád nø vlèshì we mvr̀rì dvpvt gø, shvr̀ngl̀m shvwi lá:ngò nø gònge.

⁸Yarì taq kèní, Shànshér Pvlàcèi dvtan daqà we nø, noqngòm shiyat ǹmlat chòm shini vl d̀ngte taq Shànshér Vtvng D̀ng svng gòngl̀m tvrà nø shini mvtà:nò, wa we yalòng íe.

⁹Yalòng nø akvt dènila dvpvt shvbóng hang íe. Weỳng shvr̀:ngò we gønpaq nvng shvtnúngpái noqngø:mò gó ang mvrà vl dómshì nøt svng dvshvnga mvlú:nò.

¹⁰Wed̀ngp̀n nø v̀ml̀m aql̀m nvng zvlshil̀m dvshérshil̀m nvng góngsha dang sing we vtòng angp̀np̀n wa í nø, Gvrayí tvrà angshvr̀ wà daqò we angni hòqshaq wa zòmd̀ng we íe.

¹¹Wedø ínìgø shvla lònng zishú, shvr̀ngshú vgo pè, Kristu di daqì kvt, Ang nø té tewe té kòmzøp we noqngòm shiyat taq gòngá:mì. Shiyat yalòng nø wu:rì wàò we mòí. Vp̀nshaq p̀n kèní gø mòí.

¹²A:ngí nø d̀ngchè shvwi nvng nungwà shvwi gø mòí, Ang vdè shvwi lá:ngò nø Shànshér rà svng Ang tiq kvt wa gòng weí nongmaq dvpvt dvcìq lpat chutch̀ng we b̀nli wá d̀ng bòà.

¹³Kadø íe wāni d̀ngchè nvng nungwà ngvlá shvwi nvng ngvr̀m waqpúí, mvm̀ng mvshèr vcaq rì svng vpø:pmò weí lad̀ng shagòng svng dvshér lú:nò kèní nø;

¹⁴dvciq lvpat Pvlacè taqkèní Ang vdè nø kòmzøp we núngpà wáshì nø Gvray kaq shvrúngshì bòi we Yesu shvwií té wa vjú màvl we b̀̀nlì vshìrì taqkèní nøngmaq mvrà svng dèshéra b̀̀shà nø, cúnshì pè Gvray kaq dvzømlým d̀̀mshà dèz̀̀vr b̀̀shà we íe.

¹⁵Yalòng rvtñø Ang nø kàgvp angsh̀̀vr gvsà wáshìe. Yalòng nø kàgvp ǹ̀mlat lònng vdòng taq vléshì yà:ngìrì svng Ang shì lù:ngí chutch̀̀vnglým rvt nvng vgøshaq̀̀rì svng vd̀̀vnashaq í we dvciq lvpat zaqshøp vpvt dvz̀̀vrlým dvpvt íe.

¹⁶Zaqshøp vpvtlým kàgvp vl kvtkèní nø, zaqshøp kàgvp g̀̀vlaò pè shì we zangkwè gø vl ràe.

¹⁷Pawalým wani zaqshøp kàgvp g̀̀vlaò pè shìvm kvtt wa ang zaqshøp nø vpvtt lúnshì we íe. Kàgvp g̀̀vlaò pè shini cúnshì d̀̀vngte taq nø, zaqshøp welònng vpvtt mvlúnshì.

¹⁸Wedø í rvtñø kàgvp ǹ̀mlat lònng taq gø shvwi màl̀̀vngshaq nø mvwà yà:ngò.

¹⁹Kadø íe wani Moshií Dvrá lònng svng cà:nò nø d̀̀vk̀̀vmkà̀̀rì, kà nø kà vr̀̀vm bashà̀̀rì svng dvtàò dá:ngí, a:ngí nungwà nvng d̀̀vngchè shvwi taq tì vshúò weí, vỳ̀vng m̀̀øl mvshé nvng ciqdvgoq sh̀̀øn lá:ngò nø, kàru rvdul lònng svng gø, bashà̀̀rì shvngbe svng gø vpø:pmò taqsórí yadø a:lòe.

²⁰“Shvwi yalòng nø namaqí c̀̀vnlým Gvrayí dèk̀̀vmnøng we, kàgvp shvd̀̀øng shvwi íe,” a:lòe.

²¹Vrá, wedø tiqdvchá a:ngí, noqngòmm shìyat lònng svng gø, shvrúng b̀̀nlì dvzøm dvrèrì shvngbe svng gø, shvwi welù:ngí vpø:pmòe.

²²Dvrá taq nø, tvné vl d̀̀vngte shvngbe nø, shvwií dvshàn dvshé:rò we íe. Shvwi shvyòò we màvl kvttñø, mvrà chutnālým tvrà gø mvjaq.

²³Weỳ̀vng kèní, muqlàng taqlapmø vl̀̀rì svng shvbú:ngò nø wà yà:ngà rì svng nø, yadø í we shvt núngpà taq kèní dvshàn dvshér ràe. Wedø ínìgø muqlàng taqlap àngkè mvdòng lònng svng nø, té shvla we núngpái dvshàn dvshér ràe.

²⁴Kadø íe wani Kristu nø, shànshér rà angké mvdòng lònng svng shvbú:ngò we vs̀̀vng wu:rí wà yà:ngà we tiq chømm svng gòng yà:ngí we m̀̀òi. Ang nø

nøngmaq dvpvt Gvray mvrðvngø muqlàng taqlap angjóng lòng svng ni gòngá:mì we íe.

²⁵Vrá, Ang wedø gòngá:mì lòng nø, shvrúngshú vgō pèí, vdè shvwi mòi we shvwi lá:ngò sórí, nõng vròm Shànshér Vt̄ng Dõng svng góng rà dø tiqdvchá, Kristu gø wedøni angkvt angkvt mvme kvt vdè góng shvrúngshì rà we mòi.

²⁶Wedø la shvrúng rà we í kvtkèní nø, rvgaq angké shvzõng dýng yà:- ngà ni kèní akvt hõq Ang nø mvme kvt dvshá vdū ni we íe. Inìgø akvt m̀vng nø, rvgaq angbànri dõm we rvtø taq, Ang tiq kvt wa dvtánshì daqì ỳvngkèní, mvrà svng lúā yilālv̄m rvt Ang góng ni shvt núnglv̄m wáshì daqì.

²⁷Vrá, s̀vngzà wàngcè dvpvt nø, tiq kvt shì nø, wedá:ngí kà ngélv̄m lòng vḡvnshaq í dø

²⁸tiqdvchá, mvmē gó dvpvt mvrà ríālv̄m rvt, Ang vdè tiq kvt wa shvrúngshì yà:ngì pè Kristu nø vníkv̄t wakvt dvtánshi daq kvt nø, mvrà rí dvbvnglv̄m dvpvt mòi. Ang svng ca dáò rì svng Chávezlv̄m dvpvt di daqe.

Hebru 10

¹Dvrá lòng nø dvgáni tuql̄v̄m d̄vnshi we shvla p̄vnri ang bàngzì wa í nø, angkè jóngkvp mòi rvtnø, nõngni nõng vròm shvrúng ma:nò we shvt núngpà rì taq kèní, weỳvng vnv̄pshì ra rì svng dýng kadø ínìgø kòm̄gøm té dvtõng mvngu:tnò.

²Dvrá angni taq Gvray noqò rì angmaq mvrà svng tiq ka:tní dvshér ngu:tnò pà í ni, angmaq rvw̄nnø:tní angmaq svng mvnga: nõ ni we íe. Wedø la í nìnø núngpà shvrú:ngò lòng gø vz̀vng kèní nar yà:ngò ni we íe.

³Wedø ínìgø, tiq nõng nø tiq nõng shvt nú:ngò we núngpà nø mvrà dang dvshatl̄v̄m dvpvt wa íe.

⁴Kadø íe wāni, nungwà ngvlá nvng d̄vngchè shvwií nø mvrà svng lúā mvngu:tnò.

- ⁵Wedø í rvt Kristu rvgaq tøm svng gònq daqì kvt A:ngí, “Shvt núngpà nvng shvrúng gønpaqrì svng Nà mèshóngshì nø, Nàí Ngà dvpvt góng tiq lònq dègóngāng bóngà.
- ⁶Góngkøp wír núngpà nvng mvrà núngpà rì svng Nà mèwómshì.
- ⁷Wekvtnø kàru ya rvdūl taq Ngà dang vrū yà:ngà dø tiqdvchá Ngàí, ‘Gvrayá, èỳvnga, Nà nøt èwómshì dø wàlóm rvt Ngà tok dakngà,’ v̄l bóngà,” wae.
- ⁸A:ngí shø:nò we nòmlat tiqkà nø, “Shvt núngpà rì nvng shvrúng gønpaqrì gø góngkøp wír núngpà rì nvng mvrà núngpà rì ínìgø, shvngbe nø Dvrá lù:ngí dvká:mò ỳngkèní shvrú:ngò we wa í we; í nìgø, A:ngí werì svng, “Nà nø shóng gø mèshóngshì, wóm gø mèwómshì dá:rì,” a:lò dá:ngí;
- ⁹wemvza nørá A:ngí, “Eỳvnga, Nà nøt wómshì dø wàlóm rvt nø Ngà tok dakngà,” a:lòe. Wedø wā ỳngkèní núngpà shvrúnglóm mèpvng tvrà svng shvdøng shvngvnglóm rvt nø A:ngí nòmlat tvrà svng lù bòa we íe.
- ¹⁰Ang nøt wómshì dø wàlóm yalònq rvt nø, Yesu Kristu Ang góng nø tiqka:tní røtwa shvngbe tvle shvrúngshì daqì ỳngkèní nøngmaq gø shànshér dø shvgaq we lún bøshà.
- ¹¹Shvrúngshú pè vrà:mí, nìrv̄m rip nø dvzø:mò sórí, tiq kvt mvdv̄m tiq kvt shvt núngpà wepv̄n nī í we mvmekvt shvrú:ngò we ínìgø, werí nø mvrà rì svng kàdv̄gv̄p gø lúā mvngu:tnò.
- ¹²Iwe Yesu yapèí m̀vng nø mvrà svng lúālv̄m, dvciq lvpat dvpvt tiqka: tní tv̀ngd̀vng shvt núngpà tiq lònq shvrúng bòa dá:ngí, Gvray vbàngpā ỳng rúngá:mì.
- ¹³Ang nø wekvt kèní kukaq Ang nvng ngv̄nshà í rì svng, Ang hí shvnāmshì rà mvkø̄m í dvzvr̄ daqò lònq svng cāò nø v̄le.
- ¹⁴Kadø íe wani A:ngí shvrúnglóm tiq lònq taqkèní rvcv̄ngshaqrì svng dvciq lvpat dvpvt køm̄gøm tétøng dvzvr̄ bòa.
- ¹⁵Shànshér Pvlàcèí gø nøngmaq kaq yadang taq shvkse wáshì nø,

- 16“Angni wenila mèpvng, Ngái vrá angmaq nvng walým kàgvp lòng nø yadø íe: Ngà dvràri nø angmaq nøt taq shvmālāngò nø, Angmaq dvdvnmøt taq vrūālým íe,” wa Kàngpè shøne.
- 17Mèpvng A:ngí vrá, “Angmaq mvràri nvng angmaqí vlèò rì svng, kadvgvp gø Ngái màdvdvmlým íe,” wae.
- 18Mvrà chutna we v̄l kvt nø, mvrà dvpvt núngpà shvrúnglým t̄vn tiq kvt nø màvl we íe.
- 19Wedø í rvtñø vn̄m vchvngrié, nøngmaqí Yesu Ang shvwi taq kèní ni Shànshér Vt̄vng Dóng svng gòng lým nøt dvtéshìrà lún bòshà.
- 20Yalòng nø Yesuí nøngmaq dvpvt Ang góng zíshì nø, dvkøq laqtun vdòng lòmle gònglým cúnshì we tvrà angshvr̄r tiq hwáng ètóngà bòshà rvt íe.
- 21Akvt nøngmaq nø Gvray chòm øp we, ring we shvrúngshú vgō tiq pè vdái rvtñø;
- 22nøngmaq dòngnøt taq mvgv̄m we v̄l rì lvshv̄ngv̄m dø, shvwi vpø:pmò weí nøngmaq góng nø m̄vngshèr dø z̄vl bòa rvtñø, k̄vmnø:- tní shaqshaqwa nøtdōng nø:tní tvp vnvps̄hài.
- 23Wemvdvmø, d̄vnkà èzí yv̄ngshà pè Ang nø nøttóng k̄vmv̄m daq pè í rvtñø, nøngmaqí vchà:- ngì we k̄vmnøt tvrà svng, màw̄vlshài dø dōngdōng wa mvnvtshài.
- 24Vrá, shóngnøt nvng b̄vn̄li shvlá rì taq tasv̄ng tàle nònggùn vzíkélým, tiq gó nø tiq gó dvshatkéi.
- 25Vsvng tiqmaq wáshì dø, nøngmaq dvkómshài tvrà nø laq mvna:rì. Kàngpè Angni welòng tuq yúl m̄vnshì we svng namaqí èshánøng rvtñø téwa yadø nònggùn nàzíkénøng.
- 26Dìnglòng tvrà svng nøngmaqí shá bòshà dá:ngí, màngmàng mvrà wài pà í nìnø, mvrà dvpvt shvt núngpà t̄vn tiq kvt vrá shvrúngālým nø màvl.
- 27Kàngé daqò we nvng Gvray kaq vtùri svng shv̄mná høpnøt svmií vm̄vng høq w̄vr daqò lòng svng, vt̄vngkèní svrēnø:tní cād̀vng wàlým wā íe.

²⁸Moshi Dvrá svng vlèò rì nø, shvkse vní vshòm gø kà kèní, dvshá màzāshaq shì we íe.

²⁹Wedø í nìnø Gvray Angcèpè svng hí l̀̀ngp̄vng lā:mò nø, shànshér dø shvgaq bõà we kàgvp shvwī svng nø, màpø we tiq p̀̀n dvdu:tnò nø, jejú rvlā daq we Pvlacè svng gø shvraq màchaq shvyó:mò vsvng wegø svng nø, kadvngshìni rvnaq dø shõn vdū lōng we svng dèd̄v̄mnøng.

³⁰Kadø íe wani, “Tvle teqal̀̀m lōng nø Ngàò èøngange, Ngái teqal̀̀m íe,” wa shõn pè nvng “Vkàngpèi Ang bashàrì svng kàngél̀̀m íe,” wa shõn pè svng nøngmaqí sháie.

³¹Cúnshì we Gvray Ang wur taq nàjāvm lōng nø, svre dvké vt̄vng we tiq p̀̀n íe.

³²Namaq nø vlē rái angñi taq dvgáā we èlún bõshà dá:ngí dvshà mvhøt rì svng nøt mvtìn dø, kadø wa tøn èd̀̀vng bõshà we svng dèd̄v̄mnøng.

³³Tiqkvtkvt namaq nø vsvng shvngbe m̀̀rd̀̀vngø shvraq màchaq èzèrnøng we nvng dvshá dvkī nàrènnøng we gø nàhóm bõshà. Namaq vdèi wedø nàhómnnøng mvd̀̀vmø wedø vhø:- mòrì nvng gø dvshàl̀̀m lōng mèǹ̀gùnøng.

³⁴Kùng taq vdóngshaq rì svng gø namaqí mvré èza ỳ̀vngshà. Namaq dvrèrì ètøl̀̀m bõnøng dvgvp gø, dvbùnø:tní ètønshìnøng. Yalōng nø namaq dvpvt té shvla nø ỳ̀vnggùnggùng zá:nò we pøhvp namaqí lúnl̀̀m í we svng èshánøng rvt íe.

³⁵Wedø í rvtnø namaq nvròm dvtéshìnøt svng mègurshìnøngni. Wedø nøt te l̀̀:ngí nø ring we zibè lúnl̀̀m íe.

³⁶Gvray w̄vmshì dø c̀̀vn dègøm bõnøng kv̄t, d̀̀v̀̀nkà ishøt ìg̀̀vn namaqí lúnl̀̀m dvpvt, tøn zànnøt è̀̀lv̄nøng.

³⁷Kàru taq wadø, “T̀̀vn tiql̀̀vng, tuql̀̀m vd̀̀vnshaq pè nø di daqe. Ang nø màdvtømshì, cancan di daqe.

³⁸Ngàò dõngman vsvngri nø, angmaq k̀̀vmnøt taq kèní cúnshì lún lú:- ngòe. Mèp̄v̄nglap poshīvmrì svng nø, Ngà màdvbòng long,” wa vrūshaq íe.

³⁹Nøngmaq nø poshi nø vm̄ngvm mvdò taq màbái. Kím nø chutchúng lún we mvdò taq m̀ng vbáie.

Hebru 11

¹Kímnøt wā lòng nø nøt taq vlómshìrì kaq angkè v̄l dø dvdu:tnò nø, shini mvyà:ngòrì svng angjóng v̄le, wa kím lòng íe.

²Dari vsvngrì kaq Gvray wímshì yà:ngì we gø, kímnøt yalòng rvtnø íe.

³Rvgaqrì nø Gvray Mòngkà taq kèní p̄vn yà:- ngà we nvng ýngshì p̄vn ídýngte nø, mvyýngshì p̄vn taq kèní p̄vn yà:ngà we svng, kímnøt taq kèní wa nøngmaqí cí:ngì we íe.

⁴Abel a:ngí gø, kímnøt taq kèní Kainí shvrú:ngò lòng mvd̀vmø té shvla we núnghà Gvray kaq shvrúng lún yà:ngà. Kímnø:tní shvrú:ngò we gønpaqrì svng Gvrayí vtoãdò rvtnø, ang nø døngman vsvng dvdut lún yà:ngà. Abel nø shì yà:ngì we ínìgø, kímnøt yalòng taq kèní akvt høq wedøni ang kà shøne.

⁵Enok svng gø, kímnøt rvtnø màshíshaq vbun yà:ngà. Kàru taq, "Ang svng Gvrayí ni vbun bòa rvtnø, vsà:ngí ang svng lá mvlú:nò," wa vrũe. Pawalým wani taqkaq màbu:nò vz̀ng kèní nĩ ang svng nø ang kímnøt rvt Gvrayí wá:mò we íe, wa nø ang dang dvshvng yà:ngà.

⁶Kímnøt màdáshaq nø Gvray kaq wímshì dvz̀vr mvlúnshì. Pawalým wani Gvray ýng s̀ng vnvps̄hi ra gó nø, Gvray v̄l we svng gø, Ang kaq ládòrì svng A:ngí zìbè zi daq we svng gø, kím ràe.

⁷Shini mvyà:ngò p̄vn nvng mvtuq ra p̄vn rì dāng tvnuò nø Gvrayí Nowa svng dvtúò ke, ang nø kímnøt taq kèní Gvray kà svng vpø nø:tní kà tā nø, ang tiq chòm vsvng shvlutlým dvpvt, shòchòm d̀ng tiq chòm wà yà:ngà. Rvgaq tøm vsvng nø kàngé we vhó:mò nø, Nowa nø ang kímnøt rvtnø døngman lòng dvdut lún we zaqshøp vpvt pè íá:mì.

⁸Abraham nø, Gvrayí goò dvgvp ka kaq svng dilým mvsháshì we ínìgø, kímnøt taq kèní kà tā nø mèpvng a:ngí zaqshøp lúnlým móng svng b̀nlým ang búng yà:ngì.

⁹Kímnøt taq kèní ang nø zílvm dvn yà:ngà móng taq zaqlè wáshì yà:ngì. Dv̀nkà welòng kèní ni zaqshøp tiqdø vpvtlvm pèla, Isak nvng Yaku maq gø wvngzà móng taq vl padø, shø dvchvng shiyat taq wa vl yà:ngì.

¹⁰Kadø íe wani, Abrahamí nø ngvng we wamà welòng svng vlø:mò nø cāde. Wamà welòng svng vrvngshú nvng wáshú nø Gvray íe.

¹¹Sara nvng Abraham gø, kímnøt taq kèní angnóng vlé rái ke, cvmré vdá lún bõà. Pawalvm wani zílvm dvnāshú pè Ang nø nõttóng kvmvm daq pè íe, wanø Abraham kíme.

¹²Wedø í rvtnø, vshíshaq rvcí í we vsvng tiq gó taq kèní, ang pvli pvlaq rì røbøng nø, muqlàng kurniprì dø, rø mvzøshì we nvmukdvrā tìrìn zishil dø luq lú:ngì.

¹³Yadvng gó shvngbe nø zílvm dvn yà:ngà móng màlúnshaq, kímnøt vl taqsóri shì yà:ngì. Wedø ínìgø dvnkà werì svng angmaqí vrúm kèní yà:ngò nø, shòshòwa nø:tní vtòd taqsóri, angmaq vdè nø rvgaq yalòng taq wvngzà nvng zaqlè wa í we vchángshìe.

¹⁴Yadø vchángshìrì nø angmaq vdè dvpvt móng tiq móng lāshì we vsvng í we chaqdv p dvtāshì we íe.

¹⁵Mèp̄vnglap làng ráà móng svng angmaqí màmvørø:tno; la mvørø:tno pà í nìnø, vtvnglvm rvtø gø angmaqí lú:nò we íe.

¹⁶Wedø ínìgø akvt angmaqí nø, té shvla we muqlàng móng tiqmóng svng m̀vng mvørø:tnè. Wervt Gvray nø angmaqí Ang svng angmaqò Gvray, wa tòd we svng màshvraqshì. Pawalvm wāni A:ngí angmaq dvpvt wamà tiq lònng dvgøāde.

¹⁷⁻¹⁸Abraham gø ang svng vlø:tnò dvgvp, kímnøt taq kèní Isak svng núnglvm shvrung yà:ngà. “Isak taq kèní wa nà dvcì shlvuqalvm íe,” wa nø àvlshaq ínìgø, dvnkà rì svng shaqshaqwa vtòd pè Abraham a:ngí nø, angcè lònngzà wepè svng ni núnglvm dvn yà:ngà.

- ¹⁹Pawá wani Abraham nø, Gvrayí nø, shìvm yíngkèní gø wedøni dvzun ngu:tnòe, wa kíme. Jøngjønngni angcèpè svng nø shìlvm yíng kèní vrá vtíng lún bóa we íe.
- ²⁰Isak gø, kímnøt kèní dvgáni tuq ra rì dang tvnūò nø, Yaku nvng Eso svng shvmán dvgóngā yà:ngà.
- ²¹Yakuí gø, shìlvm dvnshì dvgvp, ang tvngngúl mvtú taq tūshì nø noqngò: mò taqsóri, kímnøt kèní ni Yosep angcè pèní svng shvmán dvgóng yà:ngà.
- ²²Yosep nø ang shìlvm rvtò hòqa:tnà dvgvp, kímnøt taq kèní Israel dvcì cèrì dvgáni búnglvm lònng dang shò:nò nø, ang shārøri dvzvnívm rvt dvkím yà:ngà.
- ²³Kímnøt taq kèní ni, Moshi nø gvl bóa mèpvng, angpè angmèi vshòm shvlá hòq má yà:ngà we íe. Kadø íe wani ang nø shvl vwvl vnvp we cìmrécè í we svng angní yà:ngò nø, koqkím vmíng svng gø màsvre yèng.
- ²⁴Kímnøt kèní Moshi gø téa:mì mèpvng, Farao koqkím cèmè angcè tó mvwáshì nø;
- ²⁵mvrà ang dvbúrà taq tiqchàmccè nøt dvshómshìlvm lònng mvdvmø nø, Gvray bashàri nvng tiqdø dvshá dvki vrè we tønshìlvm lònng svng lè téwa rvcvngshìe.
- ²⁶Kristu wā pè svng shvraq màchaq zē:rò we taq mvngú lún we nø, Ejip móng pøyá pønūngri mvdvm té vpø dø dvdu:tnòe. Pawalvm wāni vzvngkaq a:ngí lúnlvm í we zìbè gønpaq svng vlómdvng cāò we íe.
- ²⁷Kímnøt taq kèní ang nø koqkímpè shvmná hòpnøt svng màsvrere Ejip móng kèní búng yà:ngì. Pawalvm wani vneí yíng mvlúnshì Pè wepè svng nø yà:ngò padø dvda:mò yíngkèní A:ngí tøn zán yà:- ngà.
- ²⁸Vrá angcè vlatrì svng shvmá: ngo pè wepèí Israel cèrì svng màkoqlvm rvt, ang kímnøt taq kèní ni Shvle Boy rvtò nvng shvwi vpøplvm vtóng cvn pèng yà:ngà we íe.

²⁹Kímnøt taq kèní bashàrì angmaq nø, vbātøm taq di padø Tìnúng Mvshé wàng pat vlé dí lún yà:ngà. Ejip rì m̀vng nø welòng døni dí vløtshì nìnø rá shvngbe songløp límke yà:ngà.

³⁰Kímnøt rvtnø ni Yeriko wamà bāgv̄m wángri nø shvngøtni tiq bõà kv̄t, shvngbe ho vrøl yà:ngì.

³¹Kímnøt taq kèní, góngn̄m mè Rahap gø, dvj̄v̄ma:tnà rì svng wáshì nø vtoè ỳvngkèní, dvrá mvc̄v̄n rì nvng tiqdø màmv̄ng ỳvng.

³²Wemvd̄vmø ngàí kapà lvshònònøng? Kadø íe wani Gideon, Barak, Samson, Yefta maq nvng; Dawi nvng Samuel maq gø, vrá kàdvtutshúri dang svng ngàí lā gùnò nøngnø rvtøí mvdū:ngo.

³³Kímnøt taq kèní ni yarií nø, móngdàn rì svng tøl d̀vng yà:ngà; døngman b̀vnlì rì gø wà yà:ngà; d̀v̀nkàrì gø lún yà:ngà; kangkirì nønggøp gø shø d̀vng yà:ngà;

³⁴svmi m̀vlàm shaq svng gø maq d̀vng yà:ngà; sh̀v̀mcí kèní gø lutshì yà:ngì; shaq vnøn ỳvngkèní gø nønggùn d̀vk̀vng lún yà:ngà; cìlwàng taq shvre k̀vng weí ẁvngzà cìldøngri svng batt̀vng vt shì dvz̄vr̄ yà:ngà.

³⁵Svmaré tiqmaqí gø angmaqò shì ri svng dvz̄unaò we lún yà:ngà; dvgá tiqmaq nø, té shvla we dvgáni dvzunl̀v̄m l̀ong l̀unl̀v̄m rvt, wekvt shvlutnā we svng màtoè nø, dvshá dvré dvkiò nø vrèò we angp̀v̀np̀v̄n svng tønshì yà:ngì.

³⁶Vrá dvgá tiqmaq nø dvshá dvc̄ wàò we nvng vdi:pmò we, dù:ngò we nvng t̀vng taq rú:ngò we taq kèní vlø:tnò we svng gø tønshì vdū yà:ngì.

³⁷Angmaq svng lú:ngí gø angshī wa:pmòe; z̀v̀ngri:tní tatut ri:tnòe; angmaq svng dvlø:tnòe; shà:- mí sha:tnòe; dvshà mvhøt, vrè dvki we vhø:mò taqsóri, dvshá dvré vỳvng pør d̀v̀ngchè pør gwāshì nø dām we gø vl̄ yà:ngì.

³⁸Rvgaq nø angmaq v̀ll̀v̄m màpø rvtnø, rvgaq mvgūng nvng shig̀vng m̀ong, l̀ongbuq nvng vbad̀vng r̀v̄m vl̄ nø vwúshì yà:ngì.

³⁹Angmaq kímnøt rvt yari shvngbeí nø shvring we lún yà:ngà nìgø, d̀v̀naò l̀ong nø shini mvl̀uǹv̄m yà:ngò.

⁴⁰Pawalým wani Gvrayí nongmaq dvpvt té shvla we tvrà dègóa bòshà nò, angmaq nò nongmaq nvng tiqdø mòi kvtkèní nò, kòtgøm té dvtóng we mvlú:nò.

Hebru 12

¹Wervtnø, yadýngte luq we shvkse tiqmvdòí nò rvmøt vkón dø nongmaq svng gùr èkwa:ngì rvt nò nongmaqí gø bónnì bónsa:ngí nàdǎngkèi rì shvngbe nvng yùl yùlcè shèwài we mvrà svng chut gū:rì nò, nongmaq vzvngkaq èvlai we kvlvngrà taq tøn zánno:tní kvlvng dvjūnlým wài.

²Nongmaq kýmnoøt tvrà angké dnbóng nvng køm dvgømshú pè; Ang vzvngkaq v̄l da we dnbúra rvt, shvraq màchaq vholm bóa rì svng pà ti mvlá:nò nò; wurgáng tòng mvhøtlým lòng tønshì bòi yvngkèní, Gvray koqkým rúngtvng vbàngpā yvngø rúngá:mì pè Yesu svng vdaqdvng wa dvjaqì.

³Namaq mèjòrnøng weí nøt mvtinlým rvt, mvrà v̄l rií zē:rò nò vza:tnò lòng svng tønshi yà:ngì pè Yesu svng dèdvmnøng.

⁴Namaqí mvrà svng nàtùnøng we taq shvwi vyø høq nò shini mènàhóm dvrnøng.

⁵Gvrayí dèshatnøng we kà svng nàná bòshà ma? A:ngí, “Ngàcèá, Kàngpèi shèngøt kà svng yvng mvtvm dø mèwani. A:ngí nà svng èngvn daq nìgø nøt mètinni.

⁶Kadø íe wani, Kàngpè shóngshi gó svng nò A:ngí shvngøt nò, A:ngí angcè dvdu:tnò gó svng gø shø:nòe,” wa nò shòn yà:- ngà.

⁷Namaq dèshànøng dvgvp Gvrayí angcèrì svng shvngø:tnò dø wa dèdutnøng nò ètønshinøng. Pawalým wani, angpèi màshvngø:tnò we angcè kagó v̄le ma?

⁸Angcè svng døni namaq svng mèshèngøtnøng nìnø, namaq nò angcè mvdøng mèinøng, zàmécè èinøng. (Kadø íe wani angcè nò kagó ínìgø shvngøt we vholm ràe.) ⁹Vrà nongmaq nò góngsha dang dvzit dvzvnglým dvpvt angpè angmè vdài nò, angmaq svng nongmaqí vpøie. Wedø í nìnø, gønshaq lún dvzvrílým nongmaq svng èø:pmì we Pvlacè Angpè svng nò téwa vpø ràì we mòi ma?

¹⁰Shagóng angpè maqí nò vdū gvp dvdūò nò, tiqrvtòcè dvpvt wa dèzit dèzà:ngìe. Iwe, Gvrayí nò Ang shànshér lònng nòngmaqí mvngú lúnlúm dvpvt shèngø:tnìe.

¹¹Dvzit dvzèng we vhò:mò lvng nò dvbùlúm dø màshúm, yùrlúm dø lè íe. Wedø ínìgø dvzit dvzèng we taq kèní shvjāng bòò vsvng wegó nò, døngman we nvng mòngzòl we angshí nò mèpvng wa shrvvt lúnlúm í longe.

¹²Wervt namaq nò shaqcòm we wūrrì nvng nònggùn màvl we p̄nciqrì dèkíngshìnøng nò;

¹³hí vze rì nò màyv p dø vzvlshì lú:nò nò, téwa ban we lúnlúm rvt, mvdóng we tvràrì taq èdìnøng.

¹⁴Vsvng shvngbe nvng vrúm vrá dø vllúm dèzaqshìnøng. Rvhiqshaq vsvng wáshì rà dø èwáshìnøng. Mòí kvv kèní nò Vkàngpè svng yíng mèlún lóngnøng.

¹⁵Namaq dvhò taq Gvray jejú svng vto mvlú:nò we tiq gó gø màvllúm rvt nàyáshìnøng. Mòíni kā we angrø yò long weí namaq svng gèzvmnøng nò, mvme gó svng mvmvng mvshèr dècaqvt nøng we màshá!

¹⁶Esoí nò Gvray kaq màpòò nò angò vlat lúnkíng nò vmpà tiqmør taq tvlevm yà:ngà padø, namaq dvhò taq gø Gvray kaq màpòò we tiq gó gø laq màvl.

¹⁷Mèpvng, Eso nò necì vyóò nò angpè shvmán kà lún mvyó ni gø a:ngí wá vlé bòà tvrà nò, líng màshvláa yà:- ngò we namaqí èshánønge.

¹⁸Akvt namaq nò, shup lún daq we nvng svmií vkat we shìgùn svng gø; rvmøt naq vkón nò, cóngcóng dō we nvng nùmbòng mvrù yíng svng gø;

¹⁹dodishaq nvng vkiq we shaqmè svng nànvps hì ráshà we mòí. Shaq welòng táò vsvngrì nò angmaq svng vrá kà mvshènlúm rvt røtshì høq svre yà:ngì.

²⁰Kadø íe wani, “Shìgùn welòng svng nìnà tiqgo dving vnvps hìv m nìgø, lú:ngí cùngshi wvp ràe,” wa we dvkímkà svng angmaqí mvzán yà:ngò.

²¹Wedvngte ni svre dvké rvt nò, Moshi dving, “Ngà gø nìpnìp vdèn bóngà,” wà yà:ngì.

²²Iwe namaq m̀vng n̄ Zion Mvr̀l svng ḡ, cúnshì we Gvray Ang wamà, a:lò we muqlàngò Yerusalem wamà svng ḡ; r̄ mvz̄nshì we muqlàng dvz̄r̀r̀ loksok mvd̀ò ỳng svng ḡ ǹnvpshì r̀shà we íe.

²³Vrà, muqlàng taqlap shìpan taq b̀ng vr̄shaq í we, angcè vlatr̀ í we shvng̀mr̀e svng mvng ǹnvpshi r̀shà. Vrà, shvngbe kaq Kàngéshú Gvray nvng k̀mḡm té dvt̀ng lún b̀à we d̀ngman vsvng pvlàc̀r̀i ỳng s̀ng ḡ;

²⁴Kàgvp Ang sh̄r̀ gvsa pè Yesu ỳng s̀ng ḡ; Abel shvwií sh̀:̀nò r̀i mvd̀m té shvla d̄ sh̀:̀nò we, vp̄pshaq shvwi ỳng svng ḡ ǹnvpshì r̀shà we íe.

²⁵We rvt̄n̄ namaqí n̄ namaq svng kà sh̀n pè Yesu svng màtá mèwà̀ǹngni. Pawal̀m wani rvgaq t̀m̄ dvshat dvtú kà mvtar̀i d̀ng lutshìl̀m màvl ǹn̄, muqlàng taqlap k̀nì dvshat dvtú kà svng mvta ḡ n̄ téwa lutshìl̀m màvl.

²⁶We dvgvp Ang sh̀n kài rvgaq vnānshì yà:ngì. Wed̄ ìnìḡ akvt A:ngì, “Ngài n̄ rvgaq svng wa m̀i, muqlàng svng ḡ vrà tiq kvt vnānl̀m íe,” wa d̀n yà:ngà.

²⁷Vrà tiq kvt vnānl̀m íe, wa we yakà n̄ vnan vwvl màshvlar̀i svng mvzāl̀m rvt, vp̀nshaq r̀i shvngbe svng n̄ vnānl̀m dá:̀nò we svng wae.

²⁸Wed̄ í rvt̄n̄ ǹngmaqí n̄, vnan vwvl màshvla we m̀ngdàn tiq l̀ng lún b̀shà rvt̄n̄, Gvray kaq oqà wài s̀r̀i, vp̄ svr̀e n̄:̀t̄nì Gvray vt̄ ẁmshì we dvz̄mshú wáshài.

²⁹Pawal̀m wani ǹngmaq Gvray n̄ k̀gì dvḡ:̀mò we sv̄mì íe.

Hebru 13

¹Angnv̄m angch̄ng d̄ kadvgvp ḡ nàsh̀ngk̀n̄ng.

²Zaqlè svng sh̀sh̀wa vt̄l̀m m̀nà̀ǹngni. Wed̄ vt̄ò ỳngk̀nì vsvng tiqmaqí n̄, mvsháshì d̄ muqlàng dvz̄r̀r̀i svng vt̄ò vdu we ḡ v̀l yà:ngì.

³Vr̀ngshaq vk̀ngr̀i svng n̄ namaq ḡ angmaq nvng tiqd̄ vr̀ngshaq í ra d̄ d̀d̄mā̀n̄ng. Vr̀e we vh̀:̀mò r̀i svng ḡ shag̀ng taq angmaq nvng tiqd̄ vr̀e we nàh̀mn̄ng d̄ d̀dvman̄ng.

⁴Dòngkū shvzøngshì tvrà nø, vsvng shvngbeí vpó ràe. Angní yøprà gø mvmvng mvshèr we mòí. Kadø íe wani, mvmvng mvshèr wa vsvng nvng dàchapke vsvng kaq nø Gvrayí kàngé daqòe.

⁵Gvmsùng svng map lù:ngí namaq laqyà svng leq mènòkénøng. Nàdánøngri taq nøt èshòmnoøng. Kadø íe wani Vkàngpè A:ngí ni, “Ngái nà svng kadvgvp gø mvlàng rang, Nà svng kadø ínìgø mvgur rang,” wa nø èvl yvngshà.

⁶Wervtnø nøngmaq gø nvrøm dvtéshi nø:tní, “Ngà svng dvb̄vngshú nø Vkàngpè èøngāng rvt, ngà màsvreng; Vsà:ngí ngà svng kadø wá lelúnnøng?” wài nø shòn lú:nìe.

⁷Namaq svng Gvray mòngkà èríavtshà we, namaq svng tvrà shøshúri svng mènánánøngni. Angmaq laqyàri svng dèdvmnøng nø, angmaq k̄vmnøt svng èc̄vshìnøng.

⁸Yesu Kristu nø cáni, dèni nvng dvcìq lvpát gø tiqdvchá íe.

⁹Mvdìng we mvshól angp̀vnpà:ní namaq svng leq mèyùm bònøng. Pawalvm wani nøngmaq dòngnøt svng tóng dvzvr we nø v̄mlvm aqlvm vtóngri kèni mòí, Gvray jejú kèní wa íe. Vm aqlvm vtóng ri cà:nò góí nø pà vjú gø mvlú:nò.

¹⁰Nøngmaq nø shvrúngrà tiq lòng vdáie. Israel ri noqngøm shiyat taq dvzømsì rií nø shvrúngrà welòng taqò núngpà shā svng ké mvlú: nò.

¹¹Kadø íe wani, mvrà dvpvt nú:ngò we nìnà angshvwi nø shvrúngshú vgōpèi shànshér rà yvng svng dvgòng bòò nø, góngri nø bashàri vlrà zóng dap vtvng lap yvng wá:rò we íe.

¹²Wedø tiqdvchá, Yesu gø Ang shvwií bashàri svng shànshér dø shvgaq lúnlvm dvpvt, wamà wáng b̄vngkà vtvng lap yvngø dvshà mvhøt yà:ngì we íe.

¹³Wervtnø, nøngmaq gø Ang svng shvraq màchaq zēr yà:ngà lòng taq mvngúì nø, bashàri vlrà zóng dap vtvnglapmø Ang vl yvng svng diá:mì.

- ¹⁴Pawalóm wani yalòng rvgaq taq nò, nongmaq dvpvt yvnggùnggùng zá:nò we wama mèvlaì. Dvgáni tuq ra we wamà lòng svng cāi we íe.
- ¹⁵Wervt nongmaqí nò Yesu taqkèní mǎnārnār Gvray kaq shvring shvtàlóm núngpàrì shvrúngàì. Yalòng nò Ang svng vchà:ngò ríí shvtàlóm kà íe.
- ¹⁶Shvla we b̀̀nli wàlóm gø, dvshá vzākelóm gø mènànanòngni. Pawalóm wani yadø í rì nò Gvray wómshì we núngpà íe.
- ¹⁷Namaq svng shòlshúri kà ètánong nò, angmaqí øp we l̀̀ngp̄vngø èc̀̀nnong. Pawalóm wani angmaq nò shìpan sūnshú dø, Gvray kaq namaq dvpvt sunalóm rì í rvtnø, Pvlacè taq namaq svng tàda nàsòngnønge. Angmaq nò namaq dvpvt dvzaqshì ke mvnøklá vlishì dvzvr we m̀̀í dø, dvb̀̀ nø:tní dvzaqshì lúnlóm rvt angmaq kà ètánong. Wedø m̀̀í kvtnø namaq dvpvt pà vjú gø màvl.
- ¹⁸Nongmaq dvpvt júrot dèbvngshà. Pawá wani nongmaq vjàng laqyà nò p̀̀n vr̀̀m taq døng nø:tní vbóng vnvp dø c̀̀n lúnlóm mvyòie.
- ¹⁹Namaq ỳ̀ng svng ngà cāncan vt̀̀ng lúnlóm rvt, gvzà vjú røt dèbvngshà, wvng namaq svng røtshønge.
- ²⁰Vỳ̀ngré rìò Vỳ̀ng roqshú Vgō, a:lò pè, nongmaq Vkàngpè Yesu wepè svng nò, dvcìq lvpat kàgvp svng shvdø:ngò we shvwì taq kèní Gvrayí shì ỳ̀ngkení vrà dvt̀̀nga:tnà.
- ²¹Akvt m̀̀ng nò Ang nøt c̀̀n lúnlóm dvpvt, m̀̀ngzøl we zìshú Gvrayí namaq èrànong we shvlā p̀̀n shvngbe namaq svng k̀̀mgōm leq dègōā daqnøng. Yesu Kristu m̀̀ng nò dvcìq lvpat ngør dvgùng laq v̄l dvr. Yadø laq í daq.
- ²²Vnvm vchvngrié, ngái dvtú b̀̀shà we yadvngte svng shvlá wa mèsøngshìnøng. Pawá wani ngái vrong b̀̀ngà we nò yvngni yvnggúng m̀̀í.
- ²³Nongmaq vnvpè Timoti svng shvlàng b̀̀à we tvrà gø namaqí leq shánong. Ang cancan lā di rā nìnø, namaq nvng vỳ̀ngké lúnlóm rvt ngà gø ang nvng tiqdø døng range.

²⁴Namaq svng shøshúri shvngbe nvng noqshi ri shvngbe svng pàmvrá wvngé.
Itali móng v̄l rii gø namaq svng pàmvrà wae.

²⁵Jejú nø namaq shvngbe nvng tiqdø laq v̄l d̄vr.

Yaku

Yaku 1

- ¹Gvray vshuq gø, Kàngpè Yesu Kristu Ang vshuq gø óngà pè Yaku ngái nø, nàshìn yèngshà we tiqcé vni dvgòng svng pàmvrà wvng range.
- ²Vnvm vchvng rié, namaq nø dvløtlím mvme pèn nàhómnonng dvgvp, dvlòlím wa dèdutnøng.
- ³Pàwálv m wani namaq kýmnot svng vløt lù:ngí nø, tønzánnøt dvløng lú:ngò we svng èshánønge.
- ⁴Namaq nø kòmngòm tétóng lún nø, kapèn taq gø mvlug mvpøn we màvllím dvpvt dvløt ra lòng svng lèngdòm hòq ètønshìnøng.
- ⁵Namaq dvhø taq zitnøt mvlug we tiq gógó vl nìnø, Gvray kaq laq røtshì; wekvt ang svng zí daqòe. Kadø íe wani Gvray nø màngvnsaq shvngbe svng lèngshònø:tní zi daq pè íe.
- ⁶Inìgø Ang kaq røtshì gó nø màdvtiqshìshaq kýmnot:tní røt ràe. Kadø íe wani dvtiqshì vsvng nø, nèmbo:ngí kukaq yakaq dvce:rò we nèmukdvra taqò tìma dø vshíme.
- ⁷⁻⁸Yadø í vsvng nø vni nøt nø:tnò nø, ang bènli í dvingte gø mvdøng vsvng í rvtvø Vkàngpè yéngkèní kapà tiq pèn lúnlím gø ang laq màlòmshi.
- ⁹Dvshà we vnvm vchvng tiq gó svng Gvrayí, vhang vlún dvzá:rò nìnø ang nø laq dvlò.
- ¹⁰Mvgàm gó svng gø Gvrayí shvyóm daqò kvv nøt laq shòm; pàwá wani ang nø shønvtv dø vmølvme.
- ¹¹Nèm svr ra weí vkatshì nø shúngvm kvv angvvt vshù nø vnvp mvrshvm gø vmølv m we shóngvvt padø, mvgàm gó gø a:ngí wàò bènli rì vmølvme.
- ¹²Dvløt ra lòng svng tøn jør gó nø ishøt ìgvn v̄le. Pàwálv m wani a:ngí dvløt lòng svng tøn jørvm kvvntvø, Vkàngpèí Ang kaq shóngshì rì svng dínaò we jør we gønshaq vmo nø à:ngí lúnlím íe.

- ¹³Kagó gø, dvløt we vhó:mò dvgvp, “Gvrayí ngà svng dèløtne,” laq mvwā. Pàwálv̄m wani mvgvm màshvla wèi Gvray kaq dvløt mvlúnshì. Vrá Gvrayí gø mvgvm wéi kagó svng gø màdvløt.
- ¹⁴Wedø í nìgø vsvng tiq gó nø, vdè mapnø:tní yùm bódò kv̄t, mapnøt welù: ngí ang svng dvløt lún bódò we íe.
- ¹⁵Wervtnø mapnøt zýngshìvm kv̄tnø, mvrà shøq daqòe. Mvrà gōngvm kv̄tnø shìlong shøq daqòe.
- ¹⁶Ngà shóngshòng we vnv̄m vchvngrié, vsa:ngí namaq svng leqmèdèz̀v̀ng bònòng.
- ¹⁷Shvla we gønpaq íd̀v̀ngte nv̄ng kòm̀gò we gønpaq íd̀v̀ngte nø muqlàng taqlap vl we gálong Angpè ỳv̀ngkèní zi daq we íe. Ang taq nø vshøtnvm we bàngzi dø dvshøt dvlíng í we màvl.
- ¹⁸Nøngmaq nø Ang dvm̀vr̄n̄r̄i taq kèní vlat tiq p̀v̀n í lúnlv̄m dv̄pvt, Ang vdè nøt cà:nò nø, dìnglòng mòngkài nøngmaq svng èg̀vl bòshà.
- ¹⁹Ngà shóngshòng we vnv̄m vchvngrié, vsvng kagó gø, tálv̄m ỳv̀ng vpán nø, shònlv̄m ỳv̀ng nø vtòn nø; sh̀v̀mná ríl̄v̄m ỳv̀ng gø vtòn rà we svng leq shánøng.
- ²⁰Pàwálv̄m wani sh̀v̀mná høp lù:ngí nø Gvray Ang døngman lònng wà lú:ngò we màvl.
- ²¹Wervtnø nóm̄tuqtuq̀r̄i shvngbe nv̄ng mvg̀vm nøt shvngbe z̄ør èchutnòng nø, namaq dònngnøt mvsòn svng gònshaq zí ngu:tnò we, nøt vdòng kv̄vtshaq mòngkà svng kōnnø:tní nàtōnøng.
- ²²Namaq nø mòngkà svng tá wā táò vsvng m̀ōi dø, vpó nø c̀v̀n vs̀v̀ng m̀v̀ng èwáshìnøng. Wedø m̀ōi kv̄tnø vdè svng ỳm̄shì vsvng èílóngnønge.
- ²³Kadø íe wani mòngkà svng tá wa táò nø, mvc̀v̀n lú:ngò we wegó nø j̀v̀mna taq m̀vr̄sh̀v̀m ỳv̀ngshì we vsvng dø vsh̀v̀me.
- ²⁴Wegó nø, ang m̀vr̄ svng j̀v̀mna taq ỳv̀ngshì dá:ngí dīvm nìnø, t̀v̀n tiqlv̄ng nø ang kadødø vsh̀v̀m we svng cē vnáshì bøe.

²⁵Inìgø nongmaq svng shèlut daqsha we kòmngòm tóng vdýngshaq dvrá svng tɔpwā gù:nò nø, vl gø wedøni vl døng dýng wa gó mýng nø, táò dá:ngí vná bòò vsvng mòi. Dvzaqshi nø cà:nò vsvng wegó mýng nø, à:ngí wàòrì taq ishòt ìgvn lú:nòe.

²⁶Kagó í nìgø, vdè nø noqngòm dang nòt lòmè, wa dvdvmshì dá:ngí, ang pvlè svng mvøp shì gó nø ang nòt svng yúmshì we í nø, wegó ang noqngòm tvrà nø vshòng íe.

²⁷Dvrvt cèrì nvng memàrì dvshácha we svng dvnì nvmcan wa yýngaò nø, ang vdè gø rvgaq tòm mvmýng mvshèrri màvcaq dø rvdashì gó mýng nø, nongmaq Gvray nvng Vpè mýrdýngø mýngshèr we noqngòm tvrà cà:nò gó íe.

Yaku 2

¹Ngà vnvm vchvngrié, dvgùng gùngshýng ring pè nongmaq Vkàngpè Yesu Kristu svng kým we tvrà taq cà:nìrì nongmaq nø, vsvng mýrshým rvwìnglým mòi.

²Vsvng tiq gó nø shé wur dvchøp gweshì nø zørzør wa we bèlaq gwashì taqsóri namaq lipòng taq gòng ra nò; vrá, nómтуqtuq í we belaq gwāshì nø dvshácha we vsýng tiq gó gø la gòng ra nìnø;

³namaqí nø zørzør wa we belaq gwāshì gó svng yýng ètvmýmnoŋg nø, “Yayýng rúngrà shvla taq èrung,” èvlnøng nø; dvshácha gó svng nø, “Nà nø kuyýng èrip;” mòiini, “Ngà hí námrà shvnýng èrung,” èvlnøng nìnø;

⁴namaq nø mýrshým rèwìngnoŋg nø, mvgvm we kàrvtshú èínøng we mòi ma?

⁵Ngà shóngshòng we vnvm vchvngrié, età dánøng. Rvgaq tòmò dvshácha rì svng nø, kýmnoŋt dang taq mvgàm í nø, Yesu svng shóngshi rì kaq dýnāò we móngdàn zaqshøp vpvt dvzýrlým rvt, Gvray nø angmaq svng rvcýngshi we mòi ma?

⁶Iwe namaqí lè nø dvshácharì svng dvgùng shèyóm bóshà. Mvgàmré ríi nø namaq svng shèvlnøng nø, kàngé rúngtýng mýrdýng svng èshvlnøng we mòi ma?

⁷Namaq svng vtóshaq í we, vpó bòng svng shvyóm mvtá:nò rì gø angmaq ni mõi ma?

⁸Wedø í nìgø shànshér kàru taq, “Nà nø na góng svng èshóngshì dø, Na tiqdvng vsvng kaq shóngshì ràe,” wa we Gvray dvrá svng namaqí cvn dègømnøng kvtkèni nø, namaqí vdu dø èwànøng we íe.

⁹Namaqí vsvng mvrshvm rèwingnøng kvtkèni nø, mvrà èwànøng we lè í nø, dvrái gø namaq svng vlèò vsvng dèdutnøng nø kà vrvtshaq èinønge.

¹⁰Kagó í nìgø Dvrá tiqciqè wa la vlèò nìgø, wegóí nø dvrá shvngbe svng vlèò we ívme.

¹¹Kadø íe wani, “Mèdèchapni,” wa shòn gó nø, “Svng mèshvtni,” wa gø shòn daqe. Nà nø vsvng mèdechap nìgø, vsvng èshvt kvtkèni nø, dvrá svng vlèò vsvng ni èíá:mì.

¹²Wervt namaq nø, shvlángshaq í dvzvr we dvrá lù:ngí kàngé rà we vsvng èívmshà rvtñø, kà shòn we nvng cvn we taq dvrá welòng svng ècènnøng nø ècúnshìnøng.

¹³Pàwálv m wani mvrézanøt màvl vsvng kaq nø kàngéò yvng gø mvré zalvm màvl. Mvréza nøt vl gó nø, kàngélv yvng svng góng mvrà long.

¹⁴Ngà vnv m vchvng rié, vsvng tiq gó nø, kvmnøt v̄le, wā nìgø wà lú:ngò we bvnli màvl nìnø pà vjú vl ma? Wedø í we kvmnø:tní ang svng chutchvng lú:nòe ma?

¹⁵Vnv m vchvng tiqpè, mõiini tiqmè, gwálv m gø màdá, vmlá:mì gø mvpø:nò dvgvp,

¹⁶namaq dvhø kèní tiq góí ang svng, “Pàmvrá èlo; leq løm, leq nàgà,” èvlnøng nø, ang góng dvpvt ràrì nø màzíshaq shèlonøng nìnø, pà vjú vl ma?

¹⁷Kvmnøt gø welòng dø íe. Bvnli màbá kvtnø vshíshaq íe.

¹⁸Iwe vsvng tiq gó nø, “Nà nø kvmnøt èvle; ngà nø wvngò bvnli èvlange,” wa vsvng la vl nìnø, èwàò bvnli màdá nà kvmnøt lòng dètanà; wekvt ngái gø wvngò bvnli kèní ngà kvmnøt lòng dvtānvtñøng.

¹⁹Gvray nò tiqpè wa v̄l we svng nà èkíme. Ie, jòe; cángri gø wedøni kým nò, nipnip vd̀vne.

²⁰Angdále, kýmnoṭ nò b̀vnlì màbá kèní vshí íe, wa lòng nài mèshàò má?

²¹Nøngmaq vkop vkàng Abraham nò, angcè Isak svng núngrà taq shvrú:ngò rvt, a:ngí wà b̀òà b̀vnlì taq kèní d̀ongman we dvdut lún yà:- ngà we m̀oí ma?

²²Wervt angò kýmnoṭ nò b̀vnlì ǹng tiqdø dvzaqshì nò, b̀vnlì taqkèní wa kýmnoṭ svng kòm dvgõm dvzá:rò we nài èshàòe.

²³Shanshér Kàru taq, “Abraham nò Gvray kaq kým rvtno, ang svng d̀ongman we dvdutna yà:ngà, wa shò:nò kà nò gòmá:mì. Ang kýmnoṭ rvtno Abraham svng ‘Gvray r̀vmnvng,’ t̀ò b̀òà.

²⁴Wervtnø vsvng nò kýmnoṭ kèni wa m̀oí dø, wà lú:ngò b̀vnlì taq kèní d̀ongman we dvdut lú:nò lòng íe.

²⁵Welong dø tiqdvchá, góngn̄m mè Rahapmí gø dvj̀mshúri svng vtoò nò, dvgá tiqchitchit shvlo b̀òà dvgvp, wà b̀òà b̀vnlì taq kèní ni d̀ongman we dvdut lún b̀òà we m̀oí ma?

²⁶Welòng d̀oni, shagóng nò pvlàcè nvng vsar kení nò vshishaq í dø tiqdvchá, kýmnoṭ gø wà lú:ngò we b̀vnlì màbá kvtkèní nò vshishaq íe.

Yaku 3

¹Ngà vnvm vchvngrié, shvngøtshúri nøngmaq nò té vlishì we kàngélvm lún lú:ngí we sháshài we í nò, shvngøtshú wa gvzà mèwáshìnøngni.

²Pàwálv̄m wani nøngmaq shvngbe nò mvme kvt vléshài we dvchõng íshàe. Kagó gø ang shòn kà taq màléshì gó nò køtgøm tétõng gó í nò, góngkøp svng gø øp d̀vngshì gó íe.

³Gømrāng nò nøngmaq kà lvta ra dø, ang nønggøp taq sh̀vmtan shvmør b̀oí kvtnø, gømrang góngkøp svng gø nøngmaqí k̀vng lú:nì we íe.

⁴Tisangpó svng gø èdaknøng; wedvngte te we shòchòm nò ǹvmbøng mvrúí rvbaqò we í nìgø, sangpó vd̀vngkí c̀vm vtvng we wegòmceí ni, shò ra:pmòpè kakaq dí mvyó nìnø, mvyó dø k̀vng lú:nòe.

⁵Pvlè gø, góng taq kèní cým vtvng dvgvngcè í we, wedvngte te dø dvshvngshìe. Svmi mvyà cèí kadvngshi te we mvlòng svng dvgù:mò we svng èyvngnøng.

⁶Pvlè gø svmi tiqlòng ni íe. Nøngmaq góng dvgvngri dvhø taq pvlè nø mvgvím vtvng we dvgvng í nø, góngkøp svng mvmvng mvshèr dvcaqò yvngkèní, vsvng lvpát shvngbe svng zùpvng màmmøl màmaq svmií dvcìq lú:nòe.

⁷Kadø íe wani, zømwanng vsharì nvng calóng cacøn, bvløng bvlāngri nvng nvmukdvra taq vl rì í dvingte svng nø, vsà:ngí ni shvnø lú:nò we,

⁸pvlè yalòng svng nø, kagóí gø shvnø mvdá:ngò. Pvlè nø naqshi vl mvsháò we mvgvm vnaq tiq pvn í nø, dvshílvím pvlā dvn vdeqe.

⁹Nøngmaqí nø Kāngpè nvng Vpè Gvray svng pvlè welù:ngí shvring shvtàie; Vrá nøngmaqí nø Gvray mvrshvøm shvmtv nø mvn yà:ngà we vsvng kaq pvlè welù:ngí ni mvtá:nìe.

¹⁰Nønggøp tiqlòng kèní ni shvring shvtà kà gø, mvtvín kà gø dvcháchá bunge. Ngà vnm vchvngriá, yadø nø wàlvím mõi.

¹¹Tibor dùng tiqlòng kèní wa tìzø nvng tìka tiqdø bor dvre ma?

¹²Ngà vnm vchvngrié, nvmgwè tòng taq nø zanlúnshí, bìmrøng taq nø nvmgwèshí shí lúnshìe ma? Wedø shí mvlú:nò døni, shvlaq ka we tìí gø, tìzø dvbor nø mvngu:tnò.

¹³Namaq dvhø taq zitnøt nvng cing rálnøt vdá vsvng kagó íe? Ang nø nøt køn nø zitnø:tní cúnshi we laqyà shvlá taq kèní shvla we bvnlií ang zitnøt nvng cingrálnøt vl we laq dvta:nò.

¹⁴Namaq nøt taq shóm nø nèza we nvng nājòr ngājòr rvzòng we èvlnøng kvtkèni nø, mènàchanøngni; dìng lòng svng èpōnøng nø gø mènàyànøngni.

¹⁵Yadø í we zitnøt nø mvdvøm kèní mõi; rvgaq tømò í nø, góngsha nøt nvng mvshá ìnv t yvngkèní zitnøt lè íe.

¹⁶Kadø íe wani shóm nø màrvím màrá we vl yvng nø, vjāngshì we nvng mvgvm we bvnli āngpvnvñ gø weyvng kèní būng longè.

¹⁷Mvdòm kèní í daqì we zitnøt nø, nòmlat nø shànshér we, mèpvng nø vròm vrá we, nøt kōn we, lin yùl we, mvrézanøt v̄l we nvng b̀nli shvláí d̀vnzøng we; nøt dōng we nvng nøt vní shvlē màvl we, yadvng p̀vn íe.

¹⁸Vrá, vròm vrá dvz̀rshú rii m̀ngz̀l l̀ng w̄n b̀dè ỳngkení shí long we nø d̀ngman l̀ng íe.

Yaku 4

¹Namaq vd̀ng taq vshvtke long nvng v̀h̀kelv̀m l̀ng nø kayvng kení b̀ng ma? Namaq vd̀ng taq m̀nārnār vtùke we g̀ngsha mvyvn mvlánøt rì nvng g̀ngsha nøtsh̀mlv̀m rì taqkèní bung we m̀i ma?

²Namaq èmapnøng l̀ng mèlún b̀nøng kvtnø, vsvng èshvtnønge. Lún mèyønøng l̀ng mèlún l̀ngnøng kvtnø, vshvtl̀m d̀bungnønge. Namaqí mèlúnnøng we nø Gvray kaq mèrøtshìnøng rvt íe.

³Namaq èrøtnøng nìgø shagóng sh̀ng l̀ng dvpvt wa røt nàlènøng rvtnø, namaqí mèlúnnøng.

⁴Dvchap b̀nli èwànøngri namaqé, rvgaq nvng vz̀m l̀ng nø Gvray nvng ngv̀nshà í we mèshànøng ma? Wervtnø rvgaq nvng vz̀m vrá mvyó vsvng kagó í nìgø, vdè nø Gvray nvng ngv̀nshà í dvz̀rshì we lè íe.

⁵M̀ini kàru taq, “Gvrayí nøngmaq vd̀ng taq v̄l dèz̀ra daqshà we Pvlacè nø, neza nø shòm we Pvlacè íe,” wa l̀ng nø vwawa dø shøne, èl̀vnnøng ma?

⁶Iwe, Gvrayí nø jejú m̀ng tété èr̀maie. Wedø í rvtnø Shànshér Kàru taq, “Gvrayí nø dvsh̀ngshìrì kaq vtùdè nø, cipshìrì svng nø jejú zìde,” wae.

⁷Wervt namaq nø Gvrayí øp we l̀ngp̄vng èc̀vnnøng; cáng svng nø nàgámnøng. Wekvt ang nø namaq ỳngkèní vtshìvme.

⁸Gvray ỳng tvp ǹnvpshìnøng; wekvt Ang gø namaq ỳng v̀nvpshì daqe. Mvrà è̀vnøng rié, namaq wur dèshèrshìnøng; vnínøt è̀nøtnøng rié, namaq nøt dèshèrshìnøng.

⁹Góng èginøng nø, r̀yù reyúgnøng taqsóri, r̀ngshvng èwànøng. Namaq v̀shìl̀m l̀ng nø nḡ we, namaq dvb̀l̀m long nø nøt dvshà we laq vpōm.

¹⁰Vkàngpè m̀rd̀vngø namaq ǹt ècipshìnøng, wekvt A:ngí namaq svng èhàng lóngnønge.

¹¹Vnvm vchvngrié, namaq tiq gó nø tiq gó mènàyitkénøngni. Kadø íe wani angnvm angchvng svng yitkéò, m̀òini kà ra:tnò góí nø, dvrá svng yitkéò nø, kà ra:tnò we íe. Iwe nài dvrá svng kà èra:tnò kvtkení nø, dvrá c̀vn vsvng nø mèi, kàngéshú lè èie.

¹²Dvrá zi daqpè nvng Kàngéshú Dùpè nø, chutchvng gø ngu:tnò nø, shvmvng gø ngu:tnò pe Ang tiq gó wa íe. Nà nà! kagó èi rvt tiqdvng vsvng kaq kà èra:tnò ma?

¹³Nøngmaq nø, “Deni, m̀òini nvpni, wedø t̀òò we wamà svng diá: mì nø weyvng tiq nõng a:lì taqsóri wùlaq wai nø mvzvn lún b̀òie,” èwànøng rì namaqé! ètánøng.

¹⁴Nvpni nø kadø í ra we svng namaqí mèshánøng. Namaq gònshaq nø pà íe? Tiqlvngcè wa yvngshì dá:ngí vmvngvm we shvngùl dø íe.

¹⁵Wervt namaq nø, “Vkàngpè Ang ǹt í nìnø, nøngmaq cúnshi lú:nì nø, kudø yadø gø wàlv́m íe,” wa nò lè shón ràe.

¹⁶Akvt namaq nø shèringshìnøng nø dèshvngshìnønge. Yadø dvshvngshì lònng nø mvgvm we íe.

¹⁷Wervtnø, shvla we wá rà we sháò dá:ngí mvwàò lònng nø mvrà íe.

Yaku 5

¹“Mvgàmre rié, ètánøng. Namaq mvd̀vm tuqlv́m wáshì we dvshà mvhøtlv́mri rvtnø nàkiqnøng nø rvngshvng èwànøng.

²Namaq p̀yá p̀nūngri nø b̀pma:mì. Namaq belaq laqtūnri gø m̀:ni évma b̀shà.

³Namaq gvmsung vshéri gø shv́mri:lí v́m b̀òà. Wedø shv́mri:lí v́m b̀òà lònng nø namaq mvrà vchaqlv́m shvkse ía:mì nø, namaq vsha svng gø svmií d̀ni dèbévtnønge. Namaq nø l̀ngd̀m angni h̀qa:tnà nìgø p̀yá p̀nung shøp èmvnshì nønge.

⁴Ku, namaq rvmáři taq b̀̀nli wá d̀̀z̀̀vrnøng we l̀̀ngz̀̀vngri svng màz̀̀ishaq èshøpshi b̀̀shà we z̀̀b̀̀èrì nø vkiq lú:ngì. Shvrvtshúři angmaq vkiq kàrì gø Vháng vtvng pè Gvray vnà taq gòngá: mì.

⁵Namaq nø rvgaq tømø èvm èaqnøng nø, góngsha mapnøt taq dèshómshi b̀̀shà. Shvtl̀̀vm angni dvpvt namaq vdè svng dètøqshìnøng we íe.

⁶Namaqí mvrà zì màvl vsvng kaq kà èrvtnøng nø, èshvt b̀̀shà we, angmaq nø namaq svng màtù.

⁷Wervt vnvm vchvng rié, Vkàngpè vrá tuq daq høq nøt shèỳ̀vngshìnøng. Rvmá tvmu wa vsà:ngí nø shø ǹ̀mlat d̀̀ng nvg l̀̀ngd̀̀m d̀̀ng màle d̀̀ngte ang rvmá taqø vpø we mvzì dvyøri shvrvtǹ̀ml̀̀m rvtø svng nøt shvyvngshi nø cãø padø,

⁸Namaq gø nøt shèỳ̀vngshi nøng nø, namaq nøt shèdøngshìnøng. Kadø íe wani Vkàngpè tuql̀̀m nø ỳ̀l rái.

⁹Vnvm vchvngriá, namaq svng kàrvt we màhøml̀̀m rvt tas̀̀ng mènàz̀̀erkénøng ni. Kú, kàngéshú dùpè nø b̀̀ngkà vngám ỳ̀ng tuq rái.

¹⁰Vnvm vchvngriá, dvshà mvhøt we nvg nøt shvyvngshì we shvbóng shvmtshirà nø, Vkàngpè b̀̀ng taq kèní kà shòn yà:ngì we kàdvtutshúři svng èc̀̀vnshìnøng.

¹¹Eỳ̀vngnøng, dari tøn zànnøt vl yà:ngìrì svng nøngmaqí, ishøt ìgvn lú:nòrì, a:lìe, Yoba ang kadø tønshì yà:ngì l̀̀ng svng namaqí vtáshaq íe. L̀̀ngd̀̀m ỳ̀ng Vkàngpèi wáa daqà we svng gø èỳ̀ng b̀̀shà. Kadø íe wani Kàngpè nø mvkok dvdínøt nvg dvsházānøt d̀̀vnzøng pè íe.

¹²Ngà vnvm vchvngrié, shvngbe mvd̀̀vmø tiqkà nø, mèdèg̀̀vmshìnøngni. Muqlàng tó nø gø, rvgaq tó nø gø, dvgá kapà b̀̀ng kèní gø mèdeg̀̀vmshìnøngni. Namaq nø kàngél̀̀m ỳ̀ng mvgòngl̀̀m dvpvt, í kà nø íe; møi kà nø møi, wa kà wa èshønnøng.

¹³Namaq dvhø taq dvshà mvhøt we vsvng vl ma? Vjú laq røtshì. Dvbù nø vl lúnshì vs̀̀ng vl ma? Ang nø shvring zàywà laq wa.

- ¹⁴Namaq dvhò taq za vsvng vl ma? Vl nìnø shvngòmré roqshúri svng gōò nø, weríí Vkàngpè bòng taq kèní yòtíí ma:tnò dá:ngí ang dvpvt vjú laq røtnāò.
- ¹⁵Kýmno:tní júrot we kài zā gó ban nø, Vkàngpèi ang svng shaq dvkýng daqòe. Vrá, à:ngí mvrà wàò we la vl nìnø, ang svng chutna daqòe.
- ¹⁶Wedø í rvtnø namaq dvban we lúnlým dvpvt, tiq gó nø tiq gó mvrà nàchángshìnøng nø, tiq gó nø tiq gó dvpvt vjú nàrøtnākénøng. Døngman vsvng vjúrot kài nø nònggùn gvzà jør dø wà lú:ngòe.
- ¹⁷Eliya gø nøngmaq døni vsvng wa í we, shø mvzaqlým dvpvt nøt lòmòm vjúrot bóà nìnø, vshòm nóng tiqka hòq shø mvzaq yèng.
- ¹⁸Wekvt à:ngí rá vjú røt bóà nìnø, muqlà:ngí shø dvzaq daqà nø, rvmá hýng taq mvzí dvyòrì gø angshí shí lú:ngì.
- ¹⁹Ngà vnvm vchvngriá, namaq dvhò taq dìnglòng kèní vmàn we vsvng vl nø tiq gógóí la ang svng vwènga:tnò nìnø;
- ²⁰mvrà vl we tiq gó svng a:ngí vlé bóà lònng kèní vwíngshì dvzá:rò we wegóí nø, ang pvlàcè svng shì yíngkèní chýng bóà we í nø, mvrà póngràng svng gø chutna dvzýr bóà we íe, wa lònng laqsháò.

1 Piter

1 Piter 1

¹Yesu Kristu Ang dvzvr, Piter ngái, Pontus, Galatia, Kapadocia, Asia nvng Bitunia móngwálrì taq nàshìnmsha nø yvmbv̀n èwáshìnòng we Gvray rvcv̀ng cèrì namaq svng shvrikàru vrōngv̀tnòe.

²Namaq svng nø Vpè Gvray nøt kèní rèhiq bóshà nø, Yesu Kristu svng vpó svre we vsvng wáshìlvm nvng Ang shvwií vpøp we lúnlvm rvt Shànshér Pvlacè taqkèní namaq svng rècv̀ng bóshà. Jejú nvng mòngzòl lònng nø namaqí d̀v̀nzòng dø leq lúnnøng.

³Nøngmaq Vkàngpè Yesu Kristu Angpè, Gvray kaq shvring shvtài. Yesu Kristu Ang nø, shì yv̀ngkèní zūn lú:ngì yv̀ngkèní, nøngmaq nø cúnshìlvm vlómrà vdálvm dvpvt, Angò ring vtvng we dvsházānø:tní nøngmaq svng A:ngí vrá tiq kv̀t èg̀vl bóshà.

⁴Wervt nøngmaq nø muqlàng taqlapmø nøngmaq dvpvt èshøpmai we, bøp shámlvm màvl we nvng vròl vcatlvm, vmøllvm màvl we zaqshøp lònng svng vlómshài we íe.

⁵Zaqshøp yalònng nø kvmnøt kèní Gvrayí vto we lún vsvngri namaq dvpvt èíanònge. Namaq svng nø l̀v̀ngdòm rvtø taq dvtana daq we chutchv̀ng jejú lònng dvpvt Gvray jór nònggù:ní nàcónganønge.

⁶Namaq nø dvløtlvm mvmē p̀vn taq tiqchàmchè yúr lā nàdunòng we ínìgø, wedøni d̀vbùlvm gvzà v̄le.

⁷Namaq kvmnøt svng vløt lònng nø, svmií dvchøngshaq í nìgø vcat sháo we shé mvdvm vpó nø, Yesu Kristu dvtánshì daq kv̀t, ring we nvng dvgùng ngør we nvng vpó shvring we lúnlvm rvt m̀v̀ng íe.

⁸Ang svng nø namaqí màyv̀ngshaq ínìgø èshóngshìnònge. Akvt gø mèyv̀ngnøng we, wedøni Ang svng èkvmnøng nø, shòn mvdv̀ngshì dø ngòrdvgùng d̀v̀nzòng we d̀vbù nø:tní, namaq vtv̀ngshaq dèbùnønge.

⁹Pawalvm wāni, namaq dòngnøt svng chutchv̀ng we welònng nø namaqí èlún bóshà. Welònng nø namaq Ang vdòng taq èkvmnøng lònng ang mvtú dvtøm íe.

- ¹⁰Kàdvtutshú ríí nò chutchvng tvrà yalòng dang svng tøptøpwa gùn yà:ngà. Angmaqí nò namaq svng zílvm jejú lònng dāng vzvng kèní ni kàdvtu:tnò nò,
- ¹¹angmaq vdòng taq zvngshì we Kristu Pvlacèi Kristu dvshà mvhøtrì nvng mèpvng lúnlvm ngørdvgùngrì dang dvtúò lònng nò, kapà í we nvng kadø í we angni taq í long we svng gùn yà:ngà.
- ¹²Iwe, kàdvtutshúriì dvzømshì we nò angmaq vdè dvpvt mòi, namaq dvpvt lè dvzømshì we íe, wānø muqlang kèní dvzvr daqà we Shànshér Pvlacè taq kèní, Dvbùshvngkà dvshvng a:tnà ríí dètá bøshà. Muqlàng dvzvrriì gø kàdvtutshú ríí shòn yà:ngà rì dang gvzà shá mvyøe.
- ¹³Wedø í rvt namaq nøt tóngtóngwa shèdøngshìnøng nò, nøt shèriqshìnøng. Yesu Kristu dvtánshì daq kvt namaq svng èlvngā daqnøng we jejú svng døngdøng wa nàlømshìnøng.
- ¹⁴Kà tā we angcè dø èwáshìnøng. Vzvng mèshánøng dvgvp èvl yvngshà we mapnøt laqyà mvgá:mí øp mèdèzvrshìnøngni.
- ¹⁵Namaq svng ègønøng pè nò Shànshér pè í dø tiqdvchá, namaq gø dang vrvm taq shànshér dø èvlnøng.
- ¹⁶Kadø íe wa nìnø kārū taq, “Ngà nò shànshérpè øngà rvt, namaq gø shànshér ràe,” wa nò vrūshaq íe.
- ¹⁷Wervtnø vsvng kaq màrvwíngshaq, kagóí kadø wàò nìnø wedø kàngé daqò pè wepè svng namaqí Vpè, wa ègonøng kvtkèní nò, namaq yāyvíngø zaqlè èwáshìnøng rvtø taq gø Ang svng svrenø:tní lvpát angni shèlénøng.
- ¹⁸Kadø íe wāni nvkop nvkàngmaq kèní dvtut daqì we vtóng, vshøng màshóng cúnshì we tvrà taqkèní namaq svng èchvng bøshà lònng nò, vrøl vcat sháo we vpø, gvmsùng vshéí nò mòi.
- ¹⁹Cip màvl, shillvm gø màvl we Vyvngcè shvwi, Kristu Ang vpø we shvwií nì èchvng bøshà we svng èshánønge.
- ²⁰Ang svng nò rvgaq angké shìni màshvzø:ngò vzvng kèní Gvrayí rvcvngshaq í nò, tìsì lvnngdøm rvtø yalòng taq namaq vjú dvpvt dvtàn daqà we íe.

²¹Gvrayí shì yíngkèní dvzū: nò nø, ngòrdvgùng shvri:ngò pè Yesu Kristu taqkèní namaq nø Gvray kaq èkvm bóshà rvtñø, namaq kvmnøt nvng vlómrà nø Gvray vdòng taq èiānønge.

²²Namaq nø dìng we Dvbùshvngkà svng tã nø ècènnøng weí vnm vchvng rì nvng vshòngkelvm rvt vdè svng dèshérshìnøng nø nøt vníshvlē màzvíngshaq nàshòngkénøng.

²³Pawalvm wani namaq svng nø shí bøp sháo we dvyò kèní mòi dō bøp mvsháo we dvyò, cúnshì nø vl dōng we Gvray mòngkà taqkèní ègvì bóshà.

²⁴Kadø íe wani kàru taq, “Svíngzà wàngcè í dvingte nø shøn dō wā í nø, Ang ngòrdvgùngrì í dvingte gō shōnwvt dō wā íe. Shøn nø vyutnvme, angwvt gō vshūrvm;

²⁵Vkàngpè Ang mòngkà mving nø, dvciq lvpát dōng dvre,” wa shø:nøe. Mòngkà welòng nø namaq svng dvshvnga:tnà we Dvbùshvngkà íe.

1 Piter 2

¹Wedø í rvtñø namaq nø màshvla we shvngbe, dvgoqnøt shvngbe, nøt vní shvlē dvdā:mò we nvng map we shóm we dvsíkà shøn we kaqdvtt gō ègūrnøng dá:ngí,

²cvmré rvlicè dō mvgvm lòng màshú we pvlacè taqò vnong svng bál vsvng èwáshìnøng. Yadø èwáshìnøng kvtt namaq nø gønshaq lún we jejú vdòng taq èté lóng nønge.

³Kadø íe wani Kangpè Ang nøt shvlā lòng svng namaqí tìn èlún bóshà.

⁴Kangpè yíng èdi ránøng. Ang nø vsa:ngí gur bóà nìgø, Gvrayí rvhiq bóà we gønshaq cúnshì nø vpó we lóng chvng ía:mì.

⁵Namaq Ang yíng èdi ránøng kvttñø namaq gō cúnshì we lónggrì dō èinøng nø rvhiqshaq shvrúngshúrì èinønge. Namaq nø Yesu Kristu taq kèní Gvrayí vtoa shvla we, Pvlacè dāng núngpà rì shvrúng lúnlvm dvptvtt vrvng ma:nò we pvlacè chòm èinønge.

⁶Kadø íe wani, Shànshér Kàrū taq, "Eyvngnøng, Ngái rvhiqshaq vpó we lóng tiqchvng nø Zion mvrùl taq shvrúng bóngà. Ang svng kým gó nø màshvraqshì long," wà yà:ngì.

⁷Wervt namaq èkímnøngri dvpvt Ang nø vpó we èianønge. Mvkímrì dvpvt nø, chòm vr̄vng shúríí gur bóà we lóng yachvng nø chòm górtōng dvdōng lóngchvng nì íá:mì.

⁸Lóng yachvng nø, vtøplím lóng chvng nvng vdvshilím lóng chvng íá:mì. Angmaq nø mòngkà svng mvtā rvtñø vtøp we íe. Wedø ílím dvpvt nì Gvrayí mvtūshaq íe.

⁹Wedø ínìgø, namaq nø rvcvngshaq dvcì nvng koqkím dvcì taqò shvrúngshú nvng shvgaqshaq vsvng tiq dvcì èinønge. Namaq nø Gvrayò bashà èinøng rvt dō vdòng kèní namaq svng ègovtshà dá:ngí, Angò dàlím gálong vdòng svng dègòng bóshà nø Angò shvlá vtvg tvrà dvshvnglímri èinønge.

¹⁰Vzvng namaq nø bāshà mèinøng nìgø, akvt nø Gvray Ang bashà èívmshà. Vzvng nø mvrézā we mèlún yvngnøng nìgø, akvt nø mvrézā we èlún bóshà.

¹¹Shóngshøngrié, wervt namaq nø rvgaq yalòng taq wvngzà nvng zaqlè èinøng dø tiqdvchá, dòngnøt mvsøn nvng vshvt we shagóng map nøtrì svng vnatshilím dvpvt ngái namaq svng li:nè.

¹²Mvnoqshirì dvhø taq namaq vjàng laqyà nø, shvlā we wā èwáshinøng. Pawalím wani namaq nø mvgv̄m we wā vsvng íe, wā nø angmaqí ènávmtvng nìgø, namaq bñlì shvlá svng rá yvng bóð kvt nø, kàngé daqò we angñi welòng taq Gvray ngòrdvgùng lè angmaqí shvringlím í lōnge.

¹³Vsa:ngí shvdøngshaq dvrá shvngbe svng namaqí nø Gvray dvpvt í dø dèdutnøng nø ècènnøng. Koqkím nø vmíng vkvng zò:mò pè í rvt ang svng nàpónøng.

¹⁴Dù rìò dvrá svng gø ècènnøng. Kadø íe wani angmaq nø mvgvm we wàò rì svng shō:nò nø, shvla dø wàò rì svng nø shvringlím rvt koqkím pèi zá:ngò rì íe.

- ¹⁵Mvcíng mvrà:lò we svngdálrì pà shònlým màvl dø í dvzýrlým rvt, namaqí shvla we wa wàlým lònng nø Gvray wýmshì lònng íe.
- ¹⁶Namaq nø pèjønng èinønng dø tiqdvchá pèjønng dø èwáshìnønng. Iwe, namaq pèjønng lúnkýng yalònng nø màshvla we bñlì svng dvkøqlým pèn dø màwáshaq, Gvray vshuq dō m̀vng èwáshìnønng.
- ¹⁷Vsvng shvngbe kaq nàpónønng. Shvngòm̀ré taqò vnv̄m vchvng rì svng èshóngshìnønng. Gvray kaq vpó sèrenønng, koqkým svng nàpónønng.
- ¹⁸Dvzōmcè rié, pà taq ínìgø namaq angkàngrií øp we svng vpó svrēnø: tní èc̀vnnønng. Nøt shvlā nø nøt kōn we angkàngri svng wa mvtaq, nøt màshvla we angkàngri svng gø nàpónønng.
- ¹⁹Kadø íe wani, Gvray vdòng taq rvwv̄n nø:tní vdè svng ngv̄nshìlým màvl kv̄t kèní nø, pà zì mèvl ke vdè kaq dvshá dvre la wa ra nìgø mvrà. Yalònng svng lè Gvray wýmshì we íe.
- ²⁰Namaq mvrà èwànønng rvt vdip we svng ètønshìnønng lònng nø, pà dvgùng v̄le ma? Iwe, shvlā we èwànønng rvt dvki ra lònng svng tōn èdv̄ngnønng we yalònng svng m̀vng nø Gvray shóngshì we íe.
- ²¹Namaq svng ègō bōshà we nø yalònng rvtñø nì íe. Pawalým wani Kristu gō namaq dvpvt dvshà mvhøt we vhø:mò nø, namaqí Ang māl c̀vnlým, shvbóng shvmtshìrà tiqlònng èlángā ráshà.
- ²²Ang nø, mvrà pà gø mvwa d̄vr. Ang nònggøp kèní vyà we tiqkà gø mvbung.
- ²³Vsvng rì Ang svng dvrøq nìgø màdvrøq. Dvshàlým vhø:mò nìgø, battýng svrē màdvkutshaq, døngmān dō kà ngé daqò pè Gvray kaq lè Ang góng tvlèdv̄ng wáshì pè íe.
- ²⁴Nøngmaq nø mvrà dāng vshíshaq íshà nø, døngmān dāng cúnshì lúnlým dvpvt, A:ngí wurgáng taq nøngmaq mvrà èría bōshà. Ang d̄vmmá taqkèní namaq nø dvban èlún bōshà we íe.

²⁵Pawalím wani, vz̀̀ng namaq n̄ vmàn we vỳ̀ngrì d̄ ò ỳ̀ngshà. Wed̄ ò òn̄gò akvt n̄ namaq d̀̀ngn̄t mvs̀̀n roqshú p̄ nvng vs̀̀ngshú p̄ ỳ̀ngsv̀̀ng nàẁ̀ng ráshà.

1 Piter 3

¹D̀̀ngkū mèlāé, namaq vd̀̀dè ch̀̀mpè maqí øp we l̀̀ngp̄̀ng èc̀̀nn̄ng. Angmaq tiq g̀̀ḡ Gvray m̀̀ngkà svng mvta we ch̀̀mpè lā òn̄gò, namaq vjàng laqyà sh̀̀lán̄ng ỳ̀ngkèní Gvray kaq vp̄̀ s̀̀ren̄ng we svng angmaqí ỳ̀ng b̀̀ò kv̄t, kài lin mvrà d̄, namaq laqyà taqkèní ang svng lin l̀̀nl̀̀m dvpvt íe.

³Namaq d̀̀c̄psh̄n̄ng we n̄, vs̀̀:ngí ỳ̀ngshì d̄ bàngzà zvtshì n̄, vshé ḡyārì gwēshì n̄, gwálím shvlá gwāshì weí, mvd̀̀m m̀̀rsh̀̀m v̄np̄ we dvtānsh̄l̀̀m dvpvt n̄ m̀̀í d̄,

⁴N̄t vd̀̀ngr̄m kèní bung long we v̄np̄ l̀̀ng, vr̀̀l vcatl̀̀m màvl̄ we, n̄tk̄n̄ n̄tz̀̀l̄ n̄:tní m̀̀ng d̀̀c̄psh̄n̄ng. Yal̀̀ng m̀̀ng Gvray nēm̀̀r̄ gvzà vp̄̀ we íe.

⁵Pawalím wani cā rvmàng Gvray kaq noqshi n̄, shànshér we svmaréri ḡ vd̀̀ ch̀̀mpè maqí øp we svng c̀̀n weí yad̄n̄i dvc̄pshì ỳ̀:ngì.

⁶Sara d̄ èwāsh̄n̄ng. Ang n̄ Abraham kà tā n̄ ang svng, “Vkàngpè,” wa go ỳ̀:ngà. Namaqí ḡ m̀̀svrere shvla we èwàn̄ng kvtkèní n̄ namaq ḡ Sara angcè mèla èin̄nge.

⁷Wed̄ tiqdvchá, d̀̀ngku pèlaé, namaq vjù r̄tkà svng vgám we mà̀ll̀̀m dvpvt, nvch̀̀mmè maq svng n̄t sh̀̀lán̄ng. Svmaré n̄ nà mvd̀̀m shaqc̀̀m we òn̄gò nà nvng tiqdvchá ḡnshaq jejú mvngú lún we í rvt ang svng ḡ vp̄̀ ràe.

⁸L̀̀ngd̀̀m tiqkà n̄, namaq shvngbe tiqn̄t tiqm̀̀ng èwāsh̄n̄ng. Nàn̄tnakén̄ng. Angn̄m angch̄̀ng d̄ nàsh̀̀ngkén̄ng. N̄t ècipsh̄n̄ng n̄ nàg̀̀kén̄ng.

⁹Mvḡm l̀̀ng svng mvḡm weí mèteqn̄ngni. Dvr̄q ra ḡ svng ḡ batt̀̀ng màdvr̄qshaq, lè n̄ shèmánan̄ng. Namaqí òsh̄t òg̀̀n l̀̀nl̀̀m dvpvt yad̄ wāsh̄l̀̀m rvt èḡ b̄shà we íe.

- ¹⁰Kadø íe wani kàru taq, “Gønsmaq cúnshìlým lònq svng shóngshì nø, angni shvlá yýng lún mvyó we kagó gø, ang pvlè nø màshup we kà nvng vyákà shón laq narshi.
- ¹¹Mvgv̄m we tvrà kèní rvlshì nø shvlā we laq wàò. Mòngzòl lònq svng láò nø welònq svng laq cà:nò.
- ¹²Pawalým wani Vkàngpè Ang vnē nø døngmānrì svng yèng nø, Ang vnài gō, angmaq røtkà táāòe. Iwe, mvgvm we wàòrì kèní nø Vkàngpè mvr pōshìe,” wa vrushaq íe.
- ¹³Shvlā we wàlým taq nøt èlòmnoᅅng kèní nø kagóí namaq svng mvgv̄m dō wā rā nima?
- ¹⁴Iwe, døngman we èwànòᅅng lònq rvt dvshàlým la nàhómnoᅅng nìnø, ishøt ìgv̄n èlúnnøᅅng. Vsà:ngí svrē dvkut ra lònq svng mèserenøᅅngni, nøt gø mèdèshànøᅅngni.
- ¹⁵Kristu nø namaq nøt taq Angkang wáshì dvzýrlým shègaqshìnøᅅng nø, kadvgvp gø nàpónøᅅng. Namaq nøt vlómshìrà v̄l dang røt rā vsvng kaq cipshì we nvng vpó nø:tní vtína lúnlým kadvgvp gø tvlú dègòshìnøᅅng.
- ¹⁶Vrá, Kristu vdòᅅng taq namaq laqyà shvlá svng zershì nø gvzvm ra vsvng kaq shvraqshì dvzýrlým rvt, namaq nø kápvn taq ínìgø shvla we rvwv̄nnøt èvlnøᅅng.
- ¹⁷Kadø íe wani shvlā we èwàò kē dvshàlým vholmshi rā we nø Gvray Ang nøt lā í nìnø, mvgv̄m pvn èwàò kē dvshàlým vholmshi rā lònq mvdvm té shvlāe.
- ¹⁸Pawalým wani Kristu gō, Gvray yýngsvng nøᅅngmaq shōl lúnlým dpvvt, døngmān pè Ang nø mvdøᅅng mvmān rì tvlē tiqka:tní røtwā dvshà mvhøt yà:ngì. Ang svng nø shagóng taq dvshí yà:ngà we í nìgø, pvlàcè taq dvcún yà:ngà.
- ¹⁹Ang pvlàcèi ni, vróngshaq pvlàcèrì svng Ang dī nø mòᅅngkà dvshv̄ng yà:ngà.

²⁰Yarì nø darì Nowa angnì taq, shòchòmđòng dvgòò taqsorí Gvray nøt shvyvngshì nø cào dvgvp, kà mvtā we werì pvlàcè íe. Shò wechòm taq, tì kènì pàmvrà shvlé yà:ngà we nø kadvng gó nø mòi, vshvt gó wa íe.

²¹Tìnvøm zòr we tì yalòng nø, jòngjóng tìløp lòng ang shvbóghāng nì í nø, tìløp lù:ngí nì akvt namaq svng chutchvng lún dèzvrnønge. Tìløp lòng nø, shagóng nómтуqtuq rì svng shó:lò we nø mòi. Yesu Kristu zun lú:ngì lòng taqkèní, Gvray kaq shvla we rvwvñ nø:tní kàgvpsi we lè íe.

²²Yesu nø muqlang taqlap svng diá:mì nø, Gvray vbàngpā yvng v̄le. Muqlàng dvzvrri nvng vmíng vkvng v̄l rì nvng jórndòggùn v̄l rii gō, A:ngí ø:pmò lvingp̄vngō cà:nòe.

1 Piter 4

¹Kristu nø nongmaq dvpvt shagóng taq dvshà bòi lòng svng dvdvm ròn dèzvrnòng weí, namaq gø dvshà lòng taq tønshilvm nøt nonggùn leq v̄l lóngnøng. Kadø íe wani, shagóng taq dvshà mvhøt rii nø mvrà wá nar bóa.

²Wervt nø shagóng taq shini ècúnshinòng nila taq vsvng mapnøt tvrà màcvnshaq, Gvray nøt mving ècvnønng.

³Pawalvm wani vlēá:mì we rvtø taq mvkvm vsvng rii cà:nò dø, map we mvlá we nõwú we lõmlē dvzìn we tvrūshì we cáng kòò we tvràrì ècvn yvngshà lòng nø laq vrvm.

⁴Akvt namaq nø yarì taq angmaq dø mèwànòng rvtñø, angmaq vtiq nø namaq svng kà mvgvm shòn we íe.

⁵Iwe angmaq nø cúnshìrì nvng shìrì svng kàngélvm tvlú dvgóshishaq pè mvrđvngø shìpān sūnshì rà lōnge.

⁶Yalòng rvt Dvbùshvngkà nø shìrì svng gø, vzvng kènì dvshvng yà:ngà. Yalòng nø angmaq svng gø, góngsha taq shì lù:ngí kàngé we vhó:mò nìgø, pvlàcè góng taq nø Gvray nøt cà:nò nø cúnshilvm dvpvt íe.

⁷Vl dvingte shvngbeò lvingdòm tìsì rvtø níshì rái. Wervtnø nøt dèshatshinòng nø jurøt dvzaqshilvm dvpvt pán nàshatnøng.

⁸Shvngbe mvd̀m vp̀o we tiq p̀vn ǹo, tiq g̀o ǹo tiq g̀o vsh̀ngkél̀m rvt nàsh̀ǹng. Kad̀o íe wani sh̀ngǹo:tní ǹo mvrà p̀ngr̀ng svng ẁm dá:ng̀e.

⁹Màb̀nshìshaq zaql̀e svng ǹt̀ǹng.

¹⁰Gvray jejú mvm̀e shvl̀e èlúnǹng rì shvl̀a wa l̀ng sháò vsvng èwásh̀ǹng ǹo, jejú kad̀o èlúnǹng ǹǹo wed̀o dèbvngkéǹng.

¹¹M̀ngkà sh̀nshuí ǹo Gvray m̀ngkà taq vld̀o wa laq sh̀:̀ǹo. Dvz̀mshú ǹo Gvrayí zi daq we ǹnggùn taqkèní laq dvz̀mshì. Yal̀ng ǹo, d̀ng vr̀m taq Yesu Kristu taqkèní, Gvray ng̀rdvg̀ng shvr̀ng lúnl̀m dvpvt íe. Dvg̀ng nvng øpl̀m vmíng ǹo, dvcíq lvpát Ang̀o íà̀e. Yad̀o laq ì daq.

¹²Sh̀ngsh̀ng rié, vl̀tl̀m l̀:ngí namaq svng ǹl̀tǹng ǹo dèsh̀ǹng dvgvp, dàl̀m tiq p̀vn í ra d̀o mèǹtiqǹngni.

¹³Namaq ǹo Kristu dvsh̀a mvh̀t rì taq mvngú ǹduǹng rvt dvb̀l̀m wa dèdutǹng. Wekvtǹo Kristu dvg̀ng dvtan daq̀o ni taq namaq g̀o dvb̀l̀m vtvng lúnl̀m íe.

¹⁴Kristu b̀ng rvtǹo zer we namaqí ǹh̀m b̀ǹng ǹǹo, ish̀t ìg̀v èlúnǹng. Pawal̀m wani, Gvray Ang ng̀rdvg̀ng nvng Pvlacè ǹo namaq nvng v̀le.

¹⁵Wed̀o ínìg̀o namaq dvh̀o taq, vs̀ng shvt vs̀ng, k̀o vs̀ng, mvg̀m màshvla we ẁa vs̀ng nvng vsvng b̀nli d̀ng gvz̀m vs̀ng wáshì ỳngkèní dvsh̀l̀m vh̀:̀m̀o we tiq g̀o g̀o laq màvl.

¹⁶Iwe, Kristu rvc̀ngcè wáshì rvtǹo dvsh̀l̀m vh̀:̀m̀o we tiq g̀g̀o la v̀l ǹǹo, laq màshvraqshì. Rvc̀ngcè vb̀ng yal̀ng a:ngí ríò rvtǹo lè Gvray ng̀rdvg̀ng laq shvr̀:ng̀o.

¹⁷Gvrayí k̀ngél̀m rvt̀o ỳl rái. K̀ngél̀m l̀ng ǹo Gvray bash̀rì taqkèní vz̀ng p̀ng lú:ng̀e. Ǹngmaq taqkèní vz̀ng p̀a:- ng̀o kvtkèní ǹo, Gvray Dvb̀sh̀ngkà svng màtòo rì svng ǹo kad̀vngte vlishì d̀o k̀ngél̀m í long we ǹo sh̀n mvt̀mshì.

¹⁸Kàru taq, “Døngmān vsà:ngí dǎng tvné gønsaq mvlú:nò nìnø, Gvray kaq màpòò rì nvng mvrà v̄lri nø kadø dǎng í long ma?” wae.

¹⁹Wervtnø, Gvray nøt cà:nò rvt dvshá vdūri nø, tiqnøt tiqgóng shvngbe mǎnpè Gvray kaq laq tvleshì. Kadø íe wani Gvray nø kǎmǎm vrvm pè íe.

1 Piter 5

¹Wervt ngà nø, namaq nvng tiqdø shvngømré roqshú øngà nø, Kristu dvshà mvhøtri svng yǎng yǎngà pè gø øngà nø, dvgáni dvtánǎlm dá:nò we ngørdvgùng mvngú gø lúnò pè øngà dø tiqdvchá, namaq dvhø taq shvngømré roqshúri svng dvshat dvzitna: tnìni.

²Namaq yǎngø v̄l we Gvray vyǎnggré svng èroqnøng nø dèkùmnøng. Angmaq svng nø mvdøng mvdaq mòí dø, gǎmsùng kaq map we nøt kèní gø mòí dø, Gvray nøt cǎn nø, lǎngshò nø:tní èroqnøng.

³Vrá namaq svng tvleshaq mvdò svng øp mǎrshǎm mèdètānshìnøngni. Namaq vdè nø vyǎnggré dvpvt shvbóng shvmtshirà mǎng èwáshìnøng.

⁴Vyǎng roqshú Vgøpè dvtánshì daq kv̄t, namaqí nø màmmøl we dvgùng vmø lǎng èlún lǎngnønge.

⁵Namaq sholaqrèrié, shaqré rií øp we lǎngpǎng ècǎnnøng. Vrá tāsǎng tàle dàzømkè we taq namaq nø cipshì lù:ngí juqnǎm ènǎmshìnøng. Kadø íe wani kàru taq, "Gvrayí nø dvshǎngshì rì kaq vtùò nø cipshì rì kaq jèjú zí daqòe." wa vrushaq íe.

⁶Wedø í rvtnø, rvtø tuq ra kv̄t Gvrayí namaq svng shvring lúnǎlm dvpvt, Ang nǎnggùn kǎng we wūr lǎngpǎngø namaq vdè ècipshìnøng.

⁷Namaqò gǎnggilǎm rì shvngbe Gvray kaq telenøng. Kadø íe wani Ang nø namaq svng mvkok dvdí pè íe.

⁸Nøt shèriqshìnøng; pán vshat nǎngv̄rshìnøng. Namaq svng vtù pè cáng nø, vhpshì we kǎngkì dø, tiq gógø svng naq lúnǎlm dvjǎmshì nø láòe.

⁹Namaq nø kýmnoṭ shèngvngshìnøng nø ang svng nàtùnøng. Kadø íe wani mónq døngtáng taq v̄l we nvnm nvchvng ríi gø namaqí nàhómnoṅg we dvshà mvhøtrì ni vho:- mò we svng èshánønge.

¹⁰Jejú í dýngte zì pè, Kristu vdòng taq namaq svng ègōnøng we Gvrayí nø namaq svng dvciq lvpat Ang dvgùng mvngú lúnlým rvt, namaq tiqhvncè dèshànøng dá:ngí Ang vdèi ni namaq svng kòmzøp dèzvrnøng nø, døngtóng dèzvrnøng dá:ngí shaq dèkývng daqnønge.

¹¹Ang nø dvciq lvpat øplým vmíng laq v̄l. Yadø laq í daq.

¹²Ngái kýmým vrvme, wvng sunò we ngà vnm pè Silwanuí dèbvng nø, namaq svng shvrikàru angdongcè vrongò nø Gvrayò òng we jejú yalòng dang shvkse wýngshøng weí nonggùn zía:tnìe. Namaq nø jejú yalòng vdòngø tóngtóng wa èripnøng.

¹³Namaq nvng tiqdø rvhiqshaq í we Babelon wāmà taq v̄l we shvngòmre nø namaq svng pàmvrá wāe. Ngacè Marko gø pàmvrà wae.

¹⁴Namaq tiq gó nø tiq gó, shóngnø: tní nàbùkénøng sorí pàmvrá nàlvnnøng. Kristu vdòng taq èvlnøgrì namaq shvngbeí mòngzøl lònq leq lúnnøng.

2 Piter

2 Piter 1

¹Yesu Kristu Ang vshuq nvng dvzvr óngà pè Simon Piter ngái, nongmaq Gvray nvng Chvng Kàngpè Yesu Ang dõngman long taqkèní nongmaq dõní, dvcháchá vpó we kvmnõt riprà èlún bõshàrì namaq svng shvrìkàrũ vrongvtndè.

²Gvray nvng nongmaq Vkàngpè Yesu svng èshánõng we taqkèní jejú nvng mòngzòl lònng nõ namaq svng luqtvm dõ leq zí daqnõng.

³Gvray Ang ngòrdvgùng nvng nõt shvlá vtvng lù:ngí ègõ bõshà pè svng jõngjõng shái yvngkèní gõnshaq gõ, Gvray dang nõtlòm nõt nvng sïng we í dvingte gõ, Ang dvmò jórnonggù: ní nongmaq svng èrvl daqsha.

⁴Vrà, mapnõt mvgá:mì rvgaq tõm svng bõp shám dvzá:rò rì kèní namaq èlutshinõng nõ, wedá:ngí Gvray dvmònõt gõ namaq svng mvngú lún dvzvrìlv m dvpvt, Gvrayí Ang jórnonggùn welòng taqkèní nĩ, rïng vtvng vpó vtvng we Ang dvnkàrì lúnlv m vmíng vkvng gõ èzí daqshà we íe.

⁵Yadõ í rvtnõ namaq nõ nõn màwá dèzaqshinõng nõ, namaq kvmnõt taq nõ vjàng laqyà shvlá èrvmshinõng. Vjàng laqyà shvlá taq nõ cíngrálnõt èrvmshinõng.

⁶Cíngrálnõt taq nõ vdè góng õp dvingshì we; vdè góng õp dvingshì lònng taq nõ tõnzánõt, tõn zánõt taq nõ Gvray dāng nõt lõmnõt,

⁷Gvray dang nõtlòm nõt taq nõ angnv m angchvng svng mvkok dvdínõt, angnv m angchvng svng mvkok dvdínõt taq nõ shóngnõt èrvmshinõng.

⁸Yadvng pvn namaq taq vl kv t nõ wemvdvmø témvnshì long nõ, nongmaq Vkàngpè Yesu Kristu svng sháò we taq namaq nõ, vjú èlunnõng nõ àngshí póng dèzvr daqnõnge.

⁹Iwe yadvng pvn màvl vsvng wegóí nõ tvptvp vl rì svng wā yà:ngò we nezõq í nõ, a:ngí wà yà:ngà mvràrì dvshérā bõa lònng svng gõ vnào gó íe.

¹⁰Wervtnø vn̄m vch̄ngrié, namaq svng ègō bōshà we nvng rēhiq bōshà we tvrà taq tóng ng̀ngl̄m rvt nār màwá dèzaqshìnøng. Namaqí yad̀ng p̀n èwànøng kv̄t nø, kadvgvp gō mènàtúng̀mnøng.

¹¹Nøngmaq Vkàngpè nvng Ch̀ng Angkang í pè Yesu Kristu Ang dvcìq lvp̄at m̀ngd̀n svng g̀ng l̀nl̄m vm̀ng vk̀ng nø namaqí d̀nzøng dø èlún daqnøng.

¹²Wervtnø, yad̀ng p̀n svng namaqí èshànøng nø, d̀ngl̀ng m̀ngkà taq èt̀ng̀mshà we ínìgø, yad̀ng p̀n dang namaq svng k̀dvgvp gō dvshat mvyøng.

¹³Shag̀ng yal̀ng taq ngà c̀nshøng d̀ngte taq nø, namaq svng wedøni dvtú dvshat ràe wvng dvdvmè.

¹⁴Kadø íe wani nøngmaq Vkàngpè Yesu Kristuí ngà svng dèdè dètān dakngà dø tiqd̄chá, ngà g̀ng yal̀ng chutl̄m angni tuq ỳl rài we shángshøng.

¹⁵J̀ngj̀ng ngà sh̀ngvm m̀pvng namaqí yad̀ng p̀n svng kadvgvp gø dvdvm r̀nl̄m dvpvt ngà dvzakshøng we íe.

¹⁶Nøngmaq Vkàngpè Yesu Kristu nø Ang j̀rǹngg̀n ǹngǹng vt̀ng daq l̀ng dang namaq svng shá dvz̀r ỳngshà l̀ng nø, vsvng b̄nyā gvca:tní má:nò we mvsh̀l m̀í. Ang p̀ngb̀ng r̀ng vt̀ng l̀ng nøngmaq vn̄í n̄i ỳng ỳngshà l̀ng dvshā:ngì we íe.

¹⁷Kadø íe wani Ring vt̀ng ng̀rdvg̀ng vl pè ỳngkèní kà tiql̀ng b̀ng daqì nø, “Ngà vt̀ngshaq nøt sh̀m we Ngà Sh̀ngshøng pè, Ngàcè pè nø yapè n̄i íe,” wa nø sh̀n daqì ỳngkèní Ang nø Vpè Gvray ỳngkèní vpø shvr̀ng daqà we nvng ng̀rdvg̀ng gø vlúnshaq íe.

¹⁸Rvhiqshaq sh̀g̀ng taq Ang nvng tiqd̄ à:lì dvgvp, muqlang kèní sh̀n daqì we kà yal̀ng nø nøngmaq vn̄ái n̄i tá ỳngshà.

¹⁹Wervtnø yarì taqkèní n̄i k̀dvtutsh̀rì kà nø nøngmaq dvpvt té wa k̀m d̀ng̀mshà. Namaqí gø kà yarì svng c̀n èd̀ngǹng. Kà yarì nø namaq nøt taq vsháng gá ra h̀q d̄ vd̀ngø vwanā we g̀long nvng sháng k̀rb̀ ch̀ng svr ra h̀q d̄ vd̀ngø dvgáa we svmi gwìn rvcí íe.

²⁰Namaqí shá rà we nùmlat tiq pèn nø, Shànshér Kàrū taqò kàdvtutshú kàri kākà ínìgø, kàdvtutshú ang vdè nøt kèní bung we mòí, wa namaqí shá ràe.

²¹Pawalým wani kàdvtutshú kà nø, vsvng nø:tní dvtbūngò we ka dvgvp gø màvl dvr. Shànshér Pvlàcèi vsvng nøt svng shvná:ngò yvngkèní wā Gvray kà dvtu:tnò we íe.

2 Piter 2

¹Iwe, dari bashàri dvhø taq mvdōng mvmān we kàdvtutshú būng yà:- ngi dø tiqdvchá, namaq dvhø taq gø mvdōng mvmān we shvngøtshúri būng lōnge. Yarií nø, angmaq svng Chávez yà:ngà pè Vkàngpè svng gōni màchà: ngò nø, shvmvnglým mvshól dvgoqrì mvyð:ní dvgōnga:tnò weí, angmaq nø angmaq lè cāncān shvmvngshilým wāshì lōnge.

²Angmaq mapnøt tvrà taq vsvng mvme zvnvm nø, angmaq rvtnø dīnglōng tvrà svng shvyómshú gø bung longè.

³Vrá angmaq dvgoq nø:tní, vyákàí má:nò we mvshó:lí namaq svng èyùmnōng nø, namaq svng nø angmaq gvm̀sùng lúnlým wulaq èwàvtnōngè. Dari kèní angmaq svng kàngélým lōng nø vgvnshaq íe. Angmaq svng shvmvnglým pè gø yøp we mòí.

⁴Kadø íe wani muqlang dvzvr rii mvrà wà bóa dvgvp dving, Gvrayí màmpáshaq, zùp̄vng dāng cōngcōng dō we dōngjōm vdōng rú:ngò nø kàngélým angni dvpvt rvdā yà:ngà.

⁵Vrá, Gvray dvrà svng màpòò we cārvmāng mōnggang vsvngri svng gø màmpáò, vsvng shvngbe kaq tinv̄m dvzð:rò weí shvmá:ngò dvgvp gø, dōngman tvrà dvshvngāshúpè Nowa nvng wádø shvngøt gó svng wā A:ngí mvzā yà:ngà.

⁶Wemvdvmø, mèp̄vng mèyvng v̄l lōng we Gvray dvrà màpòò ri dvpvt vgám dvtúlým rvt, A:ngí Sodom nvng Gomora mvrìngní svng gø, waqpú shv lèò weí shvmá:ngò høq kàngé yà:ngà.

⁷Dvrà mvcvnrì mvnøklá mvlá we vjàng laqyà svng góng dvgishì we dōngmān pè Lot svng nø A:ngí shvlut yà:ngà.

⁸(Kadø íe wani dɔngmān pè ang nø, angmaq dvhðð v̄l nø angmaq svng yà:ngò, táò ke, angmaq dvrá mvcv̄n we b̄nli r̄í ang dɔngman we dɔngnøt mvsøn svng tiq ni nø tiq ni dvkiké yà:- ngà.)

⁹Yadv̄ngte gø wá sháò kèní nø, Gvray dāng nøtlòm rì svng nø téwā, dvløtl̄vm yv̄ngkèní kadøwa shvlutl̄vm gø Vkang pèí wá sháòe. Vrá, kàngé daqò n̄i høq, mvdøng mvman rì svng dvkà shvrið sóri kadøwa rvdāl̄vm gø A:ngí sháòe.

¹⁰Góngshā nøt cà:nò nø mvmv̄ng mvshèr we mapnøt taq vgwáshì nø øpl̄vm vmíng vkv̄ng v̄lri svng gø yv̄ng mvtv̄má:mòri svng tété tuqe. Yari nø vkv̄mshì nø, nøt mvshín weí, muqlàngrām dvgùng v̄lri svng dvrøq shvyóml̄vm gø màsvrē.

¹¹Muqlàng dvzvr̄ri nø vyà we shvngøtshú yari mvdv̄m té jórnonggùn v̄l rì í we, Kangpè mvr̄dv̄ngø angmaq svng mvgv̄m we kái tiqkà gø mvkòð.

¹²Wedø ínigø vsvng yari m̄vng nø, angmaqí màsháshaq p̄vn svng rá dvrøq shvyó:mòe. Dak rálnøt màdá we vshā p̄vn dō, angwà góngshā nøt cà:nò we n̄inà dōn̄i angmaq svng nø tvp nø shv̄tl̄vm dvpvt wa vgvnshaq íe. Vshā n̄inà svng shvmá:ngò dōn̄i angmaq svng gø shvmv̄ng b̄òðe.

¹³Angmaqí vsvng kaq wàò we b̄nli mvgv̄m tvlē nø, angmaq svng ni vwv̄ng rāe. Vyáng n̄vmgà:lí v̄m aq nø dvzishì we svng angmaq vshóshì nø nóm̄tuqtuq shill̄vm cip vcaqr̄i angmaq nø, namaq nvng tiqdō bóy v̄mpà v̄m sóri dvzishì rì taq angmaq dvbùl̄vm dvdu:tnòe.

¹⁴Angmaq vnē taq nø dvchapl̄vm lòng dvchóng d̄vn vdeq weí, mvrà wá nārshì mvsháò nø, nøt mvtóng rì svng líná:mòe. Angmaq nøt nø shaqkaql̄vm yātàá:mì nø, Gvrayí mvtv̄nshaq cèri íá:mì.

¹⁵Ang maqí nø vdū vbóng we tvrà cā là:ngò nø, vléò we b̄nli mvgv̄m zibè svng shvrúng pè, Beor angcè Balam tvrà svng cà:nò yv̄ngkèní angmaq shvmánshìá: mì.

¹⁶Ang nø dvrá cv̄n vléò lòng mvrà rvt ngv̄n we vhó:mòe. Kàdvtutshú pè dál lòng svng nø, kà shón mvsháò we lòzè gō vsvng dōn̄i kà shòn lú:ngi wēí vgám yà:ngà.

¹⁷Yamvdò nò tì màdòm we tidòng, nùmbò:ngí dvcì:rò we shvngùl íe. Angmaq dvpvt nò rvnaq vt̄ng cǒngcǒng dǒlòng dǒngjǒm vgvlashaq íe.

¹⁸Angmaq nò dvshǎngshì nò vchā we kà vhung dvbò:rò nò, gǒngshā mvlánø:tní bǒm we, chǎng gvlǎng wa we, mvgvm we bǎnli kèní akvt wā lutshì rái rì svng yúmkaí liná: mòe.

¹⁹Angmaq nò bǒpshámlǎm pǎn vshuq wáshì sorí, dvgári svng nò shvlutlǎm kàdǎn zǐde. Kadø íe waní vsǎng tiq gǒ svng nò pà tiqpà:ní vnǔngké bǒdò nìnø, wegǒ nò wepà vshuq nǐ ívme.

²⁰Vkàngpè nvng Chǎng Angkàng í pè Yesu Kristu svng angmaqí sháo yǎngkèní, rvgaq tǒmǒ mvmǎng mvshèr dvcaqò rì taqkèní lutshìv̄m dá:ngí, vrá werì taq nǐ tǎn tiq kvt angmaq wávm nò, vnǔngké bǒdò nìnø, angmaq lǎngdòm lòng nò vzǎng mvdǎmǒ té mvgvm we íe.

²¹Kadø íe wa nìnø dǒngmān tvrà svng shá bǒdò dá:ngí, angmaq svng tvlēā yà:ngà we shànshér we dvcǎmkà taqkèní lǎngshìlǎm tvle nò, mvshá yà:ngò lòng nò téwā shvlāe.

²²Kàshvgǒp taq, “Vgi nò vdè duq svng vt̄ngv̄mshìe; Waq gǒ tì zǎlshì dá:- ngí todø tǐkwè taq lǒqshie,” wakà nò angmaq svng nǐ tuqe.

2 Piter 3

¹Shǒngshǒng rié, yalòng nò akvt ngái namaq svng vrǒngò we shvrìkàru vní lòng wālòng íe. Shòní lòng taqkèní yadǎng pǎn dang dvdvmrǒnlǎm ngái namaq svng dvsha:tnie.

²Yalòng nò rvhiqshaq kàdvtutshúrìí dari shǒn yà:ngà we kàdvtutkàrì svng gǒ; dvzǎrrì taqkèní namaqí èlúnnoŋg we Vkàngpè nvng Chǎng Angkàng wepè dvcǎmkàrì svng gǒ, namaqí dvdvmrǒnlǎm dvpvt íe.

³Namaqí shá rà we nvmlat tiq pǎn nò, lǎngdòm nǐlā taq nò vdè mapnøt svng wa cǎnshì nò shvyǒm vsvng bǔng lǒnge.

⁴“Kangpè vtǎng daq we dǎnkà kayǎng ía:mì má? Vkop vkàngmaq shì yà:ngì rvtò kèní yakaq, vl dǎngte nò mǎn pà:ngò nǐ kèní kadø í yà:ngì ni, wegvp ídǎng lvwā nì!” wa rae.

⁵Kadø íe wani, dari dvgvp Gvray pè kài muqlang má:nò nò, rvgaq nò tì vdòng kèní léshì dvzǎr yà:ngà we yalòng svng angmaq vcháng mvneshi.

⁶Wedvgvpmò rvgaq svng gø, tì welù: ngí nǐ lím yà:ngà nò shvmǎng yà:ngà.

⁷Gvray mòngkà yalòng taqkèníni, akvtò muqlàngrì nvng rvgaq svng nò, Gvray dvrá màpòò vsǎng kaq shvmǎnglǎm kàngé we angnǐ wenǐ dvpvt rvdāshaq í nò, svmi dvpvt lè vgǎlshaq íe.

⁸Wedø ínìgø shóngshòng rié, Vkàngpè nēmvrø nò, tiq ni nò tiqíng nǎng dō í nò, tiqíng nǎng gø tiq ni dø wa ìe. Yakà svng nò mènànanǎngnǐ.

⁹Kangpè dilǎm dǎn yà:ngà rvtò nò vléa:mì, wa tiqmaqí dvda:mò dø vléa:mì we mòí. Namaq tiq gó gø màmvǎnglǎm rvt shvngbebe nòt laq vwǎngshì ra wa nò rvtò sheyvngai we mǎng íe.

¹⁰Iwe, Vkàngpè Angnǐ nò, vkó dōnǐ tuq ràe. Angnǐ welòng taq nò, vhang muqlàng rāmri nò dvpoqò we shaqmè dvraq sóri vlēvme. Vl dǎngte shvngbe gø vtǎngkèní vkatshì lù:ngí zōvm nò, rvgaq nvng wemvdǎmø vl dǎngte shvngbe vkatnǎme.

¹¹Yadǎng pǎn shvngbe nò ya dø nǐ caq vmǎng zō nò vcatlǎm nǐ í we í rvtò, namaq nò vjàng laqyà shànshér nò, nòtlòm vsvng èwáshìng taqsóri,

¹²Gvray Angnǐ tuq daq we svng, mvrøtnø:tní vlómshì nò cào vsǎng wáshìlǎm nàshatnøng. Angnǐ welòng taq nò vhang muqlàng rāmri nò svmi vkat nò caq vmǎng zōvm nò, we vdòng taq vl rì shvngbe gø vtǎng kèní vkatshì lù:ngí zūngvme.

¹³Wedø ínìgø nǎngmaqí nò Gvrayí dǎna we dǎngmān vsvngri vlrà muqlàng shǎr rvgaq shǎr svng vló:mì nò cāi we íe.

¹⁴Wervt shóngshòng rié, namaq nò yadǎng pǎn vhōm daq we svng vlómshì sóri ècānøng we íe. Vkàngpè mǎrdǎngø namaq nò nǎmtuq pǎn màcaq dø,

shvràlým pa zì gø màvl nø, Ang nvng vrým vrá dø ví lúnlým dvpvt dèzaqshìnøng.

¹⁵Vrá, nøngmaq Vkàngpè nøt shvyvngshì lòng nø, gønshaq lúnlým jejú íe, wā m̀ng dèdutnøng. Yalòng nø nøngmaq shóngshài we vn̄mpè Poloí gø, Gvrayí ang svng zìò we cingrálnoøt taqkèní namaq svng nàrūā bōsha dōnì íe.

¹⁶Ang shvrìkàrū shvngbe taq gø, yarì dāng yadōnì shò:- nò we íe. Iwe, werì kàrū taq nø, cing rvzaq we gø tiq p̀np̀n̄ v̄le. Mvshào vs̀ng nvng nøt mvtóng rìí nø, Shànshér Kàrū kàrì m̀ì m̀ì p̀ò dø tiqdvchá, Poloí vruò rì svng gø m̀ì dang p̀ò nø, angmaq shvm̀ngshìlým lè wāshì we v̄le.

¹⁷Wervtnø shóngshøng rìé, namaqí nø yad̀ng p̀n̄ svng vz̀ng kèní vsháshaq èinøng we ínø, namaq vdèdè nàyáshìnøng. M̀ìní dvrá mvc̀n̄ rìí vlèòri taq nà̀ngke b̀nøng nø, namaqò ng̀ngdøng we riprà taqkèní nà̀ngm̀nøng we màshá.

¹⁸Nøngmaq Vkàngpè nvng Ch̀ng Angkàng í pè Yesu Kristu svng shào we nvng jejú taq m̀ng té leqm̀nshì lóngnøng. Ang nø dèní kèní dvcìq lvpat høq ngòrdvg̀ng g̀ngsh̀ng laq v̄l d̄r. Yadø laq í daq.

1 Yohan

1 Yohan 1

¹Nv̀mlat nv̀mpv̀ng k̀ení angwà vl p̀è ǹongmaqí vtáshaq vỳv̀ngshaq í ǹ, ǹongmaq vnēí g̀ò ỳv̀ng ỳv̀ngshà ǹ, wū:rí g̀ò shup lún ỳv̀ngshà p̀è Ang ǹ, G̀onshaq M̀ongkà nī í we dvtá a:tǹini.

²Vp̀è nv̀ng tiqd̀ò vl we dvciq lvpát g̀onshaq yal̀ong ǹ ǹongmaq svng d̀etan daqshà. Ang svng ǹ, ǹongmaqí ỳv̀ng g̀ò ỳv̀ng ỳv̀ngshà ǹ, shvkse g̀ò wáshài taqsóri, namaq svng g̀ò dvtáa:tǹie.

³Ǹongmaq ǹ Vp̀è nv̀ng Angc̀è p̀è Yesu Kristu nv̀ng vz̀ò:mì we í ǹ, vz̀ò:mì we wel̀ong taq namaq g̀ò mv̀ngú lúnlv̀m rvt, ǹongmaqí vỳv̀ngshaq, vtá shaqri namaq svng g̀ò dvtáie.

⁴Ǹongmaqí yadv̀ng p̀v̀n vrūa:tǹi we ǹ namaq dv̀b̀ul̀ong dv̀nz̀onglv̀m rvt íe.

⁵Ang ỳv̀ngk̀ení tá b̀óshà ǹ namaq svng dvtá mv̀ỳòì we sh̀v̀ngkà ǹ, Gvray ǹ gálong í ǹ Ang vd̀ong taq d̀òl̀ong tiqh̀v̀nc̀è g̀ò màvl, wa we yakà íe.

⁶Ǹongmaq ǹ Gvray nv̀ng vz̀ò:mìe, wài dá:ngí d̀òl̀ong vd̀ong nī c̀v̀n mv̀nshài k̀ení ǹ, ǹongmaq ǹ vỳài ǹ d̀ingl̀ong mv̀wài we íe.

⁷Iwe, Gvray ǹ gálong í d̀ò tiqdv̀chá, ǹongmaq g̀ò gálong vd̀ongg̀ò cà:nì kvtǹ, ǹongmaq tiq g̀ó ǹ tiq g̀ó vz̀ò:mì ǹ, Angcep̀è Yesu Ang shv̀wii ǹongmaq mvrà í d̀v̀ngte d̀esh̀v̀ngaie.

⁸Ǹongmaq ǹ mvrà pàg̀ò màà:lì, lā wài ǹǹ, vd̀è ǹ vd̀è ỳúmshài ǹ, d̀ingl̀ong ǹ ǹongmaq vd̀ong taq màvl.

⁹Ǹongmaq mvràri ǹongmaq vchàngshài kvtǹ, ǹongmaq mvrà èchutnài ǹ, ǹongmaq mvd̀ong mv̀mā:nì we íd̀v̀ngte svng dv̀sh̀v̀ngā l̀v̀m Gvray ǹ k̀v̀m̀v̀m vr̀v̀m ǹ d̀ongman p̀è íe.

¹⁰Ǹongmaqí ǹ, mvrà mv̀wà dá:rì, lā wài ǹǹ, ǹongmaqí Gvray kaq vỳá nāá:mì we íǹ, Ang m̀ongkà g̀ò ǹongmaq vd̀ong taq màvl.

1 Yohan 2

- ¹Ngacè rié, ngái yadvng pvn vruai lòng nø, namaqí mvrà mvwàlv́m rvt íe. Wedø ínìgø vsvng tiq gógóí mvrà lā wà bódò nìnø, Vpè yvngø nongmaq dvpvt Shónāshú, dõngman pè Yesu Kristu tiq pè èvlāie.
- ²Vrá nongmaq mvrà dvpvt shvmāā we núngpà nø Ang ni wáshì bói. Vrá nongmaq dvpvt wā mvtaq, móng dõngtáng mvrà shvngbe dvpvt gø íe.
- ³Ang dvkvmkàri cvn dõ:ngì kvtkèní nø, Ang svng shái we shvkse nø yalòng taqkèní íe.
- ⁴“Ngái nø Ang svng sháng bõngà,” wá wā nø, Ang dvkvmkàri mvcà:nò gó ang nø vyá í nø dìnglòng gø ang vdòng taq màvl.
- ⁵Wedø ínìgø Ang kà cvn dõng we wegó vdòng taq nø Gvray shóngnõt té tóngá:mì we íe. Yalòng taqkèní Ang vdòng taq nongmaq à:lì we sháshìe.
- ⁶“Ngà nø Vkàngpè vdòng taq vl dõnge,” wā gó nø, Vkàngpè wáshì yà:ngì dõ tiqdvchá ang gø wáshì ràe.
- ⁷Shóngshõng rié, ngái namaq svng vrongò lòng nø dvkvmkà angshvr mõi. Vzvng nvmlat kèní namaqí èlún yvngshà we dvkvmkà anglí tiqlòng nĩ í nø, namaqí ètá yvngshà we mòngkà nĩ íe.
- ⁸Iwe, namaq svng vrongvtnò lòng nø dvkvmkà angshvr tiqlòng dõ ni íe. Dìng we yalòng nø Vkàngpè vdòng taq gø, namaq vdòng taq gø vl we íe. Pawalvm wani dõlòng nø vlē mvnshì nø, gálong mvdòng nø akvt kèní gá mvnshìe.
- ⁹“Ngà nø gálong taq v̄le,” wá wā nø, angnvm angchvng svng shvngõshì gó ang nø, akvt hõqshaq dõlòng taq v̄ldvng wa gó íe.
- ¹⁰Angnvm angchvng svng shóngshì gó nø, gálong taq vl nø, ang vdòng taq pà vtøplvmrà gø màvl.
- ¹¹Wedø í nìgø angnvm angchvng svng shvngõshì gó nø, dõ vdòng taq vl nø, dõ vdòngø die. Dõlù:ngì ang vnē wvmkèò rvtñø, ang kãkaq svng dĩ we gø mvsháshì.
- ¹²Cvmré rié, namaq mvrà nø Vkàngpè bõng taqkèní chutnā we èlún bõsha rvt, ngái namaq svng shvrikàru vrongvtnòe.

¹³Angpè maqé, nvmlat nòmþvng kèní angwà v̄l pè Ang svng namaqí èshánøng rvtñø ngàí namaq svng shvrikàru vrongvtnòe. Gùchàngré rié, mvgv̄mpè wepè svng namaqí èdýngkē bóshà rvtñø namaq svng shvrikàru vrongvtnòe. Cùmré rié, namaqí Vpè svng èshánøng rvtñø shvrikàru vrongvtnòe.

¹⁴Angpè maqé, nvmlat nòmþvng kèníni angwà v̄l pè svng namaqí èshánøng rvtñø ngàí namaq svng shvrikàru vrong bónga. Gùchangré rié, namaq nø nònggùn èkvngnøng nø Gvray mòngkà gø namaq vdòng taq vldvng wā yvngkèní mvgv̄mpè svng gø namaqí èdýngke bósha rvtñø, namaq svng shvrikàru vrongvtnòe.

¹⁵Rvgaq svng gō, we vdòng taq v̄lri í dýngte svng gø mèshóngshìnøngni. Rvgaq svng shóngshì we wegó vdòng taq nø, Vpè shóngnøt màvl.

¹⁶Kadø íe wani rvgaq vdòng taq v̄l we shagóng mvlánøt, vnēí map we nvng vrá yamvril dvshvngshilvm yarì shvngbe nø, Vpè yvngkèní nø mōí, rvgaq kèní m̀vng íe.

¹⁷Vrá rvgaq nvng rvgaq taqò shaqkaq lònng nø vlē mvnshìe. Gvray Ang nøt cún dōng vsvng wegó m̀vng nø, dvcìq lypat cúnshi longè.

¹⁸Cùmré rié, akvt nø l̀vngdōm rvtø í rái. Kristu pōshú pè ang nø tuq rāe, wānø namaqí vtáshaq í dø tiqdvchá, akvt gōnī Kristu pōshú mvmē būng lú:ngì rvt, l̀vngdōm rvtø nø akvt í rái we sháie.

¹⁹Angmaq nø nøngmaq mvdò taq màbá rvtñø nøngmaq yvngkèní búngá:mì we íe. Angmaq nø nøngmaq mvdò taq vbá pà í nìnø nøngmaq nvng tiqdø v̄l nī we íe. Angmaq nø nøngmaq mvdò taqkèní mōí we dvtánshilvm dvpvt angmaq búngá:mì we íe.

²⁰Namaq m̀vng nø Shànshér pè wepè yvngkèní yōtíí vdør we èlún bósha we í nø, namaq shvngbeí nø dōng lònng svng èshánøngè.

²¹Namaq svng shvrikàru vrongò we nø dìnglònng svng namaqí mèshánøng rvtñø mōí; dìnglònng svng namaqí èshánøng we í nø dìnglònng kèní nø vyà we tiqkà gō m̀vbūng we gø èshánøng rvtñø vrongvtnò we íe.

²²Vyá nø kagó íe? Yesu nø Kristu íe, wā kà svng màchà:ngò gó wā mòi ma? Vpè svng gø, Angcè pè svng gø màchà:- ngò gó ang nø, Kristu svng pōshú íe.

²³Angcè pè svng màchà:ngò gó nø, Vpè màdá gó íe. Angcè pè svng vchà:ngò gó nø Vpè vdáe.

²⁴Namaqí nvmlat kèní ètá yvngshà we kàrì nø, namaq vdòng taq ví laq dōng. Wedø ví dōng kvtkèní namaq nø, Angcè pè nvng Vpè vdòng taq gō, ví èdōng lóngnønge.

²⁵Kangpèi nongmaq svng èdvnā yvngshà lòng nø dvcìq lvpat gønshaq íe.

²⁶Ngái namaq svng yadvng pvn vrōngò we nø, namaq svng shvmànlvm èdvnngøng rì dang sing dø vrōngò we íe.

²⁷Namaq dvpvt nø, Kristuí èmat bōshà we yōti nø namaq vdòng taq ví dving wa rvtñø, namaq svng kagóí gø shvngøt mvrà. Kangpèi èmat bōshà we yōtíi pà dang taq gø namaq svng shèngøtnvtnønge. Yōtíi mat we yalòng nø dving lòng íe. Vyà lòng mòi. A:ngí namaq svng shèngøt dètúvtnøng dø namaq nø Kangpè vdòng taq ví ràe.

²⁸Ngacè rié, Ang dvtánshì daq kv, nongmaq nvròm tē we nø:tní Ang mvrðvngø màshvraqshilvm dvpvt, namaq nø Vkàngpè vdòng taq ví dving èwànøng.

²⁹Ang nø dōngman pè í we svng namaqí èshánøng kvtnø, dōngman we bvnli wào gó vròm gō Gvrayí vgvlshaq í we svng namaqí èshánønge.

1 Yohan 3

¹Vpè Gvrayí nongmaq svng nø Gvray angcèrì wa ètòì hōqshaq, kadvngshì ring dø èshòng daqshà we svng dèdvmnøng. Jōngjōng nongmaq nø angcè jōngkvp rì ni íshàe. Rvgaq tøm vsà:ngí nø Gvray kaq mvshào rvtñø nongmaq svng gø angmaqí mèshài we íe.

²Shóngshøng rié, akvt nongmaq nø Gvray angcè íshàe. Iwe dvgáni kadø í lú:ngí we nø shini mvshài. Inìgø Vkàngpè Ang dvtánshì daq kv, nongmaq nø

Ang dōnī vmvt lú:ngì we svng sháie. Kadø íe wani, Ang kadø í we svng nøngmaqí chaqdv̄p ỳvng b̄oie.

³Kangpè vdòng taq n̄t vlóm̄rà yalòng vdá we kagó ínìḡø, Vkàngpè shànshér d̄ø tiqdv̄chá ang vdè ḡø dvshérshi ràe.

⁴Mvrà wàò vs̀vng ḡó vrà:mí n̄ø, dvrá svng vlèò we íe; pawá wani dvrá mvc̀v̀n lòn̄g n̄ø mvrà íe.

⁵Vkàngpè dì daqì we n̄ø mvrà lúālv̄m rvt í n̄ø; Ang vdòng taq n̄ø mvrà pàḡø màvl we namaqí èshánønge.

⁶Ang vdòng taq v̄l ḡó n̄ø mvrà wá mvm̄nshì. Mvrà wá mā:nò vs̀vng kagó í niḡø, Ang svng mvỳvng dá:rò. Shá ḡø mvsháò.

⁷Ngàcè rié, kagóí ḡø namaq svng leq mèshèmàn̄vm b̄on̄ng. D̄ongmān d̄ø wàò ḡó n̄ø, Vkàngpè d̄ongmān d̄ø tiqdv̄chá ang ḡø d̄ongman we íe.

⁸Mvrà wàò ḡó n̄ø, vz̀vng nvmlat kèní mvrà wa pè cáng pèò íe. Cáng b̀v̀nlirì shvm̄v̄nglv̄m rvt̄n̄ø Gvray Angcè pè dì daqì we íe.

⁹Gvrayí vḡvlshaq vs̀vng kagó ínìḡø mvrà mvwa. Kadø íe wani, Gvray Ang dvỳø n̄ø ang vdòng taq v̄l n̄ø, ang n̄ø Gvrayí vshøqshaq í rvt mvrà wá mvm̄nshì.

¹⁰Yalòng taqkèní Gvray angcèrì nvng cáng angcèrì n̄ø vwál sháshìe. D̄ongman lòn̄g mvwàò n̄ø angn̄vm angch̄v̄ng svng mvshóngshi ḡó n̄ø Gvray angcè m̄oí.

¹¹Nøngmaq tiq ḡó n̄ø tiq ḡó vshòngké ràe, wā we yalòng n̄ø, ǹv̀mlat ǹv̀mpv̄ng kèní namaqí vtáshaq mvshól íe.

¹²Kain d̄ø mèwáshìnøngni. Ang n̄ø mvgvm pèò í rvt̄n̄ø angnvm pè svng shvt yà:ngà. Pàwá sha:tnòe? A:ngí wàò b̀v̀nlì n̄ø mvgvm we í n̄ø, angnvm pèi n̄ø d̄ongman d̄ø wàò rvt̄n̄ø shvt yà:ngà.

¹³Vnvm vchvngrié, rvgaq tòm vsa:ngí namaq svng shèngōv̄tn̄ong dvgv̄p mènàtiqn̄ongni.

- ¹⁴Nøngmaq nø angnvm angchvng svng shóngshài rvt shì lòng kèní léshài nø, gønshaq vdòng svng gòng bóshà we nøngmaqí sháie. Angnvm angchvng kaq mvshóngshì gó nø shì lòng taq shini v̄l gó íe.
- ¹⁵Angn̄m angchv̄ng svng shvngōshì we kagó ínìgø vsvng shvtshú íe. Vsvng shvtshú kagó vdòng taq gø dvcìq lvpat gønshaq màvl we svng namaqí èshánønge.
- ¹⁶Vkàngpèi Ang gønshaq nø nøngmaq dvpvt dvbóm ráà we yalòng taqkèní, shóngnøt nø pà í we nøngmaqí sháie. Welòng dø nøngmaq gø vnvm vchvngri dvpvt gønshaq dvbómshì ràe.
- ¹⁷Rvgaq tòmò pò vdá vsvng tiq gó nø, angnvm angchvng dvshà nø zómdvng we svng yà:ngò nìgø, dvshá mvzaò nìnø, Gvray shóngnøt nø kadø wa lv̄l ni?
- ¹⁸Cv̄mré rié, nøngmaq nø kà nvng pvlèi wā mòi dō, wài b̄vnlì nvng d̄ing we nøt taqkèní m̄vng shóngnøt dvtanl̄vm wài.
- ¹⁹Yalòng taqkèní nøngmaq nø d̄inglòng taq à:lì we sháshài nø, Gvray m̄vrdvngø nvròm tél̄vm v̄le.
- ²⁰Kadø íe wani, nøngmaq rvw̄n nø:tní nøngmaq svng ngv̄nshài; Gvray nø nøngmaq rvw̄nnøt mvd̄vm te pè í rvtnø, pà gø shá gó:mò pè íe.
- ²¹Shóngshòngrìé, nøngmaq rvw̄n nø:tní nøngmaq svng ngv̄nl̄vm pà gø màvl kvtkèní nø, nøngmaq nø Gvray m̄vrdvngø nvròm tél̄vm v̄le.
- ²²Ang dvk̄mkàri nøngmaqí cv̄n dō:ngì sórí, Ang m̄vrdvngø Ang w̄vmshì dø wài rvtnø, nøngmaqí pà rø:tnì nìgø Ang yv̄ngkèní lú:nìe.
- ²³Angcè pè Yesu Kristu b̄ong svng nøngmaq ká:mì nø tiq gó nø tiq gó vshóngké rà we yalòng nø, A:ngí dèk̄vm daqshà we dvk̄mkà íe.
- ²⁴Gvray dvk̄mkàri svng cv̄n dōngri nø, Gvray vdòng taq v̄l nø, Gvray gø angmaq vdòng taq v̄le. Gvray nøngmaq vdòng taq v̄l we nø, A:ngí èzí daqshà we Shànshér Pvlacè taqkèní sháie.

1 Yohan 4

¹²Gvray kaq nø kagóí gō kadvgvp gø mvyvng dá:rì. Inìgø nongmaq tiq gó nø tiq gó vshòngkèi kvtnø, Gvray nø nongmaq vdòng taq v̄l nø, Ang shóngnøt gø nongmaq vdòng taq kòm gōm tétóng longè.

¹³Gvray Pvlacè nongmaq svng èzí daqshà yvngkèní nongmaq nø Ang vdòng taq à:lì nø, Ang gø nongmaq vdòngø v̄l we shàìe.

¹⁴Angpèi Angcè pè svng rvgaq tòm vsvng Chvngshú wáshìlvm dvpvt dvzvr daqà lòng svng nongmaqí vyvngshaq í rvt, shvkse wáshàìe.

¹⁵Yesu nø Gvray Angcè pè í we svng vchà:ngò we kagó taq ínìgø, Gvray gø ang vdòng taq v̄l nø, ang gø Gvray vdòng taq vl we íe.

¹⁶Gvray nø nongmaq kaq shóngshi we svng, nongmaqí shá gø shàì nø, kvm gø kvm bòshà. Gvray nø shóngnøt íe. Shóngnøt vdòngø v̄l gó nø Gvray vdòngø vl we í nø, Gvray gø ang vdòng taq v̄le.

¹⁷Nongmaq vdòng taq Gvray shóngnøt té tóngvm nø, rvgaq tòmø Yesu Kristu Ang cúnshì bòi dø nongmaq gø cúnshài kvtnø, kàngélvm angni taq nongmaq pà nvrøm bùmlvm màvl.

¹⁸Shóngnøt taq nø svrènøt màvl. Kòm gōm tétóng we shóngnø: tní nø svrènøt svng lù:ngòe. Svrenøt taq nø kàngélvm lòng v̄l rvtnø, svrènøt zvng gó nø shóngnøt taq shini té mvtóng gó íe.

¹⁹A:ngí vzvng nongmaq svng èshòng daqshà rvtnø, nongmaq gō Ang svng shóngshài we íe.

²⁰“Ngà nø Gvray kaq shóngshònge,” wá wā nò, angnvm angchvng svng shvngòshì we tiq gógó la v̄l nìnø, we gó nø vyá íe. Kadø íe wa nìnø a:ngí yà:ngò we angnvm angchvng svng dving mvshóngshi góí nø, mvyvng dá:rò pè Gvray kaq téwā shóngshi mvlú:nò.

²¹Gvray kaq shóngshì gó nø, angnvm angchvng kaq gō shóngshì rà we dvkvmkà yalòng nø, nongmaqí Kristu kèní lú:nìe.

1 Yohan 5

- ¹Yesu nø Kristu ni íe, wā nø kým gó nø, Gvray angcè íe. Vrá, Angpè Gvray kaq shóngshì gó nø, Gvray angcèrì kaq gø shóngshìe.
- ²Nøngmaq nø Gvray kaq shóngshài nø Ang dvkým kàrì svng cún dō:ngì kvtnø, yalòng taqkèní nøngmaq nø Gvray angcèrì svng shóngshài we sháshìe.
- ³Gvray dvkým kàrì cún dvdø:ngì lòng nø, Ang svng shóngshài lòng shvkse í nø, nøngmaq nø Ang svng jøngjøngni shóngshài kèní nø Ang dvkým kàrì gø cún rvzaq we mõi.
- ⁴Pawalým wani Gvray angcè kagó ínìgø rvgaq svng jòrá:mì nø, jòr we yalòng nø nøngmaq kým nøt íe.
- ⁵Rvgaq svng jòrá:mì gó nø kagó íe? Yesu nø Gvray Angcè pè íe, wā nø kým gó íe.
- ⁶Yalòng nø tì taq tìløp lú:nò lòng nvng shì lòng taq shvwi vshorá:mì we Yesu Kristu taqkèní íe. Ang nø tì nvng shvwi ya vni pèn taqkèní dì daqì pè íe.
- ⁷Yalòng nø dìng lòng íe, wa shvkse wáshì we nø Shanshér Pvlacè íe. Kadø íe wani Shanshér Pvlacè nø dìnglòng í we shvkse nø vshøm pèn v̄le.
- ⁸Shànshér Pvlacè nvng Tì nvng Shvwi íe. Ya vshøm pèn angmaq shvkse kà gø vráe.
- ⁹Nøngmaqí nø vsvng shvkse kà svng vtoie. Iwe Gvrayí nø angcè pè dang tvnuò nø shvkse wàò rvtnø, Gvray shvkse kà nø té ringe.
- ¹⁰Gvray Angcè pè svng kým gó nø, ang nøt vdòng taq ni shvksekà lòng vdáe. Gvray kaq mvkým gó nø, Gvrayí Angcè pè dāng shvkse wà daqà kà svng mvkým wē í rvtnø, Gvray kaq vyá dvdu:tnò we íe.
- ¹¹Vrá, shvksekà lòng nø yadø íe: Gvrayí nøngmaq svng dvcìq lvpat gønshaq èzí bõsha. Gønshaq yalòng nø Angcè pè vdòng taq ni íe, wā kà íe.
- ¹²Gvray Angcè pè vdá gó nø gønshaq vdáe. Gvray Angcè pè màdá gó nø, gønshaq màdá.
- ¹³Gvray Angcè pè bõng svng èkým nøng rì namaq nø, dvcìq lvpat gønshaq nàdànøng we sháshìlým dvpvt ngái namaq svng yadvng pèn vrūài we íe.

- ¹⁴Gvray Ang nɔt nvng vbóng dɔ cà:nì rvtñø nɔngmaq pà rɔtshài nìgø A:ngí ètàāie, wa Ang vdòngø nɔngmaq nvrøm dvtéshìlým v̄le.
- ¹⁵Vrá, nɔngmaq kapà rɔtshài nigø A:ngí ètàāi we svng nɔngmaqí shài kvtnø, nɔngmaqí Ang svng rɔt bóshàri gø lún bósha we svng sháie.
- ¹⁶Angn̄m angch̀vng tiq góí shìlým hòq màrvnaq we mvrà tiq p̀vnp̀v̀n, wàdò we svng tiq gógóí lā yà:ngò nìnø ang dvpvt rɔtna d̀vng íe. Wekvt shìlým hòq màrvnaq we mvrà wàdò gó svng Gvrayí cúnshi dvz̀vr daqòe. Shìlým hòq rvnaq we mvrà gø tiq p̀v̀n v̄le; werì dāng rɔtnā lúne, mvw̄vng.
- ¹⁷Vlèdò p̀v̀n í d̀vngte nø mvrà íe; vrá, shìlým hòq màrvnaq we mvrà gø tiq p̀v̀n v̄le.
- ¹⁸Gvray angcèrì kagó ínìgø mvrà wá mvmvnshì we svng nɔngmaqí sháie. Kadø íe wani Gvray Angcè pèi ang svng gā:rò rvtñø, mvḡm pèi ang svng dvlá mvlú:nò.
- ¹⁹Móng dōngtáng shvngbe nø mvḡmpèi ø:pmò we ínìgø, nɔngmaq nø Gvrayò íshàe, wā sháshàie.
- ²⁰Vrá Gvray Angcè pè tuq daqì nø cing rálnøt èzì daqshà rvtñø, dōngman pè Ang svng gø nɔngmaqí sháie. Nɔngmaq nø Angcè pè Yesu Kristu vdòng taq nì à:lì kv̄t nø, dōngman pè Gvray vdòngø à:lì we í nø dvcìq lvpat gønshaq vdòngø à:lì we nì íe.
- ²¹C̀vmré rié, namaq vdè góng nø pvràhangrì taqkèní èsarshìnøng.

2 Yohan

2 Yohan 1

¹Shvngòmré roqshú pè ngái, dìng lòng vdòng taq shóngshøng we, Gvrayí rvhiqshaq vshaqmè nvng angcèrì svng shvrikàrū vrøngvtnòe. Ngà wā gō mvtaq dìnglòng svng sháò rì shvngbe gō namaq svng shóngshìe.

²Dìng lòng ya lòng nø nøngmaq nvng v̄l nø kadvgvp gø nøngmaq svng mèlàng rái.

³Vpè Gvray nvng Angcè pè Yesu Kristu yvngkèní, jejú nvng dvsházā lòng nvng mòngzòl lòng nø, dìng lòng nvng shóngnøt vdòng taq nøngmaq nvng tiqdō v̄l daqe.

⁴Nvcó nvcèrì tiqmaq nø Vpè yvngkèní dvkvmkà nøngmaqí lún bōsha dø tiqdvchá, dìnglòng vdòng taq cùn we svng ngái yvng bōngà rvtnø ngà gvzà dvbønge.

⁵Vshaqmèá, nøngmaq tiq gó nø tiq gó vshøngkélvm ngái nà svng dvshatnvtne. Yalòng nø dvkvmkà angshvr tiq lòng vrongò we mõi. Nvmlat kèní nøngmaqí lún yvngshà we dvkvmkà íe.

⁶Ngái shònò we shóngnøt yalòng nø Gvray dvkvmkà svng vpó cà:nò lòng svng wvng we íe. Nvmlat kèní namaqí ètá yvngshà nø cùn rà we dvkvmkà nø, vshóngké rà we dvkvmkà yalòng íe.

⁷Kadø íe wani Yesu Kristu nø shagóng shvléshi daqì long svng màchà: ngò we, shvmànshú mvmē nø rvgaq tøm taq búngá:mì. Wegó nø shvmànshú pè nvng Kristu vtúshú pè nī íe.

⁸Nøngmaq dvzaqshì bōshà rì nø vhung mõi dø, gønpaq luqtvm dø lúnlvm dvpvt dèzaqshìnøng.

⁹Kagó ínìgø Kristuí shvngøt we mvshól vdòng taq màvlshaq, løm vlē dīvm gó nø ang vdòng taq Gvray màv̄l. Kristuò mvshól vdòng taq v̄l gó m̀vng nø, Vpè gō, Angcè pè gō vdáe.

¹⁰Mvshól yalòng màl̀ngshaq namaq ỳng svng tiq g̀g̀ lā di rā nìnø, chòm svng g̀ mèdèg̀ng ǹngni, ang svng pàmvrà g̀ mè̀lǹngni.

¹¹Pàwálm wani ang svng pàmvrà a:lò g̀ nø ang b̀nli mvg̀m̀ri taq mvngú we íe.

¹²Ngái namaq svng vr̀l̀m mvme p̀n v̄l we, r̀shvp nvng c̀naqí nø vr̀ màmvýng. Namaq ỳng svng d̀ng rāng nø m̀rsh̀m vh̄:mì sórí dvm̀n lún wéi dvb̀nøt d̀nz̀ngl̀m l̀ng svng vl̀msh̀nge.

¹³Gvrayí rvhiqshaq í we nvnvmmè angc̀èr̀í g̀ nà svng pàmvrà wāe.

3 Yohan

3 Yohan 1

- ¹Shvngòmré roqshú pè ngái, dìng lòng vdòng taq shóngshòng we rvmjà Gayu svng shvrikàru vrōngvtnòe.
- ²Shóngshòng we rvmjà pèá, nà nø pvlàcè taq èlúnshì dø tiqdvchá, pà taq gø dvnglún èlúnshì nø, shagóng shiqshàn dø vl lúnlvm rvt gø ngái vjú røtnange.
- ³Vnvm vchvngri dì rái weí, nà nø dìnglòng taq jòngjóng cún èmvnshì we tvrà shòna:tnà rvt ngà gvzà dvbòngýmà.
- ⁴Ngàcèrì nø dìnglòng vdòng taq cún m̄vnshì we shvngkà tá lúnò we yalòng nø, ngà dvpvt té rìng we dvbùlvm lòng èòngange.
- ⁵Shóngshòng pèá, mvnm zaqlè í we vn̄m vchvngri tiqmaq svng nài dèbā:ngò we nø, nà nø nøttóng k̄mvm nàrvm rvt íe.
- ⁶Werí shvngòmré m̄rdvngø nà shóngnøt dāng dvshangò nø shvkse wáshìe. Nài nø Gvray dvzōmshuí wá rà dø, angmaq dvpvt tvrà rām zòmlvm vl dō nài dècøpmào lòng nø shvlāe.
- ⁷Kadø íe wanì angmaq nø mvnoqshìrì wur kèní dvbvng we pà gø màtvpsishaq, Vkàngpè b̄nli rvt nø búng rái rì íe.
- ⁸Wervtnø namaq gø nongmaq nvng tiqdø dìnglòng b̄nli wàò wetaq mvngú lúnlvm dvpvt, angmaq svng dèba:ngò.
- ⁹Ngái shvngòmré svng tiq kàní vrōngvpmà. Iwe, angmaq dvhøø vgō wáshì mvyø pè Diotrefesí nø ngà kà svng màtòo.
- ¹⁰Wervt ngà tok rāng kv̄t a:ngí wàò b̄nlìrì ngái vchànglvm íe. Ang nø mvgvm we gvcvt kèní nongmaq svng ènaá:mì we v̄le. Wedø wa mvtaq a:ngí nø noqshi we vnvm vchvngri svng màtòo. Vtō mvyørì svng gø vgá:mò nø angmaq svng shvngòmré vdòng kèní gø lù:ngòe.
- ¹¹Shóngshòng pèá, mvgvm màshvlari svng nø mèc̄vnshìni; shvlā rì m̄vng èc̄vnshì. Shvla we wàò gø nø Gvrayò íe, mvgvm màshvla we wàò góí nø Gvray kaq mvyvng dá:rò gø íe.

¹²Demetrius svng nø, shvngbebeí dvsha:ngòe. Dìng lù:ngí gø ang dvpvt shvkse wáāòe. Nøngmaqí ang dvpvt shvkse wáshài lòng gø òng we svng nài èsháòe.

¹³Nà svng vrūlv̄m nø mvmē p̄vn v̄l we, rūt̀vng nvng cìnaqí vrū mvnēngshòng.

¹⁴Pawa wani kad̀vngte màlé dvgvp nà nvng vỳngké lúnl̄vm lòng svng vlómshònge. Wekvt wa m̀vrsh̀vm vh̀mshi ỳngø dvm̀vnshi.

¹⁵Mòngz̀l lòng nài leq lú:nò. R̀vmn̄vng r̄í nà svng pàmvrà wāe. Nài gø weỳng vl we nøngmaq rvmn̄vng r̄i svng vb̀ng èt̀ò nø pàmàrá èvlāngà.

Yuda

Yuda 1

¹Yesu Kristu Ang vshuq, Yaku angnvm pè Yuda ngái nø, Vpè Gvrayí èshòngnøng nø vgoshaq èínøng we, Yesu Kristuí rvdashaq gø èínøng rì namaq svng shvrikàru vrongvtndè.

²Dvsháza lòng nvng mòngzòl lòng nvng shóngnøt nø namaq svng leqshèluqa daqnøng.

³Shóngshøng rié, nøngmaqí mvngú lú:nì we gònshaq chutchýng tvrà dang namaq svng vrūa mvyønge. Namaq nø shànshér rì svng tiqka:tní tvleshaq í we kýmnoø tvrà dvpvt vtù we taq nøt lòmòm dvzaqshì dvzrlým rvt ngái shvrikàru vrongò nø namaq svng dvshat rà we dóm bòngà.

⁴Kadø íe wani, Gvray kaq màpòò we tiq mvdò nø nøngmaq dvhø taq mvyò:nì gòng rái. Gvray jejú nø mvmýng mvshèr we wàlým lúnkýng í ra dø angmaqí poò nø, Ang tiq gø wa í pè Gvray nvng Kangpè Yesu Kristu svng màchà:ngò. Angmaq nø carvmàng kèní kà vrvtshaq kàngélým lòng lúnlým rì íe.

⁵Namaqí yadang shvngbe èshánøng we ínìgø, ngái namaq svng wedøni dvshat mvyønge. Gvrayí bashà tiq mvdò svng Ejip móng kèní shvlutna: tnà nìgø, mvkým rì kaq nø A:ngí shvmýng yà:ngà.

⁶Vrá, angmaqí lú:nò we vkýng vya svng màpópó, vdè riprà taqkèní rvlshíá:mì we muqlàng dvzvr rì svng nø, ring we angni weni taq A:ngí kàngélým rvt, naqciqriq dølòng lèngp̄ngø dvcìq lvpat mvngbó:ngí vdónshaq íe.

⁷Sodom, Gomora mvrìngní nvng gùrhøm mvrìng rì gø yari døni mvmýng mvshèr we taq vdè góng zíshi nø, màmvn pvn mapnøt svng shvnōngshíá: mì rvtnoø, màmøl màmaq we svmi taq shøn we vholm dvzá:rò lòng nø angmaq svng vgám dvtú we ílým dvtan yà:ngà we íe.

⁸Wedø tiqdvchá, angmaq yøpnýng shøngran yèng rì gø shagóng svng mvmýng mvshèr dvcaqshì nø, Gvrayí vmíng vkýng zìò rì svng gø ti mvlá:nò nø, muqlàng ram pòngbàng shór we mvdò svng gø, shvyó:mòe.

⁹Muqlàng dvzvr vgo zómshú Mikaelí dving, Moshi góng lòng rvtnø cáng nvng vtøl nø vzøng ke, ang svng mvtvn we kài dvrøq mvkvmsi nø, "V kàngpèi nà svng leq ngvn daq," lè v̄l yà:ngà.

¹⁰Iwe shvmànshú yari nø, angmaqí mvcíng mvrà:lò rì svng màpópó shvyóm we kà shøne. Angmaq nø cíngrálnøt màvl we nìnà dø angwà kèní vsháshaq pvnri taq angmaq vdè shvmvngshie.

¹¹Angmaq nø mvhøt longè, kadø íe wani angmaq nø Kain tvrà cà:nò nø, Balamí zìbè lúnlvm vlé yà:ngà tvra svng dvdórshì nø, Kora ang vztvshì yà:ngi tvrà taq shvmvngshì bòi.

¹²Yamvdò nø namaq nvng tiqdø vmpà èvmnøng dvgvp, namaq shóngnøt bóy svng mvmvng mvshèr vøqò rì íe. Angmaq nø vdè svng wa shàvmshi we vyvng roqshú, nvm̀bø: ngí dvse:rò we tì màbá we rvmøt, angshí mvzí we shóngtøng nvng angrø vpúlshaq vni kv̄t shiá:mì we shóngtøng dø vshvm̀ rì íe.

¹³Angmaqí nø nvmukdvra taq pvløng we tìma dø angmaqò shvraq màchaq rì nø tì dvpup dø dvpoqøe. Vrà, dam we kurnip rì dø í nø angmaq dvpvt nø dvcìq lvpat naqciqriq dō lòng vgvlashaq íe.

¹⁴Adam kèní shvngøt mvpim taq Enok a:ngí nø yamvdò dang tvnùo nø, "Eyvngnøng, Kangpè nø shànshér rì m̀nm̀n s̀ns̀n nvng di daqe.

¹⁵A:ngí nø Gvray kaq màpóò rì svng kàngéò nø, nøt mvløm rii wàò b̀nli shvngbe dvta:nò nø, angmaqí wà yà:ngà rì shvngbe nvng Gvray kaq màpóò nø dvrøq mvtvn we kà rì rvtnø, mvrà dvtúlvm nvng kàngélvm rvt di daqe," wae.

¹⁶Yari nø, vdè mapnøt svng c̀vnshì nø vsvng kaq wa zershi vsvng, kàche nø b̀n vsvng, pà lvjøm gø màvl we kà shøn sóri, vdè vjú lúnlvm dvpvt kà v́hú:ngí vsvng kaq shvri:ngò rì íe.

¹⁷Shóngshi lamboq rié, namaqí nø vzvng nøngmaq Vkàngpè Yesu Kristu Ang dvzvr rii shèngøt ráshà we m̀ngkà svng m̀søngnøng.

¹⁸Angmaqí, "L̀vngdøm rvtø taq nø Gvray tvrà svng màpópó vdè mapnøt svng wa cà:nò we zershi rì b̀ng rae," wa namaq svng vshønshaq íe.

- ¹⁹Ya mvdò nò shagóng dang svng wa cà:nòrì í nò, Shanshér Pvlacè gø màdàrí, vgèng vkang dvzvrshúrí íe.
- ²⁰Shòngshi lamboq rié, gvzà vpó we kýmnoṭ taq namaq vdè nàrvngshìnøng nò, Shànshér Pvlacè vdòng taq vjú èrøtshìnøng.
- ²¹Namaq nò Gvray Ang shóngnoṭ vdòng taq èvlnøng nò, nøngmaq Vkàngpè Yesu Kristu Ang mvreza nò:tní zi daq we dvcìq lvpat gònshaq svng lún hòq ècānøng.
- ²²Dvtiqshi rì svng m̀ng nò mvré èzanøng.
- ²³Svmì svng vjàá:mì rì svng èchvngnøng. Vrà tiqmaq svng nò vyáshi sórí mvré èzanøng. Angmaq shagóng nò:tní nòmtuqtuq dvcaq bóa we belaq svng shèngoshìnøng.
- ²⁴Namaq svng màtøp dø ègarnøng nò, Ang dvgùn gùngshvng m̀rdvngø pàcip pàzì gø màvl nò vt̀ngshaq dvbù taqsórí shvrip dvzvr ngu:tnò pè,
- ²⁵tiq gó wa í we Chvng Kàngpè Gvray Ang nò nøngmaq Vkàngpè Yesu Kristu taqkèní, dvgùn gùngshvng nvng ring vtvng pòngbàng nvng øplvm vmíng vkvng nvng jórnoṅgùn nò, kāngshvng dvcìq kèní gø, akvt ínìø, dvcìq lvpat hòq gø laq vl dvr. Yadø laq í daq.

Dvtan

Dvtan 1

¹Yalòng nø kadvngte màlé dvgvp ílvm dvnshi we mvtúri, Yesuí Ang vshuqri svng shvyvnglvm rvt, Gvrayí Yesu svng zió we shòngran íe. Yesuí Ang muqlàng dvzvr dvzá:rò nø, Ang vshuq Yohan svng mvtú yalòng shá dvzá:ròe.

²Yohaní nø Gvray mòngkà nvng Yesu Kristu Ang shvksekà rì nvng a:ngí yà:ngò rì shvngbe shò:nòe.

³Kàdvtut kà yari ròò vsvng nvng vrushaq rì svng tã nø cvndōng vsvng rii nø nøtshømlvm lú:nòe. Pawalvm wani angni nø yul rái.

⁴Yohan ngái nø, Asia móng taq èvlnøng we shvngòmre shvngøt lònng svng wrongvtndè. Vl gø àvlshaq í nø, vl gø vldvng wa nø, dvgáni dilvm vdvnshaq gø í pè Ang taqkèní gø, Ang koqkvm rúngtvng mvrðvngø vl we Pvlàcè shvngøt lònng taqkèní gø, vrá Yesu Kristu taqkèní gø, jejú nvng mòngzòl lònng nø namaqí leqlunnøng.

⁵Yesu Ang nø, kvmvm daq we shvkse wáshì pè, shìrì dvhø kèní nvmilat zun lú:ngí pè nvng rvgaq tøm koqkvmri svng øpshú pè íe. Nøngmaq svng èshù:ngí nø, nøngmaq mvrà kèní Ang shvwií ni shèlàng bóshà nø,

⁶nøngmaq svng mòngdàn tiq lònng í dèzá:rì nø, Ang Gvray nvng Ang Angpè dvpvt shvrúngshú í dèzvr bóshà pè nø, dvgùng gùngshvng nvng øplvm vmíng vkvng dvcìq lvpát laq vl dvr. Yadø laq í daq.

⁷Eyvngnøng, Ang nø rvmøt zúnshi nø di daq kvtt, vne í dvingteí gø, Ang svng yaq yà:ngà rì shvngbeí gø, Ang svng yvng lú:ngòe. Vrá, rvgaq tøm vsvng angpvn í dvingte gø Ang rvtvø rvyù longè. Wedøni í longè, yadø laq í daq.

⁸Vkàngpè Gvrayí, “Ngà nø Alfa lònng nvng Omega lònng øngàe. Vrá, vl yà:ngí pè gø, vl pè gø, dvgáni dilvm vdvnshaq pè gø, Pà gø wá dá:ngò pè øngàe,” wae.

⁹Namaq nvng tiqdø dvshà mvhøt nvng mòngdàn nvng Yesu vdòng taq vl we tønzánnøt mvngú lúnò we, namaq nvnvmpè Yohan ngà nø, Gvray mòngkà nvng Yesu Ang shvkse kà rvtvø, Patmo tóò we tìshvlòng móng taq vl dvgvp,

- ¹⁰Vkàngpè angni taq ngà nø Shànshér Pvlacè zòngv̀mà nø, ngà mèp̄vnglap kèní dòdi shaqmè dø góng we shaq tiq lòng tángò nøngnø,
- ¹¹yadø wae. “Nài èyà:ngòrì kàru taq nàruò nø, Efesus, Svmørna, Pergamum, Tiatira, Sardi, Piladelfia nvng Laodicea mvrìng rì taq vl we shvngòm̄ré we shvngøt lòng svng shèrìò,” èv̄le.
- ¹²Wekvt ngà svng kà t́ngshì gø svng ỳvngl̀m̀ ngà ẁvl pongshòng nòngnø, shé svmigwìn shvngøt t̀vng ỳvng b̀ngà.
- ¹³Svmigwìn we shvngøt t̀vng dvhø taq nø, Vsvng Angcè pè dø í we tiqpè ngái ỳvngòe. Ang belaq nø hízø ỳvng hòqò we gwashì nø Ang vg̀vng ram nø shé juqnv̀m tiqkø:mí nv̄mshìe.
- ¹⁴Ang vgo nvng Ang vni nø mùng we vỳvng møl dø í nø tvẁv̀n d̀oni mùnge. Ang vne nø svmi m̀vlàm dø vcõre.
- ¹⁵Ang hí tángní nø, ràd̀vng taq dvchòngshaq í we, dvjølshaq mvshòng dø vsh̀m nø, Ang kàshaq nø tì mvme wàng vhoshì we shaq dø táshìe.
- ¹⁶Ang wur vbàng pā taq nø kurnip shvngøt ch̀vng lá:ngò nø, Ang nònggøp kèní nø vní laplap déò we sh̀m tiqka vsh̄v̄le. Ang m̀vr nø vǹm gvzà gáng dvgv̄p shór dø kvlànge.
- ¹⁷Ngái Ang svng ỳvng b̀ngà chàng, shì vsvng dø Ang hí ỳvng kóng vkupm̀m̀m̀ kvt Ang wur vbàngpā ngà mvd̀m hapshì nø yadø èv̄le; “Mèsèrēni. Ngà nø nvmlat pè gø, l̀vngd̀m pè gø óngàe.
- ¹⁸Ngà nø cúnsì pè óngàe. Shí gø shòng ỳvngà. Iwe èyà:ngò, Ngà nø dvcìq lvpat cúnsòng nø shìlòng nvng z̀p̄vng dang ang sh̀msòpuq rì gø Ngái língòe.
- ¹⁹Wervtnø nài èyà:ngòrì gø, akvt v̀l̀rì gø, akvt kèní kukaq b̀n̄l̀m̀rì gø nàruò.
- ²⁰Ngà wur vbàngpā taq nài èyà:ngò we kurnip shvngøt ch̀vng nvng shé svmigwìn shvngøt t̀vng ang vmáshaq kà nø yadø íe. Kurnip we shvngøt ch̀vng nø, shvngòm̄ré shvngøt lòng ang dvz̀vr rì íe. Svmigwìn shvngøt t̀vng gø shvngòm̄ré we shvngøt lòng íe.

Dvtan 2

¹Efesus wamà taq vl we shvngòmré ang dvzvr svng yadø nàruò. Vbàng wur taq kurnip shvngøt chvng lá:ngò pè, Shé svmigwìn shvngøt tvng dvhøø di pè yadø wae;

²Nàí èwa bòa we bvnli rì nvng nà dèzaqshì bòi tvrà rì nvng ètønshì bòi rì Ngái shángòe. Vsèng mvgým rì svng nài mètønāò we nvng; angmaq nø dvzvr íshàe, wa rì svng í mòi we nài nàlø:tnò nø, angmaq mvding lòng nàjá:ngò we svng Ngái shángòe.

³Nà nø tønzan nøt èvl nø, Ngà bòng dvprt wedvngte ètønshi bòi nìgø, nøt mètìn.

⁴Iwe, Ngái nà svng shvràlým tiq pvn vle. Nà nvmilat èvl yà:ngì we shóngnøt kèní nàsará: mì.

⁵Wervtnø, nà nø kayvngkèní nàjáá:mì we svng dvdvm nàshat sórí, nøt nàwvngshì nø, nvmlat èwà yà:- ngà bvnli rì vrà èwà lú:ngò. Nà nøt mènàwvngshì kvk kèní nø, Ngà nà yvng døng dak nø nà svmigwìn nø ang shvrúngrà kèní vcíllým íe.

⁶Iwe, nài vdu dø èwà bòa we tiq lòng nø, Ngà shvngōngshøng we Nikolay mvdò angmaq bvnli rì svng nà gø shèngōshì lòng íe.

⁷Vnà vdá vsvng wegóí nø, Shànshér Pvlàcèi shvngòmré rì kaq a:lò kà svng laq táò. Jòrvm vsvng wegó nø, Gvray Ang Paradis Kulwàng taqò gønshaq shóngtøng angshí cøq lúnlým vmíng Ngái ang svng zílým íe,' wae.

⁸Svmørna wamà taq vl we shvngòmré ang dvzvr svng yadø nàruò. Nvmilat pè gø, lvingdøm pè gø í pè, Shí gø shì yà:ngì nø, vrà zun lú:ngì pè yadø wae.

⁹Nàí dvshà mvhøt nàhø:mò we nvng líng mvlug dèshà we svng Ngái shángòe. (Iwe nà nø mègàme.) Vrà, angmaq nø Yuda vsvng íshàe wa nìgø mòi, angmaq nø shvyóm mvtvn kà shòn we Ngái shángòe. Angmaq nø Satan ang dvkómshirà chøm tiq chøm íe.

¹⁰Nàí vhómlým èdá:nò we dvshà mvhøt rì svng mèsèreni. Eyà:ngò, namaq kèní tiqmaq svng vløtlým rvt, cá:ngí tung svng rónglým èdvnnønge. Namaq

nø tiqcé ni døp dèshà lóngnønge. Nà nø shì yýng hòq nøt èlòm kèní nø Ngàí nà svng gønsaq vmō lòng zílým íe.

11Vnà vdá vsa:ngí nø, Shànshér Pvlàcèi shvngømrèrì kaq a:lò kà svng laq táò. Jòrvm vsvng kaq nø, vní kvv wakvt shìlù:ngí zá dvzýr mvlú:nò, wae.

12Pergamum mvrìng taq vl we shvngømré ang dvzýr svng yadø nàruò. Vnì laplap shv̀mčí rvt we shv̀m lá:ngò pè yadø wae.

13'Nà v̀lrà nø Satan øpkýng rúngtvng vl yýng éia we Ngàí shángòe. Inìgø nà nø Ngà bõng svng tóngtóngwa mènvtshi nø, Ngàí vlómýmò we shvkse pè Antipa svng namaq dvhø taqø Satan v̀lrà taq sha:tnò we angni taq gø, nài nø Ngà svng èkým we tvrà màchángshaq mèwàò.

14Iwe nà svng Ngàí shvràlým vnì vshòm p̀vn v̄le. Kadø íe wani nà vdòng taq Israel svng vtøp dvzýrlým Balak svng shvngøtshú Balam shvngøt kàrì vtoò we tiqmaq v̄le. Balamí nø pvràhang svng shvrúng dvre v̀m dvzýrlým nvng mvmýng mvshèr rì wàlým Balak svng shvngø:tnòe.

15Wedø tiqdvchá, nà vdòng taq Nikolay mvdò shvngøtkà svng vtoò we tiqmaq v̄le.

16Wervtnø nøt èlìngshi ra; m̀òini Ngà cancan døng dak nø, Ngà nònggøp taqø shv̀m kái angmaq svng vtòngò nø cìl ẁng dakngòe.

17Vnà vdá vsa:ngí nø, Shànshér Pvlàcèi shvngømré rì kaq a:lò kà svng laq táò. Jòrvm vsvng kaq nø, Ngàí vmáshaq manna tiqwál nvng lóngmúng tiq gøm zílým íe. Lóng wegøm taq nø lún b̀òò góí wa m̀òini, kagóí gø mvsháò we bõng angshv̀r tiq lòng vrushaq íe,' wae.

18Tiatira mvrìng taq vl we shvngømré ang dvzýr svng yadø nàruò. Ang vne nø svmi mvlàm dø vcør nø, Ang hí tángní nø dvjølshaq mvshóng dø vshým pè, Gvray Angcè pè yadø wae.

19'Nài èwà b̀òà we b̀vnli rì nvng nà shóngnøt, kýmno, dvzøm b̀vnli nvng tønzánnøt nvng nài akvt èwàò b̀vnli rì nø, vzvng èwàò b̀vnli rì mvdvmø té luq we svng Ngàí shángòe.

²⁰Wedø í nìgø Ngàí nà svng nḡnlím tiq p̄vn v̄le. Kadø íe wani ang vdè svng kàdvtutshúmè v̄lshì we svmaré Yezebel svng nàí mènàgá:mò. Wemèí nø Ngà vshuq̄rì svng shvmà: nò nø, mvmvng mvshèr we b̄vnlì gø, pvràhang svng kòò rì lv̄m dø shvngø:tnòe.

²¹Ngàí ang svng rvtø zóng bóngà nònggø, ang nø dvchap we b̄vnlì kèní nøt língshi mvtá.

²²Eyà:ngò, Ngàí ang svng nø yøpj̄vm taq zá dvzvrò nø, ang nvng tiqdø dvchapke rì svng gø, angmaqí wàò we b̄vnlì rì taqkèní nøt mvlíngshì ra kv̄t kèní nø, dvshà mvhøt vtvng yvng svng wemè nvng tiqdø gurlím íe.

²³Vrá, angcò angcèrì svng gø Ngàí shíwù jvng dvzvrò weí dvshílím íe. Wekvt, dòngnøt mvsøn rì svng vjá:- ngò nø gù:nò pè nø Ngà óngà we svng shvngòm̄ré rì shvngbèí shá lú:ngòe. Ngàí nø namaqí kadø èwà bòshà nìnø wedø vt̄vngālím íe.

²⁴Tiatira yvng èngv̄mshì ráshà nø, Yezebel shvngøt kà svng mèc̄vnnøng, Satan pèò rvnaq we mvshól rì svng gø mèc̄v̄nshì yvngnøng rié, namaq svng Ngàí v̄la:tnìni, Ngàí namaq svng døngjá dvgá nø mvr̄māi.

²⁵Wedø ínìgø, namaq èv̄lanønḡrì nø Ngà døng dak høq døngdøng mènvtshìnøng.

²⁶Jòrv̄m nø vlē l̄vngdòm høq Ngà b̄vnlì rì c̄vn døng vsvng wegó svng nø, wvngzà dvc̄rì svng øpl̄vm vmíng vkvng Ngàí zílím íe.

²⁷Ngà Vpè yvngkèní Ngàí lúnò we vmíng vkvng svng c̄vnò nø, w̄vmchúng rì svng angshi rø:mò padø, wegóí gø sh̄vmtv̄ngngú:lí angmaq svng ø:pmò nø angshi røm lú:ngòe.

²⁸Vrá, Ngàí ang svng sháng kurbù gø zílím íe.

²⁹Vnà vdá vsà:ngí nø, Shànshér Pvlàcèí shvngòm̄ré rì kaq a:lò kà svng laq táò,' wae.

Dvtan 3

¹Sardi mvrìng taq vl we shvngòmre ang dvzvr svng yadø nàruò. 'Gvray Pvlacè shvngøt lòng nvng Kurnip shvngøt chvng vdá pè yadø wae. Nàí èwà bóa we bvnli rì Ngái shángòe. Nàí nø cúnshì we bòng èríò nìgø, vshíshaq èíe.

²Wervt pán nàshat, mvza èvla nø shilvm dvnshi lòng nø nònggùn laq kving long. Kadø íe wani nàí èwàò bvnli rì nø Ngà Gvray negvmø tétóng we tiq pvn gø lá mvlúnò.

³Wervtnø nàí èlún bóa rì nvng età bóa rì svng dèda: mò nø werì svng ècà:nò nø nàwvng ra. Nà mènàshat kèní nø, Ngà nø vkó dø døng daknge. Ngà kã rvtø døng dak we nàí mèshào.

⁴Wedø í nìgø Sardi yvng vdè gwálvm svng mvshèr weí vcaq màdvzvrshì we vsvng tiqhvncè v̄le. Werì nø Ngà nvng vcvn vpø rvtønø angmaq nø mùng we belaq gwashì nø Ngà nvng tiqdø vcvn lú:ngìe.

⁵Jòrv̄m gø svng nø, mùng we belaq dvgwāngò nø, gønshaq Kàru bok kèní ang bòng mvshøkngangò. Ngà Vpè mvrđvng gø, Ang muqlàng dvzvrri mvrđvngø gø, ang bòng svng Ngái vchànglvm íe.

⁶Vnà vdá vsa:ngí nø, Shànshér Pvlacèí shvngòmre rì kaq a:lò kà svng laq táò,' wae.

⁷Filadelfia wamà taq vl we shvngòmre ang dvzvr svng yadø nàruò. Shanshèrpè, òngpè, A:ngí tàn bóa lòng svng cøt lú:nò vsvng màvl. A:ngí cøt bóa we svng gø tán lú:nò vsvng màvl we, Dawi ang shvmsòpuq lòng la:ngò pè yadø wae;

⁸'Nàí èwàò bvnli rì svng Ngái shángòe. Nà jòrnònggùn tiqhvncè wa èvl nìgø, nà nø Ngà kà svng èta nø, Ngà bòng svng màchàngshaq mèvl. Eyà:ngò, kagóí gø cøt mvlú:nò we bvingkà tiq lòng Ngái nà mvrđvngø tánang bóngà.

⁹Eyà:ngò, angmaq vdè nø Yuda vsvng íshàe, vyà we Satan dvkómshì rà taqò wemvdò svng nà hí shvvnvng yvng pvnciq tushi nø noq dvzvrò weí nà svng Ngái vshóngshaq í we angmaq svng shá dvzvrilm íe.

- ¹⁰Ngà dvkámkà svng nàí ècà:nò nò ètōnshi rvt rvgaq tòm vsvng rì kaq vløtlím lòng, móng dōngtáng mvdòm tuq daq rvtø taq nà svng mànālím rvt Ngàí nà svng rvdālím íe.
- ¹¹Ngà cancan dōng daknge. Vsa:ngí nà shémo mvtølalím rvt, nà èvía lòng svng dōngdōng mēntshì.
- ¹²Jòrvm vsvng kaq nò, Ngà Gvray shànshér tōngnø taqø dølòm í dvzvrò nò, ang nò wèyvingkèní kadvgvp gø màcílshivm. Ngà Gvray bōng nvng Ngà Gvray yvingkèní lashì daq we Yerusalem shír nvng Ngà Gvray Ang wamà bōng nvng, Ngà bōng angshír nò, ang mvdòmø Ngàí vrulím íe.
- ¹³Vnà vdá vsa:ngí nò, Shànshér Pvlàcèi shvngømré rì kaq a:lò kà svng laq táò,' wae.
- ¹⁴Laodicea wamà taq vl we shvngømré ang dvzvr svng yadø nàruò. Amen pè wapè, kímím daq nò òng we Shvkse í pe, vpvnshaq dvingte shvngbe Angké dnbóng pè Gvray yadø wae.
- ¹⁵'Nàí èwà bóa we bvnli rì taq nà nò gwit gø mègwit, vkat gø mènàkatshi we svng Ngàí shàngòe. Nà nò mōini ègwit, mōini nàkatshì we svng lè Ngà shònge.
- ¹⁶Nà nò gwit gø mègwit, vkat gø mènàkatshi, nōngnōng wa èí rvtnø, Ngà nōnggøp kèní pvyàlím íe.
- ¹⁷Nà nò, 'Ngàí pø gvzà lá lún bōngà nò mvgàm lóngà rvt, zóm mvlug we tiq pvn gø màvl,' èwa nìgø, nà nò dvshá mvré mvshámhoq èí we nvng nemàn èí nò, góngsér èí we nà mèsháshì.
- ¹⁸Nà mvgàmlím rvtnø, svmi taq dvchóngshaq shé nvng; nà góngsér lòng lamvyvingshì dø, nà gwashìlím, mùng we belaq nvng; nà vne yvingshìlím ne mvzacì gø èwvnshì ra wvng, Ngàí nà svng dvtú shvngøtne.
- ¹⁹Ngà shóngshòng dvingte svng nò, Ngàí ngvno nò, shvngøtnòe. Wervtnø nøt èlòm nò nàwvingshì ra.

²⁰Yala! Ngà nø b́ngkà ýng rip nø vkokngòe. Ngà kà táò nø, b́ngkà ètánang we kagó svng í nìgø, wegó ýng Ngà gòng nø, ang nvng tiqdø ým aqshi nø, wegó gø Ngà nvng tiqdø ým aqlým íe.

²¹Ngà gø jòrýmà nø, Ngà Vpè nvng tiqdø Ang koqkým rúngt̀ngø rúng lún b́ngà dø tiqdvchá, jòrvm vsvng wegó nø, Ngà koqkým rúngt̀ng taq Ngà nvng tiqdø rúnglým vmíng vkýng Ngài zílým íe.

²²Vnà vdá vsa:ngí nø, Shànshér Pvlàcèi shvngòmré rì kaq a:lò kà svng laq táò,' wae.

Dvtan 4

¹Yadýng pvn mèpvng ngài dvjakngònòng nø, muqlàng ýng vtánshaq b́ngkà tiq lòng ỳngòe. Wekvt ngài nvmlat táng b́ngà we dòdi shaq dø góng we shaqí ngà svng t́ngshì nø yadø èvle; “Yayýng r̀l̀ng long; akvt kèní kukaq dvgáni ílým d́vnshì rì, Ngài nà svng dvtanlým íe,” èvle.

²Wekvt tiqdvshaqí ngà nø Shànshér Pvlacè vdòng taq v̀lýmà. Ku, muqlàng taqlap øpkýng rúngt̀ng tiq lòng shvrúngshaq vl nø, rúngt̀ng taq gø tiq gó rung we svng ỳngòe.

³We pè Ang m̀vrsh̀m nø, lóngkwìngnìng nvng lóngshíngshé dø vsh̀m nø, rúngt̀ng gùrgùr v̀hø m nø, lóngshór mvsh́ng dø vsh̀m ýngshì we mvsh̀ng m̀enin tiqlù:ngí kwa:ngòe.

⁴Vrá, rúngt̀ng gùrgùr v̀hø m nø, øpkýng rúngt̀ng vníce vbì lòng vl nø, rúngt̀ng werì mvd̀mø nø, gwálým mùng we gwashì nø, angmaq vgo taq nø shé koqkým vmō mōshì we shaqré shaqt̀ng vníce vbì pè rung we svng ỳngòe.

⁵Muqcøn còngmè vlapshì we, kà shòn we shaq angp̀vp̀n nvng muq gò m we gø øpkýng rúngt̀ng kèní bung mvnshìe. Øpkýng rúngt̀ng m̀vr̀ngø svmigwìn gø shvngøt lòng gwāe, werì nø Gvray Pvlacè shvngøt gó íe.

⁶Vrá, rúngt̀ng m̀vr̀ngø nø j̀ngd̀ng wa nø j̀vma tìnúng dø vsh̀m we tiq lòng v̄le. Øpkýng rúngt̀ng dvhø nvng gùrhø m nø, vz̀ng lap mèp̀nglap vne dvch́ng z̀ng we dvm̀n vngvt vbì go v̄le.

⁷Dvḿn vngvt ǹmlat go ǹ k̀ngk̀ d̀ vsh́me; m̀pvn̄g go ǹ ǹngwà d̀ vsh́me; we m̀pvn̄g go ǹ vsvn̄g m̀vrsh̀m d̀ vsh́me; vb̀i go wa go ǹ vlang we l̀ngd̀ngm̀ d̀ vsh́me.

⁸Dvḿn vngvt we vb̀i go ǹ, cher tachuqg̀m vdá ǹ, vd̀ng nvn̄g vt́ng g̀rg̀r g̀ngk̀p vne dvch̀ng vcaqe. Angmaq ǹ vyáng yaqd̀ng m̀nārnār k̀ sh̀n ǹ, “Vl g̀ àvlshaq í yà:ng̀i ǹ, vl g̀ vl d̀ng wa ǹ, dvgáni g̀ d̀l̀m vd̀vnshaq p̀, Pàg̀ wá dá:ng̀ p̀ Vk̀ngp̀ Gvray ǹ Sh̀nshér, Sh̀n- shér, Sh̀nshére,” wae.

⁹Vrá, dvḿn vngvt we vb̀i g̀i, dvc̀q lvp̄at mvril laril cúnd̀ng wásh̀i p̀, øpḱng r̀ngt̀ng taq rung p̀ Ang ng̀rdvg̀ng svng vp̀ shvri:ng̀ s̀r̀i oqà wa dvgvp̄,

¹⁰shaqr̀ shaqtvn̄g we vnícé vb̀i p̀ g̀, øpḱng r̀ngt̀ng taq rung p̀ m̀rd̀ngø k̀ngkupsh̀i ǹ, dvc̀q lvp̄at mvril laril cúns̀i p̀ Ang svng noq̀ ǹ, angmaq koqḱm vmor̀i ǹ r̀ngt̀ng m̀rd̀ngø chutshi ǹ dvb̀: m̀ s̀r̀i,

¹¹“Ǹngmaq Vk̀ngp̀, ǹngmaq Gvrayé, v̄l d̀ngte shvngbe ǹ Nài èp̀n yà:ng̀ ǹ, v̄l d̀ngte shvngbe g̀ Nà èsh̀ng d̀ tiqdvchá èp̀n yà:ng̀ rvt̄n, dvg̀ng g̀ngsh̀ng nvn̄g vp̀ shvr̄ng we nvn̄g j̀rǹngg̀n ǹ Nà lún ǹp̀e,” wae.

Dvtan 5

¹Øpḱng r̀ngt̀ng taq rung p̀ vb̀ng pa w̄r taq ǹ vǹ m̀rm̀r vrushaq í ǹ, dvz̀k shvng̀t l̀:ng̀i tip vdipshaq í we k̀ru tiq rvdul ng̀i ỳng̀e.

²Shaq ḱng we muql̀ng dvz̀r tiq g̀ ǹ, shaqm̀i, “ Dvz̀k r̀i p̀: ǹ ǹ k̀ru rvdul t̀nl̀m kag̀ vp̀e ma?” wa ǹ vkiq we svng ng̀i ỳng̀e.

³I we, muql̀ng taqlapm̀ g̀, rvgaq mvd̀m̀ g̀, rvgaq l̀ngp̀ngr̀m̀ g̀, k̀ru rvdul tán ngu:t̀n ǹ, ỳng ngu:t̀n we tiq g̀ g̀ m̀vl.

⁴K̀ru wervdul tán vp̀ we, m̀ini ỳng vp̀ we tiq g̀ g̀ lá mvl̀: ǹ rvt, ng̀ gvzà ng̀ng l̀ng̀.

⁵Wekvt shaqré shaqtvng rì kèní tiq góí ngà svng, “Mèngøni, ku, kàru rvdul nvng ang dvzøk shvngøt lòng pón lúnlým rvtñø, Yuda dvgøng kèní kàngki a:lò pè, Dawi Angké angrø we pè jòrá: mì,” èvle.

⁶Wekvtrá, tiq kvv shvt yà:ngà dø vshým we Vyvngcè tiqgo nø, øpkýng rúngtvng nvng dvmýn vngvt we vbì go ó, shaqré shaqtvng rì dvhøø, rip we yvngøe. Vyvngcè wego nø vrøng shvngøt táng yo nø, vne gø shvngøt chvng v̄le. Vne werì nø móng døngtáng svng dvzá:rò we Gvray Pvlacè shvngøt gó íe.

⁷Wekvt Vyvngcè di rái nø, øpkýng rúngtvng taq rung pè Ang vbàngpā wūr kèní kàru rvdul lùèe.

⁸A:ngí kàru rvdul lù bòa kvv, dvmýn vngvt we vbì go nvng shaqré shaqtvng we vnícé vbì gó nø, Vyvngcè mýrdvngø kóngkupshìe. Angmaq tiq gó nø tiq góí mvkwiq kúngkýng talòng nvng ngórcì zøng we shégwìn tachvng lá:ngøe. Werì nø shànshér rì júrot kàri íe.

⁹Angmaq nø zàywà shvr wa nø, “Nà nø kàru rvdul èlùè nø, ang dvzøk rì pón nàpøe. Pawalým wani Nà svng èshvt yà:ngì. Nài nø Gvray dvpvt dvgøng vrvm taqkèní gø, kà angpvn vrvm kèní gø, vsvng mvdø vrvm kèní gø, dvcì vrvm kèní gø, Nà shvwií angmaq svng èwvn yà:ngà.

¹⁰Angmaq svng nø nøngmaq Gvray dvpvt móngdàn tiqdvci nvng Shvrúngshú tiq pvn í dèzvr bòa. Angmaqí nø rvgaq svng øp lú:ngøe,” wae.

¹¹Vrá øpkýng rúngtvng nvng dvmýn vngvt vbì go nvng shaqré shaqtvng rì gùr vhøm nø, muqlàng dvzvr loksok kà ngái tángøe. Angmaq røbøng nø mùn sèn luq we yvngøe.

¹²Angmaq nø shaqmèi vkiq nø, “Shvt yà:ngà we Vyvngcè nø, jónnønggùn gø, vdá mvgàm we gø, zitnøt rálnøt gø, nønggùn kùngà gø, Vpø shvrínglým gø, dvgùng gùngshvng nvng shvríng shvtà we gø lún vpøe,” wae.

¹³Vrá, muqlàng taqlapmø gø, rvgaq mvdvmø gø, rvgaq lvnngp̄vng rým gø, nvmukdvra vdòng rým gø, pvn yà:ngà dýngte pvn vrvm nvng werì vdòng taq vl we í dýngteí, “Øpkýng rúngtvng taq rung Pè nvng Vyvngcè nø, shvríng

shvtà we gø, Vpø shvringlým gø, dvgùng gùngshvng nvng Øplým vmíng vkýng dvcìq lvpát mvril laril laq vl d̄r,” wa nø zaywà wa we ngàí tángòe.

¹⁴Wekvt dvmýn vngvt we vbì go nø, “Yadø laq í daq,” wae. Shaqré shaqtvng ríí gø køngkupshì nø noqe.

Dvtan 6

¹Vỳngcè pèi dvzøk shvngøt lòng taqkèní tiq lòng pø:nò dvgvp ngàí ỳngò nøngnø, dvmýn vngvt vbì go kèní tiqgoí nø muq dø gøm we shaqí, “Edi nø èỳng ra,” èvl we ngàí tángòe.

²Ku, gømràng múng tiqgo ngàí ỳngòe. Ang mvd̀m zúnshì pèi nø tvli tiqka lá:ngòe. Koqkým vmo tiqch̀ng gø ang svng vzíshaq íe. Ang nø jòrá:mì we shvre pè dø vrá d̀ngkelým rvt búngá:mì.

³Vỳngcèi dvzøk vni lòng wa lòng pø:nò dvgvp, dvmýn vngvt vni go wa goí, “Edi nø èỳng ra,” èvl we ngàí tángòe.

⁴Wekvt gømrang mvshé shøngshang tiqgo búng rái. Ang mvd̀m zúnshì pè svng nø, rvgaq tøm kèní mòngzòl lòng lùlým nvng angmaq tās̀ng tàle vshvtké dvz̀rlým vmíng vkýng zíòe. Vrá, te we sh̀mshvnaq tiqka gø ang svng zíòe.

⁵Vỳngcèi dvzøk vshøm lòng wa lòng pø:nò dvgvp, dvmýn vngvt vshøm gø wa goí, “Edi nø èỳng ra,” èvl we ngàí tángòe. Ku, gømrang naq tiqgo ngàí ỳngòe. Ang mvd̀m zún shì pè wūr taq nø, zòdvng tiq lòng lá:ngòe.

⁶Dvmýn vngvt vbì go vdòng kèní, “Tiqni zìbè zong tiqgwìn, tiq ni zìbè zongshar vshøm gwìn, yøtì nvng bìmtì svng m̀ng nø mègeyaqni,” wa we kà tiq lòng ngàí tángòe.

⁷Vỳngcèi dvzøk vbì lòng wa lòng pø:nò dvgvp, dvmýn vngvt vbì go wa goí, “Edi nø èỳng ra,” èvl we ngàí tángòe.

⁸Ku, gømrang níng tiqgo ngàí ỳngòe. Ang mvd̀m zúnshi pè bøng nø, “Shìlòng,” wa tóòe. Zùpa:ngí gø ang mèpvng cà:nòe. Angní svng nø

sh̀mshvnaqí gø, dvkø wàngrø:mí gø, shíwù j̀vng weí gø, rvgaq tøm z̄mwàng vsháí gø rvgaq vbì wál tiq wál svng shvtlím rvt vmíng zìòe.

⁹Vỳvngcèí dvzøk p̀ungwà lòng wa lòng p̀ó:nò dvgvp, Gvray mòngkà nvng angmaqí dvsha:ngò we shvksekà rvtñø shvt yà:ngà rì angmaq pvlàcè rì ñø, núngpà shvrúngrà lòng l̀vngp̄vngø vl we svng ngái ỳvngòe.

¹⁰Angmaq ñø shaqmèí vkiq ñø, “Shànshér ñø òng we Vkàngpèé, Nái rvgaq tømø vl vsvng rì kaq, ñongmaq shvwi dvpvt tvle teqalím ñø, kadvgvp hòq kà màngéshaq calím íe ma?” wae.

¹¹Wekvt angmaq tiq gó ñø tiq gó svng bèlaq m̀ung yvnggúng tād̀ung dvgwaò ñø, angmaq nvng tiqdø vshuq wáshì we lamboq rì nvng angmaqò angnv̄m angch̀vng rì svng gø, angmaq òni vsa:ngí shvtlím rvt røb̀ong mvgōm d̀vngte tiqdv̄gpcè ècāǹong,” wa angmaq svng a:lòe.

¹²Vỳvngcèí dvzøk vchuq lòng wa lòng p̀ó:nò dvgvp, ngái ỳvngò ñong ñø, rvgaq ñø vtvng kèní vnanshì ñø, vǹm ñø shamōl dvnggó dø naq òvng wáá:mì. Shvlá ñø shvwi dø mvshèá:mì.

¹³Ǹvmb̀ong mvr̀umèí ǹvngwè t̀ong svng vwā:lò ke, mvgōng we angshí rì dvjàò padø, muqlàng kurnip rì gø rvgaq tøm svng vjàá: mì.

¹⁴Muqlàng ñø kàru rvdul rvdu: lò padø vleá:mì. Shìg̀ung nvng tishvl̀ong í d̀vngte gø, angmaq v̀lra taqkèní vshøtná:mì.

¹⁵Wekvt rvgaq tøm koqk̀vmrì, gàmzòrì, cildù vgozómshúri, vdá gàmshó rì nvng shvr̀rì, vshuq nvng pèj̀ong í d̀vngte ñø, bad̀ung lóngd̀ung rì nvng shìg̀ung rvgaq lóngbuq rì taq máshì sórí;

¹⁶angmaq ñø shìg̀ungrì nvng lóngrì svng, “Ǹongmaq mvd̀m nàzeq daqshà ñø, øpk̀vng rúngt̀vng taq rung pè Ang m̀vrd̀vng kèní gø, Vỳvngcè sh̀mná hòpnøt kèní gø èmáshà.

¹⁷Kadø íe wani Angní sh̀mná hòp we angni vtvng tuq rái. Kagóí rip zá:nòe ma?” wae.

Dvtan 7

¹We mèpvng, rvgaq vbì górtong yvng rip nø, rvgaq mvdòm gø, nvmukdvra taq gø, shóngrì svng gø nvmbòng mvwàlvím rvt, rvgaq nvmbòng vbì lònglòng svng vgá:rò nø mvna:tnò we muqlàng dvzvr vbì gó svng ngái yvngòe.

²Wekvtrá, muqlàng dvzvr shòngshang tiq góí, cúnshi we Gvray dvzøk lòng lá:ngò sórí nvmsvr lap kèní rvlvng lú:ngì we ngái yvngòe. Ang shaqmèí vkiq nø rvgaq nvng nvmukdvra svng shvtìnlím vmíng vkvng lú:nò we muqlàng dvzvr we vbì gó svng a:lò we nø,

³"Nøngmaq Gvray Ang vshuqrì angmaq mvrdaq taq, nøngmaqí tipdip mvdá:ngì dýngte, rvgaq svng gø, nvmukdvra svng gø, shóngrì svng gø, mèshètìn nòngni," a:lòe.

⁴Wekvt tipdip lú:nò rì angmaq røbòng svng ngái tángòe. Israel dvcì cèrì dvgòng vròm taqkèní tip vdipshaq vsvng gøtdvhóm 144,000 v̄le.

⁵Yuda dvgòng kèní 12,000 Ruben dvgòng kèní 12,000 Gat dvgòng kèní 12,000

⁶Asher dvgòng kèní 12,000 Naftali dvgòng kèní 12,000 Manase dvgòng kèní 12,000

⁷Simeon dvgòng kèní 12,000 Lewi dvgòng kèní 12,000 Isakar dvgòng kèní 12,000

⁸Zebulun dvgòng kèní 12,000 Yosep dvgòng kèní 12,000 Benyamin dvgòng kèní 12,000 gó v̄le.

⁹Yadvng pvn mèpvng ku, móngdàn vròm kèní gø, dvgòng vròm kèní gø, vsvng dvcì vròm kèní gø, kà angpvn vròm kèní gø, rø mvzónshì we, vsvng loksok tiqmvdò nø, belaq mùng yvnggúng gwāshì nø, angmaq wūr taq nø zórlaq rì lá:ngò sórí, øpkvng rúngtvng mvrðvng nvng Vyvngcè mvrðvngø rip we ngái yvngòe.

¹⁰Werì nø shaqmèí vkiq nø, "Chutchvng lún we jejú nø, øpkvng rúngtvngø rung pè nøngmaq Gvray nvng Vyvngcè taqkèní íe," wae.

¹¹Muqlàng dvzǎrrì shvngbe nø øpkǎng rúngtvng nvng shaqré shaqtvng rì nvng dvmǎn vngvt vbì go gùrgùr rip nø, øpkǎng rúngtvng mǎrdvng kǒngkupshì sǒrì Gvray kaq noqò nø,

¹²“Yadø laq í daq. Shvring shvtàlǎm gø, dvgùng gùngshvng gø, zitnøt rálnøt gø, oqà wa we gø, vpø shvringlǎm gø, jǒrnònggùn nvng shaq kùngà kǎng we gø, dvcìq lvpát mvril laril nǒngmaq Gvrayò laq í dvr. Yadø laq í daq,” wae.

¹³Shaqré shaqtvng rì kèní tiq gǒí ngà svng, “Belaq múng gwāshì we yamvdò nø kagó maq íe? Angmaq nø kayǎng kèní di rái ma?” wa èrøtne.

¹⁴Ngàí ang svng, “Vshaq pèá, nài èshàde,” wa vtùngòe. Wekvt a:ngí ngà svng èvl we nø, dvshà mvhøt vtvng lòng taqkèní léshì rái rì í we, angmaq nø Vyùngcè shvwi taq angmaq belaqrì zvlshì nø mùngá:mì rì íe.

¹⁵Wedø í rvtñø angmaq nø Gvray øpkǎng rúngtvng mǎrdvngø wedø vldvng wa nø, Ang shànshér tǒngnø taq angmaqí vyáng yaqdòng Ang svng dvzø:mòe. Rúngtvng taq rung pè A:ngí gø, angmaq mvdǎmø Ang shiyat kupmalǎm íe.

¹⁶Akvt kèní kukaq angmaq nø tǎn tiq kvt svrí mvshì long; bál we gø màvl long. Nà:mí gángkéò nø vkatshì weí tǎn tiq kvt nuqkélǎm gø màvl long.

¹⁷Kadø íe wani øpkǎng rúngtvng rvwèø vl we Vyùngcè nø, Angmaq svng roqshú wáshì nø, gønsaq tì bor yǎng høq angmaq svng shøl lú:ngòe. Angmaqò nēcì shvngbe gø Gvrayí shøqa lú:ngòe,” wae.

Dvtan 8

¹Vyùngcèí dvzøk shvngøt lòng wa lòng pø:nò dvgvp, muqlàng taqlapmø tvné nari tiqdǎm rvwè høq dø màwá ía:mì.

²Wekvt Gvray mǎrdvngø rip gǒla muqlàng dvzǎr we shvngøt gǒ svng ngàí yùngòe. Angmaq svng nø dòdi shvngøt lòng zìde.

³Muqlàng dvzǎr shǒngshang tiq gǒ dì rái weí, ngórcì wǎrrà shégwìn lá:- ngò taqsǒrì, núngpà shvrúngrà lòng mǎrdvngø rip rái. Wekvt nø øpkǎng rúngtvng mǎrdvngø vl we shé núngpà shvrúngrà lòng taq, shànshér rì angmaq júrøt kàrì nvng tiqdø núngalǎm ngórcì mvme ang svng tvleòe.

- ⁴Ngórcì mvyó nvng shànshérrì júrótkàrì nø muqlàng dvzvr wepè wur taqkèní Gvray mvrðvng svng tuqá: mì.
- ⁵Wekvt muqlàng dvzvr pèi ngórcì wírrà taqò gwìn lùò dá:ngí, shvrúngrà kèní svmi ðvñ zá:ngò nø rvgaq tòm svng dsvng daqà kvt, vmuq gòm we shaq dvraq nø muqcøn còngmè vlapshì we nvng rvgaq vnanshì we bung lú:ngì.
- ⁶Wekvt dòdi shvngòt lòng lá:- ngò we muqlàng dvzvr shvngòt gó nø, dòdi mòtlvím tvlú dvgóshìe.
- ⁷Nvmlat góí mòt bóà kvt, shvwi vshú we lóngpòm nvng svmi bung lú:ngì nø, rvgaq tòm svng dsvng bóà nìnø, rvgaq vshòm wál tiq wál nvng shóngrì vshòm wál tiq wál vkatná:mì; shòn mvshóng shvngbe gø vkatná:mì.
- ⁸Muqlàng dvzvr vni gó wa góí dòdi mòt bóà kvt, svmií vkat we shìgùngdòm dø vshím we tiq lòng nø nvmukdvra vdòng svng dvjá bóà. Wekvt nvmukdvra vshòm wál tiq wál nø shvwi vpoá:mì nø,
- ⁹nvmukdvra taqò cúnshì pvn vshòm wál tiq wál nø shiá:mì. Shòchòmri gø vshòm wál tiq wál vcatná:mì.
- ¹⁰Muqlàng dvzvr vshòm gó wa góí dòdi mòt bóà kvt, svmi mvdòm dø vcor we kurnip mè tiqchvng nø muqlàng kèní vjí daqì nø, rvmè vshòm wál tiq wál svng gø, tìborri mvdvmø gø vtít daqì.
- ¹¹Kurnip wèchvng bòng nø, kālòng, a:lòe. Tìrì vshòm wál tiq wál nø kādòng wàá:mì. Kā we tì werì rvt vsvng mvme shiá:mì.
- ¹²Muqlàng dvzvr vbì gó wa góí dòdi mòt bóà kvt, nvm vshòm wál tiq wál svng gø, shvlá vshòm wál tiq wál svng gø, kurniprì vshòm wál tiq wál svng gø, vdip bóà kvt, vshòm wál tiq wál yòm wa dóa:mì. Vyáng gálong vshòm wál tiq wál gø mvgáá:mì. Yaqdòng gø wedø tiqdvchá íá:mì.
- ¹³Vrá, muqlàng rvwè rāmø làngdòng mè tiqgo vlāng we yvngòe. Wego nø shaqmèi vkiq nø, “Akvít ngvmsì we muqlàng dvzvr we vshòm góí mòtlvím dá:nò we dòdi shaq rvtnø rvgaq tòm vsvng rì nø mvhøtná:mì, mvhøtná:mì, mvhøtná:mì!” wae.

Dvtan 9

¹Muqlàng dvzvr pungwà gó wa góí dodi mət bóà kvt, muqlàng kèní rvgaq tòm svng dvjá daqà we kurnip tiqchvng ngái yvngòe. Ang svng nò rvnaq we shìdòngjōm shvmsòpuq zìòe.

²A:ngí shìdòngjōm tàn bóà nìnø, ràdvngmè mvyó dø í we, dònngjōm kèní mvyó búngá:mì. Dònngjōm mvyó welù:ngí vnèm gø, muqlàng gø, yòmyòm wa døá:mì.

³Mvyó welòng taqkèní cóngkut bung lú:ngí nò rvgaq tòm svng la daqà. Angmaq svng zìò we jórònnggùn nò rvgaq tòm muqhè nònggùn dø íe.

⁴Rvgaq taq yo we vyúng shōnrì svng gø, mvshøng we kapvñ svng gø, shóngtòngrì svng gø mègèyaqnòngni. Angmaq dènggōvng taq Gvray dvzøk màdokshaq í rì kaq wa zá dèzvnrøng wa, angmaq svng vmíng zìòe.

⁵Vsvng kaq shvtlím vmíng vkvng nò cóngkut rì svng mvzìò. Iwe cóngkut rénù:ngí angmaq svng pungwà shvládøp dvkilím wa vmíng zìòe. We rì angmaq svng dvkiò we nò, muqhèí máò pādø mvhøtne.

⁶Angni wenila taq, vsvng rì nò shí mvyó nìgø shilím lòng lá mvlún lú:ngò. Angmaq vtvngekèní shí mvyó nìgø, shilòng nò angmaq yvngkèní vtshìvme.

⁷Cóngkut wèrì angmaq mvrshvøm nò, cìlwàng svng dìlím dvgóshishaq gòmràng dø vshvme. Angmaq vgo taq nò shé mo dø vshvøm we moshì nò, angmaq mvr nò vsvng mvrshvøm dø vshvme.

⁸Angmaq vni nò svmaré vgoni dø vshvøm we yō nò, angmaq vshà nò kàngkì shà dø vshvme.

⁹Angmaq vgèng dvkøq nò shvøm vgèng dvkøq dø vshvøm nò, angmaq cherri shaq góng we nò cìlwàng svng tòm we cìlgàrì mvmè lòng shaq dø táshè.

¹⁰Werì nò muqhè dø nìgūng gø, málím shvlè gø vdáe. Angmaq nìgūng yvng nò vsvng kaq pungwà shvlá døp zá dvzvrílím nònggùn v̄le.

- 11** Angmaq mvd̀m koqk̀m wáshì gó nò, shì d̀ngj̀m ang dvz̀r íe. Hebru kàì ang b̀ng nò Abadon a:l̀e; Heleni kàì nò Apolion a:l̀e. (Vr̀l vcat dvz̀rshú, wa kà íe.)
- 12** Mvh̀tl̀m ǹmlat p̀n nò vl̀a:mì. Mvh̀tl̀m t̀n vnì p̀n wa p̀n gò tuq rae.
- 13** Muql̀ng dvz̀r vch̀q gó wa góì d̀di m̀t b̀a kvt, Gvray m̀rd̀ngø vl we shé ǹngpà shvr̀ngrà l̀ng vr̀ng vbì táng kènì kà tiq l̀ng sh̀n we ngàì tángòngø nò;
- 14** d̀di lá:ngò we muql̀ng dvz̀r vch̀q gó wa gó svng, “Yuftrat rvmè taq vd̀ngshaq í we muql̀ng dvz̀r vbì gó svng shèl̀:ngò,” a:l̀e.
- 15** We ǹng we shvl̀a we ni nvng we nari taq rvgaq t̀m vsvng vsh̀m wál tiq wál svng shvtl̀m rvt tvl̀ú dvg̀shìshaq í we, muql̀ng dvz̀r we vbì gó svng shvl̀a: ngòe.
- 16** G̀mrang zúnshirì c̀p̀ng d̀m̀n d̀shá angmaq r̀b̀ng shìpan nò, vnìyá wàn v̀le, wa kà ngàì táng b̀ngà.
- 17** Vr̀a, ngàì sh̀ngran l̀ng taq ỳngò we g̀mrangrì nvng zúnshirì nò yadø íe. Angmaq vg̀ng dvk̀q nò, svmi dø mvshè nò, muql̀ng dø mvsh̀ng nò, gàn dø ǹmya íe. G̀mrang vgo rì nò k̀ngkì vgo dø vsh̀m nò, werì ǹngg̀p kènì nò svmi gò mvỳ gò gàn gò b̀ng mvnshìe.
- 18** G̀mrang rì ǹngg̀p kènì b̀ng we svmi nvng mvỳ nvng gàn, ya vsh̀m p̀n z̀nli taqkènì rvgaq t̀m vsvng vsh̀m wál tiq wál svng shvt b̀a.
- 19** G̀mrang we rìd̀ j̀rǹngg̀n nò angmaq ǹngg̀p taq gò, nìg̀ng taq gò v̀le. Angmaq nig̀ng nò b̀ dø vsh̀m nò vgo vd̀e. We rìi vsvng kaq dvl̀a dvz̀a:r̀e.
- 20** Z̀nli wel̀ng taqkènì mvza rád̀ vsvng rì nò angmaq wu:rì wàd̀ b̀nli taqkènì màẁngshi. Shé nvng gv̀s̀ng nvng mvsh̀ng nvng l̀ng nvng sh̀:ngì wàd̀ we, ne mvỳngshì, vnài gò mvtàd̀, tvrà dí gò mvshàd̀ we pvr̀hang kaq noqò l̀ng gò mvna:r̀e.

²¹Angmaq nø vsvng shvt we, mandan wa we, mvmvng mvshèr b̀̀nlì rì nvng k̄ we b̀̀nlì rì taqkèní gø angmaq nøt mvlíngshì.

Dvtan 10

¹Wekvt nònggùn gvzà ḱng we muqlàng dvzvr shòngshang tiq gó, muqlàng taqlap kèní lashì daqì we svng ngàì ỳngòe. Ang nø rvmø:tní dupshì nø, Ang vgo taq mvshòng mèni: ní d̀pshìe. Ang mvrdaq nø vǹm dø shóre. Ang hí tángní nø svmi tvróng dø gwāe.

²Ang wur taq nø vgángshaq í we kàru rvdulcè lá:ngòe. Ang hí vbàngpā nø ǹmukdvrā mvd̀m, vgwépa nø vbātòm taq vzvlshì sórí,

³kàngkì vkiq padø, shaqméi vkiqe. Ang vkiq b̀i nìnø, muq gòm we shaq shvngøt lù:ngí gø, vdèdè shaq dvraq weí vtá:nòe.

⁴Muq shvngøt lù:ngí vdèdè shaqí vtvn b̀à kvt, ngàì vr̀lvm ẁngò nong nø, muqlàng kèní ngà svng, “Muq shvngøt lù:ngí shòn b̀à kà werì svng èmāò, mènàruni,” èvl we kà ngàì tángòe.

⁵Wekvt ngàì ỳngò we ǹmukdvrā nvng vba tòm svng vzvlshì we, muqlàng dvzvr wegó nø, muqlàng kaq ang wur vbàngpā hángshì taqsórí;

⁶muqlàng nvng we vdòng taq vl d̀ngte, rvgaq nvng we vdòng taq vl d̀ngte, ǹmukdvrā nvng we vdòng taq vl d̀ngte svng pvn yà:ngà nø, dvcìq lvpát mvril laril cúnd̀ng wáshì pè Ang b̀ng svng t̀ò nø dvgà:mòe. A:ngí dvgà:mò we kà nø, “Rvtø nø akvt kèní kukaq chiqālvm tvrà màvlá:mì.

⁷Muqlàng dvzvr shvngøt gó wa góí ang d̀di m̀tlvm dá:nò nila taq Gvrayí Ang vshuq kàdvtutshúri svng dvshvng yà:- ngà dø tiqdvchá ni, Gvray Ang vmáshaq kà nø wá dvd̀nglvm íe,” wae.

⁸Wekvt muqlàng kèní ngàì tángò we kà welù:ngí vrá tiq kvt ngà svng t̀ngshì nø, “Nvmuk dvra nvng vdàm pa svng vzvlshì pè muqlàng dvzvr ang wur taq vl we vtánshaq kàru rvdulcè èlùá:mò,” èvle.

⁹Wervt ngà nø muqlàng dvzvr gó yvng dònghmà nø, kàru rvdulcè ngà svng lezøng dø vl bõngà. Wekvt A:ngí ngà svng, "Elùò nø shvngbe éá:mò; welù:ngí na nònggøp taq nø, kwátì dø kí nìgø nà puqwá taq nø kāvme," èvle.

¹⁰Muqlàng dvzvr gó wur kèní kàru rvdulcè ngái lònghò nø v́m bõngà kvt, ngà nònggøp taq nø kwátì dø kíe. Iwe nak bõngà chàng, ngà puqwá taq káá:mì.

¹¹Wekvt A:ngí ngà svng, "Nà nø bashà rì, vsvng dvcìrì, kà angp̀v̀np̀vn nvnng koqk̀vm̀rì svng tvnuò we kà shini dvtut ràe," èvle.

Dvtan 11

¹Vrà t̀v̀ngng̀úl dø í we vløtl̀vm̀ tiqt̀v̀ng ngà svng èzøng nø yadø èvle. "Ebúng nø, Gvray Shànshér t̀v̀ngnø nvnng núngpà shvrúngrà svng nàløtná: mò. We vdòng noqngø̀m rì svng gø èrø̀d.

²Iwe Shànshér t̀v̀ngnø vt̀v̀nglap dònghpè t̀v̀m svng nø mènàløtni. Pàwá wani wezàng nø ẃv̀ngzà dvcìrì svng vzíshaq íe. Angmaqí nø shànshér wamà svng vbìcé v́ní shvlá døp l̀vm̀ lú:ngòe.

³Ngà shvkse g̀v̀nì svng Ngái j̀v̀rnòngg̀ùn z̀v̀ngò nø,

¹,

260 ni døp dvnghó pvrúl gwāshì taqsórí, angnìí kà dvtut lú:ngòe," wae.

⁴Angnì nø, rvgaq Angkàng pè m̀vr̀d̀v̀ngø rip we zanlún v́ní t̀v̀ng nvnng svmigwìn v́ní t̀v̀ng íe.

⁵Vs̀v̀ng kagóí angnì svng dvlá mvyó nìnø, angnì nònggøp kèní svmi b̀v̀ng weí, ng̀v̀nshà rì nø vkatnme. Angnì svng dvlá mvyó vsvng kaq nø yadøni shvt lú:ngòe.

⁶Yapèní kàdvtut we angni taq shø mvzaq dø, muqlàng svng cøtl̀vm̀ j̀v̀rnòngg̀ùn v̄le. Vrà, angnì kadvgvp wá mvyó nìnø wedvgvp, tì rì svng shvwi shvlèl̀vm̀ nvnng z̀v̀nlì angp̀v̀np̀à:nì rvgaq svng vdipl̀vm̀ j̀v̀rnòngg̀ùn gø v̄le.

⁷Angnì shvksekà shòn dvdvng b̀d̀d̀ kvt, shì dònghjøm vdòng kèní léshì long we Zømnaq nø angnì nvnng vshvt weí, angnì s̀v̀ng d̀v̀ngkèò nø shvt b̀d̀d̀e.

⁸Angní shì vnàng nø, angní Angkang pè svng vtaq yà:ngà wamàmè tvrà nvmdøng yýng vyàl lú:ngòe. Kàshvbóng kài wamà welòng svng Sodom nvng Ejjip wa tõe.

⁹Bashà rì nvng vsvng dvcìrì nvng kà angpènpèn shòn rì nvng móngdàn vròm kèní vsvng ríí angní shì vnàng svng vshòm ni rvzé yà:ngò nø, angní shì vnàng gø dvgým taq kóm màdvzýr lú:ngò.

¹⁰Kàdvtutshú yagó níí rvgaq tøm vsvng rì kaq dvshá dvki vrè bòa rvtnø, angníí vshòm bòa lòng rvt rvgaq tøm vsvng rì nø, shaqshaqwa dvbù sórí, tasvng tàle gønpaq gø vzíke longe.

¹¹We vshòm ni rvzé mèpvng, Gvray yýngkèní dvcún we shaq angní vdòng svng gòng daqì nø, angní zýng rip lú:ngì. Wekvt angní svng dvjaqò rì nø vtvngkèní nipnip vdèn svreá:mì.

¹²Vrá muqlàng kèní shaqmè tiq lù:ngí, “Yayýng rèlèng lóngshì,” a:lò kà svng angníí tá bòa. Wekvt angní nø, rvmøt taqtaq muqlàng svng rvlèngá:mì. Angníò ngvñshà ríí gø yà:ngòe.

¹³Wervtø taq rvgaq gvzà vnanshì weí, wamà welòng tiqcé wál tiq wál gø vrølá:mì. Rvgaq vnanshì lù:ngí vsvng gø shvngøt kíng shiá:mì. Mvza ngýmshì rì nø svreá:mì nø, muqlàng taqlapmò Gvray kaq dvgùng shvri:ngòe.

¹⁴Mvhøtlým vní pèn wa pèn nø vleá:mì. Mvhøtlým vshòm pèn wa pèn gø cancan tuq rae.

¹⁵Muqlàng dvzýr shvngøt gó wa góí dòdi møt bòa kv, muqlàng yýng kà shaq mvme lù:ngí shòn we nø, “Rvgaq tøm móngdànri nø, nøngmaq Vkàngpè nvng Angò Kristu móngdàn ía:mì nø, dvcìq lvpat mvril laril Ang nø koqkým wáshì longe,” wae.

¹⁶Gvray mýrdvngø, vdè øpkýng rúngtvng taq rung we shaqré shaqtvng we vníce vbì góí gø, kóngkupshì nø Gvray kaq noqngøm sórí

¹⁷yadø wae; “Vldvng èwa nø, vl gø àvlshaq éí yà:ngì pè, Pàgø wá èdá:ngò pè Vkàngpè Gvrayé, Nà nø Nà jórònnggùn vtvng èlvngshì nø, koqkým wáshì èpvng bòa rvtnø, nøngmaq nø Nà svng oqà wàìe.

¹⁸Vsvng dvcìrì nø shv̀mná shvríshìe. Nà shv̀mná høpnøt gø èbung lú:ngì nø, shì vsvng kaq kàngélm rvtø gø tuq rái. Vrá, Nà vshuq kàdvtutshúri gø, shànshérrì svng gø, Nà bõng svng vpó svre rì, cùm gó te gó svng gø, angmaq dvshá zìbè vt̀ngalvm rvtø gø, rvgaq svng gvyaqò rì svng gvyaq shvm̀nglvm rvtø gø tuq rái,” wae.

¹⁹Wekvt muqlàng taqlapmø vl we Gvray Shànshér tønngø b̀ngkà tàn bõà. Shànshér tønngø vdòng taq Ang kàgvp shøpdik lòng gø ỳngshìe. Wemèpvng nø muqcøn còngmè vlapshì we, shaq dvraq we, muq gøm we, rvgaq vnānshì we nvng lóngpømmè zaq daqì.

Dvtan 12

¹Wekvt muqlàng rāmø, vt̀ngshaq dàlvm mvsh̀lpvrá tiq lòng bung lú:ngì. Nà:mí rvdupshì nø, ang hí l̀ngp̀ngø shvlá gøm vl nø, ang vgo taq nø kurnip tiqcé vnì ch̀ng dvcaq we koqkvm vmo moshì we svmaré tiqmè ỳngshìe.

²Ang góng taq c̀mré rìò nø, c̀mré g̀llvm rvt puqnøn za nø vkiq lú:ngì.

³Vrá, muqlàng ramø shálvm mvsh̀lpvrá shøngshāng tiq lòng ỳngshìe. Ku, Børin mvshé gvbà tiq go nø, vgo shvngøt ch̀ng nvng vrøng tiqcé táng yo nø, ang vgo rì taq koqkvm vmo shvngøt ch̀ng mōshìe.

⁴Ang nīgū:ngí nø muqlàng kurnip vshøm wál tiq wál svng shó:mò nø, rvgaq tøm svng dvjá bõà. Wekvt Børin go nø, c̀mré g̀llvm dá:nò we svmaré mè m̀rdvngø, angcè gvl d̀ng bõò kvt angcè kaq kélvm rvt ripme.

⁵Wekvt svmaré mèi lvngà shvd̀ng tiqpè gvl daqà. Wepèi nø shv̀m t̀ngngú: lí vsvng dvcì í d̀ngte svng øplvm pè íe. Inìgø angcè we pè svng nø, Gvray nvng Ang koqkvm r̀ngt̀ng ỳng høq t̀m vbun bõà.

⁶Svmaré mè nø rvgaq mvgūng svng vtná:mì. Kadø íe wani weỳngø ang svng 1,260 ni døp dvkùmlvm rvt, Gvrayí ang dvpvt dvgóàò we tiqzàng v̄le.

⁷Muqlàng ram nø cìl vshvt we bung lú:ngì. Mikael nvng ang dvzvr rì nø, Børin go nvng vshvt lú:ngì kvt Børin nvng ang dvzvr rì gø cìl vshvtlvm búng rái.

⁸Inìgø Bòrìn goí mvdýngke bóa nò muqlàng ram gø ang dvpvt vlrà màvlaá:mà.

⁹Cáng koqkým nvng Satan a:lò we, carvmàng vbø go, móng døngtáng svng yù:mò we Bòrìn gvbà wègo svng nò rvgaq tøm høq dvjá daqà. Ang dvzvr rì gø ang nvng tiqdø dvjá bóa.

¹⁰Wekvt muqlàng yýng shaqmè tiq lònng ngái tángò we nò, “Nøngmaq Gvray A:ngí èchá:ngí we nvng jórònnggùn nvng móngdàn lònng gø, Ang Kristuò vmíng vkýng lònng nò, akvt mýng bung lú:ngí. Pawalým wani nøngmaq vn̄m vchvng rì svng vyáng yaqdøng Gvray mýrdvngø nāvmshú pè svng nò rvgaq tøm svng dvjá bóa.

¹¹Angmaqí, Vyvngcè shvwi taqkèní gø, Ang dvpvt shvksekà taqkèní gø, ang svng dýngke bóa. Kadø íe wani angmaq nò vdè gønshaq svng màmpáshìshaq shì yýng høq Yesu dvpvt shvkse wáshì bói.

¹²Wervtnø, muqlàng nvng we vdøngø èvlnøng rié, dèbùnøng. Rvgaq nvng n̄mukdvra nò mvhøt longè. Kadø íe wani cáng koqkým pè nò, ang rvtø tiqhvcè wa vl we sháshì rvtø, shv̄mná vcor sórí namaq èvlnøng yýng svng lashíá:mì,” wae.

¹³Bòrìn go nò rvgaq tøm svng dvjá bóa we svng dòmshì bói kvt, lvngà shvdvng gv̄lshì bói we svmaré wemè svng vrèlv̄m yer bóa.

¹⁴Svmaré mè nò vbø go mýrdvng kèní vtshì nò, ang dvpvt dvgøshaq vlrà vlāò we zōmwàng yýng, ang svng tiq rvtø, vní rvtø nvng tiqkā dvkùmlým í yýng svng vlang lúnlým dvpvt, làngdøng mè cher vní gøm ang svng zìde.

¹⁵Wekvt Bòrìn goí svmaré mè svng tì tønng weí lángké dvzvr̄lv̄m rvt, ang nònggøp taqkèní tì nò rvmè dø svmaré mè mèpvngpvng shù:ròde.

¹⁶Wedø í nìgø rvgaqí nò svmaré mè svng dvbvnglv̄m rvgaq nònggøp áshì weí, Bòrìn go nònggøp kèní shù:rò we rvmè welòng svng aq dýng bóa.

¹⁷Wervt Bòrìn go nò, svmaré mè svng shv̄mná vcor lú:ngí nò, ngýmshì we angcø angcèrì, Gvray Ang dvkýmkarì svng cvn døngá:mì nò, Yesu dvpvt

shvkse wáshì lòng svng mvnvtshìrì ó vshvtlím rvt búngá:mì. Bòrìn go nò nvmukdvrā tì rìn ram zishìl tòmø ripme.

Dvtan 13

¹Wekvtnø nvmukdvrā kèní bung lú:ngì we zòmnaq tiqgo ngàì yvngòe. Ang nò vròng tiqcé táng nvng vgo shvngøt chvng vl nò, vròng rì taq nò koqkím vmo tiqcé chvng moshì nò, ang vgo shvngøt chvng taq nò Gvray kaq shvyóm mvtvín we bòng vcaqe.

²Ngàì yvngò we zòmnaq go nò, kàng zvlvng dø vshvím we, ang hí nò shvwí hí dø, ang nònggøp nò kàngkì nònggøp dø íe. Bòrìn goí ang jórònnggùn gø, ang øpkvng rúngtvng nvng vmíng vkvng gø, zòmnaq svng zìde.

³Ang vgo rì taqkèní tiqchvng nò ban màshvla høq rvnaq we dvmamá vcaq we ngàì yvngòe. Inìgø angò dvmamá nò vbanshaq íe. Móng døngtáng shvngbe nò zòmnaq we go svng vtiq sórí ang mèpvngpvng cà:nòe.

⁴Bòrìn go ang vmíng vkvng nò zòmnaq svng zí bòa rvtvø, móng døngtáng vsvng rii nò Bòrìn go svng noqòe. Zòmnaq svng gø noqò sórí, “Zòmnaq svng kagóó shvbóng lúnshìe ma? Ang svng kagóí vtú dá:ngòe ma?” wae.

⁵Vrá, ang svng nò shvringshì we kà nvng Gvray kaq shvyóm kà shønlím nònggøp vzíshaq íe. Vbìcé vni shvlá døp ang shóngshì dø wáshì lúnlím vmíng vkvng gø ang svng zìde.

⁶Zòmnaq nò ang nònggøp áshì nò, Gvray kaq gø Gvray Ang bòng svng gø, Gvray chòm svng gø, we vdòng vl rì svng gø shvyóm mvtá:nòe.

⁷Rvcvng cèrì nvng cìl vshvt nò angmaq svng dvingkelím vmíng vkvng gø ang svng zìde. Vrá, dvgøng vrvm nvng bashà mvdò vrvm nvng kà angpvnvìn shøn dvingte nvng dvcì vrvm svng øplím vmíng vkvng gø ang svng vzíshaq íe.

⁸Vrá, rvgaq angké shvzøng dving yà:ngà ni kèní shvt yà:ngà we Vyvngcè Ang gønsaq Kàru bok taq bòng màru yà:ngò rì, rvgaq tòm vsvng shvngbèi nò ang svng noq lú:ngòe.

⁹Vnà vdá vsa:ngí nò laq táò.

¹⁰Vgùngým vdu rì svng nø vgùngá: mò nø, shà:mí shvt vdu rì svng nø shvt lú:ngòe. Noqshì rì tønzánnøt nvng kýmnoøt vl rà long we nø ya yvng m̀vng íe.

¹¹Vrá rvgaq vdòng kèní bung lú:ngì we zòmnaq shòngshang tiqgo ngàì ỳvngòe. Ang nø vỳvngcè dø vròng vni táng yo nø, Bòrìn go dø kà shòne.

¹²A:ngí nø zòmnaq nvmlat go wègo vmíng vkvng í d̀vngte zø:- mòe. Vrá rvgaq nvng we vdòng taq vl rì svng nø, shìlým hòq dvmma vri ỳvng kèní ban yà:ngì we zòmnaq ǹmlat go svng noq dvzá:ròe.

¹³Vrá, a:ngí nø muqlàng kèní rvgaq tøm svng, vsvng m̀vrðvngø svmi vj́a dvzá:rò hòqshaq ni shálým gømla wàòe.

¹⁴Zòmnaq ǹmlat go tvle shálým mvsh̀lpvrá wàlým vmíng vkvng ang svng vzíshaq í rvt a:ngí nø, rvgaq tøm vl vsvng rì kaq ỳ: mò nø, sh̀vmshvnaqí dvmma shvri bòà nìgø, shini cúnshì we zòmnaq go ang hang shèrúngnøng, wa nø rvgaq tøm vl rì svng dvká:mòe.

¹⁵Wervt nø zòmnaq hang welòng svng shaq v̀hèshì nø kà lvshòn dø gø wàò nø, hang welòng svng mvnoq we kagó svng gø shvtlým vmíng ang svng zìòe.

¹⁶Vrá a:ngí nø, mvgàm dvrvt svng gø, pèjøng nvng vshuq svng gø, mvzi mvtvng kutwa vsvng í d̀vngte angmaq wur vbàng pa, m̀òini angmaq m̀vrdaq taq, mvsh̀lpvrá tiq lòng dvcaq dvzá:rò nø;

¹⁷zòmnaq ang b̀øng, m̀òini ang b̀øng røb̀øng í we mvsh̀lpvrá welòng vcaqshaq vsvng wa m̀òì nìnoø, dvgá kagó gø, wvn gø mvdaq nvm gø mvdaq dø a:ngí wàòe.

¹⁸Yayvng nø dòmshá nøt vl ràe. Cíngràlnøt vl rìí nø, zòmnaq go ang røb̀øng sun dak shá ràe. Welòng røb̀øng nø vsvng tiq gø b̀øng tvle rip we í nø, ang røb̀øng nø 666 íe.

Dvtan 14

¹Vrá ngàì ỳvngònøng nø, ku, Zion Mvrùl ỳvng Vỳvngcè rip daqe. Ang nvng tiqdø, Ang b̀øng gø, Ang pè b̀øng gø angmaq m̀vrdaq taq vrushaq í we, vsvng tiqsèn vbìmùn vbìkíng v̀le.

²Wekvt, tì mvme wàng vhōshì we shaq dø gø, muqmè gòm we shaq padø gø, muqlàng kèní góng we shaq tiq lònng ngái tángòe. Vrá, ngái tángò we shaq lònng nø, mvkwiq kūngkǎng mətshú rì angmaq mvkwiq kūngkǎngri mø:tnò shaq dø góngè.

³Angmaq nø koqkǎm rúngtǎng mǎrdǎngø gø, dvmǎn vngvt vbì go nvng shaqré shaqtǎng rì mǎrdǎngø gø zàywà angshǎr tiq gòm wae. Rvgaq tòm kèní wvn yà:ngà rì we tiqsèn vbìmùn vbikǎng góí wa mǒí nìnø, dvgá kagó gø zàywà wegòm cǎnshì mvlúnshì.

⁴Yamvdò nø gùchàngré vjǎngri í nø svmaré nvng màshúshì dvr nø, vdèdè shànshér dø shvgaqshì rì íe. Vyǎngcè kayǎng di nìnø weyǎng cà:nò mvdò íe. Angmaq nø Gvray dvpvt gø Vyǎngcè dvpvt gø, nvmlat vvat ílǎm dvpvt, pǎngtòm vsvng dvhø kèní chǎng yà:ngà rì íe.

⁵Angmaq nø shvràlǎm pacip pàzì gø màvl nø kadvgvp gø màyà dvr rì íe.

⁶Muqlàng dvzǎr shǎngshang tiq gó nø rvgaq tòmø vl vsvng rì svng gø, dvcì vròm nvng dvgǎng vròm nvng kà angpǎn vròm nvng bashà mvdò vròm shvngbe svng gø dvshvnglǎm dvpvt, dvcìq lvpat Dvbùshǎngkà tiq lònng lá:ngò taqsórí, muqlàng rvwè ramø vlang we ngái yǎngòe.

⁷Ang nø shaqmèí vkiq nø, “Gvray kaq vpó sèrenǎng nø, Ang dvgǎng svng shèringnǎng. Pawalǎm wani A:ngí kàngélǎm rvtø nø tuq rái. Muqlàng rvgaq nvng nǎmukdvra nvng tìwàng tìbor angké rì Pǎnshú pè Gvray kaq ènoqnǎng,” wae.

⁸Vrá, muqlàng dvzǎr vni gó wa góí vlang sórí cǎna:tnà nø, “Vsǎng dvcì í dǎngte svng ang mvmǎng mvshèr bǎnli kèní mapnøt nø aq dvzá:rò mè, Babelon wamà gvdǎng nø vròmá: mì, vròmá:mìé,” wae.

⁹Muqlàng dvzǎr vshòm gó wa góí mèpvng cǎna:tnà nø, shaqmèí yadø vkique. “Zòmnaq go nvng ang hang svng noqò nø, mǎrdaq taq gø, wur taq gø, ang mvshǎlpvrá dvcaq we kagó í nìgø,

¹⁰Gvray hōpnøt gwìn taq, Gvray hōpnøt nò vmuq lòng aq rà longe. Vrá angmaq svng nò shànshér we muqlàng dvzvrri nvng Vyvngcè mvrđvngø, gàn vshú we svmií dvshá dvki wàlv̄m í longe.

¹¹Vrá, zòmnaq nvng ang hang svng noqò rì nvng ang bōng mvshílpvrá dvcaqshì rì angmaq svng dvshá paqhøt dvkiø we mvyø nò, dvcìq lvpat mvril laril taqkaq svng dōdvng wa ngānge. Angmaq kagóí gø vyáng yaqdòng narshí mvlú:nò,” wae.

¹²Gvray dvkvmkàrì nvng Yesu svng kím we kímnøt tvrà cún dōngá:mì rì, rvcvng cèrì angmaq tōnzānnøt vl rà we nò, yalòng taq íe.

¹³Wekvtnø muqlàng kèní shaq tiq lù:ngí, “Akvt kèní kukaq Vkàngpè vdòngø shì rìí nò ishøt ìgvn lú:nòe, wa nò nàruò,” èvl dakngà we svng tángòe. Shànshér Pvlacè gø, “Ie. Angmaqí wàò we bvnli rìí nò, angmaq mèpvng ni cà:nò we í rvtvtnø, angmaq dvzaqshì bōi tvrà rì taqkèní angmaqí nārshì laq lú:nò,” wae.

¹⁴Vrá ngái yvngdønøng nò ku, rvmøt múng tiqpù taq, Vsvng Angcè pè dø vshv̄m we tiq gó rūng dae. Ang vgo taq nò shé koqkvm vmo moshì nò, Ang wur taq nò lvgoq tiq ka lá:ngòe.

¹⁵Wekvt shànshér tōngnø kèní muqlàng dvzvr shōngshang tiq gó búng daqì nò, rvmøt pù taq rung pè svng shaqmèi vkiq sórí, “Nà lvgoq kā èzùò nò shèra:tnò; pàwàlv̄m wani rvgaq tøm mvzí dvyø gong rái nò shrvvt dvkømlv̄m rvtø høq bōà,” a:- lòe.

¹⁶Wervtnø rvmøt taq rūng pè A:ngí, rvgaq mvdv̄m rām Ang lvgoq ka tiq dvm shrvvt bōà nìnø, rvgaq tøm mvzí dvyø rì shrvvt dving bōà.

¹⁷Vrá, muqlàng taqlap shànshér tōngnø kèní, muqlàng dvzvr shōngshang tiq gó búng daqì, a:ngí gø déò we lvgoq tiq kā lá:ngòe.

¹⁸Wekvt svmi svng øplv̄m vmíng vkvng vl pe muqlàng dvzvr shōngshang tiq gó nò, núngpà shvrúngrà yvngkèní búng daqì nò, déò we lvgoq lá:ngò pè svng shaqmèi vkiq nò yadø a:lòe. “Bimshí rì nòná:mì, déò we nà lvgoq ka èzùò nò, rvgaq tøm bìmrōng hōng taqkèní ang dvbōng rì nàkaqò,” wae.

¹⁹Wervt muqlàng dvzvr we pèi ang lvgoq ka rvgaq tòm svng vwat bòà nò, rvgaq tòm bìmrōng kèní dvbòng rì rvkul bòà dá:ngí, Gvray shv̀mná hōpnòt bìmtì cutrà mè vdòng svng shùr bòà.

²⁰Bìmtì cutrà welòng nò, wamà vt̀ng lap ỳng í nò, bìmtì cutrà kèní vȳ we shvwi nò, gòmranq mvká ram hòqò hòq vdòm lú:ngì nò, farlòng tiqking vchuqyá d̀ngte vyóá:mì.

Dvtan 15

¹Muqlàng rāmø vt̀ngshaq vtìql̀m í we shál̀m mvsh̀lpvrá sh̀ngshang tiq l̀ng ngái ỳngòe. Yari nò z̀nlì l̀ngdòm shvngòt l̀ng lá:ngò we muqlàng dvzvr shvngòt gó íe. Pawal̀m wani Gvray hōpnòt nò ya z̀nlì shvngòt l̀ng taqkèní wá dvd̀ng bòe.

²Vrá, svmi nvng vshú we j̀mna ǹmukdvrā dø vsh̀m we tiq l̀ng ngái ỳngòe. Zòmnaq gø, ang hang gø, ang b̀ng mvsh̀lpvrá vdá rì kaq d̀ngke bòà rì angmaq svng gø ỳngòe. Angmaqí nò Gvrayí zìd we mvkwiq k̀ngk̀ng lá:ngò taqsórí, j̀mna ǹmukdvrā mvd̀mø ripme.

³Ya ríí nò, Gvray Ang vshuq pè Moshì z̀ywà nvng Vỳngcè Ang z̀ywà wa taqsórí yadø wae; “Pàgø wá dá:ngò pè Vkàngpè Gvrayé, Nái èwàdò b̀nlìrì nò gvzà ring nò dvd̀m vtìql̀m íe. Vsvng dvcì vr̀m Koqk̀m pèé, Nà tvr̀rì nò d̀ngman we nvng d̀ng we dvch̀ng èiāe.

⁴Vkàngpè, Nà svng màsvre nò, Nà b̀ng svng màpòshaq kagóí vl lú:nò ma? Pawal̀m wani Na tiq gó wa shànshére, Nà d̀ngman we b̀nlì rì d̀tan bòà ỳngkèní, vs̀ng dvcì shvngbe nò Nà m̀rd̀ngø noqngòm longè,” wae.

⁵Yad̀ng p̀n mèpvng muqlàng taqlapmø shvkse shiyat taqò shànshér t̀ngnø vtáná:mì we ngái ỳngòe.

⁶Z̀nlì shvngòt l̀ng lá:ngò we muqlàng dvzvr we shvngòt gó nò, m̀ngshèr nò shorshor svr we vzi bèlaq gwāshì nò, angmaq vg̀ng ram nò shé juqná:mí ǹmshi taqsórí, shànshér t̀ngnø kèní léshì daqì.

⁷Dvmv́n vngvt vbì go taqkèní tiq goí dvcìq lvpát cúnshi pè Gvray hòpnòt d̀v̀nzòng we shégwìn shvngòt ch̀v̀ng nò, muqlàng dvzvr we shvngòt gó svng zìde.

⁸Shànshér tòngnò taq nò Gvray ngòr dvgùng nvng Ang jór̀nònggùn taqkèní, mvvyó wa d̀v̀nzòngá: mì. Vrá nò muqlàng dvzvr shvngòt góí lá:ngò we zònlì we shvngòt lònng màdvgò:mò d̀v̀ngte, shànshér tòngnò vdòng svng kagó gò góng mvlúnshì.

Dvtan 16

¹Shànshér tòngnò kèní shaqmè vkiq weí, muqlàng dvzvr we shvngòt gó svng, “Edìnong nò, Gvray hòpnòt zòng we gwìn we shvngòt ch̀v̀ng rvgaq tòm svng èshùr bònòng,” a:lò we ngái tángòe.

²Wekvt muqlàng dvzvr ǹm̀lat gó diá:mì nò, ang gwìn ch̀v̀ng rvgaq tòm svng shùr bóa nìnò, zòmnaq ang mvshvlpvrá dvcaqshì nò, ang hang svng noqò rì angmaq góng taq nòmtuqtuq í nò gvzà za we mvzòrmè dvzüké bóa.

³Muqlàng dvzvr vní gó wa góí ang gwìn ch̀v̀ng ǹm̀mukdvrā taq shùr bóa nìnò, ǹm̀mukdvrā nò shì vsvng shvwi dò vpoá:mì nò, we vdòng taq vl we cúnshì p̀v̀n í d̀v̀ngte shvngbe shiá:mì.

⁴Muqlàng dvzvr vshòm gó wa góí ang gwìn ch̀v̀ng rvmèrì nvng tìborrì taq shùr bóa nìnò, rvmè nvng tìborrì nò shvwi vpoá:mì.

⁵Wekvt tìrì svng øplvm vmíng vkvng vl pè muqlàng dvzvr yadø wa we ngái tángòe. “Vl d̀v̀ng èwa nò, vl gò àv̀lshaq éí pè Shànshér pèá, Nài yadø kà èngèò lònng nò dvráe.

⁶Pàwálvm wani shànshèrrì nvng kàdvtutshúrì shvwi svng angmaqí shùr bóa rvtnò, Nài angmaq svng shvwi shèaqò lònng gò, angmaqí lún vdu we íe,” wae.

⁷Vrá núngpà shvrúngrà kèní gò, “Ie, Pàgø wá dá:ngò pè Vkàngpè Gvrayá, Nài kà èngèò rì nò, d̀v̀ng we nvng dvrá we dvchóng íe,” wa vtvngshì we ngái tángòe.

- ⁸Muqlàng dvzír vbì gó wa góí ang gwìn ch̀ng ǹm mvd̀m sh̀r b̀à ǹnø, svmií vsng kaq nuqkél̀m vmíng vk̀ng nø, ǹm svng zí b̀à.
- ⁹Wekvt vsng rì nø vtvng k̀ní vkatshì weí vnuqá:mì ǹgø, z̀nli yarì ø:pmò pè Gvray b̀ng svng shvtal̀m nøt mvlíngshì ra, Ang b̀ng svng lè shvyóm mvtá:nè.
- ¹⁰Muqlàng dvzír p̀ngwa gó wa góí ang gwìn ch̀ng, z̀mnaq ang øpk̀ng rúngtv̀ng mvd̀m sh̀r b̀à ǹnø, z̀mnaq ang m̀ngdàn nø c̀ngc̀ng d̀á:mì nø, weỳng bashà rì nø zā weí pvlè vziqá:mì.
- ¹¹Angmaq zā nø, mvzór z̀ké b̀à rvtnø muqlàng taqlap Gvray kaq shvyóm mvtá:nè. Angmaqí wá vlèò we b̀nli rì taqk̀ní nøt màẁngshì.
- ¹²Muqlàng dvzír vchuq gó wa góí ang gwìn ch̀ng Yuftrat rvmè mvd̀mø sh̀r b̀à ǹnø, ǹmsvr lap k̀ní koqk̀mri dvpvt tvrà dvgóal̀m rvt, we wàng tì bvtná:mì.
- ¹³Vrá b̀rìn ǹnggøp k̀ní gø, z̀mnaq ǹnggøp k̀ní gø, mvdøng mvman we kàdvtutshú pè ǹnggøp k̀ní gø, naqging dø vsh̀m we, mvm̀ng we pvlàcè vshòm l̀ng bung lú:ngì we ngái ỳngòe.
- ¹⁴Yarì nø shál̀m mvsh̀lpvrá wàò we cáng pvlàcè í nø, Pàgø wá dá:ngò pè Gvray angni weni taq cìl vshvtl̀m rvt, m̀ng d̀ngtáng koqk̀mri shvngbe svng dvk̀mshi dvzá:rò rì íe.
- ¹⁵(Eỳngnøng, Ngà nø vkø dø d̀ng daknge. Pán vshat nø vdè bèlaq gwashì gó nø ishøt ìgvn v̄le. M̀íni vsng m̀rd̀ngø g̀ngsér dí vdu weí ang shvraqcè l̀ng vsa:ngí ỳnga b̀òe.)
- ¹⁶Mvm̀ng we cáng pvlàcè we vshòm l̀:ngí nø koqk̀mri svng, Hebru kài Harmagedon, a:lò ỳng svng dvk̀mshì dvzá:ròe.
- ¹⁷Muqlàng dvzír shvngøt gó wa góí ang gwìn ch̀ng muqlàng ram svng sh̀r b̀à ǹnø, shànshér t̀ngnø vd̀ng koqk̀m rúngtv̀ng k̀ní shaq mè tiq l̀ng vkiq nø, “Wá vd̀ngá: mì,” wae.

¹⁸Wekvt muqçøn còngmè vlapshì we nvng kà shòn we shaq nvng muq gòm we vl lú:ngì. Wekvt nø rvgaq tòm taq vsvng vl púngshì lú:ngì ni kèní akvt hòqshaq wèdýngte rvnaq we nvng wedýngte zaq dø vnanshì we màvl dvr we, nvmnø mè vshvlá:mì.

¹⁹Wamà mè welòng nø, vshòm wál tabàl deá:mì nø vsvng dvcìrìò wamà rì gø vròlá: mì. Gvrayí nø Babelon wamà gvdòng svng gø dvdvmròn daqà nø, Ang hòpnøt dvn vlim we gwìn chvng kèní ang svng shvaqøe.

²⁰Tishvlòng móng rì shvngbe vmvngá:mì nø, shìgùng rì gø màvlá:mì.

²¹Muqlàng kèní lóngpømmè nø, tvné tiqchvng vshòmccé joy dýngte vlishì we, vsvng rì mvdvm vjà daqì. Longpøm zònlì yalòng vtvng kèní vlishì rvtøn, vsvng rìí nø Gvray kaq shvyóm mvtá:nøe.

Dvtan 17

¹Yadýng pvn mèpvng gwìn shvngøt chvng lá:ngò we muqlàng dvzvr shvngøt gø taqkèní tiq gø dì rái weí ngà svng tvngshì nø, "Yayýng èdi ra. Tì mvmè wàng mvdvm rúng we góngnvm mè svng kàngèò lòng ngái nà svng dvtanvtønøg.

²Rvgaq tòm koqkvmrìí nø ang nvng dvchap we bvnli wàò nø, rvgaq tòm vsvng rì nø, ang dvchap bvnli nòi vrùke bóà," wae.

³Wekvt muqlàng dvzvr góí Shànshér Pvlacè vdòng taq ngà svng rvgaq mvgūng tiq yýng svng nàbūn bóngà. Weyýng nø zòmnaq mvshé tiq go taq zúnshì we svmaré tiq mè ngái yvngøe. Wego nø vgo shvngøt chvng nvng vròng tiqcé táng yo nø, Gvray kaq shvyóm mvtvn we bòng dvchóng dvn vcaqe.

⁴Svmaré wemè nø shvmoq nvng mvshè pvn gwāshì nø, shé nvng vpó pvn lóngshíngri nvng rvlogwíngshíng rìí dvcøpshìe. Ang wur taq nø nómshìlvm pvn nvng ang dvchap bvnli taqkèní mvmvng mvshèr pvn dvnzòng we shégwìn tiq chvng lá:ngòe.

⁵Ang d̀vngg̃vng taq n̄, ang lvj̄om vmáshaq í we b̄ong tiq l̄ong yad̄o vrue; BABELON WAMÀ GÓNGN̄VM MÈLA NVNG RVGAQ TÒM NÓMSHÌL̄VM RÌ ANGMÈ, wa vrue.

⁶Svmaré wemè n̄ Gvray rvc̄vng cèrì angmaq shvwi nvng Yesu dvpvt shvkse wáshì rì angmaq shvwií vrùkéò we svng ngái ỳvngòe. Ngái ang svng ỳvng b̄ongà kv̄t vtvng kèní d̀angv̄mà.

⁷Wekvt muqlàng dvz̄vr̄ ḡóí ngà svng yad̄o èv̄le. “Pàwá nàtiq̄e? Svmaré mè vmáshaqkà ang lvj̄om nvng ang zúnshì we vgo shvnḡot ch̀vng nvng r̄ong tiq̄cé táng yo we z̄omnaq go vmáshaqkà ang lvj̄om ngái nà svng dvtángv̄tn̄ong.

⁸Nàí èyà:ngò we z̄omnaq go n̄, vz̀vng n̄ v̄l yà:ngì we, akvt n̄ màvl. I nìḡo shì d̀ongj̄om kèní vrá rvl̀vng n̄, vcat vm̀vngl̄vm ỳvng svng d̀il̄vm d̀vnshìe. Z̄omnaq go v̄l yà:ngì n̄ akvt n̄ màvlám we nvng, vrá v̄l l̄ong we svng rvgaq angké shvz̄ong d̀vng yà:ngà ni kèní ḡonshaq kàru rvdul taq angmaq b̄ong màru yà:ngò we, rvgaq t̄om taq vl rìi ỳvng b̄òò dvgvp, angmaq dà longe.

⁹Yayv̄ng m̀vng n̄, cíng ráln̄ot vl we shán̄:tní laq da:kngò. Vgo we shvnḡot ch̀vng n̄ svmaré mè rung we mvr̀l shvnḡot l̄ong íe.

¹⁰Vrá koqk̄vm shvnḡot ḡó ḡo íe. P̀ungwà ḡó n̄ vtúngá:mì, tiq ḡó n̄ akvt v̄le, ngv̄mshì ḡó n̄ shini mvtuq ra. Weḡo tuq ra kv̄t ang n̄ tiq rvt̄ocè v̄l rà longe.

¹¹Vz̀vng v̄l yà:ngì n̄ akvt màvl we z̄omnaq go n̄, koqk̄vm vshvt ḡó wa ḡó í n̄, wád̄o shvnḡot ḡó taq ḡó vbá n̄, vm̀vngl̄vm ỳvng svng dīv̄me.

¹²Nàí èyà:ngò we vr̄ong we tiq̄cé táng n̄, m̀ongdàn shini mvlú:nò we koqk̄vm tiq̄cé pè íe. Wed̄o í nìḡo angmaq n̄ z̄omnaq nvng tiq̄d̄o nari tiq d̀vm h̄oq koqk̄vm wáshìl̄vm vm̀ing vk̄vng lú:nòe.

¹³Angmaq n̄ gvcvt tiq l̄ong taq wa vrá n̄, angmaq j̄orn̄onggùn nvng vm̀ing vk̄vng n̄ angmaqí z̄omnaq svng tvle lú:ngòe.

¹⁴Yarì n̄ Vỳvngcè nvng cìl vshvtke longe. Iwe, Vỳvngcèí angmaq svng d̀vngke lú:ngòe. Pawal̄vm wani Ang n̄ angkàng rì mvd̀vm Angkang, koqk̄vmrì mvd̀vm Koqk̄vm íe. Vrá, Ang nvng tiq̄d̄o vc̀vn rì n̄, vgoshaqrì nvng rvhiqshaqrì nvng n̄ott̄op k̄vm̄vm vrv̄m rì íe,” wae.

⁶A:ngí vsvng kaq kadø wàò nìnø ang svng gø wedø èwànøng. A:ngí wàò we b̀̀nli rì dø tiqd̀vchá, ang svng vni dvt̀̀ng nàtv̀̀ngānøng. A:ngí shóng b̀̀à gwìn taq vni dvt̀̀ng hìng dø nàshúnøng nø ang svng shèaqnøng.

⁷Ang dvg̀̀ng shvringshì nø, map we b̀̀nli kad̀̀ngte rvnaq dø wàò nìnø, dvshàl̀̀m nvng rvyùl̀̀m gø wed̀̀ngte ni rvnaq dø nàtv̀̀nganøng. Kadø íe wani ang nø ang nøt taq, 'Ngà nø koqk̀̀mmè dø runge; memà mv̀̀ngà. Ngài rvyùl̀̀m nø kadø í nìgø màhò̀m lóngò,' wae.

⁸Wervtnø a:ngí shìl̀̀m lònng gø, rvyùl̀̀m lònng gø, dvkø wàngrò̀m zò̀nli nø tiq ní røtwa v̀̀hò̀m lú:ngòe. Ang svng kàngé daqò pè Vkàngpè Gvray nø shaq nònggùn k̀̀ng pè í rvt̀̀nø ang svng k̀̀gi ẁ̀r b̀̀òe.

⁹Ang nvng dvchap nø, tiqdø mapnøt b̀̀nli mvngú we rvgaq tòm koqk̀̀mri nø ang wá:rò we mvyò svng ỳ̀ng b̀̀ò kvt, ang rvt̀̀nø r̀̀ngshvng wa longe.

¹⁰Ang dvshà mvhøt v̀̀hò:mò lònng svng svre rvt̀̀nø angmaq nø vrúm ỳ̀ng rip sóri, 'Babelon wamàé, nònggùn è̀̀vl we wamàé, nà dvsháé! Nà dvsháé! Kadø í nø kàngé̀̀m lònng nø nari tiq d̀̀m taq nà ỳ̀ng tuq ráié!' wa longe.

¹¹Móng d̀̀ngtáng kèni wulaq washìrì gø angmaq wulaq dvrèrì wvnsì vsvng tiq gø gø màvlá:mì rvt̀̀nø dvyúrshìe.

¹²Wulaq dvrè yarì nø, shé nvng g̀̀msùng, vpø we lóngshíng nvng rvlogwìngshíngri, vzi sh̀̀nàng laqtun nvng shvmoq laqtun, bvløng yì nvng laqtun mvshé, shóng ngórcì angp̀̀np̀̀n nvng mvgwì dvg̀̀:ngí wàò we dvrè angp̀̀np̀̀n, vpø vt̀̀ng we shóng, kàmø, sh̀̀m nvng lóngshuí wàò we dvrè rì p̀̀n vr̀̀m;

¹³shóngceshé nvng bvnzi bvnayang, ngórshøng vngà we cì nvng ngórdorcì, bìmtì nvng zanlún yøtì, zong tvnøt nvng zōng, ǹ̀ngwà nvng vỳ̀ng, gòmrang nvng g̀̀rìrì, vshuq̀̀rì nvng vsvng gønsaq yarì íe.

¹⁴Wulaq wa rìi, Babeloné, nài mèrø:tnò rì nø shvngbe zòá:mì. Dvg̀̀ng ngør we nà pø dvrèrì í d̀̀ngte gø vm̀̀ngá:mì. Akvt kèni kukaq werì svng nài lá lúnl̀̀m m̀̀íá:mì," vl lú:- ngòe.

¹⁵Wulaq dvrè yarì na:mò nø, wamà welòng taqkèní mvgàmá:mì we wulaq washìrì nø, a:ngí dvshá dvré vhó:mò lònng svng svre weí vrúm vsar yýng rip nø dvyúrshì sóri,

¹⁶‘Vzi shv̀nàng laqtun, shvmoq nvng mvshé laqtun gwashì nø, shé vpó we lóngshór nvng rvlogwì:ngí dècøpshì we wamà gvdøngé, nà dvsháé! Nà dvsháé!

¹⁷Kadø íe wani yadýngte luq we vpó rì nø nari tiqdvm taq wa mvpápá vmvngá:mì!’ wa longe. Vrá shøchøm kýngshúrí gó vrvm nvng zúnshi we zaqlèrì gó vrvm; shøchøm bvnli wa rì nvng nvmukdvrā kèní dvkúmshi rì angmaq shvngbe gø, vrúm vsar yýng rip nø,

¹⁸wamà welòng wvr bóa we mvyó svng yà:ngò sóri vkiq nø, ‘Wamà gvdøng welòng dø í we nø kayýng vl ma?’ wa longe.

¹⁹Vrá angmaq vgo mvdvm vbāshíí øshì nø, vkiq sóri, ngø nø rvyù nø yadø wae. ‘Nvmukdvrā taq shøchøm shvyúngshìrì shvngbe svng nø, nà mègàm we taqkèní dvnglún lúnshì dèzá:rò we wamà nà nø, nari tiqdvm taq wani mvpápá nàmvngá:mì. Wamà gvdøngé. nà dvsháé! Nà dvsháé!

²⁰Muqlàngé, shànshèrrì nvng dvzvrì nvng kàdvtutshúrí namaqé, wamà welòng vmvngá:mì rvt dèbùnøng. Kadø íe wani namaq svng èwà bøshà rì tvle Gvrayí teq bóa rvt dèbùnøng,’ wae.

²¹Wekvt nø nønggùn kýng we muqlàng dvzvrì tiq pèi loklvngmè dø vshvm we lóng tiqchvng vbū:nò nø, nvmukdvrā svng dvgu:pmò taqsóri yadø wae. “Yachvng dvgu:pmò dø tiqdvchá, Babelon wamà svng gø shvngà:ní ngaq bóa nø, akvt kèní kukaq yvnglv́m màvlá:mì.

²²Vrá, akvt kèní kukaq mvkwiq kúngkýng hwi:tnò rì nvng zàywà mvkú dvgó:-ngò rì, biman møt bóa rì nvng bòche mø:tnò we shaq nø nà vdòng taq mvtáshì long. Vrá kapv̀n laqmù lánnglì gø lá mvlúnshì long. Nà vdòng taq loklvng jø:kngò we shaq gø, akvt kèní kukaq mvtáshì long.

²³Svmigwìn gø, akvt kèní nà vdòng taq mvgá long. Lvngàshvr̀ pè zvmìshvr̀ mè kà gø, akvt kèní kukaq nà vdòng taq mvtáshì long. Vsvng dvcìrì í dýngte nø

nà mandan b̀̀nli taqkèní yùm yà:ngà nø, nà ỳ̀ng wulaq washì rì gø rvgaq tømø ring we vsvng rì wa í yà:- ngì,” wae.

²⁴“Kàdvtutshùrì nvng Gvray bashà rì nvng rvgaq tømø shvt yà:ngà rì shvngbe angmaq shvwi nø, wamà welòng vdòng taq ni lá lún b̀̀à,” wae.

Dvtan 19

¹Yad̀̀ng p̀̀n mèpvng, muqlàng taqlapmø, vsvng loksok mvdò shaq dø vsh̀̀m we kà ngàí tángòe. Angmaq yadø vkiqe; “Haleluya! Chutch̀̀ng jejú nvng dvgùng gùngsh̀̀ng nvng jór̀̀nònggùn nø nøngmaq Gvrayò íà̀de.

²Kadø íe wani A:ngí kà ra:tnò rì nø dìng we nvng døngman we dvch̀̀ng íe. Pàwá wani dvchap b̀̀nlií rvgaq tøm svng gvyaqshì dvzá: rò we, gógn̄m mè svng A:ngí kàngéò nø, Gvray vshuq cèrì svng ang wu:rí shvwi shvyó yà:ngà we tvle wemè mvd̀̀mø teqa b̀̀à,” wae.

³Vnìkvt wakvt gø angmaqí, “Haleluya! Gógn̄mmè wá:rò we mvyó nø mvril laril d̀̀á:mì,” wae.

⁴Wekvt shaqré shaqt̀̀ng vnícé vbì pè nvng dvm̀̀n vngvt we vbì go k̀̀ng-kupshì nø, koqk̀̀m rúngt̀̀ng taq r̀̀ng pè Gvray kaq noqngómshì taqsórí, “Yadø laq í daq. Haleluya!” wae.

⁵Wekvt koqk̀̀m rúngt̀̀ng kèní kà tiq lònng bung daqì nø, “Gvray kaq vpó sèrenøng we, Ang vshuq cèrì namaq shvngbeé, mvzi mvta:ngí nøngmaq Gvray kaq shèring shètànøng,” wae.

⁶Wekvt nø vsvng loksok mvdò shaq dø vsh̀̀m we kà gø, tì mvme wàng vhoshì we shaq dø táshi we kà gø, vrá muq gòm we shaqmè shaq dø táshi we kà gø, ngàí tángò nøngnø yadø wae; “Haleluya! Pàgø wá dá:ngò pè, Vkàngpè nøngmaq Gvray nø koqk̀̀m wáshìe.

⁷Nøngmaq shaqshaq wa dvb̀̀i nø, Ang dvgùng gùngsh̀̀ng svng shvri:ngì. Kadø íe wani Vỳ̀ngcè zvmì shvzøngl̀̀m bóy angni tuq rái. Ang zvmìsh̀̀vr mè gø ang góng dvcøp dvgó d̀̀ngshì b̀̀i.

⁸Mvngshèr nø shorshor svr we vzishv̀nàng laqtun gwálvm gø ang svng zí b̀òà,” wae. Kadø íe wani vzishv̀nàng laqtun yalòng nø rvcv̀ngcè ríi wàò we d̀ongman we b̀v̀nlì rì mvsh̀v̀lpvrá íe.

⁹Wekvt muqlàng dvzvr̀ pèi ngà svng, “Vỳv̀ngcè zvmì shvzøng we dørø̀m shòrkung v̀m bóy svng vgoshaq vsvng werì nø ishø̀t ìgv̀n vle, wa nàruò,” èv̀le. Vrá A:ngí, “Yalòng nø Gvray Ang d̀ing we kà íe,” gø èv̀le.

¹⁰Wekvt ngàí ang svng noqlvm, ang hí shv̀nvng k̀ong kupshø̀ng nøngnø, a:ngí ngà svng, “Nà wedø̀ mèwani. Ngà gø nà nvng Yesu Ang shvkse kà svng mvnvtshì we nvnvm nvchvng rì nvng dvcháchá vshuq ẁv̀ngshø̀ng we namaq lamboq ø̀ngàe. Nàí nø Gvray kaq m̀v̀ng ènoqò. Kadø̀ íe wani kàdvtutkà angmvtú dvtø̀m nø, Yesu dvpvt shvksekà wáshì lònng íe,” èv̀le.

¹¹Wekvt muqlàng vtáná:mì we svng ngàí ỳv̀ngò nøngnø kú, gø̀mrang m̀v̀ng tiqgo rip nø ang mvd̀vm zúnshìpè Ang nø “Kvm̀vm daq pè nvng D̀ing pè,” wa t̀òè. A:ngí d̀ing dø̀ dvchø̀ng kàngèò nø, cìl wae.

¹²Ang vne nø svmi mvlàm dø̀ vcor nø, Ang vgo taq nø koqkvm vmo mvme ch̀v̀ng mōshìe. A:ngí wa m̀òí nìnnø kagóí gø mvshàò we b̀øng tiq lònng gø vrushaq vdáe.

¹³Shvwií vzáshaq í we belaq tiqd̀v̀ng Ang gwāshìe. Ang b̀øng nø Gvray M̀ongkà, wa t̀òè.

¹⁴Muqlàng taqlapmò cìl dùmò̀n dùshàri gø, m̀v̀ngd̀v̀ng wa nø mvngshèr we vzishv̀nàng laqtun gwāshì taqsórí, gø̀mrang m̀v̀ng zúnshì nø Ang mèpvng cà:nòe.

¹⁵Ang nònggø̀p kèní, vsvng dvcìrì svng shvtlvm rvtv̀nø, déò we sh̀vm shvnaq tiqka vsh̀v̀le. Sh̀vm tv̀ngngú:lí angmaq svng ø̀plvm pè nø Ang ni íe. Pàgø̀ wá dá:ngò pè Gvray Ang vhpshi we sh̀vmná hø̀pnø̀t bìmtì cutrà ỳv̀ng gø A:ngí ni lā:mòe.

¹⁶Ang belaq nvng Ang p̀v̀n rām nø; KOQKVMRÌ MVD̀VM KOQKVM, ANGKANGRÌ MVD̀VM ANGKANG, wa nø b̀øng tiq lònng vrushaq íe.

¹⁷Vrá, muqlàng dvzvr gó nò nvm taq rip we ngái yvngòe. Ang nò shaqmèi vkiq nò, muqlàng ram vlang we carì shvngbe svng goò nò, “Edì ránøng. Gvray yaqdòng vmpà vmbóymè svng dèkómshì ránøng.

¹⁸Koqkvmrì sha gø, cildùrì sha nvng shvrerì sha gø, gòmrangrì sha nvng angmaq mvdvm zúnshìrì sha gø, vsvng angpvnnpvn, pèjønng vshuq, cvm gó te gó, shvngbeò sha svng kélvm dèkómshì ránøng,” a:lòe.

¹⁹Wekvt zòmnaq nvng rvgaq tòm koqkvmrì nvng angmaq cildøngrì nò, gòmrang go taq zúnshi pè Ang nvng Ang cìlcèrì nvng cìl vshvtlvm rvt dvkómshi rái we ngái yvng bønngà.

²⁰Wekvt zòmnaq go svng tvp bòa. Vrá ang ching kèní shálv mshvlpvrà wàò nò, werì wàò yvngkèní, zòmnaq ang mshvlpvrà dvcaqshì nò ang hang svng noqò dø angmaq svng yù:mò pè, mvdøng mvman we kàdvtutshú wepè svng gø ang nvng tiqdø tvp bòa. Wekvt vnì pèpè svng nò vcør we gàn svmi tìdøm svng vngvt gur bòa.

²¹Mvza vdvng rì svng nò, gòmrang go taq zúnshì pè ang nònggøp taqkèní vshvl we shvm shvnaq kái shvt bòa. Ca shvngbe gø, werì sha ke weí vgàá:mì.

Dvtan 20

¹Wekvtrá, muqlàng taqlap kèní muqlàng dvzvr tiqpè lashì daqì nò, ang wur taq nò shì dònngjøm shvmsòpuq nvng shvm m̄vngbøngmè tiqhøng lá:ngò we svng ngái yvngòe.

²A:ngí nò, Cáng mòíni Satan a:lò pè, carvmàng vbø go í we Børin wègo svng ta:pmò nò, tiq kíng nøng dù:ngòe.

³Vsvng dvcìrì svng a:ngí tvn tiq kvv yúm mvlúnlvm rvtvø, tiq kíng nøng mvgøm dvingte, ang svng nò shì dònngjøm vdòng svng gu:rò nò, ang mvkà wa:mò dá:ngí, ang mvdvmø tip di:pmòe. We tiq kíng nøng vlēvm mèpvng, ang svng tiq rvtøcè shvlànglvm í longè.

⁴Wekvt ngái koqkvm rúngtvng mvme lònng yvngò nò, koqkvm rúngtvngrì taq rungrì kaq nò, kàngélvm vmíng vkvng zìòe. Vrá, Yesu Ang shvksekà rvtvø gø, Gvray mòngkà rvtvø gø, vgo tut yà:ngà rì angmaq pvlàcèrì shvngbe svng gø

ỳ̀ng b̀̀ngà. Yari ǹ̀ z̀̀mnaq svng g̀̀, ang hang svng g̀̀ mvnoq ǹ̀, angmaq d̀̀nggvng taq g̀̀, angmaq wur taq g̀̀ mvsh̀̀lpvrà màdvcaqshì dvr rì íe. Wekvt, angmaq zun lú:ngi ǹ̀, Kristu nvng tiqd̀̀ tiqking ǹ̀ng d̀̀p ø:pm̀̀de.

⁵Yal̀̀ng ǹ̀ zun long l̀̀ng nvmlat baq wa baq íe. Mvza vl we shì vsvng rì ǹ̀, we tiq king ǹ̀ng màlev̄m d̀̀ngte ǹ̀ mvzun long.

⁶Zun long l̀̀ng ǹ̀mlat baq wa baq taq mvngú lú:ǹ̀ vsvng weg̀̀ ǹ̀, ish̀̀t ìgv̄n lú:ǹ̀ we rvc̀̀ngshaq g̀̀ íe. Vnì kvt wa kvt shì lú:ngí yari svng øpl̀̀m vmíng mvlú:ǹ̀. Angmaq ǹ̀ Gvray nvng Kristù̀ shvrúngshú wáshì ǹ̀, Kristu nvng tiqd̀̀ tiq king ǹ̀ng d̀̀p øp lú:ng̀̀e.

⁷We tiq king ǹ̀ng vlevm m̀̀pvng, Satan svng rú:ng̀̀ ỳ̀ng k̀̀ní shvl̀̀ng lú:ng̀̀e ǹ̀,

⁸rvgaq vbì g̀̀rtong taq vl we vsvng dvcì, Gog nvng Magog dvcìrì svng, cìl vshvtrà wel̀̀ng taq angmaq ladvk̀̀mshi ra d̀̀ ỳ̀ml̀̀m bung longe. Angmaq r̀̀b̀̀ng ǹ̀ ǹ̀mukdvra zishìl d̀̀ni luqe.

⁹Angmaq ǹ̀ m̀̀ng d̀̀ngtáng k̀̀ní k̀̀m rái ǹ̀, Gvray bashà r̀̀o cildap nvng Gvrayí vsh̀̀ngshaq wamà svng wa:ng̀̀e. Wed̀̀ í ǹ̀g̀̀ muql̀̀ng k̀̀ní svmi dvjá daqà weí angmaq k̀̀gi vkatná:m̀̀.

¹⁰Vsvng kaq ỳ̀:m̀̀ we cáng koqk̀̀m p̀̀e svng ǹ̀, z̀̀mnaq nvng mvd̀̀ng mvman we kàdvutshú p̀̀e gur b̀̀à we g̀̀n svmi t̀̀d̀m vd̀̀ng svng gur b̀̀òe. Angmaq ǹ̀ weỳ̀ng̀̀ vyáng yaqd̀̀ng dvcìq lvpat dvshà mvh̀̀t longe.

¹¹Wem̀̀pvng, m̀̀ng we koqk̀̀m r̀̀ngt̀̀ng k̀̀m̀̀e tiq l̀̀ng nvng wemvd̀̀m rung p̀̀e svng ngái ỳ̀ng̀̀e. Rvgaq nvng muql̀̀ng g̀̀ Ang m̀̀rd̀̀ng k̀̀ní vtshìá:m̀̀ ǹ̀, angmaqí máshìrà lá mvlún b̀̀à.

¹²Shì yà:ngì rì te g̀̀ c̀̀m g̀̀ g̀̀, koqk̀̀m k̀̀m̀̀e m̀̀rd̀̀ng̀̀ rip lú:ngì we svng ngái ỳ̀ng̀̀e. Vrà, k̀̀ru mvme rvdul g̀̀ vgà:ng̀̀e. K̀̀ru sh̀̀ngshang tiq rvdul g̀̀ vgà:ng̀̀e. Wel̀̀ng ǹ̀ g̀̀nshaq k̀̀ru íe. Shì yà:- ngì rì svng ǹ̀, angmaqí wà yà:ngà we b̀̀nli rì d̀̀ tiqdvchá, k̀̀ru rvdul rì taq vrushaq d̀̀ cà:ǹ̀ ǹ̀ k̀̀ng̀̀e.

¹³Ǹmukdvrā́i gø, we vdòng taq vløp we shì vsvng rì tvle lú:ngà. Shìlòng nvng vshì mú:ngí gø, we vdòng taq vl we shì yà:ngì rì tvle lú:ngà. Angmaq tiq gø nø tiq góí wà yà:ngà we b̀nli rì dø tiqdvchá cà:nò nø angmaq svng kàngéòe.

¹⁴Shìlòng nvng vshì móng gø, svmi tìdøm vdòng svng gur bóà. Svmi tìdøm welòng nø, vni kvt wakvt shìlòng íe.

¹⁵Gønsmaq kàru taq ang b̀ng màrushaq vsvng kagó s̀ng gø svmi tìdøm vdòng svng gu:ròe.

Dvtan 21

¹We mèpvng nø muqlàng sh̀r rvgaq sh̀r svng ngàí ỳngòe. Kadø íe wani muqlàng nvmlat lòng nvng rvgaq ǹmlat lòng nø vleá:mì. Ǹmukdvrā́ gø wekvt kèní kukaq màvlá:mì.

²Wekvt Yerusalem sh̀r wa we shànshér wamà nø, ang chømpè dvpvt dvcøpshì we zvmish̀rmè dø dvgó d̀ng bóà nø, muqlàng Gvray ỳngkèní lāshì daqì we svng ngàí ỳngòe.

³We mvd̀mø, koqk̀m r̀ngt̀ng kèní ngàí shaqmè tiq lòng tángòe. Shaq welòng nø, “Gvray vlrà nø vsvng rì dvhøø í daqì nø, Ang nø angmaq nvng tiqdø v̄l nø angmaq gø Ang basha rì í lòng. Gvray Ang góng ni angmaq dvhøø vl nø angmaq Gvray wáshì longe.

⁴Angmaq vne kèní necì shvngbe gø A:ngí shøqa bóòe. Wekvt kèní kukaq shìl̀m lòng màvlá:mì. Rvyùl̀m, r̀ngshvng wàl̀m nvng záỳng gø wekvt kèní kukaq màvlá:mì. Pàwál̀m wani vz̀ngò rì nø vleá:mì,” wae.

⁵Koqk̀m r̀ngt̀ng mvd̀m rung pèi, “Eỳngnøng, vl we í d̀ngte shvngbe svng Ngàí angsh̀r ẁngòe,” wae. Vrà A:ngí, “Yalòng nàruò; pàwál̀m wani kà yarì nø, k̀m̀m daq nø òng we kà íe,” èv̄le.

⁶A:ngí rá ngà svng yadø èv̄le. Wá vd̀ngá:mì. Alfa lòng gø, Omega lòng gø; angké d̀bóng nvng mvtú dvtøm gø Ngà ni øngàe. Bál vsvng wegó kaq nø, Ngàí gønsmaq tì angké bor ỳngkèní, dvpø màrøtshaq shvaql̀m íe.

⁷Jòr̄m vsvng wegó nø, yadýng pèn shvngbe zaqshøp vpvtlým í longe. Ngà nø ang Gvray wýngshøng nø ang gø Ngacè í longe.

⁸I we, svre nøt zvng rì nvng mvkým rì, nómтуqtuq vcaq rì nvng vsvng shvt rì, dvchap b̀nli wa rì nvng mandan wa rì, pvràhang noq rì nvng vyà rì shvngbe angmaq dvpvt vl̀rà nø, vcor we gàn svmi tìdøm vdòng taq íāðe. Yalòng nø vni kvt wakvt shìlòng íe,” wae.

⁹Wekvt z̀nli l̀ngdøm shvngøt pèn d̀vnzøng we gwìn we shvngøt ch̀ng lá:ngò we muqlàng dvzýr shvngøt gó taqkèní tiq gó dì rái weí, ngà svng t̀ngshì nø, “Edi long; Vỳngcè ang chømmè, zvmìshýr mè nà svng dvtanvtønøg,” èvle.

¹⁰Wekvt gvzà te nø v́ang we shìgùng tiq l̀ng svng a:ngí Shànshér Pvlacè vdòng taq nàbun b̀ngà nø, Gvray ỳngkèní shànshér wamà Yerusalem nø, muqlàng kèní la daqà we ngà svng dètane.

¹¹Wamà welòng taq nø Gvray Ang p̀ngbàng brimbrim shór nø, vtvngkèní vpø we l̀ngshíng l̀ngkwíng nìng d̀ni j̀ngd̀ng wa sháre.

¹²Wamà we l̀ng gùrhøm nø gvzà ỳng nø v́ang we bāgv̀m wáng vl nø, b̀ngkà tiqcé vni chit v̄le. B̀ngkà tiqcé vni chit taq nø muqlàng dvzýr tiqcé vni gó ripmè. Israel dvcì cèrì tiqcé vni dvgøng b̀ng rì gø we mvd̀mø vrushaq íe.

¹³Ǹmsvr lap b̀ngkà vshøm chit, tvnūgo lap b̀ngkà vshøm chit, tvnūni lap b̀ngkà vshøm chit, ǹmløp lap gø b̀ngkà vshøm chit v̄le.

¹⁴Wamà bāgv̀m wáng vra:ngò we angké l̀ng tiqcé vni ch̀ng vl nø, weri mvd̀mø nø Vỳngcè Ang dvzýr tiqcé vni pè b̀ng vrushaq íe.

¹⁵Ngà svng kà t̀ngshì pè muqlàng dvzýr a:ngí nø, wamà nvng ang b̀ngkà chit rì nvng ang bāgv̀m wáng svng vløtlým, shé vløt t̀ng tiqt̀ng lá:ngòe.

¹⁶Wamà we l̀ng nø vbì m̀r vgángshì nø, yvngkaq gwaqkaq tiqdvcháchá íe. A:ngí vløt ta:ngí wamà svng vlø:tnò nìnø, farlong tiqmùn vni ḱng d̀p v̄le. Yvngkaq gwaqkaq nvng v́angkaq nø dvcháchá íe.

- ¹⁷Muqlàng dvzá:rí bāgv̄m wáng svng vlø:tnò nìnø, vsvng tiq gó rvdù:- ngí, tiqyá vbìcé vbì rvdùng v̄le.
- ¹⁸Bagv̄m wáng nø lóngkw̄ing ning lóngshí:ngí vwáshaq íe. Wamà nø shár we j̄vmna dø dvchóngshaq shéi wàde.
- ¹⁹Wamà bāgv̄m wáng angké lóng rì taq nø, vpó we lóngshíng angp̄vnpà: ní dvcøpshaq íe. Angké lóng n̄m̄lat lòng nø lóngkw̄ing ning, v̄ní lòng wa lòng nø lóngshór mvshòng, vshòm lòng wa lòng nø lónggw̄ing nòng, vbì lòng wa lòng nø lóngshór mvshòng,
- ²⁰pungwà lòng wa lòng nø lóng n̄lru, vchuoq lòng wa lòng nø lóngshíng shé, shvngøt lòng wa lòng nø lóngjòng shé, vshvt lòng wa lòng nø lóngshár mvshòngnòng, dvgø lòng wa lòng nø lóngkw̄ing mvshóng n̄mya, tiqé lòng wa lòng nø lóngshár mvshóng chàng, tiqé tiq lòng wa lòng nø lóngkw̄ing zimvshòng, tiqé v̄ní lòng wa lòng nø lóngtøq nòng íe.
- ²¹Bv̄ngkà tiqé v̄ní chit nø rvlogw̄ingshíng tiqé v̄ní chà:ngí wàde. Bv̄ngkà tiq chit nø tiq chit rvlogw̄ingshíng tachà:ngí wàde. Wamà tvrà nvmdøng nø j̄vmna shár dø í we dvchóngshaq shéi wàde.
- ²²Wamà welòng vdòngø Shanshér tòngnø ngái mvyvngò. Kadø íe wani, Pàgø wá dá:ngò pè Vkàngpè Gvray nvng Vyvngcè nø wamà welòng taq Shànshér Tòngnø íade.
- ²³Wamà taq dvgáálv̄m nø, vn̄m gø shvlá gø zóm mvdvng. Kadø íe wani Gvray Ang pòngbàng shór lòng nø gálong íào nø, Vyvngcè nø weyvngò svmigw̄in íade.
- ²⁴Vsvng dvcìrì nø wamà welòng ang gálong taq dí lún lú:ngòe. Rvgaq tøm koqk̄vmrìí gø, angmaq vdá we ngør dvgùng rì weyvng svng dvgònga:tnòe.
- ²⁵Weyvng nø yaqdòng màvl rvt̄nø, wamà bv̄ngkàrì nø, kadvgvp gø mvcø:tnò.
- ²⁶Vsvng dvcì rìí gø angmaq vdá we ngør dvgùng nvng vpó shvringl̄v̄m rì gø wamà welòng svng dvgònga:tnòe.

²⁷Mvmvng mvshèr we nvng nòmshilím nvng vyà we vsvng nø kadø í nìgø weyvng góng mvlúnshì. Vyvngcè Ang gònshaq kàru taq bòng vrushaq rì wa góng lúnshie.

Dvtan 22

¹We mèpvng Gvray nvng Vyvngcè koqkím rúngtvng kèní vyø we, lóngjòng døni jòng we gònshaq rvmè tiq wàng nø wamà tvrà n̄mdōng rvwèwè vyø we, muqlàng dvzá: rí ngà svng dètāne.

²Tìwàng kupa yapa taq nø, tiq shvlá tiq p̄vn tiq nóng taq angshí tiqcé v̄ní p̄vn shí we gònshaq shóngtòng yōe. Ang cvprì nø vsvng dvcì rì svng dvzóm d̄vbānlím d̄vpvt íe.

³Wekvt kèní kukaq Gvrayí mvtv̄nshaq í we pà tiq p̄vn gø màvlá: mì. Gvray nvng Vyvngcè koqkím rúngtvng nø wamà vdòng taq vl nø, Ang vshuq r̄í Ang svng dvzōm lú:- ngòe.

⁴Angmaqí nø Ang m̄vrsh̄vm svng yvng lún lú:ngòe. Ang bòng gø angmaq d̄vngḡvng taq vcaq longe.

⁵Wekvt kèní kukaq yaqdòng màvl long. Angmaq nø svmigwìn gálong gø, vn̄vm gálong gø zóm mvdvng long. Pàwá wani Vkàngpè Gvray nø angmaqò gálòng íaòe. Angmaq nø dvcìq lvpat koqkím wáshì longe.

⁶Muqlàng dvzá:rì ngà svng, “Kà yarì nø, k̄vm̄m daq nø òng we kà íe. Kàdvtutshurì angmaq p̄vlacè Angkàng pè Gvrayí, kadvngte màlé d̄vgvp íl̄m d̄vnshì we tvràrì Ang vshuqrì svng shvyvngl̄m rvt Ang muqlàng dvz̄vr dvz̄vr daqà,” wae.

⁷Yesuí, “Eyvngnóng, Ngà cāncān dōng daknge! kàru yalòng taqò kàdvtutkà svng c̄vn dōng rì nø ish̄t ìḡv̄n v̄le,” wae.

⁸Yadvng p̄vn svng tá gø tángò, yvng gø yvngò pè nø Yohan ngà óngàe. Ngái tángò nø yvng d̄vng bōngà d̄vgvp, yadvng p̄vn ngà svng yvng dèz̄vr we muqlàng dvz̄vr pè svng noql̄m ang hí shvn̄ng yvng ngà kóng kupshōnge.

⁹I nìgø a:ngí ngà svng, “Nà wedø mèwani. Ngà gø nà nvng kàdvtutshú nvn̄m nvchv̄ng rì nvng kàru yabok taqò kàri svng c̄vn d̄ong rì nvng tiqdvchá vshuq r̄vmnvng wa óngàe. Nài nø Gvray kaq wa ènoqò,” èvle.

¹⁰Vrá a:ngí ngà svng, “Kàru ya lònq taqò kàdvtut kàri svng mèmáni. Pàwálvm wani ang rvtò yùl rái.

¹¹Màdu we wàò rì nø màdu we wá laq m̄vnshì. Nómтуqtuq wàò rì gø nómтуqtuq wá laq mvnshì. D̄ongman d̄ø wàò rì gø d̄ongman d̄ø wá laq m̄vnshì. Rvhiqshaq rì gø rvhiqshaq vdòngø vl d̄ongd̄vng laq wa,” èvle.

¹²Yesuí, “Eyvngn̄ong, Ngà c̄an c̄an d̄ong daknge; kagóí kadø wàò nìnø wedø tiqdvchá ang svng vt̄ngālvm rvt, Ngái zílvm gønpaq zibè rì nø Ngái l̄vngòe.

¹³Alfa lònq gø, Omega lònq gø Ngà óngàe; nvmlat pè gø, l̄vngd̄øm pè gø, angké dvbóng nvng mvtú dvt̄øm gø Ngà óngàe.

¹⁴Vdè belaqri shànshér d̄ø zvlshì nø wamà b̄vngkà taq góng lú:nò rì nvng gønsaq shóngtòng kèní angshí v̄mlvm vmíng lú:nò rì nø ishòt ìgvn v̄le.

¹⁵Vgi d̄ø vsh̄vm we vsvng mvgvm rì, mandan wa rì, dvchap b̄vnli wa rì, vsvng shvt rì, pvrà hāng noq rì nvng vyà lònq svng shvwéshì rì, yarì shvngbe nø wamà vt̄ng lapmø v̄le.

¹⁶Vrá, Yesuí, "Yesu Ngái nø shvngòmré svng yadvng p̄vn shá dvz̄rlvm rvt Ngà muqlàng dvz̄vr dvz̄vr b̄ongà. Ngà nø Dawi Angrø nvng ang pvlí pvlaq nvng brimbrim shór we Sháng kùrbù chvng óngàe,” wae.

¹⁷Shànshér Pvlàcèi gø, zvmìshvr mèi gø vtà:ngò nø, “Edi daq,” a:lòe. Tào vsvng wegóí gø, “Edi daq,” laq ā:lò. Tì bál we kagó í nìgø laq di ra. Gønsaq tì aq mvyó vsvng wegó nø dvpó màdoqshaq laq aq ra.

¹⁸Kàru yalònq kàdvtut kàri tào vsvng rì kaq, ngái yadø dvsha:tnòe. Kàdvtut kàri taq rā:mò we kagó vl nìgø, kàru yalònq taq vrūshaq í we z̄onli rì, Gvrayí wegó mvdvmø r̄vmā daqòe.

¹⁹Kàdvtut kà kàru yalòng ang kàri taqkèní tiq gógóí la wi:tnò nìnø, kàru yalòng taq vrūshaq í we gònshaq shóngtòng kèní gø, shànshér wamà kèní gø, angò wál svng Gvrayí gø witnālým íe.

²⁰Yadýng pèn dang shvkse wàò pè A:ngí gø, “Ie, Ngà cāncān døng daknge,” wae. Yadø laq í daq. Vkàngpè Yesué, èdi daqé.

²¹Vkàngpè Yesu Ang jejú nø, Gvray bashà rì shvngbe nvng tiqdø laq vl dvr. Yadø laq í daq, Amen.

Esclarecimento

Trata-se de iniciativa particular, com os seguintes objetivos: (i) colaborar para divulgação dos diversos textos bíblicos disponíveis, e, (ii) facilitar o acesso a esses textos, inclusive por meio de download.

Todo esforço em tornar a Palavra de Deus acessível a todos, em quaisquer localidades e falantes das mais diversas línguas, precisa ser um objetivo de todos os que são guiados pelo Espírito Santo. Ele inspirou o profeta Jeremias a dizer “não ensinará jamais cada um ao seu próximo, nem cada um ao seu irmão, dizendo: Conhece ao SENHOR, porque todos me conhecerão, desde o menor até ao maior deles, diz o SENHOR” (Jer. 31:34).

Jesus, também, falou assim: “e será pregado este evangelho do reino por todo o mundo, para testemunho a todas as nações” (Mat. 24:14).

Muitas organizações foram constituídas com o propósito de fazer a Bíblia disponível nas diversas línguas. Não é uma tarefa simples. Anos de trabalho, dedicação e entrega são necessários para esta tão extraordinária missão.

O texto deste trabalho está disponível na internet, em páginas eletrônicas de organizações que produzem ou divulgam bíblias, sem acréscimos de notas ou comentários. Assim, reconhecendo e respeitando os direitos que possuem sobre seus trabalhos, incumbe a todos os que amam a Palavra de Deus, o esforço em contribuir para amplificar sua divulgação.

Se possível, faça download do texto, para que sejamos, também, guardiões da Bíblia, e, com isso, preservando-a para as futuras gerações.

Divulga a Palavra de Deus, ela mostra o Caminho e permite a todos, que se conheça Sua vontade, em todos os lugares e épocas.

Marcel da Glória Pereira
2022, Vitória/ES - Brasil